

Staatl. Bibliothek
Regensburg

C. 6. 10.

list. 113.

IOH.
MARSHAMI
CANONCHRO
NICUS
LIPSIÆ
prostat apud
MATH. BIRCKNER
M.DC.LXXVI.

Tempora potior
Imperis melioribus

P. Troschel scul.

THE
CANON
CHRO
NICLES
OF
THE
BISHOP
OF
CANTERBURY

D. JOHANNIS MARSHAMI,

Angli, Equitis Aurati,

C A N O N

CHRONICUS

ÆGYPTIACUS, EBRAICUS,
GRÆCUS,

&

DISQVISATIONES.

Liber non Chronologicæ tantum, sed
& Historicæ Antiquitatis reconditissima
complexus;

Londini primùm A. 1672. editus:

nunc longè emendatior in Germaniâ recusus, ad-
jectis Locorum Scripturæ, Auctorum, & rerum
indicibus locupletissimis.

Cum Privilegio Electoris Saxoniae.

L I P S I Æ,

Apud MATTHÆUM BIRCKNERUM, Bibliop. Jen.
Literis JOHANNIS COLERI, M DC LXXVI.

D. JOHANNIS MARSHALL

Angli Episcopus

C A N O N I C O

CHRONICIS

EGYPTIACUS, EBRAYICUS
GRÆCÆ

DISPOSITIONES

Libri non Chronologici

& Historici

Landgrave

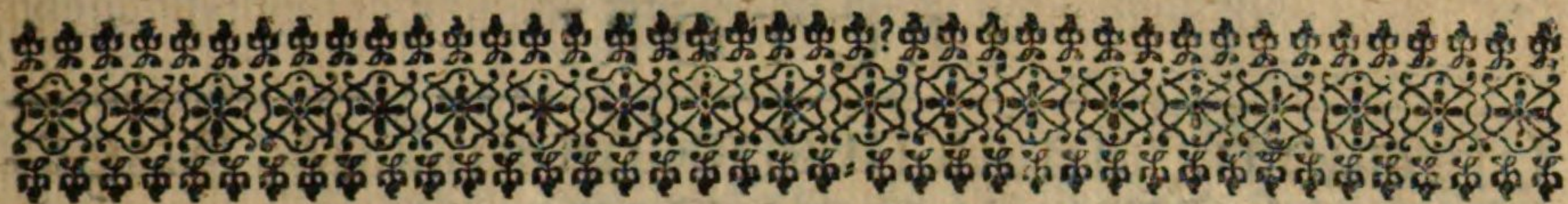
Landgrave

Landgrave

Landgrave

Landgrave

WV

Lectori Benevolo Salutem!

 Vi anno seculi nostri septuagesimo secundo Londini, ab Illustri vastæque eruditionis viro *Johanne Marshamo*, editus est liber: *Canon Chronicus Ægyptiacus, Ebraicus, Græcus, & Disquisitiones*; nostra tibus nunc typis exscriptus Tibi, Lector Benevole, offertur. Cùm enim exemplaria egregii operis translata ad nos pauca essent, cariusque insuper, quàm pro plerorumque opibus, qui his literis apud nos addicti sunt, venirent: visi sumus non paucorum consulturi rationibus, si minore ac sumptuosâ minùs formâ recudi librum curaremus; quem si Chronologicæ, Historicæque antiquitatis thesaurum dixerimus, nulli profectò mentiemur. Etsi enim propositum præcipuè gravissimo Auctori fuerit, octodecim annorum centurias, quæ à diluvio fluxerunt, Chronicis Canonibus complecti: eâ tamen præterea in enarrandis rebus, quæ in illud temporis intervallum inciderunt, dexteritate usus est, ut non seculorû tantùm, quæ obscurata maximè erant,

Chronologiam luci suæ redditam, sed & AEgyptiacarum, Ebraicarum, Græcarumq; antiquitatum recondita quæq; complecteretur. In quo instituto num paria cum eo fecerint alii, futuri fortasse sunt, qui unà mecum dubitent. Nam seu temporum rationes, quæ ab Africano, Eusebio, Syncello aliisque haud parum conturbatæ sunt, gravissimo hîc iudicio composita, luxque gratisima iis præcipuè seculis, quæ caligine involuta, tenebrisque obruta plusquam Cimmeriis videbantur, affusa; seu AEgyptiorum, Ebraeorum, Græcorumq; origines, sacra, politia, res bello paceq; gestæ, ac instituta quævis alia, pari elegantia ac brevitate illustrata respiciantur, pauci futuri sunt, qui non acumen ingenii summum, vastamq; eruditionem viri admirentur: non ullus verò, qui non fateatur, res AEgyptiacas præcipuè multò accuratius & luculentius à Marshamo, quàm quovquam alio, esse traditas. Neq; dissimulandum tamen, contigisse Illustri Viro, quod contingere iis assolet, qui supra vulgus sapiunt; ut novas subinde ac singulares opiniones sectaretur, iisque fulciendis Sacrae etiam Scripturae loca quædam in novum sensum

sum inflecteret. Primum enim de Ebræorum ritibus ita plerumq; differit, ut quæ à Deo ipso non sine typicâ Christi adumbratione instituta novimus, ipsamq; adeo circumcisionem, baptismum, templum, sacerdotium, sacrificia, ac ceremonias sacras alias, ex AEgyptiorum institutis seculiq; usu derivet. Qualis sententia & Patribus olim nonnullis in mentem venit, & nuper à *Johanne Spencero* in Dissertatione de Urim & Thummim Cantabrigiæ A. 1669. editâ, magno molimine interpolata est: Deum, cum legem Ebræis laturus per Mosem esset, ut duræ cervicis gentem receptorumq; rituum tenacissimâ, ab idololatriâ alijsq; pravis moribus, quos in Ægypto imbiberat, sensim abduceret, non omnes AEgyptios ritus abrogâsse, sed multos paulum emendatos quadam velut *συγκαταβάσει* tolerâsse, inq; sacrorum adeo suorum transcripsisse albû. Etsi verò non diffiteamur, idololatriam Ebræorum, & ritus in Scripturâ vetitos, ab AEgypto tanquam perenni superstitionis fonte profluxisse; quod Oedipi Ægyptiaci Tom. I. Syntagm. 4. ab *Athanasio Kircher* abunde demonstratum est: quominus tamen credamus, Deum sanctis-

simam legem, quam sanxit ipse, & religiosissime à populo suo servari voluit, è putidis Ægyptiorum commentis hausisse, inq; Ecclesiam traduxisse suam, multa profectò sunt, quæ prohibent. Neq; Græcorum Scriptorum, qui pares ferè sacrorum ceremonias Ægyptiis Ebræisq; tribuunt, tanti esse auctoritas debet, ut Ebræos eas potius ab Ægyptiis, quàm contrà ab Ebræis Ægyptios mutuatos arbitremur: etsi sensisse ita Græci fortè, quibus Ebræorum seriùs, quàm Ægyptiorum res cognitæ fuerunt, videri queant. Sanè circumcisionem nec ab Ægyptiis Ebræi, nec à Mose primùm acceperunt. Quod sacramentum Deus ipse Optimus Maximus, cum hoc velut pignore Abrahamum ejusque posteros in foedus gratiamq; sanctiorem reciperet, dudum instituerat: licet gentes etiam aliæ, seu quòd ab Abrahamo ejusve servis, qui unà cum Domino circumcisi fuerunt, ortum haberent; seu ob munditiem, aut causas quascunque alias, genitalia circumcidisse memorentur. Sacrificia verò non ab Ægyptiis demum inventa, sed mox post lapsum Protoplastorum & ἀρχαῖον γένειον, Divino instinctu jussuq; coepisse, vel Abelis

belis sacrificium Numini probatum, & ex fide,
 ut Epistola ad Hebræos testatur, profectum, ar-
 gumento est. Hos ergo similesq; Ebræorum
 ritus, quos cum Ægyptiacis pasim compositos
 videbis, ita Lector Benevole accipies, ut menti
 semper obversetur, quod in sacris literis tam li-
 quidò Spiritus S. prodidit: Levitici cultus cere-
 monias, futurorum umbras, exemplaria, imagi-
 nes, ac Mesliæ ejusq; officiorum & beneficiorū
 adumbrationē ac præfigurationem fuisse com-
 plexas. De serpente etiam æneo à Mose erecto
 p. 148. sq. profanius loqui videri posset; nisi p. 143.
 Mosē divinā virtute operatū asseruisset. Qvan-
 quam & hīc mysteriū non nullam factā mentio-
 nem mallet. Septuaginta denique Danielis
 hebdomades novā quadam ratione sic compu-
 tat, eamq; sacro textui interpretationem infert,
 ut non ad Christum, quem tam clarè illud Pro-
 phetæ oraculum describit, pertingant, sed cum
 Antiocho Epiphane finiantur. Nam cū jam
 olim ex Porphyrio *Hugo Grotius*, in aliis Danielis
 visionibus, quarto Regno non Romanam Mo-
 narchiam, sed Lagidarum & Seleucidarum Re-
 gnum designari statuisset; cui tamen non con-
 tem-

LECTORI BENEVOLO.

temnendas rationes in Angliâ novissimè *Henricus Morus* Operum Theologorum pag. 729. sqq. opposuit: latius progressus Marshamus, eâ quoq; de septuaginta hebdomadibus visionem in eundem sensum traxit, ut aliâ Historiam, hæc Chronologiam exhibere crederetur. Quæ sententia cum argumentū luculentissimum, quod Christiana Ecclesia ab omni antiquitate Judæis intorsit, non elevet, sed evertat, refellenda pluribus esset: nisi futuros speraremus è Venerando Theologiæ Professorum ordine, qui illustrissimum locum vindicent; ac sanior dudum doctrina à Viris potissimum de Universâ Christi Ecclesiâ meritisimis, Dn. *Martino Geiero*, in absolutissimo ad Danielelem Commentario, & Dn. *Abrahamo Calovio*, in *Ἑτάσει* Theologicâ de septuaginta Danielis hebdomadibus, Bibliis illustratis tom. 2. p. 632. sqq. insertâ, abunde esset declarata. Cæterum quæ nostra fuerit in novâ hac Marshami editione cura, cū res ipsa loqvatur, enarrare superfedeo. Præterquam enim quòd opera data haud perfunctoria fuit, ut sine mendis liber prodiret, indices locorū Scripturæ, Auctorū, rerūq; amplissimos adjecimus. Tu hoc labore nostro, qvicumq; fuit, Lect. B. fruire, perpetimq; Vale.

Π Ρ Ο Κ Α Τ Α Σ Κ Ε Υ Η.

Æ G Y P T I Dynastia

Ir summus Josephus Scaliger, cum Eusebianis, edidit a) *Dynastias Egypti: seriem & successionem* earum connectens, & coelestes characterismos adjiciens, b) *aliam Periodum Julianam* postulat; ne abjectis quatuor Dynastiis, temporum vinculum interrumpetur; cum caput Dynastiarum modum Periodi Julianæ excedat, & c) *antevertat*

a) Can. Isag. l. 2. p. 122.

b) Ib. p. 274.

c) L. 3. p. 309.

epocham Mosajcarum rationum annis 1336. Dionysius Peravius è Societate Jesu, vir doctissimus, Scaligero oppositus, illum hoc dysine ullo judicio fecisse judicat. e) *Ægyptiorum*, inquit, *Origenes & Dynastias*, quas Africanus & Eusebius scriptis prodiderunt, fabulosas & quod ad vetustatem attinet, ementitas esse, cum res ipsa loquitur, tum nos breviter significavimus. Αὐτὸς ἔφα' neque in tanto molimine chronologico istas Ægypti antiquitates vel levi manu tetigit. h) Mihi visum est Dynastias istas neque in immensum extendi debere, neque omnino rejici.

d) Doct. Tép. l. 9. c. 152.

e) L. 10. c. 17.

Georgius Monachus, Syncellus Tarasii Patriarchæ CP, Chronographiam scripsit, non ita pridem f) editam: hic Dynastias Ægypti, ex Africani Eusebiique calculo, recenset: ex hoc transcripta sunt excerpta Scaligeri. Quicquid supellectilis hodie superest ad instaurandas Ægyptiorum origines, id ferè totum debetur Syncelloni neque tanti sunt momenti, quæ Herodotus omnium primus, aut illum secutus Diodorus, de Regibus Ægypti tradiderunt.

f) A.D. 1652.

Apud Syncellum memorantur Antiquitatum Ægypti auctores, tum Ethnici, tum Christiani: Illi, tres; *Vetus Chronicon*, *Manetho*, & *Eratosthenes*: Hi, itidem tres; *Africanus*, *Eusebius*, atque ipse *Georgius*. De singulis videamus.

S. I.
a) Sync. p.
51. b.

b) 52. a.

S. II.
c) Josephi. con.
Apion. p.
1039. d.
d) Sync. p.
40. c.

e) Sync. p.
52. d.

f) p. 40. d.
g) p. 51. b. c.

h) p. 52. d.
i) p. 53. a.

k) p. 40. b.
l) p. 52. b.

m) Syncel.
p. 18. c.

Vetus Chronicon, cum sit anonymum, ex Syncelli fide proferendum est. a) Fertur (ait ille) apud Ægyptios vetus quoddam Chronicon, continens XXX Dynastias, in Generationibus CXIII, immensum tempus annorum 36525. Primum Auritôn; secundum Mestraôn; tertium Ægyptiorum. Deorum regnum ita se habet. Vulcani nullum est tempus: Soli tribuuntur anni 30000: Saturno ac reliquis XII Diis anni 3984. Deinde regnarunt VIII Semidei annis 217. Post hos recensentur Generationes XV Cycli Cynici, annis 443. Reliquæ deinceps Dynastiæ suo ordine recitantur. XVI Tanitôn; XVII Memphitôn, &c. b) Summa XXX Dynastiæ, anni 36525. [legendum enim ut supra MY', id est, μυριάδας γ' ἑκατομύρια, non ΔΥ'] qui sunt Cycli Caniculares XXV.

Chronicon hoc, licet Veteris nomen obtineat, antiquitatem tamen præ se fert non nisi Ptolemaicis temporibus proximam; cum ad Nectanebi fugam perducatur, quæ fuit anno tertio Olympiadis CVII, ante expeditionem Alexandri annis quindecim.

Manetho c) vir Ægyptius erat, Græcâ disciplinâ cruditus: scripsit enim Græcè historiam patriam, ex sacris (ut ait ipse) libris interpretatus. Herodotum frequenter arguit, rerum Ægyptiacarum, ignoratione mentitum. Illius ætatem & patriam noscimus ex operis dedicatione. d) Magno Regi, Ptolemæo Philadelpho [σεβαστῷ,] Manetho Sacerdos, & Notarius sacrorum penetralium per Ægyptum, genere Sebennita, Heliopolitanus, Domino meo Ptolemæo, Salutem. Dicitur Manetho à Vetere Chronico e) plurimum dissentire; καὶ πολὺ ἀφωρεῖν quod mihi quidem non facile apparet. Scripsit enim Manetho f) de Deis, Semideis, Heroibus, & Mortalibus; & g) immensum tempus, quod in Chronico memoratur, τὸ αὐτὸν τὸ Manethῶ tractasse dicit Syncellus; illumque, eo nomine, πεπλανηθῆς in errorem duci putat. Continebant etiam Manethonis tres libri h) Generationes CXIII in Dynastiis XXX. Manethoni i) Nectanebus rex est Ægypti ultimus, XV annis πρὸ τοῦ νοσημονεργατοῦς Alexandri. Neque mirum inter hos convenire: tam k) Manetho, quàm l) Chronicon, origines Ægypti ex libris Mercurii traduxisse dicuntur.

Ad autem tempora, quæ à m) Manethone Diis assignantur, eadem minime non sint, quæ in Chronico; id quidem interpolatorum contigisse videtur. Numeri enim isti [de quibus mox erit dicendum] non tam Manethonis sunt, quam Eusebii, vel Panodori; ex quorum excerptis depromptum est, quicquid Manethonis legitur apud

apud Syncellum; quem ego nunquam inspexisse ipsos Manethonis libros, non immeritò suspicor.

Cæterum in Manethone, uti etiam in Chronico, maximè desiderantur Origines Diospolitanae. Chronicon illorum regum meminit primùm in Dynastiâ XIX; quæ Africano XVIII numeratur. Josephus, ex Manethone, reges istius Dynastiæ recenset: & quidem verisimile est vetustiores Thebæorum reges à Manethone omnino fuisse prætermis-
 suggeruntur, rejicienda sunt, tanquam *ἀνόμα* & incongrua: quod a) *ad Sæc. XIV*
 suo loco palam facimus.

Eratosthenes itaque Cyrenæus imperfectam Diospolitano-
 gum seriem supplevit: illum Evergetes Ptol. Philadelphi filius A-
 thenis accersiverat; & quod Musæi [uti reor] Bibliothecarius b) *Se-*
cundus esset, illum *Musæo-præfecti* vocabant *Μῦσα*. Hic c) *Ægyptio-*
rum illorum, qui Thebæi dicuntur, regnum descripsit: Regum XXXVIII,
annorum MLXXVII; quorum notitiam ex Ægyptiacis Commentariis
& nominum significatione, mandato Regis, Græco sermone exposuit. Si
 Manetho, sub Philadelpho, hanc regum seriem collegisset, nihil opus
 esset Eratostheni, jussu Evergetis, ut actum ageret. Reges istos Apol-
 lodorus in suis Chronicis recitaverat: ex Apollodoro, vel potius ex
 Africano, Syncellus. Ac licet d) *LIII aliorum deinceps Thebanorum,*
regum nomina ab Apollodoro tradi dicantur; quæ Syncellus dicit se
tanquam superflua omisisse: tamen Eratosthenis eclogen non ultra il-
 los XXXVIII extensam fuisse arbitror. Nam Diospolitanos reges,
 quos ex Manethone recenset e) Josephus, Eratosthenæis successisse f)
 monstrabimus. Est autem hoc Eratosthenis laterculum venerandissi-
 mum antiquitatis monumentum, & ad stabilienda Ægyptiorum
 tempora imprimis necessarium.

In hac Scriptorum classe etiam censeretur *Dicæarchus Mes-*
senius, qui fuit Aristotelis auditor. Ille enim Ægyptiaca tempora
 tractavit; ex professo, an obiter, incertum. Hujus quidem Syncellus
 non meminit: verùm ex vetustissimo Apollonii Rhodii Scholiaste,
 superest egregium Dicæarchi fragmentum, g) suo loco proferendum.

AD Christianos venio Ægyptiacarum rerum scriptores; qui id si-
 bi negotii proposuerunt, ut demonstrarent Origines Mosaicas
 nullis regnorum initiis, nullis Deorum natalibus recentiores fuisse.
 Hujus sententiæ auctorem habuerunt Josephum; qui antiquitates E-
 braicas Græcasque inter se comparans, res suas longè nimium pro-

§. III.

b) Marcian.
Heracl. in Pe-
riplo.c) Sync. p. 91.
c. p. 147. d.

d) Ibid.

e) Con. Api-
on. p. 1041.

f) ad Sæc. XI.

g) ad Sæc. X.

§. IV.

trudit in anteriora, atque colligit, *Exodum Israëlitarum præcessisse Excidium Trojae, annis pene mille.* De quo *μετὰ τὸν ποταμὸν* plenius dicendum est ad Sec. IX.

Utrum sit, ista autoritate securus, Justinus Martyr collocat *Mosē in temporibus Og ygis & Inachi.* Justinum sequutus est Tatianus, & Clemens Alexandrinus.

a) Euseb. Præ.
Evang. l. 10.
c. 10, p. 490.

b) Sync.
p. 61. d.

c) Sync. p.
62. 69.

d) Sync. p. 19.
e) Euseb. Scal.
p. 60.

f) Sync. p. 18. c.

g) Syncel. p. 54

Post hos *Sex. Julius Africanus* [qui Christianorum primus doctrinae temporum seriò operam dedit] cum ex Hellanico & Philochoro didicisset, a) *Ogygem MXX annis ante Primam Olympiadem extitisse*, ipse totidem annos statuit ab Egressu Mosi ad Primam Olympiadem, & insigne nactus Græcorum *Ὠγάμην*, consequentia tempora per Olympiadas, præcedentia per LXX Seniorum numeros [omisso Cainane secundo] facile deduxit. Ægyptiacas autem res cum Ebraicis connectit, secundum rationes Josephi. Ille *Pastorum* Dynastiam de Israëlitis interpretatus, Pastores istos temporibus Josephi Patriarchæ accommodavit: idque Christianis Patribus b) pro concessio obtinuit, Josephum sub *Aphophe* in Ægypto floruisse. Africanus itaque regem hunc de quarto loco in sextum dimovit, ut suis rationibus quadraret: & interpositis duabus aliis *Pastorum* anonymorum Dynastiis, c) sub *Amose*, primo Thebanorum regum, in Dynastiâ 18, Egressum Mosi collocat. Insequentia tempora per Græcorum epochas distincta sunt: quales sunt *Appulsus Danaï*; *Excidium Trojae*; de quibus suo loco. Est autem res perquam inepta, in Ægypto regnantes ponere Pastores illos, ante deportationem Josephi, cujus progeniem illos fuisse volunt.

Illud autem maximè mirum videtur, quòd cum Africanus XVI Manethonis Dynastias rejiciat, supersit tamen integer XXX Dynastiarum numerus. Tam ex iis, quæ de Vetere Chronico & de Manethone diximus: quàm ex illa Dynastiarum Notitia, in qua d) Pandedorus Manethonem ad suos vocat calculos; atque ex editis à e) Scaligero Latino-barbaris satis constat, vetustissimas Dynastiarum illarum, quæ Manethoni omninò XXX sunt, assignari *Diis Semideisque*. Verùm quæ Manetho f), *μιαρῶν ἱερῶν δεξιερῶς θεάφθ, ψαδνηγορῶν ὡς θεῶν ἡνδένετε γεγονότων*, impurorum sacrorum pontifex scribit, mentitus de Diis, qui nusquam extiterunt; ista omnia Africanus, tanquam scriptore Christiano indigna, aspernatur; & in illud tempus rejicit, quod præcessit Diluvium. Dynastiæ Africani istam præ se

ferunt epigraphen: g) *Περὶ τῶν κατὰ κλυσμένην Αἰγύπτου Δυναστῶν.*

σειών. *De Dynastiis Ægypti post Diluvium.* Sequitur: Μετὰ Νεκύας
 Ἰδὲ ἡμεῖς πρῶτη βασιλεία καταρχομένη βασιλέων ὀκτώ, ὧν πρῶ-
 τος Μωῦς Θειότης. *Post Semideos manes, numeratur Primum re-*
gnum octo regum; quorum primus Menes Thinites. Semidei igitur
 præcesserunt Diluvium: Reges autem post Diluvium regnare cœpe-
 runt. Nihilominus Africanus à Diluvio suarum XXX. Dynastiarum
 initium deducit. Est itaque certissimum, in Dynastiarum dispositio-
 ne, Africanum à Manethone quàm plurimum discrepare. Quod à
 Syncello olim observatum. a) *Chronica disquisitiones à Manethone*
traditæ discrepant ab Ecclesiasticis historicis (Africano sc. & Eusebio)
tum illarum appellatione, tum regnorum duratione. Neque nomina,
 neque tempora utrobique eadem. Neque rectè ponitur à Scaligero
 titulus iste; b) *Dynastiarum Successio, juxta editionem Africani, ex to-*
mis Manetho Ægyptii. Sanè maximus Manethonis interpolator.
 Africanus vetustiores suas Dynastias [si quid video] ex mero suo ipsi-
 us arbitrio disposuit: si penitiùs inspiciamus, alias illarum frustula
 tantum esse Dynastiarum; alias c) reperiemus meros esse numeros,
 inaniter turgentes. Sed nec illud satis capio. Africanus à Diluvio
 ad Exodum numerat annos 1464: Menen collocat post Diluvium:
 nihilominus secundum Dynastiarum Africani rationes, à Mene ad A-
 mosin [sub quo Exodus] d) colliguntur anni 3986.

a) Sync. p.
53.c.

b) Can. Isag.
p.122.

c) Ad fin. Sec
VII.

d) Can. Isag.
p.126.

Hæc cum ita se habeant, veniam impetravero, si in digerendis
 Ægyptiorum originibus, Africanum non fuero sequutus & πρῶτα.
 Vixit autem Africanus sub M. Aur. Elagabalo; & Chronologiam su-
 am perduxit ad Consulatum *Grati & Seleuci*, anno Domini 221.

Eusebius, Cæsareæ Palestinæ Episcopus, omnes Africani Dynastias
 transcripsit; quod ex e) Syncelli comparatione liquet: *Chronicum*
 autem *Canonem* pertexens à natalitio Abrahami anno, tot tantum
 adhibet, quot suis rationibus convenire putabat: abscissis itaque XV
 prioribus, annos inanes circiter trecentos *Thebaïs & Pastoribus* ano-
 nymis producit; & à XVIII demum Dynastiâ Ægyptiorum regum,
 seriem exorditur. Ista quidem Chronologia, præfractè instituta, à re-
 centioribus securè recepta est.

f) S. V.
e) P.54, 55.

Hæ XV Dynastiæ [quarum colliguntur anni 3317, ex ratiocinio
 f) Scaligeri] anteverunt Diluvium; quod anno 74 Dynastiæ XVI
 contigisse volunt. In istis planè exscriptor Africani est Eusebius: Ve-
 runtamen inter hunc & illum non parum disconvenit: neque con-
 starent rationes Eusebii, nisi ab Africano dissentiret, quem 284 anno-
 rum

f) Can. Isag.
L.2. p.125.

rum *περὶ ἁρμονισμῶν* peccasse repererat. Sanè Eusebii præcipua laus est, quòd epocham Exodi, nimis in antecedentia summotam, primus Veterum emendaverit. Hic enim, rectè constituto intervallo ab Abrahamo ad Exodum, inde ad Primam Olympiadem numeravit annos tantum 736; non, ut Africanus, 1020. Secundum nostras rationes colliguntur anni 712.

a) Can. n. 166.

b) Can. n. 506.

c) Can. n. 835.

§. VI.

d) p. 54. ad

p. 78.

e) p. 91. ad

p. 210.

f) p. 210. d.

g) p. 51. d.

h) p. 103. c.

Eusebius, etiam a) *venditionem Josephi sub Aphophe Pastore* collocat: Exitum verò Israëlitarum [missis duabus anonymis Pastorum Dynastiis] non sub initio XVIII Dynastiæ; sed b) sub *Acherre*, rege 12, collocat. *Armain*, regem 14, *Danaum* fuisse dicit; an ex auctoritate Africani, incertum. In intervallo inde ad *Casum Trojæ* Africanus *Rameßem* [in XVIII Dynastiâ] Eusebius alterum *Rameßem* [in XIX] omit- tit; ut Troja caperetur c) ultimo *Thuoris* anno, quem *Polybum* illum esse volunt, qui excepit Menelaum: quod tamen non est satis congruum. Nam Menelaus non nisi post longos errores à Polybo exceptus est.

Syncellus cum Eusebio acerbè exostulat, & post Syncellum, Scaliger. Verùm Eusebius non tantum sibi permisit in temerando Africano, quantum Africanus in Manethone. Eusebius Chronicon, perduxit usque ad annum 20 Constantini Magni, qui est D. 326.

Georgius monachus vixit A. D. DCCC. Hic collatis ad invicem, d) Africani atque Eusebii Dynastiis, novam Ægyptiorum regum seriem e) *ab anno Mundi 2776 ad annum 4986*, sive quintum Cambyßis annum, f) *per Dynastias X, reges verò LXXXVI*, contexuit. Prima Dynastia reges habet XXV, annos DCC. Quæ quidem notatu dignissima est; tum quòd diversissima sit ab istis, quæ vel ex Manethone, vel ex Africano & Eusebio supersunt; tum quòd miro compendio totum illud tempus amplectatur, à *Mene* sc. usque ad *Pastores*, quod Africanus in XVI dynastias distribuerat, & Scaliger [in productissimâ illarum concatenatione] ultra MMM & DCC annos extendit. Etiam Syncelli forsàn mens fuit, in hac una, XVI dynastias contineri. XV enim illius reges primi [quorum sunt anni 443] videntur esse XV illæ g) *Cynici Cycli Γενεαί*, in *Vetere Chronico*, quibus par annorum numerus attribuitur. Reliqui X reges dynastiam XVI conficiunt. Nam *Concharis*, illorum ultimus, h) numeratur *Ἰππὶς ὁ 15' δυναστείας τῆς Κινικοῦ λεγομένης κύκλου παρὰ τῷ Μανεθῶν*, in XVI Dynastiâ Cycli Cynici à Manethone dicti. Cycli autem illius epocha, secundum Syncellum, eadem est quæ Dynastiarum.

Mihi quidem gratissima obvenit prima hæc Syncelli Dynastia, ex qua spes in ordinem Ægypti origines redigendi prima emicuit. Neque curiosus quæro, unde istam ille hauserit: penes eum sit illius fides: qualiscunque sit, cum primævis cæteris, in nostra Dynastiæ Synopsi, locum habet.

Reliquæ IX Syncelli dynastiæ, quæ non *καὶ διωατείαν* distinctæ, continuatâ regum serie producuntur, non tanti habendæ sunt: in quibus licet Eusebium, quem solet insectari, sequatur, illum tamen deserit, post XVIII dynastiam Africani, usque ad XXII, regesque commiscitur, qui neque apud Eusebium sunt, neque Africanum; annosque & successiones mutilat vel extendit, prout ipsi visum est, magnâ hominum, maximâ numerorum interpolatione. Ut imprudentiam hominis non possis non mirari, qui cum aliis rixatur, ipse cum sit reprehensioni maximè obnoxius.

His modis luculentissimæ Ægypti Antiquitates *καὶ συλλωγὴ καὶ ἀγασολιῶν, καὶ πρὸς θεσιν καὶ ἀφάιρεσιν* miserè vexatæ, spissis involutæ sunt tenebris ab ipsis temporum interpretibus; qui omnia suisque deque permiscuerunt, ut cum suis Ebraicorum temporum rationibus paria facerent: pessimo sanè exemplo, & religiosis scriptoribus indigno.

§. VII.

Illud autem maximam hominum admirationem excitat, quòd eam in conditionem res redacta sit, ut cum cæterarum plerumque gentium Origines mancæ sint & ἀδηλαί, Ægyptiacarum super sit ingens *πλεοναζμός*, tantaque Successionum redundantia, quanta ad intelligentiam popularem accommodari nequeat. Unde evenit, ut quàm plurimæ Ægypti Dynastiæ, tanquam fabulosæ, & ex inscitia, vel insana Vetustatis *κακοζηλία* natæ, rejiciantur: neque quisquam inter tot Veteres Recentioresque temporum emendatores adhuc repertus sit, qui errori huic subvenerit.

Quandoquidem igitur conclamatum est de Ægyptiorum Originibus, operæ precium me facturum existimavi, si prisca Templorum scrinia à falsi crimine vindicavero, & Antiquitates nobilissimas ad fidem historicam redegero.

Periodus Astronomica.

Diximus Manethonem XVI Dynastias Diis Semideisque assignasse; atque Africanum tempus illud Mythicum ab Historico per
Dilu.

Diluvium diremisse. Dynastia ista *Astronomiam* Ægyptiorum *Theologiamq;* spectant; neque incongrua est illarum immensitas, cum Deos æternitate donari æquum sit.

a) Hor. Apoll.
Hier. 1.

Scilicet Ægyptii putabant Elementa fuisse æterna. a) Αἰῶνα σημαίνοντες ἡλίου & σελήνης χάφισι, ἃ ἔα αἰῶνια εἶναι στοιχεῖα. *Æcum* significantes, Solem & Lunam pingunt, quod æterna sint elementa. Quod ab aliis gentibus usurpatum. In statere Syriaco, penes me, in honorem *Antiochi Epiphani*s percussio, stat Heros dextrâ Solem, super caput Lunam habens: designatur *Æternitas*, sive regis Διοφύωσις. Apud Romanos, in Divi Vespasiani, in Divi Hadriani nummis, *Æternitas* Dea stat stolata, singulis manibus Solis & Lunæ radiata, capita tenens.

Cæterum Sol & Luna, eminentissima cœlorum lumina, Dii gentium communes fuerunt: Numen autem Ægyptiis peculiare fuit. Canis Cœlestis, stellarum inerrantium splendidissima, apud quos

b) Juvenal.

Sat. 15. v. 8.

c) Hor. Apoll.

Hier. 3. Plutarch. de Isid.

p. 359 d.

b) *Oppida tota Canem venerantur* - -

c) *Isis apud eos fidus est, quod Ægyptiacè Σῶθις, Græcè Ἀστρονύων dicitur, quod in reliqua etiam sidera regnare videtur.* Sothis hæc, apud Vettium Valentem MS, ex libris Petosiris, vocatur Σῆθ, masculino genere. Τῇ Σῆθ ἀνατολή.

In Dynastiis Deorum *Isis* cum *Osiride*, atque *Anubis* semideus suas habent regnandi vires. Ἀποθέωσις ista à benefico Nili fluvii incremento; absque quo deserta foret Ægyptus. Nam ad ortum illius stellæ exundat fluvius; & ex illius aspectu solebant d) σημειῶνται

d) Hor. Apoll.

Hier. 3.

e) Cic. Divin.

l. 1. prope finē.

πάντων τῶν ἐν αὐτῷ μελλόντων, *Prognosticon* facere de iis quæ toto anno futura sunt. Etiam e) Cæos accepimus ortum canicule diligenter quotannis solere servare, conjecturamque capere, (ut scribit *Ponticus Heraclides*) salubris ne, an pestilens annus futurus sit. Inde autem

f) Porphyr.

de Nymph.

antro, p. 123.

edit. Holst.

f) *Ægyptiis principium anni, non Aquarius, ut apud Romanos, sed Cancer.* Nam prope Cancrum est Sothis, quam Græci Canis fidus dicunt. *Neomenia* autem est ipsius Sothis ortus, quæ generationis Mundi ducit initium. Hinc tot annorum myriades, & periodus omnem temporis modum transcendens. Nam immensa illa Ægyptiorum chronologia est astronomica; neque res gestas, sed motus cœlestes designat.

g) African. ap.

Syncel. p. 17. c.

g) Αἰγύπτιοι μὲν περὶ τὰς πενιόδους & μυριάδας ἐτῶν, καὶ θεῶν τῶν παρ' αὐτοῖς ἀστρολογικῶν ἐξέθεντο. Ægyptii statuunt periodos & annorum myriades secundum astronomiam suam.

Ex diu-

EX diuturna stellæ orientis observatione didicerunt Ægyptii So-
thin quotannis abire in consequentia sex horis, sive quartâ diei
parte; ita ut in uno quadriennio fiat recessus unius diei: in 365 qua-
drienniis, sive annis 1460, deficient dies 365, sive annus unus; nec ni-
si anno sequente, qui est 1461 a), *ad idem revolvatur principium*.

Nam anni Ægyptiaci 1461 sunt naturales 1460.

Hæc est decantatissima illa b) Ἀποκατάστασις τῶν Ζωδιακῶν, Zo-
diaci in primum statum reparatio, nimirum ab eodem signo ad idem
signum. Quæ etiam vocatur *Annus Magnus*; de cuius initio dicemus
ad XI Seculum.

Periodus hæc annorum 1461 juxta numerum Cycli Lunaris
multiplicata quinquies & vigesies [est enim in XXV vagis annis ea-
dem Lunæ ratio, quæ in XIX fixis] efficit periodum annorum 36525;

c) quæ est Ἀποκατάστασις Κοσμικὴ; in qua existimabant Ægyptii fide-
rum omnium & cælorum fore ad natalitios carceres reditum, ac to-
tius Universi renovationem. Nam inerrantium stellarum motus
d) ante Hipparchum, sub Ptolemæo Physcone, fuit omninò inco-
gnitus.

Talis fuit Ægyptiorum Astronomia, ex Mercurii libris. Duas
tradunt revolutiones; unam *Zodiaci*, alteram *Mundi*. Minore Syn-
cellus historiam Ægyptiacam regumque successiones metiri videtur:
à Majore Vetus Chronicon suam mensuram recipit. Numerat enim
XXX Dynastiarum annos 36525.

Neque alius fuit Manethonis calculus, teste Jamblichio. e) *Mer-
curius ipse tradit viginti millibus voluminibus: vel sicut Manereus
[Manethos] recenset, tradidit voluminibus triginta millibus, itemque
sex millibus, & quingentis, atque viginti quinque; & in eis perfecte o-
mnia demonstravit.* Versio est Marsilii Ficini; Græca non vidi. Ex
numero palàm est, non libros intelligi, sed orbium cælestium cir-
cumvolutiones.

- f) *Affiduâ rapitur vertigine Cælum,*

Sideraq; alta trahit, celeriq; volumine versat.

AD motum Octavæ sphæræ forsan composita est periodus illa,
cujus meminit Julius Firmicus. g) *Trecentorum [inquit] millium
annorum Major Ἀποκατάστασις [hoc est, redintegratio per ἐκπόρῳσιν
aut per κατὰ κλυσµόν] spatium perficitur.* Exustionem Diluvium sequi-
tur, &c. Mundi ἐκπόρῳσιν tradiderunt Ægyptii; & quotannis adhi-
bere soliti sunt h) τὸ πῦρ ὡπὸν ἀλεξήθειον τὸ πᾶν τῆς πᾶλης, igne-

um isti-

§. I.

a) Censorin.
c. 18.

b) Syncell. p.
25. a.

c) Syncell. p.
35. d.

d) Ptol. l. 3.
initio.

e) Jambl. de
Myst. Ægypt.
c. De Diis, p.
153.

f) Ovid. Me-
tam. l. 2.

§. II.

g) Lib. 3. c. 1.
p. 47.

h) Epiphani-
Hæres. 19.
p. 39.

- Ibid. *um istius calamitatis amuletum. Nam ad Solstitium Vernal, omnes Aegyptii oves, & arbores, & ficus, & alia ejusmodi, rubricâ inficiunt; dicentes, illo die totum Mundum conflagrâsse.* a) Καὶ Αἰγυπτίων ὅ οἱ λόγοι τοιαῦτα παραδιδόντες, Eadem Aegyptiorum traditio ad Græcos transiit. Φασὶ δὲ οἱ ἀπὸ τῆς Στωαδ., καὶ Ὡρίοδου, ἐκπύρωσιν ἔπαντος ἡμέρας καὶ ἐξῆς αὐτῇ Διακόσμησιν παντὶ ἀποφύλακτα ἔχουσι. Dicunt Stoici, juxta quandam seculorum periodum, fuisse Incendium Universi; deinde ejusdem formationem, quæ omnia eadem habuit. Ante Stoicos, id docuit Heraclitus. b) Norat enim Ephesus ille (ἐκ τῆς βαρβάρης φιλοσοφίας μαθὼν, è Barbarâ philosophiâ edoctus) τὴν ἀπὸ πυρὸς καὶ θάλασσης τὴν κακῶς βεβιωκότων, καὶ ὑπερβολῆς ἐκπύρωσιν ἐκάλεισε οἱ Στωικοί, Expurgationem per Ignem eorum, qui malè vixerunt; quâ Stoici postea ἐκπύρωσιν dixerunt. Ipse Jupiter, ætate Deucalionis, Diluvium meditans,
- c) *Esse quovis in fatis reminiscitur; effore tempus Quo mare, quo tellus, correpta, regia Cæli Ardeat, & Mundi moles operosa laboret.*
- d) Censor. c. 18. *Magnum Platonis annum non adduco. d) Est præterea Annus, quem Aristoteles Maximum potius, quàm Magnum, appellat; quem Solis, & Lunæ, vagarumq; quinque stellarum orbes conficiunt, cum ad idem signum, ubi quondam simul fuerunt, una referuntur: cujus anni e) hyems summa est κατὰ κλυσιμὸς, quam nostri diluvionem vocant; ætas autem ἐκπύρωσις, quod est mundi incendium. Nam his alternis temporibus Mundus tum exignescere, tum exaquescere videtur. Hunc Aristarchus putavit esse annorum vertentium 2484. Aretes Dyrachinus, 5552. Heraclytus & Linus, 10800 (vel f) 18000.) Dion, 10884. Orpheus, 100020. Cassandrus, tricies sexies centum millium. Alii verò infinitum esse, nec unquam in se reverti existimarunt. Ex conjecturis variis, varii calculi.*
- f) Plut. placit. Phil. l. 2. c. ult.

§. III.

- C**um Ægyptiorum Astronomia conspirat illorum Theologia: utraque nimirum ex Mercurii libris. Coelestia corpora Dii præcipui fuerunt; & Periodus magna, ad φαινόμενα astrorum excogitata, in Deorum βασιλείας distributa est. Mythici temporis constitutæ sunt g) sexdecim Dynastiae: Deorum septem, & h) Semideorum Dynastiae, quæ ad hunc modum se habent:
- g) Syncell. p. 18. c. h) p. 41. b.

a) Dyn. I.	<i>Vulcanus regnavit</i>	an. 724. $\frac{1}{2}$ dies 4.
II.	<i>Sol, Vulcani F.</i>	an. 86.
III.	<i>Agathodæmon</i>	an. 56. $\frac{1}{2}$ dies 10.
IV.	<i>Saturnus</i>	an. 40. $\frac{1}{2}$
V.	<i>Osiris & Isis</i>	an. 35.
VI.		
VII.	<i>Typhon.</i>	an. 29.

a) p. 19.

b) Summ. 969.

b) p. 41. b.

VIII.	<i>Semideus Orus regnavit</i>	an. 25.
IX.	<i>Semideus Mars</i>	an. 24.
X.	<i>Semideus Anubis</i>	an. 17.
XI.	<i>Semideus Hercules</i>	an. 15.
XII.	<i>Semideus Apollo</i>	an. 25.
XIII.	<i>Semideus Ammon</i>	an. 30.
XIV.	<i>Semideus Titboes</i>	an. 27.
XV.	<i>Semideus Sosis</i>	an. 32.
XVI.	<i>Semideus Jupiter</i>	an. 20.

Summ. 214.

Est unicuique sua Dynastia: assignati autem annorum numeri non sunt genuini. Manetho retulit, c) *primum Deum Vulcanum regnasse annos 9000*, Chronicon d) *Vulcano nullos dedit annos, Soli 30000, Saturno & reliquis Diis 3984*. e) *Ab Osiride & Iside ad Alexandri regnum numerant annos plus 10000; vel, ut nonnulli scribunt, paulò minus 23000*. Neque mirum inter mythologos non convenire.

c) Syncell. p.

18. c.

d) p. 51. c.

e) Diod. Sic.

l. i. p. 13. d.

f) Syncel. p.

40. d.

g) p. 41. c.

Post f) Eusebium, Panodorus monachus Ægyptius [sub Arcadio Aug.] existimans Deorum annos fuisse g) Lunares, & ἐν Σεληνικοῖς τριακονθημέροις κύκλοις peragi, commenta ista fuisse S. Scripturæ satis consona demonstrare contendit. Ab Adamo statuit

h) tempus ἀβασίλατον annorum 1058: eo i) Mundi anno οἱ Ἐβραῖοι κατῆλθον. Exinde dicit k) annos Lunares 11985 [legendum ε non η] qui Diis attribuuntur, conficere annos Solares 969: & l) Semideorum ὥς, sive trimestres annos, 858 facere annos Solares 214 cum dimidio. Eo modo componitur numerus annorum 2242: quot scilicet fuerunt, secundum Græcam Bibliorum versionem, ab initio rerum ad Diluvium.

h) p. 32. c.

i) p. 16. d.

k) p. 41. b.

l) p. 40. d.

Non opus est rationes istas ad Lydium lapidem revocare. His itaque leviter præmensis, ad tempus Historicum revertamur.

1058

969

214 $\frac{1}{2}$ 2241 $\frac{1}{2}$

EBRAICA Chronologia.

Res Ebræorum cum Ægyptiacis quàm plurimùm permixtæ sunt. Ut igitur Ægyptiorum tempora ex sacris literis firmarentur; ut ex utriusque historiæ collatione lux mutua emicaret; opportunum duximus Diatribam nostram redintegrare, & synchronicum rerum Ebraicarum canonem apponere.

Mosaica chronologia ex *παραδοσιῶς* conficitur: ætates verò Patrum diversi Bibliorum interpretes adeò diversas proferunt, ut inter viros doctos, de ætate Mundi, aut Diluvii tempore, non satis conveniat. Ecclesia Christiana codice Græco usa est, donec S. Hieronymus libros Ebraicos transtulisset: Latina deinde versio plerumque in Occidente, Græca autem in Oriente obtinuit. Qui Græcæ favent, antiquitatem jactant, & Evangelicam auctoritatem: negant textum Ebraicum, literis Chaldaicis exaratum, esse ab ipso Mosis autographo; sed à lectionum varietate per Rabbinos & Massoretas serò purgatum esse affirmant.

Nos hâc gravissimâ quæstione supersedentes, Ebraici codicis numeros ideo sequuti sumus, quod sint brevissimi. Nam si imensa Ægyptiorum chronologia intra terminos istos contineri poterit, nullum omninò superest dubium de laxioribus Græcorum temporibus.

Omissis itaque Antediluvianis, numeramus

A Diluvio ad profectionem Abrahami _____ an. 426.

A profectione Abrahami ad Exodum _____ an. 430.

Ab Exodo ad Templum fundatum _____ an. 480.

Stetit Templum _____ an. 400.

Duravit captivitas Babylonica _____ an. 70.

Sunt omnes anni _____ 1806.

Primus annus Cyri, Babylone regnantis, quo soluta est Judæorum captivitas, est Nabonassari 210, & Periodi Julianæ 4176. Contigit igitur Diluvium an. Per. Jul. 2370. De singulis intervallis suo loco differendum.

IN genealogicis primorum temporum rationibus, varietatem numerorum uno conspectu videas.

Genes.

Genes. c. 11. vers. 10.				LXX	Saar.	Ioseph.	Ebr.
Sem	genuit Arphaxad,	an. post Diluviū		2	2	12	2
Arphaxad	genuit Cainan,	an. etatis —	130				
—	genuit Sala,	an. etatis —	135	135	135	35	
Sala	genuit Heber,	an. etatis —	130	130	130	30	
Heber	genuit Phaleg,	an. etatis —	134	134	134	34	
Phaleg	genuit Rhagau,	an. etatis —	130	130	130	30	
Rhagau	genuit Seruch,	an. etatis —	132	132	130	32	
Seruch	genuit Nachor,	an. etatis —	130	130	132	30	
Nachor	genuit Thara,	an. etatis —	{ 179 }	79	120	29	
Thara	genuit Abram, Nabor, Aran,	an. et.	70	70	70	70	
Sum.				{ 1172 }	942	993	292
				{ 1072 }			

Aran, Tharæ primogenitus, natus est anno patris 70: Abram autem post annos 60, anno patris 130. Vixit enim Thara a) annos 205. Abram profectus est in Canaan b) post mortem patris, cum ipse ageret ætatis suæ c) annum 75; cum à Diluvio, secundum Ebræos, præteriiissent anni 426. Natus autem est Abram anno Tharæ 130, anno post Diluvium 352, anno Periodi Julian. 2722.

Thara natus est anno post Diluvium 222, anno Per. Jul. 3592. quoto autem patris sui anno, non dicam. Nam Romana LXX Interpretum editio attribuit Nachori annos 179; codex Alexandrinus, & versio Samaritana annos 79; Iosephus 120; libri Ebraici 29. Discordiam hanc dissipare oportet, antequam ulterius progredi, aut certam Diluvii epocham statuere liceat.

Porro LXX Interpretes Cainanem secundum habent, à cæteris rejectum. Codex Ebraicus centenariis numeris omnibus caret, qui in cæteris leguntur.

Apud d) Iosephum dicitur Abrahamum natum esse anno post d) L. 1. c. 7. Diluvium 292; cum tamen Iosephi rationes faciant annos 993. Nimirum emendator aliquis, S. Hieronymo fortasse recentior, in colligendis Iosephi numeris, centenarios omnes subtraxit, ut Ebraicis pares faceret. Ista verò indicasse satis est.

GRÆCA Chronologia.

Aliquandiu mecum reputabam, utrū Græca etiam tempora hic locum haberent. Bene novi Græcos cum Aegyptiis serò admodum rem habuisse; seriùs cum Ebræis. Veruntamen cū omnis, quantam habemus, Aegypti notitia Græcis literis tradita sit; cū Græci ipsi, Originibus suis superbientes, Cecropem Danaumque ex Ægypto; Apin, Iōnem, Telegonum, Epaphum, alios in Ægyptum migrasse tradant; cū denique totam, in hoc opere, complexuri simus primorum temporum antiquitatem, si modò Græcam adhibeamus [Assyriaca enim tenuissima sunt, & incertæ fidei; quod posthac plenius dicetur] visum est uno conatu triplicem vetustissimæ historiæ adornare Chronologiam.

Serò Græci res suas mandârunt literis; Chronologiam multò a) Joleph. con. Apion, l. 1. p. 1035. c. b) p. 1034. f. *serius adhibuerunt. a) In scriptis Publicis nihil vetustius fuit Draconis legibus, quæ circa Olympiadem XXXIX latæ sunt: & b) Vetustissimi historicorum expeditionem Persarum contra Græcos paululum præcesserunt, [i.] Olymp. LXXII. Doctrina verò temporum adhuc longè fuit recentior; quod posthac monstrabitur. Hinc tenebræ superioribus seculis; hinc fabulæ.*

c) Cenforin. de die Nat. c. 21. d) Diodor. Sic. l. 4. *M. Varro c) Primam Olympiadem terminum ponit inter μῶν & Ἰὼν tempus, & Historicum.*

d) Ephorus Cumanus Isocratis discipulus, cū res publicè gestas scribere instituisset, veteres quidem fabulationes omisit; illa verò, quæ à Reditu Heraclidarum facta colligens, hoc initium fecit historiæ suæ.

e) Diodorus Siculus, Apollodorum sequutus, Bellum Trojanum, statuit ὁ δῆμιγμα non tam historiæ, quàm chronologiæ. Quæ, inquit, Troica præcesserunt, non definimus certo spacio: quia nullus occurrit fixus illorum terminus, cui fidamus.

f) Constant. Them. 2. 10. ex Stephano Dionys. Hal. l. 1. *Hellanicus Lesbicus historiam suam digessit per f) ætates ἱερέων & Ἡεγς, Sacerdotum Junonis. Fuit autem g) Callithyia, prima Junonis Argivæ sacerdos, uno ferè seculo Cecrope vetustior.*

h) Africanus, ex Acusilai aliorumque auctoritate, statuit ὁ Ἀττι- g) Euseb. n. 376 h) Euseb. Præp. Evang. l. 10. c. 10. *ἡνς θεογονίας terminum Ogygis diluvium, quod, regnante Argis Phoroneo, contigit annis MXX ante Primam Olympiadem.*

Cæterum perierunt illorum aliorumque lucubrationes: neque normam habemus satis idoneam, ad quam Græciæ res veteres dirigantur.

Æra Attica.

NOs itaque *Æram Atticam* constituimus, auctoritate freti *Mar-*
moris Arundelliani, quod a) jampridem edidit atque illustravit
 V. Cl. Joannes Seldenus, æternum nostri seculi decus. Quod auto-
 graphum cum sit, idque longè antiquissimum, maximam præ se fert
 in dirimendis litibus auctoritatem, in emendandis temporibus utili-
 tatem. Hinc ἐμπίπτουσιν eorum quæ statuuntur rectè; διορθώσις eo-
 rum quæ secus: Ad hanc amussim Panhelicam examinentur res Græ-
 cæ; absque qua vacillat admodum ista Chronologia. Veneranda hæc stela, in qua nobiliores Græciæ Epochæ justo
 disponuntur ordine, ab initio *Cecropis* ad *Diognetum Archontem* nu-
 merat annos MCCCXVIII. Anni isti expansi conficiunt *Æram At-*
ticam, quæ produci potest usque ad Olympiadem CLX; quo tempo-
 re Græciæ nomen cum libertate evanuit, & cum gloria Virtus. Illius
 autem epocha incidit in annum Per. Jul. 3132.

REs autem *Argivæ* Atticis vetustiores sunt. Ex fide Castoris Rho-
 dii, profertur novem regum Dynastia, ab Inacho usque ad ap-
 pulsum Danaï, qui regnârunt annos 382. Danaus in Græciam ve-
 nit anno æræ Atticæ 72: initium igitur Inachi antevertit æram no-
 stram annos 310, & attingit annum Per. Jul. 2822. Verum Inachus
 est fluvii, non regis nomen. b) *Anticlides Phoroneum antiquissimum*
Græciæ regem appellat; qui tamen secundus censetur. c) *Acusilaus*
dixit Phoroneum Argivum fuisse Primum hominem; & Poëta Phoro-
nidis eum nuncupavit

— πατέργ. Ὀνητῶν αἰθερώπων.

Neque d) Platonis ævo, innotuit tempus aliquod Phoronei Niobes-
 que ætate vetustius. Hinc Syncellus e), ὁ δὲν πρὸ Ἰνάχου καὶ Φορωνέως
 παιδὸς, τὸ πρῶτος Ἀργυρῆς βασιλεύσαντων, Ἕλλησιν ἰσθῆσαι, Ni-
 bil in historiis Græcis continetur ante Inachum ejusq; filium Phorone-
 um, qui primum regnarunt Argis.

HÆc cum ita se habeant, *Sicyoniorum regum* laterculum rejicien-
 dum esse existimamus. Non enim Phoroneus esset regum ve-
 tustissimus, si ante illum per 200 amplius annos Sicyone regna-
 tum fuisset. Sed & alias ob causas istam regum seriem suspectam
 habemus.

§. I.

a) A. D. 1628.

§. II.

b) Plin. l. 7.

c) Clem. Alex.

Strom. l. p.

321. a.

d) in Tymæo.

e) Syncell. p. 68. a.

Ægia-

- a) L. 2; initio. *Ægialeus*, rex primus, est Phoronei frater, apud a) Apollodorum; qui de illius prosapia, aut successoribus, omnino tacet.
- b) In Supplic. ver. 264. *Apis* rex quartus numeratur: verum Æschylus docet b), *Apim*, non Sicyoniorum Regem, sed advenam ex Aetolia, regionem noxiis bestiis purgasse. Ipse *Sicyon*, rex 19, à quo urbi nomen, Pelopis filius fuit, ut tradit c) Ibycus: hic tamen d) Sicyone prius regnare dicitur, quàm e) Pelops Argis. Neque sanè *Sicyonii*, sed alio quopiam nomine vocandi essent reges, siquidem fuissent aliqui, illo priores.
- c) Pausan. l. 2. p. 96. d) Euseb. n. 667. e) 698. *Polyphides*, rex 24, nemini vetustiorum Græcorum, ne Pausaniæ quidem, in suo horum regum catalogo, agnoscitur. Fingunt Trojam illius tempore captam esse. Apud Homerum verò nullus est à Sicyone dux contra Trojam; quippe urbs illa tunc temporis sub ditione fuit Agamemnonis, qui regnabat Mycænis: inter ejus urbes recenset.
- f) Iliad. β. vers. 572. f) Καὶ Σικυῶν, ὅθ' ἄρ' Ἀδραστὸς πρῶτ' ἐμβασίλῃεν.
Etiam Sicyona, ubi Adrastus primum regnavit.
- g) Animad. p. 48. Can. Isag. p. 328. Adraști meminit Marmor anno Attico 325. g) Scaliger, ne corrueret tanta Sicyoniorum vetustas, πρῶτα intelligit ἀντὶ τῆς πρῶτης. Quasi regnaverit Adrastus Sicyone prius quàm Argis. Regnavit quidem utrobique. Sed concedamus illum non fuisse *primum Sicyonis regem*; tamen ex Homero liquet, neminem ibi regnasse, dum bellum contra Trojam gerebatur. Ob versus istos Homericos, h) Clisthenes, Sicyonis tyrannus, Rhapsodos Sicyone certare vetuit.
- h) Herodot. l. 5. c. 67. i) Sec. VI. Sit igitur à i) Phoroneo rerum Græcarum exordium.

CHRO-

CHRONICI CA- NONIS

LIBER PRIMUS

continet annos DCC.

Pus aggredior vetustate obsoletum, fide ambiguâ ob-
scurum, tenuitate fastiditum: sed difficultates supe-
rat Veritatis amor; illi litasse pulchrum; illam
studiorum amœnitatibus prætulisse honestum
est.

Hinc consilium obscura longinquissimi temporis vestigia per-
sequi; inconditas historiæ naufragæ reliquias componere; salebro-
sa & perplexa eò usque lustrare, donec ad plana & incontestata
perventum fuerit.

a) Ολίγοις μὲν ἐν ἑτέροις Διαμαρτεῖν τὸ χρόνων δοῖν ὡς ἂν ἴσους
κοῖς ἀνδράσι δεχάιαι καὶ πολυεῖς Συναπτομένοις πραγμάτων
ἡμεῖς δὲ δυσὶν ἢ τρισὶν ὅλαις ἀποπλανηθῶμεν τὴν ἀληθείαν, ὅτι ἂν
ἴπτεται. In supputatione temporum, si quis paucis annis falla-
tur in vetusta & multorum annorum historia, ferendum sit: sed totis
duabus aut tribus [imo plurimis] ætatibus à vero aberrare non
permittitur.

a) Dionys.
Halic. l. 7. ini-
tio p. 418.

Hujus autem intervalli Synopsin primò dabimus; dein Syn-
chronismi rationem.

Sec.	Ara Æg.	Reges Thebani. (Ex Eratosthene) an.	Thinitæ. (ex Manethone) an.	Memphitæ (ex Manethone) an.	Infer. Ægypti (ex Syncello) an.
I.	I	1. MENES Theban. 62. <i>exponitur Διόνῳ, Jovius.</i>	1. MENES Thinit. 62 [I. Dynastia Africani] Sync. p. 56. <i>Hic ab Hippopotamo raptus perit.</i>	MENES Mēphim <i>condidit.</i> [Herod. I. II. c. 99.]	1. Menes qui est Mestram, 35 (Sync. p. 91)
	10				
	20				
	30				
	40				
	50			III. Dynastia Afric.] Sync. p. 56.	2. Curudes 63
	60				
	70	2. ATHOTES f. 59 <i>exponitur Ερμούλῳ Mer- curio genitus.</i>	2. ATHOTES f. 57 <i>Hic regiam construxit in Memphi: ejus fe- runtur libri anatomi- ci. Erat enim Medicus.</i>	1. TOSORTHUIS, <i>Æsculapius dictus est ob Medicinæ peritiam: invenit sectorum lapi- dum structuram, & scribendæ artem.</i>	[34] 3. Aristarchus
	80				
	90				
	100				
II.	110				
	120	3. ATHOTES 32 <i>ἰσώνῳ, ejusdē nominis. (Sync. p. 95)</i>	3. CENCEMES f. 31	2. TYRIS 7	
	130			3. MESOCHRISI 7	
	140			4. SOIPHIS 16	4. Spanius 36
	150			5. TOSERTASIS 19	
	160	4. DIABIES fil. 19 <i>Φιλίππεος amicus amicorū</i>	4. VENEPHES f. 23 <i>Magna fames in Ægypto. Hic Pyramides struxit in Cochome.</i>	6. ACHIS 42	
	170	5. PEMPHOS 18 <i>Athothis</i>	5. USAPHÆDUS f. 20		5. *** 32
	180	<i>f. qui dicitur Heracles.</i>	6. MIEBIDUS f. 26		
	190	6. TOEGAR AMACHUS			
	200	MOMCHIRI 79			
III.	210	<i>Memphites; exponitur</i>		7. SIPHURIS 30	6. **** 40
	220	<i>Ἀνὴρ ὁμοιομήτης,</i>	7. SEMEMPSIS f. 18 <i>Magna lues in Æg.</i>	8. CERPHERES 26	
	230	<i>vir membris redundans.</i>	8. BIENACHES f. 26 [II. Dynastia Africani.]	[IV. Dynastia Afric.]	7. SERAPIS 23
	240				
	250				
	260	7. STOECHUS fil. 6 <i>ἄνθρωπος ἀνὰ λόγῳ, Mars sine sensu.</i>	9. BOCHUS 38 <i>Ad Bubastum multi terra hietus perierunt.</i>	9. SORIS 29	8. Sesonchosis 49
	270				
	280	8. GOSORMIES 30 <i>qui est Egestas</i>		10. SUPHIS 63 <i>Hic Pyramidem Maximam erexit.</i>	
	290	<i>(Ἀίτιας παῖτος Scal.)</i>			
	300				
IV.	310	9. MARES fil. 26 <i>Ἡλιόδωρος, Solis domum. [p. 101.]</i>	10. CAEACHOS 39 <i>Sub hoc Apis in Memphi Menevis in Heliopoli, & Mē- desius caper Dii sunt habiti.</i>	<i>Hic librum sacrum conscripsit.</i>	9. Amenemes 29 [Sync. p. 96.]
	320				
	330	10. ANOYPMES 20 <i>qui est vios ἰσώνῳ</i>	II. BINOTHRIS 47 <i>Sub hoc sancitum Mu-</i>	II. SUPHIS 66	10. Amasis I 11. Acefeph- thres 13
	340	<i>filius communis.</i>			
	350				

Sec.	Per. Jul.	Post Dil.	Ebraica. (Genes. XI. 10.)	Post Dil.	Secundum LXX.
I.	2371	1	ARPHAXAD natus, anno 2 post diluvium.	781	REHU annos natus 120.
	2380	2			
	2390			793	SERUG natus, an. 132 Rebu.
	2400	37	SALAH natus an. 35. Arphaxad.		
	2410				
	2420				
	2430	67	HEBER natus an. 30 Salah.		
	2440				
	2450				
	2460				
	2470				
II.	2471	101	PHALEG natus, an. 34. Heber.		
	2480				
	2490				
	2500	131	REHU natus, anno 30. Phaleg.		
	2510				
	2520			923	NACHOR natus, an. 130. Serug.
	2530	163	SERUG natus anno 32 Rebu.		
	2540				
	2550				
	2560	193	NACHOR natus, an. 30 Sarug.		
	2570				
III.	2580				
	2590	222	THARA natus, an. 29. Nachor.	1002	THARA nat. an. 79. Nachor. [anno 179. Edit. Rom.]
	2600				
	2610				
	2620				
	2630				
	2640				
	2650				
	2660	292	ARAN natus, anno 70. Thara.	1072	ARAN natus, an. 70 Thara.
	2670				
IV.	2680				
	2690		(Ab anno 2698 incipit Canon Eusebianus.)		
	2700				
	2710				
	2720				

Se c	Æra Æg.	Reges Thebani (Ex Eratosthene) an.	Thinitæ (ex Manethone) an.	Memphitæ (ex Manethone) an.	Infer. Ægypti. (ex Syncello) an.
IV.	351	11. SIRIUS 18 Υἱὸς κόρρης filius gena: alius Αἰάσκαρις, cui nemo invidet	Mulieres in regno suc- cessionis jus habere.		12. Achoreus 9
	360				13. Armiyses 4
	370	12. CHNUB9 GNEU- RUS 22. Χεῦνης Χεῦνης υἱὸς Aurea Aurei fil.			14. Chamois 12
	380				
	390	13. RAUOSIS 13 Αρχικράτωρ Princ. rob.	12. TLAS 17		15. Amesises 65
	400				
V.	410	14. BIYRIS 10	13. SETHENES 41	12. MENCHERES 63	(Huc XV. Tivai, (Sync. p. 51)
	420	15. SAOPHIS 29			16. **** 14
	430	Κομῆνης, Comatus; a-			17. Use 50
	440	lius Χρημῆλης, Nego-	14. CHÆRES 17		
	450	tiator (Sync. p. 104.)	15. NEPHER-CHE- RES 25		
	460	16. SEN-SAOPHIS 27	Sub hoc Nilus melle com- mixtus 11 diebus fluxit.	13. RATÆSES 25	
	470	17. MOSCHERIS 31	16. SESOCHRIS 48		
	480	Ἡλιόδοτος, à Sole dat9	Hujus proceritas fuit po- dam quinq, latitudo trium		
	490				
	500				
VI.	510	18. MUSTHIS 33		14. BI-CHERES 22	18. Rameßes 29
	520			15. SEBER-CHERES 7	(Sync. p. 101)
	530	19. PAMMUS AR- CHONDES 35	17. CHENERES 30	16. THAMPHTHIS 9 (VI. dynastia Africani)	19. Rameßo- Menes 15
	540			17. OTHOES * * à satellitibus occisus.	20. Thusi ma- res 31
	550			18. PHIUS * *	
	560	20. APAPPUS MA- XIMUS 100	18. NECHEROPHES 28 Sub hoc Libyes defecerunt ab Ægyptiis; sed auctu Luna territi, sese dediderunt.	19. METHU-SUPHIS 7	21. Rameße- Seos 23
	570	Unâ horâ minus.	Defuit regnum, an. 593.	20. PHIOPS 100 Hic sexennis regnare cepit.	
	580				
	590				
	600				
VII	610		(V. Dynastia Afr.)		22. Rameße- Menos 19
	620		(Reges Elephantini hic forsan locū habēt.)	21. MENTE-SUPHIS 1	23. Rameße- Tubaete 39
	630	(CARAS 1		22. NITOCRIS 12 Flavo capillitio for- mosissima.	(Sync. p. 103.)
	640	21. AGHÆCUS O-		Hac tertiam Pyra- midem erexit.	24. Rameße- Vapbres 29
	650	22. NITOCRIS 6			25. Concharis 5
	660	Αθηνᾶ Μικηφόρος Min. V.			
	670	23. MYRTÆUS 22			
	680	Ἀμμανιόδοτος Ham. dat.			
	690	42. THYOSI MARES 12			
	700	Κεοταῖος, Fortis, i. Sol.			

Sec.	Per. Iul.	Ebraica.	Græca.
IV.	2722 2730 2740 2750 2760 2770	ABRAM natus an. 130. Tharæ (anno 352 post Diluvium.)	Χρὸς.
V.	2780 2790 2797 2800 2810 2820 2830 2840 2850 2860 2870	Abram, an. et. 75. migrat in Canaan. (Anni Peregrinationis 430 inde numerantur) 2 Abram cum Sara in Ægyptum. 12 Ismael natus, an. 86 Abrahami. 25 CIRCUMCISIO instituta, a. 99. Abrami. 26 ISAAC natus, an. 100 Abrahami. 51 ISAAC a patre immolandus, an. et. 25 63 Sara moritur an. et. 127. 66 Isaac an. et. 40, uxore ducit Rebeccam.	Αδὰμ. Æra Argiva.
VI.	2872 2880 2890 2900 2910 2920 2930 2940 2950 2960 2970	86 JACOB natus, an. 60. Isaaci. 100 Abrahamus moritur, an. et. 175. 149 Ismael moritur, an. et. 137. 163 Jacob servit Laban an. 14.	1 I. PHORONEUS, an. 60. Primus leges judiciorum constituit. 18 Telchines & Caryatæ cū Phoroneo & Parrhasio bellum gerunt. Euseb. 51 Ogygis Diluvium. Eul. 61 2. APIS, an. 35. 66 Telchines Peloponneso pulsæ Rhodum migrant. Euseb. 96 3. ARGUS, an. 70.
VII.	2972 2980 2990 3000 3010 3020 3030 3040 3050 3060 3070	177 JOSEPHUS natus, an. 91. Jacobi. 194 Josephus venditur in Ægypt. a. et. 17. 200 206 Isaac moritur, an. et. 180. 207 Josephus, an. et. 30, præficitur Ægypto. 216 Jacobus an. et. 130, in Ægyptum. habitat in Goshen, in terra Ramessis. 238 Jacobus moritur, an. et. 147. 240 Cum vixisset in Ægypto an. 17. 250 260 270 Israelita in Ægypto multiplicati sunt valde. 273	100 166 4. CRIASUS, an. 54. Callisthya Peranthi filia prima Junonis Argivæ sacerdos. Eul. C. 3 Ad

AD SECVLVM PRIMVM

Menis ætas.

PRima ac præcipua sit disquisitio de Originibus Aegyptiorum, ni-
miâ hætenus vetustate laborantibus. Extra controversiam
positum est, *Menen fuisse primum Ægypti regem*, a) *Πρώτον*
Diod. Sic. l. i. *Φασι βασιλεύσαι τὴν Αἰγύπτου Μενᾶν.* Hoc Herodotus & Dio-
dorus Siculus; hoc Eratosthenes, & ex Manethone Africanus,
Eusebius, Syncellus uno ore prædicant. Cæterum in obscuro
sunt ipsius Menis tempora. Nos, missis Græcorum procho-
nismis, Sacerdotes Aegyptios, maximè idoneos suorum temporum,
testes, in hanc rem citabimus. b) *Ἀρχαὶ λέγουσι τὸν Μενᾶ τὰς ἀποχόνους*
δύο πρὸς τοὺς πεντήκοντα τὰς ἀπαντὰς ἔτη πλείω τῶν χιλίων καὶ τετρα-
κοσίων. ἐφ' ὧν μηδὲν ἄξιον ἀναγραφῆς ᾔσθηται. Regnâsse ferunt Me-
nis posteros LII, annos plus MCCCC; à quibus nihil actum est literis
c) *L. 2. c. 101. dignum.* Huic Sacerdotum traditioni lucem affert c) Herodotus, qui
ante Sesostrim *οὐδὲν εἶναι λαμπρότητι*, nihil splendoris fuisse affirmat.
d) Diod. Sic. Sanè d) Sesostrim tradunt *ἡμιφανεστάτας καὶ μεγίστας τὴν πρὸ αὐτοῦ ἡμι-*
τελέσασθαι πράξεις, Res illustrissimas & usque ad id tempus maximas
gessisse. Ille enim Aegyptiorum imperium longè lateque prolatavit.
A Mene igitur ad Sesostrim elapsi sunt anni circiter 1400: ante Seso-
strim regnârunt reges 52.

Ætas Sesostris, Græcis omnino incognita, in Sacris Ebræorum
e) *ἱστορίαις* conservatur. e) Josephus enim, ubi *Hierosolyma à Sefaco*
Ægypti rege capta narrat, *Ἡρώδοις*, inquit, *τὰς πράξεις αὐτοῦ Σεσω-*
σεφὶ περιέγραψεν, Herodotus illius res gestas adscribit Sesostris. Qui Græ-
cis *Sesostris*, idem Aegyptiis *Sethosis*, Ebræis *Sefac* vocatur. Successio
Regum LII, per XIV annorum centurias, in sequentibus, ex magna re-
rum temporumque conentione manifesta est.

f) *Ἰ. Reg. 14. 26.* f) *Venit Sefac rex Ægypti contra Hierosolymam, anno quinto Re-*
hoboami regis Judæ. Quintus iste Rehoboami annus [secundum
rationes nostras] fuit annus Per. Jul. 3747; annus post Diluvium 1377
secundum calculos Ebraicos. Sacerdotes autem, dum annos putant
à Mene ad Sesostrim plus MCCCC, & Menis & Sesostris tempora
inclu-

inclusivè numerant. Vixit igitur Menes, Nohæ *σὺγγρον*, temporibus Diluvio proximis; & ab ipsis renovati orbis initiis deducitur Canon.

Cum verò initium Menis in tantam assurgat vetustatem, videntur utrum consensu chronologiæ Sacrae se tueri poterit. Nota est Græcorum Ebraicique codicis discrepantia. Si Græcos sequamur, epocha Diluvii plurimis annis antevertit res Aegypti; neque verbis opus est; sin Ebraicos numeros amplecti necesse sit, dicendum est *Chamum*, Noachi filium, esse ipsum Aegyptiorum *Menem*; illumque proximis post Diluvium temporibus in Aegyptum migrasse, illam inhabitasse, posterisque tradidisse.

Sanè Veteres in ea sunt sententia. Tradunt Noachum, cui terra ante Diluvium cognita, a) *velut totius orbis heredem, à Deo designatum, tribus suis filiis universum mundum distribuisse: Chamo autem obtigisse terram à Rhinocorura usque ad Gades, versus Meridiem.* Philastrius b) Brixienfis temerè pro hæreticis habet negantes quòd beatus Noe orbem terræ universum suis filiis tribus, post diluvium, divisit, dederit ac definierit, & partierit ordine.

Sententiæ auctores sunt Ebræi, ipsi aliquando Aegypti incolæ. Rex enim David, scriptor vetustissimus, appellat Aegyptum c) *Regionem Chami*, & de eadem intelligit d) *Tentoria Chami*. e) Plutarchus [cui tamen ignota fuit nominis ratio] *Ετι, inquit, τὸ Αἴγυπτον Χημία καλεῖσιν.* Et f) S. Hieronymus, *LXX*, inquit, *interpretes Cham transulerunt pro eo, quod est Ham, à quo & Aegyptus usque hodie Aegyptiorum lingua Ham dicitur.*

Neque obstat, quòd *Phaleg* nomen suum habuit, quoniam illius diebus terra divisa fuit. Id enim de peculiari aliquâ divisione intelligi potest, factâ inter h) *Semi posteros*, de quibus est sermo; vel inter filios Eber [i. Ebræos]. Cum enim Phaleg sit Noachi trinepos, dubitari non potest, quin terrarum orbis pars magna illius ætate dudum habitata fuerit.

Operis Distributio.

Intervallum hoc MCCCC annorum, ad res Aegypti pertinens, in duas partes distinguendum est: Prima continet annos DCC, ab initio *Menis* usque ad incursionem *Pastorum*: quo temporis spatio Aegyptus, in diversas partita Dynastias, & securâ pace potita, neque

a) Epiphanius Ancorat. c. 114. hæref. 66. §. 83. Syncell. p. 45. b. b) Hæref. 118.

c) Psal. 105. 23. 27. 106. 21, 22.

d) 78. 51. e) De Iside. f) Quæst. in Gen. p. 1316.

g) Gen. 10. 25. h) Vets. 21.

I.

bel-

bellum cum exteris, neque commercium exercuit. Primus hic liber istos habet terminos.

II.

Liber Secundus alteros DCC annos persequitur, ab adventu *Pastorum* ad Sesostris expeditionem in Asiam. Istis temporibus Aegyptus à *Pastoribus* diutissimè oppressa; tandem à servitute liberata, in Monarchiam coaluit.

III.

Tertius Liber res Aegypti splendidissimas refert, & Imperium amplissimum Sesostris successoribus propagatum. Refert etiam [mutatâ fortunâ] alteram Aegypti servitutem; alteram *πολυκοι-εγνίλιν*.

Hæc filo temporis satis continuo, historiæ autem stylo nimis interrupto; non per Annales, sed per annorum Centurias, sive Secula. Sic vult materiæ penuria.

IV.

Liber Quartus, accuratiore fretus chronologiâ, res Græcas per Olympiadas, res Orientis per annos Nabonassaræos digerit. Regnum Aegyptiorum instauratum; pessundatas Ebræorum fortunas; Assyriaca, Babylonica, Medica, Lydica, Medopersica percurrit; donec tandem in Persarum potestatem omnia devenerint: Persarum tempora delibat usque ad *Transitum Xerxis*, sive Secundam Diodori Siculi Decadem. Ex illo tempore Chronologia sanior procedit: *αἰαχρονισμοὶ* recentiores minoris sunt momenti.

Diversa Aegypti Regna.

a) Sync. p. 91.

SYncello a) *Menes* Μεσσηαῖμ, *Misrajim* dicitur, ὁ πρῶτος οἰκῆσας τὴν Μεσσηαίαν χώραν, ἢ τὴν Αἰγυπτιον. Qui primus incoluit *Mestream* regionem, id est, *Aegyptum*. Fuit autem *Misrajim* Chami filius; è quo

b) Gen. 10. 14.

ortæ sunt septem gentes, inter quas b) *Pathros* recensentur, qui Australiores Aegypti partes tenuerunt. Nam *Pathros* est *Thebais*. Id primus docuit, vir in litteris primus, c) Samuel Bochartus. Adeo ut illa Aegypti partitio, qua *Thebais* ab Aegypto propriè dicta disjungitur, quæ in infima Romanorum tempora duravit, etiam ab ultima antiquitate obtinuerit.

c) Geog. S. l. 4. c. 27.

d) C. II. v. 11.

Hinc Prophetæ sacri terram utramque distinguunt. d) *Esaïas*, *Ab Assur, & à Misrajim, & à Pathros, & à Chus*, [i.] Ab Assyria, & ab

e) C. 44. v. 1.

Aegypto, & à Thebaide, & ab Arabia. Et e) *Jeremias* separatim nominat *habitantes in terra Misrajim, & in terra Pathros*: [i.] in Aegypto propriè dicta, & in illi contermina Thebaide.

Porro

Porro vox *Misraim*, cum sit dualis, non tam hominis nomen haberi potest, quam terræ; neque unius terræ, sed duplicis. Nimirum Ægyptus, ita propriè dicta, & à Thebaide distincta, in duas partes divisa fuit: una *Superior Ægyptus* vocatur, Thebaidi contermina; cujus metropolis fuit Memphis; altera *Inferior*, quæ loca continet Judææ proxima; cujus metropolis olim Heliopolis, & Pastorum temporibus, Tanis.

In hac degebant Israëlitæ. Nam in illorum exitu, Deus a) *mirabilia fecit in terra Ægypti, in campo Taneos*, (i.) in Ægypto Inferiore. Superiorem verò, τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτῳ, habemus in historiâ b) Tobia.

Tres has Ægypti, latè sumptæ, partes exprimit Jeremias alloquens c) *Judeos habitantes in terra Ægypti; qui habitant Migdol & Taphnes; & Noph; & in terrâ Pathros*. Migdol & Taphnes, Μαγδωλ & Δάφναι Πηλὺσαι, sunt Inferioris Ægypti; Noph, sive Moph, Memphis, Superioris: diversa terra est Pathros, Thebais.

Recentiores omittimus, Strabonem, Ptolemæum, alios, qui Ægyptum tripartitam agnoscunt: nos illam ab initio ita se habuisse contendimus.

Vetus hæc Ægypti distributio à primævâ Ægyptiorum politiâ ortum habuit. Non enim primis istis temporibus omnis Ægyptus unius suberat imperio, sed regiones diversæ diversos habuerunt reges. Hoc Scaligero, quasi incauto, excidit. d) *Patet, inquit, diversos reges eodem tempore, in Ægypto, in diversis partibus imperium obtinuisse*.

Ex ipsis Ægypti Dynastiis manifestum est, πολυκοιρανίῳ istam contigisse in ipsis rerum Ægyptiacarū incunabulis. Cum enim Menes, extra controversiam, sit Ægyptiorum regum primus; cum plures regum successiones Menem hunc coryphæum atque δεχηγέτω sibi vendicent, parique ambitione apicem rerum attingant, neque sibi invicem cedant; fieri non potest, quin, ætate post Menem proximâ, Dynastiæ istæ sint contemporaneæ: tanquam diversi ex unâ radice simul germinantes furculi. Lustremus singulas.

Regnum Thebanorum.

I.

Thebanorum regum Dynastiæ primum locum non immerito tribuimus, tum ob regni diuturnitatem, tum splendorem. De hujus Dynastiæ interprete, Eratosthene; & de illius epochâ diximus: de continuatione ejus, ad Sec. XI. dicemus. Ex hoc chronologia Eratosthenææ fragmento longè nobilissimo fit Æra Ægyptiaca; ad quam Dynastiæ reliquæ, omnisq; vetustissimi populi historia accommodari debet.

a) Sync. p.
91. d.

In illius principio a) *Menes*, rex primus, & *Thinites*, & *Thebanus* appellatur. Θηβινίτης vox à Syncello corrupta, ne hic idem

b) Sync. p.
89. d.

videretur cum *Mene* Africani, quem rejecerat: ne cum suo *Mene* eundem faceret, hunc illo aliquantò juniorem ponit. Nempe *Menes* Syncelli ponitur b) anno 50 *Phaleg*; quo contigit (secundum illius rationes) Confusio linguarum, & *Dispersio gentium*: *Menes* Eratosthenis coepit ἐπεὶ οὐκ ἔτι σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν, annis

c) Syncell. p.
47. d.

d) p. 91. d.

e) Euseb. p.
18. lin. 23.

f) Can. Isag.

p. 125. 130.
312.

124. post confusionem linguarum; quod in c) epilogo Dynastiæ dicitur. In d) prologo numerus iste turpiter auctus α ρ κ δ'. Neque aliter in e) Græcis Scaligeri. Depravatis his numeris deceptus, Scaliger immani peccat metachronismo in f) statuendâ horum regum epochâ.

g) Steph. in
Διοσπολ.

Hujus regni regia Thebæ, caput Thebaidis, urbs ad Arabicam Nili ripam sita; ob magnitudinem celeberrima; ob antiquitatem κτίσμα Οσίριδος καὶ Ἰσιδος g) dicta: Homero Εκατόμπολις, à Ptolemaicis temporibus Διοσπολις vocatur; unde Manethoni, Africano, Eusebio reges hi *Diospolitani* nuncupantur.

Regnum Thinitarum.

II.

Thinitæ reges proximum locum obtinent, ob vetustatem indubitatissimam. Satis notum est horum initium, à *Mene* deductum. Nam inter Dynastias, apud Africanum & Eusebium, hæc primum locum occupat, & immensæ istius Chronologiæ caput constituitur. Africanus horum regum seriem in duas partitus est Dynastias, ut augeretur Dynastiæ numerus.

Regnum

Regnum hoc, ad Libycam Nili ripam positum, per fluvium à Thebano diremptum esse videtur : ejus metropolis fuit *This* urbs antiqua, propè Abydum posita; unde reges isti *Thinitæ* dicti sunt.

a) ΘΙΣ πόλις Αἰγυπία, πλησίον Αβύδου. ὁ πολίτης Θινίτης. Αλέξανδρος Αἰγυπτιακῶν πρῶτω. a) Stephan. in Θ.

Regnum hoc, non ab ipso Mene, sed ab ejus nepotibus institutum esse colligimus ex comparatâ utriusque laterculi serie. Ipse *Menes* & *Thinites* fuit, & *Thebanus* : ejus filius *Athorbes* pariter in utrâque censetur Dynastiâ : sequitur inter Thebanos *Athorbes* alter, inter Thinitas, *Cencenes* : quasi tum demum inter nepotes pactum esset, ut divisâ Thebaide, alter ad Nili Orientem imperaret, alter ad Occidentem. Uterque originem jactabat à Mene ductam.

Post aliquot secula, deficiente horum regum successione, regnum hoc cum Thebano iterum in unum corpus coaluit. This autem urbs primaria fuit usque ad Sesostris tempora; cùm ab illâ

b) *nomus Thinites* nomen acceperit : postquam verò Memnon regiam in Abydo construxerat, This posthabita est, fuitque c) *Abydus* urbs magna, & secunda post Thebas : tandem This periit; superfuit verò Abydus, oppidum d) *Memnonis regiâ* & *Osiris templo inclytum*. Ibi etiam Magnatum sepulcra. e) *Abydus* & *Memphis* urbes, in quibus verè *Osiris sepulcrum* : *Ægyptiorum qui fortunâ & potentiâ præcipui studiosè ambiunt Abydi humari*; ut idem cum *Osiride* habeant sepulcrum.

b) Ptol. l. 4. c. 5.
c) Strab. l. 17. p. 813. c.
d) Plin. l. 9. p. 72. l. 31.
e) Plutar. de Iside & Osir. p. 359. a.

Cùm verò Dynastia hæc terminetur intra primum hoc temporis intervallum, in quo cum exteris nullum fuit Ægyptiis commercium; evenit, ut horum regum res gestæ & tenues sint, & obscuræ.

Regnum Memphitarum.

MEmphitæ reges tertio loco collocantur; non quòd essent illi minùs illustres, sed quòd illorum successio magis turbata sit, & incerta: neque enim, primo intuitu, Menes hujus propaginis auctor fuisse videtur. Africanus horum regum seriem non tantùm in tres dilaceravit Dynastias (interpositis quibusdam Elephantinis regibus, de quibus ad Sec. VI. dicemus) sed etiam caput illi mi-

ferè truncavit ; ne repetitum Menis nomen auctarum Dynastiarum sequelam suspectam redderet.

Nos duas ob causas Memphitici regni originem ab ipso Mene petendam esse censemus. Una ab Herodoto est , qui testatur
 a) *Mena Memphim condidisse* ; ac licet alii b) *Memphim interpretantur portum bonorum* , alii *Sepulcrum Osiridis* ; tamen urbs ipsa conditoris nomen retinere videtur.

a) L. 2. c. 99.
 b) Plutar. de
 Iside & Osir.
 p. 359. a.

c) Sync. p. 56.

Altera causa est consensus chronologiæ. Recensentur c) *Μεμφιδῶν βασιλέων* nomina XXI; quorum primus, post Menem, *Tosorthrus*, qui & *Æsculapius*, (non *Necherophes*) ultima *Nitocris*. Hujus reginæ ætatem ex Thebanâ chronologiâ deprehendimus. Non

d) Scal. Can.
 Isag. p. 310.

e) Sync. p. 54.

f) p. 56.

enim fuit illa d) *alia Nitocris* , quæ regnavit anno post hanc 2294; sed omnino eadem est ; de quâ ad Sec. VII. *Æsculapii* autem tempus ex Thinitanâ chronologiâ colligitur. Sub secundo Thinitarum rege , notatur e) *Regiam in urbe Memphi constructam, & libros anatomicos scriptos fuisse*. Sub secundo Memphitarum rege, notatur pariter f) *ἡ ἰατρικὴ, ἡ δὲ ξεσῶν λίθων οἰκοδομίαν, καὶ ἡ γεγραμμένη, Medicina, sectis lapidibus edificanti, & scribendi artes inventas fuisse*. Quis hæc contemporanea esse non discernit ? Quo tempore ædificandi medicandique artes inventæ sunt , eodem constructa est in Memphi regia, & de Anatonniâ libri sunt conscripti. Quis enim istam Africani *αἰτοπία* concoquere potest, qui sexto demum sæculo , post extructam Regiam, collocat inventorem ædificandi ; & Medicinæ auctorem, tamdiu post scriptos de re medicâ libros ?

Nos igitur regibus Memphitis, ab ipso Mene oriundis, Dynastiam propriam meritò assignavimus : Regum autem anni non sunt usquequaque sani.

g) Joseph.
 Antiq. l. 2. c. 5.
 p. 65. c.

h) Strab. l. 17.
 p. 807. d.

Fuit autem urbs Memphis, hujus regni & Superioris Ægypti, metropolis , supra Delta posita, in Occidentali Nili ripâ ; floruitque multis post regnum seculis. Stetit nempe post g) *Babylonem à Cambyse conditam* ; & post Alexandriam, à Macedonibus. Nam sub Romanis , quum jam Thebæ à Cornelio Gallo essent deletæ, Memphis erat urbs h) *magna & populosa, & secunda post Alexandriam ; Regiæ verò diruta & deserta*.

Regnum

Regnum

Regnum Inferioris Ægypti.

IV.

Quarto Synchronismi nostri laterculo censetur illa Regum series, à quâ Georgius Syncellus suam Ægypti æram exorditur: continet illa reges XXV, annos DCC. De hac ærâ, de hoc intervallo diximus. *Menes* illi est a) Μεσσημι *Misrajim*, qui primus incoluit *Mesraam* regionem, id est, Ægyptum. Inferiorem Ægyptum intelligere oportet. Nam qui horum regum sedes occuparunt Pastores, b) *Tanite* dicti sunt. c) Τάνις, πόλις μεγάλη Αἰγυπτῶν. ὁ πολίτης, γένος. Pastores hi d) condiderunt urbem in *Sethroite* nomo, ex quâ Ægyptios aggressi, ceperunt *Memphim*. e) Σεθροῖτις πόλις Αἰγυπτῶν. ὁ πολίτης, γένος. Σεθροῖτις. Tam *Sethron* quàm *Tanis* fuerunt Inferioris Ægypti urbes præcipuæ; à quibus nomi *Tanites* & *Sethroites* postea nomen habuerunt. I'tolomæo f) *Sethroit*is nomi metropolis est *Heracleopolis Parva*, Macedonibus ita dicta.

a) Sync. p. 91. a.

b) Syncel. p. 103. d.

c) Steph. in T.

d) African.

apud Sync.

p. 61. b.

e) Steph. in Σ.

f) Ptol. l. 4. c. 5.

Inter Dynastias Africani, g) duæ sunt *Ἡρακλεωπικῶν*, sive *Ἡρακλεωπολιτῶν βασιλέων*, quas ille inter vetustissimas haberi voluit; cum ex h) primo *Manethonis* tomo illas se deprompsisse dicat; neque ab *Atthorbe*, Menis filio, multum abludit *Achtthoes*, unicum regis nomen in Dynastiis istis; quæ sunt magni annorum numeri, præterea nihil. Hinc levis accidit dubitatio, utrum *Heracleotica* regio Africani sit eadem cum *Mesraa* Syncelli? & an reges ab Africano omis- si (si modò illum reges omis- sisse, & non numeros ad placitum potius finxisse dicamus) sint iidem cum regibus istis quos ponit Syncellus?

p. 106. (124.)

g) Sync. p. 59.

p. 60.

h) p. 59. c.

Veruntamen neque illud Syncelli laterculum nobis admodum satisfacit. *Misrajim* ibi nomen est Ebræum; *Aristarchus*, Græcum; *Serapis*, Dei; *Sesonchosis* (si *Dicæarcho* fides) aut inter Semideos fuit, aut post illos primus. Sed penès auctorem sit istius Dynastiæ fides.

Priscis autem hisce temporibus *Heliopolis* videtur esse hujus regni metropolis; i) *Arabia conterminum, claritatis magnæ Solis oppidum*: Sub Pastoribus autem *Tanis*; unde reges *Tanite*.

i) Plin. l. 5.

c. 9. lin. ult.

Quatuor itaque in Ægypto regna ab origine fuerunt; duo Thebaidis, duo Ægypti propriè dictæ. Horum omnium successiones, cum regum nominibus, & annorum regnandi numeris, beneficio

Plin. l. 5.

c. 9. lin. ult.

D 3

Ge-

banus, quo Ægypti propriè dictæ. Horum omnium successiones, cum regum nominibus, & annorum regnandi numeris, beneficio

Georgii Syncelli, ex Manethone & Eratosthene adhuc supersunt. Nos autem, solutâ Africani catenâ, secundum mensuram Syncelli Dynastiârum istarum synchronismum exhibuimus; atque res singulas pro virili illustrabimus.

Menes, Hammon, Belus.

TRES sunt Primi hujus seculi Reges, *Menes, Athothes, Tosortbrus*; qui in Deorum numerum relati sunt omnes. a) *Hic est Antiquissimus referendi bene merentibus gratiam mos, ut tales Numinibus adscribantur.*

Menes in Dynastiis omnibus Primus est: & *Thebanus* dicitur, & *Thinites*: etiam *Memphites* dicendus, cum sit illius urbis conditor. Nimirum ille Ægypto omni præfuit: ejus autem posterî, diversis potitî Dynastiis, illum communem omnium parentem venerantur.

§. I.

b) Sync. p. 91.

d.

c) Herodot.

l. 2. c. 42.

d) Helych.

Am.

e) In Iside,

p. 354. c.

f) Ezech. 30.

15.

g) Euseb. Pr.

Evang. l. 1.

p. 39. b.

h) ibid. 37. d.

i) Bochart.

initio Geogr.

Sacræ,

Ex interpretatione Eratosthenis, b) *Menes* ἐρμηνεύει Διόνι, exponitur *Jovius*. Qui Ebræis *Ham*, Ægyptiis *Jupiter Hammon* vocatur. c) Ἀμμὼν Αἰγύπτιοι καλέουσι τὸ Δία, Ægyptii *Jovem* appellant *Hammûn*. d) Ἀμμῶν, ὁ Ζεὺς Ἀριστοτέλει, secundum *Aristotelem*. e) Plutarchus dicit, ἰδίον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τὸ Διὸς εἶναι τὸ Ἀμμὼν, ὃ τὸ εὐχόμενον ἡμεῖς Ἀμμωνά λεγομένη, *Proprium Jovis nomen apud Ægyptios esse Hamun; unde Græci Hammonem deducunt.* Notissimum est Jovis Hammonis Oraculum: & Thebæ Ægyptiæ f) prophetis sacris *Hamon-No*, Græcis vocantur Διόσωοις.

Sanchuniathon, vetustissimo rerum Phœnicicarum scriptori (quem, Græcè versum, *Philo Byblius* Hadriano Aug. obtulit) *Menes* est *Saturnus*. g) Ελθὼν, inquit, ὁ Κρόνος εἰς Νότον χώραν, ἀπασαν τὴν Αἰγύπτιον ἔδωκε θεῷ Τααύτῳ, ὅπως βασιλεὺς αὐτῷ γένηται *Saturnus in Meridiem veniens, totam Ægyptum Deo Taauto in regnum dedit.* Tautes Phœnicum est *Thoth* Ægyptiorum, sive *Mercurius* filius *Menis*, qui patri successit in Thebaide. Phœnicibus autem duo sunt *Saturni*, h) Εὐφρόνησαν ἢ Κρόνον τρεῖς παῖδες, Κρόνον ὁ μῶνυμος τῶ πατρὶ καὶ Ζεὺς Βῆλ, καὶ Απόλλων, *Saturno tres liberi nati sunt, Saturnus ejusdem cum patre nominis, Jupiter Belus, & Apollo.*

Docuerunt jampridem i) viri doctissimi *Saturnum* mythologorum

gorum esse ipsum *Noam*. Sicut *Jupiter* natus minimus erat è tribus Saturni filiis, qui Orbis imperium inter se partiti sunt; sic *Ham* a) *Gen. 9. 24.* natus minimus filiorum Noë, quos Orbem tripartitò obtinuisse diximus. Ante Diluvium, b) *Jupiter* Semideorum postremus est; post Diluvium, *Menes* Regum primus: *Ham* & ante Diluvium vixit, & post Diluvium *Ægypto* potitus est. b) *suprà p. 11.*

Densa aspiratio vocabuli *Ham* aliquando vertitur in X Græcum; unde terra *Chami*, & *Χημία*. aliquando aspiratio ista mutatur in Θ. Socrates cum Phædro differens de Thoth, c) *Βασιλέως*, inquit, *τότε ὅν* Θ. *Αἰγύπτου ὅλης θαμὲς πρὶ τῇ μεγάλῃ πόλει ἔ' ἄνω τοῦ πρ,* *ὅν οἱ Ἕλληες Αἰγυπτίας Θήσας καλεῖσι, καὶ τὴν θεὸν Ἀμμωνα,* *Erat tunc totius Ægypti rex Thamus in magnâ superioris regionis urbe,* *quam Græci vocant Thebas Ægyptias; ipsumque appellant Deum Hammonem.* c) *Plato in Phædro, p. 1240. b.* *Menes igitur Chamus, Thamus, Deus Hammon.*

Vox *Θαμὲς* apud Ezechielem legitur. d) *Ecce sedebant mulieres plangentes Thamuz.* LXX, *Θαμὲς*. S. Hieronymus vertit, *Ecce mulieres plangentes Adonidem.* d) *Ezech. 8. 14* Qui Phœnicibus *Adonis*, Ægyptiis *Osiris* dictus est: Eadem in solennitatibus cæremoniæ; ἀφανισμός, sive mors; ζήτης cum luctu, ἑρσις cum lætitiâ; Mensis Junius utrique dicatus. Cyprii nomen utrumque conjungunt e) *Ἀμα-Θῆς πόλις κύπερ δ' ἐχαιοτάτη. ἐν ἣ Ἀδωνίς Οσιρὶς ἐπιμάτο. ὅν Αἰγύπτιον ὄντα κύπεριον καὶ φοίνικας ἰδιοποῖεν,* *Amathus urbs Cypri vetustissima, in quâ colebatur Adonis-Osiris; quem, utpote Ægyptium, Cyprii & Phœnices sibi vendicant.* e) *Stephan. Am.* *Thamuz itaque, Osiris, Adonis, idem numen.*

De planctu *Thamuz* Pseudo-propheta fabulam, ex libro *Zabiorum*, refert f) *Maimonides*. Nec minùs ineptè *Philastrius* Brixien- f) *More Neboch. p. 426.* sis, g) *Thamus* (inquit) *Pharao* ille dicebatur rex Ægyptiorum, g) *Hæres. 23.* qui sub *B. Moyse* Ægyptiis præsidebat illo tempore. Is, scilicet, qui in mari Rubro periit.

Planctus autem iste non malè referri potest ad id, quod ex *Manethone* notat *Africanus* ad primum hunc Ægypti regem, h) *ὑπὸ Ἰπποποτάμῳ Ἀφρπαγίς διεφθίεν,* *Ab Hippopotamo raptus interiit.* h) *Syncell, p. 54 b.*

Quod non tam verè, quàm mysticè dictum videtur. Ægyptiorum enim mythologia tradit i) *τὸν Οσιρὶν ὑπὸ τοῦ Φῶντος ἀναγεθῆναι* i) *Diod. S. l. 1. p. 12. d.* ἔ' ἀδελφῶν, *Osirim à Typhone fratre interemptum fuisse:* exhibet etiam k) *Euseb. Præ- Evang. l. 3. c. 12. p. 116. d.* am k) *τοῦ Φῶνα Ἰπποποτάμῳ εἰκασμένον,* *Tybonem Hippopotami specie formatum.* l) *Typhonis simulacrum:* l) *Plutarch. a) Apol- lide, p. 371. c.*

a) Aelian. hist.
l. 10. c. 21.

a) *Apollonopolitæ autem Crocodilum oderunt, quia Typhonem ejus formam induisse ajunt.*

b) Diod. S. l. 1.
p. 15 b.

Sanè numen incertissimum erat Osiris; qui non pro Jove tantum, sed etiam pro Deorum plerisque habebatur. b) Τὸν Ὀσίριν οἱ μὲν Σάραπιν, οἱ δὲ Διόνυσον, οἱ δὲ Πλάτωνα, οἱ δὲ Ἀμμωνα, ἕνους δὲ Δία, πολλοὶ δὲ Πάνα νενομίκασι, Osirin quidam Sarapin, alii Bacchum, alii Plutonem, alii Hammonem, nonnulli Jovem, multi Pana esse existimant. Neque enim tanta fuit πολυθεότης Gentium, quanta fuit Deorum πολυωνυμία. Ejusdem Dei, pro patriis institutis, diversus erat cultus, diversæ appellationes. Ipse Bachus, apud c) Nonnum,

c) Dionysiac.
l. 40. v. 397.

inter alia plurima, *Astrochitona* sic invocatur.

Βῆλος ἔστω Εὐφρήτας, Λίβυς κεκλημένος Ἀμμων,
Ἀπὶς ἔστω Νίλων, Ἀραβὶς Κρόν, Ἀσσύριος Ζεὺς.
*Belus Euphratensis, Libycus vocatus Hammon,
Apis es Niliacus, Arabs Saturnus, Assyrius Jupiter.*

§. III.

d) Euseb. Pr.
Ev. p. 37. d.

e) in Caracalla.

f) Herodot.
l. 1. c. 181.

g) Messeniac.
p. 261.

h) Antiq. l. 1.
c. 5.

i) Syncel.
p. 97. a.

k) Euseb. n.
53.

l) Cedren. p.
16.

Qui Afris & Ægyptiis *Hammon*, idem Syris & Babyloniiis dicitur *Belus*. Ζεὺς Βῆλος d) Sanchuniathoni unus est e tribus Saturni filiis. e) Xephilino, ὁ Ζεὺς, ὁ Βῆλος ὀνομαζόμενος, καὶ ἐν τῇ Ἀπωμείᾳ τῇ Συρίας ὑμώμενος, *Jupiter, Belus dictus*, & in *Apameâ Syriae cultus*: Celeberrimum autem Babylone fuit f) Διὸς Βῆλος ἐργὸν χαλκὸν πυλὸν, *Jovis Beli templum æneis portis*.

g) Pausanias, author minimè vanus, ὁ ἐν Βαβυλωνίᾳ Βῆλος ἀπὸ ἀνδρὸς Ἀιγυπτίᾳς Βῆλος τὸ Λίβυς ὄνομα ἔχων, *Belus Babylonius à Belo homine Ægyptio Libyes filio nomen habet*. Et Hestius, apud h) Josephum, illum advenam fuisse innuit, cùm dicat, Τῶν ἱερέων τὰς διασωθέντας τὰς ἐν Εὐναλίᾳ Διὸς ἱερώματα λαβόντας, εἰς Σενναὰρ τῇ Βαβυλωνίᾳ ἐλθεῖν, *Sacerdotes qui effugerant, sacra Jovis Enyalii rapiantes, in Senaar Babylonie agrum pervenisse*. Ζεὺς Εὐνάλιος est Βῆλος Ἀρῆος, *Belus Martius*. Arius ille *Belus* is est (ni fallor) qui in Ctesianâ Assyriorum regum serie recensetur quartus: Post *Ninum* & *Semiramidem* regnabat i) Νινύας, ὁ καὶ Ζάμης, υἱὸς Νίνυς καὶ Σεμιράμεως. Eusebio k) *Assyriorum tertius Zameis, qui ἔστι Νινύας, filius Nini ἔστι Semiramidis*: Succedit Ἀρῆος, *Quartus Arius*. Hunc *Belum* nominari, & pro Deo haberi, ex Cedreno discimus. *Semiramis*, inquit, *filios habuit Jovem, Belum, ἔστι Νινύμ* (qui Ctesiae *Ninys* dicitur.) l) Dein, Μετὰ Νίνον ὁδὸς τῇ Ἀσσυρίῳ βασιλεύει. ἔστιν

ὁ παρ-

ὁ πατήρ αὐτῷ Ζάμις Ἀρεα ἐκάλεισεν. τὴν τῷ Ἀρεῖ πρῶτῳ ἐγγλῶ
ἀνέστησαν οἱ Ἀσσύριοι, καὶ ὡς θεὸν προσκυνοῦσι, Βάαλ ὀνομάζοντες, *Post*
Ninum (Ninyam) Thurus imperavit Assyriis; quem Zamis ejus pater
Αρεα (Arium) appellavit: Illi primam statuam posuerunt Assyrii, &
ceu Deum adorârunt, Baalum nominantes. Paulò antè de eodem
dixerat, a) Τὸν οἱ Ἀσσύριοι Βάαλ θεὸν, ἥτις Βῆλ μετ' ὀνομάζοντες, καὶ ἀνὰ π. 15.
ἀνασηλώσαντες σέβον, *Hunc Assyrii Baalum, sive Belum deum appellâ-*
runt, & statuam excitantes coluerunt. b) Castor tamen Belum Ni- b) Syncell.
no præposuit, & ab illo regum Assyriorum initium duxit. Ista au- p. 206. a.
tem omnia προχρησισμῶ peccant. De coloniâ istâ, in Babyloniam
ex Ægypto à Belo deductâ, ad Sec. VIII; de Ctesianâ serie, ad Sec. XVII.
dicemus.

Βάαλ sive Βεέλ, unde Βῆλ, est *Dominus*. c) Τὸν Ἡλίον Βεέλσῳ - c) Euseb. Pr.
μῶν καλεῖσι, ὃ ὅτι τῷ Φοίνιξι κύριος ἐστίν, Ζεὺς ἢ παρ' Ἑλλή- Ev. I. p. 34. c.
σι, *Solem vocant Beelsamen (samaim, id est, Phœnicum linguâ, Domi-*
nus Cæli, Græcorum verò Jupiter.

In Phœniciâ *Beli*, sive *Joves* fuerunt plurimi. *Gazæ* coleba-
tur *Marnas*, id est d) *Dominus hominum*; quem Cretenses pro suo e) d) Scalig. in
Jove habuerunt. *Azoti* cultus est *Dagon*, qui etiam *Jupiter* dictus. fragm. p. 36.
f) ὁ Δαγὼν ἐπειδὴ ὄρε σίτην καὶ ἄρσενον, ἐκλήθη Ζεὺς Ἀρότεριος, e) Stephan. in
Dagon, quòd frumentum & aratrum invenisset, nuncupatus est *Jupiter* Γάλα.
Aratrius. Et g) *Vulcanum* Phœnices vocabant Δία Μίχιον *Jovem*. f) Euseb. p.
Machinatorem vertit h) *Bochartus*, πυρρτεχνίτῳ. i) Τὸν Δία Ἡλι- 37. d.
οπολίτῳ in *Syriâ* *Ægypto* profectum, & ferculo vectum, refert Macro- g) ibid. p. 35.
bius. k) *Hesychius*, θαλάσσιος Ζεὺς ἐν Σιδῶνι τιμᾶται, In *Sido-* h) Phœnic.
ne colitur *Jupiter Thalassius*: atqve alibi, l) Βῆλ, ἐρανος καὶ Ζεὺς i) Saturnal.
Προσδῶν ὕος, *Belus*, *Cælum* & *Jupiter Neptuni filius*. Græci qui- 1. 23.
dem *Belum* ex *Ægypto* petunt, illumque m) *Neptuni* & *Libyes* fili- k) Hesych. 6.
um faciunt. *Neptunus* nomen est *Ægyptium*; illi n) Νέφθω κα- l) ibid. B.
λεῖσι τ' γῆς τὴν ἑσχάτην, καὶ παρέρηκα καὶ ψαύοντα τὴν θαλάττην, *Neptbyn* m) Apollo-
appellant terra extrema, & *promontoria*, & *quæ mare attingunt*. dor. de Diis,
Neque Belus tantum, sed etiam o) *Phœnix* & *Cadmus de Thebis* 1. 2.
Ægyptiorum in Syriam profecti, apud *Tyrum* & *Sidonem* regnave- n) Plutarch.
runt. *Cadmus* *Deorum cultum* in *Europam* dilatavit; quod suo in *Iside*, p.
tempore dicendum. 366. b.
o) Euseb.
Chron.

Plures in Oriente *Joves* est investigare: Græcis Romanisque, n. 562.
longè recentioribus, nullus datur hîc locus. p) *Varro* trecentos p) Tertull.
Joves Apolog. c. 14

Joves (sive Jupiteres dicendum) introducit : Nos Originem quærimus, non multitudinem.

Sanè omnis de Jove theologia ex Ægypto derivata est ; nec Jovis solum , sed omnium etiam Deorum numina inde petenda sunt. Idololatria à Phœnicibus quidem propagata , sed ab Ægyptiis in-

a) Herod. 2. 4.

venta est. a) Δυώδεκα θεῶν ἐπωνυμίας ἔλεγον πρῶτες Αἰγυπτίους νομίσαι, ἃ Ἕλληνας ὠθεῖν σφέων ἀναλαβεῖν. βωμὸς τε καὶ ἀγάλμα-
τα ἃ νηὸς θεοῖσι δῖπονείμαί σφέας πρῶτες. *Dicunt Ægyptios XII. Deorum cognomina primos in usu habuisse ; & Græcos ab iis fuisse mutuatos ; illos etiam aras , & simulacra, & delubra Diis primos statu-
tuisse.* Consentit Lucianus , *Assyriacæ scrutator antiquitatis:*

b) De Dea
Syriâ initio.

b) Πρῶτοι μὲν ἀνθρώπων Αἰγυπτίοι λέγοντ' ἑῶν τε ἐννοίῳ λαβεῖν, καὶ ἱερὰ εἰσαγεῖν καὶ τεμενέα καὶ πανηγύρεας δῖπονδείξαι· πρῶτοι ἦ καὶ ὀνόματα ἱερὰ ἐγνώσαν, καὶ λόγους ἱερὰς ἔλεξαν. Μετὰ ἦ ὁ πολλὸς ὥχρον παρ' Αἰγυπτίων λόγον Αἰγύριοι ἐς θεὸν ἤκισαν, καὶ ἱερὰ καὶ νηὸς ἤγαγον, ἐν τοῖσι ἃ ἀγάλματα ἔθεντο ἃ ζῶα ἐσήσαντο. Τὸ ἦ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀζῶα νηοὶ ἔσαν. *Primi hominum Ægyptii dicuntur & Deorum notitiam percepisse, & templa constitui, & delubra, conventusq; solennes edidisse : Primi etiam nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Non multo post tempore, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, & sacra templaq; erexerunt, in quibus & simulacra posuerunt & statuas dedicarunt. Antiquitus verò etiam apud Ægyptios templa fuerunt sine statu-
Tantundem de Ægypto Ammianus. c) Hic, inquit, primum homines longè ante alios ad varia Religionum incunabula (ut dicitur) pervenerunt ; & initia prima Sacrorum cautè tuentur condita scriptis arcanis.*

c) Am. Mar-
cel. l. 22.
p. 235.

Thoth Mercurius. Dii Cabiri.

d) Clem. A-
lex. Strom. I.
p. 334 b.

POST excessum Menis Ægyptus divisa est : *Atbothes* Thebis, *Memphi* regnabat *Tosorthrus*, sive Æsculapius ; Uterque pari consecrationis honore donatus. d) Τῶν παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρώπων ποτὲ, ἡρομάρων ἦ ἀνθρωπίνῃ δόξῃ Θεῶν, Ερμῆς τε ὁ Θεβαῖος, καὶ Ἀσκληπιὸς ὁ Μεμφοῖτης, *Ex iis, qui in Ægypto aliquando fuerunt homines, sed Dii facti sunt opinione hominum, Mercurius Thebanus & Æsculapius Memphites.*

In Dynastiâ dicitur Αἰθῆς υἱὸς Μενέως, ὁ ἑρμῆς Εἰμο-
 θῆς, Atbothes filius Menis, quod exponitur Mercurio-genitus. Atbo-
 thes is est, a) quem Ægyptii vocant Θωύθ, Alexandrini Θώθ, Græ-
 ci Ερμῆς, Mercurium. Expositio autem ista ad successorem perti-
 net: hic Menis, ille autem Mercurii filius.

a) Euseb. Pr.
 Ev. l. i. p. 32. a.

M. Cicero quinque Mercurios enumerat; quorum tres prio-
 res Græci sunt, neque ad rem nostram. b) Quartus, inquit,
 Nilo patrenatus, quem Ægyptii nefas habent nominare: Quintus,
 quem colunt Pheneatæ, qui Argum dicitur interemisse, ob eamque
 causam Ægypto præfuisse, atque Ægyptiis Leges & Literas tradidisse.
 Hunc Ægyptii Thoyth appellant; eodemq; nomine Anni primus mensis
 apud eos vocatur. Ultimus hic is est de quo agimus, omnium anti-
 quissimus: Cicero autem illum cum Mercurio Arcade confun-
 dit. c) Pheneum, oppidum Arcadiæ; & Αἰγυφόντης Mercurius

b) Nat. Deor.
 l. 3. p. 248.

c) Plin. 2. 5. 4.

fuit ille,

d) Quem candida Maia

Cyllenes gelido conceptum vertice fudit.

d) Virgil. Æn.
 l. 8. v. 138.

Ciceroni præivit Homerus; qui Mercurium Ψυχοπομπὸν Ægyptio-
 rum, Cyllenium vocat.

* Ἑρμῆς ὃ ψυχὰς Κυλλήνῃ ἐξεκαλεῖται,
 Mercurius Cyllenius animas evocat.

* Odyss. Ω.
 initio.

Manilius eodem nomine Mercurium Secundum invocatur, Astrono-
 miæ auctorem;

e) Tu princeps authorq; sacri, Cyllenie, tanti:
 Per te jam Cælum interius, jam sidera nota.

e) L. i. v. 33

Ineffabile Quarti nomen nescire liceat: nisi sit Siphos, ὁ ὁ Ἑρμῆς;
 scilicet, Secundus; non Nili filius, sed cui succedit Nilus rex Theba-
 norum, Seculo X.

Mercurius hic inter Deos Cabiros recensetur: Eorum pater
 (secundum Theologica Sanchuniathonis) fuit Jupiter. f) Εκ τῆς
 Συδύκ Διόσκρητος, ἢ Κάβειρος, ἢ Κορύβαντες, ἢ Σαμοθράκες, Ex Sydyk
 Dioscuri, seu Cabiri, seu Corybantes, seu Samothraces orti sunt. De Cory-
 bantum & Samothracum nomine posthac, g) ubi de Cadmo. Sy-
 dyk esse Jovem indicat Dioscurorum nomen, quod à Patre accipiunt,
 οἱ τὰ Διὸς κῆρος, Jovis filii. Cabiri dicti sunt in Ægypto atque
 Oriente. Cabir Ebraicè est magnus & potens: Dii Κάβειρος sunt po-
 tes, potentes. h) In Augurum libris Divi potes sunt, in Samothrace

f) Euseb. Pr.
 Ev. l. i. p. 36 a.

g) Sec. IX.

h) Varro LL.
 l. 4.

ἱεοὶ οὐρανοί. Et Cassius Hemina, apud i) Macrobius, dicit Sa-

i) Saturnal.
 l. 3. c. 4.

a) Herodot.
l. 3. c. 37.

b) Euseb. ib.
p. 39. c.
c) Schol. A-
poll. l. 1.
v. 917.

d) Phœnic.
l. 1. c. 12.

e) Varro LL.
l. 6.

f) Macrobi.
Saturn. 3. 8.

g) Plutar.
Numa, p. 64.

h) Euseb. Pr.
Ev. p. 36. d.

i) L. i. p. 10. b.

k) Act. 19. 35.

l) MS. p. 268.

m) Diod. l. 1.
p. 10. b.

n) a.

motbracas Deos (id est, Cabiros) propriè dici θεὸς μεγάλος, θεὸς
χρηστὸς, θεὸς δυνατὸς. Horum templum Memphi vetustissimum
fuit; a) ἐς τὸ ὅς θρησκόντες ἐστὶ εἰσέναι ἄλλόν γε ἢ τὸ ἱεῖα, quod inac-
cessum alteri quàm Sacerdoti; donec Cambyfes ingressus simulachra
concremavit, πολλὰ κατὰ σκώψας multa jocatus in ea. Erant enim
Vulcani statuis similia, quas ille multo risu excepit. Fuerunt autem
b) ἑπτὰ Συδὲκ παῖδες, Κάβιροι, Septem liberi Sydec, Cabiri; qui
non uno tempore Dii facti sunt, c) οἱ δὲ δύο εἶ) τὸς Κάβιρος Φα-
σι πρὸς τὴν πρῶτον μὲν Δία, νεώτερον δὲ Διόνυσον, Quidam
ferunt Cabiros prius duos fuisse; senioresem quidem Jovem, & Bac-
chum juniorem. Ipse Jupiter Cabirorum primus; cui accessit ejus
filius Bacchus. Aliorum trium nomina, ex Mnaseâ, profert Scho-
liastes Apollonii Rhodii. Axieros, quæ est Ceres; Axiokersa, Pro-
serpina; Axiokersos, Pluto: ὁ δὲ πρὸς τὴν τέταρτον Κάσμιλος
ὁ Ερμῆς ὅτι, ὡς ἰσχυρὸς Διονυσὸς δῶκε, Additus est & quartus Casmi-
lus, qui est Mercurius, ut refert Dionysodorus. De Orientalium ho-
rum nominum etymologiâ, d) Bochartum adeas.

Mercurius autem, in inferiore ordine positus, Deorum mini-
ster erat. e) Casmillus nominatur in Samothraces mysteriis Deus qui-
dam administer Diis Magnis.

f) Tusci Camillum appellant Mercurium; unde Romanorum
camilli, qui serviebant sacerdotibus. Juba dixit, g) τὸν ὑποπρεσβύτην
τῶν ἱερῶν ὃς Διὸς ἀμφιθαλῆ παῖδα λέγεσθαι Κάμιλλον, ὡς ἔστι Ερ-
μῆς ὅτι, ὡς ἰσχυρὸς Διὸς δῶκε, Pubescentem puerum ministrantem in æde Iovis dici Camillum,
quo nomine Græcorum nonnulli Mercurium à ministerio vocarunt.

Sanchuniathoni h) Mercurius est Saturni Γραμματέας. i) Di-
odorus dicit illum fuisse Γραμματέα Osiridis. Fuit autem Osiris
Saturni filius. Vox Γραμματέας legitur in k) Actis Apostolorum,
ubi de festo Dianæ agitur. In sacris Græcorum ludis quinam fue-
runt Αλιτάρχης, Γραμματεὺς, Αμφιθαλής, docet l) Joannes Antio-
chenus, Oxonii imprimendus.

Dicunt Osirim cum Mercurio m), ἀπαντα πρὸς ἀνακοινῶν καὶ
μάλις τε καὶ τῇ τέττῃ συμβεβηκέναι, omnia communicasse, ejusque consi-
lio maxime usum fuisse; n) illumque in honore ante omnes habuisse,
ἀποφύων φύσιν καὶ χορηγητὸν πρὸς ὁπτινοίαν τῶν δυναμῶν ὡς πε-
λῆσαι τὸ κοινὸν βίον, cum esset perspicacis ingenii in excogitandis huma-
na vite commodis. Hic enim primus communem loquelam articula-
tim

tim distinxit; & rebus multis nomine destitutis nomen indidit: Literas invenit: Deorum cultus & sacrificia ordinavit; hic primus Astrorum ordinem, Vocumq; harmonias & naturas observavit; Palæstræ inventor; concinnitatis & corporis decore effingendi artifex; Lyram trichordem invenit & Oleam. * Diodorus autem hic Mercurium Ægypti-um cum Græco miscet. Ipse enim paulò post tradit Ægyptiis non licere, Palæstram, aut Musicam discere. Cicero Leges addit; ut & a) Ælianus, Αἰγύπτιοι Φασι παρ' Ερμῆ τὰ νόμιμα ἐκ μὲν Θιῶν. Sanè b) Ægyptii scriptores, putantes omnia inventa esse à Mercurio, li-bros suos Mercurio inscribebant: Mercurius præest Sapientia & E-loquio.

* L. i. p. 55.

a) Æl. l. 14.

c. 34.

b) Jambl. de myller. Ægypt. initio.

De Literarum initio hæsitat Plinius. c) Literas, inquit, sem-per arbitror Assyrias fuisse: sed alii apud Ægyptios à Mercurio, ut Gel-lius; alii apud Syros repertas volunt. --- Anticlidēs in Ægypto invenis-se quendam nomine Menona (τὸ Μένων) tradit, XV annis (imò XV ætatibus, sive V seculis) ante Phoroneum, antiquissimum Græciæ re-gem; idque monumentis approbare conatur. Patri attribuit, quod fi-liο debetur. Gellius autem, Diodorus & Cicero suæ sententiæ au-ctores habuerunt Sanchuniathonem & Platonem. d) Ταυτοῦτο ἔρε τὸ πρῶτον στοιχείων γραφὴν, Taautus invenit primorum ele-mentorum scripturam. Etejus interpret e) Philo, πρῶτος ὅτι Ταυτοῦτο, ὁ τὸ γραμματέων τὸ εὐρεῖν ὀπίνοησας, καὶ τὸ τὸ ὑπομνημά-των γραφῆς κατὰξας, ὃν Αἰγύπτιοι Θωυθ. Taautus primus lite-ras excogitavit, & ad memoriae subsidium scribendi author fuit; quem Ægyptii vocant Thoth. Socrates, apud f) Platonem, Audivi, inquit f) In Phæ-apud Naucraticam Ægypti, quendam fuisse priscorum deorum, cui avis dro, p. 1240. a. quam Ibim vocant sacra est; αὐτῷ ἢ ὄνομα τῷ δαίμονι εἶναι Θωθ. Τῶτον ἢ πρῶτον ἀριθμόν τε καὶ λογισμόν εἶναι, καὶ γεωμετρίαν καὶ ἀστρονομίαν, ἔτι ἢ περὶ τῆς τε καὶ κυβείας. Ἐδὴ καὶ γραμματα, Ipsi deo nomen esse Theuth. Hunc primum Numeros & Computationem invenisse, & Geometriam & Astronomiam, Talorumq; & Alearum lu-dos, etiam & Literas, g) μνήμης καὶ σοφίας φάρμακον. Idem alibi g) ibid. c. dicit, quod h) Theuth in Ægypto primus literas vocales à conso-h) In Philebo nantibus διήρξεν τὰ τε ἀφθόγυα καὶ ἀφωνα. & mutas à liquidis distin-P. 374. c. xit, & γραμματικὴν τέχνην ἐπέφθγγεν, Artem Grammaticam protulit. Quod quidem nimis speciatim dici videtur, & primis his-ce temporibus parum congruè. Primæ Ægyptiorum literæ fue-runt hieroglyphicæ:

c) Plin. l. 7. c. 56. p. 128.

d) Euseb. Pr. Evang. l. 1. p. 36. a. e) ib. p. 31. d.

f) In Phædro, p. 1240. a.

g) ibid. c. h) In Philebo P. 374. c.

a) Lucan. l. 3.
vers. 222.

a) *Nondum flumineas Memphis contextere biblos
Noverat : & saxis tantum volucresq; feraeque
Sculptaq; servabant magicas animalia linguas.*

b) Clem. Alex. Strom.
l. 5. p. 555. d.

Triplex erat apud Aegyptios Characterum ratio : b) *Επιστολογραφική*, ad scribendas epistolas apta, sive Vulgaris; *Ιερογική*, quā utuntur *Ιερογγραμμάτεις*, qui de rebus sacris scribunt; & *Ιερογλυφική*, sacra sculptura : Hujus duae sunt species; *Κυριολογική* propriè loquens per prima elementa; & *Συμβολική*, per signa; cujus alia propriè loquitur per imitationem, alia tropicè, alia allegoricè per aenigmata. Primi generis exemplum sit; Solem circulo, Lunam Lune figurā exprimunt; secundi; Regum laudes Theologicis fabulis tradunt; tertiū, obliquam, Astrorum conversionem Serpentum corporibus assimilant; & Solem scarabeo. Symbolicum hoc per aenigmata scribendi genus omnium vetustissimum fuit, & ipsius Mercurii inventum : cujus egregium specimen habemus in theologicis Sanchuniathonis.

c) Euseb. Pr. Ev. p. 39. a.

c) *Ταυ-
tus deus Caelum expressit, & Deorum vultus, Saturni atque Dagonis
aliorumq; sacros elementorum characteres effinxit : Saturno autem,
pro regni insignibus excogitavit quatuor oculos in vultu & in occipite,
quorum duo aperti, duo clausi, & in humeris quatuor alas, quarum duae
expansae, duae demissae. Symbolum erat, Saturnum dormientem videre,
& vigilantem dormire; eundem quiescentem volare, & volentem
quiescere. Reliquis Diis duas tantum alas dedit, utpote qui Saturnum
sequerentur. Affinxit etiam ad caput Saturni duas alas; unam
ob mentem gubernatricem, alteram ob sensum.*

d) Herodot. l. 2. c. 42.

Ex occultâ hac Symbolologia orta est insana Aegyptiorum Theologia, & monstrosa Deorum simulacra. d) *Κροκόσωπον τώ-
σαλμα & Διὸς ποιῶσι Αἰγύπτιοι*, Aegyptii simulacrum Jovis faciunt Arietinâ facie.

e) Lucan. l. 9.
v. 514.

f) Clem. Alexand.
πρωτρεπ. p. 36. a.

g) Apuleius l. 11. p. 384.

h) Aen. l. 8
v. 698.

e) *Stat tortis cornibus Ammon.*
f) *Εὐχλέης δὲ ἑ Αλέξανδρος Ἀμμωνῶν υἱὸς εἶναι δοκεῖν, καὶ κροκό-
φωρος ἀναπλάττειται πρὸς τῶν ἀγαλματοποιῶν*, Alexander etiam volebat Ammonis filius videri, & Cornutus à statuariis effingi.

Mercurius, ipse Mysteriorum author, *κυνίμορφος*, caniformis effingitur. g) *Ille Superum commeator & Inferum, nunc atrâ, nunc aureâ facie sublimis, attollens Canis cervices arduas, levâ caduceum gerens, dextrâ palmam virentem quatens. Qualis in nummis & gemmis conspicitur.* Servius, ad Virgili

h) *Latrator Anubis,*

Mer-

Mercurius, inquit, capite canino pingitur, ideo quia nihil est cane sagaci-

cus. a) Κυνοκέφαλον Ερμιοπολίται colunt. b) Ἔστιν ὁ Κυνοπολί-

της νόμος, ὃ Κυων πόλις, ἐν ᾗ ὁ Ἄνθρωπος τιμᾶται, καὶ τοῖς κυσὶ τιμᾶται

καὶ σίτησις τέτακται πρὸς ἱερὰ, Est & Nomus Cynopolites, & Canum,

urbs, in qua Anubis colitur, & Canibus honor, & sacer quidam cibus

constituitur. Mercurius Anubis & Ερμῶν εἰς in sacris vocatur: &

inter Semideos censetur c) tertius. De Caducei symbolo, vide d)

Macrobius.

a) Strab. I. 17.

p. 812. d.

b) c.

c) Suprà p. 11

d) Saturn.

l. 1. c. 19.

e) Sec. X.

f) Syncel.

p. 40. b.

Ιερογλυμματικήν verò scribendi ratio longe inferioris fuit ævi,

& primum (quod scimus) à e) Mercurio Secundo usurpata. Ma-

netho in libro Sotheos, quem Ptolemæo Philadelpho dicavit, f) Ex ste-

lis, inquit, positis ἐν τῇ Συριαδικῇ γῇ & exaratis sacrâ dialecto &

hierographicis literis à Thoth, qui est Mercurius Primus, Secundus

Mercurius, Agathodæmonis filius, Tati pater, libros traduxit, quos in

templorum Ægypti adytis reposuit. Primus stelas exaravit, Secun-

dus libros: ex his sua g) Sanchuniathon in linguam Phœniciam, sua

Manetho in Græcam transtulit. Stelæ autem istæ in antris condi-

tæ sunt subterraneis, h) apud Thebas, trans Nilum, non procul à sonante

Memnonis statuâ: locum τὰς Σύριγας appellant. Ammianus, i) i) Am. Mar-

Sunt Syringes subterranei quidam & fluxuosi secessus, quos (ut fer-

tur perit rituum veterum) adventare Diluvium præscii, metuen-

tesq; ne ceremoniarum oblitteraretur memoria) penitus operosis dige-

stos fodinis per loca diversa struxerunt: & excisis parietibus, volucrum

ferarumq; genera multa sculpsērunt, & animalium species innumeras,

quas Hieroglyphicas literas appellarunt.

g) Euseb. p.

32. b.

h) Pausan.

l. 1. p. 78.

i) Am. Mar-

cellin. l. 22.

p. 232.

Judæi tradunt Seth, Adami filium, duas stelas posuisse, k) qui-

bus ἐνέγραψαν τὰ ἱερῶν ἀνέγραψαν inscripserunt inventa: harum alteram

Josephus dicit ad suum tempus mansisse καὶ τὴν Συριακάδα. l) Sculptu-

ra prope Schirath τὰ Γλυπτὰ juxta Σεφρωθὰ, fuerunt locus in tribu

Ephraim.

k) Joseph. l. 1.

c. 3. in fin.

l) Judic. c. 3.

v. 26.

Tosorthrus Æsculapius.

POST Menem Memphi regnabat *Tosorthrus*, sive Æsculapius,

qui etiam inter Deos recensetur. Memphitica Chronologia

nimis incerta est, non tam injuriâ temporis, quàm temeritate Africa-

nâ; de quâ m) diximus. Regum XXI, quorum supersunt nomina,

m) Suprà p. 27

po-

a) Euseb. Pr.
p. 39. b.

b) Biblioth.
p. 1074.

c) Syncell.
p. 54. c.

d) ib. p. 56. b.

e) supra.
p. 28.

postrema est Nitocris, primus est Æsculapius, cuius ætas ex cognatione dignoscitur: fuit enim Jovis filius, Mercurii frater. Patrem testatur Sanchuniathon. a) οἱ ἐπὶ Συδὲν πᾶδες καὶ ἑφθαλμοὶ αὐτῶν ἀδελφοὶ Ἀσκληπιοῦ, Sunt Sydek filii septem Cabiri, & Octavius illorum frater Æsculapius. καὶ ἑφθαλμοὶ, Δίοσκυροι, Jovis filii. Damascius in vitâ Isidori, apud b) Photium, Σαδύκω, inquit, ἐχόντων πᾶδες, & Δίοσκυρος ἐρμηνεύσει καὶ καεὶρας. Ὅγδοος δὲ ἐχόντων ἑφθαλμοὶ ἑφθαλμοὶ, ὃν Ἀσκληπιὸν ἐρμηνεύσιν, Sadyco filii fuerunt, quos Dioscuros & Cabiros interpretantur: Octavius autem præter illos fuit Esmunus, quem Æsculapium exponunt. Et paulò post, τὸν ἑφθαλμον Ὅγδοον ἀξιοῦσιν ἐρμηνεύειν, Esmunum Octavum significare existimant. Ebræis Hasmini Octavus est. Æsculapius igitur, licet inter Cabiros non habeatur, Jovis tamen filius, & Mercurii frater censendus est.

Circumferuntur, sub Trismegisti nomine, colloquia quædam, inter Mercurium & Æsculapium. καὶ ὁδεπύχαφ iste liber à nonnullis Ecclesiæ Patribus receptus est: neque dubitârunt illi Æsculapium Mercuriumque fuisse coætaneos: solus Africanus huic illum aliquot seculis postposuit. Nos verò non sine ratione Æsculapium suo temporì restituiimus.

Τπομνηματικά ista, quæ in Dynastiis Mercurio atque Æsculapio adjiciuntur, illos ambos æquales fuisse demonstrant. In primâ Africani Dynastiâ de Mercurio dicitur, c) τὰ ἐν Μέμφει βασιλεία οἰκοδομήσας, & φέρων βίβλοι ἀνατομικά· ἱατρὸς γὰρ ὡς. Hic in urbe Memphi Regiam construxit; cujus feruntur libri anatomici: Erat enim medicus. In tertiâ demum, de altero, d) ἔτ' Ἀσκληπιὸς Αἰγυπτίοις καὶ ἱατρικῶν νενόμισται καὶ τὰ διὰ ξέσων λίθων οἰκοδομῶν ἔργον. ἀλλὰ καὶ γὰρ φησὶ ἐπεμελήθη. Ille apud Ægyptios ob medicinæ peritiā Æsculapius habetur: ille quadratorum lapidum structuram invenit: quin & insculpendo literas operam dedit. Hæc ab Africano D. amplius annorum intervallo disjuncta sunt: quàm incongruè, e) modò dictum. Sanè res est eadem; tempus idem. Neque sunt res istæ inter se satis distinctæ: aliæ Mercurio tribuuntur, quæ Æsculapio potius competere videntur; aliæ contrâ. Mercurius Regiam Memphiticam condidit: Memphis autem Æsculapii sedes erat. Mercurius Medicus Anatomicos libros conscripsit; cum tamen Æsculapius sit πολυθρύλλητος Medicinæ author. Ista in Thinitarum Dynastiâ annotantur, cum regnum illud nondum cœperat.

rat. Rursus, Æsculapius hīc *χαφης επευελήθη*. cūm Literæ à Mercurio sint inventæ. Promiscuæ huiusmodi transpositiones, quæ hīc alibiq; in sequentibus sparsim interseruntur, satis evincunt, res istas non tam Reges ipsos, quibus adduntur, quàm illorum tempora spectare.

Quod autem dicitur, *Æsculapium operam literas insculpendo dedisse*, id quidem non de illarum inventione intelligi debet, sed de curâ secundariâ, operâque ex præcepto Mercurii navatâ. Neque enim ille tantum, sed etiam VII Cabiri stelæ exarandarum curam gerebant. Sanchuniathon de Theologicis suis, quæ ex Mercurii monumentis traducta sunt, a) *Ταῦτα* inquit, *πρωτὶ πάντων ὑπε-* *μνηματίσαντο οἱ ἐπὶ αὐτῷ Συδὲκ παῖδες, Κάβιροι καὶ ὀγδοὺ αὐτῶν ἀ-* *δελφοὶ Ἀσκληπιὸς, ὡς αὐτοῖς ἐνετείλατο θεὸς. Ταύτῃ*, *Ista primi* *omnium monumentis mandarunt septem Sydek liberi, Cabiri, & octa-* *vus eorum frater Æsculapius, sicut illis faciendum injunxit Deus Ta-* *autus.*

a) Euseb. Pr.
Evang. l. 1.
p. 39. c.

Neque à vero absimile est, artem *Anatomicam*, quæ hīc Mercurio attribuitur, ab Æsculapio fuisse inventam; & in Syringicis etiam stelæ memoriæ traditam: Mercurium autem Secundum, qui libros suos ex monumentis istis transtulit, tam Æsculapii quàm Mercurii inventa edidisse. Sanè b) *ex XLII Mercurii libris, XXXVI ad Ægyptiorum philosophiam, VI reliqui ad artem Medicam pertinent*; quorum primus fuit *anatomicus*, *ὅστις τὸ σῶμα κατασκευῆς, de* *constructione corporis.* Ceterum c) *οἱ Αἰγύπτιοι οὐκ ἴδια μὲν τὰ* *ἰατρικὰ, ἴδια δὲ τὰ Ἀστρολογικὰ, καὶ τὰ Τελεστικὰ, ἀλλὰ ἅμα* *πάντα συνέχευαν, Ægyptii non seorsim Medicinam, & Astrologiam,* *& ritus Sacros composuerunt, sed omnia simul conjunxerunt.*

b) Clem. A-
lex. Strom.
l. 1. p. 634. b.

c) Scholiast.
in Ptol. Te-
trabib. l. 1.

Utcunque sit, non immeritò d) *Medicinam Ægyptii apud ipsos volunt repertam fuisse*; & Æsculapius Memphites inter primos hominum numeratur, qui opinione humanâ dii facti sunt: quod à Clemente e) dictum. Fuitque deinceps f) *urbs Memphis præsentia numinis Æsculapii clara.*

d) Plin l. 7.
c. 56. p. 128.

e) supra p. 34.

f) Am. Mar-
cellin. l. 22.

Græci Æsculapium hunc non agnoscunt: *Medicinam invenisse ajunt* g) *Ἀπὸν Αἰγύπτιον ἀντόχθονα, πρὶν εἰς Αἴγυπτον ἀφικέσθαι* *τὴν ἰω. μ. δὲ ταῦτα Ἀσκληπιὸν τὴν τέχνῃ αὐξήσαι, Apim Ægyptium* *indigenam, priusquam veniret Io in Ægyptum: postea autem Æscula-* *pium artem amplificasse.* Certè Apis in Ægypto, præter Bovem, nihil- h) *Apis, Phoronei filius, regnabat Argis, καὶ νομιθεὶς θε-*

p. 288.

g) Clem. A-
lex. Strom.
l. 1. p. 307. a.

h) Apollo-
dor. l. 2. initio.

a) Euseb.
n. 272.

b) 279.

c) Herodot. 2.
41.

d) Plutarch.
de Iside,
p. 358. d.

e) Ovid. Met.
l. 9.

f) Euseb. Pr.
p. 38. c.

g) Diod. l. 1.
p. 15. b.

h) Pausan.
l. 2. p. 135.

i) Herodot.
l. 2. c. 155.

k) Pignor.
Mensa Isiaca.

l) Macrob.
Sat. l. 1. c. 20.

m) Æn. l. 11.
v. 260.

ὅς, ἐκλήθη Σάραπις, relatus inter Deos, Sarapis appellatus est. Hunc a) cum populo ad Ægyptum navigasse, & b) Memphim condidisse, somniant μυθολόγοι Græci. Quæ autem de Iside ejusque erroribus Ægyptii; eadem ferè de Astarte, Phœnices; de Ione, Græci fabulantur. c) Τὸ τ' Ἰσιδος ἄγαλμα ἐὼν γυναικῆιον βόκερών ἔστι, κατὰ περ Ἑλλῶσιν τὴν Ἰδὴν λεγούσιν, Isidis simulacrum muliebri bubulis cornibus, quemadmodum Græci describunt Ionem. Dicitur quidem d) Ἐρεμὴν ὡςθεῖνα βόκερον αὐτῇ κεράνος, Mercurium Isidi imposuisse galeam à bovis capite factam. Erat autem Isis, Luna; &

e) Inerant Lunaria fronti
Cornua

Sic & f) Astarte ἐπέθηκε τῇ ἰδίᾳ κεφαλῇ βασιλείας ὡς δάσημον κεφαλῇ τεύχεος, Bovis caput capiti suo imposuit, pro regni insignibus, ὡς εἰνός τε τὴν οἰκουμένην, terram universam peragrans.

Isidem autem, g) Φαρμάκων πολλῶν πρὸς ὑγίαν ὁρμήν, medicamentorum multorum in ventricem, gloriantur Ægyptii à toto orbe venerari. Διὰ τὴν ἐν ταῖς θεραπεύσεσιν ἰσχυραίαν, ob præsens in medicando numen: illam γὰρ invenisse τὸ τῆς ἀθανασίας φάρμακον, quo filium Orum non tantum in vitam reduxit, sed etiam immortalitatis participem fecit. Orum interpretantur Apollinem, qui τὴν τε ἰατρικὴν καὶ τὴν μαθητικὴν ab Iside matre edoctus est. Dea hæc Græcis Ὑγία, Romanis Salus dicta est. h) Epidauri templum ab Æντωνίῳ Senatorē constructum est Ὑγίᾳ, καὶ Ἀσκληπιῷ, καὶ Ἀπόλλωνι ἰσχυροῦς καλεῖσιν Αἰγυπτίοις, Saluti, Æsculapio, & Apollini Ægyptiis. Apollo enim deus erat Ægyptius. i) Hujus & Dianæ templum erat in Buto, Ægypti urbe. SALUS AUG. in k) æneo Claudii nummo, in quo Isis cum sistro & situlâ.

l) Simulacris Æsculapii & Salutis Draco subjungitur; quod in nummis obvium. Servius, in illud m) Virgilii, Scit triste Minervæ Sidus,

Numina, inquit, quæ inter sidera non videmus, licet sua signa propria non habeant, cum aliis potestate sunt permixta: ut Ophiuchus ipse est Æsculapii. Quod quidem de Æsculapio Græco, non autem de Ægyptio, accipiendum. Μόρφωσις ἡστὶς in Sphærâ Græcanicâ conspicitur; & inter Arati φαινόμενα canitur: & Manilio,

a) Ἀν-

a) *Anguitenens magno circumdatus orbe Draconis.*
 In *Sphæra Barbaricâ* Julii Firmici, b) *In primis partibus Capricorni*
oritur Ophiuchus : ideoque *μυροφύεις* c) *decimæ tertiæ partis*
Capricorni facit Marsos, venena vendentes. Marsi in Italiâ, quales
 Psylli in Africâ, & Ophiogenes Pariani in Asiâ, serpentum incanta-
 tores. Etiam in *sphæra barbaricâ Ptolemaicâ*, quam ex Aben-
 Ezrâ edidit Josephus d) Scaliger, in *Virgine, Librâ, Scorpio, Sa-*
gittario, & Capricorno, Pars Draconis.

Veruntamen in *Ægyptiacâ astronomiâ* omnino nullus est
 ὄφις. Hoc docuit e) Achilles Tatii *εἰσαγωγή* ad *Phanome-*
na Arati. Ἐν γουὺ τῇ τῇ Αἰγυπτίων σφαίρᾳ ἔτε ὁ Δράκων ὅτι νομι-
 ζομένη, ἢ ὀνομαζομένη, ἔτε Ἀρκτοί, ἔτε Κηφείας, ἀλλ' ἕτερα ὀνό-
 ματα εἰδώλων καὶ ὀνόματα τετελειωμένα. ἔτο ἡ καὶ ἐν τῇ τῇ Χαλδαίων.
 In *Sphæra Ægyptiacâ* neque *Draco* censetur aut nominatur, neque
Ursæ, neque Cepheus; sed *aliæ formæ, aliâ nomina sunt indita simula-*
cris. Itz etiam in *Chaldeorum sphæra*; & in *sphæra Persicâ & Indi-*
câ, ex eodem Aben-Ezrâ f) editis. Serpentes quidam g) circa The-
 bas Jovi sacri fuerunt; nulli autem *Æsculapio* dicati, aut inter
 sidera recepti: Apud Græcos verò *Draco* signum cœleste; & h) *ser-*
pentes Epidaurii, ἐς τὸ ξανθότερον ῥέποντες χεῖρας fulvo colore con-
 spicui, *Æsculapio sacri habentur, & sunt hominibus cicures.*

i) *Cicero tres recitat Æsculapios Græcos.* Numeri ansa ex i) *Nat. Deor.*
μυθολόγων inconstantia; de quâ k) *Pausanias.* Fuit autem *Æscu-*
lapius Epidaurius. l) *Τὰ γὰρ Ἀσκληπεία τὰ ἱερὰ φανέσθαι ἐξ Ἐπι-*
δαύρου, Illustrissima Æsculapii sacra ex Epidauro: Athenienses diem
Æsculapio festum vocant Epidauria: Archias in Epidauriâ sanatus
Dei cultum traduxit Pergamum; à Pergamenis accepere Smyrnæi.

m) *Anguis demum Epidaurius Romam advectus est, an. U.C. 462.*

n) *Fabulantur Græci Plutonium actionem apud Jovem institu-*
isse in Æsculapium ὥς τ' ἐπαρχίας αὐτοῦ ἁπειροβότης; de imminu-
tâ regni Inferni potentiâ; quòd medicatione Æsculapii decresceret
mortuorum numerus; & Jovem fulminis ictu Æsculapium necâsse.

Medicina, inquit o) *Plinius, Diis primùm inventores suos assigna-*
vit & cœlo dicavit. Auxit deinde famam etiam crimine, ictum ful-
mine Æsculapium fabulata, quoniam Tyndaridem revocâisset ad vi-
ram. p) *Lactantius; Æsculapius quid fecit aliud divinis honoribus*
dignum, nisi quòd sanavit Hippolitum? Illud avaritiæ crimen pœ-
 namque decantat q) *Pindarus.*

a) Strom. l. 5.
p. 312. a.

b) Homer.
Il. d. 193.

c) Pl. 78. 51.

d) Plin. l. 7.
c. 96.

Ista verò non sunt hujus ævi : Æsculapius enim Græcus mille annis recentior est Ægyptio. a) Clemens Alexandrinus *Herculis & Æsculapii* ἀποθέωσιν conjicit in annum 53 ^{um} ante excidium Trojæ ; & ex Apollonio Rhodio dicit , illum cum Jasone navigasse. Licet verò ejus nomen inter Argonautas ab Apollonio non recenseatur, tempus tamen non malè convenit ; cùm b) Machaon Æsculapii filius bello Trojano militaverit.

Cæterùm duo hîc memorantur primorum temporum utilissima inventa , *Medicina* atque *Architectura*. Inter Artes, quas ferè omnes Ægyptus peperit, illæ primùm enatæ sunt, quibus obstetricavit Necessitas : subsidia vitæ contra infirmitates corporis, contra injurias Cœli, dictante Naturâ, comparata sunt. Hinc præmaturum medicandi ædificandiq̃ue studium. c) *Tentoria Chami* de peregrinantibus Patribus intelligenda sunt : postquam verò illi sedes in Ægypto fixerant, construxerunt domicilia, & politias, totius terrarum orbis vetustissimas, constituerunt. Paulatim accessit Magnificencia. Menes urbem *Memphim* condidit ; ejus successor, *Regiam* ; neque multò post surrexere *Pyramides* : in tantum crevit inventa recens ἡ Ἀγ' ἑσῶν λίθων οἰκοδομία, *quadratorum lapidum structura*.

Cum his ista comparare liceat quæ de Græcis memorantur ; ut appareat, his illa quantò & recentiora sint, & viliora. d) *Laterarias*, ac domos constituerunt primi *Euryalus & Hyperbius* fratres *Athenis* : antea specus erant pro domibus. Gellio Doxius Cœli filius *Lutei ædificii inventor* placet, exemplo sumpto ab hirundinum nidis. *Oppidum Cecrops* à se appellavit *Cecropiam*, quæ nunc est arx *Athenis*. Aliqui *Argos* à *Phoroneo* rege ante conditum volunt ; quidam & *Sicyonem* : Ægyptii multò antè apud ipsos *Diospolin*, atque *Memphim*.

Ad

Tbinitarum initium.

Calamitates Ægypti.

c) *Terra suis contenta bonis, non indiga Mercis,
Aut Iovis : in solo tanta est fiducia Nilo ;*

c) Lucan. 1.8.

Jam d) *Sub Venephe Rege*, Νιμὸς κατέχεν τὴν Αἴγυπτον μέγας, d) Syncell. p 54.

Ingens fames invasit Ægyptum. Seculo proximo, sub Semempsē Re-
ge, ἡ δὲ πόσις μέγιστη κατέχευεν τὴν Αἴγυπτον, Lues maxima in Ægypto
grassata est. e) Eusebius addit, καὶ πολλὰ θάνατα ἐγένετο, &c) Ib. p. 55.

pleraque visa sunt prodigia. Neque suspicionem afferat tanta harum observationum vetustas. *Τερατολογία* enim in usu vetustissimo fuit apud *Ægyptios.* (f) *Plura ab eis comperta sunt prodigia,* (f) Herod. l. 2.

F 3

quàm c. 82.

quàm ab omnibus aliis hominibus. Γενομένης γὰρ τέρας, Φυλάσσουσι θεόφοιτοι τὸ ποιεῖν. καὶ ἢν ποτε ὑπερον ὧσα πλείσιον τέρας γένηται, καὶ τὸν τοιοῦτον νομίζουσι διποθεῖσθαι, Nam quum extitit prodigium, eventum scriptis servant; Et si simile postmodum acciderit, de eventu conjecturam faciunt, exemplo prioris.

*Syncl. p. 55.

Paulò post (ut hæc simul expediam) sub * Bocho Rege, χάσμα καὶ βύβασιν ἐγένετο, καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο, Hiatus ad Bubastin contigit, unde multi perierunt. In Tbinitarum Dynastiâ memoran-

a) Herod. l. 2.

c. 60.

b) Ibid. c. 137.

tur ista; cum tamen Bubastis sit urbs Inferioris Ægypti; a) Festo Dianæ frequentissimo celebris, & b) conspicuo in urbe mediâ Templo Bubastis, quæ Græcè Ἀρtemis Diana dicitur. De festo & templo legendus Herodotus. Urbs autem in plano posita ad Arabicum latus alvei,

c) Lucan. l. 8.

c) Quâ dividui pars maxima Nili
Ad vada decurrit Pelusia Septimus annis,

d) Herod.
l. 2, c. 137.

contra fluminis auctum, terrâ exaggeratâ muniebatur: Rupto jam Aggere, pleraque diluvio obruta sunt. Hæc clade monitis, hujus urbis munitio Principibus insequentibus in curâ fuit. d) Sub Sesoistre urbes munitæ sunt; dein sub Sabæone valde excelsæ factæ sunt; Maxima autem ad urbem Bubastin erat terræ exaggeratio.

Pyramides.

e) Plin. l. 36.
c. 12.

AD Memphitas autem pertinere videtur id, quod eidem Venephi Centenis F. Tbinitæ attribuitur. Οὗτος γὰρ Κωχώμην ἡγρεσε πυραμίδας, Hic in Chocome struxit Pyramidas. Celeberrimæ sunt in Memphitico territorio constructæ Pyramides: in cæteris Ægypti partibus prorsus nulla est Pyramidum memoria. Vox Chocome, vel, ut Eusebius, Κωχώμη, vix alibi legitur; neque liquet, quisnam sit iste Ægypti locus. e) Pyramides tres, quæ orbem terrarum implevere famâ, sitæ sunt in parte Africæ, monte saxeo sterilique, inter Memphim oppidum & Delta. Ingentia ista Ægypti miracula æmulatione quâdam in tantam creverunt magnitudinem; neque ignota sunt regum insequentium nomina, qui istos lapidum montes cumulârunt. Primæ autem hæ in Chocome Pyramides, ut famâ, sic mole minores habendæ sunt.

Joannes Gravius V. Cl. (dum vixit ob eximiam eruditionem, morumque suavitatem mihi charissimus) tum ex prospectu suo, tum

ex Ibn Almatougi libro de miraculis Ægypti didicit, XVIII Pyramides, hinc inde sparsas in planicie Libycâ, hodie conspiciendas se præbere. In deserto forsan isto *Chochome*.

a) Ægyptii primi sunt, qui Animam hominis immortalem esse dicent, ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος ἐστίν. *Ejus transmigrationem in alia animalia terrestria, marina, volucra, rursusq; in corpus humanum, docuerunt: τὴν περὶ αὐτὴν γίνεσθαι ἐν τριχίλοισι ἔτεσι, circuitum hunc ab eâ fieri intra 3000 annos.* Hinc tantum b) condiendi cadaveris studium: tantæ in struendis repositoriis impensæ. Hinc Ægyptii c) τῶν μὲν καὶ τὰς οἰκίας κατασκευῶν ἤτιον φροντίδου, πρὸς δὲ ταφὰς ὑπερβολὴν οὐκ ἀπολείπουσι φιλοτιμίας, de stru- c) Diod. S. l. 1. p. 33. b. cturâ Domuum minùs sunt solliciti; in Sepulcris verò omnem superant magnificentiam. Augustissima etiam fuerunt Thebanorum regum sepulcra, sicut ex Osimandis d) posthac videbimus: neque contemnenda sunt e) Saitarum regum monumenta ἐν Σαΐ, ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς, apud Sain urbem in delubro Minervæ, prope Palatium. Istis verò omnibus quantò diuturniores sunt Memphitarum Pyramides?

Mirum est nuperam hanc ædificandi artem tam citò in tantam excrevisse magnificentiam, ut vetustissimis hisce seculis assurgerent stupenda illa monumenta, quæ durant adhuc, & cum terrarum orbe sunt duratura: f) Αἰδίοι οἶκοι, *Eternæ habitationes*; modò non ejiciantur domini. Tanta est ἐν τῇ ἀκερδίᾳ incolumitas.

Ad SECULUM TERTIUM.

Pyramidum conditores.

CÆterùm Pyramides non sunt omnes unius Seculi: proximo, Memphitarum regum octavus censetur Κεεφέρης, quem g) Herodotus Χεφρῶα vocat, illumque minorem Pyramidem condidisse refert. Decimus numeratur Σφίς. h) ille Maximam erexit Pyramidem, quam Herodotus dicit à Cheope fuisse positam. Iteratur in Dynastiâ Suphidis nomen. Africanus Pyramidem priori attribuit, Eusebius posteriori. Dubitari potest, utrum duo essent Suphi-

phides, qui regnârunt uterque supra annos LX, an unus sit idemque rex *Suphis*.

- Septimo demum Seculo (ut simul tractemus) tam Memphi quàm Thebis regnabat *Nitocris* Regina, a) *qua tertiam excitavit Pyramidem*. Fabulam de Rhodope meretrice meritò rejicit b) Herodotus; qui *Μυκερῖνον* refert c) *ὃν ἱνὲς μὲν χερῖνον ὀνομάζουσιν, quem quidam Cherinum vocant*) hujus Pyramidis auctorem fuisse: is in Memphitarum serie *duodecimus*, *Men-Cheres* appellatur, Seculo V. Ista tres d) *conspiciuntur undique annavigantibus*, reliquis longè eminentiores sunt: de quibus tamen e) *non convenit neque inter indigenas, neque scriptores: alii illas à regibus jam dictis; alii ab aliis extraneis ferunt: Maximam scilicet ab Armæo; Secundam ab Amasc; Tertiam ab Inarone*. Secundum hos Lucanus,
- f) *Pyramidum tumulis evulsus Amasis*.
- g) Cujus tamen Sepulcrum fuit in urbe Sai, inter Reges Saitanos. Alibi illas ad Ptolemæos refert, sed per Synecdochen.
- h) *Cum Ptolemæorum manes seriemq; pudendam Pyramides claudant indignaq; Mausolea*.

Ista autem rationi temporum non sunt consentanea: Pyramides enim à Memphitis regibus extructæ sunt; quorum series vix ultra Seculum VII perduravit: intra tempus illud adeo increbuit *πυραμιδοεχνία*, ut tot ferè supersint Pyramides, quot Memphitarum regum nomina: neque litigandum de conditoribus, cum unicuique regi sit sua *Pyramis*.

- i) Josephus, inter *ταλαπωρίας* Israelitarum in Ægypto, dicit illos in extruendis Pyramidibus laborasse. Israelitæ quidem (juxta Canonem nostrum) regnante Nitocre, habitabant in Goshen; in servitutem autem non sunt redacti ante adventum Pastorum: post tempus illud nullæ extructæ sunt Pyramides, nisi ævo longè inferiore in Mæridis insulâ, aut Labyrintho.
- k) Alii ineptissimè existimârunt illas fuisse *ὠρεῖα βασιλικὰ σιτοδόχα ἃ καλεσκόσασε Ἰωσήφ*, *horrea regia frumentaria extructa à Josepho Patriarchâ*; l) nomenque *δὲ πύρις*, non *δὲ πύρις*, deducunt.
- m) Plinio habentur Regum pecunie otiosa ac stulta ostentatio: quippe faciendi eas causa, ne Pecuniam successoribus aut æmulis insidiantibus præberent; aut ne plebs esset otiosa. Et n) Herodoto

doto ajebat interpres, ex inscriptione Pyramidis Maxima, 1600 talenta pecunia in operarios pro raphano, cepis & aliis erogata fuisse. Quasi extra dubium esset, Pecuniæ usum priscis istis temporibus invaluisse.

Incredibilia quædam de illarum constructione narrantur. a) a) L. 2. c. 134. Herodotus dixit Tertiam esse λίθς ἐς τὸ ἡμισυ Αἰθιοπικῆς, ex lapide Æthiopico usque ad medium: b) Strabo, ex lapide nigro, ex quo mortaria faciunt; qui ex longinquo veniens ab Æthiopia montibus, durus est & operatu difficilis: c) Diodorus, ex nigro lapide usque ad XV con- c) L. 1. p. 39. d. tignationem. Plinius, d) Tertia minor predictis, sed multò spectatior d) L. 36. c. 12. Æthiopicis lapidibus assurgit. Veruntamen Joannes Gravius αὐτῶν (salvâ Veterum reverentiâ) totam illam Pyramidem, ab imâ ad summam, ex lapidibus candentibus constare testatur.

In struendâ Maximâ, voluit e) Lapidex ex Arabici montis lapidicinis trans Nilum vectos. Quid autem obstat Lapidicinas esse c) Herod. 2. 124. viciniores, quum Pyramides sitæ sint in monte saxeo? Nullæ, inquit, Diod. 1. p. 40. apparent Lapidicina. Illas arenis jamdudum oppletas puta. a.

Herodoti Chronologia.

CUM verò Herodotus Pyramides tractet, post narratam Sesostris historiam; liceat nobis hic Ægyptiacam Herodoti chronologiam parumper examinare; ut appareat, quo pacto tres illi reges hisce temporibus conveniant, quamque consentanea nostris sint ista, quæ Pater historiae de cæteris Ægypti regibus tradidit.

Herodotus dicit primum Græcorum cum Ægyptiis commercium fuisse sub Psammiticho; & inde res Ægypti notiores. Vetusiora narrat ille non suâ, sed sacerdotum fide: f) κτ' ἡκιστον, inquit, f) L. 2. c. 99. Quæ audiui. Neque verò propositum illi fuit veterrimos Ægypti reges enumerare singulos, sed maximè illustres carptim delibare. Thebanam igitur percurrens seriem, orsus à Mene, perguit ad Nitocrin reginam, quæ regnabat seculo VII; dein ad Mærin, qui X; inde ad Sesostrin, qui XIV; ejusque successores Pheronem & Rhampsinitum, qui XV vixerunt seculo: His adjicit nonnulla de Proteo & Helenâ, ex Sacerdotum placitis. A Thebanis demum regibus transit ad Memphitarum seriem; quorum ex numero tres tantum recenset, Pyramidum

maximè conspicuarum structurâ nobiles. Neque enim re aliâ sunt Memphitæ magis illustres.

Diodorus Siculus, in Regum serie, Herodoti vestigiis insistit: quædam tamen omittit; quædam non melioris notæ de suo interse- rit; & nomina plerumque variat. Utrumque inter se compa- remus.

Sec.	Reges Thebani.		Sec.	Reges Memphitæ.	
	ex Herodoto, è Diodoro.			ex Herodoto, è Diodoro.	
I.	MEN.	MENAS. <i>Busiris.</i> <i>Uchoreus.</i>	VI.	CHEOPS.	CHEMBES, five Chemmis.
VII.	NITOCRIS.		III.	CHEPHREN.	CEPHREN, aliis Chabryis
X.	MÆRIS.	MYRIS.			
XIV.	SESOSTRIS.	SESOOSIS.	V.	MYCERINUS.	MYCERIN ⁹ , five Mencherinas.
	Reges alii.	Reges alii.			

a) Herodot.
2.6.4.

Menes hîc, sicut in Dynastiis, primus: a) βασιλεὺς (αὐτὸς) πρῶτον αὐ-
θρόπων ἔλεγον Μέναι, Ferunt Menem primum mortalium regnâsse.
Herodotus inde ad Nitocrin transfilit: apud Diodorum autem, Regi-
nâ omisâ, ponuntur *Busiris* & *Uchoreus*: Illum dicit *Thebas*, hunc
Memphim condidisse: neutrum rectè. Sanè *Busiris* in Græcorum

b) Virgil. Ge-
org. III. v. 5.

fabulis decantatissimus fuit. b) *Quis*
_____ *illaudati nescit Busiridis aras?*

c) Strab. I. 17.
p. 802. c.

Verùm Isocrates, in *Busiride*, illum à ξενονομία absolvit; & Strabo,
c) illum unquam regnâsse negat: ἔδὲ βασιλέως, μὰ Δία, ἔδὲ τυραν-
νὸς ἡγομένης τινὸς ἔβασίλευσεν, Cum, medius fidiis, nullus neque rex
d) fuerit *Busiris*, neque tyrannus. Sed & ipse Diodorus d) alibi fatetur,
Busiridis nomen, non Regi alicui, sed tumulto *Osiridis* competere.
Οὐχ οὐδὲ rex vix alibi occurrit, nisi forsan regem 12 *Achoreum* hinc
mutuatus fuerit Syncellus.

Post Sesostrim reges alii (tam apud Herodotum quàm Dio-
dorum) ante Memphitas interseruntur; de quibus libro Tertio dis-
ferendum.

Tres istos *Memphitas* reges, non temporis, sed Pyramidum or-
dine

dine ab Herodoto recitari, eorumque Parentes non rectè statui, constat ex Manethonis Dynastiâ.

Qui Herodoto $\chi\epsilon\omega\psi$, vel $\chi\alpha\gamma\omega\psi$ Græcè, is Diodoro *Chemmis* Ægyptiacè, ab infuscatâ forsan facie, vocatur. Uterque illi *Pyramidem Maximam* attribuit, quam Manetho à *Suphide* extructam dicit. Sin $\chi\epsilon\omega\psi$ ille Herodoti idem haberi poterit qui in Memphitarum Dynastiâ dicitur $\phi\acute{\iota}\omega\psi$, seculo VI; sanè & senior regis istius ætas, & regni tum amplitudo tum diuturnitas tanto operi satiùs convenire videatur.

Quandoquidem igitur Pyramides vetustissima sunt Mundi
a) *Miracula*, b) *Solaq; non nòrunt hæc monumenta mori*;
juvabit illarum præcipuam penitiùs intueri, & ex Joannis Gravii (nunquam satis laudati) *Pyramidographiâ* Anglicè c) editâ, illius mensuram colligere. Ille enim Maxima superficiem radio decempedali, duplici statione; & interiora ejus normâ & lineâ accuratissimè metitus est.

a) Strab. l. 17.

b) Martial.

l. 101. ep. 2.

c) An. 1646.

Pyramis Maxima.

Mons saxeus, à planitie Ægypti facili stadiorum duorum ascensu supra centesimum pedem tumescens, Pyramidi Maxima situm spectabile stabileq; exhibet. Basis quadrata est, lata pedes 693: ita ut circuitus sit pedum 2772; area pedum 480249 contineat acras terræ Anglicanas XI, cum parte acra paulò plus 40. Latera quatuor triangularia, mutuò inclinantia, infra spectantibus in punctum supernè desinere videntur. Triangulorum equalia sunt latera, pedum sc. 693: Altitudo autem perpendicularis pedum 409. Assurgunt circum circa gradus 207 paulatim decrecentes; inferiores crassi pedes ferè 4, superiores vix 3. Cacumen latitudinem habet pedum 13 cum quadrante, ex lapidibus novem, præter angulares duos, qui desiderantur.

Meatus internus declivis pedes 92½ in locum ducit defossus & rudemped. 89. Inde per transitum acclivem ped. 110. itur ad Putrum rotundum hodie pedum 20. olim verò d) 86. cubitorum; flu-

d) Plin. 36. 1.

men illò admissum arbitrantur. Hinc via duplex: quæ ad levam plana est pedum 110, ad minus ducens penetræ, longum vix ped. 20, latum 17, altum 15, arcuatum, & ruderibus semiplenum: altera via acclivis est ped. 154, ex politissimo marmore, alta pedes 26, lata ferè 7,

qua ad majus penetrale ducit in meditullio Pyramidis: eius longitudo, latitudini dupla, est pedum 34, $\frac{380}{1000}$; altitudo pedum 19. cum dimidio. Laquear ex junctis 9 trabibus marmoreis constat. In medio stat cista marmorea aperta, vacua, ad mensuram corpusculi regii cavata; longa, scilicet pedes 6 cum dimidio ferè, lata ped. 2. cum quadrante ferè, alta minus 3. ped.

a) Diod. l. 1.
p. 40. d.

Pro tantillo cadavere tanta saxorum strues inauspicato congesta; cum contigerit a) $\epsilon\nu\ \alpha\sigma\eta\mu\omega\ \tau\acute{o}\pi\omega\ \kappa\alpha\iota\ \lambda\acute{\alpha}\theta\epsilon\alpha\ \tau\acute{\alpha}\psi\alpha\iota\ \tau\acute{o}\ \sigma\acute{\omega}\mu\alpha$, corpus in loco obscuro funerari;

b) Juvenal.
Sat. 15. v. 69.

Ex isto autem sandapilæ modulo satis liquet homines non indies nasci pusilliores;

c) Plin. l. 7.
c. 16.

b) Nec genus hoc vivo jam decrescebat Homero. Frustra enim post annos plus c) mille, vates ille Homerus non cessavit minora corpora mortalium, quam prisca, conqueri.

vide Gell. l. 3.
c. 10.

Ad

SECVLVM IV.

ΘΕΟΠΤΙΑ.

d) Syncell.
p. 56. d.

Porro Rex Suphis, d) $\delta\tau\Theta\ \eta\ \kappa\alpha\iota\ \omega\epsilon\iota\acute{o}\pi\eta\varsigma\ \epsilon\iota\varsigma\ \theta\epsilon\acute{o}\varsigma\ \epsilon\gamma\chi\acute{\omega}\epsilon\iota\sigma\theta\epsilon\iota\ \kappa\alpha\iota\ \tau\eta\nu\ \iota\epsilon\rho\acute{\alpha}\nu\ \sigma\upsilon\gamma\gamma\rho\acute{\alpha}\psi\alpha\iota\ \beta\acute{\iota}\beta\lambda\omicron\nu$, Hic etiam contemplator in Deos fuit, et sacrum conscripsit librum. Ita Africanus. Eusebius aliter legit;

e) Ibid. p. 77. c.

e) $\theta\varsigma\ \kappa\alpha\iota\ \iota\omega\pi\epsilon\rho\acute{o}\pi\eta\varsigma\ \epsilon\iota\varsigma\ \theta\epsilon\acute{o}\varsigma\ \gamma\acute{\epsilon}\gamma\omicron\nu\epsilon\nu$, $\acute{\omega}\varsigma\ \mu\epsilon\tau\alpha\nu\omicron\eta\sigma\alpha\nu\tau\alpha\ \alpha\nu\tau\ \tau\eta\nu\ \iota\epsilon\rho\acute{\alpha}\nu\ \sigma\upsilon\gamma\gamma\rho\acute{\alpha}\psi\alpha\iota\ \beta\acute{\iota}\beta\lambda\omicron\nu$, qui contemptor Deorum fuit, pœnitentiæque ductus sacrum conscripsit librum. Sed qui transcripsit Manethonem, Africanus præferendus Eusebio, qui Africanum. Sunt enim verba ipsius Manethonis; quod ex eo liquet quod f) sequitur. $\eta\nu\ \acute{\omega}\varsigma\ \mu\acute{\epsilon}\gamma\alpha\ \chi\epsilon\eta\mu\alpha\ \epsilon\nu\ \Lambda\iota\gamma\acute{\upsilon}\pi\tau\omega\ \chi\acute{\rho}\omicron\mu\delta\epsilon\iota\ \epsilon\kappa\eta\sigma\acute{\alpha}\mu\iota\omega$, Quem librum, ut rem magni precii, in Ægypto cum essem, comparavi: librum se nactum fuisse gloriatur Manetho. Dubium verò an ars Libraria adhuc obtinuerit; an Theologica ista stelis hieroglyphicis exarata, in librum postea translata fuerint.

f) Ibid.

g) Joseph. c.
Appion. l. 1.
p. 1052. d.

g) Alibi tradit Manetho Amenophin regem affectasse $\theta\epsilon\acute{o}\omega\nu\ \chi\acute{\rho}\epsilon\sigma\theta\alpha\iota\ \tau\epsilon\alpha\tau\acute{\omega}\nu$, $\acute{\omega}\omega\pi\epsilon\varsigma\ \Omega\epsilon\ \epsilon\iota\varsigma\ \tau\ \omega\epsilon\theta\ \alpha\nu\tau\acute{o}\ \beta\epsilon\beta\alpha\sigma\iota\lambda\epsilon\upsilon\kappa\acute{o}\tau\omega\nu$, Deorum esse contemptem.

templatorem; sicut Orum quendam regum priorum. Cui responsum est ὅτι διωήσε) θεὸς ἰδεῖν, Quod posset videre Deos, si regionem à leprosis & immundis hominibus purgaret.

a) Josephus ad hunc Manethonis locum, Concupivit, ait, videre Deos. Quos? si Bovem, & Hircum, & Crocodilos, & Cynocephalos, qui apud eos solennes erant; videbat: Cælestes autem quomodo poterat? Et respexisse videtur Josephus ad illud b) Dei dictum, ἡ διωή(η) ἰδεῖν τὸ πρὸς ὤπιν μου. ἡ γὰρ μὴ ἰδῇ αὐτὸς ὤπιν μου, καὶ ζήσε), Non poteris videre faciem meam. Non enim videbit me homo, & vivet.

a) Ib. p. 1054. c.

b) Exod. 33.

20.

Verum hinc non agitur de Essentiâ Divinâ; sed de loquendi formulâ, tam ab Ægyptiis usurpatâ, quàm Ebraeis, adeoque Josepho non incognitâ. c) Ἐκάλησεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τῆς τέπης ἐκείνης Εἰδῶ Θεῶ. Εἶδον γὰρ Θεὸν πρὸς ὤπιν μου, Jacob vocavit nomen loci illius Phanuel, dicens, Vidi Deum facie ad faciem.

c) Genes. 32.

30.

Libani montis promontorium d) Straboni, Ptolemæo, Scylaci vocatur, τὸ τῆς Θεῶς πρὸς ὤπιν μου. Moyses etiam θεόπτης erat.

d) Str. l. 16.

p. 654. d.

e) Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐνώπιον ἐνώπιον, ὡς εἶπες λαλήσαι πρὸς τὸν ἐαυτοῦ φίλον, Loquebatur Dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut solet loqui homo ad amicum suum. Et de eodem ipse Deus: σῶμα καὶ σῶμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἰδει, καὶ ἡ διὰ αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν μου εἶδεν, Ore ad os loquar ei, & visione, (apertâ) non per enigmata, & ideam Domini vidit. Hinc propheta Balaam

e) Exod. 33 11.

(sub exitum ex Ægypto) dicitur f) Apertus oculis. Nam g) Prophetâ antiquitus vocabatur Videns, ὁ βλέπων. & προορεῖν prævidere de vatibus tam Græcè dicitur, quàm Latinè. Unde Epiphanius, de excessu h) Zachariæ, Prophetarum postremi, ὅτι ἰχθυον, ait, h) Vita Za-

f) Num. 24. 4.

g) 1. Sam. 9. 9.

h) Vita Za-

oi ἱερεῖς ἰδεῖν ὅτι ἐπὶ ὀπτασίαν ἀγγελῶν Θεῶ, Non potuerunt Sacerdotes amplius videre apparitiones angelorum Dei. Dionysio Areopagitæ Sacerdotalis ordo θεοπτικὸς dicitur, quod putentur Sacerdotes Deum conspiciari.

chariæ, p.

249. 250.

Neque aliter apud Gentes: i) Præsentiam sæpe Divi suam declarant: sæpe visæ formæ Deorum. Ethnicus quidam, apud Arnobium, Templorum originem inde deduxit. k) Non idcirco, inquit, attribuimus Diis templa, tanquam humidus ab his imbres, ventos, pluvias arceamus, aut soles: sed ut eos possimus coram & cominus intueri, affari de proximo, & cum præsentibus quodammodo venerationum colloquia miscere. Isis l) à toto orbe venerabatur, διὰ τὴν ἐν ταῖς ἱερῶν εἰαῖς

i) Cic. Nat.

Deor. l. 2.

p. 214.

k) Gentes,

l. 6.

l) supra p. 42.

* Plutar. in
Marcel. p. 309.

a) In Verrem
IV.

b) Ibid. V.

c) Dio Chry-
sost. Orat.
Tarsic. I.
p. 408.

d) Virg. Æn.
I. 4. v. 143.

e) Servius ib.

f) Euseb. hist.
I. 9. c. 7. p. 352.

g) Claudian.
Rapt. I. I.

h) Appian.
Syr. p. 117. a.

i) Joseph. I. I.
c. 14. p. 14. d.

k) Syncel. p.
331. b.

Ἐπιφάνειαν, ob præsentiam suam in medicando. * Ἐγγύιον, Enguium Sicilia oppidum est, non magnum, sed per vetustum, & Ἀγ. Θεῶν Ἐπιφάνειαν ἐνδοξος, ἃς καλεῖσι Μαιτέρας, & Dearum apparitionibus nobile, quas Matres vocant. Cicero, a) Matris Magnæ fanum apud Enguinos est. Ea est, b) Mater Idæa; & Deorum Mater, de qua, ad Sec. IX. Epiphaniæ autem istæ, seu manifestationes fuerunt Deorum patriorum maxime & domesticorum. c) Φασὶ τὰς οἰκιστὰς Ἡρώας, ἢ Θεὰς πολλάκις Ἐπιστρέφεσθαι τὰς αὐτῶν πόλεις, τοῖς ἄλλοις ὄντας ἀφανεῖς, ἐν τε θυσίαις καὶ πινυ ἐορταῖς δημοτέλεσιν, Dicunt, conditores Heroas, ac Deos urbes suas frequenter adire in festis & diebus solemnibus; aliis autem inconspicuos esse.

d) Qualis, ubi hybernâ Lyciam Xanthique fluenta
Deserit, ac Delum maternam invisit Apollo.

e) Constat Apollinem sex mensibus hyemis apud Pateram Lyciæ civitatem dare responsa, & sex mensibus æstivis apud Delum. f) Maximinus Aug. ad Tyrios scripsit, civitatem eam τῇ τῶν ἑργαρίων θεῶν Ἐπιδημία ἀνθελῖν, cælestium numinum adventu (seu præsentia) florere. Hujusmodi Deorum Epiphaniæ signis subitis & insolito delubri splendore testatæ sunt.

g) Iam mihi cernuntur trepidis delubra moveri
Sedibus, & clarum dispergere culmina lumen,
Adventum testata Dei (id est) τὴν θεοφάνειαν.

Adulatio demum hanc Ἐπιφανείας vocem ad Reges Orientis transtulit. Nummum habeo æneum ΒΑΣΙΛΕΥΣ ANTIOXOT ΘΕΟΤ ΕΠΙΦΑΝΟΤΣ. h) Antiochus, Antiochi Magni filius, Syriam potitus, à Syris cognominatus est Epiphanes, quod expulsis tyrannis, ipse βασιλεὺς οἰκεῖ & ὠφθῇ, Rex domesticus (quasi numen patrium) apparuisset. Ab illo urbs i) Epiphania nomen habuit. Sed nec Seleucidis, aut Lagidis cognomen id peculiare fuit: alius est penes me, nummus æreus ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΕΠΙΦΑΝΟΤΣ ΝΙΚΟΜΗΔΟΤΣ. Nicomedes ille, rex Bithyniæ: Tigranes etiam Armenus, & Arsaces Parthus cognomen illud in Nummis obtinet. Horum exemplo, k) Cajus Cæs. Petronio Syriæ præfecto præcepit, ἀνδεράντα ἑαυτῷ, Διὸς Ἐπιφανὲς καλεμὲν, ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἀναθεῖναι, statuam Hierosolymis sibi poni, sub nomine Iovis Epiphanis, id est, Iovis præsentis, sive apparentis, Et

in numismatibus Romanis, ADVENTUS AUG. est *Ἀπὸδημία* Numinis Majestatisque Imp. Sed in callem.

Hanc Suphidis ætatem, hunc illius librum intellexisse videtur a) Myster. Iamblichus cum dixerit, a) *Primi omnium Ægyptii presentiam participationemq; Deorum sortiti sunt.* Sanè ex hac regis *θεοπία* nova in Ægypto Religionum ludibria excogitata sunt, & sacris tradita commentariis. Nam ex *Thinitarum* synchronismo manifestum est Botum Hircique *ἀποθέωσιν* eo ipso tempore originem habuisse. Ægypt. p. 153

Idololatria vetustas.

Immensa res est Ægyptiorum Religio, seu cultus vetustatem spectemus, seu varietatem. Deorum Semideorumque Dynastias ante Diluvium b) collocavimus: neque refragatur chronologia Mosaica, quæ superstitionem Gentium refert ad *Enosi* ætatem: fuit is *Sethi* F. *Adami* N. c) *Tunc profanatum est, in invocando nomine Iehovæ.* Id est, Nomen Dei rebus creatis impiè tributum est. Ita vertit d) Seldenus noster, Paraphrasten utrumque secutus & Rabbi- nos, qui locum de novorum Numinum initiis intelligunt. Jose- phus autem ad Enochii tempora refert. e) *Homines*, inquit, per VII generationes agnovisse Deum *Δεσπότω εἶναι τῶν ὅλων*, dein verò ab institutis patriis degenerasse. Apocrypha Enochii de Egregoris, five Angelis, apud f) Syncellum leguntur. S.I. b) *suprà p. 17.* c) *Genes. c. 4.* d) *Diis Syr. proleg. p. 28.* e) *Antiq. l. 1. c. 4. initio.* f) *Syncell. p. 11. & 24.*

Christianorum nonnulli Patrum, ex his Apostoli verbis, g) *ὁ βαρβαρὸς, ὁ σκυῖτης, ὁ ἑλλῶς, ὁκ ἰσδαῖος*, totidem deducunt Religionum five sectarum intervalla: h) *βαρβαρισμός* ad Diluvium; *σκυθισμός* inde duravit ad tempus Serug; dein *ἑλλωισμός* obtinuit usque ad Abrahamum; cujus à Circumcisione *ἰσδαϊσμός*. Equidem non satis assequor cur vel Noachidæ isti vocarentur *σκυθαί*. vel Hellenismus poneretur ante Abrahamum, qui fuit ipso Phoroneo senior. g) *Coloss. 3, 11.* h) *Epiphan. hæres. l. 1. §. 8.*

Initium autem Idololatriæ (post i) Eusebium) ab Epiphanio non malè refertur ad Serug, qui hisce, de quibus agimus, temporibus floruit. k) *παλαιὰ ἡνῶα & Σεργ. καὶ ἤρξατο εἰς αἰθερώπας ἡ εἰδωλολατρεία τε & ὁ ἑλλωισμός*, *Rehu genuit Serug: caputque inter homines Idololatria atque Hellenismus.* In istâ autem εἰδωλογμανία Pictura fuit Statuariâ antiquior. l) *οὕτω δ' ἐν ἑοά-* i) *Cedren. p. 45. d.* k) *Epiphan. ib. §. 6.* l) *ib.*

a) ib.

b) Suidas in
Σερδχ.c) Cedren. p.
45. d.

d) Euseb.

Præp. Ev. l. 1.

p. 37. d.

e) Phœnic. l. 2

c. 2, p. 785.

f) Gen. 28. 18.

g) Gen. 31. 13.

h) Scalig. in

Euseb.

p. 198. b.

§. II.

i) p. 1063.

k) Hesych.

Βαί.

l) Zosimus in
Aureliano.

νοῖς καὶ τορεΐαις λίθων, ἢ ξύλων ἀργυροτέλειων, ἢ χρυσῷ, ἢ ἄλλης ὕλης πεποιημένων, μόνον ἢ διὰ χρωμάτων ἢ εἰκόνων, *Nondum vero in simulacris & signis sculptilibus de lapide, vel ligno, vel argento, vel auro, vel aliâ materiâ factis; sed tantum per colores & imagines.* Sequitur

Statuarum origo.

a) Ναχὼρ ὁ γῆρας τῆς Θάρρα. ἐν εὐθὺν γέγονεν ἀνδρῶν τοῦ λαοῦ ἀπὸ πηλεργίας καὶ κεραιμικῆς ὀπισθήμης, διὰ τῆς Θάρρα τῆς τέχνης. *Nachor genuit Tharam: tunc simulacra ficta sunt figulino opere ex argillâ, artifice Tharâ.* De eodem Suidas, b) ἡ γὰρ ἀγαλματοποιὸς, ἀπὸ διαφόρων ὑλῶν εἰκόνας ἐργαζόμενος, ἢ λέγων τῆς εἰκῆς θεός, ἢ ὁ φεῖλιν προσκυνοῦν, ὡς αἱ τῶν ἀγαθῶν, *Erat Thara statuarius, qui imagines ex variâ materiâ faciebat; dicebatq; illos esse Deos, & adorandos esse, ut bonorum autores.*

c) Cedrenus (ex Eusebio forsan) Seruchi ætatem respicit. *Tunc, ait, defunctos virtute insignes, ὡς ὄντας αὐτῶν προσπαύσας, ἀνδράσι σιγῶν ἐλίμνησαν, καὶ ὡς θεὸς προσκυνοῦν αὐτῶν, ἢ ἐθυσίαζον, ut majores suos, statuis stelæarum honorârunt, & ut Deos adorârunt, eisq; sacrificârunt.* Ἀνδράντας σιγῶν vocat lapides informes & impolitæ statuas, quum διὰ ῥησις & ars affabrè cælandi nondum extiterit.

d) Sanchuniathon *Betylia* vocat: Ἐπενόησε θεὸς Οὐρανὸς βατύλια, λίθος ἐμψύχος μηχανησάμενος, *Deus Uranus (Coelum) excogitavit betylian, cum fabricasset lapides animatos.* e)

Bochartus vertit *lapides unctos*. Sanè non ita multò post (Seculo

VI) f) *Iacob lapidem, quem pro cervicali supposuerat capiti, ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ λίθῳ, erexit in statuam, & effudit oleum in summitatem ejus; & vocavit nomen loci Bethel, οἶκος Θεοῦ, Domus Dei.* Consecratio-

nem hanc Deus ratam habuit: dixit enim ei, g) *Ego sum Deus Bethel, ubi unxisti lapidem.* Ex traditione h) *Judæorum, Quamquam ille*

cippus amatus fuit à Deo temporibus Patriarcharum, postea tamen odit eum, propterea quòd Chananæi deduxerunt illum in ritum idololatriæ. Ab eo lapide *Betylorum* nomen.

Nam & alios lapides eodem ritu veterum superstitione Diis diversis consecravit.

Apud i) Photium Damascius tradit τῶν βατύλων ἄλλων ἄλλῳ ἀνακείσθαι θεῷ, Κρόνῳ, Διὶ, Ἡλίῳ, ἢ τοῖς ἄλλοις, *Betylorum alium alii Deo consecratum esse, Saturno, Iovi, Soli, & aliis.*

Saturnus, in fabulis, Jovem lapidem deglutiit, id est, k) *Βατύλον· ὅπως ἐκαλεῖται ὁ δοθεὶς λίθος τῷ Κρόνῳ, ἀντὶ Διὸς, ita voca-*

batur lapis pro Iove datus Saturno. De *Betylis* l) *Veneris Aphacitidis inter Byblum & Heliopolim, μυρία τερατολογεῖ multa miracula*

narrat Asclepiades apud a) Damascium in vitâ Isidori, quem con-
fulas.

b) Spartani Δόκωνα (trabica) vocant vetusta Castorum simula-
cra: sunt autem duo ligna æqualiter distantia, duobus aliis transversis
conjuncta. Qualis est Astrologis Geminorum character, II.

c) In Hyetto Bæotia, Herculis est templum; ὅν] & ἔχ' ἀγάλμα-
τ' αὐτῷ τέχνη, λίθος δ' ἐργῶν, καὶ δ' ἐργαζόμενον; Simulacrum non arte
factum; sed rudis lapis, more pristino; ante Dædali ætatem.

d) The-
ssenses venerantur Cupidinem; cujus signum vetustissimum est ἐργῶν
λίθος, rudis Lapis. e) Apud Orchomenios, est templum vetustissimum
Gratiarum: τὰς μὲν δὲ πέτρας σέβουσι, sed saxa venerantur; eaque,

de cælo delapsa, Egeoclem excepisse ferunt. Κίονα Iunonis Argivæ, &
Apollonis in Delphis; & Bacchi Thebani σύλον ex veteribus poëtis,
habet f) Clemens: Πρὶν γὰρ οὐκ ἀνέβωθ' ἰδῆναι τὰς τῶν ἀγαλ-

μάτων εἰδέας, κίονας ἰσάντες οἱ παλαιοὶ ἔσεβον τέττας, ὡς ἀφιδρύ-
ματα & θεῶν, Antequam statuæ essent affabrè formatae, veteres erexe-
runt Columnas, easq; colebant tanquam Dei simulacra. Coepit igitur
Idololatria ab impolitis columnis, rudibusque lapidibus; & si-
mulacra Deorum, quò informiora, eò vetustiora habenda sunt.

Postquam etiam ars statuaria in admiratione fuit, & supra fi-
dem humanam evecta; rudiora ista simulacra, ob antiquitatis vene-
rationem, in honore pristino manebant. Dei Solis Elagabali simu-
lacrum vehiculo imposuit Antonius Aug. ejus Sacerdos.

g) Λίθος
ὡς ὅτι μέγιστος καὶ τῷ θεῷ ὡς φερῆς, λήγων εἰς ὀξύτητα, Lapis est
maximus, ab imo rotundus, & sensim fastigiatus: sicut in h) Nummis
cernitur. In i) Nummo Caracallæ cernitur vetustissimum Veneris
Paphiæ k) simulacrum, nulli rei magis assimile, quàm albæ pyramidi. E-
rat enim l) continuus orbis latiore initio tenuem in ambitum metæ mo-
do exsurgens. In m) Nummis Ἀπολλωνία] ἄν stat columna acumina-
ta, intra sertum: hoc ludos designat; illa autem est Apollinis n) Ἀψύ-
εως effigies.

Ista de sacris Syrorum Græcorumque originibus: Ægyptiorum
autem superstitio magis antiqua fuit, & diversa. o) Dicunt Ægyptios
primos XII Deorum cognomina instituisse, & Græcos ab illis accepisse
& aras, & statuas, & templa illos primos Diis posuisse. Templa au-
tem statuis priora fuerunt. Nam p) antiquitus apud Ægyptios tem-
pla fuerunt sine statuis. Et in magnificentissimis insequentium

tem-

H

tem-

tem-

a) Photii Cod.
242.

b) Plutar. Phi-
ladel. p. 478.
initio.

c) Pausan. I. 9.
p. 577.

d) Ib. p. 581.

e) Ib. p. 600.

f) Strom. I. 1.
p. 348.

g) Herodian.
I. 5. p. 563.

h) Ducis
Croy. t. 55. 20.
Tristan. I I.
p. 220.

i) Erizzo in
Caracalla.

k) Max. Tyru
Serm. 28.

l) Tacit. hist.

2. p. 338.

m) Goltz. Gr.
tab. 2.

n) Suid. A. γ.
§. III.

o) suprâ, p. 34.

p) Ibid.

a) Strab. l. 17.
p. 805, d.

temporum templis a) *ζόανον οὐδ' ἔδεν, ἢ σὸν αἰθερωπόμενον, ἀλλὰ
τ' ἀλόγων ζώων τινός, aut statua nulla, aut non ad hominis formam,
sed alicujus bestiae, effigiata.*

b) De Iside,
p. 353, e.

ib. p. 354, c.

ibid.

e) supra p. 38.

d) supra p. 35.

e) Mela, l. 1, c. 9

f) Nat. Deor.
l. 1, p. 207.

Plutarchus Chaeronensis, scriptor πολυμαθὴς, & rituum
Ægyptiorum non imperitus, de religiosis eorum institutis asserit;
b) *ἔδεν ἀλογον, ἔδεν μυθῶδες, ἔδεν ὑπὸ δεισιδαιμονίας (ὥσπερ ἔνιοι νο-
μίζουσιν) ἐγκατεστοιχείστο ἱερουργίας. ἀλλὰ τὰ μὲν ἠθικὰς ἔχοντα
χερῶδεις αἰτίας, τὰ δὲ σὸν ἀμοιβὰ κομψότητι ἰσχυρῆς ἢ φυσικῆς
ἔστω. In sacris eorum operationibus nihil institutum est à ratione alic-
num, nihil fabulosum, nihil à superstitione profectum (ut nonnulli cen-
sent :) sed alia habent morales, utilesque causas; alia verò expertia
non sunt elegantiae cujusdam, aut historicae, aut naturalis. Exempla
dat, cur Sacerdotes cepam averfantur; cur Suem censent ἀνίερον ζῶον.
Et quando Rex aliquis à Militibus creabatur, is statim Sacerdotibus se
dabat, ut particeps fieret τ' φιλοσοφίας ὀπικερυμένης τὰ πολλὰ
μύθοις ἔ' λόγοις, ἀμυδρὰς ἐμφάσας τ' ἀληθείας καὶ ἀσφάσας ἔχου-
σιν, istius philosophiae, quae occultat pleraque fabulis ἔ' sermonibus, Ve-
ritatis subobscura indicia ἔ' argumenta habentibus. Nimirum id
ipsi declarant; Sphinges plerumque ante templa collocantes: quasi e-
orum Theologia anigmaticam sapientiam contineret. Ἡ μὲν ἔν Λα-
λάσεια τ' ὡς τὰ θεῖα σοφίας Αἰγυπτίων τοσαύτη ὡς, Adeò cir-
cumspecta erat Ægyptiorum sapientia circa cultum divinum. Sym-
bolologiam Ægyptiorum leviter c) tetigimus. Utcunque verò Sa-
cerdotes isti intrà penetralia sua secum philosophati fuerint: illo-
rum tamen Religio, apud gentes exteras, nunquam non malè audi-
vit. Arabes (Sec. VIII.) Ægypto potiti, templa Deorum everterunt.
Persis (Sec. XIX.) Ægyptiorum numina d) ludibrio fuerunt.
Ptolemæis quidem in Alexandriâ dominantibus, Theologia Ægy-
ptiaca ad Græcanicam, ab eadem ortam, quàm fieri potuit, accom-
modata est. Sed sub Romanis demum, Ægyptiorum pietas pror-
sus ridicula, & demens habebatur. Vulgus oculis judicat; specu-
lationes arcanas negligit.*

Ægyptii (ajunt) e) *colunt effigies multorum animalium, atque
ipsa magis animalia: sed alii alia; adeo ut quadam eorum, etiam
per imprudentiam, interemisse capitale sit: ἔ' ubi morbo aut fortè ex-
tincta sint, sepelire ac lugere solenne sit. Cicero: f) Ne fando qui-
dem auditum est Crocodilum, aut Ibim, aut Eelem violatum ab Ægyptio.*

Et

Et paulò pòst, rationem comminiscitur. a) *Ipsi, inquit, qui ir- 2) ib. p. 210.*
ridentur Ægyptii nullam belluam, nisi ob aliquam utilitatem, quam
ex eâ caperent, consecraverunt.

*Ibes maximam vim serpentium conficiunt, cum sint aves excelsæ,
cruribus rigidis, corneo proceroq; rostro; avertunt pestem ab Ægypto,
cum volucreis angueis ex vastitate Libyæ vento Africo invec̃tas inter-
ficiunt atque consumunt: ex quo fit ut ille non morsu vivæ noceant, nec
odore mortuæ. Possum de Ichneumonum utilitate, de Crocodilorum,
de Felium dicere; sed nolo esse longus. Concludam belluas à Barbaris
propter beneficium consecratas.*

Ex hac Ægyptiorum theologiâ philosophiam suam hausit. b) *Perseus, Zenonis auditor. Eos dicit esse habitos Deos, à quibus 2) Cic. Nat.
magna Utilitas ad vitæ cultum esset inventa: ipsasq; res utiles & salu- Deor. l. 2.
tares Deorum esse vocabulis nuncupatas: ut ne hoc quidem diceret, illa p. 201.
inventæ esse Deorum, sed ipsa divina.*

Apud Gentes fœcunda Deorum mater fuit *Utilitas*. Cœle-
stium luminum adoratio non tam à splendore, quàm ab illorum uti-
litate dimanavit. Ob beneficia Homines hominibus Dii habiti
sunt. c) *Suscepit vita hominum consuetudoq; communis, ut benefici- 2) ib. p. 223.
is excellentes viros in Cælum famâ ac voluntate tollerent; & statuis
(ut jam dictum) honorarent. Stupidissima autem visa est illa, quæ
per Ægyptum fusa, Bestiis gratificandi superstitio. Neque erga
boves tantum & hircos grati, sed d) omne ferè genus bestiarum Ac- d) Cic. ib. l. 3.
gyptii consecraverunt. e) Αἴγυπτος ἡ μάλιστα θεράπων Ἰβὶ, τὰ δὲ p. 245.
εἶντα σφί ἀπαντα ἰσθὲ νενόμισται, Ægyptus bestiis non admodum, e) Herodot.
abundat: quæ verò illic sunt, eæ omnes pro sacris habentur. Juve- l. 2. c. 65.
nalis, satis satyricè:*

— f) *Quis nescit qualia demens
Ægyptus portenta colit? Crocodilon odorat
Pars hæc; illa pavet saturum serpentibus Ibin;
Effigies sacri nitet aurea Cercopitbeci.
Illic ceruleos, hîc piscem fluminis, illic
Oppida tota Canem venerantur —*

f) Sat. 15.
initio.

Tandem eò insanix processit ista superstitio, ut rebus vi-
libus sordidisq; ac minimi pretii honor divinus attribueretur;

a) Ibid. v. 9.

a) Porrum & cepe nefas violare, ac frangere morsu.
O sanctas gentes, quibus hæc nascuntur in hortis.
Numina!

Sed nec ipsi Romani omnimoda Ægyptiorum sacra averfabantur; ISIA & SERAPIA festa sunt annua, in Kalendario Romano: & urbis Romæ Regio III, Isis & Serapis denominata est, à templo. Verum ad sacras Ægyptiorum Origenes redeamus.

Apis, Mnevis.

b) Ann. Mar-
cell. l. 22.
p. 227.

Inter b) animalia antiquis observationibus consecrata Mnevis & Apis sunt notiora: Mnevis Soli sacratur, super quo nihil dicitur memorabile; sequens Luna. Est autem Apis bos diversis genitalium notarum figuris expressus, maximeq; omnium corniculantis Lunæ specie lateri dextro insignis: Qui cum, post vivendi spatium præstitutum sacro fonte immersus è vitâ abierit, alter cum publico quæritur luctu; & si omnibus signis consummatus reperiri potuerit, ducitur Memphim, urbem frequentem, præsentiaque numinis Æsculapi claram.. Cumq; initiante antistitem numero centum in thalamum esse cæperit sacer, conjecturis apertis signa rerum futurarum dicitur demonstrare.

c) Mela. l. 1.
c. 9.

c) Apis populorum omnium numen est: bos niger, certis maculis insignis, & caudâ linguaque dissimilis aliorum. Raro nascitur, nec coitu pecoris, ut ajunt, sed divinitus & cælesti igne conceptus; diesque quo gignitur genti maxime festus est.

d) Plutarch.
Ibid p. 364. c.

d) Ο ὃ ἐν Ἡλιοπόλει τρεφόμενος βῆς, ὃν Μνεῦιν καλεῖσιν, Οσίριδος δὲ ἱερόν, ἐνιοι. δὲ καὶ τὸν Ἀπιος πατέρα νομίζουσιν, μέλας ὅτι, καὶ δὲ τέρας ἔχει τιμὰς μὲν τὸν Ἀπιν, Qui Heliopoli nutritur Bos, Mnevis dictus, Osiridi sacer, pater Apis quorundam sententiâ, niger est, & secundos post Apin honores obtinet.

e) L. 1. p. 52. b.

f) p. 54. b.

Inter causas, τὴν τὴν ζώων ἀφιερώσεως consecrationis animalium (quâ de re fuse differit e) Diodorus.) adducitur μετεμψύχωσις in cultu Boum.. f) Dicunt, ὅτι τελευτήσας Οσίριδος εἰς τὸν ἢ ψυχὴ αὐτῆς μετέστη, Defuncti Osiridis animam in bovem transmigrasse; & in posteros perpetuò transfusam esse, καὶ τὰς ἀναδείξεις αὐτῆς, secundum ejus apparitiones. Hinc g) sacerdotes docuerunt, ὡς ἑμμορφον εἰκόνα καὶ νομίζεω τῆς Οσίριδος ψυχῆς τὸν Ἀπιν, Apin

g) Plutarch.
de Iside;
p. 362. d.

cen-

censendum esse pulchram imaginem animæ Osiridis. Ideoque a) *men-* a) ib. p. 366. c.
se Athyr, quo dicunt Osiridem ἀφαισθῆναι periisse, Sacerdotes Bḡν
Ἀχχέυσον ἱματίῳ μέλανι βυσίνῳ περιβαλόντες ἐπὶ πένθει τῆς
Θεοῦ δεικνύουσι. Bḡν γὰρ Οσίριδος εἰκόνα νομίζουσι, *Bovem auratum*
pullâ veste byssinâ amictum ostendunt in luctu Deæ (Isidis, ob necem
Osiridis.) *Nam Bovem putant esse Osiridis imaginem.* b) Strabo c. b) L. 17.
undem esse dicit: ὁ Βῆς Ἀπὶς, ὃς ἐστὶν ὁ αὐτὸς Οσίρις, *Bos Apis, qui i-* p. 807. b.
dem est Osiris.

c) Diodorus itaque statuit τὰς ταύρας τὰς ἱεράς, τὸν τε ὄνομα c) L. 1. c. 13. b.
ζῶον Ἀπὶν ἔτι τὸν Μνεῦιν, Οσίριδι καὶ ἱερῶς θύειν, *Tauris sacros, tam*
Apin, quàm Mneuin, Osiridi consecratos esse. Verum Ammiano,
d) Æliano, Porphyrio, *Mneuis Soli sacratur, Apis Luna.* e) *Apis* d) *Zῶων*
autem ἔτι *Solis* ἔτι *Lunæ* signa præferebat: Solis infigne τὸ μέλαν τὸ σῶμα
σῶμα] ἔτι καὶ ὑπὸ τῇ γλώττῃ κένθηατος, *Nigror corporis, ἔτι nodus sub* e) Euseb. Pr.
linguâ, quem cantharum vocant, Luna autem symbolum, τὸ τε διχό- Evang. l. 3.
τομον καὶ ἀμφοκύρην Dimidiatæ ἔτι utrinque incurvæ Lunæ figura c. 13.
Neque aliam ob causam Apis Lunæ sacer habendus est.

In mensâ Isracâ Bembinâ conspicitur Apis; & f) *infigne ei in-* f) Plin. l. 8.
dextro latere candicans macula cornibus Lunæ crescere incipientis cer- c. 46.
nitur in g) nummo Hadriani Aug. in quo literæ istæ L. ENNA. & in- g) Tristam.
frâ B. A. K. Δ. Eadem inscriptio (ut eam obiter illustrem) legitur l. 1. p. 514.
in alio Hadriani h) numismate, in quo Æsculapii imago. Tam A- h) Erizzo
pis, quàm Æsculapius Memphi cultus est. Legendum Ἀἴσρων ἐν- p. 223.
νάτω. Ἐτὶ Ἀ καὶ Δ. Lustro IX. Anno XXXIV. Ἀἴσρων tam per
L. quàm per A in saxis & nummis exprimi solet. Hadrianalia tum
annua fuerunt, tum quinquennialia. Octo lustra conficiunt annos
32: annus 34 est secundus Noni lustri. Ob ludos istius anni, post
ἀποθέωσιν Hadriani ἐὸ τοῦ τοῦ celebratam numerati, ista percussa sunt
numismata.

De Osiridis animâ dubitare liceat, utrū illa in tauros duos
transmigraverit. Nemo enim veterum duplicis Consecrationis ra-
tionem adhibet; nec bene constat quâ de causâ, uno eodemque tem-
pore, duo *Boves*, οἱ βόες Ἀπὶς ἐν Μέμφιδι καὶ Μνεῦϊς ἐν Ἡλιεπόλει
Θεοὶ ἐνομιόθησαν, & *Apis in urbe Memphi* ἔτι *Mnevis in urbe Solis, Dei*
habiti sunt. Ex istis quæ de primâ Ægyptiorum politiâ i) differui- i) *suprà* p. 28.
mus, patet Ægyptum propriè dictam in duas Dynastias ab initio di-
visam fuisse. Memphis fuit *Superioris*, Heliopolis *Inferioris* Ægypti

a) Herod. 1, 2.
c. 42.

metropolis. Pro regnorum diversitate, diversa passim constituta sunt Numina. a) Θεοὶ δὲ τὰς αὐτὰς ἀπαντες ὁμοίως Αἰγύπτιοι σέβον, πλὴν Ἰσίου τε καὶ Οσίριδος, *Universi Aegyptii non colunt similiter Deos eosdem, praeter Isin & Osirim.* Cum igitur Divus Osiris in regno utroque ὁμοίως coleretur; & obtineret religio cultum, absq; vivâ numinis imagine, non rite peragi; neque quotidianus de regno in regnum pateret transitus; coepit in sacris Schisma, & sacerdotes utrinque suum investigârunt Bovem, & veram Osiridis Ἐρσην utrobique jactitârunt.

b) 1. Reg. 12.
26.

Ejus rei exemplo, post annos mille, quum X tribus à regno Hierosolymitano defecissent, Jeroboam, ex Aegypto reversus, in novi regni terminis crexit duos vitulos aureos, qui pro Deo colerentur; b) *Dixitque, Revertetur regnum hoc ad domum Davidis, si ascenderit populus iste ad offerenda sacrificia in domum Domini Hierosolymis: & convertetur animus populi istius ad Roboamum regem Judæ.*

c) L. 8. c. 3.
d) C. 1. v. 5.

Græci interpretes & c) Josephus istos Jeroboami vitulos appellant δύο δαμάλεις χρυσᾶς, *duas juvencas aureas*; & d) Tobias, αἱ Φυλαὶ αἱ σιναποστᾶσαι ἔθουν τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει, *Tribus, quæ defecerant, sacra faciebant Baali juvencæ.* Neque id quidem à ritu Aegyptiaco alienum. Boves & mares & fœminæ in Aegypto sacri. e) *Momemphi nutritur ἡ λέια βῆς ἱερῆς vacca sacra, ut Apis Memphi, Mnevis Heliopoli: Atque illi quidem Dii putantur. At qui alibi aluntur (à multis enim tam intra quàm extra Delta vel mas, vel fœmina bos alitur) non Dii putantur, sed Sacri.*

f) Diod. S. l. 1.
p. 54. b. &
Stephan. in
B85.

Sequioris sexus adoratio forsan vetustior. f) *Fertur enim Isis Osiridis à Typhone occisi membra, εἰς ἑὴν ξυλίνῳ ἐμβαλεῖν βύσσιναν περιβεβλημένην, καὶ εἰς τὴν πόλιν ὀνομασθῆναι Βύσιριν, in Bove lignæ à byssinis obtecta condidisse: unde urbs Busiris nuncupatur.* Tam simulacra boum, quàm viva animalia, in Aegyptiorum sacris adhibita sunt.

g) Herodot.
1, 2. c. 129.

Seculo huic proximo, Mencheres, Memphitarum rex 12 (qui Diodoro Mencherinus, Herodoto Mycerinus vocatur) deam Isidem imitatus, g) *defunctam filiam, quam habuit unicam, in Bovis lignæ atque inauratæ utero sepelivit, & in conclavi exornato posuit, ut ei odores omnifarii quotidie adolerentur, & lucerna singulis noctibus incenderetur.*

Veteri hac Aegyptiorum superstitione inquinati Israelitæ, etiam

etiam cum servitutem exuissent, a) *Fecerunt Vitulum in Horeb, & incurvaverunt se conflatili; & mutaverunt Gloriam suam in similitudinem Bovis comedentis herbam.* Neque enim cultus iste novus erat, aut temere susceptus; sed ad ritus solitos compositus. Græci *μόχον* vertunt; & b) Herodoto *ὁ μόχος ὁ Ἀπὶς καλεόμην*, b) L. 3. c. 28. *Vitulus appellatur Apis.* De Idololatriâ istâ, Philo Judæus. c) V. Moſis, *Cum Moſes montem ascendisset, quidam illius absentiam in impietatis occasionem verterunt, oblitique pietatis πρὸς τὸ ὄν in Ens primum, ζηλωταὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν γίνοντο πλασματῶν εἴτα χρυσῶν ταῦθ' ἐκ κατασκευασάμενοι μίμημα τῆς κτ' τὴν χώραν ἱερωτάτης ζώης δοκῶντος εἶναι, ἰουσίας αὐτῆς ἀνέγαγον καὶ χορὸς ἀχορεύοντες ἱστασαν, Ægyptiacorum figmentorum æmulatores facti sunt; sic quoque juvenco aureo, ad imitationem animalis, quod in eâ regione (Ægypto) sacratissimum habebatur, sacra profana faciebant, & choreas inconditas agebant. Et paulò post; τεκτὴν ἄμφοι ταῦθ' ἐκ χρυσῶν, Αἰγυπτιακῶν μίμημα τύφου, χορὸς ἱστασαν, Fabricato juvenco aureo, ad exemplar typhi Ægyptiaci, choreas agitabant. d) Sedit populus ut manducaret & biberet; & surrexit, ut luderet. Sicut etiam Ægyptii, in honorem Apidis, e) *πανδαισίαν*, convivium agebant. S. Hieronymus, * *Videtur, inquit, mihi idcirco & populus Israel in solitudine fecisse sibi caput Vituli quod coleret, & Hieroboam filius Nabath Vitulos aureos fabricatus, ut quod in Ægypto didicerant, Ἀπὶν καὶ Μνεῦιν, qui sub figurâ Boum coluntur, esse Deos; hoc in suâ superstitione servarent. Μνεῦιν potius intelligerem quàm Ἀπὶν quoniam Israelitæ, in Ægypto Inferiore degentes, Heliopolim frequentabant magis, quàm Memphim. In eâ re, Caput Vituli, vel Bovis, pro Bove, πρὸς θεῶν ὁμοιωτικῶς dixerunt, post Tertullianum, Lactantius, Optatus, Hieronymus, alii.**

Mythologi Græci consecrationem Apidis referunt ad Apin Phoronei filium: & qui contra Gentes scripserunt Græcè Christiani, Tatianus, Clemens Alex. alii commentum illud amplexi sunt; nos missum facimus.

Oracula Ægypti.

Apis f) inventus deducitur Memphim à sacerdotibus: sunt delubra ei gemina, quæ vocant thalamos, auguria populorum: alterum intrasse letum est, in altero dira portendit. Responsa privatis dat

a) Pl. 106. v. 19

b) L. 3. c. 28.

c) V. Moſis,

l. 3. p. 524. a.

p. 536. c.

d) Exod. 32. 6.

e) Suid. in

Ἀπιδες

* In Hoseæ

c. 4. v. 15.

p. 33. a.

f) Plin. l. 8.

c. 48.

- a) Diog. La-
ert 18. in fine
Eudoxi.
b) Plin. ibid.
c) Plutarch. de
Iside, p. 356. e.
d) L. 7. p. 441.
a.
- dat è manu consulentium cibum capiendo : Germanici Caesaris ma-
num aversatus est, haud multo post extincti. a) Eudoxi Cnidii pal-
lium circumlingebat : Prædixere Sacerdotes illum illustrem fore, non
longævum. b) Cetero secretus ; cum se proripuit in cætus, incedit
summotu lictorum, grexq; puerorum comitatur, carmen honori ejus ca-
nentium : intelligere videtur, & adorari velle. Hi greges repente lym-
phati futura præcinent. Ægyptii enim, c) quod Isis à pueris cer-
tior facta esset de arcâ Osiridis, putant pueros μαγικὴν δυνάμιν ἔχειν,
divinandi facultate præditos esse, & omnia maximè captant ex fortui-
tis eorum sermonibus ludentium in templis. Pausanias oraculum
Mercurii in Pharsis responsa ad hunc modum dedisse refert. d)
Thure accenso, ac interrogato in aurem Deo, sibi aures obturant ; tunc
foras egressis vox prima, à quovis obvio prolata, pro oraculo accipi-
tur. Adjicit, Τοιαύτη καὶ Αἰγυπτίοις ἐτέρῃ ὡς τὰ Ἀπιδὸς τὸ ἱε-
ρὸν μαγτεῖα κατέστησαν, Tale apud Ægyptios in Apidis templo cele-
bratur Oraculum.*

- e) Herod. l. 2.
c. 83.
f) Ib. c. 133.
g) Ib. c. 52.
h) Iliad π'. v.
233. Strab.
l. 7. p. 327.
- Quando cœperit Apis signa rerum futurarum demonstrare non
liquet : inter vetusta Ægypti oracula nulla est illius ratio. e) Apud
Ægyptios nullus homo divinandi arte præditus est, sed certi quidam
Dii. Illic enim est oraculum Herculis, & Apollinis, in eorum urbibus
& Minervæ in urbe Sai, & Dianæ in urbe Bubasti, & Martis in urbe
Papremi, & Jovis Thebani, & quod ex omnibus oraculis præcipuè coli-
tur, Latonæ in urbe Buti. Verùm vaticinia ista non eodem modo, sed
diversis, constituta sunt. Mycerino regi Memphitæ, Seculo V, f) ve-
nit oraculum ex urbe Buti, fore ut sex omnino annos viveret, septimo
defuncturus. Neque occurrit apud gentes ῥητιμὸς vetustior.*

- A Jovis Thebani oraculo originem duxerunt illud Hammonis
in Libyâ, atque illud Jovis Dodonæi in Thesprotiâ, quod g) νερόμι-
στο δὲ χαϊότατον τῶν Ἑλλήσι ῥησιμῶν εἶναι, oraculorum, quæ apud Græ-
cos sunt, vetustissimum habetur. Quo autem tempore cœperit Do-
donæi oraculi usus non satis constat : ὑποφῆτας prophetas jam Tro-
janis temporibus eo operatos esse testatur Homerus,
h) Ζεὺς ἄνα Δωδωναῖε, Πελασγικὴ
Neque rectè Eusebius ad Olympiadem XXXIII, Oraculo Dodonæo pri-
mum Græcia usa est. Tunc potius defecisse putassem, si non nomi-
nasset Herodotus tres suæ ætatis sacerdotes, Promeneam, Timaretam,
& Nicandram, à quibus fabulam accepit de Columbibus.*

a) Nar-

a) Narrabant sacerdotes Jovis Thebani, δύο γυναῖκας ἱερίας duas fœminas sacerdotes Thebis abductas à Phœnicibus, quarum unam in Libyâ, alteram in Graciâ venundatam fuisse; quæ primæ Oracula in illis gentibus constituerunt. b) Sacerdotes autem Dodonææ agebant Thebis Ægyptiis δύο πελιδνάς μελάνας duas Columbas nigras advolasse, unam ad ipsos, quæ fago infidens humanâ voce edixit in fatis esse, ut Jovis Oraculum eo loci conderetur; alteram in Libyam, quæ Jovis Hammonis oraculum condi jussit. Sacerdotes in fabulis Græcis Columbas nuncupari, ex Phœnicicarum vocum allusione, docet c) Bochartus. Inde apud d) Homerum; *Κολυμβά* *Ἀμβροσίῳ Διὶ πατρὶ Φέροντι*, Ambrosiam Jovi patri ferunt. Inde e) Ctesilla Alcides filia, atque Oenotropæ Anii filia finguntur f) in niveas abiisse Columbas. g) Oracula autem, & quod apud Thebas Ægyptias, & quod apud Dodonam, inter se sunt similia. *Ἔστι γὰρ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ μαντικὴ ἀπ' Αἰγύπτου ἀπικυμένη*, Et divinandi in templis ratio ascita est ab Ægypto.

a) Herod. l. 2. c. 54.

b) c. 55.

c) Phœnic.

p. 823.

l. 2. c. 11.

d) Odyss. μ.

e) Ovid. Met.

l. 7. fab. 12

f) Ib. l. 13.

fab. 4.

g) Herodot.

l. 2. c. 58.

Hircus Mendesius.

QUO tempore Boves Memphi & Heliopoli, eodem etiam Caper Mendete sacratus est. Mendes urbs est & Delta, ad Mendesium Nili alveum posita. h) Pindarus urbem ad mare collocat: sed Aristides totum Nomum à mari procul esse docet. Ab eâ urbe Nomus Mendesius posthâc nomen habuit: ætate autem Ptolemæi, i) *Μερίς* erat Mendesii nomi metropolis: quæ etiam k) Ammiani, *Urbs maxima*.

§. I.

h) Strab. l. 17.

p. 802. b.

i) Ptol. l. 5. c. 5.

k) L. 22. p. 233

De cultu Mendesio l) Herodotus; *τὰς αἰγὰς καὶ τὰς τετραγὰς & θύρας, capras & hircos non maculant, hâc de causa: Mendesii numerant Pana inter VIII Deos, quos ajunt XII Diis priores extitisse. Pictores & Statuarii faciunt simulacrum Panos, sicut Græci, αἰγώεσσωπον & τετραγοσκελέα, caprinâ facie & hircinis cruribus; non talem eum esse existimantes, sed similem Diis cæteris. Σέβον γὰρ πάντας τὰς αἰγὰς οἱ Μενδήσιοι καὶ μᾶλλον τὰς ἑρσείας τῶν θηλειῶν; Mendesii omnes capras colunt, sed mares magis quàm fœminas; & capreoli in magno sunt honore: ex istis autem unus maximè, qui quum decesserit, luctus magnus toti nomo Mendesio imponitur. Vocatur autem ὁ τε τετραγὼς καὶ ὁ Πᾶν Αἰγυπτίσι Μένδης, & Hircus & Pan Ægyptiacè Mendes.*

l) L. 2. c. 46.

a) Ib.

des. Εἰσέτω ὃ ἐν τῷ νομῷ τέτω ἐπ' ἐμῶ, inquit a) Herodotus, τὰς τὸ πέρας γυναικὶ τράγος ἐμίσητο ἀναφανδόν. τὸ εἰς ὀπί-
δειξιν αἰθρώπων ἀπῖκετο. Rem turpem non repeto. Idem cecinit

b) Strab. l. 17.

p. 802.

c) Animal. l.

7. c. 19.

d) In Gryllo.

p. 989.

Pindarus, a b) Strabone & c) Æliano citatus. d) Plutarchus fœdi-
tatem accipit non pro ostento, sed pro sacro frequentique salacissimi
animalis cultu. Ο Μενδήσιος τράγος λέγει) πολλὰς καὶ καλὰς
συμμετέχον γυναιξίν, οὐκ εἶναι μίσσηται πρὸς αὐτὰς, ἀλλὰ πρὸς
τὰς αἰγὰς ἐπλήρη) μάλλον. Adeo ut τὰ ἄλογα λόγῳ χρῆσθαι Bruta
ratione uti; & superstitione cæci maximè videantur ἀλογίζεσθαι.

e) Str. p. 802.

f) Strab. ib.

g) p. 812. d.

Strabo e) Mendetis meminit, Ubi, inquit, f) τὸν Πᾶνα τιμῶ-
σι καὶ ζῶον τράγον Pan colitur, & hircus vivus. Paulò post g) αἰγὰ
καὶ τράγον Μενδήσιοι. capram & hircum Mendesi colunt:

h) L. 1. p. 55. c.

h) Diodorus cultus causam addit; Τὸν τράγον ἀπεθέωσαν, κα-
τὰπερ καὶ πρὸς τοὺς Ἕλλησι τετιμῆσθαι λέγουσι τὸν Πρίαπον, Διὰ τὸ
ἰννητικὸν μόριον. Hircum inter Deos retulerunt, ut apud Græcos Pri-
apum coli dicunt, propter genitalem partem. Est enim animal hoc sa-
lacissimum. Neque tantum Ægyptii, sed alii non pauci τὸ αἰδοῖον in
mysteriorum ritibus religiosè habent, ὥς αἴτιον τῶν ζώων γένεως,
ut causam generationis animantium. Et sacerdotes in Ægypto, pater-
na sacerdotia accipientes, isti Deo primùm initiantur. Etiam Panas
& Satyros, Hirci naturam imitantes, in templis dedicant, significantes
gratiarum actionem πρὸς τὴν πολυτεκνίαν τῶν ἐαυτῶν, pro gentis suæ fæ-
cunditate. i) Priapus autem apud Ægyptios vocatur Horus.

i) Suid. in
Priap.k) Etymolog.
Mag.

Ex hoc Mendetis sacrario prodiit tota veterum theologia de
Pane, Fauno, Sylvano, Silenis, & Satyris, qui etiam hircorum nomen
habent. k) Tragædia dicta est, quod chori plerumque ἐκ Σατύρων
συνίσταντο, ὅς ἐκάλον τράγους, ex Satyris constabant, quos vocabant
Hircos.

§. II.

l) supra p. 38.

m) Stephan.

n) Herodot.

267.

o) L. 1. p. 54. c.

Sicut Pan hirci specie cultus est in Ægypto, ita Jupiter arietis,
Mercurius canis (quod l) dictum est) Diana, quæ Bubastis dicta, fe-
lis. m) Ægyptii βύβαστον τὸν αἰλῆρον φασί, Bubastum felem dicunt:
& n) salita felium cadavera in urbe Bubasti sepeliuntur. o) Diodo-
rus causas consecrationis animalium recitans, Sacerdotes, ait, arcanam
de his opinionem habuisse: in fabulis autem esse, Deos se in animalia
transformasse, ut crudelitatem & vim terrigenarum hominum effuge-
rent. Ovidius illos Typhonis metu eo modo latuisse cecinit.

a) Huc

a) *Huc quoque terrigenam venisse Typhoea narrat,
Et se mentitis Superos celasse figuris.
Duxq; gregis, dixit, sit Jupiter; unde recurvis
Nunc quoque formatus Libys est cum cornibus Ammon,
Delius in corvo, proles Semeleia capro,
Fele soror Phæbi, nivea Saturnia vaccâ.
Pisce Venus latuit, Cyllenius ibidis alis.*

a) Metam. l. 5.
fab. 5.

Quæ quidem fabulas Græcanicas nimis sapiunt. Paulò aliter b) Antoninus Liberalis, ex Nicandro, & plures enumerat. ne. 28.
*Ἀπόλλων μὲν ἐν χύελο ἱέραξ, Ἑρμῆς δὲ ἱεὺς, Ἀθηνᾶ δὲ λεπιδωτὸς ἰχθύς, Ἀρ-
τεμὶς δὲ αἰλῶρος, τράγῳ δὲ εἰκάζεσθαι Διόνυ(σος), ἑλῶ δὲ Ἡρακλῆς, βοὶ
δὲ ἩΦαιστ(ος), μυζᾶλῃ δὲ Ἀητῶ, Ἀπόλλω factus est accipiter, Mercurius
ibis, Mars lepidotus piscis, Diana felis, Bacchus autem in hircum mu-
tatus est, Hercules in hinnulum, Vulcanus in bovem, Latona in mu-
rem araneum. Fabulam deridet c) Lucianus.*

d) Porro quæ circa Crocodilum in Myridis lacu, Leonem apud Leontopolitas, & alia ejusdem generis plurima peraguntur, narrare quidem facile est, sed narranti credere difficile. Neque lubet singula Ægyptiacæ pietatis deliramenta investigare. Chronologiam damus, non Mythologiam. Ex istis liquet, superstitionem Ægypti à priscis seculis usurpatam fuisse.

c) de Sacrif. ad finem.

d) Diod. l. 1.

p. 53. c.

Ad confirmandam Vetustatem apprimè conducunt leges Mo-
saicæ. Nam nisi vanitates istæ obtinuissent ante Israelitarum in-
troitum in Ægyptum, quomodo potuissent illi istis pollui? Nisi pol-
luti essent, quorsum leges contra inquinamenta latæ? Ex malis Æ-
gyptiorum moribus, bonæ Israëlitarum leges. In hac re testes lucu-
lenti sunt Josue; e) *Auferte Deos quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia & in Ægypto; & Ezechiel, f) Scortatæ sunt in Ægypto, in adolescentiâ suâ scortatæ sunt; rursus, Scortationes suas ab Ægypto allatas non dereliquit. De legibus istis, ad Sec. IX.*

e) Jos. c. 24.

v. 14.

f) Ezech. 23.
3. 8.

Ex cultu, abstinentia. Impium enim erat deorum carnibus vesci: & pro diversitate cultus, esus carnis aut licitus erat, aut illicitus. g) *Qui Jovis Thebani templum incolunt, aut ex nomo sunt Thebano, ii omnes abstinentes ab ovibus, capras immolant. Nam omnes Ægyptii non colunt similiter eosdem deos, præter Isin & Osirim, quem Bacchum esse ajunt: hos universi similiter colunt. Qui verò Mendetis templum obtinent, aut ex nomo sunt Mendesio, ii à capris abstinentes, o-*

g) Herod. 2.

c. 42.

a) Strab. p.
803. c.

ves immolant. Strabo ad Nitrioten nomum refert. a) *Apud hos
solum in Ægypto mactatur Ovis.* Neque satis cautè Poëta,

b) Juvenal.
Sat. 15. v. 11.

b) *Lanatis animalibus abstinet omnis
Mensa : nefas illic fœtum jugulare capella.*

Regnandi jus Muliebre.

c) Synsell.
p. 54. d.
d) Ibid. 55.

DE Theologicis satis : Politica horum temporum rariora sunt. c) *Sub Binothri Thinitarum rege undecimo* (qui Eusebio d) *Bio-*
phis vocatur) ἐπεὶ τὰς γυναῖκας βασιλείας γέρας ἔχει, *Sancitum est*
ut mulieres regnandi honorem haberent, vel ad successionem regni ad-
mitterentur. Nulla tamen in *Thinitarum* serie Regina. *Fœminarum*
prima quæ regno potita est in Ægypto, *Nitocris*, tam in *Thebano* la-
terculo occurrit, quàm in *Memphitico*; utriusque regni compos, *Secu-*
lo VII, post annos circiter trecentos. e) Scaliger ab hac lege latâ ad

e) Can. Isag.
p. 310.

Memphiticum hujus Heroïnæ regnum numerat annos 1066; inde
ad aliam *Thebanam*, annos 2292. Post eam, in Dynastiâ *Thebanâ*,

f) Jos. c. Api-
on. p. 1041.
g) Synsell.
p. 59.
h) Lucan. l. 10.
v. 90.

f) *Amenophi* successit *Amesses* ejus soror; & post *Sesostri*m, g) *Scemi-*
ophris soror *Ammenemis*. Adeo ut non tam ex paterno testa-
mento, quàm ex Ægyptiorum jure civili dixerit Cæsari h) *Cleo-*
patra.

*Non urbes prima tenebo
Fœmina Niliacas : nullo discrimine sexûs
Reginam scit ferre Pharos. Lege summa perempti
Verba patris, qui jura mihi communia regni
Et thalami cum fratre dedit.*

i) Diod. l. 1.
p. 16. b.

i) *Præter communem aliorum hominum consuetudinem, Ægyptiis le-*
ge permissum est Sorores ducere : quod hoc feliciter successisset Isidi, quæ
nupsit Osiridi fratri, eoque mortuo, juravit se nemini in complexum ven-
turam, & eadem viri ultâ, regnavit νομῖν ὅτατα, *omnibusq; hominibus*
quàm plurimum benefecit. Has ob causas in more positum est, ut penes
Reginam plus sit potestatis & honoris quàm penes regem; & inter pri-
vatos, in tabulis dotalitiis, assignetur imperium fœminæ in virum : ma-
ritis profitentibus se per omnia uxoribus obtemperaturos. Apud Æ-
gyptios igitur jus muliebre in successionem regni erat hac Lege vetu-
stius, & ab *Isidis* exemplo deductum : & paterfamiliâs γυναῖκον ἐ-
τέμνους.

Sed nec antiquissima tantum, sed etiam iustissima fuit lex hæc,
& ab omnibus gentibus receptissima.

a) *Medis levibusq; Sabæis*
Imperat hic sexus, Reginarumq; sub armis
Barbaria pars magna jacet.

a) Claudian. in
Eutrop. l. 1.

Præter b) Candacem, fœminas in Æthiopiâ regnasse, ex Strabone, b) Aët. 8. 17.
Plinio, Dione, notum est. In Geographo, à Gothofredo edito, *Mu-*
lires Saracenis, id est, Arabibus, *imperare dicuntur*. c) Regina Sabæ- c) 1. Reg. 10.
orum ad Solomonem olim venit. *Assyria Semiramis, & Babylonia*
Nitocris sunt celeberrimæ. Apud Persas, Cepheo successit Persa ju-
re materno. d) *Εὐρύχωνος γὰρ ἀπαις ἐὼν ὁ Κηφῆς ἑρσένος γόνυ*, d) Herodot.
Cepheus enim nullos habebat liberos mares. Et Cyaxares *Medoper-* 1. 7. c. 61.
sarum regnum ad filiam suam pertinere dixit, e) *ὅδ᾽ ἐγὼ γὰρ οὐκ ἔμι* e) Xenophon.
ἢ παῖς γνήσιος, *Neque enim est mihi filius legitimus*. f) Teuthras Cyropæd. l. 8.
rex *Mysie*, ἀπαις ὢν ἀρρένων *non habens mares liberos*, regnum Ar- p. 218. b.
giope filiæ reliquit. Apud Græcos, Phoroneo primo regi successit f) Diod. S.
g) Argus *Φορωνέως θυγατρὶδος Phoronei ex filia nepos*. Apud La- 1. 4. p. 167. a.
cones h) *Εὐροτᾶ, ὅτε οὐκ ὄντων αὐτῷ παίδων ἀρρένων*, *cum illi non essent* 1. 2. p. 112.
liberi mares, successit Sparte ejus filia, cum Lacedæmone viro. Sin- h) Pausan.
gulis immorari longum. In Latio, Lavinia Latino regi 1. 3. p. 158.

i) *Sola domum & tantas servabat filia sedes.*

i) Virgil. Æ.

Apud Britannos, Boudicea illustris regina: k) *Neque enim sexum in* neid. 7. v. 50.
imperiiis discernunt illi. Apud omnes gentes jure vetustissimo, ubi k) Tacit. in
deficit mas, fœmina succedat. V. Agric. p. 457.

Ætas Abrahami.

IN Ebraicis temporum rationibus jam tandem exoritur LX anno-
rum differentia circa natalem Abrahami annum: utrum scilicet
natus sit ille anno patris 70, an 130. Prolixas aliorum eâ de re
disceptationes referre non juvat: sententiam nostram dedimus in l) 1) p. 13.
Prolegomenis. Vixit pater annos 205: post mortem patris, Abram
agebat annum ætatis 75: non itaque nasci potuit ante annum pa-
tris 130. Qui aliter sentiunt, acriter urgent m) *Tharam vixisse an-* m) Genes. c. 11.
nos 70, & genuisse Abram, Nabor, Haran. Non autem inde constat 7. 26.
omnes natos isto anno, non omnes isto ordine. Abram ibi præro-

a) 1. Chron. 1.
28.

b) Gen. 5. 32.

c) 1. Chron. 1.
5. 29.

gativâ, non primogeniturâ primus. Sic numerantur a) filii Abraham, Isaac & Ismael : at Ismael natus anno patris 86, Isaac 100. Sic inter Noë filios Shem b) aliquoties primus nominatur : at in recensendis genealogiis, secundum naturæ ordinem, tam c) Japhet quàm Ismael primum locum obtinent.

Ad

SECVLUM V.

Æra Peregrinationis.

d) Gen. 11. 32.

e) Act. 7. 4.

f) Gen. 12. 4.

g) Gen. 11. 10.

h) Exod. 12. 40

i) Gen. 15. 13.

k) Galat. 3. 17.

A Bram cum Tharâ patre de Chaldæâ venit in Haran : d) *Vixit Thara annos 205, & mortuus est in Haran.* e) Μετὰ τὸ διπλοῦν τὸν πατέρα αὐτοῦ, Post mortem patris sui, f) Abram annum ætatis agens septuagesimum quintum, cum egrederetur de Haran, venit in terram Chanaan. LXXV^{us}, iste Abrami annus claudit primum Ebraici temporis intervallum ; in quo g) ex Genealogiis, in Canone expansis (secundum calculos Ebraicos) colliguntur à Diluvio anni 426. Incidit autem annus iste in annum Per. Jul. 2797.

Ab istâ Abrami profectioe numeranda est *Peregrinatio Ebraeorum* usque ad eorum exitum ex Ægypto. Tempus ab ipso Mo- se designatur : h) *Habitatio filiorum Israel, quâ manserunt in Ægypto, fuit CCCXXX annorum.* Sed est manifesta Synecdoche, quam LXX. Interpretes pulchrâ explicatione sic reddunt : Ἡ μετοίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν παρώκησαν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, (καὶ ἐν γῇ Χαναάν, αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν) ἔτη τεσσαρεσκάσια τεράκοντα, *Habitârunt in Ægypto (& in terra Chanaan, ipsi & patres eorum) an. 430.* Neque aliter codex Samaritanus. Intelligendum enim, est non tantum de posteris Israelis, sed etiam de parentibus ; nec tam de servitute, quàm de peregrinatione. Quod & ipsa Prophetia circa annos 30. post egressum Abrami, nato jam Isaaco, edita docet : i) *Scito prænoscens quòd peregrinum futurum sit semen tuum in terra non sua, & subicient eos servituti, & affligent eos quadringentis annis.* Suffragatur k) Apostolus, qui à Promissione terræ illius, in quâ peregrinari cœperat Abram, ad Legem, paulò post exodum latam, numerat annos 430.

Pietas Abrami.

Majores Abrami idololatæ fuerunt. Josue Israelitas sic alloquitur; a) *Patres vestri ab initio habitaverunt trans fluvium, Thara pater Abram & pater Nachor, servieruntq; Diis alienis.* Et paulò post, b) *Auferte Deos quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia.* Eximium est Abrami elogium, c) *πρῶτος ἔλαμψε θεὸν ἀποφύνασθαι δημῶν τῶν ὁλῶν ἐνα, Primus ausus est prædicare Deum Unum, universi creatorem.* Non coluit Abram eundem deum cum fratre, aut cum patre. Dixit d) Laban Jacobo, *Deus Abraham & Deus Nachor judicent inter nos, Deus patris eorum.* Deus Nachor est Transeuphratensis Tharæ deus; Deus Abraham est Verus Deus. Fuit etiam alius Nachor, pater Tharæ, filius Seruchi; ad cujus tempora superstitionis instaurationem referri e) diximus: recentiores illam sub f) *Phaleg* cœpisse volunt.

Profectionis itaque causa, Religio: g) *ὅτι οὐκ ἐβελήθησαν ἀπολῆθαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν, οἱ ἐκόντο ἐν γῇ Χαλδαίων, Quoniam noluerunt sequi Deos patrum suorum, qui fuerunt in terra Chaldaeorum.* Neque defuisse videtur Chaldaeorum persecutio. h) *καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, & eiec- cerunt eos à facie deorum suorum.* Unde (inquit i) S. Augustinus) *manifestum est domum Tharæ persecutionem passam fuisse à Chaldeis pro verâ pietate.* k) S. Hieronymus ex Ebræis tradit, *Quod Abram in ignem missus sit, quia Ignem adorare noluerit, quem Chaldei colunt, & Dei auxilio liberatus de idololatriæ igne profugerit.* Fabulæ ea est occasio: *Ur Chasdim* est Ignis Chaldaeorum. LXX. ad vitandam homonymiam, non *πῦρ*, sed *χώρα* vertunt. l) Maimonides, ex libro de Agricultura Aegyptiorum, scribit Abramum, quod Solem adorare recusaret, incarcerationem fuisse; dein bonis spoliatum à rege, & exterminatum in Canaan.

Abramus in Ægyptum.

Abramus autem, Deo vocante, migravit in Canaan: neque multò post, cogente fame, concessit in Ægyptum, cum uxore ferè septuagenariâ, m) *ut peregrinaretur ibi.* Sara uxor, cum esset *ὡς πόσιν* *πρὸς pulchra*, vitandi periculi causâ, ejus soror vocatur; quæ protinus in

in domum rapitur Pharaonis, qui a) accepit illam sibi in uxorem; verum monitus, statim restituit illam cum muneribus; omnesque Ebraei ex Ægypto dimittuntur incolumes.

Hic primus est extraneorum qui in Ægyptum penetrasse memoratur. b) Eratosthenes autor est, κοινὸν μὲρ εἶναι τοῖς βαρβαρίσι communem, ut hospites pellant: Ægyptios verò accusari inhospitalitatis, propter ea que de Busiride in fabulis dicta sunt; cum mehercule nullus neque rex fuerit Busiris, neque tyrannus. Ægypti c) τὸ ἄβυσσος ἔχοντος, Abramo bene fecerunt; ille auctior familia divitiisque locupletior reversus est, d) dives valde pecore, & argento, &

e) Seder O-lam, apud Genebrard.

f) Euseb. Pr. 1.9.c.17.

g) Antiq. l.1. c.9.

h) Euseb. ib. c.18.

i) L.1. c.9.

k) L.8.c.5. p.296.a.

l) Euseb. Pr. 1.9.c.18.

m) De Animal. II.1.5. c.18.

n) Phaleg. l.4. c.38.p.357.

Cum autem non longa esset Abrami in Ægypto mora, e) ubi tres transiit menses; neque tempus illud curis periculisque vacuum; verisimillimum est illum Ægyptū Inferiorem non transiisse: neque malè collocatur ab f) Eupolemo ἐν Ἡλιόπολει, in Heliopoli. Quod autem idem alique dicunt de sacerdotibus Ægyptiis Numinum Siderumque scientiam ab Abramo discantibus, non est ratio- ni satis consentaneum. Et g) Josephus inde perperam colligit sci- entias istas à Chaldeis in Ægyptum venisse; hinc ad Græcos. Tamen in Chaldæa quam in Ægypto tenuis adhuc erat Astrorum peritia; nondum Solis cursus bene notus; nondum dies ἐπαγόμεναι Anno additæ. h) Artapanus, in eam rem, fingit Abramum XX annos mansisse in Ægypto.

Rex iste qui Ebraeis Pharaon vocatur, i) Josepho dicitur Φαραώ. Est ὧς ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων Pharaotes rex Ægyptiorum. Est autem ταυτολογία Rex Pharaon, si verum sit quod k) alibi dixit Josephus: ὁ Φαραὼν κατ' Αἰγυπτίους βασιλεὺς σημαίνει, Pharaon Regem Ægyptiis sonat. l) Artapanus depravatè Φαραὼν λέγει, m) Bochartus, ex Lexicographis Arabibus, vocem Pharaon exponit Crocodilum; & Ezechielem (c.29.c.32.) eò alluisse docet.

In libro Juchasim, sive Genealogiarum, (quem scripsit Abraham Zachub Judæus Salmanticensis an. Di 1502.) ex Arabum historiis recensetur Regum Ægypti series à Misraimo conditore usque ad tempora Moysi: quam (inter alia) transtulit eruditissimus n) Bochartus. Neque multum discrepat illa à duobus Regum Ægyptiorum catalogis, quos mecum benignissimè communicavit V. Cl. Edo-

Edoardus Pocockius, S. Th. & Linguae Arabicæ in Academia Oxoniensi Professor dignissimus, ex *Abulfeda*, & ex *Al Makrizio* & *Alfhamio* transcriptos. In omnibus, non autem eodem ordinali numero, legitur *Tutis*. Hic est *Pharao primus*, qui fuit in diebus *Abraham*. Cum verò series istæ nihil habeant commune cum laterculis, quos ex *Eratoſthene*, *Manethone* & *Syncello* dedimus, neque nomina satis Ægyptiacè sonare videantur, neq; ullos habeant regnandi annos, locum illis in Canone non præbuimus. Sagacissimus *Bochartus Hebræorum nugivendulos hæc de suo confinxisse* suspicatur.

Ex Canone nostro, *Mencheres rex Memphitarum*, cuius a) toties meminimus, erat *αὐτοκράτωρ* Abramo; quem Thebas adiisse non putamus. In Ægypto inferiore, regnabat illo tempore *Amesises*, decimus quintus; sive eorum postremus, quos *Vetus Chronicon* b) vocat *XV Ἰφθαίμης*; & c) *Syncellus*, pro totidem Africani dynastiis, sup- peditat. a) p. 48. 62. b) supra p. 2. c) supra p. 6.

Circumcisio.

Abramus, quando Ægyptum ingressus est, nondum circumcisis erat, neque per annos amplius viginti post reditum: d) postquam verò annos natus esset nonaginta & novem, seipsum, filiumque *Ismaelem*, anno ætatis 13, & omnes familiæ suæ mares circumcidendos curavit. Illius posteri circumcisi sunt, & ante introitum, & dum in Ægypto commorati sunt: post exitum verò non sunt circumcisi, quamdiu vixit *Moses*: e) Omnes enim, qui circumcisi ex Ægypto profecti sunt, in deserto mortui sunt: qui in deserto nati sunt per 40 annos, sicut nati fuerant, in præputio erant, nec eos in viâ aliquis circumciderat. f) Fecit itaque *Josue* *μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρων ἀκροθόμων* cultros lapideos, & circumcidit filios *Israel* in Colle præputiorum. Factum Deus ratum habuit, g) dixitq; *ἡμεῖς*, Hodie ἀφείλον τὸν ὀνυχὸς (μὸν) Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν, abstuli opprobrium Ægypti à vobis. Tam Ægyptiis quàm *Judæis* opprobrio erant incircumcisi. d) Gen. 17. 24. e) Josue 5. 6. f) v. 3. g) v. 9.

In h) *Theologicis Sanchuniathonis Origo* à Saturno ducitur. O *Ιλ* *ἑστ*, ἔστιν ὁ Κρόνος, *Ilus*, qui *Saturnus* est, τὰ ἀνδρῶν πνεύματα, ταυτὸ ποιῆσαι καὶ τὰς αὐτῶν συμμάχους καταναλίσκας, prudenda circumcidit, & commilitones suos ad idem faciendum adegit. Saturni i) meminimus. h) *Euseb. Pr. l. 1. p. 38.* i) supra p. 30.

- Apud Ægyptios circumcidendi ritus vetustissimus fuit, & ἀπὸ
 ἀρχῆς ab ipso initio institutus. Illi a) nullorum aliorum hominum
 institutis uti volunt. b) Τὰ αἰδοῖα ἄλλοι μὲν ἕως ὥς ἐγγύοντο, πλὴν
 ὅσοι δὲ τῶν ἑμαῶν. Αἰγύπτιοι δὲ περιτέμνοντο, Alii virilia relin-
 quunt qualia naturā sunt, præter eos qui ab istis didicerunt; Ægyptii
 autem circumcidunt. Causa circumcidendi, eadem quæ lavandi, ne
 fordibus polluantur. c) Τὰ αἰδοῖα περιτέμνοντο καθαρότητος ἐ-
 νεκεν, Virilia circumcidunt munditiæ causa. Herodotus ex eo pro-
 bat Colchos oriundos esse ab Ægyptiis, quod essent circumcisi, d)
 Οἱ μόνον πάντων ἀνθρώπων Κόλχοι, καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Αἰθίοπες πε-
 ριτέμνοντο ἀπὸ ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Πα-
 λαιστίνῃ, καὶ αὐτοὶ ομολογεῖσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι, &c. Quod
 soli omnium hominum Colchi, & Ægyptii, & Æthiopes à principio pu-
 denda circumcidunt: Phœnices enim & Syri in Palestina confitentur
 ipsi se hoc ab Ægyptiis didicisse: Syri autem qui Thermodontem &
 Parthenium fluvium accolunt, & his vicini Macrones, id à Colchis nu-
 per didicisse dicuntur. Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumci-
 duntur; & in hoc faciendo agnoscuntur esse Ægyptii. De Ægyptiis
 autem & Æthiopibus dubium est utri ab utris didicerint. Nam per-
 antiquum esse videtur. Argumento est advenas id didicisse in Ægy-
 pto, quoniam Phœnices in Graciā degentes id non faciunt. e) Dio-
 dorus Siculus & Colchos & Judæos ex Ægypto deductos esse dicit:
 διὸ καὶ ὡς τῶν ἡμετέροις τέτις ἐν παλαιᾷ ὡς ἀδεδοῶτο τὸ περιτέμνεν
 τὰς ἡνωμένους παῖδας, ἐξ Αἰγύπτου μετεντυγμένους τὸ νομίμους. Ideo
 gentibus istis in usu esse per antiquam traditionem, ut circumcidant pu-
 eros apud se natos, ritu ab Ægyptiis derivato. Alibi f) Τὰ αἰδοῖα πάν-
 τες οἱ Τρωάδουται ὡς πλησίως τις Αἰγυπτίοις περιτέμνοντο, Tro-
 glodyte omnes genitalia circumcidunt, ritu Ægyptiorum. g) Jose-
 phus ad citatum Herodoti locum hoc adjicit; Τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 στίνῃ κατοικούντων μόνοι τὸ ποιεῖν Ἰσραῖλοι, Eorum qui Palestinam
 habitant soli circumciduntur Judæi. De ritus origine nihil ob-
 jicit.
- h) Pythagoras cum Ægyptiorum prophetis congressus esse dicitur;
 διὸ καὶ ὡς περιτέμετο, ἵνα δὴ καὶ εἰς τὰ ἄδυτα κατελθὼν, τὴν μυ-
 στικὴν παρ' Αἰγυπτίων ἐκμάθοι φιλοσοφίαν, per quos etiam circumci-
 sus fuit, ut adyta ingrediens mysticam Ægyptiorum disceret philoso-
 phiam.

Inter instituta Mosaica, a) Strabone recensentur καὶ περιτομὰς καὶ ἐκτομὰς, & circumcisiones, & excisiones. Imperitè admodum. Circumcisio fuit ab Abrahami temporibus: Excisio Lege Mosaica expressè vetita est. b) Quod est compressum, aut contusum, aut enervatum, aut exectum non offeretis Domino; & in terrâ vestra non facietis. LXX, ὁ λαδίαν καὶ ἐκβεθλιμυρόν καὶ ἐκτομίαν καὶ ἀπεπαυρόν. Vulgata, Quod vel contritis, vel tussis, vel sectis ablatisque testiculis est, non offeretis Domino: in terra vestra hoc omnino ne faciatis. Interdictum est tam hominem, quàm aliud quodcunque animal castrare, aut generationis membra infœcunda reddere.

De circumcissione, c) Origeni objecerat Celsus; Judæos ὑπὸ Αἰγυπτίων αὐτὸ ἐληλυθέναι, eam ab Ægyptiis mutuatos fuisse. Respondit Origenes Mosè dixisse, πρῶτον ἐν αἰθρώποις περιεμήνητον Ἀβραάμ, Abrahamum primum mortalium circumcissum fuisse. Quod tamen in libri Geneseos cap. XVII non legitur.

S. Ambrosius (nescio unde edoctus) d) Ægyptii, inquit, quarto decimo anno circumcidunt mares; & fœminæ apud eos eodem anno circumcidi feruntur: quòd ab eo videlicet anno incipiat flagrare passio virilis; & fœminarum menstrua sumant exordia. Ista quidem vix alibi occurrunt: Neque libidinem mitigat circumcisio.

Ægyptii ad condiendum cadaver, e) λίθῳ Αἰθιοπικῷ ὁξείῳ ὄξει ὄξει, e) Herod. l. 2. c. 86, χίρσιν ὄξει τὴν λαπαρίαν, acuto lapide Æthiopico incidunt circa ilia, ut extrahatur alvus: neque aliter Josue cultro lapideo usus est, in circumcidendo præputio.

Asia Reguli.

f) Ex IV. Historiarum Nicolai Damasceni.

Βραμὺς ἐβασίλευσε Δαμασκόῃ ἐπὶ τοῦ σὺν στρατῷ Αἰγυπτίων ἐκ τῆς γῆς τῆς ὑπὲρ Βαβυλῶν Χαλδαίων λεγομένης. Μετ' ὃ πολὺν χρόνον μεταναστὴς καὶ ὑπὸ ταύτης τῆς χώρας σὺν τῷ σφετέρῳ λαῷ εἰς τὸ τότε μὲν Χαναανίαν

Bramus regnavit apud Damascus advena cum exercitu veniens ex terrâ Chaldaeorum supra Babylonem sitâ. Neque multò post hinc quoque migravit cum suo populo in terram, tunc Chananeam, nunc ve-

λεγομένην, νυν δ' Ἰσδαίαν, με-
τώκησε, καὶ οἱ ἀπ' ἐκείνης πλε-
θύναντες. Καὶ νυν ἐν τῇ Δα-
μασκηνῶν κώμῃ ἀπ' αὐτῆς δείκνυ-
ται Ἀβραμῆς οἰκήσις λεγομένη.

et *Judaam nominatam*; ejus-
que posteritas multiplicata est.
Et nunc apud *Damascenos* vi-
cus ostenditur, quem vocant *A-*
brami domicilium.

Nicolaus, Herodis M. Judæorum regis amicus, ut ori-
gines patrias illustrissimi Patriarchæ transitu nobilitaret, pa-
tremfamilias αὐτόνομον, ad morem prisca ævi, regio nomine
decoravit.

a) Ptol. Asiæ
tab. 4.

Literæ S. neque domicilii Damasceni, neque Regii tituli me-
minerunt: verum à a) *Charris*, sive Haran, ad Sichem, sive
Neapolim, recta via per *Damascum* ducit.

b) Justin. ini-
tio.

c) Gen. 14. 2.

d) vers. 9.

Quemadmodum Ægyptus, priscis hisce temporibus, inter
diversos distributa est Regulos; ita etiam in Asiâ, regna vetustis-
sima sunt angustissima. b) *Intra suam cuique patriam regna finie-*
bantur; & urbes singulæ suos habebant ἑπάρχας. Ejusmodi sunt
hisce Abrami temporibus, c) *Bara rex Sodomorum, Bersa rex Go-*
morrahæ, Sennaab rex Adama, Semeber rex Seboim, & rex Bala, quæ
est Soar, qui regnârunt in valle Siddim. Quot urbes, tot reges.
Illi prælio congressi sunt d) *cum Chodorlahomor rege Elam, & Tha-*
dal rege Gentium, & Amraphel rege Sinbar (sive Sennaar) & Ari-
oth rege Elasar: quatuor reges contra quinque.

e) Ptol. 1. 6.

c. 7. p. 152.

Asiæ tab. 6.

f) Josue 12. 23.

Elam regio trans Tigrim; cis Tigrim *Senaar*: gens Arabum
Elisari, qui demum ad e) mare Rubrum confederunt. Rex gen-
tium ad Gilgal (Βασιλεὺς Γεὶ τῆς Γαλιλαίας, *Rex Gei Galilæe*) f)
penultimus recensetur inter reges illos, quos Moses & Josue cis &
ultra Jordanem debellaverant. Numerantur ibi Reges XXXI.
Tota enim terra Chananæa inter Regulos partita est.

g) Strab. 1. 16.
p. 754. b.

Qualis Syriæ, talis etiam fuit vetustissima Phœniciaῖς πολι-
τεία. g) *Τὸ παλαιὸν μὲν οἱ Ἀράδιοι καθ' αὐτὰς ἐβασί-*
λευοντο ὡς ἀπλησίως, ὥσπερ & τῶν ἄλλων ἐκάστη πόλει τῶν Φοι-
νικίδων, Olim Aradii per sese reges habuerunt, sicut & qualibet alia
urbs Phœnicum. Neque aliter de cæteris Asiæ partibus senti-
endum.

Bellum, ante hoc, nusquam gentium memoratur ullum:
neque

neque Regna his vetustiora , præter Ægyptia , veris continentur historiis.

Ad historiam sacram hîc non satis quadrat Eusebiana Chronologia , quæ Abramo seniore facit *Ninum Assyriorum regem* ; qui & a) *totius Orientis populos subegit , & magnitudinem quasita dominationis continuâ possessione firmavit.* Longa ista Assyriorum regum series , quâ Imperium illud in tantam ab Eusebio , in maiorem à Syncello , antiquitatem extenditur , unius Ctesiae auctoritati innititur ; cuius jamdudum non est insuspecta fides. Quicquid Diodorus aliique de *Nino & Semiramide* hyperbolicè prædicârunt , ex illius penu depromptum est. Nos autem *δεχαιολογίας* Assyrias ad librum IV. differimus.

Josephus hujus belli historiam Ctesianis malè commiscet : non à IV. Regibus gestum refert ; sed ab Assyriis , quorum exercitus quadripartitus totidem duces habuit. b) *Καὶ ἐκείνων ἦ ἔκαι- ἐὸν Ἀσσυρίων κρατέντων τῆς Ἀσίας, eodem tempore, Assyriis Asia imperantibus , regnabant reges V. (suprà nominati) ὅππῃ τέτρες στρα- τὰς αὐτοὶ Ἀσσύριοι, ἃ μέρη τέσσαρα ποιήσαντες τῆς στρατίας , ἐπο- λιόρχουν αὐτοὺς. στρατίας ἦ ἐκάστης ἑνὸς εἰς ὀπίτετα γμένον, Contra illos Assyrii bellum moventes , diviso in quatuor partes exercitu , debellârunt illos : agminis autem singuli unicus dux fuit. Et paulò post, Διαβάσας στρατὸς Ἀσσυρίων ἐπ' αὐτοὺς , στρατηγόντων , &c. Descendit exercitus Assyriorum contra ipsos , illum ducentibus Amraphele , Arioch , &c. Quæ quidem Græcis auribus , magis quàm Sacris literis , accommodari videntur.*

Π Α Ι Δ Ο Θ Υ Σ Ι Α.

Oblatio Isaaci mirum fuit fidei experimentum , & ab humanâ ratione alienum ; siue mandatum spectemus , siue obedientiam. *Παιδοκτονία* Deo semper detestabilis ; & mortis poenâ non ita multò post c) interdicta fuit : summa fuit crudelitas filium innocentem jugulare ; unicum in cineres redigere , summa *ἀσσεργία*. Non tamen novum & Abrahamo inauditum fuit hujusmodi sacrificium. Philo Judæus libro *πρὸς Ἀβραάμ* , ex aliorum sententiâ , d) *Τὸν ἦ, inquit, πὶ προσήκειν ἐπαμνεῖν ὡς ἐλχειρητὶ κακαιννεργημένης πρῶτης, ἡν ἔἰδιωται καὶ βασιλεῖς καὶ ὅλα ἔθνη δρῶσιν ἐν κακοῖς. Quid attinet illum*

a) Euseb. Pr.
Evang. l. i.
c. 10. p. 38. d.

b) p. 193. f.

c) 2. Reg. 17.
31.

d) Euseb. Pr.
Eu. l. 4. c. 16.
p. 156. d.

illum (Abrahamum) laudare tanquam novi facinoris auctorem, quod
et privati, et reges, et gentes integræ ex occasione faciunt? Feralis iste
sacrificandi ritus Abrahami temporibus vetustior erat. Philo By-
blius, ex Sanchuniathone, ad ipsum Saturnum refert. a) Λοιμὸν δὲ
ἡγομένον καὶ Φθορᾶς, τὸν ἑαυτῶν μονογενῆ υἱὸν Κρόνου. Οὗτος γὰρ πατρὶ
ὁλοκαυστῷ, Grassante fame et pestilentia, Saturnus unicum suum filium
Cælo patri in holocaustum obtulit. Saturni exemplo invaluit Reli-
gio. Philo Judæus, b) loco citato, vetustam superstitionem agno-
scit. Βαρβαρικά δὲ ἔθνη μέχρι πολλῆς παιδοκτονίας ὡς ὅσιον ἔρ-
γον καὶ θεοφιλὲς προσέειπεν, Gentes barbaras diu matricidationem libero-
rum pro sancto opere et Diis grato habuisse. Cananæos Molocho
liberos suos igni comburendos dedisse testatur historia S. ut c) Se-
pharvai τοῖς Adra-melech et Ana-melech: eorum vicinos Phœnices
nefandum illud sacrificium jamdudum fecisse apparet,

d) Ἐκ τῆς πρώτης συγγραμμάτων τῆς Φίλων τοῦ Φοινικικῆς ἱστορίας.

Ex libro primo Philonis de Phœnicum historiâ.

Ἔθος γὰρ τοῖς παλαιοῖς, ἐν ταῖς
μεγάλαις συμφοραῖς τῶν κινδύ-
νων, αὐτὴ τὴν πάντων Φθορᾶς τὸ ἡ-
ταπημόνον τῶν τέκνων τὰς κρη-
τύντας ἢ πόλεως ἢ ἔθνης εἰς σφα-
γὴν ἰπιδιδόναι λύτρον τοῖς τι-
μωροῖς δαίμοσι. Κατεσφάλλοντο
ἡ οἱ διδόμενοι μυστικῶς.

Κρόνος γέννησεν, ὃν οἱ Φοίνικες Ἰλ-
προσυγορεύουσι, βασιλεύων τὴν χώ-
ραν καὶ ὑστερον μὲν τὴν ἑβραίων τελευ-
τῶν εἰς τὸν τῶν Κρόνου ἀστέρα καθε-
ρῶντες, ἐξ ἰπιδιδόναι νόμου Α-
νωβρετ λεγομένης υἱὸν ἔχων μο-
νογενῆ, ὃν αὐτὸς ἔπειτα ἰερεῖα ἐκά-
λεσεν, (ἡ μονογενὴς ἔτι καὶ νῦν
καλεσμένη τῶν Φοίνιξ) κιν-
δυνῶν ἐκ πολέμου μεγίστων κα-
ταληφτότων τὴν χώραν, βασιλι-
κῶς κοσμήσας χήματι τὸν υἱόν,

Apud veteres mos fuit in ma-
gnis periculis, ut reges urbium aut
populorum filium maximè dile-
ctum pro calamitate publicâ ma-
tandum darent, ad placandam
deorum iram. Qui sic devoti
sunt, ceremoniâ mysticâ jugulan-
tur.

Enim verò Saturnus, quem
Phœnices Ilem nominant, qui eti-
am post mortem in Saturni sidus
consecratus est, cum in illo tractu
regnaret, et ex Anobret nymphâ
indigenâ succipisset filium uni-
cum, quem propterea nominavit
Jeud, (quæ vox etiamnum apud
Phœnices unigenam significat)
cumq; maximum ex bello pericu-
lum immineret, filium cultu regio

ἑωμόν τε κατασκάδαυμνος, κα- ornatum ad aram à se constru-
τέθυσε. etiam immolavit.

Isdem verbis citatur ἀποασμάτιον hoc a) ex Porphyrii libro de Ju- a) Euseb. Pr.
daeis. Utrobique in Eusebii editis pro Ἰλ legitur Ἰσραήλ, quasi vox l. i. c. 10. p. 40.
illa fuisset hujus compendium. Verum Ἰλόν, τὸν καὶ Κρόνον, b) *Illum*, b) p. 36.
qui Saturnus dictus est, Caeli filium fuisse, ex Sanchuniathone, non se-
mel docuit Philo. Magnus c) Scaliger, alii que d) viri egregii illum c) In Fragmē-
secuti, Abrahami historiam à Sanchuniathone indicari existimant. ta p. 48.
Est autem nimia discrepantia. Scribe Ἰσραήλ. quid ad Abraha- d) Selden. D.
mum attinet, qui fuit *Israelis* avus? *Joud* Saturni verè mactatus est; S. p. 118. Bo-
non item Isaacus. Ejus quidem epithetum *jebid* Genes. 22. 2. sed p. 790.
commune, non proprium: unde Aquila non malè vettit ἀγαπητόν,
dilectum: Sic Solomon Davidis e) *filius unicus*, id est, *dilectif-* e) 1. Chron.
simus. 29. 1.

Ex istis satius est colligere hanc Abrahami tentationem non
fuisse κεναινεργημένῳ πρᾶξιν, actionem innovatam; non recens ex-
cogitatam, sed ad pristinos Cananæorum mores designatam. Hor-
rendi sacrificii usum apud Phœnices frequentem indicat f) Porphy- f) ὡς δὲ
rius. Phœnices, inquit, in magnis periculis ex bello, fame, pestilentia, καὶ, l. 2. §. 56.
charissimorū aliquem, ad id suffragiis publicis delectum, sacrificabant
Saturno. Et victimarum talium plena est Sanchuniathonis historia,
Phœnicicè scripta, quam Philo Byblius Gracè interpretatus est libris
octo.

Cum Phœnicum coloniis nefaria ἡ ἀνθρώπων θυσίας religio in
insulas, in Europam, in Africam, latè propagata est: illæ autem non-
dum deductæ sunt. In g) Arabiâ, *Dumatii* καὶ ἑτέρων ἑκαστον g) Porphyrii
ἑξ ἑσθον παιδα quotannis mactabant puerum: de ritus initio non
constat.

In Ægypto autem vetustissimus fuit. h) τῶν ἀνθρώπων τὰς h) Diod. S.
ὁμοχρωμάτας τῷ τυφῶνι τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν βασιλέων φασὶ θύ- l. 1. p. 56. a.
εσθ ὡς τῷ πέφω τῷ οσίριδι, Dicunt homines ejusdem coloris,
quem habuit Typhon, à Regibus antiquitus mactatos esse ad sepulcrum
Osiridis. Cum verò pauci Ægyptiorum inveniantur rursi sed peregri-
norum complures; inde apud Græcos invaluit fabula ὡς τῆς βασι-
εἰδὲς ξενοντοφίας de Busiridis advenas obtruncantis servitiâ: non
quòd Rex aliquis vocatus sit Busiris, sed tumultus Osiridis lingua verna-
cula

a) Plutar. de
Iside, p. 380.
d.

culâ id nominis habuit. Sicut a) Manetho tradit, *Homines Typhoni-
os combusserunt vivos, & cinerem eorum ventilando dissipârunt atq;
aboleverunt: quod palam factum est, & certo tempore diebus canicu-
laribus.* De loco autem, & nefandi sacrificii abolitione, plura ad
Sec. XI, ubi de Amosi.

NILVS fluvius.

§. I.

b) Syncell. p. 55

JAM b) *sub Nepherchere Thinitarum rege, μωθεύε) τὸν Νεῖλον μέλι-
τι κεκραμένον ἡμέρας ἑνδεκά ρυῖναι, Fertur Nilum melle commix-
tum diebus undecim fluxisse.* Insolita aquæ dulcedo, lætum prodi-
gium; ut amaritudo, funestum. c) *Ter Nili rigua pluvia amara fa-
cere, magna pestilentia Ægypti.*

c) Plin. l. 3 r.
c. 4.

d) Hor. Apoll.
Hicr. 3.

e) Plin. l. 5. c. 9

Ægyptii non tantum, de cœlo servantes, ex Caniculæ aspectu,
d) *(quæ aliquando major, aliquando minor, aliquando splendidior ori-
tur, aliquando secus) prognosticon faciebant de iis, quæ toto anno fu-
tura sunt; sed etiam ex incremento fluminis, quod ad ortum istius
stellæ exundare solet.* e) *Auctus ejus per puteos mensuræ notis depre-
benduntur. Justum incrementum est cubitorum XVI: minores aquæ
non omnia rigant; ampliores detinent tardius recedendo; hæ serendi
tempora absumunt, solo madente; illæ non dant, sitiente: Utrumque
reputat provincia. In XII cubitis famem sentit; in XIII etiamnum
esurit: XIV cubita hilaritatem afferunt; XV securitatem; XVI deli-
cias. Istæ autem undarum mensuræ Nilometrio Memphitico com-
petunt, non f) Elephantino. Nilus enim in omnes Ægypti partes
non æquali incremento assurgit: g) *Maximum apud Elephantinam
fit, cubitorum XXVIII; minimum apud Mendetem & Xoin, cubitorum
VI: Medium apud Memphin, si justum sit, cubitorum XIV.* Dum au-
tem h) *οἶον) πρὸς τὰ Φῶτα τῆς σελεύνης ἔχειν πινὰ λόγον τῶ Νείλῳ
τῶ ἀναβάσει, Istæ Nili incrementa illuminationibus Lunæ respondere
existimant, nugantur quidem.**

f) Strab. l. 17.
p. 817. b.

g) Plutarch. de
Iside, p. 368. b.

h) Ibid,

§. II.

i) Herodot.
l. 2. c. 19.

Veteres Ægyptii, intra patriæ terminos, accuratissimi fuerunt
fluminis exploratores; non autem, extra: adeo ut neque de causâ in-
crementi, neque de loco scaturiginis, quicquam unquam assecuti fu-
erint. i) Herodotus noscendi cupidus, cur Nilus, ab Æstivo solstitio
incipiens, ad dies usque centum exundet; & diebus totidem retrocedat;
ita ut, per totam hyemem, tenuia sint ejus fluentia usque ad proximum
sol-

solstitium æstivum; nihil omnino neque à sacerdotibus Ægyptiis, neque ab alio quopiam percipere potuit. Græcorum conjecturas, de ventis Etæsiis, de Oceano, & de nivibus rejicit; suam de Sole refert: Διεξιὼν τῆς Λιβύης τὰ ἄνω ὃ ἡλιος, ἐλκεῖ ἐπ' ἐωυτόν τ' ὕδωρ, ἐλκύσας ἃ ἀπὸ τῆς ἐς τὰ ἄνω χωρία, Sol Africa superiora permeans, aquam ad se trahit, attractamque in loca editissima abjicit. Scitè quidem, si marinas aquas, non fluviales, intellexisset. Nili fontes, & incrementi origo procul absunt, in regione exterâ. Ideo, a) Οἱ πάλαι βασιλεῖς ἃ) Strab. l. 17. ἃ πάντες ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων καὶ ὡς οἰκεῖοι σιφίας γεγονότες καὶ ἀντὶς οἱ ἱερεῖς, μεθ' ὧν ἦν αὐτοῖς ὁ πλείων βίος, Veteres Ægypti Reges de rebus istis parùm solliciti fuerunt; tametsi tum ipsi, tum Sacerdotes (cum quibus plurimum versabantur) essent sapientiæ domestici, vel, domesticæ sapientiæ dediti. Idque eo magis mirum est, quòd cum Sesostris Æthiopiam permeaverit, usque ad Cinnamomiferam regionem; & Cambyfes, usque ad Meroën; ex istis opportunitatibus non innotesceret istis ætatibus imbrium historia. Græci rem primi investigârunt: Οἱ μὲν ἔν δ' ἐρχάιοι σοχασμῶ τὸ πλεον, οἱ δ' ὕπερρον αὐτῆσαι γνηθέντες, ἡδονῶς ὑπὸ ὄμβρων θερμῶν πληρέμενοι τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἄνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι παυσμένων δὲ τῶν ὄμβρων παυομένῳ καὶ ὀλίγον τὴν πλεμυρῆδα, Vetustiores conjecturâ, recentiores ipso visu cognoverunt, Nilum augeri, quando Æthiopia Superior æstivis imbribus abluatur; maximè in extremis montibus: Desinentibus autem imbribus, inundationem paulatim desinere. Vetustiorum istorum meminit Posidonius. Ait enim Callisthenem dicere, imbres æstivos causam esse: huncque id ab Aristotele sumsisse; illum verò à Thrasyalce Thasio; illumque ab alio; quem, ab Homero, qui Nilum cœlitὺς delapsum cecinit.

b) Ἄψ δὲ εἰς Αἰγύπτῳ διίπετέῃ ποταμοῖο,
Rursus ad Ægypti cælo delapsa fluent a.

b) Odyss. Δ.
v. 581,

Postea verò res hæc maximè manifesta fuit iis, qui sinum Arabicum navigarunt, usque ad Cinnamomiferam regionem; & iis qui missi fuerunt ad Elephantorum venationem; aut si qui alii usus impulerint Ptolemæos Ægypti reges, eò homines amandare. Illi enim harum rerum curam habuerunt: maximè Philadelphus, sciendi cupidus, propter imbecillitatem corporis, oblectamenta & quasdam novitatis suavitates indices quæsit.

a) Diod. Sic.
- 4. p. 27. b.

ib. c.

ib. d.

Itiner. c. 146.

§. III.

b) Geogr. I. 4.
c. 9.

c) ib.

d) De Nili
orig. c. 15.

e) ib.

f) Jos. Acoſta
I. 2. c. 7.

Primus hanc causam literis mandasse videtur *Agatharchides Cnidius* (sub Ptol. Philometore) α) φησὶ γὰρ καὶ ἐν αὐτὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ὄρεσι γίνεσθαι συνεχεῖς ὁμβροὺς ἀπὸ θερμῶν ἰσχυρῶν μέγρι τῆς μεταπωρινῆς ἰσημερίας. Εὐλόγως ἔν τὸν Νεῖλον ἐν μὲν τῷ χειμῶνι συσέλλεσθαι τὴν κατὰ φύσιν ἔχοντα ῥύσιν ἀπὸ μόνων τῶν πηγῶν κατὰ δὲ τὸ θέρος, ἀπὸ τῶν ἐκχεομένων ὁμβρῶν λαμβάνειν τὴν αὐξήσιν. *Is enim dicit, in montibus Æthiopiae pluvias quotannis continuas esse, ab æstivo Solstitio usque ad Æquinoctium Autumnale. Est igitur rationi consentaneum. Nilum hyeme contrahi, quando à solis fontibus naturaliter procurrit; æstate autem ab effusis imbribus incrementum accipere.* Addit Diodorus: τὰς αἰτίας μηδεὶς ἀποδίδναι δύναται, μέχρι τῶν νῦν, τῆς τῶν ὑδάτων ἡμέσεως. *Nemo adhuc generationis aquarum rationes reddere potest.* Et paulò post. Εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν γινόμενοις ἐναντίας ἔχῃ τὰ λεγόμενα φύσιν, ὅτι ἀπισητέον, *Quòd si hæc, jam dicta, naturam habent contrariam eis, quæ apud nos sunt; non propterea fidem esse derogandam.* Hanc enim veram esse Niliaci incrementi causam confirmat experientia hodierna; cuius testis est eximius *Franciscus Alvarez*, Regis Lusitani ad Regem Abassena legatus. * *In Abassena (inquit ille) hyems incipit medio Junii, desinit medio Septembris: toto tempore ingentes sunt pluviae; unde crescit Nilus.*

Veteribus autem pluviarum Æthiopicarum ratio non erat satis perspecta: quippe existimabant Solem, in Zonâ Torridâ, vertici imminentem, inducere siccitatem: τὴν τῶν ὑδάτων ἡμέσιν loci naturam contrariam esse conjiciebant. Hinc Ptolemæus, b) inter gradus XII & XIII Australis latitudinis, collocat *Luna*, quem vocat, *montem; ἀφ' οὗ ὑποδέχοντο* τὰς χιόνας αἱ τῆς Νείλου λίμναι, à quo Nili paludes nives suscipiunt. Nisi c) terra, incognita illi fuisset, quæ australior; ultra Hybernium Tropicum procul dubio removisset Nili fontes; utpote in locum, quem putabat ætas ista pluviis accommodatorem. Illum quidem secuti sunt recentiores: Sed errorem hunc eruditè coarguit *Isaacus Vossius*, Vir inter literatos celeberrimus. *Quicquid d) ait, in Ægyptum adfluit aquarum, id omne Æthiopiæ tribuendum, & quidem isti Æthiopiæ, quam Abassenam hodie adpellant: Abasseni regni terminos inter e) VIII gradum & XVI latitudinis Borealis constituit.*

In Zonâ Torridâ, Sol remotior, æstatem; vicinior, hyemem efficit. f) Sol enim, inter Tropicos, Oceano ad perpendicularum im-

minens, ejus humores rarefactos copiosè attollit; quos in nubes densatos, & ab Oriente in occidentem perpetuò tendentes, sistunt montes; qui in mediâ zonâ longè excelsiores sunt, quàm alibi terrarum, (ut hoc naturæ beneficio, istic etiam tellus habitabilis fieret.) Ab interrupto cursu, tempestates cum fragore tonitribusque, venti imbresque oriuntur, & hyems ingruit molestissima.

Hinc fit, ut illis qui inter æquatorem & Hybernum tropicum habitant, ab æquinoctio autumnali autumnus incipiat, & desinat tempore brumæ: à brumâ ad æquinoctium vernum, hyemem sentiant adultam pluviaque continuas: inde ad solstitium æstivum Ver illis est; & æstas inde ad æquinoctium autumnale: pari, ac nobis, ratione anni; nisi quòd illis Sol sit remotior; nobis vicinior.

Qui autem inter Æstivum tropicum & æquatorem habitant, contrarias habent anni vices: Autumnus illis ab æquinoctio verno incipit; hyems, à solstitio æstivo: Pluviae autem intensissimæ sunt, cum Sol versatur in Leone: tunc nives, tunc frigus, tunc flumina, quæ signis subsunt borealibus, crescunt. Ver illis ab æquinoctio autumnali incipit; æstas à solstitio hyberno: & cum Sol versatur in Aquario, illi maximè torrentur, & decrescunt flumina. Qui autem sub æquinoctiali habitant, tam verno æquinoctio, quàm autumnali tempora pluvia experiuntur.

Ex his manifestum est, si Nili fontes ultra æquatorem essent constituti, fluvium illum bis quotannis redundare necessarium esse; tam hyeme, ob Australis hemisphærii pluvias; quàm æstate (ut solet) ob Borealis.

Ad

SECULUM VI.

Æra Argiva.

Initium *Phoronei* statuitur anno Per. Jul. 2872, qui est numerus Eusebianus 175: ab Eusebio autem ponitur numero 211. Differentia est annorum 36.

Prochronismi nostri duo sunt gradus: alter annorum 26, qui communior est, & non tantum *Argolica*, sed etiam *Attica* omniaque

Græcorum tempora spectat quæ sunt *Bello Trojano* vetustiora, & ad Epocham illam referri solent. Nam intervallum temporis ab *Excidio Ilii* ad *Primam Olympiadem*, totidem annis majus est in Arundelliano Marmore, quàm apud Eusebium; de quâ re, suo loco. Gradus alter annorum 10 peculiaris est, ab *Adventu Danai* ortus. Apud Eusebium, *Danai annus primus* est *Erichthonii Athenarum regis* 14; is est ab initio *Cecropis* annus 82. At secundum Marmor Arundellianum, *Danaus in Græciam appulit* anno æræ Atticæ 72, qui est quartus *Erichthonii*, & Per. Jul. 3203. Ex auctoritate a) *Castoris Rhodii*, Argivorum regum VIII, usque ad appulsum Danai, numerantur anni 332. Coepit igitur Phoroneus an. 2872.

a) Euseb.
n. 160.

b) Thesaur.
temp. p. 214.
264.
c) p. 172. A.
post Justin. M.
d) Syncell.
p. 152.

In Catalogo Regum nos sequimur *Eusebium*; ille *Castorem*. Excerpta *Castoris*, quæ à Casaubono accepit b) *Scaliger*, cum *Eusebianis* optimè conveniunt. c) *Tatianus* eosdem reges recitat, sed ordine turbato, & absque annorum numeris. *Syncellus* transcribens *Eusebium*, d) numeros mutilat. Ab istis non parum dissentiunt *Pausanias* & *Hygenus* Mythologus: Discrepantiam aspice.

Ex Castore.	ἔτη	Ex Pausania l. 2. p. 112.	Ex Hygeno.
Φορωνεύς	ξ	Φορωνεύς Ἰνάχης.	Phoroneus.
Ἀπὶς	λε		
Ἀργεῖος	ο	Ἀργεῖος Φορωνεύος θυγατρὸς.	* * * Argus Jovis F.
Κεῖρας	νδ	Πείρας Ἀργεῖος.	Peranthus Argi F.
Φόρβας	λε	Φόρβας Ἀργεῖος.	
Τριόπας	μς	Τριόπας Φόρβαντος.	* * * Triopas Peranthi F.
* * *		Ἰατρὸς Τριόπα.	
Κροτωνεύς	κα	Κροτωνεύς Ἀγλιόρος.	* * * Pelasgus Agenoris F.
Σθενέλης	ια	Σθενέλης Κροτωνεύος.	
* * *		Γελάνωρ Σθενέλα.	* * *
Δαναὸς	Sum. 332.	Δαναὸς ἄνω Αἰγυπτοῦ.	* * * Danaus Beli F.

e) Pausan.
l. 2. p. 112.

Phoroneus e) *primus* ἐν τῇ γῇ ταύτῃ πρῶτος πατέρα ἔσχε ἄνδρα, ἀλλὰ ἔσχε ποταμὸν, non virum, sed fluvium. Τῆς ἀνδρώπιδος συνηγάγε πρῶτον ἐς κοινὸν, ἀπορράδας τέως καὶ ἐφ

ἐφ' ἑαυτῶν ἐκάστω οἰκόντας, Hic primus homines antea dispersos & seorsim habitantes in jus civitatis compulit. Hic a) leges judici- a) Euseb. Chron. ag, constituit. Sub hoc b) τὰ θηρώδης εἰς καὶ νομάδων πε- b) Tatian. γεφὴ γέγονε, ferina & pastoralis hominum vita mitior & ele- p. 172. c. gantior facta est.

Phoroneo æqualis erat Ogyges. Nam c) Africanus Acusila- c) Euseb. um, ab Ogyge ad Primam Olympiadem annos 1020 collegisse refert. Prap. 1. 10. Fuit ille d) Rex Ectenarum, qui primi fuerunt Thebaidis incolæ; quos c. 10. pestilentia perisse ferunt: ab eo Thebae Ogygiae a poetis dictæ sunt. e) E- d) Pausan. jus filia Alalcomenia, Minervæ nutrix. Unde Homero dicta ---- A- 1. 9. p. 548. λαλκομένης Αθλῶν. Alii Ogygem in Atticâ regnâsse volunt. Ca- e) Ib. p. 593. stor, apud f) Scaligerum, Tempore Phoronei Ογυσιῶν ἐλθόντων ἐκ- f) Thesaur. πισε, Ogyges Eleusinem condidit. g. Eleusini urbem ab Eleusine Ogy- p. 214. gis filio nomen habuisse volunt. Diluvii quod in Atticâ sub Ogyge g) Pausan. 1. 1. contigit meminere, post Tatianum, Clemens Alex. Africanus, Eu- p. 71. sebius, Syncellus, Cedrenus, alii.

h) Τελχῖνες καὶ Καρυάται πρὸς Φορωνέα καὶ Παρρᾶσις ἐπο- h) Syncell. λέυσαν, Telchines & Caryatæ Phoroneo & Parrhasis bellum infe- p. 126. c. runt. Ab istis i) Sicyon Τελχινία dicta est: k) Caryatæ & Parrha- 1) Stephan. si sunt Arcadiæ populi. l) Apis, Phoronei filius, ὑπὸ Θελξίωνος καὶ Τελχίνου ὑπὸ βλαβερῶν ἀπαισ ἀπέθανε, Thelxionis & Telchinis k) Pausan. 1. 8. insidiis proditus, sine liberis mortuus est. Tandem m) Τελχῖνες ἐκπε- l) Apollodor. 1. 2. σόντες Πελοποννήσου Ρόδον ᾤκησαν νῆσον, Telchines exu'si Peloponne- m) Syncell. so Rhodum insulam migrant; quæ n) εἶτα Τελχινίς deinde Telchinis p. 149. b. n) Strab. 1. 14. dicta est.

Apim Sicyonium, cum toto illo laterculo, rejiciendum o) cen- o) supra, p. 16. suimus: Apim, in Argivorum serie, rejiciunt Pausanias & Hygenus. Utrumque Apim promiscuè habent Mythologi. Æschylus unum, Apim agnoscit, non Regem, sed advenam.

p) Απὶς γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας
 ἰατρομαντῆς, παῖς Ἀπόλλωνος, χθόνα
 τὴν δ' ἐκκαθάρει κνωδάλων βροτοφθόρων, &c.

p) Supplic.
 v. 266.

Apis, ait, veniens ultra Naupactum medico-vates, Apollinis filius, regi-
 onem hanc noxiis bestiis purgavit. Addit Argivos in supplicationibus
 publicis accepti beneficii memores; & terram quondam Apiam vocatam
 fuisse.

Phoroneo itaque successit Argus, Phoronei θυγατρίδης, ex filiâ nepos: Argo, Pirasus (sive Peranthus, sive Criasus) ejus filius; huic, Phorbas frater; cui, Triopas. Illius successorem solus Pausanias ponit Jasum, Triopæ filium; cui suffragatur Scholiastes, ad illud Homeri

a) Odyss. 18.

v. 245.

b) Stephan.

Iasus.

c) Iliad 3.

v. 75.

d) Pausan.

Attic. p. 25.

a) Ἰάσον Ἄργος Ἀχαιοί.

Neque regnavit tantum, sed etiam urbi nomen suum reliquit. b)

Ἰάσος, τὸ Ἄργος καὶ Ἰάσσιοι, οἱ κατοικοῦντες. Caterum Agenor,

Triopæ filius, cum multo equitatu invasit Argos: quod docet Scholia-

stes, ad hæc Homeri verba c) Ἄργος ἐς ἱππόβοτον

Et d) *Trochilus (non Argis, sed postea Eleusine) ἱεροφάντης, pulsus*

Argis καὶ ἔχθος Ἀγήνορος, propter odium Agenoris, Eleusina se con-

tulit, ubi uxore ductâ, Eubuleum & Triptoleum genuit. Agenor, in-

quam, qui equitatu valebat, & cives in exilium pellebat, inter Reges

Argivos annumerandus est: cujus & pater Triopas, & filius (sive

Crotopus, sive Pelasgus) etiam regnaverunt.

Mythica hæc Græcorum tempora, καὶ ᾗς ἀπὸ veteribus conservata, in Chronica à recentioribus conjecta, non usquequaque certa sunt atque explorata.

Regni Thinitarum finis.

e) Syncell.

p. 56. b.

Cheneri Thinitarum regi 17 successit e) *Necherophes; ἐφ' ᾧ Λίβυες ἀνέστησαν Αἰγυπτίων, καὶ τὴν σελλιώνης πρὸς λόγον αὐξηθείσης, διὰ δέος ἐαυτὸς παρέδοσαν, Sub quo Libyes ab Aegyptiis defece-*
runt: & quum Luna supra modum ordinarium augescere visa esset,
religionis metu sese dediderunt.

f) L. 7, c. 56.

Ad hoc bellum referre licet illud f) *Plinii, praelium Afri contra Aegyptios primum fecere fustibus, quos vocant phalangas.*

Prodigium autem, quod Manetho ad Lunam, alii ad stellam Veneris retulerunt, g) *In cælo (inquit M. Varro libris de gente Po-*

g) Augustin.

de Civ. Dei,

l. 21, c. 8.

puli Rom.) mirabile extitit portentum in stella Veneris: Castor scribit tantum portentum extitisse, ut mutaret colorem, magnitudinem, figuram, cursum: quod factum ita neque antea neque postea sit. Hoc factum Ogyge rege dicebant Adrastus Cyzicenus & Dion Neapolites, Mathematici nobiles. In hoc seculo conveniunt Ogyges & Necherophes: neque diversa forsan fuerunt prodigia.

Africanus, qui *Memphitarum reges omnes Thinitarum regibus*

gibus postposuit, *Necherophem* hunc de calce Thinitarum in caput Memphitarum transposuit, loco *Menis*, ne repetitum illius nomen immensam Dynastiarum concatenationem suspectam faceret. Eo pacto *Necherophes* (non *Menes*) *Æsculapio* antepositus, *Memphitarū* coryphæus constituitur. Nos *Menē*, nos *Necherophem* suis locis postliminiò restituiamus; illum *Memphitarum* primum, hunc *Thinitarum* postremum existimantes. Ex istis enim quæ suprà a) disse- a) p. 28. ruimus, liquet primæva tempora *Meni* atque *Æsculapio* competere: ex defectione istâ *Libycâ*, VI. hoc Seculum *Necherophi* magis congruum videtur. Huc usque enim in *Ægypto*

* *Mollia securæ peragebant otia gentes.*

* Ovid. Met.

Hoc tandem Seculo bellum geri non est incredibile; quod Syro- l. i. rum Græcorumque exemplis docemur.

Necherophes itaque Thinitarum regum ultimus fuit; cum quo finem accepit Regnum illud quod ab initio *Menis* duraverat, annos 593. Causa mutationis in tanto Vetustatis silentio prorsus latet. Verisimile est Regnum Thinitarum Thebano accrevisse, & *Apappum*, *Thebanorum regem vicesimum*, *Maximi* cognomentum ab imperii incremento accepisse.

Conjecturam adjuvat regni *Memphitici* status, quod etiam hisce temporibus Thebano regno accessisse videtur. Sicut in Canonis principio *Menes* & *Athotbes* tam inter *Thebanos* quàm *Thinitas* recensentur, non tamen diversi sunt reges, sed uni & iidem; ita posteriores *Memphitarum* reges (VI & VII Sec.) licet aliis sub nominibus recitentur; non tamen ab istis, qui in *Thebanorum* serie nominantur, diversos esse suspicamur. Suspicionis ansam dederunt, mira regnandi diuturnitas brevitāsque: utrobique toto seculo regnatum est; utrobique uno tantum anno. b) *Thebanorum rex vicesimus Apappus Maximus* dicitur regnasse unâ horâ minus annis C. p. 104. c. b) Syncell. Apud *Memphitas* pariter, rex vicesimus c) *Phiops*, qui cœpit sexennis, c) p. 58. d. regnavit ad annos usque C. Dein Rex XXI, in utroque laterculo regnat annum solum modo unum. Ista regnandi æqualis inæqualitas nimis insolita est, ut illam bis & simul fortuitò contigisse credamus. Verum omnem hanc de re dubitationem tollit *Reginæ* successio. *Nitocris* enim tam apud *Memphitas* quàm *Thebanos* vicesimum secundum locum obtinet; neque post eam cuiuspiam superest *Memphi* regnantis nomen. De illâ autem, Seculo proximo,

Regnum

Regnum Elephantinorum.

(a) Syncell.
p. 57.

Inter Memphitarum regem XVI & XVII ab Africano intertextitur
 a) Πέμπτη δυναστεία βασιλέων ἐξ Ελεφαντίνης, *Quinta dynastia
 regum ex Elephantina.*

	ann.
1. USER-CHERES	28
2. SEPHRES	13
3. NEPHER-CHERES	20
4. SISIRIS	7
5. CHERES	20
6. RATHURIS	44
7. MER-CHERES	9
8. TAR-CHERES	44
9. OBNOS	33
Sum.	218

b) p. 58. c.

Africanus perperam colligit annos 248; b) Eusebius reges 31, qui tamen desiderantur omnes. Inter hos reges & *Thinitas* posteriores magna est nominum similitudo: *Nepher-Cheres* utrobique regnat: an sit unus idemque, ita ut *Elephantini* essent *Thinitis* σύγχρονοι an horum reliquiae illi habendi fiat, qui post regnum excisum in partes Australiores, *Aethiopiae* conterminas, sese contulerint, statuere nequeo. Propter incertitudinem temporis hi Reges locum in Canone non obtinent: cum *Memphitis* (quibus interseruntur ab Africano) nihil est *Elephantinis* commune; illi ad Septentrionem, hi ad Meridiem positi, toto Thebanorum Thinitarumque territorio disparati sunt.

c) Mela l. 1.
c. 9.

d) Ptol. l. 4. c. 5

e) Plin l. 5. c. 9

f) Ib. l. 17. c. 21

g) Ib. l. 24. c. 17

h) Bochart.

Geogr. S. l. 4.

c. 26. §. 3.

Sola supersunt horum *Regum* nomina: eorum res gestae prorsus ignotae sunt. Regni metropolis erat c) *Elephantis*, urbs inter *Aegypti* clarissimas. d) Νῆσος Ελεφαντίνη, e) *Elephantis* insula infra novissimum *Cataracten* 3000 pass. & supra *Syenen* 16000 habitatur, f) *navigationis Aegyptiae finis*. Hujus ditionis non tantum f) *Elephantine Thebaidis*, sed forsitan etiam g) *Elephantine Aethiopiae*, sive *Phila* urbs in Δοδεκαχοινῶν regione. h) *Philarum* nomen *Aegyptium* vel *Aethiopicum* idem sonare videtur quod Graecum *Elephantine*; quia Arabi-

rabibus & Æthiopibus Philæ Elephas. Neque dissimiles fuerunt urbes vicinæ. a) *Paulò supra catarractem sunt Philæ, communis Æthiopum & Ægyptiorum habitatio, structa instar Elephantines, & magnitudine equalis; templa habet Ægyptia, ubi Accipiter colitur Æthiopicus.* b) *In viâ à Syene ad Philas ducente utrinque posita sunt saxa sphaerica 12 pedes crassa majoribus imposita, minoribus supposita. Illa Regum Elephantinorum & magnatum monumenta existimare licet.*

a) Strab. l. 17. p. 818.

b) Ib.

Hæc loca, forsan & hæc tempora, respexit c) *Heliodorus.* c) *Philæ, inquit, Urbs ad Nilum sita est paulò supra minores catarractas, à Syene verò & Elephantina centum circiter stadiis. Hanc olim Ægyptii profugi cum occupassent & inhabitassent, ambiguum fecerunt inter Æthiopes & Ægyptios: illis Æthiopia fines ad catarractas promoventibus; Ægyptiis verò etiam Philas sibi vendicantibus, & τὴν ἀπονομήσιν τῶν παρ' ἐαυτοῖς Φυγάδων, ὡς ἀν' ὀρυαλώτους, per profugorum suorum præoccupationem quasi hastâ captas, & bello partas.*

c) Æthiops l. 8. initio.

Controversia ista ab his Elephantinorum temporibus potius deducenda est, quàm ab alterâ migratione d) *Ægyptiorum, qui Psammetichum fugientes, aliam super Meroen insulam obtinuerunt, & Sembritæ, id est advenæ, dicti sunt.*

d) Strab. l. 16. p. 770. d. l. 17. p. 786. b.

Scripsit e) *Manetho* *ἐν τῶν Αἰγυπτιακῶν πέντε ἐν τριᾷκοντα δυναστείαις, de V. Ægypti gentibus, in 30. dynastiis.* Neq; numerus quinquarius, neq; vox ἐθνῶν, satis competit istis quæ apud Syncellum sequuntur, τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς Θεῶν Ἑπτὰ καὶ Νεκύων Ἑθνητῶν. In Canone quatuor veteris Ægypti Gentes totidem laterculis assignantur; adjice Elephantinorum Quintam.

Plin. l. 6. c. 30. e) Syncell. p. 40. c.

Ad

SECVLUM VII.

Israelitæ in Ægyptum.

A Nno Per. Jul. 3012, quum jam præterierant à Diluvio anni 641, & à Profectione Abrami 215, Jacobus Patriarcha cum LXVI de femore suo ingressus est Ægyptum, ubi reperit Josephum cum duobus filiis: f) *sic omnis familia Jacobi quæ venit in Ægyptum fuit LXX.* f) *Gen. 46. 27.* Numerus iste annorum 215 ad hunc modum colligitur. g) *Abramo centenario natus est Isaac, post egressum ex Haran anno XXV.* g) *Gen. 21. 5.* h) *Isaac annum agens LX. genuit Jacobum; Qui i) anno ætatis CXXX descendit in Ægyptum.* h) *25. 26.* i) *47. 9.*

Peregrinatio Ebræorum, quæ fuit annorum 430, in duo æqualia

M

par-

partitur intervalla: Degebant illi in Canaan annos 215 ante *ναΐδοον* in Ægyptum; alteros annos 215. commorati sunt in Ægypto. Cum igitur tanta sit illorum in Ægypto mora, operæ pretiū fuerit disquirere, quibus in Partibus confederint, & sub quibus degerint Regibus.

a) Gen. 47. 6.

b) v. 28.

c) 50. 8.

d) 47. 27.

Israelitæ, ex mandato Pharaonis, a) *habitant in terrâ Ghosen*. Neque primo tantum, sed toto commorationis tempore. b) Anno 17 post ingressum, parvulos & greges reliquerunt c) *in terrâ Ghosen*, dum ascenderent ad sepeliendum Jacobum. Nimirum d) *habitavit Israel in Ægypto in terrâ Ghosen, & possederunt eam; & creverunt & valde multiplicati sunt* eodem in loco.

e) Gen. 46.

29.

*Exod. 12. 37.

Verum ubi terrarum fuit *Ghosen*? Certè in Inferiore Ægypto; & habitatio Israelitarum Syriæ & Arabiæ finitima. Josephus patri adveni-
enti à Canaan occurrit e) *ad Ghosen*. Cum ex Ægypto tandè discederent Israelitæ, primum iter illinc fuit in **Succoth*, id est tentoria, sive Ara-
biæ desertum.

f) Gen. 46. 34.

Eo autem consilio Israelitæ in extremis Ægypti finibus à Pa-
triarchâ collocari videntur, ut illi (cùm essent f) *pastores & extranei*) ab Ægyptiis semoti, non solum minùs detestabiles essent, quàm si in eorum medio versarentur; sed etiam ut, tum habitatione, tum moribus segregati, in cultu veri Dei magis constanter perseverarent. Neque est verisimile illos unquam ad interiora Ægypti versus Occid-
entem aut Austrum penetrâsse.

g) Hieron.

trad. Hebr.

in Genes. p.

1343. d.

h) Euseb. Chr.

n. 362.

Rerum suarum imperiti, g) *nonnulli Judæorum asserunt Ghosen nunc Thebaidem vocari; & terram in Ramesse pagum Arsenoitem sic olim vocatam autumant*. Neque magis probanda est Chronologia
h) Vulgaris, quæ servituti Israeliticæ adjungit *XVIII Dynastiam Dio-*
spolitanorum Regum; qui neque huic tempori, neque loco compe-
tunt; cum illi & seriores sint, & longinquiores.

i) Syncell. p.

101, 103.

Israelitæ itaque non quidem Memphiticis, nedum Thebanis, sed inferioris Ægypti regibus subditi fuerunt; quorum laterculum unus exhibet Syncellus. Appositè ad hæc tempora plurimi in eo recensentur reges, qui vel *Ramesis* nomen, vel ex *Ramesse* compositum ha-
bent. i) 18 *Rameses*, 19 *Rameffo-Menes*, 21 *Ramesse-Seos*, 22 *Ramesse-Meno*, 23 *Ramesse-Tsacan* (18 *βααση* Scaligero) 24 *Ramesse-Vaphres*.

k) Gen. 47. 11.

Secundum calculos nostros, penultimus ille est *Pharao* qui ex-
cepit Jacobum. Neq; desideratur ejus nomen in Historiâ Sacrà. k) *Jo-*
seph patrem suum & fratres suos habitare fecit, & possessionē eis dedit in
terrâ Ægypti, in optima terra, in terrâ Ramesis. Casu genitivo, ut & Sy-
riaca

riaca versio : quasi dicas, Assignavit eis pulcherrimam terræ partem, quæ fuit in territorio Regis. *Rameses*, regis nomen ; *Ghosen*, loci.

Nitocris Regina.

SUB adventu Israelis in Ægyptum Inferiorem, regnabat adhuc in Superiore, καὶ συλχεγνισμὸν Canonis, longævus ille qui Thebanis *Apappus Maximus*, Memphitis autem *Phiops* appellatur : Cui jam centenario successit βαχούσι. Ille qui regnavit uno tantum anno, & Thebanis vocatur *Achescus Ocaras*, Memphitis *Mente Suphis*. Conveniunt annorum numeri, discrepant nomina. Sequitur in utroque laterculo NITOCRIS Regina : In a) Thebano, καὶ ἐξασίλωσεν Νί- a) Syncem. τωκεις γυνή αὐτὴ τὴν ἀνδρῶς, ὃ ὦν Αθλῶα Νικηφόρος, Ordine 104. c. XXII regnavit Nitocris, fœmina pro viro, cuius nomen (ex interpretatione Eratosthenis) est *Minerva Victrix* : in b) Memphitico, 22. Νί- b) P. 58. b. τωκεις γυνικωτάτη καὶ ὁμορφωτάτη τῶν κατ' αὐτὴν γυνικῶν, ξανθὴ τὴν χροιάν, ἢ τὴν τρίτῃ ἡγχεε πυραμίδα. Nitocris generosissima & formosissima mulierum sui temporis, flavo capillitio ; quæ tertiam Pyramidem erexit. Duas in Ægypto Nitocres, eodem tempore regnantes, supponere vetat c) Herodorus, apud quem inter Ægypti c) L. 2. c. 100. reges recensetur μὴ γυνή ὁπιχωρίη, Una fœmina indigena, cui nomen idem quod reginæ Babylonica, Nitocris. Altera illa longè recentior. In Ægypto autem unica procul dubio fuit Nitocris, Thebis Memphi- que imperans. Scaliger Nitocrin Thebanā à Memphitā nemiū amovit.

Apud d) Josephum hujus reginæ nomen est depravatum : pro d) L. 8. c. 6. p. Nit-ocre legitur Νικ-αὐλη, γυνή βασιλεύσα τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰ- 269. c. θιοπίας, Mulier quæ Ægypti simul ac Æthiopia regnum obtinebat. Quod quidem ad duplex ejus regnum referri potest : Thebais enim Æthio- piæ nomine non rarò designatur. Veruntamen Herodoti Nitocris perperam sumitur à Josepho pro reginā illā quæ Solomonem adiit.

e) Ægyptii licet omnium mortalium sint religiosissimi, nomina tamen sua plerumque è cælo trahunt ; & quæ Deorum sunt, sibimet ipsis imponunt. Sic Græca Ægyptiorum nomina f) *Hermapion*, f) Ammian. *Horapollon*, g) *Heraclammon*, *Serapammon*, ex binis Deorum nomini- g) Vopisc. bus compinguntur. Sic Nitocris idem valet quod *Minerva Victrix*.

Ante Eratosthenem, h) Plato docuit Minervam Ægyptiis appellari h) In Timæo, Neith. De urbe Sai, ἢ, inquit, τῆς πόλεως θεὸς δεχηγός ὦν Αἰγυπτί- p. 1043. a. σὶ μὲν Νηὶθ, ἑλλῶσι δὲ, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, Αθλῶα, Ubi dea, urbis fundatrix, Ægyptiacè quidem vocatur Neith, Græcè autem (ut illi as- serunt) Minerva. i) Ciceroni, *Minerva Secunda orta Nilo*, quam i) Nat. Deor. Ægyptii l. 3. p. 248.

a) Herod. 2.
83. 175.

Ægyptii Saita colunt. In eâ urbe a) *Oraculum Minervæ; & πρὸ πύ-
λαια* huic Deæ ab Amasæ constructa.

b) Herod. l. 2.
c. 56.
c) Diod. l. 1.
p. 56. a.
d) P. 77.

Inter fufcas Ægypti fœminas *flava Nitocris pulcherrima* habe-
batur; non tam quia color ifte in Ægypto rariffimus, quàm quia
b) *Isis dea eadem quæ Flava* b) *Ceres.* c) τῶν μὲν Αἰγυπτίων ὀλίγους τι-
νάς ὁρίσκειτο πρὸς ἑαυτούς, Ægyptiorum pauci inveniuntur rufi; d) *rufos*
c) *homines probris infeftantur, quia Typhon rufus erat.*

e) Herod. l. 2.
c. 100.

Prima mulierum Nitocris regnum in Ægypto exercuit; lege
illâ quæ Quarto Seculo fancita est: nec Thinitis tantum & Theba-
nis, fed etiam Memphitis imperavit. Γυνὴ αὐτὴ ἔαυδῆς, *Fœmina*
pro viro; scil. fratri, post unum regni annum interfecto, successit. c)
Dicunt hanc fratrem, quem Ægyptii regnantem interfecerant, ultam
fuisse, quum interfectores regnum ad illam detulissent. *Vindicatum*
est multis Ægyptiorum dolo absumptis. Extruxit enim illa cœnacu-
lum subterraneum valde longum, prætenu novitatis, sed aliud mente,
machinata; & convocatis ad convivium multis Ægyptiorum, quos cæ-
dis maximè conscios fuisse noverat, discumbentibus magnum flumen
per occultum canalem immisit. Ipsa autem sese conjiciens in domum
cinere plenam illæsa evasit.

Regni Memphitarum finis.

POST Nitocrin nullius superest *Memphitarum* Regis nomen.
Apud Africanum quidem VII atque VIII Dynastiæ etiam *Memphi-
tarum* titulum præ se ferunt. Veruntamen Regni sedem Thebas
translatam videri diximus: ac licet Urbs ipsa in posterum duraverit;
res tamen Memphiticas, circa hæc tempora, admodum imminutum
iri videbimus, ex sequentibus.

Ut autem res istas simul absolvamus, nec minimis mo-
mentis interturbetur intervallum proximum, ne sit extra locum du-
as istas Africani Dynastias hîc trutinare.

f) Syncell.
p. 58. c.
g) P. 59. a.

f) *VII Dynastia Memphitarum regum LXX, qui regnârunt die-
bus LXX.* Quot dies, tot reges. Numerus Regum imminuitur
ab Eusebio: pro o legitur ε. g) *VII Dynastia Memphitarum regum
V, qui regnârunt diebus LXXV.* Dierum numerus augetur, ut re-
ges singuli XV dies habeant. Quid autem de tantâ regnandi brevi-
tate dicendum? Ad vindictam Nitocris referri non potest, cum hi
post illam collocentur. Num igitur ad ἄλωσιν Memphiticam,
non ita multo post à *Pastoribus* perpetrata? Utcunque sit, non
magni ponderis est bimestre tempus inter tot annorum centurias.

a) *VIII*

a) *VIII Dynastia Memphitarum regum XXVII, qui regnarunt annis CXLVI.* Discrepat Eusebius tam Regum, quam Annorum numero. b) *VIII Dynastia Memphitarum regum V, qui regnarunt annis C.* Quam incerti sunt ex discrepantiâ numeri? In meris numeris quantum inane? Si supponamus obscuros aliquos Memphidis reges per annorum sesquicenturiam, *Pastoribus* fuisse contemporaneos; quid de illis non fabulosum excogitari potest? In vacuis huiusmodi Dynastiis, non immeritò suspecta est Africani fides.

Vetus Chronicon Dynastias XVII, XVIII, & XXVI etiam *Memphitis* attribuit. Cum verò Africanus & Eusebius sub aliis titulis easdem recenseant, illæ suis locis amandandæ.

Hæc autem hîc dicta sunt, ut appareat æram Memphiticam tam calce laborare, quam capite: ἀποκεφαλίσμους sanè ab Africano fuit, qui Menem expunxit; forsan & ἀποδία.

Primi Intervalli terminus.

In laterculo Syncelli *Concharis* rex est hujus intervalli postremus. c) τῶ ε' ἔτετι τὸ κε βασιλεύσας Κογχάρως τ' Αἰγύπτου ὅτι τ' c) Syncell. ὀυνασείας, & Κυλικῆ λεγομένη κύκλῳ τῶ Μανηθῶ, ἀπὸ τῶ p. 103. c. πρώτου βασιλέως & οἰκιστῆ Μεστρέμ τῆς Αἰγύπτου πληρῶν) ἔτη Ψ βασιλέων κε. Καὶ διεδέξαντο ταῦτα βασιλεῖς. Anno quinto *Conchareos, XXV regis Egypti, in XVI Dynastiâ, complentur, à Mestrem primo rege & incolâ Egypti, anni DCC Cycli Canicularis à Manethone dicti, Regumq; XXV.* Et successerunt *Tanite* reges.

Ennius (de primis Romæ Palilibus) magis cautè, sed minus verè cecinit, d) *Septingenti sunt paulò plus aut minus anni.* Syncellus d) Varro R. R. ab initio Menis ad finem hujus intervalli, sive *quintum Conchareos* l. 3. c. 1. annum, præcisè numerat annos DCC. Illo annorum spatio, & Regum XXV successionem, conficit ille XVI Dynastias : quum ex e) Scaligeri e) Can. Isag. calculo, juxta Africanum, colligantur *XVI Dynastiarum anni* p. 126. *MMMDCCCXXXV.* Immenfa est Numerorum differentia; Terminorum autem nulla.

Vetus Chronicon, post *Semideos*, recenset *Ῥεαῖς XV, Cynici Cycli annis 443 : dein XVI Tanitarum dynastiam.* Georgius Syncellus (qui eandem statuit Cycli istius, atq; regni Egyptiaci epocham) XV istis Regum successionibus adjicit Dynastiam XVI, annorum 257; eoq; modo vicè supplet totidē Dynastiarū, quas Africanus tātis turbis & machinis confarcinaverat. Nos, Georgii exēplo, Africanū deseruimus, & ab initio *Menis* usq; ad *Pastorū* adventū, sive *Tanitarū* regum Dynastiā, statuimus annos tantū DCC.

XVII Dynastiae Africani.

UT autem calculi nostri non sine ratione poni videantur, par est ut istas Africani Dynastias sigillatim examinemus.

Manethonem ex Diis Semideisque primas suas Dynastias constituisse; & Africanum, istis abdicatis, suas ex ingenio plerumque confinxisse, a) diximus. Jam de singulis.

a) p. 5.

Sex primores longè melioris notæ sunt, quàm reliquæ. Reges enim nominatim recitant cum suis regnandi annis. I & II *Thinitarum*; III, IV, & VI sunt *Memphitarum*. Has integras & κτ' πλάτῳς in Synopsi nostrâ adhibuimus: & sanè totos occupant illæ DCC annos. V *Elephantinorum* seorsim dedimus. Cæteræ omnes (exceptâ XII, extra locum positâ) prorsus nihil præter numerales literas exhibent. Tanti fumi venditor Africanus.

VII & VIII sunt etiam *Memphitarum*; de quibus modò diximus.

IX & X sunt *Heracleopolitarum*; & præter ὁμάδας nihil habent:

Conjecturam de istis b) fecimus.

b) p. 29.

c) Syncell.

p. 59.

XI, XII, & XIII sunt c) *Diospolitarum*. XII quidem refert septem Regum nomina, inter quos *Sesostris*; unde emicuit nobis istius fragmenti ἀναχρηγνιμὸς. Itaque, libro III, in disquisitionem veniat illa: Duæ alteræ numeri sunt.

d) p. 61.

XIV desideratur Africano; Eusebius tamen illam d) *Xoitarum* fuisse docet: illa reges 76 intra 134 annos coarctat. Suspiciari poteris illos Ægyptios fuisse sedibus pulsos, qui in Palustribus contra Pastores sese tutati sunt.

e) Ibid.

XV, XVI, & XVII, apud Africanum, e) *Pastorum* titulum præ se ferunt. In istis omnibus Eusebius in diversum abit: illi XV *Diospolitarum*, XVI *Thebaeorum*, (quasi Thebæ non essent Diospolis) & XVII *Pastorum* dicitur. XVI & XVII Africano, XV & XVI Eusebio, prorsus inanes sunt & nullius momenti. Sanè ea est utriusque licentia, quæ Dynastiarum fidem labefactare possit; & ex discrepantiâ non leve sit commenti argumentum.

His seriò perpenſis, persuasissimum est istam Dynastiarum concatenationem esse fallacem, neque ad mentem Manethonis compositam. Accedit in cumulum, quòd in cæteris quotquot sequuntur Dynastiis, præter unam XX, nihil istiusmodi vacuum occurrit, aut ἀνωψυμὸν. Hæc autem nos hîc ideo non omittenda duximus; ut Chronologia hæc, quam tradimus, si non probetur viris doctis, saltem sit excusatio.

CHRONICI CA- NONIS

LIBER SECUNDUS

continet annos DCC.

Actenus Ægyptii, per septingentos annos tranquillo freti otio, Pacis artibus operam dederunt: Hactenus Israelitæ, per annos 58. in extimis Inferioris regni partibus liberè agentes, conservârunt commiter majestatem illorum Regum qui beneficiorum Josephi non fuerunt immemores.

Cæterùm fortuna non fuit æqvabilis & perpetua: tristissima insecuta est rerum Ægyptiacarum mutatio: imbellem populum vis extranea subitò invasit, & antiquis sedibus expulit: pars magna extorris; pars durâ oppressa est servitute; reliqua longo vexata intestinoque bello. Gravissimâ hâc procellâ tam Superior perculsa est Ægyptus, quàm Inferior: neque fuit ipsa *Memphis* clade immunis. Stetit tamen inconcussa res *Thebanorum*; quorum ope Ægyptus tandem ab hostibus liberata est.

Nos autem, superatis jam infrænis Africani Dynastiis, facilio-ribus agemus habenis. Cursum dirigit Thebanorum Regum successio, rectissima illa obscurorum temporum norma: concurrit alia Regum Extraneorum, qui ab Ægyptiis per sarcasum *Pastores*, à regni sede *Tanitæ* dicti sunt.

Sec.	Æra Æg.	Reges Thebani (ex Eratosthene.) an. (Sync. p. 109.)	Tanite, Pastores. (ex Manethone) an.	Per. Jul.
VIII	701	25. THINILLUS, 8	1. SALATIS 19	3071
	710	Αὐξήσαι τὸ πατριον κράτ.		3080
	720	26. SEMPHICRATES 18	2. BEON 44	3090
	730	Hercules Αρποκράτης.		3100
	740	27. CHUTHER Taurus tyrannus 7		3110
	750	28. MEUROS Φιλόσκορ 12		3120
	760	29. CHOMAEPTHA 11	3. APACHNAS 36. m. 7	3130
	770	Κόσμος φιλήφαις.		3140
	780	30. ANCHUNIUS OCHY 60		3150
	790	Tyrannus.		3160
	800		4. APHOPHIS 61	3170
IX.	810	(p. 123.)		3180
	820	31. PENTEATHYRIS 16		3190
	830			3200
	840	32. STAMENEMES 23		3210
	850			3220
	860			3227
	870	33. SISTOSICHERMES 55	5. JANIAS 50. m. 1	3230
	880	Ηρακλέης κράτ., Herculis		3240
	890	robur.		3250
	900			3260
				3270
X.	910		6. ASSIS 49. m. 2.	3280
	920	34. MARIS 43		3290
	930		(addita	3300
	940		Dies V ἐπαγόμηναι Anno	3310
	950		Sync. p. 123.	3320
	960	35. SIPHOAS, ὁ καὶ Ερμῆς 5	(XXI. Dynastia Africani.)	3330
	970	ἕως ΗΦαίστ. 14	7. SMEDES 26	3340
	980	(p. 147.)		3350
	990	36. PHRURON, vel Nilus 5	8. PSUSENES 46	3360
	1000	37. AMUTHANTÆUS 63		3370
				3380
XI.	1010			3290
	1020	Periodus Sothiaca hinc nume-		3400
	1030	ratur à Cenforino.	9. NEPHEL-CHERES 4	3410
	1040	(Huc usq; Eratosthenes.)	10. AMENOPHTIS 9	2420
	1050		11. OSOCHER 6	

Æra Peregrinationis.		Ebraica.	Græca.	Æra Argiva.
287		<i>Josephus moritur, an. et. 110.</i>		
303		<i>Levi moritur in Ægypto, an. et. 137.</i>	5. PHORBAS an. 35.	220
			Æra Attica.	
347		<i>AARON natus.</i>	6. TRIOPAS an. 46.	255
350		<i>MOSES natus, expositus; à Pharaonis filiâ educatus.</i>	1. CECROPS an. 50. <i>Deucalion regnat in Lycoriâ.</i>	
			9	
			20	
			30	
			40	
390		<i>Moses an. et. 40. Ægyptium occidit; fugit in Madianitidem.</i>	(7. CROTOPUS an. 21. 2. CRANAUS an. 9. <i>Iudicium in Areopago.</i>	301
			51	
			60	
			70	
			72	
			80	
430		<i>EXODUS Israelitarum ex Ægypto.</i>	3. AMPHICTION an. 10. CADMUS, (8. STHENELUS an. 11. 4. ERICHTHONIUS an. 50. (9. DANAUS an. 50. <i>Panathenæa.</i>	322
Æra Exodi			90	
			100	
			110	
40		<i>Moses moritur, an. et. 120.</i>	5. PANDION an. 40. (10. LYNCEUS an. 41. <i>Phœnix in Bythiniam.</i>	333
41		<i>JOSUE ducit Israelitas trans Jordanem.</i>	120	
			130	
47		<i>Divisio terræ, an. et. Calebi 85.</i>	140	
53			150	
65		<i>Iosue moritur, an. et. 110.</i>	160	
73		<i>Idololatræ Generatio post Josuam an. 34.</i>	170	
83			180	
93			190	
99		<i>CUSAN rex Mesopotamiæ dominatur an. 8.</i>	200	
107		<i>OTHONIEL, Calebi gener, Cusanæ debellat.</i>	210	
113		<i>Terra quiescit annos 40.</i>	220	
123			230	
133			240	
143			250	
147		<i>EGLON rex Moabitarum, cum Ammonitis & Amalekitis, possidet Ierichontem an. 18.</i>	260	
165		<i>EHUD Beniamita occidit Eglonem. Orientalis terra quiescit annos 80, (usq; ad incurSIONE Madianitarum.)</i>	270	
		<i>Interea ad Aquilonem, Ehudo mortuo,</i>	280	
185		<i>JABIN rex Canaanis occupat Haſor & tenet an. 20.</i>	289	
193				
				N

Sec.	Æra Æg.	Reges Thebani (ex Manethone)	an. mens.	Thinitæ (ex Manethone)	an.	Per. Jul.
XI.	1060	38. AMOSIS (XVIII. Dynastia Africani)	25. 4	12. PINACHES	9	3430
	1070			13. SUSENNES (XXIII. Dynastia Africani)	14	3440
	1080	39. CHEBRON	13	14. PETUBATES	40	3450
	1090					3460
	1100	40. AMENOPHIS	27. 7			3470
XII.	1110	41. AMESSES	21. 9	15. OSORCHO,	8	3480
	1120			quem Herculem vocant Ægyptii.		3490
	1130	42. MEPHRES	12. 9	16. PSAMMUS	10	3500
	1140	43. MISPHRAGMUTHOSIS	25. 10	17. ZET.	31	3510
	1150					3520
	1160	Sub hoc, Pastores victi sunt, & in Abarin inclusi.				3530
	1170	44. THUMMOSIS	9. 8			3540
	1180	Pastores obsesi ex pacto relinquunt Ægyptum.				3550
	1190	45. AMENOPHIS	30. 10			3560
	1200	Sub Amenophe Pastores redierunt in Ægyptum; & post annos 13. expulsi sunt. Joseph.				3570
XIII.	1210	Pastores, & qui ex eis fuerunt, regnarunt an. 511.				3580
	1220	46. ORUS	36. 5			3590
	1230	(Circa hoc tempus omnis Ægyptus in unius Ditionem redacta est.)				3600
	1240	47. ACHENCHRES	12. 1			3610
	1250	48. RATHOTIS	9			3620
	1260	49. ACHENCHERES	12. 5			3630
	1270	50. ACHENCHERES II.	12. 3			3640
	1280	51. ARMAIS	4. 1			3650
	1290	52. RAMESSES	1. 4			3660
	1300	53. RAMESSES MIAMUN	66. 2			3670
XIV.	1310			Reges Tyri (ex Menandro)		3680
	1320					3690
	1330			ABIBALUS		3700
	1340			HIROMUS	34	3710
	1350					3720
	1360	54. AMENOPHIS (XIX. Dynastia Africani.)	19. 6	BALEAZARUS	7	3730
	1370	55. SETHOSIS, qui SESOSTRIS, & SE-		ABDASTARTUS	9	3740
	1380	SAC in Asiam.		NUTRICIS f.	12	3750
	1390			ASTARTUS	12	3760
	1400			ASERYMUS fr.	9	3770

Æra Exodi	Ebraica.	Æra Att.	Græca.	an
194	Interea Shamgar occidit 600. Philistæos, & liberat Israelitas.	30	Hercules.	
203	BARAK, Nepthalita, cum viribus Nepthalis & Zabulon, profligat Sisera & Jabinis ducē.	40	Argonautica.	
213	Terra quiescit an. 40.	50	Atreus & Thyestes.	
223	Tyrus condita, Joseph. 8. 2.	60	Admetæ Junonis Sacerdos Samus migrat.	
240		70	10. THESEUS	
243		80	Isthmia. Pythia.	
253	MADIANITÆ dominantur an. 7.	340	VII. ad Thebas. Olympia Herculis.	
263	GIDEON expellit eos. Quiescit terra an. 40. in diebus Gideonis.	350	Expediti Amazonum in Athenas.	
273		360	Herculis dædalois.	
283		374	II. MENESTHEUS	23
293	ABIMELECH regnat an. 3.	380	TROJA CAPTA.	
303	THOLA judicat an. 23.	390	12. DEMOPHON	33
313	JAIR judicat an. 22.	400	Orestes causam agit.	
333		410	Teucer Cyprum migrat.	
340	Cum Israelitæ habitassent trans Jordanem an. 300.	420	13. OXYNTES	12
343	Eodē anno Ammonitæ & Philistæ in vadit Israël.	430	14. APHIDAS	1
353	AMMONITÆ domin. an. 18. PHILISTÆ dom. a. 40	440	15. THYMÆTES	8
363	JEPHTHE judicat an. 6. SAMSON judicat. an. 20 in diebus Philistæorum.	450	16. MELANTHUS	37
373	IBSAN judicat an. 7. ELI judicat: sed non liberat Israël.	460	Apaturia.	
383	ELON judicat an. 10.	470	17. CODRUS	21
393	ABDON judicat an. 8. SAMUEL judicat an. 16 (ante unctum Saulem.)	480	Reditus Heraclidarum.	
403	SAUL Rex an. 40.	490	18. MEDON	10
413		500	Primus ἀρχων Ἀθ. βίβ.	
423		510	19. ACASTUS	36
433		520		
443	DAVID Rex an. 40. ISBOSETH regnat in Mahanaim an. 7. m. 6.	530	Ionica migratio.	
453		540		
463	Damasceni regni initium.	550	20. ARCHIPPUS	19
473		560		
476	SOLOMON Rex an. 40.	570	21. THIRSIPPUS	41
480	Templum condi cœpit.	580	Thracæ Asiam occupat, Euf.	
Æra Tēpli		590		
24		600		
36	REHOBOAM an. 17. JEROBOAM an. 20.	610	22. PHOREAS	31
41	An. 5. Sefac rex Ægypti	620		
44	cepit Hierosolyma.	630	23. MEGACLES	30
54		639		
64				

Ad
SECULUM VIII.

Pastores in Ægyptum.

Quandoquidem præcipua horum temporum historia ex Manethone discenda est, cujus fragmenta apud Josephum conservata supersunt; satius erit ipsa illius verba proferre, quam nostraingere. Est enim in rebus antiquis longè major veteris, quam novæ orationis, & gratia & auctoritas.

Ille adventum *Pastorum*, & maximam inde Ægypti consternationem, quæ initio VIII hujus Seculi contigit, his verbis narrat,

a) Joseph.
c. Apion. l. i.
p. 1039.

a) Εν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν.

Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν Τίμαος ὀνομα. ἐπὶ τὸν οὗτον οἶδ' ὅπως ὁ θεὸς ἀντέπνευσε· ἔπαρξεν ὁ θεὸς ἀνὰ πολλὰς μερῶν, ἀνδρωποὶ τὸ γένος ἀσσημοὶ καταθροῦντες ἐπὶ τὴν χώραν ἀνεστράψαν· ἔραδ' ὡς ἀμαχητὶ ταύτην καὶ κράτος εἶλον· ἔτρεψεν ἡγεμονίας ἐν αὐτῇ χερσὶν αὐτοῦ, τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις ὡμῶς ἐπέπρησαν· ἔταψαν τὰ ἱερὰ τὰ θεῶν κατέσκαψαν· πάντα δὲ τοὺς ἀπὸ χωρῶν ἐχθροὺς ὡς ἐχρήσαντο, τὰς μὲν σφάζοντες, τὰς δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς δουλείαν ἀγόντες.

Πέραν δὲ βασιλέα ἓνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ὃν ὄνομα ἦν Σάλατις.

Καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Μέμφιδι κατέστη, τὴν τε ἀνω καὶ κάτω χώραν διαμολογῶν, καὶ Φεραὴν ἐν τοῖς ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου καταλείπων τόποις· μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς ἀνα-

Erat nobis rex Timaus nomine: sub hoc (nescio quomodo) Deus iratus fuit, & inopinatè ex partibus Orientalibus homines genere ignobiles sumptâ fiduciâ regionem bello aggressi, illâque facile potiti sunt absque praelio: principibus ejus in potestatem reductis, quod superest urbes crudeliter incenderunt, templa everterunt; incolas cedentes, filios & uxores in servitutem redigentes.

Tandem etiam unum ex seipsis fecerunt regem, cui nomen Salatis.

Hic fuit etiam in Memphide, & tributariam fecit tam Superiorem quam Inferiorem regionem, præsidia relinquens in locis opportunis. Maxime autem Orientales par-

ἀναβόλῃ τῇσ' ὀφθαλμοῖς μέρη, πρὸς
οὐρανὸν ὁδοῦσιν ποτὲ μεῖζον
ἰσχυρόνων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῇ
αὐτῆς βασιλείᾳς ἐφοδόν.

Εὐρώην δ' ἐν νομῷ Σαίτῃ πόλιν
ἐπικωροτάτην, κειμένην μὲν
πρὸς ἀναβόλῃ τῇ Βαβυλῶνι πο-
ταμῷ, καλεσμένην δὲ ἀπὸ τῆς θε-
οῦ χαίρας θεολογίας Ἀβαρίν, ταύτῃ
ἐκτισέ τε, καὶ τοῖς τείχεσιν ὀχυρω-
τάτην ἐποίησεν, ἐνοικήσας αὐτῇ
καὶ πλῆθος ὀπλιτῶν εἰς ἑκοσι καὶ
τέσσαρας μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς
Φυλακὴν.

Ενθαδὲ καὶ θέρειαν ἤρχετο, τὰ
μὲν σιτομετρῶν ὅς μισθοφορίαν
παρεχόμενος, τὰ δ' ὅς τὰς ἐξο-
πλισίας πρὸς φόβον τῶν ἐξωθεν
ἐπιμελῶς γυμνάζων.

Ἀρξας δὲ ἐννεακαίδεκα ἔτη τὸν
βίον ἐτελεύτησεν. μετὰ τὸν δ' ἑτε-
ρος ἐβασίλευσεν τέσσαρα ὅς τεττα-
ράκοντα ἔτη καλεσμένος Βηών. μεθ'-
ὃν ἄλλος Ἀπαχνας ἐξ ἧς τριάκον-
τα ἔτη καὶ μῆνας ἐπ' αὐτῷ ἐπεῖτα δ'
καὶ Ἀπαφίς, ἐν ᾧ ἐξήκοντα, ὅς τεττα-
ρήκοντα καὶ μῆνας ἕνα. ὅππῃ πᾶσι
δὲ καὶ Ἀσσις ἐνέει τεσσαράκον-
τα καὶ μῆνας δύο.

Καὶ οὗτοι μὲν ἐξ ἐν αὐτοῖς ἐχρη-
θῆσαν πρῶτοι ἄρχοντες, ποτὲ δ' οὐκ
αἰεὶ καὶ μάλλον τῇ Αἰγύπτῳ ἐξἄρα τὴν
ρίζαν.

Ὑπολαβεῖτο δὲ τὸ ἔθνος ὡς
ἔστι δὲ ὅτι βασιλεῖς ποιμένες. τὸ
γὰρ τὴν καθ' ἑαυτὴν γλῶσσαν βασι-
λέα σημαίνει, τὸ δὲ Σῶς ποιμὴν ὅτι
ἐπιμαίνοντες καὶ τὴν κοινὴν διάλεκτον.
Ἐπὶ τῷ συνήθει μῦθῳ γινέται τὸ Σῶς.

partes munivit, metuens futuram
Assyriorum invasionem, qui tunc
erant potentiores.

Et inveniens urbem opportu-
nissimam in Nomos Saite, ad Orien-
tem Bubastici fluvii positam, quæ
Abaris vocatur ab antiquâ theo-
logiâ, edificavit eam, murisque
fortissimam effecit, et militum
240000 presidium imposuit.

Inde messis tempore coniebat,
tam ut frumenti mensuram iniret
et stipendia exolveret, quam ut
milites exercitaret diligenter ad
terrorem exterorum.

Hic cum regnasset an. 19. diem
obijt: post quem alius nomine Be-
on regnavit ann. 44. Post hunc
alius Apachnas an. 36. et mensibus
7. Deinde Apophis an. 61. et Ja-
nias an. 50 et mense uno. Post
omnes illos Assis an. 49. et mensi-
bus 2.

Et isti quidem sex primi apud
eos reges fuerunt, semper deside-
rantes radicem ægypti quasi peni-
tus exscindere.

Vocabatur gens ista Hycsos, id
est, Reges Pastores. Hyc enim, sa-
cra lingua, significat Regem; Sos
verò communi dialecto est Pastor:
et sic componitur Hycsos.

Τινὲς δὲ λέγουσιν αὐτὰς Ἀραβὰς
εἶναι.

Quidam verò dicunt illos fu-
isse Arabas.

§. I.
a) p. 1042. a.

b) Chron.
n. 190.

Josephus hunc Manethonis locum produxit a) contra Apio-
nem, ut probaret *progenitorum suorum τὴν ἐτέρωθεν ἀφ' ἧς εἰς Αἴγυ-
πτον, adventum aliunde in Ægyptum.* Ipse enim credidit, aliisque
persuasit, *Pastores* hos fuisse Ebræos, progeniem Jacobi, qui cum illo
venerant in Ægyptum. Hinc etiam Eusebius, b) *Reges Ægyptiorum
Pastores conjicimus nuncupatos propter Joseph & fratres ejus, qui in
principio pastores descendisse in Ægyptum comprobantur.* Chrono-
graphi autem in eâ re sunt sibimetipsis contrarii, dum Jacobi filio-
rumque descensum in Ægyptum sub ipsâ Pastorum Dynastiâ collo-
cant: quasi progenies Josephi regnaverit in Ægypto ante illius de-
portationem.

Cum verò *Pastores* isti regum primi sint in quibus conveniunt
Manetho, Africanus, Eusebius atque Syncellus, licet non sine ma-
gnâ discrepantiâ; varias eorundem lectiones, vagamque Chronolo-
gorum licentiam uno intuitu perlustremus.

Manetho (ex Josepho p. 1040.) Hycsos (i. e.) Reges Pastores.	Africanus (ex Syncello, p. 61. a.) XV Dynastia Pastorum Phœnicū.	Eusebius (ex Syncello, p. 61. d.) XVII Dynastia Pastorum Phœnicū.	Syncellus. (p. 103. d.) XVII Dynastia Tanitarū regū IV.
1. SALATIS an. 19	1. Saïtes an. 19	1. Saïtes an. 19	26. Silites an. 19
2. BEON 44.	2. Byon 44	2. Bnon 43	27. Baon 44
3. APACHNAS 36. m. 7	3. Pachnan 61	* * * *	28. Apachnas 36
4. APOPHIS 61.	4. Staan 50	3. Aphophis 14	29. Aphophis 61
5. JANIAS 50. m. 1	5. Archles 49	5. Archles 30	30. Sethos 50
6. ASSIS 49. m. 2	6. Aphobis 61	* * * *	31. Kertus 29
Sum. an. 259, m. 10	Sum. 284	Sum. 106	32. Aseth. 20
		In Chronico, 103	Sum. 259

c) n. 291.

d) Syncell.
p. 62. b.

Eusebius in Chronico non nominat Pastores, sed ad 101, sive
antepenultimum illorum annum, dicit c) *Jacobum introisse Ægy-
ptum cum filiis suis.* Est autem communior sententia de Aphophe.
d) *Convenit, inquit Syncellus, inter omnes Josephum sub Aphophe po-
testatem exercuisse in Ægypto.* Hinc Aphophis ille pro cujuslibet
rationibus susque deque fertur: qui Manethoni ordine quartus, A-
fricano

fricano sextus est Dynastiæ XV, Eusebio tertius XVII. Syncellus (& post eum a) Scaliger) reprehendit Eusebium, quòd b) Apophim à a) in Euseb. XV Dynastiâ transtulerit in XVII; decurtans illius annos 61, in 14; & p. 251. b) p. 62. b numerans totius Dynastiæ annos tantum 103; denique pro VI regibus IV recensuerit. Sanè immeritò, quum ipse Syncellus IV tantum reges ponat; eosque in XVII Dynastiâ: *Sethos & Kertus*, quos habet, sunt fictitii: *Aserb* (Manethoni *Affis*) in c) *Thebanorum* familiam ab c) p. 103. d. illo adoptatus est.

Nos verò rationes multæ, neque minimi momenti, à Josephi sententiâ discedere cogunt. Israelitæ venerunt numero 70; Pastores autem 240000. Israelitæ manserunt in Ghosen; Pastores diripuerunt Memphim. Israelitæ redierunt post annos 215; Pastores non nisi post annos 511. Israelitæ miserâ servitute oppressi sunt; Pastores imperium exercuerunt in Ægyptios; à quibus vocati sunt. *Hycsos*, id est, *Reges Pastores*.

Josephus, ut postremæ huic difficultati occurreret, aliam τῆς Ἰκωῆς interpretationem venatus est, & *Captivos - Pastores* reddit, subjiciens; d) *Vox Hyc*, in alio exemplari, non *Reges* significat, sed è d) c. Apion. verso *Captivos pastores*. *Hyc* enim linguâ Ægyptiacâ, denso sono pro- p. 1040. c. latum, *Captivos* expressim denotat. Atque hoc mihi videtur verisimilius & antiquæ historiæ convenientius. Subdit etiam interpretationis suæ rationem. e) *Manetho* in alio quodam Ægyptiacorum li- e) Ib. g. bro tradit, Gentem vocatam *Pastores* in sacris eorum libris *Captivos* rectè scribi. Progenitoribus enim nostris olim mos erat esse pastores, & quia *Nomadum* ritu vitam debebant, *Pastores* dicti sunt. Rursus ab Ægyptiis *Captivi* non ineptè dicti sunt; quoniam progenitor noster *Joseph* ad Ægyptiorum regem dixit se esse *Captivum*; & fratres in Ægyptum postea advocavit, precipiente rege. Verum Josephus non satis animadvertit vocem istam eâ significatione dictam, de mancipiis accipi quæ fuerunt verè pastores, & Ægyptiorum plebs infima: non autem de gente peregrinâ, Ægyptum subjugante, ibique regnante; quæ à servientibus Ægyptiis non aliter quàm per contumeliam *Pastorum* nomen habuit. Hinc itaq; facessat illud Josephi somnium.

Ex luculento hoc historiæ Ægyptiacæ fragmento, nos locum in Canone peregrinis istis regibus assignavimus. Sex hîc enumerantur, qui regnârunt annos 259 & menses 10, id est in Seculum X: non autem sex isti reges fuerunt tota *Pastorum* Dynastia. Sequitur enim apud f) *Josephum*, τὰς τῆς δεκάτων βασιλέων βασιλῆας f) p. 1040. d.

§. II.

λέας τὰς τῶν ποιμῶν καλῶν, καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν ὀνομαζόμενας, κρητῆσαι
 ἢ Αἰγυπτίαι Φησὶν ἔτι πρὸς τοὺς πεντήκοντοισι ἑνδεκά, *Hos quos nomi-
 navimus reges Pastores dictos, & qui fuerunt ex istis, ægyptum obtinu-
 isse dicit Manetho annis D XI.* Quod quidem ex chronologiâ The-
 banâ mox confirmabitur. Verisimile est res Ægyptiacas maximè
 pefundatas fuisse à primis istis sex Pastoribus, & penè radicitus exci-
 sas; postea verò sub eorum posteris, Ægyptios, longâ necessitate ar-
 morum usum edoctos, audaciores evasisse bellumque strenuè ges-
 sisse.

a) Syncell.
 p. 61. a.

Africanus hostes hos è Phœniciâ deducit. a) Ἦσαν ἡ φοίνικες
 ξένοι βασιλεῖς ἑ, *Erant Phœnices peregrini reges sex.* Phœnicia, pri-
 scis temporibus maritima Syriæ ora, ab Ægypto vergit ad Septen-
 triones: *Pastores* verò ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν, ex Oriente ve-
 nerunt. Ægypto ab Oriente contermina est Arabia: & reges hi
 expressim *Arabes* nuncupantur. Τινὲς δὲ λέγουσι αὐτοὺς Ἀραβας
 εἶναι, *Quidam dicunt illos fuisse Arabes.* Africanus autem ad Jose-
 phi de Ebræis sententiam allusisse videtur. b) Bochartus eorum
 nomina, tanquam Phœnicia, interpretatus est.

b) Geogr. S.
 l. 1. c. 4.

Arabes autem licet Ægyptiis ignobiles, τὸ ὄνομα δὲ ἀσχημοί, ha-
 bebantur, quòd more Nomadum vitam degerent pastoritiam: Ipsi
 tamen seiplos mortalium nobilissimos existimant, & ab externis
 conjugis semper immunes, ad Noachum usque genus numerare so-
 lent. Est & gens ista libertate nunquam immixtâ, & potentiâ an-
 tiquissimâ nobilis. c) Ferunt reges Arabum, ante Ninum, in Baby-
 loniâ regnâsse. Ipse d) Ninus fertur cum Ariæo Arabiæ rege socie-
 tatem iniisse. e) Cambyfes Ægyptum invasurus fœdus cum Ara-
 bibus pepigit. Neque Persarum reges, neque Macedonum Arabi-
 am subigere potuerunt: Illorum vires sub Antigono rege experti
 sunt f) Athenæus & Demetrius; sub Augusto g) Ælius Gallus. Im-
 primis autem Arabibus gloriosum fuit Ægyptum jam subjugâsse.

c) Syncell.
 p. 92. a.

d) Diod. S.
 l. 2. initio.

e) Herodot.
 l. 3. c. 7.

f) Diod. S. O-
 lymp. 117. 1.

g) Strab. l. 16.
 p. 780.

h) Herod. l. 3.
 c. 8.

i) C. 9. 26,
 & 25. 23.
 & 49. 32.

k) Levit. 19. 27.

Arabes, h) τῶν τριχῶν τὴν κεφαλὴν κείρας φασὶ κατὰ τὴν αὐ-
 τὸν τὸν Διόνυσον κεκάσθαι κείρας) δὲ ὑποτέροχλα, ὡς ἐξυρῆνες
 τὰς κεφαλὰς, *dicunt se tonderi eodem modo quo tonsus est Bacchus:*
tondentur autem in orbem, tempora subradentes. Inde Jeremias Ara-
 bas Scenitas vocare solet (juxta literam Ebraicam) i) *extremificatos*
anguli (juxta Vulgatam) *attonfos in comam.* Contra istam hujus
 gentis superstitionem, hoc tonsuræ genus non ita multo post lege
 k) Mosaicâ diserte vetatur; *Non radetis in orbem angulum* (Arabs,
 duos

duos angulos) capitis vestri. Hieronymi versio, Neque in rotundum attondebitis comam. LXX, ὅ ποιήσετε σισόων ἐκ τῆ κόμης τῆ κεφαλῆς ὑμῶν, *Non facietis sisoen ex comâ capitis vestri.* Hesy chius,

Σισόη, καὶ ποιά, Φασιλίται (ita legendum) *Sisoe, species tonsura: Phaselitarum vox.* Phaselitæ vicini fuerunt Solymis, quos *τροχο-*

καρίδας vocat a) Chœrilus. Suidas, hanc Mosis legem respiciens, a) Joseph.

Σισόης, τὸ πλεξείδιον, *Nexus capillorum, sive πλόκον, πλέγμα ἐκ* cont. Ap.

τριχῶν, intortum capillitium, circi, cincinni. Bacchi capillamen- p. 1047.

tum in orbem contextum videas in nummo b) Μαρωνιτῶν, cui in- b) Goltz. Au-

scribitur ΔΙΟΝΥΣΟΣ, & aversâ parte ΚΑΙΣΑΡΟΣ. ΣΕΒΑΣΤΟΣ. In- gust. tab. 53.

dicat *Dionysia*, in honorem *Augusti*, à *Maronitis* celebrata. In- Tristan. l. 1.

pulcherrimo meo numismate aureo, unciali, in quo legitur ANTI- p. 98.

NOOC, ejusmodi capillities, in orbem circumtexta, cernitur.

* Αἱ δ' Ἀντίνας γὰρ φαί εἰσιν αἱ πολλαὶ Διονύσου μάλιστ' εἰκαζόμεναι, * Pausan.

Antinoi imagines maximè ad similitudinem Bacchi effingebantur. Apud l. 8. p. 470.

Græcos, c) Θησῆς *tonsura sincipitis, quam quidam putant Abantes* c) Plutar. The-

ab Arabibus accepisse. eo p. 2. f.

Sicut Arabica vivendi ratio Ægyptiis odiosa fuit, ita Arabibus Ægyptiorum superstitio.

Τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν, *templa*

Deorum everterunt. Prius destrui templa, quàm condi narrantur.

Est enim hæc vetustissima *Templorum* mentio: nec tam citò inno-

tescit religio, quàm impietas. Judæi cladem Deorum ad mini-

sterium Mosis referunt; juxta illud d) *Et in Deos illorum exer-* d) Exod. 12. 12

cuit judicia. e) S. Hieronymus ad Fabiolam, *Illud* (inquit) e) Epist. 127.

Hebræi autumant, quòd nocte quâ egressus est populus, omnia in mans. 1.

Ægypto templa destructa sint, sive motu terræ, sive ictu fulminis. Et

f) Artapanus dicit, illo tempore *domos universas corruisse,* τῶν τε f) Eus. Præp.

ναῶν τῆς πλείσσης & templa plurima. l. 9 c. 27.

p. 436.

Ultimus Inferioris Ægypti rex Syncello dicitur *Concharis*; cui

successerunt Tanitæ: Manethoni, sacerdoti Heliopolitano, βασι-

λῆς ἡμῶν Τίμα. Vox ἡμῶν regem innuit Heliopolitanum. In

g) Excerptis Latino-barbaris, inter Dynastias præteritas, & *Tani-* g) Scal. Eu-

tarum & Heliopolarum numerantur. feb. p. 61.

Primus ille rex, qui Manethoni *Salatis*, Syncello *Silites*, Afri-

cano & Eusebio dicitur h) Σαίτης, ἀφ' ὃ καὶ ὁ Σαίτης νομὸς h) Sync. p. 61.

ἐκλήθη, *Saites*, à quo *Saitis nomi nomen*; Nugæ! Nomus ab ur-

be

be Sai diu postea nomen habuit, non à fictitio hujus regis nomine.

a) c. 52. v. 4.

Cajetanus Cardinalis ex his a) Esaiæ verbis, *In Ægyptum descendit populus meus prius ut peregrinaretur ibi*, καὶ εἰς Αἰγύπτου βίαν ἤχθησαν, & in Assyrios vi abducti sunt, colligit hunc regem fuisse Assyrium: neque satis animadvertit, Prophetam duas diversorum temporum captivitates intelligere.

b) supra p. 25.

Chorographia Veteris Ægypti, quam b) tradidimus à Manethone confirmatur, qui Ægyptum in τὴν ἀνω καὶ τὴν κάτω χώραν, *Superiorem & Inferiorem*, jamdudum distingui docet. Thebais, Pastoribus nunquam subdita, extra regiones istas habenda est. Memphis autem, Superioris quondam metropolis, Thebis non ita pridem adjecta, jam à Pastoribus capta est. Tenuis deinceps res Memphitica; & Octava Africani Dynastia aut prorsus nulla est, aut obscura & Pastoribus tributaria.

c) l. 2. p. 64. d
d) lb. p. 72. d.

Assyriorum potentia formidabilis habetur ob Ctesianas δεχαιο- λογίας, ex quibus Diodorus recitat c) Ægyptum inter gentes à Ninum subjectas; atque d) Semiramidem totam Ægyptum usque ad Hammonis oraculum peragrassè: Sit fides penes Ctesiam. Concedatur licet Ninum fuisse hisce temporibus vetustiore; nulla

e) lb. p. 77. c.

tamen erat metus causa à degeneris Nini successoribus, e) Ἀλλὰ τὸ μὴδὲν ὡς αὐτῶν πεπραγμένα μνήμης ἄξιον, quòd nihil memoriâ dignum ab illis gestum sit.

Servitus Israelitarum in Ægypto.

f) Gen. 46. 26
g) Exod. 1. 6.

Vers. 7.

Liber Exodi, res Mosis enarraturus, præfatur Israelitas, licet LXX tantum in Ægyptum venerant (Græci habent LXXV, annumeratis forsan f) filiorum uxoribus) tamen g) post mortem Josephi fratrumque & omnis cognationis illius, temporibus istis quibus natus est Moses in tantam crevisse multitudinem, ut ab illâ metus esset regi Ægyptio. Creverunt & quasi germinantes multiplicati sunt, ac roborati nimis impleverunt terram. κατίχουν (φόδραν σφόδρα.

h) Joseph. 1. 2. c. 5.

Ab adventu Jacobi ad natum Mosem numerantur anni 135: quorum 58 liberè, 77 serviliter transacti sunt. Servitus demum durior erat; quia Reges novi h) καθ' αὐτῶν αὐξάνοντες τὰς ἐπὶ αὐτῶν ἐπελάμβανον.

Βαρον, *suspiciabantur eorum incrementa*, & sibi parum tuta existima-
bant. Crescente nihilominus populo; infantes masculos tolli pla-
cuit: ideoque Moses, tunc temporis natus, expositus est. Cœpit
servitus vivente adhuc Iosepho: ingravescit post mortem ejus, ante-
quam Moses in lucem editus est.

Verf. 8. *Surrexit interea Rex novus super Ægyptum, qui non* Exod. c.1.
cognovit Iosephum: 9. Et ait ad populum suum, Ecce populus filio-
rum Israel multus & fortior nobis est. 10. Agamus sapienter in eum,
ne fortè multiplicetur; & si ingruerit contra nos bellum, addatur ini-
micis nostris, & pugnet contra nos, & egrediatur de terrâ. 11. Præ-
paravit itaque eis magistros operum, ut affligerent eos oneribus:
edificâruntque urbes thesaurorum Pharaoni Pithom & Rame-
ses. 12. Quantòque opprimebant eos, tantò magis multiplicaban-
tur & crescebant.

Rex novus illæ τῆς LXX & a) S. Lucæ dicitur βασιλεὺς ἑτεροῦς, a) Act. 7. 18.
Rex alius, id est, alienus: Sic b) *Dii novi* sunt alii, alieni. In eum sen- b) Judic. 5. 8.
sum paraphrasis c) Iosephi historici: τῆς βασιλείας εἰς ἄλλον οἶκον c) Antiq. l. 2.
μετεληλυθῆσας, *Regno demigrante in aliam familiam; in aliam do-* c. 5.
num: imò, in aliam gentem. Secundùm Canonem nostrum, *Rex*
novus est *Tanitarum* primus, *Salatis* nomine. *Inimici* autem, quo-
rum partibus Israelitæ accedere poterant, sunt Ægyptii veteres, cum
quibus Israelitæ diu amicè vixerant, & Thebani, qui bellum tandem
Pastoribus intulerunt.

Urbs *Pithom*, quam ædificârunt Israelitæ, est *Pelusium*: Mane-
tho, ex antiquâ Ægyptiorum theologiâ, *Abarim* vocat, illamque mu-
ris horreisque jam ornari refert. Chæremón autem, apud d) Iose- d) Con. Apī-
phum, hanc *Pastorum* urbem vocat *Pelusium*. Vetustissimum autem on. p. 1057. c.
urbis nomen fuit *Abaris*: τὴν Αἰαριν appellat Ptolemæus Mendesi-
us, apud e) Eusebium. Syncellus primam Θεῶν βασιλείαν, in magno e) Præp. l. 10.
36525 annorum cyclo, ex Vetere Chronico recensens, f) Πρωτῶν c. 12. p. 497. 2.
μὲν τῶν Αὐριῶν reponit. *Auritarum* nomine intelliguntur Dii f) p. 51. c.
Semideique, qui tempus historicum præcessere. Quæ verò de Ty-
phone, Deorum ultimo, conficta sunt, ad hanc urbem propriè spe-
ctant. Ipse Manetho, paulò post, hanc τὴν Ποιμνίων Αἰαριν à Ty-
phone denominari docet: g) ἐστὶ δὲ ἡ πόλις, καὶ τὴν θεολογίαν ἀνω- g) Con. Apī-
θεν, Τυφῶνι Θεῷ, secundùm veterem theologiam Typhonis urbs est. In p. 1052. g.
hoc tractu *Lacus Serbonidis*, in quo h) λόγῳ τὸν Τυφῶν κερύφθαι, h) Herodot.
fe- l. 3. c. 5.

a) Steph. in
H^{er}o.

b) Exod. 23.
13.

c) Præcepto
Vet. 32.

d) Plutar. Iside
p. 351. f.

e) Ib. p. 357. d.

f) Syncell.
p. 61. a.

g) Strab. l. 17.
p. 804. b.

h) Plin. l. 5. c 9

ferunt Typhonem occultari. Neque procul Heropolis. a) Ηρώ πόλις Αἰγυπία, ἢ Αἶμα ἐκλήθη, ἀπὸ τὸν Τυφῶ ἐν ταύτῃ κεραυνῶ βληθῆναι, ἔ αἶμα ῥυῆναι, *Hero urbs Ægypti Αἶμα vocabatur, ob Typhonem ibi fulmine percussam, & sanguinis fluxum.* Urbs Πειθῶ, vel Πιθῶ, ad Typhonis nomen alludere videtur. Cum verò Ægyptiorum Deus esset Typhon, Ebræisque b) interdictum esset Deos alienos nominare, Sapientes contumeliosâ literarum inversione alluserunt ad id nomen quod retinere non potuerunt. Istiusmodi immutationes apud illos non raræ: & de hoc Judæorum more, nomina falsorum deorum in opprobrium vertendi literis mutatis aut transpositis, vide c) Mosem de Lotzi.

Cæterum d) Ελληνικὸν ὄντι τὸ Τυφῶν, *Typhon vox Græca est; à fastu, qui τὸ ΦΘῶ nomen Ægyptiacum est Seth.* e) Τὸν Τυφῶνα Σὴθ αἰεὶ Αἰγύπτιοι καλεῖσιν, *Typhonem Ægyptii semper vocant Seth.* Inde *urbs Typhonis Ægyptiacè dicta est Sethron: & ab urbe, Sethroites nomus.* At verò *Abaris* hîc ponitur ἐν νομῷ τῷ Σαΐτη. Mendosè quidem. *Sais* enim in occidentali τῷ Δέλτα parte; urbs hæc *ad Orientem Bubastici fluvii posita est.* Rectiùs, ex Manethone, Africanus, f) *Memphim*, inquit, ceperunt, καὶ ἐν τῷ Σεθροΐτη νομῷ πόλιν ἐκτίσαν, *& in Sethroite nomo urbem condiderunt; ex quâ irruptione factâ Ægyptios subjugaverunt.* Vox *nomus* prolepticè usurpatur: Ægyptus demum post annos septingentos à Sefostre in Nomos divisa est. Tractus autem intelligitur iste, qui Nilum interjacet & Serbonidis lacum. g) *Sethroites nomus ad lacum est.* Plinius h) *Quæ juxta Pelusium est regio nomos habet Pharbætiten, Bubastiten, Sethroiten, Taniten.* Sethroites & Bubastites ad Orientem Bubastici fluvii; Tanites & Pharbætites ad Occidentem: Sethroites & Tanites ad mare; Bubastites & Pharbætites in mediterraneis. *Abris* itaque, *urbs Typhonis, & Sethron* eadem urbs est, quæ à Græcis *Pelusium* nuncupatur.

Struxerunt Israelitæ *Urbes thesaurorum, sive Urbes horrea*, ut Syrus. Manetho rem explicat; *Rex inde messis tempore veniebat, ut frumenti mensuram iniret, & stipendia exolveret.*

Historia S. duas urbes nominat *Pithom & Rameses*: neque aliter Interpretes. Targum Hierosolymitanū reddit *Tenin & Philusin*, id est, *Tanin & Pelusium.* A Tani, reges *Tanita* dicti; Pelusium, *Abaris.* Suspiciari liceat ἐν ἀπὸ δυοῖν (quod Judæis usitatum est) hîc dici

dici potuisse; urbemque unam intelligi a) *in terrâ Ramefis*, in quâ habitabant Israelitæ. Arabica versio quasdam urbium regiones hic exprimit. Sanè *urbs Ramefis* alibi non occurrit.

a) Gen. 47. 11.

Græci interpretes tertiam urbem addunt. *Ἰκοδόμησαν πόλεις ὀχυράς τῷ Φαραῶ, τὴν τε Πειθὺν, ἔΡαμεοσῆ, καὶ Ὠν, ἣ ὄντιν Ἡλιόπολιν, Ἰκοδόμησαν τὰς πόλεις τὰς ἀπὸ τῆς Συρίας καὶ τῆς Ἀραβίας ἐμ-*

b) Diod. S. l. 1. p. 36. d.

βολὰς ἀπὸ Πηλυσίας μέχρις Ἡλιόπολεως, καὶ τῆς ἐρήμου, τὸ μῆκος ὅτι τεταδίς χιλίας καὶ πεντακοσίας, Μυνίει (fossa scilicet) Orientale Ægypti latus, contra Syrorum ἔΡαβῶν ἰρρυptiones, ἀπὸ Πελυσίου περὶ τὸν Ἡλιόπολιν ἄχρις, ἀπὸ 1500 σταδίων ὀκτακοντακίους. Quæ quidem non sunt hujus ævi.

c) Josephus autem inter labores Israelitarum enumerat τὸν ποταμὸν εἰς διαρρυχὰς πολλὰς ἀγαγεῖν, *fluuium in fossas derivare: τείχη τε οἰκοδομῆσαι ταῖς πόλεσι καὶ χώματα, Urbibusq; mania extruere, ἔΡαγγες contra Nili inundationes: addit insuper Pyramidum extruentionem, de quâ d) diximus. Manetho dicit Orientales partes maximè munitas fuisse: an Heliopolim intellexerit, incertum. Certè LXX interpretes inter Urbes munitas, quibus operam impenderunt Israelitæ, Heliopolim recensent.*

c) Antiq. l. 2. c. 5.

d) p. 48.

De Pelusio autem nullum est dubium. Munimentum hoc, omnium vetustissimum, e) *Robur Ægypti*, etiam Ezechielis tempore, habebatur. *Πρᾶσιδιον αὐτῇ ἐποσῆται τοῖς στρατοῖσι 240000. Παυλὸς ὀστὲρ Μανέθῳ ποῖνι τὸν τόπον, ἔΡαχρῶν ἔχοντα μυσίων τὴν περικύκλον, ἔΡαβεντὸν περικύκλον 10000 iugerum.* Quodlibet quadrati latus fuerit 2500 iugerum; area 6250000. Idem hic 240000 hominum numerus, post annos circiter 500, in Syriam etiam exiisse dicitur, postquam à bis totidem, id est, 480000 militibus obsessi fuissent. Ingentes quidem isti numeri: verum Ægyptum seculis sequentibus supra 7000000 hominum aluisse comperimus. Sunt autem in hoc fragmento multa disciplinæ militaris antiquissimæ vestigia; Castrorum metatio, præsidia, urbium munitio, custodia, militum stipendia & exercitatio.

e) Ezech. 30. 15.

Hæc de inopinato Pastorum adventu: de illorum decessu, ad Seculum XII.

Ægyptiorum Colonia.

- Æ**gypto ad hunc modum à Pastoribus occupatâ, incolarum veterum pars magna solum vertere & novas sedes quærere coacta est. e) *Istrus de Colonis Ægyptiorum* scripsit (sub Ptol. Euergete) sed periit liber. Diodorus quasdam habet illorum ἀποικίας. Quæ de Babylone narrat & de Athenis, hoc Seculum spectant. b) *Ægyptii*, inquit, *colonias plurimas ex Ægypto in terrarum orbem disseminatas fuisse dicunt. In Babylonem enim* (Babyloniâ : nondum condita Babylon) *colonos deduxit Belus, qui Neptuni & Libyæ filius habetur; & posita ad Euphratem sede, instituit Sacerdotes ad morem Ægyptiorum exemptos impensis & oneribus publicis, quos Babylonii vocant Chaldaeos; qui, exemplo sacerdotum & physicorum astrologorumq; in Ægypto, observant stellas. Hestius de hac transmigratio-* ne dixit, c) *Sacerdotes qui effugerant* (ex hoc scilicet Ægypti incendio) *sacra Jovis Enyalii rapientes, in Senaar Babylonie agrum pervenisse.* Ζῶς Εὐνάλιος est Βῆλος Agei. Hinc lux d) *Paulaniae: Belus Babylonius à Belo homine Ægyptio Libyæ filio nomen habet. Atque hæc verisimilis est Beli Babylonii origo.*
- e) *Athenienses Ægyptiorum colonos fuisse, tum alii, tum Theopompus tradit* ἐν τῷ Τελευκάρῳ. Diodorus, f) loco citato; *Dicunt τὰς Αἰθιοπίδας ἀποικίας εἶναι Σαΐτων τῶν ἐξ Αἰγύπτου, Athenienses colonos esse Saitarum ex Ægypto. Et cognationis argumenta proferunt: quod illi Græcorum soli Urbem vocent Αἴτυ, à vocabulo astu quod apud ipsos est: & quod illorum πολιτεία in tres classes digesta, & eodem modo ordinata sit quo Ægyptiorum. I. Εὐπατεῖδαι, qui in disciplinis maximè exercitati & ad summos honores provecti, sicut in Ægypto Sacerdotes. II. Γεωμόροι, quorum est arma comparare & pro patriâ militare, sicut in Ægypto Γεωργοὶ subministrant milites. III. Opifices: qui artes illiberales exercent & ministeria necessaria obeunt, cui ordini similis est apud Ægyptios. Argumentis istis adjice Atheniensium veterum vestes lineas, more Ægyptiorum; quas non diu ante Bellum Peloponnesiacum gestare desierunt.* g) ὁ πολὺς χρόνος ἐπειδὴ χιτῶνας λινῆς ἐπαύ[ατο] φορεῖν. Adde etiam, quod ad Saitas propriè pertinet, cultum Minervæ, quæ fuit notissimum Saitarum numen. Hinc h) *Plato de Saitis, Μάλιστα, inquit, Φιλαθλιάται, καὶ ἵνα τρέπονται οἰκεῖν.*

a) Constant.
Porphyrus.
Them. 15.

p. 46.

b) Diod. l. 1.

p. 17. a.

c) supra p. 32.

d) Messeniac.
p. 261.

e) African. a.
pud Euseb.

Pr. l. 10. c. 10.

p. 491.

f) p. 17. b.

g) Thucyd. l. 1.

h) in Timæo,
p. 1043. a.

οἱ κείνοι τῶνδ' εἶναι Φασίν, Atheniensium amici sunt, sed eis genere quodam conjunctos esse ajunt.

Pergit Diodorus, γεγονέναι δὲ καὶ τῶν ἡγεμόνων τινὰς Αἰγυπτί-
 ρας πρὸς τοῖς Ἀθιναίοις, quosdam Egyptios Atheniensibus praeuisse.
 Tres memorat, Peteon Menesthei patrem, Cecropem, & Erechtheum.
 Desideratur Cecropis nomen: Locus enim mutilus est; sed res indi-
 cat. Τὸν γὰρ Πέτῳ (Πέτῳ) τὸν πατέρα Μενεσθέως ἔσφαλλον-
 τος εἰς Τροίαν ** (desunt nonnulla) ** Φανερώς Αἰγυπτίου ὑπάρ-
 ξαντα τυχεῖν ὑπερβῆν Ἀθιναίων πολιτείας τὴ καὶ βασιλείας Διφύης
 δ' αὐτὸς γεγονότος. Ista in editis male conjuncta sunt. Peteus e-
 nim Orneii filius, Erechthei Regis nepos, ab Aegeo Athenis pulsus, in
 Phocide consenuit; Cecrops autem & διφύης fuit, & Rex Athenar-
 um; de quo amplius inquirendum est.

Cecrops.

Gemina a) natura veram causam Athenienses ipsi non possunt red- a) Diod. l. 2.
 dere: manifestum est quod cum politica duplicis, Graeca & Barbarae, p. 17. c.
 municeps esset, habebatur διφύης, partem bestiae habens, partem homi-
 nis. b) Apollodoro, Cecrops est αὐτόχθων, συμφύης ἔχων σῶμα αἰ- b) Apol. l. 3.
 δρός καὶ δράκοντος, indigena, corpus habens hominis simul & serpentis. p. 191.
 Alii autem alias rationes excogitarunt. c) Sive ob longitudinem c) Euseb. n. 460
 corporis; sive idcirco quod quum esset Aegyptius utramque linguam
 sciebat. d) Διὰ μῆκος σώματος ἔτω καλέμενον, ὡς φησὶν ὁ Φι- d) Syncell.
 λόχορος ἢ ὅτι Αἰγυπτίων τὰς δύο γλώσσας ἠπίσταντο. e) Eustathius p. 153. a.
 ex fabulis refert illum ὑπὸ Ὀφείως εἰς αἰθρῶπον ἐλθεῖν, ἐπειδὴ ἐκεί- e) In Dionys.
 ντος ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα καὶ τὸν βάρβαρον Αἰγυπτιασμὸν ἀφεί- p. 56.
 σας ἀνελάβετο πρόπας πολιτικῆς. Sed est magis verisimile illum
 ex Aegypto mores magis civiles in Graeciam induxisse. Alii dicunt
 illum homines per copulam διφύεις fecisse, & f) legem tulisse, ut vir- f) Suid. in
 gines uni viro elocarentur, secundum legem in Aegypto à Vulcano latam. Πεομνηθ.
 g) Ἐν Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἐνὶ ἑσώξεν, ἀνέδην τὸ πρότερον g) Ath. nei,
 ἔσων τῶν σιωδῶν καὶ κοινογαμίων ὄντων, Cecrops primus Athenis l. 13. p. 555.
 unam feminam uni viro conjunxit; cum antea promiscue congrede-
 rentur, nuptiaeque essent communes. Est autem rationi maximè con-
 sentaneum naturam geminam illi attributam fuisse, h) Διὰ τὸ ὑπὸ h) Suid. ib.
 Αἰγυπτίῳ γένεσθαι, καὶ εἰς Ἑλλάδα ἐλθεῖν καὶ βασιλεύσαι, quod ex Aegy-
 pto

pto oriundus venit & regnavit in Græciâ. Hic enim primus est qui in Græciam transfretâsse, & sedes ibi posuisse, memoratur.

Littora Ægypti importuosa sunt, adeoque Ægyptii rerum nauticarum imperiti; Phœnicia autem maritimis urbibus frequens: aperto mari, & portuum securitati aderat mons Libanus, fabricandis navibus materiæ feracissimus. Hinc Phœnices primi mortalium rei nauticæ operam dederunt: hinc profectioes navales; hinc longinqua perscrutantur littora. a) *Φοίνικες μὲν αὐτὶ καὶ ἐμπό-
ρῃαν τοῖς Ἕλλησιν ἐπεισπλέοντες ἐνθὺς ἐγνώσθησαν & δι' ἐκείνων
Αἰγύπτιοι, Phœnices propter negotiationem ad Græcos navigantes pro-
tinùs innotuerunt; & per illos Ægyptii.* Neque fuit ista vagandi li-
bido à Phœnicum ingenio aliena; aut sine Deorum exemplo. b) Sanchuniathon tradidit, & Saturnum & Astarten terrarum orbem peragrâsse. c) Herodotus (ex sermone Persarum) refert Phœnices à mari Rubro in hoc mare profectos, positis sedibus in eâ regione quam nunc quoque incolunt, continuo longinquis navigationibus incubuisse, vecturisque mercium Ægyptiarum & Assyriarum faciendis. Alibi: d) Phœnices (ut ipsi memorant) quondam mare Rubrum accolebant: illinc transgressi, maritima Syriæ habitant. Is autem Syriæ tractus, & quicquid Ægypto tenus est, Palæstina vocatur. Huic sententiæ accedit is, qui de Azoto urbe dixit, e) *Ταύτῳ ἔκτισεν εἰς τῶν ἐπαελη-
θόντων ἀπὸ Εὐθεῆς θαλάσσης Φυγάδων, illam condidit unus adve-
narum qui è Rubro mari fugerunt.* Strabo tamen rem dubiam facit. * Alii, inquit, referunt Phœnices & Sidonios nostros esse colonos eorum qui sunt in Oceano, addentes, illos ideo vocari Phœnices (puni- ceos) quòd mare Rubrum sit: οἱ δ' ἐκείνους τῶν, Alii illos horum colonos fuisse existimant. Ambiguitatis in causâ nimia vetustas. Utcunque sit, extra dubium est hisce seculis Phœnices velificationibus inclaruisse: & Cecropem è Phœniciâ solvisse verisimillimum est. Hactenus autem f) ratibus navigabatur, inventis in mari Rubro inter insulas à rege Erythra.

Cyprum appulisse Cecropem innuit Porphyrius. In urbe, g) *ἡ δὲ πόλις ἡ νῦν ἔστιν ἡ Σαλαμίς, olim vero Coronis dicta, mense secundum Cyprios Aphrodisio, mactabatur homo Agraulo filia Cecropis & Agraulidis nymphe: & duravit consuetudo usque ad Diomedis tempora: tunc mutata est, ita ut homo sacrificaretur Diomedī. Intra unum autem septum erat & Minervæ templum, & Agraulis, & Diomedis. Ma-
ctan-*

Etandus ab ephebis ductus cum aram ter circumierit, sacerdos eum lanceâ confodit per stomachum, & sic super rogam constructum ὀλοκαύ-
τιζεν cremabatur totus. Hunc morem sustulit Diphilus rex Cypri tem-
poribus Seleuci Theologi, & ritus iste in sacrificium bovis mutatus
est. Salamis in Cyprio condita est à Teucro post bellum Troja-
num. Agraulos Cecropis uxor a) *Actæi filia* dicitur. Cecrops a) Apollodor.
autem & αἰθρωποθύσιαν & Minervæ cultum in Cyprum introduxis- l.3.
se videtur.

Cecropem Minervæ cultum in Græciam attulisse certius est:
b) & ex Minervæ nomine, quæ Græcè Ἀθηνᾶ dicitur, Athenæ nun- b) Euf. n. 460.
cupatæ. Illa ἐφύτλυσεν ἐλαίαν ἢ νύω, ait c) Apollodorus, ἐν τῷ c) L.3.p.192.
Πανδρυσίῳ δέικνυ), produxit Oleam, quæ nunc in Pandrosio ostendi-
tur: ut Ruminæ fici, Romæ. Olea illa, à Persis d) accensa, ad d) Pausan. l.1.
duos cubitos eodem die repullulasse fertur. Quidam tamen Miner- P.48.
væ, Ogygis tempore, e) ad Tritonem Bæotie fluvium nutri- e) Ib. l.9:
tam; alii ad Lacum Tritonis in Libyâ natam fabulantur. P. 593.

Cecropem etiam Jovis cultum in Græciam induxisse ferunt.
f) Primus Cecrops bovem immolans Jovem appellavit, g) Ζῆνα f) Euf. n. 463.
προσηγόρευεν. De victimâ dissentit h) Pausanias. Ο μὲν Δία g) Syncell.
τὸ ὠνόμασεν Πατρὸν πρῶτον, καὶ ὅποσα ἔχει ψυχῶν, τέτων μὲν h) L.8. p. 456.
ἡζύωσεν ὁδὲν θύσαι πέμματα ἢ ὀπιχώρια ὅτι τὰ βωμῶν κατήγαγεν,
Cecrops primus Jovem Supremum nuncupavit, & nihil vitæ præditum
ei immolandum duxit, sed liba patria ad aram porricienda sanxit.
Alibi Eusebius: i) Cecrops primus Jovem appellavit Deum; primus i) Euf. Præp.
Athenis aram statuit; primus Minervæ statuam posuit: & post illum l.10.c.9,
οἱ παρ' Ἑλλήσι θεοὶ πάντες ἡγεαλογεῖν), tota Græcorum numinum
genealogia textitur. Epiphanius etiam de Græcorum theologiâ:
k) Συγγραφεὶς καὶ ἱστοριογράφοι ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐρασιτάμηροι k) Hæref. l.1.
ἐθνομύθησιν ὡς λάνης, Scriptores & historici à fabulosis Ægyptiorum §.7.
erroribus collectam corrogant. l) Μετηνέχθη ἢ ἑλθὺς εἰς Ἑλλάδα l) Ibid.
ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῆς Κέκροπος, Ista autem ab ætate Cecropis in
Græciam translata sunt. Ex Ægypto itaque fuit superstitionis Græ-
cæ origo.

m) Athenis mos à Cecrope (ut ajunt) permansit corporis terrâ hu- m) Cic. de
mandi; quam cum proximi injecerant, obductaque terra erat, frugibus Leg. l.2. prope
obserebatur; ut sinus & gremium quasi matris mortuo tribueretur; so- finem.
lum autem, frugibus expiatum, ut vivis redderetur. Sequebantur e-
pula.

pula, quas inibant coronati : apud quas, de mortui laude cum aliquid veri erat prædicatum (nam mentiri nefas habebatur) iusta confecta erant. Posteaquam (ut scribit Phalereus) sumtuosa fieri funera & lamentabilia cœpissent, Solonis lege sublata sunt.

a) Strab. l. 9.
p. 397.

De statu politico, a) sufficiat adjecisse quod tradit Philochorus. Cum Cares à mari, Bæoti Aones dicti à terrâ regionem Atticam popularentur, Cecrops primus multitudinem in XII urbes congregavit; quarum nomina sunt Κεκροπία, Τετραπόλις, Επακρία, Δεκέλφα, Ελκσις, Αφύδνα, Θόρικος, Βραύρων, Κύθηρος, Σφήτις, Κηφισία, Φάληρος. Theseus demum XII urbes in unam contraxit. b) Tetrapolis fuerunt Οινόη, Προβάλινθος, Τελικόρυθος, Μαργαθών.

c) In Aθ. &
Δία.

d) Strab. l. 9.
p. 407. b.

e) Pausan. l. 2.
p. 577.

Præter Athenas Atticas erant etiam Bæotica, quæ alio nomine Ορχομήδος & Eubæica, quæ Διάδες dictæ; aliæque quas numerat c) Stephanus. d) Athenæ & Eleusis ad Tritonem fluvium sitæ, cum Cecrops (potius Ogyges) præesset Bæotia tunc Ogygia dicta, postea e) diuino deletæ sunt.

Æra Attica.

f) Marm.

Ab adventu Cecropis consurgit Æra Attica, per Reges Archontesq; Athenienses deducta; ad quam res Græcæ accommodantur. Author Parius Arundelliani Marmoris f) ἀνέγραψε τὰς ἀνωθεν χρόνους, δεξάμενος ἀπὸ Κέκροπος τὰ πρῶτα βασιλεύσαντος Αθηνῶν εἰως ἀρχοντος Αθηνῶν Διογνήτης, descripsit superiora tempora, auspiciatus à Cecrope primo Athenarum rege usque ad archontem Athenis Diognetum : Id est, per annos 1318. Terminum hujus intervalli citiorem constituit Seldenus ad annum Per. Jul. 4450. De me annos 1318, habes annum Per. Jul. 3132, sive primum Cecropis, atque Æræ Atticæ.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ἧς Κέκροψ Αθηνῶν ἐβασίλευσε, ἣ ἡ χώρα Κεκροπία ἐκλήθη, τὸ πρότερον καλεσμένη Ἀκτική ἀπὸ Ἀκταίης τῆς αὐτόχθονος, ἔτη ΧΗΗΗΔΠΙΙ.

Ex quo Cecrops Athenis regnavit, & regio Cecropia dicta est, antea nuncupata Aethica ab Aethæo indigenâ, anni 1318.	Æra Attica.
---	-------------

ΑΦ'

Ex

ΑΦ' ὃ Δευκαλίων ὡρᾷ τὸν
Παρνασσὸν ἐν Λυκωρείᾳ ἐβασί-
λευσε, βασιλεύοντι Ἀθηνῶν Κέ-
κροπος, ἔτη ΧΗΗΗΔ.

Ex quo Deucalion jux-
ta Parnassum in Lycoriâ
regnavit, regnante Athe-
nis Cecrope, anni 1310.

Æra.

Attica.

9

Satis convenit Eusebio cum Marmore, de intervallo ab initio
Cecropis ad *Excidium Trojæ*; non item de intervallo proximo, à casu
Trojæ ad *Primam Olympiadem*. Unde evenit ut initium Cecropis,
totumque hoc intervallum, apud Eusebium annis 26 recentius sit
quàm in hac ἀναγραφή· monuimus a) suprâ, rationem daturi ad Tro- a) p. 84.
jæ captæ epocham.

Ad SECVLUM IX.

Epochæ Marmoreæ.

ΑΦ' ὃ δίκη Ἀθηνῆσιν ἐχλύετο
Ἀρεΐ ἐ Ποσειδῶνι ὑπὲρ Ἀ-
λιρρόθιος τὸ Ποσειδῶνι, καὶ ὁ τό-
πος ἐκλήθη Ἀρεΐ παγῶ, ἔτη
ΧΗΗΙΔ' ΔΠΙΙ, βασιλεύοντι Ἀ-
θηνῶν Κραναῖος.

ΑΦ' ὃ Κατακλυσμὸς ἐπὶ Δευ-
καλίωνος ἐχλύετο, καὶ Δευκαλίων
τὸς ὁμῆρας ἐφυγὼν ἐν Λυκωρεί-
ας εἰς Ἀθήνας, περ ον καὶ
τὸ Διο υο ολ μλξ-
τοισι ονιολ ο τὰ Σωτή-
ρια ἔθυσεν, ἔτη ΧΗΗΙΔ' ΔΠ, βα-
σιλεύοντος Ἀθηνῶν Κραναῖος.

ΑΦ' ὃ Ἀ... κλύων Δευκαλίωνος ἐ-
βασίλευσεν ἐν Θερμοπύλαις, ἐ-
συνῆγε τὸς περὶ τὸν ὄρεον οἰκῶν-
τας, ἐὼν ὠνόμασεν Ἀμφικλύονας καὶ
π... νξ... καὶ νῦν ἐπὶ θύραισιν Ἀμ-
φικ-
Φι-

EX quo Mars & Ne-
ptunus judicio egerunt
de Halirrhotbio Neptuni
F. & locus nuncupatus est
Areopagus, anni 1268, re-
gnante Athenis Cranao.

Æra

Attica.

51

Ex quo Diluvium sub
Deucalione contigit, & is
imbres effugit ἐ Lycoriâ
ad Athenas
& (Jovi Phyxio)
Sacra pro salute fecit, an-
ni 1265, regnante Athe-
nis Cranao.

54

Ex quo Amphictyon
Deucalionis F. regnavit
Thermopylis, & congrega-
vit accolæ vicinos, & no-
minavit eos Amphictyo-
nas

P 2

nas

Φικίονες, ἔτη ΧΗΗΙΔ'ΠΙΙ, βασιλεύοντες Ἀθηνῶν Ἀμφικίονος.

Ἀφ' ἧς Ἑλλῆς ὁ Δῶκε... Φθιώτιδας ἐβασίλευσε, ἔπειτα Ἑλλῆς ὠνόμαθον τὸ πρῶτον Γραικοὶ καλέμενοι· καὶ τὸν ἀγῶνα Παναθηναίᾳ... ὡς ΧΗΗΙΔ'ΠΙΙ, βασιλεύοντος Ἰ. Ἀθηνῶν Ἀμφικίονος.

Ἀφ' ἧς Κάδμος ὁ Ἀγήνορος εἰς Θήβας ἀφίκετο... ἐκίσειεν τὴν Καδμείαν, ἔτη ΧΗΗΙΔ'Π, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικίονος.

Ἀφ' ἧς... ἡ... νίκης ἐβασίλευσαν, ἔτη ΧΗΗΙΔ'Π, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικίονος.

Ἀφ' ἧς ναῦς... ἡ... ὡς ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπλάσθη, καὶ ὠνόμαθον Πεντηκόντορος, καὶ αἱ Δανάη θυγατέρες... ὡς καὶ βα... αἰεὶ καὶ Ἑλικὴ καὶ Ἀρχεδίκη ἀποκληρωθεῖσαι ὑπὸ τῶν λοιπῶν... ἀν... καὶ ἔθυσαν ἐπὶ τῇ ἀκτῆς ἐν Παρᾷ... ἀδὲ ἐν Λινδῶν τῇ Ῥοδίας, ἔτη ΧΗΗΔΔΔΠΙΙ, βασιλεύοντος... .

... Ἰόνιος Παναθηναίοις τοῖς πρῶτοις ἡρώδεσι, ἅρμα ἐξέλεξε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐδείκνυε, καὶ Ἀθηνῶν

nas & P. . . . etiamnū sacrificant Amphictyones, anni 1258, regnante Athenis Amphictyone.

Ex quo Hellen Deucalionis F. in Phthiotide regnavit, & Hellenes nominati sunt qui antea Graeci appellati; & certamen Panathenaeorum 1257, regnante Athenis Amphictyone.

Ex quo Cadmus Agenoris F. Thebas advenit condidit Cadmi- am, anni 1255, regnante Athenis Amphictyone.

Ex quo nicā regnāvunt, anni 1252, regnante Athenis Amphictyone.

Ex quo Navis ex Aegypto in Graciā transmisit, & nuncupata est Pentecontorus, & Danae filiae Amymone & B. & Helice & Archedice sorte lectae à ceteris filiabus & sacrificabant super littus in Para . . . ade in Lindo, quae Rhodi urbs est, anni 1247, regnante Athenis Erichthonio.

Ex quo Erichthonius, Panathenaeis primò celebratis, currum junxit & certamen edidit, & Athenien-

Æra. Attica. 61

62

64

67

72

Diluvium Deucalionis.

a) Strab. l. 9.
p. 406.

b) supra p. 114

c) Herodot.
l. 7. c. 129.

DUO apud Græcos celebrantur Diluvia : Alterum in Bœotiâ tempore Ogygis, ante annos 250, quando a) *Copais lacus, obstructis in imo meatibus, aucta est usque ad loca habitata : ita Eleusinen & Athenas absorptas* b) diximus. Alterum Deucalionis, in Thessaliâ, quam c) *montes undique præcludunt; ad Orientem Pelion & Ossa, ad Aquilonem Olympus, ad Occidentem Pindus, ad Meridiem Othrys. Peneus, in quem alii confluunt amnes, per planiciem fertur, & per unum angustumque anfractum exit in mare. Ferunt hos fluvios olim (sub Deucalione puta) Thessaliâ fecisse pelagus, & Neptunum fecisse anfractum illum per quem meat Peneus. Sanè Neptuno Deucalion coætaneus erat. Nondum autem uno Thessaliæ nomine innotuit regio ista; è quâ Homerus decem populos totidemque Dynastas ad bellum Trojanum recenset.*

p. 882.

De Deucalionis Diluvio, ritumque Hieropolitano ab eodem instituto, legendus Lucianus, de Deâ Syriâ. Porro Deucalion cultum Deorum docuisse fertur.

d) Apol. Rhod
l. 3. v. 1085.

d) *Ενθα Προμηθεὺς
Ἰαπετιονίδης ἀγαθὸν τέκε Δευκαλίωνα,
ὃς πρῶτος οἰκίσας πόλιν ἔδειματ' ἡνὲς
Ἀθανάτοισι, πρῶτος δ' ἔσθ' ἀνθρώπων βασιλεύσει.*

Ubi Prometheus

*Iapeto satus bonum genuit Deucalionem;
Qui primus condidit urbes, & extruxit templa
Diis, & primus inter homines regnavit.*

e) V. Pyrrhi
initio.

Scholiastes ibi : *Hellanicus tradit Deucalionem Promethei filium regnâsse in Thessaliâ, & aram XII Diis construxisse. Thessalia autem prius vocabatur Hæmonia.* e) Plutarchus; *Quidam tradunt Deucalionem & Pyrrham, constructo apud Dodonam templo, ibi consedis- se in Molossis. Oraculum autem Dodonæum ex Ægypto advectum esse* f) docuit Herodotus.

f) supra p. 64.

g) Augustin.
Civ. Dei l. 8.
c. 10.

g) *Uti Varro scribit, regnante Atheniensibus Cranao, successore Cecropis; ut autem nostri Eusebius & Hieronymus, adhuc eodem Cecro-*

pe manente, Diluvium fuit quod appellatum est Deucalionis, eò quod ipse regnabat in earum terrarum partibus ubi maximè factum est. Var-
roni convenit cum Marmore; Syncellus etiam a) sub Cranao: neque a) p. 197. b.
dissentiant Tatianus & Clemens, qui sub Crotopo συλχεῖν collo-
cant. Orosius Amphictyonis temporibus attribuens, extrema Cro-
topi respexisse videtur.

Quòd, post Tatianum, Clemens Alex. Eusebius, Syncellus, alii,
Deucalionis Diluvium, & Phaëtonis Incendium (res satis contrari-
as) in idem tempus conjiciant; id quidem ex Platonis Timæo de-
promptum est; b) quem consulas. Plato autem, ex ægyptiorum b) p. 1043. c.
disciplinâ tradidit. Illi Majorem ἀποκατάστασιν, hoc est, redintegra-
tionem, per ἐκπύρωσιν, aut per κατακλυσµὸν perfici c) docuerunt. c) supra p.
9. 10.

Neque Belli, inter Athenienses atque Atlanticos, d) ante 9000 d) In Critia
annos gesti, meminisse, (quod Solonem ab ægyptiis audivisse com-
miniscitur Plato) si Crantor olim, & Platonis interpretes, historiam
eam veram fuisse non asseverassent. Multò sobrius Origenes, Por-
phyrius, Proclus allegoriam esse existimârunt.

Concilia Amphictyonica.

NON una fuit apud Græcos Ἀμφικτυονία: vetustissima quidem
Thessalica hæc, quæ idcirco instituta est ut essent Græci e) φίλοι e) Dion. Ha-
ρὸ ἀλλήλοις, λυπηροὶ ἢ τίς βαρβάρους ἐφοβέροι, sibi invicem ami- lic. 1. 4. p. 299.
ci, sed Barbaris graves & formidabiles. f) Enumerantur gentes f) Æschinis
XII, quæ Concilii participes essent: Extra πόλιν, VII; Oetæi, (aliis Orat. περὶ
Ἰωνίαν) Malienses, Phthiotæ, Thessalæ, Magnetae, Perrhæbi, Dolopes παρὰ πρὸς βί-
(ab Æschine omissi, quòd forsan ejus ætate interierat gens Dolo- 25 p. 262.
pum:) Intra πόλιν, V; Locri, Dorienses, Phœenses, Bæoti, Jones. g) g) L. 10. p. 622
Pausanias Perrhæbos omisit & Bæotos; Suidas, Harpocraton & Mi-
chael Apostolius Thessalos & Locros. Convenire soliti erant Am-
phictyones bis quotannis ad Thermopylas; ubi h) Cereris Amphi- h) Herod. 1. 7:
ctyonidis templum, sedilia Amphictyonibus, & ipsius Amphictyonis de- c. 200.
lubrum extructa sunt. Synodus Πυλαία vocatur, & assessores Πυ-
λαγόροι.

Alterum Ἀμφικτυονικὸν σύστημα apud Delphos i) institutum i) Strab. 1. 9:
fuit, quod & de publicis rebus consultaret, & communem Templi procu- p. 420.
rationem sustineret, quum pecuniæ grandes & donaria deposita custo-
diâ

diâ atque sanctimoniâ indigerent. Vetustiora ignorantur; sed Acrisius memoratur primus qui Amphictyones (hos) ordinaverit, & urbes definiverit quibus in consessu eo esset jus suffragii. Convenerunt primò XII urbes, (non gentes) postmodo urbes plures se adjunxerunt. Concilium vocabant Pylæam; erat & vernum & autumnale; & Cereris sacrificabant Pylagoræ. Amphictyones hi, postquam Pythia instituta sunt, ludis istis præsidebant: Neque publicas Græciæ, sed Templi Delphici res sacras procurabant. Concilium hoc ad alterius exemplar compositum est; eadem utrobique vocabula. a) Ἀμ-

a) Hesychius,

Φικτύονες, ὡς οἱ κοῖ Δελφῶν, συναγόμενοι ἐπὶ Πυλαίαν, Πυλαγόρα, & ἱερομνήμονες, Amphictyones, circumhabitantes Delphos, congregati ad Pylæam, Pylagoræ & sacrorum memores dicuntur. Pausanias u-

b) L. 7. p. 445.

trofque distinguit: dicit, b) Conventum Achæorum ad Ægium celebra-
ri, καὶ τοῖς ἐς Θερμοπύλας τε, καὶ ἐς Δελφὸς οἱ Ἀμφικτύονες, sicut
tâm ad Thermopylas, quàm ad Delphos Amphictyones. Sanè magna

c) Herod. l. 2.

c. 180. l. 5.

c. 62.

fuit utriusque vel similitudo, vel confusio. Neque enim c) Amphictyones, qui templum Delphis trecentis talentis construendum locârunt,

d) L. 7. c. 22c.

iiidem d) Amphictyones fuerunt, qui epigrammatis & cippis exornârunt Leonidam ducesq; alios qui cum illo occubuerunt. Ab isto cœtu, ob direptionem Templi, semoti sunt ipsi e) Phocenses à Philippo

e) Pausan. l. 10.

p. 622.

Macedone post decennale bellum Sacrum; tandem verò, ob rem strenuè gestam contra Brennum Gallum, Delphos adortum, Amphictyonatum receperunt. Ad Delphicam hanc societatem pertinet

Ætolorum illud III virorum sacrorum monumentum.

f) Gruter. p.

129. 15. &

p. 1021. 7.

f) ΕΠΙ. ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ. ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ.

ΠΤΑΛΙΑΣ ΗΣΙΗΣ. ΙΕΡΟΜΝΗΜΟΝΟΤΝΤΩΝ. ΑΙΤΩΛΩΝ.

ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΥ. ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΥ. ΔΑΜΩΝΟΣ.

Tertia Αμφικτυονία etiam Sacra fuit; instituta ad tuendam τὴν ἀσυλίαν. Templi, quod Neptuno sacratum est in Calauriâ insulâ.

g) Strab. l. 8.

p. 374.

g) Ἡν δὲ καὶ Ἀμφικτυονία ἦς ὡς τὸ ἱερόν τε τοῦ ἐπὶ τὰ πόλεων, Fuit etiam ad hoc Templum Amphictyonatus quidam urbium VII; Quarum nomina Hermione, Epidaurus, Ægina, Athenæ, Prasîæ, Nauplia & Orchomenus Minyæius. h) Androtion dixit, quòd Εξ ὁρχῆς ἀφίκον-

h) Pausan. l. 10.

p. 622.

το ἐς Δελφὸς ὡς τὰ τῶν περὶ σιχέντων συνεδρεύοντες, & ὄνομα θύωαι μὲν Αφικτύονας τὰς συνελθόντας, Initio assessores è finitimis convenerunt Delphos, & qui coierunt nominati sunt Αφικτύονες

(ab

(ab ἀφικέσθαι) ἐκνικῆσαι ἢ ἀναχρῆνον τὸ νῦν σφισιν ὄνομα, per
tempus autem obtinuit nomen Amphictyonum. a) Anaximenes no- a) Harpocrat.
men deducit ἀπὸ τῆς παλαιότητος εἶναι τῶν Δελφῶν τῆς συναχθέντας Αμφ.
quod coacti essent Delphis circum-vicini, quasi, Αμφικλίονες, Scho-
liastes b) Thucydidis : Περικλίονες εἰσὶ, καὶ ἀμφικλίονες, οἱ παλαιότεροι
κλίοντες. b) L. 3. p. 242.
n. 4.

His exemplis, in Asia, c) Panionium ex XII urbibus; & Triopi- c) Herodot.
um Doriense ex VI, à colonis Græcis instituta sunt, Sec. XIV. l. i. c. 143.
144.

Cadmus.

Altera Ægyptiorum exulum colonia in Græciam deducta est à
Cadmo Agenoris filio. d) Phœnix & Cadmus de Thebis Ægy- d) Eul. n. 562.
ptiorum in Syriam profecti apud Tyrum & Sidonem regnaverunt. De-
in, e) Raptâ Europâ, Cadmus regnavit Thebis. e) n. 587.

f) Cadmus Agenoris filius à rege missus ad quærendam Europam f) Diod. Sic.
Rhodum navigavit : & cum tempestate jactatus vovisset se templum, l. 5. p. 227, d.
Neptuno structurum, servatus in eâ insulâ templum illi Deo condidit, &
Phœnicibus quibusdam ibi relictis ejus curam demandavit ; qui in Ja-
lyssiorum societatem coaluere ; & ex iis fuit Sacerdotum successio. Jaly-
ssæ urbs fuit g) Achæa, postea Jalyssus dicta, quam condiderunt Heli- g) Ibid. c.
adæ. De Telchinibus & Heliadis, Rhodi incolis, multa h) Diod.
quem consulas. h) p. 326, d.

Præter Neptuni cultum, etiam ἀνθρωποθυσία Phœnices in hanc
insulam intulisse videntur. i) Rhodi, mense Metagitnionε ἐκτεῖναι- i) Porphyr. de
μῆς XVI Kal. Novemb. homo sacrificabatur Saturno. Qui mos, Abstin. l. 2.
cum diu invaluisse, immutatus est. Nam ex capite damnatis unum, S. 54.
servabant usque ad Saturnalia, quem instante festo, extra portas produ-
centes, juxta Aristobula fanum jugulârunt, vinum propinantes.

k) Cadmus Delphis Phocidem (vel Thebaidem) versus pergens, k) Pausan. l. 9.
vaccam habuit itineris ducem, emptam à bubulcis Pelagontis, ὅπῃ ἦ ἕκα- p. 559,
τέρως τῆ βοῦς πλάγῃς σημεῖον ἔτι εἶναι λεγόν, εἰκασμῶν κύκλῳ
τῆ πελιδνῆς, ὅπῃ τῇ πλήρης, in utroque item latere habentem signum
candidum; circulo simile Plenilunii. Oportebat autem, ex Oraculi ius-
su, Cadmum cum exercitu ibi sedem ponere, ubi bos fessa procubisset.
Oraculum habes, apud Aristophanis l) Scholiasten. Macula autem l) ad Ranas.
illa candida, in speciem Lunæ, superstitionem Ægyptiacam, in cultu p. 269.

a) Pausan. ib.

Apidis, denotare videtur: atque inde potius colligi potest Cadmum, fuisse Ægyptium, quàm ex Minervæ simulacro, fuisse Phœnicem. a)

Quidam putant Cadmum, qui in Thebaidem venit, fuisse Ægyptium, non Phœnicem: cui sententiæ opponitur hujus Minervæ nomen, ὅτι Σίγα κτ' γλῶσσαν τὴν Φοινίκων καλεῖται, καὶ ὁ Σαῖς κτ' τὴν Αἰγυπτίων Φωνὴν, Quod Siga dicitur, sermone Phœnicio; ἔ non Sais, Ægyptio.

b) supra p. 92.

c) Pausan. l. 3.

p. 206.

d) Cedren.

p. 21. b.

e) Hesych.

f) Stephan.

g) Hesychius.

h) Phœnic. l. 1.

c. 17.

Minerva ab Ægyptiis in urbe Sai maximè culta est: b) nomen autem Minervæ Ægyptium fuit Neith. Vox Siga non satis innotescit. c)

Sida Danai filia; aliis d) Beli uxor, Danai mater. e) Ὀγῶα, Ἀθλῶα

ἐν Θήβαις, ὁππότερον ἐπώνυμον ἔχουσι. f) Ὀγῶα, ἡ Ἀθλῶα, κτ' Φοί-

νικας: unde, Ογῶαῖαι πόλιν Θήβων. Sunt qui hinc in Pausaniâ, pro

Σίγα, rescribunt Οσῶα: sed à lectione vulgatâ nimis dissonum est no-

men illud. Argumentum potius à Jovis nomine ducendum. g)

καρὰς Ζῶς ὅσα Βοιωτοῖς. h) Bocharto interprete, καρὰς est A-

rrietinus, Hammon κροπρόσωτο.

Luculentum autem originis Ægyptiacæ testimonium exhibet

ærea illa tabula, quæ Haliarti, circa 200 annos post adventum Cad-

mi, in Alcmenæ sepulcro condita, post annos inde plus 900, ab Age-

filao rege Spartano ablata est. i) In sepulchro, præter armillam ære-

am non magnam ἔ duas amphoras figlinas, reperta est Ænea Tabula

continens literas multas ἔ mirabiles, utpote per vetustas; ex quibus ni-

hil poterat intelligi, etiamsi apparerent postquam æs est ablutum; sed

characterum typus erat proprius quidam ἔ barbaricus, Ægyptios ma-

ximè referens. Agetoridas itaque, ab Agesilao missus, Memphim ve-

nit ad Chonuphim prophetam; petens ut si quid intelligeret, interpreta-

retur. Ille postquam per triduum libros vetustos de variis caracte-

rum formis consulisset, ad Regem rescripsit, τὰς τύπας εἶναι τῆς Ἰπὶ

Πρωτῆ βασιλείᾳ γράμματικῆς. Ηρακλέα δὲ τὸν Ἀμφιτεύωντα

ἐκμαθεῖν, Typos esse scripturæ Ægyptiacæ illius, quæ in usu erat sub Re-

ge Proteo; quam didicerat Hercules Amphitryonis filius. Herodotus,

k) Herod. l. 2.

c. 113.

l) Diog. La-

ert. Eudoxo.

m) Clem. A-

lex. Strom. 1.

p. 303.

n) L. 5. c. 59.

Agesilao aliquantum senior, ex k) sacerdotum placitis, tradiderat.

Proteum in Ægypto regnasse ante inceptum bellum Trojanum; ad il-

lius itaque tempora non malè refertur æras Herculis. l) Chonuphis

quidam Heliopolitanus dicitur, m) Eudoxi Cnidii præceptor; ut Seck-

nuphis, Platonis; Sonches, Pythagoræ.

Aliam ejusdem ætatis inscriptionem n) Herodotus vidit, in

templo Apollinis Ismenii apud Thebas Bæotias, literis Cadmeis in trip-

de incisam; erat ista,

Λμ-

Ἀμφιτρυὼν μ' ἀνέθηκεν ἑὼν δ' ὅτ' Τηλεβοάων,
Amphitryon me obtulit è gente Teleboarum.

Facta est hæc ætate Laii, qui fuit Labdaci F. Polydori N. Cadmi Pronepos. a) Alterum ibidem legitur epigramma tripodis à Sæo dicti, Hippocoontis F. ætate Oedipodis Laii F. Tertium etiam Laodamantis Eteoclis F. qui regnavit solus; sub quo Cadmei, ab Argivis ejecti, ad Encheleas se contulerunt, in Illyrico. Istis autem inscriptionibus, nihil est literarum apud Græcos vetustius.

Herodotus καδμηϊὰ γράμματα, Cadmeas literas vocat; etiam φοινικίᾱ, Phœnicias. Nam b) Phœnices qui cum Cadmo venerant, c) C. 60. cum alias doctrinas in Græciam introduxere, tum etiam Literas, quæ apud Græcos antea non fuerant. Et quidem primæ tales fuerunt, quibus Phœnices omnes utuntur; sed progressu temporis, unâ cum sono, literarum ῥυθμὸν modum mutaverunt; & Jones, eo tempore loca ista acolentes, Literasq; à Phœnicibus discentes, paucarum formas mutârunt; vocârunt tamen Phœnicias, quòd Phœnices eas in Græciam introduxissent. Quod verò subjungit Herodotus, arguit istas literas Ægyptias potiùs, quàm Phœnicias nominandas esse. καὶ τὰς, inquit, βίβλους διφθέρας καλέουσι δ' ὅτ' ἑ παλαιῶν Ἴωνες, Jones etiam priscâ consuetudine membranas appellant biblos; quia aliquando in penuriâ biblorum, utebantur pellibus caprinis & ovinis. ἡ βύβλος, unde Græcorum βιβλος, sine dubio erat papyrus Ægyptia, non Phœnicia. Neque fuerunt Phœnices ipsi Literarum Authores: sed c) Literas apud Ægyptios à Mercurio repertas esse ostendimus. Græci autem, quòd Phœnices illis per commercia notiores fuerint quàm Ægyptii, & Cadmus ipse ex Phœnice venerit, Literas cum Cadmo allatas Phœnicias appellârunt, & Cadmum genere Phœnicem esse existimârunt. Apud quosdam etiam d) ipsa gens Phœnicum in gloriâ magnâ literarum inventionis. Ex eâ famâ, Lucanus; e) supra p. 37 d) Plin. l. 5. c. 12 e) L. 3.

*Phœnices primi, famæ si credimus, ausi
 Mansuram rudibus vocem signare figuris.*

Magis cautè Tacitus, f) Fama est Cadmum, classe Phœnicum vectum, rudibus adhuc Græcorum populis, artis ejus auctorem fuisse. Cadmus itaque ex Ægypto oriundus, Phœniciis ratibus in Græciam transvectus,

ctus, literas istas secum intulit, quæ ultra Trojani belli tempora ob-
tinuerunt.

Quænam autem fuerit priscis istis seculis literarum *Ægyptiarum* atque *Phœniciarum* dissimilitudo, hodie non liquet. Certè utrisque gentibus, etiam Ebræis, Syris, omnibusque Orientalibus sinistrorsum scribere commune fuit. Neque est absimile vero, istum sinistrorsum scribendi morem à Græcis initio receptum fuisse, diuque in usu mansisse. Olympiæ a) *Agamemnonis statuae adscri-*

a) Pausan. l. 5.
p. 338.

ptum est nomen : γέγραπται ὅ καὶ τὸ ἐπὶ τὰ λαὰ ἐκ δεξιῶν, Id autem scriptum est à dextrâ in levam ; id est, finistrorsum, ad morem ævi in quo vixerat. Paulatim desuevit ista scribendi ratio, scripse-

b) Ibid. I. 5.
p. 320.

runtque Græci β85 ρ9 Φηδόν. In b) Arcâ Cypseli Olympiæ dicatâ,
inscriptiones sunt literis antiquis incisæ ; Καὶ τὰ μὲν ἐς ἄρ' αὐτῶν
ἔχει , χήματα ἢ ἄλλα τῶν γραμμάτων β85 ρ9 Φηδόν καλῶσιν
Ελλῶες , Et quædam literarum formæ rectâ ducuntur, aliæ autem
β85 ρ9 Φηδόν, ut Græci dicunt. τὸ δὲ ὅτι ποιόνδε. Απὸ δ' πέρας
δ' ἔπ85 ὀπισθέφ' τ' ἐπῶν τὸ δ' ἄπερ9ν, ὥσπερ ἐν Αἰαύλ8 δρόμῳ , Est
autem hujusmodi. A fine versûs superioris fit conversio ad initium
sequentis, ea ratione quâ in diaulo curritur. Lineæ ducuntur alter-

c) In Вѣроф.

nè sinistrorsum & dextrorsum. c) Hesychius rationem vocis reddit : ἔτιωσ ἔλεγον, ἔτιωσ ὁμοίως τοῖς ὀρεοτριῶσι βροσι τὰς ἀντιρεφὰς ποιῇ τις. ἔλεγον ἦ ἵππὶ τὰ γράφειν τρέπω τοῖς ἔτιω, *Ita dicitur quando quis regressus facit instar boum arantium : dicitur etiam de isto scribendi modo.* Eâdem scripturæ versurâ exaratae sunt leges Solonis, qui Cypselo junior, Archon Athenis erat anno Attico 990.

d) Suid. in
N° 6. ⑤.

d) Τὰς τῶν Σόλων νόμους Ἀθηναῖοι ἐκάλεσαν, διὰ τὸ ἐγγραφέναι αὐτὰς ἐν ξυλίνοις ᾄξουσιν, *Athenienses vocârunt leges So-*

e) Harpocrat,
in Κύβητ.

lonis Ἀξονας, quòd inscriptæ essent in tabulis ligneis. Et ε) ἀνέγραψαν τὰς νόμους εἰς τὰς κύρβους, Leges in Tabulas conscripserunt. Sed

h) In ὁ καὶ τω θεν.

& f) Βαστοφιδὸν ἦσαν οἱ ἀξῶνες καὶ οἱ κύρβεις γεγραμμένοι, Axo-
nes & Cyrbes scripti sunt eo modo quo convertuntur boves.

§. III.

Cadmus etiam Bacchi cultum in Græciam primus attulit: ideoque Græci Semelen ejus filiam Bacchi matrem fuisse fabulantur, & Bacchus g) Luciano vocatur ΣυροΦοίνιός τις ἐμπόρος τῷ Κάδμῳ θυγατρίδης, Cadmi cujusdam mercatoris Syrophœnicis ex filia nepos. Extra dubium est hunc Deum, cum toto suo choragio, ex Oriente in Græciam advectum fuisse. De illius autem natalibus inter

g) In Concil.
Deor. initio.

& Bacchus g) Luciano vocatur ΣυροΦοίνικός πινθ εμπόρε τδ
Κάδμος θυγατρίδης, Cadmi cujusdam mercatoris Syrophœnicis ex filiâ

gentes non convenit. a) Τὸν Διόνυσον Τύριοι νομίζουσιν εἶναι, Tyrii Bacchum suum esse existimant. Frustra quidem; cum Bacchus fuerit istâ urbe antiquior. b) Indorum alii Bacchum advenam Assyrium fuisse; alii illum Indi fluvii filium, apud se natum, ferunt. c) Afri etiam, Oceani accolæ, hujus Dei incunabula sibi vendicant. d) Homerus autem Bacchum in Nysa Arabia natum cecinit,

a) Achill. Tat. iij. l. 2. initio, p. 67.

b) Philostr. l. 2. c. 4.

c) Diod. S. l. 3. p. 140. 2.

d) Diod. ib.

ἔξοδον Αἰγυπτίῳ ποταμῷ
Prope fluenta Ægypti.

Ex Gentium lite, plures orti sunt Bacchi; de quibus fusè e) Diodorus, quem consulas. Novissimus Græcus; vetustissimus Ægyptius, qui Osiris. f) Τὸν Οσίριν Διόνυσον εἶναι λέγουσι, Osirin Bacchum esse ajunt. De Græci origine g) Diodorus in Ægyptiacis: Cadmus, Thebis Ægyptiis oriundus, filiam habuit Semelen; quæ vitata, post septem menses, infantem peperit, τὴν ὅψιν οἶόν τε οἱ καὶ Αἰγυπτίον τὸν Οσίριν γεγονέναι νομίζουσιν, eâ specie quam Ægyptii tribuunt Osiridi. Cadmus re compertâ, & oraculo monitus ut patrum sancta tueretur, infantem auravit, & sacra illi congrua instituit, quasi Osiris denuò se mortalibus exhibuisset, & procreationem retulit ad Jovem; ut & Osiris honestaretur, & corrupta eximeretur ab infamia: Quare divulgatum est apud Græcos Semelen Cadmi F. è Jove suscepisse Osirim. Postea verò Orpheus, ab Ægyptiis Theologia imbutus, præsci Osiridis nativitatem in recentiora tempora transtulit; & Cadmeis gratificatus, novos ritus instituit, in quibus traderetur initiatis Dionysum ex Semele & Jove progenitum fuisse. Sanè ante Orpheum, h) Melampus Amytheonis F. ἐστὶ ὁ ἐξηγησάμενος τὰς Διονύσας τένομα, καὶ τὴν θυσίω, & τὴν πομπῇ τὰς Φαλλῆς, Græcis introduxit Dionysi nomen, & sacrificium, & pompam Phalli. Erat autem Melampus vir sapiens & divinandi peritus, qui cum alia multa, quæ ex Ægyptiis audiverat, Græcis invexerit, tum quæ ad Dionysum pertinent, paucis immutatis. Neque enim casu contigit, ut huic Deo, tum in Ægypto, tum in Græcia, eadem sacra fierent. Nam apud Græcos similia sunt, neque recens introducta; neque Ægyptii à Græcis mutuati sunt aut hunc aut alium ritum, sed omnia ferè Deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervenerunt.

e) L. 3. & l. 4.

f) Herodot. l. 2. c. 42.

g) L. 1. p. 14. a.

h) Herodot. l. 2. c. 49.

Alii volunt Bacchum, jam adultum, Athenas advenisse. i) i) Syncell. καὶ Ἀμφικλύωνα τὸν Δελφικὸν πινέψ φασὶ Διόνυσον εἰς τὴν Αἰ. P. 157. c.

a) Euseb. Chr.
n. 520.

b) Syncell.
p. 153. d.

c) In Σημαχί-
δα.

d) Penes me.

e) Photii Bibl.
p. 446. Nar-
rat. 37.

f) Steph. in Θ.

g) Herod. l. 2.
c. 44.

§. IV.

h) Plin. l. 7.
c. 56.

i) Diod. Sic.
l. 5. p. 223. c.

k) Diod. ib.

l) p. 36.

m) lb. p. 224. a

n) Argon. I.
vers. 915.

Ἰνκλὺ ἐλθόντα ξενωθῆναι Σημάχῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς νεβρίδα
δωρήσασθαι. ἔτερος δ' αὖ ἐκ Σεμέλης ἕτος. Hieronymus a) ver-
tit, Sub Amphictyone Deucalionis F. Dionysius (verum non ille Seme-
le filius) quum in Atticam pervenisset, hospitio receptus à Semacho, fi-
liae ejus caprea pellem largitus est. Paulò antè b) Ἀμπελουργία ὑπὸ
Διονύστ' ἐγνωρίσθη, ὅχι δ' ἐκ Σεμέλης, Vitium cultura à Dionysio
prodata est, non utique illo Semeles filio. c) Stephanus scribit Bac-
chum ὡς παῖς θυγατράσιν Ἰππξενωθῆναι· ἀφ' ὧν αἱ ἱερεῖαι αὐτῆς,
à Semachi filiabus exceptum fuisse; à quibus sacerdotes Bacchi. Tra-
ditione τ' νεβρίδ', docuit μυστήρια καὶ τελετάς. Bacchus, cum
nebride, in d) nummo CMYPNAIΩN, percusso in honorem Iulie
Dominae Augustae, sub Procos. Rufino.

e) Conon refert Cadmum, non missum ad investigandam Eu-
ropam (ut Græci dicunt) sed ad comparandum sibi in Europâ imperi-
um, raptæ sororis investigationem prætexuisse. Ille Thasum fratrem
in Thaso insula relinquens, in Bæotia locum munivit, quem à patria,
Thebas vocavit. Thasus autem f) insula juxta Thraciam, in qua
mortua est Telephassa Europæ mater. Ibi g) Herculis templum, à
Phænicibus conditum, qui ad quærendam Europam navigantes, Tha-
sum condiderunt. Id autem quinque virorum ætatibus prius fuit,
quàm Hercules Amphitryonis in Græciâ existeret. In statere nostro
ΘΑΣΙΩΝ, stat ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΣΩΤΗΡΟΣ, Herculis Salvatoris simu-
lacrum: & in nummis æreis ΜΑΡΩΝΙΤΩΝ, ΔΙΟΝΤΕΟΥ ΣΩ-
ΤΗΡΟΣ.

h) Auri metalla & conflaturam Cadmus Phænix, ad Pangæum,
montem in Thraciâ, invenisse dicitur. Ferunt etiam i) Cadmum
Samothrariam appulisse, καὶ τ' τελετῆς μεταχόντα, γῆμαι τιμὴν ἀ-
δελφῶν Ἰασίων & Ἀρμονίαν, & perceptis Mysteriis, uxorem duxisse
Harmoniam, Jasonis sororem. Samothraces quidem Cabirorum Deorū
mysteriis celeberrimi fuerunt; & jactitârunt, k) Mysteriorum ritus à Io-
ve Iasioni filio traditos olim fuisse, in ea Insula; ante adventum scilicet
Cadmi. Verū ex istis, quæ l) suprâ dicta sunt, liquet illos sacra ista ab
Oriente accepisse. m) Initiati autem credebantur Deos habere in peri-
culis præsentissimos, & ipsos fieri sanctiores & justiores: Ideo heroes ve-
teres & semidei illustrissimi ritibus istis imbuti sunt, Jason, Castor &
Pollux, Hercules, Orpheus. Argonautæ illi; quorum appulsum de-
cantat n) Apollonius. Scholiastes ibi docet Ulysssem & Agamemno-
nem

nem initiatos fuisse: etiam a) *Tarquinius, Demarathi Corinthii filius,* a) Macrob. Saturn. l. 3. c. 4.
Samothracis religionibus mysticè imbutus est; & b) *Philippus Alexan-* b) Plutarch. in
dri M. pater. c) *Μυουῶται ἢ ἐν τῇ Σαμοθράκῃ τοῖς Καβείροις,* Initi- Alex.
antur autem in Samothraciâ Diis Cabiris. E Samothraciâ, id est, ex c) Scholiast. ib.
Cabirorum mysteriis, Græci deducunt Cybelen, sive Deorum Ma-
trem. d) *Corybas, ajunt, Jasionis & Cybeles filius, cum Dardano & Cy-* d) Diod. Sic. l. 5. p. 223. d.
bele, in Asiam profectus, transtulit in Phrygiam τὰ τῆς Μητρὸς τῆς
ἑαυτῆς ἱερᾶ, sacra Matris Deorum: Cybele τὴν θεὰν Κυβέλλω ἀφ' ἑαυτῆς,
Deam, Cybelen, suo nomine; Corybas autem τὰς ὅπαι' τοῖς τῇ Μητρὸς ἐν-
δυστάσας, Matris sacra furore lymphatico obeuntes, Corybantes de
se appellavit. Aliis autem e) *ἀπὸ τῶν Κυβέλλων, Κυβέλλη, à Cybelis,* e) Strab. l. 12.
Phrygiæ monte, Cybele dicitur. In Samothraciâ, etiam erant Cory- p. 567. c.
bantum mysteria: f) Ἡν ἢ ἐκέισε καὶ τὰ τῶν Κορυβαίων μυστήρια. g) f) Suid. Σα-
Quidam Curetes & Corybantes eosdem fuisse existimârunt: illi autem μῦθ.
fuerunt Jovis nutritii, & custodes. Κρήνηες Cretenses fuerunt; Co- g) ib. Κορυβ.
rybantes, Phryges. h) *Pherocydes Corybantes IX, qui habitârunt in* h) Strab. l. 10.
Samothrace, ex Apolline & Rhytiâ natos refert: ex Vulcano autem & p. 472.
Cabirâ Protei filiâ, Cabyros tres & tres Cabeiridas nymphas; & utrif-
que sua sacra fuisse; maximè autem in Lemno & Imbrò; sed & in Troa-
dis urbibus, Cabiros cultos; eorumque nomina mystica esse. Acusilaus,
Vulcano Camilum; hoc, Cabeiros; his, Cabiridas ortas ait. Erat qui-
demi i) Imbrus insula sacra Cabiris, & Mercurio. In Circo Roma- i) Steph. in
no, k) Tres aræ trinis Diis parent, Magnis, Potentibus; eosdem Samo- Imbr.
thracas existimant. k) Tertullian. Spect. c. 8.

Sicut oppidum Cecrops à se appellavit Cecropiam, quæ l) nunc est l) Plin. l. 7.
arx Athenis: ita Cadmus m) τὴν τε Καδμείαν ἐτείχισε, καὶ τὴν δε- c. 56.
χτὴν τοῖς ἐκγόνοις ἀπέλιπεν, & Cadmeiam munivit, & regnum, m) Strab. l. 9.
posteris reliquit. Illi Thebas Cadmeia adjecerunt, & Bæotis plerif- p. 401.
que imperantes, regnum propagarunt, usque ad Epigonorum expedi-
tionem. Regio autem Καδμήϊς n) vocata est, usque ad annum n) Thucyd. l. 1.
sexagesimum post casum Trojæ; quo tempore, à Bæotis occupata, Bæo- p. 5. Gr.
tia nomen obtinuit.

o) Cum Cadmo in terram, quæ nunc vocatur Bæotia, deven- o) Herodot.
runt Gephyraei, & Tanagricum tractum incoluerunt: inde à Bæotis l. 5. c. 57.
pulsi Athenas diverterunt; ubi certis conditionibus in jus civitatis re-
cepti sunt; p) & templa extruxerunt Athenis, quæ cum aliis tem- p) C. 61.
plis Atticis nihil habebant commune, sed ab iis erant distincta:

a) Etymolog.
in Γεφ.

b) supra p. 36.

c) Strab. l. 10.

p. 447.

d) Plutarch. in

Theseo p. 2.

e) Iliad. B.

vers. 542.

f) supra p. 105.

in quibus fuit Cereris Achææ templum, & orgia; quæ & a) Γεφ-
ργία Δημήτης dicta est. Bacchum & Cererem inter Deos Cabiros
b) recensuimus.

c) Cum Cadmo etiam Arabes trajecerunt. d) Quidam,
existimant Abantes (quos contra Trojam sub Elephenore militan-
tes Homerus vocat e) ὀπιθεν κομόωντας, occipite crinito) ton-
suram eam ab Arabibus didicisse, quæ postea à Theseo dicta est f)
Θησῆς.

Lacedæmon.

g) Linea 13.

NE desiderentur in Marmore nobilissimæ gentis Origenes; le-
gendum velim g) ἡ Λακωνικῆς ἐβασίλευσαν, & de
Eurotâ atque Lacedæmone, Regibus, intelligendum. Adeo ut
Lacedæmoniorum epocha incidat in annum Atticum 67. Cum
verò illorum Mythica nondum congesta sint in Chronica; καὶ
ἡμεῖς accipe.

h) Pausan. l. 3,
initio.

* LELEX indigena,
à quo Legeles dicti.

Triopas
|
Phorbas.

MYLES

Polycæon

Andaniæ
regnabat

Messene
Argiva.

Jupiter — Teygeta,
| à quâ mons.

EUROTAS
| à quo fluvius

LACEDÆMON —
| Spartam condidit.

Sparte

AMYCLAS

Amyclas urbem
condidit.

Eurydice

Acrisius

Rex Argivorum

Danae.

ARGALUS,

CYNORTAS,

Hyacinthus,

h) Hesych.
Ἀργ.

h) Ἀργαῖοι

post fratrem.

cujus tumulus Amyclis, sub signo Apollinis.
Amyclides dicitur, & poeticè i) Oebalides.

i) Ovid. Met.
l. 10. fab. 5.

OEBALUS

Gorgophone

Argiva, Persei fil.

HIPPOCOON TINDAREUS, — Leda

fratrem eiecit. ab Hercule restitutus. |

CASTOR & POLLUX Helena Clitemnestra,

uxor

uxor

MENELAI Agamemnonis,

qui dux contra Trojam.

Danaus.

Adventus Danai celebris est Græcorum epocha; quæ incidit in annum Atticum 72 : illam hîc annis 36 prius, quàm in Eusebii Canone, statui a) diximus. Danaus autem Cadmo patruelis tertiam Ægyptiorum coloniam deduxit in Græciam; & exuto Gelanore, Argivorum regnum obtinuit. a) *suprà p. 84.*

b) Chemnis urbs magna est in Thebaide prope Neam urbem. Dicunt Ægyptii, Danaum & Lynceum fuisse Chemnitas, & in Græciam navigasse. b) *Herodot. l. 2. c. 91.*

De Danao cum Marmore convenit c) Apollodoro; *ἡ πρώτη Ἀἰγυπτίων ἀπὸ τοῦ πρώτου κατεσκεύασε*, Danaus consilio Minervæ primus navem fabricavit, quam à filiarum numero *πεντηκόντορον* vocavit, eisq; impositis aufugit ex Ægypto. Rhodum verò appellens Minervæ Lindiæ statuam dedicavit. Inde Argos se contulit, regnumq; ei tradidit Gelanor. Cur navis ista prima habebatur, docet Plinius. c) *Apoll. l. 2. p. 63.*

d) Navem primus in Græciam ex Ægypto Danaus advexit : antè rati- bus navigabatur, inventis in Mari Rubro inter insulas à rege Erythrâ. d) *Pl. l. 7. c. 56.*

Hygenus e) navem biproram vocat. Argo navis etiam Pentecon- toris. e) *Fabula 168. 277.*

f) Danaus ex Ægypto cum filiabus fugiens, cum appulisset Lindum Rhodi oppidum, ab incolis susceptus, Minervæ templum extruxit, & Deæ statuam consecravit. Tres autem Danai filiae sublatae sunt peste, quæ grassabatur in Lindo : reliquæ cum patre Argos profectæ sunt. Sequitur, Cadmum non ita multo post Minervæ Lindiæ donaria obtulisse, inter quæ Lebes æneus veteri more fabrefactus, cum inscriptione literis Phœniciis. Sed Cadmi navigationem priorem fuisse docet Marmor. Longè autem post, g) Amasis rex Ægypti Minervæ Lin- f) *Diod. Sic. l. 5. p. 227. d.*

diæ duas lapideas statuas, & thoracem lineum (peplum) h) admiratione g) *Herodot. l. 2. c. ult.*

h) *L. 3. c. 47.*

ne dignum misit : quia Danaï filia templum Minervæ quod Lindi est, extruxisse feruntur, eò appulsæ quum filios Ægypti fugerent.

a) Pausan. l. 2.
p. 118.

a) Dum Danaus cum Gelanore Sthenelæ F. de regno contendit, lupus in taurum impetum fecit. Taurus Argivis visus est representare Gelanorem, & Lupus Danaum (extraneum.) Cum igitur Lupus confecisset Taurum, Danaus è re natâ regnum adeptus est; & Lupum ab Apolline immissum existimans, Apollinis Λυκίης templum posuit, & statuam. Nam & simulacra eo tempore fuisse putantur, maximè Ægyptia. Atque in ejus rei memoriam, Lupi πρὸς ὁμὴν in nummis Argivorum signatam habeo.

b) supra p. 84.

Eusebius Gelanoris regno nullum tempus assignat. Apud Æschylum, filius αἰώνου & indigenæ Pelasgi (quem inter reges istos recenset b) Hygenus) regnabat Argis, quando adveniebant Danaides.

c) Ixίππος vers.
254.

c) Τῶ γηγῆρας γὰρ εἰμ' ἐγὼ παλαίχθον &.
Ἰνὺς Πελασγῶ, τῆςδε γῆς δεχηγέτης.

d) Apollodor.
l. 2. initio.

l. 3. p. 163.

e) Strab. l. 5.
p. 221.

f) Strab. l. 13.
p. 641.

g) Strab. l. 8.
p. 371.

h) Stephan.

Ib. ex emendatione Ca-
sauboni.

i) Strab. l. 1.
p. 23. d.

Sanè d) Pelasgum indigenam fuisse dixit Hesiodus; Acusilaus autem Jo-
vis & Niobes filium, à quo Peloponnesi incolæ vocati sunt Pelasgi. Etc)
Peloponnesus Pelasgia, ut Ephorus: Illi autem origine Arcades vitam
militarem amplexi sunt, multisq; in idem studium perductis, & commu-
nicato omnibus nomine, apud Grecos aliosq; inclaruerunt. In Epi-
rum, Thessaliam, Cretam, Lesbum, Lemnum, Imbrum, & f) Larissam
Asiæ prope Cumas, deduxerunt colonias. Gens vaga & ad migratio-
nes præcepta tulit magna ac subita incrementa, ac decrementa maximè
sub Æolensium ac Jonum transitum in Asiam.

Sicut Cecrops Cecropiam, Cadmus Cadmeiam, ita g) Danaus
Argivorum Αργόπολιν condidisse perhibetur (Arcis nomen, h) Laris-
sa,) tantumque præstitit ille principibus prioribus, ut qui Pelasgi antea
vocati sint, Danaï nominarentur; & Argivi, ob urbis gloriam. Da-
nai sepulchrum in medio foro dicitur Palinthus.

Danaï filia ob puteorum inventionem templa summosque hono-
res adeptæ sunt; quod copiam aquarum in urbem introduxerint,
ubi fuit aquæ inopia. Monstratur fons Amymone prope Lernam.
i) Polybius dixit Danaum τὰ ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἀργεὶ ὠφελείζαι, in-
strumenta aquatica Argis demonstrasse. Ægyptii insignes fuerunt
aquileges.

a) Danaï

a) *Danai filia initiationem Cereris, quam Græci Θεσμοφόρεα vocant, ex Ægypto attulerunt, & Pelasgicas fœminas docuerunt. Postea verò, Peloponneso omni à Doribus sedibus suis ejecta, abolitus est iste initiandi ritus. Arcades è Peloponnesibus soli non ejecti ritum conservârunt.*

a) Herodot. l. 2. c. 171.

De filiarum nuptiis, & maritorum cæde, Apollodorum adeas.

b) *Unus evasit Lynceus in Lyrceam oppidum, unde face signum dedit uxori Hypermnestræ, quæ vicissim à Larissâ facem extulit. Hinc Argivis Πυρσών εορτή Facularum festum annuum. Illa à patre in judicium vocata, & absoluta, c) templum Αρτέμιδος Πειθῆς Diana Suada, & d) ΑΦεγδίτῳ Νικηφόρῳ Venerem Victricem, dedicavit.*

b) Pausan. l. 2. p. 130.

c) Ibid. p. 122.

d) Ib. p. 119.

Veneris cultus in Oriente celebris. e) *Saturnus Byblum urbem dono dedit Θεᾷ Βααλπίδι, τῇ καὶ Διώνῃ. Dione mater Veneris; unde filia f) Dionæa dicitur. g) Byblus Cinyræ regia Adonidi sacra. Byblo objicitur Cyprus. h) Fama tradit à Cinara sacrum vetustissimum Paphiæ Veneris templum; Deamq; ipsam conceptam mari huc appulsam, id est, per mare advectam. Est & i) Veneri Amathusiæ delubrum. k) Amathus urbs Cypri antiquissima, in qua colebatur Adonis - Osiris. A Venere nomen habuerunt Cypri urbes, l) Dionia, atque m) Urania. Cæterum n) Veneris Uraniæ fanum in Ascalone Syriæ urbe omnium hujus Deæ templorum vetustissimum est. Siquidem quod in Cypro templum est, ex hoc prodiit, sicut ipsi fatentur Cyprii; & quod apud Cythera est, Phœnices ex eadem Syria condiderunt. Pausanias, o) Primis hominum Assyriis contigit Uraniam colere; & post Assyrios, Cypriorum Paphiis, & Phœnicum illis qui Ascalone in Palestina degunt: à Phœnicibus edocti Cytherii eandem colunt. Alibi de Cytheris, p) Est illic Uraniæ fanum sanctissimum, & omnium quæ apud Græcos Veneri dicata sunt antiquissimum: αὕτη γὰρ ἡ Θεὸς Ἑόανον ὠπλιζομένη, Ipsa autem Dea statua est armata. Similiter q) Εγχεῖς ΑΦεγδίτη, Κύπερις, apud Cyprios Venus Encheos, id est, Hastata: Neque aliter forsan Hypermnestræ Venus Victrix.*

e) Sanchun. Euf. Pr.

Eu. p. 38. d.

f) Virg. Æn. 3. vers. 19.

g) Strab. l. 16.

p. 755.

h) Tacit. hist.

II. p. 338.

i) Ib. An. 3.

p. 98.

k) Stephan.

l) Ibid.

m) Diod. Sic. l. 20.

n) Herodot.

l. 1. c. 105.

o) Lib. 1. p. 27.

p) L. 3. p. 207.

q) Hesychius.

Sed & ipsa r) *Hypermnestra apud Argos sacerdotio functa est Junonis. s) Ηγεσίδες dictæ sunt αἱ ἱέρειαι τῇ ἐν Ἀργεὶ Ἡῒ, sacerdotes Junonis Argivæ. Earum prima fuit t) Callithyia. Tertia occurrit u) Alcynoc; cujus Sacerdotii anno 26, qui in tertiam ante*

r) Euf. n. 582.

s) Etymolog.

M. in H.

t) Euseb. Chr.

n. 376.

u) Dion. Ha-

licar. l. 1. p. 180.

a) Gellii l. 15.
c. 23.

b) Schol. Thucyd.

c) Syncell.
p. 172. a.

d) Apollodor.
l. 2.

e) Jos. c. Api-
on p. 1041. f.

f) Herodot.
l. 2. c. 58.

g) C. 59.

h) Herodot.
l. 2. c. 62.

Troica aetatem incidit, gens Sicularum ex Italia migravit: ut refert Hellenicus Lesbicus; qui (12 annis a) Herodoto senior) per Sacerdotum Argivarum tempora historiam deduxit, designans quid sub quaque gestum erat. b) Ἡρώμεν ἢ τὰς χρόνους οἱ Ἀργεῖοι ἀπὸ τῶν ἱερέων, Argivi à Sacerdotibus numerabant tempora. Eam ob causam notatur c) Admeta (ita legendum) Euristhei filia sacerdotium Argis tenuisse annis 38. Aliæ memorantur Junonis Sacerdotes, Cydippe, Chrysis, Phainis.

Mythologi Danaum Ægyptium fuisse agnoscunt. d) Neptunum, ajunt, generasse Agenorem, qui in Phœniciâ regnavit, & Belum: Hic & Ægyptum procreavit, à quo regio Ægyptus dicta est; & Danaum, qui trajecit in Græciam. Unde Manetho e) dicit, ὅτι ὁ μὲν Σέθωσις ἐκάλειτο Αἴγυπτον, Ἀρμαῖς ἢ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δαναὸς, quod Sethosis vocabatur Ægyptus, Armais autem ejus frater Danaus. Infeliciter hic Manetho res Ægypti ad ætatem Danaï confert. Sethosis enim est Sesostris; qui seculo demum XIV floruit. Neque inter Reges Ægyptios investigandus est Danaus; quem (ut & Cecropem, & Cadmum) patriæ clades in exilium projecit. Cæterum vulgaris est iste Græcorum error; qui Sesostrim bellum Trojanum præcessisse crediderunt.

Panathenæa.

Græci in Dies festos Ludorumque apparatus propensissimi fuerunt. Hinc in Marmore nostro tot Epochæ Ludos sacros & Theatrum spectantes. *Athenæa*, apud eos omnium vetustissima, cum cultu Minervæ, ex Ægypto in Græciam translata sunt. f) Πανηγύριαι ἢ ἄρα ἡ πομπὰς καὶ πρὸς αὐτὰς πρῶτοι ἀνθρώπων Αἰγυπτιοὶ εἰσι οἱ ποιηταὶ μὲν καὶ ὧν τῶν Ἑλλήνων μεμαθήκασι. τεκμήριον δέ μοι τὸδε αἱ μὲν γὰρ φαίνονται ἐκ πολλῶν τῶν χρόνων ποιηταὶ, αἱ ἢ Ἑλλήνων νεώτεροι ἐποίησαν, Ægyptii primi hominum sunt qui conventus, & pompas, & accessus ad Deos fecerunt: & ab Ægyptiis eas didicerunt Græci. Cui rei argumento est, quod Ægyptiaca ab antiquis temporibus facta, Græcanica autem recens videantur instituta. g) Ægyptii autem non semel in anno, sed frequenter conventus agunt: præcipuè Diana, in urbe Bubasti; 2. Isidi, in urbe Busiri; 3. Minerva, in urbe Sai, &c. h) Ubi in urbem Sain sacri-

sacrificatum convenerunt, noctu universi lucernas plurimas accendunt circumcirca domos sub dio. Lucernæ autem sunt vasa sale & oleo plena, quibus superstans incumbit ipsum ellychnium, quod tota nocte ardet. Festi nomen est Λυχνοαΐη Lucernarum accensio. Qui ad conventum non ierint, noctem sacrificii observantes, Lucernas accendunt: ita Lucernæ non in Sai modò, sed etiam per totam Ægyptum accenduntur. Ritùs hujus sacra est ratio. Solennitates istæ ipsis superstitionibus non recentiores videntur.

Hinc etiam in Græco Mivervæ cultu, Lampadum ritus. a) a) In Λαμπ. Harpocraton, ex Polemone, Τρεῖς ἄγχιον Ἀθιναῖοι εὐρτάς Λαμπάδων, Παναθηναίοις, καὶ Ἡφαιστείοις, καὶ Πρωμυθείοις, Atheniensia Lampadis festa agunt, Panathenæis, Vulcanalibus, Prometheis. Erat autem in Panathenæis Λαμπαδηδρομία equitum. b) b) Plato l. i. de Rep. Λαμπὰς ἔσται πρὸς ἑσπέραν ἀφ' ἱππῶν τῇ θεῷ, Sub Vesperam erit Deæ certamen Lampadum ex equis. c) c) Herodotus τὸ ἀγῶνα Persarum τῇ λαμπαδηδρομίᾳ Græcorum comparat. d) d) Pausan. l. i. p. 58. Academia est ara Promethei, à qua Lampadas accensas ferentes in urbem decurrunt.

Porro ab Ægyptiorum moribus deduci videtur; quòd hos e) Lucian. in Nigrino, p. 31. e) ludos in veste tinctâ spectare nefas esset. Athenienses f) f) supra p. 108. vestes serò deposuerunt.

De Panathenæis g) Harpocraton, ex Hellanico & Istro: Ηγάγετο ἑορτῶν ὁ Ερριχθόνιος ὁ Ἡφαιστῆος πρὸς τὰς τρεῖς ἡμέρας Ἀθιναῖα ἐκαλεῖτο, Panathenæa festum egit Erichthonius Vulcani filius: ante eum vocabantur Athenæa. Hic Sacrum illud omnibus Atticæ populis commune fecit; unde Festo nomen. Hic quadrigarum certamen instituit, discedens paululùm à ritu Ægyptio. g) In Παναθ.

h) Primus Erichthonius currus & quatuor ausus Jungere equos, rapidisq; rotis insistere victor. h) Virg. Georg. l. 3. v. 113.

Ægeus rex Athenarum i) τὴν τριῶν Παναθηναίων ἀγῶνα ἐπετέλεσε ἐν ᾧ ὁ Μίνωος παῖς Ἀνδρόγεως ἐνίκησε πάντας, Panathenæorum certamen celebravit, in quo Androgeus Minois filius vicit. i) Apollodor. l. 3. sub finem.

k) Διτὰ Παναθηναῖα ἤγετο Ἀθιναῖοι τὰ μὲν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, τὰ δὲ πενταετηρίᾳ ἅπτε καὶ Μεγάλα ἐκάλεον, Agebantur Athenis Panathenæa duplicia; alia Annua; Alia Quinquennialia, quæ etiam Magna vocabant, Ista autem Inferioris sunt ævi. k) Harpocr. Suid. Παναθ.

a) Etymolog.
M. a. Hesych.
Suid.

Ad ipsum autem Erichthonium pertinet a) Ἀρρήφορῖα, ἑορτὴ Ἰππελαμνὴ τῇ Ἀθλῳᾷ ἐν Σκίρροφορῳ μῶνι. λέγει δὲ Διὰ τὰ Α, ὡς δὲ τὸ ἄρρητα καὶ μυστήρια φέρειν ἢ ἐὰν Διὰ τὰ Ε, ὡς δὲ τὴν Ἑρσιν τῷ Κέκροτι θυγατέρᾳ, Ἑρσιφορῖα. Ταύτῃ γὰρ ἦγον τῷ ἑορτῷ, Arrhephoria, festum quod celebratur Minervæ mense Scirrophorione. Profertur autem vel per Α, (quasi ἄρρητοφορῖα) à secretorum & mysteriorum gestatione; vel per Ε, Hersephoria, ab Herse filia Cecropis, quòd ipsi festum agerent.

b) Harpocrat.
in Ἀρρήφ.

b) Τέσσαρες μὲν ἐχειροτονῶντο δι' Ἀγλαύραν Ἀρρήφορῖι. δύο δὲ ἐκρίνοντο αἱ τὴν ὕφης τὰ πέπλα ἤρχον ἐπὶ ἄλλων τῶν περὶ αὐτὸν. Ἀδελφῶν δὲ ἐδίηται ἐφόρῃν καὶ εἰ χρυσία περὶ ἐπὶ τοῖς, ἱερὰ. Ταῦτα ἐγίνοντο. Ordinabantur Ἀρρήφορῖι quatuor ex nobilitate. Duæ seligebantur quæ Pepli texturam ordiebantur & alia ad illum pertinentia. Albam vestem ferebant; & si aurea ponebantur, sacra illa fiebant. In Etymologico non virgines, sed pueri ab anno ætatis septimo ad undecimum, sunt sacrorum administri.

c) Lib. 3.
d) Metamorph
l. 2.

c) Apollodorus fabulam narrat, & d) Ovidius;
Pallas Erichthonium, prolem sine matre creatam,
Clauserat Aëteo textâ de vimine cistâ,
Virginibusq; tribus gemino de Cecrope natis
Servandam dederat, sed enim inconfessa quid esset;
Et legem dederat, sua ne secreta viderent.
Aglauros autem ac Herse cistam resignant:
Infantemq; vident exporrectumque draconem.

e) Pausan. l. 1.
p. 48.
f) Athenagoræ Apolog.
initio.

e) Pandrosus, quæ ex sororibus sola fidem servavit in deposito, templum habuit Minervæ contiguum. f) Καὶ Ἀγλαύρῳ Ἀθλῳᾷ καὶ τελεῖται καὶ μυστήρια ἄγχοι καὶ Πανδρόσῳ, αἱ ἐνομίθησαν ἀσεβεῖν ἀνοίξασθαι τὴν λάβρανα, Quin etiam Athenienses Aglauro & Pandroso ceremonias & mysteria peragunt, quæ in aperienda arca impiè fecisse habentur.

g) Herodot.
l. 8. c. 53.

g) Fuit etiam g) ad præruptum Arcis locum τὸ ἱερὸν τὸ Κέκροτι θυγατρὸς Ἀγλαύρης, Templum Aglauri Cecropis filie. Numismata habeo Cretensia, in quibus Serpens cistulam vimineam semiapertam

h) Goltz. tab.
34.

ingreditur: & in h) nummo, quem percussit κοινὸν Μακεδόνων νεωκόρων (in honorem Alexandri) serpens est exporrectus in cistâ semiapertâ. Serpentes autem & cistulæ etiam in Bacchi sacris: Bacchantium.

a) Pars

a) *Pars sese tortis serpentibus incingebant,
Pars obscura cavis celebrabant Orgia cistis.*

a) Catulli E-
pithal. Theti-
dis.

Mater Deorum.

MATRIS Deorum religio in Phrygiâ ortum habuit : prima Deæ

Μηφάχεια in Cybelis contigit : b) κύβηλα, ὄρη Φρυγίας ἢ ἀν- b) Hesych.
τρα Ἐτάλαμοι, Montes Phrygiæ, ubi antra Ἐθλαμι Matris : quæ

c) ἐφάνη ἐν κύβηλοις, in Cybelis apparuit, anno Attico 77, regnante c) Marm.
Athenis Erichthonio. At verò Pessinuntii gloriantur, apud illos esse

d) τὸ ἄγαλμα διοπετὲς, ὃ δὲ ψαυσὸν χειρὸς ἀνθρώπινης, Deæ simu- d) Herodian.
lacrûm è cælo delapsûm; neque humanâ manu tactum : addunt, ur- in Commod.,
l. i. §. 35.

bem suam nomen accepisse, ἐν τῷ περὶ τοῦ ἄγαλματος ἐξ ἔργου,
καὶ πρῶτον ἐκείσε ὀφθῆναι, quod deciderit simulacrûm è cælo; ibi-

que primûm apparuerit. Sanè e) Pessinûs emporium templum magnæ
venerationis habet Matris Deorum, quam Agdistin vocant. Sacerdo-

tes olim διωάσαι τινὲς ἦσαν ἱεροσώλω καὶ πέρδροι μεγάλῳ, regu-
li quidam erant magnum Sacerdotii fructum percipientes. Tem-

plum illustre fecerunt Romani, cûm simulacrûm Deæ ex oraculo Sibyllæ
acciverunt (ut Ἐσκαλαπεί, ab Epidauro) Mons urbi imminet Din-
dymus, unde dea Dindymene, ut à Cybelis Cybelene.

e) Strab. l. 12.
p. 567. d.

f) Dyndamon, Ἐ Cybelen, Ἐ amœnam fontibus Idam
Semper Ἐ Iliacas Mater amavit opes.

f) Ovid. fast. 4

Et g) Berecynthes, Ἐ omnes Phryges, Ἐ qui Idam accolunt Troës Rhe- g) Strab. l. 10.
am colunt, εἰς ὅρματι. Vocatur ab eis Mater Deorum, Ἐ Agdistis, p. 469. a.
Ἐ Phrygia, Ἐ Magna Dea; à locis autem Idæa, Dindymene, Pylene (le-
ge Sipylene) Pessinuntia, Cybele.

Dea hæc etiam Smyrnæ culta est, & Magnesiæ. In fœdere
Smyrnæorum & Magnetum (inter Marmora Arundelliana) utrique

jurant Μητέρα τῶν Σιπυλλέων, per Matrem Sipylenen; quæ
eo nomine utrobique culta. Vetusta urbs h) Sipylus eversa fuit re- h) Strab. l. 1.
p. 58. c.

gnante Tantalò. Religio apud Magnetas superstes, vetustior for-
san; sed Smyrnensis, privilegio major. Enumerat i) Ulpianus Deos,

quos S. C. & constitutionibus Principum hæredes instituere concessum
est, Apollinem Didymeum, Dianam Ephesiam, Matrem Deorum Sipylen-

sem quæ Smyrnæ colitur. Smyrnain nominat, ut à Magnesiensi di-
stin-

i) Post. Cod.
Theodos. p. 92
Edit. Paril. an.
1586.

a) Lugd. an.
1593. 4to.

stinguatur. a) Posterior Theodosiani Codicis editio pro *Sipylensem* perperam substituit; *Cybelen eam*.

b) Macrobi.
Saturn. l. I.
c. 21.

c) Gruter. In-
script. p. 82. i.

Nummum habeo æneum ΠΕΚΚΙΝΟΤΝΤΙΩΝ (in honorem Antonini Caracallæ Aug.) Aversâ parte stat Attis. Quæ Phryges narrant de *Matre & Attide*, non dissimilia sunt istis, quæ Syri de *Venerere & Adonide*, atque Ægyptii de *Iside & Osiride* fabulantur: b) *Idem sub diversis nominibus religionis effectus est. Mater Deum Terra habetur; Sol nomine Attinis, sive Attidis, colitur. Unde τψις Celsissimus nuncupatus est.* c)

ΜΗΤΕΡΙ. ΤΗ. ΠΑΝΤΩΝ. ΡΕΙΗ
ΑΤΤΙΘ. ΤΨΙCΤΩΙ

d) Orat. 5. in
Matr. Deor.
e) De diis &
Mundo, c. 4.

Fabulam Attidis explicat d) *Julianus Imperator*; & ex eo, e) *Salustius Platonius*.

f) Tristan. II.
p. 146.
g) Ib. p. 428.

Initium cultûs ex Marmore noscimus. Religio autem per Orbem Romanum latè propagata est: quod ex Nummis & Inscripti-
onibus constat. In numismatis meis triplex est Deæ schema, Stan-
tis, Sedentis, Aurigantis. Stantem exhibet nummus CΜΤΡΝΑΙΩΝ.
Γ. ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Stant duæ fœminæ, capite turrîtæ; altera Smyrna-
urbs, cum thuribulo; altera Mater Sipyrene, cum Leonibus ad pedes.
Similis est f) *Φωκαίων*, in honorem Juliae Domnæ. Et in nummo
g) ΜΑΓΝΗΤΩΝ, CΠΤΛ. id est, *Sipyrene Mater*, stat cum Leonibus ad
pedes, dextrâ tenens crotalum, sinistrâ tympanum sustentans ad hu-
merum: aversâ parte ΜΑΓΝΗCΙΑ cum capite turrîto.

h) Zosim. l. 2.
p. 687. b.

i) Tristan. II.
p. 567.

k) Strab. l. 14.
p. 467. c.

Mater in cathedrâ sedens conspicitur in altero nummo
CΜΤΡΝΑΙΩΝ. Γ. ΝΕΩΚ. ΕΠ. C. CΕΞCΤΟΤ, *ὑπὲρ σερατηγῶδ*, sub Pro-
cos. *Sexto*, in honorem Gallieni Aug. Caput turrîtum est, dextra
crotalum tenet, sinistra tympanum; sed nulli sunt juxta thronum
Leones. h) Constantinus ex monte Dindymo in forum Byzantii
transtulit *Matris Deum Rbeæ simulacrum*, τὰς ὡς ἐκάτερα, λέοντας
ὡς ἐλὼν, Leonibus utrinque sublatis. In i) nummo ΜΑΓΝΗΤΩΝ
CΠΤ *Sipyrene Mater* sedet, cum leone accumbente: In alterâ autem
k) *Magnesiâ*, quæ ad *Mæandrum fluvium*, fuit olim templum *Matris*
Deum, Dindymenes nomine.

Aurigantis Matris species cernitur in numismate ΤΠΑΙΠΗ-
ΝΩΝ, *Hypæpenorum* sub monte Timolo, ΕΠΙ. CΤΡΑ. Τ. ΦΑ. ΠΑΠΙΟ-
ΝΟC. *Sub Procos. T. Flavio Papione*, in honorem Severi Aug.

a) Qua-

a) *Qualis Berecynthia Mater*
Invehitur curru Phrygias turrita per urbes.

a) Virgil. l. 6
vers. 784.

Leonum bigæ in cursu sunt sine frænis : In b) nummo *Volteii*, Leo- b) Ursin. p. 286
nes bijugi frænati sunt : In c) *Neronis* nummo, Leones qua- c) Erizzo.
drijugi. p. 105.

Deam Syriam, dorso Leonis insidentem, habemus in nummo, quem in honorem *Antonini Aug.* edidit COL. AUR. PIA. METR. SID. id est, *Colonia Aurelia Pia Metropolis Sidon.* Neque dissimilis est Deæ Cœlestis effigies, in Denario Carthaginien- sium, in honorem *Severi*.

Sanè numina non adeo diversa fuerunt Mater Deum & Dea Syria, sive Cœlestis. d) Lucianus: *Astarte Luna, Europa, Dea Syria, Rhea.* Nam & Leones eam ferunt, & tympanum habet, & coronam turritam in capite gestat; qualem & Lydi Rheam effigiant. De πολυωνυμία Deæ, seipsam audiamus. e) *Me primigenii Phryges Pessinunticam nominant Deum Matrem; hinc Autochthones Attici Cecropiam Minervam; illinc fluctuantes Cyprii Paphiam Venerem; Crætes sagittiferi Dictynnam Dianam; Siculi trilingues Stygiam, Proserpinam; Eleusini vetustam Deam Cererem; Junonem alii, alii Bellonam, alii Hecaten, Rhamnusiæ alii: & qui nascentis dei Solis inchoantibus radiis illustrantur Æthiopes, Ariique, priscæque doctrinæ pollentes Ægyptii, ceremoniis me prorsus propriis percolentes, appellant vero nomine Reginam Isidem.* Sanè Isis erat f) *μυριαδωνυμῶν*. Ex f) Plutar. de Iside p. 372. g) Clem. Alex. Strom. l. 1. p. 307. c.

Cum religione Phrygiæ, nata est Harmonia sacra. g) *Satyrus Phryx invenit tibiæ obliquam; Hyagnis, & ipse Phryx, harmoniam trichordam & diatonicam; Crumata verò Olympus, similiter Phryx; & Mixophrygium modum, & Mixolydium, Marsyas eadem patriam natus: Doricam autem harmoniam Thamyras Thrax excogitavit.* Fuit autem Hyagnis Marsyæ pater; Marsyas, Olympi præceptor. Plura si velis de *Matre*, adeas Lillii Gyraldi syntagma IV; si de *Hyagne*, & *Nomis Musicis*, Seldenum, ad hanc epocham. Nos ad Ebræorum Libertatem properamus.

Exodus Israelitarum.

Annus agebatur à *Diluvio* 857; à susceptâ Abrahami *Peregrinatione* 430; ab ingressu Jacobi in Ægyptum 215; ab incurfione *Pastorum*, & Israelitarum *servitute*, 157; à *Josepho* Patriarchâ mortuo 143; à nato *Mose* 80; & Per. Jul. 3227; cum jam *Stamenemes* esset 32 rex Thebanorum; in Inferiore autem Ægypto *Aphophis* *Pastorum* rex quartus regnâset annos 60; quando decimo quinto die *Abib*, mensis *Septimi*, qui mox *primi* nomen habuit, (Post X plagas Ægypto illatas, 1. Sanguinis, 2. Ranarum, 3. Pediculorum, 4. Muscarum, 5. Pestis, 6. Ulcerum, 7. Grandinis, 8. Locustarum, 9. Tenebrarum, 10. Cædis primogenitorum) Israelitæ omnes, celebrato Paschate, convasatis rebus, spoliisque onusti, ad sexcenta millia virorum, præter parvulos, convenerunt in *Ramessè*, ubi a) initio collocati fuerant: inde militari ordine profecti sunt in *Succoth*, sive tentoria; inde in *Etham* & Arabiae desertum; antecedente eos interdium nube, & noctu igne.

a) *suprà p. 90.*

Exitus ex Ægypto insignissima est historiae Sacrae epocha; cui innititur Judæorum, Christianorumque chronographia, rerumque Ægyptiacarum dispositio: non tamen à Veteribus est rectè instituta.

Josephus, ut ex Judaicarum rerum comparatione cum Ægyptiacis suæ gentis antiquitatem, contra *Apionem*, vendicaret, colligit b) *Egressum tam antiquum esse, ut pene mille annis precedat bellum Trojanum.* Verùm computatio ista magno peccat *ωεχρῆς* *ὡς μὴ*, neque est satis candida, sed multis modis fallax & falsa.

b) *p. 1042. a.*

c) *Supponit Reges Pastores fuisse Ebræos*; c) *Οἱ καλὲς μὲν Ποιμνῆες ἡμέτεροι, ὡς γονοί*, *Qui Pastores dicti progenitores nostri fuerunt*; & expulsionem *Pastorum* fuisse exodum Israelitarum. De errore isto d) satis dictum.

c) *Ib. p. 1041. f.*

d) *suprà p. 102.*

Ex *Manethone* didicit *Pastores* ejectos fuisse à *Tuthmose Thebanorum rege*. Ex eodem itaque recitat e) *Thebanorum regum XVII seriem*, qui regnârunt annos 333; quos in Canone exhibuimus. Horum primus est *Amosis*; sextus *Misphmymuthosis*, qui *Pasto-*

a) p. 1041. f.

b)p. 1041.b,

c) p. 1042-3.

d) Παράρτη.

p. 9. d.

suprà. p. 4

ante Eusebium qui de vetustate Mosis detrahere, & errorem veterem castigare ausus sit.

a) Sync. p. 67.

p. 6.

Syncellus a) Eusebium acriter increpat, quod adversus priscorum sententiam Mosem faciat recentiore quam illis visum fuit: immerito quidem, cum Auctoritas præponderare non debeat Veritati. Sanè Eusebius laudatissimo proposito de veteri Mosaicæ ætatis *μετὰ χρόνι* *μὴ* detraxit annos 284: unde illi necesse fuit ab Africano cæterisque dissentire. Hinc Exodus Eusebio, non sub primo, sed sub decimo tertio rege *Acherre* ponitur: neque illi opus fuit duas alias anonymorum *Pastorum* Dynastias huic intervallo infercire; quod fecit Africanus. Alioquin in rebus horum temporum Ægyptiacis Africani exscriptor est Eusebius.

b) Antiq. l. 2. c. 6.

Etsi Josepho non bene cesserit temporum comparatio, ille tamen Exodi epocham rectissime posuit. b) *Reliquerunt*, inquit, *Israelitæ Ægyptum mense Xanthico, lunâ quintadecimâ, annis quadringentis & triginta postquam progenitor noster Abrahamus in Chananeam venit: post migrationem verò Jacobi in Ægyptum annis ducentis & quindecim.*

c) suprà, p. 89.

Ex genealogiâ sacrâ c) stabilitur prius illud 215 annorum intervallum; non item posterius. Neque æquales sunt familiarum successiones: in tribu *Juda* recensentur *Phares, Hesron, Aram, Aminadab, Naasson*; in tribu *Levi, Caath, Amram & Moses*. Demetrius (non *Phalereus*, sed qui d) *Ptolemæi Quarti* tempus attigit) *παυδογόνιος* hanc conjectaneis annorum numeris definivit, quos ex Alex. Polyhistore refert e) Eusebius. *Caath*, natus anno 17 post adventum Jacobi in Ægyptum, an. ætatis suæ 40 genuit *Amram*, qui an. ætatis 78 genuit *Mosem*, cujus an. 80 contigit Exodus. Sub mortem Jacobi non rectè ponitur ortus *Caathi*, qui in f) migrante Patriarchæ familiâ recensetur.

d) Clem. Alex. Strom. 1. p. 337. d.
e) Pr. Evang. l. 9. c. 21. p. 425.

f) Gen. 46. 11.

g) Joseph. e. Ap. l. 1. p. 1058

Alii in statuendo Ebræorum Exitu *μετὰ χρόνι* *μὴ* immani deliquerunt. Quæ ad hanc rem, ex *Manethone*, & ex *Chæremone*, narrat Josephus, de *Pastorum* reditu intelligenda sunt. g) *Lysimachus* verò tradidit, *ὑπὸ Βοκχόρεως τῶν Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰσραήλων λεπερὸς ὄντας καὶ ψωρὸς, Judæorum populum leprâ & scabie infectum sub Bocchore Ægypti rege, consilio ductuq; Mosis, per desertum, venisse in eam regionem quæ nunc vocatur Judæa.* Neque fuit hæc

h) Tacit. hist. l. 5. initio.

unius *Lysimachi* sententia. Tacitus de *Judæis*, h) *Plurimi*, inquit, *ἀνέτα-*

auētores consentiunt, orta per Ægyptum tabe, regem Bocchorim adito Hammonis oraculo id genus hominum alias in terras auēbere jussum. Neque discrepat Apion Grammaticus, qui sub Tiberio scripsit. a) O δὲ Ἀπίων ὡρίσας τὴν ἑξοδὸν ἀπὸ τῆς ἑλλῆδος ὡς καὶ τὴν ἑλλῆδα, καὶ ταύτης ἔστιν εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, Φησὶ, Καρχηδόνα Φοίνικες ἔκτισαν, Apion Exodum exactè definivit ad annum primum Olympiadis VII, quo Phœnices condiderunt Carthaginem. Annus iste in b) Eusebii canone est 29 regni Bocchoreos; quo etiam Roma condita. Est autem Ἀναχρονισμὸς annorum 736.

a) Joseph. c. Ap. l. 2. p. 1061. c.

b) a. 1265.

Moses.

Multa narrant Josephus c) & Artapanus (apud d) Eusebium) de bello Æthiopico à Mose gesto: Et Chronicon Alexandrinum, ad annum ejus 31, Moses, inquit, urbem Hermopolin condit, & bellum cum Æthiopibus toto decennio gerit. Josephum sequuntur Zonaras, Cedrenus, aliique recentiorum: cum verò in historiâ Moisaicâ de bello isto ἡ δὲ γένεσις, e) Theodoretus, aliique recentiorum, totam narrationem rejiciunt. Si per Æthiopus intelligantur Thebani; si per Ægyptios, Pastores qui jam Inferiorem Ægyptum, in quâ degebant Israelitæ, annos amplius centenos possederant, historia ista fide digna haberi potest. Manetho enim tradit f) Reges Thebaidis Pastores invasisse, καὶ πόλεμον αὐτοῖς σὺν ῥαγλίῳ μέγαν ἔσθ' πολυχρόνιον, & bellum magnum & diuturnum cum illis gessisse, usque ad obsidionem eorumque expulsionem. g) Hermopolis, & Hermopolites nomen, Thebaidi adjacent; & h) Ερμοπολιτικὴ Φυλακὴ τελώνιον ἔχει τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος καταφερομένων, Castellum Hermopolitanum ubi vectigal exigitur earum rerum quæ deferuntur è Thebaide. Artapanus ejus exstructionem ad Mosis tempora referre videtur. Chronicon Alexandrinum refert hanc urbem Myrrhim appellari, à Myrrhinâ quæ Mosem de fluviio susculit: aliis Meroë minus rectè nominatur. Thebaidem autem Æthiopia nomine insigniri i) supra innuimus, ubi Nitocris Ægypto & Æthiopia imperasse dicitur. k) Eustathius de Ægypto: ἐκλήθη δὲ ποτὲ καὶ τὴν ἰσορίαν ἢ τοιαύτη χώρα ἔσθ' Ἀερία καὶ Ποταμία, καὶ Αἰθιοπία διὰ τὰς ἐκείναις Αἰθιοπίας ὡς ὧν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἰστέουσι: Regio hæc in historiis vocatur & Aeria & Potamia, & Æthiopia ab Æthiopibus qui ibi sunt: quorum memi-

S. I.
c) L. 2. c. 5.
d) Pr. Eu. l. 9. c. 4.

e) Q. 22. in Num. c. 33.

f) Joseph. c. Ap. p. 1040. d.

g) Ptol. l. 4. c. 5.

h) Strab. l. 17. p. 813. a.

i) p. 91.

k) In Dionysium. p. 35.

nerunt plerique veterum. Æthiopiæ autem nomen Australioribus tantum Ægypti partibus competit; neque hisce temporibus. Nam

a) Euf. n. 402.

a) Æthiopes ab Indo flumine, seculo demum XIII, migrarunt in Ægyptum.

§. II.

b) Act. Apost. 7. 22.

Moses b) ἐπαυδοῦν πᾶσιν σοφία Αἰγυπτίων ὡς δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις, *Eruditus est omni sapientiā Ægyptiorum, & erat potens in verbis & operibus.* Quænam verò fuit ista Ægyptiorum Sapientia? Nondum enim Mercurius Secundus absconditas Thothi artes evulgaverat. Mercurius enim iste (tam secundum Eusebii canonem, quam nostrum) est Mose recentior.

c) De vitâ Mo-
sis p. 470.

Accesserunt, ait c) Philo, præceptores alii ex proximis Ægypti nominis; οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἦν μεγάλας δωρεὰς μεταπεμφθέντες, alii è Græciâ magnis præmiis conducti. Subdit, Τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν ἑλλῶες ἐδίδασκον, Græci doctrinæ orbem docuerunt. Dicit etiam illum didicisse Chaldaicam rerum Cœlestium scientiam, & literas Assyrias, ut d) Clemens Alex. qui Philonem laudat. Istis verò fides temere non est adhibenda: Nulla enim adhuc innotuit Chaldaeorum eruditio; nedum Græcorum.

d) Strom. l. I.
p. 343. d.

e) p. 406.

Inter Quæstiones ad Orthodoxos (quæ cum Justino Martyre e) editæ sunt) XXV negat Mosem affecutum fuisse Astronomiam, Geometriam, Astrologiam, artesq; alias quæ ab illis dependent. Causam reddit: Τῶν γὰρ Αἰγυπτίων τότε ἡ σοφία τὰ τῆς ὁλάνης ὡς ἔχει διδάσκου διδάγματα, Sapientia enim Ægyptiorum temporibus istis fuit disciplina impostura. Neque probanda est Responsio, Artes illas tunc fuisse vulgares & nullius pretii: Hieroglyphicam verò, quæ maximi habebatur, Mosem didicisse quidem, sed non in usum adhibuisse. Quæ de Mercurio Sec. X. narranda sunt, ista redarguunt; & ex Anno Mosaico constabit, illum rei Astronomicæ non fuisse satis peritum. Impostura autem illa, quam ὁ ζητητὴς asserit fuisse solam hisce temporibus Ægyptiorum Sapientiam, designat Magicas Ægyptiorum vanitates.

f) Syncell. p.
12. d.

In apocrypho Enochii libro (cuius fragmenta non contemnenda servantur apud Georgium Syncellum) inter Εγγήρους, sive mulierosos angelos, qui ante Diluvium homines artibus instituisse dicuntur, f) Undecimus Φαρμαρὸς ἐδίδαξεν Φαρμακείας, ἐπαιιδίας, σοφίας, καὶ ἐπαιιδῶν λυτήρια, Pharmarus (forsitan Pharmacus) docuit veneficia, incantationes, artes Magorum, & incantationum remedia.

dia. a) Pseudo-Clemens tradit *Magiam*, de Cœlo transmissam : ad hunc modum à *Chamo* citra Diluvium propagatam fuisse; & *Misraim* illam à patre didicisse; ille autem Ægyptiorum conditor fuit. Si hæc essent fide digna, satis constaret de magia Ægyptiacâ, etiam ante *Mosis* & b) *Iosephi* tempora. a) Recognit. l. 4. b) Gen. 41. 8.

Nihilominus Ægyptiaca Magiæ factio omnium vetustissima fuit. De magicis Ægyptiorum præstigiis passim Mosaica historia. Accersivit Pharaon c) *Sapientes & Maleficos*, id est, Peritissimos artis Magicæ; ἐν ἡγῶν. Priscis seculis Magia doctrinæ culmen habebatur. Plinius rectè d) *animadvertit summam literarum claritatem gloriamq; ex eâ scientiâ antiquitus & pene semper petitam*. Non rectè autem Judæis illam assignat, & Persicâ recentiore existimat. Est e) *& alia Magices factio à Mose & Jamne & Jotape Judæis pendens*, sed multis millibus annorum post Zoroastrem. f) Apuleius, Plinium secutus, utrumque errorem retinet. Ego ille *sim Carinondas, vel Damigeron, vel Moses, vel Iannes, vel Apollonius, vel Dardanus, vel quicumque alius post Zoroastrem & Hostanem inter Magos celebratus*. g) B. g) II. Timoth. Paulus, ex Judæorum traditione, docet *Iamnem & Iambrem*, sive h) *Mambrem*, restitisse *Mosi*; & Numenio, philosopho Pythagoræo, apud i) Eusebium, sunt *Iannes & Iambres Ægyptii ἱεργαµµατεῖς sacrorum scribæ*, electi ut *Moyse* resisterent, ac gravissimas calamitates ab illo in Ægyptum invecetas coram omnibus depellerent. k) Artapanus eodem appellat τῶν ἱερέων ὡς ἐν Μέμφιν *Sacerdotes supra Memphim*. Macarius Alexandrinus, novem dierum itinere in eremo Ægypti, in-visit sepulchrum *Iannis & Iambres fratrum*, ut ex ipsius ore refert l) Palladius. c) Exod. 7. 11. d) L. 30. c. 1. e) Ib. p. 545. f) Apologia 2. p. 541. g) II. Timoth. 3. 8. h) Lat. versio. i) Præp. l. 8. c. 8. p. 411. k) Ib. l. 9. c. 27. p. 435. c. l) Hist. Lausiac. c. 19.

Magi igitur isti ex Ægypto fuerunt. Moses autem, qui divinâ potentiâ operatus est, in Magorum censu non est numerandus : neque fuit aliqua *Judaica Magices factio*; cum Judæis omne genus Magiæ m) Lege Mosaicâ vetitum sit: Quædam ejus species etiam n) morte plectendæ. m) Deut. 18. 10. n) Exod. 22. 18. Levit. 20. 27.

Ex Ægypto Magia ad Babylonios derivata est. o) Diodorus, ex Ægyptiorum traditione, Φασὶ ὅτι τὰς ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίους, ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων ὄντας, τὴν δόξαν ἔχειν ὅτι οὗτοι τὴν ἀστρολογίαν, ὡς καὶ τῶν ἱερέων μαθόντας τῶν Αἰγυπτίων, Dicunt Chaldaeos in Babylone colonos esse Ægyptiorum, & ab Ægyptiis sacerdotibus edoctos ad Astrologiæ famam pervenisse. Colonia p) meminimus. a) Ma- o) Diod. l. 1. p. 51. d. p) suprâ p. 110.

- a) Plin. l. 30. c. 1 a) Magiæ autem è *Medicinâ natæ additæ sunt Religionis vires, & artes Mathematicæ; nullo non avido futura de sese sciendi; atque ea è Cælo verissimè peti credente.* Magi Babylonii b) sub Nabuchodonosoro demum agnoscuntur. Quando cœperit apud eos ars ista, incertum est: Sanè admodum obscura fuit, antequam in Ægypto floruerint *Petosiris,*

e) Auson.
epist. 19.
§. III.

c) *Quique Magos docuit mysteria vana Nechepsos.*

d) Diog. La-
ert. proœm.

e) In Zog.

* Laert. ib.

f) De Iside,
p. 369. e.

g) Plin. l. 30.

c. 1.

h) Plin. ib.

Græci autem, qui artem Magicam à Persis serò acceperunt, Persas *Gejus* authores fuisse volunt; & immensam jactitant *Zoroastris* cujusdam antiquitatem, quam à nugivendulis hariolis acceperant. Commentum autem vanitatem arguit ipsa sententiarum discrepantia. d) *Xanthus Lydus* numerat à *Zoroastre* eis τὴν Ζέγγυ διαβάσιν annos 600. Anonymus apud e) *Suidam* putat illum fuisse annis 500 πρὸ τῶν Τεγικῶν. * *Hermodorus Platonius* ab eodem eis τὴν Τρωϊάδ' ἄλωσιν computat annos 5000. Eadem delirant f) *Plutarchus* & g) *Hermippus*. h) *Eudoxus* autem eum *Platone seniore* asserit annis 6000. Extanto dissensu nihil aliud est colligere, quàm Græcos istos ignorantiam temporum graviter laborasse. Sanè veteres Græci chronologiæ technicæ fuerunt imperiti; cui non nisi post eversum imperium Persicum operam dare cœperunt. Cùm igitur ἀσύστατα ista uni viro competere non possint, duos pluresvè sibi fingunt *Zoroastres*.

i) Clem. Re-

cogn. l. 4. &

Greg. Turon.

hist. Fr. l. 1.

k) Just. in hist.

l. 1.

l) Syncell.

p. 167. b.

m) L. 2. p. 66. d

Quidam volunt i) *Chamum* à Persis recentioribus appellari *Zoroastrem*, & pro Deo haberi. Alii dicunt *Zoroastrem* non Persam fuisse, sed *Bactrianum*. Rex *Bactrianorum*, cui cum Nino bellum fuit (in Epitome Trogi) vocatur k) *Zoroaster*, qui primus dicitur artes magicas invenisse. Et *Cephalion* historicus (sub Hadriano) post Nini res gestas l) tractat ἡρώων Σεμιράμειος καὶ Ζωροάστρου μάγης (ita legendum) natalia *Semiramidis* & *Zoroastri* magi. Verùm m) *Bactrianorum* rex ille m) *Diodoro*, ex *Ctesia*, vocatur *Oxyartes*; neque ulla est *Bactrianæ* magiæ celebritas: Hanc tamen sententiam amplexi sunt *Arnobius*, *Augustinus*, *Orosius*, alii.

n) Arnob. l. 1.

Viri docti, ex *Arnobii* loco, plures colligunt *Zoroastres*; locus autem mihi videtur ita legendus: n) *Age nunc! veniat queso per igneam zonam magus interiori ab orbe: Zoroastres (Hermippo ut assentiamur auctori) Bactrianus & ille conveniat, cujus Ctesias res gestas* histe-

historiarum exponit in primo; Armenius Sostriani (vel Hostanis) nepos, & familiaris Pamphilus Cyri. Unus est Zoroastres, cujus meminit Ctesias, qui ex Hermippi sententiâ fuit Bactrianus. Erat autem a) Armenius genere Pamphilus, τὸ γένος Πάμφουλος, cujus filius Er Strom. l. 5. etiam Zoroaster dictus est, & duodecimo die post mortem in rogo positus p. 598. d. revixit. Quod scripsit Plato X Politicorum.

Apud b) Suidam, Ζωροάστρης Περσομήδης Zoroaster Perso-me-b) in Zoroastres: ille scilicet σοφὸς ὡς τὰς ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ ὅς ἐπρωτοῦ ἤρξατο τὸ παρ' αὐτὸς πολὺ σοφίας ὀνόματι τῶν Μάγων, Astro- nomorum peritissimus, & princeps Magorum nominis apud ipsos recepti. Uno Persomedi vocabulo, & ætas, & patria ejus designatur. Darius Cyri avus, gentis Medo-persicæ conditor erat; de quo, ad Sec. XVIII: Zoroaster igitur Persicæ amplitudinis initis non erat vetustior: Persarum gens nullius erat nominis, ante Cyri victorias; neque Magi apud eos celebres, ante captam Babylonem. Persæ recentiores Zoroastrem Hystaspi, patri regis Darii, æqualem fuisse existimant: Agathias autem dubitat; c) Πέρσαι δὲ αὐτὸν οἱ νῦν c) Agath. l. 2. τῶν περὶ τὴν ἀπλῶς φασὶ γεγονέναι, ὡς λίαν ἀμφοιγνοεῖσθαι, p. 62. b. καὶ οὐκ εἶναι μαθεῖν, πότερον Δαρεῖος πατὴρ, εἴτε καὶ ἄλλος ἔστι τῶν περὶ τῶν Πέρσων, Persæ hodierni Zoroastrem sub Hystaspe fuisse simpliciter dicunt; ita ut valde ambigatur, neque scire possis, utrum Hystaspes hic fuerit Darii pater, an alius quispiam. Ambiguitatem solvit d) Porphyrius. Magorum, inquit, genus apud Persas adeo d) Περσὶ δὲ τῶν χῆς l. 4. §. 16. venerandum, ὥστε ἐ Δαρεῖον τὸ τῶν Πέρσων ὀπίγραψαι τὸ μνημεῖον πρὸς τοῖς ἄλλοις, οἳ καὶ Μαγικῶν γένος διδάσκαλος, ut Darius Hystaspis filius inscripserit monumento patris (inter alia) quoddam fuisset Magorum magister. Ammianus etiam Darii patrem agnoscit. e) Scientiæ multa ex Chaldaeorum arcanis Bactrianus addidit Zoroa- e) Marcel. hist. l. 23. p. 253. stres, deinde Hystaspes rex prudentissimus Darii pater. Verum ne- que Rex fuit Hystaspes, neque Zoroastres Bactrianus. Apuleius prodidit Zoroastrem Cambyse superfuisse: f) Pythagoram, ajunt, f) Florid. l. 2. inter captivos Cambyse regis, doctores habuisse Persarum Magos; ac p. 422. præcipuè Zoroastrem, omnis divini arcani antistitem.

Persæ itaque rerum Domini, post acquisitam demum Babylo- nem atque Ægyptum, hanc artem summopere admirati sunt, Græ- cisque tradiderunt. Sed revertamur.

Iter in Deserto.

Israelitarum gens hucusque obscura fuit; sine Nomine, sine Patriâ, sine Lege, sine Magistratu: Moses, Libertatis auctor, Dux erat itineris; & Legislator.

a) Epist. 127.

Mansionum 42 (de quibus *ad Fabiolam* a) scripsit S. Hieronymus) *prima* numeratur *Rameffes*, unde proficisci cœperunt Israelitæ: ubi Pascha primum ab exituris Israelitis celebratum est; in quo sanguis agni fasciculo *byssopi* in superliminare & duos postes

b) Exod. 12. 13

ædium aspergebatur, ut esset b) *in signum*. Ritus iste semel tantum, neque extra Ægyptum, observatus est. In Judæâ enim

c) II, Chron.

30. 16. 35. 11.

agni c) Paschales cæsi sunt in atrio Templi, eorumque sanguis ibi effusus.

d) Hæres. 19.

p. 39. b.

d) Epiphanius ad primum illud Pascha retulit non dissimilem Ægyptiorum morem. *Εν τῷ καιρῷ ὅτε τὸ Πάσχα ἐγγύεσσι ἐκείνῃ, (δέχῃ ἣ αὐτὴ γίνεται τὰ ἑαρῶ, ὅτε ἡ πρώτη ἰσημερία) ἐκ μίλλεως λαμβάνουσιν πάντες Αἰγύπτιοι καὶ χεῖρσι μὲν τὰ πρῶτα, χεῖρσι ἣ καὶ τὰ δένδρα, τὰς συκάς, καὶ τὰ ἄλλα, φημίζοντες ἔλεγοντες, ὅτι τὸ πῦρ ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ κατέφλεξε ποτε τὴν οἰκομὴν. τὸ δὲ χῆμα τὰ ἅμα ἔσθον τὸ πυρὸν ἀλεξήτριόν ἐστι τὸ σπυῖτης πλεγῆς ἔποιαύτης, Quo tempore Pascha illis celebratum fuit (id autem est ineunte Vere, ad æquinoctium) Ægyptii omnes rubricâ oves, & arbores, & ficus, & alia ejusmodi inficiunt: dicentes illo die totum mundum conflagrâsse; & speciem sanguinis esse amuletum igneum istius calamitatis.*

e) Exod. 14. 22

f) Genebr. in

Chron. p. 66.

Statione IV, e) *ingressi sunt Israelitæ per medium sicci maris, persequentibus Ægyptiis.* f) *Hebræi negant majores suos transisse mare Rubrum totum, sive à littore Ægyptio ad littus Arabicum, sed, quod grandius est miraculum, ad idem littus, ducto intra mare longo circuitu, & quasi semicirculo, unde ingressi fuerant revertisse. Id probant, quia hærebant in deserto Etham ante transitum, deinde post transitum in eodem se ostendunt, ubi per tres dies vagati castra ponunt in Mara. Deinde mare Rubrum dividit Ægyptum ab Arabiâ, non à Terrâ Sanctâ. Imò verò non fuit necesse ut ingrederentur mare, nisi ut submergeretur Pharo. Hanc Judæorum sententiam refert etiam Gregorius Turonensis, g) Dicunt alii, quòd ad ipsam ripam, factò modico per*

g) Histor. l. r.

6. 10.

mare

mare circuitu, unde ingressi fuerant, sint reversi. Eam tuentur To-
status Abulensis, H. Grotius, alii.

In adverso littore, a) apud Ichthyophagos brevium accolae, vetu-
stissima est traditio, totam sinum regionem quae Viridis videtur ingenti
quondam refluxu desiccata fuisse, mari in opposita littora refuso, &
terram detectam usque ad fundum maris; per gravem denuo aestum,
undam pristino alveo restitutam esse.

Statio V Mara; ab aquarum amaritudine dicta. In istis A-
rabiae partibus fuerunt b) Lacus quidam Amari vocati, qui cum essent
antiquitus amari, fossa facta (à Sesostris, ex Nilo in sinum Arabicum,
juxta urbem Arsinoen postea dictam) & admixto flumine immutati,
postea piscibus ac volucris aquatilibus abundabant. Etiam c) ab
urbe Arsinoe dextra littora legentibus occurrunt plurimis in locis a-
mnes à petris in mare praecipitantes, qui amarum habent salsilaginis
saporem.

Statione VIII, d) in deserto Sin, inter Elim & Sinai, 15to die men-
sis secundi post exitum ex Aegypto, * vesperè ascendit Coturnix, & coope-
ruit castra. Rursus, Statione XIII, post decessum à Sinai, ad e) inte-
grum mensem, f) ventus abripuit coturnices trans mare, & demisit in
castra, unde quaque dispersas ad iter unius diei; & ad altitudinem du-
orum cubitorum super terram, cum quisque plures acervos collegisset:
g) & siccaverunt eas, more Aegyptiorum, qui coturnices condire so-
lebant. h) Χέννιον, ὀρνιθὲν πικρὴν καὶ Αἰγυπτίων παρὰ χολήν. Chen-
nium, quoddam avitium in Aegypto sale conditum. Athenæus (ex
Cleomene) numerat i) Χέννια παρὰ χολήν μύρια. Chennia salsa decies
mille: μικρὸν δὲ ὅτιν ὀρνιθὶον sunt autem parvae coturnices. Jose-
phus, k) ὀρνιθῶν πλῆθος (τερέφει δὲ τὰς τὸ ὄρεον, ὡς ἔδεν ἕτερον, k) Antiq. l. 3.
ὁ Αἰγύπτιος κόλπος) Πικρὰ τὴν μετὰ τὴν Ἰθάλασαν ὑπερελθόν, c. 1. p. 72. c.
Magna vis coturnicum (hoc enim avium genus, praeter ceteris, alit Arabi-
cus sinus) mare intermedium transgressa, advolavit. Nullibi ma-
jor coturnicum ubertas, quam in Aegypto, & confiniis. Rhinocoru-
ra (aliarum rerum indigae) l) retibus ex fissis calamis compactis, &
in multa stadia prope littus positis, coturnices (quae ex Mari per magnos
greges eò se conferunt) capiunt, quantum ad eorum victum sufficit. Pli-
nius, Coturnices advolant non sine periculo navigantium, cum appro-
pinquavere terris. Quippe velis saepe insidunt, & hoc semper noctu,
merguntq; navigia. Tanta solet esse istarum avium copia.

a) Animal. l. 6.
c. 33.

Ælianus refert, a) *Ægyptios*, μαγεία πινὶ Ὀπιχωρίῳ, *magicā quādam ratione*, illi genti propriā, τὰς ὀρνίθας ἐκ τοῦ ἔρανθ καταφέ-
γειν, *Aves de cælo deducere*; τὸν δὲ Φωλεῶν τὰς ὀφεις, ἐπαοιδῶς ἡ
καταγονήσαντες, εἴτα μέντοι παραγάγσι ῥᾶσι, *atque Serpentes*, car-
minibus quibusdam primū incantatos, ἐ latibulis postmodū facilli-
mè extrahere.

b) Num. 33. 41

c) c. 21, 9.

Statione XXXV b) *Tsalmona* (ab imagine dicta) c) *fecit Moses*
Serpentem aureum ἔ posuit eum super perticam; quem cum percussi aspi-
cerent, sanabantur:

d) Lucan. l. 9.

v. 930.

e) supra p. 43.

Sic — d) *Pestis nigris inserta medullis*

Excantata fugit —

f) Plin. 7. 2.

g) Strab. l. 15.

p. 706, c.

Ægyptii imprimis (e) μαγεία πινὶ Ὀπιχωρίῳ) ob serpen-
tum incantationem celebrantur : post eos , f) *Pssylli*, Africæ po-
puli. g) *Nearchus* (Alexandri M. in Indiā comes) refert Ser-
pentes ibi scatere , incolisque molestas esse : sed ἐπωδὸς παρὰ τοῖς
ταῦν πεπιστευμένους ἰατρῶν, καὶ εἶναι σχεδὸν τὴν αὐτὴν μόνον ἰατρῶν
κλῶν, *circumvagari incantatores*, qui *mederi putantur*, ἔ hanc ferè so-
lam esse medicinam. Apud Colchos (illi autem Ægyptiorum
coloni habentur) *Medea Draconem* , aurei Velleris custodem ,
fertur.

h) Apollon.

Argon. l. 4.

v. l. 7.

i) Servius in
Virgil.

h) Ἡδεῖν ἑνοπῇ θέλξαι,

Suavi voce mulsisse.

Illa i) *Iasonem secuta dicitur ad Italiam pervenisse* : ἔ populos
quosdam, circa *Fucinum lacum* habitantes, qui *Marrubii* appellaban-
tur, docuit remedia contra *Serpentes*. Sunt autem isti *Marsorum po-*
puli :

k) Æn. l. 7.

v. 750.

k) *Marrubiā venit de gente sacerdos*,
Vipereo generi, ἔ graviter spirantibus hydris
Spargere qui somnos cantuque manuque solebat,
Mulcebatque iras, ἔ morsus arte levabat.

l) Tzetzes

Chil. l. hist.

14, v. 852.

Apud veteres Græcos, l) *Orpheus* (qui Ægyptiacis disciplinis imbu-
tus erat) *Eurydicem*, à serpente ielam, ex Inferis revocasse fingitur ;
quia

Τὸν Ὀφείας αὐτὴν τῷ ὄντι δεδημιόω
καὶ κινδυνεύσαν θανέειν, ταῖς ἐπωδαῖς, αἷς οἶδε
καὶ ἀγχινοῖα, μέση τε, ἔ πολυμαθεῖα
αὐτὴν ἐζωοποίησεν

Ab angue ipsam revera morsam, & de vita periclitantem, incantationibus, quas noverat, & solertia, & musa, & multa doctrina, ad vitam revocavit. Tzetzes Orpheum hujus artis peritum fuisse probat, ex Ibid. ejus opere De Lapidibus; in quo sic scripsit:

ῥοῖζόν τε εἶσαι χαμαὶ ἐρχομένοιο δράκοντα

Εἶσε, ἥδ' ὅφρων ἰὸν σβέσαι ἐρπυσήων.

Stridoremque sistere humi venientis draconis

Sciet, & serpentum repentium venenum extinguere.

Suidas Timocli Syracusano hoc opus tribuit,

Nummum habeo argenteum ΠΑΡΙ, id est, ΠΑΡΙΑΝΩΝ, in quo Caput est, ore hiulco, linguā exertā, & (instar Medusæ) serpentibus crinitum. Parium urbs est in orā Hellesponti, juxta Lampfacum.

a) Ibi ferunt ΟΦιογενεῖς cognationem quandam habere cum serpentibus; & eorum mares iis medicari, qui à vipera morfi sunt, continenter tangendo (ut solent incantatores) & livorem in se primum transferre, deinde inflammationem doloremque sedare: dicunt ejus generis δερχηνέτην è Serpente in Heroëm fuisse mutatum. Heros iste signatur in nummo.

a) Strab. l. 13. p. 588. c. Plin. 7. 2.

Apud Ebræos etiam serpentes excantandi ratio viguisse videtur; cum b) David, c) Solomon, d) Jeremias serpentum meminerint, qui incantari nollent. Moses autem, Serpente æneo perticæ imposito, non tam serpentes igneos incantabat, ne nocerent; quàm eorum venenum extinguebat, & ---- morsus arte levabat. Erat τὸ πωρωπὸν ἀλεξήτηρον τὸ τοῦ αὐτοῦ πληγῆς, amuletum igneum istius calamitatis.

b) Psal. 58. 5. c) Eccles. 10. 8. d) 8. 7. supra p. 10. & 141.

Mansio autem XII, in deserto e) Sinai, præ cæteris celebratur, ubi Israelitis, per annum ferè integrum hærentibus, Lex promulgata est; omnium quæ literis mandata sunt, vetustissima; & propter excellentiam, nobis non leviter prætereunda.

e) Exod. 19. 1

Lex Mosaica.

Josephus, Apionem redarguens, Mosem Legesque Mosaicas, tum ab Antiquitate, tum à Præstantiâ summopere collaudat. Παρηλογισμὸν Josephi f) animadvertimus. Legis præstantia inde colligitur, quòd, tanquam fons Omnis Sapientiæ, & populis universis

f) supra, p. 138

in Exemplum ducta sit. Cujus sententiæ sectatores habet Christianos magni nominis, tam Veteres, quàm Recentiores.

a) Con. Ap.
l. i. p. 1046. c.

Pythagoras, a) inquit, *Samius*, qui & antiquus erat, & Sapientia divinaque pietate philosophis omnibus præstantior, non solum τὰ παρ' ἡμῶν res nostras manifestò cognovit, sed etiam ζηλωτὴς αὐτῶν earum æmulator ut plurimum extitit. Ejus quidem nulla reperiuntur scripta; sed ex Hermippo Smyrnæo (qui sub Ptolemæo Euergete vitam Pythagoræ composuit) doctrinam recitat Pythagoricam de Anima, de Munditie, de Blasphemia interdicta: dein adjicitur, Hæc autem fecit dixitq; tum Judæorum tum Thracum imitatus doctrinas, quas & sibi assumpsit. Verè enim dicitur vir ille πολλὰ τῶν Ἰσθαίους νομίμων εἰς τὴν αὐτὴν μετενεγκεῖν Φιλοσοφίαν, multa eorum quæ Judæis recepta sunt in suam transtulisse philosophiam.

b) p. 1047. a.

c) supra p. 74.

Judæos etiam b) Herodoto cognitos fuisse affirmat. Fuit is Pythagora aliquantum junior: verùm cùm Herodotus circumcisos illic appellet Σύρος τῆς ἐν τῇ Παλαιστίνῃ c) Syros in Palestinâ, verisimile est non satis agnitum illi fuisse nomen Judæorum; qui ex Babylone non ita pridem reversi fuerant. Neque de Judæis intelligendus est Chærilus antiquus poeta, in eandem rem à d) Josepho laudatus, e) supra, p. 105 sed de e) Solymis juxta Pisidiam.

d) Ibid.

e) supra, p. 105

f) L. 2. p. 1081
a.

Mitto allata de Judæis Testimonia quæ sunt Alexandri M. temporibus recentiora. In epilogo tandem operis, Qui f) inquit, apud Græcos philosophati sunt Jura patria observare quidem visi sunt, verùm in ipsis vitæ actionibus atque inter philosophandum, illum (Mosem) secuti sunt; similia sentientes de Deo, & Vitæ perfectionem mutuamq; Communionem edocentes. Quin etiam Cultûs nostri æmulatio non exigua populos jam olim incessit: neque ulla est civitas, aut gens, si-ve Græca, si-ve Barbara, ad quam non pervenerit consuetudo Dici Septimi (quem Nos Laborum vacatione celebramus;) & Jejunia; & Lumina accensa: observantur etiam multa circa ea quæ nobis comedere non licet. Imitari etiam conantur mutuam, quæ inter nos est, Concordiam; Æquam rerum distributionem; Industriam in artibus; & quoties ad necessitatem aliquam pro Legibus adaçti simus, Constantiam. g) Ὡς περὶ ὁ Θεὸς διὰ παντὸς τὸν κόσμον πεφοίτησεν, ὥτως ὁ νόμος [ἄγ' πάντων ἀνθρώπων βεβαίωκεν, Sicut Deus consistit in universo mundo, ita Lex transiit ad omnes homines.

g) Ib. c.

h) Con. Cel-
sum, l. i. p. 13.

Ex Josepho Origenes, h) λέγει ὅτι καὶ ἑβραίων ἰσχυροτέρως, Πυ-

Πυ-

Πυθαγόραν τὴν ἑαυτῆς Φιλοσοφίαν ἀπὸ Ἰουδαίων εἰς Ἑλλήνας ἀγα-
γεῖν, Fertur & Hermippus prodidisse, Pythagoram philosophiam suam à
Judæis in Græciam traduxisse. Josephus citat αὐτὸν ὡς Πυθαγόρα.
Origenes αὖ ὡς Νομοθετῶν.

Justinus Martyr a) Platonem etiam doctrinam suam à Mose a) Apolog. 2.
mutuatum esse contendit; b) καὶ πάντα ὅσα ὡς ἀθανασίας ψυχῆς, p. 92. c.
ἢ πικρῶν τῶν μὲν θανάτου, ἢ θανάτου ἐρανίων, ἢ τῶν ὁμοίων δογματῶν b) p. 81. d.
καὶ Φιλόσοφοι ἐποίησιν ἑφασκον, ὡς τῶν Περσῶν τὰς ἀφορμὰς
λαβόντες, ἐνοῆσαι δεδυῶται, καὶ ἐξηγήσατο, Quicquid Philosophi &
Poëtae de immortalitate Animæ, aut Suppliciis post mortem, aut Celesti-
um rerum contemplatione, aut doctrinis similibus dixerunt, à Prophetis
argumento sumpto, & intelligere ea & exponere potuerunt.

Clemens Alexandrinus (ex Aristobulo quodam, qui ad Ptol.
Philometora scripsisse dicitur) c) refert, non tantum Pythagoram πολ- c) Stromat.
λὰ τῶν παρ' ἡμῶν, multa quæ sunt à nobis recepta, in suæ Sectæ dog- i. i. p. 342. b.
mata transtulisse; sed etiam Platonem Leges & instituta nostra secta-
tum esse; & singulas earum partes ab illo curiosè & diligenter inspectas
& excussas esse. Alibi etiam asserit d) Peripateticam philosophiam ex d) Strom. i. 5.
Lege Mosaicâ aliisq; pendere Prophetis, ex Aristobulo qui fuit Ptole- p. 595. b.
mæi Philadelphi tempore; cujus meminit Epitomator Maccabaicorum.
Ille autem, Seleucidarum e) anno 188, διδάσκαλος erat Ptolemæi e) II. Maccab.
Physconis. Alibi Clemens f) Aristobulum Peripateticum nominat, i. 10.
id est, Sectæ Aristotelicæ. f) Strom. i. 1.
p. 305. b.

Eadem g) Eusebius ex eodem recitat. Et mirum est Josephum g) Præp. E-
in suas partes Aristobulum hunc non adduxisse. Ut autem vetu- vang. i. 13. c. 12
stis Pythagoræ temporibus aliqua Græcorum consuetudo cum Ju-
dæis videri posset, commentum adjicit Aristobulus, quod assertionis
suæ veritatem labefactare videtur. h) Ante Demetrium, inquit, h) Euseb. ib.
Phalereum (sive LXX Interpretes Græcos) ab Aliis priusquam Alex- p. 664.
ander aut Persæ rerum potirentur (Græcè) versa sunt quæ in Ebræorum
Exitu ex Ægypto gesta fuerunt, Regionisque acquisitio, & totius Legis
expositio. Adeo ut clarum sit Philosophos ex eis multa sumpsisse. Non
dissimilis est apud Talmudicos fabula de i) Lege in Linguis Septua- i) Seder Olam
ginta conscriptâ, ut Gentes illam intelligerent. Judæi exules vive- Rab. c. 11.
bant Babylone usque ad initium imperii Persici: & k) Historicorum. k) Joseph. conq.
Græcorum vetustissimi paululum præcesserunt Persarum expeditionem Apion. i. i.
contra Græcos. Huic itaque fabulæ non malè competit id quod p. 1034. f.
de

a) In Euseb.
n. 1734.

de Aristeâ suppositio dixit Scaliger; a) *Vides quantâ licentiâ Ἐλλήνων αἱ illi Alexandrini usi sint in affingendis iis, quæ neque historia, neque rerum natura patitur.*

* L. 3. Epist. 20

S. * Ambrosius aliam reddit Sententiæ causam. *Cum, inquit, ex populo Iudeorum (ut plerique arbitrantur) genus Pythagoras duxerit, ex ejus disciplina derivavit etiam magisterii præcepta. Sanè non satis perspecta est Judaica hæc Pythagoræ prosapia.*

§. II.
b) De Sapien.
Ver. l. 4. c. 2.

Ab his omnibus dissentit Lactantius. b) *Equidem, ait, mirari soleo, quòd cum Pythagoras, & postea Plato, amore indagandæ Veritatis, ad Ægyptios & Magos & Persas usque penetrassent, ut earum gentium ritus & sacra cognoscerent (suspiciabantur enim Sapientiam in Religione versari) ad Judæos tamen non accesserint, penes quos tum solos fuit, & quò facilius ire potuissent.*

Neque verisimile videbitur Philosophiam Platoniam aut Pythagoricam ex fonte Judaico derivatam fuisse; si vel Judæorum Rempublicam, vel illorum Mores examinemus.

c) c. Apion. l. 1
p. 1038. c.

Objiciebant quidam, apud c) Josephum, *Νέαν ἡμῶν ἀποφάσιν, ὅτι τὸ μὴδὲν περὶ ἡμῶν λελέχθαι ὡς τὰ τοῖς Ἑλλήνικοις συγγράφουσιν, Judaicæ reipub. constitutionem videri novellam, eò quòd nihil de eâ dictum sit à Scriptoribus Græcis.* Ante Captivitatem Babylonicam, sive VII Sapientum ætatem, Græci non solum Philosophiæ, sed & rerum suarum, magis Exterarum, incuriosi fuerunt. Post reditum à Babylone, Judæorum Respublica sub Persis adeo obscura fuit, ut vel Nomen eorum (ætate Herodoti) Græcis inauditum fuerit. * *Dum Assyrios penes Medosque & Persas Oriens fuit, vilissima pars servientium.* Ab expeditione Alexandri Græcis primum (nî fallor) innotuerunt Judæi; sub Seleucidis demum inclaruerunt. Post Alexandri victorias obvia erat Judæorum memoria.

d) Ibid.

Si mores Judæorum inspiciamus; nulla fuit iis consuetudo cum Exteris; neque visebant eos, neque ab iis visebantur. d) *Nos (inquit Josephus) neque terram habitamus maritimam, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa cum aliis consuetudinem habemus, sed urbes nostræ procul sunt à mari: nos autem terram fertilem incolentes, in ejus culturâ laboramus.* e) *Præterea, cum sit nobis Propria vivendi ratio, nihil fuit antiquis temporibus quod nobis conversationem faceret cum Græcis.* Alibi Josephus non negat,

e) Ibid. d.

quod

quod objicit Molo, Judæos a) *neminem ex aliis gentibus recipere diversa de Numine sentientem ; neque communicare cum iis qui aliam sequuntur vitæ rationem præter Judaicam.* Sanè Judæi, ex decreto Sapientum, Gentiles omnes pro immundis habebant, adeo ut ex eorum contactu contraheretur immundities. Hinc Judæi, b) *ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha, non introierunt in Prætorium Pilati.* Et S. Petrus, c) *Vos, inquit, scitis quomodo abominatum sit viro Judæo conjungi aut accedere ad alienigenam.* Aliam causam comminiscitur Justinus. d) *Quoniam metu contagionis pul-*

a) Ib. p. 1079.
b.

b) S. Joan. 18.

c) Act. Apost. 10. 28.

d) Histor. l. 36.

fos se ab Ægypto meminerant, ne eadem causâ invisi apud incolas forent, caverunt ne cum peregrinis communicarent : quod ex causa factum paulatim in disciplinam religionemq; convertit.

Quod autem ad Legis Mosaicæ communicationem attinet; Gloriabantur Judæi e) *Legem fuisse hereditatem ac peculium Ecclesie Jacob ;* adeoque sibi propriam, neque Gentibus aliis, per versionem aliquam in profanum sermonem, communicandam. f) *Miranti Ptolemæo Philadelpho, cur Legum Mosaicarum nec Historicorum nec Poetarum quisquam meminisset, respondit Demetrius, Divinitus pœnas dedisse quosdam, qui eas sollicitassent: Theopompum mente, Theodectem visu orbatum fuisse.* Etiam Romanis libri Mosai-

e) Deut. 33. 4.

f) Joseph. Antiq. l. 12. c. 2. fine.

g) *Judæicum ediscunt, & servant, & metuunt jus, Tradidit Arcano quodcunque volumine Moses.*

g) Javenal. Sat. 14. v. 102.

Quantum displicuerit Judæis Hierosolymitanis Alexandrina Pentateuchi translatio, satis constat ex h) *Calendario Judaico, ad VIII diem mensis Tebeth. Jejunium. Scripta est Lex Græcè, diebus Ptolemæi Regis : Tenebræ triduo, per totum Orbem.* Ex detestatione, tenebras fabulantur ; ex Jejunii autem institutione, liquet illos istam Bibliorum versionem inter calamitates lugendas posuisse.

h) Scalig. Can. Ifag. p. 42.

Judæis autem Ægyptiensibus gratissima fuerunt Biblia Græca, eaque in Synagogis legebant ; atque inde Ἑλλωνισαὶ dicti sunt. i) *Μέχρι ναῦ, inquit Philo, ἀνὰ πᾶν ἔστι ἐορτὴ καὶ πανήγυρις ἀγεται καὶ τὴν Φαρόν νῆσον, εἰς τὴν ὅκα Ἰσραῖλοι μόνον, ἀλλὰ καὶ πανπληθεῖς ἔπερι διαπλέουσι, τὸ χωρίον σεμνυνόντες, ἐν ᾧ πρῶτον τὸ τ' ἐρμηνείας ἐξέλαμψε, Usque hodie in Pharo insulâ celebratur quotannis festum & παρεγυris, eoq; trajiciunt non solum Judæi, sed etiam*

i) De Vitâ Mos. l. 3. p. 510. f

a) Gruter. Inscript. p. 138.

b) Tristano, l. 3. p. 743.

c) Vopiscus in Saturnino, p. 245.

d) Apoc. 3. 16.

e) In Propylæo ad Monast. Anglic.

f) supra p. 152.

etiam alii plurimi, locum venerantes in quo primum effulsit Translatio illa. In a) Kalendario Rustico, mensi Aprili tribuitur SACRUM. PHARIÆ. ITEM. SARAPIA, id est, Festa Ægyptia, à Romanis admissa: Et in b) nummo, ISIS FARIA. Philo Isidis festum, quod in Pharo insulâ celebrari solitum Deæ nomen dederit, intellexisse videtur. Nam Gentiles etiam idem festum celebrasse asserit. Idololatriam elevat prætextu Legis ibi Græcè versæ. Neque magis mirum est ab omnibus diversæ religionis hominibus Isidem coli in Pharo, quàm Serapidem in Alexandria; cujus rei testis satis idoneus est Adrianus Aug. in c) epistolâ ad Servianum Cos. *Illic, ait, qui Serapin colunt, Christiani sunt; & devoti sunt Serapi, qui se Christi Episcopos dicunt. Nemo illic Archisynagogus Iudæorum, nemo Samarites, nemo Christianorum Presbyter, non Mathematicus, non Aruspex, non Aliptes (qui non Serapin colat.) Ipse ille Patriarcha (Iudæorum) quum Ægyptum venerit, ab aliis Serapidem adorare, ab aliis cogitur Christum.* Paulò post, *Unus illis deus est (Serapis:) Hunc Christiani, hunc Iudæi, hunc omnes venerantur & gentes, cujuscunque essent religionis aut professionis.* Adeo d) tepida fuit, imminente Persecutione, Ægyptiensium tam Iudæorum quàm Christianorum Religio. *Patriarchæ* autem titulum in Ecclesiâ Christianâ nondum, Adriani temporibus, obtinuisse e) alibi docuimus. Cum igitur non sit verisimile Græcos, vetustioribus Persarum temporibus, à Iudæis edoctos fuisse; nihilominus tanta sit Philosophiæ Græcæ Iudaicæque congruentia, ut Iosephus, Clemens, alii illam ex hac progeneratam esse arbitrati fuerint: Videamus an non utraq; ita conveniat in Tertiâ aliquâ disciplinâ, ut ex illâ propagatio- nis ratio elucescere possit.

f) Lactantius dixit *Pythagoram & Platonem, amore indagande Veritatis, ad Ægyptios penetrasse.* Est enim extra omnem controversiam Græcorum veteres, doctrinâ maximè insignes, discendi gratiâ in Ægyptum profectos esse, atque tam Sacram quàm Moralem suam disciplinam inde deduxisse. Ex Sacris etiam Literis cognoscimus Ebræos diutinos fuisse Ægypti incolas: Illos autem mores Ægyptios non penitus exuisse, sed mansisse aliquas disciplinæ Ægyptiacæ reliquias non immeritò suspicari possumus. Multæ Mosis Leges ex antiquis moribus. Quicquid verum Numinis Cultum impediret, strictè interdicitur. Moses plerosque Ægyptiorum ritus ab-

abrogavit, quosdam immutavit, quosdam pro indifferentibus habuit, quosdam permisit, imò & jussit. Ista rerum Ægyptiacarum, ἀλφασφoρία in iis maximè cernitur quæ ad Ebraicas propiùs accedunt; cujusmodi occurrunt non pauca, tametsi de rebus istis magna sit auctorum penuria.

COrpus Juris Mosaici vel rectam Credendi Faciendique rationem; vel Ritus Sacros; vel Rempublicam spectat.

Si fides Apollinis Oraculo adhibenda sit (quod, apud a) Eu- a) Præp. Ev-
sebiū, profertur à Porphyrio) Philosophia Divina, viam ad Beati- ang. l. 9, c. 10.
tudinem demonstrans, ex Ægyptiorum Scholâ prodiit; quæ fuit E-
bræorum Philosophiâ vetustior.

Αἰπεινὴ γὰρ ὁδὸς μακάρων τραχεῖά τε πολλὸν,
Χαλκοδέτοις τᾷ πρῶτῳ διοιχομένη πυλεῶσι,
Ἀτραπιτοὶ δ' ἔασσι ἀγέσφαλοι ἐγχεῶσαι,

*Via felicitum valde ardua est & aspera; introitu portis aneis reserata;
semitæ verò inenarrabiles;*

Ἀς πρῶτοι μερέπων ἐπ' ἀπείρονα πρῆξιν ἔφηναν
Οἱ τὸ καλὸν πίνοντες ὕδωρ Νειλώϊδ' αἴης.

Quas in immensam utilitatem hominum primi docuerunt Ægyptii.

Ἡ μακάρων ὁδὸς, *Via Felicitum*, vel ad Felicitatem ducens, Por-
phyrio Oraculum explicanti dicitur ἡ πρὸς Θεὸς ὁδὸς, *Via ad Deos*,
sive *Deorum Via*. Abraham præcepit filiis, b) ut custodiant *Viam*, b) Gen. 18. 19.
Domini, & faciant justitiam. Et in c) Evangelio non semel occur- c) Mat. 22. 16.
rit ἡ ὁδὸς τῆς Θεῶν, *Via Dei*. In Ceбетis Tabulâ vocatur ἡ ὁδὸς ἡ Mar. 12. 14.
ἀγασα πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, *Via ad Veram Eruditionem*, Luc. 20. 21.
quæ ducit ad Εὐδαιμόνων οἰκητήριον, *Beatorum domicilium*. d) Jo- d) c. Apion,
sepho est *Philosophia de Deo*, & ἐντέλεια βίη, *recta Vitæ ratio*; quam p. 1081. 2.
Græcos à Judæis didicisse contendit. Oraculum autem, ut Ægypti-
os primo, ita Ebræos ultimo loco recenset.

Πολλὰς καὶ φοίνικες ὁδὸς μακάρων ἐδάησαν,
Ἀσσύριοι, Λυδοὶ τε καὶ Ἑβραίων γένε' ἀνδρῶν.

*Multas etiam Felicitum Vias cognoverunt Phænices, Assyrii (sive Chal-
dæi) Lydi, atque Ebræi. Verum Apollo, parum sibi constans, in al-
tero Oraculo Sapientiam Veram tantum apud Chaldaeos & Ebræos
viguisse denunciat.*

a) Euseb. ib.

a) Μᾶντι Χαλδαῖοι σοφίαν λάχον ἡδὲ δὲ Ἑβραῖοι,
 Αὐτοχρῆστον ἀνάκτα σεβάζοντο θεὸν ἀγνώως.

Chaldaei & Ebraei soli sortiti sunt Sapientiam, Numen aeternum sanctè venerantes. Certè nulla est controversia quin ὡς μοναρχίας de Unius regimine, sive de Deo Unico, reverens fuerit & rectissima Ebraeorum, non item recta Aegyptiorum, existimatio.

b) De Abstin.
 l. 4. §. 10.

Ethicam & Civilem Aegyptiorum disciplinam satis testatur illud Moralis vitæ symbolum, quod in funeribus illi exhibere soliti sunt. *Cum condiant* (b) inquit Porphyrius) *nobiles defunctos, alvum privatim eximunt, & in arcâ reponunt: dein, inter alia quæ in mortui gratiam faciunt, arcam ad Solem attollentes, eum invocant, uno ex Libitinariis huiusmodi orationem habente pro defuncto, quam Euphantus ex linguâ Aegyptiacâ transtulit.*

Domine Sol Diis, omnes qui vitam hominibus largimini, Me accipite, & Diis αἰδίοις σὺν οἶκον contubernalem tradite.

Εγὼ γὰρ τὰς θεάς, ἃς οἱ γονεῖς μοι παρέδειξαν, & σεβῶν διετέλεον ὅσον χρόνον ἐν τῷ ἐκείνῳ αἰῶνι τὸν βίον εἶχον, Ego enim Deos, quos mihi parentes commonstrarunt, piè colui quamdiu in hoc seculo vixi.

*Τὰς τε τὸ σῶμά μ' ἐγέννησαν ἄετι ἐτίμων αἰεὶ
 Et illos qui corpus meum genuerunt semper honoravi;
 Τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων ἕτε (τινὰ) ἀπέκλεινα
 Neque aliorum hominum occidi, quemquam;
 Οὔτε ὡς καταθήκην ἀπέστειλα
 Neque eos deposito fraudavi;
 Οὔτε ἄλλο ἄνευ ἀνήκεστον διεπραξάμην.
 Nec aliud quippiam inexpriable malum admisi.*

Si verò dum viverem peccavi vel edendo vel bibendo aliquid quod fas non erat, non per me peccavi, sed per ista; (ostendens arcam in quâ erat venter.) Atque hæc locutus in fluvium eam conjicit, reliquum autem corpus tanquam purum condit.

Talis erat funebris Aegyptiorum Apologia: quæ quidem non est prorsus dissona ab istis, quæ in secundâ Decalogi tabulâ præcepit Moses; aut ab istis, quæ à Magistris Talmudicis Noachidarum Præcepta vocitantur; & juxta eorum traditionem, ad hanc ætatem pertinent. In Gemarâ enim Babyloniâ legitur; c) *Decem Præcepta acceperunt*

c) Tit. Sanhedrin. c. 7. §. 5.
 p. 268, edit. Coch.

perunt Israelitæ in Marâ: VII quæ Noachidarum fuere; jam verò ad-
jecta sunt 8. Judicia; 9. Sabbatum; & 10. Parentum bonos. Statio ista
in Marâ fuit intra mensem ab Exitu; & dies circiter quadraginta
ante promulgationem Decalogi. Ut autem de Traditione istâ, to-
tâque suppellectile Talmudicâ, dilucidius judicare possimus; rei or-
tum à fonte repetamus.

Talmud.

Postquam Macedones rerum in Oriente potiti essent; & Hasmonæi
patriæ libertatem asseruissent; ex Antigoni Sochæi scholâ pro-
dierunt *Pharisei* (à *separatione* dicti) qui a) νόμιμα πολλά τινα
παρέδοσαν τῷ δήμῳ, ἐκ πατέρων Ἀγαθοχῆς, ἀπερ ὅκ ἀναγέγραπται
ἐν τοῖς Μωϋσέως νόμοις; Tradiderunt populo præcepta multa, à Majo-
ribus accepta; quæ inter Leges Mosaicas non sunt scripta: Refraganti-
bus interim aliis Antigoni discipulis; qui (à Sadoco duce, Sadducei,
vocati) dixerunt, ἐκεῖνα δεῖν ἡγεῖσθαι νόμιμα τὰ γεγραμμένα, τὰ δὲ
ἐκ ᾧδρόσεως τῶν πατέρων μὴ τηρεῖν, Præcepta ea, quæ scripta sunt,
observari debere; non autem observari debere ea, quæ (tanquam) ex
Majorum traditione, docentur à Phariseis.

a) Jos. Ant. I. 13
c. 18 p. 453. B.

Ad hunc modum Judæi in sectas distrahi cæperunt: quarum
nulla est in Ebræorum monumentis memoria, ante principatum
Jonathæ (qui Judæ Machabæo fratri successit, anno Nabonassari
588, Per. Jul. 4553.) κατὰ τὸν χρόνον τούτον (ait b) Josephus) τρεῖς
αἵρέσεις τῶν Ἰουδαίων ἦσαν, αἱ ὧν τῶν αἰθερωπίνων πρᾶγματων Ἀγ-
φόρως ὑπελάμβανον, Eo tempore, tres erant sectæ Judæorum; quæ de
rebus humanis (sive de Fato) diversè sentiebant: una Phariseorum;
dieta; altera Sadduceorum; tertia Essenorum, sive Essæorum; οἱ τὸν
πρᾶκτικὸν ἐζήλωσαν καὶ διεπόνθησαν βίον, qui vitam activam exercent.
ita illos distinguit c) Philo à θεωρητικοῖς, quos θεωρητικὰς nomi-
nat: Neque aliter Philonem intellexit d) Photius, Ἀνεγνώσθησαν
ὧν τῶν Ἰουδαίων φιλοσοφούντων τὴν τε θεωρητικὴν, καὶ τὴν πρᾶκ-
τικὴν φιλοσοφίαν βίοι. ὧν οἱ μὲν Ἑσσηνοὶ, οἱ δὲ θεωρητικὰ ἐκαλεῖτο.
Lectæ sunt philosophantium apud Iudæos vivendi rationes; & Con-
templativa, & Activa: quorum hi Esseni, illi Therapeutæ appellantur.
e) Scaliger, eumque secutus f) Petavius utrosque Essenos fuisse scri-
pserunt; Eusebius, g) Christianos. Esseni autem (h) παρώνυμοι ὁσίο-
bus, liber

b) Antiq. I. 13
c. 9. p. 442.

c) De vitâ
Contempl.

initio.
d) Biblioth.
N. 104.

e) Emend. I 6.
p. 538.

f) Misc. Exerc.
ad Jul.

g) Hist. Eccl.
l. 2. c. 17.

h) Philo Proo-
bus, liber

a) Plin. l. 5.
c. 17.

b) An. 1502.

c) Jos. l. 13.

c. 18. p. 454 a

d) Xiphilin. in
Adria. Zonar.
tom. 2.

e) Tertul. A-
polog. c. 21.

f) Hieron. ad
Isaïæ c. 6. 11.

g) R. Moles
Maimonides
præfat. ad
Mishn.

h) D. Gantz.
an. M. 4978.

i) Novel. 146.
p. 195.

τη] Ⓞ, à sanctitate denominati) κωμηδὸν οἰκῶσι, τὰς πόλεις ἐκτε-
πόμφοι, vicatim habitant, urbes fugiunt. a) Gens sola, sine ulla fœ-
mina, sine pecunia, socii palmarum; à populorum frequentia separata.
Adeo ut non mirum sit, tantum esse de iis silentium in Evangeliiis;
cùm essent illi Hierosolymis peregrini & ignoti; neque Rabbiorum
quispiam eorum Hebraicè meminit, ante Zachuthium, scriptorem b)
nuperum.

Pharisæi autem & Sadducæi, in aulâ Hierosolymitanâ, magnas
agebant æmulationes: c) à Sadducæorum partibus stabant ditiores;
at Pharisei multitudinis favore utebantur. Sanè ista πατρὸς παρὰ-
δοτὰ ἄγραφα Phariseorum, indies receptiora & in scholis authen-
tica, ore tenus à Rabbiniis ad discipulos propagata sunt; neque in-
scriptis publicabantur. Tandem verò cum Hierosolyma, à Tito ex-
cisa, ab Hadriano ita instaurata essent, ut neque nomen, neque gen-
tem, neque religionem pristinam retinerent; dum ex seditione,
Barchocebæ, d) Judæa pene omnis in desertum redacta est; dumque
ipsi Iudæi, e) Dispersi, palabundi, cæli & soli sui extorres, vagantur
per orbem; sine homine, sine Deo Rege; quibus nec (advenarum jure)
terram Patriam, saltem vestigio, salutare conceditur. Dum (in-
quam) f) prohibiti sunt Iudæi Terram, de quâ ejeçti fuerant, ingre-
di; & defecerunt Scholæ, quæ ad disciplinam Pharisaicam promo-
vendam destinatæ, antea numerosæ fuerunt; g) Rabbi Iebuda
(quem Hakadosh, Sanctum appellant) collegit omnes traditiones,
omnia judicia, sententias, & expositiones, quas singularum ætatum
Synagoga super universâ Lege docuerant; Ex his omnibus librum
Mishnæ composuit, publiceque legit. Ideo autem hoc opus corrasit,
ne Majorum traditiones exciderent, aut nullibi comparerent. Vixit
autem ille sub tribus Antoninis, Pio, Marco, Commodò: sub hoc,
h) absolutum fuit Syntagma Mishnæ, anno ab excidio Templi 120,
anno Æræ Christianæ 190. Est autem Mishna, δὲ τέρωσις, Lex
Secunda; à priore scilicet, quæ scripta.

Libri Mishnæ primus Christianorum meminit Iustinianus Aug.
qui an. ejus 25, an. Chr. 551, Iudæis Scripturas Sacras in Synagogis
Græcè legere concessit: i) Eam verò, quæ ab eis dicitur Secunda
Editio (δὲ τέρωσις, Mishna) interdicit omnimodò; utpote sacris non
conjunctam libris, neque desuper traditam de Prophetis: sed inven-
tionem (ἐξ ἑρῆσιν, commentum) constitutam virorum ex solâ lo-
quen-

quentium terrâ, & divinum in ipsis habentium nihil. Cùm verò neque Origenes, neque Epiphanius, neque Hieronymus (qui de Traditionibus Iudaicis passim verba faciunt) libri Misnæ usquam meminerint; Cùm Augustinus dicat, a) *habere* (*præter Scripturas Legitimas, & Propheticas*) *Iudeos quasdam Traditiones suas; quas non Scriptas habent, sed memoriter tenent; & alter in alterum loquendo transfundit; quam* $\Delta\epsilon\tau\acute{\epsilon}\rho\omega\sigma\iota\nu$ *vocant* : Verisimile est hunc Misnæ librum nondum, anno Chr. 400, aut literis mandatum fuisse, aut Orbi saltem nondum innotuisse; quod volunt Magistri.

a) con. Ad. verſ. Leg. & Prophet. l. 2. c. 1.

*Trecentis circiter annis post excidium Templi, Rabbi Iochanan, caput Synagoge in Palestinâ, Gemaram ($\tau\epsilon\lambda\epsilon\acute{\iota}\omega\sigma\iota\nu$, *complementum*) adjecit, quæ Hierosolymitana vocatur; Gemara hæc, cum Misnâ Judæ, conficit Talmud Hierosolymitanum. Judæis demum è Romano Imperio in Perficum migrantibus, † post annos circiter centum, R. Aſe, in terrâ Babylonis, aliam Gemaram (*Complementum Misnæ*) composuit quæ *Babylonica* dicitur; & fabulas plerasque continet portentosas. Hæc, cum Misnâ, Talmud facit *Babylonicum*, quod maximè est in usu. Talmud autem est *Doctrinale*; quasi omnis Judæorum doctrina & scientia, omne jus Divinum & humanum in eo libro comprehenderetur. Nomen Talmud pro Gemarâ sæpe usurpatur. Sadducæi in Talmude non memorantur; nisi quâ (sub *Hæreticorum*, aut *Epicureorum* nomine) damnantur.

* Maimonid. ibid.

† Ibid.

Continebat autem Misna non tantum Constitutiones, quas suo quæque tempore Consistoria sanxerunt, sed etiam syntagma Traditionum, quas Legem Oralem vocant, & ab ipso Mose acceptas prædicant. b) R. Eliesar; *Moses 40 diebus, quibus in Monte egit, interdiu in Scripturâ legebat, noctu verò in Misnâ*. In Gemarâ c) *Babyloniâ, modus narratur, quo Moses Legem Oralem exposuerit Abaroni, filiisque ejus, & Senioribus*. Pirke Aboth (*Capitula patrum, tractatus Talmudicus*) *Seniores eam Prophetis; & Prophetae tradiderunt viris Synagoge Magnæ*. Cùm verò hæc, nimis compendiosè dicta, successionem non plenè arguant; Recentiores rem magis particulatim explicant.

b) Perke, Cap. 49. edit. Vorſt. p. 123.
c) ad tit. Erubin c. 5.

Post absolutum Talmud, uno aut altero seculo, tenebræ quidem sunt in Judæorum historiis; tandem verò expulsis Babylone Judæis, d) Scholisque eorum everſis, circa an. Chr. 1040, Magistrorum po-

d) D. Gantz. an. M. 4797.

pu-

pulique pars magna in Europam, præsertim in Hispaniam, se recepit; cum antea nulla esset Europæorum Judæorum memoria. Ab eo tempore *Rabbini* innumerabiles, non ut priores fabulis Talmudicis incubantes, sed variarum scientiarum peritissimi, in hunc usque diem scripserunt; Cabbalæque successio in Occidente quæ sita est. R. Moses ben Maimon (vulgò *Maimonides* & *Rambam* dictus) natus Cordubæ, an. Chr. 1135, septuagenarius obiit: Hic in præfatione commentarii sui in a) *Misnam*, Seriem exhibet eorum, qui Legem Oralem successivè propagarunt. Cum autem recensio ista non satis continua haberetur, R. *Abraham Zacuth* (Salmantiensis, qui scripsit *Iuchasim*, an. Chr. 1502) ejusque contemporaneus, b) *Don Isaac Abarbinel* (exul Hispanus) & post eos, *David Ganz* (qui *Tzemach*, *Germen Davidis*, sive Chronologiam suam perduxit ad an. Chr. 1592) propagatorum successiones magis concatenatas invenerunt. Zacuth quidem, Maimonidem; Ganz, Abarbinelem sequutus est: Successiones istas inter se comparat c) *Guj. Vorstius*; qui ex diversâ supputandi ratione, ex interruptione, & hiulcâ conjunctione Catalogum planè fictitium esse arguit. Sunt nihilominus inter Theologos Christianos, qui istam *Traditionum* continuationem in rem suam seriò arripiunt. Non est hujus loci, Seriem istam novemque Judaicorum Doctorum classes curiosè examinare. His itaque in antecessum datis, ad *Noachidarum Præcepta* nos accingamus.

Noachidarum Præcepta.

Mishna horum Præceptorum non meminit: sed in Gemarâ Babylonîâ legitur; d) *Traditur à Rabbiniis, Septem Præcepta imperata esse Noachidis; de Iudiciis, de Maledictione Numinis, de Cultu Extraneo, de Revelatione Turpitudinum, de Sanguinis effusione, de rapinâ seu furto, de Membro animalis viventis. R. Chanina dixit etiam, de Sanguine viventis; R. Chidka etiam, de Castratione; R. Simeon etiam, de Magiâ; R. Elieser etiam, de Heterogeniorum animalium admissione, Arborumque insitione. Adeo inter Magistros non convenit de Præceptorum numero. Maimonides e) ait sex priora Adamo mandata fuisse; illud de membro animalis f) Noacho; Abrahamo, aliud de Circumcisione. Noachidas autem vocant Magistri Gentes omnes, præter Ebræos; qui *Abrahamide*, vel poti-*

a) ad Tit. Zeraim, de traditione Legis.

b) Ganz, an. M. 6269.

c) Observat. in Ganz, p. 213.

d) ad tit. Sanhedrin, c. 7 §. 5

e) Halak. Melakim, c. 9.

f) Gen. 9. 4.

potiùs *Israelita*, vocari amant : VII autem Præcepta ista nunquam non obtinuisse perhibent ; & pro Iure Naturali, omniumque hominum Communi, sumunt. Ex istis videamus, quid senserint illi de Veterum Religione, ante Legem ; & post Legem, quâ conditione Peregrinis in terrâ Israeliticâ commorari licuerit. Dum enim sui juris erant Ebræi, in eorum territorio nullum a) idololatræ Gen- a) Exod. 23. ult rili domicilium permittebatur : Qui verò, coram tribus viris, VII illa Præcepta in se suscepit, *Profelytus Domicilii* habebatur, & licet neque circumcideretur, neque baptizaretur, ut inquilinus, inter Ebræos habitare potuit.

De Noachidarum Præceptis, ex Talmudicorum scriniis, toto demensa horreo congeffit Vir præstantissimus *Joannes Seldenus*, libris VII. de Iure Naturali & Gentium, juxta Disciplinam Ebræorum : Qui cum sint summâ diligentia & mirâ eruditione conscripti ; nemini, saltem è doctioribus, non sunt sedulò evolvendi. Ex illo fonte nos sitim saturavimus. Ex præceptis autem duo sunt, quæ ad cultum Divinum : quatuor, quæ ad mutua Hominum officia pertinent.

DE cultu Extraneo, sive Idololatriâ.

Ægyptii, *Cultûs Extranei* nomine, detestari videntur quicquid οἱ γονεῖς & παρῑδεῖζαν parentes non commonstrârunt. Secundùm Ebræos autem, eo nomine, cujuscunque creaturæ cultus humano generi interdicitur, tam Angelorum, Corporumque Cœlestium ac Terrestrium, quàm Imaginum. Illis enim (ut & Christianis) Pietatis fundamentum est, Deum Unicum agnoscere. Tacitus religionem Ægyptiacam Ebraicamque non malè discriminat, de Judæis agens. b) Corpora condere, quàm cremare, è more Ægy- b) Histor. l. 5. ptio ; eademq; cura ; & de Infernis persuasio. Cœlestium contra : Ægyptii pleraque Animalia, effigiesq; compositas venerantur ; Iudæi mente solâ, Unumq; Numen intelligunt ; profanos, qui Deum imagines mortalibus materiis in species hominum effingant ; summum illud & æternum, neque mutabile, neque interiturum. Itaque nulla simulacra urbibus suis, nedum templis sunt. Sanè Ebræi Infociabilem Divinæ Majestatis Unitatem suspiciunt : Ægyptii autem Deos Medioximos adhibuerunt. Porphyrius, c) Ægyptii, inquit, τὴν ὁμή- c) De Abstia. πᾶντα δυνάμιν τῶ Θεῷ Ἀγὰ τὴ συννόμῳ ζῶν ; ἡ ἐκαστὸ τῶν 1. 4. 5. 9. γένων

a) More Ne-
boch. part. I.
c. 36.

b) Levit. c. 17.
vers. 7.

c) suprâ p. 65.

d) Doct. Per-
plex. l. 3. c. 46.
p. 480.

e) Deut. c. 4.
v. 16.

f) Herodot. 2.
41.

g) v. 17.

h) Strab. l. 17.
p. 812. c.

θεῶν παρέχεν, ἐθρήσκασαν, per Nomorum suorum animalia, venerabantur Dei in res omnes potestatem, quam singuli deorum declarârunt. Neque aliter Maimonides de Idololatriis : a) Nemo, inquit, eâ sententiâ Cultu Extraneo utitur, ac si aliud non esset Numen præter id quod colit. Neque enim cuiquam in mentem venit Statuam (ex metallo, saxo, ligno confectam) esse ipsum Cæli Terræque creatorem & gubernatorem : sed ita eam colunt quatenus rei alicujus imaginem induit, quæ velut intermedia sit inter ipsos & Deum.

A temporibus Abrahami Idololatria Ebræis crimen omnium gravissimum habebatur, & velut pestis ante alias fugienda : quæ autem in Decalogo legibusque aliis non semel interdicitur, multiplicem Ægyptiorum idololatriam respicere videtur. In Inferioris Ægypti partibus, maximus Hircis habebatur honos : Israelitæ, illic collocati, adeo τετραλοατρεία Mendesiâ insanierunt, ut interdicto speciali opus esset. b) Non sacrificabunt amplius sacrificia sua Pilosis, post quos fornicati sunt. Hircos intellige, qui κατ' ἐξοχὴν pilosi dicuntur, quos in Ægypto impensè coluerant. De cultu isto, satis dictum. c) Maimonides τετραγομόρφοις, vel τετραχίτωντας pilosos, demones intelligit, qui Hircorum specie credentibus apparent. d) Ex Zabiis quidam fuerunt qui Demones colebant, & existimabant eos habere formam Hircorum. Unde etiam demones Seirim, hoc est hircos, appellabant. Quæ opinio Mosis tempore jam longè lateq; in orbe diffusa fuit ; sicut ait, Et non sacrificabunt ultra sacrificia sua Lasseirim hircis, id est, demonibus ita appellatis : & hinc apud illud hominum genus prohibitus quoque erat esus hircorum. Zabiorum autem nomine, Ægyptios, maximè Mendesios, intelligere videtur.

Præter Hircos, & Boves, & Oves, alia fuerunt plurima in Ægypto pilosa numina ; Feles, Canes, Ursi, Lupi, Leones, Ichneumones, Cebi, Simiæ, Mustelæ ; quibus omnibus Ebræos, in Ægypto habitantes, servisse verisimile est : neque quadrupedibus tantum, sed etiam volucribus, reptilibus, aquatilibus Ægyptiorum Diis. Argumento sit unum illud Mosis interdictum, quo multiplicem idololatriam, Omnigenumq; Deum monstra succinctè perstrinxerit. e) Ne faciatis vobis sculptile, similitudine masculi aut femina : f) Boves utriusque sexus sacri ; mares Osiridi, foeminae Isidi. (g) similitudinem cujuscunque animalis quod est in terrâ :) h) Omnis Ægyptus bo-

bovem, canem, felem colunt; Thebani & Saitæ ovem; Lycopolitæ Lupum; Leontopolitæ Leonem; capram & hircum Mendefii; Ichneumonem Heracleotæ; Cebum Babylonii juxta Memphim. Cebus faciem habet satyro similem, cætera inter canem & ursum; in Æthiopiâ nascitur. (*similitudinem cujuscunque avis pennatæ, quæ volat in cælo:*) a) Omnis Ægyptus accipitrem & ibin colunt; a) Strab. ib. Thebani aquilam. (b) *aut similitudinem cujuscunque reptantis super terram:*) c) Circa Thebas serpentes sunt Jovi sacri: d) Κνήϕ c) Herodot. 2. serpens divinus, accipitris caput habet; e) θεὸς ἀρχῆς καὶ ἀθανάτων, Cneph deus generationis expers, & mortis. (*aut similitudinem alicujus piscis, qui est in aquis sub terrâ.*) f) Omnis Ægyptus Lepidotum piscem & Oxyrrhynchum veneratur; Latum Latopolitæ: est etiam anguilla piscis sacer. Ex amphibiiis, crocodilum, Urbs crocodilorum, & g) qui circa Thebas & Moeridis lacum; Hippopotamum Papremiani colunt. *Dæmones ἐνυδρεῖς aquatiles* h) intelliguntur, Deuter. 32. 17.

i) *Solis, Luna, Stellarumq;* adoratio Ægyptiis communis erat, cum gentibus aliis. Quod autem subjungit Moses, liquidò demonstrat interdictum hoc, de quadruplici animalium genere, superstitionem Ægyptiacam respexisse. k) *Vos, inquit, assumpsit Dominus, atque eduxit vos de fornace ferreâ* (id est, servitute durâ) *de Ægypto, ut essetis ei in populum hereditarium.* Excusso servitutis iugo, etiam excutienda sunt Ægypti βδελύγματα. Deus Opt. Max. est invisibilis, non per simulacra aut symbola colendus. l) *Non vidistis, inquit Moses, aliquam similitudinem in die quâ locutus est vobis Dominus in Horeb de medio ignis, ne fortè decepti faciatis vobis sculptile.* m) *Effugit oculos: cogitatione visendus est.* Eo cultûs genere Ebræi cæteris gentibus longè prudentiores fuerunt, & ad extremum τὸ πολυθεΐας excidium laudatissimi.

Ne recrudesceret Idololatriæ contagio, mandatum est, n) *Diruere loca omnia in quibus Deos suos coluere Gentes, quas possidebitis, seu intra solum Israeliticum; neque o) fædus inire cum populis ibi idola colentibus: imò nec consuetudinem cum idololatriis, nec commercium ullum habere licuit.*

Ante Legem, p) Jacobus Patriarcha erexit στήλῳ, cippum, *statuam:* & Moses, ante constructum Tabernaculum, q) *erexit altare, & XII Titulos.* Lex autem, ne daretur Idololatriæ occasio, ista ve-

a) Lev. 26. 1.

eat. a) Οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα, ἔδὲ γλυπτά· ἔδὲ σή-
λων ἀναστήσετε ὑμῖν· ἔδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσ-
κυῶνται αὐτῷ, *Non facietis vobis ipsis imagines, neque sculptilia; neque
erigetis cippum, sive titulum* (opus aliquod ideo constructum, ut ad
illud publicus fieret conventus ad peragenda illic sacra qualiacun-
que;) *neque ponetis in terrā vestrā saxum formatum ut adoretur super*

b) Deut. 16. 21

ipsum, extra Templum. Alibi, b) *Neque plantabis Lucum ex ullā ar-
bore juxta Altare Domini.* Quoniam ritus ii erant Idololatrarum.

(Selden. l. 2.

c. 6.)

Leges istæ, Israelitis peculiares, Noachidem per se non obstrin-
gebant; cui extra ditionem Ebraicam ista pro arbitrio facere licuit,
modò non in Cultum Extraneum: Intra Terram autem Promissam,
ne exemplo arriperetur ansa idololatriæ, non magis Noachidi, ex
more recepto, quàm Israelitæ *permisum est sive statuam erigere, sive
lucum plantare, sive imagines facere, sive quæ sunt id genus alia, ne qui-
dem Ornatûs causâ.* Magistri imaginem Humanam protuberan-
tem illicitam habent, non item quæ in plano est, aut in concavo: Cœ-
lestium rerum imagines neque prominentes neque planæ erant lici-
tæ ornatûs causâ, sed tantum *docendi discendiq; gratiâ*, ut in dia-
grammatis Astronomicis ad designandam Lunæ visionem, & simili-
bus. Figuras alias tam Israelitæ quàm Noachidi pro libitu forma-
re fas erat.

c) Deut. 7. 26.

(Seld. 2. 7.)

c) *Non inferes quippiam ex idolo in domum tuam.* Imagine,
Ornatûs tantum gratiâ factâ, inter bona uti frui licuit: Cultûs gra-
tiâ à Gentili factam, in usum promiscuum adhibere non licuit; neque
victimas, oblationes, vasa, instrumenta idololatræ aut possidere,
aut vendere: Pretium fuit etiam illicitum. Neque uspiam reti-
nenda res erat, cujus interdictus est usus; sed aut comburenda, aut
conterenda & in aerem, flumen, Mare projicienda: neque licitus ci-
neris aut carbonum usus. Idolum autem liquefactum aut comminu-
tum & à Gentili communibus usibus addictum, id est, resecratum, & an-
tequam in Israelitæ possessionem deveniret religione solutum, non
aliter atque bona alia in vitæ usum licitè adhiberi potuit. Re-
secrato idolo resecratur ejus supellex. Quicquid autem ab homine
non factum est (ut Mons, Fons, Flumen, Pecus) etiamsi velut idolum,
cultum fuerit, ejus usus & possessio non interdicitur. Lucus (aut
Arbor) cultûs causâ plantatus, vel ut obumbraret idolum, idolum-
ve ornaret, adeo erat illicitus, ut nec licitum esset umbræ refrigeri-
um;

um; nec transitus per eum, si alia esset via; nec ova aut pulli volu-
crum in eo nidificantium; neque Lignatio ex eo; neque panes aut
cibi eo ligno cocti; neque radius textorius ex eo ligno factus, aut
pannus eo radio textus; neque ligni cinis: Licitus autem erat her-
barum ibi fatarum usus, quia solum non erat illicitum. Quicquid
autem Israelitæ facere aut possidere nefas, id nec Profelyto Domici-
lii fas erat.

DE maledictione Nominis Sanctissimi, sive Blasphemiâ.

II.

Ægyptios interdictum de Blasphemiâ docuisse verisimile
est. a) *Hermippus* enim, in *vitâ Pythagoræ*, cujus doctrinæ ex Ægy-
pto acceptæ sunt, scitis quibusdam istius sectæ (de Animâ, de Mun-
dicie) hoc adjicit, *πάσης ἀπέχεσθαι βλασφημίας*, ab omni abstinere
Blasphemiâ.

a) *suprà p. 150*

Israelitis dixit Dominus, b) *Custodite mandata mea ac facite*:
Ego Dominus; Ne profanetis Nomen meum Sanctum, ut sanctificer in
medio filiorum Israel. Diligentior Legis observatio vocatur Ebræis
Sanctificatio Nominis Divini; & adversus Legem aliquid patrare est
Nominis Profanatio. Insigniora Idololatriæ, Homicidii & Coitus
illiciti interdicta, ne ob imminentis quidem Mortis metum, violan-
da sunt: Levioris enim periculi omnino nulla est ratio. Persecu-
tionis publicæ tempore, vita legis ullius violatione non erat redi-
menda. Alio tempore, satius erat ad violationem Legis, Mortis
minis, impellenti obtemperare, quam mortem subire; saltem si in-
impellentis emolumentum actu cederet: veluti ubi opus ei in Sabba-
to præstandum; aut si decem pluresve Ebræi non adessent. Vet-
ta comedere, ut se morti eriperet, agroto licuit. Quin etiam pecca-
tum in mores sanctiores & humanam societatem, etsi non in Legem,
est *Profanatio Nominis Sancti*. Nemini plenè remissa est Profana-
tio ante ipsum mortis momentum, juxta illud, c) *Non expiabitur ini-*
quitas hæc vobis donec moriamini. *Βεβήλωσις* pollutio, profanatio
istâ Nominis Divini, d) Apostolo *βλασφημία* vocari videtur. Non
autem ea est cujus interdicto hîc tenetur Noachides; & in exemplum
affertur e) *Naaman* Syrus leprâ mundatus.

b) *Lev. 22, 32*

(*Seld. 2, 10.*)

c) *Isai. 22, 14.*

d) *Rom. 2, 24.*

I. Tim. 6, 1.

Tir. 2, 5.

e) *II. Reg. 5, 18*

(*Seld. 2, 11.*)

Blasphemia, sive *Maledictio* (hoc præcepto interdicta) est hor-
rendum illud flagitium, *ὀνειδισμός, κατὰ εἶδος*, *Execratio* Divini No-
minis, quando in Deum convitium & procacior verborum contu-

a) Lev. 24. 13.
II. Reg. 18. 30.

melia palam ac disertè ingeritur. Quali blasphemiâ Dominum infectati sunt a) *Shelomithæ filius, & Rabfaces.*

b) Num. 15. 30

c) More Ne-
boch. p. 3. c. 4

d) Lev. 24. 16.

III.

e) p. 156.

f) Gen. 9. 5.
(Seld. 4. i.)

g) Vers. 6.

h) Exod. 21. 12.
&c.

i) Philo de leg.
special.

præcept. 6. & 7 infantium apud multas gentes, propter nativam inhumanitatem, vul-

Etiam quando Majestas Divina scienter & superbè negari deprehenditur ex alicujus actûs aut professionis consequentiâ. Velut ubi quis, non ex ignorantia, sed ex protervia Idololatriam amplexandam profitetur, aut aliis suadet; etsi idolum is non coluerit, ex ipsâ professione, Deum consequenter negat, & pro blasphemio habendus est. Huc spectat Lex sacra, b) *Anima quæ fecerit per manum elatam, (ἐν χειρὶ ὑπερηφάνιας, in manu superbiae; Vulgata, per superbiam) sive fuerit ex indigenis sive ex profelytis (tam Domicilii quàm Justitiæ) in Dominum is blasphemus est (ὁ Θεὸν ἔτι πᾶρξῶν, Deum is irritat; Vulgata, quoniam adversus Dominum rebellis fuit) excidetur anima illa de populo suo.* De hac lege c) Maimonides, *Nemo, inquit, ita peccat, nisi in cujus animam irrepsit dogma aliud quod Legi repugnet. Loquitur ibi Scriptura, etiam de Cultu extraneo, quoniam iste adversatur ipsis Legis fundamentis.* Blasphemus par est Idololatraz: uterque negat totius Religionis principium. Peccata alia ex errore, aut ignorantia, etiam concupiscentiæ causâ, aut ex morum pravitate sponte ac contemptim commissa, vel expianda sacrificiis, vel aliis poenarum generibus castiganda fuere: Idololatria & Blasphemia *Excisione* cœli-ris infligendâ puniendæ sunt. Sed & d) *Lapidatione* luenda est Blasphemia.

DE effusione Sanguinis, sive Homicidio.

In Morali Ægyptiorum disciplinâ fuit hoc *Homicidii* interdictum (quod ex e) Libitinarii Cōfessione manifestum est) *Τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἔτε (τινὰ) ἀπέκτενα, Aliorum hominum neminem occidi.* Ad Noachidem verò attinet illud, f) *Requiram sanguinem vestrum de animabus vestris.* Quod de incruentis etiam cædis generibus intelligendum est. Quidam *de sui cæde* interpretantur. g) *Qui effuderit sanguinem hominis, per hominem sanguis ejus effundetur,* non Judicio forensi, sed talionis jure naturali. In-stauratur hoc interdictum in Decalogo, *Non occides;* atque h) a-libi non semel in corpore Juris Mosaico.

i) *Βρεφῶν ἐκθεσις τῶν πολλοῖς τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἐνεκα τῆ φυσικῆς ἀπανθρωπίας, χειρόνητες ἀσέβητα γέγονε, Expositio*

garis

garis est impietas. Ebræis vetitum est vel foetum in utero extingue-
re, vel liberos exponere. a) *Augenda multitudini consulitur. Nam* a) Tacit. hist.
et necare quemquam ex gnatis nefas. Ægyptii etiam, b) *τα ὅντων* b) Diod. Sic.
μὲν πάντα τρέφουσιν ἐξ ἀνάγκης ἕνεκα τῆς πλεονασθῆναι, necesse l. 1. p. 51. a.
habent natos cunctos alere, ut suppetat hominum multitudo; quæ ad
patriæ felicitatem quàm plurimùm conducit.

Cædes voluntaria; ex forensi sententiâ, Gladio punienda:
c) *τὸς αἰελέοντας ἀσκολοπίζεσθαι*, *suspendi in patibulo*, tradit d) c) Vide Ca-
Philo Judæus. e) *Qui percusserit (occiderit) hominem, morte* saub. Exerc.
plectatur. Jus unum sit vobis: sicut Profelyto (Justitiæ, non item Baron. 16.
Domicilii) *sic Indigenæ erit.* Ita enim intelligunt Magistri; & d) De Leg.
quoad homicidii pœnam, discrimina quædam habent inter Genti- l. pec. p. 617.
les, sub ditione Israeliticâ degentes, atque Originarios Profelytosque e) Levit. 24.
ritè circumcisos. 17. 21. 22.

f) *Vindex sanguinis interficiet homicidam, cùm apprehende-* f) Num. 35. 19
rit eum extra Asyli loca. Jus Vindicis sanguinis, in ditione Israe-
liticâ, non minùs ad Gentiles atque ad Profelytos domicilii, quàm
ad Ebræos spectabat: utrùm apud Noachidas ante Legem, an apud
Ægyptios obtinuerit, incertum est: Sanè nomen id, non tam ex
constitutione Mosaicâ, quàm ex more anteriore usurpari videtur.
Erat autem Vindex, hæres occisi proximus.

Homicida ex casu, aut errore, Asyli jus habuit. De *Φυ-* (Seld. 4. 2.)
γαδὸς τηρίων jure, seu Urbibus Refugii, multa statuit g) Lex sacra; g) Num. 35.
multa Magistri ad Legis interpretationem necessaria. Ad Genti-
lem non attinebat Refugii privilegium; is Vindici sanguinis erat
obnoxius: Neque ad Profelytum domicilii, infortuitâ Circumcisi
cædes; is autem Asyli jure gaudebat, quando alium sui generis casu
occiderat.

h) *Non stabis adversus sanguinem proximi tui.* Id est, Non h) Lev. 19. 16.
stabis otiosus, quando mortis periculum congeneri tuo imminet. (Seld. 4. 3.)
Vis aggressoris occidendi animo, etiam pæderastis, adulteri, ince-
stuosi, vitæ jacturâ impedienda est, ne peccent: Scelesti hujusmodi
vis vi privatâ puniendâ; si fieri possit, verbere, aut membri mutila-
tione; sin verò, etiam occisione. Si Israelita Israelitam, vel ejus
bona, in Gentilium potestatem tradiderit, fas erit illum occidere, ne
tradat alios; aut ipsum in potestatem Gentilium tradere. Israe-
litam *Prævaricatorem* (id est, Idola colentem, vel in contemptum

Nu-

Numinis peccantem) uti & *Epicureum* (id est , Apostatam , Legem & Prophetias abnegantem) in publico trucidare gladio fas erat Israelitæ cuiquam , etiam dolo : *Proximi* enim nomen ex prævaricatione & apostasiâ defuit. Gentilem idololatram , in sui exitium , dolo circumvenire non licuit : neque tamen morte imminente, cum non sit proximus , liberare eum Lex jussit.

a) Exod. 22. 2.

b) Lib. 9.

c) Exod. 32. 28

d) Num. 25. 7.

e) Num. 25. 11

(Seld. 4. 4.)

f) I. Mac. 2. 24

g) S. Joan. 2. 17

h) Act. 7. 57.

i) Cap. 23. 13.

Alia fuerunt Homicidii genera , Privatis permessa. a) Fur nocturnus , ædes invasurus , impunè occidebatur. Quod etiam in Legibus b) Platoniciis ; & XII Tabularum. In puerperio, ob salutem Matris , foetum in utero extinguere fas erat. Ob cultum Vituli Aurei , trucidata sunt c) tria millia ; non 23000, ut in Vulgatâ.

d) *Phinees Eleazari F. Aaronis N.* zelo accensus , hastâ trajecit *Zimri*, & *Cosbi* paganam, in stupro palam deprehensos; & à Domino laudatur, e) *quia zelaretur zelum meum inter eos.* Ab hoc exemplo manavit jus Zelotarum , quo Privatis zelo ductis, quoties Israelita Numinis, Templi, Gentis sanctitatem (palam & coram decem minimùm Israelitis) violaret, verbere, vulnere, etiam perseverantis cæde, facinus ipso momento cohibere licuit. Recepto hoc Zelotarum jure, f) *Mattathias* Judæum, ritu Græco sacrificaturum, trucidavit. Et D. N. *Jesus Christus*, privatam personam sustinens, *καταυβίσα* & negotiatores , Templi sanctitatem polluentes , vi flagelli citra reprehensionem eiecit ; quòd *Domum Orationis* fecissent *Speluncam Latronum.* Factum Domini ad g) *Zelum Domus tuæ* referunt Discipuli. Ejusdem juris obtentu, in ipsum Dominum, quasi blasphemiae reum, in Confessu irruebant, & colaphis cædebant. Et minister quidam eum statim percussit, quòd visus sit, responsione parum reverenti, Summi Pontificis sanctitatem violasse. Eodem obtentu, h) *S. Stephanus* Lapidibus obrutus est; & conjunctio in i) *S. Paulum* suscepta; atq; bello demum Judaico immanis pullulavit flagitiorum seges.

Universali huic *Homicidii* interdicto derogare videntur, quæ de Abrahamo filium immolaturus ; & de hostiarum Humanarum religione diximus. Neque defunt qui existiment Ebræis pariter licitum fuisse, ex Lege sacra de *Anathemate* , consecratione ultionis,

(Seld. 4. 6.)

neâ, filios servosque, quos in potestate suâ habuerunt, neci devovere; & Jephtham, ajunt, filiam devotam immolâsse.

Post a) *Vota æstimationum* (ubi non tam res ipsæ, seu personæ, quàm earum pretia Deo consecrata sunt) sequitur Lex de Devotis absque redemptione. b) *Omne anathema quod devoverit homo Domino ex omnibus quæ habet, ex homine & ex pecore & ex agro possessionis suæ, non vendatur nec redimatur: Omne anathema sanctissimum est Domino.* c) *Omne anathema quod devovetur ex homine* (ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ab, de, vel ex hominibus) *non redimatur: Morte moriatur.* Anathema primum est ipsum donarium ultroneum, in sacros usus Numini devotum, neque in profanos revocandum; secundum verò, quicquid jure Belli internecioni devotum. Captâ Hierichunte; Metalla, primi generis, d) *venerunt in Thesaurum Domini*; Secundi autem, Urbs ipsa resque cæteræ ac personæ, incendio & nece sunt disperditæ: Achan utriusque reus horrendo periit, supplicio. e) Mos iste devovendi, bello præviis, non hostes tantum, sed etiam cives, jura militaria violantes, morti tradidit. Hujusmodi erat f) anathema Populi de non ascendentibus ad Mizpa; ob cujus violationem, g) incolæ Jabesh-Gilead universi cæsi sunt. Et h) Saul Rex, cum Palæstinis prælium initurus, devovebat omnes qui ante noctem quid comederent: Jonathan regis filius, ex anathematis ignorantia, morte liberatus est.

Alia fuerunt, extra Bellum, anathemata. i) *Maledictus sit qui edificaverit Hierichuntem.* In edicto Ezræ, k) *Quicumque non adfuerit intra triduum, juxta decretum Principum & Seniorum, anathematizabitur (auferetur) universa substantia ejus, & ipse determinabitur ab Ecclesiâ Transmigrationis.* Separatus ad hunc modum, sive Excommunicatione obstrictus, solitæ popularium consuetudinis libertate privabatur; neque illi fas erat intra spatium 4 cubitorum alteri assidere, usque dum Pœnitentiam sequeretur Absolutio; post 60 dierum Contumaciam sequebatur Anathema, sive Execratio; quæ tamen post resipiscentiam rescindebatur. Qui à cœtu hominum ita separatur, ἀποσυνάγωγῃ dicitur in l) Evangelio. Istiusmodi autem anathemate devotum interficere cuilibet non erat permissum; sed tuguriolum ei constructum, quo (extra aliorum consuetudinem) ali posset.

m) *Jephtha vovit votum Domino, dicens, Si tradendo tradideris*

a) Levit. c. 27.

b) Vers. 28.

c) Vers. 29.

(Seld. 4. 10.)

d) Josua 6. 19.

e) C. 7.

f) Judic. 21. 5.

g) v. 10.

h) I. Sam. 14.

24.
27. 44.

i) Josua 6. 26.

k) Ezra 10. 8.

l) Joan. 9. 22.

16. 20.

m) Judic. II.

ris

- (Seld, 4. 11.) *ris filios Ammon in manum meam, erit ut egrediens quod egressum fuerit* (καὶ ἔσται ὁ ἐκπορεύμενος ὅς αὖ ἐξέλθῃ , & erit exiens quicunque exierit : In Vulgatâ , *Quicumque primus fuerit egressus*) de foribus domûs meæ in occursum meum , cùm reversus fuero in pace de filiis Ammon , erit Domino , & offeram ipsum in Holocaustum. (Et offeram ,) copulativè intelligitur quibusdam , qui Jephtham ex voto filiam immolâsse volunt : inter quos a) Josephus , Τὴν παῖδα , inquit , ὠλοκαύτωσεν , ἕτε νόμιμον ἕτε τῷ Θεῷ κεχαρισμένῳ θυσίαν ἔπιτελών , *Filiam immolavit , sacrificium solvens neque legitimum , neque Deo gratum.* Alii interpretantur (&) pro (aut ,) ut disjunctivi vim habeat ; quasi dixisset , b) *Erit Domino consecratum , si non sit idoneum holocausto ; aut offeram in holocaustum , si fuerit holocausto idoneum.* Sic (&) sumitur pro (aut) in Lege , *Qui percusserit patrem & matrem : Atque hæc interpretatio pulchra est.* Jephthæ occurrit filia unica ; c) & fecit sicut voverat , id est , d) *fecit ei domum , & introduxit in eam , atque ibi remansit seclusa à filiis hominum & à rebus secularibus.* Atque statutum est in Israel , ut quotannis eam inviserent Israelitides. Pater præ dolore * vestimenta laceravit , quòd nulla prolis ex filiâ suscipiendæ spes esset reliqua.

Cædes itaque humana nullo Ebræorum jure permessa est , extra Poenæ legitimæ , justique Belli rationem. Ipse actus , utcunque licitus , adeo invisus & impurus habebatur , ut Lustratione opus esset. e) *Quicumque occidit quempiam , & qui tetigit cadaver , purificetur , tam vos quàm captivi vestri.*

IV.

DE revelatione Turpitudinum , sive Concubitu illicito.

- Ab ipsis rerum initiis petitur Matrimonii tum Origo , tum f) Gen. 1. 27. *Necessitas.* f) *Masculum & Fæminam creavit eos ; & benedixit illis Deus , dixitq̃ , Fructificate & multiplicamini :* Quod g) Noachidis repetitum. Ex jure naturali , interdictus est Coitus ¹ cum Matre , ² cum Novercâ , ³ cum Uxore alienâ , ⁴ cum Sorore Uterinâ , ⁵ cum Masculo , ⁶ cum Bestiâ. Quartum de Sorore interdictum ab Adami liberis non observari necesse erat ; Reliqua nunquam non fuerunt illicita. Sed & post h) multiplicatum genus humanum usque ad Legem datam , Soror Germana paterni tantum sanguinis , & non Uterina , fratri non erat interdicta. Abraham de Sarâ , i) Verè , inquit , *Soror mea est.* Est enim filia patris mei ,

tamet-

tametsi non sit filia matris meae, & facta est mihi in uxorem. Atque inde colligunt a) τὰς ὁμομητέρας μὴ δεῖν ἀγεῖν πρὸς γάμον, So- a) Clem. Alex. Strom. 2.
rores Uterinas non oportere in uxores duci. b) Solon Atheniensis b) Philo Jud. de Spec. Leg. 6.7.p.602.20
ὁμοπατεῖρας ἐφίει ἀγεῖν, τὰς ὁμομητέρας ἐκώλυσεν, uxores du-
cere permisit eodem patre natas; non eadem matre. Contra Lacedæ-
moniorum legislator τὴν τὰς ὁμογαστρίοις γάμον ὀπιτεῖν, τὴν
πρὸς τὰς ὁμοπατεῖρας ἀπέπειν, uterinis connubium permisit, non
eodem patre natis. Aegyptiis autem fas erat ἀπάσας ἀδελφὰς ἀ-
γεῖν, τὰς τε ἰδίας τὰς ἐτέρας τῶν γονέων, τὰς δὲ ἢ ἑδὲ, ἢ τὰς ἐξ ἀμφοῖν,
καὶ τὰς ἑ νεωτέρας μόνον, ἀλλὰ καὶ πρεβυτέρας καὶ ἰσηλικας καὶ
δίδυμοι γὰρ πολλάκις ἐκλήθησαν, Sorores quascunque ducere, tam
quæ sunt ex alterutro parente, quàm ex utroque; non solum minores,
sed etiam natu maiores, atque æquales. Gemelli enim non rarò na-
scuntur. Tam Uterinæ, etiam & Gemellæ, quàm Germanæ con-
nubium mittebatur.

Exemplum, c) ab Ifide ductum, inter Macedones invaluit: c) supra p.68.
Arsinoe Ptolemæum Philadelphum (inde nominatum) habuit d) d) Theocrit.
— κασίγνητόν τε πόσιν τε & fratrem, & maritum: Ω δὲ καὶ ἁ- Idyll. XVIII.
θανάτων ἱερὸς γάμος ἐξετελέσθη. Sic & Deorum sacra connubia v.130.
confecta sunt.

— e) Dii nempe suas habuere Sorores:
Ut Saturnus Opim junctam sibi sanguine duxit:
Oceanus Tethyn, Junonem Rector Olympi.

e) Ovid. Met.
l.9. v.498.

Ut hinc intelligamus, Occidentis Numina ex Ægypto traducta fuisse. Philadelphus & Arsinoe, quodam ἀποθεώσεως connubio, ΘΕ-
ΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ titulum, in nummis & marmoribus, obti-
nent.

Apud Persas, sero Cambyxis exemplo, introducta sunt Sororum
conjugia: f) Responderunt ei Jurisconsulti, Νόμον ἔδεναι ἐξελίσκειν f) Herod. l.3.
ὅς κελεύει ἀδελφεῖν συνοικεῖν ἀδελφεόν, Nullam se invenire legem c. 31.
quæ sororem fratri nubere sinat. g) Πέρσαι ἦν μάλιστα αὐτῶν οἱ g) Sex. Em-
σοφίαν ἀσκεῖν δοκοῦντες οἱ Μάγοι, γὰρ μὴ τέρας Persæ verò, & pir. Pyrrh. l.3.
inter eos potissimum (qui sapientiam profiteri videntur) Magi, cum c.24.p.153.
Matribus matrimonia contrahunt.

h) Nam Magus ex Matre & Gnato nascatur oportet.

h) Catull. E-
An- pigr. 21.

a) Lucian. de
Dea Syriâ.

Antiochus Soter a) Stratonicen *Novercam* deperiens, exemplo satis inusitato, illam à patre accepit in Uxorem. Matrimonium illud jure Orientis potius quàm Græco non erat illicitum. Quid multa? Incestus omnigenus, Adulterium, etiam Ἀρρενομιξία, Veterum nonnullis, Sapientiæ quidem nomine claris, inter ἀνιδόξα habebantur. Sextum Empiricum adeas Πυρρῶνείων ὑποτυπώσεων l. 3. c. 24.

b) Levit. 18.

Primævis illis sex interdictis pleraque de Incestu adjecit Moses; adversus Ægyptiorum maximè consuetudines: Quod Legis præfatio indicat. b) *Non facietis juxta factum* (consuetudinem, καὶ τὰ ἑθιμὰ Ἰαίμα, secundum instituta) terræ Ægypti in quâ habitastis. Hæc priorem Legis partem de Consanguinitatis gradibus spectant, usque ad comma 19. *Neque juxta factum regionis Canaan, in quam ego vos introduco.* Ista ad posteriorem Legis partem attinent, quâ Molochi sacrificia, adulteria, pæderastia, bestiarum concubitus interdiciuntur.

(Seld. 5. 10.)

Præter Matrem (ver. 7.) à Mose prohibetur Matertera (ver. 13.) Præter *Novercam* (v. 8.) *Amita* (v. 12.) & *Patru uxore* (v. 14.) Præter *Sororem Uterinam* (v. 9.) etiam *Soror Germana*, sive *Noverca* & *Patris filia* (v. 11.) *Fratræ*, sive *fratris uxor*, relictis liberis (v. 16.) *Nurus*, sive *fili uxore* (v. 15.) & *Neptis* tam ex filio, quàm filia, (v. 10.) *Filia ipsa* ex interpretatione, non verbis disertis, interdicitur. c)

c) Ver. 17.

Turpitudinem fœminæ & filie ejus non revelabis; filiam filii ejus, & filiam filie ejus non accipies. Expressim hîc *Socrus*, *Privigna*, tam *Privigni* quàm *Privignæ filia*, vetitæ sunt: *Filia* etiam ex argumento à minori ad majus; & eâ ratione quâ *Neptis Uxor*, etiam utraque *Profocrus*, sive tam paterna quàm materna *Uxor* *Avia*. Adjicitur d) *Uxor* *Soror*, sive uterina, sive germana, dum ipsa uxor adhuc vivit. Ita *Fœminæ XIX*, sive ob affinitatem sive consanguinitatem, Lege Leviticâ matrimonio interdictæ sunt; quarum VII *Uxori* sanguine conjunctæ: Tres interpretatione, cæteræ Legis verbis designantur. Lex autem de *Uxoribus* tantum loquitur; neque est incestus nisi ex matrimonio; non ex stupro, seu adulterio.

d) Ver. 18.

Mos erat vetustissimus ducendi fratris conjugem, sine liberis defuncti. *Juda Patriarcha* dixit filio suo *Onano*, (qui ante *Israëlitarum* introitum in Ægyptum e) mortuus est) f) *Ingredere ad uxorem fratris tui, & leviri jure duces eam, ut suscites semen fratri tuo.*

e) Gen. 46. 12

f) Cap. 38. 8.

tuo. Ille autem sciens non sibi nasci filios, introiens ad uxorem fratris semen fundebat in terram, ne liberi fratris nomine nascerentur.

Jus illud fratriam ducendi a) lege singulari confirmavit Moses. b) a) Deut. 25. 5. Magistorum aliqui causam & mysterium conjugii hujus Fratriæ & b) Selden. Ux. Leviri ex Metempsychosis nescio quâ opinione petendam contendunt: Ebr. l. 1. c. 13.

Opinio autem ista in Ægypto nata est. Etiam apud Ægyptios, Leviri jus illud ex priscis eorum Legibus ad usque Zenonis Augusti tempora derivatum est. Ægyptii (inquit c) Zeno) idcirco mortuorum fratrum sibi conjuges matrimonio copulârunt, quòd post illorum mortem mansisse Virgines dicebantur; arbitrati scilicet, quod certis Legum conditoribus placuit, cum corpore non convenerint, Nuptias non videri esse contractas. Ex Legis ratione quam reddunt Ægyptii, liquet Contractum nuptialem apud eos absque coitu non fuisse perfectum: neque aliter se res habuit apud Ebræos ante Legem; postea verò, ex Civili Ebræorum Jure, ad contrahendum Matrimonium solus sufficiebat Consensus.

Ante Legem Ebræis innuptis licitum fuit corporis copiam pro libitu facere: d) ὧσα ἢ πολλοῖς τῶν Αἰγυπτίων ὁ κλεῖς, Etiam in honore fuit apud multos ex Ægyptiis. Lex vetat. e) Non sit Meretrix.

Pactum matrimoniale ante Legem eò usque stabile manebat, dum in consensu utrinque perseveraretur; renuntiante vel viro vel uxore, solvebatur matrimonium. Apud Athenienses erat f) καὶ f) Pollux. l. 3. ἀποπομπῆς δίκης, & jus ejiciendi uxorem; καὶ δίκη ὧσα τὸ ἀνδρὸς c. 3. §. 5. ἀπολείψεως, & jus relinquendi maritum. g) Ἐδεῖτο τὸ ἀπολείψεως g) Plutarch. ῥάμματα ὧσα τῷ Ἀρχοντι ἰεῶς, μὴ δὲ ἐτέρων ἀλλ' αὐτὴν παρ᾽ Alcibiade, σὺν, Oportebat uxorem libellum divortii, non per alterum, sed presentem, Archonti offerre: ut coram iniretur utriusque gratia, si fieri posset: sin minùs, Archontis erat sortiri Judices, apud quos de causâ disceptaretur, Lex Mosis introduxit h) Libellum Divortii (τὴν ἀπο- h) Deut. 24. 1. πομπὴν) ut esset res forensis: ἀπολείψις serò à i) Salome, Herodis i) Joseph. Antiq. l. 15. c. 11. M. sorore, inducta est.

Ante Legem Lamech, Abraham, Jacob, Esau plures acceperunt (Seld. 5. 6.) Uxores: Quod & k) Lege permissum est. Elcana binas uxores, David plures, Solomon plurimas habuit, tametsi Regi vetitum esset l) m) II. Chron. 11, 21. multiplicare uxores, ultra Octodecim, secundum Magistros. Totidem uxores habuit m) Rex Rehoboam: easque n) Josephus Legitimas n) L. 8. c. 3.

appellat. Εἶχε τὰς μὲν νέμω συνοικέσας αὐτὰς γυναῖκας ὀκτώ-
καίδεκα.

a) Halach. I-
Shoth, c. 14.

b) Ibid.

c) Hæref. 80.

d) Diod. Sic.
l. I. p. 51. a.

e) Levit. 21. 13

f) Deut. 21. 10
(Seld. 5. 3.)

g) Gen. 34. 14

h) Deut. 7. 3.
Exod. 34. 16.
(Seld. 5. 14.)

i) Ezra c. 9. 10.

k) Deut. 23. 3.

l) Ibid. v. 7.

De Ebraicâ Polygamiæ licentiâ Maimonides, a) *Fas est*, inquit, *quoteunque uxores, etiam centum, sive simul omnes, sive alteram post alteram ducere; neque potestas Uxori antea ductæ virum hîc impediendi, modò illi facultas fuerit præstare Alimenta, Vestitum atque Debitum conjugale, secundum id quod unicuique earum competit.* Monue-

runt tamen Sapientes, b) *ut nemo duceret plures quàm quatuor uxores, tamen si esset opulentissimus; ut scilicet hebdomadatim uni earum redatur debitum, neque ulli ultra menstruam solutionis moram.* De

œconomiâ veteri etiam Epiphanius; c) *Tametsi quidam è Patribus duas & tres uxores habuerunt, ὅτι ἐν μιᾷ οἰκίᾳ αἱ γυναῖκες ἦσαν, non tamen in unâ domo uxores fuerunt.* d) Γάμοσι δὲ παρ' Αἰγυπτί-
οις οἱ μὲν ἑστέρας μίαν, τὸ δὲ ἄλλων ὅσας αὐτοὶ ἔκαστος θέλοι ποιεῖνται, Ἀ-

gyptiorum sacerdotes unam uxorem ducunt; alii quot quis velit. Ebræ-
orum Sacerdos summus e) *uxorem ducet Virginem; ex eo quod sin-*
gulariter dicatur, unicam ei ducendam designant Magistri.

Præter legem illam singularem quâ f) *Militi Ebræo fas erat se-*
mel ante nuptias cum captivâ Gentili concumbere; nullum omni-
no Ebræis jus erat aut coitus, aut matrimonii cum Exteris, in Judai-
smum nondum ascitis: Neque Profelytis omnibus idem erat jus
Connubii cum Ebræis. Post institutam apud Ebræos Circumcisi-

onem, ante introitum in Ægyptum, Sichemo dixerunt filii Jacob, g)
Non possumus facere rem istam, ut demus Sororem nostram viro Incir-
cumciso: nam id opprobrio esset nobis. Εἰς γὰρ ὁνειδὲς ἡμῖν. Vul-
gata, *Quod illicitum & nefarium est apud nos.* De Gentibus, Mo-

ses: h) *Affinitatem cum eis non contrahes; filiam tuam non dabis filio*
ejus, neque filiam ejus accipies filio tuo. Lex illa non attinet tantum
ad VII populos ibi memoratos, sed ad Incircumcisas nationes i) uni-
versas. k) *Ammonites & Moabites non intrabit εἰς ἐκκλησίαν Κυ-*

eis in congregationem Domini, etiam in generatione decimâ: nullus ex
ipsis veniet in Ecclesiam Domini usque in seculum. Id est, Nunquam
Israelitidem ducet in uxorem. De Circumcisis gentibus longè ali-

ter Lex statuit. l) *Non abominaberis Idumæum, quia frater tuus est;*
nec Ægyptium abominaberis, cum peregrinus fueris in terrâ ejus: liberi
qui geniti fuerint eis, in tertiâ generatione venient in Ecclesiam Domi-
ni. Circumcisi fuerunt Ægyptii; ut & Idumæi ab Esau, qui & Edom,

pro-

prognati ; & Ismaelitæ, ab Ismaele ; quem a) circumcidit ipse Abrahamus. a) Gen. 17. 13.

b) *Ἀραβες, μὲν ἔτι τρισκαδέκατον. Ἰσμαήλ γδ ὁ κατε- b) Joseph. Ant. 1. 13.*
στις αὐτῶν τὸ ἔθνος ἐν τέτῳ ᾤκισεν) τῷ χρόνῳ, Circumciduntur
Arabes post annum ætatis decimum. tertium: quia Ismael, princeps eo-
rum generis, ea ætate circumcisus est. Origenes, contra Genethliacos
 disputans, quærit ; c) Quomodo fieri possit, τῶν μὲν ἐν Ἰσδαίᾳ τοι- c) Euseb. Præ-
 ὄνδε εἶναι τὸν χειμαλισμὸν ὑπὲρ τῆς γυνέσεως, ὡς ὀκταήμερον αὐτὰς l. 6. c. 1.
 λαβεῖν ᾤκισιν ; In Judæâ nascentibus talem esse siderum posituram, p. 193. b.
ut octavo die circumcidi debeant ? τὸ γὰρ ἐν Ἰσμαηλίταις τοῖς κατὰ τὴν
 Ἀραβίαν τοιόνδε, ὡς πάντας ᾤκισιν τρισκαδέκατέϊς ; at Ismaeli-
 tis, qui sunt in Arabiâ, talem esse posituram, ut omnes anno ætatis deci-
 mo tertio circumcidendi sint ?

S. Ambrosius dixit, d) *Ægyptios anno decimo quarto circumcidi:* d) *suprà p. 75.*
 quasi illi etiam ex Ismaeli prognati fuissent. e) *Circumciduntur Æ-* e) Epiphanius.
gyptii, & Saraceni (sive) Ismaelitæ, & Samaritani, & Judæi, & Idu- Hæres. XXX.
mei, & (eorum pars) Homeritæ: quorum plerique non propter Legem §. 30.
id faciunt: sed consuetudine quâdam, citra rationem. Cum nepoti-
 bus itaque neptibusque Profelytorum sive Ægyptiorum sive Idumæ-
 orum Israelitis permixta sunt conjugia. Quidam hanc lege *Filios*
 designari volunt, adeoque harum gentium *Filias* non esse veritas; ut
 sint licitæ Salomonis nuptiæ cum Profelytâ Pharaonis filiâ.

f) *Non ingreditur (ὁ λαδίας, ὃ δὲ ἀποκεκομμένος) eunuchus* f) *Deut. 23. 1.*
attritis testiculis, neque abscisso veretro, in Ecclesiam Domini. * *Non* (Seld. 5. 16.)
ingreditur Manzer (hoc est, ex coitu Turpitudinis, seu Incesti no- * *Verf. 2.*
 mine interdicto, natus) *in Ecclesiam Domini usque ad decimam gene-*
rationem. Eunuchus generationi impar; de quo Maimonides, g) g) *More Ne-*
Manifestum est, inquit, quod tale conjugium sit inutile; quin & nuptiæ boch. par. 3.
tales offendiculo essent tum ipsi virgini, tum eis qui eam in amorem pel- c. 49. p. 507.
licerent. De Spurio item, præcepti rationem reddit; h) *ut inde ince-* h) *Ibid.*
stuiosi videant, se prolem suam irreparabili labe affecturos, si actum ejus-
modi infamem perpetrent. Ob defectum Natalium connubia Israe-
 litica Manzeribus perpetuò sunt interdicta: posteros sequebatur pa-
 rentis vitium; retinebantur nomen atque infamia. Nuptiis tamen
 Profelytorum Justitiæ aut Libertinorum non arcebantur. Si serva
 profelyta Manzeri jungeretur, filius ex eâ servilis conditionis geni-
 tus, per manumissionem, Libertinus censebatur. Tali natalium

emen-

emendatione ipse ejusque posterius Manzerum nomen exuebant, patrique cum Profelytis jure fruebantur.

Ingenius in Judaismum cooptatus *Profelytus Justitia* dictus est; Servus, in ipso cooptationis actu libertate donatus, *Libertinus*: eadem utrique Regeneratio & cognationis pristinae deletio; eadem Juris Judaici Nominisque participatio; eadem in posteris Peregrinitatis retentio. Profelytis & Libertinis, non minus quam Originariis, illicita erant conjugia cum Exteris, aut cum Servis: inter se invicem, è qualicunque gente, matrimonium ritè contrahebant: Neque ad hos, sed Originarios, attinent conjugia cum gentibus jam dictis diversimodè interdicta. Quando Gentilis fiebat Profelytus; aut servus, Libertinus, consanguinitas qualiscunque desuit; neque erant incestæ cum Sorore aut cum Matre nuptiæ. Inter Profelytæ filios nulla erat fraternitas, nisi uterque tam conceptus quam natus esset in Sanctitate. Davidi ex Maacâ captivâ adhuc Gentili (ut dicunt) concepta filia erat Thamar; ex Ahinoamâ uxore, filius Ammon: huic illa respectu sanguinis erat Soror germana, non autem jure Regenerationis. Ammoni vim inferenti respondet illa, a) *Quin potius loquere ad Regem, & me tibi non negabit.* Sublatâ per Matris profelytismum consanguinitate, conjugium non erat illicitum.

a) II. Sam. 13.
13.

(Seld. 5.17.)
b) L. 4. c. 8.

Ancilla in Judaismum cooptata, servitute retentâ, juris Matrimonialis non erat ritè capax. Josephus b) inter Leges Mosaicas refert, *Δέλας μὴ γαμεῖσθαι τοῖς ἐλαθέροις, Ancillas ingenuis matrimonio non jungendas.* Manumissæ, integram nactæ libertinitatem, permixtum erat conjugium. Cum ancillâ partim libertinâ, integro nondum soluto libertatis pretio, sponsalia neque fuerunt irrita, neque vim integram habuerunt. c) *Quicumque dormierit cum muliere concubitu seminis quæ est ancilla desponsata viro, non tamen redimendo redempta, nec libertate donata, ipsa vapulabit; non autem morientur, quia non fuit libera.* Supplicium ultimum, velut ob adulterium, non erat irrogandum, quia matrimonium cum ancillâ partim manumissâ non erat absolutum.

c) Lev. 19. 20.

Servus profelytus, retentâ Servitute, juris Civilis (extra Sacra) non erat particeps. Inter servos nulla habebatur Cognationis ratio; neque legitimum connubium. Cum matre suâ, cum filiâ commisceri nefas servo non erat. Ancilla servo, ut in fructu prolem haberet, à domino conjuncta non Uxor erat, sed Contubernalis.

Ser-

Servorum contubernia ad arbitrium Domini dissolvebantur; neque in eâ re discrimin erat inter eos & jumenta. Inter Christianos demum obtinuit jus *De Servorum conjugio*.

Eodem Pontificum jure, Nuptiæ usque ad a) Septimum consanguinitatis gradum interdictæ sunt; juxta Cognationum nomina, q. 2. & 3. in Jure Cæsareo, quibus hæreditates & tutelæ deferuntur. In Concilio autem Lateranensi, an. Di 1215, sancitum est, b) *Ne prohibitio copule conjugalis Quartum consanguinitatis & affinitatis gradum excedat*. In Angliâ, rationes Leviticæ c) lege restitutæ sunt.

a) Caus. 25.

b) Cap. 10.

c) Statut. 32.
Hen. 8. c. 38.

DE Furto ac Rapina.

Præcepto hoc prohibetur tum rei alienæ surreptio, tum damni (citra cædem) qualiscunque illatio contra Jus Fideique. Ægyptios Furti interdicto teneri liquet ex Funebri eorum d) Apologia, in quâ ἡ δόξα τῶν ἡνίκα ἀπετέθησαν. Refragari videtur id quod A. Gellius e) legit in libro Aristonis Jureconsulti, haudquaquam indocti viri; Apud veteres Ægyptios (quod genus hominum constat & in Artibus reperiendis solertes extitisse, & in Cognitione rerum indaganda sagaces) Furta omnia fuisse licita & impunita. Sanè apud Ægyptios lex erat de Furibus perquam singularis. f) Jussit enim ut qui furto operam darent, nomen profiterentur αὐτῷ τῷ Ἀρχιφῶνι apud Principem furum; sponderentq; rem surreptam ad illum protinus adferre; ut qui res amiserint itidem ad illum scriberent de re quâque amissâ, & de jacturæ loco, die & horâ. Hoc modo rebus faciliè repertis, qui amisit sua recuperavit, quartâ parte pretii solutâ. Cum enim fieri nequeat ut omnes à furto abstineant, Legislatores viam invenit per quam parvo redemptionis pretio tota res surrepta servaretur. Furtum verò clandestinum illicitum fuisse apparet exemplo furis, qui g) Rhampsiniti regis ærarium expilavit, & laqueo captus, caput sibi amputari maluit, quàm detegi.

V.

d) suprà p. 156.

e) L. II. c. 18.

f) Diod. Sic. 1. 5. p. 50. d.

g) Herod. 1. 2. c. 22.

Ex vi Naturalis hujus interdicti, juxta Talmudicos, h) Noachides furti tenebatur, sive res Gentilis sive Israelitæ furatus esset: Neque discrimin erat sive Palam sive Clâm surripuerat; sive Bona sive Personas; aut mercenario Mercedem detinuerat; aut quid ejusmodi aliud fecerat. Furtum simpliciter in Lege Mosaicâ non semel interdicitur; in i) Decalogo, Οὐ κλέψεις, Non furaberis. Ut Rerum, ita Hominum, tum servorum tum liberorum, k) Qui furatus fuerit Homo-

h) Gem. Bab. tit. Sanhed. c. 7 (Seld. 6. 2.)

i) Exod. 20. 15

k) Exod. 21. 16

a) FF. de Fur-
tis, 37. 60.

b) Deut. 24. 14

e) Joseph. An-
tiq. l. 4. c. 8.
p. 123 d.

f) Diod. Sic.
l. 1. p. 50. a.

(Seld. 6. 3.)

g) Lev. 19. 11.

minem, ὃς ἂν κλέψῃ τις πινὰ τῷ ἡνὶ Ἰσραήλ, & vendiderit eum; con-
victus noxæ, morte moriatur. Quod etiam jure a) Romano vetitum.
Etiam Mercedis defraudatio interdicitur. b) Non negabis Mercedem
indigentis tæ pauperis fratris tui, quàm profelyti inter portas tuas; sed
eâdem die reddes ei pretium laboris sui ante Solis occasum.

Alia sunt ejusmodi Furta, quæ non manifesta vocantur: quale
c) Deut. 27. 17 dolus malus in dimovendis agrorum Terminis. c) Maledictus qui
d) Deut. 19. 14 transfert terminos proximi sui; scilicet d) terminos quos posuerunt
Patres in hereditate tuâ. De metis intelligitur in primâ terræ San-
ctæ distributione positis; Etiam de vicinarum Gentium terminis, ci-
tra justam Belli causam. e) Οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰσελθὼν, μήτε οἰκείας, μήτε
ἀλλοτρίας, πρὸς ὅς ἐστιν ἡμῖν εἰρήνη. Φυλατῆσθω δὲ ὥσπερ Θεὸς
ψῆφον βέβαιον εἰς αἰῶνα κειμήλιον ἀναρῆν, Terminos terræ movere
non liceat, neque propriæ, nec aliæ quibuscum nobis pax est. Sed ca-
vendum ne auferatur, quod velut Dei calculus in æternum figitur.

Apud Ægyptios Dolus malus debitas poenas dabat. f) Lex
jussit utramque manum præcidi τῶν νόμιμα ὡς ἀποπλέοντων illis qui
Monetam adulterarent, ἢ ἑτέρα καὶνὰ σταθμὰ ὡς ἀποιόντων aut nova
Pondera substituerent, ἢ τῶν ὡς ἀγλυφόντων τὰς σφραγίδας aut
Sigilla simularent; ἐπὶ δὲ τῶν γραμματέων τῶν ψευδεῖς χειραπι-
σµὲς γραφόντων, etiā Scribis qui falsas tabulas exararent, ἢ ἀφαιρύν-
των πὶ τῶν ἐγγεγραµµένων, καὶ τὰς ψευδεῖς συγγραφαὶς ἐπιφερόν-
των, vel quippiam de inscriptis demerent, aut ementitas syngraphas ob-
truderent. Ut scilicet quisque eâ corporis parte pœnam lueret quâ in
Legem peccasset, & damno irreparabili commonefactos alios ab ejusmo-
di facinore deterreret.

Ebræis autem interdicitur non tantum Dolus malus in Falsis
ponderibus & mensuris adhibendis; sed etiam Verborum fraus in
Contractibus, sive Mendacium in alterius damnum. g) Οὐ κλέψε-
τε, & ψεύσεσθε, & δὲ συκοφαντήσῃ ἕκαστος τὸν πλησίον, Non furabi-
mini, non Mentiemini, neq; fallaciter agetis quisquam cum proximo suo.
Etsi Israelita Gentilem pro suo proximo non haberet, ex Naturali ta-
men Furti interdicto pronuntiant Magistri, Gentiles in negotiatio-
nibus non esse defraudandos. Nefas est (ajunt) quemquam decipe-
re in emptione & venditione, aut in consensum arte pellicere: Quod pa-
riter obtinet in Gentilibus atque in Israelitis.

Cæterum in violatione hujus interdicti diversum fuit jus alie-
nige-

nigenarum ab indigenarum. a) *Si operarius in vineto, vel oliveto, alio tempore quàm quo ipse operabatur, comederat fructus, reus erat furti, si esset Noachides; Quod non ita obtinet in Israelita.* Discrimen oritur ex Jure Mosaico. b) *Ingressus vineam proximi tui, comedere uvas quantum tibi placuerit: foras autem ne efferas tecum. Et si intraveris segetem proximi tui, decerpes spicas manu tuâ; falce autem non metes.* Hâc lege datur Israelitis, non furandi licentia, sed Juris modus. Josepho eadem est ratio c) *maturorum pomorum viatoribus, tam Exteris, quàm Indigenis.*

a) Gem. Bab. loco citat.

b) Deut. 23. 24.

c) Antiq. l. 4. c. 8. p. 124. b.

Aliud sit hujus discriminis exemplum à Valore rei surreptæ, qui à Mose non taxatur; ex majorum autem instituto, Ebræus Furti non tenebatur si surriperet alteri id quod minoris Prætâ valeret. (Nummulus is est minimus, octava pars *אסאע'ס*, ponderans dimidium grani argenti puri.) Noachides autem d) *reus erat si tantillum furatus fuerat, ut nec prætâ id valeret; adeoque etiam ob tantillum Gladio plectendus; ex Naturali hoc interdicto, non ex civili Ebræorum jure, quod neque placationem Numinis, neque compensationem Proximi inde postulabat. Pœna autem capitalis in Ebraicâ ditione, ex Gentium jure, Gentilibus quomodocunque ferè reis præstituta est.*

d) Gem. Bab. ibid.

Damnum cuiquam illatum, sive palam sive clam subtrahendo vel detinendo quod alteri debetur, Furtum habebatur. Non autem violabatur Naturale hoc interdictum per damnum à nocivâ bestiâ in alicujus bona illatum: quia lex est Mosaica e) *de Bove cornupetâ, quæ de aliis etiam bestiis est intelligenda. Inde autem jus aliud Gentilis erat, aliud Ebræi. Si bos Israelitæ cornu feriret bovem, Gentilis, Lege non continebatur, neque compensatio ab Israelitâ præstanda erat: quoniam Gentiles hominem non habent reum ex eo quòd ejus bestia damnum intulerit: Judicabatur juxta jus Noachidarum. Si bos Gentilis feriat bovem Israelitæ, compensatio damni ei præstanda, juxta jus Israeliticum.*

e) Exod. 21. 38

Restituebatur Damnum f) *re ipsâ, aut pretio, & quintâ in super parte hæredibus, si mortuus fuerit is qui damnum passus est: & si nullus fuerit propinquus cui restituatur, reddatur Domino, eritq; Sacerdotis, inter Sacerdotes ejusdem *עֲלֵהֶם* distribuendum. Hæres Israelitæ deesse non poterat: intelligendum itaque de Proselyto; cui nulla cognatio, nullus hæres nisi post regenerationem.*

f) Num. 5. 7. 8

ejus natus : Neque Occupanti jus erat in Bona quæ à Profelyto sine hærede mortuo surrepta fuerant.

(Seld. 6. 4.)

a) Deut. 22. 2.

Restitutio rerum Deperditarum, non ex Naturali de Furto jure, sed ex Lege Mosaicâ pendebat. a) *Reduces ad Fratrem tuum — & restitues illi — omnem rem perditam Fratris tui, quam perdidit ille, & tu invenisti. Non enim poteris occultare eam.* Rem Gentilis casu amissam, veluti Derelictam, aut nondum Occupatam, retinere licuit; rem Israelitæ perditam retinere non licuit.

b) Maimonid.

Galiz. Waib.

c. 11.

c) Ibid. c. 14.

Gentilem calculo fallere non licuit: sed b) *si Gentilis in rationibus putandis ex errore prætermitteret aliquid, de eo jus idem obtinuit quod de re ab illo deperditâ: adeoque retinere illud fas erat.* Etiam Israelitæ res deperdita, c) *si dominus desperaret de eâ, reperientis fiebat, quasi derelicta; aut si signa non haberet unde sic dignosceretur ut reddi deberet, præsumendum erat de eâ dominum desperasse.*

d) Lev. 25. 14.

(Seld. 6. 5.)

Illicitum erat impar Pretium. d) *Si venditione vendideris proximo tuo, aut emeris de manu proximi tui, non damnum inferetis quisquam fratri suo.* Lex hæc de bonis mobilibus intelligitur; de Agris & ædibus, lex Redemptionis. *Neque ad Gentilem attinet; at si Gentilis pretio impari damnum Israelitæ intulerat, ex Fori sententiâ refundendum erat.* Ex receptâ Legis interpretatione, si pretium esset sextâ parte minus vero valore, nihil erat restituendum; si sextâ majus, emptori pretium, venditori rem suam repetere licuit.

e) Exod. 22. 1.

f) Vers. 3.

(Seld. 6. 7.)

Furti pœna capitalis erat ex jure Noachidarum, non ex Ebræorum; sed e) *Quintuplum, Quadruplum, aut Duplum* erat præstandum: Si Furti reus non esset solvendo, ille ex sententiâ Fori in f) *servitutem* actori addicebatur, usque dum ejus ministerium æquaret Furti pretium: Dupli autem, Quadrupli, vel Quintupli pœna post servitutem ex fortunâ beatiore expectanda erat. Neque ob furtum suum vendebatur Fœmina. Quin nec Profelyto Justitiæ, nedum Domicilii, aut Gentili, addicebatur furti reus, sed tantum Ebræo; qui Victum, Vestitum ac Domicilium non tantum Addicto præstabat, sed etiam Uxori ejus liberisque, qui tamen illi non serviebant, sed finitâ mariti ac patris servitute abibant. g) *Servus*

h) Exod. 21. 3.

Ebræus si venerit (μόνος) cum corpore suo, egredietur cum corpore suo; si uxorem habuerit secum, egredietur Uxor. Sin verò dominus ei dederit fœminam quæ peperit ei filios vel filias, Fœmina & liberi ejus erunt

erunt domini sui ; ipse verò exhibet solus. Servo Ebræo, sententiâ forensi addicto (qui ex uxore legitimâ Multiplicationis mandato satisfecerat) permissus erat concubitus cum ancillâ Cananæâ, ut dominum servis ex eâ susceptis ditaret : modò ab uxore aut liberis non sejungeretur ille ; neque uni servo conjungeretur plusquam una ancilla ; neq; servis binis, una.

Aliæ inter Ebræos fuerunt Servitutis causæ. a) *Si paupertate* a) Levit. 25. *compulsus vendiderit Se tibi frater tuus, &c.* b) *Si quis vendiderit* 39. *Filiam suam in ancillam, &c.* Addictiones istæ non erant permissæ b) Exod. 21. 7 nisi in extremâ paupertate ; adeo ut nihil omnino, ne vestis quidem) superesset ; pretioque tantum vita sustentaretur. Filia venditio de Minori intelligitur ; nec sine spe nubendi, aut emptori, aut ejus filio : absque sponsalibus, c) *libertatem nanciscebatur gratis*, quamprimum c) Ib. vers. 11. pubertatis signa comparuerint. Ebræus privatim fiebat servus ; ut venditi dignitas conservaretur : neque erat illius servitudo d) *cum* d) Levit. 25. *duritiâ* ; aut diuturna : sed morte domini, aut Jubilæo perimebatur. 43. Opera servilia ex servis aliarum gentium exigenda erant ; in quos dominari & sævire licebat. e) *Servus tuus & ancilla tua sint tibi de* e) Lev. 25. 44. *nationibus quæ sunt in circuitu vestro, &c.* Hos habebitis in possessione- (Seld. 6. 8.) *nem, & hæreditario jure transmittetis ad posteros.* In perpetuum, veluti servos, eos habebitis. Ita tamen, ut pro libitu dominus servum manumittat. Non autem in foro cogebatur dominus vestitum victumve servis præstare, tametsi operas cum sævitiâ exigeret : Sin f) f) Exod. 21. 6 *oculum dentemve servo excusserit*, aut exterius aliquod membrum 26, præcipuum, quod redintegrari nequit, mutilaverit, manumissionis libello *Libertatem* ei donare, ex fori sententiâ, cogebatur ; dummodo servus Judaïsmum in se suscepserat.

Servitutis autem Origo à * *maledictione* Chami ducenda videtur, quam in caput filii *Canaan* contorsit Noe. Ille enim avi sui reverenda Patri ostentasse g) dicitur. g) Beresith Rabba, §. 37.

Ex istâ autem Egeni, tum sui, tum liberorum venditione, ut pretio possit sustentari, satis liquet, *propter necessitatem furari non licuisse*, ex jure Naturali apud Ebræos. Eleemosyna autem, non tantum h) *Lege pauperibus debita* ; sed & quæ foro placeret, non sine pœ- h) Deut. 15. 7. *nâ plagarum*, exigebatur. Lev. 25. 35.

Usuram exercere non i) *semel in Lege vetitum est.* Fœnera- i) Exod. 22. *tor usuram, veluti rem Furto surreptam*, ex fori sententiâ, debitori 25. Levit. 25. 37. *red-*

a) Deut. 23.
20.
(Seld. 6.9.)

reddere cogebatur. a) *Extraneo fœnerabis; & fratri tuo non fœnerabis.* Gentilis bona furari non minùs illicitum, quàm Israelitæ; Fœnus autem cum Gentilibus permissum; cujus contractus, tam ex accipientis, quàm dantis consensu nascitur. Neque enim, ex jure Naturali, illicitum erat mutuum fœnori tradere.

(Seld. 6.11.)

Furti reus (ex Majorum scitis) habebatur Ebræus qui Aleâ, talis, ludicris pecorum, ferarum, aut volucrum certaminibus, lucri quid sibi faceret. Neque enim, contractu ex fortunâ pendente, rem ritè acquiri judicabant. Non autem Furtum erat si Judæus, cum Gentili certans, pignus lucrifaceret; etsi id etiam, tanquam humanæ societati inutile, prohiberetur. Ex eodem jure, etiam *Fur* erat qui Columbas aliasve aves sive feras sive pecora sic instituerit, ut exeuntes illices redirent comitatiores, in lucrum domini: neque in loco habitato, aut intra quatuor milliaria, columbas aucupio sectari licuit; quoniam in bonis fuere alienis; & vel in sacrificia, vel in victum nutrirentur. Neque columbarium extruere cuiquam licuit in agro suo, nisi solum haberet cubitorum quinquaginta in quamlibet plagam circumjacens.

VI.
b) Maimonid.
Hal. Melak.
c. 9.

c) Deut. 16.18

DE *Judiciis*, sive Regimine Forensi ac Obedientiâ Civili. Magistri capitulum hoc de Judiciis ita intelligunt, b) *ut ex eo debeant constituere Judices & Præfectos pagatim, qui tum judicent de cæteris illis Sex Præceptis, tum populum commoneant* de eorum observatione. Atque ita demum Lex jussit, c) *Judices & Magistros constituere in omnibus portis tuis, per singulas Tribus tuas.* Præfecturæ Juridicæ passim constitui jubentur, prout Civiles hominum Societates postulaverint. De Judiciis Mosaicis, mox dicendum.

* Lib. 1.

d) Gen. 11.10.

Multa differuit Vir summus * *De Synedriis Veterum Ebræorum, in illo Temporis intervallo quod Legis sacre in Sinai dationem antevertit*: Mihi verò nondum liquet Patriarcharum quenquam, ante Mosem, Jurisdictionem forensi exercuisse, nedum Præfecturas Juridicas per urbes & pagos constituisse. Ebræorum Familia, à d) Semo propagata ad Abrahamum, in Mesopotamiâ degebat; neque satis constat an esset sui juris. Abrahamidæ peregrinatione continuâ jactati sunt, donec confederunt in Ægypto; in quâ jure proprio nequaquam usi sunt. Nulla fuit Ebræorum Respublica, nullum Tribunal aut præfectura forensis, ante eorum Exitum ex Ægypto. Multipli-

tiplicato demum Dei populo, & in XII Tribus diviso, Præceptum de Judiciis in Marâ datum. a) *Ibi posuit ei Deus Statutum & Judicium.*

a) Exod. 15. 25

Apud Magistros occurrit *Domus Judicii Methusala*; etiam *Semi*, atque *Eberi*: quæ quidem, non pro Præfecturis juridicis, sed pro *Scholis* accipiendæ sunt. Maimonides, b) *Sapientes*, ait, *dicunt de Prophetis qui antecesserunt Mosem, Domus Judicii Eberi, Domus Judicii Methusala, id est, Schola Methusala. Omnes fuerunt Prophetae, & docebant homines ad morem Concionatorum, Doctorum, & Præceptorum.* Neque aliter de Abrahamo dicitur, c) *Scio quod præsepturus sit filiis suis & domui suæ post se, ut custodiant Viam Domini, & faciant justitiam & Judicium.* Oeconomica res erat, non Politica.

b) More Neboch. par. 2. c. 39.

c) Gen. 18. 19.

Post Diluvium, edixit statim Deus; d) *Qui effuderit sanguinem hominis, per hominem sanguis ejus effundetur*: Non tam Forensi illorum temporum Judicio, quàm naturali Talionis jure. e) *Cum lex hæc lata est, nondum constituta erant judicia: aucto humano genere, & in gentes distributo, meritò solis Iudicibus permissum fuit jus illud primum.*

d) Genes. 9. 6.

suprà p. 166. e) Grot. in locum.

Simeon & Levi, ob f) *Dinam sororem à Sichemo Hivitâ violatam, illum patremque ejus & cunctos urbis masculos interfecerunt.* Res Bello gesta est, non in Foro acta; neque in exemplum hic ducenda est privata ultio injuriæ.

f) Gen. 34. (Seld. 7. 5.)

g) *Nunciatum est Iudæ, Thamar nurus tua fornicata est, & gravis est per fornicationes. Dixitque Iudæ, Educite eam, ut comburatur.* Dictum hoc, temerè atque iracundè prolatum, pro sententiâ Juridicâ non est habendum. Ex Lege Mosaicâ, h) *Sacerdotis filia ob fornicationem* (Adulterium, non stuprum, intelligunt Magistri) *vivibomburatio plectenda erat.* Thamar verò neque Sacerdotis filia, neque nupta erat, sed Leviri nuptias expectabat; & Lex hæc nondum erat lata. Alii Legem istius familiæ peculiarem fuisse putârunt: Quod quidem Noachidarum Juri non est satis consonum; ex quo, innuptæ coitus in delictis non habebatur. Maimonides, de Thamarâ; *Ante Legem datam coitus cum scorto erat sicut coitus hominis cum uxore suâ; hoc est, licitus erat, nec homini fugiendus, velut delictum. Et merces quæ dabatur scorto fuit sicut dos quæ hodie datur uxori, cum repudio dimittitur.* Thamar itaque, ex jure tunc obtinente, pro reâ non est habenda. Unde alii *Combustionem* non de ultimo supplicio intel-

g) Gen. 38. 24.

h) Lev. 21. 9.

tel-

telligunt, sed de signo fronti inurendo, quo eam scortum esse indicaretur. Cæterum cum educeretur Thamar (non ad pœnam, ut Vulgata) re detectâ, Juda a) *non cessavit cognoscere eam*. Id est, Nurus duxit in uxorem: cujusmodi nuptiæ, ante Legem Mosaicam, non erant illicitæ. Locus iste vertitur & *וְעוֹדֵי יָמָיו עָלָה אֵלָיו וְלֹא הָיָה עִוָּתָהּ*, *Non adjecit ultra cognoscere eam; vel, Ultra non cognovit eam*. Nam verbum *וְעוֹדֵי* & *adjicere* significat, & *cessare*. Interpretatio prior magis arridet; cum b) ex partu illo deducatur Davidis regis, Christi que genealogia.

Hæc cum ita se habeant, neque facile reperiantur apud Ebræos Præfecturæ Juridicæ, Mosaicis vetustiores; videamus quodnam fuerit in Republicâ Israeliticâ jus Noachidarum de Judiciis. Qui præfunt, inquit c) Maimonides, *Tribunalibus Israeliticis Indices Profelytis Domicilii præficere debent, ut jus eis dicatur secundum jura Noachidarum, ne Societas humana quid detrimenti capiat: Indices hos, sive ex ejusmodi Profelytis, sive ex Ebræis, pro eorum arbitrio constituent*. Atque d) alibi: *Noachides ex unius Iudicis sententiâ, atque ex unius Testis testimonio afficitur ultimo supplicio; idque sine Præmonitione atque testimonio propinquorum: minime verò ex testimonio fæminæ*. Neque licuit fæminæ illis jus dicere, ut nec Ebræis. Ex Civili Ebræorum jure, III minimum Judices de causis pecuniariis, XXIII de capitalibus, non sine testium pluralitate, & Præmonitione, cognoscebant. Ex recepto Noachidarum jure, VII horum Præceptorum violatio in Profelyto Domicilii parili, id est, ultimo Gladii supplicio puniebatur: Israelita autem, ex jure suo, ob tria posteriora violata non erat morte puniendus. e) *Non puniebatur ex Gentilibus quisquam Minor, Surdus, aut Mentis inops, quoniam hi non erant filii Præceptorum, eorum capaces*. f) *Noachides Blasphemus, aut Idololatra, aut Adulter cum Noachidis uxore, & dein Profelytus Iustitiæ factus, non in iudicium vocandus, sed liber erat: Verum si Israelitam occiderat, aut cum Israelitæ uxore concubuerat, dein Profelytus Iustitiæ factus, ob homicidium Gladio, ob adulterium strangulatione plectendus erat; Pœnis scilicet Israelitarum*. Diluuntur denuo nascentis crimina, in pares commissa, etiam in Deum; non in Israelitam.

(Seld. 7. 11.)

g) August. de Civ. l. 18. c. 47.

Horum Sex Præceptorum vestigia cernuntur non levia in libro Jobi, g) *Sancti & mirabilis viri, qui nec indigena, nec Profelytus,*

tus, id est, advena populi Israel fuit; sed ex gente Idumaea genus ducens, ibi ortus, ibidem mortuus est. Gens illa Legibus Mosaicis non erat obstricta: Vir justus a) victimas, filiorum nomine, obtulit; non autem ad Legis Mosaicæ formulam; quâ sancitum est (sub poenâ Excisionis) ut Sacrificia ad Tabernaculi ostium immolarentur. Hinc quidam illum ante Legem datam floruisse volunt. b) Alii dicunt Iobum nunquam extitisse, sed ejus hystoriam fuisse Parabolam: Quod refellunt alii ex Ezechiele, c) qui Jobi meminit. Utcunque sit, hæc habet liber iste ad Jus Naturale spectantia.

1. De Idololatriâ. d) Si aspexi Solem cum splendesceret, aut Lunam nobiliter incedentem, & seductum est in abscondito cor meum, & applicata est manus mea ori meo. Quæ est iniquitas maxima, & negatio contra Deum Altissimum.

2. De Blasphemiâ. e) Manè obtulit holocausta juxta numerum eorum. Dicebat enim Job, ne fortè peccaverint filii mei, & maledixerint Deo in cordibus suis.

3. De Homicidio. f) Si gavisus sum ad ruinam ejus qui me oderat. Non permisi ut peccaret guttur meum, ut maledictionem animæ illius imprecarer. An non viri tabernaculi mei dixere, Quis dat de Carne ejus? non saturamur.

4. De Adulterio. g) Si seductum est cor meum, & ad ostium proximi mei insidias posui; alteri molat uxor mea, & super eâ insurgent se alii: vel, ut Vulgata, Scortum alterius sit uxor mea. Molam versare interprisca erat Uxoris ministeria.

5. De Furto, sive illicitâ rei alienæ contrectatione (ut & de adulterio, & homicidio) agit Capite 24. Postea, h) Si in manibus meis hæsit macula, seminabo ego ut alius comedat, & progenies mea eradicetur.

6. De Judiciis verba facit, i) ubi seipsum iis præfuisse refert.

DE membro animalis viventis non comedendo. Præceptum hoc post Diluvium accessit, secundum Magistros; qui dicunt, Carnis esum, qui fuit Adæ interdictus, Noacho permissum fuisse: & interdictum hoc intelligunt in illo de Sanguine non comedendo. Adæ k) dixit Deus, Dedi vobis in escam omnem herbam, & omnem arborem in quâ est fructus.

a) Job

b) Ma

More

boch.

c. 22.

c) 14.1

d) C. 3

e) C. 1

f) C. 3

g) C. 3

h) C. 3

i) C. 25

&c.

VII.

k) Ge

a) Ovid. Me-
tam. l. 15.

a) — *Vetus illa Aetas, cui fecimus Aurea nomen,
Fætibus arborèis & quas humus educat herbis
Fortunata fuit, nec polluit ora cruore.*

b) Gen. 9. 3.

Noachidis postea dixit, b) *Omne quod se movet & vivit erit vobis
in escam: Quasi virentem herbam dedi vobis omnia: At carnem cum
animâ suâ sanguine suo non comedetis.* Πλὴν κρέας ἐν αἵματι

c) Antiq. l. 1.
c. 4.

ψυχῆς & φάγεθε, *At carnem in sanguine anima non comedetis.* Jo-
sephus dicit eos c) *Dominos factos esse omnium animalium χωρὶς*

d) Lev. 20. 3.

αἵματος· ἐν τούτῳ γὰρ ὅτιν ἡ ψυχὴ, *absque Sanguine: nam in eo
est Anima.* Anima sumitur pro Vitâ. Esus Sanguinis, Lege Le-
viticâ, vetatur eadem formulâ d) qua immolatio filii Molocho.

e) Levit. 17. 10

e) *Ponam faciem meam in comedentem Sanguinem.* Neque in-
tertio aliquo præcepto occurrit hæc loquendi ratio; quod observat

f) More Ne-
boch. par. 3.
c. 46. p. 484.

Maimonides, f) *quia istius comestio ad cultum Dæmonum occasio-
nem præbebat: & interdicti rationem petit ab idololatræ qui San-*

g) Levit. 17. 13

guinem cibum esse Dæmonum existimârunt. Hinc g) *Effusio sangui-
nis præcipitur; Morticinum, Suffocatum interdicitur. At verò
piscium mundorum, Locustarum, & sanguinem è gingivis distillan-
tem deglutire fas erat.*

h) Scal. in Eu-
seb. p. 88.

Carmen elegantissimum (Phocylidis h) nomine editum,)
admonet:

i) Phocyl.
v. 131.

i) Μὴ κτήνους θνητοῖο βορῶν κτὶ μέτερον ἔλθαι.

*Pecudis, secundum temporis sui mensuram (vel sponte) mortui ci-
bum ne ceperis.* Θνητὸν κτὶ μέτερον est θνησιμαῖον, *morticinum, ex*

k) Lev. 22. 8.

senectute, vel morbo mortuum. k) *Θνησιμαῖον ἢ θηριάλωτον
& φάγεθ', μιανθῶν αὐτὸ ἐν αὐτοῖς, Morticinum & captum à bestia
non comedent, nec polluentur in eis.* Rursus,

l) Ib. v. 136.

l) Μὴδέ τι θηρόβορον δαΐση κρέας, δὲ γίποσι δε
λείψαντα λείπε κυσὶ. θηρῶν δ' ὅπο' θῆρες ἔδωνται.

*Neque à feris depastam carnem comedas; sed canibus velocibus lingue
reliquias: feris feræ vescantur.* Verisimile est poetam legisse il-

m) Exod. 22.
ult.

lud Mosis. m) *Κρέας θηριάλωτον σὺν ἔδεοθ', τῷ κυνὶ δ' ὁρρίψα-
τε αὐτό, Carnem à bestia captam (vel prægustatam) non comedetis,*

n) Deut. 14. 21

sed projicietis canibus. Alibi Lex; n) *Non comedetis morticinum
ullum.*

ullum. Peregrino qui intra portas tuas est dabis ut comedat, aut vendas illud ei. Unde quidam colligunt Sanguinis esum Profelytis Domicii, aut Noachidis, non fuisse vetitum; sed carnem tantummodo ab animali vivente discerptam; veluti exsectos agni testiculos. Maimonides interdicti rationes affert: a) Tum quia id signum est Cruditatis; tum quia Reges Gentium eo seculo ita facere solebant, idololatriæ causa. Scilicet abscindebant animali membrum aliquod, illudq; comedebant. De Bacchanalibus, Clemens; b) Διόνυσον Μαινόλιν οργιάζοντι Βάκχοι, ὠμοφαγία τιν' ἱερμανίαν ἄγοντες, καὶ τελίσκοντι τὰς κρεωνομίας τῶν Φόνων, ἀνεσεμνύοι τῆς ὀφείνου, Bacchi orgiis celebrant Dionysium Menolem, crudarum carniū esu sacram insaniam agentes; & casarum carniū divulsionem peragunt, coronati serpentibus. De crudivoris istis festis c) Arnobius: Ca-
prorum reclamantium viscera cruentatis oribus dissipatis. In d) Chio sacrificabant Baccho ὠμαδίῳ (crudis gaudenti) hominem, membratim discerpentes. Idem in Tenedo obtinuit. Stoica Chrysippi disciplina ejusmodi ἀνθρωποφαγίαν docuit; e) Εὰν τῶν ζώντων δοποκοπῇ τι μέρος πρὸς τροφὴν χεῖσιμον, μήτε κατορύττειν αὐτὸ, μήτε ἄλλως ῥίπτειν ἀναλίσκειν ἢ αὐτὸ, ὅπως ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐτερον μέρος γῆται, Si pars aliqua ad esum utilis ex vivis abscindatur, neque defodere illam, neque temere projicere; sed eam ita consumere, ut fiat ex nostris pars alia.

a) More Neboch. par. 3. c. 48. p. 496.
b) Protreptic. co. p. 9. d.

c) Con. Gent. l. 5.
d) Porphy. Abstin. l. 3. §. 55.
e) Sex. Empit. Pyrrh. Hypot. l. 3. c. 25.

f) Suprà p. 157.

Haftenus de Præceptis VII Naturalibus, humano generi primum imperatis, jam demum in Mara (juxta Talmudicos) instauratis. Est & præceptum aliud, in Mara (ut f) ajunt) datum, in Decalogo confirmatum: neutiquam hîc omittendum; cùm sit, inter Moralia, primarium.

Honor Parentum.

PHiloni Judæo Præceptum hoc est ultimum Primæ tabulæ, & in confinio utriusque. Ratio est; g) Τῶν γονέων ἡ φύσις ἀθανάτη καὶ θνητῆς ὁσίας εἰσὶν εἶναι μεθόριον, Natura Parentum videtur esse confinium immortalis & mortalis essentiae. Immortalis, διὰ τὴν τῆς γυναικὸς πρὸς Θεὸν τὸν γονεὺς τῶν ὅλων ἐξομοίωσιν, quia gignendo refert Deum omnium Genitorem. In ejus violatione summam ponit inhumanitatem Deo hominibusque invisissimam. h) Τῆς ἀπειότητος

g) De Decalogo, p. 586.

h) De Decalogo, p. 586.

τηλος οἷσόν]αι τῷ πρῶτῳ οἱ γονέων ἀλογουῦντες, *Feritatis primas ferunt ii qui Parentes negligunt.*

a) Plutar. de
Philadelp̄ia
p. 479. f.

a) Οἱ πάντες λέγουσι καὶ ἄδουσιν, ὡς γονεῦσι τιμὴν μᾶλλον θεῶν, πρῶ-
τῳ καὶ μεγίστῳ ἢ τε φύσιν, ὅτε τὴν φύσιν σώζων νόμος ἀπέδωκε,
*Omnes dicunt atque canunt, primum ac precipuum honorem post Deos,
Parentibus destinasse & Naturam, & Naturæ legem.*

b) Suprà p. 156

Eodem loco (post cultum Divinum proximo) collocatur hoc
de Parentibus honorandis præceptum in Ægyptiorum b) Apologiā.
Τὸ σῶμά μου γεννήσαντας ἐτίμων αἰεὶ, *Illos semper honoravi qui
corpus meum genuerunt.*

c) Herod. 2.
35.

Ægyptii autem miram adhibent distinctionem : c) Τρέφειν
τὸς τοκέας τοῖσι μὴ πασι ἔδεμναι ἀνάγκη, μὴ βελομερόισι τῇσι δὲ
θυγατέρας πᾶσι ἀνάγκη, καὶ μὴ βελομερόισι. *Alendi parentes nulla
est necessitas filiis, nolentibus; sed filiabus summa, etiamsi nolint.* Ne-
que adjicitur ratio. Proculdubio autem filii Parentes vivos summo
honore prosequuti sunt; cum illos, etiam mortuos, pie venerarentur.

d) Diod. Sic.
I. 1. p. 58. d.

d) Σεμνότατα δὲ διείληπται παρ' Αἰγυπτίοις τὸ τὸς γονεῖς ἢ τὸς περὶ-
γόνους φανύειν ὡς ἐπιτότερον τιμηκότες, εἰς τὴν αἰώνιον οἴκησιν με-
ταστέλλας, *Sanctissime receptum est inter Ægyptios, ut appareant Paren-
tes aut majores, ad eternam habitationem translatos, imperficius hono-
rassent.* Νόμιμον δὲ εἶναι παρ' αὐτοῖς καὶ τὸ δίδοναι τὰ σώματα τῶν
τελευτηκόντων γονέων εἰς ὑποθήκην δανείσθαι τοῖς δὲ μὴ λυσαιμένοις
ὄνειδος τε μέγιστον ἀκολυθῆναι καὶ μᾶλλον τὴν τελευτῶν εὐεχὴς τῶν φθόνων, *A-
pud eos licitum est mortuorum parentum cadavera pro creditis oppi-
gnerare: qui autem nexos non repignerant, hos summa sequitur contu-
melia, & post mortem, privatio sepultura.*

Ibid.

e) Verf. 4.

Cum Apologiā Ægyptiacā bene convenit Scholæ Pythagori-
cæ, cujus disciplina in Ægypto nata est. Nam in *Aureo Carmine*
post Cultum Deorum, sequitur e) Τὸς τε γονεῖς τίμα --- *Et honora
Parentes.*

f) De Abstin.
p. 1. & 399.

Sed & diu ante Pythagoram (Seculo X) Lex hæc in Eleusiniæ
Cereris templo posita fuit. Porphyrius (ex Hermippo) f) Θεοὶ δὲ
Τριπτόλεμον Αθηνάοις νομοθετῆσαι καὶ τὸν νόμον αὐτὸς τρεῖς ἐπὶ
ἔενοκράτης ὁ φιλόσοφος λέγει διαμύειν ἐλάσσειν. Τὸς δὲ γονεῖς
τιμᾶν. Θεῶς καὶ ποῖς ἀγάλλειν. Ζῶα μὴ σίνεσθαι. S. Hieron.

g) Jovian. 1. 2.
p. 518.

translulit : g) Xenocrates philosophus de Triptolemi legibus apud Athe-
nienses tria tantum præcepta in templo Eleusiniæ residere scribit : Hono-
ran-

randos Parentes: Venerandos Deos: Carnibus non Vescendum. So-
crates, apud a) Xenophontem, ἡ πόλις ἁλλῆς μὴ ἀχαριστίας ἔδεμι-
ᾶς ὀπιμελεῖται, ἔδὲ δικάζει· ἐὰν δέ τις γονέας μὴ σεραπείῃ, τέτρα-
δίκτω τε ὀπίσθιοι καὶ ἀποδοκιμαζέσθω ὅκ' ἐὰν ἀρχὴν τέτυν, &c. Ci-
vitas, ait, ingratitude alterius rationem non habet, neque datur actio
in eam: verum si quis Parentes non honorarit, & actio adversus eum
scribitur; & Magistratum capeffere non permittitur. Nam ἐν τῇ δο-
κιμασίᾳ, quā in vitam inquirebatur moresque eorum qui Magistra-
tus sortiti essent, interrogabantur primò An essent utrinque ab aba-
vis cives Athenienses? Secundò b) Εἰ τὰς γονέας ὁ παῖς An Pa-
rentes honorarint? Neque enim in Patriam pius censerī potest, qui c.9.
est in Parentes impius.

a) Memora-
bil. l. 2. p. 743.

b) Pollux. l. 8.

c. 9.

In Decalogo dicitur, *Honora Patrem tuum & Matrem tuam.*
Alibi Lex est, c) *Unusquisque Patrem suum & Matrem suam timeat.*
Inter Honorem & Timorem discrimen faciunt Magistri. d) *Ex Ti-*
more, seu reverentiā, filius neque stet neque sedeat in loco Patri assuetus;
nec verbis ejus contradicat; nec eum, sive superstitem, sive mortuum, suo
nomine appellet, sed dicat, Pater Dominus meus. Ex honore, præbeat
parentibus cibos ac potum & vestitum, calceos induat, introducat at-
que educat, observantiā assiduā. In Honore exhibendo, Pater matri
præferendus erat; in Timore, Mater patri: ut parilis utriusque digni-
tas cognosceretur. De Filii rebellis, patrem aut matrem execrantis
vel percutientis, poenā capitali; & de Magistrorum eā de re miris
subtilitatibus, e) alibi legas. Nos enim in his fortasse ni-
mii sumus.

c) Lev. 19 3.

d) Salomon
Jarchi in lo-
cum.

e) Seld. Sy-
nedr. II. c. 13.
p. 555.

Annus Ebraicus.

AD f) *Ritus Sacros* jam pergamus; quos apud gentes diversas non
adeo diversos reperiemus. g) *Mirum est quā vetustissima*
sacra inter se congruant. Ægyptii, ut πολίτεια, ita & h) *Religione,*
gentes cæteras præcesserunt: eorum Ritus ad alios populos transla-
ti; etiam ab Ebraeis (non sine emendatione forsan) usurpati sunt.
Ut elucescat hujus assertionis veritas; in disquisitionem veniant eo-
rum Festa; Sacrificia; Sacerdotia; id genus alia.

f) suprā p. 132.

g) Grot. in
Levit. 1. 9.

h) suprā p. 34.
57.

Prima liberi populi constitutio fuit Anni ordinatio. Israeli-
tæ quamdiu in Ægypto commorati sunt, non aliam habuerunt An-

a) Exod. 12.2.

ni formam, quàm quâ usi sunt ipsi Ægyptii. Sub Exitu, qui fuit mense *septimo*, sive *Nisan*, datum est mandatum hoc, a) *Hic mensis vobis erit principium mensium. Primus ille sit vobis inter menses anni.* Thot primus est Ægyptiorum mensis, qui respondet Ebræorum *Tisri*. Moses caput anni ex Autumnali mutavit in Vernali: Nisan æquinoctio Verno proximus.

b) Antiq. l.1.
c.4. p.9.c.

De innovatione istâ egregius est Josephi locus. Dicit b) *Mensem Secundum à Macedonibus Dium, ab Ebræis Marsvan dici. Ita enim Ægyptii annum constituerant. Moses autem fecit Nisan, qui est Xanthicus, primum mensem, ob festam, quòd eo mense eduxisset Ebræos ex Ægypto; eundemque etiam omnium quæ ad rem divinam pertinerent exordium constituit: Alioqui, quod ad rerum venalium nundinationes, actusq; alios civiles attinet, τὸν περὶ τὴν κόσμον διεφύλαξε, pristinum decorem servavit.* περὶ τὴν κόσμον est æquabilitas anni Ægyptiaci, qui XII habuit æquales tricentum dierum menses, id est, dies 360. Nondum enim Ægyptii anno addiderant V dies ἐπαγομένας.

Duplex itaque, ab Exodi tempore, fuit Ebræorum annus; alius Civilis, alius Sacer. *Civilis*, quo in contractibus, pactis, nuptiis, & id genus aliis usi sunt, æquabilis fuit, & plenos habuit dierum triginta menses; neque in eo Luna locum habuit: ejus initium à Thoth, sive Tisri, id est ab Autumno, fuit. Annus *Sacer*, sive *Mosaicus*, fuit Lunaris, & inæqualis. Mensis Lunaris (sive Synodicus Lunæ à coitu ad coitum motus) dies facit 29, horas 12, & majorem horæ partem; adeo ut annus Lunaris habeat dies 354, & horas ferè novem. Ebræi autem menses sacros, non à Luminarium coitu, sed à visione Lunæ instituebant. Tempus Visionis incertum fuit; cum Luna novella sæpe triduo videri non posset; unde evenit ut mensis & annus nunc plures, nunc pauciores dies habeat, qui ante exitum anni vel mensis certò definiri non possunt. Propter inæqualitatem istam, Neomeniæ classico indicabantur, ut ritè celebrarentur.

c) Macrob.
Saturnal.
l.1. c.15.

Istis Ebræorum mensibus non dissimiles sunt menses Romuli, qui c) *Initium cujusque mensis ex illo sumebat die quo novam Lunam contigisset videri. Quia verò non continuo evenit ut eodem die semper appareat, sed modo tardiùs modò celeriùs ex certis causis videri soleat; contigit ut cum tardiùs apparuit præcedenti mensi plures dies, aut cum celeriùs pauciores darentur; & singulis quibusque mensibus perpe-*

tuam

tuam numeri legem primus casus addixit. Sic factum est ut alii triginta & unum, alii undetriginta sortirentur dies.

Cæterum uterque Ebræorum annus, cum à periodo Solari plurimum discrepet, adeo vagus fuit & incertus, ut nisi adhibita fuisset interkalatio, Pascha, cum semper vernum esse debeat, nunc æstivum foret, nunc autumnale, nunc hybernium. Multa tradunt Ebræorum Magistri de *Secundo Adar*, sive mense Interkalari: mihi tamen nondum est compertum quis fuerit Interkalationis istius author, quo cœperit tempore.

Ut autem disciplina anni Ebraici melius innotescat, distinguenda sunt Ebræorum tempora: alia fuit eorum Chronologia ante Captivitatem; alia post Reditum; alia denique post institutum ab Hillele juniore Cyclum Decemnovennalem, anno Chr. 358. Ludunt operam Chronologi, qui vetera Ebræorum tempora ad rationes cyclicas reducunt. Veteres non ex scripto, nō computo; sed ex observatione, neomenias suas notabant: tempora, quò vetustiora, eò sunt incertiora: nullum extat in S. Literis interkalationis vestigium; neq; constat chronologiam technicam, stante primo Templo, Judæis fuisse cognitam.

Dicunt Magistri jus interkalandi ad Synedrium Magnum pertinuisse: verum à tempore τὴν ἀληπερχίας a) nulla cogeantur Syne- a) Joseph. l. 5. dria; donec à b) Jehosaphato rege sunt instaurata. Cum autem & c. 2. p. 146. e. David rex & Solomon XII præfectos constituerint, c) secundum XII b) II. Chron. 19. 5. menses anni; verisimile est mensem XIII, sive Adar Secundum, istis c) I. Reg. 4. 7. temporibus nondum in annos Ebraicos fuisse receptum. I. Chron. 27.

Sub Regibus constat solennitates sacras aut diu intermissas, aut non ritè celebratas fuisse, temporibus divino præcepto congruis. Ipse Ezechias, ex consultu Synedrii, celebravit d) Pascha mense secun- d) II. Chron. 30. 2. 29. 5. do; id est, quum jam in Templi instaurazione præterisset 16^{tus} dies Nisan, adeoque legitimum Paschatis tempus; visum est, pro necessitate temporis, festum celebrari mense Jiar, quo, non nisi e) impuris at- e) Num. 9. 11. que itinerantibus, pascha ritè celebrandum erat. Verum regi pio non necesse fuisset id (contra divinum præceptum) fecisse, si modò fuisset tunc in usu ordinarius aliquis interkalandi modus.

Veteris hujus anni Ebraici defectus ortum habuisse videtur ab anno Ægyptiaco, qui Exodi tempore f) nondum ad cursum Solis re- f) Vide Sec. X. formatus fuit.

Dies Festi.

a) Lev. 23. 5.

Primo a) mense, die mensis decimâ quartâ, inter duas vespervas (spatio 24 horarum) erit Pascha Domino. Mensis Abib, seu Nisan, in quo contigit Exodus, factus est Mensis Primus, qui fuit antea mensis Septimus: & mensis Tisri, qui non solum Anni, sed & Mundi initium habebatur, septimum exinde locum habuit in anno Ebraico. Mense Abib celebratur Pascha: ideo sancitum est, ut ab eo mense Ebraei annum Sacrum ordirentur. Nam à Paschate numerantur Festa reliqua.

b) Deut. 16. 16.

Lex Mosaica tres anniversarias πανηγύριαις sacras constituit. b) Tribus anni temporibus apparebunt omnes tui masculi coram Domino Deo tuo, in loco quem elegerit: in solennitate (sive tripudio) Azymorum; in solennitate Hebdomadarum; & in solennitate Scenopegiae.

c) Joseph. l. 3. c. 10. p. 93. d.

Solennitates istae agriculturam spectabant. Festo Paschatis, sive c) Azymorum die secundo, τὰς ἀπαρχὰς τῆς κριθῆς, ὅτι φέρουσι, Hordei primitias Deo offerunt: ex quo licitum cuique messem metere. Græci interpretes vocant mensem Abib, τὸν μῆνα τῶν νέων (ἡμνημάτων) mensem novarum frugum.

d) Exod. 23. 16

Festum Hebdomadarum, sive Πεντηκοστή, dictum est d) Εορτὴ τῆς πεντηκωστής ἡμνημάτων, Festum Primitiarum messis.

e) Ibid.

Festum Scenopegiae, sive Tabernaculorum, dictum est e) Εορτὴ

f) Deut. 16. 13

συντελείας, Festum Consummationis sive Collectionis, in exitu anni. f) Quando collegeris de area, & de torculari. Festum hoc non ob segetes collectas, sed ob fructus arborum

g) Joseph. l. 3. c. 10. p. 93. f.

g) Ἐστὶ δὲ ἡδεμία τῶν εορτῶν καθ' ἣν ἔχ' ὁλοκαυτεῖσιν, ὁδὲ τῶν πόνων τῶν ὅτι τῆς ἐργασίας ἀνεσιν ἔδιδόασιν, Nullū agitur festum sine holocausto, & laborum vacatione. Scilicet duæ sunt Festorū causæ; Dei honor, & Laborum intermissio. Quotidianorum laborum intermissionem secuta est Hilaritas, & jucundioris vitæ usus. Quod apud gentes notissimum, etiam ab Ebraeis observatum est. Præcepta enim multa sunt apud Magistros de lætitiâ dierum illorum quos Bonos dies vocant.

h) Strab. l. 10. p. 467.

h) Κοινὸν τὸ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων εἶναι, τὸ τὰς ἱερουργίας μὲν ἀνέσεως εορταστικῆς ποιῆσαι, Commune hoc est & Græcis & Barbaris, sacra celebrare cum festâ laborum intermissione:

a) καὶ

a) καὶ τὸ ἢ φύσις ἔτις παρορθεῖ, idque Natura sic dictavit. Ab omni populo, ab omni tempore factum est. Longè vetustissimus mos fuit dies Sacros celebrare, & fastos à profastis distinguere; ejusque origo à priscis fuit agricolis, qui (conditis in horreum frugibus) collectarum primitias Diis offerre solebant; & quum daretur feriandi occasio (post exactos vertentis anni labores) conventus celebrabant; ut relaxarent animum & hilaritati indulgerent. Hinc b) Aristoteles, Αἱ δὲ χᾶραι θυσίαι καὶ συνόδοι φαίνοντ' ὅτι γίνεσθαι μὲν τὰς τῶν καρπῶν συσκομιδὰς, οἷον Ἀπαρχαί· μάλιστα γὰρ ἐν τῇ ἐσχόλαζον τοῖς καμνοῖς, Prisca sacrificia & conventus post fructuum collectionem fieri videntur, ut Primitiae. His enim temporibus maximè cessabant à labore.

a) Ibid.

b) Ad Nicomach. 8, c. 11.

Ægyptii, qui c) primi mortalium delubra & πανηγύριαι Diis instituerunt, sacrificiaque curarunt, & Assyriis Græcisque ritus sacros commonstrarunt, etiam primi sunt qui Dies ἐορτασίμους celebrarunt. Melampus, qui d) Sacra ex Ægypto ad Græcos transtulit, Mose fuit aliquantò junior: Hic diem obiit regnante Athenis Pandione; sub Erechtheo ejus filio floruit Ille. Cum verò solennitates e) Ægyptiæ & antiquæ, Græcæ autem recentes haberentur; Festa Ægyptiorum, temporibus Mosaicis vetustiora fuisse meritò videri possunt.

c) supra p. 34, & 57.

d) supra p. 125

e) supra p. 132

Enumerantur ab f) Herodoto VI Ægyptiorum Festa: 1. Diana in urbe Bubasti; 2. Isidi, in urbe Busiri; 3. Minervæ, in urbe Sai; 4. Soli, in Heliopoli; 5. Latonæ, in urbe Buti; 6. Marti, in urbe Papremi. g) Busiris urbs, in qua Isidi πανηγύρισι, sita est in medio Delta Ægypti; in eâ est maximum templum Isidis, quæ Græcè vocatur Δημήτηρ Ceres. Alibi: Isis h) numen maximum censetur, & maximum Festum ei celebratur. Ἐπὶ τὴν προηγουμένην τῇ ἱερῇ, καὶ ἐπὶ τὴν καλὴν ἑσπέραν, ὅτε σιτὴν βῶν, Postquam pridie festi jejuna verunt, & postquam precati sunt, bovem immolant, eumque corio exuunt & alvo totà vacuant: intestina & adipem relinquunt intra ventrem; crura truncant & extremos lumbos armosque ac cervicem. His ætis reliquum bovis corpus stipant panibus puris & melle & uvâ passâ & ficis & thure & myrrhâ atque aliis odoribus. Ubi hæc infarserunt, adolent, multum vini oleique infundentes. Jejuni autem sacrificant. Dum sacrificium ardet, omnes seipsos verberant. Postquam autem verberare desierunt, dapes ex sacrificii reliquiis proponuntur. Horum rituum nonnulli Mosaicis sacrificandi præceptis non sunt prorsus dissimiles.

f) L. 2, c. 59.

g) Ibid.

h) Ibid. c. 40.

a) Diod. Sic.
l. i. p. 9. c.

a) Κατὰ τὸν θερισμὸν τῆς πρώτης ἀμνηστίας εὐχὺς θέντας τῆς ἀνθρώπων, κόπτεσθαι πλησίον τῆς θεόγματος, καὶ τὴν ἰσὺν ἀνακαλεῖσθαι, Solent homines messis tempore, Primitiis spicarum oblati, plangere juxta manipulos, & Isidem invocare: idq; adhuc faciunt in honorem Deæ pro inventis frugibus, sicut ab initio, ipsius inventionis tempore. In quibusdam etiam urbibus, τοῖς ἰσείοις, cum festum Isidis celebratur, in pompâ tritici & hordei vascula circumferuntur; in memoriam eorum quæ initio à Dea solerter inventa sunt. Cerealia itaque prima sine dubio ab Ægyptiis instituta sunt.

Sabbatum Primum.

(Seld. 3. 9.)
& deinceps.

b) Exod. 16. 1.
c) lb. vers. 30.

PRæceptum de Sabbato, datum in Marâ, post dies circiter quadraginta in Decalogo renovatum est, cum adjectione (*Sicut præcepit tibi Dominus*) scilicet, in Marâ: & primum Præcepti vocabulum, (*Recordare*) refertur ad Sabbatum ibi prius institutum. Celebratum autem est Sabbatum Primum Mansioni X, in *Alush*, quæ pars est deserti Sin. Venerunt autem b) ab Elim in desertum Sin, 15to die mensis Secundi. Sex diebus collecta est Manna; & c) sabbatizavit populus die septimo. Adeo ut in ejusdem mensis diem XXII inciderit prima Sabbati observatio. Mensis hic, ab Exitu Secundus, postea *Jair* dictus est. (Nondû enim nata sunt Ebraicorû mensium nomina.) Ejus dies XXII respondet XXXIII Maji in an. Juliano. *Seder Olam* hunc mensem Cavum facit, id est, dierum XXIX; non Plenum, seu dierum XXX. Unde in computandis horum mensium feriis orta est unus diei discrepantia inter Chronicon illud & Talmudicos. Verûm alterna illa Mensium distinctio priscae non bene competit Ebraeorum chronologiæ.

d) De vitâ
Mosis, l. i.

Per miraculosam depluentis Mannæ cessationem d) Philoni primum innotuisse videtur *Dies Septima*, ἡ τῆς κόσμου γενέσεως, ἐν ἣ τὸδε τὸ πᾶν ἀποτελέσθη, quæ fuit Mundi Natalis, in quâ Universum hoc absolutum est. Cultus Sabbaticus, jam primum institutus, non sine miraculo demonstrat, Quis dies in hebdomadicâ dierum periodo Septimus à Mundi conditu annumerari debuerit: antehac is dies Ebraeis ipsis prorsus erat incognitus. Ad hunc locum & hoc tempus à Magistris quibusdam referuntur *Benedictio & Sanctificatio diei Septimi*, quæ in Creationis historiâ (per prolepsin), & in De-

Decalogo memorantur. a) *Benedixit Deus*, scilicet quòd *die sexto* duplum Mannæ demensum; *Sanctificavit*, quòd *septimo* nihil omnino descendebat. Alii Septenariam Dierum periodum, ab Adâ institutam, & à sex Creationis diebus inchoatam arbitrantur. Alii dicunt b) *Sethum invenisse Annos, Menses, Septimanas.*

a) Solom. Jarchius ad Genes. 2.

b) Glycas, P. 121.

Philo Judæus (ὡς Κοσμοποιίας agens, & de numero Septenario fusè differens) c) *Habetur*, inquit, in honore etiam apud illustriores tam Græcorum quàm Barbarorum, οἱ τὴν Μαθηματικὴν Παιδείαν ἀγαπῶντες, qui in Mathematicis disciplinis versantur. Sanè vetustissimi Matheseos Magistri fuerunt Ægyptii; à quibus Schola Pythagorica atque Platonica edoctæ, impensè philosophantur de vi & dignitate Numeri generatim d) *Septenarii*, quem Græci ἐβδομάδα appellant. Is numerus Septentriones majores minoresq; facit in Cælo; item Vergitias, quas Πλεάδα vocant: facit etiam stellas Erraticas. Neque Zodiacus septenario numero caret; Nam in Septimo signo sit Solstitium à brumâ; in Septimo Bruma à solstitio; in Septimo Æquinoctium ab æquinoctio. (e) Unde in sacris Osiridis, sub Solstitium Hybernum, τὴν βῆν ἐπ' αἰκίῃς ὡς τὸν ναὸν ὡς Φέρουσι, Vaccam circa templum septies circumducunt; toties autem circumeunt, quia Septimo mense, Solis decursus ab Hyberno solstitio ad Æstivum conficitur.) f) *Pericula quoque vitæ fortunarumq; hominum, quæ Climacteras Chaldaei appellant, gravissima quæque fieri affirmant Septenariis.* De numero hoc, præter g) *Philonem & h) Clementem Alexandrinum* (apud quos leguntur Solonis ἐλεγεῖαι versus de Climactericâ vitæ humanæ mutatione) i) Macrobius videas in Somnium Scipionis. Numerus septenarius etiam in Sacris, purificationibus, invocationibus, aliisque ritibus solennis erat. k) *Apuleius* Isidem invocaturus, *Me*, inquit, *purificandi studio, marino lavacro trado, septies submerso fluctibus capite; quòd eum numerum præcipuè Religioni aptissimum divinus ille Pythagoras prodidit.* Invocationes etiam verbis arcanis septies repetitæ sunt.

c) P. 21. f.

d) A. Gell. l. 3. c. 10. ex Varone.

e) Plutar. Isid. de, p. 372. c.

f) A. Gell. ib.

g) Κοσμοποι.

p. 18.

h) Strom. l. 6

p. 685.

i) L. 1. c. 6

k) Metamor.

l. XI. initio.

1) Longâ cum veste Sacerdos
Obloquitur numeris septem discrimina vocum.

l) Virgil. Æn. l. 6. vers. 645.

De Dierum etiam numero septenario, m) *animadvertunt* Luna cursum quater septenis, id est 28. diebus confici. Ad homines

m) A. Gell. ib.

a) Schol. Aristoph. in Plut. p. 107. c.

qusque nascendos vim numeri istius pertinere: primos Septem dies, quartam Hebdomadam & Septimam observant. a) Εξω τῶν ἑορτῶν ἱερὰ τινες τῶ μὲν ἡμέραι νομίζον. Αθήνησι θεοῖς ἡσὶν. Νημῶν, καὶ ἑβδόμη, Ἀπόλλωνι τετράς, Ἑρμῇ ἔορδον, Θησεῖ, Athenis quidam Mensis dies, prater festa, Diis quibusdam sacra sunt: ut Novilunium, & Septimus, Apollini; Quartus, Mercurio; Octavus, Theseo. Hesiodus tantundem

b) Ἡμερῶν, v. 6.

b) Πρῶτην ἑνὴν τετράς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὰν ἡμᾶρ. Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γένετο Λητώ. *Primum Prima, Quarta, & Septima dies sacra est. Hac enim Apollinem auri-ensem genuit Latona.*

c) Levit. 8. 11.

d) Lev. 8. 32.

e) Lev. 4. 6.

& 16. 14.

f) 12. 2, 5.

g) Num. 19. 19

h) Lev. 14. 7.

9. 51.

i) II. Reg. 5.

10. 14.

k) Job. 42. 8.

l) Num. 23. 1,

14.

m) Josua 6. 15

n) I. Chron.

15. 24.

o) II. Chron.

29. 21.

p) Ezech. 39. 9

q) Verf. 12.

r) Ez. 43. 25.

s) Dan. 9. 24.

t) Apoc. 5. 1.

u) Verf. 6.

x) Apoc. 8. 2.

y) 15. 7.

In ritibus etiam Mosaicis insignis est numerus Septenarius. In consecratione c) Altaris Oleum Septies aspergitur. d) Septem diebus completur consecratio Sacerdotum. In expiatione e) peccati per ignorantiam sanguis vituli septies aspergitur. f) Mulier, si peperit masculum, immunda est septem diebus, juxta dies separationis; si faeminam, duabus hebdomadibus. g) Immundus per contactum mortui expiatus est die Septimo. In purificatione Leprosi h) septem aspersiones septemque dies: & Naaman i) lavit in Jordane septies. Job pro amicis obtulit k) septem tauros & septem arietes. Balaam l) edificavit septem aras, & paravit septem vitulos septemque arietes. m) Septem sacerdotes, clangentes septem buccinis, septies circuibant Herichuntem; & die septimo mœnia corruerunt. Septem sacerdotes n) clangebant tubis coram Arcâ, & immolabantur septem tauri septemque arietes. Ezechias o) obtulit simul tauros septem & arietes septem, agnos septem & bircos septem. Apud Ezechielem, p) Arma combusta sunt septem annis: q) Terra mundata septem mensibus. r) Altare expiatur septem diebus. Daniel per s) Hebdomadas tempora numerat. In Apocalypsi, t) Liber signatus est septem sigillis. u) Agnus habet cornua septem, oculos septem, qui sunt septem Spiritus Dei. x) Septem Angelis datæ sunt septem tubæ; & y) septem phialæ. Is numerus in Mysteriis perfectissimus haberi solet.

Est autem celeberrimus, & rem quam tractamus maximè spectat, Septenarius Dierum Cyclus, sive dies Septimus in hebdomadicis dierum periodis perpetuò recurrens; qualis est Ebræorum Sabbathum.

batum. Ægyptii, vetustissimi Temporum artifices, Orbem dierum Hebdomadicum à Planetarum numero derivâsse, illamque temporis rationem, unâ cum Astrologicâ suâ disciplinâ, propagâsse feruntur. Herodotus a) de inventis Ægyptiorum, καὶ inquit, τὰδε ἄλλα a) L. 2, c. 82. Αἰγυπτίοισι δὲ ἐξ Ἀρημῶνα· μείς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτε δὲ καὶ τῇ ἐκαστῇ ἡμέρῃ ἄρμόλυνται, ὅτε οἱ ἐγκυρήσῃ, ἔ' ὅπως τελειώσῃ, καὶ ὁποῖός τις ἔσται· καὶ τῆτοις τ' ἑλλείων οἱ ἐν ποιήσῃ ἄρμόλμοι ἐχρήσαντο, *Alia etiam ab Ægyptiis inventa sunt: Quis Mensis & quis Dies cujusque sit Deorum: & quo quis die genitus, qualia sortietur, & quam mortem obiet, & qualis existet. Quibus rebus usi sunt ii qui è Græcis in pœsi versabantur.* Ἡμέραι τῶν θεῶν *Dies Deorum*, sunt dies Septimanæ, à VII Planetis denominati. Illæ enim in genethliacâ Ægyptiorum arte Deorum nomen obtinent; & cuilibet Planetæ sua assignatur feria. b) Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀστέρας τὰς ἐπὶ αὐτῇ, b) Dio Cass. τὰς Πλανήτας ὠνομασμένους, τὰς ἡμέρας ἀνακεῖναι, κατέστη μὲν ὑπὸ Αἰγυπτίων, *Quòd vero Dies assignantur Septem stellis, quæ Planeta vocantur, id certè inventum est Ægyptiorum.*

In denominatione Dierum non is est Planetarum ordo qui in Orbium cœlestium serie. Cujus rei causas alii alias excogitârunt. Bedæ nostratis ratio, quò simplicior, eò est melior. c) Gentiles, in- c) De Temp. quit, *quasi jure Primam diem Soli, quia maximum est luminare; Secundam Lunæ, quia secundum luminare est, se consecrare putabant. Dein ordinatâ alternatione, Tertiæ diei primam à Sole stellam (Martem;) Quartæ primam à Lunâ (Mercurium;) Quintæ secundam à Sole (Jovem;) Sextæ secundam à Luna (Venerem;) Septimæ tertiam à Sole (Saturnum) præponebant.*

Saturni sidus, apud Astrologos, triste est & malevolum: ideo dies Septimus, ex eorum disciplinâ, ater habetur & inauspicatus, & rebus agendis inidoneus. Ejusmodi superstitionem docuerunt Orpheus & Hesiodus. Quam & Tacitus, de Judæis agens, respexisse videtur. d) Septimo die otium placuisse ferunt; quia is finem laborum tulerit. Alii honorem eum Saturno haberi; seu quòd è septem sideribus (quibus mortales reguntur) altissimo orbe, & præcipuâ potentiâ, stella Saturni feratur; ac pleraque cœlestium vim suam & cursum septenos per numeros conficiant. d) Hist. l. 5.

Planetaria hæc Dierum denominatio, licet à Græcis & Occidente ferò recepta sit; illius tamen origo apud Ægyptios vetusta fu-

it, neque ipsâ Astrologiâ recentior, aut ætate Mercurii, qui Anni temporumque rationem Ægyptiis tradidit. Neque desunt ex Rabbi- nis qui denominationem istam dierum, ante datum Decalogum, Gentilibus in usu fuisse existimârunt.

Sacerdotes Ægyptii, in Purificationibus suis, Septimanas obser-
 a) De Abstin. vabant. Chæremón, apud Porphyrium, a) ὁ ἡμέραν ἑπτά, ὅπο-
 1.4.c.7. τε σιωπελεῖν π τῶν πρὶ τὴν ἱερὰν μέλλοιεν θρησκείαν, περιλαμβά-
 νων ἡμερῶν ἀριθμὸν, οἱ μὲν δυοῖν καὶ τετραράκοντα, οἱ ἡ ἑπτῶν
 πλείους, οἱ ἡ ἐλάσσους, ὁ δέ ποτε μὲν τῶν ἐπὶ λειπομύας, παντὸς
 μὲν ἐμψύχας ἀπείχοντο, Cum instaret tempus quo sacrum aliquem cul-
 tum celebraturi erant, per (septenarium) precedentium dierum nu-
 merum, nonnulli per XLII; (id est VI Septimanas) alii per plures, alii
 per pauciores, nunquam verò infra Septem dies (sive unam Septima-
 nam) abstinebant ab omnibus animalibus, &c.

Hæc cum ita se habeant, verisimillimum est Hebdomadicum
 Dierum Orbem, ex Mathematicâ disciplinâ, atque ex intimo Ægy-
 ptiacæ antiquitatis penu, depromptum fuisse: Sacrum verò Septimi
 cujusque diei Cultum, & Hebdomadici Sabbati festum (Lege Mosa-
 icâ constitutum) jam primò in Religionem Ebraicam publicè rece-
 ptum esse.

b) Exod. 31, 13 Certè præceptum hoc de Sabbato Israelitis peculiare fuit. b)
 Signum est (inquit Deus) inter Me & Vos in generationibus Vestris;
 ut sciatis Me esse Dominum qui sanctifico Vos. Custodietis igitur Sab-
 batum; est enim vobis sanctum. Neque ad Gentes omnino pertinu-
 isse volunt Magistri; aut ad Profelytos Domicilii.

Baptismus Ebræorum.

c) Exod. 19, 1. Mense c) tertio exitus ex Ægypto, in die eodem (eiusdem numeri,
 id est, tertio) venerunt in desertum Sinai: & post bidui præ-
 * Vers. 14. parationem, datus est Decalogus die sexto. Cum autem Israelitæ
 disciplinis Mosaicis essent initiandi, descendit ad populum Moses, καὶ
 ἡγάγετο αὐτὰς καὶ ἐπλυνεν τὰ ἱμάτια, & sanctificavit eos: & la-
 d) Lev. 11, 25. vârunτ vestimenta. Ablutione vestimentorum hîc atque d) alibi
 14.47. intelligitur ablutio ipsorum qui vestiebantur; secundum illud, e)
 c) Lev. 15, 10. Πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσει τὸ σῶμα ὕδατι, Lavabit vestimenta, &
 1, 22, 23, 27. lavabit corpus aqua,

Judæi hinc Baptismi sui originem deducunt. Illi lustrationem Lavacri non solum ad purgationem sordium, sive καθάρσιον aut ad Peccatorum ablutionem; sed etiam ad Regenerationem Profelytorum, in Initiamentis, adhibuerunt. Præter quotidianas Judæorum ablutiones, Poenitentes etiam se lavacro purgabant, in vitæ morumque novationem; cujus ritus meminit Esaias a) Ἀγνοῦτε, καὶ παροῖ ἡμέτε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, Lava- a) Esai. 1. 16. mini, mundi estote, auferite mala ex animabus vestris.

Solennis autem Profelyti ablutio, quum is Judaïsimo nomen primò dederit, inter initiamenti ritus observabatur ab hoc, de quo agimus, tempore. Jam enim Profelytos plurimos factos esse tradit b) Philo; inter quos primus habetur Jethro Mosis socer. Tres autem fuerunt Initiamenti ritus, quibus in Ecclesiam Ebraicam admittēbatur Gentilis: Circumcisio, Baptismus, & Oblatio. De Circumcisionis institutione c) diximus.

Baptismus Profelyti coram III viris peragebatur, ut & Circum- (Seld. 2. 2.) cisio: post sanatum Circumcisionis vulnusculum abluēbatur corpus integrum, non artificioso, sed naturali aquæ conceptaculo. Unica fuit in faciendo Profelyto Lavatio, neque in posteris iterabatur. Ablutionis hujus is erat effectus, ut Profelytus ritè factus Regeneratus haberetur, & Novus homo, velut infans ex novâ matre renatus, & Animâ novâ cœlitus illapsâ indutus; adeo ut cognationem qualemcunque pristinam exuerit, & nullos postmodum censeretur habere consanguineos, aut Connubii ratione, aut Successionis in bona defuncti, præter istos qui Baptismum sequerentur. Parentum, fratrum, liberorumque antè susceptorum nomina & cognatio desierunt; nec erant hæredes ulli; sed bona ejus, uti Vacantia, cedebant Occupanti. Neque Natales tantum, sed etiam Patriam exuebat Profelytus, qui Judæus postea & nuncupabatur, & licet extra Judæam renatus, pro Judæo revera habebatur; eodem illo Religionis Patriæque nomine; postquam scilicet Israelitæ d) post reditum è Babylone Judæi generatim dicti fuerint: antea Ebræi sive Israelitæ nomen tam Originariis quàm Profelytis tribuebatur. Hanc Baptismi Ebraici vim respexit e) Arrianus. Ὅταν (inquit e) In Epictet. τις) ἀναλάβῃ τὸ πᾶσι τὸ βεβαμμένον ἔρημένον, τότε καὶ ἔστι τῶ ὄντι ἔκαλεῖται Ἰσραῆλ, Quum quispiam induerit sibi affe- Etum

Etiam Baptizati & inter sectatores asciti, tunc & est revera, & appellatur Judæus.

Fuit etiam apud Græcos quædam *Regenerationis* species, sed sine baptismo, neque ad initiamentum. Quum diu absentes, & more mortuorum deplorati, ex insperato reverterentur; ex orco reduces habebantur, & δάτερρον. Vocabantur autem δάτερρον sive ὑπερόποιοι. a) Hefychius, δάτερρον, ὁ ὑπὸ λινῶν ὑπερόποιε. ἔγωγε ἔλεγον, ὁπόταν τινὶ ὡς τεθνεῶτι τὸ νομιζόμενον ἐγχετο, καὶ ὑπερὸν ἀνεφάνη ζῶν. (οἱ δὲ πολέμοις) καὶ ἀπειρήσας τοῖς τοιούτοις εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερόν τῶν Σεμνῶν Φασὶ θεῶν. ἢ ὁ Φημιθεὶς ἐπὶ ξένης τετελεύτηκώς, ἔπειτα ἐπανελθὼν. ἢ ὁ δάτερρον ἀπὸ γυναικὸς κόλπου ἀφ' οὗ (ὡς ἔθ' ἡμῶν ἀπὸ Αἰθιοπικοῖς) ἐκ δάτερρον γυναικὸς, Ita dicunt quando iusta funera alicui tanquam mortuo facta sunt, & is postea vivus apparet. Istis autem ajunt non fas esse sacellum Eumenidum ingredi. Vel qui dicitur (in bello) aut in terrâ peregrinâ mortem obiisse, & postea domum redit. Vel qui per stolæ muliebris sinum iterum demissus (ut mos erat apud Athenienses) denuo nasci videtur. (Verba, uncis inclusa, sunt suspecta: Meursius legit ὁ δὲ πολέμων, scilicet Φησί. b) Petitus, εἰ δὲ πολέμοι, quasi illis tantum non licuit sacellum adire, qui militatum abierant.) Hoc modo, c) Herculem (μὲν τὴν ἀποθέωσιν αὐτῆς) à Iunone ὑποποιήσας adoptari, ajunt: illa lectum ingressa, Herculem suo corpori admotum, subter vestes demisit ad terram, ut imitaretur verus partus.

Ex Attico hoc ritu derivatur jus & religio *Postliminii* apud Romanos. Παλιγγρησία etiam facta est ex auctoritate Cæsareâ, cum mutaretur natalium conditio. d) Si quis manumittens servum aut ancillam suam Cives denunciaverit Romanos, qui libertatem acceperit habebit & aureorum annulorum & *Regenerationis* jus: id est, jura Ingenuitatis.

Baptismus autem Ebræorum, ab exemplo forsan Ægyptiorum. Lavacrum, in sacrorum initiamenti, solenne fuisse docet Apuleius, ipse Isidi initiandus. e) Sacerdos, inquit, stipatum me religiosâ cohorte deducit ad proximas balneas; & prius sueto lavacro traditum præfatus Deum veniam, purissimè circumrorans abluit. Neque dubium quin id veteri more factum fuerit. De his aliisque Tertullianus. f) Nationes, inquit, sacris quibusdam per lavacrum initian-

a) Hefych.
Δάτ.

b) In Leg.
Att. p. 15.

c) Diod. Sic.
l. 4. p. 170. b.

d) Justinian.
Novell. 78. c. 1

e) Metam.
l. IX. p. 394.

f) De Baptis.
c. 5.

etur, *Isidis alicujus, aut Mithræ* (summi apud Persas numinis) *Ipsos etiam Deos suos Lavationibus efferunt.* Ceterum villas, domos, templa, totasq; urbes aspergine circumlatæ aquæ expiant passim. Certè ludis Apollinaribus & Pelusiis tinguntur. Idque se in Regenerationem, & impunitatem perjuriorum suorum, agere præsumunt. Pro Pelusiis, scribe Eleusiniis. a) Nam τὸ θεῖον, ὁ ἀγνιστὴς τῶν ἐλεουσινίων, *Aquarius*, a) Hefych. γ. dictus est, qui expiat aliquem sacris Eleusiniis. Et Ilissus Atticæ fluvius in hunc ritum sacratus, b) ἢ τὸν καθαρμὸν τελεῖσι τῆς ἐλάττης Μυ- b) Polyæni Strateg. l. 5. in Heraclide. σθῆσιν, ubi Lustratio fieri consuevit Minoribus Mysteriorum; per quæ ad Majora transire solebant. Sacra ista c) mox ex Ægypto Athenas c) Diod. Sic. l. 1. traducta sunt ab Erechtheo rege.

Sacrificia.

Rituum Sacrorum vetustissima fuit Sacrificiorum oblatio. Ex d) pelliceis tunicis e) quidam Adamum pecudes mactasse colli- d) Gen. 3. 21. gunt. Magis liquet de Abelis & Caini oblationibus. Post Diluvi- e) Cloppen- um sacrificarunt Noachus, Abrahamus, Jacobus; & præter Ebræos, burg. Schola Jobus, Bileamus, Jethro: neque dubitandum de Ægyptiis, Noachi Sacrif. p. 12. posteris.

De vetustioribus istis Sacrificiis Gemara Babylonica. f) Uni- f) Tit. Zebach. versa animalia ritè offerebantur, sive Pecus, sive Fera, sive Avis, idque c. 14. p. 115. tam foeminea quàm mascula, tam vitiosi quàm integri corporis, modò ex mundis essent, non item g) immunda. Et victima sic oblata fuere g) Gen. 8. 20. cunctæ Holocausta. Pecudum Sexusque discrimen, & vitii corporalis ratio, post exitum ex Ægypto in religionem Ebraicam recepta sunt. Neque Moses primus Sacrificia instituit, sed Sacrificandi modum præscripsit.

S. Hieronymus ad illud Jeremiæ, h) (Patribus vestris non præce- h) C. 7 v. 22. pi de verbo holocaustum & victimarum) i) Manifestè inquit, in- i) Tom. II. telligitur, quòd primum Decalogum dederit in tabulis Lapideis scriptum p. 535. digito Dei: & k) post offensam Idololatriæ caputq; Vituli, postea jussit k) Act. 7. 42. rit Sibi magis fieri quàm Dæmonibus; auferens puram religionem mandatorum Dei, & concedens sanguinem victimarum carniūq; desiderium. Atque alibi, l) Hostiæ ergo & immolatio victimarum non prin- l) In Esai. c. 1. cipaliter à Deo quesita sunt, sed ne Idolis offerrentur. v. 12.

Magis explicatè Theodoretus de Legislatoris consilio: m) Israe- m) Græc. af- lem, Sacrif. p. 584. fest. Serm 7. de

lem, inquit, longum tempus in Ægypto versatum, pravisq; indigenarum moribus imbutum, & Idolis ac dæmonibus immolare ab illis edoctum, & ludis chorcisq; ac musicis organis oblectari, in harum rerum habitu constitutum liberare volens, Sacrificare quidem permisit, non tamen omnia sacrificare, neque falsis Ægyptiorum Diis, sed Sibi soli Ægyptiorum Deos offerre. Et mox: Itaque Sapientissimus Medicus hoc remedii genus adhibuit Ægyptiæ aegritudini, dum Sacrificare quidem Judæis propter eorum imbecillitatem indulgit, sed ea quæ prius colebant immolare iussit.

a) Homil. 6. in
Mat. 2. 9.

S. Chrysostomus (de Magis agens, per stellam vocatis) a) Ne id, inquit, Deo indignum putes; cum sic omnes Iudæorum ritus infirmabis; & Sacrificia; & Purificationes; & Novilunia; & Arcam; & ipsum, etiam Templum. Καὶ γὰρ ἐξ Ἑλληνικῆς τὰς παχύτητος ἔλαβε τὴν δεξιάν, Ista enim ex pingui Gentium ingenio sumpserunt originem.

b) More Ne-
boch part. 3.
c. 32. p. 432.

Neque aliter Maimonides. b) Est contra naturam hominis, id momento relinquere cui longo tempore assuetus est. Ideo Deus, quando misit Mosem, Doctor ut esset nobis, primò in Cognitione Dei, deinde in Cultu: atque cultus tunc erat universalis, ut variæ animalium species offerrentur in templis, in quibus collocabantur imagines; ut coram illis procumberetur, & adoleretur; & cultores quidam, ad eum cultum destinati, exercebantur in templis istis, Soli stellisque dicatis: Ideo (inquam) Sapientia Dei mandare noluit, ut omnes illi cultus derelinquerentur aut abolerentur. Id enim cor humanum non caperet; quod ad ea semper inclinatur, quibus assuetum est. Deus itaque Cultus adhuc retinuit: sed eos à rebus creatis ad Suum Nomen transtulit, præcepitque nobis, ut illos exhiberemus Ipsi: ita præcepit, ut Ipsi Tempia ædificaremus; ut Altare esset Suo Nomini consecratum; ut Sacrificia Ipsi offerrentur; ut incurvaremus nos, & suffitum faceremus coram Ipso: Sic separavit Sacerdotes, ad cultum Sanctuarii. In Divinâ autem hac Sapientiâ consilium fuit, ut idololatriæ memoria deleteretur, & maximum illud de Dei Existentiâ & Unitate fundamentum in Gente nostrâ confirmaretur: neque tamen obstupefcerent hominum animi propter istorum cultuum abolitionem, quibus assueti fuerant.

c) Ibid. c. 47.
p. 490.

Postea dicit, c) Legem Divinam Moysi datam esse, ut minuat cultus & labores circa Sacra; & si quid videatur molestiam & defatigationem aliquam habere, id ex eo provenit, quod nos ritus & consuetudines in illis temporibus usitatas ignoramus. Dein τὴν παρομοιωσά Gentium comparat Combustionem pulli columba, aut pugilli simile; & apud Zabi-

Zabios Pollutionem multò plus tædii afferre docet, quàm apud Ebræos. Alibi profitetur a) multarum Legum rationes & causas sibi innuisse ex cognitione fidei, rituum, & cultûs Zabiorum. Et paulò post, b) Cognitio, inquit, disciplinæ in eorum libris contentæ rituumq; juxta eam solenniorum est magna porta (multum facit) ad reddendas Præceptorum causas. Conjungit ibi Casdæos Zabiosq; id est, Chaldæos, ni fallor, atque Ægyptios. Nam inter eorum libros, c) Celeberrimus, inquit, est de Cultu (sive, ut vetus versio, de Agricultura) Ægyptiorum. Cultus tam agrum respicit, quàm Sacra; & Ægyptiorum sacra agriculturam maximè spectabant. Dicit d) gentem Zabiorum, implevisse totum Orbem: id est, Superstitiones Ægyptias longè lateq; fuisse propagatas.

Religio primæva, per Gentes diffusa, pro cujuslibet ingenio variegata est. Fœcunda fuit Ceremoniarum mater Ægyptus; quarum causas & origines investigare non conceditur: ex disquisitione verò Veterum Sacra non inter se dissimillima fuisse compertum est.

Ægyptii ob πολυθεϊαν plurima Victimarum genera, & pro locorum diversitate diversa Tempia, diversos Ritus habuerunt. e) e) Herod. 1. 2. H ἐξάρσεις τ' ἱερῶν καὶ ἡ καὶ σὶς ἄλλη πρὸς ἄλλο ἱερὸν σφί κατέστη- c. 40. κε, Victimæ exenterandi atque adolendi modus alius alia apud templa ab eis institutus est. Moses autem, ad Dei Unici cultum, Unum adorationis locum, & certas Victimarum species præcepit.

De Victimis Maimonides: f) Docuit nos Lex Divina, secundum expositionem Onkeli, Ægyptios coluisse sidus vel signum Arietis (Hammonem, Herodotus) ac propterea non solum prohibitum inter ipsos fuisse mactare Oves, sed & in summo contemptu & abominatione fuisse g) g) Gen. 46. 34 Pastores ovium. Hinc dicit Moses, h) (Ecce sacrificabimus abominationem Ægyptiorum.) Sequitur; Ut ergo memoria erronearum, istarum opinionum ex animis hominum deleatur, præcepit nobis, ut has tres bestiarum species, Arietes, Hircos & Boves solum in Sacrificiis nostris offeramus; sicut dicitur, i) Απο' τῶν κηλωῶν, καὶ ἀπο' τῶν βοῶν, i) Levit. 1. 3. & ἀπο' τῶν περὶβάτων προσήσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. Ita ut illud, quod ipsi pro summo peccato habebant, Deo offerri debeat, illoq; peccata nostra expianda sunt. Sic enim curantur opiniones prave per extremum ipsorum contrarium. Tacitus de Judæis: k) Casus Aries vel ut in contumeliam Hammonis: Bos quoque immolatur, quem Ægyptii Apin colunt. l) Manetho Mosem Osarsyphum vocat, illumque l) Joseph. c. in- Ap. p. 1053. a.

innovationis insimulat. Οἱ, inquit, πρῶτον μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο, μήτε τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμισδομῶν ἱερῶν ζώων ἀπέχεσθαι μηδενός, *Ille primum eis Legem posuit non abstinendi ab animalibus quæ maximè sacra sunt Ægyptiorum legibus* : Ἐπλεῖσαν ἄλλα μάλιστα τοῖς Αἰγυπτίοις ἐθισμῶσι ἐναντιόμην, ἔ multa alia maximè Ægyptiorum consuetudinibus contraria sancivit.

Etiam si Memphitæ *Bovem*, Mendesii *Hircum*, Thebani *Arietem*, colerent; nihilominus tres istæ victimarum species (quæ ex Leviticæ Νομοθεσίας indulgentiâ Israelitis concessæ sunt) etiam ab Ægyptiis, diversis in locis, immolabantur. a) Θεὸς γὰρ δὴ ὁ τῶν αὐτῶν ἀπαντες ὁμοίως Αἰγύπτιοι σέβον, Non enim omnes Ægyptii eosdem deos similiter colunt. b) Qui Jovis Thebani templum incolunt, aut ex nomo sunt Thebano, ii omnes abstinentes ab ovibus Capras immolant : Qui verò Mendetis templum obtinent, aut ex nomo sunt Mendesio, ii à capris abstinentes Oves immolant. c) Τὸ μὲν νῦν κατὰ τὴν ἐρσεναν τῶν βοῶν καὶ τὴν μόσχων οἱ πάντες Αἰγύπτιοι θύουσι, Ægyptii autem universi Boves mares eosdemque mundos ac Vitulos immolant.

Sacrificia Ebræorum vel *Ilastica* fuerunt, seu Propitiatoria, ad expianda peccata, aut purgandam immunditiem; vel *Eucharistica*, quæ & *Pacifica* dicta sunt, ob acceptum accipiendumve beneficium. Expiatoria & purgatoria illa sacrificia vel *Publica* fuerunt, statis temporibus pro salute populi celebrata, vel *Privata*, pro peccatis ex ignorantia, aut imbecillitate. Philo d) Sacrificium, aliud refert πρὸς Θεοῦ ἱμῶν, ad honorem Dei, & hoc est *Holocaustum*; aliud ad τῶν θυόντων ὠφέλειαν, sacrificantium utilitatem; quod ἔ duplex, ad μετὰ σταὶ ἀγαθῶν participanda bona, & φυγῶν κακῶν evadenda mala. Hujusmodi erat *Caper Emissarius*.

Hircus Αποπομπᾶς.

Levit. 16. 4. v. 7. 8. **A**ron tunicâ lineâ vestietur; cū fuerit lotus; Duos Hircos stare faciet coram Domino in ostio Tabernaculi; mittetque Aaron super utrumque sortes; unam Domino; alteram, Azazeli.

In die Expiationis, Summus Sacerdos (tanquam in mœrore) non omnia induit ornamenta sibi solita, sed qualia sacerdotes alii.

De

De vestibus lineis, & sacerdotum ablutionibus, mox ubi de eorum munditie.

Vox *Azazel* ipsis Judæis ignota est: unde alii *Montis*; alii ipsius *Capri*; alii *Cacodæmonis* nomen esse volunt: Kimchius vocem compositam esse dicit ex *ez*, quod caprum *capramve* significat, & *azal*, quod est *abire*. Originationem istam probat a) Grotius; rejicit b) In locum. Bochartus, qui vocabulum *Arabicum* esse contendit. Cum verò b) De animal. sit ἀνεξιμώδων, quid obstat quin hariolemur esse *Ægyptiacum*? S. l. 2. c. 56. p. 651. LXX (v. 8.) vertit τὸ ἀποπομπαῖον, (v. 10.) εἰς τὴν ἀποπομπὴν, (v. 26.) τὸ διεσαλευθὲν εἰς ἀφῆσιν. Unde Symmachus ἀπεχόμηνον, *abeuntem*; & Aquila ἀπολελυμένον, *dimissum*; & Hieronymus *emissarium* vertit. Josephus, sensu longè diverso, c) L. 1. c. 10. πέμπει) ἀποτροπιασμὸς ὁ ὡς αἰτίησις τῶν πλήθους πάντων ὑπὲρ αἰμαρτημάτων ἐσόμενον, *Amandatur*, ut *malorum depulsio*, & *satisfactio populi pro peccatis*. Suidas in ἀποπομπαῖον, Θεοὶ τινες ἔτι καλεῖντο, καὶ ἀποπομπὴ ἀντὶ τῶν ἀποτροπῶν, *Dii quidam vocantur ἀποπομπαῖοι, & ἀποπομπὴ sumitur pro aversione malorum*. Quinam sint Dii isti, docet d) Pollux. Οἱ γὰρ δαίμονες, οἱ μὲν λύνοντες τὰς δαῖδας, ἀλεξίκακοι λέγονται, ἀποπομπαῖοι, ἀποτροπαῖοι, λύσιοι, φύξιοι uno verbo, *Averrunci*. e) Hesych. ἀποπομπαὶ ἡμέραι ἑνὲς, ἐν αἷς θυσιάαι ἐτελεῖντο τοῖς ἀποπομπαῖοις θεοῖς, *Aporompæ dies festi, in quibus sacrificatur Diis Averrunci*. Theologiam Græcam non scrutor; in quâ Dii isti satis obvii, sed hisce temporibus recentiores.

Existimabant veteres, f) θεὸς εἶναι δύο, κατὰ τὴν ἀντιτέχνην, τὸ μὲν γὰρ ἀγαθῶν, τὸ δὲ φαύλων δημιουργόν. οἱ δὲ τὸ μὲν ἀμείνονα θεόν, τὸ δὲ ἑτερον δαίμονα καλεῖσιν, *duos esse deos, quasi contramachinantes; hunc enim bonorum, illum malorum creatorem: Meliorem vocant Deum, alterum Daemonem*. Quicquid Zoroastres magus & Persæ de Oromaze deo Lucido, & Arcimanio Tenebricoso; quicquid Chaldæi de g) Planetis, diis Beneficis & Maleficis; quicquid Græci de bonâ sorte Jovis Olympii, & malâ ἀποτροπαῖα Ἀδὲς Ditis *Averrunci*; quicquid Philosophi de Principiis contrariis; quicquid ejusmodi commenti sunt alii; id quidem omne à vetustissimâ Ægyptiorum theologia ortum habuit.

Tradunt illi Osirin Bonum esse Gentium, Typhonem Malum. h) Plut. ib. p. 362. c. h) Ο μὲν γὰρ Οσιρις καὶ ἡ Ἰσις ἐκ δαυμόνων ἀγαθῶν εἰς θεὸς με-

a) Ibid.

ἀλλὰξαν, Etenim Osiris & Isis à Bonis geniis in Deos transferunt : a) τὴν ἣ τὰ Τυφῶνος ἡμαυρωμένῳ καὶ στυγερίμῳ δυνάμει ἐπὶ ἣ καὶ ψυχὴν ἀποδίδου καὶ σφαδάζουσιν, ἐστὶν αἷς παρηγοῖσι θυσίαις καὶ πρᾶξι, Typhonis verò labefactam confractamque potestatem, imò quidem etiam animam agrè agentem ac palpitantem nonnullis sacrificiis placant ac deleniunt.

b) p. 371. d.

ἢ πάντα ἐ ζῶα καὶ φυτὰ, ἐ πάθη τὰ Φαῦλα καὶ βλαβερά, Τυφῶν ἔργα καὶ μέρη καὶ κινήματα ποιῶντο, Omnia animalia, & stirpes, & affectus malos & noxios pro Typhonis operibus & partibus & motibus habentes.

c) p. 372. d.

Τυφῶν c) λαμπρὸν ἔδεν, ἔδε σωτήριον, ἔδε τάξις, ἔδε ἡρώεις, ἔδε κινήσεις μέτρον ἔχουσα ἐ λόγον, ἀλλὰ πάντα τὰ πρὸς αὐτὸν ἐστὶν, nihil splendidum, aut salutare, nullus ordo, nulla procreatio, aut motio quæ modum habet & rationem, sed contraria conveniunt.

d) p. 369. a.

Ὅσον ἔστιν ἀμετρον καὶ ἀτακτὸν ὑπερβολῆς ἐ ἐνδείας, quicquid est immodicum & inordinatum in excessu vel defectu, id Typhoni imputatur.

e) p. 368. f.

d) Neque tantum siccitas, aut ventus, aut mare, aut tenebræ, sed quamcunque habet Natura partem noxiam & destructivam, Typhonis ea est.

e) Nec desunt, qui umbram terræ, in quam Lunam illapsam deficere existimant, Typhonem vocant. Plura si velis, Plutarchum adeas. Τυφῶν πολυπλοκώτερον θηρίον, Typhone multiplicior bellua; proverbialiter dixit Socrates, apud f) Platonem.

f) in Phædro.

g) Plutarch.

ib. p. 362. f.

Porro Ægyptii g) Typhonem ἐκταπεινῶσι καὶ καθυβρίζουσιν ἐν τισιν ἐορταῖς, in quibusdam festis deprimunt & contumeliis afficiunt, τῶν μὲν αἰθρώπων τὰς πυρρὰς καὶ περὶ λακίζοντες, ὄνον ἢ ἐ κατακρημνίζοντες, ὡς κοπίται· Ἄρα τὸ πυρρὸν γεγονέναι ἐν Τυφῶνι, ἐ ὁνόδη τὴν χεῖραν, Rufos homines probris insectantes, & asinum precipitem dejicientes, ut Coptitæ; quia Typhon rufus erat, & asinini coloris.

Busiritæ & Lycopolitæ à rubis omnino abstinent, quia ruditus sonum referunt; planeq; asinum ἐ καθαρὸν, ἀλλὰ δαμονικὸν ἡγοῦνται ζῶον εἶναι, pro immundo animali & demonico habent, ob similitudinem cum eo.

h) Ib. p. 363. b.

Propter id ipsum, h) non nisi rufos boves mactant, & adeo accuratè explorant, ut si vel unum pilum habeat nigrum aut album, ἀθύρον, non mactandum judicent. Θύσιμον γὰρ ἐ φίλον εἶναι θεοῖς, Quod enim ad victimam aptum, non est Diis charum: sed contrà, ea quæ animas impiorum & iniustorum hominum, εἰς ἕτερα μεταμορφωμένων σώματα in alia corpora transeuntes, exceperunt. Διὸ τῇ μὲν κεφαλῇ τὰ ἱερεῖς καθυβρίζοντες καὶ ἀποκόψαντες, εἰς τὸν ποταμὸν ἐρρίπην πά-
λαι,

λαγνῶν ἢ τῆς ξένης ἀποδίδον), Itaque in caput victimæ execrati, amputatum abjiciebant in flumen antiquitus, nunc dant peregrinis.

Judæorum nonnulli Azazelem inter malos dæmones numerant, & in die propitiationum hircum emissarium a) *munus Satanae* a) Buxtorf. *datum* existimant. Et b) Julianus Imp. Moſem ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ de Averruncis scripsisse asserit. Alii putarunt ex duobus hircis c) *unum quidem sacrificium Deo, alterum autem ἀποπομπῶν τινὶ ἐπισημῶν* c) Cyril. in Julian. l. 9. *ad averruncum aliquem & malum atque impurum Dæmonem amandatum esse in desertum, καὶ τὸ πρὸς χεῖρας ἱερέως, καὶ ἐκ νομικοῦ θεσπίσματός, idque per manum sacerdotis, & ex decreto Legis.* Verum errorem istum redarguerunt Cyrillus, Theodoretus, alii.

Ver. 20. Et adducet hircum vivum (21.) & imponet Aaron ambas suas manus super caput ejus; & confitebitur super illud omnes iniquitates filiorum Israel; & omnes prævaricationes eorum, in omnibus eorum peccatis; & dabit eas super caput hirci: & emittet eum, per hominem paratum, in Desertum. (22.) Et portabit hircus super se omnes iniquitates eorum in terram sejunctionis (eis γλῶσσαι) & dimissus erit in deserto.

Quidam tradunt hircum emissarium de summâ rupe præcipitatum fuisse; sicut à Coptitis asinum. Isti sententiæ favet d) H. d) In locum. Grotius; cum tamen Lex ἀφέναι dimissionem jubeat. Similis lex est de purificatione leprosi: e) *duarum avium mundarum, unâ cæsâ, altera emissâ evadit libera.* Impositio manuum manumissionem innuit concessamque libertatem: peccata cum hirco longè amandantur, ut in conspectum Dei non redeant.

Αφέναι & ἀνέναι de animalibus dicitur deo cuiuspiam per dimissionem consecratis. f) Athenæus ἱερὸν ἰχθὺν τὸν ἀνέναι, ὡς καὶ ἱερὸν βῆν τὸν ἀνέναι, sacrum piscem, ut & sacrum bovem, dimissione consecratum refert. g) Διὸς βῆς, ὁ τὸ Διὶ ἀνέναι βῆς, ὅτι ἑορτὴ g) Hesychius, Μιλησίων, Bos Jovis, Bos dimissione Jovi sacratus, est Milesiorum festum. Epimenides, h) Athenas à peste liberaturus, oves nigras albasque adduxit in Areopagum; & inde, quocunque vellent, discedere permissit. i) In atrio templi Hieropolitani, ἀφέναι νέμον, liberi pascuntur boves magni, & equi, & aquile, & ursi, & leones: neque homines ledunt; sed sunt omnes & sacri, & mansueti: sacerdotes autem multi ipsis admittuntur. Ultra Euphratem, k) Boves Diane Persicæ (quam

a) Buxtorf. Synag. c. 21.

b) Cyril. in Julian. l. 9.

c) Ib. part. 2. p. 121. com. 5.

d) In locum.

e) Lev. 14. 4.

f) L. 7. c. 7. p. 282. b.

g) Hesychius.

h) Diog. Laert. in vitâ ejus.

i) Lucian. Syri. Dea. p. 907.

k) Plutarch. in Lucullo. p. 107. c.

(quam incolae maximè colunt) sacrata pascuntur: his ad victimam solum utuntur; de cetero per regionem vagantur ἄφετοι liberae; χαρῆγματ' ἀφ' ἑσθ' αἰ τ' θεοῦ, λαμπάδα, facem ferentes, insignia Dea.

a) Am. Mar-
cel. l. 29.

b) Epist. 57.
p. 124. c.

c) Vit. Apollo-
nii, l. 2, c. 6.

d) De die Pro-
pit. c. 3. §. 4.

e) Exod. 29. 10
15. 19.

Lev. 1, 4. 3. 2. 4
33. 8. 14. 18. 16.
21.

f) Herod. 2. 39.

g) suprà, p. 186

h) Lev. 16. 26.
Num. 19. 7.

i) Porphyr.
Abst. l. 2. §.
44.

Libertas aliquibus quasi præmium data. Valentinianus Imp. a) Innocentiam ursam, ut bene meritam, in sylvas abire permisit innoxiam. Quædam ἄφετα sub custodiâ. b) Synesius dixit seipsum vixisse in mundo, ὡς πρὶν ἐν ἱερῷ παρ' ἐσθ' αἰ τ' θεοῦ, ἀνεμύρον, tanquam in sacro septo solutum animal, liberè degens. c) Philostratus Elephantī μακροβιωτέρῃ meminit, quem Indi μυρρίζειν τε καὶ ταινίῃν, inungere & corollis ornare solebant.

Refert d) Maimonides Sacerdotem in capite hirci emissarii ligasse linguam coccineam, id est frustum panni cocco tincti, in formam linguæ, & sic eum direxisse versùs locum in quem dimit- tendus erat.

Tam in Pacificis, quàm Expiatoriis Sacrificiis adhibebatur

χειροθυσία, ritus e) imponendi manus super caput victimæ. Pecca- tor scilicet precabatur, ut quicquid pœnarum immineret, conver- teretur in victimam. Per Ægyptum universam similis erat sacrifi- candi ritus. f) Pecudem obsignatam ducentes ad aram ubi immolatur, ignem accendunt; dein vinum supra hostiam libantes, & deum invocan- tes, eam mactant: mactata caput amputant, & reliquum corpus excori- ant; κεφαλὴν δ' ἐκείνης πολλὰ κατηγοράμενοι, Capiti autem illius multa imprecati, asportant in forum, si sint Græci quibus vendant (similis est

Lex, g) de morticino) sin minus, in flumen abjiciunt. Capita autem execrantur hac formulâ. Εἴ τι μέλλοι ἢ σφισι τοῖσι θύουσι, ἢ Αἰγύ- πῳ τῇ συναπάσῃ, κακὸν γινέσθαι, ἐς κεφαλὴν ταύτῃν τραπέσθαι, SI QUID MALI AUT IPSIS IMMOLANTIBUS AUT TOTI Æ- GYPTO FUTURUM SIT, ID IN HOC CAPUT CONVERTA- TUR. Et circa capita pecudum immolandarum, & libamen vini, o- mnes Ægyptii, in omnibus pariter templis, eodem ritu utuntur: & ex eo ritu fit, ut nemo Ægyptiorum gustet de ullius animantis capite.

Ver. 23. Et revertetur Aaron in tabernaculum (24.) & lava- bit carnem suam in loco sancto. (26) & qui dimiserit caprum emissar- rium lavabit vestimenta & corpus aquâ & sic ingreditur in castra.

Victimæ enim δποτέροπαιοι credebantur illos polluere qui eas attigissent. h) Quicunque ea combusserit, lavabit vestimenta sua; &c i) Πάντες γὰρ ἐν τῷ αἵματι ὁμολόγησαν οἱ θεολόγοι, ὡς ἔτε ἀπ' ἐόν

ἐν ταῖς Αποτροπαίοις θυσίαις τῶν θυομένων καὶ παρσίοις τε χησέον,
De hoc convenit inter omnes theologos, in Sacrificiis Averruncis nihil
esse degustandum; sed & lustrationem adhibendam. Ajunt enim ne-
mini licere in urbem aut suam domum ire, nisi vestibus & corpore prius
flumine aut fonte mundatis. Hujusmodi victima, inquit Maimoni-
des, a) contaminat tangentem, propter multitudinem iniquitatum quas
portat.

a) More Ne-
boch. part. 3.
c. 47. fine.
§. I.

In cultu divino, Ebræi Luctum, Precationes, Jejunia, & similes
καυχίας ritus ad peccatorum expiationem adhibuerunt. b) Affli-
getis animas vestras, nullumq; opus facietis in die Expiationis. Eo
die c) Διανης Δου) ἕως ἑσπέρας, Jejunant usque ad vespem. Ali-
bi: Israelitæ d) sedentes flebant coram Domino, jejunaveruntq; die illo
usque ad vespem. Neque aliter Ægyptii, e) Ἐπὶ τῷ μεθυσέσθωσι
τῇ Ἰσιδι, ἔπλυνον καὶ ἔξων, Postquam pridie festi jeju-
nârunt Isidi, & postquam precati sunt, bovem immolant. Foeminae iti-
dem f) Cyrenææ, νησείας αὐτῇ καὶ ὁρτὰς Ἰπτελέσσι, Jejunia Isidi
& dies festos agunt.

b) Levit. 16. 25
c) Joseph. An-
tiq. 3. 10.
p. 92. d.
d) Judic. 20. 26
e) Herod. 2. 40.
f) Herod. 4.
186.

In Sacrificiis Expiatoriis (non Holocaustis) victimæ pars cede-
bat Sacerdotibus, qui epulabantur soli: in Pacificis pars cremabatur,
pars à Sacerdotibus, pars ab Offerentibus retinebatur, ut cum amicis
læti convivium agerent. g) Comedetis in conspectu Domini, ac leti-
bimini, &c. i) Epulaberis coram Domino, & h) Epulaberis in tripudio
tuo, tu & filius tuus, &c. Hujusmodi conviviorum appendices erant
ludi sacri. k) Cras est, inquit Aaron, solennitas Domino. Surgen-
tesq; manè obtulerunt holocausta & hostias pacificas: & sedit populus,
ut manducaret & biberet; & surrexit, ut luderet. Moses l) Vocem
cantantium audivit, & vidit choros. LXX, Φωνὴν ἐξαρχόντων οἶνον
ἐγὼ ἀκῶ, Vocem audio præcinentium Vinum. Vox οἶνον malè irre-
psit: quia m) Quadraginta annis in deserto Vinum & siceram non bi-
berunt. Festivitas ista, ritu Ægyptio, celebrata est in cultum Vituli
Aurei, n) sive Apidis. Nam Ægyptii in honorem Apidis o) παν-
δασία agere solebant. Sed & ad Veri Dei cultum ludos sacros ad-
hibuerunt Ebræi: Rex ipse David post peracta sacrificia, coram Ar-
câ, p) saltabat & ludebat. Apud Græcos etiam τὸ μεθύειν inebriari p)
dicitur; quia μὲν τὸ θύειν post sacrificia vino liberiùs indulgebant. 29.
Epicharmus, apud q) Athenæum, ἐκ θυσίας θοίνην, ἐκ δὲ θοίνης πόσις
ἐγένετο, E sacrificio epulum, ex epulo compotatio fuit.

g) Dan. 12. 7.
h) 16. 11.
i) Ver. 14.
k) Exod. 32. 6.
l) Ver. 18.
m) Deut. 29. 6.
n) supra, p. 63.
o) Suidas in
"Απιδί.
p) I. Chron. 15
29.
q) Deipnos.
1. 2. c. 2.

- Sanè ipsum Sacrificium quasi Convivium fuit: *Altare*, cui im-
 ponebatur victimæ caro, a) Malachiæ vocatur *Mensa Domini*: *Panis*
 (non *πρωτότης*, qui in sacerdotis usus cedebat, sed *μᾶναι*) cum
 b) jugi sacrificio bis quotidie offerebatur: c) *simila cum oleo*, & *Vi-*
 num in omni fuerunt sacrificio; & d) *Sal ad condimentum*. Non
 autem *fermentum* neque *Mel* adolebatur in sacrificio Ebræorum: In
 Ægyptiorum, *panis puri & Mellis*, ex Herodoto, e) meminimus. f)
 Lucianus, ex personâ Promethei, huc alludit: Deos, ait, *μάλιστα χαί-*
ροντας τῷ καπνῷ, & τὴν βωχίαν ταύτῃ ἡδίστην οἰομένους, Sacrificio-
 rum fumo valde letari, & *Epulum jucundissimum existimare*, quando
 g) *Κνίση δ' ἔρανόν ἦκεν ἐλαιομένη πρὸ καπνῷ*
Nidor ad cælum pervenit circumvolutus fumo.
 Alibi h) illos epulantes exhibet, *ἔπικεχηνότας τῷ καπνῷ, ἢ τὸ αἷμα*
πίνοντας τοῖς βωμοῖς προσχέοντες, ὥστε αἱ μύαι, fumo inhiantes, &
sanguinem aris affusum, muscarum instar, ebibentes. In sacris literis
 non semel vocatur i) *Holocaustum*, oblatio suavissimi odoris Do-
 mino.
 Ægyptiorum k) *Templorum structura talis est. In Fani ingres-*
su Pavimentum est latitudine jugeri, aut paulò minùs, longitudine tri-
plâ, aut quadruplâ: unde Callimacho Δρόμος Cursus dicitur. Postea
magnum πρὸ πυλῶν Vestibulum, & ubi processeris aliud vestibulum, rur-
sum ἄλλο. Μετὰ δὲ τὰ πρὸ πυλῶν, ὁ Νεὸς πρὸναον ἔχων μέγαν &
ἀξιόλογον, ἐν δὲ σηκὸν σύμμετρον. Ἐόανον δ' ἔδεν, ἢ ὅσα ἀνθρώπο-
μορφον, ἀλλὰ τῶν ἀλόγων ζώων τινός, Post vestibula Templum habet
Atrium magnum & eximium. Delubrum verò mediocre. Simulacrum
aut nullum, aut non ad hominis, sed alicujus bestie formam effictum.
 Templi itaque Ægyptii quatuor sunt partes, *Λίθος ἑρῶν, Πρὸ πυλῶ-*
ν, Πρὸναον & ὁ Ναός.
 Moses l) *Sanctuarium* Deo confici jussit. Eo nomine conti-
 netur m) *Tabernaculum & Atrium*, cum *Arcâ & suppellectile sacrâ.*
 n) *Atrium in longitudine occupabat cubitos centū, in latitudine quin-*
quaginta. Tabernaculū (σκηνή) quod Israelitæ essent in itinere, Tem-
 plū erat portatile, o) ὅπως καὶ μεταβαίνοντες ἀλλὰ καὶ ταύτῃ ἐπαρ-
 μεθα, quod etiam migrantes secum circumferre possent. Intra Ta-
 bernaculum, p) *Velo dividebantur Sanctum & Sanctum Sancto-*
 rum. In Templi etiam descriptione, apud q) *Ezechielem,*
 legi-

legitur *Pasimentum stratum lapide* (id est, Λιθόστρωτον) *Atrii Exterioris.*

Sacrificia in Atrio peracta sunt : intra Tabernaculum fuit, *Altare Suffitūs & Candelabrum.* a) Θυμίαμα ἐνδελεχισμῶ, *Suffimentum jure fuit, ad discutiendum nidorem ex victimis necessarium.* Ejus confectio curiosa. b) Λάβε ἡδύσματα, σικτῶ, ὄνυχια, χαλβάνην ἡδυσμῶ, καὶ λίβανον θαφάνῃ, *Recipe aromata, stacten, & onycha (myrrham forsan, & bdellium) galbanum boni odoris, & thus lucidissimum : equalis ponderis erunt omnia. Faciesq; suffimentum compositum opere unguentarii, mixtum diligenter, & purum, & sanctificatione dignum. In tenuissimum pulverem contundes, & pones ex eo coram Tabernaculo testimonii. Talem compositionem non facietis in usus vestros, sub poenā* c) Excisionis. c) Vers. 38.

Sacerdotes Ægyptii, ad purgandum aerem, d) ἡμέρας ἐκάστης τευχῶς ἐπιθυμιῶσι τῷ ἡλίῳ, *quotidie ter Soli adolent ; Residuum sub ortum, Myrrham meridie, καὶ φῶς circa occasum.* e) Τῆτο e) Suid. in Kū-Mάνεθως ὁ Αἰγύπτῳ κατασκευάζεν, *Hujus compositionem descripsit φῶς.* Manetho Ægyptius. Ex illo, vel ex Dioscoride, Plutarchus : f) f) De Iside, καὶ φῶς *mixtura est XVI rerum in unum compositarum, Mellis, vini, uvæ passæ, cyperi, resinæ, myrrhæ, assalathi, seselis, junci odorati, bituminis, folii ficulni, rumicis, juniperi utriusque, cardamomi, & calami. Ista non temere componuntur ; sed seplasiariis, dum miscent, sacræ literæ recitantur. Numerus τετραγών & ὡς τετραγών quadratus à quadrato. In Mosaicâ compositione quaternio. g) Philo lo stacten ad Aquam, onycha ad Terram, galbanum ad Aerem, thus ad Ignem refert. Trochisci Kypheos Damocratis hodie (paucis mutatis) habentur in pharmacopæis.* g) De Herede Divin. p. 397. z

Candelabri usus ad illustrandum Tabernaculum necessarius videtur. Neque enim de fenestris legimus. h) Josephus inter ea, h) Con. Apist. quæ Gentes ab Ebræis didicerunt recenset Λύχνων ἀνακαύσεις, *Lucamina accensa.* Apud Judæos mos erat vetustus quemlibet patrem-familiās Sabbati vesperâ Lucernas insequenti nocti accendere. i) Misnâ. tit. Sabbath, c. 2. Quin tametsi (ob paupertatem) deesset quod comederet, ostiatim mendicandum erat, ut oleum sibi ad hanc rem compararet. Quoniam pars hæc erat lautitiæ Sabbaticæ. Ritus hunc hodiernis Judæis usitatum esse docet k) Leo Modena. Encanja, à Judâ Maccabæo k) Rit. Hebræo demum par. 3. c. 1. §. 13.

a) Antiq. l. 12.
c. 11. p. 416. a.

demum instituta, ætate a) Josephi φῶτα quidem vocabantur, sed non à lucernarum copiâ.

b) Strom. I.

p. 306. c.

c) suprâ, p. 133

d) suprâ, p. 62.

e) Epist. 96.

f) De vitâ bea-
ta, c. 27.

Clemens autem Alexandrinus, b) Αἰγύπτιοι, inquit, λύχνους καίεντες πρῶτον κατέδειξαν, *Lucernas accendere primi docuerunt Egyptii.* Nos Lucernarum c) meminimus, in urbe Saï, in festo Minervæ: & d) Mycerini Regis, qui filiam in Bovis aurata utero sepelivit, ut ei (sicut Osiridi) Odores quotidie adolerentur, & Lucerna noctu incenderetur. Seneca utriusque gentis ritus meminisse videtur. e) *Accendere*, inquit, *Lucernas Sabbatis prohibeamus; quoniam nec lumine Dii egent, & ne homines quidem delectantur fulgine.* Atque alibi, f) *Linteatus* (ait) *senex, medio lucernam die præferens, conclamat iratum aliquem Deorum.*

§. III.

g) Num. 19. 2.

h) Plutarch. de
Iside, p. 363. a.

i) Levit. 14. 4.

k) More Ne-
boch. par. 3. c.
47. fine.

l) Num. 19. 6.

m) Exod. 12. 22

n) Porphyr.

De Abstin.

1. 4. §. 6. ex

Charemone.

Multa jubet Lex, multa vetat; quorum causas non tradidit Moses. Hæret in his ingenium humanum; nisi ad Consuetudines pristinas concedatur refugium. Magistri dicunt ne Solomoni quidem patuisse, cur *Vacca* (cujus cineri miscebatur aqua lustralis) g) *Rufa* potius esse debuerit, quam alterius coloris. An igitur dicamus, ex incertâ Dei voluntate? an potius ex ejus permissione ortum habuisse? h) Αἰγύπτιοι δὲ πυρρόχρεον γεγονέναι τὸ τυφῶνα νομίζοντες, & τῶν βοῶν τὰς πυρρὰς καθιερεύουσιν, ὥτως ἀκριβῆ ποιῶντες τὴν καθαίρησιν, ὥστε καὶ μίαν ἔχη τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἃ δὲ πρὶν ἠγείατο, *Ægyptii autem, quia Typhonem colore rufo fuisse censent, Bovum quoque non nisi Rufos immolant, & explorationem adeo accuratam adhibent, ut si vel unum pilum nigrum aut album habeat, non immolandum judicent.*

Cur purificatio Lepræ facta fuerit i) *Ligno Cedrino, Hyssopo, Cocco vermiculi, & duobus Passeribus?* Mibi (inquit k) Maimonides) *nondum ullius ex istis veraratio constat: quemadmodum nec Ligni Cedrini, Hyssopi, & Cocci Vermiculi in l) Vaccâ Rufâ. Fasciculi etiam m) Hyssopi, quo aspergebant Sanguinem Paschatis, nullam invenio rationem cui inniti possim. Ægyptii autem vim Mundatricem Hyssopo attribuebant: unde Sacerdotes n) panem non nisi σὺν ὑσώπῳ κόπτοντες ἡθιον, cum hyssopo concisum comedebant: τὸ πολὺ γὰρ αὐτὸ τὸ διωάμεως καθαιρεῖν ἐφασκαν τὸ ὑσώπον, Hyssopum enim nimiam panis virtutem purgare ajebant.*

Quanam ratio nobis apparet quòd *Septem agni* offerri debeant,

ant, non plures, neque pauciores? Verum enim verò a) *Eum numerum Religioni aptissimum* prodiderunt Ægyptii. Inde Virgilius;

b) *Nunc grege de intacto Septem mactare juvencos
Præstiterit, Totidem lectas de more bidentes.*

b) Æneid.
l. 6. v. 38.

Sed nec minus anceps est causa, ob quam Animalia quædam in censu c) Impurorum enumerantur, tam Sacrificii ratione, quam edulii; quorum non esu tantum, sed & tactu polluerentur homines. c) Levit. 11. Deut. 14. Cur immundæ sunt quadrupedes quarum ungulæ non sunt fissæ? Cur lepores, cuniculi, sues Ebræis illiciti, qui apud gentes alias inter cibos legitimos habentur? Discrimen hoc alii à bestiarum naturâ, alii à Numinis voluntate arcessunt. Quidni ex priscis atque oblitteratis hominum institutis derivari existimemus? Non enim hæc mundorum immundorumque animalium distinctio jam primum Lege Mosaicâ constituta est, cum olim d) Noacho non fuerit incognita: neque par est ut illum discrimen futurum prospexisse putemus. d) Gen. 7. 2.

Super Judaico Suis odio plurima conjectavit Plutarchus in e) Symposiacis: neque illud ibi in mentem venit, quod f) alibi de sacerdotibus Ægyptiis refert. *Τὴν ὕν ἀνίερρον ζῶον ἡ γὰρ ὥς μά- λιστα γὰρ ὁ χεύει δὸν εἰ τὸ σελῶν φθινύσῃς, Suem animal impurum esse æstimant: plerumque enim coire videtur cum Luna decrescit.* g) *Ἡ ὕς ἐ τῶν ἰδίων τέκνων ὑπὸ τὴ λαμαργίας ἀφειδῶς ἔχῃ· καὶ μὲν τοῖ καὶ ἀνδρώπῃ σώματι ἐντυχῶσα ὅτε ἀπέχεσθαι, ἀλλ' ἐδίψ. Ταύτη τοῖ ἐμίσησαν Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον ὡς μίαν ἐ πάμβορον, Sus præ voracitate ne propriis fætibus parcat; & cum in humanum corpus incidit, non abstinet, sed illud mandit. Proinde Ægyptii hoc animal oderunt, ut pollutum & omnivorum.* h) *Ἡ ὕς ἐ τῶν ἰδίων τέκνων ὑπὸ τὴ λαμαργίας ἀφειδῶς ἔχῃ· καὶ μὲν τοῖ καὶ ἀνδρώπῃ σώματι ἐντυχῶσα ὅτε ἀπέχεσθαι, ἀλλ' ἐδίψ. Ταύτη τοῖ ἐμίσησαν Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον ὡς μίαν ἐ πάμβορον, Sus præ voracitate ne propriis fætibus parcat; & cum in humanum corpus incidit, non abstinet, sed illud mandit. Proinde Ægyptii hoc animal oderunt, ut pollutum & omnivorum.* h) Herodotus, ante alios; *Τὴν Αἰγύπτιον ὡς μίαν ἐ πάμβορον, Sus præ voracitate ne propriis fætibus parcat; & cum in humanum corpus incidit, non abstinet, sed illud mandit. Proinde Ægyptii hoc animal oderunt, ut pollutum & omnivorum.* h) Herod. l. 2. c. 47. *bitrantur; quam si quis vel transeundo contigerit, abit immersum se flumini cum ipsis vestimentis. Eoq; Subulci soli indigenarum Ægyptiorum in templum nullum ingrediuntur. Nemo filiam eis nuprum dat, aut eorum filiam ducit: sed subulci inter se filias dant accipiuntque. Plenilunio tamen Lunæ & Libero sues immolant; extremam caudam, lienem, & omentum adipe alvi operiunt ac igni adolent: reliquâ carne Plenilunii die vescuntur; alio die non gustant.* i) *Galatæ Pessinuntii* i) Pausan. Attic. p. 340. *etiam ὧν ἔχ ἀπὸ μόρῃ, sues non attingunt: quia Attes, ut ajunt, ab*

a) Orat. V.
p. 332.

apro interemptus. Aliam abstinentiæ istius rationem reddit *Julianus Aug.* (in oratione a) ibidem habitâ) quum Pessimuntia Matris Deum sacra restituisset.

b) Herod. 2.

38.

c) (lb. c. 153.)

d) Suprà, p. 206.

e) Chæremon,
ibid.

f) Deut. 17.1.

g) Philo de
Victimis, ini-
tio.

Ut ritè offerretur animal, non modò *Mundum* esse debuit; sed etiam *Immaculatum*. Ægyptii b) boves mares Epaphi esse censent (c) Apis autem est Græcâ linguâ Epaphus) ideòq; bovem explorant: ac si pilum in eo nigrum vel unum viderint, nequaquam mundum censent. Exquirunt autem sacerdos ad id constitutus, pecude cum stante, tum resupinata; linguâ etiam exertâ: inspicit & caudæ pilos: si sit omnimodo mundus, notat eum byblo cornibus alligato; deinde terrâ sigillari applicatâ, annulum imprimit: & sic abducitur victima. Qui non signatum immolat, morte punitur. Ægyptios boves, non nisi Rufos, immolare d) diximus. Οἱ Σφραγισαί, Sigillatores dicebantur sacerdotes isti. Servius, ad illud Virgilii — lectas de more bidentes. De more, inquit, scilicet antiquo; omnibus noto: id est, ne habeant caudam aculeatam; ne linguam fissam; ne aurem nigram. De hac re, Chæremon, apud Porphyrium, Ægyptii, inquit, e) καὶ τῶν ἄλλων σὺν ἀσυκοφαντητὸν ἐποιοῦντο ὡς θείῃσιν, alia etiam (præter immunda animalia) non sine eorum criminatione, recusant; οἷον τῶν βοῶν τὰς θηλείας παρητέντε· τῶν δὲ ἀρρένων ὅσα δίδυμα, ἢ κατὰ σπιλα, ἢ ἐτερόχρσα, ἢ ὡς θάλασσαν τῇ μορφῇ, ἢ δεδαμασμένα, (ὡς ἤδη καθωσιωμένα τοῖς νόμοις) ἢ ἐτερόφθαλμα, ἢ πρὸς ἀνθρώπων εὐφρανέοντα, Boves scilicet fæminas; & marium quotquot Gemelli, aut Maculosi, aut coloris diversi, aut deformes, aut domiti (utpote jam laboribus consecrati) aut oculo privati, aut Hominum (vel Deorum suorum) similitudinem ferentes. Μυρία δὲ ἄλλα ὡς θειότητες εἰς τὰ περὶ αὐτὰ τέχνης τῶν καλεσμένων Μοχοσφραγιστῶν, ἄλλοι σιωπάζουσιν περὶ αὐτῶν βιβλιακῶν, Infinite sunt huiusmodi observationes; & libri conscripti sunt de illorum arte qui Victimarum Sigillatores vocantur. Ista Animalium vitia non sunt Ebraicis adeo dissimilia.

βδέλυγμα ἔστιν, abominatio est f) Bos & ovis in quo est macula aut quidpiam vitii. Ὁλόκληρον corpore integrum oportet esse, & ἀμωμον vitio carens. g) Τοσαύτη γὰρ ἔστι πρόνοια, &c. Tanta igitur est cautela & offerentium victimas & sacrificorum, ut sacerdotum peritissimi ab extremis pedibus scrutentur tam partes omnes conspicuas quàm quæ ventre feminibusq; celantur, ne vel minima labecula lateat.

lateat. Quod in aperto non est, sed in intestinis, & intuenti non discernitur, pro vitio non habetur.

Lex est a) *Qui obtulerit victimam pacificorum Domino, vel vota solvens, vel sponte offerens tam de bobus quam de ovibus, Immaculatum offeret, ut acceptabile sit: omnis macula non erit in eo. Si cecum fuerit, si fractum, si linguam fissum (τυφλὸν, ἢ σιωπετριμύχρον, ἢ γλωσσότμητον) si papulas, aut scabiem, aut impetiginem; (ἢ μυρμηκιάωντα ἢ ψωραγιῶντα: ἢ λεχλεύας ἔχοντα) non offeretis ea Domino, nec adolebitis ex eis super altare Domini. Bovem & ovem aure & caudam amputatis (ὠτότμητον καὶ κολοδόκηρον) voluntarie offerre potes; Votum autem ex eis solvi non potest. Omne animal quod vel contritis, vel tufis, vel scetis ablatisq; testiculis est (Θλαδίαν, καὶ ἐκτεθλιμμένον, καὶ ἐκτομίαν, καὶ ἀπεσπασμένον) non offeretis Domino. Et in terrâ vestrâ hoc omnino ne faciatis. Ejusmodi Vitia aliquot corporalia paulò b) antea recensentur, quæ Hominem à Sacerdotii functione arcant. Verùm Magistri ajunt, recensiones illas non omnia vitia explicare, sed esse tantum vitiorum exempla: Et quidem quinquaginta faciunt quæ tam Sacerdotes quam Victimæ vitiabant; præter alia quàm plurima quæ vel hominem tantum, vel animalia tantum spectabant. Cætera, quæ in Misnâ habentur & in Gemarâ Babyloniâ, recitare longum esset.*

Sacerdotes.

Sacerdotes Ægyptii (c) *Θεοσεβέες πεισιῶς ἔόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων, omnium mortalium longè supersticiosissimi) rem religiosisissimam existimârunt Munditiem. Hinc 1 Circumcisio, 2 Tonsura, 3 Lavatio quotidiana; hinc 4 Vestitus 5 Victusque singulares; hinc 6 Purificationes, id genus alia.*

De utriusque Gentis Circumcisione d) differuimus: Ægyptii e) *τὰ ἀνδρῶν περὶ τὸν ὄμφαλον) καθαρὸν τὸ εἶναι, περιτμῶντες καθαρὸν εἶναι ἢ εὐπρεπέστερον, Virilia circumcidunt Munditie causâ, pluris facientes se mundos esse quàm decoros. Philo Judæus, inter alias Circumcisionis Judaicæ causas, hanc exhibet; f) τὴν δι' ὅλης τῆς σώματος καθαρότητος πρὸς τὸ ἀρεστότερον τὰς ἱερωμένης παρ' ὃ καὶ ἔσονται τὰ σώματα προσεξάλλοντες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ τῶν ἱερέων ὑποσυνάγεται, ὅτι καὶ ὑποτέλλει καὶ θείξει ἐπὶ προδίας ἕντα τῶν ὀφθαλμῶν*

a) Levit. 22. 27

223

237

248

b) Lev. 21. 22.

c) Herod. l. 2. c. 37.

§. I.

d) supra p. 23. e) Herodot. lib.

f) De Circumcis. p. 625. c.

- των καθαρεύειν, *Uti totum corpus sit purum; & sacerdotalibus officiis congruens. Quam ob causam, Sacerdotes Aegyptii etiam radunt corpora; ne quid sordis hæreat sub pilis, vel sub præputiis, quod munditiei officiat. Lavandi, circumcidendi, radendi eadem est causa; ne sordibus polluantur.* Chæremon, apud a) Porphyrium, *Εἰ δὲ ποτε συμβαίῃ καὶ ὀνείρωται, ὡς ἀρχαῖα ἀπὸ καθάρου λυγρῶ τὸ σῶμα, Si fortè in somnis (eruptione seminis) polluerentur, statim se lavacro purgant.* Cui planè geminum illud Mosis, b) *Vir de quo egreditur semen coitus lavabit aquâ omne corpus suum, & immundus erit usque ad vespèram.* Toto illo capite de Seminis immunditie agitur.
- c) Deut. 23. 10. *Alibi, c) Si fuerit inter vos homo qui nocturno pollutus sit somnio, ad vespèram lavetur aquâ.*

- Ex singulari quâdam Circumcisionis Sanctitate inolevit opinio Incircumcisos fuisse immundos; adeoque non tantum à Conjugio, aut Concubitu, sed etiam ab omnimodâ consuetudine cum exteris abstinendum esse. De Judæis d) modò diximus. At verò, etiam Josephi Patriarchæ temporibus, *ὅτι ἐδιδύαντο οἱ Αἰγύπτιοι συωεθίην μὲν τῶν Εβραίων ἄετις.* e) *Βδέλυγμα γάρ ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις, Aegyptiis illicitum fuit comedere cum Ebræis, & profanum putant huiusmodi convivium.* De iisdem f) Herodotus: *ὅτι ἀνὴρ Αἰγύπτιος ὅστις γυνὴν ἄνδρα ἑλλῶνα φιλήσῃ ἐν τῷ σώματι ὁδὲ μαχαίρῃ αὐτὸς ἑλλῶνα χεῖρῃ, ὁδὲ ὀβελοῖσι, ὁδὲ λέβητι, ὁδὲ κρέως καθαρεύει βροὸς Ἀετὶ τετραμμένη ἑλλῶνικῇ μαχαίρῃ γεύσει, Nemo Aegyptius Aegyptiave viri Græci aut os suaviatur, aut cultro, aut veru, aut ollâ illius utitur; aut purâ bovis carne cultro Græco incisâ vescitur.* Pythagoras g) *ut cum Aegyptiorum Prophetis congregi posset, per eos circumcisos fuit.* h) *Ἀγνεύσαντας γὰρ ἑδὲ προσιέναι, καὶ πολλῶν ἀποχομένων. Καὶ τὸ ὡς περ κοινὸς τῶν καὶ Αἰγυπτίων ἱερῶν θεσμός ἐστιν, Qui enim illos accedebant, sese prius purgare, & à multis abstinere oportuit. Mos iste apud omnes Aegypti sacerdotes receptus est.* i) *Τῶν ἐξωπικῶν τὴν θρησκείαν ὁδὲνὶ συωεθίην, Nemini cultus extranei convivabant.* k) *Οἱ γὰρ ἐν τοῖς ἀσεβεστάτοις ἐπίθεντε πλεῖν ἀπὸ Αἰγύπτου διὰ λαβάρους ξενικὰς τευφὰς καὶ ἐπιτηδύματα, Quinetiam ex Aegypto navigare pro re impiissimâ habuerunt, caventes sibi à luxu & moribus Exterorum. Nimirum ista περὶ τὴν εἰς ἰδίότης, propria vivendi ratio, & à negotiationibus Exteris abstinentia, quam Judæis attribuit l) Josephus, etiam apud Aegypti-*

os in more fuit. Sanè Ægyptus a) *Terra suis contenta bonis,*
non indiga Mercis.

a) Lucan. l. 8.

b) *Sacerdotes Deorum alibi sunt comati; in Ægypto derafi. Apud alios homines more receptum est ut in Luctu capita tondeantur ab iis quos potissimum is attingit; at Ægyptii in morte suorum sinunt capitis barbaeque pilos crescere, quum alioqui rasi fuerint.* c) *Οἱ ἱερεῖς*
ἔυρευν) πᾶν τὸ σῶμα Διὰ τρίτης ἡμέρης, ἵνα μήτε φθεῖρ, μήτε τι
ἄλλο μυσαρὸν μηδὲν ἐγέλινται (Οἱ ἱερεῖς πᾶσι τῆς θεῆς, Sacerdo-
tes tertio quoque die totum corpus eradunt, ne pediculus aut alia sordes
Deos colentibus creetur. Anubis (apud Juvenal.)

§. II.

b) Herod. 2. 36

c) Ibid. 37.

--- d) *Grege linigero circumdatur, & grege calvo :*

d) Satyr. 6.

v. 534.

& Martialis fidis sacerdotes vocatur -- e) *Linigeri calvi sistrataq; turba.*

e) L. 12. Epigram. 29.

Lex Mosaica iussit, ut ad initiamentum f) *Levitæ radant omnes pilos carnis suæ; cumq; laverint vestimenta, mundi sint : Ut ad purgationem, g) Leprosus radat omnes pilos corporis, & lavetur aqua : Ut expleto voti tempore, h) Nazareus radatur ante ostium Tabernaculi, & casaries comburatur : Ut Sacerdotes i) Comam capitem suorum non nutriant; neque k) Sacerdos Maximus comam capitis sui nutriat.*

f) Numer. 8. 7

g) Levit. 14. 8.

h) Num. 6. 18.

i) Lev. 10. 6.

k) 21. 10.

Ita Chaldaica Paraphrasis; rectius quàm Græca, *Τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιθαρώσετε*, aut Vulgata, *Capita vestra nolite nudare.* Crines promissi eâ lege interdicti sunt. Sacerdoti Ebræo, vicem sacram obeunti, neque rasum caput, neque intonsum erat. Ezechiel de sacerdotibus Templi Secundi, l) *Caput suum non radent, neque comam*

l) Ezech. 44. 20.

nutrient : sed tondentes attondent capita sua. Ita Vulgata, juxta Ebraicam. Discrepant LXX, *τὰς κόμας αὐτῶν ὃ ψιλῶ (8σι, καλύποντες καλύψουσιν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, comas suas non ad pressum, tondebunt : operientes operient capita sua.* Magis Syrus, *Capita sua ne tondeant, & cincinnos suos ne nutriant, sed omnino radent capita sua.* Quod de non nudandis capitibus habent interpretes, Ebræorum placitis non convenit. Lex est de Nazaræis, m) *Novacula non transibit super caput ejus, usque ad complementum dierum quibus consecratur Domino.* Tempus illud, ex more recepto, nunquam erat XXX diebus brevius : unde Magistri colligunt, Comam Sacerdotis, ultra XXX dies nutritam, illum functioni imparem reddere, donec tonderetur. Sacerdos Summus, cujus functio assidua, qualibet Sabbati vesperâ æque tondebatur circumquaque.

m) Num. 6. 5.

Sacerdotes Ægyptii, n) *λᾶν) δις τὴν ἡμέραν ἐκάστην ὕδατι ψύ-*

§. III.

n) Herod. 2. 37

E c

χρῶν

a) Porphyr.
loc. cit.

b) *suprà*, p. 198

c) Exod. 30. 18.

d) I. Reg. 7. 23.

e) Misna. tit.
Sanhedrin,
6. 9. §. ult.

f) Initio Vitæ
sue.

g) Herodot. 2.
37.

h) S. Marc. 7. 3.

§. IV.

i) Herod. 2 37.
Ibid.

k) Metamor.
l. 2. p. 153.

l) Apolog.
p. 506.

χρῶ, ὃς ἐκάστης νυκτός, quotidie lavantur frigida, bis interdiu, bis noctu. Charemon, a) Τρις ἡμέρας ἀπελθόντες ψυχρῶ, ἀπὸ τε κοίτης, καὶ πρὸς ἀρίστη, καὶ πρὸς ὕπνον, Ter unoquoque die se frigida abluunt, a lecto, ante prandium, & cum dormitum eunt. De Baptismo Ebraeorum b) diximus. Ad Sacerdotum munditiam, c) *Facies Labrum aeneum ad lavandum. Et missa aqua lavabunt in ea Aaron & filii ejus manus suas ac pedes, quando ingressuri sunt Tabernaculum.* Sacerdotes nudis pedibus in Templo ministrabant. Solomon ad instar hujus Labri d) *Mare aeneum multo capacius fabricatus est.* e) *Non erat necesse ut sacerdotes ceteri sacerdotem, in immunditie suâ sacra obeuntem, in Forum deducerent; sed sacerdotes, qui per ætatem nondum ministerio sacro pares erant, eum extra Atrium, protraherent, & cerebrum ejus fustibus elidebant; singulari scilicet zelotarum jure.*

Ἡμερῶ βαπτισαὶ dicti sunt apud Judæos, qui religionis causâ quotidie lavabant. Banus autem Eremita ille, cujus ζηλωτής f) Josephus, ψυχρῶ ὕδατι τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα πολλάκις λῦεσθαι πρὸς ἀγνείαν, purificationis causâ, frequenter interdiu & noctu se frigida abluere solebat.

Ægyptii g) ἐκ χαλκίων ποτηρίων πίνουσι, Δρασμέωντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἔχ' ὁ μὲν, ὁ δ' ἄλλος, ἀλλὰ πάντες, Ex poculis abe-neis potant, singulis diebus ea extergentes: non eorum aliquot, ali-quot etiam non, sed universi. h) Omnes Judæi, nisi crebrò laverint manus, non manducant, tenentes traditionem Seniorum: & à foro nisi baptizentur, non comedunt: Et alia multa sunt quæ tradi-ta sunt illis servare; ut βαπτισμὸς ποτηρίων, καὶ ξυστῶν, καὶ χαλ-κίων, καὶ κλινῶν, lotiones poculorum, & urceorum, vasorumque aeneorum, atque lectorum. Vasa ærea, si polluta crederentur, ab-luebantur; testacea frangebantur. Recumbentes in Lectis, cibum sumebant in tricliniis.

Ægyptii i) vestimenta Linea ferunt semper recens abluta, huic rei maximè vacantes. Sacerdotes autem vestem tantummodo Lineam gestant, & calceos byblicos: neque illis fas est aliam vestem, aut alios calceos induere. k) Apuleius, Zachlan Ægyptium pro-phetam Linteis amiculis intectum, pedesq. palmeis baxeis indutum, & adusque derafo capite, producit in medium. Alibi, l) Lana, ait, Orphei & Pythagoræ scitis; profanus vestitus est: sed mundissima Linæ seges

seges indutui & amictui sanctissimis Egyptiorum Sacerdotibus usur-
patur. Cur illi essent *Linigeri*, disquirat Plutarchus, quem a) *Initio de*
adeas. Ex Platone, b) Cicero: *Color albus præcipue decorus* *Iside.*
Deo est, tum in cæteris, tum maxime in textili. Apud omnes gentes, p. 339. b) *De Leg. 2.*
Niveus color Sacris proprius.

De Ebraicis lex est, c) *Filiis Aaron parabis* *χιτῶνας, καὶ ζώνας,* c) *Exod. 28.*
καὶ κισδῶρες, tunicas lineas, & baltheos, & tiaras. d) *Et facies* *ὡς ὅρα* 40.
ἀνὴρ λινῶν femoralia linea. Quatuor istæ Vestes, Sacerdotibus sacra, d) 42.
obeuntibus gestandæ (alio enim tempore τὰς ἰδιωτικὰς plebeiis in-
dui solebant) Albæ fuerunt, ex Lino contextæ. *Femoralia* erant brac-
cæ, sive subligacula, quibus femora & pudenda velabantur, nullibi
scissurâ disjuncta, prope axillas constricta genua attingebant. *Tu-*
nica, sive camisia, talaris erat; e) *nam arcta, & strictis manicis, ut nul-* e) *Hieronym.*
la omnino in veste esset ruga. Cingulum, sive *Baltheus*, cingebat, *epist. 128. ad*
tunicam multoties circumplicatum, cum esset circa 32 cubitos lon- *Fabiolam.*
gum, latum verò circa tres aut quatuor digitos. *Tiara*, sive *Pileus*,
erat tela 16 cubitos longa, multis voluminibus caput circumplicans
in formam *Galeæ*, & in occipitio redimiculo constricta.

De Sacerdote Summo dicitur, f) *Tunicâ lineâ vestietur; femi-* f) *Lev. 16. 4.*
nalibus lineis verenda celabit; accingetur zona linea; cidarim lineam
imponet capiti. Hæc enim vestimenta sunt sancta. Quatuor ista
indumenta Summo Sacerdoti cum cæteris communia erant; (nisi
quòd hujus baltheus accuratior, & pilei plicatura aliquantò discre-
paret) quibus solis ille semel in anno usus est, cum piaculare sacrum
in adytis faceret. Præter istas, Sacerdos Summus vestes habuit pro-
prias, quibus munus sacrum (excepto Expiationis festo) semper obi-
it. g) *Sacerdos Summus in octo vestibus ministrabat; Gregarius qua-* g) *Misna tit.*
tuor; in Tunica, & Femoralibus, & Tiara, & Balttheo: Sacerdos Sum- *Joma, c. 7. §. 5.*
mus his addidit Pectorale, & Ephod, & Pallium, & Laminam. Pectora-
le, quod *Rationale* *Judicii.* *Ephod*, ἑπώμις, amiculum humerale, h) *h) Joseph. An-*
τὸν βάρθολομῶν πηχυαῖον mensuræ cubitalis, cui circa medium pectus *tiq. 3. 8.*
aderat *Rationale*, i) *ἡ δὲ μέγεθός τοῦ ἐφωδὸς* mensuræ palmaris. *Hya. i) Ibid.*
cinthinum *Pallium* erat tunicæ operculum, cum tintinnabulis & ma-
lis Punicis. *Lamina aurea*, in quâ Tetragrammaton inscriptum,
erat, ad tiaram vittâ hyacinthinâ astringebatur, quæ k) *Corona sa-* k) *Exod. 39. 39.*
cra & diadema vocatur. Princeps Sacerdotum adyta ingressus
vestes *Albas*, alibi *Aureas* *ποικίλας* auro & coloribus variegatas, ge-
stabat.

S. V.

a) De Abstin.
l. 4. §. 6.

b) Θεωρητικ.
p. 692. b. & 696.
d. Euseb. hist.
l. 2. c. 17.

c) Plutarch.
Sympos. l. 8.
Q. 8. p. 729. a.

d) Lev. 10. 8.

e) Lev. 22. 25.
f) In Malach.
l. 7.

g) L. 2. c. 37.

h) Plutarch.
Symp. p. 730. c.

In fragmento egregio Chæremonis Stoici (ἀνδρὸς Φιλαλήθους τε καὶ ἀκριβοῦς, viri veracis & acurati) de Sacerdotum Ægyptiorum institutis (quod conservavit a) Porphyrus) hæc de eorum victu. Δίαιτα λιτὴ καὶ ἀφελής. Οἶνος γὰρ οἱ μὲν ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγούοντο, Victus tenuis est & simplex. Vinum alii omnino non bibunt, alii parcissimè degustant. Pane neutiquam utuntur purificandi temporibus; aliis cum byssopo concisum comedunt. Oleo multum abstinent: plurimi in totum; & si quando cum oleribus utantur, pauxillum adhibent quod gustum mitigare possit. Philo, b) de Judæis θεωρητικοῖς (quos Therapentas vocat) qui in Ægypto circa Mareotem degebant; dicit eos à vino penitus abstinuissè; neque carnes ullas degustasse; ad potam, aquâ solâ usus esse; neque ad panem aliquid condimenti adbibuisse, præter sal atque byssopum. Sacerdotes c) Ægyptii, ἀγούοντες δὲ καὶ τὸν ἄλλα φάγασιν, in purificationibus suis etiam salem vitant.

De vino Moses; d) Dixit Dominus ad Aaron, Vinum, & omne quod inebriare potest, non bibetis tu & filii tui quando intratis in Tabernaculum, dum stolam feretis. Rursus Chæremon: Τῶν μὲν ἐκ τῶς Αἰγύπτου γιννομένων βρωμάτων τε καὶ ποτῶν ὧς θέρμις καὶ ἀπλεότῶν δὲ καὶ αὐτὴν τὴν Αἰγύπτου, ἰχθύων τε ἀπείχοντες πάντων καὶ τετραπόδων, ὅσα μώνυχα, καὶ πολυχιδῆ, καὶ μὴ κερασφόρα: πτερυγίων δὲ, ὅσα σαρκοφάγα, Nefas erat gustare cibos aut potiones quæ extra Ægyptum nascebantur: ex iis verò quæ protulit Ægyptus, Piscibus omnibus abstinebant; & Quadrupedibus, quotquot ungulas solidas haberent, aut multifidas, aut non Cornigeris; & Volucris omnibus carnivoris.

De Pane extraneo Lex est, e) De manu alienigenæ non offeretis panes. f) Hieronymus intelligit Panes propositionis quos (juxta traditiones Hebraicas) ipsi serere, ipsi demetere, ipsi molere, ipsi coquere debebant: & in Sacerdotum usus cedebant.

Piscium meminit Herodotus. g) ἰχθύων δὲ σφί εἴεσι πᾶσαι, Non licet illis gustare de piscibus. Hinc Pythagoræ symbolum; ἰχθύων μὴ γούεσθαι, Pisces ne gustato. h) Homerus non tantum Græcos à piscibus abstinentes facit, etiam cum ad Hellespontum castra haberent; sed neque delicatis Phœacibus, aut Prociis luxuriosis (utrisque insularis) cibum è mari petatum proposuit. Et Ulyssis socios eadem necessitas, & ad piscandum, & ad cadendum Solis boves adegit. Non

itaque apud Ægyptios solum, aut Syros, sed etiam apud Græcos erat ἀγνείας μέγ & ἀποχή ἰχθύων, sanctimoniam pars, abstinere à Piscibus.

a) Piscis adhuc illi populo sine fraude natabat,
Ostreaque in conchis tuta fuere suis.

a) Ovid. fast. 6.
v. 173.

Julianus Imperator, b) in Matris Deorum sacris, illicitum esse, ait, ἰχθύων ἀπασιν χερσὶ, ullo piscium genere vesci: κοινὸν δὲ εἶναι τὸ καὶ πρὸς Αἰγυπτίους, est autem id cum Ægyptiis commune. Duas abstinentiæ causas comminiscitur; tum quòd pisces Diis non sacrificantur; tum quòd illi in profundum demersi, cælum non respiciant.

b) Orat. V.
p. 330.

Μὴ κερῶσθ' ὄρεα non dixit Moses; quia c) Solidas habent ungulas quæ non sunt cornigera. Cum istis comparentur Immunda Legis d) Leviticæ animalia.

c) Plin. l. II.
c. 45.
d) Cap. II.

e) Ægyptii Fabam in terrâ sua nec omnino serunt, nec sponte proveniente comedunt, aut coctam in escam distribuunt: Quin imò Sacerdotes eam ne aspicere quidem sustinent, arbitantes haud mundum illud Legumen esse.

e) Herod. l. 2.
c. 37.

Faba quidem Lege Mosaicâ non interdicitur. Pueri quatuor, inter quos Daniel, in captivitate sua petebant, ut illis f) darentur legumina ad vescendum, & aqua ad bibendum; g) ne polluerentur de mensâ regis; neque de vino potûs ejus. Sanè Ebræis Legumen erat, cibus Lugentium: & h) Patres dicuntur in Vivicomburio Haranis, in morte Abrahami, in Captivitate, Legumina comedisse. Et cum Summo Sacerdoti inter Lugentes versari nefas esset, verisimile est illum etiam legumine abstinuisse. Pythagoras, in Ægypto institutus, Fabæ esum vetuit. Et i) in Eleusiniis precipitur (inter alia) ut à Fabâ abstineant. Apud Romanos, k) Fabam neque tangere (flamini) Diali mos erat, neque nominare: l) Quòd ea putabatur ad mortuos pertinere. Nam & Lemuralibus, jaciebatur Larvis; & Parentalibus adhibebatur sacrificiis. Aliis sacris arcebatur Faba. m) κύαμ & πάσης τελετῆς καὶ παντὸς ἱερῶς ἀπελήλατ'. Φακὴ δὲ πένθ' & πρὸς γορῶν, Faba ab omni festivitate & sacrificio exclusa est; lens luctum presagit.

f) Dan. I. 12,
g) Vers. 8.

h) Eleaz. in
Pirke c. 35.

i) Porphyr.
Abstin. 4. §. 26.
k) A. Gel. l. 10.
c. 15.

l) Festus in F.
m) Artemid.
Onirocr. l. I.
c. 70.

Purificandi ritus vetustior erat Lege Mosaicâ. n) Jacob (con- vocatâ familia) ait, Mundamini, ac mutate vestimenta vestra. Sacerdotes Ægyptii, quando sacrum aliquem cultum erant celebraturi,

§. VI.
n) Gen. 35. 2.

- a) *Suprà*, p. 198 per a) septimanas aliquot se præparabant, & præter ablutiones quotidianas b) παντός μὴ ἐμψύχῃ ἀπέχοντες, παντός ἢ λαχάνων τε καὶ ὀσπρίων, πρὸς ἣ πάντων ἀφροδισίων ἐὼμιλίας γυναικείας ἀρρενθίζον, μὴ γὰρ ἔδὲ τὸ ἄλλον χερόν μετέχον, *Animalibus omnibus abstinent, & ab omni olere & legumine; sed præcipuè à Mulierum consuetudine. Masculula enim venere nullo vitæ tempore utuntur.* Paulò antè de iisdem dixerat; c) πολλοὶ ἢ καθάπαξ τῶν ἐμψύχων, ἐν γὰρ ταῖς ἀγνείαις ἀπαντες, ὅποτε μὴ οἱ ὧν προσίεντες, *Animalibus multi omnino abstinebant; in Purificationibus omnes, adeo ut ne Ovum quidem ederent.* Ægyptiæ etiam d) *primi prohibuerunt μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐν ἱερῶσι, μηδὲ ἀλγύρας διπλὸν γυναικῶν ἐς ἱερὰ ἐσιέναι, cum mulieribus coire in templis, aut illotos ab uxore sacra adire.* Ad Purificationem itaque requirebantur tria; Lavare, Jejunare, in Casto esse.
- Moses, Decalogum à Deo accepturus, e) *Sanctificavit populum: cumq; lavissent, dixit ad eos, Estote parati, & ne appropinquetis Uxoribus vestris.* Ipse in monte f) *Jejunavit diebus quadraginta.* Judæi Orationi jungebant Jejunium, à cibo & potu abstinentes usque ad noctem, cum aut in mœrore essent, aut cum à Domino aliquid impetrare vellent. De Jejunio autem & Ablutione dictum est: De Immunditie lex est, g) *Docebitis filios Israel, ut caveant ab immunditiis, & non moriantur in sordibus suis, cum polluerent Tabernaculum meum.* Sacerdos Davidi panem sanctificatum negavit, h) *nisi Mundi essent juvenes, maximè à Mulieribus.*
- Ab Oriente manavit religio in Occidentem. i) *Eo lavatum, ut sacrificem* k)
- Hæc sanctè ut poscas, Tiberino in gurgite mergis.
Manè caput bis terq; ; & Noctem flumine purgas.*
- Nox dicitur pro nocturno concubitu.
- — — l) *Discedite ab aris
Quæ tulit hesternæ gaudia nocte Venus,*
- Ad Sacerdotum castimoniam attinet; m) *Γαμήσι παρ' Αἰγυπτίοις οἱ μὴ ἱερεῖς μίαν, τῶν δ' ἄλλων ὅσας ἀνέκασθαι θέλωσιν, Apud Ægyptios, Sacerdotes unam uxorem ducunt: alii quot quisque velit.* Lex Mosaica de Sacerdotali matrimonio, n) *Virginem ducet uxorem, puellam de populo suo.* Ex singulari numero colligunt,

ligunt, Uxores binas simul Sacerdoti non ducendas. Nam ex a) ^{a) Ezec. 44. 22} Ezechiele constat, hoc de quovis Sacerdote intelligendum esse; & ^{b) Antiq. I. 3. c. 10.} παρὲνθετικῶς sumenda, quæ tribus versiculis præcedentibus de Sacerdote summo dicuntur. b) Josephus autem de Sacerdote Magno ^{c) Demosth. in Nexram.} accipit: Μόνῳ ἢ αὐτῷ δέδωκε γαμῆν παρθένον, καὶ ταύτῃ Φυλάτῃ, Concessit ei Unicam Virginem ducere, atque eam servare. Neque dissimile jus Atticum de Rege Sacrorum. c) Τῷ γυναικαὶ αὐτῆς νόμος ἔθετο ἄσλῳ εἶναι, καὶ μὴ Πιμενιγυρῶν ἐτέρῳ ἀνδρὶ, ἀλλὰ Παρθένον γαμῆν. Oportebat illius uxorem, non tantum esse Virginem, sed etiam ἄσλῳ civem, id est, de populo suo.

Ad Munditiem etiam referenda sunt interdicta de Heterogeneis. Tam Ebraeis enim quàm Aegyptiis ἐτερογενῆα impura habebantur. ^{d) Lev. 19. 19.} d) Jumentum tuum non facies coire cum alterius generis animantibus. Agrum tuum non seres diverso semine. Veste, quæ ex duobus texta est, non indueris. LXX. Τὰ κτλῶν (8 & κατοχεύ(8ς ἐτεροζύγω· καὶ τὴν ἀμπελῶνά σ8 & καταπέρεις Διὰφορῶν ἢ ἰμάτιον ἐκ δύο ὑφασμένον κίβδηλον ὅκ Πιβαλεῖς σεαυτῷ, Pecora tua non dabis in admissuram animali diversi generis: & vineam tuam non seminabis differentem: & vestimentum ex duobus textum (adulteratum) non injicies tibi. Lex repetita ita se habet. Non seres vineam tuam (mixturis) altero semine; ne & sementis quam sevisti, & quæ nascuntur ex vineâ, pariter sanctificentur, vel polluantur potius (ut Chaldaica, & Maimonides.) Non arabis in Bove & Asino. Non indueris vestimento quod ex lanâ linoque contextum est. Tres itaque heterogeneorum commixtiones vetitæ sunt: Animalium diversi generis (mundi immundi que simul) vel ad coitum, vel ad aratrum, plaustrumve: Seminum diversi generis (in rem cibariam) in eadem vineâ, vel agri parte: Lana & Lini in vestibus. Lana scilicet e) ^{e) supra, p. 218} prophanus vestitus est; sed mundissima Lini seges. Atque commixtiones istæ nunquam non fuerunt immundæ & illicitæ. Est autem quarta heterogeneorum commixtio, ad certum tempus impura, quæ paulatim impuritatem exuit. f) ^{f) Lev. 19. 23.} Quando plantaveritis arborem (cibi) pomiferam, auferetis præputia ejus, poma quæ germinant; tribus annis erunt vobis immunda, nec edetis ex eis. Quarto anno omnis fructus ejus sanctificetur Domino. Quinto anno comedetis fructum ejus; sit vobis proventus ejus. Insitivæ arbores heterogeneæ sunt; earumque fructus

§. VII.

Deut. 22. 19.

v. 10. 11.

a) Lev. 27.31.

b) suprâ, p. 174.

c) Deut. 20.19

d) Plutarch.

Ibid, p. 365. b.

§. VIII.

e) Joseph. c.

Ap. l. 2. p. 1069.

c.

f) Herod. l. 2.

c. 35.

g) Ib. c. 37.

h) Num. 1. 50.

† Ib. 3. 10.

Levit. c. 8.

i) 1. Chron.

24.4.

k) Ibid. 23. 4.

l) Chær. apud

Porphy. l. 4.

§. 6.

ctus per tres annos impurus est, & penitus destruendus; anno quarto, Deo dicatus, vel edendus, vel redimendus, instar a) *Decimarum secundarum*; quinto demum, profunt Domino. Adeo gradatim evanescit immundities. Non aliter licet conjugia cum alienigenis immunda sint, tamen Profelytorum Ægyptiorum, & Idumæorum b) *liberi, in tertia generatione, venient in Ecclesiam Domini*. Inter Bellicas, Lex est de c) *Arbore fructiferâ, in obsidionales machinas non succidendâ*. d) *καὶ τοῖς ὅσπερ σεβομένοις ἀπαγορεύει δένδρον ἡμερὸν ἀπολλύειν*: *Etiam Osiridis cultoribus interdicitur arborem hortensem perdere*.

Jus Sacerdotii apud Ægyptios à Græcanico plurimum discrepabat. e) *Nemo Ægyptiorum Diis sacrificat præter Sacerdotes*. Illic f) *nulla Mulier Dei Deæve Sacerdos est, sed Viri Deorum omnium Dearumque*: g) *ἱερεῖς ἦν ἕκαστος τῶν θεῶν, ἀλλὰ πολλοὶ, τῷ εἷς δὲ ἄρχιερεὺς. Ἐπεὶ δὲ ἡς ἀποθανῇ, τέτταρς ὁ πᾶς ἀντικαθίσταται*, *Neque unicus est Sacerdos singulis Deorum, sed multi; quorum unus est Summus Sacerdos. Ubi quis Sacerdotum defunctus est, ejus filius surrogatur*.

Non autem dissimile fuit Sacerdotum jus apud Ebræos. Aaronicæ familiæ commissum est Dei Opt. Max. sacerdotium; Levitis cæteris Ministerium sacrum; perpetuâ successionis serie. h) *Levitas constitue super Tabernaculum*. † *Aaron & filii ejus custodient Sacerdotium*. Ipse Aaron ex* Lege Summus Sacerdos; ad cujus posteros masculos dignitas illa, jure hæreditario, transmissa est: Nepos ex filiâ, non aliter ac filia, sacerdotio arcebatur. A binis Aaronis filiis, binæ fuerunt familiæ Sacerdotales, *Eleazaridarum* atque *Ithamaridarum*. Moses singulas in IV Classes divisisse dicitur, ut essent omnino VIII; & qualibet hebdomade, per vices adessent sacris. Alii tradunt XVI Classes fuisse sub Mose, id est, singulis VIII: & Davidem regem in Ithamaridis nihil innovasse; sed unaquâque Eleazaridarum in binas tributâ, XXIV i) *Classes* constituisse. Ab eodem k) *instituti sunt ex Levitis ἐργασίῳ, in ministerium domus Domini; Γραμματεῖς καὶ Κεῖται Scribe & Judices, Πυλωροὶ Janitores, & Αἰνῶντες τῷ Κυρίῳ ἐν ὀργάνοις, Psalta canentes Domino in Organis*. Verum ista non sunt hujus seculi.

Apud Sacerdotes Ægyptios, l) *σύμβολον ἡν ἕκαστος τῷ τάξεως ἐμφανικόν, ἡν ἔλαχεν ἐν τοῖς ἱεροῖς· πλείους γὰρ ἦσαν αἱ τάξεις, Ἰνικνι-*

nicuique symbolum erat insigne ejus ordinis quem in sacris sortitus est :
Multi enim erant eorum Ordines. Recensentur a) Περὶ Φῆται, Ἱε- a) Ibid. §. 8.
ροπολισαί, Ἱερογγραμματοῖς, ὀρολόιοι, Παστοφόροι, Νεωκόμοι, alii-
que ἑταίροι τοῖς θεοῖς de quibus, eorumque symbolis, ad seculum
proximum.

Sacerdotes Ægyptii b) dicunt, Duo sibi à Regibus ab initio §. IX.
præcepta fuisse, τὴν τε τῶν Θεῶν θρησκείαν, καὶ τὴν σοφίας τὴν ὀπι- b) Joseph. c.
μέλειαν, Cultum Deorum, & Sapientiæ studium. Illi itaque c) Ap 1. 2. p. 1069
ἀπειπάμφοι πᾶσαν τὴν ἄλλαν ἐργασίαν καὶ πόρεας ἀνθρώπων, c) Char. loc.
ἀπέδοσαν ὅλον τὸν βίον τῇ τῶν Θεῶν θεωρίᾳ, Renunciantes omni oc- citat.
cupationi & negotiationibus humanis, per totam vitam contempla-
tioni rerum divinarum se tradebant. Inter simulacra Deorum semper
versabantur. Ex habitu gravitas : incessus equabilis, aspectus stabi-
lis, risus rarus, manus semper intra vestem. d) Ibid. §. 8.
de retinendis moribus Patriis. Noctem destinabant ad Cœlestium
observationem, aliquando ad purificationem ; Diem ad Deorum
cultum ; quotidie ter quaterve illos Hymnis celebrantes, manè &
vesperi, ipso meridie & post meridiem. Reliquum tempus in specu-
lationibus Arithmeticis Geometricisque occupati erant, semper ali-
quid elaborantes atque adinvenientes, ὡς τὴν ἐμπειρίαν in
rerum exploratione versati.

Nobilissimum autem eorum inventum fuit Immortalitas Ani-
mæ; ita ut de Vitâ spem aliquam haberent, etiam post hujus vitæ in-
teritum. e) Πρῶτοι τόνδε τὸν λόγον Αἰγύπτιοι εἰσι εἰπόντες, ὡς ἀν- e) Herod. 2.
θρώπων ψυχὴ ἀθάνατος ἐστίν, Ægyptii primi fuerunt qui dicerent Ani- 123.
mam hominis esse Immortalem. Cum verò ratiocinatione suâ nihil
magis de Animâ Hominis, quàm de Bestiæ, assecuti fuerint; existima-
bant Animas de hominibus in Bestias; de bestiis in homines transi-
re. f) Τὸ σῶμα καταφθίνοντ, ἐς ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον f) Herodot. ib.
ἐσδύειν, Corpore defuncto, in aliud atq; aliud corpus genitum, migrare
Animam. Verùm de Animâ, atque de Inferis, ad Sec. XI.

Ebræorum autem veterum sapientia in sui Juris prudentiâ po-
sita erat. Dixit Dominus ad Aaron, g) Præceptum est in generatio- g) Lev. 10. 10.
nes vestras, & ut habeatis Scientiam discernendi inter Sanctum & Pro-
phanum, inter Pollutum & Mundum ; & ut Doceatis filios Israel omnia
legitima mea, quæ locutus est Dominus ad eos per manum Moysi. De
statu post Mortem illi minùs erant solliciti. Eâ de re, V. Cl. Hugo-

a) De Verit.
Relig. Christi.
l. 2. §. 9.

nis Grotii verbis uti liceat. a) *Moses in religionis Judaicae institutione, si diserta Legis pacta respicimus, nihil promisit supra hujus vitae bona, terram uberem, penum copiosum, victoriam de hostibus, longam & valentem senectutem, posteros cum bonâ spe superstites. Nam si quid est ultra, id umbris obtegatur, aut sapienti ac difficili ratiocinatione colligendum est: quæ causa fuit, cur multi, qui Legem Moysi sequi se profiterentur, ut Sadducei, spem omnem de bonis post hanc vitam adipiscendis projicerent.* Vide Exod. c. 23. v. 25, &c. Levit. c. 26. v. 3, &c. Deuter. c. 7. v. 12. &c. totumque caput 28. Adde Hebr. c. 8. v. 6.

Jam verò ad Novi populi πολιτείαν nos recipiamus.

Ebraorum Regimen.

b) Deut. 33. 4.

c) De Vitâ Mo-
fis, l. 3. p. 527. a
d) Clem. Alex.
Strom. 1.
p. 343. c.

e) In Vitâ
Malchi Ere-
mitæ.

f) c. Ap. l. 2.
p. 1071.

g) Exod. 18. 14

POST migrationem ex Ægypto Moses, per 40 vitæ suæ annos, summæ rerum Ebraicarum solus præfuit, populumque Jure Regio gubernavit. Neque defuit Regis nomen. Nam inter Benedictiones dicitur, b) *Legem præcepit nobis Moses, hereditatem Ecclesiæ Jacob; & fuit Rex in Jeshurun, id est, in Israel;* Ut Targum Onkelos, & versio Syriaca: atque ipsum Mosem hîc Regem in Jeshurundici volunt plerique tam Judæorum, quàm Christianorum. Philo c) Mosem, appellat ὁ βέλτερος βασιλεὺς καὶ νομοθέτης, Optimū Regem & Legislatorem. d) Ille cū circumcideretur, nomen habuit Joakim, à parentibus impostum: Moysis nomen dedit Regina, cū eum ex aquâ sustulisset: Μοῦς enim Ægyptiacè aqua dicitur. Ἐχεν ὁ καὶ τρίτον ὄνομα ἐν ἑβραῶν καὶ τὴν ἀνάληψιν (ὡς φασιν οἱ μύσται) Μελχι, Habuit autem tertium quoque nomen in cælo, post Assumptionem ejus (ut dicunt Mystæ) Melchi (Rex.) S. Hieronymus, e) *Erat quidam senex, nomine Malchus (quem nos Latine Regem possumus dicere) Syrus natione & lingua.* Hesychio μάλχ (non μάκκ) βασιλεὺς.

Moses autem licet ex se uno penderent omnia, non sibi tamen sed Numini summam rerum potestatem detulit, & quæcunque gerebantur, Dei judicio geri professus est. De instituto hoc scitè Josephus, f) *Cū, inquit, aliæ gentes potestatem reipublicæ Monarchiis, aliæ Oligarchiis, aliæ Democratiis commiserint; Legislator noster, nihil horū intendens, Θεοκρατίαν (ut verbo utar) declaravit Rempublicam, Soli Deo maxime imperium & potestatem attribuens.*

Aliquandiu Moses g) *solus Judiciis præfuit: post Legem autem*

tem in Sinai datam duæ erant Judicum constitutiones; altera, Statione XII, ex consilio Jethronis; altera, Statione XIII. Jethro a) *venit ad Mosem ubi castrametatus est in monte Dei*, sive b) *in Horeb*, qui mons idem est cum Sinai, aut ejusdem jugum (Res hæc in Exodi libro per anticipationem narratur.) Ex illius monitu, Moses c) *elegit viros potentes ex omni Israel, & posuit eos Principes super populum, Principes mille, Principes centum, Principes quinquaginta, & Principes decem: & illi judicarunt populum omni tempore: sed causam Difficilem referebant ad Mosem.* Cum verò d) 600000 virorum ex Ægypto decessisse tradantur, mirandum facit Geniara horum Judicum numerum. e) *Chiliarchæ fuerunt 600: Centuriones 6000: Pentecontarchi 12000: Decani 60000: ita conficitur numerus Judicum 78600.* Ingens iste numerus inmane quantum à f) Josepho auctus est. Rationi autem magis competit Recentiorum sententia; qui g) Abulensem sequuti, Magistratus illos ex Familiarum, non ex Personarum numero denominatos intelligunt.

a) Exod. 18. 3.
b) Deut. 1. 6.

c) Exod. 18.

d) Exod. 12. 37. & Num. 11.

e) Tit. Sanhedrin, c. 1. §. 19.

f) Antiq. 1. 3. c. 3.

g) In Exod. 18. Quæst. 7.

Frustra viri docti ex institutione istâ Subordinationem, Provocationem, causarum Sacrarum & Civilium Distinctionem eliciunt. Nulla hîc Judicum subordinatio; nullum Causarum discrimen, nisi quod ex difficultate ortum est. Quæ non satis explorata erat & intellecta ad Mosem, ut antè, afferebatur. Ex novitate Legis difficultates subinde ortæ sunt, quæ non nisi consulto Numine expediri possent: cujusmodi occurrunt nonnullæ usque ad extrema Mosis tempora.

Altera Judicum institutio fuit in Deserto Pharan. Exitus h) *Anno secundo, mense secundo, vigesima die mensis, profecti sunt Israelitæ de deserto Sinai in desertum Pharan*; i) *itinere tridui.* Statio ista XIII dicta est *Tabera*, Εμπυρε (υός, k) *Incensio*, eò quòd ignis Domini incensus fuisset contra murmurantes. Synedrium ibi constituitur. Moses l) *congregavit LXX viros à Presbyteris populi, & statuit eos circa Tabernaculum.* Et descendit Dominus per nubem & locutus est ad eum & accepit de Spiritu qui super eum & dedit viris LXX Presbyteris. Et factum est cum quiesceret super eos Spiritus, ut prophetarent, nec cessarent. Græci autem ηγήσαντες ἐν ἀγορῇ, nec ultra adjecerunt: id est, Pro tempore tantum prophetabant. Vocis Ebraicæ ambiguitatem m) indicavimus.

h) Num. 10. 11.

i) Ib. v. 33.

k) Ib. c. 11. v. 3.

l) Ib. v. 10.

m) suprà,

- Presbyteri*, sive *Senioris* titulus vetustus est, & diu ante Moſis tempora in Ægypto uſurpatus. Joſepho *ad ſepeliendum patrem*, aſcendente ex Ægypto, a) *aſcenderunt cum eo omnes ſervi Pharaonis*, καὶ οἱ Πρεſβύτεροι τῶ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ Πρεſβύτεροι τῆ γῆς Αἰγύπτου, & *Presbyteri domus ejus*, & *cuncti Presbyteri terræ Ægypti*. Abrahamus etiam, qui ex Ægypto b) *valde dives* redierat, habuit c) *ſervum, Presbyterum domus ſuæ*, qui præerat omnibus quæ habebat: is eſt, d) *Eliæzer Damascenus*. Dum adhuc Iſraelitæ eſſent in Ægypto, e) *Moſes & Aaron congregaverunt cunctos Presbyteros Iſrael*, τὴν γεγενημένην: Et Jethro, ante conſilium ſuum, f) *omnes Presbyteros Iſrael*, id eſt, eminentiores, excepit convivio. De numero illorum non conſtat. Quidam tamen Septuagenarium fuiſſe putant à numero *Septuaginta animarum quæ aſcenderunt in Ægyptum* (Græci legunt πέντε καὶ ἐξομῆκοντα LXXV, quam lectionem retinet g) S. Stephanus) adeo ut LXX Seniorum numerus jam non tam inſtitutus fuerit, quàm continuatus. Cum hiſ conjunctus erat Moſes princeps; ita ut Conſiſtorium eſſet omnino Septuaginta uniuſvirale.
- h) More Neboch. part. 1. c. 40. Maimonides diverſas vocis h) *Spiritus* notiones explicat: 1 Aeris, 2 Venti, 3 Vitalis, 4 Animæ, Quintò, inquit, eſt nomen *Inſtuentiæ intellectualis Divinæ in Prophetas à Deo inſtillatæ*, quæ prophætant: atque hos LXX Presbyteros in exemplum profert. Sextò eſt nomen *Propoſiti ac Voluntatis*, tam in Homine, quàm Deo. Ubicunque autem vox *Spiritus* tribuitur Deo, aut notione Quintâ ſumi debet, aut Sextâ, pro *Voluntate*. In utrâque notione *Spiritus Domini & Spiritus Sanctus* apud Magiſtros dicitur. Alibi Maimonides complures ponit *Prophetiæ* gradus. i) *Primus eſt cùm quis auxilio divino ita inſtructus eſt & præditus*, ut eo moveatur & animetur ad magnum aliquod facinus perpetrandum, illumq; motum in ſe ſentit & animadvertit. Hoc donum vocatur *Spiritus Domini*, & *Spiritus Sanctus*, Quo præditus fuit Moſes à tempore quo virilem ætatem aſſequutus eſt. Secundus gradus eſt cùm homo in ſe ſentit rem vel facultatem quampiam exoriri & ſuper ſe quieſcere, quæ eum impellit ad Loquendum; ita ut loquatur vel de Scientiis & artibus; vel *Pſalmos & hymnos*; vel *utilia & ſalutifera rectè vivendi præcepta*; vel *res Politicas & civiles*; vel denique *Divinas*: & hoc ſit inter vigilandum, & in vigore ſenſuum ordinario. Et hic eſt, de quo dici ſolet, quod loquatur per *Spiritum Sanctum*. Hac ſpecie *Spiritus S.* inſtructi ſunt

Hagiographi : Ex hoc genere fuerunt LXX Presbyteri , de quibus dictum est, ut suprâ. De cæteris gradibus , ipsum adeas.

Ex eo quod præcipitur (a) *Congrega Mibi*) Magistri colligunt Synedrium hoc in perpetuum constitutum esse ; atque hinc Synedrii Magni (quod florentibus postea Judæorum rebus , præfecturam Juridicam illustrissimam fuisse ajunt) originem deducunt.

Conscripti jam LXX Patres , cum Prophetico Judicandi munere , in locum Præfecturæ , quam suasit Jethro , successisse videntur. Illius enim posthac expressa non occurrit notitia. Ad illam tamen à b) Viro Doctissimo referuntur c) *Principes populi* , qui judicabant eos qui sacrificaverunt Beelphegori ; ut & d) *Presbyteri, Præfecti, & Judices* , οἱ Δικασταὶ, καὶ οἱ Γραμματεῖς , qui sub Josuâ stabant ex utrâque parte Arce. Obscura etiam sunt LXX viralis hujus Confessûs vestigia. Mosis autem potentia (quâ ipse solus, ex Dei responsis, de rebus gravissimis decernebat) manifesta est. Tali decisione, e) Pascha mensis Secundi præscriptum erat *Immundis & distantiâ loci impeditis* : f) Lignans in die Sabbati ; & Blasphemus g) *Selomithe filius* lapidibus obruti sunt. Et paulò ante excessum Mosis, simili judicio , Midianiticâ idololatriâ inquinati , post lapidationem, h) *suspensi sunt in conspectu solis* ; Et quinque i) *Zelophchadi filie* hæreditatis paternæ compotes factæ sunt. Moses moribundus (apud k) Josephum) hanc politiæ formam Israelitis commendat. Αἰ- σοκρατία μὲν ἐν κρᾶτισον καὶ ὁ κατ' αὐτὴν βίβη· καὶ μὴ λάβοι πό- θη ὑμᾶς ἄλλης πολιτείας, ἀλλὰ ταύτῃ σέργοιτε τὰς Νόμους ἔχοντες Δεσπότας, κατ' αὐτὰς ἕκαστα πράττοντες. Ἀρκεῖ γὰρ ὁ Θεὸς ἡγεμῶν εἶναι, Optima quidem est Aristocratia, & juxta eam vivendi ratio : neque alterius regiminis desiderium vos capiat , sed eam diligite : & Leges habentes pro Dominis, actiones vestræ sint illis consentaneæ. Sufficit enim Deum esse Præsidentem. In militiâ etiam eandem suadet Θεοκρατίας rationem ; Exercitum, inquit, contra hostes educite, στρατηγῶν μὲν αὐτεκράτορες χρωμένοι τῷ Θεῷ, ὑποστρατηγόν τ' χειροτονήσασκεν ἓνα τῇ δεξιῇ πρέχοντα. Sit Deus vobis summus Imperator : sed & unum aliquem fortem virum eligite , qui sub eo ducat exercitum.

Primarium de Judiciis & Tribunalibus constituendis præceptum in Marâ datum, inter Noachidarum l) recensuimus. m) Ju-

lices & Ministros (Τεγματάρχαι & ὡγείς, Officiales executioni præficiendos) *constitues tibi in omnibus Portis tuis, quas Dominus Deus tuus dat tibi secundum Tribus tuas, qui judicabunt populum judicio justo.* Per Synecdochen *Porta* sumitur pro Urbe.

Ex hoc præcepto, in Terrâ Sanctâ, duo alia Synedria Minora initium posthac habuerunt. Judicum verò numerus incertus: Josephus a) *Septem viros* statuit; In Misnâ b) *Synedrium Magnum LXXI judices habuit, Minus XXIII.* Uter rectius, dicere nequeo: cum loca fortasse, aut tempora diversa respexisse poterint. Synedrium c) *alterum Triumvirale fuit, de quo Misna. c) Causæ pecuniariæ à tribus dijudicantur: quisque litigantium sibi eligit unum: & bini illi judices adsciscunt sibi tertium.* Verùm ista non sunt hujus temporis.

a) Antiq. l. 4.
c. 8. p. 122. c.
b) Tit. Sanhedrin, c. 1. §. 1.
c) Ibid. c. 3. §. 1.

Ad

SECVLUM X.

Terra Promissa.

MOSI successit Josua, qui bellum internecinum Chananæis intulit. De jure Belli, lex est Mosaica. d) *Si quando accesseris ad expugnandam civitatem, primò offeres ei Pacem: quam si acceperit, & aperuerit tibi portas; cunctus populus qui in ea est ἔσονται σοι Φορολόγμοι & ὑπηκοοί σοι, erunt tibi sub tributo, & servient tibi. Sin-*
 12) *autem fædus inire noluerit, & fecerit contra te bellum, oppugnabis eam.*
 13) *Et cum Dominus Deus tuus tradiderit eam in manum tuam, percuties*
 14) *in eâ omnes masculos acie gladii. Mulieres tantum & parvulos, jumenta & quicquid fuerit in civitate, & omnem prædam tibi diripies, & comedes de spoliis hostium tuorum, quæ dederit tibi Dominus Deus tuus.*
 15) *Sic facies cunctis civitatibus, quæ à te longius distitæ fuerint, quæ non sunt de urbibus istarum gentium quas in possessionem accepturus es.*

Ebræi hinc colligunt fas esse bellum hujusmodi *Ultroneum*, ritè indictum, adversus finitimos gerere, pro arbitrato eorum qui rebus præessent; absque ullâ Injuriam, aut Vindictæ, aut Tutelæ suæ ratione; sed tantum ad acquirendum sibi Imperium: Hæc illis satis idonea erat Justæ belli causa. e) *Una ea & vetus causa bellandi profunda li-*

e) Salust. in
Catilina,

bido

bido imperii. Ad Pacem verò foedusque, præter *Tributum*, & *Servilem* cultum, necesse erat ut susciperentur VII Noachidarum præcepta.

Pergit Lex ad alterum Belli genus de *Terra Israelis*, ad quod ipsi *mandato Numinis* obstricti erant. a) *De civitatibus autem populorum istorum quos dederit Dominus Deus tuus tibi in hereditatem, non permittes vivere ullum qui spirat. Quin exterminando exterminabis eos, àvαῖεραλὴ ἀναῖερατὶε ἀντὶς, nempe Hitthæum, Amor- raum, Chananaum, Pherezaum, Hevæum, Jebuseum (ἡ Ἰερασαίων adjiciunt Græci) sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus: Ne scilicet doceant vos facere cunctas abominaciones quas ipsi fecerunt Diis suis, & peccetis in Dominum Deum vestrum.*

a) Deut. 20.

16.

17.

18.

Ult autem ritè dignoscatur *Terra Chanaan* (ab Israelitis, duce Josuâ, adquisita) res paulò altiùs petenda est.

S. I.

Chanaan (Chami F. Noachi N.) XI filios habuit, à quibus orti sunt totidem *Chananeorum* populi; qui terrarum quicquid est ab Idumæâ usque ad Orontem (forsan ad Euphratem) tenuerunt.

1. b) *Sidon Primogenitus*; in medio fratrum collocatus. b) *Sidon* maritima urbs notissima: Sidoniorum regio cum Antilibano versus Orientem extendebatur. Utrique recensentur Fratrum sortes; Quinque ad Meridiem, totidem ad Septentrionem.

b) Gen. 10. 15.

2. *Hitthæi* ad Austrum, circa Hebronem & Bersabeam.

3. *Iebusæi* circa Hierosolymam. Hi arcem Sionis tenuerunt usque ad Davidis tempora.

4. *Amorraei* in Montanis Judææ: sed Jordanem transgressi, Basan & Hesbon tractumque inter fluvios Arnon & Jabok occuparant. Illos c) modò delevit Moses.

c) Num. 21.

5. *Gergeseorum* reliquias circa *Gerasa* vel *Gadara* trans Jordanem hæsisse docet d) Evangelium.

13. 24.

d) S. Matth. 8.

28.

6. *Hevæi* ad montem e) *Hermionem*, versùs Orientem. Eorum gens f) *Gabaonitæ* Hierosolymis finitimi; & g) *Sichemitæ* juxta Samariam.

e) Jos. 11. 3.

f) Ib. v. 19.

g) Gen. 34. 2.

Hi quinque populi ad meridiem Sidonis & montis Antilibani habitabant: ad Septentrionem autem isti.

a) Antiq. l. i.
c. 7.

7. *Arkei*. Arcem in Libano ponit a) Josephus; ejus meminit Ptolemæus; à quâ *Venus Architis*.

b) L. 16. p. 755
d.

8. *Sinei*. Σινναῖν in monte Libano, locum munitissimum, habet b) Strabo. Sanè *Sin* Sinæorum urbs non procul fuit ab Arcâ, teste S. Hieronymo.

c) L. 16. p. 753.
c.

d) Strabo, ib.

e) Ib. p. 754.

9. *Arvadai*. Græci & Targum Onkelos habent *Aradios*, sed Hierosolymitanum *Antaradios*. Quæ Plinio & Ptolemæo *Antarados* dicitur, c) Straboni est ἡ τῶν Ἀραδίων παλαιὰ, Urbs *vetus Aradiorum*. Antiquas gens illa sedes habuit in continente; Salmanassarum fugiens, migravit in insulam. Sic *Palabyblos*, & *Byblos*: *Tyrus* Insularis, & *Palatyrus*; de quâ posthac. d) Τὴν χώραν Ἀραδιοὶ κατεκλήροχον, *Aradii agrum sorte divisum tenent*. Ajunt quosdam è *Sidone exules condidisse Urbem Insularem*. Crediderim potius originem cum nomine ab *Aradiis* accepisse. e) *Aradii olim per se Reges habuerunt, sicut & quælibet alia urbs Phœnicum, & Chanaanæorum*.

f) Amos 6. 2.

g) Antiq. l. i.
c. 7.

h) In Amos. l. 3.

i) Josua 13. 5.

k) II. Sam. 10.
6.

l) Esa. 7. 8.

m) II. Ch. c. 2.
8. 3.

10. *Samaræi*. Targum Hierosolym. *Emesenos* reddit. *Emesa* urbs Cœlosyriæ mediterranea ad Orontem sita. Mendosè Hieronymus, *Samaræi, quibus Edessa nobilis Syriæ Cæles civitas*. *Edessa* non in Cœlosyriâ sed trans Euphratem.

11. *Hamathæi*. Targum Hierosolym. habet *Antiochenos*. Urbs itaque *Antiochia*, sic demum à Macedonibus dicta, metropolis erat *terre Hamath*. Amos Propheta f) *Hamath Magnam* vocat.

Josephus g) autem, Ἀμάθ & Ἀμάθιν κατόκησεν, ἥτις ἐστὶ καὶ νῦν ὑπὸ μὲν τῶν Περσῶν Ἀμάθ καλεῖται, Μακεδόνες δὲ αὐτὴν Ἐπιφανείαν ἐπωνόμασαν, Chanaanis filius *Hamathus Hamathen* habitavit, quæ & hodie ab accolis vocatur *Hamathe*: Macedones autem

illam nominarunt *Epiphaniam*. Hinc S. Hieronymus: h) *Hemath Magna nunc Antiochia nominatur*: Propheta autem *Magnam* vocat ad distinctionem Minoris, quæ appellatur *Epiphania*. Non immeritò autem urbs illa appellatur *Magna*, à quâ totus terrarum tractus, à Terræ Sanctæ finibus usque ad Euphratem, nomen habuit *Terræ*

Hamath. Israelitarum enim limes Septentrionalis ponitur i) ad introitum *Hamath*; sive ad *Rebob*, ad introitum *Hamath*; quæ alibi k) *Aram-beth-Rebob* vocatur. Ea est Syria Damascena, inter Antilibanum & Libanum posita, cujus l) *Caput Damascus*. Et Solomon in m) *Hamath Sobâ* munivit *Palmyram* in terrâ solitudinis, quam Sy-

ri *Tbadamoram* vocat: Solitudines autem Palmyrenæ Euphratem attingunt.

Sicut pars hæc Septentrionalis vocabatur *Hamath*, ita Meridionalis propriè dicta est *Chanaan*. Denominationes istæ ante Ebræorum victorias obtinuerunt: libri Mosaici distinctionem exhibent. Ad Meridiem exploratores * *ascendentes κατὰ τὴν γῆν ὡς, speculati sunt Terram à deserto Sin usque Rebob ad introitum Hamath*, id est, usque ad Antilibanum & a) *Terminos Septentrionales*. Interjectum hoc terræ spatium erat Chanaan Propria, & Terra Promissa. b) *Fuit terminus Chananæorum à Sidone quâ venis Geraram Gazam usque; & Gazâ quâ venis Sodomam & Gomorrhâ & Admam & Seboim & Lesam usque*. Sidon & Antilibanus, limes ad Septentrionem; ad Meridiem, à Gazâ ad Asphaltim lacum, cujus urbes incendio notissimæ. *Lesa, vel Lasa* (inquit Hieronymus) *ipsa est quæ nunc Callirhoe dicitur, ubi aquæ calidæ prorumpentes in mare Mortuum defluunt*.

Ex XI istis Chananæorum populis, V tantum recensentur inter eos qui internecioni devoti sunt; *Hitthæi, Jebusæi, Amorrai, Gergasæi, Hevæi*. At verò Abramo promissa fuit c) *Terra à fluvio Ægypti ad magnum fluvium Euphratis; Kinæi, Cenezæi (Cadmonim) Orientales, Hitthæi, Pheræzæi (rephaim) gigantes, Amorrai, Chananæi, Gergasæi, Jebusæi*. Octo gentes numero, non decem; ex quibus d) *Kinæi filii Hobab, cognati Moysi, e) habitabant cum filiis Juda in deserto sortis ejus*. Profelytis scilicet fors data est. Per Cenezæos qui ad Orientem intelliguntur forsitan *Hevæi*, qui hîc nomen non habent. *Hitthæi, f) filii Anak, Gigantes fuerunt; & g) Pheræzæi Gigantes*. Gentes itaque damnatæ sunt VII. In libro Exodi *Gergasæi* passim omittuntur, g) in Deuteronomio adjiciuntur; & expressim citantur h) *VII gentes, plures numero, & robustiores quàm Israelitæ*. *Pheræzæi* ubique numerantur; sed cuinam Chananæorum familiæ adscribendi incertum: habitabant i) *in Montanis & k) Sylvestribus*. Neque magis liquet de *Chananæis* specialiùs ita dictis. Ad Euphratem verò Rex David l) *percutit Adar-ezerem regem (Syriæ) Sobæ, ut verteret manum suam in fluvium Euphratem*. Et Solomon ædificavit m) *Palmyram in terra Solitudinis, quam ad Euphratem extendi jam diximus*. Sub ditione tenuit n) *omnia regna à Fluvio ad Terram Philisthæorum, id est, Dominabatur à Tiphfach*

a) Strab. l. 16.
p. 747. 2.

(Thapsaco) usque ad Gazam. Ad Thapsacum fuit a) *trajectus Euphratis*.

§. II.

b) Ad tit. She-
biith, c. 6.

c) Jos. 24. 17.

d) Mat. 8. 22.

Etsi Denunciationis formula in bello adversus has gentes gerendo non esset necessaria, refert tamen Gemara Hierosolymitana, quod b) *Josua, antequam Israelitæ terram invaderent, literis suis tria proposuit: Qui fugam mallent, aufugerent; Qui pacem, in fœdus venirent; Qui bellum, arma susciperent. Unde Gergesæi credentes in Deum O. M. aufugerunt, in Africam se conferentes. Gibeonitæ in fœdus veniebant, adeoque, terræ Israeliticæ incolæ manebant. Reges XXXI bellum susceperunt, & cecidere. Sanè c) Gergesæi in devictarum à Josuâ gentium censu memorantur; & eorum nomen in d) Evangelio legitur.*

e) Vandalic.
l. 2. c. 10.

f) Τίγρις mæ-
lè in editis.

Procopius, ejusdem ferè cum Gemarâ ætatis, Talmudicam hanc historiolum amplexus, illos in Mauritaniâ Tingitanâ collocat: De Phœnicibus agens per Africam diffusis, e) *Ædificarunt (inquit) castellum in civitate Numidica ubi nunc est urbs f) Τίγρις, Tingis. Ibi ex albis lapidibus constant duæ columnæ, prope magnum fontem erectæ, Phœnicos habentes characteres inscriptos, qui Phœnicum lingua sic sonant: Ἡμεῖς ἐσμεν οἱ Φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ἰησοῦ τοῦ ληστῆ, υἱοῦ Ναυῆ, Nos ii sumus qui fugerunt à facie Josue prædonis, filii Naue. Græci multa fabulantur de Antæo, hujus urbis conditore, ab Hercule in luctu prostrato; & de Hesperidum hortis.*

Urbs hæc vetustissima procul dubiò, Phœnicum colonia, & Romanæ provinciæ Metropolis, sub Serenissimi Regis nostri auspiciis reflorescit hodie.

§. III.

g) Act. Apost.
13. 19.

h) Josua 14. 3.

i) Ib. c. 15.

k) Ib. c. 18. 3.

l) Herodot. 2.
109.

Josua g) *destruens Gentes VII in terra Chanaan, κατεκληροδότησεν sorte distribuit eorum terram Israelitis. κληροχία triplex erat. Prima terræ partitio facta est à Mose trans Jordanem; quâ h) Amoræorum regio, extra sortem, tradita est Reubenitis, Gaditis, & Dimidia tribui Manassis. Altera post septennium à Josuâ i) in Galgalis; quâ Tribus Iuda & Ephraim cum alterâ dimidia tribu Manassis hæreditates suas consecutæ sunt. Tertia ab eodem, post k) cessationem aliquam, in Silunte; quâ VII Tribubus reliquis terra reliqua sorte distributa est. Non aliter, l) dicunt Sesostrim regem Ægyptum in omnes Ægyptios divisisse, κληροῖν ἴσον ἐκάστω τετραγώνον διδόντα, datâ viritim per sortem equâ soli quadrati portione.*

Terra Israelitis sortitò dispartita est, cum tota nondum esset bello

bello acquisita. Manebant a) *Anakeorum reliquiae in Gaza, in Gath, & in Azoto*; etiam b) *in Ascalone*. c) *Iuda cepit terras Gaza, Ascalonis & Ekronis: expulit Montanos, sed non potuit expellere incolas Valium, ob currus falcatos*. Philistæorum Pentapolis, ad mare posita, apud exteros inclaruit: *Chananeorum* autem, *Ebraeorum*, sive *Israelitarum* nomen Græcis fuit inauditum. Unde d) Herodoto non tantum *Ἰουδαῖοι* isti, sed etiam *Judæi*, in mediterraneis degentes (post reditum è Babylone) *Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ* dicti sunt. Meminit e) Sanchuniathon Berytius *Χνᾶ τῆ πρώτης*, e) Euseb., *μερνομαδέντ & Φοίνικ &*, *Chna primi*, qui vocatur etiam *Phœnix*. Præp. l. i. Ex quo Stephanus, *Χνᾶ, ὅπως ἡ Φοίνικη ἐκαλεῖται Chna dicitur Phœnicia; Χναὸς, Chananeus, Phœnix*. Chna contrahitur ex *Chanaan*: alterum nomen, pro captu Græcorum, à Philone Byblio interprete adjici videtur. Tota enim f) *ora ab Orthosiâ ad Pelusium vocatur Phœnicia: angusta illa & maritima. Quæ supra eam usque ad Arabes, inter Gazam & Antilibanum, nominatur Judæa; ex Macedonum scilicet temporibus*. f) Strab. l. i. 6. p. 756. c.

Præter quinque Philistæorum satrapias, aliæ fuerunt Chananeorum urbes, tam mediterraneæ quàm maritimæ, quas Israelitæ obtinere non potuerunt. g) *Benjamin non ejecit Jebuseos, incolas Jerusalem. Manasses non cepit Bethsan, nec Taanach, nec Doram* g) Judic. i. 27. &c. *maritimam, nec Ibleam, nec Megiddo. Ephraim non cepit Gezer, quam tandem h) cepit Pharao, deditque Solomoni focero. Zebulon non cepit Kitron, nec Nabalol. Asher non cepit Acco* (*Ἀκκω*, Ptolemaida) *nec Sidonem, urbes maritimas, nec Ablib, nec Achzib, nec Aphik, nec Rehob in limite Aquilonari. Nephthali non cepit Bethshemesh, nec Beth-anath. Dan ab Amorrhæis pulsus est in montes*. h) I. Reg. 9. 16. i) *Habitabant itaque Israelitæ inter Chananeos, Hitthæos, Amorraeos, Perizæos, Hevæos & Jebuseos*. i) Judic. 3. 1.

Post *κληρονομία* Ebraeorum opes maximè in agris positæ erant. Lege itaque Agrariâ cautum est, ne quis contractu ullo plenum sui fundi dominium alienaret. k) *Quinquagesimo quolibet anno omnes Agri ad dominos veteres redibant; & servis Ebræis Libertas: nulla venditio, nulla donatio, quæ Jubilæi beneficio non erat irrita. Sanè eâ Lege Moses stabilitati Reipub. prudenter consuluit; cum paucorum avaritiâ major pars civium fortunis avitis exui non potuerit*. k) Levit. 25.

§. IV.

a) Ad tit. Raba
Kama, c. 7.

b) De Jure
Nat. l. 6, c. 2.

Non erit hîc extra callem, neque Jurisprudentiæ studiosis in-
jucundum, ex a) Gemarâ Babylonicâ quasdam proferre de Jure
Agrario Consuetudines, quas ob antiquitatem ad ipsum Josuam re-
ferunt Magistri. Versione utimur b) Seldenianâ.

X. *Decreta Josuæ & Synedrîi ejus,
tempore quo Terram divisit.*

I. *Ut minuta pecora in sylvis pascere ubi crassiores essent ar-
bores; non item pecora grandiora. Sylvâ autem cujus tenuiores aut
teneriores arbores, non pascere nec grandiora nec minuta citra do-
mini consensum.*

c) Ebræorum.

II. *Unicuique c) hominum fas esse colligere sibi frutices seu ar-
buscula in agro alieno, minora scilicet, & quæ pro spinis habita, veluti
rubos & vepres adhuc virides atque crescentes, modò illa non succidat.
Arbuscula verò ibi & arbores ceteræ ei vetantur.*

III. *Unicuique hominum fas esse colligere sibi herbas sponte
nascentes quocunque locorum, præter agrum feno græco, in jumento-
rum depastionem, satum.*

IV. *Fas esse cuilibet plantarium quocunque locorum putare,
exceptis Olivarum termetibus; ita ut non amplius amputet ex arbori-
bus quàm quod olivæ aut ovo par fuerit, nec ramos alibi putet quàm
sursum ab eâ parte quâ diffundi cœpit; nec vites aliasvè arbores in
loco ubi rami pauci, sed tantum ubi densi. Nec exscindat quid ex ve-
teri arboris parte quæ fructum ferat, sed tantum ex nova, quæ nondum
ferat fructum. Neque demum omnino ejusmodi quid faciat, nisi ubi
Solis radii non admittuntur.*

V. *Ubi fons fuerit è quo fluvius intra terminos alicujus urbis
seu provinciae labitur, ita utantur fruantur illius urbis seu provinciae
incola fluvio illo (tametsi fons ejus non fuerit in parte ipsis assignata)
ut nec alii cum illis eo utantur fruantur.*

VI. *Fas fore hominum cuilibet pisces captare è mari Tiberia-
dis, modò scilicet hamis solummodo piscatus fuerit. Neque enim sepi-
mentum expandet, aut navi piscatoria utetur alius præter tribuum in-
colas quarum partem assignatam Mare illud alluit.*

VII. *Cuilibet fas fore, quoties necesse ei fuerit ventrem exone-
rare, è via divertì, & pone sepem quæ proximat illud facere, idque
etiãmsi*

etiamsi locus fuerit croco plenus, & fasciculum ad abstergendum ibi sumere.

VIII. Cuilibet per vineam aliumve ejusmodi locum erranti hinc inde pervagari licebit usque dum in viam suam redierit.

IX. Tempore quo cœnosa nimis fuerint viæ publicæ aut aquis impeditæ, fas erit viatoribus, viis ipsis relictis, in vicina quæ adiacent loca se conferre, atque ibi transire; tametsi transierit in via quæ suos habet Dominos.

X. Qui fortè mortuus repertus fuerit, locum suum sibi adquiret, & sepeliendus erit loco in ipso quo fuerit repertus, modò is non fuerit angiportus, nec intra limites urbis; tunc enim in locum mortuorum sepultura destinatum avehendus est.

De annis Josuæ, & successorum Chronologiâ, ad Seculum proximum. Atque hæc hæctenus de Originibus Ebraicis: Quæ quidem turgerent nimium, si cogitationibus secundis cûderentur. Redeamus in Ægyptum.

Mæris Rex.

TRes sunt, in laterculo Thebano, hujus seculi Reges illustres, *Mæris*, *Siphoas* & *Phruron*. *Mæris* rex tricesimus quartus inter eos celebratur quos excerpfit Herodotus; cui *Mæris* appellatur, & *Myris*. De hujus Regis tempore non malè convenit Canoni nostro cum Herodoto. Ille de soli Ægyptiaci incremento differens, a) a) Herod. l. 2. Nunc, inquit, nisi fluvijs ad XVI aut ad XV saltem cubitos assurgat, c. 13. non transcendit in terram. Verùm ἡ Μύρις βασιλῆς, sub Rege *Myri*, quoties fluvijs VIII cubitis, dum minimum, influebat, Ægyptum, quæ infra *Memphim* est, irrigabat. καὶ Μύρις ἔκω λυῖ ἔτια ἐννακόσια τελεσθηκώς, ὅτε τὴν ἰσέων τὰ δὲ ἐγὼ ἤκρον, Nec dum annierant 900 ab obitu *Myris* ad tempus quo ego hæc à sacerdotibus audiebam.

Herodotus b) natus est anno 53 ante initium belli Peloponnesiaci; id est, anno Per. Jul. 4230. Deme annos 900, habes annum Per. Jul. 3330; qui in Canone nostro excessum Regis proximat. b) Au. Gell. l. 15. c. 23.

Refert c) Herodotus, *Mærin* regem ἀποδέξατο μνημόσυνα τῆς Ἡφάστου πρὸς Βερέω ἀνεμόν τετραμύδια Προπύλαια Λίμνῳ τε ὀρύξα, Struxisse insignes *Vulcani Porticus*, quæ sunt versùs *Aquilonem*; c) L. 2. c. 111.

a) Ib. c. 121.

mem; & Stagnum effodisse. Sic Rampsinus rex a) postea laudatur ob *ωεγπύλαα* ejusdem templi ad Occasum exstructa.

b) Ibid. c. 99.

Cum autem celeberrimum hoc Vulcani templum esset in urbe Memphi (in eâ enim à b) *Mene* olim fundatum fuit) atque urbs illa à *Pastoribus*, sub eorum adventum ante annos 200, capta esset, manifestum est *Pastores* hisce temporibus Memphim amisisse, *Thebanosq;* urbem illam tenuisse, & ornasse.

c) Suprà, p. 101.

d) Syncel.

p. 123, d.

Apud *Tanitas* in Inferiore Ægypto jam tum regnabat *Affis*, *Pastorum rex sextus*, & eorum quos ex Manethone c) recensuimus postremus: Is Georgio Syncello vocatur d) *Aferb*. *Ἐπὶ αὐτῷ ὁ Μόχ* & *θεοποιήεις Ἄπης ἐκλήθη*, Sub eo invocatus est *Apis Vitulus* in *Deos* relatus. Non solum *Vulcani* sed etiam *Apidis* cultus in urbe Memphi instauratus est.

e) Num. 279.

f) p. 86.

Eusebius, ad ultima horum *Pastorum* tempora, e) *Memphis* in Ægypto ab *Ape* condita. Scaliger f) vertit, *Μέμφις ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τὰς ἐκτίσθη τὰς χρόνους*. Neque enim de Rege Argivo intelligere potuit. Urbs autem non jam fundata est, sed instaurata, postquam à *Pastoribus* fuisset vastata. *Pastores* initio prævalidi, paulatim cessare, tandem discessere.

g) Herodot.

l. 2, c. 149.

Alterum nobile hujus Regis opus fuit ἡ *Μοίρι* & *καλεομένη λίμνη*, *Stagnum Mæris*, vel potius fossa è Nilo in Stagnum ducta. *Ambitus stagni est stadiorum 3600, sive schænorum sexaginta* (id est, milliarium 480) g) *quanta est ipsius Ægypti mensura ad Mare*. Iacet longo situ versus *Aquilonem* & *Austrum*; altitudine 50 passuum; ubi profundissimum, Herodotus enixè contendit stagnum hoc humano labore fuisse excavatum; eumque sequutus est Diodorus. Quorsum verò? Concedamus hoc Stagnum fuisse *αὐτὴν γένεσιν, nativum*: nihilominus eximium fuit Solertiæ veteris specimen, Desertum Libyæ Nilo crescente fecundare; & machinatio satis operosa, Canalem, h) *ὀγδοήκοντα μὲν σταδίων τὸ μήκος, τρίπλεθρον ἢ τὸ πλάτος, 80 stadia longum, & tria plethra* (sive 300 pedes) *latum*, per saxum Ægypti latus traducere; non sine perforato alicubi meatu. i) *ἔλεγον ὡς ἐς τὴν σύρτιν τὴν ἐν Λιβύῃ ἐκδιδόι ἡ λίμνη αὕτη ὑπὸ γλῶσσοι τετραμμένη τὸ πρὸς ἑσπέρην ἐς τὴν μεσόγειον ὡς τὸ ὄρεον τὸ ὑπὲρ Μέρφι*, Dicunt hoc stagnum sub terra influere in *syrtem*, *Libyæ*, vergens in *mediterranea* versus Occidentem, juxta montem qui est supra *Memphim*. Infra *Memphim*, versus Orientem, alteram

h) Diod. Sic.

l. 1, p. 33, d.

i) Herod. l. 2,

c. 149.

post-

posthac fossam æmulatione quâdam inchoavit Sesostris, quæ in Mare Rubrum diverteret.

a) Cum vero Nilus non certis augmentis influat, & illius b) mo- a) Diod. Sic. l. 1. p. 33. d. deratio Terram fecundam faciat, redundantis aquæ receptaculum ef- b) supra, p. 80. fodit Rex Myris: & fossa fluvium aliquando recipiens, aliquando re- spuens, aquas agricolis tempestivas exhibuit, ore vel aperto, vel occluso; multa cum solertia multisq; impensis. Clausura enim non minore quàm 50 talentorum sumptu vel reſerabantur, vel obſtruebantur.

c) Aqua, ex Nilo per Fossam derivata, sex mensibus in Stagnum c) Herodot. ibi. fluit, totidemq; retro in Nilum refluit. Quum effluit, singulis diebus singula argenti talenta ex proventu piscium in fiscum regium persolvit; quum influit, viginti minas. d) Vectigal hoc uxori datum, & ὡς μὲν d) Diod. ibid. ἔχῃ καὶ ἐν ἄλλῳ καὶ ἁλωπισμὸν, ad unguenta & alium ornatum. Pi- scium autem genera 22 capi ajunt.

Duplex erat hujus Fossæ ostium, & claustra duplicia. e) Mæ- e) Strab. l. 17. p. 810. d. ridis lacus ob magnitudinem & profunditatem sufficit recipienda flu- minis inundationi, ne habitationes & sata redundet; & , decrescente Nilo, per utrumque Fossæ ostium aquæ copiam reddit irrigationibus u- tilem. Ταῦτα μὲν Φυσιᾶ, Ista quidem naturalia sunt. Utrique- verò Fossæ ostio Clausura imposita sunt, quibus architecti & influentem aquam & effluentem dispensant.

Postquam Alexandria condita est inter Mare Ægyptium & Maræotin lacum, f) Nilus multis fossis lacum illum implevit, ἀνωθεν ἢ f) Strab. ibi. καὶ ἐκ πλάγιων, tum è loco superiore ductis (id est, ex Mœridis lacu) p. 793. a. tum è latere; per quas multò plura importantur quàm è Mari; adeo ut portus ad Lacum ditior sit Marino. Præter opes quæ ex utraque par- te & in Maris & in Lacus portum advehuntur, etiam Aeris temperies memoratu digna est. Quæ contingit ex urbis utrinque alluvione, & op- portuno Nili incremento. Urbes aliæ, ad lacus sitæ, in æstivis ardoribus aërem habent gravem & præfocantem. Lacuum enim crepidines exsic- cantur propter exhalationes à Sole excitatas: Canoso autem ejusmodi vapore exhalante, aër morbidus ducitur, & pestilentia contrahitur. At Alexandria, incipiente æstate, Nilus auctus etiam Lacum auget, & nul- lum relinquit maligni vaporis cœnum; simul Etesia à Borea & pelago adspirant; ut Alexandrini æstates optimè agant. Ægyptus, non Na- turâ tantum, sed etiam Arte, fecundissima terrarum. g) Πλέω g) Herodot. l. 2. c. 35. ἰσχυρότατα ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρα, καὶ ἔργα λόγῳ μείζω παρέχει.

πλεονεξία πᾶσιν χώραις, Plura habet mirabilia quàm omnes aliæ regiones;
 & Opera, præter omnem regionem, relatu maiora exhibet. Quod, ante
 natam Alexandriam, dixit Herodotus.

a) Herodot.

c. 149.

b) Diod.

Moeris autem a) in medio lacu duas Pyramides 50 passus super
 aquam extantes, sive b) πυραμίδας τὸ ὕψος, stadii altitudine extruxit,
 & super utramque colossus lapideum in throno sedentem; Sui & Uxo-
 ris sepulcra. Existimabat scilicet istis operibus immortalem virtutis
 memoriam sibi reliquisse.

c) suprâ, p. 37.

d) L. 2, c. 109.

e) Diog. La-
 ert. in ejus vi-
 tâ, p. 216, f.

Socrates, apud Platonem, dixit c) Mercurium Primum Geome-
 triam invenisse. Herodotus, d) Geometriam, in Ægypto inventam,
 inde εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπελθεῖν in Græciam advenisse. Ipsi Græci di-
 cunt Pythagoram e) Geometriam perfecisse, Μοίριος δὲ πρῶτον λέγον-
 τος τὰς δεχὰς τῶν στοιχείων αὐτῶν, quum Moeris elementorum ejus ini-
 tia invenisset. Quod vel de hoc Rege (in signi aquilege) intelligen-
 dum est; vel de illius successore.

Mercurius Secundus.

f) Syncell.
 124. a.

g) Syncell.
 p. 40. c.
 h) Ib. b.

Moeri successit f) λέξις Σιφωῶς, ὁ καὶ Ἑρμῆς, υἱὸς Ἡφαιῆος, Trice-
 simus quintus Rex Siphœas, qui & Mercurius dictus est, filius Vul-
 cani. Interpretatio est Eratosthenis. Mercurius Primus (Rex ve-
 tustissimus) vocabatur Thoth. Duo enim in Ægyptiorum monu-
 mentis celebrantur Mercurii. Manetho utrosque distinguit (qui
 g) ad Prolemaum Philadelphum scripsit πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῶν ὑπὸ
 τῶν Δωτέρων Ἑρμῶν βιβλίων, de interpretatione librorum Mercurii Se-
 cundi.) h) ἐκ τῶν ἐν τῇ Σηριαδικῇ γῇ κεκρυμένων σηλῶν, ἱερῶν, φησὶ,
 Διαλέκτῳ καὶ ἱερογλυφικοῖς γράμμασι κεκαρακτηρισμένων ὑπὸ
 Θωθ τῶν Πρώτων Ἑρμῶν, καὶ ἑρμηνευθειῶν * ἐκ τῶν ἱερῶν Διαλέκτων
 * γράμμασιν ἱερογλυφικοῖς, καὶ ἀποτεθέντων ἐν βιβλοῖς ὑπὸ τῶν
 Ἀγαθοδαίμωνος υἱῶν τῶν Δωτέρων Ἑρμῶν, πατρὸς ἧ τῶν Τάτων, ἐν τοῖς ἀ-
 δύτοις τῶν ἱερῶν Αἰγύπτου, Ex stelis, inquit, in terrâ Seriadica positis, sacrâ
 dialecto & hieroglyphicis literis à Thoth Mercurio Primo exaratis, Se-
 cundus Mercurius (Agathodæmonis filius, Tati pater) ex Sacra illa
 lingua transtulit literis hieroglyphicis in Libros, quos in adytis tem-
 plorum Ægyptiorum reposuit. Primus fuit Artium autor, proximis
 post Diluvium temporibus; quas Secundus jam tandem adornavit,
 i) suprâ, p. 39. atque emendatiores edidit. De Primo diximus, & de i) Syrin-
 gibus

gibus subterraneis. Doctissimus Ammiani a) illustrator Syncellum hic ἐν Συμφωνίῃ γῆ scripsisse conjicit.

a) H. Vales. in
Am. Marcel.
p. 40.

b) Eusebius etiam Mercurium hunc Mose paulò juniorem constituit. Nam ad annum 50 post Exitum Israelitarum ex Ægypto, c) *His, inquit, temporibus Tat, filius Hermetis Trismegisti, fuisse dignoscitur.* Mercurius Secundus Τερμύτης Ter Maximus dicitur d) Manethoni, Jamblichō, aliis. Tat sive Taat non multum abluat à Taaut; quod apud Phœnices *Primi Mercurii* nomen fuisse ostendimus.

b) *suprà*, p. 142.

c) Chron.
n. 556.

d) Syncell.

p. 40. c.

e) *suprà*, p. 37.

Mercurius hic à Manethone vocatur *Agathodæmonis filius*; in latereulo autem, *Vulcani filius*. Sanè nullus erat Adulationis Ægyptiacæ modus; cujus exemplum habebimus illustre ex Obelisco *Rameffis*, Sec. XV.

Libri Mercurii.

DE *Libris Mercurii, in adytis templorum repositis*, locus est Clementis Alexandrini adduci dignus

Ex Stromateων lib. VI. p. 633.

Μετῖασιον οἰκείαν τινα Φιλοσοφίαν Αἰγύπτιοι· αὐτίκα τὸ τοῦ ἑμ-
Φαίνε μάλιστα ἡ ἱεροπρεπὴς αὐ-
τῶν Ὀρησκεία.

Πρῶτ' οὖν μὲν γὰρ προσέρχεται ὁ
Ὡδός, ἐν πὶ τῶν τ' Μουσικῆς Ὀπι-
Φερόμεν' οὖν συμβόλων. Τῶν Φα-
σι δύο βίβλους ἀνελήφεναι δεῖν ἐκ
τ' Ἑρμῆ· ὧν ἑκάτερον μὲν ὕμνων
περιέχει θεῶν· ἐκλογισμὸν δὲ βα-
σιλικὸς βίβλος τὸ δὲ δεύτερον.

Μετὰ δὲ τὴν ὠδὸν, ὁ Ὡροσκοπὸς
Ὡρολόγιον τε μὲν χεῖρα καὶ Φοίνικα,
αστρολογίας ἔχων σύμβολα,
προσέσειν. Τῶτον τὰ ἀστρολογί-
α μὲν τῶν Ἑρμῆ βιβλίων, τέσσαρα
ὄντα τὸν δεξιμόν, αἰὲν ἀπὸ σώμα-
τος

*Ægyptii peculiarem quandam
Philosophiam exercent: illam ma-
ximè ostendit Sacra eorum Pro-
cessio.*

Primus enim procedit Cantor,
ex Musica symbolis unum aliquod
gestans. Dicunt illum ex libris
Mercurii duos accipere debe-
re; quorum unus Hymnos Deo-
rum, alter Regiæ vitæ rationes
continet.

Post cantorem procedit Hora-
scopus; in manu habens horologi-
um & palmam, Astrologiæ symbo-
la. Hunc oportet semper in ore
habere Astrologicos Mercurii li-
bros, qui sunt quatuor, quorum u-

lib

nus

τὸ ἔχειν χεῖρ' ὧν τὸ μὲν ὄρεσι πρὸς
τὰς Διακόσμους τῶν ἀπλανῶν Φαι-
νομένων ἀστέρων· τὸ δὲ πρὸς τῶν
συνόδων καὶ Φωτισμῶν ἡλίου ἔσσε-
λιώης· τὸ δὲ λοιπὸν πρὸς τῶν ἀνα-
τλῶν.

Ἐξῆς δὲ ὁ Ἱερογραμματὴς
(πρὸς ἐρχεῖται), ἔχων πρὸς ὅππῃ τῆς κε-
φαλῆς, βιβλίον τε ἐν χερσὶ καὶ
κανόνα, ἐν ᾧ τὸ τε γραφικὸν
μέλαν καὶ χοῖν' ἢ γράφει.
Ἔστω τὰ τε ἱερογλυφικά καὶ
λέμνα· πρὸς τε τῆς κοσμογρα-
φίας, καὶ γεωγραφίας· τῆς τάξε-
ως τὰς ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· καὶ
πρὸς τῶν ἐπλανωμένων χωρογρα-
φίαν τε τῆς Αἰγύπτου· καὶ τῆς τὰ Νεί-
λου Διαγραφῆς· πρὸς τε τῆς κατα-
γραφῆς σκώης τῶν ἱερῶν, καὶ τῶν
ἀφιερωμάτων αὐτοῖς χωρίων· πρὸς
τε μέτρων, ἔστω τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς χρῆ-
σίμων, εἰδέναι χεῖρ'.

Ἐπὶ ταῖς ὁ Στλιγῆς τοῖς πρὸς
ρημένοισι ἐπεῖ, ἔχων τὸν τε τῆς δι-
καμοσιύης πήχυ, ἔστω τὸ σπονδεῖον.
Ἔστω τὰ παρὰ δότικα, πάντα, καὶ
μοχοσφραγιστικά (ita legen-
dum) καλέμνα. Δέκα δὲ ὄρεσι τὰ
εἰς τὴν τιμὴν ἀνήκοντα τὰ παρ' αὐ-
τοῖς θεῶν, καὶ τὴν Αἰγυπτίαν ὁ-
σίειαν πρὸς ἐχόντα· οἷον πρὸς ἱε-
μάτων, ἀπαρχῶν, ὕμνων, ὁρχῶν,
πομπῶν, ἐορτῶν, καὶ τῶν τέτοις ὁ-
μοίων.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ Προφήτης ἔξῃσι,
πρὸς φανὲς τὸ ὑδρεῖον ἐγκεκολ-
πι-

nus est de ordine Inerrantium stel-
larum quæ apparent; alius de coi-
tu & illuminatione Solis & Luna;
reliqui (duo) de illarum ortu.

Deinceps progreditur Scriba
Sacrorum, pennam habens in ca-
pite, & in manibus librum ac re-
gulam, in quâ est & atramentum
ad scribendum, & juncus quo scri-
bunt. (Ad illum pertinent X li-
bri.) Illum oportet scire: ea quæ
Hieroglyphica vocantur, & 2 Co-
smographiam, & 3 Geographiam,
& 4 Ordinem Solis & Luna, & 5
Quinque Planetarum, & 6 Choro-
graphiam Egypti, & 7 Descripti-
onem Nili, & 8 Descriptionem ap-
paratûs Sacrorum, locorumq; eis
consecratorum, & 9 Mensuras, &
10 quæcunque in Sacris sunt neces-
saria.

Predictos sequitur Stolistes, cu-
bitum justitiæ tenens, & Calicem
ad libandum. Hic omnia noscit
quæ ad Disciplinam pertinent, &
Victimarum Sigillationem. Sunt
autem X (libri) qui ad Deorum
suorum honorem pertinent, & Re-
ligionem Egyptiacam continent,
nempe de 1 Sacrificiis, de 2 Primiti-
is, de 3 Hymnis, de 4 Precibus, de 5
Pompis, de 6 Diebus Festis, & ejus-
modi quatuor alii.

Post omnes prodit Propheta,
Hydriam apertè gerens in sinu,
quem

πιμύθῳ ὡς ἔποντο οἱ τὴν ἐκ-
πεμψιν τῶν ἀρτῶν βασίζοντες,
ἔτος, ὡς ἀνὰ πρῶτης τῆς ἱερᾶς
τῆς ἱερᾶς καλῆς ἱβελίας
ἐκμανθάνει. Περιέχει δὲ περὶ τε
νόμων, καὶ Θεῶν, καὶ τῆς ὅλης παι-
δείας τῶν ἱερέων. ὁ γὰρ τοι Περφῆ-
της ὡς τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ τῆς
Διανομῆς τῶν πρὸς δὲ ὅλων
τῆς ἑστῆς.

Δύο μὲν οὖν εἰς τεσσαράκον-
τα αἱ πάνυ ἀναγκαῖαι τῶν ἑρμῶν
γεγόνασι βιβλίοι. ὧν τὰς μὲν λς,
τὴν πᾶσαν Αἰγυπτίαν περιέχουσας
Φιλοσοφίαν, οἱ περιημένοι ἐκ-
μανθάνουσι. τὰς δὲ λοιπὰς ἐξ οἱ
Πασφόροι, ἱατρικὰς ἔσας, περὶ
τε τῆς τῶν σώματῳ κατὰ σκεδῆς,
εἰς περὶ νόσων, καὶ περὶ ὀργάνων, καὶ
Φαρμάκων, καὶ περὶ ὀφθαλμῶν,
καὶ τὸ τελευτάῳν περὶ τῶν γυναι-
κῶν.

Hinc lux Chæremoni, apud a) Porphyrium. Τὸ μὲν, inquit, a) De Abstina-
κατ' ἀλήθειαν Φιλοσοφῶν ἐν τοῖς Περφῆταις βιβλίοις, καὶ ἱεροστολισαῖς, l. 4. §. 8.
καὶ ἱερογραμματεῶν, ἐπὶ τῇ ἀρετῇ. Τὸ δὲ λοιπὸν τῶν ἱερέων τε,
εἰς Πασφόρων, εἰς Νεωκόρων πλεονάζει. εἰς τὰς τῶν θεῶν, καὶ τῶν
ἐξ ἑκείνων ὁμοίως, ὅτι γε μὴν μετ' ἀκριβείας καὶ ἐγκρατείας τοσούτου,
Verè philosophantur Propheta, εἰς Hierostolista, εἰς Hierogrammatei, εἰς
Horologi: Turba autem reliqua Sacerdotum, Pastophororum, Neocoro-
rum, εἰς Diis subministrantium, purificantur quidem similiter, sed non
tam accuratè, nec cum tantâ continentia.

Libri itaque Mercurii tam b) Medicinam & Astrologiam, b) supra, p. 41.
quàm Theologiam & Ritus sacros, id est, totam Ægyptiorum Philo-
sophiam tractabant. De Medicinæ initio dictum est. Mercuri-
us Primus c) Stelas, Deorum stemmata præcepit continere, & Deorum c) Marc. Ca-
Regna, admodum Magnæ ἀποκαταστάσεως, excogitavit: Eadem pell. l. 2.
iam d) ἐν τοῖς Γενικοῖς ἑρμῶν, in libris Genealogicis Mercurii Secun- d) Syncell,
di, p. 35 ad.

a) Ib. p. 52. b. di, a) καὶ ταῖς κυρῆναι βίβλοις φέρεται, & in *Cyranicis* feruntur.
 b) Prolegom. in Solinum, p. 19. H' κυρῆναι βίβλοι Doctissimo b) Salmasio est *Liber Collectaneus*: Græculo cuidam visum est κυρῆνιδας dictas à κος, quod Græcè κύριος, Dominus vel Rex.

c) Euseb. Præp. c) Sacerdotes qui infecuti sunt, neglectis diu istis Mercurii libris,
 l. i. c. 9. p. 32. a. τὰς περὶ θεῶν μύθους ἐπ' ἀλληγορίας ἢ φυσικὰς διηγήσεις τοῦ θεοῦ
 ωρίας ἀνάγχει, Ea quæ de Diis ficta sunt ad allegorias & explicatio-
 nes speculationesque Naturales traduxerunt. In eam rem, ἀποσα-
 σμάτια quædam Porphyrii aliorumque recitat Eusebius libro tertio.

Ex his Mercurii libris Sanchuniathon Berytius (autor ve-
 tustissimus; sed Tyri conditu, Trojanisque temporibus longè inferi-
 or) τὴν κοσμογονίαν suam instauravit. Illam enim contulit d)
 Euseb. ib. b. τὰς ἀπὸ τῶν ἀδύτων ὁρεθῆσιν ἀποκρύφους Ἀμμονέων χράματα συγ-
 κείμενοις, ἀ δὴ οὐκ ἔω πᾶσι γινώσκοντα, cum iis quæ in Adytis reperta
 sunt, & composita arcanis Ammoneorum literis, quæ non sunt omni-
 bus nota. Ammonei sunt Thebani; e) Ammon-No, Thebæ. Uter-
 que Mercurius in Thebanorum regum censu.

f) L. 6. De
 Simpl. medic.
 facult.

Jamdudum perierunt genuini Hermetis libri: jamdudum ir-
 repserunt supposititii. Galenus (qui Clemente aut senior fuit,
 aut saltem coætaneus) Medicos Mercurii libros, qui suo tempore
 circumferebantur, falsos esse pronunciavit. f) Ἐν τινι, inquit,
 τῶν εἰς Ἑρμῆν τὴν Αἰγύπτιον ἀναφερθέντων βιβλίων ἐχρησθῆναι, περὶ
 χοντι τὰς 36 τῶν ὡροσκοπῶν βολάνας· αἱ δὲ ὁδὸν ὅτι λήρος εἰσι καὶ
 πλάσματα τὰ συνθέντα, Scriptum esse in quodam librorum qui ad
 Mercurium Ægyptium referuntur, continente 36 horoscoporum plan-
 tas; quas manifestum est nugas esse, & figmenta ejus qui librum com-
 posuit. Prostat hodie, sub Mercurii nomine, *Pæmander*. Librum
 illum è Platone & S. Scripturis concinnatum esse docuit V. Cl. If.

g) Exerc. I. c. 10
 h) L. 1. & 2.
 con. Julian.

g) Casaubonus. Neque melioris notæ sunt ista forsan, quæ apud
 B. h) Cyrillum occurrunt: *Hermaicorum lib. XV*; *Hermetis διεξο-
 δικὰ fusè explicata*; aut *Sermo ad Asclepium*; & *Mercurius ad pro-
 priam mentem*. In quibus is erat scribentis scopus, ut Mercurius
 cum Mose in rebus sacris consentiret.

Anni Reformatio.

HActenus Ægyptii Anno usi sunt æquabili XII Mensium, quo-
 rum quilibet habuit Dies tricenos; ita ut totus Annus haberet
 dies

dies tantum 360. Hujus Anni tanta erat à cursu Solis discrepantia, ut certa adhuc nulla esse potuerit scientia Astronomica. Emen-
datione itaque opus erat; quam Thebanus jam introduxit Mercuri-
us. a) *Thebani* (inquit Strabo) *maximè Sacerdotes, dicuntur esse* a) L. 17. p. 816.
Astronomi & Philosophi: Eorum est Dies, non ad Luna, sed ad Solis cur-
sum numerare; τοῖς τριακονθήμεροις δώδεκα μηνὶν ἐπαγόντων πέντε
ἡμέρας κατ' ἐνιαυτὸν ἑκάστον, XII 30 dierum Mensibus adjiciunt
quotannis dies V. Cum verò particula quadam diei excurrat ad to-
tius anni complementum; illi Periodum tot annorum constituunt, quos
particula excurrentes Diem conficiunt: id est, non tantum τὰς ἐπα-
γομένης invenerunt, sed etiam τὸν Τέταρτον. Addit Strabo, Ἀνατι-
θέασι ἢ τὰ Ἐρμῆ πᾶσαν τὴν τριαύτιω σοφίαν, Hujusmodi sapientiam
omnem attribuant Mercurio.

Chronologiae nostrae appositè competit id quod Georgius Syn-
cellus sexto *Tanitarum* regi subjicit. b) *ἔτ' ὡς ἐπείκει τ' ἐνιαυ-* b) Syncell.
τῶν τὰς Ε' ἐπαγομένης, καὶ ὅτι αὐτὸς, ὡς Φασιν, ἐχρημάτισεν τξέ ἡ- p. 123. d.
μερῶν ὁ Αἰγυπτιακὸς ἐνιαυτὸς, τξ' μόνων ἡμερῶν πρὸς τξτξ μετεξ-
μυρ'. Hic Dies V Ascititios Anno addidit, & sub eo (ut ferunt) An-
nus Ægyptiacus usurpavit dies 365, qui antea diebus tantummodo
360 numerabatur. In postrema hujus regis tempora (in Canone)
initia Mercurii incidunt; ita ut huic ille sit satis æqualis. Hu-
jusmodi autem annotatiunculas, apud Syncellum, non tam ipsos Re-
ges, quàm eorum Tempora spectare c) notavimus. Et sanè ra- c) *suprà, p. 40.*
tioni magis est consentaneum existimare Thebanos fuisse hujus a-
stronomiæ authores, quàm Pastores, qui d) *ἀνδρωποὶ τὸ γένος* d) *suprà, p. 98.*
ἄσσημοι fuerunt.

Herodotus dixit e) *Ægyptios primos omnium hominum in-* e) L. 2. c. 4.
venisse Annum, eiq; XII tempora distribuisse; atque hæc ex astris
comperisse. In hoc etiam ii prudentius agere videntur quàm Græci;
quòd Græci *Δγ' τρίτῃ ἐπεὶ ἐμβόλιμον ἐπεμβαλάσσι*, tertio
quoque anno intercalant (id est, inter exactum secundum & tertium
ineuntem) Ægyptii verò XII tricenorum dierum Mensibus adjici-
unt quotannis Dies quinque. Quadrantis non meminit Herodotus.
Quippe f) *Eudoxus, cum Platone in Ægyptum profectus, à sacerdo-* f) *Strab. l. 17.*
tibus didicit ὅτι τρεῖς χοντα ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς μόρια ταῖς p. 806. c.
τριακοσίαις ἐξήκοντα πέντε ἡμέραις εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τὰ ἐν-
αυσίς ἔχοντα, diei ac noctis particulas supra 365 dies ad anni com-

plementum excurrentes: Ἀλλ' ἡγοῦντο τέως ὁ ἐν αὐτοῖς πρὸς τοῖς
Ἕλλησιν, ὡς ἔ' ἄλλα πλείω, Tamdiu apud Græcos ignorabatur An-
nus, ut & alia permulta. Non igitur sera videbitur Ægyptiaca hæc
Cœlorum cognitio diutinam intuenti aliarum gentium ignoran-
tiam.

Thebani memorandum hoc inventum pro suo vendicant.

2) L. I. p. 32. d. Illi (inquit a) Diodorus) dicunt seipſos eſſe ævum hominum antiquiſſimos ; & ab ipſis Philoſophiam & exactiorem Astrologiam fuiſſe inventam , adjuvante eos terræ ſitu ad illuſtrius cognoscendum Ortus & Occaſus ſiderum : ἰδίως δὲ , peculiari autem modo Menſes & Annos apud ſe ordinatos eſſe. Nam dies, non ad Luna, ſed Solis motum exigentes, tricenos quidem dies Menſibus attribunt ; πεντε δὲ ἡμέρας ἢ τέταρτον τῶν δωδεκά μηνῶν ἐπαύγουσιν , ſed poſt duodecimum quemque menſem V Dies cum Quadrante intercalant ; eoque modo circulum Annum abſolvunt.

b) Saturnal.
L.C. 15.

Macrobius locum intercalationis indicat. b) *Ægyptiæ Men-
ses tricenūm dierum omnes habent; eorū explicitis XII mensibus, id
est, 360 diebus exactis, tunc inter Augustum atque Septembrem reli-
quos V Dies Anno suo reddunt, adnectentes Quarto quoque anno
exacto Interkalarem qui ex Quadrantibus confit. Ita ut exitu anni
Quarti Epagomenæ sint dierum VI. post Augusti Cæsaris tem-
pora.*

Ægyptii Doctrinam hanc de Anno, fabulâ involutam, posteris tradiderunt. (Κυρίαρχος enim δόξας de rerum naturâ in operto fer-

c) Plutarch. de vane solebant. c) *Dicunt Rheam cum Saturno occultè congressam esse; Iside, p. 355. d. Solem imprecatum, ut illa neque in Mense, neque in Anno pareret; Mercurium alea ludentem cum Luna vicisse, & cujusvis diei partem abstulisse septuagesimam (secundam. Nam dies V sunt septuagesima secunda pars Anni veteris, dierum 360.) ex quibus omnibus confectas Dies V diebus 360 adjecisse; quas Ægyptii nunc vocant Ἐπαιγισμῆς, & ut Deorum natales celebrant. d) Deorum istorum nomina sunt,*

e) L. r. p. 9, a,

f) Ib. p. 32. b.

In sepulchro *Osimandis Thebani*, qui regnabat Seculo XVI, f)
Circulus erat aureus, crassitie cubitali, ambitu 365 cubitorum; Di-
esque Anni in singulos cubitos divisi & inscripti; cum notatione
natu-

naturalis ortus & occasus Stellarum, & significationum quas Astrologi Ægyptii ab illis effici docent. Nulla hic fit Quadrantis mentio, quo impletur Solis cursus: adeo ut dubitari possit, an non ista Quartæ diei partis adjectio sit inferioris ævi. Cum verò Stellarum Ortus & Occasus absque Quadrantis additione rectè designari non possint, æquum est ut illum in Circulo non defuisse putemus.

Veruntamen Sacerdotes, licet sciebant Quadrantem Solis rationibus convenire, illum tamen non intercalabant, aut Sextum diem singulo Quadriennio adsciscebant. Religio in causâ fuit; & Intercalationem, tanquam ominosam, detestati sunt. a) *Studebant enim non iisdem temporibus Deorum sacra representare; sed ea omnes anni tempestates peragere volebant; ut idem Festum æstivum sit, & hybernum, & autumnale, ac denique vernum. Ob eam causam Quadrantem non inserunt, ut Solennia retrocedant. Idcirco Epoptæ jure-jurando adiguntur neque Mensem, neque Diem intercalandum, quem in Festum diem immutarent; sed 365 dies peracturos, sicuti institutum est ab antiquis.* (Quod ex Scholiaste Germanici habuit b) Scaliger.) Ratio jam dicta est. Quinque ἐπαγομέναι habebantur Quinque Deorum natales: si accederet Sexta, cujus Dei ἡρέθλιον celebrarent?

a) Gemini Isag. edit. Petau. p. 33.

b) Canō. Isag. p. 244.

Duplex itaque fuit Anni modus apud Ægyptios: alter Civilis, vel Sacer, constans ex diebus 365, absque aliquâ horarum adjectione; qui Ægyptiacus dicitur & c) *Sothiacus*, vel *Canicularis* dici potest, quia ad Caniculæ cursum constituitur. Alter Naturalis est, & diebus 365 quartam diei partem addit: qui Thebanus appellari potest; & *Heliacus*, quia ad cursum Solis formatur. Ad hujus exemplar d) C. Julius Caesar annum Romanum emendavit.

c) *suprà*, p. 9.

d) Vide Macrobius, Saturn. l. 2, c. 14.

Nilus Rex.

POST Mercurium, e) λς' ἐβασίλευσεν Φεγουῶν, ἡγεὺς Νείλου, ἔτη ε', *Tricesimus sextus regnavit Phruron, sive Nilus, annos 5.* Herodotus hunc regem omisit; Diodorus autem meminit f) ἡγεμὼν αὐτῷ ἐ συμβαίνει τὸ ποταμὸν ὠνομάσθαι Νείλον, τὸ πρῶτον καλεῖσθαι Αἴγυπτον, *Nili; à quo fluvius nominatus est Nilus, qui antea*

e) Syncell. p. 147. c.

f) L. 1, p. 39. d.

voca-

vocabatur *Aegyptus*. Fluvius autem postea eo nomine appellatur.
 * Odyss. l. 14. ab Homero. * Στῆσε δὲ ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιέλιδας.
 a) Boeotic. Quod à a) Pausaniā notatum: Ὅμηρος Αἰγυπτιὸν τὸν ποταμὸν εἶπεν,
 & Νεῖλον, *Homerus fluvium Aegyptum vocat, non Nilum*. Hesychius;
 Αἰγυπτιῶ, ὁ Νεῖλος ὁ ποταμός· ἀφ' ἧς καὶ ἡ χώρα ἀπὸ τῶν νεω-
 τέρων Αἰγυπτιῶ ἐκλήθη, *Aegyptus, Nilus fluvius: à quo ipsa Regio re-*
centioribus appellata est Aegyptus. Ita ut dubia sit Diodori etymo-
 logia.

b) *suprà*, p. 49. Ille Regem hunc in calce *Thebanorum* collocat; ante *Memphi-*
tas scilicet, eo quem b) indicavimus ordine. In laterculo Eratosthe-
 nis penultimus est. Dicæarcho autem Ultimus ponitur, & Trojanis
 c) Argonaut. temporibus æqualis. Ejus locum, ex Apollonii c) Scholiaste profe-
 l. 4. v. 272. remus. Ille enim inter primos Chronologiae Græcæ parentes ha-
 p. 412. bendus est.

Δικαίαρχος ἐν πρώτῳ
 Μετὰ τὸν Ἰσιδὸς ὁ Ὀσίριδος
 ὦρον βασιλέα γεγονέναι Σεσόγ-
 χῶσιν λέγει.

Ὡς γινέσθαι ἀπὸ τῆ Σεσονχάσι-
 δος βασιλείας μέχρι τῆ Νείλου ἑ-
 τή διχίλια φ'.

Ἀπὸ δὲ τῆ Νείλου βασιλείας μέ-
 χρι τῆς Πρώτης Ὀλυμπιάδος ἑ-
 τή υλς'.

Ὡς εἶναι τὰ πάντα ὁμῶς διχί-
 λια ἐννεακόσια λς'.

Dicæarchus libro primo
Dicit, post Orum Isidis & Osiri-
dis filium regnâsse Sesonchosin;

A regno Sesonchosidis ad Re-
gnum Nili fuisse annos 2500;

A regno Nili ad Primam Olym-
piadem annos 436.

Ita ut sint omnes anni 2936.

d) *suprà*, p. 11. In d) allato Panodori catalogo, Orus est *Semideorum* primus.
 e) L. 2. 144. Herodotus autem refert e) Orum Osiridis filium. Deorum postremum
 regnâsse in *Aegypto*.

Vix dum præterierant anni mille ab initio Menis ad Regnum
Nili: à regno autem *Sesonchosidis* fuerunt anni 2500. Quis igitur
Sesonchos ille, qui, Menem antevertens annis amplius 1500, inter
Semideos locum habere videatur? Syncello Tertij Seculi Reges fe-
 runtur f) *Serapis* & *Sesonchos*: ejusdem farinae ambo. In g) XII
 g) Syncell. p. 59. c. Africani Dynastiā censentur¹ *Sesonchos*,² *Ammanemes*,³ *Sesostris*.
 h) Canon. I- Scaliger, Africani numeros colligens, h) *Sesonchosin* ponit ad annum
 sag. l. 2. p. 125

Per. Jul. 1308. Initium *Menis*, in a) Canone nostro, incidit in annum Per. Jul. 2371. Ad hunc modum, ille hunc præcessit an. 1063: neque multò junior *Sesostris*. Chronologia ista ad Dicæarchi rationes aliquatenus accedit. Scholiastes Apollonii *Sesonchosin* adeo non distinguit à *Sesostre*, ut hic illius nomine designari videatur. Neque aliud est ex hoc Dicæarchi calculo colligere, quàm illum cum vetustioribus aliis Græciæ Chronographis, circa *Sesostris* tempora, immani peccasse prochronismo.

Sanè (Dicæarchi præceptor) Aristoteles dixerat ; b) Πολὺν b) *Politic.* l. 7. *ἑρπετίνῃ τῆς χρόνους τὴν Μίνω βασιλείαν ἢ Σεσώστῃ*, *Regnum* c. 10. p. 329. g. *Sesostris longè vetustius est regno Minois.* Regnabat autem Minos Decimo hoc Seculo. Strabo etiam asserit, c) *fossam è Rubro mari à* c) *L. ult. p. 804.* *Sesostre incisam fuisse, πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, ante bellum Trojanum.* Uterque scilicet (sicut d) Manetho) ætatem Danai respexisse videtur. d) *supra*, p. 13.

Eratosthenes (qui inter primos Chronologiæ Græcæ emendatores meritò habendus est) sui Thebanorum Regum laterculi terminum ad *Troja ἄλωσιν* posuit; non tamen ullum Sesostri locum præbuit. Nimirum bene novit ille, Sesostrim aliquot seculis Trojanò bello recentiorē fuisse. Dicæarchus etiam in animo habuit ad *Excidium Ilii* calculum ponere. Illa enim Epochā fuit apud Græcos celeberrima; à quā ad *Primam Olympiadem* quisque pro rationum suarum varietate varios annorum numeros instituebat. Dicæarchus, dum annos computat à *Nilo* ad *Primam Olympiadem*, per *regnum Nili Belli Trojani* tempora designat. Hujus intervalli numerat annos 436; qui, si inclusivè sumantur, concordant satis cum Arundelliano Marmore, in quo Anni 434 huic intervallo attribuntur. Eratosthenes quidem annos tantum e) 407 istis terminis e) *Censorin.* c. 21. impertit: unde illi necesse erat *tricesimum octavum Thebanorum regem* laterculo suo adjicere; ut *Troja Captæ* epocham attingeret.

Sesostris, in XII Africani Dynastiâ (quæ Eusebiani Canonis epocham antevertit) ex Scaligeri calculis, regnavit anno Per. Jul. 1392: Quo ratiocinio, *Sesostris* factus est annos 2355 ipso *Sesostre* senior. Nam ex S. Literis (suo loco) apparebit, *Sesostrim* expeditionem suscepisse in Asiam, & *Hierosolyma cepisse* anno Per. Jul. 3747.

Hinc autem satis liquet quàm incertis rationibus Græci res *Ægyptiacas* cum suis composuerint. Dicæarchus *Excisæ Troja æ-*

a) L. 36. c. 8.

b) Syncell.

p. 72. c.

78. b.

169. d.

qualem facit *Nilum*, qui regnabat Seculo X : Eratosthenes *Amantaeum*, Seculo XI : Secundum Canonem nostrum, *Troja capta* est Seculo XII, quo tempore Thebis regnabat *Misphragmuthosis* : Juxta Plinium, a) *Ramise regnante Ilium captum est*, Seculo XV : Secundum Africani chronologiam (ab Eusebio & Syncello receptam) b) *Sab Thuori captum est Ilium*, Seculo XVI.

Tanitarum Regum continuatio.

c) Plutarc. in

Iside, p. 376. c.

d) Numer. 13.

22.

e) Gen. 23. 19.

25. 9.

f) Psal. 78. 12.

DE Thebis transeamus ad *Tanin*, Pastorum Metropolin, ad Nili ostium sitam. c) *Διὰ τὸ Tanin*, Per Tanitisum Nili ostium Osiris olim arcâ inclusus in mare dejectus est. Urbs itaque inter Ægypti vetustissimas habenda est. d) *Tanis condita est septennio post Hebronem*, in quâ e) sepultus est Abraham. Celebratur autem maximè, quòd Moyses non ita pridem f) *mirabilia fecerat in terrâ Ægypti, in campo Taneos*.

g) Syncell.

p. 103. d.

h) supra, p. 101

Ab hac urbe Pastores (qui Ægyptum Inferiorem occupaverant, & in eâ sedes posuerant) *Tanitai βασιλεῖς Reges Tanita* à g) Syncello dicti sunt. Ex Manethone exhibuimus VI Reges priores, qui *regnârunt annos 259 & menses 10*, usque ad hujus Seculi medium. Non tamen jam deficit illorum Dynastia. Ex eodem Manethone h) diximus, Pastores Ægyptum obtinuisse annos DXI. Desiderantur itaque Reges aliquot, qui post VI istos regnum propagârunt ultra annos CCL.

Tenebras hîc obduxit Africanus ; quem sequuti sunt Eusebius, Syncellus, atque Recentiores ; qui Sex istis Pastoribus successores subjungunt Thebanos Reges illos, quos Africanus in XVIII Dynastiam contulerat ; & Pastori Affeth substituunt Amosin Thebanum. Nec quisquam est adhuc qui eâ de re dubitaverit.

i) supra, p. 102

k) supra, p. 139

Conjunctionis hujus ansam Africano præbuit Josephus, qui ex Manethone Pastores istos i) produxit ad probandum Progenitorum suorum adventum aliunde in Ægyptum : & k) ad vendicandam eorum antiquitatem, ex eodem, statim enumerat Thebanos Reges illos ; concluditque Pastores expulsos esse ab eorum Primo, non à Rege Septimo, juxta rei veritatem.

l) Syncell.

p. 103. d.

Syncellus itaque Josephum laudat continuatæ seriei auctorem. Josephus, l) ait, *exposuit nobis tempus XXIII Regum Ægyptiorum, annum*

rum 594. VI *Pastorum* annis 259 & decem mensibus conjungit. XVII regum *Thebanorum* annos 333. Pari ratione, a) *Missphragmu-* a) Sync. ib.
ebosis, qui Rex Sextus est Dynastiae 18, *Duodecimus* illi à *Pastorum* pri-
 mo numeratur. In hac re tanta est ejus securitas, ut fingat b) *Ἄμω-* b) Ib. p. 63. b.
σιν, τὸν ἔτεθ' ὡσιν, ὃν Ἀσὴθ ἔπρωτος βασιλέως τῆς ἡ δυνασείας, 68. c.
Amosin, qui ἔτεθ' ὡσιν (à Josepho vocatus) *filium esse Aseth Regis*
Primi XVIII Dynastiae. Pastorem postremum non tantum primo
 ponit inter *Thebanos* loco, sed etiam *Primi Regis* patrem facit; &
 ex *Tanitis* eum transmutat in *Diospolitenum*.

Cæterum, pace Syncelli, longè aliter se res habet. Post Sex
Pastorum tempora, *Reges Thebani Bellum magnum & diuturnum,*
Pastoribus intulerunt, usque ad eorum expulsionem. Si desierint,
Pastores antequam cœperint *Thebani*, quomodo longum inter eos
 Bellum geri potuit? Præterea, *Pastores* ejecti sunt non à *Primo XVIII*
Dynastiae rege (quod voluit Josephus) sed à *Septimo*; quod c) mox c) Ad Sec. XII.
 liquebit. Negari igitur non potest VII illos reges *Thebanos* poste-
 rioribus *Tanitis* fuisse contemporaneos.

Quid multa? Sanè non periit *Tanitarum* reliquorum Series,
 sed extra locum posita est. Reges illi ab Africano in posteriora
 detrusi sunt. Ille enim, rationibus suis consulens, Reges hos in du-
 as dissipavit Dynastias. d) *ΚΑ δυνασεία βασιλέων Τανιτῶν ζ', XXI* d) Syncell.
Dynastia Tanitarum regum VII. & interpositis *Bubastitis* quibusdam, p. 73. 74.
ΚΓ δυνασεία Τανιτῶν βασιλέων θ', XXIII Dynastia Tanitarum re-
gum IV. Horum loco, Africanus *Sex Pastoribus* jam dictis duas alias
 addidit inanes e) *Pastorum Dynastias*; quas, ante nos, non immeritò e) Syncell.
 prætermisit Eusebius, cum præter portentosos numeros nihil sint: p. 61. c.
 Eorum alteri *Ποιμένες ἑλλωες* ineptè dicti sunt. Nulla fuit ad-
 huc Græcorum migratio in Ægyptum.

Nos itaque in Canone duas istas *Τανιτῶν βασιλέων* Dynastias
 in hunc locum junctim transposuimus; & *Smedem* numeravimus
Septimum Pastorum regem; non incongruum existimantes, *Tanitis*,
 regibus *Tanitas* subjungere. Eorum tempora regnum attingunt
Thummosis Thebani, qui *Pastores* expulit. Dispositionis hujus con-
 cinnitas ex sequenti historiâ elucebit; sed præter nuda Regum no-
 mina, prorsus nihil exhibet. Jam verò transfretemus in Cretam.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ὃ Μίνως πρ... βα... λω-
νίαν ὤκισε, καὶ σίδηρον ἤνευρε ἐν
τῇ Ἰδῇ, Ἐργόντων τ' Ἰδαίων Δακτύ-
λων, Κέλμιος καὶ Λάον-
τος Ἀθιωῶν Πανδίωνος.

Ex quo Minos primus
rex in Apolloniâ sedes fi-
xit; & ferrum repertum
est in Idâ ab Idæis Dacty-
lis, Celmide Regnan-
te Athenis Pandione.

Æra
Attica.

ΑΦ' ὃ Δημήτηρ ἀφικομένη εἰς
Ἀθιώας καρπὸν ἐφύ... υεν, καὶ πρ
... πρ... ὠτηδ... Τριπτολέμω &
Κελέω & Νεαίρῳ, ἔτη ΧΗΔΔΔΔΠ,
Βασιλεύοντος Ἀθιωῶν Εὐρι-
χθέως.

Ex quo Ceres Athenas
advenit, & fruges plan-
tauit, & ... Triptolemo
Celei & Neæræ filio, anni
1145, regnante Athenis
Erichtheo.

(151)

ΑΦ' ὃ Τριπτο... ἔσπειρεν ἐν
τῇ Ραρία καλῶν Εὐλυσίνι, ἔτη
ΧΗΔΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀ-
θιωῶν...

Ex quo Triptolemus se-
minavit in Rariâ dictâ
Eleusine, anni 1142, re-
gnante Athenis...

174

177

... υιο... αὐτὸς πόσιν ἐξ. Ἰη-
κε Κόρης τε ἀρπαγὴν καὶ Δήμη-
τρός τ' ἐζητήσιν, καὶ τὸν αὐτὸς... Ἰος
τῶν ὑποδεξαμένων τὸν καρπὸν, ἔ-
τη ΧΗΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀ-
θιωῶν Εὐριχθέως.

... Proserpinæ raptum
& Cereris investigatio-
nem, & ejus... eorum qui
fruges exceperant, anni
1135, regnante Athenis
Erichtheo.

184

... υιο... αὐτὸς πόσιν ἐξ. Ἰη-
κε Κόρης τε ἀρπαγὴν καὶ Δήμη-
τρός τ' ἐζητήσιν, καὶ τὸν αὐτὸς... Ἰος
τῶν ὑποδεξαμένων τὸν καρπὸν, ἔ-
τη ΧΗΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀ-
θιωῶν Εὐριχθέως.

... Mystéria instituit
in Eleusine & Musæi poë-
ses edidit, Pandionis filio.

Minos Primus.

a) Num. 56.

& 128.

b) 451.

c) 513.

d) 554.

e) Pausan.

Phoc. p. 618.

f) Stephan.

Kud.

Regnum Cretense veterum Græcorum maximum fuit; de quo
nihil certi ante Minoa. In Eusebiano Canone, a) Cres in-
digena, b) Cydon, c) Apteras, qui urbem condidit, & nescio quis d) La-
pes, pro Regibus habentur: qui tamen dubiæ sunt fidei. e) Apteras
urbis ab homine Delpho condita est. Cydon Minois nepos erat. f)
Κυδωνία πόλις Κρήτης, ἡ πρῶτη ἐκ τῶν Ἀπολλωνία, ἀπὸ Κυδωνος τῆς Ἀπόλ-
λων-

λω-

λων & καὶ Ἀκακαλίδος τῆς Μίνωος θυγατρὸς, *Cydonia urbs Crete, quæ prius Apollonia, dicta est à Cydone filio Apollinis & Acacallidis filiae Minois.* In Marmore itaque legendum, ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΝ. Ex quo Minos primus rex in Apolloniâ sedes fixit. Desideratur annus. Eusebius ponit annum Pandionis 32: is est æræ Atticæ 151.

Non convenit inter veteres, a) *utrum Minos hic esset ad- a) Strab. l. 10. vena, an indigena: Homerus posteriori opinioni adstipulari videtur, p. 477. a. cum inquit,*

(Ζῶς) b) Πρῶτον Μίνωα τέκε Κρήτη ὀπίσθον
Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἀμύμονα Δῶκαλίωνα.

b) Iliad. 13.
v. 450.

Jupiter Minoem Primum genuit Cretæ custodem, sive Regem:

Minos (Secundus, Primi ex Lycasto nepos) genuit Deucalionem, Idomenei patrem. Strabo, Apollodorus, alii Minoes duos non satis distinguunt; uterque Jove genitus habetur; utriusque gesta promiscuè narrantur.

Minoem advenam esse refert Diodorus: c) *Teſſamus (Dori f. Hellenis n. Deucalionis pronepos) cum Æolibus & Pelasgis in Cre- c) L. 4. p. 183. a. tam trajiciens, ibi regnavit; & ex Crethæi filiâ genuit Asterium. Ille Europam duxit (quam Jupiter è Phœniciâ transvexit) quæ tres filios peperit, Minoa Regem, Rhadamanthyn Νομοθέτῳ, d) & Sarpedona qui Lyciam occupavit.*

d) Vide Herodot. I. 173.

Ubicunque verò natus fuerit Minos; illum quidem in Cretâ sepultum fuisse testatur Scholiastes Callimachi. Ἐν Κρήτῃ, ὅπῃ τῷ τάφῳ & Μίνωος ἐπεγέγραπτο. ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΤ ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. Τῷ χεόνῳ ᾧ & ΜΙΝΩΟΣ ἀπηλείφθη, ὥς ἐπελειφθῆναι ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. Ἐκ τούτων ἔχειν λέγασιν Κρήτες τὸ τάφον τοῦ Διός. In Cretâ inscriptum fuit Minois sepulchro: ΜΙΝΟΙΣ. F. JOVIS. SEPULCHRUM. Sed progressu temporis vocabulum MINOIS extinctum fuit; ita ut remaneret JOVIS SEPULCHRUM. Hinc Cretenses se Jovis sepulchrum habere ajunt. Cæterum non tam injuriâ temporis, quàm imposturâ Cretensi, deletum est Minois nomen. Fraudem jampridem odoratus est Callimachus.

e) Κρήτες αἰεὶ ψεύσαι. Καὶ γὰρ τάφον, ὃ ἀνα, σείο
Κρήτες ἐτεκτάναντο· σὺ δὲ ὁ θάνατος· ἐσὶ γὰρ αἰεὶ.

e) In Hymn. I. in Jovem. v. 8.

*Cretenses semper mendaces. Etenim Sepulchrum, Rex, tuum
Cretenses fabricarunt: Tu autem non periisti. Es enim semper.*

Jovem, in Arcadiâ natum, in Cretâ educatum, celebrat Calli-
machus.

a) Diod. l. 5.
p. 237. b.

b) Ib. p. 233. c.

c) De Nat.
Deor. l. 3.

d) Steph. in
Γάζα.

e) Scalig. ad
Fragm. p. 36.

f) In locis.

g) In Esaiam.
l. 7.

Jupiter Infans in antro nutriri fingitur, quia αἱ περὶ τῶν Μουσῆ-
ρια τελευτῶν initio ἐν ἀπορρήτῳ in secreto tradebantur; postea ve-
rò a) ἐν Κνωσσῷ νόμιμον ἐξ ἀρχαίων ἡ, Φανερώς τὰς τελευτὰς ταύ-
τας πᾶσι ὡς δίδοται, in Gnossō antiquitus sancitum erat, ritus il-
los in propatulo omnibus tradi; cū tamen ab Atheniensibus in Eleu-
sine, & in Samothraciâ, & in Ciconibus Thraciæ (unde erat Orpheus
harum institutor) Mysticè traderentur. b) Κατὰ τὴν ἰδίαν, ἐν ἣ
σωζέται τὸ φῆναι τὸ Θεόν, τὸ τε Ἄντρον, ἐν ᾧ τὴν δίαίταν εἶχε,
καθιέρω), καὶ οἱ περὶ αὐτὸ Λιμένες ὁμοίως ἀνεῖν) περὶ τὴν ἀκρω-
ρειαν ὄντες, In Idâ, ubi Deus educatus est, non solum Antrum, in quo
erat nutritus, consecratum est, sed etiam Portus vicini, qui ad pro-
montorium sunt, similiter consecrantur. Ob Dei appulsum, Portus
etiam consecrari videntur.

Cicero c) Joves treis numerat; primum & secundum natos in
Arcadiâ; tertium Cretensem, Saturni filium, cujus in illâ insulâ se-
pulcrum ostenditur. Jovis Ægyptii non meminit, neque Gazæ; nisi
Cretensis nomine eum intelligat. d) Γάζα πόλις Φοινίκης περὶ
τῆς Αἰγύπτου. ἐκλήθη ἢ ἐκ Μινῶα, ὅτι Μίνως (ὡς τῆς ἀδελφοῦς Αἰα-
κῶ καὶ Ραδαμάνθυος ἱών, ἐξ αὐτῶν ταύτῃ ἐκάλεισεν. Ἐνθεν καὶ τὸ
ἔκρηταις Διὸς παρ' αὐτοῖς εἶται, ὃ καὶ καθ' ἡμᾶς. Ἐκάλειν Μαρ-
ναν, ἐρμηνεύοντο Κρηταίην, Gaza urbs Phœnicie ante Ægyptum;
quæ & Minoa vocata est, quia Minos, cum Æaco & Rhadamantho
fratribus, eo profectus illam de suo nomine vocavit. Hinc & apud eos
est idem Jovis Cretensis cultus qui & apud nos: illi Marnan vocant;
Cretagenem Græci. Marnas est e) Dominus Hominum. Hinc au-
tem patet Orientalibus aliquid commune fuisse cum Cretensibus:
& longè verifimilius est Jovem Cretensem ἐκ Γάζα, quàm Marnan ἐκ
Cretâ demigrasse. Ætate demum S. Hieronymi, f) erat Menois
oppidum juxta civitatem Gazam; & g) Serapium Alexandriæ, &
Marnæ templum Gaze in Ecclesias Domini surrexerunt.

Cretenses autem non tantum Jovis incunabula jactant; sed e-
tiam

tiam a) plerisque Deorum apud se natos perhibent; qui ob beneficia publica honores immortales obtinuerunt. b) Divinos etiam honores, & Sacrificia, & Mysteriorum ritus ex Cretâ ad homines alios pervenisse dicunt; Græcos intellige. Ex Oriente versus Occidentem vela facientibus objicitur Cretâ: Neque est absimile vero Cretenses Græcorum primos Cabiſorum cultum didicisse. Sanè ex Marmore liquet, Myſteria Jovis in Cretâ prius edita fuisse, quàm Cereris in Eleusine.

c) Εὐ τῇ Κρήτῃ τὰ τοῦ Διὸς ἱερὰ ἰδίως ἐπιτελεῖτο μετ' ὀργιάσμου. In Cretâ Jovis sacra peculiari modo peraguntur cum Orgiis. Orgia celebrare Græcis dicitur εὐάζειν (ab εὐοῖ & εὐάν clamando) d) Barba- ris autem σαβάζειν; unde & Græcorum quidam τὸν εὐα(μὸν, Σαβα- μὸν vocant. Et Jupiter Cretensibus Sabazius appellatur; sicut Phrygibus, Attis; & Thracibus, Bacchus. Inscriptiones sunt Roma- næ e) JOVI SABAZIO dicatæ: tametsi, f) C. Corn. Hispanus prætor Jovis Sabazii cultum ex Urbe ejecerit.

g) Σαβαζίων γέν μυστηρίων σύμβολον τοῖς μυθολόγοις δεξι- κων διεκδόμην & τὸ κόλπον τῶν τελευτών h) Arnobius vertit: In Myſteriis quibus Sebaziis nomen est, aureus coluber in sinum demittitur initiatis, & eximitur rursus ab inferioribus partibus. Non aliter, i) καὶ σημεῖον ὀργίων Βακχικῶν ὅφιν ἐστὶ τετελεσμένον, etiam Bacchicorum Orgiorum symbolum est Serpens initiatus. Serpens non Jovi Sabazio tantum, sed & aliis Diis sacer. k) Δράκων ὀρώμην & σημάδι καὶ θεὸς πάντας, οἷς ἐστὶν ἱερός. εἰσὶ ἡ οἶδε. Ζεὺς Σαβάζει, Ἡλῖος, Δημήτηρ, καὶ Κόρη, Ἑκάτη, Ἀσκληπιός, Ἡρώες, Serpens visus si- gnificat etiam Deos omnes quibus sacer est: sunt autem hi; Jupiter Sa- bazius, Sol, Ceres & Proserpina, Hecate, Æsculapius, & Heroes. Ser- pentes istos, l) ἱνὶ ἱεροῖς παρσίαις vocant; & sunt mansueti; nec læ- dunt homines: quales in Cretâ etiamnum nasci refert m) Athenagoras fabulam sacram recitat: Jupiter, n) ait, persecutus est Rheam Matrem, quæ concubitus ejus respuebat: & cum illa se in dra- cenam convertisset, ipse mox draco factus, mixtus est cum illâ, adstrictâ nodo quem vocant Herculeo; cujus concubitus species in caduceo Merca- rii spectatur. Caduceum autem * Ægyptii in specie draconum, ma- ris & femine, conjunctorum figurarunt, Mercurio consecrandum. Hi dracones parte mediâ voluminis sui invicem nodo (quem vocant Her- culis) obligantur.

In nummis etiam Cretensium, duo angues impexi cernuntur, &c.

a) Diod. l. 5.

p. 230 b.

b) lb. p. 237. b.

c) Strab. l. X.

p. 468. c.

d) Schol. Ari- stoph. in Aves

p. 583. a.

e) Gruter. p. 22

f) Val. Max.

l. 1. c. 3.

g) Clem. Alex.

Protrept.

p. 11. c.

h) L. 5.

i) Clem. ib.

p. 9. d.

k) Artemidor.

Onir. l. 2. c. 13

l) Suid. "Οφ.

m) L. 1. c. 18.

n) Περσικά,

p. 20.

* Macrobi. Sa-

turn. l. 1. c. 19.

a) Apud nos.
b) Goltz. Inf.
tab. 4.

c) Plutarch. in
Anton.

d) Dio. l. 45.

e) Dio. 51.

& assurgentes : inter quos; vel a) *Pharetra*, certaminis sagittarii præmium; vel b) *Templum*, Jovis puta; vel ipse *Jupiter*, cui celebrantur Orgia. *M. Antonius III VIR* (cujus pater c) *Creticus* cognominatus est) d) *Cretenses liberos esse* jussit. Illius itaque imago & tituli (etiam *Cleopatra*) in eorum numismatis, penes nos, cum serpentibus utrinque assurgentibus. *CÆSAR IMP. VII* (nondum *Augustus*) *ASIA RECEPTA*, e) *Cydoniis & Lamprais, præstiti auxilii gratiâ, libertatem dedit*. Unde nummus, cum serpentibus utrinque surgentibus; & sub Tiberio, jus *Afylli petiêre Cretenses simulacro D. Augusti*. In *D. Vespasiani*, & *D. Titi* honorem percussos habemus denarios, cum iisdem Cretensium insignibus : inscriptiones autem Latinæ sunt, ob deductas Romanorum colonias.

Idæi Dactyli.

f) Diod. 5. l. 5.
p. 230. 2.

g) Herodot.
vit. Homeri,
p. 566.

IDA mons est & Cretæ, & Troadis : Unde alii illos hujus, alii illius incolas faciunt. Marmor Cretam designat; ut & Diodorus. f) *Idæi Dactyli fuerunt primi Cretæ incolæ ad montem Idam : Hi in Creta ignis usum, ærisque ac ferri naturam invenerunt in Berecyntho Antisaptea eorum regione, ἢ τὴν ἐργασίαν δὲ ἧς κατεσκεύαζον, ejusq; conflagrationem. Ephorus dixit, illos ex Phrygia cum Minoe in Cretam trajecisse. Sanè Homerus, quo tempore g) Cumæi urbem, Cebrenida condere parabant ad Idam, ubi ferrum effossum est, ob opus ferrarium, urbi bene ominatus est.*

Ἐνθα σίδηρον ἄγην Πιχθονίοισι βεργείοισιν
ἔλκε, ὅτ' αὖ μιν κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχων.

h) Epist. 9.

Quandoquidem verò urbes in Græciâ jampridem à *Cecrope* & à vetustiore *Phoroneo* conditæ fuerint, vix est ut intelligamus *Ferrum* apud Græcos hætenus humanis usibus omnino ignotum fuisse. Quippe sine ferro nec colitur tellus, nec struitur domus. Quin potius sumendum est id quod ex fortuito *Idæi incendio* accidit, de Metallis ferri, quæ in montis visceribus latentia, vi ignis jam liquefacta erupêrunt. Ferrum, huc usque exoticum, jam primum à Græcis elaboratum est. Ex casu, non ex ingenio fuit *Ἰδαίῃσι σιδήρεσσι ἐργασία*. Seneca negat h) *Sapientes fuisse qui æris metalla & Ferri invenerunt,*

cum

cum incendio silvarum adusta tellus in summo venas jacentes, liquefacta fudisset.

In Marmore *Kelmis* solus ex Idæ incolis nominatur, qui ferrum primi elaborârunt. Clementi memorantur a) Κέλμης & Δαμνα- a) Clem. Alex. μάρτυς, οἱ τῶν Ἰδαίων Δακτύλων πρῶτοι σίδηρον εὔρον ἐν Κύπῳ : in Strom. I. p. 307 Cretâ potiùs. Apollonii b) Scholiaſtes, ex *Phoronidis* auctore, tertium addit; b) Argonaut. I. I. v. 1129.

Κέλμης, Δαμναμάρτυς τε μέγας, ἢ ὑπέρβιος Ἀκμων
Celmis, Damnameneusq; ingens, & robustus Acmon.

Strabo c) enumerat quatuor : Σαλαμῖνον (lege Κέλμιν) καὶ Δαμνα- c) L. I. p. 473 νέα. (Δαμναμάρτυς) καὶ Ἡρακλέα, & Ἀκμονα. Hercules iste, d) unus d) Diod. Sic. de Idæis *Daëtylis* (non *Alcmena* filius) ludos Olympicos instituisse di- d) Diod. Sic. citur. I. 5. p. 230. d.

e) Pausanias quinque nominat, *Herculem* (jam dictum) *Paoneum*, *Epimedem*, *Jasium*, & *Idam*. Adeo incertus est eorum numerus : f) alii centum numerant, alii decem, τοῖς ἐν ταῖς χερσὶ δακτύλοις f) Ibid. e. ἰσοριθμοῖς, à pari digitorum numero denominatos.

Quales, in Phrygiâ, Idææ Matri g) *Corybantes*; tales, in Cretâ, g) *suprà*, p. 127 fuerunt *Idæi Daëtyli* Jovis : utrique in armis saltârunt; utrique *Curetes* dicti sunt. Rectè autem h) *Scepsius* dixit, ἐν τῇ Κρήτῃ τὰς τῆς h) Strab. I. I. p. 472. c. ῥέας, ὑμᾶς μὴ νομίζεσθαι μηδὲ ὑπὸ χωρὶάζειν, ἀλλ' ἐν τῇ Φρυγίᾳ μόνον καὶ τῇ Τρώαδι. τὰς δὲ λέγοντας μυθολογεῖν μᾶλλον ἢ ἰστέειν, In Cretâ, *Rheæ* cultum neque in usu esse, neque ibi receptum; sed in Phrygiâ tantum ac Troade : qui aliter affirmant, eos fabulam potiùs quàm historiam tradere; ad id ambiguis locorum nominibus inductos. Si verum sit, quod quidam ajunt, i) *Curetas* & *Corybantes* fuisse *Daëtylorum* posteros; & *Curetas* eos fuisse IX, k) qui Jovem susceperunt atque educarunt; necesse est, ipsum Jovem hisce temporibus recentior rem fuisse. i) Strab. ib. p. 247. d. k) Diod. ib. p. 230. d.

Sed nec *Idæis* his *Daëtylis* tantummodo, qui ferrum invenerunt & primi Jovis ministri fuerunt, id nomen tribuendum est; quod succedentibus sæculis recentioribus Jovis Cretensis sacerdotibus commune fuit. Ex initia mentis Pythagoræ, in illius vitâ hoc docet Porphyrius.

Κρήτης δὲ Πιθὰς τοῖς Μόργχ
μύσαις προσήλθ' ἐνὸς τῶν Ἰδαίων
Δακτύλων, ὑφ' ὧν καὶ ἐκαθάρθη
τῇ κεραυνία λίθῳ, ἔωθεν μὲν
ὡρᾷ θαλάττῃ πελωρῆς ἐκτα-
θείς· νύκτωρ δὲ ὡρᾷ ποταμῷ,
δένειδ' μέλανα μαλλοῖς ἐσε-
Φανωμένῳ.

Εἰς τὸ Ἰδαῖον καλέμενον ἄν-
τρον καταβάς, ἔρια ἔχων μέ-
λανα, τὰς νενομισμένας τριτὰς
ἐννέα ἡμέρας ἐκεῖ διέτριψε, καὶ
καθάρσας τῷ Διὶ, τὸν τε σπιν-
θρον αὐτῷ καὶ ἔτ' ἄλλοις θεόνο-
ν ἐ-
θεάσατο.

Ἐπίγραμμα γ' ἐνεχάρσαξεν
ἐπὶ τῷ τάφῳ, ἀπὸ γράψας· Πυ-
θαγόρας τῷ Διὶ· ὃς ἡ δέχθη.

Ὡδὲ θανὼν κεῖται Ζαῦ, ὃν Δία
κικλήσκουσιν.

Pythagoras, ubi Cretam atti-
git, Morgi, unius ex Ideis Dactylis,
sacerdotes accessit; à quibus Ce-
raunio lapide lustratus fuit: manè
quidem juxta mare pronus exten-
sus; noctu autem juxta fluvium;
nigri agni vellere coronatus.

In Idaeum Antrum descendit,
nigrâ lanâ amictus; & ex more
recepto, dies ter novenos isthuc ex-
egit; & Jovi parentavit; & pul-
vinar vidit, quod quotannis ei
sternitur.

Quin & Epigramma illius in-
scripsit sepulchro, hoc titulo: Py-
thagoras Jovi: cujus principium:
Zan jacet hoc tumulo; qui vul-
gò Jupiter audit.

a) Diod. La-
ert. in Epimen.

Epimenidem etiam (qui lustravit Athenas, Olymp. XLVI) a) Κρή-
νητα ἐκάλουν Κρήτες, Cretenses Curetem vocant, sive Idaeum Da-
ctylum.

b) suprâ, p. 74.

c) suprâ, p. 219

Pythagoras verò in b) Ægypto itidem initiatus fuit; ubi ri-
tus Creticis his dissimillimi sunt: c) color albus illic sacer; lana
autem, tam Ægyptiorum, quàm ipsius Pythagoræ scitis, profanus
vestitus est. Sed in antro Dictæo, subterraneis sacris amictus niger
magis forsan convenit.

d) Æn. l. 6.
v. 250.

— d) Atri velleris agnam

Æneas matri Eumenidum, magnæque sorori, id est,

Nocti, & Terræ mactat. Et Oraculum, apud Eusebium, jubet
offerri

e) Præpar.
l. 4. c. 9.

e) Φαιδρα μὲν ἑρανοῖς, χθονίοις δὲ ἐναλίγκια χοροῖς.

f) Ib. p. 147. b.

Splendida, sive candida, Diis Superis; Terrestribus autem, sive In-
feris, nigra. Ita Porphyrius interpretatur: f) Μέλανα· τριαύτι

ἡ δὲ γῆ Φύσις σκοτεινὴ, *Nigra* : talis enim Terra, naturaliter obscura. Sed, quid ad Jovem? In a) nummo (in honorem Titi) a) Tristan. II ZEYC KPHTAΓENHC inter sidera collocatur, fulmine armatus. Et in Fulminatoris sacris, lapis fulmineus hic, ad purificationem Pythagoræ, non ineptè adhiberi videtur. Cæterum, ritus religiosi ad rationis normam non sunt pensiculatim exigendi. p. 250.

Erat autem Seculum hoc, de quo agimus, religiosissimum: hisce enim temporibus (Mosaico proximis) ubertim pullulârunt superstitiones Græcanicæ; quæ pro locorum varietate multiplicatæ, diversos habuerunt auctores. b) Orpheus, Pieriæ; Musæus, Atbenis; Melampus, Argis; Trophonius, Bootiæ initiationibus homines obligarunt. b) Tertullian. Apolog. Omnium autem illustrissima sunt

Eleusinia.

Inter Deos Cabiros, præter Jovem & Bacchum, c) numerantur c) suprâ, p. 36. Ceres & Proserpina. De adventu Cereris in Atticam, & de raptu Proserpinæ multa narrant Græci. Historicam rei fidem facit Diodorus.

d) Cum magna (inquit) siccitas & frugum pernicies pervassisset totum ferè terrarum orbem, præter Ægyptum propter propriam regionis naturam, Erechtheus, genere Ægyptius, ob cognationem (cum Atheniensibus) magnam frumenti copiam ex Ægypto advexit Athenas. Illi pro hoc merito bene affecti Regnum benefactori detulerunt; qui principatum suscipiens, Initia Cereris in Eleusine & Mystera celebrare docuit, ritibus ex Ægypto translatis. Adjicit Diodorus, d) Diod. I. r. p. 17. d.

1. Adventus Deæ in Atticam rectè attribuitur temporibus istis in quibus fruges, ejusdem cum Deâ nominis, importatæ sunt Athenis.

2. Rursus, Seminis inventio initio fuit ex beneficio Cereris: sed & fatentur Athenienses, quòd adventus Cereris ad eos & donum frumenti contigit regnante Erechtheo, & frugibus ob pluviarum defectum absumptis. 3. Præterea, illo tempore cæperunt in Eleusine Initia & Mystera hujus Deæ. 4. Sacrificia etiam & consuetudines Atheniensium & Ægyptiorum eodem modo se habent. Nam Eu-

molpidae (sive ἱερεῖς), *Antistites Eleusiniorum*) à *Sacerdotibus Ægyptiis* (primæ classis) & κήρυκες Eleusinii à *Pastophoris Ægyptiis* (secundæ classis) traducti sunt. 5. Porro Athenienses soli ex Græcis per Isidem jurant; & cæteroqui specie & moribus simillimi sunt Ægyptiis. Illos horum colonos fuisse a) dixerat.

a) *suprà, p. 110.*

b) *Herod. l. 2.*

c. 59.

c) *suprà, p. 113.*

d) *suprà, p. 194*

e) *L. 2. p. 110.*

f) *Pausan. ib.*

g) *Prompt. p. 13. a.*

h) *Arnob. l. 5.*

i) *Marm.*

k) *Pausan. Attic. p. 71.*

l) *Pausan. Achaic. p. 431.*

m) *Etymolog. M.*

n) *Pausan. Arcad. p. 459.*

o) *Con.*

p) *Con.*

q) *Con.*

r) *Con.*

s) *Con.*

t) *Con.*

u) *Con.*

v) *Con.*

w) *Con.*

x) *Con.*

y) *Con.*

z) *Con.*

aa) *Con.*

ab) *Con.*

ac) *Con.*

ad) *Con.*

ae) *Con.*

af) *Con.*

ag) *Con.*

ah) *Con.*

ai) *Con.*

aj) *Con.*

ak) *Con.*

al) *Con.*

am) *Con.*

an) *Con.*

ao) *Con.*

ap) *Con.*

aq) *Con.*

ar) *Con.*

as) *Con.*

at) *Con.*

au) *Con.*

av) *Con.*

aw) *Con.*

ax) *Con.*

ay) *Con.*

az) *Con.*

ba) *Con.*

bb) *Con.*

bc) *Con.*

bd) *Con.*

be) *Con.*

bf) *Con.*

bg) *Con.*

bh) *Con.*

bi) *Con.*

bj) *Con.*

bk) *Con.*

bl) *Con.*

bm) *Con.*

bn) *Con.*

bo) *Con.*

bp) *Con.*

bq) *Con.*

br) *Con.*

bs) *Con.*

bt) *Con.*

bu) *Con.*

bv) *Con.*

bw) *Con.*

bx) *Con.*

by) *Con.*

bz) *Con.*

ca) *Con.*

cb) *Con.*

cc) *Con.*

cd) *Con.*

ce) *Con.*

cf) *Con.*

cg) *Con.*

ch) *Con.*

ci) *Con.*

cj) *Con.*

ck) *Con.*

cl) *Con.*

cm) *Con.*

cn) *Con.*

co) *Con.*

cp) *Con.*

cq) *Con.*

cr) *Con.*

cs) *Con.*

ct) *Con.*

cu) *Con.*

cv) *Con.*

cw) *Con.*

cx) *Con.*

cy) *Con.*

cz) *Con.*

da) *Con.*

db) *Con.*

dc) *Con.*

dd) *Con.*

de) *Con.*

df) *Con.*

dg) *Con.*

dh) *Con.*

di) *Con.*

dj) *Con.*

dk) *Con.*

dl) *Con.*

dm) *Con.*

dn) *Con.*

do) *Con.*

dp) *Con.*

dq) *Con.*

dr) *Con.*

ds) *Con.*

dt) *Con.*

du) *Con.*

dv) *Con.*

dw) *Con.*

dx) *Con.*

dy) *Con.*

dz) *Con.*

ea) *Con.*

eb) *Con.*

ec) *Con.*

ed) *Con.*

ee) *Con.*

ef) *Con.*

eg) *Con.*

eh) *Con.*

ei) *Con.*

ej) *Con.*

ek) *Con.*

el) *Con.*

em) *Con.*

en) *Con.*

eo) *Con.*

ep) *Con.*

eq) *Con.*

er) *Con.*

es) *Con.*

et) *Con.*

eu) *Con.*

ev) *Con.*

ew) *Con.*

ex) *Con.*

ey) *Con.*

ez) *Con.*

fa) *Con.*

fb) *Con.*

fc) *Con.*

fd) *Con.*

fe) *Con.*

ff) *Con.*

fg) *Con.*

fh) *Con.*

fi) *Con.*

fj) *Con.*

fk) *Con.*

fl) *Con.*

fm) *Con.*

fn) *Con.*

fo) *Con.*

fp) *Con.*

fq) *Con.*

fr) *Con.*

fs) *Con.*

ft) *Con.*

fu) *Con.*

fv) *Con.*

fw) *Con.*

fx) *Con.*

fy) *Con.*

fz) *Con.*

ga) *Con.*

gb) *Con.*

gc) *Con.*

gd) *Con.*

ge) *Con.*

gf) *Con.*

gg) *Con.*

gh) *Con.*

gi) *Con.*

gj) *Con.*

gk) *Con.*

gl) *Con.*

gm) *Con.*

gn) *Con.*

go) *Con.*

gp) *Con.*

gq) *Con.*

gr) *Con.*

gs) *Con.*

gt) *Con.*

gu) *Con.*

gv) *Con.*

gw) *Con.*

gx) *Con.*

gy) *Con.*

gz) *Con.*

ha) *Con.*

hb) *Con.*

hc) *Con.*

hd) *Con.*

he) *Con.*

hf) *Con.*

hg) *Con.*

hh) *Con.*

hi) *Con.*

hj) *Con.*

hk) *Con.*

hl) *Con.*

hm) *Con.*

hn) *Con.*

ho) *Con.*

hp) *Con.*

hq) *Con.*

hr) *Con.*

hs) *Con.*

ht) *Con.*

hu) *Con.*

hv) *Con.*

hw) *Con.*

hx) *Con.*

hy) *Con.*

hz) *Con.*

ia) *Con.*

ib) *Con.*

ic) *Con.*

id) *Con.*

ie) *Con.*

if) *Con.*

ig) *Con.*

ih) *Con.*

ii) *Con.*

ij) *Con.*

ik) *Con.*

il) *Con.*

im) *Con.*

in) *Con.*

io) *Con.*

ip) *Con.*

iq) *Con.*

ir) *Con.*

is) *Con.*

it) *Con.*

iu) *Con.*

iv) *Con.*

iw) *Con.*

ix) *Con.*

a) Commissa inter Eleusinos & Athenienses pugna, hinc Rex Erechtheus, inde Eumolpi filius Immaradus ceciderunt. Arma dein his conditionibus posita: ut Eleusinii in ceteris essent Atheniensibus subditi; Initia autem ipsi tanquam propria retinerent; ac Eumolpus & Celei filia sacra facerent Deabus, Cereri & Proserpinæ. Hinc est, Eumolpidas postea fuisse τ̄ τελετῶν ἐξάρχης.

a) Pausan. Attic. p. 75.

Androtion (apud Scholiastem b) Sophoclis) scripsit, non Eumolpum hunc Thracem, sed ab eo quintum, invenisse Mystera. Eumolpi filius erat Κήρυξ̄ hujus, Eumolpus alter; hujus, Antiphemus; hujus, Museus, poeta; hujus, Eumolpus tertius, qui Mystera docuit, & fuit Antistes. Verum sententia prior, de Eumolpo primo, Marmoris, & Homeri auctoritate sancitur. Tertius Eumolpus, primi abnepos, Mystera Minora, in Herculis gratiam, instituit.

b) Oedip. Col. lon.

c) Aristoteles (de Atheniensium repub. post exutani potestatem c) Regiam) dicit; quod Rex (Sacrorum) Mystera primum curabat, cum Ministris, quos Populus eligebat: erant autem quatuor: duo ex civibus universis; unus (ἱεροφάντης) ex Eumolpidis; unus (ἱεροκλήρυξ̄) ex Cerycibus. Erat autem gens Κηρύκων vetustissima. d) Κήρυξ̄, ὁ μὲν τις τ̄ Μυσικῶν, ἀπὸ Κήρυκος τὸ Ἑρμῆ καὶ Πανδρῶς (& τ̄ Κε- κερπ̄), Ceryx quis è gente Mysticorum, à Ceryce Mercurii filio & Pandrosâ Cecropis filiâ: non caduceator, neque præco; sed sacrorum minister. De hac gente, Lex est Solonis. e) Ἐν τῇ τοῖς κύβεσι τοῖς παλαιῶν Δηλιασῶν, ὅπως γέγραπται, In tabulis publicis hujusmodi Lex est de Deliastris (Δηλιασταὶ autem sunt Θεωροὶ in Delum insulam missi) καὶ τῶ Κήρυκε, ὅς τ̄ ἦν τῶν Κηρύκων τὸ τ̄ Μυστηριώπιδος. Τέτρες τῇ παλαιᾷ ἐν τῇ Δηλίᾳ ἐνιστατόν. Duo Ceryces sunt, è gente Cerycum Mysticorum: iidemque annum in Delio templo Parasiti sunt. f) Τὸ τ̄ τὸ Παράσιτος ὄνομα πάλαι μὲν ἔν σέμνον καὶ ἱερὸν, Parasiti autem nomen olim quidem honestum fuit & sacrum.

c) Harpocrat. in Ἐπιμελητῇ.

d) Pollux. l. 8. c. 9. §. 22.

e) Athen. Deipn. l. 6. p. 234. f.

f) Ibid. d.

Hi Mysteriorum Ἐπιμεληταὶ veste, comâ, strophio (sive redimiculo) insignes fuerunt, & distincti. g) Ἐν τῇ τοῖς κατὰ ἑλῶ- σινα μυστηρίοις, ὁ μὲν ἱεροφάντης εἰς εἰκόνα & Δημιουργὸς ἐν σκῶτά- ξει. Δαδῆχος δὲ εἰς τὴν ἥλιν. ὁ δὲ μὲν ἱππὶ βῶμα, εἰς τὴν Σε- λῶν. ὁ δὲ ἱεροκλήρυξ̄, Ἑρμῆς, In Eleusiniis Mysteriis ἱεροφάντης, Antistes ceremoniarum, habitu ac specie representat Demiurgum:

g) Euseb. Pr. l. 3. p. 117. a.

Daduchus, Solem; qui ad Aram consistit, Lunam: Hieroceryx, Mercurium. Demiurgus, in Mysteriorum theologia, est summus Naturæ Opifex, qui Universum hoc disponit: Is Platonice Νῆς vocatur, & Λόγος; Vulgo, Jupiter. Δαδῆχος autem hic, qui in Eleusiniis ministrat, καὶ ἐξοχλῶν dicitur; non quivis facem gestans, qui Cereris a) sacra ardentium tedarum jactatione celebrat; quia facibus, ex Ætnæ vertice accensis, Proserpinam quesisse in Sicilia Ceres dicitur.

a) Lactan. l. 1. c. 21.

b) Joann. Antiochen. MS. p. 267.

Ab hoc exemplo, in b) Olympiis (Antiochiæ Syriæ, Commodi imperante, celebratis) Ἀλκιβιάδης gestabat stolam inauratam, & instar nivis candidam; caput coronâ (lychnitibus, margaritis aliisque pretiosis lapillis insignitâ) cinctus; manu gestabat sceptrum, eburneum; pedibusque sandalia alba. Quamdiu habitum hunc gestaret, honores divini ab omnibus ei deferebantur, tanquam ipsi JOVI. Neque per totum illud tempus domum aliquam subiit, neque lecto sese reclinavit; sed humi, sub dio dormiens, substratis ei stragulis mundis, & storeâ juncea, super lapidibus recumbebat, in Hypæthro Cæsario Basilicæ. Οὗτος γὰρ Γεγαυµαίως & ipse gestabat stolam candidam; & coronam ex auro solido, in laureæ modum fabrefactam: Hunc verò, tanquam APOLLINEM, venerabantur. Αὐφειθαλὴς etiam stolâ candidâ, holosericâ, indutus incedebat; coronam gestans, ex lauri foliis contextam; cujus in medio erat aureum Jovis signum: Amphithali huic, tanquam MERCURIO, divinos honores deferebant.

c) Schol. in Aristoph. Plut. p. 85. c.

Cæterum Mysteria non uno eodemque tempore omni ex parte perfecta & expleta fuerunt: Religio paulatim exornari solet. Mysteria Minora postmodum introducta sunt; quæ tamen facta sunt, Majoribus prævia. c) Ἐστὶ τὰ μικρὰ ὡς ἂν προεργασίαι καὶ προαγνώσεις τῶν μεγάλων, Mysteria Parva sunt veluti lustratio prævia Magnorum. Qui initiari cuperent, lustrari solebant. Sed & κατὰ μέρος, harum religionum pars præcipua, nondum receptus; sed initio Seculi proximi institutus est.

Ad

SECVLVM XI.

Epochæ Marmorea.

ΑΦ' ἧ Καθαρμός πρῶτον ἐ-
γύετο ΔΙΙ, βασι-
λεύοντ' Ἀθηνῶν Πανδίων τ' ἔ-
κέκροπ'.

ΑΦ' ἧ ἐν Ἐλευσίνι ὁ Γυμνι-
κὸς

ΑΦ' ἧ τὰ Λυκαῖα ἐν Ἀρ-
καδίᾳ ἐγύετο, καὶ Λυκάον
ἐδόθησαν τοῖς Ἕλλησι βασι-
λεύοντ' Ἀθηνῶν Πανδίων τ' ἔ-
κέκροπος.

ΑΦ' ἧ Κα ἡσία Ἥρα-
κλῆς βασιλεύοντες Ἀθηνῶν
Αἰγίως.

ΑΦ' ἧ Ἀθήνησι ἡ καρ-
πῶν ἐγύετο, καὶ μαντλόμυθος Ἀ-
θηνῶν λων ἐνε ὑπόχεν ...
ας . αμ. Μίνως ἀξιώσας, ἔτη ΧΔΔΔΙ,
βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Αἰγ.

ΑΦ' ἧ Θησ ... Ἀθηνῶν τὰς
δώδεκα πόλεις εἰς τὸ αὐτὸ συνώ-
κισεν, καὶ πολιτείαν καὶ τὴν δημο-
κρασίαν ἀπέστω

..... ὁς Ἀθηνῶν τὸν ἑὶς ἱεμί-
ων ἀγῶνα ἔθηκε, Σίνιν δ' ἀποκτείνας,
ἔτη ΙΠ. ΗΗΗΗΙΔΙΔΔΔΔΠ.

Ἀπὸ τ' Ἀμμον ... τη ...
ΔΔΔΔΠ

EX quo Lustratio pri-
mum instituta est ...

1062, regnante Athenis
Pandione Cecropis filio.

Ex quo in Eleusine Gy-
mnicum certamen insti-
tutum

Ex quo Lycæa in Arca-
diâ instituta, & Ly-
caonis dabantur Græcis
..... regnante Athenis
Pandione Cecropis filio.

Ex quo ... Hercules
..... regnante Athenis
Ægeo.

Ex quo Athenis sterili-
tas frugum contigit, &
confictus Apollo
quas postulaverit Minos,
anni 1031, regnante A-
thenis Ægeo.

Ex quo Theseus ... At-
ticas XII urbes in unam
collegit, & reipublicæ for-
mam & statum popula-
rem

Isthmiorum certamen
proposuit, Sine occiso, anni
995.

Ex quo Ammon, ..

Æra
Attica.

257

288

324

anno

ΔΔΔΔΠ. βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησέως.	anni 995 regnante Athe- nis Theseo.	Æra Attica.
ἈΦ' ὃ Ἀργεῖωνες... Ἀδραστὴς ... ἐβασίλευσαν, καὶ τὸν ἀγῶνα... ... ἔτη ΙΗ·ΗΗΗΗΙΔΙΔΔΔΔΙΙΙΙ, βασι- λεύοντος Ἀθηνῶν Θησέως.	Ex quo Argivi... Ad- rast... regnârunt, & cer- tamen... anni 994, re- gnante Athenis Theseo.	325

Κ Α Θ Α Ρ Μ Ο' Σ,

a) Diod. Sic.
l. 4. p. 162. a.

b) Ibid. l. 1.
p. 60. d.

Ægyptiorum meminimus, Cecropis, Cadmi, Danai, Erechthei, qui, ex Ægypto profecti, Græcos institutis civilibus erudierunt. Tandem etiam Græci in Ægyptum penetrârunt, ut eorum ritus & sacra cognoscerent. Horum primus habetur Orpheus, licet patriâ Thrax. Illius enim pater fuit Oeagrus, qui in Pieriâ Bistonibus imperavit. a) Orpheus in Ægyptum profectus, multa ibi didicit: ita ut tam Initiationibus & Theologiâ, quàm Poësi & Melodiâ esset Græcorum præstantissimus. Ille ex Ægypto asportavit b) τῶν μουσικῶν τελετῶν τὰ πλεῖστα, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πλάνην ὀργιαζόμενα, & τὴν τ' ἐν αὐτῷ μυθολογίαν, plerosque Mysteriorum ritus; & Orgia Bacchi; & Mythologiam de inferis. Initia enim Osiridis eadem sunt, quæ Bacchi; & Isis simillima sunt istis Cereris; nominibus tantum differentibus. Initia Cereri & Baccho fuerunt communia; & sexto Eleusiniorem die Iacchum Mysticum deducebant, qui aut Cereris, aut Proserpinæ filius habebatur.

Inter Initiorum ceremonias maximè necessarias habetur καθαρμὸς *Lustratio*; quam hisce temporibus (id est, ætate Orphei) institutam fuisse docet Marmor. Sacris Eleusiniis non ita pridem introductis, accessit jam in sanctitatis Græcæ cumulum ritus iste; in Oriente pridem usitatus.

c) Pausan.
l. 10. p. 62. o.
d) Diod. Sic.
l. 4. p. 162. a.

e) Schol. Ho-
mer. Iliad. 9.

Lustratio autem duplex: vel Expiatio Cædis; vel Præparatio ad Sacra. c) Carmanor, ἐ Cretâ, καθάραι Ἀπόλλωνα Apollinem de cæde purgasse dicitur. d) Hercules Mysteriis Eleusiniis initiatus est, cum Museus Orphei filius esset eorum antistes: vel Eumolpus, ut e) alii, ἤλθε πρὸς Εὐμόλπον εἰς Ελᾶσιναν, βεβλόμενον μνηστῆρα. Ille enim (Erethei jussu) Cerberum abducturus ab Inferis, non nisi initiatus desce-

a) Schol. Aristoph. Plut.
p. 85.

b) Diod. Sic.
l.4. p. 155.c.

c) Plutarch.
Theseo, p. 5, c.

d) Apollodor.
l. 2. p. 87.

culo floruit; tum quòd *Eleusinia* Ævum futurum & statum post mortem respexerint.

§. I. Initiati quidem non solum in a) vita, sed etiam post mortem, aliis & feliciores, & honoratiores habebantur. Animas enim lustrationibus à mortalium rerum contagione defæciores reddi, & ad divinarum rerum contemplationem magis expeditas effici credebant. b) *Sophocles de Mysteriis scripsit*,
 a) *suprà, p. 126.* b) *Plutarch. de audiend. Poetis. p. 28. f.*

ὡς τρισόλβιοι
 κείνοι βροτῶν, οἱ ταῦτα δερχθέντες τέλη,
 Μωλῶσ' ἐς ἄδ'· τίςδε γὰρ μόνοις ἐκεί
 Ζῆν' ἔτι, τοῖς δ' ἄλλοισι πάντ' ἐκεί κακὰ.

———— Felices nimis
*Initia quotquot ista cùm conspexerint
 Eunt ad Orcum : namque eos solos manet
 Ibi Vita ; reliquos, miseras præter, nihil.*

Diogenes autem, cùm tale quid audiisset, Quid? ait, num Patetioni furi, quòd initiatus fuerit, sors erit melior post mortem, quàm Epaminonda?

c) *Ranz, Act. I. fine.*

Chorus c) *Aristophanis, apud Inferos,*

Μόνοις ἡμῖν Ἥλιος,
 Καὶ Φέγλος ἱλαρὸν ἔστιν,
 Ὅσοι μεμυήμεθ', ἄ-
 σεβῆ τε διήγοιμ'·
 Τρέπον.

*Solis nobis Sol
 Et lux hilaris est,
 Qui initiamur, &
 Piam degimus vitam.*

d) *Phædone, p. 52. c.*

d) *Plato, ὅς ἀμυήτος ἢ ἀτέλεστος εἰς ἄδ' ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται· ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκείσε ἀφικόμενος, μὴ θεῶν οἰκήσει, Quicunque non expiatus neque initiatus migrabit ad Inferos, jacebit in luto : quicunque verò purgatus atque initiatus illuc accesserit, cum Diis habitabit.*

e) *In Panegyrico.*

Isocrates de Mysteriis istis, e) Τελετῆς οἱ μετεχόντες, πρὶν τε τῆς βίης τελευτῆς, καὶ ἔς σύμπαντος αἰῶνος, ἡδίστης τῆς ἐλπίδας ἔχουσι, Initiorum participes, & de Vitæ exitu, & de omni Ævo, jucundas spes habent.

f) *Oper. Platon, p. 1308. c.*

f) *Gobrias, apud auctorem Axiochi, de Beatis apud Inferos, Ev-*

jusmodi voces ; tenebris & luce vicissim illi apparentibus ; aliag, plurima fieri.

§. II.

a) Plutarch.
de Iside, p. 372

b) Ibid.

c) Ib. p. 382. c.

d) Plut. de Isi-
de, p. 364.

e) Metamor.
l. II. prope
finem.

f) Suprà.

g) Et ymolog.
Ad.

Ut Isis Aegyptiis, ita Græcis Ceres, Naturam significat. a) Ἡ δὲ Ἰσίς ἐστὶ μὲν τὸ τὴ φύσεως θῆλυ, καὶ δεκτικὸν ἀπάσης γένεσεως, Est enim Isis Naturæ pars ea quæ quasi fæminea, & susceptrix omnis generationis. b) Καθὸ τιθῶν ἢ πανδεχὴς ὑπὸ τῷ Πλάτωνος, ὑπὸ τῷ πολλῶν Μυθῶν ὕμνος κέκληται, Διὰ τὸ πάσας, ὑπὸ τῷ λόγῳ τρεπομένη, μορφὰς δέχεσθαι καὶ ἰδέας, Unde à Platone vocatur Nutrix & omnium rerum Susceptrix; & à plerisque, Mille-habens-nomina : quòd, à Ratione versa, omnes formas suscipiat & species. Sacerdotes itaque variegatam Deæ vestem induebant. c) Στελαὶ αἱ μὲν Ἰσιδος ποικίλαι ταῖς βαφαῖς. Περὶ γὰρ ἴλλω ἡδυνάμεις αὐτῆς, πάντα γινόμενα ἢ δεχομένη. Φῶς, σκοτὶς ἡμέραν, νύκτα, πῦρ, ὕδωρ, ζωὴν, θάνατον. δέχεται, τέλειται, Isidis amicula sunt tinctura varia. Ejus enim vis versatur circa Materiam, quæ omnia parturit & suscipit ; Lucem, Tenebras ; Diem, Noctem ; Ignem, Aquam ; Vitam, Mortem ; Initium, Finem. Materia Prima omnium Mater dicitur, quòd omnia ex eâ facta sint : Susceptrix etiam, quòd omnia dissoluta ad eam redeant.

Varia subcœlestis Naturæ reciprocationes (modò ad hujus Vitæ lucem, modò ad Materiam tenebras) in Osiridis fabulis, & in nocturnis Mysteriis traditæ sunt. d) Ὁμολογεῖ νύξ τελεῖα τοῖς λεγομένοις Ὀσίριδος. Μετασμοῖς, καὶ ταῖς ἀναβιώσεσι & παλιγενεσίαις ὁμοίως ἢ καὶ τὰ πρὶν τὰς ταφάς, Nox initiationis convenit his quæ dicuntur de Osiride discerpto, & rediuvivo, ac renato; nec non & de sepulturis ejus. Apuleius de seipso initiato, e) Ἀκcessί, inquit, confinium mortis : & calcato Proserpina limine, per omnia vectus elementa, remeavi : Nocte mediâ vidi Solem candido coruscantem lumine : Deos Inferos & Deos Superos accessi coram, & adoravi de proximo.

Ex vetustissimâ de duobus f) Principiis contrariis philosophiâ enatum est duplex illud Deorum genus. Deus Opifex, in Græcorum theologiâ, vocatur Ζεύς, penes quem est Vita : Materia dicitur Ἄδης, penes quem dissolutio, sive Mors : illi tribuitur lux & dies; huic tenebræ & ἀφανισμός. Est enim ἄδης, g) lucis privatio. Superior pars Mundi sub Jove ponitur; Infima ὑπὸ Ἀδῶ, sub Platone : pars Media, inter duo hæc Principia contraria reciprocationibus perpetuis

petuis agitatur; Vita & Mors, Lux & Tenebræ, Bonum & Malum alternatim obtinent. a) Hippocrates asserit, nihil gigni, neque prorsus interire: sed homines (ait) existimant, τὸ μὲν ἐξ ᾧδης εἰς Φῶς αὐξήθην, ἡνέσθ'· τὸ δὲ ἐκ τῆς Φάεος εἰς ἅδην μὲν ἵκνεται, ἀπολέσθ', illud gigni, quod ex Hade crescit in Lucem; illud autem perire, quod ex Luce decrescit in Hadem. Statuerunt scilicet Veteres, Nihil ex nihilo fieri, aut in nihilum reduci. Nam si Interitus rerum mutationi accederet, Universi tandem abolitio sequeretur, neque suppetere, unde res renascerentur. Ex eorum sententiâ b) Hierocles, de Opifice: Οὐ γὰρ ἱκανὸν αὐτὸν εἶναι ᾧήθησαν αὐτοτελῶς ὑποστῆσαι δύνασθαι Κόσμον, οἰκεία δυνάμει καὶ σοφίᾳ ἐξ αἰδῆς ἐνεργεῖν, ἀλλ' ἀνηνέτη Ἰλῆς σπερματική, Ipsum enim non censebant idoneis viribus instructum ad producendum Mundum omnibus numeris absolutum, propriâ solum virtute & sapientiâ ab æterno operatum; sed ope Materie non ingente, id est, coæternæ. Δημιουργῶ attribuant ordinem atque pulchritudinem Mundi; molem autem Materie. Nomen τῆς Κόσμου Universitati primum à Pythagorâ datum est.

Quod Græcis Ἀδης, Ægyptiis Amenthes dicitur. Τὸν ὑποχθόνιον τόπον εἰς ὃν οἶον τὰς ψυχὰς ἀπέρχεσθαι μὲν τὴν τελευτὴν Ἀμένθην καλεῖσιν σημαίνοντες ὀνόματος, τὸν λαμβάνοντες καὶ δίδόντες, Locum subterraneum, in quem putant Animas ferri post mortem, vocant Amenthen; quod nomen significat, Accipientem & Dantem.

Immortalitatem Animæ d) primi tradiderunt Ægyptii. Illi Animas neque genitas neque interituras; sed Amenthen eas nascentibus præbere, à morientibus recipere, existimabant. e) Τὸ σῶμα τὸ δὲ καταφθίνοντες, ἐς ἄλλο ζῶον αἰεὶ ἐκδύεσθαι. ἐπεὶ δὲ περὶ ἐλθῇ πᾶν τὰ χερσαῖα, καὶ τὰ θαλάσσια, καὶ τὰ πετεινὰ, αὐτὶς ἐς ἄνθρωπον σῶμα γινόμενον ἐκδύνην, Corpore autem moriente, Anima in aliud quod nascitur animal continuo migrat: Ubi verò per omnia terrestria, marina, volueria circumierit, rursus in humanum quod nascitur corpus introire. f) Τὴν περιέλθον δὲ αὐτῇ γίνεσθαι ἐν τριχίλοις ἔτεσι, Circuitum autem hunc ab Anima fieri intra MMM annorum.

Homerus, ex Ægyptiacâ Orphei disciplinâ, didicit Animas æternas in humana corpora delabi, rursusque ad Superos remeare; unde, in symbolum Corruptibilis hujus regionis, effinxit Antrum Nympharum, in quo

a) Odyss. 13.
v. 109.

— a) Δύω δέ τ' αἱ θύραι εἰσὶν,
αἱ μὲν πρὸς Βορέαο καταβαταὶ ἀνθρώποισιν·
αἱ δ' αὖ πρὸς Νότῳ εἰσὶ θεώτεραι, ὅδε τι κείνη
ἄνδρες ἐσέρχοντο, ἀλλ' Ἀθανάτων ὁδὸς ἔστιν.

— Janua duplex :

*Hec Boream spectans homines demittit : at illa
Respicens Austrum diviniorem, invia prorsus
Est homini, præbetq; viam Immortalibus unis.*

Porphyrus (cujus eximius de hoc Antro libellus ab Holstenio editus est) dicit Antrum ferre εἰκόνα καὶ σύμβολον τοῦ Κόσμου, imaginem & symbolum Mundi : Naïdes δὲ νύμφαι εἰς γῆσιν καλῶσαι ψυχὰς, Naides autem Nymphae sunt Animæ generationem subeuntes. Altera porta est ψυχῶν εἰς γῆσιν κατιγῶν, Animarum in generationem descendantium; altera δὲ θεῶν, ἀλλὰ τῶν εἰς θεὸς ἀνιγῶν, non Deorum, sed (animarum) ad Deos ascendentium. Ideo non dixit Deorum viam, sed ἀθανάτων, quod Animabus est commune, quæ sunt suâ essentiâ immortales.

Ab istâ Animarum existentia nata est Veterum εἰδωλοποιία, quâ Animabus à corpore separatis Effigies, quasi corporeas, tribuunt: b) Catius Insaber Epicureus, quæ (Homerus &) Democritus εἰδωλα, hic Spectra nominat. Dido moribunda dixit,

b) Cic. Epist.
Fam. l. 15.
epist. 16.

c) Virgil. l. 4.
v. 654.

d) L. 1. p. 4.

c) Et nunc magna mei sub terras ibit Imago.
Lucretius cecinit — d) Esse Acherusia templa :

*Quò neque permanent Animæ, neque Corpora nostra;
Sed quedam Simulacra, modis pallentia miris.*

e) Diod. Sic.
l. 1. p. 61.

Inde etiam Malorum poenæ, & Bonorum præmia post mortem; atque id genus alia, hisce temporibus in Græciam translata sunt. Dicunt Orpheum e) τὰς καὶ τὰ ἀσεβῶν ἐν ᾧδῃ τιμωρίας, καὶ τὰς τὰ ἀσεβῶν λειμῶνας, καὶ τὰς πρὸς τοῖς πολλοῖς εἰδωλοποιίας παρὰ σαυγαῖν, μιμησάμενον τὰ πρὸς τὰς Αἴγυπτον, dum Impiorum poenas apud Inferos, & Piorum præmia, & per vulgatas Spectrorum fictiones introduxit, funebres Egyptiorum ritus imitatum fuisse. Pergit Diodorus :

Ex veteri Egyptiorum instituto, Mercurius ψυχοπομπὸς, Animarum deductor, Apidis cadaver aliquò usque deducit, traditque τῷ

πρῶτῳ

πρὸς τὸν Κερβέρου πρὸς τὸν Κερβέρου, ei qui Cerberi larvam præse-
ferat. Cum Orpheus id cum Græcis communicasset, Homerus eum secu-
tus poëmati inseruit;

a) Ἑρμῆς ὃ ψυχὰς κυλλέει ἐξεκαλείτο
Ἀνδρῶν ἡρώων. ἔχε δὲ ῥάβδον ἐν χερσίν.

a) Odyss. II.
initio.

Mercurius b) Cyllenius Heroum animas evocat, baculum manibus te-
nens. Et aliquantum progressus addit,

b) sup. p. 35.

c) Παρ' οὗ ἴσαν ὠκεανὸς τέρμας καὶ Ἀδριακάδα πέτρην,
Ἡδὲ παρ' Ἡλίου πύλας ἔδῃμον ὀνείρων
Ἡσαν. αἵψα δ' ἴκοντο κατ' ἄλφειον λειμῶνα,
Ἐνθα τε νάσσι ψυχὰς, εἰδῶλα καμόντων.

c) Ib. v. 11.

Accesserunt ad Oceani fluxus, & Leucadem petram, & ad Solis januas,
& ad Somniorum populum ibant: statimque pervenerunt in herbo-
sum pratum, ubi habitant Animæ, simulacra mortuorum.

Oceani nomen hic fluvio tribuitur, quia Nilus vulgari Ægyptio-
rum lingua vocatur Oceanus. Ἡλίου πύλαι sunt urbs Heliopolis. Pra-
tum, ficta Mortuorum habitatio, est locus prope Memphin, juxta palu-
dem quam vocant Acherusiam; circa quam sunt prata amœnissima,
cum stagnis sylvisque loti & calami. Appositè autem dicit, Mortuos
istis in locis habitare; quoniam pleraque & maximæ Ægyptiorum fu-
nerationes ibi peraguntur; mortui per fluvium & lacum Acherusiam
transfretantur; & cadavera in cryptis ibi sitis reponuntur.

Alia etiam Græcorum de Inferis commenta conveniunt cum istis
quæ etiamnum sunt in Ægypto. Nam cymba, quæ transvehit cadave-
ra, vocatur βάρης; & obolus pro nautico solvitur Portitori, qui lingua
patria vocatur Charon. Non procul ab his locis esse ajunt Templum
Σκοτίας Ἑκάτης Hecates Tenebricosæ; & Portas Cocyti & Lethes, æne-
is vectibus obstructas: Sunt & aliæ portæ Veritatis, quibus adstat Ju-
stitiæ simulacrum sine capite.

Hæc Diodorus; qui prius dixerat, d) Nilum δὲ χαϊότατον μὲν d) L. I. p. II, q,
ὄνομα ἔχειν ὠκεανὸν, ὃς δὲ ἔστιν Ἑλλήνισι ὠκεανός, vetustissimo nomine
vocatam esse Oceanen, quod Græcè effertur Oceanus. Et paulò an-
tiè, e) τὸ ὕδρον, Humorem priscis Oceani appellatione vocari, & ex (Æ- e) p. 8, b,
gyptiorum) interpretatione significare Τροφίον Μητέρα, Alimoniam
Matrem; & à nonnullis Græcorum ita accipi: Unde Poëta,

a) ὠκε-

a) Homer.

Iliad. 14.

b) Meteorol.

log. I. c. 22.

c) Herod. I. 2.

c. 22.

d) c. 23.

e) L. 4. c. 8.

f) Iliad. G.

vers. 53.

g) Odiss. A.

vers. 563.

a) Ὠκεανὸν τὴν θεῶν χυεσιν, καὶ Μητέρα Τηθύω.

Ægyptii enim Nilum suum pro Oceano censent: ad quem etiam Deorum ortus referunt. Homerus alicubi Oceanum ποταμὸν vocat: quod b) Aristoteles allegoricè exponit. Herodotus, Homero longè junior, Oceanum fabulosum censet. Inter causas incrementi Nili refer- tur, c) Quòd ab Oceano fluat: ipsum verò Oceanum γῆν πέρα πᾶσαν ῥέειν, orbem terrarum circumfluere. Cui respondet ille, d) ὅτι τίνα ἔγωγε οἶδα ποταμὸν Ὠκεανὸν εἶναι, Nullum ego novi Oceanum fluvium: sed puto Homerum, aut aliquem priscorum poetarum, cum hoc nomen invenisset, in poësin suam intulisse. Atque alibi, e) Oceanum, ab ortu Solis incipientem, totam Terram circumfluere, verbis quidem dicunt, sed re non probant. Sed redeamus.

Ἄδης Homeri & Elysium continet, & Tartara; juxta Ægyptio- rum doctrinam, qui & impiorum pœnas & piorum prætia ἐν Ἄδῃ po- suerunt. Tartarum facit imum τῆς Ἄδῃ fundum; de quo ipse Ju- piter,

— f) ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερέεντα,
Τῆλε μάλ', ἢ χι βάρησον ὑπὸ χθονὸς ὅτι βέρεθρον,
ἔνθα σιδήρεά τε πύλαι καὶ χάλκεα θύραες.
Τόσον ἐνερθ' Αἶδεω ὅσον ἔρανος ἐστ' ἀπὸ γαίης.

Projiciam in Tartarum obscurum, valde procul, ubi profundissimum est sub terra barathrum, ubi portæ ferreae & aeneum pavimentum; tantum sub inferno, quantum Caelum est à Terrâ.

De Elysio, Proteus ad Menelaum,

— g) Σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον ἔπειρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅτι ξανθὸς ῥαδάμανθους.
Τῇ περ ῥήϊσι βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
οὐ νιφετὸς, ἔτ' ἄρ' χιμῶν πολὺς, ἔτε πόλ' ὄμβρος.
Ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγυπνεΐοντος αἴητας
Ὠκεανὸς αἰήσιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους.

Te ad Eleusium campum & fines terræ Dii mittent; ubi est flavus Rha- damanthus: ubi facillima est hominibus vivendi ratio: non nix, ne- que longa hyems, nec unquam imber; sed semper Zephyri suaviter spi- rantes auras Oceanus emittit, ad refrigerandum homines.

a) Stra-

a) Strabo per πείρατα γαίης intelligit τὰ ἔσχατα τῆς Ἰβη- a) L. 3. p. 156. b)
ejus ultima Hispaniae, & campum Elysium ab Homero ibidem col-
 locari. Recentiores poetæ Μακάρων νῆσος *Fortunatorum insulas*
 pro Elysio habent. b) Helychius,
 πρὸς Αἴγυπτον εἶναι, οἱ δὲ πρὸς Λέσβον, ἄλλοι πεπερασμένον χω-³ Helych.
 ριον ἢ πεδῖον τὰ δὲ τριακτὰ εἶναι ἄβυσσος, *Elysium, Beatorum insula* :
quidam verò ajunt in Aegypto esse, quidam in Lesbo; alii in loco ful-
mine tacto & hominibus inaccesso : quod nihil est aliud quàm quod
 modò dixerunt Aegyptii, *Portas Cocyti & Lethes aeneis vectibus ob-*
struētas esse. De Lesbo insulisque vicinis, quæ Μακάρων νῆσοι dictæ
 sunt, c) Diodorum adeas. Apud Plutarchum, d) *Campus Elysi-* c) L. 5. p. 239.
us in Luna collocatur. Neque mirum est hanc de re inter Gentes d) De facie in
 non convenire. Luna p. 944. e)

Porro Homerus defunctorum Judices facit *Rhadamanthum*
 jam dictum ejusque fratrem *Minoa*.

e) Odyss. A.
 vers. 567.
 c) ἔνθ' ἦτοί Μίνωα ἴδον, Διὸς ἄγλαον υἱόν,
 χρύσειον σκήπτρον ἔχοντα, ἱερὸν δόρυ Νέκυαςι.

Vidi ibi Minoa, splendidum Jovis filium, sceptrum aureum gestantem,
& Mortuis jura dantem. Nomina ista ex Cretâ deducta sunt; res
 autem ex Aegypto. Apud quos, f) *Cum corpus sepeliendum est,* f) Diod. Sic.
consanguinei Judicibus, cognatis, & amicis defuncti diem funeris in- l. 1. p. 58. b.
dicunt, & nominatim prædicant illum transiturum esse Lacum. Tunc
Judices plures quàm XL in hemicyclo quodam (πείραν τῆς λίμνης) juxta
Lacum parato confident; & (ἡ βάρεξ) cymba prius instructa attra-
bitur, quam proreta gubernat, quem Aegyptii suâ linguâ Charontem
vocant. Navigio in Lacum deducto, priusquam mortui loculus in
 eum deponatur, cuilibet permissum est *Accusationem* suscipere. Si
 quis probaverit eum malè vixisse, Judices sententiam ferunt; & ca-
 daver ab usitata sepulturâ arcetur. Calumniosus autem accusator
 magnæ pænæ obnoxius est. Quando accusator aut nullus est, aut fal-
 sus, cognati deposito luctu Mortuum laudant : de Genere, ut solent g) g) sup. p. 174.
 Græci, nihil memorant, quia censent omnes in Aegypto æquè nobiles
 esse; sed pueritiæ Institutionem, virilis ætatis Pietatem & Justitiam,
 itemq; Continentiam, aliasq; ejus Virtutes recensent; & πρὸς θεοὺς καλῶσι
 τὰς κατὰ θεὸς συνόικον δεξιοῦσι τοῖς Λοσεβέσι, ac Deos Infernos
 M m rogant,

rogant, ut in Piorum contubernium recipiatur (Precationis formulam a) *suprà*, p. 156 a) exhibuimus.) Multitudo applaudit, & defuncti laudes simul predicat, ὡς τ' αἰῶνα Διατρίβειν μέλλοντες καθ' ἑαυτοὺς μὲν τῶν Ἑσπερίων, ut qui ævum sempiternum transacturus sit cum Piis apud Inferos.

b) *Ibid.*

b) Hinc Orpheus antiquus, quum peregrinatus esset in Ægyptum, & hunc ritum vidisset, dicitur μυθοποιῆσαι τὰ καθ' ἑαυτοῦ μιμησάμενον, τὰ δὲ αὐτὸν ἰδίᾳ πλάσασμενον, de Inferis commentum esse, quædam ex imitatione, quædam ex ingenio.

Ab isto Bonorum cum Diis contubernio orta est Veterum Ἀπώσεως. Hercules, ob Virtutem immortalitate donatus.

c) *Odyss. A.*
vers. 601.

— c) Μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπεσθαι ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφον Ἥβην.

Apud Deos immortales oblectatur in conviviiis, & habet pulchris-talis Hebem. Uxorem ducere Juventutem, intelligendum est de ævo sempiterno.

Ab interdictæ apud Ægyptios Sepultura pœnâ, inolevit apud Græcos opinio, Insepulorum corporum Animas à Charonte non esse admittas. Unde d) *Elpenoris umbra prima Ulyssi apparuit*: Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς, Nondum enim erat sub terrâ sepultus. Et insepulti Patrocli Anima Achillem invocat:

e) *Iliad. ψ.*
vers. 71.

e) Θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Αἴδαο πρὸς ἑσπέρα.
Τῆλέ με εἰργασίη ψυχῆς, εἶδωλα καμόντων
οὐδέ με πῶς μετ' ἑσπέρῃ ὑπὲρ ποταμοῖο ἔωσιν.
Ἀλλ' αὐτὸς ἀλάλημι ἀν' Ἑρπυλῆς Αἴδου δῶ.

Sepeli me quàm citissimè, ut intrem portas Plutonis. Longè me abigunt animæ, simulacra defunctorum: neque sinunt me misceri (aliis) trans flumen: sed frustra erro per latas-portas habentem domum Ditis.

f) *Odyss. ε.*

Ἀἴδαο πύλας f) alibi leguntur. Homerus τῷ ἄδῃ, tanquam domui, portas & claves tribuit. Εἰν Αἴδαο δόμοισιν, *Odyss. δ.* ὑπὸ ἤλθετε δῶμ' Αἴδαο, *Odyss. μ.* & δῶμ' Αἴδαο, *Iliad. ο.* Inde Græci Plutonem Clavigerum fingunt, & g) Ἄδων κεκλεισθὲς ὑπὸ τῷ Πλάτῳ, ὡς ἐπείκεισιν ὁδοὺς αὐτῆς ἐξ αὐτοῦ, Orcum à Plutone ira obse-

g) *Pausan.*
L. 5. p. 325.

obseratum esse, ut nemo inde redeat. a) *Ἐπὶ Τάιναρρον τὸ Λακωνικῆς* a) Apollodor. 1.2.p.231.
ἔστι κατὰ βάσιν τὸ εἰς Ἅδου πύλας, Ad Ténarum in Laconiâ, ostium
est descensus ad Inferos, sive Ἅδου πύλας. Ut Orpheus; ita etiam
 Hercules, Eleusiniis initiatus,

b) Ovid. Met.
 X. vers. 13.

— b) *Tenariâ est ausus descendere portâ*:

Homero, apud Inferos, c) *Titus, Tantalus, Sisyphus* poenas c) Odyss. A.
 luunt. Fabulæ ansa ex Ægypto. d) *Dicunt enim in Acanthio-* v. 575.

rum urbe, juxta Nilum, in Libyco latere, 150 stadiis à Memphi, d) Diod. Sic.
 1.1.p.61.c.

esse dolium perforatum, in quod sacerdotes 320 unoquoque die a-
quam ex Nilo perferunt. Græci tantundem de Danai filiabus apud
 Inferos:

e) *Affiduè repetunt, quas perdant, Belides undas.*

e) Ovid. Me-
 tam. l.4.

Πίθος ἄπλης Græcis f) in proverbio erat.

f) Zenobii

g) Diodorus *τὴν Ὀμήρου παρὰ σίαν* in Ægypto probare conatur: adag.

& Calasiris sacerdos, apud h) Heliodorum, illum patriâ Ægyptium, g) Ibid. d.

Propheta filium, fuisse asserit; πόλις αὐτῷ Θῆβαι αἰεὶ ἀπὸ μὲν πύλοις εἰσι, h) Æthiopic.
 l.3.c.8. in fine.

Urbs illi Thebæ centum portarum. Utcunque sit, satis constat Græ-

canicæ de inferis doctrinæ Originem quidem ex Ægypto, Auctorem

verò & magistrum ejus præcipuum fuisse Homerum. Floruit au-

tem Homerus anno Attico 676.

L iceat hîc traditionem hanc de *Animâ & de Inferis* in *Academiâ*
 usque persequi. Poetæ quidem apud Græcos vetustissimi fue-
 runt Theologi; sed fide digniores Philosophi. Horum

§. IV.

i) *THALES primus dixit, Animam esse φύσιν ἀεικίνητον, ἢ αὐ-* i) Plutarch. de
τοκίνητον, Naturam quæ semper, aut à seipsâ moveatur. Argumen- Placitis, l.4.
 tum hoc, ex Platonis Phædro, eleganter explicat Cicero. c. 2.

k) *Quod semper movetur, id æternum est: quod autem motum,* k) Tuscul.
 affert alicui, quodq; ipsum agitur aliunde, quando finem habet motus, Quæst. l.1.
 vivendi quoque finem habeat necesse est. Solum igitur quod seipsum p. 123.

movet, quia nunquam deseritur à se, nunquam ne moveri quidem desi-

nit, quin etiam cæteris, quæ moventur, hic fons, hoc principium est mo-

vendi; principii autem nulla est origo: Nam ex principio oriuntur o-

mnia; ipsum autem nullâ ex re aliâ nasci potest; nec enim esset id princi-

pium, quod gigneretur aliunde. Quod si nunquam oritur, ne occidit

quidem unquam. Nam principium extinctum, nec ipsum ab alio re-

nascetur, nec à se aliud creabit; siquidem necesse est à principio oriri o-

mnias

omnia : ita fit, ut motus principium ex eo sit quod ipsum à se movetur : id autem nec nasci potest, nec mori. Vel concidat omne cælum omnisque natura, consistat necesse est; nec vim ullam nanciscatur, quâ primo impulsu moveatur.

Cum pateat igitur, æternum id esse quod seipsum moveat; quis est, qui hanc naturam animis esse tributam neget? Inanimatum est enim omne quod pulsu agitur externo; quod autem est animatum, id motu cietur interiore, & suo. Nam hæc est propria natura animi, atque vis. Quæ, si est una ex omnibus quæ seipsam semper moveat; neque nata certè est, & æterna est (ἀθάνατος). Adjicit Cicero : a) Sentit igitur animus se moveri : quod cum sentit, illud unà sentit, se vi suâ, non alienâ moveri; nec accidere posse, ut ipse unquam à se deferatur : ex quo efficitur æternitas.

b) lb p. 121. De huius sententiæ auctore, b) Credo equidem, ait, etiam alios; sed (quod litteris exstet) Pherocydes Syrus (Syrus; ex Syro, maris Ægæi insulâ) primum dixit, Animos hominum esse sempiternos : hanc opinionem discipulus ejus Pythagoras maximè confirmavit.

PYTHAGORAS, 400 ferme annos post Homerum (is enim inter captivos Ægyptios c) à Cambyse abductus est) non ex Orphei aut Homeri rivulis, sed ex ipso Ægypti fonte, doctrinam de Anima propinavit.

d) Plutarch. de placit. l. 4. c. 2. Dixit d) Animam esse δειθμόν ἐαυτὸν κινῆσαι, Numerum qui seipsum moveat (τὸν δὲ δειθμόν ἀντὶ τοῦ Νῦς ὡς ἀλαμβάνει, Numerum autem accipit pro Mente) e) Ἀφθαρτον εἶναι τὴν ψυχὴν. Ἐξίσταν γὰρ

e) Ibid. c. 7. εἰς τὴν ἑκάστην ψυχὴν ἀναχωρεῖν, πρὸς τὸ ὁμογενές, Animam interitus expertem esse : pervenire enim, cum exit, in animam Mundi sibi cognatam. f) Πάντα τὰ γινόμενα ἐμψυχα, ὁμοῦ καὶ, Omnia Animata esse cognata : vel (quod idem est) g) πᾶσαν ψυχὴν, ἥ μετέστιν αἰσθησεως καὶ μνήμης, λογικὴν omnem animam, sensus ac memoria participem, rationabilem esse. Quod quidem ἀποχῆς Pythagoricæ fundamentum erat. De eâ re, toto libro tertio, Porphyrius.

f) Porphyr. in v. Pythag.

g) Id. de Abstin. l. 3. §. 1.

h) Plutarch. de Placit. Philos. l. 1. p. 876. h) Pythagoras Principia vocavit numeros; & eorum symmetrias, harmonias; & elementa ex utrisque composita, geometrica. Rursus τὴν μονάδα καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα ἐν ταῖς δεξαῖς, in Principiis posuit Unitatem & indefinitam Dualitatem. Horum alterum ἀεὶ ὄντι τὸ ποιητικόν, αἰτικόν καὶ εἰδικόν. ὅπως δὲ Νῦς, ὁ θεὸς partem agit efficientem, causalem, formantem; Mens videlicet, Deus : alterum, τὸ παθη-
u-

πικόν τε καὶ ὑλικόν, ὅπερ ἔστιν ὁ ὄρατος κόσμος, passivam partem agit
 & Materialem; estque Mundus Visibilis: εἶναι δὲ τὴν φύσιν τῆς δεκάδος,
 δεκάδα, Naturam autem numeri dixit esse decadem: quia tam Græci
 quàm Barbari ad decem usque numerant; inde ad unitatem regrediuntur.
 Porro Decadis vis est ἐν τοῖς τέσσαρσι καὶ τῇ τετραδὶ in qua-
 ternione. Nam si quis ab unitate numeret ad quatuor, conjunctim
 conficiet decem: si ultra quatuor numeret, etiam denarium excedet. Po-
 sito uno, adice duo, etiam tria, atque istis quatuor: sic impletur nume-
 rus denarius. Ὡς ὁ ἀριθμὸς, καὶ μὴ μόνάδα, ἐν τοῖς Δέκα· κατὰ
 δὲ δυνάμιν, ἐν τοῖς Τέσσαρσι, Adeo ut natura Numeri, secundum
 unitatem, consistat in Denario; secundum facultatem, in Quater-
 nario.

Pythagoras (in a) Dialogo Luciani) ad Mercatorem, ait, Quo- a) Βίον περὶ αἰσ
 modo numeras? Mercat. Unum, duo, tria, quatuor. Pythag. ὁρῶς, p. 362.
 ἂν σὺ δοκέεις τέτταρα, ταῦτα δέκα εἶσι, καὶ ἡμέτερον ὄρκιον, καὶ τρίγων-
 ον ἐντελές τῶν τέτταρα. Vide! Quæ tibi videntur quatuor, sunt de-
 cem; & nostrum Jusjurandum; & Trigonum perfectum, Quatuor. Et
 paulò post, Pythag. Γνώσκει τὸν θεόν, τὸν δεῖν μὲν ἔχοντα, καὶ ἀρμो-
 νίην, Cognosces ipsum Deum, qui est Numerus & harmonia. Nume-
 rus scilicet Quaternarius; qui perfectissimus; unde quaque sibi par;
 & καὶ δυνάμιν, omnem numerum in se continet. b) Pythagoras, b) Plutarch. de
 sacerdotes Egyptios imitatus, τὴν μονάδα nominavit Apollinem; & Iside, p. 354. f.
 δυάδα, Dianam; τὴν ἐβδομάδα, Minervam; & πρῶτον κύβον (sive o-
 cto) Neptunum. Quæ cum iis conveniunt, quæ in eorum templis fixa
 & πιστά sunt. c) Ἑρμῆς δὲ μάλιστα τῶν δεῖν μὲν ἢ τετρας ἀνάκει, c) Plut. Symp.
 Mercurio autem omnium numerorum maxime Quaternio dicatus est, l. 9. q. 3. p. 738.
 apud Egyptios. Neque enim Pythagoras primus Deos Numero-
 rum nominibus appellabat. e.

Quaternarium quidem Pythagoræi (quem τετρακτὴν vocant)
 adeo, quasi ad perfectionem Animæ pertinentem, inter arcana veneran- d) Macrobius in
 tur; ut ex eo & jurisjurandi religionem sibi fecerint. Som. Scip.
 l. 1. c. 6.

Οὐ μὰ τὴν ἀμετέρα ψυχῇ ὡς δόντα τετρακτὴν.

Juro tibi per eum qui dat animæ nostræ quaternarium numerum. Est
 autem jusjurandum hoc δίσυχον neque ex primo versiculo intelli-
 gendum. Παγὰν ἀενάῃς φύσεως ῥιζώματ' ἔχουσιν. Simul verte.
 Non, per Τετρακτὴν, qui dat Animæ nostræ fontem, in quo sunt radices

(five, *fundamenta*) *aternalis nature*. Τετρακτύς hīc (cū sit masculini generis) non est ἡ τετρας *quaternio*; sed mysticum Summi Opificis nomen (five is Δημιουργός aliās vocetur, five Νῆς, five ὁ Θεός) à quo motum perennem habet immortalis Anima. Neque numerum quaternarium, sed duos quaterniones, eo Nomine intellexerunt

a) Plutarch. de
Iside p. 381. &
Ψυχολογία,
p. 1027.f.

a) Ηκαλδμύρη τετρακτύς, τὰ ἐξ καὶ τριάκοντα (μέγιστον ὅρκος, ὡς τελευτᾷ), καὶ κόσμος ὠνόμασαι) τεσσάρων μὲν δαίμων τῶν πρώτων, τεσσάρων ἢ τῶν ὁσίων, εἰς τὸ αὐτὸ σωτηριμύων, ἀποτελέσμενος, *Quae vocatur τετρακτύς constat 36 unitatibus (maximum erat iusjurandum, ut fertur, & appellabatur Mundus.) Conficitur autem primis quatuor paribus, & primis quatuor imparibus, in unam summam collectis; id est, 2, 4, 6, 8. & 1, 3, 5, 7.*

b) Plutarch.
Placit. Phil.
1.1. p. 877.a.

Qui *tetractyn* sumunt pro Animā, b) Ἡ ἡμετέρα ψυχὴ (Φησὶν) ἐκ τετραδὸς σύκει· εἶναι γὰρ Νῆν, Ἐπιστήμην, Δόξαν, Αἰσθησιν, *Nostra (ajunt) Anima ex quaternione constat: Mente scilicet, Scientiā, Opinione, Sensu, &c.*

c) Diog. Laert.
in ejus vitā.
d) p. 217.d.

Porro Pythagoras docuit, c) τὴν τῆς ψυχῆς περιπόλησιν *animae circuitionem; Dicunt hunc primum Græcorum asseruisse d) ψυχῶν, κύκλον ἀνάγκης ἀμείβεσθαι, ἀλλ' ὅτε ἄλλοις ἐνδύεσθαι ζώοις, Animam, Necessitatis circulum conficientem, alia ex aliis animantia induere. Scripsit ὁ σέμειψον δι' ἐπὶ καὶ Διακοσίων ἐτέων ἐξ αἰδέω ὡς ἀγαγῆναι εἰς αἰθρώπας, post annos 207 ex Inferis revixisse. Pythagorici autem numerum Senarium κυβικῶς multiplicant, Sexies sex, sexies, id est, 216.*

e) Ibid. p. 221.
d.

Alexander, apud e) Laërtium, ex commentariis Pythagoricis refert, Τὸν Ἑρμῆν ταμίαν εἶναι τῶν ψυχῶν· ὃν Διὰ τὸ Πομπέα λέγεσθαι, καὶ Πυλάιον, καὶ Χρόνιον, ἐπειδὴ πρὸς ἑαυτὸν εἰσάγει τὰς τῶν σωμάτων τὰς ψυχὰς, ἀπὸ τῆς γῆς ὃν ἐκ θαλάττης, *Mercurium esse Animarum promum condum: ideoque vocari Deductorem, Janitorem, Terrenum, quod is animas ex corporibus, & ex terrā ac mari immittat; ἢ ἀγὰρ μὲν τὰς καθαράς ὅτι τὸ ὕψιστον τὰς ἡλικίας μὴτε ἐκείναις πελάζειν, μὴτε ἀλλήλαις, δεῖσθαι δὲ ἐν ἀρήκτοις δεσμῶσι τῶν Ἑρμηνύων, & quod puras animas ducat in Excelsum; impuras autem neque illis appropinquare, neque sibi invicem, sed vinculis indissolubilibus vinciri à Furiis. Εἶναι τε πάντα τὸ αἶρα ψυχῶν ἑμπλεον, Totum aerem plenum esse Animarum.*

f) Ibid. e.

f) Εὐδαιμονεῖν τε αἰθρώπας ὅταν ἀγαθὴ ψυχὴ προσγένηται, *Beatum*

tum esse hominem cui Bona anima advenerit. μηδέποτε δὲ ἡρεμεῖν, μηδὲ τὸ αὐτὸν ῥόον κρατεῖν, Eam nunquam quiescere, neque eundem fluxum obtinere. Quod Jusjurandum explicat.

Docuit etiam a) ὅσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ Ἄδῃ ἔπαθε, quæ Ant- a) Diog. Laert. ma perpeffa est apud Inferos. Hieronymus b) retulit, Pythagoram b) p. 219. a. ad Inferos descendisse, & vidisse Hesiodi animam columna aereæ adstrictam stridentemq; ; & Homeri animam ex arbore suspensam, serpentesq; circa eam; propter ea quæ de Diis dixerant. Dicunt enim Pythagoræi, μὴ εἶναι πρὸς πάντα πάντα ῥήτα, Omnia omnibus non esse pandenda; ea maximè quæ ad Deos pertinent.

Carmen Aureum (Pythagoræ nomine) Deos Inferos verendos esse admonet;

Τὸς ἡ κατὰ χθονίους σέβει Δαίμονας —
Τὸ σέβει innuit, Justa Diis Inferis facienda esse. Ita Ægyptii (ut jam dictum) ὠδῶκαλῶσι τὸς κατὰ θεὸς, Deos Infernos invocant.

HERACLITUS Ephesius dixit c) Πάντα ψυχῶν εἶναι δαιμόνων πλήρη, Omnia plena esse Animarum & demonum. Quod e) Diog. Laert. in V. p. 238. e. & Thales & Pythagoras dixerunt. De duobus Principiis contrariis dixit, τῶν ἐναντίων, τὸ μὲν ὅτι τὴν γῆν ἄγον καλεῖσθαι πόλεμον & ἔριν· τὸ δὲ ὅτι τὴν ἐκπύρωσιν, ὁμολογίαν καὶ εἰρήνην. & τὴν μεταβολὴν, ὁδὸν ἄνω, κάτω, Contrariorum, quod ad generationem res ducit, vocari Bellum & Litem; quod ad exustionem (sive interitum) vocari Concordiam & Pacem; Mutationem vocari, iter Sursum, & Deorsum. Duplex hæc via duas Animarum portas respicit, in Homericis Nympharum Antro. Istam autem de Principiis sententiam d) d) In Allegoriis. Heraclides Ponticus ad Empedoclem refert, & ad Homerum; qui allegoricè introducit duas Civitates, unam Pacis, alteram Belli: ita ut Empedocles Agrigentinus à nullo alio præterquam ab Homero Siculam traxerit opinionem. Simul enim cum quatuor Elementis (quæ in Naturali Philosophiâ celebrantur) etiam Litem & Amicitiam conjunxit: Quorum utrumque Homerus innuens, e) Civitates (Achillis) clypeo incudit; hanc Pacis, id est, Amicitie; illam verò Belli, id est, Litis.

De animabus etiam dixit Heraclitus, f) Ζῆν ἡμᾶς ἐκείνων θάνατον καὶ Ζῆν ἐκείνας τὸν ἡμέτερον θάνατον, Nostram vitam esse illarum mortem; & nostram mortem illarum vitam: id est, Anima Cælum deferens exulat in regione infimâ, & quasi mortua est in vinculis corporeis.

e) Iliad. Σ. vers. 490.

f) Porphyr. de antro, p. 257.

a) Plutarch. de
Placit. phil. l. 1.
c. 3. p. 878. a.

EMPEDOCLES Agrigentinus, Pythagoræus, a) Τέτταρα
μὲν λέγει στοιχεῖα, πῦρ, ἀέρα, ὕδωρ, γῆν· δύο ἢ δέχικας δυνά-
μεις, Φιλίαν τε καὶ Νεῖκον· ὧν ἡ μὲν εἶναι ἐνωτική, τὸ δὲ, διαίρετι-
κον. Φησὶ δὲ ἔτιως,

Τέσσαρα τῶν πάντων ῥιζώματα πρῶτον ἄκχε'
Ζῆος αἰθέρος, Ἥρη τε Φερέσβι, ἠδ' Αἰδωνόσ,·
Νῆτις δ' ἡ δακρύοις τέλει κρένωμα βρότειον.

*Dicit quatuor Elementa; Ignem, Aerem, Aquam, Terram: Duo au-
tem Principia; Amicitiam & Discordiam; quorum unum res uniat;
alterum, dirimat. Sic autem ait.*

*Radices primùm rerum tibi quatuor edam
Jupiter æthereus, Juno vitalis, ad hos Dis,
Et Nestis lacrymis humanos quæ rigat alveos.*

Jovis nomine intelligit fervorem & ætherem; Junonis Vitalis, aerem;
Plutonis, terram; Nestis & humanorum canalium, semen & aquam.
Quatuor ista ῥιζώματα sunt fortasse ῥιζώματα φύσεως in Tetracty.
Hesychius: Τετρακτύς, Πυθαγορεὺς ὅρεσθ, ἡ γὰρ τῶν τεσσάρων στοι-
χείων σημαίνων.

b) Laert. in
vitâ.

Dixit etiam b) Τὴν ψυχὴν παντῶν εἶδη ζῶων καὶ φυτῶν
ἐνδύεσθαι, Animam omnigenum animalium ac stirpium species in-
duere.

c) Plutarch.
Δεισιδαιμ.
p. 171. c.

c) Reprehendens eos qui sacrificant animalia, dixit:

Μορφὴν δ' ἀλλάζοντα πατρὸς Φίλον ἦδ' αἰέρας
Σφάζει ———

Mutatâ genitor jugulans sua pignora formâ

Immolat ——— μετεμψύχωσιν innuens.

De quâ etiam ait,

Ἐν θηροῖς δὲλέοντες ὀφθαλμοὶ χαμαιευνῶν
Γίνονται δάφναι δ' ἐν δένδροισιν ἡ κόμοισιν.

d) De Ani-
mal. l. 12. c. 7.

Hoc est, d) Æliano interprete, Τὴν δέξιλιν εἶναι μετρίκην τὴν
ἐν ἀνθρώπῳ, εἰ μὲν εἰς ζῶον ἢ λῆξις αὐτὴ μεταλλάξει, Λέοντα γί-
νεσθαι, εἰ δὲ εἰς φυτὸν, Δάφνιν, Optimam hominis migrationem fieri
in Leonem, si in animal ei migrandum sit; sin verò in plantam, in
Laurum.

De Animæ suæ eis γένεσιν descendētis exilio ait,

*Δὴν ἔγωγε νῦν εἰμι Φυγὰς θεόθεν καὶ ἀλήτης.

Ego jamdudum eo exul à deo, & vagus.

*Plutarch. de

Vide locum. Exilio, p. 607.

c.

De æterno Justorum contubernio dicit, quòd illi futuri sint

a) Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμέσιοι, ἐν τετραπέζαις

Εὐώιες ἀνδρείων ἀχέων, δ' ὑπὸ κρηρὶ, ἀτειρεῖς.

a) Clem. Alex.

Strom. 1. 5.

p. 607.

Immortalium aliorum contubernales, & convivæ, expertes humanarum
miseriarum, incorruptiles, immortales. Sanè magno hic olim in ho-

nore fuit. b) Τὰ Πυθαγόρου καὶ Ἐμπεδοκλέους δόγματα νόμοι τῶν

παλαιῶν ἦσαν Ἑλλήνων, Pythagoræ & Empedoclis decreta priscorum.

Græcorum leges fuerunt. Pythagoræi autem c) rationem sententiæ

suæ non ferè reddebant; nisi quid erat numeris, aut descriptionibus ex-

plicandum.

b) Plutarch.

Σαρκοφ. 2.

p. 998. a.

c) Cic. Tuscul.

1. p. 121.

PINDARUS cecinit, Justos lumine perpetuo & vitâ laboris
experte frui apud Deos. Adjicit,

d) Ὅσοι δ' ἐτόλμασαν, ἐς Τεῖς

Quicunque sustinuerunt, ad Ter-

d) Olympic.

Od. 2.

tiam vicem

Ἐκατέρωθι μέναντες,

Ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχον

Ψυχὰν, ἔπειλαν Διὸς

Ὀδὸν ὧσα Κρόνῳ πύρ-

σιν ἐνθα μακάρων

Νῆσον Ὠκεανίδες

Ἀὔραι πνεύουσιν, ἀν-

θεμα ἣ χρυσὸς φλέγει,

Τὰ μὲν χερσὸθεν ἀπ' ἀ-

γλαῶν δένδρεων,

Ἰδὼρ δ' ἄλλα φέρεται.

Ὅρμοισι τῶν χέρας ἀνα-

πλέκοντι καὶ στεφάνοις.

utrobique manentes, Animam

ab injustis omnino abstinere,

perrexerunt Jovis viam

ad Saturni urbem.

Ubi Beatorum

Insulam Marinæ

aure perflant,

floresq; aurei micant,

alii quidem ex humo

à pulchris arboribus;

Aqua autem alios educat:

quorum monilibus ac

corollis manus implicant.

Flores isti terrestres & aquatici sylvas loti calamiq; juxta Achërufiam
respicere videntur. Sistit autem hic μετενσωμάτωσιν, Animæ trans-
corporationem, in vice ternâ: Qui in hoc, & in illo corpore, ab inju-
stis facinoribus abstinerit, Auream Saturni ætatem recuperat, &

Nn

sum-

a) Plutarch. de
facie in Lunâ,
p. 942. f.

summâ potitur felicitate in Elysio. a) Εἰς δὲ τὸ Φαῦλον μὲν
ἔδειξ' ἔδὲ ἀκάθαρτον ἄνθρωπον οἱ δὲ χρηστοί, μὲν τὴν τελειὴν κομι-
θέντες, αὐτοῖσι ῥᾶστον μὲν ἔστω βίον, & μὲν μακάριον ἔδὲ θεῖον ἔχον-
τες ἄρχει τὰ δὲ τέρψαντά τε, διὰ τελευτῶσι, In illum verò campum nemo
improbis aut impurus venit: Boni vero post mortem eò delati, facilli-
mam quidem, non tamen beatam aut divinam vitam agunt, usque ad
Secundam mortem. Cætera apud Plutarchum legas.

§. V.

* De Repub.
l. 2. p. 605.

Ad PLATONEM propero, Academicorum patrem; qui licet
Homerum è * Republicâ suâ ejecerit, ejus tamen doctrinam de Animâ
enixè amplexus est; & maximam œconomix Infernæ auctoritatem
fecit. Moribundum enim introducit Socratem multa de Immorta-
litate Animæ, ejusque post mortem statu, differentem.

b) Cic. Tusc. l.
p. 121.

b) Platonem ferunt, ut Pythagoræos cognosceret, in Italiam ve-
nisse; & in eâ cum alios multos, tum Architam Timæumque cognovisse
& didicisse Pythagoræa omnia: primumque de Animorum eterni-
tate, non solum sensisse idem quod Pythagoras; sed rationem etiam
attulisse.

c) Plutarch. de
Placit. Phil.
l. 4. c. 2,
p. 898. c.

Dixit itaque c) Animam esse ὁσίαν νοητικῶν, ἐξ ἑαυτῆς κινητικῶν,
καὶ δεισμὸν ἐναρμόνιον κωσμητικῶν, Substantiam mente præditam, à
seipsâ mobilem, & quæ secundum numerum harmonicum mo-
veatur.

d) p. 1221. b.
edit. Facini.

e) Ψυχογονία,
p. 1016.

In d) Phædro attribuit τῷ ἀγνήτῳ τὸ ἀνώλεθρον, τῷ ἢ αὐ-
τοκινήτῳ τὸ ἀγνήτητον αὐτῇ (ut e) Plutarchi verbis utar.) Anima, cum
sit ingenita, non est interitura: ingenita autem est, cum se-
ipsam moveat.

f) p. 61. b.

In f) Phædone inquit, Anima pura, à corpore liberata, εἰς
τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ θεῖον ἀπέρχετο, — (ὥσπερ ἡ λέγετο καὶ τῶν
μεμνημένων) ὡς ἀληθῶς τὸ λοιπὸν χρόνον μὲν θεῶν διὰ γαστροῦ, ad sibi
simile divinum abit: & (ut ab initiatis dici solet) tempus reliquum
reverâ cum Diis agit. Malorum autem animæ, diu vagæ, tan-
dem g) τῇ τὰ ξυμπακολεθρῶντι & σωματοφθοῶς ὁμοιωμένα,
comitante naturæ corporeæ cupiditate, planè brutescunt. Nam
ἐνδύοντο (ὥσπερ εἰκός) εἰς τὰ τοιαῦτα ἔθνη ὅποια ἂν εἴ μεμε-
λητηκῶσι τύχῳσιν ἐν τῷ βίῳ, induunt (ut decet) ejusmodi mores
quales in vitâ exercuerunt. Aliquantò post, de caduceatore Ani-
marum dicit, h) Quemlibet morientem ὁ ἐκάς δαίμων ὥσπερ ζῶν-
τα εἰλήχῃ, cujusque Genius, quem vivens sortitus fuerat, in locum
quen-

g) Ib. c.

h) p. 80. b.

quendam ducit, ubi omnes unâ collectos judicari oportet, &c. a) a) Ib. e.
 Ἡ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸ βίον διεξελθούσα, καὶ συνεμπόρων
 καὶ ἡγεμόνων θεῶν τυχεύουσα, ὥκησε τὴν αὐτῇ ἐκάστη τόπον προσήκοντα,
 Anima, quæ purè & moderatè vitam transegit, Deos comites ducesq;
 consecuta, quæque locum sibi congruum incolit. Sequitur b) Διεδο- b) p. 84. b.
 κάσαντο οἱ τε καλῶς καὶ ὀσίως καὶ δικαίως βιώσαντες, καὶ οἱ μὴ, καὶ
 οἱ μέσως βεβιωκότες, Judicantur & qui honestè, sanctè & justè vixe-
 runt; & qui non; & qui mediocriter. Singulis fors sua; non o-
 mnibus eadem; licet omnes pro tribunalibus sistendæ sint. Ani-
 mæ sanæ statim admittebantur in Elysium. c) Οἱ δὲ ἂν δόξωσιν c) Ibid. c.
 αἰνιάτως ἔχειν Διὰ τὰ μέγιστα τὰ ἀμαρτημάτων, Qui ob magnitudi-
 nem scelerum Insanabiles esse videntur, τέττις ἢ προσήκουσα μοῖρα
 πίπτει εἰς τὸ Τάρταρον, ὅθεν ἔποτε ἐκβαίνουσιν, hos fors competens mer-
 git in Tartarum, unde nullo pacto egredi poterint. Οἱ δὲ ἂν ἰάσιμα
 μὲν, μεγάλα δὲ, δόξωσιν ἡμαρτηκέναι ἀμαρτήματα, Qui Sanabilia
 flagitia, licet magna, admisisse videantur, τέττις ἐμπεσεῖν μὲν εἰς τὸ
 Τάρταρον, ἀνάγκη· ἐμπεσόντας δὲ αὐτὰς, καὶ ἐνιαυτὸν ἐκεῖ ἡυομύρας,
 ἐκβάλλει τὸ κῆμα, illos in Tartarum incidere necesse est: incidentes
 autem, atque annum illic commoratos, ejicit fluctus. Post lustratio-
 nem, Animæ Sanabiles è Purgatorio quotannis liberantur. Ecce
 autem Purgatorii origo.

Tartaro tribuuntur tres d) fluvii, præter Oceanum. Ache- d) Ib. p. 83. c.
 ron, qui in Acherusiam paludem defluit: quò pleraque defunctorum
 Animæ deveniunt, & tempus fatale commorata, hæc quidem longius,
 illæ brevius, rursus in animalium generationes emittuntur. Alter
 fluvius Pyriphlegethon vocatur; alter Cocytus, qui in Stygem
 lacum prolabitur: hic frigidissimus, ille calidissimus, in impiorum
 pœnas.

Judicibus Infernalibus e) Minoi & Rhadamantho adjungi- e) In Gorgia.
 tur Æacus: hi judicant ἐν τῷ λημέωνι, ἐν τῇ τερόδῳ, ἐξ ἧς Φέρεται p. 357. a.
 τὸ ὁδὸν ἢ μὲν εἰς Μακάρων νήσους, ἢ δὲ εἰς Τάρταρον, in Prato,
 in Trivio, unde duæ tendunt Viæ: hæc ad Beatorum Insulas; illa ad
 Tartarum. Paulò post, Σκοπῶ, f) inquit Socrates, ὅπως δὲ πο- f) p. 358. c.
 Φανῆμαι τῷ κριτῇ ὡς ὑγιέστατον ἔχων τὴν ψυχὴν, Dissipio quâ pos-
 sim ratione coram Judice comparere quàm sanissimâ præditus a-
 νιμῶ.

a) De Rep.
l. 10. p. 761. b.

His rebus testimonio adfit a) *Er Armenius*, genere *Pamphylius*, qui cum in praelio occubisset, duodecimâ ab obitu die revixit; & quæ interim viderat, retulit. Anima soluta venit in locum quendam δαμό-
viov, in quo erant duo hiatus, terra, & cæli supernè: inter hos sederunt
Judices, qui Justos jubent πορεύεσθ τὴν εἰς δεξιάν τε καὶ ἄνω Διὰ τῆς
ἐργῆς, ire ad dextram, & sursum per cælum; Injustos autem τὴν εἰς δεξι-
σέρας τε καὶ κάτω, ad sinistram, & deorsum. Ipsum jusserunt quæcun-
que eis in locis fierent audire & intueri, & hominibus nuncium redire.
Cætera apud Platonem legas.

b) p. 1308. b.
in hoc.

Non hîc omittenda sunt quæ in *Axiocbo* narrantur; b) *Pluto-
nis* vestibula claustris ferreis & clavibus obfirmata: trajiciendi fluvii
Acheron, & *Cocytus*: *Minos* & *Rhadamanthus* recognoscunt uniuscu-
jusque vitam, in campo *Veritatis*; neque ulla illic mentiendi facultas;
Quibus in vitâ δαίμων ἀγαθὸς ἐπέπνυεν, Bonus Genius adspiravit, Pi-
orum regionem incolunt; ubi anni tempestates omnigenas fruges uber-
tim præbent; Fontes puris aquis manant; Prata omnia variis floribus
vernant; Philosophorum scholæ, Poëtarum theatra, Chori circulares,
Musica auditiones, Convivia eximia dapesque ultrò oblata, Letitia
immortalis, suavisq; Victus: non frigus ibi, non æstus gravis, sed tempe-
ratus Aer. Paulò post; At qui vitam in sceleribus transegerunt aguntur à
Furiis ad *Erebum* & *Chaos* per *Tartarum*: ubi Impiorum locus; & *Da-
naidarum* hydriæ inexplebiles; & *Tantalitis*; & *Tityi* viscera; & *Sisy-
phi* irritò volutus lapis, qui à fine iterandi laboris initium sumit: illic à
feris circumpetuntur, & (*Dirarum*) lampadibus perpetuò aduruntur,
omnimodisque plagis cruciati æternis suppliciis torquentur.

c) Geogr. l. 15.
p. 713. c.

Strabo de *Brachmanis* apud *Indos*, c) Παράπλεξον inquit,
μύθος, ὡς ἐξ καὶ Πλάτων, πρὶν τε ἀφ' ἡμετέρας ψυχῆς, καὶ τὴν καθ'
ἑαυτῶν κρείστων, Fabulas conficiunt, sicut *Plato*, de *Immortalitate Animæ*, &
de *Judiciis* apud inferos.

Floruit autem *Plato* circa Olympiadem Centesimam, regnante
apud Persas *Artaxerxe Mnemone*. Recentiores lubens prætereo.
Origines enim velim, non *Pandectas*.

* Laert. in eo-
um vitis.

Περὶ τῶν αὐτῶν libros olim scripserunt* *Democritus*, ejusque
discipulus* *Protagoras*; etiam* *Antisthenes*, atque* *Heraclides Pon-
ticus*.

d) Macrobi.
Saturnal. l. 5.
s. 2.

Instar omnium sit *VIR GILIUS*, qui *Topographiam Infer-
nam* accuratissimè depinxit. d) *Opus Virgilianum* velut de quodam
Ho-

Homerici operis speculo formatum est. Ibi pro consultatione Inferorum, descensus ad eos cum comitatu sacerdotis inducitur. Ibi Palinurus Elpenori; sed & infesto Ajaci infesta Dido: & Tiresiae consiliis Anchisæ monita respondent. Quæ de Animâ à Veteribus scitè dicuntur, ea Virgilius ad Heroem suum aptè collocat; cui de re obscurâ dubitanti, ista inter Animas ab unâ Animarum differuntur.

Inferorum regionem in Septem Mansiones dividit.

Imprimis autem a) Charon Portitor inhumatam turbam arcet;

a) *Æneid. l. 6.
vers. 327.*

Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluentia

Transportare prius, quàm sedibus ossa quierunt.

Trajecto fluvio, & Cerbero offâ sopito, Limbus est

I. Infantum. Continuò auditæ voces, vagitus & ingens,

vers. 426.

Infantumq; animæ flentes in limine primo.

II. Falsò damnatorum. Hos juxta falso damnati crimine mortis.

430.

Nec verò hæc sine sorte data, sine Iudice sedes:

Quæsitore Minos urnam movet ---

III. Αὐτοχέϊων Proxima deinde tenent mæsti loca, qui sibi letbum

434.

Infantes peperere manu, lucemq; perosi

Projecere animas ---

IV. Amantium. Nec procul hinc, -- Campi Lugentes --

440.

Hic quos durus Amor crudeli tabe peredit

Secreti celant calles, & Myrtea circum

Sylvæ tegit ---

V. Bellatorum. --- Inde arva tenebant

459.

Ultima, quæ Bello clari secreta frequentant.

(Ibi Trivium.) Hic locus est, partes ubi se Via findit in ambas:

460.

Dextera, quæ Ditis magni sub mœnia tendit;

Hæc iter Elysium nobis: at Læva Malorum

Exercet pœnas, & ad impia Tartara mittit.

--- Sub rupe sinistrâ

468.

VI. Tartari. Mœnia lata videt, triplici circumdata muro,

Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis

Tartareus Phlegeton ---

Porta adversa ingens, solidæq; adamante columnæ,

Vis ut nulla virum, non ipsi excindere ferro

Cœlicolæ valeant: stat ferrea turris ad auras:

Tisiphoneq; sedens -- Vestibulum insomnis servat ---

555.

verl. 566.

577.

Hinc exaudiri gemitus, & seua sonare
 Verbera; tum stridor ferri, tractaque catena.
 Gnosius hæc Radamanthus habet durissima regna;
 Castigatq; auditq; dolos. --- Tum Tartarus ipse
 Bis patet in præceptis tantum, tenditque sub umbras
 Quantus ad ætherium Cæli suspectus Olympum.

(Viâ autem Dexterâ)

638.

VII. Elysi.

Devenere locos Lætos, & amœna vireta
 Fortunatorum nemorum, sedesq; Beatas.
 Largior hîc campos æther, & Lumine vestit
 Purpureo; Solemq; suum, sua sidera nôrunt.
 Pars in gramineis exercent membra palæstris:
 Pars pedibus plaudunt Choreas, & Carmina dicunt
 --- Ecce alios dextrâ levâque per herbam
 Vefcentes, letumq; choro Pæana canentes.

656.

713.

(Tibi, loco separato)

--- Anima, quibus altera fato
 Corpora debentur, Lethæi ad fluminis undam
 Securos latices & longa Oblivia potant.

739.

Hîc exercentur pœnis, veterumque malorum
 Supplicia expendunt: alia panduntur inanes
 Suspensæ ad ventos; aliis sub gurgite vasto
 Infectum eluitur scelus; aut exuritur igni.

Triplicem purgationem enumerat: in aere, in aquâ, in igne.

Anchises pergit: Quisque suos patimur Manes; exinde per amplum

Mittimur Elysium: & pauci læta arva tenemus,
 Donec longa dies, perfecto temporis orbe,
 Concretam exemit labem, purumq; relinquit
 Æthereum sensum atque auræ simplicis ignem.
 Has omnes, ubi mille rotam voluere per annos,
 Lethæum ad fluvium Deus evocat agmine magno;
 Scilicet immemores Supera ut convexa revisant,
 Rursus & incipiant in Corpora velle reverti.

Animæ in Purgatorio defæcatae, post longum tempus in Elysio exactum, oblitæ eorum quæ in Corpore olim passæ sunt, παλιγενεσίαν exoptant. Hæc si cum superioribus comparentur, nihil ferè à Virgilio, quod non prius ab Homero aut Platone, dictum reperies.

Apud

Apud Judæos demum, *Pharisei* (quorum originem a) indigi- a) *supt. p. 157.*
 tavimus) huic Academicorum *Philosophia* nova imposuerunt vo-
 cabula, b) *ὁμοδοξοῦντες πᾶσιν ἑλλήνων*, *Communi Græcorum opi-* b) *Bell. Judaic.*
nioni consentientes. Sanè *Essenorum* sententia de bonis animabus à l. 2. c. 7.
corpore solutis, ipsis Homeri verbis à Josepho profertur. Judæi
 etiam Animarum *μετεσώρευον* credidisse videntur : cùm Je-
 sum Christum * *Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam,* * *Mat. 16. 14.*
alii verò Jeremiam, aut unum ex prophetis fuisse putaverint. Ne-
 que de Animarum origine, satis convenit inter Patres Christia-
 nos, usque ad Justiniani Aug. tempora, sive, Concilium
 CP. II. Nos autem extra callem vagamur nimis : redeamus ad
 Marmor.

Certamen Eleusinium.

IN ornamentum Festi Eleusinii institutum est Certamen; ad ex-
 Templum Atheniensis : illud in Minervæ, hoc in honorem Ce-
 reris. Ludus *Panathænæicus* erat *Curulis*; *Eleusinius* autem
Gymnicorum primus. Ad propositum dixit Aristides, c) *Ἀγὼν* c) *Orat. Eleu-*
να Γυμνικὸν ἡρώδης πρῶτον ἑλδσίῃσι τῇ Ἀθηναίῃ, καὶ τὸ ἀθλον εἶναι fin.
τὸ καρπὸν τῆς Φανέντης· πειρωμένων τῶν ἀνθρώπων ὅσον εἰς ἰσχυρὸν ἐκ τῆς
ἡμέρας τροφῆς ἐπέδοσαν, *Certamen Gymnicum primum Eleusine*
peractum esse; & præmium ex natis frugibus fuisse: *Hominibus*
periculum facientibus, quantum roboris ex alimento mansueto ipsis
accessisset. d) *Ἀγὼν Κόρης καὶ Δημήτρης καλεῖται ἑλδσίῃσι.* d) *Schol. Pin-*
δ' ἑπαθλον, καλεῖται, Certamen Cereris & Proserpine vocatur Eleusi- dari *Olymp. 9.*
nia; cujus præmium, Hordeum. Scilicet e) *Antiquissimum in* e) *Plin. l. 18.*
cibus hordeum; sicut Atheniensium ritu, Menandro auctore, ap- p. 7.
paret.

De Certaminum Græcorum institutione f) *Photius in ex-* f) *Biblioth.*
cerptis, ex Halladii Chrestomathia. *Πρῶτα μὲν τὰ Παναθηναία* p. 1590.
σιωέση· εἴτα τὰ ἑλδσίῃσι. Ἐπὶ Πελοποννησίῳ τεθνηκότι προὔθηκαν ἀθλα
Θετῆαλοι. εἴτα τὰ ἰσθμια, ὅπῃ Μελικέρτῃ· ἔπειτα ὁ τῶν Ὀλυμπί-
ων ἀγὼν δὲ χλὺν λαμβάνει ὑφ' Ἡρακλέους· εἴτα τὰ Νέμεια ἐπὶ
Ἀρχεμόρῳ τεθέντα· εἴτα, μὲν τὰ τῶν Κίρραν πεσεῖν, τὰ Πύθια,
Primo instituebantur Panathenæa (ab Erichthonio :) deinde E-
leusinia (sub Pandione II.) Thessali (Argonautarum temporibus)

a) ad Sec.
XVIII.

Pelia mortuo certamina instituerunt. Postea Isthmia (à Theseo) in honorem Melicertæ: dehinc Olympia, ab Hercule: inde Nemæa, mortuo Archemoro: postremo Pythia, post a) casum Cirrhae, instituta sunt. Præter ista, in Marmore memorantur

Lycaea.

*Marm.

b) In Arcad.
initio, p. 456.

c) Ib. p. 517.

d) Ib. p. 457.

e) Ib. p. 518.

f) De Abst.
l. 2. p. 27.

g) Pausan. Ar-
cad. p. 456.

h) L. 3. p. 164.

i) Num. 876.

Regnante Athenis Pandione Secundo, Lupercalia, sive * *Lycaea* in Arcadia instituta sunt à *Lycaone*; de quo Pausanias: b) Λυκάων ὁ Πελαγὸς Λυκόχραν τε πόλιν ὤκισεν ἐν τῷ ὄρεϊ τῷ Λυκάῳ, ἃ Δία ὠνόμασε Λυκάον, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε Λύκαια, *Lycaon* Pelasgi filius *Lycosuram* urbem condidit in monte *Lycao*, *Jovem* *Lycaum* nominavit ἔς *Lycaorum* agonem instituit. Post alia: c) Ἔστι ἐν τῷ Λυκάῳ Πανός τε ἱερεὺς, καὶ περὶ αὐτὸ ἄλσος δένδρων, ἃ ἱπποδρομὸς τε, ἃ περὶ αὐτῶν στάδιον. Τὸ δὲ χῶμα τὸ Λυκάων ἦγον ἀγῶνα ἐνταῦθα, *Est* in monte *Lycao* fanum *Panos*, ἔς *circà* *Lucus*; etiam *Hippodromus*, atque *Stadium*, in quo vetustum *Lycaorum* agonem celebrabant. d) Λυκάων δὲ ὅππῃ τὸν βωμὸν τῷ Λυκάῳ Διὸς ἐρέφει ὡς γενεὴν ἀνθρώπων, ἃ ἔθυσσε τὸ ἐρέφος, καὶ ἔσπειρεν ὅππῃ τῷ βωμῷ τὸ αἷμα. καὶ αὐτὴν αὐτίκα ὅππῃ τῇ θυσίᾳ γυνέσθαι λύκον φασὶν αὐτὴν ἀνθρώπων, *Lycaon* ad aram *Jovis* *Lycai* infantem mactavit, ἔς aram aspersit sanguine humano: quare illum de homine in lupum inter ipsa sacra mutatum fuisse dicunt. e) Θύουσιν ἐν ἀπορρήτῳ, in operto faciunt. Ferale hoc sacrificium in sua tempora durasse docet *Theophrastus* apud f) *Porphyrium*.

De *Lycaonis* ætate non convenit. Pausanias illum g) *Cecropi* primo *Athenarum* regi æqualem facit. Et *Apollodorus* h) *Diluvium* ponit sub *Nyctimo* *Lycaonis* filio. Eusebius contra (post casum *Trojæ*) sub *Oxynte*, 13 *Athenarum* rege, i) *Agon* *Lyciorum* (*Lycaorum*) primus actus. Litem hanc dirimit *Marmor*.

Haftenus de Græcorum Sacris: jam de rebus eorum civilibus. Sanè Seculum hoc, quod præcessit bellum *Trojanum*, rerum Græcarum feracissimum est: omnia autem convasare non vacat: omnia præterire non decet.

Ageus

Ægeus Rex.

A *Thenis*, anno Attico 275, *Pandioni* II successit *Ægeus*; non ex af-
se hæres, sed ex quadrante. a) *Cùm enim quatuor essent Pandi-* a) Strab. l. 9.
onis filii, Ægeus, Lycus, Pallas, & Nisus, Atticâ in quatuor portiones di- P-392. c.
visa fuit. Partitionem istam satis testatur Sophocles; apud quem Æge-
us ita loquitur.

Πατήρ δ' ἀπελθεῖν ὤρεσ' εἰς Ἀκτῖω ἐμοὶ
Πρεσβεῖα νείμας τ' ἢ γῆς· τῷ δ' αὖ Λύκῳ
Τὸν ἀντίπλοον κῆπον Εὐβοίας νεμῶν.
Νίσῳ ἢ τὴν ἀνόμαλον ἐξαρεῖ χθόνα
Σκείρων ἀκτῆς. Τῆς ἢ γῆς τ' ὡς νότον
Ὁ σκληρὸς ἔτ' καὶ γίγαντας ἐκτρέφων
Εἴληχε Πάλλας————

*Pater me abire in Aëten jussit,
Honorem primigenium præbens ejus terræ. Lyco autem
Oppositum Eubææ hortum tribuit.
Niso autem inæqualem dedit regionem
Scironii litoris. Terræ verò quod ad Austrum vergit
Ferox ille & gigantes educans
Sortitus est Pallas————*

Harum fortium nomina recitat Scholiastes Aristophanis. b) *Τῶν* b) Ad Vespas
χώραν τῶν Διακρίων Πανδίωνα Φασὶ (τοῖς υἱοῖς Διανείμαντα τῶν p. 518. b. c.
δεχλῶν) Λύκῳ δέναι· Αἰγεί ἢ τῶν ὡς τὸ ἄστυ· Πάλλαντι ἢ τῶν
Παραλίων· Νίσῳ ἢ τῶν Μεγαρίδων, Ajunt Pandionem (cùm Regnum
filiis suis divideret) Diacriam dedisse Lyco; Ægeo, regionem quæ est
circa Urbem; Pallanti, Paraliam; & Niso, Megaridem. Ad hunc
modum XII Atticæ urbes, à c) Cecrope olim congregatæ, in qua- c) supr. p. 114.
tuor partes distributæ sunt: una fuit Πεδιέων, in suburbanâ & me-
diterraneâ Ægei ditione; altera Παραλίων, in Australi & litorali
Pallantis sorte; tertia Διακρίων, sive ὑπερακρίων (ut Herodoto
dicuntur) in portione Lyci, Eubœæ oppositâ; (inquâ mons Par- d) Hesych.
nes & Brauron Atticæ municipium; d) ἡ χώρα Διάκρια ἢ ὑπὸ (e) Strab. ibid.
Πάριθι μέχρι Βραυρώνων.) Quarta Megaridis, in Scironio li- f) Plutarch.
tore, quæ Niso obtigit, e) qui Nisæam condidit. f) Hic è Bæotiâ Quæst. Gr.

uxorem duxit Abrotam, fœminam prudentem & pudicam: Nisus, ut ei mortuæ æternam memoriam constitueret, jussit τὴν ἐσθῆτα (non τὰ ὅσα) Φορεῖν vestitum geri, qualem ea gessisset: stola autem ab eâ ἀφάερωμα vocata est. Et videtur Deus mulieris gloriam adjuvasse: nam Megarides fœminæ, Vestem mutare sæpius volentes, Oraculo prohibita sunt.

Ista Atticæ notitia faciem præfert iis, quæ de *Theseo* mox; etiam quæ de *Pisistrato* narranda sunt, ad Sec. XVIII. Ægeo autem contemporaneus fuit Minos rex Cretæ.

Minos Secundus.

MInois Primi regia fuit *Apollonia*, quæ & *Cydonia*: Secundi vero, *Cnossus*.

a) Odyss. τ.
vers. 178.

— a) Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
ἔννέωρ ὁ βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ὁ αἰετὶς.

b) Strab. l. 16.
p. 762.

a) Plat. Leg. 1.
initio.

d) L. 1, c. 2.

e) Strab. l. 10,
p. 476.

f) Censorin.
c. 18.

Cnossus urbs magna; in qua Minos regnavit, novennialis summi Jovis auditor. Minos b) Διὶ ἐννέα ἔτων, ὡς Φησὶ Πλάτων ἀναβάντων ἐπὶ τὸ ἄντρον ἔ Διὸς, καὶ παρ' ἐκείνῃ τὰ προστάγματα λαμβάνων, καὶ ὡς ἀκομίζων εἰς τὰς ἀνθρώπων, Nono quoque anno (ut dicit Plato) in Jovis antrum descendit, & ab illo Præcepta accepit, quæ ad homines afferret. ἔννέωρ ὁ, five δι' ἐννέα ἔτων c) Platoni est δι' ἐννέα ἔτης. d) Valerius Maximus (ex Platonis Minoë) Homerum interpretatus est. Minos, ait, Cretensium rex Nono quoque anno in quoddam præaltum & vetustâ religione consecratum specus secedere solebat: Et in eo moratus, tanquam à Jove (quo se ortum ferebat) traditas sibi Leges prærogabat. Hic, Legislatorum Græcorum vetustissimus, Nono quoque anno Leges suas corrigebat. e) Ephorus dixit Minoëm fuisse prisci Rhadamantibi, viri justissimi, imitatore, qui primus institutis, & civilibus cohabitationibus, atque regimine insulam cicurasse visus est: & singula quæ promulgabat decreta se à Jove adferre simulabat.

Sicut veteres τετραετηρίδα, f) quod quinto quoque anno redibat, πενταετηρίδα nominabant; ita hoc tempus duplicatum, ὀκταετηρίς, tunc ἔννεαετηρίς vocitata; quia primus ejus annus Nono quoque anno redibat. Neque rectè creditum est ὀκταετηρίδα ab Eudoxo

doxo Cnidio , aut à Cleostrato Tenedio primùm institutam fuisse ;
cùm Magnus iste annus priscis hisce temporibus usitatus fuerit ; &
Minos non tantùm Leges suas καὶ ἐννεαετηρίδα promulgaverit ;
sed etiam Tributum, eodem annorum circuitu solvendum, Atheni-
ensibus constituerit.

a) Androgeos , Minois filius , in certamine Panathenaico ,
athletas cunctos superans , Pallantidarum amicitiam sibi conciliavit ;
quam cùm Ægeus suspectam haberet (veritus ne illi , Minois auxiliis
adjuti , ipsum regno exuerent) Androgeum , Thebas ad spectaculum
sacrum tendentem , insidiis obtruncavit. Minos, ob filii cædem, At-
ticam bello petens , Megara & Nisæam cepit ; cum Scylla b) Nise
filia , Minois amore capta , capillum purpureum patri detonderit ;
quo salvo , se non posse mori ex oraculo cognoverat. Athenienses au-
tem , diuturnâ obsidione pressi , c) cum jam fames & pestis urbem
invassent , primùm (ex oraculo veteri) virgines quatuor , filias Hya-
cintbi (qui Lacedæmone Athenas commigraverat) ad Geræsti Cyclo-
pis tumulum jugulârunt. Deinde cum nihil hinc emolumentum sibi fu-
turum viderent , de belli eventu Oraculum consuluerunt : Responsum
est , Minoi pœnas daturus , quas ipse vellet. d) Missis legatis ; ἐποίη-
σαντο σωθήκας , ὥς πεμπειν δι' ἐννέα ἐτῶν δασμὸν , ἡ ἑξὺς ἐπὶ αὐτῇ
παρθένης ἑσάυτας , fecerunt fœdus , ut tributum nono quoque anno
mitterent septenos adolescentes impuberes , totidemque virgines. Id
ferè convenit inter scriptores. Philochorus refert , Cretenses dice-
re , Minoaludos gymnicos , in Androgei memoriam , fecisse ; & pueros
(qui in Labyrintho asservabantur) victoribus præmio dedisse ; Tau-
rumque (hominem primarium , sed superbum) primis ludis vicisse.
Caterùm Athenis semper malè audiuit Minos ; & in theatris proscif-
sus est , tanquam trux & ferox ; neque ei profuit Hesiodus ,
qui Βασιλεὺς τῶν εὖν eum vocat ; aut Homerus , qui ὁ ἀρχαῖος Διὸς.
Erat autem Rex Minos Legislator ; & Rhadamanthus iudex , juris
ab eo sanciti custos.

Labyrinthum hunc Dædalus Atheniensis Minoi construxisse
dicitur , ob cædem nepotis , in Cretam fugiens. Plinius ad exem-
plar Labyrinthi Ægyptii factum existimat : e) ipsum adeas. Sanè
Labyrinthus Ægyptius nondum , ætate Minois , extractus erat. Æ-
tate Plinii , Labyrinthi Cretici vestigia nulla manebant ; cùm exta-
rent Lemnici reliquiæ ; & Ægyptius penè integer. Gnosii nihilomi-

a) Penes me.
b) Golzt. Aug.
tab. 49. II.

c) Pausan. I. 9.
R. 558.

d) Herodot.
I. 7. c. 170.

e) Justin. Epit.
I. 4.

f) Strab. I. 6.
p. 273. a.

g) Diod. I. 4.
p. 194. b.

h) Athenæi
I. I. p. 10. c.

i) Diodor. I. 4.
p. 192. c.

k) Ibid.

l) Pausan. I. 7.
p. 441.

m) sup. p. 57.

n) Heliodor.
Æthiop. I. 3.
c. 8. p. 153.

o) Sec. XV.

p) Appollo-
dor. I. 3. p. 180.

nus, in a) numismatis, Labyrinthi sui fidem fecerunt, etiam b) post Augusti tempora.

c) *Dædalus*, è *Cretâ* fugiens, sibi & *Icaro* filio non magna edificavit navigia, & *Vela* (quæ nondum eâ etate inventa fuerant) navibus applicuit; ita vento impulsus, *Minois* remigium antevertit, & evasit: navem autem *Icari* imperitè gubernantis eversam ajunt; ejusque cadaver maris æstu delatum in insulam (propè *Samum*) quæ nondum nomen habuit: ab *Icaro* autem insula, & mare circumfluum, nomen obtinuit.

d) *Minos* *Dædalum* quærens, in *Sicaniam* venit (quæ nunc *Sicilia* dicitur) & morte violentâ occubuit. e) *Sicilia* à principio patria *Cycloperum* fuit: quibus extinctis, *Cocalus* regnum *Insulæ* occupavit. f) *Cocali* regia fuit *Camicus* (in tractu *Agrigentino*) apud quem *Minos* per insidias occisus traditur; g) nimis diu in balneo detentus, per *Cocali* filias. Mulieres enim & puellæ olim lavare hospites solebant. h) *Λέγων αἱ Κωκάλῃ θυγατέρες, ὡς νενομισμένον, τὸ Μίνω πρὸς γυνόμενον εἰς Σικελίαν, Cocali filia, ut moris erat, lavant Minoem, cum pervenisset in Siciliam.*

i) *Dædalus*, è posteris *Erechtbei*, architectus ac statuarius insignis, *πρῶτος ὁμματούσας καὶ ἀβεβηκότα τὰ σκέλη ποιήσας, ἔτι δὲ τὰς χεῖρας ἀπεταμένους ποιῶν, εἰκότως ἐθαυμάζετο πρὸς τοῖς αἰθρώποις, primus in statuis apertos oculos & crura disjuncta, & manus à corpore disparatas faciens, hominum admirationem meritò obtinuit.* k) *Οἱ γὰρ πρὸς τὰς τέχνας τεχνῖται κατεσκεύαζον τὰ ἀγάλματα τοῖς μὲν ὁμμασι μεμυκότα, τὰς δὲ χεῖρας ἔχοντα καθ' ἑμμένας, καὶ ταῖς πλάξεσιν κεκολλημένας, Artifices enim qui ante eum fuerunt simulacra fecerant oculis nictantibus, & manibus demissis atque ad latera adglutinatis.*

l) *Apud I) Græcos universos, seculis vetustioribus, δέξοι λίθοι rudēs lapides pro Simulacris divinos honores habuerunt; Quod m) innuimus. Ægyptii Simulacra ita fingeant, ut neque oculi distinguerentur, neque manus, neque pedes disjungerentur. Quod ex Tabulâ Isiacâ Bembinâ, & ex Sigillis (penes nos) tam è ligno, quàm è latere, satis constat.* n) *Τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν Αἰγύπτιοι τὰ πόδε ζῶοντες, καὶ ὡς ἐν ἑνὶ ἰσῶσι, Ægyptii statuas Deorum ponunt, conjungentes illis pedes, & quasi unientes. Quod etiam in o) Memnonis statuâ videbimus. Neque aliter Palladium τὸ Διοπέτες, p) ἡ*

τῷ μεγέθει τρίπηχυ τῆς ἥ ποσὶ συμβεβηκός, erat magnitudine tri-
um cubicorum, & pedibus non disjunctis.

a) Ἰσόρη) ὁ Μίνως Νομοθέτης ἤνέσθη πρῶτον, θαλασσοκρά- a) Strab. l. 10.
τήσά τε πρῶτον, Proditum est Minoa fuisse Legislatorem gravissi- p. 476.
mum, & primum Maris imperium obtinuisse.

Θ Α Λ Α Σ Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α.

Thucydides l. i. p. 4. a.

Μίνως παλαιάτος ὢν ἀκοῇ
ἰσχυρὸν ναυτικὸν ἐκτίσας.
καὶ τῆς νυν Ἑλληνικῆς θαλάσσης
ἐπιπλεῖστον ἐκράτησε.

Minos eorum quos auditu co-
gnovimus vetustissimus extruxit
Classē: & Imperio Maris, quod
(antea Caricum) nunc Græcum
vocatur, longè latèque potitus est.

καὶ τὰ Κυκλάδων νήσων ἤρξε
τε, & οἰκιστὴς πρῶτον τῶν πλείστων
ἐγένετο, Κάρως ἐξελάσας, καὶ τὰς
ἐαυτῷ παῖδας ἡγεμόνας ἐκαστα-
στήσας.

Insulas Cyclades sub ditione
tenuit, & in plerasque Primus co-
lonias deduxit: Et expulsis Cari-
bus, suos filios in regimine consti-
tuit.

Τό τε ληστικὸν, ὡς εἰκός, καθή-
ρε, & τὴν θαλάσσης, ἐφ' ἧς ἐδυνά-
τε. Et paulò post,

Latrones etiam (ut videtur) è
mari sustulit, quoad potuit.

Καταστάντ) ἡ δὲ Μίνω ναυτι-
κῇ, πλωιμώτερά ἐγένετο παρ'
ἀλλήλων.

Constitutâ Minois Classe, Ma-
ria ultrò citroq, liberiùs naviga-
bantur.

Tantum interest humano generi, ut penes Unum consistat Maris
Imperium.

Post Minoem ἐθαλασσοκράτησε Polycrates Samius. b) Πολυ- b) Herodot.
κράτης ὅστις πρῶτον τῶν ἡμῶν Ἰσχυρὸν Ἑλλήνων ὅς θαλασσοκράτην ἐ- 1. 3. c. 122.
πενόηθη, παρέξ Μίνωός τε τὰ Κνωσίαν, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος πρῶτος
τέτλεν ἤρξε τὴν θαλάσσης, Polycrates primus fuit Græcorum, quos novi-
mus, qui in animum induxerit ut Mari potiretur; præter Minoem, aut si
quis alius ante illum maris imperium obtinuit. Inter homines primus
Polycrates; Minos Jovis filius.

Polycrates Minoë recentior erat annos 750. Interea tem-

poris multos populos θαλασσοκρατῶντας, ex Castore Rhodio, recenset Eusebius in Chronico: *Lydos, Pelasgos, Thracas, Rhodios, Phrygas, Cyprios, Phænices, Ægyptios, Milesios, Cares, Lesbios, Phocaenses.* a) Thucydides *Jonum, Polycratis, Phocaensium* meminit.

a) p. 11.

Qualis autem fuerit Minois Classis, ex eo conjicere liceat, quod Dædalus, ab eo fugiens, omnium primus velificaverit: & Aminocles Corinthius post annos ferme 600 (id est, b) 300 circiter annos ante finem belli Peloponnesiaci) primus Triremes quatuor Samiis fabricaverit; & post annos inde 40, c) Pugna Navalis vetustissima inter Corinthios & Corcyraeos commissa est.

b) Thucyd. l. 1. p. 10.

c) Ibid.

Romani hoc jure freti, pacem Carthaginensibus eâ lege concesserunt; d) Τα μακρὰ πλοῖα ὡς δαδουῶαι πάντα, πλὴν δέκα τριηρών. Πόλεμον μηδενὶ τῶν ἔξω τῆς Λιβύης ἐπιφέρειν καὶ θόλῃ, μηδὲ τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ χωρὶς τῆς Ῥωμαίων γνώμης. Livius vertit, e) *Uti Naves rostratas, præter X triremes, traderent; bellumq; neve in Africâ, neve extra Africam, injussu Populi Romani gererent.*

d) Polyb. l. 15. p. 705.

e) Liv. l. 30. p. 611.

Minos Britannicus, Edgarus rex Anglosaxonum, ante annos DCC, τῆς θαλασσοκρατίας jura prudenter restituit, posterisque tradidit. Rex Optimus & Invictus CAROLUS Secundus ea nunc strenuè tuetur.

Theseus Rex.

f) Plutarch. in Theseo.

H K O N ἐκ f) Κρήτης τὸ τρίτον οἱ τὸν δασμὸν ἀπύζοντες, *Tertiò aderant ex Cretâ qui tributum accepturi erant: Ἐπὶ δὲ ἔν κατῆκεν ὁ χρόνος τῷ τρίτῳ δασμῷ, Ubi autem tempus adfuit Tertii tributi, Theseus semetipsum obtulit; neque multò post, Cretam appulit; rediensque è Cretâ, successit Ægeo.*

Ex Marmore discimus; Minoem postulâsse tributum, anno Attico 288. Solutum est tributum δὲ ἐννέα ἔτων, nono quoque anno. Secundum itaque tributum incidit in annum 296; Tertium, in annum 304. Eusebius initium Thesei ponit ad numerum Canonis sui 783; qui est annus Atticus 323. Sed & Scaliger non sine ratione censet, g) *Initia Ægei & Thesei nimis altè repetita esse ab Eusebio, & multis annis anticipata.* Adeo incondita est hujus Seculi chronologia Græca.

g) In Euf. p. 44.

Thrasylli cujusdam Chronographium, de horum temporum inter-

intervallis, Thesei tempora stabiliendi spem nobis injecit: quod ita se habet apud *Clementem Alexandrinum*, *Strom.* l. i. p. 335. D.

Από τῶ Κατακλυσμῶ ὅτι τὸν Ἰδης μέπεσημόν, καὶ τὴν Ἐρεσιν τῶ σιδήρῳ, καὶ Ἰδαίῳ Δακτύλῳ, ἔτη ἑβδομήκοντα τρία, ὡς Φησὶν Θράσυλλος.	A Diluvio (Deucalionis) ad incendium Idae, & inventionem Ferri, & Idaeos Daëtylos, ut dicit Thrasylus, anni.	Anni
Από Ἰδης ἔμπεσημῶ ὅτι Γανυμήδης ἀρπαγῶ, ἔτη ἑξήκοντα πέντε.	Ab incendio Idae ad raptum Ganymedis, anni.	73 65
Ἐντεῦθεν ὅτι τὴν Περσέως στρατείαν, ὅτε καὶ Γλαυκος ὅτι Μελικέρτη τὰ Ἰσθμια ἔθηκεν ἔτη πεντεκαίδεκα.	Inde ad Persei expeditionem, quando Glaucus Isthmia constituit ob Melicer tam, anni	15
Από Περσέως στρατείας ὅτι Ἰλίου κτίσιν, ἔτη τριακοντατέσσαρα.	Ab expeditione Persei ad Troja conditum, anni	34
Ἐντεῦθεν ὅτι τὸ εἰσπλῆν τῷ Ἀργῶ, ἔτη ἑξήκοντα τέσσαρα.	Inde ad Argonautas, anni	64
Ἐκ τούτου ὅτι Θησέας ὁ Μινώταυρον, ἔτη τριακοντα δύο.	Hinc ad Theseum & Minotaurum, anni	32
Εἴτα ὅτι τὸς ἐπὶ ὅτι Θήβαις, ἔτη δεκά.	Dein ad VII qui Thebas oppugnârunt, anni	10
Ἐπὶ τὸ Ὀλυμπίασιν ἀγῶνα, ὃν Ἡρακλῆς ἔθηκεν ὅτι Πέλοπι, ἔτη τρία.	Ad certamen Olympicum ab Hercule institutum propter Pelopem, anni	3
Εἰς τὸ Ἀμαζόνων εἰς Ἀθῶνας στρατείαν, καὶ τὸ Ἑλένης ὑπὸ Θησέως ἀρπαγῶ, ἔτη ἑννέα.	Ad Amazonum expeditionem in Athenas, & Helenae raptum à Theseo, anni	9
Ἐντεῦθεν ὅτι τὸ Ἡρακλέους ἀποθέωσιν, ἔτη ἑνδεκά.	Inde ad relationem Herculis in Deos, anni	11
Εἴτα ὅτι τὸ Ἑλένης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀρπαγῶ, ἔτη τέσσαρα.	Deinde ad Helenae raptum ab Alexandro, anni	4
* * * *	* * * * sum.	320
Από δὲ Τροίας ἀλώσεως ὅτι τὴν Αἰνείδην καὶ Ἰδομον καὶ κτίσιν Λαζινίῳ, ἔτη δεκά, &c.	A Troja autem capta ad appulsum Aeneae, & conditum Lavinii, anni	10

Hoc

Hoc auctoris veteris monumentum, si fuisset integrum, obscuris hisce temporibus lucem attulisset: sed manifestum est aliquid hîc deesse, cuius defectu calculi omnes vacillant, & elanguescit totius chronographii auctoritas.

Verisimillimum est Thrasyllum ad *Casum Trojæ* rationes suas supputasse: Neque enim oblivisci potuit epochæ omnium celeberrimæ post tot obscuriores enumeratas; & quidem ab eâ ipsâ, in sequente periochâ, calculum subducit. Quot autem annos ab *Helene raptu* ad Trojæ ἄλωσιν posuerit, prorsus est incertum.

a) Euf. Græc.
p. 401.
b) Can Ifag.
l. 2. fine.

Scaliger, ex conjecturâ propriâ, in a) Græcis interserit, Ἐντεῖθεν Πρὶ Τροίας ἄλωσιν, ἔτη ι; in b) Latinis, *Hinc ad Trojæ excidium*, X. Et Dionysium Petavium hîc sequacem habet. Verùm ista *decennii* adjectio huic intervallo parùm sufficere videtur: cùm ex Homero constet annos XX intercessisse à raptu Helenæ ad casum Trojæ. Ipsa sic quæstæ est *Helena*:

c) Iliad. Ω.
verl. 765.

c) Ἡδὴ γὰρ νῦν μοι ἑξήκοντα ἔτη ἔτι,
Ἐξ ἧς καίθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πατρὸς.

Jam enim nunc mihi hic est vicesimus annus, ex quo huc veni, & à patria mea decessi.

Chronographii summa, usque ad *raptum Helenæ*, est annorum 320: quot anni numerantur etiam in Marmore nostro à *Diluvio* Deucalionis ad excidium Trojæ; quæ capta est anno Attico 374, Per. Jul. 3505. Deme annos 320; habes ann. Att. 54, P. J. 3185, quo *Diluvium* contigit, juxta Marmor. Indè tenuis incidit suspicio annos hîc nullos adjiciendos esse; neque *Raptum Helenæ* hîc pro epochâ positum esse, sed pro causâ insignis illius *Trojanæ belli* epochæ. Quasi scripisset, ἐπὶ (Τροίας ἄλωσιν, Διὰ) τὴν ἀπὸ (Trojæ captæ, propter) *Helene raptum ab Alexandro*. Hoc autem addi videtur, quia prius à *Thesæo raptam* esse dixerat. Neque obstat *Herculis ἀνδρογύωσις*, quæ aliter quàm de mortis tempore intelligi potest. Conflagravit Heros ante bellum Trojanum; durante bello in Deos relatus est.

Sanè verò nobis ipsis non satisfacit conjectura nostra; neque de temporibus *Thesæi* certiores sumus quàm dudum. Ex calculis ita

ita dispositis Theseus in Cretam navigavit anno Attico 337, id est, non Aegeo regnante, sed seipso. Helenam rapuit anno Att. 359, sive quinquennio ante bellum Trojanum, id est, post ipsius mortem. Propter difficultates has aliasque, quas referre non interest, ἀπο-
πασμάτιον hoc Thrasylli, tanquam neque αὐτοθήμεθλον, neque bo-
nae frugi, missum facimus. His frustra perpenfis; Eusebium qui-
dem in Canone sequuti sumus, sed non libenter.

a) *Theseus Aegaei filius nothus (ex Aethra, Pitthei filia, Pelopis nepte) jam grandis factus, petra summotâ, calceos atque enses aufert* 2) Apollodor. 1.3. fine.
& Troezenae pedestri itinere Athenas versus profectus, primum Peri-
phetem, ad Epidaurum, occidit; cuius clavâ ipse deinceps usus est. In
Isthmo, Sinin (τὸν πιτυοκἀμπῆλιν, à curvandis pinis nominatum) occi-
dit; ad cuius manes placandos, Isthmia postea instituit. b) Melicer-
ta sacra, à Glauco ibi dicata nocte peragebantur; & mysteria potius e-
rant, quàm certamina. Theseus in certamen Isthmium mutavit c) Marmor.
anno Attico 324. Tertiò d) *Theseus suam Crommyoniam (in agro Corinthiaco) peremit.* d) Plutar. ib. p.4.
Quartò, Scironem de saxo precipitavit, in
Megaridis finibus. Quintò, in Eleusine Cercyona Arcadem, luctâ vi-
ctum, oppressit. Sextò, paulum progressus, in Herme (τὸ Ἑρμῶς, δῆ-
μιος tribus Acamantidis) Damasten, Procrusten dictum, lectis se ade-
quare compulit; sicut ille, hospites. Ab Aegeo successor declaratus, Pal-
lantis bellum moventes profligavit. Dein taurum Marathonium,
qui Tetrapolim infestabat, cepit, & Apollini Delphinio immolavit. Tan-
dem e) ubi tempus adfuit Tertii tributi Theseus Cretam appulit; & e) Ibid. p.7.
Minotaurum occidit. Regressus, Aegeo mortuo successit. Ista autem,
Heroica, in imitationem Herculis propinqui sui: sequuntur Poli-
tica.

Sub f) *Cecrope, priscisque Regibus usque ad Theseum, Attica* f) Thucyd. 1.2. p.110.
semper καὶ πόλεις ὠκεῖτε, πρυτανεῖά τε ἔχουσι καὶ ἀρχοντας, oppida-
tim incolebatur, Curias habens, & Magistratus. Neque Regem con-
sulebant quando nullus erat ex periculo metus; sed per se quique suam
Rempublicam administrabant, & concilium habebant. Quin etiam
nonnulli (ut Eleusini cum Eumolpo, contra Erechtheum) bellum ali-
quando moverunt. Theseus autem regnum adeptus (vir & prudens,
& potens) cum aliis in rebus regionem excoluit, tum etiam Concilia
& Magistratus aliarum urbium sustulit: omnesque in unum Concili-
um & Prytaneum Athenis coëgit. Singuli res suas, ut antè, posside-

bant; sed unâ hâc civitate uti necesse erat: in quam cum omnes jam convenirent, pecuniamque ad usus publicos conferrent, auctior illa posteris à Theseo tradita est. Inde Athenienses Εὐνοικία, publicum Minervæ festum celebrant. Antehac urbs erat, quæ nunc est Arx, & adhuc urbs appellatur. Athenienses igitur, & antea, & postea, in agris cum tota familia habitabant liberi, & suo jure.

a) Plutarch. in
Theseo, p. II. c.

a) Πρῶτον δὲ ἀποκρίνας χωρὶς Εὐπατρίδας καὶ Γεωμόρους καὶ Δημουργούς, Εὐπατρίδας μὲν γινώσκειν τὰ θεῖα καὶ παρέχειν ἄρχοντας δόδους, καὶ νόμων διδασκάλους εἶναι, καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἐξηγητάς, Theseus primus populum in Patricios, & Agricolas, & Opifices distinxit; atque Patricios res Divinas cognoscere, & magistratus gerere, & Leges ac sacra interpretari voluit. Non autem abolevit Monarchiam; cum Reges plurimi post Theseum regnaverint; & ἄρχοντες ἂν βίς etiam regnare dicantur in Marmore.

b) Herodot.
I. I. c. 173.

Et si b) Lycus, Pandionis filius, ad Sarpedonem in Termilas abiisset (à quo, Lycii postea denominati sunt:) & Pallantidæ pro-

c) Plutarch. in
Theseo, p. II.

fligati fuissent à Theseo; qui etiam c) agro Attico Megaricum adjunxisset; stelamque in Isthmo, hinc Ioniam, inde Peloponnesum terminantem, posuisset; manserunt nihilominus factiosa ista Πεδιέων, Παργυλίων & Διακρίων nomina; quæ demum in Pisistrati rebus erunt obvia. Megaris autem, post mortem Codri, Doriensis facta est; quod suo loco dicendum.

d) Plut. Thes.

Porro d) Theseus cum Amazonibus, quæ in Astu castra metata essent, signa contulit: bellum autem fœdere diremptum est. e) Ob

e) p. 15.

Perithoi amicitiam, in Epirum profectus, dum ab Aidoneo Molossorum rege in vinculis detentus est: Menestheus filius Petei, qui fuit Ornei fil. Erechthei nepos (πρῶτον αὐθρόπων Ἰππευδῶν τὸν ὀνημαγωγὸν, primus mortalium aggressus auram captare popularem) Athenienses contra Theseum concitavit. Ille itaque liberatus, & seditionibus repressus, in Scyron insulam se recepit; ubi de saxo precipitatus, interijt; & regnavit Athenis Menestheus.

Argivorum Reges.

AD alteram Græciæ partem transeamus; quæ peninsularis, antehac *Apia*, posthac *Peloponnesus* appellata est.

Argis,

Argis, post a) Φορωνίδας & Ἀργείδας, regnabant οἱ Δαναοὶ- a) sup. p. 84.
 δαι, sive Λυγκείδαι. b) Post Danaum regnavit Lynceus, qui ex b) Apollodor.
Hypermnestrā genuit *Abantem*: ille ex *Ocalia* geminos procreavit A- l. 2. p. 67.
crisium & *Pratum*, qui in utero dissiderunt, & cum educati fuerunt, de
Regno belligerantes, primi *Clypeos* invenērunt. *Acrisius* *Pratum* exe-
 git: ille, *Lyciorum* copiis adjutus, *Tirynthem* occupavit. Sic *Acrisius*
Argis, *Pratus* *Tirynthe* regnavit.

Eusebius his quinque regibus tribuit annos 162: c) *Syncellus* c) *Syncel.*
 autem 180. Nos *Eusebium* huc usque in *Canone* secuti sumus. p. 155.
 Reliqua, apud eum, manca sunt & incerta. Ad annum 31 *Acrisii*,
 d) *Argivorum*, inquit, *Regnum* deficit; quod stetit annis *DXLIV*, d) *Num.* 704.
 usque ad *Pelopem*, qui regnavit annis *LVIII*. Constat quidem
 post *Acrisium* tam *Argis* regnatum esse, quàm *Mycenis*. *Eusebius*
 autem, prætermisiss *Argivis*, ad *Mycenas* transiens, *Acrisio* sub-
 jungit *Sthenelum*; *Euristheo* & *Atreo* largitur annos 108, usque
 ad initia *Agamemnonis*; incerta aliorum tempora istis, tanquam
 certioribus, assignans.

Acrisii tempora (quæ *XI* hujus *Seculi* initia attigisse viden- §. I.
 tur) tum *Oraculo Delphico*, tum adventu *Pelopis* celebrantur. *Fertur*
 quidem e) Φημονόῳ πρῶτῳ χρησµωδῆσαι Ἀκρυσίῳ, ἔτεσιν εἴ- e) *Clem. Alex.*
 ἡοσι ἐπὶ αὐτῷ, &c. *Phemonoën* primam *Acrisio* responsa cecinisse, *XXVII* Strō. l. p. 323.
 annis, antequàm fuerunt *Orpheus*, & *Museus*, & *Linus*, præceptor
Herculis. Illi autem *XI* hoc *Seculo* floruerunt. f) Μεγίστη ἡ καὶ f) *Pausan.*
 ὧσα πλείων εἰς Φημονόῳ δόξα ἦν, ὥς περὶ μαντικῆς γινώσκοτο τῷ Phoc. p. 617.
 Θεῷ πρῶτῃ, καὶ πρῶτῃ τὸ ἐξάμετρον ἦδεν, *Maximâ* nominis cele-
 britate fuit *Phemonoë*; ut quæ prima fuerit *Dei* (*Apollinis*) inter-
 pres; & prima senariis oracula decantaverit. g) Τὸ μέλῳ πρῶ- g) *Procli*
 τῳ μὲν ἐφείδε Φημονόῳ Ἀπόλλωνος περὶ Φῆτις, ἐξαμέτροις χρη- Chrestom. ap.
 σµοῖς χρησµωδῆσαι, *Phemonoë* vates *Apollinis*, quæ *Oracula hexametris* Photiū, p. 982
 edidit, primum (τὸ μέλῳ) carmen invenit. Neque aliter forsan
Clemens: h) Φασὶ τὸ ἡρώον τὸ ἐξάμετρον Φανοθέαν (an Φημο- h) *Strom. l.*
 νόῳ ;) τῷ γυναικῇ *Icaris*: οἱ δὲ Θέμιν, μίαν τῶν Τιτανίδων, ἄρπεν, p. 309. c.
Phanotheam (an *Φημονόῳ* ?) *Icarii* uxorem ajunt invenisse he-
 roicum hexametrum; alii autem *Themim*, unam ex *Titanidi-*
 bus. i) Quidam ajunt primum heroicum versum ibi auditum i) *Plutarch. de*
 fuisse, Pythiæ Orac. p. 402. d.

Συμφέρειτε πτερὰ τ' οἰωνοὶ, κῆρὸν τε μέλισσαι.
Congerite huc pennam volucres, & apes sua mella.

- a) Pausan. Phoc. p. 618. Cerea Dei ædicula respici videtur. Tradunt enim a) primam adem è lauro constructam esse, instar tugurii; secundam ab apibus, è cerâ & pinnulis compactam; tertiam, ex are; quartam è lapide extructam à Trophonio & Agamede, quæ conflagravit Olympiade 58; & ab Amphictyonibus, de pecuniâ sacrâ, instaurata fuit. Amphictyonas autem Delphicos instituit b) Acrisius.
- b) sup. p. 120. S. II. c) Tatiâ. p. 172 & Clé. Strom. p. 321. c) Κατὰ δὲ Ἀκρίσιον ΠέλοπⓄ ἀπὸ Φρυγίας Νέεσσας κῆρⓄ εἰς Ἀθῶνας ἀφίξις καὶ ὁ δότιερⓄ κέρραψ· αἱ τε Περσέως καὶ Διονύου & πρῶτος, Ὀρφῶς τε καὶ Μυρῶ, Tempore Acrisii fuit Pelopis transitus ex Phrygiâ; Jonis adventus Athenas & Cecrops II; Persei & Bacchi res gesta; Orpheusque & Musæus. Pelops filius erat Tantalus, qui regnabat in Sipylo, Phrygiæ urbe, quæ (ipso d) regnante) terræ motu everfa est; & qui e) καταπέψαι μέγαν ὄλβον σκέδνωσθαι, Magnam felicitatem concoquere non potuit. Pelops autem f) Apollonio Rhodio vocatur ἘνετῆⓄ, sive Paphagæ; Pindaro & Pausaniæ Lydus. Hic ab Ilo, Troia filio (à quo Troja Ilium dicta) ejectus, in Græciam fugit. Adventus Pelopis res Græcas insigniter immutavit. Ille Hippodamiam, filiam Oenomai qui in urbe Pisâ regnabat, in uxorem duxit; & Pisæorum regnum obtinuit. Sororem Nioben dedit Amphioni, qui Laium Cadmi pronepotem Thebis expulit, & Thebas muro & turribus munivit.
- g) Thucydides l. 1. p. 6, 7. g) Dicunt Pelopem, paratâ sibi primûm potentiâ magnis opibus, quas ex Asia ad homines inopes attulerat, quamvis peregrinus esset, nomen regioni imposuisse: Majorem verò potentiam ejus posteris obtigisse, postquam Euristheus in Attica ab Heraclidis interfectus fuit.
- h) Plutarch in Theseo, p. 2. a. h) Pelops non magis vi pecuniæ, quàm multitudine liberorum, Regibus Peloponnesis præpolluit; quod & multas filias viris summis collocasset, & multos filios Principes inseruisset civitatibus. i) Et quia vir fortis erat & prudens, plurimos Peninsula istius incolas in ditionem rededit; eamq; à se Peloponnesum denominavit.
- k) Strab. l. 8. p. 353. c. Pelops Olympiam, Pisææ finitimam, obtinuit; & Ludos celebravit in honorem Jovis Olympii, qui k) Oracula ibi edebat. Ludos, ante eum, l) Hercules Idæus, & m) Clymenus, & Endymion fecisse feruntur.
- l) sup. p. 257. m) Pausan. l. 5. p. 390.

a) Pelops etiam *Hippodamia* procis monumentum erexit, & quot-
annis parentavit; non procul à templo *Dianæ*, *Κορδοάκας* dictæ; quod
Pelopis affecit ludos, pro victoria votos, apud hanc Deam celebrârunt,
καὶ ὠρχήσαντο ὀπιχώριον τοῖς περὶ τὸν Σίπυλον Κόρδακα ὀρχησιν,
& saltârunt *Cordacem*, saltationem patriam, quam ad *Sipylum* celebra-
re soliti sunt. Apud Græcos b) Tres erant saltationis species: *Ἑμμέ-*
λῆα, *Tragica*; *Σίκυνις*, *Satyrica*; *Κόρδαξ*, *Comica*, ἥτις αἰχρῶς κινεῖ
τὴν ὀσφύν, quæ lumbos turpiter movet. Lasciva hæc è *Phrygiâ*
venit.

a) Pausan. l. 6.
p. 386.

b) Schol. Ari-
stoph. *Nubes*,
p. 158. d.

Harmonia *Phrygiæ* c) suprâ meminit Marmor: illam autem c) p. 117, & 137
jam demum, cum *Matris Deum* cultu, à *Pelope* in *Græciam* tradu-
ctam fuisse verisimile est. d) *Amphion* (jam dictus) famam in d) Pausan. l. 9.
Musici adeptus est, quod *Lydicos modos*, ob *Tantali* affinitatem, à *Lydis* p. 550.
didicerit, & *χορδὰς ὅτι τέσσαρες τοῖς περὶ τρεῖς ἐνδράων*, & ad
quatuor chordas, quæ prius in usu erant, tres addiderit. Hisce etiam,
ut videtur, *Acrisii* temporibus e) ὁ ὧλλω τὰς παλαιὰς ὕμνους ἐποίη- e) Herodot.
σε, ἐκ *Λυκίης* ἐλθὼν, τὰς αἰδομένους ἐν *Δήλῳ*, *Olen*, è *Lycia* profe- l. 4. c. 35.
ctus, hymnos vetustos composuit, qui in *Delo* cantari solebant.
Illo enim f) recentiores fuerunt *Pamphos Atheniensis*, & f) Pausan. l. 9.
Orpheus. p. 581.

Perseus, *Acrisii* ex *Danaë* nepos, ob eadem avi, regnum cum s. III.
Megapenthe *Præti* filio commutavit, & regnavit *Mycenis*. *Acrisio* g) *Apollodor.*
itaque *Argis* successit g) *Megapenthes*; illi *Anaxagoras* ejus filius; dein l. 2. p. 67.
Alector, *Iphis*, *Eteoclus*, qui bello *Thebano* cecidit. Præterea *Melampus*
sibi tertiam regni partem, tertiam fratri suo *Bianti*, à *Præto* vel h) *A-* h) Pausan.
naxagora impetravit, ut ejus filias infantiâ correptas sanaret. *Bian-* p. 116.
tis filius i) *Talaos*, & ejus nepos *Adrastus*, regnabant *Argis*: *Adrasto* i) Ib. l. 2.
successit ejus gener k) *Tydeus* — παρ' Ἀδράστοιο λαβὼν ἰπὼν ἤλατον k) Theocrit.
Ἄεθ. Idyll. 24.
v. 128.

Adrastus etiam *Sicyoniis* regni auctor fuit. l) *Adrastus Ar-* l) Pausan. l. 2.
gis ejectus *Sicyonem* confugit ad *Polybum*; eoq; mortuo ipse regnum adi- p. 96.
it. m) Ille ἀμφαυε κυδαίνων πόλιν, *Sicyonem* urbem illustrem or- m) Pindar.
natamq; reddidit; & *Pythia* ibi in honorem *Apollinis* *Pythii* insti- Nem. 9.
tuit. Hujus agonis obscura sunt vestigia in *Marmore*, anno *Attico*
325. Sanè n) *Sicyonii* in ipso foro ἡρώων *Adrasto* posuerunt, hostiis n) Herodot.
& festis illum honorantes, & τὰ πάρεα αὐτῷ τραγικοῖσι χοροῖσιν ἐγέ- l. 5. c. 67.
γαγεν, ejus in fori unia choris tragicis decorabant. *Pausaniæ* *Adra-*
stus

supr. p. 26.

stus est Sicyoniorum rex 17; Eusebio 23; Homero autem primus. a) Qui Σικυών' ὅθ' ἄρ' Ἀδραστός πρῶτ' ἐμβασιλεύει, Sicyonem, ubi Adrastus primum regnavit, refert inter urbes Agamemnonis: Tunc enim sub Pelopidarum potestate fuit.

b) Thucyd.
4.1. p. 7.

Interea Mycenis Perseo successit Mastor; illi Electryon, Alcmenæ pater: dein Sthenelus, qui ex Aftydamiâ Pelopis filiâ successorem habuit Eurystheum; cuius jussu Hercules tot agones exantlavit. b) Eurystheus contra Herculis filios in Attica profecturus, Atreum (Pelopis filium) ipsius avunculum (qui patrem propter Chrysippi necem fugiebat) Regno prefecit; quod ille, Eurystheo in pugna occiso, retinuit.

c) Pausan. 1.2.
p. 115.

Eâ ratione contigit, τῶν Περσείδων τὰς Πελοπίδας μείζους κατὰ φύσιν, Pelopidas Persidis potentiores fieri. Atreo c) Thyestes χρυσὴν ἀγνὰ agnam aurei velleris surripuit, μοιχεύσας τὸ ἀδελφῆ τὴν γυναῖκα, fratris uxorem stupro polluens: Atreus Thyesti τὰ ἀδόμητα δεῖπνα, in scenâ decantatas epulas, apposuit. Ex Homero colligitur Thyestem Atreo successisse. Cecinit ille, d) Vulcanum Jovi fabricasse, Sceptrum; quod Jupiter Mercurio, Mercurius Pelopi, Pelops Atreo, Atreus Thyesti, Thyestes Agamemnoni tradidit. (e) Sceptrum hoc Charonenses θεῶν μάλιστα ἡμῶσι præ Diis omnibus venerantur.) Est etiam verisimile Plisthenem Atrei filium, ante filium suum Agamemnonem, regnasse.

d) Iliad. β.
vers. 100.

e) Pausan. 1.9.
p. 606.

Hercules.

f) Euf. n. 768.

g) supr. p. 264.

h) De Nat.
Deor. p. 245.

i) supr. p. 256.

Herculis meminit mutilum Marmor, regnante Athenis Aegeus; sub quo illius ἀθλοὶ decantatissimi f) collocantur. Fortasse autem illius κατὰ μὲν g) initiationem innuit marmor. Nam de Alcmenæ filio proculdubio intelligendum. Quem potissimum Herculem colamus (inquit h) Cicero) scire sanè velim. Plures enim tradunt nobis: antiquissimum, Jove natum & Lisytō; quem concertavisse cum Apolline de tripode accepimus. Alter traditur, Nilotus, Ægyptius; quem ajunt Phrygias litteras conscripsisse. Tertius est ex i) Ideis Daëtylis, cui inferias afferunt. Quartus Jovis & Asterie, Latona sororis; quem Tyrii maximè colunt; cujus Karthaginem filiam ferunt. Quintus in India, qui Belus dicitur. Sextus hic, ex Alcumena quem Jupiter genuit Tertius.

Incertus, apud a) Suidam, Herculem Tyrium in Minois tempora conjicit; id est in XI. hoc (de quo agimus) Seculum. *Ἀνεφάνη δὲ ἐπὶ Μίνω ὁ Ἡρακλῆς Τύριος, ὃς ὤρε τὴν βασιλὴν τὴν καλεσμένην Κογχύλην, ἀπὸ κυνὸς αἰμαχθέντ' αὐτὸς τὰς σιαγόνας. καὶ προσήγαγε Φοίνικι τὴν βασιλῆϊ, ὃς πρῶτος ἐφόρεσε πορφύραν.* Regnante Minos inclaruit Hercules Tyrius: qui tinēturam invenit quae Conchylii dicitur, a cane maxillas cruentato edoctus. Obtulit autem Phoenici regi, qui primus purpuram gestavit.

Utcunque in cæteris Phœniciaë partibus Herculis cultus esset vetustissimus; nondum tamen in Tyro obtinere potuit; cum urbs illa hisce demum temporibus initium habuerit. Herculis Tyrii sacerdotes sciscitanti Herodoto rectè responderunt, b) *Templum Dei una cum urbe Tyro conditum fuisse: sed minùs rectè de tempore, fuisse annos 2300 à Tyro conditā.* Herculis Tyrii duo erant templa: primum in continente positum; Tyriorum legati Alexandro sacrificare volenti, responderunt; c) *Esse templum Herculis in ea sede quam Palætyron ipsi vocant; ibi regem Deo sacrum ritè facturum.* Alterum, in insulâ, simul cum novâ urbe conditum, post excisam Palætyron, Sec. XVIII.

d) *Deus Hercules religiosè quidem apud Tyron colitur: verum sacratissima & augustissima Egyptii eum religione venerantur, ultraq; memoriam (quæ apud illos retrò longissima est) ut carentem initio colunt. Ipse creditur & Gigantes interemisse, cum pro Cælo pugnasset, quasi virtus Deorum.* e) *Apud Egyptios vetustus Deus est Hercules: & (ut ipsi ferunt) sunt 17000 anni ad Amasin, ex quo è Diis VIII facti fuerunt XII; quorum unum censent Herculem.*

In Sanchuniathonis originibus, f) *τὸν Δημαρῆντι γένε' Μέλκαρθ' ὃς Ἡρακλῆς, Ex Demarunte natus est Melcarthus, qui & Hercules.* Phœnices Herculem suum Melcarthum vocabant: g) *Μάλικα, τὴν Ἡρακλέα, Ἀμαθῆσιοι, Amathusii (è Phœniciâ oriundi) vocant eum Malic, id est Regem. (Cartha autem Urbs est.)* Neque alius est in S. literis h) *Moloch, cui humanas hostias immolabant.* Unde i) *ad Herculem Pœni (à Phœnicibus orti) omnibus annis humanâ sacrificaverunt victimâ.* k) *Hercules alius αἰθρωποθύσια in Italiâ sustulit.*

Eusebius, in temporibus Cecropis, l) *Hercules cognomento Desanaus in Phœnice clarus habetur.* In m) *Græcis Scaligeri*

a) Syncell.
p. 153. d.

Διὸδας, a) Syncello Διβδάς legitur; quod est æquè obscurum. Variant in hoc nomine exemplaria Latina. Mariano dicitur *Dofenaus*. Hesychio Δορσάνης, Ἡρακλῆς παρ' Ἰνδοῖς. Ciceroni, *Quintus in India Hercules*.

Tyrus Condita.

b) Supr. p. 231.

c) Esai. 23. 7.

d) Euf. Pr. l. 1.

p. 35. a.

e) Euf. ibid.

f) Deut. 3. 9.

g) Esai. 23. 2.

h) Ver. 12.

i) L. 18. §. 3.

k) Antiq. l. 8.

e. 2. p. 259. e.

l) Chron.
n. 744.

m) Judic. 18. 7.

TYrus & Sidon, ducentis ferè stadiis inter se distantes, nobilissimæ fuerunt Phœnices urbes: sed Sidon Tyro longè vetustior. Hujus enim conditor erat b) *Chananaïs primogenitus*: & quidem Sidon Tyri parens habetur. Verùm ipsi Tyrii maximam sibi vendicabant c) antiquitatem. Sanchuniathon tradidit d) ἡ ἱερεῖα οἰκῆσαι Τύρον, καλύψας τε Ἰπνοῦ (αὐτὸν) ἀπὸ καλὰ μὲν καὶ θούρων ἐπαπύρων, *Hypsuranium habitasse Tyri, & fabricasse casas ex calamis, juncis, & papyris*. Et Sacerdotes Tyrii numerabant inde annos 2300. Dicit insuper e) *Ulfoum* Hypsuranii fratrem, ortâ inter illos discordiâ, primum ausum, cymbâ ex arboris trunco extructâ, εἰς θάλασσαν ἐμβλεῖν, *mare ingredi*. Unde Tibullus, *Præratem ventis credere docta Tyros*. Verùm Navigationis Phœnicicæ primordia Urbi nondum conditæ immeritò tribuuntur, iis maximè temporibus quibus tota Phœnicicæ ora *Sidoniorum* nomine celebrabatur. f) *Sidonim* LXX interpretibus sunt φοῖνικες. Unde Hesychius, Σιδόνιοι, φοῖνικες. Et apud Esaiam, g) *Sidon*, φοινίκη. & paulò post Tyrus dicitur h) *Filia Sidonis*, id est, à Sidoniis condita. Ad hanc rem, Trogi breviator, Justinus: i) *Post multos deinde annos, à rege Ascaloniorum expugnati Sidonii, navibus appulsi, Tyrum urbem ante annum * * Trojanæ cladis condiderunt*. Tam Ascalon quàm Sidon Tyro vetustior. Sed desideratur hîc annorum numerus; qui ex Josepho forsan colligendus est. k) Ἀπὸ τῆς οἰκῆσεως Τύρου εἰς οἰκοδομίαν τοῦ Ναοῦ ἀγαγόντες χρόνον ἑπτὰν πεντακόντα καὶ Ἀκαοσίων. Dicit interfuisse annos 240 à conditu Tyri ad exstructionem Templi. Templum condi cœptum anno Per. Jul. 3706: deductis 240, manet annus Tyri conditæ 3466; qui vix est quadragesimus ante excidium Trojæ. Josepho assentitur l) Eusebius.

Tyrus itaque ortum habuit mediis Ebræorum Judicum temporibus. In ipso Judicum libro m) *Sidonii dicuntur quietè & securè*

curè habitasse; & Dii Sidonis memorantur, non Tyri, quæ adhuc aut non erat, aut ignobilis. In libro Josuæ a) *Sidon Magna* dicitur, a) Jos. 11. 8. Neque dictis obstat, quòd in eodem libro, Quintæ sortis limes, cujus exitus ad mare, sit πόλις ὀχυρὰ Σωρὴν γὰρ Τύρος, b) *Urbs munita*, b) c. 19. v. 25. *Tfor, sive Tyrus.* Nomen id (ut & alia in eo libro inferioris ævi vocabula, Galilea 20. 7. 21. 32. Cabul 19. 27. Joctheel 15. 38.) per prolepsin usurpatur; neque τῆς κληρονομίας tempora, sed * *hodiernum* * Jos. 15. 63. *diem*, id est, scriptoris ætatem, respicit.

Præterea, Sidon à poetis vetustissimis celebratur; non Tyrus. c) Οἱ μὲν δὲ ποιηταὶ τὴν Σιδώνα τεθρυλλήκασιν μάλλον. Οὐ γὰρ δὲ ἔδὲ μέμνηται Τύρος, Poetæ quidem Sidonem magis celebrant: Atque adeo Homerus Tyri non meminit; Sidonem autem & Sidonios d) sæpe nominat, eosque πολυδαδάλγας vocat, id est, πολυτέχνους. e) *Sidon*, antequam à Persis caperetur, maritimarum urbium maxima fuit. Postea verò Tyrus, opulenta & coloniis fœcunda, Sidonis æmula fuit; e) Mela 1. 1. donec à Babyloniis, civibus se in Insulam conferentibus, excisa esset, c. 12. Hæc enim de Palætyro, sive Tyro Vetere, in continente positâ, dicta sunt.

Æra Exodi.

Suldant admodum chronologi in statuendis Ebraicorum Judicium temporibus; cùm tamen Æra hæc certis S. Scripturæ cancellis determinetur. f) Anno CCCCLXXX ab Egressu Israelitarum ex Ægypto, Anno regni sui IV, Solomon cæpit edificare Domum Domini. Frustra sunt, qui contra tam expressa contendunt. Ab Exitu ad Templum condi cœptum sunt anni 480; qui in duo intervalla dispartiti sunt. Utriusque terminum indicat Jephthes, qui Ammonitis invadentibus objecit, Israelitas Transamnanam regionem g) *habitasse* g) Judic. 11. 26. *trecentos annos.* Occuparant autem anno post Egressum quadragesimo. Sunt itaque anni 340, in primo hoc intervallo, usque ad Ammonitarum incursionem. In isto temporis spatio continentur quatuor Israelitarum *Servitutes*, quas intulerunt Chusan, Eglon, Jabin, & Madianitæ. Collecti servitutum istarum & alternatæ Pacis anni, à primo Cusani ad ultimum Jairis, excedunt paululùm jam dictum *trecentorum annorum* numerum; adeo ut nec Josue, nec Idololatricæ h) *post Iosua Generationi*, supersit quicquam. h) Judic. 2. 10.

Difficultati huic subvenimus (in Canone) Synchronismum adhibendo.

a) Jud. 3. 30. Occiso Eglone, a) *Quievit Terra 80 annis.* Terram intelligo Orientalem (de quâ sermo est) quæ excusserat *Moabitarum* jugum; non totam Israelitida. Interea non tantum b) *Philistæi*, Occidentales limites invadentes, à *Shamgare* repulsi sunt; sed c) *Et addiderunt Israelitæ ut facerent malum in oculis Domini; Et Ebud mortuus erat; Et tradidit eos Dominus in manum Jabinis regis Canaan, qui regnavit in Hazor* (in sorte Aser) annis 20: durante nihilominus Orientalium Tribuum quiete. Devicto tandem per Septentrionales tribus *Siserâ*, ubique pax: donec post 40 annos longè lateque depopularentur *Madianitæ* eorumque foederati ab Oriente. Quamdiu vixerit *Ebud* neque dictum est, neque verisimile illum totis 80 annis *Egloni*, quem occiderat, supervixisse. Constat tantummodo *Cananeorum* tyrannidem cœpisse post mortem *Ebudi*. Supponimus *Jabinem*, mortuo *Ebudo*, in Israelitas impetum fecisse circa annum ab expulsis *Moabitis* vicesimum. Nam illius dominatio erat annorum 20, & pax secuta est an. 40. His calculis in lucro sunt anni LX: & supersunt principatui *Josue* anni 25; quot ei tribuit Josephus: & 35 (tot ferè, quot Generationi in Deserto) assignantur *Novæ post Josuam Generationi*, in quâ contigit ἀναρχία, & ea quæ de *Michâ* & *Danitis*, belloque *Benjaminico* narrantur. Numerantur itaque ab *Exodo* ad invasionem *Jabinis* anni 185: à morte *Mosis* ad *Ammonitarum* incursionem anni 300. Synchronismi autem ratio, exemplo alterius sacræ auctoritate innixi, mox confirmabitur.

Neque est alienum à politico Ebræorum statu, diversis in partibus, aut plures Judices, aut bellum pacemque eodem tempore extitisse.

d) sup. p. 234. Præpropera terræ, non d) penitus subactæ, sortitio dissipaverat Tribus, & luxaverat Rempublicam. Nullum inde usque Commune concilium, nec quicquam ex bono publico agebatur.

e) Joseph. l. 5. c. 2. p. 146. e) Συμβαινεν ἡδὴ Ἀριστοκρατίαν ἀναφύπει, ἢ τὰς Γερουσίας οὐκ ἀπεδείκνυσαν, ὅδ' ἄρχη ἀλλὰ ὁδὸν ἴανται τὴν ἀστυνόμεν σιμύων, Evenit jam Principum auctoritatem pessundari, nec Syne-dria cogi, nec quemlibet magistratum f) prius constitutorum creari. Nec ante g) Jehosaphatum regem restaurata sunt Syne-dria. Exciti sunt.

f) sup. p. 226.

g) II. Chron.

19. 5.

sunt Suffetes extra ordinem. Non a) aliud habuerunt Ebraei a) *supr. p. 229.*
πολίτευμα, quàm b) *Θεοκρατίαν* nec fuit illa continua; cessante b) *I. Sam. 12. 12.*
 Prophetiâ, subiit Anarchia.

Sed nec ex *Judicibus* quisquam ferè fuit qui universo Israeli-
 tarum populo præfuit: alias atque alias Tribus, quæ se illis sponte
 subjicerent, pro imminente hinc inde periculo, duxerunt. Id in dele-
 ctis c) *Baraci Gideonisq;* exercitibus perspicuè cernitur: & in du- c) *Jud. 4. 10.*
 plici (quæ sequitur) impressione, Ammoniticum negotium, 6. 35.
 d) *Jephthæ suoq;* populo, id est, Transamnanis, incumbit totum; d) *Jud. 12. 2.*
 Philistæum autem Judæ.

Ex quo tempore e) *Reubenis primogenitura data est filiis Joseph,* e) *I. Chron. 5.*
Duxque constitutus est Juda, divinitus per patrem f) prælatus fratri- f) *Gen. 49. 8.*
 bus (quo jure amplissimas tutissimasque provincias, quasi duplum,
 hæreditatis, sortitæ sunt principales istæ Tribus;) elati sunt utrîn-
 que non sine æmulatione animi: nullum deinceps junctarum viri-
 um, aut initi contra hostem fœderis, vestigium. Sub rege tandem
 Saule conscriptæ sunt utriusque partis copiæ; sed g) seorsim: post g) *I. Sam. 11. 8.*
 Saulum fit Schisma; quod inveterascit post Solomonem. Diversarum
 itaque Tribuum fortunæ non potuerunt esse non diversæ, quum sin-
 gulæ res suas separatim administrarent.

Alterum hujus Æræ intervallum ad Seculum attinet XIII: illud
 autem hîc simul absolvere non erit incommodum. Conti-
 net annos CXL; quorum posteriores 84 tribus Regibus competunt,
 usque ad epocham Templi: Restant anni 56. Quo temporis spatio
 duplex erat Israelitarum *Servitus*; una ab h) *Ammonitis*, altera à i) h) *Jud. 10. 8.*
Philistæis illata. Duæ istæ servitutes non erant (ut quatuor prio- i) *Ibid. 13. 1.*
 res) tempore diversæ & successivæ, sed contemporaneæ: cœperunt
 ambæ simul, non desiêrunt. Ob multiplicatam k) idololatriam k) *Ib. 10. 6.*
 duplicata est pœna, & ab utroque latere immittitur hostis. l) *Tra-* l) *Ib. v. 7.*
didit eos in manus Philistim, & in manus filiorum Ammon; & detrive-
runt & oppresserunt filios Israel in ipso (eodem) anno: octodecim an-
nos Ammonitæ, &c. Uno eodemque anno (*ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ*)
Ammonitæ ab Oriente, *Philistæi* ab Occidente, quasi fœderati, invase-
 runt Israelitas; non uno anno expulsi sunt: dominati sunt Ammoni-
 tæ annos 18, Philistæi autem 40.

Speciat enim hæc Præfatio non tantum ad ea quæ de *Jephthæ*,

sed etiam ad ea quæ de *Samfone* narrantur: neque alia est hæc *Philistæorum* incurſio ab illâ cujus narratio differtur in caput 13, sed una eademque. Nempe cùm hujus historiæ duæ essent partes, quæ, si narrarentur insimul, obscuritate intricarentur; visum est ideo, præmissâ utriusque mentione, partem breviorẽ prius narrare, deinceps transire ad alteram. Hujus Synchronismi ratione evanescunt difficultates; & exundantes numeri intra ripam colliguntur.

Ex unâ parte, post 18 *Ammoniticæ* tyrannidis annos, judicaverunt *Jephthes, Isban, Elon, & Abdon*. Sunt anni tantum 49. Horum pacata fuit provincia; istis temporibus a) *fuit pax inter Israelitas & Ammonitas*. Interea, ex alterâ parte, dominati sunt b) *Philistæi annos 40*. Neque surrexit liberator populi ante *Samuelem*. Celebris illa ad *Ebenezer* victoria quadragenariæ *Philistæorum* tyrannidi finem imposuit. c) *Sic depressi sunt Philistæi, neque deinceps invaserunt Israelitas in diebus Samuelis, reducæque sunt civitates*. Isti *Samuelis dies* sunt anni 16 (de 56 reliqui) quibus ille populo præfuit ante inaugurationem *Saulis*. Bellum enim cum *Philistæis* recruduit anno regni *Saulis* d) *Secundo*: e) *& fuit validum bellum cum Philistæis omnibus diebus Saulis*. Ad hunc modum, ultimo *Elonis Zabulonitæ* anno, judicare cœpit *Samuel*; & fuit *Abdoni Ephraimitæ* contemporarius.

f) *Judic. 5. 20.* *Samson* f) *judicasse* dicitur annos 20, in diebus *Philistæorum*: g) *Ib. v. 11.* Id est, intra annos illos 40, quibus g) *dominati sunt Philistæi in eos*. Neque fuit is unquam cum imperio; neque liberavit populum, cùm ipse vinctus à suis dederetur.

Neque vindex populi habendus est *Heli*, qui *Arcam* amisit, obiitque h) *anno 200 servitutis*, id est, annis 20 ante devictos ad *Ebenezer Philistæos*. Illius judicatura, quodocunque cœperit, non alia fuit quàm litium, pro pontificali auctoritate, disceptatio, jurisque dictio: qualis olim fuit illa *Deboræ* sub palmâ: qualis eorum qui *Gedeoni Jephthique* successerunt in pace: qualis filiorum *Samuelis*, qui à patre i) *constituti sunt Judices*: qualis denique, post unctum *Saulem*, ipsius *Samuelis*, qui k) *judicavit Israellem omnibus diebus vite sue*. Vixit autem, regnante *Saul* l) *Joseph. Antiq. 1. 6. in fine*, l) *annos 18*.

Appellabantur a) *Judices*, qui liberarent Israelitas de vastantium manibus. In eorum numero b) *Ehud Salvator*. Erant enim illi *Salvatores*, qui salvarent eos de manu hostium in tempore tribulationis suæ: non continuo, non absque interregno.

Apud Tyrios in Insulâ, postquam urbs Vetus à Nabuchodonosore excisa fuerat, aliquandiu, Regum loco, c) *Δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν ἐννέκα λ*, &c. *Judices* constituti fuerunt; & *judicârunt Ecnibalus*, &c. Apud Carthaginienses, Tyri Veteris colonos, d) *Judicum* ordo dominabatur, eò maxime quod iidem perpetui *Judices* erant. Illi *Suffetes* appellabantur: e) *Cum Suffetes ad jus dicendum confedisent*. Liber *Judicum* Ebraicè *Sophetim* vocatur; id est, *Suffetes*. *Suffetis* vocabulum *Vindicem*, ultorem, liberatorem significat.

B. Paulus, Judæis Pisidiensibus prædicaturus f) *Iesum Salvatorem*, exordium capit à pristinis Dei erga Israelitas beneficiis. Deus, inquit, *elegit patres nostros, & exaltavit populum in Ægypto, & eduxit eos ex ea: & destruens gentes septem in terra Canaan, κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, ὥς ἔτεσι τετρακοσίοις πεντήκοντα. Ἐμὲ πατέρα ἔδωκε Κεῖταις*. Ita edidit R. Stephanus; ita habet codex vetustissimus Cyrilli Patriarchæ in bibliothecâ Regiâ; ita vertit Vulgata, *Sorte distribuit eis terram eorum, quasi post 450 annos: & post hæc dedit Judices*. A promissione Terræ, in ortu Isaac confirmatâ, ad κληρονομία numerat annos circiter 450. Qui, aliter legendo, annos istos *Judicibus* attribuunt, difficultates struunt chronologicas, quas ipsi satis commodè non eluunt.

Cyclus Canicularis.

EX Censorino colligimus epocham hujus Cycli in hoc Seculum incidere. Annus hic Magnus etiam ἡλιακὸς Solaris à quibusdam dicitur; ab aliis Θεὸς ἐνιαυτὸς Dei annus. Est autem Minor illa Ἀποκατάστασις; de quâ nos in g) Prolegomenis. Ad Ægyptiorum, h) inquit ille, *Magnum annum Luna non pertinet, quem Græcè Κωνικὸν, Latine Canicularem vocamus; propterea quod initium ejus sumitur, cum primo die ejus mensis, quem vocant Ægyptii Θῶθ, Canicule sidus exoritur*. Nam eorum annus Civilis solos habet dies 365, sine ullo interkalari; itaque quadriennium apud eos uno circiter die minus est, quàm

a) Jud. 2. 16.

b) Ibid. 3. 15.

c) Josephus c. Apic. p. 1046. b.

d) Livii l. 33.

e) Idem, l. 34.

f) Act. Apost. 13. 23.

g) Supr. p. 9.

h) De Die natali, c. 18.

a) Ib. c. 21.

b) Opr. p. 247.

c) Sync. p. 91, 2

d) p. 51. b.

e) p. 103. c.

naturale quadriennium; eoq; fit ut anno 1461 ad idem revolvatur principium. Paulò post, a) *Primus dies mensis Thoth hoc anno fuit ante diem VII Kal. Iul. cum abhinc annos centum, Pio & Bruttio Prasente, Coß. iidem dies fuerint ante diem XII Kal. Aug. Quo tempore solet Canicula in Ægypto facere exortum.* Annus Ægyptiacus b) *Civilis seu Sacer* quadrantis adjectione carebat. Cum igitur Ægyptii cursus Solaris epocham statuerint in Caniculæ ortu, necesse erat, ut Thoth quotannis paulatim in anteriora laberetur: neque existimabant Ægyptii Solem, ratione Caniculæ fixarumque stellarum, regredi ad easdem metas unde profectus fuerat, nisi post annos 1461, qui sunt Juliani 1460. Scilicet veteribus ignotum fuit anni *Sidereï & Tropici* discrimen. Nam secundum exactiorem astronomiam, post annos totidem, ab ortu Caniculæ Sol aberit in consequentia diebus novem.

Censorinus autem ex Ægyptiorum disciplinâ calculos posuit: juxta quos Initium anni, sive primus dies primi mensis Thoth, incidebat in 20 diem Julii, sive in ortum Caniculæ (unde ante annos 1460 profectus erat) anno æræ Christianæ 138, quo Imp. Antoninus Pius iterum & Bruttius Prasens Consules fuerunt Romæ. Is annus in Per. Jul. est 4852. Si detrahes annos 1460, manet annus Per. Jul. 3392; qui est XI hujus Seculi annus vicesimus secundus.

Georgius Syncellus idem facit hujus cycli atque regni Ægyptiaci exordium: Menen c) ait cœpisse an. Mundi 2776. Eodem etiam anno periodum hanc cœpisse statuit. Nam annus Cycli Cynici d) 443 est illi an. Mundi 3219. & annus Cycli e) 700 est annus M. 3476. Ergo primus est 2776; qui, secundum Græcos codices (quos sequutus Syncellus) sequitur Diluvium annos 534: at secundum Ebraicos (differentia est annorum 916) antevertit Diluvium annos 382. Annus iste Mundi 2776 est Per. Jul. 1988: ad jice cyclum annorum 1460 (Syncellus enim priorem periodum postulat) habes annum Per. Jul. 3448; qui est recentior epochâ Censorini annis 56. Nos anteriorem cyclum non adhibemus; tum quia caput ejus excederet tempus historicum an. 438; tum quia vetustiores Ægyptiorum anni, habentes tantum 360 dies, cyclo breviorereolvebantur. Ejusmodi enim, absque epactis, anni 73 sunt anni Sothiaci 72; & vigesies numerati, 1460 sunt tantum 1440 anni, ex diebus 365 constantes.

a) Cle.

a) Clemens Alexandrinus dicit, Ebraeorum Exodum ex Ægypto, fuisse tempore Inachi, *περὶ τῶν Σωθιακῆς ἐξόδου* annis 345. V.

a) Strom. l. I. p. 335. c.

Cl. Joannes Bainbrigijs ex ipsâ Clementis chronologiâ ostendit, *Clementem eandem periodum Sothiacam, eandemq; ejus epocham, constituisse; quas Censorinus proposuerat.* Consule illius Canicularia, à b) Joanne Gravio edita, ad finem.

b) An. 1648.

Virgilius, licentiâ satis poeticâ, confert anni Magni caput in consularum Pollionis.

c) *Magnus ab integro seclorum nascitur ordo.*

c) Eclog. 4. vers. 5.

Consul ille fuit an. Per. Jul. 4674. Deme an. 1460, habes annum Per. Jul. 3214; qui præcedit epocham Censorini annos 178.

Thebanorum Regum continuatio.

A *Muthantæus* Thebanorum rex 37 (qui usque in medium hujus Seculi regnavit) ultimus est in laterculo Eratosthenis; cujus ductu hucusque (tanquam filo Ariadnæo) tenebricosos millenorum amplius annorum anfractus fidenter obivimus. Quò nunc vertendum? Quis nobis hic Mercurius? Manifestum est nondum desuisse Thebanorum seriem; tum ex eorum Rebus præclare gestis, quæ narranda sequuntur; tum ex Josepho & Africano, qui Reges plurimos exhibent, ab Eratosthene non nominatos.

Africanus (qui d) *Memphitas* malè multavit *Thebanos* inconditè recitat: Nemini eorum meminit, quos dedit Eratosthenes; sed

d) supr. p. 27. 92.

e) *Undecimam* demum *Dynastiam* habet *Διοσωολιτῶν βασιλέων 15'*, e) Syncell. *οὐ ἐβασιλεύσαν ἐτη μγ'*, *Regum Thebanorum 16, qui regnarunt annos 43; ex primo Manethonis tomo: ex secundo, XII Dynastiam Thebanorum Regum septem, inter quos Sesostris; & f) XIII Dynastiam Thebanorum regum LX* .. Desideratur annorum numerus: adjectus in

e) Syncell. p. 59.

f) lb. p. 61.

editis numerus ad XIV Dynastiam attinet; quod ex Eusebianâ Dynastiarum repetitione ibidem patet. Dynastias XI & XIII, anonymas & inanes, g) jampridem rejecimus: XII καὶ ὕστερον περὶ τεργν posita, ad *Sesostris* ætatem referenda est. Eusebius, apud Syncellum, g) p. 94. XV Dynastiam *Διοσωολιτῶν*, & XVI *Θηβαίων* censet: Africanus easdem *Pastoribus* attribuit. Neque fides Eusebio, Africani exscriptori, habenda est, idoneâ non datâ ratione, discrepanti. Dynastiæ autem istæ in modum Eusebiani Canonis non incidunt.

Sequitur h) Africani Dynastia XVIII, *Διοσωολιτῶν βασιλέων 15'*, *Thebanorum regum 16, quorum primus Amos.* Ab hac Dynastiâ Eu-

h) Sync. p. 52.

se-

a) Chrō. n. 294 sebianus tandem a) Canon reges Ægyptios nominare incipit. Re-
 b) con. Apion. ges illi paulò accuratius recensentur apud b) Iosephum ex Mane-
 p. 1041. b. thone, qui non tantum annos, sed & menses regnandi exhibet. Sunt
 autem Reges XVII, qui regnârunt annos 333. De quorum fide du-
 bitare piaculum esset.

c) Syncell.

p. 17. d.

supr. p. 22.

d) Sync. p. 91. c

Apollodorus c) ΝΓ Θηβαίων βασιλέων, *LIII Thebanorum regum*
 seriem contexuit: Quot quidem * Sacerdotes Ægyptii à Mene ad
 Sesostrim numerabant. Syncellas d) ex Apollodoro transcripsit.

Eratosthenes illos reges (in Canonem nostrum adductos) qui us-
 que ad XI hoc Seculum regnârunt. τῶν ἡ, αἰτ, τέτοις ἐφεξῆς αἰτῶν
 νγ' Θηβαίων βασιλέων ὑπὸ τῶν αἰτῶν ἀπολλοδώρου ὡς ἀδομιδῶν
 τὰς περὶ τὴν ἡγεμένην ἐνταῦθα, ὡς μὲν συμβαλλο-
 μέναις ἡμῖν, ὡς δὲ ἴσως ἐπεὶ μὲν αἱ περὶ αὐτῶν, *Superfluum duxi-*
mus hic nominare ceteros deinceps illorum LIII Thebanorum regum,
quos idem Apollodorus tradidit, quasi nihil ad propositum nostrum:
quandoquidem nec priores nobis usui sint. Syncello propositum fuit,

e) supr. p. 5.

in texendâ regum Ægyptiorum serie, *Ecclesiasticorum*, ut e) vocat,
scriptorum, id est, Eusebii & Africani, vestigiis insistere: illi autem
Priores illos reges, quos Eratosthenes ex Thebanorum archivis tra-
 duxerat, omnino non agnoscunt; & Thebanos Manethonis reges
 f) Pastorum successores faciunt. Unde nec Syncellus reges Era-
 tosthenis aliter quàm ἐν παρέρῳ recitat, quòd seriei suæ illi non
 convenirent.

g) Vide suprâ,
 f. p. 251.

g) Edita cum

Euseb. p. 60.

h) Syncell.

p. 40. c.

Primus Manethonis tomus XVI Deorum & Semideorum Dy-
 nastias continebat; quod rectè docent g) Excerpta Latino-barba-
 ra Scaligeri. Merito igitur *anonymi* sunt *Reges Thebani*, quos inde
 accersit Africanus. Sanè Manetho h) *genere Sebennita, Heliopo-*
litanus sacerdos, regum Thebanorum catalogum ab illo, qui He-
 liopolim primus in Thebanorum potestatem redegerat, ordiri vide-
 tur: Is autem est *Amosis*; quod jamjam liquebit.

Frustra quidem Eratosthenes, sub Ptol. Evergete, vetustiores
 Thebarum reges edidisset, si Manetho paulò ante, sub Ptol. Phila-
 delpho, idem fecisset.

Verisimile est Apollodorum regibus Eratosthenæis, XVIII
 hanc *Thebanorum* Dynastiam, ex Manethone addidisse; quos se-
 omisisse simulat Syncellus. Id enixè suadet Regum numerus ab A-
 pollodoro editus. Utcunque sit, Nos quidem in Canone Regibus
 istis

istis hos subnectere tentavimus; & *Amuthantai* fuimus *Amosim*, 38 *Thebanorum* regem: satis con-ut antea *Tanitis Tanitas*, ita hîc *Thebanis* regibus Neque infeliciter res cessit. Ex istâ enim disposi- gna historiæ Ægyptiacæ harmonia: & duas fabri- logiæ nostræ validissimas compagines; quarum al- complemento annorum illorum MCCCC, quos a) altera à Decessu *Pastorum*.

Quid concinnius excogitari potest, quàm u- sis, qui *Pastores* debellavit, & *Tuthmosis*, qui illos e- *Pastorum* tempora inciderent? Id autem in hanc- junctionem aptissimè quadrat. Ante ingressum- rantur anni 700: illi in Ægypto manserunt circa- ma est 1200. Similiter series Eratosthenis exh- (Syncellus b) numerat 1075) & VII priores Manet- runt annos 129: summa est 1179. Pauci, qui de- *Pastorum* reditum referendi sunt, quando illi, sub- quantisper regnabant postliminiò.

In altero connexionis hujus argumento, m- Regum, quàm in Annorum numero consensus. cerdotes à Mene ad Sesostrim Regum LII Annos- ratosthene numeravimus (post Menem) Reges- octava Dynastia habet Reges XVI. Sunt omnes- sus Eratosthenes suis regibus attribuit annos 10- 333. Sunt omnes anni 1383. Defunt, de roti- Sacerdotibus putato, Anni 17; vel potiùs 22, si cal- giæ sacrae normam dirigatur. Colliguntur eni- fectionem Abrami an. 427; inde ad Exodum 43- conditum 480; inde ad *Quintum Rehoboam* ann- Asiam profectus est, anni 41. Summa est annoru- quotquot sint, qui deficiunt Annos ad regnum Se- tet, quem Sacerdotes inclusivè numerabant.

In recensendis XVIII Dynastiæ regibus pa- Scriptores Christiani. Eorum tamen collationem- λογι(μὸς Josephi, quem d) animadvertimus, Cætera etiam adjecimus, usq; ad Templum spo- esset tota hujus libri chronologia, juxta Eusebiu- canus enim, in Dynastiis, Hierosolymorum à S- meminit.

Rc

Manetho
(ex Josepho c. Af

1. Τίθμωσις.
2. Χέβραν, filius.
3. Ἀμίνωφις.
4. Ἀμείων, soror.
5. Μήφρης.
6. Μηφρα-μέθωσις.
7. Θμῶσις.
8. Ἀμίνωφις.
9. Ωε.
10. Ἀκτιχχέης.
(scemi)
11. Πάθωλις, frater
12. Ἀκτιχχέης
13. Ἀκτιχχέης ἑίς
14. Ἀμείων.
15. Παμείων.
16. Ἀμείων Μιαι
17. Ἀμίνωφις.
(p. 103)
18. Σίθωσις.
19. Πάμψης.
20. Ἀμίνωφις 8.
(p. 1053.)
21. Παμείων.
-
-

SECULUM XI.

Africanus. (ex Syncello, p. 69.) XVIII Dyn. Diospolitarum.		Eusebius. (ex Chronico, n. 294.) XVIII Dyn. Diopolitanorum.		Syncellus. (p. 123, 147, 151, 155, 160.)	
an. mens.		an.		an.	
25.4	1. Αμῶς.		1. Amosis.	25	33. Αμῶς ὁ καὶ Τίθμωσις.
13.0	2. Χεβρών.	13	2. Chebron.	13	34. Χεβρών.
20.7	3. Αμινωφθίς.	24	3. Amenophes.	2	35. Αμινωφθίς.
21.9	4. Αμεισίς.	22	* * * * *		36. Αμεισίς.
12.9.	5. Μίσσοφθίς.	13	4. Mephres.	12	37. Μισσοφθίς.
25.10	6. Μισσοφθίς.	26	5. Missbarmuthosis.	26	38. Μισσοφθίς.
9.8	7. Τίθμωσις.	9	6. Thomosis.	9	39. Τίθμωσις.
30.10	8. Αμινωφθίς.	31	7. Amenophis.	31	40. Αμινωφθίς.
	Hic Memnon		Lapis loquax habetur.		Memnon, &c.
36.5	9. Ωρεός.	37	8. Horus.	38	41. Ωρεός.
12.1	10. Αχιρρής.	32	9. Acenceres.	12	42. Αχιρρής.
9.0	11. Ραθῶς.	6	10. Achoris.	7	43. Ραθῶς.
12.5	12. Χεβρών.	12	11. Cenchres.	18	44. Χεβρών.
12.3	13. Αχιρρής.	12	12. Acherres.	8	45. Αχιρρής.
4.1	14. Αρμισθίς.	5	13. Cherres.	15	* * * * *
1.4	15. Ραμμεσθίς.	1	14. Armais, qui } & Danaus }	5	46. Αρμαίος, ὁ καὶ Δαναός.
66.2	* * * * *		15. Remesses qui } & Aegyptus. }	68	47. Ραμμεσθίς, ὁ καὶ Αἴγυπτος.
19.6	16. Αμινωφθίς.	19	56. Menophes.	40	48. Αμινωφθίς.
2.)	XIX Dynast. Diospol.		XIX Dynastia		49. Θάωσις.
59	1. Σέθωσις.	51	1. Sethus.	55	50. Νεχψῶσις.
66	2. Ραψάκης.	61	2. Ramses.	66	51. Ράμμεσθίς.
	3. Αμινωφθίς.	20	3. Amenophes.	40	52. (Σέθωσις)
	4. Ραμμεσθίς.	60	* * * * *		53. Κηφῶσις.
	5. Αρμισθίς.	5	4. Ammenemes.	26	54. Ράμψις.
	6. Θάωσις.	6	5. Thuores.	7	55. Αρμισθίς.
	Homero dictus Po		lybus, Alcandra maritus,		(p. 169.)
	XX Dynastia Diospol.		XX Dynast. Diopol. an. 178.		56. Οχυρῶσις.
	Regum 12, an. 135.		XXI Dynastia.		57. Αμινωφθίς.
	XXI Dynast. Tanitarum.		1. Smendis, ejus an. 12,		58. Θάωσις.
	1. Σμενδῶσις, an. 26.		Susacim rex Aegypti, con-		59. Αθῶσις.
	(&c. ut Sec. X.		tra Judaeos dimicans, Tem-		60. Κεχρῶσις.
	Canonis nostri.)		plum spolius &c.		61. Ουμινωφθίς.
					(p. 177.)
					62. Σουσάκιμ.
					Susacim Libyes, Aethiopes &
					Troglodytas subjugandi,
					priusquam Hierosolyma.

Amosis Rex.

Successit itaque *Amuthantao Amosis*; qui Africano *Ἀμῶς*, Christianis aliquando *Amasis* corruptè, Josepho autem a) fallaciter a) *supr. p. 139.* *Tethmosis* vocatur.

Egregium illius facinus, ex Manethone, narrat b) Porphyrus. b) *ᾠδὴ δ' ἀπὸ*

Κατέλυσε ἐν Ἡλίῳ πόλει τὴν Αἰγύπτῳ τὸν τὴν ἀνθρώπων κτονίαν νόμον Ἀμωσις, ὡς μαρτυρεῖ Μανέθης ἐν τῷ περὶ δαχά (μοῦ καὶ Λοσεείας.

Amosis immolatorum hominum consuetudinem sustulit in Heliopoli urbe Ægypti, ut testatur Manetho in libro de Antiquitate & Pietate.

Ἐθύοντο ἢ τῇ Ἡρᾷ καὶ ἔδοκιμάζοντο, καθάπερ οἱ ζητάρχοι καθαρὸν μόχον καὶ συσφραγισμένους. Ἐθύοντο ἢ τὴν ἡμέραν τρεῖς.

Sacrificabantur Junoni: & probati erant, sicut quæsti illi Vituli puri & sigillati. Mactabantur tres, diebus singulis.

Ἀνθ' ὧν κηρύνας ἐκέλευσεν ὁ Ἀμωσις τὰς ἰσθμὸς Ἰπτιθέως.

Quorum in locum Amosis similes cereos suffici jussit.

Eadem ex Porphyrus proferunt c) Eusebius, & Theodoretus d) Serm. c) *Præp. l. 4. c. 16. p. 155. d.*

Heliopolis, inter præcipuas Ægypti urbes habenda, ante adventum Pastorum Metropolis erat Inferioris Ægypti: à Pastoribus diu oppressa, jam tandem illis expulsis in Thebanorum potestatem redacta est. e) *Mæris* rex Memphim à Pastoribus recuperavit; *Amosis* Heliopolim: Qui urbem ejusque politiam ordinavit, consuetudines pravæ abolevit, & privilegia instauravit. Ideoque Manetho (sacerdos Heliopolitanus) ab *Amose* (qui Thebanorum primus Heliopoli præfuit,) suam Thebanorum Regum seriem exorsus est. e) *supr. p. 238.*

Ante Pastorum incurSIONem, in capitalibus cujusque Regni urbibus, *Memphi* olim, *Heliopoli*, atque *Thebis*, Præfecturas Judicæ constitutas fuisse verisimile est. Jam verò, post expulsos Pastores, cum Ægyptus omnis Unius imperio subiecta fuit, unum fuit totius Ægypti Tribunal; servatâ nihilominus Privilegii veteris ratione. Judices enim tam ex *Memphi*, atque *Heliopoli*; quam ex *Thebis* ad Magnum Thebanorum Consistorium electi sunt. Ægyptii

a) Diod. Sic.
b.1. p.48. b.

a) ex nobilissimis civitatibus viros optimos Iudiciis præfecerunt. Nam ex Heliopoli & Thebis & Memphi (denos) Iudices elegerunt. Quod Syne-drium neque Atheniensium Areopagitis, neque Lacedæmoniorum Senatui postponendum videtur. Congressi hi XXX viri unum ex se-ipsis, qui optimus, summum Iudicem constituunt, in cuius locum urbs alium Iudicem substituit. Rex Iudicibus res necessarias præbet; τὸ δὲ Ἀρχιδικαστῆς, sed summo Iudici multò amplius.

b) Ælian. Var.
l. 14. c. 34.

Ille de collo, ex aureâ catena dependens gestabat ζώδιον τῶν πολυτελῶν λίθων, Signum è pretiosis Lapillis, cui nomen VERITAS. Quum Summus Iudex signum Veritatis assumpserit, disceptationes incipiunt. Leges universæ, in VIII libris descriptæ, Iudicibus adjacebant. b) Apud Ægyptios olim Iudices Sacerdotes erant: qui natu maximus, eorum princeps erat; & in omnes jus dicebat: illum autem oportebat esse justissimum, neminique parcentem. Εἶχε δὲ καὶ ἄγαλμα παρὰ τὸ αὐχένια ἐκ σαρδείοις λίθου καὶ ἐκαλεῖτο τὸ ἄγαλμα Ἀλήθεια, Gerebat autem de collo imaginem ex Sapphiro; & imago illa vocabatur VERITAS. Ex utroque auctore colligendum est, simulachrum hoc Veritatis, ex Sapphiro præcipuè confectum, aliis pretiosis lapidibus ornatum fuisse. Tribunalis autem imago, ex Osimandis sepulchro, exhibetur ad Sec. XV.

c) Exod. 28. 30

LXX Interpretes Ægyptiaco hoc Ἀληθείας vocabulo Ebræorum c) Thummim exprimunt, innuentes; Mosem, illò Sacerdotis Summi ornamento, Ægyptios imitatum fuisse. De eâ autem re, non est hîc disquirendi locus.

d) Olymp. 6.

e) Seld. de Diis

Syr. Synt. 2.

f) Strab l. 17.

p. 817. a.

g) Præp. l. 3.

c. 12. p. 116.

Εὐθύοντος δὲ τῇ Ἡρᾷ, Sacrificatum est Iunoni, Lucinæ scilicet, quam Græci Εἰληθύαν vocabant. Pindarus d) dixit πρᾶϋμνητιν Εὐελθὼν placidam Lucinam, id est, infanti & puerperæ propitiam: alii Ilithyian e) puerperis infestam, & precibus placendam credebant. Apud Ægyptios, in ulteriore Thebaide fuit f) Εἰληθύας πόλις, καὶ ἱερόν, Lucinæ urbs, & ejus templum. Porphyrius, apud g) Eusebium tradidit τὴν δὲ Εἰληθύας πόλιν Lunam, sub Vulturis specie, veneratam fuisse. In eâ urbe ἀνθρώπων ποθοσύαν olim in usu fuisse liquet ex istis quæ de Hominibus Typhoniis, ex eodem Manethone, refert.

Plutarchus de Iside & Osiride, pag. 380. D.

Ἐν Ἰδιθύας πόλει ζῶντας αἰθρώ-

πας κατέπιμπρασάν, ὡς Μανέθων

ἰσθ-

In urbe Ilithyia (non Idithyæ)

homines combusserunt vivos, ut

scri-

ἰσόρηκε, τὸ Φωνίης καλῶντες, ἔτι τὴν
τέφραν αὐτὴν λιμῶντες ἠφάνισον
καὶ διέσωσαν. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἐ-
δεδότο Φανερώς, καὶ καθ' ἓνα κα-
ρὸν ἐν ταῖς Κνωάσιν ἡμέραις.

*scribit Manetho, Typhonios eos
appellantes, & cinerem eorum
ventilando dissiparunt atque abo-
leverunt: quod palam factum est,
& certo tempore, diebus Canicula-
ribus.*

Sive igitur ἐν Ἡλίῃ πόλει, sive ἐν Εἰληθύῃ πόλει, sive utrobique,
quondam suscepta fuerit feralis ista religio; sive alibi. Nam ad se-
pulcrum Osiridis homines rufos antiquitus mactatos esse a) diximus. a) *supr. p. 80.*
Tandem tamen nefandus iste ritus per universam Ægyptum fundi-
tus extirpatus est, adeoque abolitus, ut Herodotus eum nunquam
fuisse crediderit. b) Fabulam de Hercule in Ægypto Jovi immolan- b) *Herodot.*
do fictam esse dicit à Græcis. prorsus ignavis ἡ Αἰγυπτίων φύσις, καὶ 1. 2. c. 45.
ἡ νόμος, & naturæ Ægyptiorum, & morum. Quibus enim nullam po-
cudem immolare fas est (præter Sues, & boves mares, vitulosq., dum-
modo mundos, & anseres) ii quâ ratione immolarent Homines? Ho-
rus, apud c) Macrobiū, illos ne animal quidem ullum mactasse af- c) *Saturnal.*
ferit. Nunquam, inquit, fas fuit Ægyptiis pecudibus aut sanguine, sed 1. 1. c. 7.
precibus & tunc solo placare Deos. Saturnum & Serapim, tyrannide
Ptolemæorum, in cultum recipere coacti, quibus bestiae erant ex more
mactandæ, fana eorum extra pomerium locaverunt; ut & illi sacrifi-
cii solenni sibi cruore colerentur; nec tamen urbana templa pecudum
morte polluerentur. Nihilominus sacri horrendi vestigium apud
Ægyptios in victimarum sigillo mansisse videtur. d) Sacerdotes, d) *Plutarch.*
οἱ σφραγισαὶ dicti, bovem qui immolandus est sigillo impresso notabant. de Iside, p. 363
In sculpturâ autem sigilli, ut refert Castor, exprimebatur Homo in genua
desidens, manibus post tergum deductis, ense jugulo imminente.

Amosis jam, inhumanitate sublatâ, nefariæ medetur religioni,
& cereas victimas substituit. Sic e) In Laodiceâ Syriæ (ait Porphy- e) *Περὶ ἀποκ.*
rius) Minervæ quotannis sacrificabatur Virgo; nunc autem cerva. 1. 2. §. 56.

Sic & f) Pelasgi (sicut Varro memorat) cum Latium appulissent,
erectis Diti sacello & Saturno arâ (cujus festum Saturnalia nomina- f) *Macrobi.*
verunt) cum diu humanis capitibus Ditem, & Virorum victimis Satur- Saturn. 1. 1. c. 7.
num placare se crederent, propter Oraculum Dodonæum, in quo erat,

g) καὶ κεφαλὰς Ἀδὴ, καὶ τῶ Πατρὶ πέμπετε φῶτα

g) *Vide Dio-*

Herculem ferunt postea, cum Geryonis pecore per Italiam revertentem, suasse illorum posteris, ut faustis sacrificiis infausta mutarent; inferentes Diti non hominum Capita, sed oscilla ad humanam effigiem arte simulata; & aras Saturnias, non mactando Viros, sed accensis Lumini- bus excolentes: quia non solum Virum, sed & Lumina Ω̃τ̃α signifi- cant. Indemos per Saturnalia missitandis cereis cœpit. a) Et Si- gillariorum adjecta celebritas in septem dies; quibus Sigilla arte fictili venalia parabantur, quæ homines pro se atque suis piaculum, pro Diæ, Saturno facerent. Sacellum Ditis aræ Saturni coberebat. Sanè Sa- turnum τ̃ αὐτ̃ω ποιοῦσας auctorem fuisse b) dixit Philo.

Similis c) permutatio sacrificii postea Compitalibus celebrata est. Ludi per Urbem in Compitis agitabantur (restituti scilicet à Tarquinio Superbo) Laribus ac Mania, ex responso Apollinis, quo præceptum est, ut pro compitis Capitibus supplicaretur; idque aliquandiu observatum, ut pro familiarum sospitate Pueri mactarentur Mania dea, matri Larium. Quod sacrificii genus Junius Brutus Consul, Tarquinio pulso, aliter constituit celebrandum. Nam Capitibus allii & papaveris supplicari jussit, ut responso Apollinis satisfaceret de nomine Capitum; remoto scilicet scelere infausæ sacrificiationis. Sed non ita penitus sublata sunt nefaria hujusmodi sacrificia. Anno demum U.C. 657,

d) Plin. l. 3. c. 2. d) Cn. Corn. Lentulo & P. Licin. Crasso Cos. S. C. factum est, ne Homo immolaretur; palamq; in tempus illud sacra prodigiosa celebrata. Etiam longo post tempore e) Porphyrius, Ἀλλ' ἐπὶ καὶ νῦν, αἰτ, τὶς ἀνθρώπου καὶ τὴν μεγάλην πόλιν τῇ & Λατιάρις Διὸς ἑορτῇ σφαζόμενον ἀνθρώπον; Sed & quis nescit usque hodie Romæ festo Jovis Latiaris Hominem maculatum esse? Idem innuit f) Tertullianus. Ecce in illâ religiosissimâ urbe Æneadarum piorum est Jupiter quidam, quem ludis suis humano proluunt sanguine. Sed bestiarii, inquitis. Hoc turpius, quod mali hominis. g) Humanas victimas ferè omnes sublatas esse scripsit Pallas, qui Mithræ mysteria optimè collegit, sub Adriano Aug. Apud Blemyas tamen (inter Nilum & sinum Arabicum) Justiniani tempore durasse tradit Procopius.

h)p. 288. De Arcadum *Lycæis* h) diximus. Sanè vesana hæc supersti-
i) Porphyr ib. tio plerosque olim populorum incesſerat. i) *Athenienſes Erechthei*
l. 2. §. 56. *ex Praxithea filiam jugularunt. Iſter in ſacrificiorum Cretenſium col-*
lectione ait, Curetas olim pueros Saturno immolaſſe. Apollodorus ait
Lacedæmonios Marti hominem immolaſſe. Phylarchus refert Græcos

a) Macrob.
ibid. c. II.

b) *supr.* p. 78.
c) *Macrobi.*
ib. c. 7.

e) Περι' ἀπχ.
l. 2. §. 56.

f) Apolog §. 9
p. 10.

g) Porphyr.
Abstin. 1. 2.
§. 56.

h) p. 288.
i) Porphyry ib
l. 2, § 56.

communiter omnes, antequam exirent ad bellum, ἀνθρώπουκτονεῖν, hominem immolasse.

Contrà apud Ægyptios alicubi quædam erat Φιλανθρωπία peculiaris, quâ vivus Homo divinis honoribus colebatur. a) Ἀνθρώπου σέβασιν καὶ Ἀνθεῖν κώμῳ, ἐν ᾗ καὶ τέττω θύε, καὶ ἐπὶ τῶν βωμῶν τὰ ἱερεῖα καίε, In vico Anubi Hominem colunt, ibique illi sacrificium offerunt, & victimæ in altaribus cremantur. b) Ὁ ὅς μετ' ὀλίγον Φάγοι ἀντὰ ἴδια, αὐτῶς ἀνθρώπου παρεσκεύασμένα, Qui tamen paulo post ex privato penu ea comedit quæ sibi tanquam homini parata sunt. Loc. Eusebio & Ἀναβίς, & Ἀναμῖς vocatur.

a) Porphyr.

θεὶ ἀποχῆς
l. 4. §. 9. p. 155.

b) Euseb. Pr.

l. 3. c. 4. p. 9. 4.
& c. 12. p. 117.

Ad

SECVLUM XII.

Pastores ex Ægypto.

Vergebat jam Seculum ab ingressu Pastorum quintum, quum Ægyptii, longâ necessitate bellicosiores facti, illis prævaluerunt. Priores sex Pastorum reges Ægyptum, præter Thebaida, sub jugo tenuerunt: Ægyptii autem bellum contra posteriores eorum reges strenuè gesserunt. c) Memphim recuperatam, atque d) Heliopolim, narravimus. De illorum expulsionem, jam tandem feliciter consummatâ, audiamus Manethonem,

c) p. 238.

d) p. 315.

Apud Josephum contra Apionem l. 1. p. 1040. D

Τέττες τὰς προκατανομαζόμενας βασιλέας τὰς τῶν Ποιμνῶν καλῶμεν, καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν γρομνῶν, κρατῆσαι τὴν Αἰγύπτου φησὶν ἔτη ὡς τοῖς πεντακοσίοις ἑνδεκά.

Dicit reges prænominatos, qui Pastores vocabantur, & qui ex eis fuerunt, obtinuisse Ægyptum annis DXI.

Μετὰ ταῦτα ὅς τῶν ἐκ τῆς Θεβαίδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων γένος φησὶν ἐπανάστασιν ἐπὶ τὰς Ποιμνῶν, καὶ πόλεμον αὐτοῖς συρράγναι μέγα καὶ πολυχρόνιον.

Dein ait Reges ex Thebaide & reliquâ Ægypto invasisse Pastores, & bellum magnum & diuturnum eis intulisse.

Ἐπὶ

Sub

Ἐπὶ ἧ βασιλείῳ ὃ ὄνομα εἶται
Ἀλίσφραγμύθωσις, ἡτῶμύθωσις
Φησὶ τὰς Ποιμύθας ἰσχυρὰς αὐτῶν, ἐκ
μὲν τῆ ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπε-
σεῖν, καὶ ἀκλῆθ' ἔλθαι εἰς τὸν
δεξιῶν ἔχοντα μυριάων τὴν πλείονε-
ρον. Ἄβαρ ὄνομα τῷ τόπῳ.

Τὸν δὲ Φησὶν ὁ Μανέθων ἀπαν-
τῶν τείχεσσι τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ
περικύβησεν τὰς Ποιμύθας, ὅπως τὴν
τε κτῆσιν ἀπασαν ἔχωσιν ἐν ὄχυ-
ρῳ, καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν.

Τὸν δὲ Ἀλίσφραγμύθωσις ἡ-
ὄν ὁ δὲ μωσὶς ἐπιχειρήσας μὲν αὐ-
τὰς Διὰ πολιορκίας ἐλεῖν καὶ κρα-
τῆσαι, ὁκτῶ καὶ τεσσαράκοντα μυ-
ριάσι στρατῶν προσεδέχεσθαι
τοῖς τείχεσιν.

Ἐπεὶ δὲ τὴν πολιορκίαν ἀπέγνω,
ποιήσας συμβάσιν, ἵνα τὴν Αἰ-
γύπτου ἐκλιπόντες, ὅπῃ βέλονται
πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι.

Τὰς δὲ ὅπῃ ταῖς ὁμολογίαις παν-
οικεσίαι μὲν τῶν κτήσεων, ὅσας ἐλάτ-
τους μυριάδων ὄντας εἴκοσι ἔτε-
σάντων, ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου τὴν ἑρη-
μον εἰς Συρίαν ὁδοιπορήσας.

Φοβούμενος δὲ τὴν Ἀσσυρίων
δυναστείαν (τότε γὰρ ἐκείνης τῆς
Ἀσίας κρατεῖν) ἐν τῇ νυνὶ Ἰερου-
σάλημ καλεσμένη πόλιν οἰκοδομήσα-
μενος, τοσαύταις μυριάσιν ἀν-
θρώπων δέκεσσαν, ἱεροσόλυμα
τῇ πόλιν ὀνόμασεν.

*Sub rege verò cui nomen erat
Alisphragmutbosis, Pastores ab
eo victos fuisse dicit, & totam re-
liquam Egyptum perdidisse: in-
clasos autem fuisse in locum cui
nomen est Avaris, habentem circu-
itum 10000 iugerum.*

*Hunc omnem, dicit Manetho,
Pastores muro magno & robusto
circumdedit, ita ut possessiones o-
mnes & prædam suam intra mu-
nimentum haberent.*

*Thummosin verò Alisphragmu-
thos eos filium conatum eos vi ex-
pugnare, cum 480000 armato-
rum muros eorum obsedisse.*

*Cum verò obsidium desperasset,
pacta cum eis fecisse, ut Egyptum
relinquentes, omnes quò vellent in-
columes abirent.*

*Illos verò post hæc pacta cum o-
mni familiâ & possessionibus, non
minus 240000 numero, ex Egy-
pto per Desertum iter egisse in Sy-
riam.*

*Et metuentes Assyriorum po-
tentiam (Illi enim tunc obtinebant
Asiam) in terrâ quæ nunc vocatur
Iudæa urbem edificasse, quæ tot
hominum millibus sufficere posset;
eamq; Hierosolymam nominasse.*

^a sup. p. 250.

^b sup. p. 313.

De a) continuatâ Pastorum serie, eorumque cum regibus
Thebanis * συγχρονισμῶν, antea differuimus. Vetustissimis etiam

seculis diversa Regna diversis in Ægypti partibus fuisse monstravimus. Jam verò quinam sint isti τῆς ἄλλης Αἰγύπτου Reges, qui Thebanis auxilio fuerunt contra Pastores, affirmare nequeo: quædam tamen proferre liceat.

Chronicon Alexandrinum, tempore nascentis Mosis, πολλῶν, inquit, βασιλέων ἡγερμένων, Παλαιανοῦ ἑβραίσκου τῷ πρῶτῳ Ἡλίουπολιν τόπων. Et Artapanus, apud a) Eusebium, refert hunc a) Præpar. l. 9. c. 27. p. 431. *Palmanothem Ægypti regem filiam suam sponsam dedisse Chenephre cuiusdam τῶν ὑπὲρ Μέμφιν τόπων βασιλέοντι. Πολλὰς γὰρ τότε τῆς Αἰγύπτου βασιλεύειν, regioni supra Memphim sitæ imperanti: tunc enim Ægyptum multos habuisse Reges.* Juxta Cedrenum, Ἐν τοῖς χρόνοις ἑβραίσκου Αἰγυπτίων ἑβραίσκου Πεπισώνου, ὁ καὶ Φαραώ. Quod in Excerptis Latino-barbaris vertitur, b) *In diebus Moysis Petessontius Phrao regnavit in Ægypto.* Num eundem intelligit Plinius? p. 51. Dicit c) *Labyrinthum in Heracleopolite nomo factam esse (ante annos, ut tradunt, 3600) à Petesuco, sive Titboe.* Bellum autem hoc, cum esset magnum & diuturnum, ad ætatem Mosis extendi potest.

Apud d) Herodotum, hoc ipso quo cecidit Troja seculo, me d) L. 2. c. 112, moratur Proteus rex Ægyptius, qui in Memphi urbe regnabat; ad quem venerunt Alexander cum Helena, & Menelaus. Homero e) *Polybus* e) Odyss. 4. *Thebarum rex est, qui excepit Menelaum.*

Nobis nondum displicet conjectura f) nostra de Xoitis. In f) supr. p. 92. Eusebianâ dynastiarum recensione apud g) Syncellum (Nam inter g) Sync. p. 61. c. Africanâ dynastias ibidem desideratur) ἡ δὲ δυναστεία Xoïτῶν βασιλέων 76, οἱ ἐβασίλευσαν 76, ἐν ἄλλῳ ὑπὸ XIV. Dynastia Xoitarum regum 76, qui regnârunt annos 184, aliàs 484.

Dynastia hæc inter Diospolitânos refertur & Pastores; quasi h) Ptol. l. 4. omnes essent ejusdem temporis. Erat autem h) Xoïs, τῶν κατωτέρων τόπων, inter loca inferiora. i) Ἐν τῇ μεσογαίᾳ τῇ ὑπὲρ τῆς Σεβεννυτικοῦ καὶ Φατνικοῦ κόματος εἰς τὴν καὶ νῆσον καὶ πόλιν, In i) Strab. l. 17. p. 802. a. *mediterraneis, super ostium Sebennyticum & Phatnicum, est Xoïs insula & civitas.*

Verisimile est regnum hoc ex calamitate à Pastoribus illatâ ortum habuisse, dum Ægyptiorum pars magna, Pastoribus campestris infestantibus, ἐν τοῖς βαρβαρίοις, in palustribus, locis desertis & inaccessis, salutem libertatemque quæsiverint.

Satis constat Thebanos nunquam Pastoribus fuisse subditos: sed non æquè constat illos omnibus Ægypti locis, quos non tenuerunt Pastores, potitos fuisse. Verùm ad certiora progrediamur.

Misphragmutbosis Rex.

REX hic Ægyptiorum primus fuit Victoriæ gloriâ inclytus. Ille enim Pastores bello profligavit, & Ægypto libertatem restituit.

Vides, ex continuatâ tum *Tanitarum* tum *Thebanorum* serie, Regem hunc, *Pastorum* debellatorem, cum postremis eorum temporibus tam appositè convenire, ut de chronologiâ istâ nullum sit posthac dubium.

*p. 314.

Ex collatis * modò chronographis satis constat de hujus regis nomine. Ibi Josepho dicitur *Mephra-mutbosis*, per syncopen τφ γ, hic Ἀλὶ Φραγμαθώσις: primâ literâ in duas partitâ, ex M fit ΑΛ. Neque incuriâ id factum; cùm bis ita legatur, tam Græcè, quàm in versione Ruffini. Ejusdem literæ similis est solutio apud a) Plinium, ubi *Lotophagos quidam Alachroas dixeret*; quos Herodotus Μάχλυας Ptolemæus Μάχρυας, & Stephanus Μάκρυας vocant. Eusebius (hunc Josephi locum b) transcribens) literam M in fronte nominis restituit, de medio tollit; legitque utrobique ΜισΦραγμαθώσιον: In Canone autem *Mispharmutbosis*: *Pharmuthi* mensis nomen.

a) L. 5. c. 4.

b) Præp. l. 10.

c) 13. p. 561. b.

e) sup. p. 102.

d) sup. p. 139.

Sanè Josephus (qui *Pastores* c) Israelitas esse voluit; & ut eos à primo hujus dynastiæ rege expulsos simularet) primi regis nomen d) vitiauit: eandem ob causam etiam hujus regis ejusque filii nomina temeravit, ne semetipsum redargueret.

Syncellus hujus regis nomen rectè pronunciare videtur. Dicit (tanquam ex Josepho contra Apionem) *Egressum ex Ægypto contigisse τῇ τῷ ΜισΦραγμαθώσιως, 5' βασιλέως Αἰγύπτου καὶ τῷ ἸΗΩδῳ τῷ Μανεθῶνι δυναστείαν, sub Misphragmutbosi, sexto Ægypti rege in XVIII Manethonis dynastiâ.* Neque tantum regem hunc ordine sextum, sed etiam duodecimum, atque trigesimum septimum.

e) sup. p. 251.

numerat. Sextus is est in dynastiâ 18: Duodecimus est, e) adjectis dynastiæ sex Pastoribus: Trigesimus septimus est à Mene, additis

25 Syncelli regibus, quos in primâ Canonis parte a) recitavimus. a) p. 18.
Syncelli interpretes nodum hîc in scirpo quærit. Cum verò Syncellus Pastorem *Affeth* in primum 18 dynastiæ locum ascivisset; ne Rex hic eâ ratione non esset *sextus*, ejus prædecessorem *Misphren* (alias *Mephren*) illi postponit, & inter eum ejusque filium collocat. Sed ineptiarum tædet.

Tuthmosis Rex.

Pater Pastores in *Avarim*, quæ à Græcis vocatur *Pelusium*, incluserat: filius jam urbem ingenti obsidione premebat. Cæterum Ægyptii, πολιορκητικῶν μηχανημάτων adhuc ignari, hostes expugnare nesciebant. Tandem Pastores, obsidionis pertæsi, urbem ex pacto tradunt: atque, illis discedentibus, finis impositus est longissimis intestini belli miseriis; & Ægyptus, placidâ pace refo-cillata, aliquandiu requievit.

Veterum Christianorum nonnulli, b) Justinus Martyr, Tatianus, c) Clemens Alexandrinus, d) Eusebius, urbem hanc captam esse putârunt ab *Amose*, primo hujus Dynastiæ rege. κατέσκαψε τὴν Ἀβάρην Ἄρωσις, *Avarim* evertit *Amosis*: & *Ptolemæum* (nescio quem) *Mendesium* rei auctorem laudant. Verùm sententia ista alio non innititur fundamento, quàm περὶ χειρὸς τοῦ Ἰωσήφ, de quo satis dictum est. b) Justin. p. 107. c) Strom. I. p. 320. d) Præpar. l. II. c. 12.

Josephus in hujus Regis nomine mirè inconstans est. Hîc, ex Manethone, vocatur Θάμμωσις: mox, ex eodem, in e) recensione horum regum, Θμῶσις. Alibi, etiam ex Manethone, dicitur f) τὰς ὑπὸ Τεθμώσεως ἀπελθόντας ποιμένας, *Pastores à Tethmose depulsos*. (Sanè hoc g) *Tethmosis* nomen ad *Amosin*, primum hujus dynastiæ regem, accommodaverat Josephus. Hæc est tam-
variarum lectionum causa; de quâ pluribus non opus est. Cum autem rex hic Africano, Eusebio in h) Græcis (nam in Canone *Thomosis*, & Josephum i) recitanti Θμῆσις dicitur,) atque Syncello vocetur Τεθμωσις; nos lectionem illam amplexi sumus. h) Sync. p. 72. d. i) Præpar. l. 10. c. 13.

Neque minùs mirum est quod de conditu *Hierosolymorum* hîc refert Josephus, tanquam ex Manethone. Pastores Israelitas fuisse somniat: itaque Hierosolyma jam ab Israelitis extracta

a) Con. Apio.
p. 1052. a.

esse arguit. Hanc suam mentem paulò post plenius aperit. Dicit enim a) *Manethonem confiteri τῆς ἡμετέρας πατρῶν, nostros progenitores, τὴν Ἰερουσαλὴμ κατασκευάσαι, καὶ κτίσαντας Ἱεροσόλυμας, καὶ νεὴν κατασκευάσαντας, Iudæam obtinuisse, & Hierosolymam edificantes, Templum construxisse.*

Est autem certissimum, neque *Pastores*, neque *Israelitas* Hierosolyma condidisse. Neque est id aut Manethonis animo, aut ipsius Josephi congruum.

b) Ib. p. 1052.

c) Ibid.

d) Ibid.

e) supr. p. 101.

f) Exod. 12. 37

Quàm diversa fuerit *Manethonis* sententia de progenitoribus Judæorum, ipse testatur Josephus. Dicit enim hunc prodidisse; Illos fuisse b) *Leprosorum* congeriem de plebe *Ægyptiorum*: non itaque alienigenas, aut *Pastores*, nedum *Reges*. Præterea, Manetho tradidit *Iudæos* ex *Ægypto* pullos esse ab c) *Amenophe Rege*: non utique à *Tethmose* aliquo, aut *Amose*, aut *Thmose*, aut *Thum-mose*. Ac si verus esset d) Josephi calculus, anni 518 intercesserunt inter decessum *Pastorum*, atque *Israelitarum*. Neque bene convenit de exeuntium numero: *Pastores* egressi sunt 240000; e) quot scilicet in *Ægyptum* olim ingressi fuerant: f) *Israelitæ* autem profecti sunt ferè 600000 peditum virorum, absque parvulis.

g) Antiq. l. 1.

c. 11.

h) Ib. l. 5. c. 1.

& 2.

i) Bell. Jud. l. 7.

c. 18. p. 966. d.

k) supr. 77. 100

l) 104.

Neque est verisimile Josephum ex animi sui sententiâ dixisse, *Hierosolyma* jam primum ab Ebræis condita fuisse; cum ipse, ex sacris literis, tam vetustioribus g) *Abrahami* temporibus, quàm recentioribus h) *Josue*, illius Urbis meminisset: atque alibi, Quendam i) *tradat Cananæorum dynastiam, qui Rex Justus dictus est, primum urbis conditorem fuisse.*

Ejusdem farinae est repetita *Affyriorum dynastia*, cujus etiam sub ingressu *Pastorum* meminerat, sive Manetho, sive k) Josephus. l) Dictis hic nihil addimus.

Utrunque verò reliqua à Manethone fide satis historica tradita fuerint; equidem ultimam hanc *ᾠριολὴν* non tam à Manethone, quàm à Josepho, in dissertationis suæ argumentum, adjectam suspicor.

Quò tandem profecti sint *Pastores*, aut quibus in locis sedes posuerint, incertum est. Cum verò essent illi genere *Arabes*, & *Ægypti* incolæ diuturni; cumque non ita multò post redeuntes, ex *Ægypto* iterum depulsi fuerint; esse quidem m) *Arabægyptii* videri possunt.

m) Geograph.

l. 4. p. 104.

sunt illi, quos *Ptolemeus*, extra montes *Ægypti*, ad sinûs *Arabici* lit-
tora collocat.

Epochæ Marmoreæ.

ΑΦ' ὧ οἱ... νες εἰς Τροίαν ε...
ρατὸ... ἔτη ΙΗ' ΗΗΗΗΙΔ' ΠΙΙ,
Βασιλεύοντ' Αθ... νεοδέως
τρεῖς καὶ δεκάτ' ἔτη.

*Ex quo Græci in Tro-
jam expeditionem fece-
runt, anni 954, regnante
Athenis Menestheo, anno
ejus 13.*

Æra
Attica
365

ΑΦ' ὧ Τροία ἦλω, ἔτη
ΙΗ' ΗΗΗΗΔΔΔΠ, Βασιλεύοντ'
Ἀθηνῶν... ἕως δευτέρ' ἔτη,
μυῖος Θ... ἐβδόμη Φθιόν-
τ'.

*Ex quo Troja capta est,
anni 945, regnante Athe-
nis Menestheo (vigesimo)
secundo ejus anno, mensis
Thargelionis die 24.*

374

ΑΦ' ὧ Ὀρέστης... ἰοαῖτων αὐτο
... γίγθ' Ἰφίταρ... ὄν... γίγθ'
καὶ αὐ... αὐ ἐν Ἀρείῃ πάγῳ,
ὡς Ὀρέστης ἐνίκησεν... ὡν... ἔτη
... ΗΗΗΗΔΔΔ... Π, Βασιλεύον-
τ' Ἀθηνῶν Δημοφῶντ'.

*Ex quo Orestes...
Ægisthi filia... in Areo-
pago, quâ vicit Orestes,
... anni 942, regnante
Athenis Demophonte.*

377

ΑΦ' ὧ... Κύπρῳ Τεῦκρ'
ἔκτισεν, ἔτη ΙΗ' ΗΗΗΗΔΔΔΠΙΙ,
Βασιλεύοντ' Ἀθηνῶν Δημο-
φῶντ'.

*Ex quo... in Cypro
Teucer sedes posuit, anni
938, regnante Athenis De-
mophonte.*

381

Bellum Trojanum.

Sæculum hoc, ut *Ægyptiis* lætum, ita *Græcis* gloriosum fuit; Tro-
janis autem exitiale. *Græcorum* res gestæ tenuitate fabulosâ
adhuc obscuriores fuerant. Celebrantur quidem expeditiones Ar-
gonautarum, & τῶν ἐπὶ Ἀχιλλέῳ, sed omnium decantatissima est
hæc quæ contra *Trojanos* suscipitur. Tantum fuit hoc bellum,
quantum ad eam diem nullum fuerat unquam: decrevit illud toti-
us *Græciæ* οὐμήγερος unde *Jupiter* Ὀμηνεύς dictus. a) *Ad* Æ.
gium convocavit *Agamemnon* τῶν λόγων μάλιστα ἐν Ἑλλάδι ἀξίως,
Principes Græciæ. Quot urbes in *Græciâ*, tot ferè dynastæ, suarum
gentium Duces contra *Trojam*.

a) Pausan. 1.7.
P. 444.

Ex eorum recensione videbimus quis fuerit veteris Græciæ Civilis status. Quicquid enim terrarum extra illorum ditionem extendebatur adhuc ἀδηλον prorsus, & spissis tenebris involutum est.

a) Thucyd. l. i. p. 6. b) Ib. p. 7. Agamemnon Mycenæorum, Sicyoniorum, Corinthiorum, aliarumque urbium rex erat, & Græcorum in hac expeditione Imperator. a) *Hic classem coegit, non tantummodo quòd Helenæ procos Tyndarei jurejurando obstrictos duceret, sed quòd ceteros illius seculi potentiâ superaret* : b) *non magis gratiâ (ut Homerus, χάρειν Ἀτρεΐδῃσι Φέροντες) quàm metu exercitum collegit. Constat eum & plurimis cum navibus profectum esse, & naves præterea Arcadibus præbuisse : & in sceptri traditione dicitur, illum*

c) Iliad. B. v. 108.

c) Πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἀργεῖ πάντῃ ἀνάσσειν,
Insulis multis & Peloponneso toti imperare.

d) Ib. v. 563.

Insulas autem sub ditione tenere non potuit, nisi classem habuisset.

Argivorum duces hoc bello fuerunt tres; d) Diomedes Tydei filius; Sthenelus Capanei filius ex Evadne Iphios filiâ; (nam Eteoclus Iphios filius bello Thebano cecidit;) & Euryalus Mecestei

e) *supr. p. 301 f. Talai nepos. De istius regni partitione e) dictum.*

Laconum dux fuit Menelaus, Agamemnonis frater; cujus uxor Helena fuit belli causa. Messeniorum Nestor; Arcadum Agapenor; Eleorum, Polyxenus, Amphimachus, Thalpius & Diore, quos Polyxeni pater Agasthenes regni consortes fecerat.

Achaia propriè dictæ nomen nondum obtinuerat.

f) Marm.

Extra Peloponnesum, Atheniensium dux erat Menestheus Petei filius Ornei n. Erechthei pron. cujus f) anno regni 13° solverunt Græci. Megarensibus cum Salamine insulâ præfuit Ajax Telamonis filius: Phocensibus Schedius & Epistrophus, Iphiti Argonautæ filii.

g) Strab. l. 9. p. 426. d.

h) Justin, epit. l. 18.

Locri Ozolæ, qui sunt ad Occidentem Parnassi montis, g) Homero non sunt nominati. h) Acarnanes soli adversus Trojanos auxilia Græcis non miserunt. Sed Thoas Ætolorum rex; & Meges, qui Dulichio Echinadibusq; insulis præfuit; atque Ulysses cum Cephaleniis, Zacynthiis & Ithacensibus, expeditioni interfuerunt.

i) Pausan. Bæot.

Bæotorum quinque duces fuerunt: i) Therfander, Polynicis f. qui Thebis regnabat post Epigonorum bellum, Leitus, Arcesilaus,

Pro-

Prothoenor, & Clonius. Thersandro autem in Mysia occiso, substitutus est *Penelopeus*. *Orchomenii, Minyarum* nomine, seorsim militabant sub *Ascalapho & Ialmeno* fratribus. *Locrorum Opuntiorum, & Epicnemidiorum, qui Eubææ oppositi sunt,* dux fuit *Ajax Minor Oilei f.* *Eubæensium,* nomine *Abantum,* dux fuit *Elephenor.*

Regio quæ *Theffalia* posthac dicta est decem duces emisit contra Trojam. a) *Hellen,* Deucalionis filius, anno Attico 62 in Phthiotide regnare cœpit: *Eurytion,* ab b) *Hellene* quintus, *Peleum* generum tertiâ regni parte donavit: *Pelei f. Achilles Myrmidonas, Hellenas & Achæos* ex Phthiotide duxit. (Nondum enim universi Græci c) *Hellenes* dicti sunt.) *Protesilaus* *Iphicli,* *Philoctetes* *Pæantis,* *Podalirius & Machaon* *Æsculapii,* *Argonautarum filii,* & præter hos *Eumelus & Euripylus, & Polypætes & Leonteus, & Ænianum Perrhæbiorumq; Guneus, & Magnetum Prothous,* ex istis partibus duces fuerunt.

Idomeneus & Meriones Deucalionis f. f. *Minois Secundi n. n.* *Cretæ* ἐκατομπόλεως reges hoc bello militabant. *Rhodiorum* dux fuit *Tlepolemus Herculis f.* qui non ita pridem à Peloponneso illuc migraverat. Ex *Syma* insulâ venit *Nireus;* & ex *Coo, Carpatho* aliisque insulis *Phidippus & Antiphus,* *Herculis nepotes.*

Græcorum d) classis constabat ex navibus 1200: (*Euripides,* d) ib. p. 8. *Lycophron & Virgilius* 1000; *Homerus* autem enumerat 1186) singulæ *Bæotorum* naves erant virorum 120; *Philoctetæ* erant 50: ille maxima, hæ minima: *Homeri Catalogus* magnitudinis cæterarum non meminit. *Milites omnes etiam reges erant: nam Philoctetæ remiges omnes erant sagittarii. Aliorum vectorum non magnus videtur esse numerus; tum ob apparatus bellicum trajiciendum; tum quia naves non erant rectæ, sed ad veterem piratarum modum constructæ.*

e) Si igitur rationem inter naves maximas & minimas mediam e) Ib. p. 9. ineamus (consurget numerus 85: ita in navibus 1200 essent homines 102000) non magnus videtur proficiscentium numerus, ut ab universæ Græciæ communitate missus. In causâ fuit non tam defectus hominum, quàm pecuniarum. Nam propter commeatûs inopiam copias duxerunt minores, quibus inter bellandum victum parare sperabant.

Post appulsum, Græcos prælio vicisse constat: neque enim castra vallo muniêrunt; neque copiis omnibus ibi usi sunt, sed ad agriculturam

in Chersoneso & ad latrocinium se converterunt, ob Commeatus inopiam. Adeo ut Trojani per decem annos illis dispersis facilius resisterent, quod relictis semper essent viribus pares. Sin cum abundantia commeatus ivissent, & sine latrocinio & agriculturâ obsidionem pressissent, citius & facilius cepissent Trojam. Sed & alia ante hoc bellum gesta, propter inopiam pecuniarum, invalida fuerunt: & hoc bellum, quod superiorum est celeberrimum, apparet re ipsa esse inferius illâ famâ quæ per poetas invaluit.

Excisâ Trojâ, defuit regnum quod, ab initio Dardani ad casum Priami, steterat annos 296.

Epocha Troje capte.

EXcidium Trojæ insignis est Græcorum temporum terminus; ad quem priora; à quo posteriora supputantur. Neque suas tantum res Græci, sed etiam a) Ægyptiacas exterâsque alias ad hanc epocham accommodare solent.

Hucusque de primo illo temporis intervallo egimus, quod ab initio Cecropis excurrit ad casum Trojæ: de quo cum Arundelliano marmore satis convenit Eusebio. Nam excisa est Troja anno æræ Atticæ 374; & secundum Eusebium, ab initio Cecropis b) usque ad Trojæ captivitatem sunt anni 375. Adjicit annum, ad Græcorum reditum numerans. Urbem enim conflagrâsse ajunt anno expeditionis nono, c) Et Danaûm decimo vere redisse rates. Annus iste Atticus 374 est in Periodo Julianâ 3505, qui est numerus Eusebianus 808. Verum Eusebio in Canone, Troja capta est numero 835, qui in Per. Jul. est 3532. Dempto reditûs anno, differentia est annorum 26.

Neque bellum Trojanum tantummodo spectat ista 26 annorum differentia, sed totum superioris temporis intervallum: ita ut d) vetustiores omnes Græcorum epochæ eo augmento totidem annis altiores assurgant; & ex auctoritate Marmoris, XXVI anni, diu deperditi, Antiquitati Græcæ restituantur.

Differentiæ hujus ratio confurgit ex altero quod sequitur intervallo ad Primam Olympiadem: de quo mira est chronographorum veterum discrepantia. Eâ de re audiamus Censorinum. e) Hinc, inquit (ab excidio Ilii) ad Olympiadem Primam, anni paulo plus

a) supr. p. 249.

b) Num. 460.

c) Propert. l. 4.

d) supr. p. 83.

114.

e) De Die Nat. c. 21.

a) Euf. Chron. ficiunt.) Prima Olympias incidit in annum a) *Alcamenis* 37; in
 b) Clem. Alex. annum b) *Nicandri* 34. Hic verò suæ familiæ rex est octavus;
 p. 327. ille suæ Nonus. Adeo incerta est huiusmodi computatio!

Hæc cum ita se habeant, ne mihi vitio detur, quòd *Marmoris* auctoritatem conjecturis *Eratosthenis* prætulerim. Sed nec ipse edicere queo quâ ratione confurgat *Marmoris* numerus: penès auctorem sit calculi fides. Nec quidem in *Marmore* ullius Olympiadis mentio occurrit; neque occurrere potuit, quia exaratum est *Marmor* antequam Olympiaca temporum supputatio in Græcorum chronologiam recepta fuerit; quod suo loco palam fiet. Cum verò *Prima Olympias*, consensu Chronologorum, competat anno Per. Jul. 3938, qui est annus æræ Atticæ 807, & *Troja capta* sit anno æræ Atticæ 374, qui est Per. Jul. 3505, satis constat de terminorum distantia annorumque differentiâ.

Lydorum Regnum.

c) Strab. l. 10. **T**Roadis c) regio, post everfam urbem, à vicinis Phrygibus occupata, etiam *Phrygia* dicta est. d) *Τὰ Φρύγια ἔτετα λύνει*
 p. 473. d. *δυστάκιστα, ἀπὸ πλεονεξίας ἀλλήλων, Phrygia & Lydiæ partes,*
 d) Ib. l. 13. *inter se concurrentes, discerni nequeunt.* Unde e) *Poetae, maxime*
 p. 628. d. *Tragici, & Troas, & Mysos, & Lydos appellant Phrygas.*
 e) Ib. l. 14. *Fuit autem vetustissimum Lydorum regnum. Quamdiu im-*
 p. 665. c. *perârunt Atyadæ, non liquet. Paulò ante bellum Trojanum trans-*

f) Herodot. *latum est regnum illud ad Heracidas.* f) *Lydi, qui antea Mæones*
 l. 1. c. 7. *dicti sunt, nomen habuerunt à Lydo Atyis filio, cujus posteri regnâ-*
runt. Heracidarum primus fuit Argon, Alcæi filius, Herculis ne-
pos ex Jardanâ ancillâ. Hi ab Atyadis educati, ex oraculo regnum
adepti sunt; idque per 505 annos tenuerunt, filio succedente patri
per 22 generationes, usque ad Candaulem Myrsi filium, quem Græci
Myrsilum vocant.

g) Chron. nu. *Horum regum quatuor posteriores ab Eusebio g) recitantur:*
 1239. & deinceps. *XVIII priores ab illo omissi sunt; quòd eorum tempora mensuram Primæ Olympiadis excederent: ita perierunt eorum nomina: De reliquis, ad Sec. XVIII.*

Post *Candaulem* regnârunt *Mermnadæ* annos 170, usque ad *Cræsum* captum, anno primo Olympiadis 58, qui est *Nabonassar*

200. Desiit itaque Candaules an. Nabon. 30, qui est Per. Jul. 3996. Deme annos 505 : habes annum Per. Jul. 3491, quo regnare cœperunt Heraclidæ. Expeditio in Trojam facta est anno 3496.

a) *Lydi ajunt Asiam appellatam ab Asio, filio Cotylis, filii Manei; à quo Sardibus tribum quandam Asiadem vocatam esse.* b) *Sardes autem Lydorum regia, rebus Trojanis recentior.*

a) Herodot.

l. 4. c. 45.

b) Strab. l. 13.

p. 625. d.

Orestes, Teucer, alii.

Horum meminit Marmor : sed & aliorum fortunæ memoratu dignæ sunt. *Menestheus* Athenarum rex, in Græciam rediens, diem obiit in Melo insulâ.

Agamemnon, domum reversus,

c) *Conjugis infandæ prima intra limina dextrâ Oppetiit* ———

c) Virgil. *Æn.*

l. II.

Orestes, paternæ necis ultor, Clytemnestram matrem, Ægisthum adulterum Thyestæ filium, eorumque filiam (Helenam, à d) Ptolemæo Hephæstionis dictam) trucidavit. e) *Tertio post Trojam captam anno, f) Judicium in Areopago constitutum est Oresti de cæde matris : & extat ibi Ara Ἀθωᾶς Ἀρείας Minervæ Martiæ, quam Orestes jam absolutus dedicavit.* Minerva, calculo suo æqualibus Areopagitarum suffragiis adjecto, Orestem absolvisse dicitur. Ipsa, apud *Æschylum,*

d) Photii Bibl.

cod. 190.

p. 479. d.

e) Marmor.

f) Pausan.

Att. p. 52.

g) *Ψῆφον δ' Ὀρέστη τιω' δ' ἐγὼ προσθήσομαι,*
Ego Oresti suffragium adjiciam.

g) Eumenid.

vers. 743.

Mox, *Νικά δ' Ὀρέστης, καὶν ἰσοψηφῶν κερθῇ,*
Vincit Orestes, si quidem suffragia judicata sint equalia.

749.

Hesychius *Ἰσαί ψῆφοι. Ἀπολύον* οἱ διωκόμενοι ἐν ταῖς δικαστηρίοις ἴσων ἡγομένων ψήφων, *Pari judicium sententiâ, sive ἰσοψηφία, reus absolvitur.* Neque tantum judicatus est Orestes, sed apud Træzenios etiam expiatus. Ibi ostendebatur h) *Orestis σκηνή tentorium : prius enim quàm à materno sanguine expiaretur, nemo Træzeniorum illum tecto recipere voluit.* Expiarunt illum Træzeniorum IX viri. Defossis piaculis, enata est i) *laurus, quæ adhuc*

h) Pausan. *Corinth.*

l. 2. p. 144

i) supr. p. 165.

a) Vell. Pater. *viret, non longè à loco tentorii : inter alia februorum genera adhibebatur Aqua ex Hippocrene. Orestis a) factum à diis comprobatum, spatio vitæ & felicitate imperii, apparuit.*

b) Marm. *b) Septimo post excidium Trojæ anno, Teucer, Telamonis filius, Salamine insulâ à patre prohibitus, in Cyprum navigans, urbem patriæ cognominem Salamina condidit.*

c) Horat. l. 1. r.
Od. 7.

*c) Promisit Apollo,
Ambiguam tellure novâ Salamina futuram.*

Apud Virgilium, licentiâ plus quàm poeticâ,

d) Æneid. l. 1.

*Dido ait — d) Teucrum memini Sidona venire
Finibus expulsum patriis, nova regna petentem
Auxilio Beli : Genitor tum Belus opimam
Vastabat Cyprum, & victor ditione tenebat.*

e) Pausan. l. 2.
p. 138.

Teucer & Æneas vixerunt seculis aliquot ante Didonem. e) Teucridarum regum successio duravit in Cypro usque ad Euagoram; cuius encomium ab Isocrate scriptum est, qui eadem ætate vixit.

f) Ibid. l. 8.

p. 461.

g) Strab. l. 14.

p. 683.

h) Ib. l. 16.

p. 755.

i) Tacit.

Ann. 3. p. 98. b

k) Herod. l. 7.

c. 91.

l) Strab. l. 3.

p. 150. a.

f) Agapenor etiam Arcadum dux, everso Ilio, in Cyprum delatus Paphum urbem Venerisque templum condidit. Urbs illa g) 60 stadiis distat à veteri Papho, quam h) Cinyras rex Bybli olim extruxerat. In Cypro tria delubra habuerunt jus Asyli : i) quorum vetustissimum Paphiæ Veneri auctor Aerias; post filius ejus Amathus, Veneri Amathusiæ; & Jovi Salaminio, Teucer (Telamonis patris irâ profugus) posuerunt.

In continente proximâ, k) Pamphylii originem habuerunt ab iis qui cum Amphilocho & Calchante à Trojâ disjecti sunt.

Sanè Græcorum l) Victoria fuit Cadmeia, ut ajunt : Perditis eorum rebus domesticis, & singulis exiguâ præda potitis, evenit ut non tantum Trojani qui patriæ excidio superessent latrociniis se darent, sed etiam Græci : illi, quod eorum res esset eversa; hi, quod existimarent

ἄλλοτε τοι ὄνεον τε μὲν, κενεόν τε νέεσθαι.

*Celebrantur igitur peregrinationes cum Æneæ, ac Antenoris & Hene-
torum : tum Diomedis, Menelai, Ulyssis, aliorumq.*

*Homerus Ulyssis, Virgilius Æneæ errores cecinit. Hic, Italiam
appulsi, Latii regnum obtinuit : Æneadarum successio duravit
annos*

annos 424 ; quam diligentissimè tradidit *Dionysius Halicarnas-*
senfis.

Pyrrhus Achillis filius, a) *omisso in Thessaliam reditu*, ad Ephy- a) *Pausanias*
ram *Epiri* urbem confedit , istius regni author. Ceteros præ- Att. p. 19.
tereo.

Dio Chrysostomus ad *IlIenses* b) peroravit. *ὅτι τὸ Ἰλίου μὴ* b) *Orat. XL.*
αἰλῶνα, de Trojâ non captâ ; & *Homeri* fabulas ægrorum somniis
comparat ; in auditorum scilicet gratiam, non ex suo ipsius iudicio.
Alibi enim, c) *Ὅμηρος*, ait, *καὶ μέσος καὶ ὕστατος καὶ πρῶτος, παντὶ* c) *Περὶ ἀσκή-*
παιδὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γέροντι ποσῶν ἀπ' αὐτῶν διδῶν, ὅσον ἕκαστος *σας, p. 285. d.*
διδάσκει λαβεῖν, *Homerus* & *medius* & *ultimus* & *primus* ; omni puero &
viro & *seni* legendus ; tantum ex se præbens, quantum unusquisque ca-
pere potest.

Ad

SE C U L U M XIII.

Pastorum reditus.

M *Anetho*, apud *Josephum*, dicit d) *Amenophim* Regem, cuiusdam d) *c. Apion.*
Amenophis sacerdotis consilio, *Ægyptum* à leprosis & impuris ho- p. 1052.
minibus purgare voluisse ; illosque omnes, numero 80000, congregasse,
quos inter sacerdotes nonnullos ; illisq, urbem *Abarim*, à *Pastoribus* de-
sertam, præbuisse : illos verò rebellionem parantes *Osarsyphum* quendam p. 1053.
sacerdotem *Heliopolitanum* ducem sibi constituisse, qui leges eis posuit
consuetudinibus *Ægyptiorum* contrarias ; legatos etiam *Hierosolymam*
misisse, ad societatem belli vocantes *Pastores*, quos expulerat *Tethmosis* :
Pastores 200000 *Abarim* venisse : *Amenophim* cum exercitu 300000
militum obviam iisse ; sed, religione quadam perculsum, cum illis non
congressum fuisse, sed rediisse *Memphim*, atque inde cum comœatu in
Æthiopiam se contulisse : Regem enim *Æthiopia* per gratiam illi subje-
ctum fuisse. Interim *Pastores*, cum pollutis *Ægyptiis*, non tantum in
urbes & vicos, sed etiam in Deos & sacerdotes *Ægyptios* crudeliter
grassatos fuisse ; & legislatorem *Osarsyphum* nomen mutasse, & *Mosem*
vocatum fuisse. Tandem vero, post annos XIII, *Amenophim* *Ramses*q,
filium cum validis exercitibus ex *Æthiopia* revertisse, & cum impuris
congressos, vicisse illos, & ad fines *Syria* persecutos esse.

a) p. 1054. b.
b) p. 1057. a.

Josephus ista fusiùs narrat; & a) multis verbis narrationem redarguit: Dein ex b) *Chæremone* (qui sub Augusto scripsit) quædam in eandem rem de *Amenophe rege*, de *Mosè & Leprosa plebe*, profert; quæ *Manethoni* non sunt prorsus consentanea. Josephus τὴν αἰμ-φοῖν ψευδολογίαν exagitat: non immeritò, cùm quæ de *Mosè* dicuntur, & de *Hierosolymis*, à veritate sint aliena. Quæ autem de *Pastorum Reditu in Ægyptum* à *Manethone* traduntur, fide quidem digna videntur.

c) sup. p. 314.

Usque ad hoc Seculum regnabat *Amenophis* hic, Thebanorum rex 45, qui in 18 *Africani* dynastiâ numeratur c) *oëtavus*. Eodem nomine appellantur ejusdém dynastiæ rex *tertius* atque *decimus septimus*; etiam *tertius* 19 dynastiæ. Ex homonymiâ istâ rerum confusio.

d) Sync. p. 72.
& 151.

Africanus (eumque secuti *Eusebius* & *Syncellus*) *Amenophim* hunc, de quo agimus, d) *Memnonem* & *Lapidem Loquentem* fuisse ajunt. Id autem ad posteriorem in 19 dynastiâ *Amenophim* pertinere suo loco constabit.

Josephus è contrario ad postremum illum *Amenophim* refert *Pastorum reditum* in Ægyptum; qui quidem hujus *Amenophis*, qui *Tuthmosi* successit, ætati rectiùs competit. Nam si quis res Ægypti florentissimas sub posteriore illo *Amenophe* perspiciat, eorum reditum istis temporibus nequaquam congruere judicabit.

e) sup. p. 138

f) c. Apion.
p. 1052. c.
g) sup. p. 138.

De chronologiâ Josephi fatis superque e) dictum est. Ille calculos à *Primo* 18 dynastiæ rege instituens, illos (ut turgeret numerus) ad *Amenophim ultimum* producit, ad hunc modum: f) *A Tethmosi ad Sethosim an. 393* (adjectis 60 g) *Sethoseos* annis;) *regnavit Sethosis an. 59, & Rampses 66*. Ita, *Sethoseos* annis dupliciter numeratis, conficitur numerus annorum 518. Hinc Josephus, ut *Manethonem*, ex semetipso *contraria scribere* argueret, duas ejus malè consonas sententias profert: Alteram, quâ *Pastores*, id est, *Israelitas*, à *Tethmosè* ejectos; Alteram, quâ dicat illos, *post annos 518*, ab *Amenophe*, unà cum leprosa Ægyptiorum multitudine, pulsos esse. Sententia prior de *Pastoribus Ebraeis* non est *Manethonis*, sed ipsius Josephi; quod satis h) probatum est. Posterior, forsan *Manethonis*; in, quâ tamen refellendâ, Josephus non tam *Manethonem*, quàm seipsum coarguit.

h) sup. p. 103.

Amenophis hic a) ἐπεθύμησε τὰς θεὰς ἰδεῖν, concupivit videre De-
os. Quid hoc sit b) non facile intelligit Iosephus. De θεοφιλίᾳ au-
tem c) antea dictum est. *Amenophi* desiderium illud incussit exem-
plum *Ori* regis.

a) Ioseph. c.
Ap. p. 1052.
b) Ib. p. 1054.
c) supr. p. 52.

Or iste Eusebio *Pastor* habetur. Nam sub *Acherre*, inquit,
d) In Ægypto regnavit *Telegonus* *Oris* *Pastoris* filius. Et paulò post,
e) *Epaphus* filius *Ionis* f) (Ἰῶνς τὸ δούτερος) *Memphim* condidit, quum
in Ægypto regnaret. Ex Græcorum quidem mythologiâ Reges isti
ortum habent. Antea dixerat, g) *Io* *Jasi* filie *Jupiter* mixtus est: quâ
in bovem versâ, *Bosphorus* appellatus est; & in Ægyptum profecta, *Isis*
nuncupata; quæ nupta postea *Telegono* *Epaphum* genuit. *Telegonus*
ille *Apollodoro* est filius *Protei*, qui etiam in Ægypto regnâsse dici-
tur. Horum regum cognati forsan h) ποιμένες ἑλλώες *Afri-*
cani.

d) Num. 518.
e) Num. 525.
f) Syncell.
p. 152. c.
g) Num. 481.
h) supr. p. 251.

Nos autem eorum hîc meminimus, ne quis forsan illos (sub
Pastorum nomine) *Memphi* regnâsse somniaret, cum *Amenophis* alii-
que imperarent *Thebis*. Est enim plûs quam verisimile totam
Ægyptum hisce temporibus in Monarchiam coaluisse.

Æthiopum migratio.

SUB hoc *Amenophe*, i) Æthiopes, ab Indo flumine consurgentes, juxta
Ægyptum confederunt. Idem Syncellus, k) Αἰθίοπες ἀπὸ Ἰνδοῦ
ποταμοῦ ἀναστάντες πρὸς τῇ Αἰγύπτῳ ὤκησιν. Ad eorum ducem
id fortasse pertinet, quod de *Amenophe* in Æthiopiam fugiente jam
dixit *Manetho*: l) Χάριτι ὡς αὐτῷ ὑποχείριος ὁ τῶν Αἰθίοπων βασι-
λεὺς, Ex gratiâ rex Æthiopum ei subiectus erat. Habemus itaque
ad Orientem Æthiopas; ad Meridiem Indos. Homero, Æthiopes
duplices:

i) Euf. n. 402.
k) p. 151. c.
l) Jos. c. Ap.
p. 1053. e.

m) Οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι ἑσπέριοι, οἱ δὲ ἀνιόντες
Hi, qua *Sol* cadit; & qua nascitur, illi.

m) Strab. l. 2.
p. 103. b.

Οἱ μὲν γὰρ ἐν τῇ Ἀσίᾳ εἰσιν, οἱ δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ, ἔδὲν Νεφεροῦτες
ἀλλήλων, Qui in *Asia* sunt, & qui in *Africa*, à se invicem nihil dif-
ferunt.

In exercitu *Xerxis* duæ lustrantur Æthiopum gentes: Altera
est n) Αἰθίοπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου οἰκημένων, Æthiopum qui super
Ægy-

n) Herodot.
l. 7. c. 70.

Ægyptum habitant : οἱ ἢ ἀπ' ἡλίσ ἀνατολέων Αἰθίοπες (διζοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο) περσεύοντο τῆσι Ἰνδοῖσι, ἀλλ' ἀσόντες εἰς μὲν ἔδεν τοῖσι ἐτέροις, Φωνίῃ ἢ καὶ τρίχωμα μὲνον. Οἱ μὲν γὰρ ἀπ' ἡλίσ Αἰθίοπες ἰθύτριχες εἰσι· οἱ ἢ ἐκ τ' Λιβύης, ἐλότατον τρίχωμα ἔχον πάντων ἀνθρώπων· ἔτι ἢ οἱ ἐκ τ' Ἀσίας Αἰθίοπες τὰ μὲν κλέω κατὰ τὴν Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο, *Æthiopes autem qui sunt ab ortu Solis* (nam bifariam militabant) cum Indis censebantur, à cæteris specie non admodum differentes, nisi voce duntaxat & capillaturâ. *Æthiopes enim qui ab ortu Solis sunt, crines rectos habent* : qui verò ex Libya, sunt omnium hominum crispissimi. *Æthiopes hi qui ex Asia erant pleraque instar Indorum armagestabant.* *Æthiopum itaque alij ex Africâ, alij ex Asiâ* : hi, illis longè vetustiores.

a) Philostrat.
l. 3. c. 6.

Nulla fuit adhuc *Æthiopia* ultra *Ægyptum*, quum *Æthiopes*, *Indiæ* populus, expeditionem hanc susceperunt. Iarchas Indus Apollonio Tyaneo, a) Ἦν τίνυν, ἐφηγερόν, ὅτ' Αἰθίοπες μὲν ὡκον ἐνταῦθα, γὰρ Ἰνδικόν· Αἰθιοπία δ' ἔπω λῶ, ἀλλ' ὑπὲρ Μερῶν τε καὶ κατὰ δόξαν ὡρετο Αἴγυπτον. Quondam, inquit, fuit tempus, quando *Æthiopes* hæc loca incoluerunt, *Gens Indica* : nondum autem erat *Æthiopia*; sed *Ægyptus* terminabatur super Meroën & Catadupas, & tam fontes Nili quàm ostia continebat. Dicit etiam illos, ob Gangis regis sui cædem, ab aliis Indis impuros habitos, tandem portentis patriâ ejectos fuisse.

b) L. 6. c. 1.

c. 4.

c) L. 6. c. 6.

p. 277.

Horum sapientes Γυμνοί, vel *Gymnosophistæ*, dicti sunt. b) Apollonius, ultra *Sycaminon*, sive *Ægypti* *Æthiopiae*que terminum, profectus, ἐς τὸ τῶν Γυμνῶν Φεργησιμον venit; qui minùs sapientes sunt quàm *Indi*, magis quàm *Ægyptii* : quos ita allocutus est. c) Τὰ Ἰνδῶν ἐπηνέετε, Ἰνδοὶ τὸ δεχάιον πάλαι ὄντες· ἐπεὶ δ' αἰδοῖ τὸ λόγος, δι' ὃν ἐκ μύθων τ' γῆς ἀφίκεσθε δευρο, ἐτεροι μᾶλλον ἐβλέπετε δοκεῖν ἢ Αἰθίοπες οἱ ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν ἤκοντες· πάντα ὑμῖν ἐς τὸ ἐδράπο. ὅθεν ἐγυμνώθητε μὲν σκευῆς, ὅπως ἐκείθεν, ὡς περ σωμαποδυόμενοι τὸ Αἰθίοπες εἶναι· θεὰς ἢ θεραπείαν ἐψηφίσασθε τὸν Αἰγύπτιον μᾶλλον ἢ τὸν ὑμέτερον τρόπον, &c. Sapientiam *Indorum* laudatis, cum ipsi quondam essetis *Indi* : sed pudore rumoris, quod portentis terrâ illâ pulsî venistis huc, aliud quidvis videri velitis quàm *Æthiopes* qui ab *Indis* venerunt : omnia ad idem à vobis facta sunt : itaque habitum exuistis, quasi simul assumpturi esse vos *Æthiopes*, non a. *Indos* : Deos etiam colere ritu *Ægyptio* potius quàm vestro instituitis,

στis, &c. Paulò pòst Nilus adolescens Ægyptius Apollonio, a) σφ. 8. p. 287. Φώτατοι μὲν (inquit) ἀνθρώπων Ἰνδοὶ, ἀποικαὶ ἢ Ἰνδῶν Αἰθιοπεῖς, πατρῴζουσι ἢ ἔτοι τὴν σοφίαν, *Indi hominum sapientissimi : Indorum autem coloni Æthiopes paternam retinent sapientiam.*

Æthiopes igitur Meridionales origine fuerunt *Indi* : neque mirum est, veteres ad Meridiem *Indos* collocare. Virgilius de *Nilo*;

b) — *Diversa ruens septem discurrit in ora
Usque coloratis amnis devexus ab Indis.*

c) Procopius etiam scripsit, *Nilum ex Indiâ in Ægyptum fluere.* d) *India* (id est, Æthiopia) *Anastasio Principi Elephantem duosque Camelopardalos misit.* Alibi Poeta, & *Libyæ gentem e) Garamantas,* & *Indos* conjungit : Sunt autem illi his vicini. Herodotus f) *Boves* ὀπιθονόμους in *Garamantibus* ponit : Neque dissentit Ælianus ; g) *Λιβύων ἢ ἀργὰ ἢ γείνιωντων Ἰνδοῖς ὀπιθονόμων βοῶν ἀγέλας εἶναι τινὰς ἀκέρω,* *Audio, ait, in Libyâ Indis finitimâ esse armenta Boum retroversus pascentium.* Boves autem isti h) *obliquâ cervice pascuntur, quoniam pronis directâ in humum cornua efficiunt.*

Neque tantum loca Ægypto vicina, sed etiam Australiores ipsius Ægypti partes, sive Thebais, à migratione hâc nomen traxisse videntur. *Eustathius*, diversa Ægypti nomina recitans, *Vocatur, i)* *Ἰνδιόπια, ἀπὸ τῆς ἐκεί Αἰθιοπίας* ὥς ὃν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἰσορῶσι· καὶ μὲν καὶ Αἰτία, ἔκ τινος Ἰνδῆς Ἀετὸς καλεσμένῃ, *Æthiopia*, ab Æthiopibus qui ibi sunt ; quorum plerique Veterum meminere : etiam *Aetia*, à quodam Indo quem *Aetum* vocant.

A pud Eusebium paulò pòst occurrit alia ab Oriente expeditio. k) *Chaldaei contra Phœnices dimicant;* l) *Χαλδαῖοι καὶ Φοινίκων ἐσφράσαν.* Tempus autem hujus Expeditionis omnino incertum est.

Si Ægyptiorum canonem respicias, congruit anno quarto *Acen-* *ceris*; (Manethoni *Ἀκερχεῖς* vocatur : & foemina videtur; *Τῆς ἢ Ῥά-ῤωτης ἀδελφός*, *Ejus Rhatorkis frater successor erat.*) Nondum verò Ægyptiis res erat cum Syris.

Si *Affyrriorum* reges adhibeas, incidit in annum *XV Spareti*, juxta Eusebium. Scaliger (qui Syncellum potius sequitur) con-

a) Animad-
verl. p. 28.

b) Can. Isag.
l. 3. p. 314.

VI. 31030 (d)

c) Judic. 3. 8.

d) L. 5. c. 3.

e) supr. p. 75.

f) supr. p. 307.

g) I. Sã. 8. 5. 20.

h) Joseph. l. 6.

c. 4.

i) Deut. 17. 14.

Verl. 16.

jicit a) in annum ultimum Lamprais XXIII Assyriorum regis. Ut inde, inquit, colligi possit Assyriorum jugum à Chaldeis multo tempore ante initium Nabonassari excussum fuisse. Alibi dicit, b) Sub Panyâ XXIV Assyriorum rege Chaldei Phœnicibus bellum intulerunt; non facturi, si quidem Assyriorum imperio subjecti fuissent. Assyriorum jugum, non jamdudum excussum, sed nondum gentibus impositum erat. De Ctesianâ eorum serie posthac inquirendum.

Si ad Eusebianam Ebræorum chronologiam rem conferas; illa quidem Israelitarum Exitum ex Ægypto aliquantum antevertit. Veruntamen rationi satis consonum videri potest, Expeditionem hanc referre ad c) Cusanem Mesopotamiæ regem, qui post mortem Josuæ Israelitas oppressit. Josepho is d) Chusarthès rex Assyriorum dicitur. Expeditioni huic non dissimilis fuit vetustissima illa, quam e) Amraphel rex Babylonie aliique in Chanaanitas susceperunt.

Regnum Ebræorum.

DE Judicibus Ebræorum, & hujus Seculi f) Synchronismo, disseruimus. Cum jam judicasset Samuel annos 16, Israelitæ, regiminis incerti & ἀναρχίας pertæsi, voluerunt g) Regem sibi constitui, qui vindicaret eos ab hostibus. Existimabant enim h) ὅδ' ἐν ἁποπον εἶναι τῇ πλησιοχώρῳ βασιλευσσομένην τῷ αὐτῷ ἔχον αὐτῆς πολιτείαν, non esse absurdum illos habere eandem Regnandi formam quam finitimi.

De Jure Regio lex est Mosaica, ante annos 396 lata.

i) Cum ingressus fueris terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, & dixeris, Constituam super me Regem, sicut habent omnes per circuitum nationes: Eum constitues quem Dominus Deus elegerit de numero fratrum tuorum: non poteris alterius gentis hominem Regem facere, qui non sit frater tuus.

Cum fuerit constitutus, non multiplicabit sibi Equos; ne redire faciat populum in Ægyptum ad multos equos habendos: cum Dominus præceperit vobis, ut non amplius per eandem viam revertamini.

Non

Non habebit Uxores plurimas, quæ alliciant animum ejus. Vers. 17.
Neque argenti & auri immensa pondera.

Postquam autem sederit in solio regni sui, scribet sibi duplum Legis hujus è libro qui coram sacerdotibus Levitis: Et habebit secum, legetq; illud omnibus diebus vitæ suæ; ut discat timere Deum, & custodire Legem, & exequi statuta. Vers. 18, 19.

Nec elevetur cor ejus in superbiam super fratres suos, neque declinet in partem dexteram vel sinistram: ut longo tempore regnet ipse, & filii ejus, super Israel. Vers. 20.

Ebræi itaque regimini *Theocratico* adeò non erant obstricti, quin illis *Regem* expetere licitum esset. Jam verò *Samuelem*, Spiritu divino afflatum, & de eis optimè meritum, non sine ingratitude notâ destituunt. Lex autem illa non ad reges omnes, sed ad Primum tantummodo pertinere videtur. *Saul* quidem, à *Samuele unctus*, XII Tribuum sortilegio Rex factus est: illius regnum personale fuit. *David* etiam *unctus*, ejusque filius *Solomon*; neuter autem sortilegio *electus*. Exinde regnum fuit successorium. Primo Regi remedium id fuit contra invidiam: Prudenter cautum est, ne ex ambitu Tribuum bellum civile regnandi causâ nasceretur. Mos est in populo a) *æquissimus τὸ κληρωτὰς εἶναι τὰς δέξας.* a) Arist. Polit. l. 6. c. 11.

Lex vetat *multiplicare Equos, Mulieres, Argentum*. David nihilominus vim opum tantam congescit, ut, b) *post annos 1300,* b) Joseph. l. 8. sub fin. *ex illius monumento tria talentorum millia ab Hyrcano pontifice prolata sint.* *Solomonis* c) *Vasa omnia erant ex auro purissimo: non erat argentum, nec alicujus pretii putabatur in diebus Solomonis.* c) I. Reg. 10. 25. Præterea, d) *fuere ei uxores septingentæ, & concubinae trecentæ.* d) Ib. 1. 3. Ejus autem filius *Rehoboam octodecim tantum uxores habuit.* e) supr. p. 173. e) *Tot uxores Regi licitas esse ajunt Magistri.*

Porro f) *habebat Solomon quadraginta millia (aliàs, g) quatuor millia) stabulorum (sive loculos in stabulis) equorum ad currus suos; & duodecim millia equitum.* f) I. Reg. 4. 26. (g) II. Chron. 9. 25.) h) *Collegit currus & equites: & fuerunt ei mille & quadringenti currus; & equitum duodecim millia.* h) I. Reg. 10. 26. i) *Et educebantur Equi Solomoni ex Ægypto.* i) Vers. 28. Et negotiatores Regis (Ægypti) *collectionem (sive vectigal) vectigal accipie-*

capiebant pretio. Et ascendens ex Ægypto quadriga exhibat sexcentis argenti siclis; & equus, centum quinquagenis. Et sic omnes Hittæorum (sive Chananæorum) Reges, & Reges Syriæ per eorum manus educebant. Repetita vox *vectigal* indicat tributum gravissimum exactum siclorum 150 in singulos equos; sive 600, in singulas quadrigas. Sicli vulgares 150 sunt argenti libræ duæ cum unciiis quinque & semi. Siclus Ebræus *Sacer* est semuncia Romana: *Vulgaris*, dimidio minor, est quarta pars uncia. Ægyptus olim equis abundabat; quod in rebus Sesostriis mox videbimus. Postquam verò Rex ille (ad incolarum commoditatem) incilia plurima per regionem deduxerat; Ægyptus equis & curribus minùs pervia effecta est; & deferbuit paulatim Ægyptiorum vetus equos alendi studium; quod demum, sub exterorum Regum jugo, adeò evanuit, ut sit nulla, apud recentiores, ejus rei memoria.

a) Tit. Sane-
drim, c. 2.

b) 2. p. 19.
edit. Coch.
b) Ib. p. 168.

c) Ib. p. 169.

d) Supr. p. 157.

In *Mishnâ* statuitur, a) *Rex neque judicat, neque judicatur: non dicit testimonium, neque in ipsum dicitur.* Rab. Joseph (in *Gemara* Babyloniâ) b) *Traditio hæc non attinet nisi ad Reges Israel: at Reges familie David judicant & judicantur; sicut scriptum est (O domus David, judicate manè judicium.) At qui quomodo judicarent ipsi, nisi in jus vocari possent?* Quàm vana sit distinctio ista inter Reges Israel & Reges Juda; quàm malè competat effatum illud Talmudicum, alterutris Veterum Regum, satis liquet ex eodem *Gemara* loco. Historiolam enim recitat de *Jannæo Rege*, se judicio Synedrii imperiosè subtrahente. Subjicitur; c) *Tunc natum est decretum illud: Rex nec judicat, nec judicatur.* Alexander Jannæus successit fratri Aristobulo (qui Hasmonæorum primus diadema sumpsit;) decessit ante Christum natum an. 78. Illius temporibus, lex ista à d) *Pharisæis* lata est; quæ extra Scholas suas, nusquam invaluit. At hoc parum est: ex eorum disciplinâ, Rex etiam flagris obnoxius est. Inter *Culpas CCVII*, quæ flagra merentur, recensentur in ultimâ classe.

166. *Rex qui multiplicat mulieres.*

167. *Rex qui multiplicat equos.*

168. *Rex qui multiplicat aurum & argentum.*

Deliria ista Magistrorum, intra parietes suos superbientium, tam Exemplo destituuntur, quàm Ratione.

His

His tamen Auctoris fretus *Wil. Schickardus Tubingensis*, Cl. *Casaubonum* in scitiæ Ebraicæ insinuat; quod, contra Baronium, a) *Synedrium de Regibus judicasse* negasset, vel *de jure*, vel *de facto*. Ipse extra controversiæ aleam ponit, b) *Reges, ob transgressionem legis*, ordinario judicio potuisse conveniri, & ad verbera damnari. Quod, inquit, mihi primò legenti valde paradoxum videbatur, quia ex nostratium libellis, præjudicio longè alio fasciatus eram; sed ulterius inquirenti, consensu totius antiquitatis Ebrææ confirmatum fuit. Et paulò post, c) *Videtis Mosaicæ Legis rigorem*, quæ ne Regio quidem scepro se submitit. Putidula Rabbini cujuscpiam somnia, vocat *Legem Mosaicam*, & consensum totius antiquitatis. Ipse demum fateri cogitur, d) *Exempla se idonea nondum reperisse*; itaque, se *de jure loqui*, non *de facto*. Sed quod lepidissimum, *fustigationem Regiæ majestati*, citra infamiam, infligi placet. Nimirum ille sententiæ e) *Calvinianæ* cal- culum suum subicere gestiebat. Georgio Buchanano (ejusdem sectæ viro) f) *Populus est Rege præstantior & major; eandem potestatem habens in Regem, quam Rex in singulum. Rex major singulis, minor universis; & minor ad majorem in jus vocatur.* Seditiosæ hujusmodi hæreses, quàm sint perniciosæ, nos non ita pridem plus nimio experti sumus. Verùm nubila discussit Phœbus.

Magistri, ex (g) *Scribite vobis hoc Canticum*) præceptum affirmativum eliciunt, quo quilibet Israelitarum librum Legis sibi describere tenetur; quasi dictum esset, *Scribite Legem, in quâ est hoc Canticum* : neque enim Sectiones Legis frustillatim scribendæ sunt. Si parentes exemplar ipsi reliquerint, aliud tamen sibi exarare debet. Rex, ultra id quod privatus scripsit, aliud tenetur scribere, postquam sederit in solio regni. Sin verò mos iste ante Josiæ tempora obtinisset, Bono quidem Regi non opus fuisset, h) *Libro Legis in domo Domini reperto*, Legem denuo promulgasse.

Judæi, sub Romanis, qui, ex præpostero repetitæ libertatis studio, Zelotæ dicti sunt, Legis hujus verba (*Non poteris alterius gentis hominem Regem facere*) non de electione voluntaria tantum intelligebant, sed ad Reges etiam trahebant externos, quos jus belli ipsis imposuit; quibus parere hac lege prohibitum esse voluerunt. Zelus iste, ingens malorum fomes, tandem exitio fuit Reipublicæ Judæorum.

Saul Rex.

a) Act. Apost.
13. 21.

b) Num. 901.

c) I. Sam. 10. 1.

d) Ps. 105. 15.

e) I. Reg. 19. 15.

f) El. 45. 1, 4.

g) C. 4. v. 14.

h) I. Sam. 11.
ult.

i) Lib. 6. c. 6.
p. 178. e.

k) Exod. 30. 23

Israelitis Deus a) dedit *Judices*, usque ad Samuel Prophetam; illi exinde postulaverunt regem; & dedit illis Deus Saul, filium Cis, virum de tribu Benjamin ἐν τεσσαράκοντα, annos quadraginta. Neque alibi definiuntur hujus Regis anni. Eusebius autem b) Samuelem horum annorum participem facit.

Samuel tulit c) lenticulam olei, & effudit super caput Saulis, & deosculatus est eum, & ait, Ecce unxit te Dominus super hereditatem suam in Principem, & liberabis populum suum de manibus inimicorum ejus, qui in circuitu ejus sunt. Unctio hæc in Ramath; Sortitio deinceps in Masphâ.

Qui singulari Divinæ providentiæ beneficio ad eximiam dignitatem provectus erat, d) Unctus Ebraicè vocabatur, ut Abraham, & Isaac; & Sacerdos summus, est Sacerdos unctus. Præcipue verò Uncti nomine intelligebatur Libertatis vindex. Saul jam in regem unctus est, ut populum ab hostibus circumvicinis liberaret. Ita e) Azael rex Syriæ unctus est ab Eliâ: Et Deus f) Cyrum unctum suum vocat; quia illius operâ uti decreverat ad libertatem populi. Zerobabel & Josia, qui de Babylone populum reduxerunt, duo filii olei à g) Zachariâ appellantur.

Saul jam clanculùm inunctus est oleo communi, neque alio usus est Samuel, post decennium, in privatâ Davidis unctione. Post mensem, Ammonitis à Saule profligatis, conventus populi in h) Galgalis habitus & regnum Sauli renovatum est. LXX hic ἐχρίσε verunt, & i) Josephus, oleum sacrum adhibet: Πάλιν ὁ περὶ Φήτης χρίει Σαῦλον τῷ ἁγίῳ ἐλαίῳ, Rursum propheta Saulem unxit oleo sacro. Verùm neque in Ebræo, neque in vulgata est Unctionis vestigium.

Moses ex quatuor aromatum speciebus confecit k) Oleum unctionis, quo sacra supellex, & Sacerdotes illinebantur. Talmudici dicunt, unguentum hoc incorruptum durasse usque ad Josiam regem, & per annos circiter nongentos, tam Pontificibus, quam regibus Davidicis inaugurandis suffecisse. Reges autem Israelis Balsamo inungi ajunt,

Rhemenſes hodie majorem Ampullæ ſuæ vetuſtatem jactitant; à temporibus ſcilicet *Clodovæi* Chriſtiani, qui regnabat anno æræ Chriſtianæ 500: Utcunque *Henricus IV* rex Gallia oleo, non Rhe-
mis, ſed Turonibus petito, apud Carnutes, inunctus eſt; & *Philippus*
Cræſſus, an. 1109, in Aurelianenſi S. Sanſonis Eccleſiâ.

Apud Ebræos, ſicut in Proſelytiſmo a) unicus erat *Baptiſmus*,^{a) ſupr. 109.}
neque iterabatur in poſteris; ita proſapiæ Regiæ unica ſufficiebat
unctio: neque repetebatur, niſi factione ortâ, ut noſceretur Rex verus.

Sic unxerunt b) *Solomonem*, propter factionem Adoniæ: c) *Ioſum*,^{b) I. Reg. 1. 5.}
propter Athaliam; d) *Joachaium*, propter fratrem Jehojakim.^{c) II. Chron. 23. 11.}

e) *Saul erat filius unius anni in regnando, & regnabat annos du-*^{d) 36. 4.}
os; id eſt, Anno regni ſecundo, recrudit bellum cum Philiſtæis; qui e) I. Sam. 13. 1.
ad *Ebenezer* devicti, non invaſerant *Israelitas* f) in diebus *Samuelis*:^{f) ſupr. p. 307.}

Sed g) *fuit validum bellum cum Philiſtæis, omnibus diebus Saulis*. Tam^{g) I. Sam. 14. 52}
de Regni, quàm de Ætatis annis (*ſilius annorum*) intelligi poteſt.

h) *Saul, confirmato regno ſuper Israel, pugnabat per circuitum,*^{h) Ib. 14. 47.}
adverſus omnes inimicos ejus; contra Moabitas & Ammonitas, Edomi-
tas; & Reges Sobæ. (Syriæ i) *Sophenæ*) & quocunque ſe verterat, ſu-^{i) Plin. 5. 12,}
perabat: & percuffit Amalekitas, & eruit Israel de manu vaſtatorum,^{6. 9.}

ejus. Præterea* In diebus Saulis, Reubenitæ, cum Tranſamnanis,^{* I. Chron. 5.}
præliati ſunt contra Agarænos, & interfecerunt illos, habitaveruntque^{10, 18. 9. 11. (b)}
in tabernaculis eorum, ultra *Galaaditidem*, verſus Orientem. k) *Uſ-*^{k) Ib. c. 5. v. 22,}
que ad deportationem ſuam per Teglatphulaſarum regem Aſſyriorum.^{26.}

Tempora horum bellorum non dicuntur. Bellum contra *Amaleki-*
tas geſtum eſt, paulò antequam l) *David à Samuele inauguratus eſt;*^{l) II. Sam. 16.}
quod anno regni Saulis decimo competit. Ab eo enim tempore,^{13.}

cenſetur m) *David filius XXX. annorum*, cum ſuccederet Sauli. Ne-^{m) II. Sã. 5. 4.}
que eſt Hiſtoriæ ſatis congruum, Davidem iſto Saulis anno fuiſſe
natum. Feruntur hujus Regis & Virtutes, & Vitia, & in utriſque
Inconſtantia.

Nervomanteia.

SAUL Pythoniſſam conſuluit, quæ ſpectrum Samuelis evocavit. I. Sam. 28. 14.

Justinus Martyr n) *Animas manere ſuperſtites, eo demonſtrat,*^{n) Dialog. in Typhone,}
quòd & Samuelis animam ventriloqua Pythoniſſa, ita ut Saul petierat,^{p. 333. a.}
evocavit. Tertullianus contrà, *Absit*, o) inquit, ut animam cujuſli-

c) De Animâ,
bet c. 57, p. 356. a.

bet Sancti, nedum Propheta, à Dæmonio credamus extractam. De hac re variè disputant tum Veteres, tum Recentiores. Quidam (ex Ecclesiastici c. 46. ult.) dicunt, Animam Samuelis, verè ex inferis excitatam, Sauli apparuisse: a) Non autem arte Magicâ, sed Divinâ virtute suscitata fuisse. Quidni? Sanè mos consulendi Mortuos erat, apud Gentes, vetustissimus: quod ex eo satis constat, quòd inter alias Magiæ species, ab ipso Mose vetetur. b) Non inveniatur in te, qui Ariolos sciscitetur, & observet somnia, atque Auguria; nec sit Maleficus, nec Incantator, nec qui Pythones consulat, nec Divinos, aut quærat à MORTUIS veritatem.

Ars ista ab Oriente in Græciam transit. c) Apud Thesprotos, juxta Acherontem flumen, erat Νεκρομαντήιον, mortuorum oraculum. Periander rex Corinthi, eò sciscitatum misit de hospitis deposito; Melissa, ejus uxor, apparens, negavit se indicaturam, quia ipsa nuda esset & algeret: Vestes enim, cum quibus sepulta esset, sibi nihil prodesse, utpote non crematas. Periander, mulieres Corinthias convocans, earum vestes ad foveam comportatas, Melissam precando, cremavit; tunc remissis nunciis, τὸ εἶδωλον τὸ Μελίωςης exposuit, ubinam depositum collocasset. Post annos 100 ab obitu Periandri, Æschylus d) Darii Regis εἶδωλον producit in Scenam. LXX. Pythonissam vertunt Ἐγλας ἑμυθον, Ventriloquam. Vox ea Delphorum Pythias propriè spectat.

David Rex.

SUBLATO Saule, Isbeseb filius erat quadraginta annorum, five anni quadragesimi; id est, quadragesimo Saulis anno successit patri. Abner, Princeps Militiæ, illum Mahanaim traduxit; neque præfuit ille omni Israël. David enim (ante annos XXX à Samuele unctus) à tribulibus suis ad Hebronem Rex factus est. Post septem annos & sex menses interfecto illo; hic Tribuum omnium compos erat. Schismatis hujus (quod e) ex filiorum Josephi, Judæque æmulatione ortum habuit) indicium antehac fecerat. f) I. Sam. 11. 8 lustratus f) divisim Saulis exercitus; & non ita multò post, ing) II Sam. 20. 1 de exorta est g) Sheba seditio; tandem irreparabilis fuit regni scissura.

Rex hic *arcem Sionis*, in Hierosolymis, expugnavit (quam *Jeboſai* supra annos 400, à tempore τ κληρονομίας, tenuerant) & sedem regni constituit. Palatium extruxit, aliquot ante obitum annis, auxilio fretus a) *Hiromi Regis Tyri*. Templum Deo strue- a) Ibid. 5. 11. re proposuit, sed filio ædificandum reliquit.

Fuit David ingeniosus, & clemens; bellum b) feliciter gesſit b) Ib. 8. 12. cum *Philistæis*, *Idumæis*, *Amalekitis*, *Moabitis*, *Ammonitis*, & *Syris*.

c) Hujus Regis filiiq; temporibus, regnum usq; ad *Euphratem* ex- c) sup. p. 233. tendi diximus. Regnavit annos quadraginta.

Reges Syriae.

APUD d) Josephum, legitur præclarum de Regibus Syriae frag- d) Antiq. l. 7. mentum ex *Nicolai Damasceni Historiarum libro quarto*. c. 6.

Μετὰ τὴν ταῦτα πολλῶ χρόνῳ τῶν ἐγχωρίων τις Ἀδαδ ὄνομα, πλείον ἰσχύσας, Δαμασκὸν τε καὶ τῆς ἄλλης Συρίας, ἔξω Φοινίκης, ἐβασίλευσε.

Longo post tempore, indigenarum quidam, nomine *Adadus*, cæteris potentior, *Damasci* & reliqua Syriae, præter *Phœnicem*, regnum obtinuit.

Πόλεμον οὖν ἐξενέγκας πρὸς Δαβίδην βασιλέα τῆς Ἰσδαίας, καὶ πολλὰς μάχας κερθεὶς, ὑστὶν τῇ ὥρᾳ τὸν Εὐφράτην, ἐν ᾗ ἡττάτο, ἄριστον ἔδοξεν εἶναι βασιλέων ῥώμῃ καὶ ἀνδρείᾳ.

Hic bello inter eum & *Davidem* *Judæorum* regem exorto, crebris præliis cum eo conflictatus, in postremo, quo apud *Euphratem* victus est, se regem virium & animi robore præstantissimum declaravit.

Τελούτησαντ οὖν ἐκεῖνος, ἀπόγονοι ᾧ δέκα γενεαὶ ἐβασίλευον, ἐκάστος ὥρα τὸ πατρὸς ἅμα τῇ δαχῇ καὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἐνδεχομένου, ὡς περ οἱ Πτολεμαῖοι ἐν Αἰγύπτῳ.

Illo defuncto, posterij ejus ad decimam usque generationem regnum obtinuerunt; quisque à patre suo nomen cum imperio accipiens, quemadmodum apud *Ægyptios* *Ptolemæi*. Postea.

Μέγιστον ὅ πάντων διωγηθεὶς ὁ τρίτος ἀναμαχέσας βαλόντων τὴν τῶν περὶ πόλιν ἡτταν, ἐργασάμενος ᾧ Ἰσδαίας ἐπέστησε τὴν νῦν Σαμαρείην καλεσμένην.

Ex his potentissimus, ordine tertius, instaurato bello abolere volens ignominiam a vi temporibus acceptam, expeditione contra *Judæos* factâ, *Samariam* vastavit.

a) Macrobo.
Saturn. l. I.
c. 23.

b) Præpar.
Evang. l. I.
p. 38. c.

c) II. Sam. 8.
3, 5.

d) I Chron. 18
3, 5.

e) Antiq. l. 7.
c. 5.

f) Antiq. l. 7.
c. 6.

g) II Sam. 8. 9

h) sup. p. 233

i) I Reg. II. 23

k) Ib. 15. 18.

l) II Reg. 8. 15

Adad itaque nomen Regibus Syriæ commune fuit; à Sole mutuatum: ut sunt cœlestes plerique Orientalium regum tituli. a) *Assyrii Deo Soli* (quem summum maximumque venerantur) *Adad* nomen dederunt. Ejus nominis interpretatio significat *Unus*. Philo Byblius (ex Phœnicicâ Sanchuniathonis Theologiâ) apud b) Eusebium; Ἀδωδὸς βασιλεὺς θεῶν, *Adodus rex Deorum*.

Rex autem hic *Damasci* & reliquæ Syriæ (à Davide ad Euphratem victus) idem est, qui in S. literis cognominatus est *Adadezer*, filius *Rehobi*, rex Syriæ *Zobæ*, qui etiam *Damascum* sub ditione tenuit. Illius enim copiæ à Davide fusæ sunt, tam quæ ad c) *Euphratem*, quàm quæ è provinciâ d) *Damascenâ* auxilio tardè venerunt. e) Josephus vocat hunc Ἀδράζαργον, τὸν Ἀράξ μὲν ὕον, βασιλεὺς ἢ τῆς Σωφῆνης, *Adrazarum, Araxi filium*, Syriæ *Sophenæ* regem. Diversum ab eo facit f) *Adadum Damasci* & *Syrorum regem*, in auxilium *Adrazari* properantem, cujus meminit Nicolaus. Est autem irrita distinctio ista. Ante pugnam enim tam *Sophenæ*, quàm *Damasci* rex unus erat; post cladem, contigit Regni *Damasceni* initium.

Eodem quidem tempore, Syriæ rex alius, nomine g) *Toi* sive *Thou*, regnabat in *Hamath*, qui misit filium suum cum muneribus ad Regem David, ut saluaret eum; congratulans, quod *Adad-ezerem* debellasset; quippe hic illi hostis erat. Est autem h) *Hamath*, magna illa urbs ad *Orontem* posita, quam Macedones postea nuncuparunt *Antiochiam*.

Reges Damasci.

Profligato *Adad-ezeris* exercitu, i) *Rezon*, filius *Eliodæ*, à Domino suo *Adad-ezere* fugiebat; & congregatis hominibus, se turmæ principem efficiebat, cum quibus *Damascum* profectus, regnum ibi sibi posterisque constituit; Quod *Solomoni* postea, regibusque Israeliticis valde infestum fuit. Neque alius est k) *Hezion* ille, cujus filius *Tabremon*, nepos *Ben-adad*, rex Syriæ *Damascenæ*; cujus auxilium imploravit rex *Asa*, contra *Baasam*. Ut hinc sciamus, *Adadi* nomen tam *Damascenis* Regibus, quàm *Sophenis* fuisse commune. l) Post *Benadad*, *Damasci* regnavit l) *Hazael*. De his Regibus (ex Nicolao forsan)

Josephus Antiq. l. 9. c. 2. p. 306. f.

Μέχρι νῦν αὐτός τε ὁ Ἀδερ, ὁ Ἀζάηλ ὁ μετ' αὐτ' ἄρξας, ὡς θεοὶ πρῶνται, διὰ τὰς εὐεργεσίας καὶ τὰς ναῶν τὰς οἰκοδομίας οἷς ἐκόσμησαν τὴν τῶν Δαμασκίων πόλιν. Πομπῶσι δ' αὐτοὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἵππετε πρὸς τὰ βασιλείων, ὅς σεμνύνονται τὴν τέττων δερχαιότητά, ὅς εἰδότες ὅτι νεώτεροί εἰσι καὶ ὅς ἔχουσι αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς ἔτη χίλια καὶ ἑκατὸν.

Usque in præsens tam Ader, quam Hazaeleus successor, divinis honoribus coluntur, tum ob aliam beneficentiam, tum quia templis extructis urbem Damascenorum ornatiorem reddiderint. Quotidie in honorem horum regum pompas celebrant, & eorum antiquitatem jactant; nescientes, quod non sint admodum veteres, & nondum anni centum supra mille ab eorum etate intercesserint.

Adeo vetusta est Orientalium Regum Ἀποθέωσις. Numinibus istis cognatus fortasse Mars ille Edessenus, cujus meminit Julianus Augustus: a) Ἄρης, Ἀζίζος λεγόμενος ὡς τὸ οἰκνύτων a) Orat. 4. de τὴν Ἐδεσσαν Σύρων, Ἡλίας προπομπῶν, Mars, Azizus dictus à Sole, p. 288. Syris qui Edessam habitant, est Solis anteambulo. Et paulò ante, b) ἐ Phœnicum theologia, ait; Qui Edessam habitant (locum ab æterno Soli sacrum) Μόμιμον αὐτῶ καὶ Ἀζίζον συγκαταθεύουσιν, Momimum & Azizum Soli assessores faciunt: quod Iamblichus (Juliani præceptor) sic interpretatur; ut Momimus quidem sit Mercurius; Azizus autem Mars. Orientalia nomina non rarò variant.

Qui Ebræis Ben-Adad, Josepho, Ader, Ruffino, Adezer, Justiniano Ador vocatur; Hic Damascenos quosdam reges inconditè recitat. c) Post Damascum Azelus, mox Adores; & Abraham, d) Justin. Ep. 36 & Israel Reges fuere. Ex Nicolao, d) supr. p. 75. Abrahams memini- e) II Reg. 16. 9. mus. Huic regno finem posuit e) Teglatphulazer, rex Assyriorum, occiso Rezin, horum regum postremo. Hæc autem non sunt hujus seculi. Accerfunt nos innovationes Græcæ.

Melanthus Rex.

Athenis, post Erechthidas, regnabat Melanthus Messenius, An- dropompi filius, patriâ profugus. Athenienses certabant cum

- Bœotis de *Celœnis*, in confinio; convenit tandem inter eos, ut Duces duello rem transigerent. Bœotorum dux erat *Xanthius*, *Thebanus*; Atheniensium, rex decimus quintus, *Thymetes* a) *Notbus*, qui *Aphidanti* fratri majori, quem occiderat, successit; sed *μονομαχίαν* detrectans, abdicatur regno.
- b) *Frontin. Strateg. l. 2. c. 5* Substitutus est *Melanthus*; qui, b) *cum descendisset ad pugnam, ut primum cominus stetit. Iniquè, inquit, Xanthe, & contra pactum facis; adversus solum enim cum altero processisti; cumque admiratus ille, quisnam se comitaretur, respexisset, aversum uno ictu confecit.*
- c) *Polixen. Strateg. l. 1.* c) Athenienses τῷ στρατηγήματι τῆς ἀπάτης νικήσαντες, ἐπέθειον ἑορτὴν κατεστήσαντο, ἥν γε δὴ κληίζουσιν Ἀπατέρεια, *Deceptionis stratagemate vincentes, festum annuum instituerunt, quod vocant (Apaturia) festum deceptionis. Celebrata sunt Apaturia mense Pyanepsione* d) *per tres dies; prima dicebatur Δορπία, cœnæ dies, qua Tribules vesperi epulabantur: Secunda Ἀνάρρυσις, à sacrificando, quâ sacra faciebant Jovi τῷ Φερατείῳ, & Minervæ; Tertia, Κερειώτις, Puellaris; quòd tum pueros & puellas in Tribus adscriberent. In*
- e) *Herodot. l. 1. c. 147.* *Asiâ posthac, e) Iones Apaturia celebrabant omnes, præter Ephesios & Colophonios. Quo jure etiam* f) *Samii hoc festum agebant.*
- g) *Num. 890.* *Melanthi tempus incertum est: Nos Eusebii canonem sequuti sumus in quo* g) *initium ejus regni antevertit* h) *Heraclidarum,*
- h) *Num. 918.* *descensum in Peloponnesum. An satis rectè, dubito; quia Scriptores gravissimi Melanthum ab Heraclidis Messeniâ pulsum testantur.*
- i) *L. 8. p. 359. a* i) *Strabo: κατὰ τὴν τῆς Ἡρακλειδῶν κατάθοδον, ἣν τὸ τότε γνηθέντα μερσμον τῆς χώρας ἢ Μέλανθῳ βασιλεύς τῆς Μεσσηνίων, Subreditum Heraclidarum, & distributionem regionis, quæ tum facta est, Melanthus fuit rex Messeniorum. Alibi, k) Μετὰ τὴν τῆς Ἡρακλειδῶν κατάθοδον, ἣν τῆς χώρας μερσμον, &c. Post Heraclidarum reditum & terræ partitionem, accidit ut multi (suis sedibus pulsi ab iis, & Doriensibus cum iis venientibus) migrarent in Atticam; ὧν ἢ καὶ ὁ τῆς Μεσσηνίας βασιλεὺς Μέλανθῳ, Equibus fuit Melanthus rex Messeniae; qui cum singulari pugna vicisset Xanthum Bœotorum regem, ab Atheniensibus Rex ultro creatus est. Pausanias etiam dicit,*
- k) *Strab. l. 9. p. 392. d.*
- l) *L. 2. p. 117.* l) *Heraclidas Nestoris posteros ex Messenia expulisse; σὺν δὲ αὐτοῖς Μέλανθον τὸν Ἀνδρπομπῆ, & cum his Melanthum Andropompi filium,*

um, qui, exuto Thymate, regnum Athenis obtinuit. His accedit Conon, apud a) Photium, qui Melanthum ab Heraclidis Messeniâ, a) Narrat. 39. & Pylo expulsus refert, & ξένος, ex oraculo, Athenas venisse; & singulari certamine Oenoe (non Coelenas) Atheniensibus, sibi regnum acquisivisse.

Ex horum auctoritate, aut citius redierunt Heraclidæ, aut ferrius regnavit Melanthus.

Heraclidarum Reditus.

Euristheus à Peloponneso b) Herculis filios abegit; & contra eos b) supr. p. 302 profectus, in Atticâ occubuit: exinde Pelopida Peloponnesum obtinuerunt. Hyllus Herculis filius illos invasit, sed grassante peste remigravit; & Apollinem de reditu percontatus, c) respondit Deus, c) Apollodor. τὸ τρίτον καὶ πρὸν κατέρχεσθαι, Tertium fructum expe- l. 2. ctandum esse. Post triennium igitur congressuris in Isthmo copiis, d) Hyllus quemlibet hostium ad singulare certamen provocavit, eâ con- d) Herodot. ditione; si vinceret Hyllus, ut Heraclidæ in paterna reverterentur; sin l. 9. c. 26. victus esset, Heraclidæ retro cederent, neque intra annos 100 (alii e) e) Diod. Sic. 50, melius) in Peloponnesum redirent. Echemus Tegeatarum rex con- l. 4. ditionem accepit, & singulari pugna Hyllum interemit. Heraclidæ itaque regressi sunt Tetrapolim Doriensium, juxta montem Oetam, f) f) Strab. l. 9. cujus rex Ægimus (non Æpalius) regno ejectus, ab Hercule restitutus p. 427. c. fuerat; & beneficii memor, Hyllum adoptaverat, qui regnum suscepit, ejusque posteris. Atque hinc Heraclidæ reditum in Peloponnesum parabant. Cum Doriensibus enim in unum corpus coaluerunt. Unde g) Pindarus junctim celebrat ἀλκὰς Ἡρακλέους ἐκγόνας Αἰγί- g) Pyth. Od 5 μίς τε, strenuos Herculis posteros Ægimiid. Hic duos filios habuit, Dimanta, & Pamphylum: unde tres Φυλαὶ Doriensium; Δυμᾶνες, Πάμφυλοι h) Ἰλλεῖς. Ista ante bellum Trojanum gesta sunt. h) Stephan, in Cleodæus Hylli filius, Herculis nepos etiam irritò conatu Pelo- Δυμᾶν. ponnesum tentavit.

Aristomachus, Cleodæi filius, Hylli nepos, i) τὸ οἱ Ἰσομελής i) Pausan. μαντείας ἀμαρτῶν, δι' αὐτὸ καὶ καθόδ' εἰς Πελοπόννησον ἤμαρ- l. 2. p. 98. πιν, cum Oraculum sibi editum non rectè intelligeret, itidem à viâ Redi- tûs in Peloponnesum aberravit. Erat autem Oraculum ejusmodi.

a) Euf. Pr. l. 5.
c. 20.

a) Νίκτω σοὶ Φάινεσι θεοὶ δι' ὁδοῖο στενύχων,

Victoriam tibi ostendunt Dii per viam angustiarum humidarum.
Ille itaque per Isthmum Corinthiacum aggressus Peloponnesum, in pugna occubuit.

b) Apollodor.
l. 2.
c) Euf. ibid.

Aristomachus tres filios reliquit, *Temenum, Cresphontem, Aristodemum*; hi demum intellexerunt b) τρίτον καρπὸν, *tertium fructum*, & γῆς, ἀλλὰ γυνεάς, *non terra (sive triennium)* sed generationes tres significasse: & c) στενύχων, *non Isthmum Corinthiacum, sed fretum*, illud esse, inter Rhium & Antirrhium, quod Ætolos dirimit à Peloponneso. Illi igitur classem fabricati, in Ætolia (unde *Naupacti* nomen) & Rhium advecti, duce *Oxylo* τριόφθαλμος, Peloponnesum feliciter invaserunt.

d) Pausan.
Arcad.

Hinc novus rerum Peloponnesiacarum status. Solus *Arcadum* rex d) Cypselus, cum filiam Meropen Cresphonti uxorem dedisset, novâ affinitate tutus fuit. *Elis*, ejecto Elæo rege, *Oxylo* duci datur, à quo descendit Iphitus, qui Olympia instituit.

Pausan. l. 4.
p. 221.

Messene, pulsus Nestoris posteris, Alcmaëone & Pæonis filiis (qui Athenas migrantes, Alcmaeonidarum, & Pæonidarum genti nomen dederunt) & Melantho (cujus meminimus) *Cresphonti* sortitò obtigit; ab Æpyto illius filio reges Messeniorum postea Αἰπυτίδαι dicti sunt.

Tisamenus Orestis filius, Argis & Lacedæmone regnabat; quo expulso, *Lacedæmon Aristodemi* fors erat, qui geminos habuit, *Euristhenem*, & *Proclum*; unde duplex apud Spartanos fuit successio Regia, quæ annos ferme nongentos duravit.

e) Pausan. l. 2.

e) *Argos Temenos* cessit, cuius posteris Argivi τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας μόνον, *solum regni nomen* reliquerunt.

Circa idem tempus *Aletes*, unus ex Heraclidis (filius Hippotæ, jam exulantis; quod Carnum vatem Naupacti occiderat) regnum *Corinthe* occupavit, quod *Sisyphidae* hætenus tenuerant. Duravit Aletis successio ultra annos 300 usque ad *Prytaneis*, & *Cypseli* tyrannidem.

f) Ibid. Ach.

Qui Argos & Lacedæmonem antea incolebant, f) Ἀχαιοὶ (*Achivi*) vocabantur: illi jam ab Heraclidis ejecti, extra Peloponnesum non abiire, sed pulsus ex Ægialio *Jonibus* XII eorum urbes occuparunt,

runt, quæ dein *Achaia* dictæ sunt. *Jones* autem in domicili con-
fortium ab Atheniensibus recepti sunt.

Eratosthenes (quem Eusebius alii que sequuntur) numerat

a) *A Trojâ captâ ad Reditum Heracidarum, annos* — 80. a) Clem. Alex.

Inde ad migrationem Jonicam, annos — 60. Strom. l. i.

Marmor Arundelianum *Heracidarum* quidem non meminit, sed
migrationis Jonicæ tempus posuit. P. 336.

Epocha Marmorea.

A Φ' & Νη... Ως ωκισ... γ...

Ex quo Neleus inhabi-

Æra

... αλαηχαρ... σ... αν

tavit... Ephe-

Attica

ΕΦΕΛΟΝ, ΕΡΥΘΡΑΣ, ΚΛΑΖΟΜΕ-

sum, Erythras, Clazome-

Τ... ΙΩΝ... ΖΕΥΣ... ΚΩΛΟΦΩ-

nas... Colophonem, Myuntia...

ΝΑ... ΙΩΝ... ΣΑΜΟΝ...

Samum...

ΤΑ... ΙΩΝ... ΕΛΛΕΥΡ... ΔΙΙΙ

Panionia facta sunt, anni

ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΩ ΑΘΛΩΝ ΜΕΝΕΣΤΕ-

783. Regnante Athenis

ΩΣ ΤΡΗΣ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΗ... ΟΥΣ.

Menestheo, XIII ejus anno.

Si fuisset integrum Marmor, de Migrationis tempore nullus
esset dubitandi locus. Sed disparuit numeri pars prior, legitur in-
fine tantum... ΔΙΙΙ. Totus numerus videtur fuisse ΙΗΗΗΙΔ, ΔΔΔΙΙ,
sive DCCLXXXIII ut sint, ex quo Neleus Jones in Asiam duxerit us-
que ad Diognetum Archontem, anni 783. Is est annus Æræ Atticæ
536, annus à captâ Trojâ 163. Deme annos 26 (quos huic inter-
vallo interserit b) Marmor) manet annus à casu Trojæ 137. Era- b) supr. p. 328.
tosthenes putat annos 80 & 60, id est, 140. Differentia est trium
annorum. Rursus; Eratosthenes hinc ad primam Olympiadem,
numerat annos 267. Juxta Marmor, ab anno Attico 536 ad an-
num Atticum 807, quo contigit Prima Olympias, sunt anni 270.
Differentia itidem est trium annorum. Eratosthenis computus,
ex numeris rotundis confectus, minùs accuratus forsan habendus
est, quàm iste Marmoris; & triennii μεταχρονισμῷ peccare videtur,
non adhibitâ istorum 26 annorum ratione.

Hinc elucet *Reditus Heracidarum* tempus. Auctore Eratosthe-
ne, *Ηρακλειδῶν καὶ τοῦ* annis 60 prior erat quàm *Ἰωνικὴ Σποικία*.
Mi-

Migrârunt *Jones* anno Attico 536, demptis annis 60. *Heraclide* in Peloponnesum redierunt, anno Attico 476. Is annus est à Trojâ captâ 103. Detrahe annos 26 : habes annum à captâ Troja 77. Eratosthenes tres annos adjicit.

Neque dubium est, quin Eusebius, in ponendo *Melanthi* initio, 26 annorum *περὸν* *μετὰ* peccaverit. Ille *Heracidarum* expeditionem collocat (juxta Eratosthenem) anno 80 circiter post casum Trojæ; *Melanthi* autem initium anno 55. Cum verò *Melanthus* esset ab *Heraclidis* Messeniâ ejectus, ille quidem ante eorum *Reditum* Athenis regnare non potuit. Regnabant itaque *Erechthide* diutiùs, *Melanthus* seriùs, quàm statuit Eusebius : illis adjiciendi sunt anni 26, ut hic post adventum *Heracidarum* regnare incipiat, juxta calculos Eratosthenis. Secundum Marmoris chronologiam (de quâ disseruimus) alteri XXVI anni, insuper interferendi sunt in illud temporis spacium, quod ante *Reditum Heracidarum* excurrit ab excidio Trojæ.

Hæc quidem nobis in secundas veniunt cogitationes ; neque cum Canone nostro satis conveniunt. In componendo Canone, Eusebium, quousque licuit, sequuti sumus ; & recepta *regum Atheniensium* tempora retinuimus : *ὑπερβολικαίς* Marmoris annos in posteriora Intervalli tempora (quæ primam Olympiadem proximè præcedunt) distulimus ; secundum hanc verò dissertationem, anni isti ad priora Intervalli tempora potius referendi sunt. Sed cum incertus sit lacunæ locus, quam emendatio postulat ; sit satis monuisse.

Κάρνεια.

a) Apollodor.
l. 2. p. 124.
Eus. Præp. l. 5.
c. 20.

b) Pausan. l. 3.
p. 184.

c) Suidas, K.

DUM *Heraclide* in Ætolia expeditionem parabant, a) ἐφάνη αὐτοῖς μάντις γρημὸς λέγων καὶ ἐνθεάζων, *Carnus vates* ipsis apparuit, futura prædicens, & numine afflatus : hunc Magum esse, & in exercitûs perniciem à Peloponnesiis emissum existimârunt. *Hippotes* (Aletis pater) eum jaculo trajecit. b) Ob vatis cædem, pestis Doriensium exercitum invasit, & *Hippotes* exulatum profugit, καὶ Δοριεῶσιν δὲ τὸ τέτττον Ἀκαρνανὰ μάντιν κατέστηκεν ἰλάσκεσθαι, & ab eo tempore statuerunt Dorienses *Acarnanem* vatem sacris placandum esse. Hinc c) Κάρνεια, Ἀπόλλωνος ἑορτὴ ὡς δὲ Λακεδαιμονίοις, *Carnia*, festum Apolli-

Apollinis apud Lacedemonios: à festo Apollinem *Καρνέον* nuncupa-
bant. Religio, in expeditione orta, bellicas quasdam ceremonias
retinebat. *Demetrius Scephius*, a) dixit, *Carneorum festum apud La-* b) Athenæi
cedemonios μίμνησκα εἶναι στρατιωτικῆς ἀγωγῆς, imitamentum esse mi- Deipn. l. 4.
licaris discipline. Postea certamen Musicum huic festo introductum p. 141. *hic*
est. In catalogo *παρθονίων* cum Eusebianis edito, b) *Olympias XXVI* p. 347. *hic*
Καρνεία ἐπέθη πρῶτον ἐν Λακεδαιμόνι κιθαρωδῶν ἀγῶν. Et ex So- *l. 14. p. 635*
fimo c) *Athenæus*, ἐγώ γε ἡ θέσις τῶν *Καρνείων* καὶ τὴν πρὸς Ὀλυμπιά- *801. q. 100*
δα. Quod de *Githarædici* agonis constituti tempore intelligendum
est; ut & ex d) *Hellanico*, illud: *Τὰ Καρνεία* πρῶτον πάντων Τέσ- d) *Ibid.*
πανδε γινῆσθαι, *Terpander* omnium primus vicit in *Carniis*. Erat hic
peregrinus: Nam e) *Lacedemonii*, cum essent *literarum artiumque* e) *Eliau. Var.*
imperiti; quando opus erat, consulebant peregrinos. *Accersiverunt au-* *l. 12. c. 50.*
tem Terpandrum, &c. Illius meminit *Marmor*, anno *Attico* 381. *hic*

Eusebius, in *Sicyoniorum* laterculo, f) *Reges Sicyonii defecerunt*, f) *Num. 889.*
post quos Sacerdotes Carnii constituti sunt. Et *Syncellus*, g) *Μετὰ* g) *Sync. p. 79.*
τῆς βασιλείας κατεστάθησαν ἱερεῖς τῶν Καρνείων, *Post reges suffecti sunt*
Sacerdotes Carnii Apollinis. *Eusebius Castorem* auctorem laudat;
& *Sacerdotibus* istis (idem cum *Melantho*) initium attribuit anno
post *casum Trojæ* 55; ante *Heraclidarum Reditum*, 25.

Jamdudum totam *Sicyoniorum* regum seriem suspectam habeo:
h) *Primi* nimia vetustate peccant; *medii* auctoritate destituuntur; h) *supr. p. 150.*
qui agmen cogunt, *ἄρχοντες ἱερεῖς & Καρνεῖς* in dubium vocari me-
rentur. Quid enim ad *Sicyonios*, *ἱερατεία* *Doriensis*? Quid ad *Car-*
num, cultus divinus, dum is adhuc in vivis erat, & *Heraclidis* igno-
tus? Quid ad *Apollinem*, *Καρνεῖς* nomen; cum *Καρνεία* nondum es-
sent celebrata?

Codrus Rex.

NOtissima est *Codri* historia, qui se pro patria devovit. i) *Eu.* i) *Strab. l. 9.*
ανδρῶν ἡ Ἀττικῆς *ἡ δὲ τῆς Φυλάδας*, Cum *Attica* per exu- *P. 393. a.*
lum frequentiam, virorum copia floreret, *Heraclida* sibi metuentes, bel-
lum Atticæ intulerunt: eos maxime instigantibus *Corinthiis*, ob vicini-
tatem; & *Messenis*, eo quod *Codrus Melanthi* filius in *Atticâ* tunc re-
gnabat. *Codrus* autem, k) cum respondisset *Pythius* (*Quorum dux* k) *Vel. Patere;*
ab hoste esset occisus, eos futuros superiores) depositâ veste regia, pasto- *l. 1.*
ralem

ralem cultum induit ; immistusque castris hostium, de industria rixam
ciens, imprudenter interemptus est. Codrum cum morte aeterna gloria,
Athenienses sequuta victoria est. Quis cum non miretur, qui iis ar-
tibus Mortem quaesierit, quibus ab ignavis Vita quæri solet?

a) Ibid.

b) Strab. ib.

Pausan. l. i.

p. 73.

c) sup. p. 298.

a) Peloponnesii, digredientes finibus Atticis, Megaram (me-
diam Corintho Athenisque urbem) condidere; b) καὶ τὰς ἀνδρώπας
Δοριέας, ἀντὶ Ἴωνων, ἐποίησαν, & incolas, ex Ionibus, fecerant Do-
rienses: aboleverunt etiam (σηλῶ) cippum, qui Iones & Pelopon-
nesios distinguebat, quem c) Theseus pridem in Isthmo colloca-
verat, cum agrum Megaricum Attico adjunxisset. Adeo ut
de Megarensis deinceps dictum sit, ὅτι ἐν λόγῳ, ὅτι ἐν ἀ-
εθμῷ.

d) Herodot.

l. 5, c. 76.

Ab eo tempore d) Dorienſes in Atticam non sunt profecti,
usque ad Pisistratarum tyrannidem.

Ius Asyli.

e) Pausan. l. 7.

p. 447.

Atheniensibus, e) regnante Aphidante, datum est hoc Dodonæ
Iovis oraculum.

Ἐράζεο δὲ Ἀρείον τε πάγον βωμός τε θυώδεις
Εὐμενίδων, οἳ γὰρ Λακεδαιμονίης σ' ἱκετέουσιν
Δαρεί πεισομένης τὰς μὴ σὺ κτείνε σιδήρῳ,
Μὴ δ' ἱκέτας ἀδικεῖν. ἱκέται δ' ἱερῷ τε καὶ ἀγνοί.

Ara tibi Eumenidum fumans, & Curia Martis
Sint cordi. Huc bello domiti nam forte Lacones
Suppliciter tristes venient. Ne confice ferro,
Nec viola. Supplex sacer est, & crimine purus.

f) Ibid.

Oraculum prædixit, Lacedæmonios fore supplices; edixit,
supplices esse sacrosanctos. f) Hæc Græcis in memoriam venerunt,
cum Peloponnesii sub Codro Athenas adorti essent. Tunc quidem
reliquæ Peloponnesiorum copię, audita Codri morte (neque enim juxta
Oraculum Delphicum victorię spes ulla erat reliqua) ex Attica retro-
cesserunt. Quidam verò Lacedæmoniorum, qui intra mœnia ea nocte
delituerant, manè ubi se à suis destitutos, ab Atheniensibus impetitos
intelligerent, in Areopagum se receperunt, ad aras Dearum, quæ Σευκαί
ἄρ' ὀνομαζομένην

vocantur (five Eumenides) & tunc quidem Athenienses illis supplicibus impune discedendi veniam concesserunt.

Apud Græcos vix occurrit vetustius τῆς ἀσουλίας exemplum.

Lex Mosaica a) *urbes refugii constituit; sed ob Homicidas tantum* a) Num. 35. ex casu, aut errore. Æschylus, ad morem sui ævi, Danaï filias Ἰκέτιδας in scenam producit. Fuit in b) *Calauriā ἀσυλον Ποσειδῶν* b) Strab. l. 8. & ἱερόν, *Asylum Neptuni, qui insulam hanc à Latonā accepisse* 373. d. *dicitur, pro Delo.* Delii Apollinis fanum eā fuit religione, & eo Liv. l. 35. jure sanctum, quo sunt templa, quæ asyla Græci vocant. Harum religionum, horum privilegiorum origo non satis est perspecta. c) c) Ib. l. 36. *Samothracia etiam sacra erat, & augusti tota atque inviolati soli.* Sanè vetustissima fuit Samothracum religio. & supr. p. 126.

Post deductas in Asiam Græcorum colonias, plurima fuerunt Asyla, tam Deorum, quàm hominum auctoritate sancita. Vendicabant d) *Samii Junonis delubro vetustum Asyli jus, decreto Am-* d) Tacit. An- *phietyonum (queis præcipuum fuit rerum omnium judicium) qua tem-* nal. l. 4. p. 131. *pestate Græci, conditis per Asiam urbibus, orā maris potiebantur.* Neque dispar apud Coos antiquitas Æsculapii delubro. e) *Altiùs* e) Ib. l. 3. p. 89. *Ephesii memorabant, Liberum patrem, bello victorem, supplicibus Ama-* *zonum, quæ aram insederant, ignovisse: auctam hinc, concessu Hercu-* *lis cùm Lydia potiretur, caeremoniam templo.*

Hierocæsarienses Persicam apud se Dianam, Delubrum rege Cy- Ibid. *ro dicatum, memorabant; & (alios) qui non modò Templo, sed duo-* *bus millibus passuum eandem sanctitatem tribuerant.* Milesii, Apolli- *nem (Didymæum) Darii Regis; Sardiani, Dianam (Coloenen)* *Alexandri victoris donum referebant; Smyrnæi, oraculum Apollinis* *cujus imperio Stratoniciדי Veneri templum dicaverint; Tenii e-* *jusdem carmen referebant, quo sacrare Neptuni effigiem ademque* *jussi sunt.* Sed & f) *Seleucus rex Syriæ & Asiæ in Smyrnæorum* f) Marm. A- *gratiam sancivit, τὸ τὲ ἱερόν τῆς Στρατονίκιδος Ἀφροδίτης ἀ-* rund. II. p. 23. *συλον εἶναι, καὶ τὴν πόλιν ἱερόν καὶ ἀσυλον, non modò templum* *Veneris Stratoniciדי fore Asylum, sed & urbem Smyrnæorum sacram* *& inviolabilem.*

Hæc Regum, qui ante vim Romanam valuerunt, Decreta. g) g) Tacit. An- *Magnetes L. Scipionis, & L. Syllæ constitutis nitebantur, uti Diana Leu-* nal. l. 3. p. 98. *cophryenæ per fugium inviolabile foret.* Aphrodisienses & Stratoni- *censes (Dictatoris Cæsaris, & D. Augusti decreto) illi Veneris, hi Jovis*

(Chrysaori) & (Hecates, five) Trivia (in Laginis) religionem tu-
 ebantur. Sub Tiberio, in Asia a) crebrescebat Græcas per urbes licen-
 tia atque impunitas Asylæ statuendi. Complebantur templa pessimis
 servitiorum; eodem subsidio obæati adversum creditores; suspectique
 capitalium criminum receptabantur: nec ullum satis validum imperi-
 um erat coercendis seditionibus populi, flagitia hominum, ut caeremonias
 b) Ib. p. 99. Deum, protegentis. Itaque b) facta Senatus-consulta, quibus multo cum
 honore, modus tamen præscribebatur; Nec satis consideratè Suetoni-
 c) Tiber. c. 37. us, de Tiberio, c) Abolevit & jus moremque Asylorum, quæ usquam
 erant.

Renascente dein Asylorum licentiâ, Græcæ per Asiam urbes,
 sub Imp. Antonino, in iudicium iterum vocatæ sunt; & inter alias,
 d) Philost. d) ἡ δὲ τὴν ἐν τῇ Σμύρνῃ ναῶν, καὶ τὴν ἐπὶ αὐτοῖς δυνάμειν, de Smyr-
 naeorum fanis & eorum iuribus disceptatum est. Ambitiosa quidem
 fuit Provincialium superstitio; non tantum ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ (Pri-
 matūs) ΑΤΤΟΝΟΜΟΤ, ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ; sed etiam ΝΕΩΚΟΡΩΝ,
 τῆς ἹΕΡᾶς καὶ ἈΣΤΑΟΤ, titulis gaudebant. Quod ex Provinci-
 alibus in Oriente numismatibus abunde constat. De quâ re am-
 plus patet differendi campus, modò non esset alieni temporis. Pro-
 fligatis demum ab Aureliano Aug. Monetariis, desierunt ejusmodi te-
 stimonia; & Moneta Sacra, atque res fisci, esse cœpit.

A templis Gentium in Ecclesiam Christianam transiit Asylo-
 rum privilegium. Lex est Impp. Gratiani, Valentiniani, & Theodo-
 e) Cod. Justin. sii. e) Qui confugientem ad sanctam Ecclesiam suâ auctoritate ab-
 l. 9. tit. 29. straxerit, verberatus & tonsus deportator. Honorius & Theodo-
 f) Ib. l. 1. tit. 12. sius A. A. sanciverunt, illum f) Majestatis crimine esse retinendum.
 Apud nos demum, sub Rege Henrico VIII, lege latâ sublatum est jus
 Asyli.

Medontida.

g) Pausan. l. 7. POST mortem Codri, g) ejus filii seniores Medon & Nileus de re-
 gno diffidebant. Negabat Nileus, se posse ferre regnum Medontis,
 qui pede altero claudicabat. Δόξαν δὲ σφίσιιν ἀνεβέλκειν ἐς τὴν ἑρ-
 μήιον τὸ ἐν Δελφοῖς, Placuit illis disceptationis arbitrium Oraculo
 Delphico permittere: δίδωσι Μεδόντι ἢ Πυθίᾳ Βασιλείαν τὴν Ἀθηναι-
 ων, Pythia Medonti dedit Atheniensium Regnum. Tamen utcunque
 h) Ad Nubes, esset, ad has Apollinis sortes referendum puto id quod habet h) Scho-
 lio p. 122, lia

liastes ad Aristophanis (ὁ Ζεὺς βασιλεὺς.) τοῖς Ἀθηναίοις προση-
 γως ἐγένετο καθ' αὐτὸν μὴ τὰς βασιλείας, ἀλλὰ τὴν Δία βασι-
 λείαν, *Oraculum Apollinis in causâ fuit, cur Athenienses Reges suos exi-*
gerent; & Jovem Regem constituerent.

Moses pridem a) θεοκρατίαν declaravit Ebraeorum Rempubli- a) *supr. p. 226.*
 cam; ne sibi potestas Regia deferretur: Athenienses autem Διοκρατίαν
 suam ab Apolline retulerunt; ut Regis nomen Jovi cederet; neque
 tam titulus, quàm potestas Regia imminueretur. b) Melanthe po- b) *Pausan. l. 4. p. 226.*
 steri, Medontida dicti sunt; quibus κατ' ἀρχαίαν μὴ ἀφείλοντο ὁ δὲ
 μὲν τῆς ἐξουσίας τὸ πολὺ, καὶ ἀντὶ βασιλείας μετέστησεν ἐς ἀρχὴν
 τὸν ἄρχοντα, *Populus imperii potestatem imminuit, & pro Regno consti-*
tuit Magistratum, rerum gestarum rationi reddenda obnoxium. Ipse
 Medon primus Archon Athenis est Velleio; & Syncello, c) ὁ δὲ ἐπὶ βα- c) *p. 178. a.*
 σιλεῖς, ἄρχοντες ἢ Διὰ βίαν τοῖς Ἀθηναίοις καθίσταντο, *Non ulterius*
Reges, sed Archontes Perpetui Atheniensibus præficiebantur. Neque
 tamen desitum est Regis nomen. Sequitur enim, *ἸΗ ἐβασίλευσεν*
Μέδων, 18 regnavit Medon, Magistratum perpetuorum primus. Et
 Eusebii interpres, d) *Post Codrum, Principes, quos Mors finiebat quo-* d) *Chron. Nnm. 947.*
rum primus Medon Regnum in finem vitæ obtinuit Athenis; & post eum
ceteri Reges. Et in Marmore, Medontidæ βασιλεύοντες citantur,
 usque ad *Æschylum.* Syncellus, e) *Μετὰ Ἀλκμαίωνα τὸν λ' βα-* e) *p. 211. d.*
σιλέα Ἀθηναίων κατεστάθησαν ἄρχοντες δεκαετείς ζ', Post Alcmaeo-
nem trigessimum Atheniensium Regem (ἢ Διὰ βίαν postremum)
constituti sunt Archontes Decennales septem. Suidæ f) *Ἰππομα-* f) *In Πάρι- πρι.*
νης (is est δεκαετῶν quartus) dicitur τῶν Κοδριδῶν τὸν γ' ἔχοντος &
τελευτῆς βασιλεύσας. Et Eusebius, post *Eryxiam* (eorum po-
 stremum) g) *Ἄννυι principes (ἄρχοντες) constituti sunt, cessanti-* g) *Chron. n. 1333.*
bus Regibus. Ita ut οἱ δεκαετείς etiam regnare dicantur, sed minùs
 propriè. Nileus autem cum regnare non potuerit, domi manere
 noluit; sed Ionibus migrationis auctor fuit.

Græcorum Colonia.

h) **V**etustissima Græcorum Colonia fuit illa, quam Iolæus Thebanus, h) *Pausan. l. 7. p. 398.*
 filius fratris Heroulis, ex Atheniensibus & Thespiensibus, deduxit
 in Sardiniam.

Deinde *etate unâ ante Jonicam, Theras Thebanus, Autefionis filius, Lacedæmonios & Minyas, quos Pelasgus è Lemno ejecit, duxit in Insulam, quæ ab eo nunc Thera, antea Calliste vocabatur.*

Celeberrimæ autem sunt, quæ in Asiam à tribus Græcorum gentibus deductæ sunt; sunt illæ *Dores, Æoles, Jones.*

a) Euf. n. 440. Vetustissimis temporibus, a) *Phorbas Argivorum rex Rhodum obtinuisse dicitur; & Triopas ejus filius, in Cariam trajiciens, promontorium occupavit, quod ab eo Triopium vocatur. Postea Tlepolemus Argivus, occiso Licymnio,*

b) Iliad. β.
v. 674.

b) Εἰς Ῥόδον ἴξεν ἀλώμενος ἄλγεα πάχων
Τεῖχθα ἧ ὤκηθεν καὶ Φυλαδὸν
*Rhodum venit errans, æumnas patiens;
trifariam autem habitârunt per tribus.*

Urbes istas paulò antè nominat:

c) Ib. v. 663.

c) Λίνδον Ἰήλυσσόν τε καὶ δρυινόεντα Κάμειρον
Lindum, Ialyssumque & albicantem Camirum.

d) Diod. l. 4.
p. 182.
e) supr. p. 327.

d) *Insulam tunc temporis inhabitabant Græci à Triope deducti, qui, ob Herculis patris gloriam, regnum illi deferebant. e) Militabat hic dein contra Trojam.*

f) Strab. l. 14.
p. 653. b.

Tandem f) *Dorienses, qui post mortem Codri, Megara condiderunt, partim ibi manserunt, partim cum Althæmane Argivo in Cretam migrârunt, partim in dictas Rhodi urbes, in Halicarnassum, Cnidum, & Coum dispersi sunt. Hæc autem Homericis sunt recentiora: Cnidus quidem & Halicarnassus, ὅδ' ἔτι πῶ, nondum erant, temporibus Trojanis.*

g) Herodot.
l. 1. c. 144.

g) *Hæc erat Doriensium Ἐξάπολις. Hi finitimos Dorienses ad Templum Triopium non admittebant. In certamine Apollinis Triopii Tripodes ærei victoribus constituebantur; quos non è templo efferre, sed Deo sacrare oportebat. Agasicles Halicarnassæus victor hanc legem, violavit, & tripodem domum ferens, ad clavum suspendit. Eam ob causam civitates quinque Lindus, Ialysus, Camirus, Coos & Cnidus ἐξελήσαν τὴν μετοχὴν τῆν ἐκ τῆς πόλιν Ἀλικαρνησόν, sextam civitatem Halicarnassum à Sacrorum participatione removerunt. Ita Ἐξάπολις fit, quæ prius Ἐξάπολις. Neque multò post Τεῖς πόλις forsan*

h) Strab. l. 14.
p. 635. c.

h) *τῆς Ῥοδίων πόλεως συνωκισμῶς, cum Rhodiorum urbes essent*

in unam contractæ. a) Πρώτηρον μὲν ἐν καθ' αὐτὰς ἐπολιτεύον-
το οἱ Λίνδιοι καὶ τὰς καμειρεῖς, καὶ Ἰαλύσιοι μὲν τὰς δὲ σιωήλ-
δον ἅπαντες εἰς τὴν Ῥόδον, Primum Lindii Rempublicam suam ha-
buerunt, ut & Camirenses, & Ialysii; postea autem omnes in Rhodum
urbem coiverunt; quæ b) extructa est καὶ τὰ Πελοποννησιακά, tem-
pore belli Peloponnesiaci, id est, ætate Herodoti.

a) Ib. p. 655. 2.

b) Strab. l. 14.
p. 654. b.

Migratio Æolica.

GENS Æolica fuit latè diffusa. c) Græci omnes extra Isthmum
(exceptis Atheniensibus, Megarensibus & Dorienſibus Parnassi ac-
colis) Æolenses dicti sunt. d) Migrationem Æolicam ajunt esse qua-
tuor ætatibus priorem Ionicâ. Illa autem non erat unius ætatis. Pro-
fectionis auctor Orestes: ejus socium Pisandrum Thebanum laudat
e) Pindarus; sed hi nihil perfecerunt. f) Penthilus Orestis filius
progressus est in Thraciam, annis 60 post excidium Trojæ (inde Les-
bum occupavit) sub adventum Heraclidarum in Peloponnesum. Eo-
dem tempore, quo Penthilus, etiam Cleua & Maleus (ipsi quoque de
stirpe Agamemnonis) copias compararunt; & cum multum temporis
apud Φεγκιον Locridis montem traxissent, in Asiam trajecerunt, &
Cumam condiderunt, quæ ab eo monte Φεγκωτὶς nominatur. g)
Archelaus (potius Echelatus) Penthili filius, coloniam duxit in
Cyzicenam, circa Daschylum; Graïs usque ad Granicum fluvium pro-
gressus est. h) Graidi, Echelati filio, Penthili nepoti, Orestis pro-
nepoti, coloniam ducenti, Lacedæmonii, regnante Agide, auxilio fue-
runt cum classe. Hic regionem inter Ioniam & Mysos (quæ Æolis
vocatur) occupavit; cum ejus avus Penthilus multò antè Lesbum in-
sulam cepisset.

c) Strab. l. 8.
p. 333. b.
d) Id. l. 13.
p. 582. b.

e) Nem. Od. 1. r
vide.
f) Strab. l. 8.
p. 333.

g) Strab. ib.

h) Pausan. l. 3.
p. 160.

i) Æolicarum urbium maxima est & præstantissima Cuma. i) Strab. l. 13.
Illa & Lesbos quasi Metropoles sunt reliquarum, quæ numero ferè XXX
fuerunt; earum non pauca interierunt. Herodoti ætate, recenseban-
tur k) Cuma (quæ Phrycotis vocatur) Larissa, Νέον τεῖχος (No-
vus murus) Tenus (quæ Temnus est Straboni, Plinio, & Nummis) Cilla,
Notium, Ægiroessa, Pitane, Ægæa, Myrina, Grynia. Hæ XI pristinæ
Æolum urbes. Una enim Smyrna ab Ionibus dirempta fuit. Nam &
bæ (sicut Ionicæ) erant in Continente XII numero, & terram habe-
bant Ionibus præstantiorem, sed non similem cæli temperiem. l) Smyr-

i) Strab. l. 13.
p. 622.

k) Herodot.
l. 1. c. 149.

l) Ib. c. 150.
nam

nam verò hac occasione amiserunt *Æoles*. *Colophonios* per seditionem ejectos receperant; qui postea, *Smyrnæis* *Bacchi* sacra extra urbem celebrantibus, urbem, occlusis portis, occuparunt. Succurrentibus *Æolibus* universis; pactum est, ut *Iones* bona mobilia redderent; *Æoles* *Smyrnâ* cederent. *Smyrnæos* XI illæ urbes inter se distribuerunt, suos quæque constituens cives. a) Præter has, in *Continente*, aliæ fuerunt in *Idâ* urbes (*Cebrenidis* b) meminimus) & *Insulares* quinque in *Lesbo*; *Sextam*, *Arisbam*, *Methymnæi* sibi subjecerant, tanquam consanguineos. In *Tenedo*, una erat urbs; altera in insulis *ἑκατὸν* *Centum* vocatis.

a) Ib c. 151.

b) supr. p. 256.

c) In fine, p. 573.

Migrationis hujus chronologiam *Herodotus* sic statuit de Homeri vitâ agens.

Ἀπὸ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας, ὡς Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἡγεῖραν, ἔτεσιν ὕπερθε ἑκατὸν καὶ τριάκοντα Λέσβος ὠκίωθη πόλις, πρὶν τὴν πόλιν εἶναι ἀπολις.

Μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθεῖσαν ἔτεσιν ὕπερθε ἑκοσι Κύμη ἢ Λιῶτις, καὶ Φρυγίης καλεομένη ὠκίωθη.

Μετὰ δὲ Κύμην ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕπερθε Σμύρνα ὑπὸ Κυμίων κατωκίωθη. καὶ ἐν τῷ χρόνῳ Ὁμήρου.

Τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕπερθε γέγονεν Ὁμήρου ἔτεσιν ἑκατὸν ἐξήκοντα ὀκτώ.

Post expeditionem contra *Trojam* (quam fecerunt *Agamemnon* & *Menelaus*) annis CXXX *Lesbus* oppidatim habitari cepit, antea urbem non habuit.

Post *Lesbum* habitatam, annis XX *Cuma*, quæ *Æolica* & *Phrycotis* vocata, habitata fuit.

Post *Cumam*, annis XVIII *Smyrna* à *Cumanis* condita est. Atque eo tempore natus est *Homerus*.

Ita *Homerus* fuit annis CLXVIII post bellum *Trojanum*,

Homeri ætatem *Marmor* posthac indicabit; est enim ille longè recentior. Juxta hos calculos, *Pentbilus* in *Lesbum* trajecit, anno post casum *Trojæ* 120; & anno 140, *Cleua* & *Maleus* condidere *Cumam*.

d) supr. p. 351.

Eratosthenes d) eundem annorum numerum supputat ad *Migrationem Ionicam*. Itaque κτίσις Κύμης atque Ἰωνικὴ δρομική, vel in eundem annum incidunt, vel de excidii *Trojan* Epochâ inter

inter Auctores non convenit. De sententiarum in eâ re discrepantiâ, satis a) dictum est; neque de Herodoti, constat. Cum verò a) *supr. p. 351.* Migratio Ionica sit Æolica serior (quod ex dictis liquet) Herodotus ad Marmoris potius, quàm ad Eratosthenis rationes accedere videtur. Quidam tamen intervallum illud imminuunt. *Philostatus* b) *ὡς μὲν, αἰτ, Φαοὶν ἐνιοί, μὲν τέτταρα καὶ εἴκοσι ἔτη τῶν Τρωϊκῶν, οἱ δὲ μὲν ἐπὶ καὶ εἴκοσι πρὸς τοῖς ἑκατὸν, ὅτε τὸν Δωριεὺς οἱ Ἀθωαῖοι ἐς Ἰωνίαν ἐπέειλαν.* Alii numerant post res Trojanas annos 124, alii annos 127, cum Athenienses Coloniam in Ioniam deducerent. Hinc Velleius expeditionem Æolicam & priorem facit Ionicâ, & posteriorem: De Æolicâ, exclusi, inquit, ab Heraclidis Orestis liberi, jactati variis casibus, quinto decimo anno sedem cepere Lesbum insulam. Post plurima, de Ionicâ; Subsequente tempore, Iones profecti Athenis nobilissimam partem regionis maritime occupavere, quæ hodieq; appellatur Ionia, urbesque constituere Ephesum, &c. Rursum de Æolicâ, subjungit; Et mox Æolii eadem profecti Graciâ, longissimisq; acti erroribus, non minùs illustres obtinuerunt locos, clarasq; urbes condiderunt, Smyrnam, &c. Longa fuit Æolicæ expeditionis molitio; nec nisi ab Orestis pronepote tandem perfecta. Strabo τέτταρας ἡμέρας putat ad profectionem Ionicam, cui Graïs æqualis fuisse videtur.

b) In Euphorbo, p. 702. a.

Migratio Ionica.

DE Neleo duce; de profectionis causâ; & de ejusdem chronologiâ verba fecimus. Coloniarum nomina in Marmore mutila sunt: evanuerunt Miletus, Priene, Lebedus, Teos, Phocæa, Chius. XII enim sunt civitates Ionica; c) *quæ non eadem linguâ utuntur: in Lydia autem, Ephesus, Colophon, Lebedus, Teos, Clazomenæ, Phocæa, linguâ inter se conveniunt, à prioribus discrepant: Erythræ in continente, & Insula Chios eandem habent loquendi formam: Samos autem insula, peculiarem. Ita quatuor sunt linguarum proprietates. XII hæ civitates Ionum nomine gloriabantur, & fanum construxerunt de suo nomine Panionium, ad quod Iones alii non admittebantur, exceptis Smyrnaeis: In Mycale promontorio situm erat, & Neptuno Heliconio dicatum, ibi cœuntes Iones festum celebrabant, Panionia, dictum. Nomen id, ni fallor, in Marmore.* c) *Herodot. l. 1. p. 142.*

Marm.

a) Supr. p. 325

b) Pausan. l. 7.
p. 400.

c) Ib. p. 401.

d) Pausan. l. 7.
p. 401.
* supr. p. 332.e) Strab. l. 13.
p. 622. b.f) Marm. supr.
p. 325.

Quid autem hoc ; Βασιλεύοντι Ἀθηνῶν Μενεσθέως τρεῖσιν
δεκάτῃ ἔτει ; *Regnante Athenis Menestheo, decimo tertio ejus anno?*
Ipsissima quidem sunt verba, quæ prius ad a) *belli Trojani Epocham*
exarata sunt ; neque tempus aliud designare videtur ; procul dubio ad
migrationem Ionicam referri non possunt.

Inter urbes Ionicas, nonnullæ, ante adventum Ionum, à Græ-
cis hominibus habitatæ fuerunt. b) *Colophonem tenuerunt Cares,*
cum Cretenses, Græcorum primi, duce Rhacio, magnam regionis par-
tem occuparent. Mopsus Rhacii filius ex Mantoe, Tiresia Thebani
filia (quam, cum esset captiva, Oraculum in Asiam miserat) Caras è
regione penitus ejecit. Iones (jam appulsi) fœdus inierunt cum Græ-
cis, qui in Colophone habitabant, ἔστω πολιτεύοντο, ἔδὲν ἔχοντες
πλέον, ἔστω cum illis civitate fruebantur pari jure. Neque aliter ante
Ionum migrationem, c) *Teon coloniam deduxere Orchomenii Mi-*
nya, duce Athamante. Hic etiam Cares Græcis permisti fuerunt, cum
Iones illuc in coloniam deducerentur. d) *Erythraei origines suas è*
Cretâ deducunt, ἔστω à Pamphyliis, qui genere Græci fuerunt. Cno-*
pus Codri filius Ionas ἐποστράχεν Ἐρυθραίοις συνοίκους cum Erythra-
is habitare facit.

Athenienses etiam, Migrationis hujus tempore, *Eleam* urbem
maritimam (quæ postea *Pergamenorum* navale fuit) jamdudum
incoluerant. e) *Ἐλαία* enim *Μενεσθέως κτίσμα, καὶ τὸ σὺν αὐτῷ Ἀ-*
θηναίων τὸ συστράτευσάντων ἐπὶ Ἰλίου, Elea condita est à Menestheo ἔστω
Atheniensibus, qui cum eo profecti sunt ad Trojam.

Inter urbium nomina, quæ in adeso Marmore disparent, suppo-
namus *ΕΛΛΙΑΝ* hanc, quam condiderunt Athenienses, *regnante*
Athenis Menestheo, decimo tertio ejus anno, f) quo Græci expeditionem
in Trojam fecerunt.

Ad

SECULUM XIV.

Templum Solomonis.

DAVIDI successit *Solomon* filius, non natus maximus, sed à Patre
in regni consortium susceptus. Rex hic celebratur maximè

ob

ob structuram Templi, atque rem Navalem; in utraque a Tyriis ad-
jutus.

a) *Quadringentesimo & octogesimo anno Egressionis Israelita-
rum de terrâ Aegypti, in anno quarto, mense Zio (ipse est mensis secun-
dus) regni Solomonis super Israel, edificari cœpit Domus Domino. Hoc
temporis intervallum b) computavimus: A c) Josepho, aliisque re-
centioribus variè augetur numerus. Quartus regni Solomonis annus
est Per. Jul. 3706. Epocha hæc ære Exodi finem imponit, & initium
dat ære Templi, libro proximo colligendæ.*

a) I Reg. 6. 1.

b) Supr. p. 305.
c) Antiq. l. 8.
c. 2.

*Domus autem (quam edificabat rex Solomon Domino) habebat
LX cubitos in longitudine, & XX cubitos in latitudine, & XXX cubitos
in altitudine. Et porticus erat ante Templum XX cubitorum longitu-
dinis (juxta mensuram latitudinis templi) & habebat X cubitos lati-
tudinis, ante faciem templi; id est, versùs Orientem.*

v. 2.

v. 3.

Templi Hierosolymitani (ut & d) Tabernaculi fœderis, tem-
plique e) Ezechielis) introitus erat ab Oriente: in Occidentali par-
te, nulla porta.

d) Num. 3. 18.
e) Ezech. 8.
16. & 11. 1.

Templum Solomonis duplo majus erat, quàm Tabernaculum
Mosis. Hujus enim longitudo XXX cubitorum, latitudo X: quod
ex f) *cortinarum mensurâ g) colligitur. Templi Solomonis latitu-
do erat XX cubitorum; per totum. Longitudo erat LX; præter X,
Porticûs: Sanctum h) erat XL; & Sanctum Sanctorum XX. Altitu-
do erat XXX: quod de Sancto intelligendum. Porticûs enim i)
altitudo CXX cubitorum erat; Sancti Sanctorum, XX tantum. Illius
enim forma erat cubica. * Oraculum habebat XX cubitos longitudi-
nis; & XX latitudinis; & XX altitudinis. Neque aliter in Aegypto,*

f) Exod. c. 26.
g) Ribera de
Templi fabr.
l. 1. c. 7.
h) C. 17. & 20.
i) II Chron.
3. 4.
* II Reg. 6. 20

k) *ὁ νεὼς πρὸς τὸν ἑξῆς μέγαν καὶ ἀξιόλογον, τὸν δὲ σηκὸν σύμμετρον.*
Templi pars exterior magna est & eximia; fanum verò justæ ac qua-
dratæ magnitudinis.

k) Strab. l. 17.
p. 805. c.

l) *Et sacerdotes intulerunt Arcam fœderis Domini in locum suum,
in Oraculum templi, in Sanctum Sanctorum, subter alas Cherubim. m)
In Arcâ autem non erat aliud, nisi duæ tabulæ lapideæ, quas posuerat in
eâ Moyses in Horeb, quando pepigit Dominus fœdus cum filiis Israel.*

l) II Reg. 8. 6.
m) v. 9.

Epistola ad Ebræos, de temporibus Mosis, n) *Tabernaculum
(ait) factum est prius, quod dicitur Sanctum; in quo erant Candela-
brum, & Mensa, & Panes propositi. Post velum secundum, Tabernacu-
lum quod dicitur Sanctum Sanctorum; Aureum habens θυμιατήριον*

n) c. 9. v. 2.

3.

4.

thuribulum (non *altare incensi*, Exod. 30.1, id enim in tabernaculo exteriori; sed *παγέριον*, *batillum*, Levit. 16.12, quod Sacerdos Summus quotannis, die Expiationis, *de prunis altaris implevit* & in adytum transtulit) & *Arcam fœderis auro circumtectam*; in quâ *urna aurea habens Manna* (Exod. 16.33.) & *virga Aaronis, quæ germinavit* (Lev. 17.10.) & *Tabula fœderis*. *Urna* quidem & *Virga* in Solomonis templo desiderantur.

In anteriore tabernaculo, sacerdotes quotidie munia sua obibant: in adyto autem, *solus Pontifex semel in anno* (decimo die mensis Tisri) a) *vituli & hirci sanguine aspergebat Propitiatorium*; eodem die aliquoties intransque exiensque; cum sacrum illud, maximâ ex parte, perageretur extra. Sed & aliis temporibus Pontifex ad Arcam introire solitus est. Flagrante bello Benjaminico, b) *Israelitæ interrogârunt Dominum* (nam *Arca fœderis erat ibi*) & c) *Phineas stabat ante eam in diebus illis*. c) *Saul dixit Abiæ; Admove huc Arcam Dei*. *Arca enim tunc erat cum Israelitis*: sed non in Tabernaculo.

Post transitum Jordanis, *Tabernaculum cum Arca paulisper in Gilgal*, diutissimè in *Shilo* sedem habuit (in tribu Ephraim.) *Arca* verò, à Philistæis remissa, collocata est in d) *Kiriath-jearim* (in tribu Judæ) neque Tabernaculo suo fuit illa unquam restituta; sed e) *in arcem Sionis deducta*, in novum e) *Tabernaculum*, quod *tenderat ei David*; inde, in Templi adytum. Interea f) *Tabernaculum Congregationis* (à *Mose factum in Deserto*) de Shilo translatum est ad *Gibeon* (urbem Levitarum) in tribu Benjamin: *ibi erat* g) *Altare æneum*, in quo offerebatur jure sacrificium: *ibi sacrificabat* h) *ipse* h) *Solomon*. Ad hunc modum, Deus i) *repulit Tabernaculum Josephi*, neque elegit tribum Ephraim; sed elegit tribum Judæ, & montem Sion quem dilexit; & edificavit Sanctuarium suum in excelsis.

Deus olim k) *locutus est ad Mosem, supra Propitiatorium*, & l) *de medio duorum Cherubim*, qui erant super Arcam testimonii. l) *Cumque ingrederetur Moses Tabernaculum fœderis*, ut consulere *Oraculum*, audiebat vocem loquentis ad se de Propitiatorio quod erat super Arcâ testimonii, inter duos Cherubim: unde & loquebatur ei. m) *Post mortem Josuæ Israelitæ interrogârunt Dominum aliquoties*; & responsa ab eo tulerunt. n) *Saul consuluit Deum*; & non respon-

dit ei. David responsa accepit plurima : id autem a) cautissimum a) II Sam. 5. 23
erat, quod ultimum. Solomon quidem b) *Oraculum fecit, ut po-* b) I Reg. 6.
neret ibi Arcam fœderis Domini; & fecit in Oraculo duos Cherubim. 19. 23.
Veruntamen neque Solomon, nec quisquam successorum ejus, aut
Summorum Sacerdotum illud Oraculum consuluisse, nedum Re-
sponsum inde tulisse legitur. Adeo ut Arca deinceps tam siluisse,
quàm c) *quievisse* dici possit. Rabbini autem (& qui sequuntur c) Pl. 132. 8, 14
eos) Oraculum hoc in captivitate Babylonicâ primùm desisse & I Chron.
contendunt. 6. 31.

d) Anno XIV postquam hoc *Solomonis* Templum à Nebu- d) Ezech. c. 40.
chodonosoro destructum fuerat, *Ezechieli* prophetæ, Babylone, an-
no captivitatis suæ 25°, oblatus est ἐν ὀππασίᾳ conspectus Templi.
Quodnam verò sit illud templum, quod vidit Ezechiel; an quale
hoc, à Solomone conditum; an quale Secundum, à reversuris Judæ-
is condendum; an quale Tertium, e) quod in futuro Messia se- e) Perke Elie-
culo expectant Judæi; non statuitur. Descriptio *Ezechielis* cum zer, c. 51.
mensurâ hâc, quam recitavimus, omnino non convenit. Diffi- p. 142, edit.
cile est itaque de eodem templo utramque intelligere. Neque non Vorst.
diversus est f) *Josephus*, in describendo *Herodis* Templo. f) Antiq. I. 15.
c. 14.

Ophir.

Subjugatis g) *Idumæis*, regnum suum *David* ad mare Rubrum g) II Sam. 8.
usque prolatavit. *Solomon* rex h) *classem paravit in Asiongä-* 14.
ber juxta Ailath, in littore maris Rubri, in terra Idumææ. Urbem h) I Reg. 9. 26.
Ailam à Joramo amissam, i) *regno Judæ restituit* Azarias; cujus i) II Chron.
nepoti Achazo eripuit illam Retzin rex Syriæ. Seris Roma- 26. 2.
ni Imperii temporibus, accensebatur k) *Sub dispositione V. Spect.* k) Notit. Imp.
Ducis Palestine Præfectus Legionis X Fretensis, Aile. Strabo vias S. 21.
duas à Gazâ illuc ducentes descripsit.

Eupolemus, apud l) Eusebium, dixit, ὅτι Δαβὶδ πλοῖα ναυπη- l) Præp 19.
γῆσαν ἐν Αἰλάνοις πόλιν τῆς Ἀραβίας, *Davidem* naves fabricasse c. 30. p. 447.
Ailanis, urbe Arabia; Deceptus forsan; quod Rex ille gloriatur se,
pro struendo templo, congestisse m) *tria millia talenta de au-* m) I Chron.
ro Ophir. Sed & diu ante eum, Jobus non semel n) *auri Ophir* n) c. 22. v. 24.
meminit. & 28. 16.

Neque *Solomon* primus est mortalium, qui (instructâ classe mare Atlanticum aggressus) Aurum ex *Ophir* attulit; neque *Hiram* primus Phœnicum, qui in mari rubro navigavit. Sed *Solomon* jam *Ebraeorum* primus est, qui navigationem hanc instituit. De antiquâ Phœnicum navigatione a) diximus.

a) *Supr.* p. 112.

b) *Lib.* 16.

c) *Steph. T. A.*

d) *Plin.* 1, 6.

c. 28.

e) *Ibid.* c. 23.

Mare *Rubrum*, sive *Erythraeum* latè patet; pars ejus est Sinus *Persicus*. Strabo, b) *In sinu*, ait, *Persico νῆσοι Τύρος & Ἀραδός εἰσιν, ἵερὰ ἔχοντα τοῖς Φοινικικοῖς ὅμοια, sunt Tyrus & Aradus insulae, quæ templa habent Phœniciis similia*. Stephanus utramque in mari *Erythraeo* collocat. c) *Τύρος νῆκος πρὸς Ἐρυθρὰ θάλασση, & Ἀραδὸς νῆκος τῇ Ἐρυθρᾷ θάλασσῃ*. In eodem Sinu, d) *Insula ob-jacet Ogyris, clara Erythra rege ibi sepulto*. e) *Geminum mare Rubrum dixere nostri, Græci Erythraeum, à rege Erythra*.

f) *Antiq.* 1, 8.

p. 369. f.

g) *Plin.* 1, 6.

c. 22.

h) *Plin.* 1, 6.

c. 23.

Auriferam *Solomonis* regionem longè lateque quæsierunt viri eruditi. Alii in Oriente collocant, alii minùs feliciter in Occidente. LXX vertunt *Σωφίρα*. f) *Josephus* ait, illam *πάλαι μὲν Σωφίραν, νῦν δὲ χερσὶν γλῶσσαι καλεῖσθαι*. Τῆς Ἰνδικῆς ἔστιν αὐτῇ, *Olim Sophiram, nunc Auream terram vocatam; Est ea India regio*. Huic assentitur *Hieronimus*; uterque *Chersonesum Auream* illam, intelligere videtur, quam *Ptolemæus* *Indiae* adscripsit extremæ. Alii *Taprobanam* insulam esse malunt; sive ea sit *Zeilan*, sive *Sumatra*. Cum verò *Taprobanitis* g) *aurum argentumque in pretio esset*; cum à Romanis h) *nullo anno minus H-S quingenties exhauriret India*; cum mercatores itidem hodierni magnum auri argentique pondus in *Indiam* transvehant, revehantque nullum; videamus an egredientibus Mare *Rubrum*, non ad sinistram in *Asiâ*, sed ad dextram potius, *Africae* littora legendò, investiganda sit *Ophir*.

i) *Thesaur.*

Oph.

k) *I Reg.* 10.

22. 23.

l) *in Job.* 22, 24

De *Zophalâ*, *Æthiopici* maris *Insulâ*, quæ *Lusitanis* aurum uber-tim præbet, sententiam protulit *Volaterranus*, probat i) *Ortelius*; neque alia mihi magis arridet conjectura; tum ob auri copiam; tum ob navigationem facilem, & prisco huic ævo accommodam. *Solomonis* k) *classis Africana* vertitur *Chaldaeo* *Paraphrastæ*. Et *Origines*, l) *Φασὶ δὲ τινες τὴν Ἐρυθρὰν τὴν Ἀφρικανὴν εἶναι*, *Interpretum quidam ajunt, Sophir esse Africam*. Neque obstat, quòd temporibus *Ptolemaicis* & *Romanis*, *Rhaptum promontorium* navigationis *Australis* terminus sit, in *Arriani Periplo* & *Ptolemæi* tabulis;

bulis; cùm circuitus Africæ pridem Ægypti Regibus non esset incognitus; docente id Herodoto, ad Sec. XVIII.

a) *Misit Hiram, rex Tyri, in classe illâ servos suos nautas, peritos maris, cum servis Solomonis.* b) *Semel tertio quoque anno veniebat classis ex Oceano, afferens aurum & argentum, ebora, & simias, & psittacos.* Nullus adhuc apud Ebræos erat eboris usus: jam verò *Eburneum* (ebore ornatum) fuit c) *Solomonis solium*; & paulò post, d) *Achabi Palatium*. Psittaci Indici veteribus bene noti sunt.

e) *Psittacus Eois ales mihi missus ab Indis.*

Sed & ex Africâ illos afferri (præter navigationes hodiernas) docent *Neronis exploratores*, apud f) *Plinium*.

Ebræis, rei nauticæ ignaris, auxilio fuerunt Tyrii, ob maris peritiam celeberrimi; neutri forsan, sine bonâ Regis Ægypti veniâ, qui Rubri Maris imperium hisce temporibus sibi asseruit; Quod mox dicendum. Solomon quidem g) *Pharaonis gener*, posterioribus regni temporibus classem extruxit. Sesostris, antequam subjugavit Asiam, navalem in Rubro Mari expeditionem suscepit. Verisimile est, Navigationes utraq; temporibus non longè diversis contigisse. Cæterum Ægyptii non mercandi, sed dominandi cupiditate profecti sunt. Serò illi, sub Ptolemæis tandem, mercaturam exercuerunt.

Solomonis tempore prima contigit Ægyptiorum extra suos fines expeditio. h) *Ascendit enim Pharaon rex Ægypti, & cepit Gezer, quam incolis Cananeis occisis, combussit, deditque eam in dotem filiae suae Solomonis uxori.* i) *Rex istius urbis à Josuâ olim cæsus est; urbs ipsa cessit in sortem* k) *Ephraim; & Levitis assignabatur; inde autem* l) *Cananei non erant ejecti usque ad hunc diem.*

Solomon hanc urbem instauravit; munivit etiam *Palmyram* in deserto, urbesque alias. Fuit enim in ædificando magnificus; unde posteris κακῶν ἱλιάς. Ad opera enim ille tributum indixit populo; tributo imposuit Jeroboamum, virum fortissimum, sed affectati regni non immeritò suspectum; qui propterea m) *fugit ad Sesac regem Ægypti, cum quo commoratus est usque ad mortem Solomonis.*

Regnavit Solomon annos 40: illi successit *Reboam* primogenitus. *Jeroboam* autem, ex Ægypto reversus, regnum in partes distraxit. Ipse rex factus est à X Tribubus, tributum levamentum à Rebo-

a) I Reg. 2. 27.

b) 10. 22.

c) 10. 18.

d) 22. 39.

e) Ovid. Amor.

l. 2. eleg. 6.

f) L. 6. c. 29.

p. 103.

g) I Reg. 9. 16.

h) 9. 16.

i) Jos. 12. 12.

k) Ib. 16. 3, 10.

l) c. 21. 21.

m) I Reg. 11.

28. 46.

Rehoboamo frustra petentibus. Bipartito regno, duæ fuerunt Regum successiones, quas libro proximo persequemur.

Hirōmus Rex.

a) Joseph. c.
Ap. p. 1042.
& Antiq. l. 8.
c. 2, p. 267, f

MEnander a) Ephesius (qui scripsit Regum gesta apud Græcos & Barbaros, ex libris cujusque regionis, quò magis historiae veritatem disceret) de Regibus Tyri agens, hæc habet de hoc Rege; quæ nobis conservavit Josephus.

Τελευτήσαντος ἡ' Αβιβαλ, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρωμος ὃς βιώσας ἔτη πενήκοντα τρία ἐβασίλευσε τριάκοντα καὶ τέσσαρα.

Οὗτος ἔχωσε τὸ ἄρυν χωρίον (τὸν ἄρυν χωρὸν) τὸν τε χρυσὸν κίονα τὸν ἐν τοῖς τῷ Διὸς ἀνέθηκεν. Ἐπειτα ὕλῳ ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τῶ λεγομένου ὄρους Λιβάνου κέδρινα ξύλα εἰς τὰς ἑπτὰ ἱερῶν σέλας καθελὼν τε τὰ δέχα ἱερὰ καὶ νῆας ὠκοδόμησε. Τὸ τε τῷ Ἡρακλέους καὶ Ἀσάρτης τέμενος ἀνιέρωσε καὶ τὸ μὲν τῷ Ἡρακλέους πρῶτον ἐποίησαν ἐν τῷ Περιπίῳ μίῳ, εἶτα τὸ τῷ Ἀσάρτης.

Ὁ πότε τις Ἡτικέσις (Τιτυοῖς) ἐπιστράτωσε μὴ ἀποδιδῶσι τὰς φόρας, ὃς καὶ ὑποτάξας ἑαυτὸν πάλιν ἀνέστρεψεν.

Ἐπὶ τῷ ἔτῳ αὖ τις Ἀβδημόν τις πᾶσι νεώτερος, ὃς αἰεὶ ἐνὶ ταῖς παρελλήμασι, ἃ ἐπέτασσε Σολομών ὁ Ἱεροσολύμων βασιλεὺς.

Abibalo defuncto, successit in regnum filius ejus Hirōmus, qui vixit annos 53, regnavit annos 34.

Hic latum spatium aggressus urbi; & columnam auream posuit in Jovis templo. Ex sylvofo monte Libano ligna cedrina excidit, ad faciendam templorum tegmina; & templa vetera demolitus, extruxit nova: delubrum dedicavit tam Herculi quàm Astartæ; Herculis quidem extruxit primum, mense Peritio, deinde Astartes.

Hic contra Titiceos (populum ignotum) aliquando castra movit, quòd tributa non solverent, quibus subactis, denuo reversus est.

Sub hoc erat adolescens quidam Abdemonus, qui parabolas semper solvebat, quas Hierosolymorum rex Solomon proponebat.

His gemina sunt, quæ ex Dio, rerum Phœnicicarum Scriptore,

Josephus locis citatis habet.

Ἀβιβάλῳ τελευτήσαντι υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμος ἐβασίλευσεν.

Οὗτος τὰ πρὸς ἀναθλάς με-
ρη τὴ πόλειως προσέχωσε, καὶ με-
ζον καὶ αἵψυ ἐποίησε, καὶ Ὀλυμπία
Διὸς τὸ ἱερόν καθ' ἑαυτὸ, ἐγχώ-
σας τὸν μετὰ τὸν τόπον, σιυνῆψε τῇ
πόλει καὶ χερυζοῖς ἀναθήμασιν
ἐκόσμησεν. Ἀναβάς δὲ εἰς τὸν
Λίβανον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν
ἱερῶν κατασκόβην.

Τὸν δὲ τυραννῆντα ἱεροζολύ-
μων Σολομῶνα πέμψαι φησι
πρὸς τὸν Εἰρώμον ἀνίγματα, καὶ
παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξίαν. τὸν δὲ
μὴ δυνήσαντα διακρίνειν τὰ λύ-
σαντι χεῖματα δότιναι. Ὁμολο-
γῆσαντα δὲ τὸν Εἰρώμον, καὶ μὴ
δυνήσαντα λῶσαι τὰ ἀνίγματα
πολλὰ τὰ χεῖματα εἰς τὸ δπηξή-
μιον ἀναλῶσαι. Εἶτα δὲ Ἀβδη-
μονόν ἵνα Τύριον ἄνδρα τὰ πρὸς
τεθέντα λῶσαι ἢ αὐτὸν ἄλλα πρὸς
βαλεῖν, ἢ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶ-
να πολλὰ τὰ Εἰρώμῳ πρὸς λαπο-
πίσαι χεῖματα.

Abibalo defuncto, ejus filius Hi-
romus regnavit.

Hic orientalem urbis partem,
aggeribus auxit, & urbem amplia-
vit; Jovis Olympii templum, quod
antè separatum erat, spatio medio
aggeribus repleto cum urbe conjun-
xit, donariisque aureis ornavit.
Ascendens autem in Libanum, ad
Templorum structuram lignum ca-
cidit.

Dicit etiam, Solomonem Hiero-
solymorum regem, enigmata ad
hunc Hiromum misisse, & ab eo
proposuisse; adjecto, ut qui non pos-
set dirimere, pecuniam solventi
persolveret. Hiromum autem
assentientem, cum non posset solve-
re, multâ pecuniâ multatum esse.
Deinde Abdemonum, virum Tyri-
um, quæstiones propositas solvisse;
aliasque proposuisse, quas cum
Solomon non solveret, pecunias
rursus Hiromo rependit.

Ex Eupolemo, apud a) Eusebium, citatur Epistola commen-
titia Solomonis regis πρὸς Σάβωνα (Hiromum) βασιλέα Τύρου καὶ
Σιδῶνος, & Φοινίκης; & Saronis responsio. Neque minùs inepta
est Οὐαφρῆ βασιλέως Αἰγυπτίων Epistola ad Solomonem. Eupo-
lemus à b) Josepho inter eos gentium scriptores habetur, qui de
rebus Judaicis, & πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον, non multum à veri-
tate aberrarunt; quibus, ait, venia danda est; ideo, quòd codices

a) Præp. l. 9.

c. ult.

b) c. Ap.

p. 1051.

Ebraicos non essent affecuti. *Dii historici, præter Josephum, nemo meminit. Menander hic (a) qui antiquitates Tyrriorum è lingua Phœnicicâ in Græcam transtulit* non alius esse videtur ab eo, qui Clementi Alexandrino Pergamenus dicitur. b) *Iramus, inquit, filiam suam Solomoni dedit; quibus temporibus fuit adventus Menelai in Phœnicen, post captam Trojam; ut ait Menander Pergamenus, & Latius in rebus Phœnicis.*

Initium Hiromi regis Tyrri incidit in annum tricesimum tertium Davidis Regis Hierosolymorum: initium Solomonis incidit in annum septimum vel octavum Hiromi. Nam c) *anno undecimo, vel (ut alibi dicitur) d) duodecimo regni Hiromi, Templum in Hierosolymis condi cœpit*, anno Solomonis quarto. Hæc cum sint plana, e) *impugnantur frustra.*

f) *A conditu Tyrri (de quâ g) diximus) ad conditum Templi sunt an. 240.* Ignorantur veteris Tyrri reges, qui Hiromi patrem præcesserunt; qui sequuti sunt, usque ad *Pygmalconem* (cujus tempore Carthago condita est) ex Menandro posthac recitantur.

Sesostris Rex.

h) *supr. p. 22.* **S**eculum hoc eorum est postremum, quæ h) *Sacerdotibus Ægyptiis ingloria ferebantur.* Ægyptiorum enim res gestæ adhuc fuerunt tenues admodum, & stilo historico parum dignæ. Imbelles illi primis seculis mollibus vacârunt studiis, & præter *Regum nomina*, & mirandas *Pyramidum moles*, nihil posteris reliquerunt. Secundi hujus intervalli tempora Extraneorum tyrannide, & cladibus domesticis diu infelicia fuerunt, donec *Thebani*, i) *expulsis tandem Pastoribus*, totius Ægypti Monarchiam paulatim adepti sunt. Sed neque post recuperatam Ægypto libertatem, *Regum reliquorum* (quos ex Manethone, & XVIII Africani Dynastiâ in Canone k) recitavimus) l) *ὅτι ἐλεγον ὁδεῖσαν ἐργῶν ἀπόδειξιν, καὶ ὁδὲν εἶναι λαμπρότητος*, nullum omnino refertur rerum gestarum specimen; propterea quod nihil esset splendoris. Apud exteros nulla fuit adhuc Ægyptiaci nominis claritudo.

k) & p. 314.

l) Herodot.

l. 2, c. 101.

Ignavis istis Regibus, in totius Ægypti regno, jam tandem successit *SETHOSIS*, Thebanorum rex quinquagesimus quintus. Ita

nominatur ille (ex Manethone) a) Josepho ; & Sethos Africano, a) c. Apion. Eusebioque in b) capite XIX Dynastiæ : Herodoto autem, Aristoteli, p. 1041. Straboni, Lucano, Valerio Flacco, Eliano, Suida, aliisque nuncupa- b) Syncell. tur *SESOSTRIS*; Diodoro Siculo Σεσωσις, & Paulino (apud c) P. 72-73. Ausonium) *Sesostris*. Audi Scaligerum : d) *Sethosis Josephi est Σε- c) Epist. 19. σωσις* Herodoti, & Σεσωσις Diodori. Σεσωσις quoque (dicitur d) in Eul. v. 534 *Africano, ex Manethonis tomo secundo, tertius rex Diospolitarum XII Dynastiæ.*

Rex hic bellicâ civilique gloriâ inclytus erat, & parto Asiæ im- perio splendidissimus : Ille e) res illustrissimas, & usque ad hoc tempus e) Diod. Sic. maximas gessit. Quandoquidem verò de hoc Rege, non modò Græci l. 1. p. 34. b. scriptores inter se discrepant, sed etiam Egyptii Sacerdotes, & qui illius laudes carmine celebrant, non consentanea narrant : Nos, quæ sunt ve- risimillima, & cum monumentis in Ægypto adhuc extantibus maxime congruunt, referre conabimur.

f) Quidam literis tradunt, Vulcanum, dum Sesostris nasceretur, f) Ibid. a. patri ejus in somnis dixisse, Puerum jam natum toti Orbi imperaturum; eamque ob causam, Patrem equales ejus undique coëgisse, regiâ educa- tione instituisse, & ad imperium Universale preparasse. g) Ib. b. gnificum fuit & regium quod, eo nato, pater ejus fecit. Congregavit enim ex omni Ægypto pueros (h) 1700) qui eodem die nati sunt, & nu- h) P. prox- trices ac curatores illis imposuit, omnibusque eandem educationis di- sciplineque formam præscripsit : persuasum habens, illos qui unâ edu- cati audacter cum illo versati essent, benevolentissimos fere, & commili- tones optimos. Cuncta igitur affatim subministrans, pueros assiduâ laborum tyrociniis exercebat. Eorum enim nulli cibum sumere licebat, nisi prius stadia 180 percurrisset. Omnes itaque cum essent etate vi- rili, per educationem optimè institutam, robore corporis atletico ani- misque imperatoriis ac potentibus, induti sunt.

Herodotus & Diodorus patrem Sesostris, aut antecessorem non i) con. Apion. nominant. In Manethonis autem serie (apud i) Josephum) Ap- p. 1041, μέσσης Μιαμῶν τδ ἱ' Ἀμρῶφισ' & ἱ' Σεθωσις, *Armesses Miamun;* ejus filius *Amenophis*; ejus filius *Sethosis*. Neque aliter in Africani Dynastiis (quas transcripsit Eusebius) *Amenophim* (in XVIII postre- mum) sequitur *Sethos*, in XIX primus. In XII autem Africani Dynastiâ *Sesostris* est successor *Ammenemis*.

a) Diod. Sic.
l. 1. p. 34. c.

b) supr. p. 104.

c) Diod. ib.

d) L. 10. v. 276.

e) Diod. ib. d.

f) Ibid.

g) Aelian. Var.
l. 2. c. 4.

h) Diod. ib.

i) Diod. Sic.
l. 1. p. 35. a.

Sesostris a) à patre cum Exercitu primùm missus est in Arabiam; commilitabant sodales cum illo educati: Illic magnæ à Serpenti-
bus molestiæ; aquarum ciborumque penuriam superavit; & totam
Barbarorum nationem subjugavit, quæ usque ad id b) tempus in-
domita fuerat.

c) Deinde versùs Occidentem missus, maximam Africæ par-
tem perdomuit, licet adhuc esset admodum juvenis. Lucanus il-
lum, in Lybicâ hâc expeditione, usque ad Oceanum perrexisse
innuit.

d) Venit ad Occasum, Mundique extrema Sesostris.

e) **P**atre defuncto, Regnum suscepit, & rerum prius bene gestarum
fiduciâ elatus, totum terrarum Orbem sibi subjiciendum propo-
suit; & jam adultus fidemque Dei prædictioni adhibens, expeditio-
nem istam aggressus est.

f) Quidam ferunt, filiam ejus Athyrten ad id capeffendum
illum instigasse, quæ cum esset omnium longè sagacissima, patrem edo-
cuit, expeditionem fore facilem. Alii ferunt, illam Divinatione
usam, præcognosse futura ex sacrificiis, & capto in Templis Somnio, &
observatis de cælo signis. Alii g) dicunt, Sesostrim solertiam &
consilia à Mercurio didicisse.

Sesostris, h) ad hoc propositum, imprimis Ægyptiorum omni-
um benevolentiam sibi conciliavit; necessarium arbitratus, ut & mili-
tes pro ducibus etiam mortem promptè oppeterent; neque quid novi
molirentur ii qui manebant domi. Omnes igitur, quoad poterat, de-
merebatur; hos, pecuniarum largitione; illos agrorum donatione;
istos pœnarum remissione; omnes alloquio morumque humanitate de-
mulcens: læsæ Majestatis reos impunè dimisit, & ob æs alienum nexis
nomina expedit, quorum inter satellites magnus erat numerus.

i) Viros elegit quosque viribus præstantes, & exercitum in-
cepti magnitudine dignum conscripsit. Singulis ordinibus imposuit
ductores ex iis qui secum educati fuerant; qui non solum in re bellicâ
jampridem exercitati, virtutisque à pueritiâ gnaviter studiosi; sed
etiam Regi sibi que ipsis mutuò fraternâ benevolentia devincti fue-
rant. Erant autem illi plures numero, quàm MDCC. His omni-
bus (& eorum hæredibus) assignavit sorte optimas Ægypti (In-
ferioris) partes; ut illi suos habentes redditus, & re nullâ indigen-
tes,

tes, bellicis tantum negotiis vacarent. De Feudis istis militaribus, mox plura.

Sesostris in Æthiopiam.

Sesostris a) itaque contractis copiis, primos bello aggressus est a) Diod. ib. Æthiopes, versus Meridiem habitantes, gentemque illam vectigal sibi pendere coëgit, Ebenum, Aurum, dentesque Elephantum. Herodotus dicit, b) Βασιλεὺς μὲν δὴ ἔτερον μὲν Αἰγύπτῳ Αἰθιοπίας ἡρξεν, Rex hic Ægyptius solus Æthiopia imperavit. Cum tamen mox constabit, alios etiam Ægypti reges Æthiopiam sub ditione tenuisse. Sesostris per seipsum & proregem suum imperasse videtur; successores ejus, non sine nativo aliquo subrege, illis subiecto.

c) Strabo (ex Eratosthene) de angustiis Rubri Maris ad Diram Æthiopiae promontorium, Dicunt ibi columnam esse Sesostris Ægyptii, quæ sacris literis ejus transitum significet. Ille enim videtur primus Æthiopiam & Trogloditicam subegisse; dein transgressus in Arabiam; inde omnem Asiam peragrassè; quapropter multis in locis Vallum Sesostris appellatur; & Deorum Ægyptiorum templa constructa inveniuntur. Paulò post (ex Artemidoro) meminuit d) Isidis Templi à Sesostre positi, non procul à Prolemaide Ἰνερῶν. Neque fuit Dira profectiois terminus. e) Sesostris totam Æthiopiam permeavit usque ad Cinnamomiferam regionem: & extant adhuc quedam ejus monumenta, & Columnæ, & Inscriptiones. Plinius regionis hujus nomen adhibet. f) Promontorium & portus Mossylites, quò Cinnamomum devebitur: huc usque Sesostris exercitum duxit. A Mossylite promontorio Atlanticum mare incipere vult Juba.

Sed nec terrestribus tantum copiis, sed etiam classe suscepta est hæc expeditio. g) Tradunt Sacerdotes, Sesostri primùm longis navibus profectum ex Arabico sinu, accolæ maris Erythraei (sive Rubri, quod ultra sinum Arabicum extendi diximus) subegisse; & ulterius progressum, venisse in mare, ob breviam non navigabile; atque illinc reversum esse in Ægyptum. Diodorus ad Indiam eum pervenisse refert. h) Classẽ deinde CCC navium in mare Rubrum expedit, primus indigenarum qui longa navigia construxit: Quæ insulas illic locorum occupavit; & maritimas continentis partes, usque ad Indiam.

- a) I. 6. c. 29. Ad Insulas spectat illud Plinii ; a) Ante Isidis portum sunt in Insula
 b) Geogr. l. 4. c. 7. stela lapidea, literis ignotis. Μόσυλον ἄκρον habet b) Ptolemæus.
 Lusitanis (qui Europæorum primi littora hæc à Meridie legerunt) vo-
 catur *Cabo de Guardafuy*. Ultima est illic Africæ versùs Orientem
 c) Strab. l. 16. p. 767. c. protentura. Πέραν τῆς ταύτης (inquit c) Eratosthenes) ἀφ' ἧς
 d) Plin. l. 6. c. 22. ὅσοι μὲν νῦν, ulterius negant quenquam adhuc profectum esse,
 versùs meridiem. Ipse d) Eratosthenes mensuram prodidit Taproba-
 na insula, ultrà positæ versùs Orientem.
 e) Diod. l. 1. p. 37. Sesostris e) præterea extruxit Navigium cedrinum, longum cubi-
 tos 280, extrinsecus auro, intrinsecus argento obductum, quod dedi-
 cavit Deo (Osiridi) qui Thebis maximè colebatur. Navigium hoc
 f) Plut. de Isid. p. 364. c. sacrum fuit, neque forsan in censu classis. Ægyptiī dicunt f) Ἡλ-
 ον καὶ Σελήνην ἔχει ἄρμασιν ἀλλὰ πλοίοις ὀχήμασι χρωμένους πλε-
 ῖν αἰεὶ, Solem & Lunam non curribus, sed navigiis vectos, cursus su-
 os peragere; innuentes, humores ali atque procreari. Kalendarium
 g) Gruter. In- Rusticum, mense g) Martio, habet ISIDIS NAVIGIUM, quod
 scrip. p. 138. est Ægyptiorum festum, à Romanis admissum.
 Navigatio hæc Sesostris à priscâ Ægyptiorum superstitione,
 aliena videtur. Illi enim hætenus à rebus maritimis omnino ab-
 h) Plut. Symp. l. 8. p. 729. stinuerunt. In causâ fuit h) τὸ πρὸς τὴν θάλατταν ἔχθρη, quòd
 mare oderint. Odii causam faciunt, εἰς ταύτην ἀποβύσσει τὸν πα-
 τέρα καὶ σωτήρα τὴν χώραν, ὃν Ὀσίριδ' ἀποβύσσει ὀνομάζουσι, in id
 periisse (Nilum) Patrem & Servatorem regionis, quem defluxum Osi-
 ridis nominant. Quem cum deplorent, in levâ regione ortum, in dex-
 trâ interemptum; innuunt Nili in mare exeuntis interitum. Unde
 neque aquam ejus bibere licet; nec eorum quæ gignit & nutrit quicquam
 purum existimant, & usui aptum: Neque gubernatores navium obvi-
 am factos, alloquio quidem dignantur, quòd bi victum è mari quæri-
 rent. Κυβερνήται, i) pars plebis infima. Cæterum hæc forsan de
 Nautis tantum Niliacis, & de Mari, fluminis ostiis objecto, intelli-
 gi possunt.

Sesostris, ex Austro reversus, profectionem parabat in Asi-
 am. Illustrissima illa expeditio, ut Imperio, sic libro det exor-
 dium.

CHRONICI CA- NONIS

LIBER TERTIUS

continet annos CC.

ICUT *Alexander*, Macedonici; *Cyrus*, Persici;
ita *Sesostris* Ægyptiaci in Asiâ imperii auctor
fuit.

Hunc Regem Græci (quasi a) *bello Trojano*, a) *supr. p. 248*
& *Minoë* vetustiore) ad b) *Danai* tempora b) *supr. p. 132*
perperam retulerunt; & prochronismis immensis
illius res gestas depravârunt. Ex deductâ *Thebanorum* c) *regum* c) *p. 220*
serie, illius ætas incidit in posteriora XIV hujus seculi tempora;
Ex collatâ d) *modò Ebræorum Chronologiâ*, illi contemporanea- d) *p. 313*
neus fuit *Reboboam* Rex, Solomonis filius; *cujus anno regni*
quinto, *Sesostris* cum exercitu in Asiam profectus est. Is est an-
nus Per. Jul. 3747; post Diluvium 1377; & vetustissimæ *Theba-*
norum Æræ fundamentum firmissimum; utpote rationibus Sacris
innixum.

Ante hanc expeditionem, nullus est Ægyptiacæ historiæ nexus
cum rebus extraneis. Vetustiores Ægypti reges (quibuscum Abra-
hamo, Jacobo & Israelitis res erat) communi *Pharaonis* vocabulo

nun-

nuncupantur; nec quidquam inde certi est colligere. *Sesac* Ægyptiorum regum primus in S. literis proprio nomine designatur; nisi a) *Rameses* sit Regis potius, quam regionis nomen.

a) p. 90.

Sesostris in Asiam.

A Sacris literis expeditionem hanc auspiciatò ordiamur; ob maximam tum Auctoritatem, tum Antiquitatem, atque certissimum temporis indicium. Sed & Ordo rei id postulat: invadenti Asiam objacet Judæa: captâ ejus Metropoli, prima innotuit Sesostris victoria.

b) I Reg. 14.
25.

b) *Anno quinto regni Rehoboami Sesac Rex Ægypti ascendit in Jerusalem, & abstulit thesauros domûs Dei, & thesauros domûs Regis, & omnia scuta aurea quæ fecerat c) Solomon.*

c) 10. 16.

d) II Chron.
12. 2.

Alibi, d) *anno quinto Rehoboami regis, Sesac rex Ægypti ascendit contra Hierosolymam cum curribus 1200, & equitibus 60000; populus autem innumerus venit cum eo ex Ægypto, Lubæi, Succæi, & Chusitæ (LXX & vulgata, Lybies & Trogloditæ & Æthiopes) & cepit munitas urbes in Judâ, & venit usque Hierosolymam. Sesac autem Rehoboamo regnum permisit, eâ lege, ut e) serviât ei. Recessit itaque Sesac rex Ægypti ab Hierosolymâ: sublatis thesauris domûs Dei, & domûs Regis; & abstulit omnes clypeos aureos, quos fecerat Solomon.*

e) Ibid. v. 8. 9.

Captae sunt urbes in regno Judæ, non itidem in regno Israelis: Jeroboamus (pristinâ clientelâ tutus) nihil mali jam pertulisse, sed novum suum Regnum Ægyptiacâ potentiâ stabiluisse videtur.

f) De Bello,
1. 7. c. 18.

p. 969. d.

g) Antiq. 1. 8.
c. 4. p. 279.

Sesac τοῖς LXX (inusuato metaplasmo) Σέσακος vocatur; Josepho hic Σέσακος; alibi mendosè f) Ἀσυχάκος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς primus censetur inter eos, qui ceperunt Hierosolyma. Quæ *Sesaco* attribuuntur in S. literis, eadem ad *Sesostrim* refert Herodotus. Id pridem animadvertit Josephus; g) ὁ θεός, inquit, πέμψεν τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα Σέσακον, ὡς ἔω λανθῆναι Ἡρόδοτον τὰς πράξεις αὐτοῦ Σεσωστρίδος ὡς ἔαπερ, Immisit Deus Susacum Ægyptiorum regem; de quo errat Herodotus, illius res gestas Sesostri adscribens. Et paulò post: Μέμνηται αὐτῆς τῆς στρατείας καὶ ὁ Ἀλ-
καρ-

καρνασσός Ἡρόδοτος ὡς μόνον τὸ τῆς βασιλείας πλανηθεὶς ὄνομα,
Hujus expeditionis meminit etiam Herodotus Halicarnassensis, in regis
nomine tantum errans. De re, convenit Josepho cum Herodoto; de
 nomine, levissima est criminatio. Qui Ebræis *Sesac*, Græcis *Seso-*
stris dicitur.

Rex idem, ex Ægyptiorum archivis, Manethoni *Sethos* vo-
 catur, qui decimus octavus recensetur in a) laterculo Thebano. a) *supr. p. 314.*
 Eundem esse utrumque perspicuum est; tum ex rebus ejus gestis;
 tum ex consensu temporum. De illius expeditione in Asiam hæc
 narrat Manetho.

Apud Josephum contra Apionem, l. i. p. 1041.

Σέθωσις ἰππικῶν καὶ ναυτι- *Sethosis, equestres & navales*
 κῶν ἔχων δυνάμιν — ἵππ. κῶ- *copias habens — ad Cyprum,*
 πρὸν καὶ Φοινικῶν καὶ πάλιν *& Phœniciam; & rursus contra*
 Ἀσσυρίους τε καὶ Μήδους στρατεύ- *Assyrios atque Medos castrametä-*
 σας, ἀπαντας, τὰς μὲν δόρυτι, *tus, universos quidem, hos ferro,*
 τὰς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ τῆς πολ- *illos suarum virium terrore sine,*
 λῆς δυνάμεως ὑποχείρις ἑ- *bello sibi subjugavit.*
 λαβε.

Καὶ μέγα Φοινίκας ἵππ. ταῖς *Eoque successu elatus, confiden-*
 ὀπραγίαις, ἐπὶ καὶ θαρσαλέω- *tior incedebat, Orientales urbes*
 τεργὸν ἐπορεύετο, τὰς πρὸς ἀνατο- *ac provincias subvertendo.*
 λας πόλεις τε καὶ χώρας κατα-
 σσεφόμενος.

Manetho hîc (ut & in *Pastorum* rebus b) antea) *Assyrio-* b) *supr. p. 106.*
rum meminit, *Ctesianâ* fretus auctoritate. In Ægyptiacis autem 323.
 victarum gentium monumentis (mox producendis) censentur
Medi, Persæ, Bactriani, Scythæ, alique; nulla autem est *Assy-*
riorum ratio.

Quod de *Cypro* à Sesoistre occupatâ dicitur, Herodoto fuit o-
 mnino inauditum. Ille enim tradidit, *Regem* c) *Amasin primum* c) *Herodot.*
mortalium fuisse, qui Cyprum cepit, tributariamq; fecit. 1.2. fine.

Inter eos, qui sponte, ἀμαχητὶ φόβῳ τῆς πολλῆς δυνάμεως
 herbam porrexerunt, habendus est rex Judæ, *Ροβοάμ* d) *αὐτῷ* d) *Joseph. l. 8.*
παρέδωκεν ἀμαχητὶ τὴν πόλιν, d) *Rehoboamus urbem, antequam* c.4. p. 279. f.
oppugnaretur, illi dedit.

- In urbe *Tyro* (urbs illa adhuc in Continente sita fuit) toto hujus expeditionis novennio, a) *Rege Abdastarto insidiis sublato à quatuor nutricis ejus filiis; regnabat eorum natu maximus; quem Menander non nominat. Hic in Maritimis hujus belli negotiis Sesostris auxiliaris haberi potest.*
- b) *I Reg. 15. 18*
c) *supr. p. 346.* In *Damasco* jam regnasse videtur b) *Tabremon*, Rezonis primi Regis filius, de quo diximus c).
- d) *p. 346.* In *Syriâ Sophenâ Adad-ezeri* filius regnabat, qui communi regum istorum nomine "Αδαδ vocatus est; quod & suprâ d) monuimus. Hi, & si qui essent alii in *Syriâ Reges*, victrici *Sesostris* fortunæ succumbere coacti sunt.
- e) *II Chron. 12. 3.* Antequam progrediamur, illius exercitum lustremus. e) *Contra Hierosolymam ascenderunt currus 1200, equites 60000, & populus innumerus.* — *Josephus* numerat *pedites* tantum 40000. *Herodotus* indefinitè *εργαλιν' πικλιν'* vocat. f) *Diodorus* dicit, *exercitum incepti magnitudine dignum conscriptum fuisse, peditum 600000, equitum 24000, curruum bellicorum 27000.* Variant numeri; sicut in *Solomonis* g) *copiis*. *Homerus* de *Thebis Ægyptiis* cecinit;
- g) *supr. p. 338*
- h) *Iliad. X. v. 383.* h) *ἄβ' ἑκατόμυλοι εἰσι, διηκόσιοι δ' ἂν ἐκάστω*
ἄνερές ἐξοιχνέουσι σιω' ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν.
Quæ centum portarum sunt; Ducenti autem per
Unamquamque viri egrediuntur cum equis & curribus.
(i.e.) 20000.
- i) *L. I. p. 30 a.* *Diodorus* ad hunc poetæ locum dicit, i) *Διζυρία δ' ἄρματα*
πρὸς ἀλήθειαν ἐξ αὐτῆς εἰς τὰς πολέμους ἐκπορεύεσθαι. Τὰς γὰρ ἵπ-
πῶνας ἑκατὸν γεγονέναι καὶ τὴν πρὸς ἀποταμίαν τὴν διὰ Μένφως
ἄξει Θηβῶν τὴν καὶ Λιβύην, ἐκάστη δεχομένη ἀνα' Ἀφροδίτης ἵππων
ὡν ἐπὶ νῦν τὰ θεμέλια δείκνυται, Viginti millia curruum revera inde
ad bella exire. Centum enim erant equilia ad ripam fluvii à Memphi
usque Thebas Libycas; unoquoque ducentorum equorum capace; quo-
rum fundamina etiamnum ostenduntur. Sanè hisce temporibus *Æ-*
gyptum k) *equis abundasse diximus. Quod etiam testantur* *Osy-*
mandis (sive *Amenophis*) *copiæ, Sec. proximo.*
- k) *supr. p. 339*
l) *Diod. ib. p. 35. c.* *Sesostris*, tantum l) *exercitum itinere terrestri promovens, to-*
tam

tam subegit Asiam. Neque enim terras tantum invasit, quas Alexander Macedo postea acquisivit; sed etiam gentes quasdam, quas ille non adivit. Transiit enim Gangem fluvium, & Indiam permeavit totam, usque ad Oceanum. Scytharum etiam gentes subjecit usque ad Tanaim fluvium, qui Europam ab Asia determinat. Herodotus autem illum Istrum fluvium transisse refert. a) Sesostris, ait, magnum habens exercitum, perrexerit per continentem, gentes omnes obvias subegit; donec ex Asia in Europam transgressus, Scythas subegit, & Thracas; ad quos, & non ulterius, exercitus Ægyptius pervenisse mihi videtur: quoniam in illorum terrâ stelæ posite apparent, sed non ultra eas. De stelis istis paulò ante dixerat. b) Sesostris in quascunque incidebat gentes strenuas, & acres libertatis affertrices; in earum regionibus ponebat stelas, cum inscriptione nominis sui & patriæ, & ut suis viribus illas subegerit; quarum verò urbes sine prælio facile cepisset, in illarum stelis, præter id quod in fortium gentium stelis inscriptum erat, etiam genitalia muliebria adsculpebat; monstrare volens, illos minime viriles fuisse. c) Non apparent jam pleraque istarum stelarum, quas Sesostris rex Ægypti per regiones singulas erexit. Ipse verò (ait Herodotus) quasdam vidi in Syriâ Palæstinâ, & literas habentes quas dixi, & muliebria genitalia. Sanè Rehoboamus urbem ἀμαχητὶ tradidit.

d) Inscriptio autem sacris Ægyptiorum literis exarata, Græcè ita legitur.

Τὴν ᾗ τὴν χώραν ὅπλοις κατερέψατο τοῖς ἑαυτοῦ
Βασιλέως Βασιλέων, καὶ Δεσπότης Δεσποτῶν,
Σεσόωσις.

HANC REGIONEM SUIS ARMIS DEVICIT
REX REGUM ET DOMINUS DOMINORUM
SESOSTRIS.

In cippis autem, apud gentes pugnaces, pudendum viri posuit; apud ignavas & timidas, femina. e) Ita etiam Africanus & Eusebius.

Sesostris, f) omni Asiâ, & plerisque Cycladum Insularum in ditionem redactis, transgressus in Europam, & percurrrens Thraciam, in

Bbb 3

peri-

a) L. 2. c. 103.

b) Ib. c. 102.

c) Herod. l. 2. c. 106.

d) Diod. Sic. l. 1. p. 35. d.

e) Syncell. p. 59. 60.

f) Diod. lib.

periculum venit amittendi exercitus, ob victus penuriam & locorum difficultates : quapropter expeditionis terminos in Thraciâ posuit.

Si in Græciam perrexisset Sesostris (quod postea fecerunt Persæ) clariorem rerum suarum famam apud posteros reliquisset ; neque illius tempora Græcis inter Μυθήκᾳ habenda essent. Athenis jam regnabat *Phorbas* ; Lacedæmone, & Corinthi, quarti *Heraclidarum* successores ; qui aut virtutis, aut infortunii memoriam conservassent. Græci autem jam rerum suarum studio, ob tenuitatem, parum tenebantur ; exterarum nequaquam : quod essent illi adhuc literarum rudes. Homerus, nondum natus, omnem Græcorum ἱστοριογραφία longe præcessit. Ne miremur igitur, maximas has (quas narramus) Ægyptiorum res gestas, tantâ ignorantia fuisse penè obrutas.

Cum verò Ægyptii jam *Cyprum* & *Cycladas* (ut dictum est) obtinuerint ; non immerito illi inter Θαλασσοκρατούσας numerantur ab Eusebio, ejusque exscriptoribus, Florentio, & Mariano : a) Ægyptii, post Phænices, mare obtinuerunt. Syncellus hoc omisit. Non autem competit id temporibus istis, quæ *Primam Olympiadem* Vulgarem, sed quæ vera *Olympiarum* initia, proximè præcesserunt.

Sesostris in Asiam reversus, egregia dominii sui monumenta illic reliquit. Oram Asiæ Maritimam eo tempore tenuerunt Græci, *Dores*, *Jones*, *Æoles*. In *Lydiâ* regnabat nescio quis ex *Argonis* *Heraclide* posteris. De Sesoistre Herodotus, b) Visuntur, ait, circa *Joniam* duæ hujus viri statuae ex petris sculptæ ; una quæ itur ex *Epheso* in *Phocæam* ; altera quæ ex *Sardibus* *Smyrnam*. Utrobique vir magnitudine πέμπτῃς αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἑπτὰ πάλμους quinque palmorum insculptus est ; dextrâ jaculum, sinistrâ arcum tenens ; ceteramque armaturam tam *Æthiopiam* quàm *Ægyptiacam* gestans : per pectora ab uno humero ad alterum, *Inscriptio* sacris literis Ægyptiis est, quæ Græcè ita sonat.

Ἐγὼ τὴν δὲ τὴν χώραν ὥμοισι τοῖσι ἐμοῖσι ἐκτησάμην.

EGO REGIONEM HANC MEIS HUMERIS OBTINUI.

Quis verò, vel cujas fuerit, illic non apparet, sed alibi declaratur. Quidam ea conspicati, *Memnonis* imaginem esse conjecunt, à veritate multum deficientes. Diodorus dicit, statuam fuisse c) τῷ μεγάλῳ τέτταρσι παλάσταις μείζονα τῶν τετάρων πηχῶν, ἡλίκος ὢν καὶ αὐτὸς ἐτύχ-

a) Eus. n. 1230.

b) L. 2, c. 106.

c) Diod. Sic.

P. 35. d.

ἐπὶ γ' ἄνευ, quaternos palmos proceriorem quatuor cubitis, quā ipse
 statura fuit. De illius staturā Eusebius, a) Σέσωσις λέγει γ' ἄνευ
 πηχῶν δ', παλαιῶν γ', δακτύλων β', Sesostris proceritas dici- a) Synce-
 tur esse cubitorum 4, palmorum 3, digitorum 2. p. 60. c.

Sesostris itaque omnia, inde Bithynum, hinc Lycium ad mare,
 imperio tenuit; quod de successore ejus mox dicitur.

Sesostris Colonia.

DE vetustioribus Ægyptiorum coloniis, in *Babyloniam*, & in
Græciam deductis, b) suprà differuimus. Duæ insuper, in hac b) p. 107.
 Sesostris expeditione, memorantur Coloniae; altera *Scytharum*, in
Parthiam; altera Ægyptiorum, in *Colchidem*.

Epitomator Trogi Scythicae Parthorum originis meminit, tam
 ubi de c) *Scythis* agit, quàm ubi de d) *Parthis*. Apud Photium, e) c) Justin. l. 1.
 Arrianus in *Parthicis*, Πάρθας φησὶν ἐκ Σεσώσιδος τῆς Αἰγυπτίων d) 41. b.
 βασιλέως καὶ Ίανδύσης τῆς Σκυθῶν, ἀπὸ τῆς σφῶν χώρας Σκυθίας εἰς e) Biblioth.
 τὴν νῦν μετοικῆσαι, narrat Parthos, tempore Sesostris Ægyptiorum c) d. 58. p. 54.
 regis, & Jandyssi Scytharum regis, ex Scythia; eorum patria, in eum quem
 nunc tenent locum demigrasse. In Alexandrino Chronico, *Scytha-*
rum in Parthiam deductorum numerus est 15000: & ad Sesostris
 tempora refertur migratio ista. Ætas autem Sesostris (ut solet à
 Græcis) ibi nimium quantum in anteriora protruditur. Q. Curti-
 us hos Scythas Europæos fuisse censuit. f) *Tanaïs*, ait, *Europam* & f) L. 6. prop.
Asiam medius interfuit; nec dubitatur, quin *Scythæ*, qui *Parthos* con- in it.
 didere, non à Bosphoro, sed ex regione *Europæ* penetraverint. A mi-
 gratione ortum est *Parthorum* nomen. g) Παρθῶν (οἱ καὶ Πάρθοι) g) Steph. in
 ἔθνη παλαιὰ μὲν Σκυθικόν, ὕστερον δὲ Φιγόν, ἢ μετοικίσαν ἀπὸ Μή- Παρθῶν.
 δος· κληθῆναι δὲ ἔτι καὶ Μήδοις διὰ τὴν φύσιν τῶν αὐτῶν δεξαμένης
 γῆς, ἐλῶδες καὶ ἀγκώδες ἔσης· ἢ διὰ τὴν φυγὴν, καθότι οἱ Σκυθαί
 τες Φυγάδας Πάρθας καλεῖται, Parthi, gens olim Scythica, tandem fu-
 gerunt, vel transmigrarunt, sub Medo: sic dicti à Medis, propter natu-
 ram soli, in quo consederunt; quod paludosum est & humile; vel pro-
 pter fugam: si quidem *Scythæ* fugitivos vocant *Parthos*. Græci fa-
 bulantur hunc h) *Medum*, Medæ filium, regioni nomen impo- h) Strab. l. 11.
 sisse. p. 526. b.

a) Herodot. l. 2.
c. 193.

Coloniam alteram constituit Sesostris, a) *cum è Thraciâ digressus retro abiisset, & ad Phasin fluvium venisset.* De quâ, Non possum (inquit Herodotus) pro comperto dicere, utrum ipse rex Sesostris, exercitum suum dividens, aliquantulum copiarum reliquerit ad incolendam regionem; an aliqui militum, peregrinationis pertæsi, circa Phasin fluvium substituerint. De loco isto, in Orientalibus Euxini ponti partibus, Dionysius Periegetes.

b) Vers. 689.

b) Παρ' δὲ μυχὸν Πόντου καὶ χθόνα Τυνδαριδάων
κόλχοι ναυετάρσι μετήλυδες Αἰγύπτιοι. Prisciano interprete,
Intima sed Ponti, post fines Tyndaridarum (i.e. Dioscurias.)
Ægypto missi Colchi tenuere coloni.

c) Diod. p. 35. c.

Neque satis rectè Diodorus dixit, c) *Ægyptiorum nonnullos, ad Maotim paludem relictos, Colchorum gentem constituisse.*

d) L. 2. p. 55. c.

(de d) *Lazis agens*) Colchi dicuntur esse Ægyptiorum colonia. Ajunt enim, multo tempore ante Heroûm (qui Jasonem comitabantur) adventum; immò antè Assyriorum imperium, & Nini & Semiramidis tempora, Sesostrim quendam regem Ægyptium, ingenti indigenarum exercitu coacto, quum universam Asiam invasisset ac subjugasset, eò etiam loci venisse, & aliquam exercitus sui partem ibi reliquisse, atque inde Colchorum gentem deductam. Epitome Trogi dicit, Ægyptios invasisse Scythas an. 1500 antequam Ninus esset rex Assyriorum: e) *Primus Scythis bellum indixit Vexoris (Sesostrim intellige) rex Ægyptius: Qui cum (Scythas) tantâ celeritate venire addidicisset, in fugam vertitur; exercituque cum omni apparatu belli relicto, in regnum se recepit. Scythas ab Ægypto paludes prohibuere.* Sed & qui Argonautica cecinerunt, Apollonius Rhodius, Valerius Flaccus; alii, Sesostrim Argonautis vetustiore faciant. Scilicet Sesostrim pro Danaï fratre habuerunt.

e) Justin. l. 2.
c. 3.

f) Diod. Sic.
l. 4. p. 173.

g) Diod. ib.
p. 174. d.

h) Plin. l. 33. c. 3

Rex Colchorum vetustissimus fuit f) *Æetes Solis filius, pater Medæ, quæ Argonautis auxilio fuit, annis 282 ante hanc Sesostris expeditionem.* Tunc temporis g) *urbs Sybaris fuit Colchorum regia.* Alii memorantur Colchorum reges, & divites, & fortes, cum quibus Sesostris haud æquo Marte dimicavit. h) *Jam regnauerat in Colchis Salauces; & Esubopes, qui terram virginem nactus pluri-*

num argenti aurique eruisse dicitur in Samnorum (Soanum) gente,
 & alioquin velleribus Aureis inclyto regno. Sed & illius aureæ ca-
 mera , & argenteæ trabes narrantur , & columna atque parastata,
 victo Sefostre Ægypti rege. Valerius etiam damni meminit,
 à Sefostre his in partibus accepti.

— a) Ut prima Sefostris
 Intulerit rex bella Getis ; ut clade suorum
 Territus , hos Thebas patriumque reducat ad amnem ;
 Phacidos hos imponat agris , Colchosque vocari
 Imperet —

a) Argonaut.
 l. 5. v. 420.

Cæterum non obstante clade istâ (neque enim gravis videtur) Seso-
 stris coloniam in Colchide constituit , occupatâ urbe Æt. b) Steph. Ait.
 Αἴα πόλις Κόλχων κτίσμα Αἰήτῃς , θαλάσσης ἀπέχουσα σὺν Διὰ τρια-
 κόσια , ἣν περιέρρεσι δύο ποταμοὶ Ἴππος καὶ Κυάνειος ποιεῖντες αὐ-
 τῇ χερρόνησον , Æa urbs Colchorum ab Æete condita , distans à mari
 stadiis 300 , quam circumfluunt duo fluvii , Hippius & Cyaneus , qui il-
 lam peninsulam faciunt. Hujus urbis , hujus expeditionis memi-
 nit Apollonius Rhodius.

Ἀργοναυτικῶν Δ. vers. 271.

Ἐνθεν δὴ ἵνα Φασὶ πέριξ Διὸς πᾶσαν ὁδοῦσαι
 Εὐρώπην Δοῖω τε Βίῃ , καὶ κρᾶτ' ἑλάν
 Σφωίτερων θάρσει τε πεποιθότα. Μυρίαδ' ἄσῃ
 Νάσσατ' ἐπιχόμῳ. τὰ μὲν ἢ πόθι ναυετάρσιν
 Ἡὲ καὶ ὁ Πηλὸς γὰρ ἄδω ἐπενήνοθεν αἰών.
 Αἴα γὰρ μὲν ἐπὶ νιῷ μῦθ' ἔμπεδον , ἡνωίτε
 Τῶν δ' ἄνδρῶν ὅς οἱ κατὰ ναιέμῳ Αἴαν.
 Οἱ δὲ τοὶ γράπῃς πατέρων ἔθεν εἰρύον
 Κύβριας , οἷς ἐνὶ πᾶσαι ὁδοὶ καὶ πείρατ' ἔασιν
 Ἰχθῆς τε τεραφερῆς τε πέριξ Ὀπινειομήροισιν.
 Inde quendam ajunt circumcirca peragrâsse
 Totam Europam & Asiam, vi & virtute copiarum
 Suarum, & audaciâ fretum. Is innumeras urbes
 Invadens subegit, quæ aut alicubi incoluntur,
 Aut non. Nam satis longa ætas interfuit.

Æa

*Æa quidem adhuc manet firmiter: & posteri illorum,
Quos ille iussit inhabitare Æam
Descriptas Majorum servant
Tabulas, in quibus omnia sunt itinera, & fines
Maris Terræque circumquaque profecturis.*

a) *supr. p. 248.* Poeta quidem *Sesostri*m non nominat, sed per res gestas cum graphice describit. Vetus Apollonii Scholiastes, ex a) citato *Dicaarchi* loco, illum vocat *Sesonchosin*, totius *Ægypti* regem, qui omnem *Asiam*, & plurimum *Europæ* subjugavit. Quo quidem nomine *Sesostri*m intelligi innuit, imò probat; tum ex *Herodoto*, qui *Sesostri*m (non *Sesonchosin*) stelas cum mulieribus posuisse refert; tum ex *Theopompo*, qui libro tertio illum *Sesostri*m vocat.

b) *sup. p. 242* Ex longinquis *Sesostri*s itineribus enatum est *Geographiæ* studium, b) cui deinceps ἱερογλαμματεῖς *Ægypti*i operam impense dederunt. Cujus rei testis luculentus est c) *Eustathius*. Σεσωτῆς οὗτος ὁ Φασις, ὁ Αἰγύπτῳ πολλὰ καὶ ἐπιεικῶς γῆν, πάντα δὲ τε δέδωκε καὶ ὁδοὺς, καὶ τὰ πάντα ἀναγραψῆς ὅσα Αἰγυπτίοις μόνον, ἀλλὰ καὶ Σκύθαις εἰς ταῦτα μετέδοδεν, ἠξίωσεν, *Sesostri*s *Ægyptius*, ut ajunt, cum multum terrarum peragrasset, itinera tabulis edidit; & tabularum descriptionem non solum *Ægyptiis*, sed & *Scythiis* in admirationem impertiri dignatus est. *Scythæ* hi sunt *Colchi*, Æam incolentes, quorum posterius γενεὴ πατέρων ἑβραίων habuerunt.

d) *Herodot.*
l. 2. c. 104.

c. 105.

e) *supr. p. 74.*

f) *Antiq. l. 8.*

g. 4.

Tabulæ istæ *Geographiæ* (à *Colchis* conservatæ) non leve sunt originis *Ægyptiacæ* argumentum. Sed & alia profert *Herodotus* indicia, per quæ d) *Colchi* videntur esse *Ægyptii*; ipsique *Ægyptii* illos ex *Sesostri*s exercitu fuisse opinantur. 1. Utrique sunt μελάγροες καὶ ἐλότρεχες, atrii coloris, & crispæ capillitii. 2. *Colchi*, *Ægyptii*, & *Æthiopes* soli mortalium ab initio pudenda circumcidunt. 3. Utrique linum eodem modo elaborant. 4. Καὶ ἡ ζωὴ πᾶσι καὶ ἡ γλῶσσα ἐμφερής ἐστι ἀλλήλοισι, Et vita omnis & lingua apud utrosque similis est. Ad probandam hanc cognationem, circumcisionis argumento utuntur etiam e) *Diodorus* & f) *Josephus*.

Reditus Sesostri.

g) *Diod. Sic.*
l. 1. p. 35. d.

Sesostri, g) cum benigne se gessisset erga omnes eos quos sibi subdidisset, & expeditionem perfecisset, καὶ ἔτεσιν ἐννεα, novem annorum

spatio; imperavit Gentibus munera, pro facultatum modo, in Ægyptum annuatim perferre. Ipse cum immensa captivorum spoliisque multitudinem in patriam rediit, rerum gestarum magnitudine omnes ante se reges supergressus. Non dissimilia sunt quæ habet a) *Africanus* (& ex eo *Eusebius*) *Εν εναντίς ενέα*, annis novem (Sesostris) p. 59, 60. totam subjugavit Asiam, & in Europâ Thraciam; adeo ut ab Ægyptiis, post Osirim, primus haberetur. Illi enim Osirim cum exercitu totum terrarum orbem peragrâsse fabulantur.

Reditum acceleravit fratris perfidia. Quum enim in Asiam profecturus esset Sesostris, sive Sethosis, ille (sicut refert Manetho apud b) *Josephum*) fratrem Armaim Ægypto præfectum constituit, & b) *con. Apion.* regalem potestatem ei contulit omnem, præter Diadematis usum; jussit- p. 104. que illum Reginae liberorum Matri injuriam non inferre; & a Concubinis regis abstinere. Cum autem satis longo tempore Rex abesset, Armais in Ægypto relictus, contra fratris jussa, omnia audacter perpetravit. Nam & Reginam violavit, & concubinis aliis promiscuè usus est: Sumpsit etiam, amicorum suâsu, Diadema, & fratri rebellavit. Summus autem Ægypti Sacerdos per literas Sethosi notum fecit, fratrem Armaim rebellasse. Ille protinus Pelusium properavit, & regnum suum recuperavit.

Ibi tamen in magnum vitæ discrimen incidit. c) *Dum enim*, c) *Diod. l. 1.* Sesostris, à magnâ expeditione reversus, in Ægypto commoraretur circa p. 37. b. Pelusium, Frater ipsum cum uxore & liberis convivio exceptum insidiis appetebat. Illis enim à potu largiore confopitis, hic magnam siccae arundinis vim, jam pridem ad hoc destinatam, tabernaculo Regis nocturnum circumgessit atque incendit. Igne igitur subito accenso, satellites regis, vino graves, opem segniter ferebant. Sesostris verò manibus porrectis vota pro filiorum & uxoris salute suscipiens, per flammam evasit; & sic præter spem servatus, Donariis tum alios Deos, tum Vulcanum maxime veneratus est, utpote cujus beneficio salus ipsi contigisset.

Sacerdotes, de evadendi modo, Herodoto imposuisse videntur. d) *Dicebant enim Sesostrim redeuntem, & multos devictarum regio-* d) *Herod. l. 2.* num populos reportantem, quum in reditu Daphnas Pelusias venisset, à c. 107. Fratre, quem Ægypto præfecerat, unâ cum liberis invitatum fuisse; & cum ille domum materiam circumstipasset, struemque incendiisset, Sesostrim, re intellectâ, cum uxore, quam secum duxerat, protinus deliberasse, & eâ suadente, ex sex liberis, duos super ignem extendisse, & super illos

(quasi per pontem) ipsos transeuntes evasisse. Eo modo, duobus filiis exustis, ceteri cum patre servati sunt. Sesostris in Ægyptum reversus ultionem de fratre sumpsit.

a) Jol. c. Ap.

p. 1041.

b) sup. p. 129.

a) Manetho (ex Græcorum Mythologiâ, non ex Ægyptiorum scriniis) *Armaim* hunc *Danaum* illum fuisse tradidit, qui b) olim in Græciam navigavit: unde tanta est apud Græcos Ægyptiorum temporum confusio.

c) Died. l. i.

p. 36, a.

Sesostris domum reversus c) omnia per Ægyptum templa eximiiis donariis manubiisque exornavit; & fortissimos militum pro merito donis honoravit. Sanè ab expeditione istâ non tantum exercitus, rebus præclare gestis opibusque ingentibus partis, gloriose rediit; sed etiam universa Ægyptus variis commodis inde referta fuit. Sesostris à bellicis negotiis desistens, Commilitonibus quidem rebus secundis bonisque partis fruendi potestatem concessit: ipse verò, cum esset gloriæ studiosus, & æternæ memoriæ cupidus, Opera magna, & tam ingenio, quam sumptu miranda molitus est; sibi immortalem gloriam; Ægyptiis securum laboris levamentum in omne tempus comparans.

d) Ib. p. 37, b.

d) Quanquam verò multa atque præclara de Sesoistre ferantur, id tamen omnium μεγαλοπρεπές τε, magnificentissimum (immo superbissimum) videtur, quod circa ἡγεμόνας Regulos, in profectiionibus Regis, peragi solet. Nam qui de victarum gentium Regna illius indulgentiâ tenebant, aut alioqui maximas præfecturas acceperant, statim temporibus in Ægyptum dona ferebant. Quos Rex excipiens, in ceteris quidem honoravit, & eximie provexit; quando verò Templum vel urbem ingredi placeret, equos à quadrigis solvens, pro illis, quaternos Reges ac Principes subjugare solebat: omnibus (ut existimabat) manifestum faciens, quod cum potentissimos & totius orbis illustrissimos debellasset, neminem haberet in Virtutis certamine sibi comparandum. Verum superbiæ imputationem non evasit. Sesostris (inquit e) Plinius) Ægypti Rex tam superbus, ut prodatur annis quibusque sorte Reges singulos è subjectis jungere ad currum solitus, sicque triumphare. Et Lucanus:

e) L. 33. c. 3.

f) L. 10. v. 276.

f) Venit ad Occasum, Mundiq; extrema Sesostris;
Et Pharios currus Regum cervicibus egit.

Vox Phariis, de Sesoistre satis proleptice usurpatur.

Ad secundam hujus Regis fortunam adjici potest, quod, illo regnante, a) *Avis Phœnix in Ægyptum venerit. Sacrum Soli id* a) Tacit. An-
animal, colore ac distinctu pinnarum à cæteris avibus diversum. De nal. 6. p. 154.
numero annorum varia traduntur; maximè vulgatum, quingentorum
spatium: Sunt qui adseverent, 1461 interjici (juxta Διοκασίας
b) *Zodiaci) alitesque Sesostride primùm, post Amaside dominantibus;* b) Supr. p. 9. (d
dein Ptolemæo, qui ex Macedonibus tertius regnavit, in Civitatem, cui & 3. 9. 787
Heliopolis nomen, advolasse; multo cæterarum volucrum comitatu, no-
vam faciem mirantium. Tandem imperante Tiberio, c) P. Fabio, c) Anno V. C.
L. Vitellio Coss. Phœnix in Ægyptum venit. Sed antiquitas quidem 787.
obscura: inter Ptolemæum & Tiberium minus ducenti quinquaginta
anni fuerunt. Unde nonnulli falsum hunc Phœnicem, neque Arabum
è terris credere, nihilque usurpavisse ex his quæ vetus memoria fir-
mavit. Confecto quippe annorum numero, ubi mors propinquet, suis
in terris struere nidum, eique vim genitalem adfundere; ex qua fœ-
tum oriri; & primam adulto curam sepeliendi patris; neque id te-
mere, sed sublato murræ pondere, tentatoque per longum iter; ubi
par oneri, par meatui sit, subire patrium corpus, inque Solis aram
perferre, atque adolere. Hæc incerta & fabulosis aucta. Cæterum
aspici aliquando in Ægypto eam volucrem, non ambigitur.

Ad

SECULUM XV.

Opera Sesostris.

Quamdiu vixerit Sesostris, incertum: illum vitam suam in hoc Seculum produxisse indubitatum est. Bella gessit juvenis; provectiore ætate, otii Opera peregit. Illius autem Opera vel rem Divinam spectant, vel Militarem, vel Civilem.

Primùm igitur à Diis exortus, Tempia construxit, in omnibus Ægypti urbibus, Deo, quem singuli maximè colerent. Verùm Ægyptiorum neminem ad labores assumpsit; sed cuncta Captivorum operâ perfecit. Ideo Templis omnibus adscripsit;

οὐδεὶς ἐγχαῖρει· εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε.

NEMO INDIGENARUM HUC IMPENDIT LABOREM.

a) Herodot.
l. 2, c. 110.

In urbe Memphi, a) ante Templum Vulcani, statuas erexit, ex integris saxis, duas quidem tricenū cubitorum; unam, suam; alteram, uxoris; filiorum autem, qui fuerunt quatuor, totidem statuas vicenū cubitorum. Ingentia hæc donaria b) Vulcano dicata sunt à Sesoistre, ob suam, uxoris, & filiorum salutem; quum insidiæ, quas Frater ei struxerat Pelusii, irritæ factæ essent.

c) Herod. l. 2.
c. 110.

c) Longo post tempore, cum statua Darii Persæ huic Sesostris statue anteponeretur; id haud ferens Vulcani sacerdos negavit, res tales Dariū gessisse, quales gessisset Sesostris Ægyptius; qui tum alias nationes, non pauciores quàm Darius, tum etiam Scythas subegisset; Dariū verò Scythas vincere non potuisse: ideoque iniquum esse, ante hujus donaria sibi illius, qui hunc rebus gestis nequaquam superasset. Dicunt, Dariū hæc æquo animo tulisse. Adjicit Diodorus, illum d) ingenuā libertate dixisse, se conaturum, ut illo non sit posterior, si tantundem vite sibi contingat; ac iussisse, res parili ætate gestas comparari. Id enim esse justissimum virtutis examen.

d) Diod. p. 37.
d.

e) Diod. ibid.

Sesostris præterea erexit e) Obeliscos duos è duro lapide, altitudine centum & viginti cubitorum, quibus inscripsit τὸ τε μέγεθος τὸ δυνάμειος καὶ τὸ πλῆθος τὸ περὶ πόδων καὶ τὸν ἀριθμὸν τὴν καταπολεμηθέντων ἐθνῶν; Potentie magnitudinem, vectigalium copiam, & gentium debellatarum numerum.

f) Am. Marcell.
l. 17, p. 92.

f) Augustus Cæsar Obeliscos duos ab Heliopolitanā civitate transtulit; quorum unus in Circo Maximo, alter in Campo locatus est

g) Plin. l. 36, c. 9

Martio. g) Is autem Obeliscus, quem Augustus in Campo Martio statuit, excisus est à Rege Sesostride. Augustus jactis in terram fundamentis ad altitudinem rei impositæ, ei addidit mirabilem usum Horologii.

h) Fulv. l. 4.
c. 30.

h) Andreas Fulvius in Obelisci hujus basi hanc legit Inscriptionem.

CÆS. DIVI F. AUGUSTUS
PONT. MAX. IMP. XII. COS. (XI.) TRIB. POT. XV.
ÆGYPTO IN POTESTATE POPULI ROMANI REDACT.
SOLI DONUM DEDIT

Hodie

Hodie (testatur ille) in multas partes confractus, terrâ obrutus jacet ad pedem Acetorii montis, versus Tiberim. Eadem fuit Inscriptio Obelisci alterius, in Circo positi, quem Sixtus V.P. (Anno Domini 1589) ad Portam Populi erexit.

a) Ex Syenite lapide, circa Syenem Thebaidis, trabes fecere Reges quodam certamine, Obeliscos vocantes, Solis numini sacros. Radiorum ejus argumentum in effigie est; & ita significatur nomine Ægyptia. Primus omnium id instituit Mitres, qui in Solis urbe regnabat, somnio jussus; & hoc ipsum inscriptum est in eo. Etenim sculptura ille effigiesque, quas videmus, Ægyptiæ sunt literæ. De ætate Mitris non liquet: Sesostris itaque primus haberi potest, qui Obeliscos posuerit.

a) Plin. l. 36. c. 8.

Ægyptiorum Militia.

Ægyptus tum ob b) equorum abundantiam, tum vetustissimam equitandi peritiam celebratur. c) Dicæarchus, πρῶτον Φασι Σεσυχωσίδα Ἀρηκένα ἰπῶων ἀνδρωπον διδασκάνειν. οἱ δὲ ταῦτα εἰς Ὄρον ἀναφέρουσιν, Sesonchosidem artem equitandi primum invenisse ajunt: alii autem ad Orum referunt. Non multum interest; cum (ex Dicæarchi d) chronologiâ) Sesonchos succederet Oro. Fabulantur Ægyptii e) Osiridem ex Inferis Oro adfuisse, ut eum ad bellum institueret; & rogasse, Quodnam animal ad pugnam euntibus censeret utilissimum; cumque Orus respondisset, Equum; Osiridem miratum fuisse, & ambigisse, cur non dixisset Leonem potius, quàm Equum? Orum regessisse, οἷς λέων μὲν ὠφέλιμος διδασκάλος βοήθειας, ἰπὼς δὲ φέρωντα διασάσαι καὶ καταναλῶσαι τὴν πολέμιον, Leonem illi utilem esse qui indigeret auxilio; Equum autem ad hostem fugientem perdendum. Quo responso Osiridem delectatum fuisse, quasi Oro ad pugnam satis instructo. Et in symbolis, f) ἀνδρείας καὶ παρρησίας ἰπὼς, fortitudinis & audaciæ Equus erat Symbolum.

b) Supr. p. 340.
c) Schol. Apol. Rhodii, l. 4. v. 275. p. 412.

d) Supr. p. 248.
e) Plutarch de Iside, p. 358. b.

f) Clem. Alex. Strom. 5. p. 567. a.

g) Diod. Sic. l. 1. p. 59. d.

Sesostris autem g) non tantum res bello clarissimas gessisse fertur, sed etiam πρὸς τὸ μάχιμον ἔθνος νομοθεσίαν συστήσας καὶ τὰ ἀκόλoutha τὰ πρὸς τὴν στρατείαν πάντα διακοσμήσας, Militari ordini leges instituisse omniaque ad militiam pertinentia pulcherrimè disposuisse.

Herod. l. 2,
c. 164.

Sunt in Ægypto VII hominum genera; ἱερεῖς, Sacerdotes; primi loco & dignitate; Secundi, μάχιμοι, Milites; Inferioris longè conditionis sunt Βεβητοί, Συβῶται, Κάπηλοι, Ἐριωεῖς, Κυβερνήται, ἀπὸ τῶν τεχνέων, à suis artificiis denominati; neque ad rem præsentem attri-
nent.

a) Ib. l. 6. c. 31.

a) Οἵ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι Μαχαιροφόροι, εἰσὶ Αἰγυπτίων μὲν οἱ μάχιμοι, Hermotybies, & Calasiries qui vocantur Ensfieri, soli sunt Milites ex Ægyptiis. Isti autem b) mili-
tes Καλασίριες dicti, & Ἑρμοτύβιες sunt horum Nomorum. Nam Ægyptus omnis in Nomos (sive Præfecturas) distincta est.

b) Ib. l. 2, c. 164

c. 165.

Hermotybiorum hi sunt Nomi; Busirites, Saïtes, Chemmites (in Thebaide) Papremites, Insula Prosopitis, quæ vocatur Natho ex dimidiâ parte. Ex his Nomis Hermotybies, quum plurimi, sunt 160000; quorum nemo quæstuarii opificii quippiam didicit, sed omnes rei militari vacant.

Herodot. l. 2,
c. 166.

Calasiriorum hi sunt Nomi alii; Thebaus, Bubastites, Aphthites, Tanites, Mendesium, Sebennites, Athribites, Pharbæthites, Thmuites, Onuphites, Anytus, Myecphorites, qui in Insula est, Bubasti urbi opposita. Hi Nomi sunt Calasyriorum, qui dum coguntur quoad possunt plurimi, sunt virorum 250000. Neque illis fas est artificio ulli operam dare, sed solum rei militari vacare; filio à patre discente.

c. 167.

Apud Thracas etiam, Persas, Scythas, Lydos, & omnes ferè barbaros, illi qui artificia discunt, eorumque liberi, pro ignobilioribus civibus habentur; generosiores autem ii, qui ab operibus manuariis abstinent; præsertim qui rei militari vacant. Id didicerunt Græci omnes, maxime Lacedæmonii: Corinthii verò, opifices minimum contemptui habent. c) Ferunt Lycurgum, in Ægypto, τὴν ἀπὸ τῶν ἀλλῶν Ἰσθίων τὴν μάχην ἀφαιρῶν segregationem militum ab aliis hominum generibus admodum probasse: in Spartam traduxisse; & illiberales artifices separasse. Neque Militibus solum, sed etiam Artificibus vetitum est paternum vitæ institutum deferere. d) Dicæarchus dicit Sesonchosidem (Sesostrim) leges dedisse, ὥστε μηδένα καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν τέχνην. Τῶν δὲ ὥστε δεχθῶν εἶναι πλεονεξίας, Neminem paternam artem relinquere. Id enim existimabat esse principium avaritiæ.

c) Plutarch. in
Lycurgo,
p. 41. f.

d) Schol. Apol.
Rhodii, ut
suprà.

bus vetitum est paternum vitæ institutum deferere. d) Dicæarchus dicit Sesonchosidem (Sesostrim) leges dedisse, ὥστε μηδένα καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν τέχνην. Τῶν δὲ ὥστε δεχθῶν εἶναι πλεονεξίας, Neminem paternam artem relinquere. Id enim existimabat esse principium avaritiæ.

e) Herod. l. 6.
p. 60.

e) In hoc etiam cum Ægyptiis congruunt Lacedæmonii: eorum præcones, tibicines, & coqui in paterna artificia succedunt; & coquus & coquo;

eoquo; tibicen ex tibicine; pracon ex pracone gignitur; neg, κτ' λαμπρο-
Φωλλω, propter vocalitatem ulli aliis insidantes seipsos ingerunt, sed in
paterno opere perseverant.

Militibus autem istis solis Aegyptiorum, praeter Sacerdotes, conces-
sum est praemium; ut essent singulis arura XII à vectigali immunes. (Est
autem Arura 100 cubitorum Aegyptiorum quoquo versis, & cubitus
iste par Samio.) Exemptio ista universis data est; hac verò per vices
fruebantur. Mille Calasiriorum, & alii totidem Hermotybiorum an-
nuo Satellitum munere circa Regem fungebantur; quibus, praeter aru-
ras, dabantur viritim quotidie panis tosti quinemna, bubulae carnis
bina, vini δευσηρες quatuor. Haec Satellitibus assidue praebebantur.

Herodot. l. 2.

c. 168.

di. herod. l. 2.

75. 4. 190 (d)

9 + 1 8

Sesostris itaque Commilitonibus suis, tam ducibus secum edu-
catis, quam aliis bene meritis, Feuda militaria concessit, à vectigali-
bus immunia, & jure haereditario tenenda. Quibusdam Calasirio-
rum cohortibus assignatus est Nomus Thebaeus; ut Hermotybiis,
Chemmites (sive Panopolites) in Thebaide pariter, ut illi praesto
essent Regi. Milites reliqui in Aegypto Inferiore unà collocati
sunt. In eà enim sunt Nomi, praeter Thebaeum & Chemmitem omnes
quos recitavimus; de quibus mox accuratius. Ingens hic exercitus
in Insulâ Δέλτα quasi in castris metatus est, hinc Pelusiaco, inde Ca-
nobico Nili alveo vallatus; ad Orientem Calasirii, ad Occasum Her-
motybii.

Sesostri quidem fuit hoc insigne magnanimitatis, & erga mili-
tes sibi devinctissimos gratitudinis argumentum; utrùm verò confi-
lio maturo, & posteris salutari, hoc statutum sit, dubitare licet. Sa-
tis notum est, Milites, otio emollescentes, disciplinam detrectare;
opulentiâ superbientes, auctoritatem contemnere; junctarum vi-
rium fiduciâ in seditionem pronos esse. a) Sennacharibo Assy-
riorum rege Aegyptum invadente, militaris iste Aegyptiorum ordo Se-
thoni Regi opitulari noluit. Sanè ex intestinâ rebellionem videtur
evenisse; ut, pessundatâ paulò post Majestate Thebanâ, plurimi in
Aegypto pullularent Reguli.

a) Herod. l. 2.

c. 141.

NOMOI Aegypti.

Sesostrem ferunt, Aegyptum b) in omnes Aegyptios distribuisse, b) Ib. c. 109.
καὶ ἕκαστον πεντάγωνον διδόντα, καὶ ἀπὸ τούτου τὸς μεγάλους
πολεμ.

ποίησιν, ἐπιτάξας δὲ ποσοῦν ἡμιτέλειον καὶ ἐνιαυτῷ, *per sortem data viritim equa soli quadrati portione, atque inde vectigal instituisse; imposita pensione certa quotannis pendenda.* Lex agraria non Sacerdotes solos, aut Milites, sed & universam spectabat plebem; plebs autem sola vectigal solvebat.

a) Herod. ib.

b) sup. p. 37.
& 240

c) Diod. l. i.
p. 37. a.

d) sup. p. 25.

e) Strab. l. 17.
init.

a) *Si fluvius alicujus sortem decurtasset; is Regem adiens rem indicat; Rex metatores mittebat ad inspiciendum, quanta esset soli diminutio, ut vectigal pro residui proportionem taxaretur.* Atque hinc mihi videtur Γεωμετρία Ἐρεθείου, ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπελθεῖν, b) *Geometria inventa, in Graciam transisse. Nam Polum & Gnomonem, & XII diei partes Graci à Babylonis didicerunt.*

Etsi Sesostris non primus fuerit Regum, qui post exactos Pastores totam Ægyptum sub ditione tenuerunt; hoc tamen ille primum post se reliquit Monarchiæ argumentum; quod ad faciliorem Regni administrationem, c) *τὴν χώραν ἅπαντας εἰς ἐξ ἡμῶν τετρακοντα μέρη διελών, totam Ægyptum in XXXVI partes distribuens, quas Ægyptii Νομοὶ vocant (Præfecturas, Plinius) ἐπέστησεν ἅπασιν Νομάρχαις, τὰς ἐπιμελητομύδας τῶν τε ποταμῶν & βασιλικῶν, καὶ διοικήσαντας ἅπαντα καὶ τὰς ἰδίας μερίδας, singulisque Præfectos imposuerit, qui redditus Regis curarent, & suo quisque Nomo omnia administrarent.* Juxta d) tripartitam veteris Ægypti distributionem distinguebantur Nomi XXXVI. e) *Ἡ δὲ χώρα τὴν μὲν πρῶτον διαίρεσιν εἰς Νομοὺς ἔχει. δέκα μὲν ἡ Θηβαῖς, δέκα δὲ ἐν τῷ Δέλτῳ ἑκατάδεκα δὲ ἡ μεταξὺ, Regio primum divisa est in Nomos: Thebais in X; Delta in X; intermedia in XVI.*

Nomorum nomina, ab Herodoto prolata, videntur esse Ægyptia. Vixit enim ille sub Artaxerxe Persâ, annis circiter 550 post expeditionem Sesostris in Asiam; & vetustissimus est Græcorum, qui res Ægypti nobis tradiderunt. Leguntur etiam apud Strabonem, Plinium, Ptolemæum, reliquorum Nomorum vocabula; sed Græcè traducta, & ad Lagidarum tempora accommodata. Sit operæ pretium omnia inter se comparare. Cum verò Nomi, militibus attributi, ἐν τῷ Δέλτῳ (id est, inter Nili fluentia) positi sint; par est, ut Nili alveos & Ostia lustremus.

Nili Ostia.

SEPTEM celebrantur Nili Ostia, de quibus Herodotus. a) a) L. 2. c. 17. Nilus à Catadupis incipiens, mediam interfuit Ægyptum; uno quidem alveo usque ad Kercasorum urbem; inde autem tripartito. Alveus ad Auroram vergens, Pelusiacum ostium; alter ad Vesperam, Canobicum nominatur; tertius medium Delta scindens, neque aqua neque celebritate minor, vocatur Sebennyiticum ostium; à quo derivantur duo alia ostia in mare ferentia, quorum unum Saiticum (forfan Taniticum) alterum Mendesium appellatur. Sed Bolbitinum ostium & Bucolicum non sunt nativa ostia, sed effossa. Quod de duobus annibus, è Sebennytico profluentibus, hic dicitur, cum istis, quæ ex Ptolemæo mox proferenda sunt, non satis convenit. Neque est quisquam veterum, qui Saitici ostii meminerit: Taniticum, quod hic desideratur, agnoscunt omnes. Itaque pro Σα-- reponendum videtur Ταν--. Hunc Herodoti locum Strabo respexisse videtur, cum scripserit τὸ b) Τανιτικὸν ὄμα, ὃ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι. Frustra quidem: Tanis ad Ortum est, & juxta Pelusium; Sais, ad Occasum, & juxta Canobum posita. Porro ostium quod Herodoto Βυκολικὸν, Diodoro & Straboni, Φατικόν Plinio, Phatnicum; Ptolemæo, Παθμητικόν dicitur. De cæteris ostiorum nominibus benè convenit.

Sunt igitur Nili ostia, 1. Canobicum, quod & Heracleoticum; 2. Bolbitinum; 3. Sebennyiticum; 4. Bucolicum, quod & Phatnicum; 5. Mendesium; 6. Taniticum; 7. Pelusiacum. Bolbitinum & Bucolicum, ex Herodoti sententiâ, ὅτι ἰσταλμὲν ὄματ' ὄντι, εἰ μὴ ὄρυκτὰ, non nativa ostia sunt, sed manufacta; & ad Sesostris quidem ætatem referri possunt. c) Aristoteles, φαίνει) καὶ τὰ ὄματ' πάν- c) Meteorolog τα, πλὴν ἐνὸς τῶ κατωεικοδ', χειροποίητα καὶ ἢ τῶ ποταμοῦ ὄντα. l. 1. c. ult. Omnia Nili ostia, præter unum Canobicum, non ab amne sed manu facta videntur. Sunt & alia minoris famæ effossa Nili ostia, Πινέπι- p. 424. c. μι & Δίολε. Ptolemæo sunt ψαδοὶ ὄματ', inter Sebennyiticum & Pathmeticum. Nili Ostia, ait d) Plinius, XI reperiuntur, quatuor d) L. 5. c. 10. quæ ipsi falsa ora appellant, sed celeberrima VII.

Ægyptus Inferior.

ÆGYPTI pars inferior latissimè patet; tum intrâ τὸ Δέλτα; e) Ptol. l. 4. tum extra, ab utroque latere. Macedonibus e) Magnum c. 5. p. 105.

Dd d

Delta

Delta vocatur id, juxta quod Magnus fluvius (qui dicitur Ἀγαθὸς Δαίμων, & defluit per ostium Heracleoticum) divertitur in fluvium Bubasti-
 a) Plin. l. 5. c. 9. *acum*, qui per ostium Pelusiacum effluit. Ita a) inferiorem Ægypti partem Nilus, dextrâ levâque divisus, amplexu suo determinat; Canopico ostio, ab Africâ; ab Asiâ, Pelusiaco; 170 M. Passuum intervallo. Quam ob causam inter Insulas quidam Ægyptum retulere; ita se findente Nilo, ut triquetram terræ figuram efficiat. Ideo multi Græcæ literæ vocabulo Delta appellavere Ægyptum. Mensura ab unitate alvei (unde se primùm findit in latera) ad Canopicum ostium, 146 M. ad Pelusiacum 256 M. est.

b) Ptol.
 c) Herodot.

Interamnensis hæc regio aliis annibus divisa est; quorum tres præcipuè celebrantur. Primus Θερμυθιακὸς ποταμὸς b) dicitur: qui juxta c) τὸ ὄξυ ἄκρην τῆς Δέλτα divertitur à Canobico versùs Septentriones; & medium Delta scindens, exit in mare per ostium Sebennyticum. Alter fluvius Ἀθρήϊκος dicitur; quod ex Bubastiaco fluat per Athribin urbem; exit per Πινέτιμι & Ὀδόσομον. Tertius Βασίτικὸς vocatur; qui ex Bubastiaco effluit, per ostium Pathmeticum; adde & Mendesium.

d) Ptol. l. 9. c. 5.
 p. 105.

Juxta Fluviorum horum intervalla disponuntur Nomi. d) Inter Bubastiacum, & Busiriticum sunt urbs Tanis, & Tanites Nomus; Pharbæthus, & Pharbæthites; Πανέφουσις urbs, & Νεῖτ Nomus. Inter Busiriticum & Athribiticum sunt Θμῆτις urbs, & Mendesium Nomus; Busiris & Busirites; Onuphis & Onuphites; Leontopolis & Leontopolites; Athribis & Athribites; Sebennytus & Sebennytes superior. Inter Athribiticum & Thermuthiacum sunt Παχναμυτις urbs, & Sebennytes inferior; Ζοῖς & Ζοῖτες; Ταῖα urbs, & Θερμυθία Nomus. Inter Thermuthiacum denique & Canobicum sunt Sais & Saïtes; Cabasa, & Cabasites; urbs Νίκη & Prosopites Nomus; urbs Butus, & Θενότης Nomus; & in angulo, Menelais, & Menelaïtes.

Inter Nomos à Sesoistre Calasiriis attributos, Bubastites quidem, Tanites, Pharbæthites, Mendesium, Sebennytes, Athribites (qui Plinio & Stephano Atharrabites) atque Onuphites, ex Strabone, Plinio, Ptolemæo benè noti sunt. Ἀντίθις etiam Herodoti videtur esse Νεῖτ Ptolemæi. Ἀφθίτης alibi non legitur: sanè Phtha fuit Ægyptiorum numen; & nisi nomus hic sit Phthembu Plinii, Θερμυθία Ptolemæi, ubi collocandus sit, planè nescio. Μυεαφορίτης Nomus, eum sit Insulâ Bubasti urbi opposita, forsan Pharbæthiti nomo posthac ad-

adjecta fuit. *Θμξίτης nomus* Herodoto diversus est à Mendefio; Ptolemæo autem *Θμξίς* est *Mendefii Metropolis*. Mendefii Pana- a) *supr. p. 59.*
a) colunt & Hircum, b) *ὅτε τράγος καὶ ὁ Πᾶν Αἰγυπτιῶν Μέν-* b) *Herodot.*
δης, Et hircus & Pan Ægyptiacè vocatur Mendes: Sed & c) *Tbmu-* c) *1.2. c. 46.*
is interpretatur hircus. Itaque vel Herodotus duos nomos ex uno c) *S. Hieron. r.*
facit, vel duo nomi tandem in unum redacti sunt. *Jovin. 1.2.*
p. 524. b.

Ex Nomis qui *Hermotybiis* assignati sunt, *Busfrites*, *Saites*, & *Prosopites* sunt notiores. Urbs *Πάπρημις* d) *Herodoto celebra-*
tur: ibi *πανηγυρίζουσι τῷ Ἀρεῖ, Festum agunt Marti:* in eo Nomo e) *c. 71.*
Hippopotami sacri sunt. f) *Ἐν Παπρημί, In Papremite Nomo Achæ-* f) *1b. 1.3. c. 12.*
menes Darii Fil. ab Inaro Libye praelio occisus fuit. Inaro mox capto,
& in crucem acto, forsan urbs *Papremis* à Persis deleta fuit. Sanè
Recentiorum nemo illius Nomi meminit. Præterea *Hermotybio-*
rum fuit *Ναῦω, τὸ ἥμισυ.* Dimidiata hæc portio demonstrat, Delta
non fuisse totum militibus distributum: Unde quidam inter Nili
flumina censentur Nomi, *Xoites*, *Leontopolites*, *Cabasites*; quorum
omninò nulla est apud Herodotum ratio.

Extra flumen Bubastiæ quatuor numerantur Nomi; *Bu-*
bastites quem dixi: *Sethroites*, cujus Metropolis g) *Sethron,* g) *supr. p. 108.*
Græcè *Pelusium*; sed Ptolemæi ætate, *Ἡρακλέης μικρὰ πόλις, Par-*
va Heracleopolis: tertius, *Heliopolites:* quartus, *Arabicus*, *Αραβίας*
Νόμος, cujus Metropolis *Φακοῦσα*; neque alius est Strabonis *Φα-*
γωρωπολίτης νομός, καὶ πόλις Φαγωρωπόλις; aut *Heroopolites*
nomus, apud Plinium.

In Orientalibus hisce Inferioris Ægypti partibus, maximè
versabatur Sesostris solertia. Duas enim fieri jussit ingentes fossas,
ut labore, ita utilitate insignes. Altera deducta est h) *per deser-* h) *Diod. Sic.*
tum, à Pelusio, Heliopolim usque ad 1500 stadiorum longitudinem. l. 1. p. 36. d.
Τὴ μὴν θ' ἡπὶ σταδίους χιλίους καὶ πεντακοσίους. De longitudine
istâ dubitare licet. i) *Agrippa à Pelusio Arsinoen, Rubri Maris op-* i) *Plin. 1.5. c. 11*
pidum, per desertum, 125 M. Passuum tradit, id est, stadia tantum
mille. Hæc fossâ, tanquam muro, k) *ἐτείχισε τὴν πρὸς ἀνατολὰς* k) *supr. p. 109.*
τῆς Ἰσθμίου πλάγος τῆς Αἰγυπτῆος πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς Συρίας καὶ τῆς Ἀ-
ραβίας ἐμβολὰς, munivit Orientale Ægypti latus contra Syrorum
& Arabum incursiones. Neque enim miseriarum, irruptione Pa-
storum majoribus illatarum, memoria deleta fuit.

a) Herod. l. 2.
c. 158.

b) Meteorolog.
l. 1. c. ult.
p. 425. d.

c) L. 17. p. 804.
c.

d) L. 1. p. 38. d.

e) L. 6. c. 29.

f) Diod. l. 1.
p. 20. d.

g) Hist. Sarra-
cen. p. 32.

h) Ptol. l. 4.
c. 5. p. 106.

Altera fossa, a) è Nilopaulum supra Bubastim urbem deducta, exit in Mare Rubrum. Incipit illa in Ægypti planitie, versus Arabiam; supra planitiem mons est, propè Memphim extensus, in quo sunt lapidicinae; ad ima montis, fossa longo tractu ducitur ab Occidente versus Orientem; deinde per divortium montis, versus Meridientem & Austrum, fertur in Sinum Arabicum. De hac fossa b) Aristoteles. Regum aliquis à Rubro Mari alveum ducere tentavit; quod Sesostris, veterum primus, aggressus est: ἀλλ' ἔπειτα ἡ φύσις ἐπέσταν τὸν θάλατταν τῆς γῆς. Sed comperit mare excelsius, quàm terram; quamobrem ille prius, & postea Darius, fodere desit; ne aqua Nili immisto mari corrumpetur. Accedit Strabo, referens, c) Fossam hanc primùm à Sesoistre incisam fuisse: d) illum verò ab incepto destitisse, cùm suspicaretur, superficiem maris sublimiorem esse. Addit Plinius, e) Dancon portus, ex quo navigabilem alveum perducere in Nilum, quâ parte ad Delta dictum decurrit, 62 Mill pass. intervallo (quod inter flumen & Rubrum mare interest) primus omnium Sesostris Ægypti rex cogitavit; mox Darius Persarum; deinde Ptolemæus sequens; qui & duxit fossam latitudine pedum centum, altitudine triginta, in longitudinem 37 mill. 500 passuum, usque ad Fontes Amaros. Ultra deterruit inundationis metus, excelsiore tribus cubitis Rubro mari comperto, quàm terra Ægypti. Aliqui non eam afferunt causam, sed ne immisso mari corrumpetur aqua Nili, quæ sola potus præbet. Verùm Herodotus & Diodorus inceptum tribuunt Necho Psammitichi filio. f) Darius Persa opus pene absolverat, sed imperfectum reliquit; à quibusdam edoctus, Ægyptum perfosso Isthmo, submersum iri: Mare enim Rubrum esse Ægypto editius. Postea vero Ptolemæus Secundus fossam perfecit, & loco opportuno Νῆα Φογγυαῖα Euripum clausum machinatus est; quod transcurus aperuit; mox iterum occlusit. Amnis per hanc fossam decurrens vocatur Ptolemæus, auctoris nomine; ad ostium urbem habet Arsinoes nomine. Tandem sub Adriano Aug. repurgatus, Amnis Trajanus vocabatur. g) Restaurata fuit hæc Fossa ab Amro, Alasi filio, Ægypti præfecto, sub Omare Caliphâ, circa annum Hegiræ 20.

h) Ἐν μεθαρσίῳ Ἀραβίας καὶ Ἀφροδιτοπόλεως, In consinio Arabici & Aphroditopolitis nomi, id est, inter Ægyptum Inferiorem & Superiorem, sunt Babylon, Heliopolis, Heroopolis; per hanc & Babylonem, urbem fluit Amnis Trajanus. Babylonis hujus origo ad Sesostris

tem-

a) Diod. p. 36.
b.

b) Antiq. I. 27
c. r. p. 65. c.
c) supr. p. 141

e) Ptol. I. 4.
c 5. p. 105.

b) Strab. I. 17.
p. 788. d.

a) Ptol. l. 4.
c. 5. p. 103.

b) L. 5. c. 9.
p. 105.

c) p. 103.
d) Ptol. ibid.
p. 105.

e) L. 17. p. 803

f) p. 180.

Reliquum est ut cæteros Ægypti Nomos percurramus. Qui autem ad Occidentem fluvii Canobici positi sunt, non tam Sesostris, quam Ptolemæorum ætatem respiciunt. Postquam enim a) *Alexandria totius Ægypti Metropolis* constituta fuisset, loca ista, prius deserta plerunque, in pretio esse cæperunt; & fossis multis ex flumine Canobico in Maræotim lacum derivatis, foecunda facta sunt & populosa. Totus tractus vocabatur Ἀλεξανδρέων χώρα *Alexandria regio*, quæ (ad Ægypti formulam) in Nomos distributa fuit. Plinius habet b) *Naucratiten, Nitriten, Gynæopoliten, Menelaitem, Alexandria regione; Latopoliten* antea dixerat. Apud Ptolemæum leguntur Ἀλεξανδρέων χώρας Νομός * * * (deest nomen forsàn Νιτρίων) & *Metropolis Hermopolis minor. Ἀνδραπολίτης νομός, & Metropolis Ἀνδρῶν πόλις. Λητοπολίτης νομός, & Metropolis Latonæ urbs mediterranea.* Et inter Magnum (id est Canobicum) fluvium, & fluvium Taly, διὰ δύσεως τῆς μεγάλης ποταμοῦ, ab occasu magni fluvii, Μετῆλ-ίτης νομός, & *Metropolis Μετῆλ-ις*: scribe, ex Plinio & Strabone, Μενελαΐτης & Μενελαΐς. Paulò ante dixerat, c) *Μενελαΐτης metropolis, Canobus.* Urbs Canobus, *Menelais*; & ostium Canobicum, *Heracleoticum* à Macedonibus vocabantur. Cum verò d) *Taly amnis effluat per Bolbitinum ostium*, quod est ab ortu Canobici; & *Menelais* inter utrumque posita sit; quomodo διὰ δύσεως collocari potest? Sanè interpretes ab ortu reddit. De hoc tractu, Strabo: e) *A Schedia ad Memphim sursum naviganti ad dextram fluminis sunt Hermopolis; deinde Γυναικῶν πόλις, & Nomus Gynæopolites; tum Μώμεμφις, & Momemphites Nomus.* Inter hæc sunt fossæ plurimæ in Maræotim exeuntes. Supra Momemphim sunt due Nitri fodinæ (unde dictus) Νιτρίωνις Nomus; non procul hinc est urbs *Menelais*: Ad sinistram verò, in ipso Delta, & ad fluvium est *Naucratidis*. Paulò antè; f) *Ad dextram fossæ Canobicaῖς ὁ μὲν Ἐλαΐτης (in editis) Ἰβν νομός; scribe ὁ Μενελαΐτης est nomus, à fratre Ptolemæi primi appellatus; non verò ab Heroë, ut voluit Artemidorus.* Paulò post; Ἐν τῇ Λιβύῃ, *In Libyco Nili latere urbs est Cercesura, juxta Eudoxi speculas; ὁ δὲ νομός Λιτοπολίτης ἔστι, Nomus iste Litopolites vocatur; Λητοπολίτης Ptolemæo; Latopolites Plinio; non à Latonâ, sed à Lato pisce dictus.* Sic quī Γυναικοπολίτης Plinio & Straboni, est Ἀνδραπολίτης Ptolemæo. *Momemphiten* solus habet Strabo; neque agnoscit cum interpretes; *Naucratiten* solus Plinius; sed

sed urbs est ἐν τῷ Δέλτα. Nonii igitur regionis *Alexandrinae*, ex consensu Geographorum, sunt quatuor; *Menelaites*, *Gynacopolites*, *Latopolites*, & *Nitriotis*; quem tamen non habet Ptolemæus. Verum hæc Sesostris ætate sunt longè recentiora.

Heptanomis.

HActenus περὶ τῆς κάτω χώρας, de *Inferiore Ægypto*; transeamus in *Superiorem*, de cuius Nomis minùs dissentiunt Auctores. Numerantur VII; unde a) *Ἑπτανομίς* vocatur. Ad Occidentale, sive Libycum Nililatus ¹ *Nomus primus est Memphites*, & metropolis *Memphis*, etiam Ἀκαθῶν urbs *Mediterranea*. ² Proximus est *Crocodilopolites* priùs dictus, postea *Arsinoites*. b) *Ἀρσινοίτη* duo sunt. Inter *Arsinoiten* autem & *Memphiten*, fuit lacus *Mæridis*; ad cuius introitum, *Labyrinthus*. Ultra ad 100 stadia, metropolis *mediterranea Arsinoë*; c) *quæ priùs Crocodilorum urbs vocabatur*. Nam in hoc Nomo *Crocodilus* impensè colitur, sacerdotibus mansuetus, & Σῆχϙ dicitur. Ad flumen portus est *Ptolemais*. ³ Huic nomo adjungitur *Oxyrynchites*, & metropolis *mediterranea Ὀξύρυγχις*: Hic *Oxyrinchi* piscis templum est. ⁴ Deinceps est *Hermopolites* nomus, & metropolis *mediterranea Hermopolis maior*: & ad flumen Ἑρμοπολιτικὴ Φυλακὴ, τελώνιον τι τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος κατὰ Φεργυρίων, *Castellum Hermopolitanum*, ubi vectigal exigitur rerum quæ à Thebaide deferuntur; in confinio scilicet; & ex more vetustissimo, quum unius regis nondum esset Ægyptus. ⁵ *Heraacleopolites* d) *est in insula Nili, longa passuum quinquaginta M. in quâ & oppidum Herculis appellatum*, ad Occidentem; & *mediterranea* e) *Nilopolis*.

In Arabicâ, sive Orientali parte, quâ montibus magis appropinquat fluvius, duo sunt nomi, ⁶ *Aphroditopolites*, quem fossam (in mare Rubrum ducentem) attigisse diximus: Ejus sunt *Veneris oppidum*, & Ἀφροδίτων urbs. ⁷ *Cynopolites* nomus, ad Thebaidem, extensus, urbes habet *Canum*, ubi Anubis colitur, & *Alabastron*, & *Acorin*.

Ptolemæus (Adriani Aug. tempora respiciens) his adjicit *Antinoiten nomum*, & *Antinoi urbem*; quæ postea, ut & *Hermopolis* (in alterâ Nili ripâ) Thebaidi adscriptæ sunt. *Thebais*, inquit Ammianus, f) *urbes clariores aliis Hermopolim habet, & Copton*,

a) Ptol.

b) Plin. 5. 9.

c) Strab. p. 811 d.

d) Plin. l. 5. c. 9.

e) Ptol. l. 4. c. 5.

f) Lib. 22.

a) §. 20.

& *Antinoum* : Et notitiâ Imperii , a) *Sub dispositione V. Spect. Ducis Thebaidos ; Cuneus Equitum Scutariorum , Hermupoli* : Item , *Ala II Hispanorum , Pois (Peos) Artemidos ; πέτρ. Spelunca Diane , Antinos* urbi (versus Aquilonem) proxima est , in Itinerario Antonini. Et in Orientalium Ecclesiarum laterculo , Ἀντωνώ μετρόπολις est Thebaidis Prioris. Porro Heptanomi accensebantur *contermini ex Africâ duo Oasitæ. Αὔασις* b) Straboni triplex est : *tertia autem Australior , & Thiniti nomo objecta.*

b) L. 17. p. 813.

Thebais.

c) Ptol.

d) Plin. 5. 9.

e) Strab. p. 813

f) Ptol.

Australiora , c) καὶ ἄνω τόποι , & *superiora Ægypti loca Thebaidis nomine continentur.* Ab Occidentali fluminis latere , d) *ubi montes finiunt Thebaidem , Hermopolitæ confinis est Nomus Lycopolites ; in quo e) ἡ Θηβαϊκὴ Φυλακὴ Telonium , Hermopolitico simile ; & Λύκων , urbs mediterranea.* f) Ἡψηλιώτης nomus , & Ἡψηλὴ metropolis à Strabone & Plinio non agnoscuntur : Stephano Ἡψηλὴ κώμη Αἰγύπτου : In Itinerario Antonini , *Hisoris* , inter urbem *Lycon & Ptolemaida* , corruptè legitur.

g) supr. p. 27. & 86.

h) Plin. ib.

i) Strab. p. 813

Sequitur *Aphroditopolites nomus* , ac urbs *Veneris iterum.* Dein *Thinites nomus* , cuius metropolis *This* ; quondam vetustissimi regni caput ; de quo g) satis dictum. Non procul *Abydus* , oppidum paulò posthac h) *Memnonis regiâ , & Osiris templo inclytum ; 7 mill. & 500 pass. in Libyam remotum à flumine ; Dein Ptolemais , Ἐγμῖς Ptolemæo dicta ; Lagidarum temporibus huius nomi metropolis ; i) Urbs omnium quæ in Thebaide maxima , & Memphi non minor , & ad mores Græcos instituta.*

k) Strab. l. 17. p. 816.

Proximus est *Diospolites nomus* , & metropolis *Diospolis Parva.* In alterâ Nili ripâ , *Diospolis Magna* , sive iterum *Jovis urbs ; eadem Thebe* : cùm verò Thebarum k) *pars esset in Arabiâ , in quâ urbs ; pars etiam in ulteriore ripâ ubi Memnonium ;* verisimile est , nomum Thebanum sive Diospolitani ab initio Nili latus utrumque continuisse ; & *Parvam Jovis urbem à Magnæ demum ruinâ exortum habuisse.*

l) Ptol. l. 4. c. 5.

m) §. 20.

Huic adjacet *Tentyrites nomus* , & metropolis *Τέντυρος Tentyris* ; cuius incolæ crocodilis inimicissimi sunt , l) & vicus mediterraneus Παμπανίς (In Notitiâ , m) *Ala Prima Cataphractari , Pampane ;*

ne : In Itinerario , *Pa-pa* , depravatè) a) *postea Memnon*. Me-
mnonii jam meminit Strabo ; adeò ut nomus etiam hic Thebani
veteris pars fuisse videatur. Hic etiam b) *Παθουρῆς vicus medi-*
terraneus. *Παθουρῆς* legendum videtur c) V. doctissimo ; qui &
Phaturiten (non *Phanturiten*) nomum legit in Plinio ; atque in-
de terræ d) *Pathros* , id est, Thebaidis vestigia colligit.

a) Ptol. ib.

b) Ptol. ib.

c) Bochart.

Phaleg. l. 4.

c. 27.

d) sup. p. 24.

e) Strab. p. 812

Restat *Hermontbites nomus* , & *metropolis Hermontbis* , e) in
quâ Apollo & Jupiter coluntur ; hic etiam *Bos alitur*. Post hunc,
nomum in hac parte alium non exhibet Ptolemæus. Plinius autem
f) *Apollopoliten* , atque *Phanturiten* ; quorum metropoles in Pto-
lemæi laterculo. g) Deinde *Λάτων πόλις* , & *Apollinis urbs Ma-*
gna , & *vicus mediterraneus Φωνῆς* , & *insula Elephantina*. A
Φωνῆ forsan *Phanturites* nomus Plinii.

f) Plin. ib.

g) Ptol. ib.

Regrediamur jam ad Arabicos Thebaidis nomos. Cynopo-
liti (seu tandem Antinoïti) conterminus est h) in Orientali flu-
minis parte *Antæopolites nomus* , & *Ἀν|αῖς metropolis Mediterra-*
nea ; inde *Παυσαίων*. In Itinerario mansiones sunt *Anteu* , *Mythû* ,
Isiû , *Hieracôn* (id est urbe *Accipitrum*) *Pesla*. In Notitiâ ; *Pescla* ,
Theraco , *Isui* , *Mutheos*.

h) Ptol.

Nomus proximus est *Panopolites* , & *Metropolis Panopolis* ;
dein *Λεπιδωτὸν urbs* ; *Chenoboscia* ; & *Καινὴ πόλις* , *Nova urbs*. i)
Pan apud *Ægyptios* in summâ est veneratione , cui non tantum si-
mulacra ponuntur in omni templo , sed urbs etiam est ejus nominis in
Thebaide , quam incolæ *Χέμμιν Chemmin* vocant , & interpretantur
Πανὸς πόλιν. *Panopolis* itaque nomen Græcum ; *Ægyptiacum*
Chemmis. Hinc lux Herodoto : ille ἔστι , k) inquit , *Χέμμιν πό-*
λις μεγάλη νομῷ τῷ Θεβαϊκῷ , ἐξ ἧς *Νέης πόλις* , *Chemmis* est
urbs magna in Nomos Thebaico , propè urbem *Novam* ; quæ Ptole-
mæo *Καινὴ πόλις*. Est etiam l) *Νῆσος ἢ Χέμμιν ὡς τὸ ἐν Βα-*
τῶν ἰσθμῷ , *Chemmis insula juxta templum in Buti*.

i) Diod. Sic.

l. 1. p. 11. a.

k) L. 2. c. 91.

l) Herodot.

l. 2. c. 158.

Herodotus dixit , *Nomus Thebæum Calasiriorum* cohorti-
bus quibusdam assignatum esse ; & *Chemmiten Hermotybiis*. Cum
Chemmis sit *Panopolis* , & *νομῷ τῷ Θεβαϊκῷ* ; Nomus iste primâ
institutione latè patebat , & totam fortasse Thebaidem , aut saltem
magnam ejus partem continebat ; neque *Hermotybiis* minus , quàm
Calasirii præstò fuerunt Regi.

Sequitur, apud Ptolemæum, *Coptites Nomus & metropolis mediterranea Coptos.* a) *Indicarum Arabicarumque mercium Nilo proximum emporium;* b) *à quo fossa Coptum desert: Viam inde ad Berenicen, in Rubri maris littore aperuit Philadelphus, Ἀπὸ τὸ τὴν Ἐρυθρὰν θύωλον εἶναι, καὶ μάλιστα τῆς ἐν τῇ μυχῇ πλοισορμῶις, Quod mare Rubrum, præsertim ex intimo recessu, difficulter navigaretur.*

Ultimus Ptolemæo est *Θήβων νομός, Thebarum nomus, & metropolis Diospolis Magna*, non solum Ægypti, sed Thebani imperii caput. c) *Hecatompylas Thebas nemo non novit.* Nomus hic, juxta Ptolemæum, Æthiopix est conterminus: censentur in eo *Tuphium, Cnubis, Εἰληθυσίας πόλις, urbs Lucina* (pro quâ *Lucothea*, in editis Plinii) *Toum mediterranea, Ὀμβεγι.* Plinius, inter Thebaidis Nomos (à summâ parte incipiens) d) recitat *1 Ombiten, 2 Phatniten, 3 Apollopoliten, & cæteros quos nominavimus. Ombos, & Contra Ombos* habet Itinerarium. In Notitiâ, *Leg. III Diocletian, Ambo;* mendosè, pro *Ombis*. De Nomo *Phatnite* non constat: à *Phatnitico* Nili ostio distat nimium. Post e) *Ombros, Syene, & super Cataracten minorem, ἰεργὸς Συνάμι- v@, & Phile,* f) *commune Æthiopum & Ægyptiorum domicilium.*

Macedones Nomis non tantum nomina imponebant, sed ad libitum eos reformabant.

Dominantibus Romanis, Ægyptus erat *sub dispositione V. Speet. Præfecti Augustalis;* non tamen protinus sublata fuit *nomorum* distinctio. *Νομαρχῶν* meminit Strabo, g) in rebus Petronii. h) Trajano quærenti, de quo Nomo esset Plinii medicus, respondit ille, *Νομὸς Μεμφίτης.* Hadrianus *Antinoiten* nomum, instituit. In *Provincias* serò divisa fuit Ægyptus.

Quæ de Nomis hic dicta Tabulam poscunt: de Operibus autem satis.

Sesostris omnes, qui cum imperio unquam fuerunt, excessisse videtur, tam rebus bello gestis, quam magnitudine numeroque donariorum, & Operibus in Ægypto editis. Qui etiam cum regnasset annos XXXIII (post reditum scilicet ex *Asia*) captus oculis, sponte vitâ demigravit: Eoq; factò non modò sacerdotum, sed & reliquorum Ægyptio-

Ægyptiorum admirationem promeruit: quod sibi vitæ exitum fecisset, magnitudine animi, factis testatâ, dignum.

In statuendis Sesostris annis variant auctores. Herodotus eos omisit: Africanus, in XII. Dynastiâ, *Sesostris* attribuit annos 48; in XIX autem *Sethoni* (qui idem est) annos 51; & Eusebius ibi, 55. Josephus, ex Manethone, * implicite numerat illius annos 60; & paulò post expressè 59: Diodorus, annos tantum 33; quos, ob paucitatem, ab illius reditu putamus. Tanta licentia insequentibus Ægyptiorum temporibus tenebras obduxit prorsus impervias; nisi facem præbuisset Chronologia Sacra.

Æra Templi.

TEMPLUM Hierosolymitanum, à Solomone conditum, stetit annos Quadringentos, juxta rationes nostras. Hujus temporis duo sunt intervalla: unum, regni *Israelitici*; alterum regni *Judaici*, ipsiusq; *Templi* excidio terminatur. Prius continet annos 272; qui ex comparatâ invicem duplici Regum successione, adscititiisq; utriusque Regni consortiis colligendi sunt.

Ær. Temp.

1	a) Anno 480 ab egressu Israelitarum ex Ægypto, anno 2) I Reg. 6. 1. regni sui 4, Solomon cœpit edificare Domum Domino.	
8	Anno undecimo Solomonis, absolutum est Templum.	38.
37	Defuncto Solomone, Rehoboam regnavit, filius 41 annorum in regnando; id est, expleto patris anno 40, successit proximo.	44. 21.
41	Anno quinto Rehoboami, Sefac (sive Sesostris) expilavit thesauros Templi.	25.
50	Anno 140, ex Asiâ in Ægyptum rediit. Quo anno Rehoboam regnare cœpit, eodem (abstractis X Tribubus) cœpit etiam Jeroboam. Nam	
54	Anno Jeroboami 18, Abiam in regno succedit Rehoboamo patri: b) Hic Jeroboamum prælio vicit; Bethalem, urbesque alias cœpit, regnabat annos tres, incompletos: scilicet	15. 1. b) II Chron. 13. 15.
56	Anno 20 Jeroboami (sive ultimo) regnavit Asa. citur autem Jeroboam regnâsse annos 22; quia Nadab filius	I Reg. 15. 9. 14. 21. 8

regnavit pro eo. Ultra annos 22, non mansit Sceptrum in domo Schismatici.

Es. 25.

Nadab regnare cepit anno secundo Ase, & regnavit annos 2.

57

33.

Cæso Nadabo, tertio anno Ase, regnavit Baasa.

58

(Seculum XV.)

a) II Chron.
14. 9.

Contra Asam Judææ Regem a) Zera Rex Chus (Arabæ) duxit 1000000 militum; quibus Ase occurrens cum 300000 è Juda, & 280000 è Beniamine, Chuseos fudit, &

b) 15. 10.

b) anno regni 15°, Pentecostes festum immensis sacrificiis celebravit.

70

e) I Reg. 16. 8.

d) II Chron.

16. 1.

Baasa regnavit in Tirzâ annos 24, id est, à tertio Ase anno ad annum ejus XXVI. c) quo regnare cepit Ela.

Obscurum est quod dicitur, d) Baasam, anno 36 Ase, edificasse Ramam. Alii hic, non ab initio Ase numerant, sed à morte Solomonis; alii, omisâ tricesimi notâ, numerum imminuunt; mihi fatius est silere. e) Erat autem bellum inter Asam & Baasam, omnibus diebus eorum. Baasâ ædificante Ramam, Ben-hadad Rex Syriæ Damascenæ, ab Asâ mercede conductus, invasit Israelem, & cepit totam terram

e) I Reg. 15. 16

Nephtali, & Iion (in Asher & Dan (Danitarum) & Abel-beth-maacham, in tribu Manassis.

f) 16. 8.

f) Anno 26 Ase regnavit Ela annos duos, non integros.

81

15.

22.

23.

Anno 27 Ase (post septiduum Zimri) fit Schisma; dimidium populi erat post Tibni; sed prevaluit populus qui erat post Omri: & regnavit Omri annos 12.

82

Anno 31 Ase, Omri (anno regni sui 5°) condidit Samariam; & anno proximo, Regiam illuc transtulit; quum regnasset in Tirzâ annos 6.

86

g) 16. 25.

g) Anno 38 Ase (qui est ultimus Omri) regnavit Achab.

93

h) 12. 41.

51.

h) Anno 4 Achabi, regnavit Jehosaphat filius Ase.

97

Anno 17 Jehosaphati regnavit Abazias, cum patre, biennio penè.

113

II Reg. 3. 1.

8. 16.

Anno 18 Jehosaphati, regnavit Joram, filius Achabi, super Israel, cum fratre Ahaziâ, patre mortuo; fratre per cancellos decidente.

114

Anno

Ær. Temp.

- 118 Anno 5° Joram regis Israel, regnante in Judâ Jehosaphato, regnavit Joram filius Jehosaphati; à patre (anno ejus 22) in consortium regni vocatus.
- 119 Anno secundo Jorami regis Judæ, moriente Abaziâ, Joram regnavit solus in Israele; cum fuisset sex annis regni consors cum fratre. II Reg. I. 17.
- 121 Anno regni 25° obiit Jehosaphat, & Joram rex Judæ regnavit solus.
- 125 Anno octavo Jorami regis Judæ, qui ultimus, regnavit Abazias filius, anno Jorami regis Israel 12° ineunte, completo autem 11°. 8.17.
25.
9.29.
- Eodem anno, Reges ambo Judæ atque Israelis intercepti sunt à Jehu. Successerunt Athalia vidua, in Judâ; ipse Jehu, in Israele.
- 131 Anno septimo occisâ Athaliâ, regnavit Joas septennis. II. 5. 12. 16.
- 153 Anno 23° Joasi, regnavit Jehoahaz filius Jehu in Israele. 13. 5.
- (Seculum XVI.)
- 165 Ineunte hoc sæculo (anno Per. Jul. 3871) Joas Rex in Judâ regnaverat annos 34. Jehoahaz in Israele, annos 12; ejus diebus omnibus, Hazael rex Syriæ oppressit Israelitas.
- 167 Anno 37 Joasi, regnavit Jehohaz filius Jehoahazi in Israele, cum patre, anno ejus 15°. 13. 10.
- 168 Anno secundo Jehoæ, 16° Jehoahazi, regnavit Amasias, cum patre Joaso, anno ejus 38°. 14. 1.
- 181 a) Anno Amasia 14, capto rege, Hierosolyma à Jehoâ^a) Joseph. I. 9. diripiuntur. c. 10.
- 182 Anno 15 Amasia, regnavit Ieroboam Secundus filius Jehoæ, in Israele. II Reg. c. 14. 23.
- 193 Anno 26° Amasia, duodecimo Ieroboami, Azarias (qui & Ozias, & Uzziab dictus est) ab Amasia patre in regni consortium assumptus est. Hoc autem ex eo colligitur, quod
- 208 Anno 27, Ieroboami regnabat Azarias; eodemque

15.1.	tempore filius erat 16 annorum in regnando ; id est , totidem annos regnaverat ; inde autem leprosus erat usque ad mortem ,	
2.		
5.		
14.23.	Regnabat Ieroboam annos 41. Ultimus illius annus erat Azariæ tricesimus : Sicut illius 27 ^{us} fuerat huius 16 ^{us} .	222
	Contigit inde in Israele septennium Interregni. Nam non nisi	
15.8.	Anno 38. Azariæ regnavit Zacharias , Ieroboami filius ; qui post sex menses a Shallumo occisus est.	230
13.	Anno 39 Azariæ (post mensem Shallumi) regnavit Menahem.	231
II Reg. 15.	Pbul , Rex Assyriæ , invasit terram : Menahem dedit ei mille talenta argenti , ut confirmaretur in regno.	
19.		
23.	Anno 50 Azariæ , regnavit Pekajah Menabemi filius.	242
27.	Anno 52 Azariæ (qui ultimus) regnavit Peka.	244
32.	Anno secundo Peka , regnavit Iotham Azariæ filius ; &	245
* 30.	regnavit * annis 20.	
16.1.	Anno 17 Peka , regnavit Achaz (à patre in regni consortium ascitus) quum † regnasset Iotham annis 16.	260
† 15.33.		
15.30.	Eo anno contigit Galilææ captivitas.	
	Anno 20 Iothami (quarto Achazi) Hosea conjuravit contra Pekam , & interfecit eum , regnavitque pro eo.	264
	(Seculum XVII.)	
18.1.	Anno tertio Hoseæ regis Israel (Jothamo mortuo) regnavit Ezechias filius Achazi regis Judæ , a patre ascitus.	266
9.		
	Anno quarto regis Ezechie , qui erat (decimus Achazi) septimus Hoseæ , Salmanaser Rex Assyriorum obsedit Samariam .	270
EO.		
	Post tres annos , Samaria capta est , anno nono Hoseæ regis Israel ; anno sexto Ezechie ; anno duodecimo Achazi. Nam * in anno XII Achazi , regnaverat Hosea annis IX. Ita vertendum ; neque opus est ut duplicetur Hoseæ novennium .	272
# 17.1.		

Hic finis Regni Israelitici,

Col.

Collecta hæc utriusque Regni successio (quæ nos usque ad Seculum XVII, id est, ad *Æram Nabonassari*, & *Olympiadas* deducit) optima est intermediarum temporum norma. Sane pauci illi *Reges*, qui in *Thebanâ serie* Sesostrim sequuntur, etsi rebus gestis & Imperii amplitudine sint præcedentibus longè præstantiores; eorum tamen tempora mutila sunt & incerta: neque satis ratam habemus regulam, per quam res istæ suis temporibus disponi possint. Ad rationes itaque *Ebraicas* (quàm fieri commodè poterit) tempora *Thebana* posthac accommodari oportet.

Ægyptii per sesquiseculum circiter in *Asiâ* dominati sunt. Id tum ex ipsorum Regum splendore (mox dicendo) liquet; tum ex obscuris *Ebraeorum* rebus; Qui non tam intestinâ seditione divisi, quàm *Ægyptiorum* potentiâ per *Asiam* se pandente oppressi, toto hoc Seculo XV, nihil magnifici perpetrârunt. Seculo proximo, id magis manifestum est: quippe cedentibus *Ægyptiis*, & sublato eorum in *Asiâ* imperio, sub Regibus *Azariâ* atque *Ieroboamo II*, Regnum utrumque fuit florentissimum.

Reges Tyri.

Ad normam *Ebraicam* etiam applicandi sunt *Annales Tyrii*: quorum fragmentum eximium, ex *Menandro* interprete, recitat.

Josephus con. Apion, l. i. p. 1043.

Τελύτηςανθ' Ἰ Αβιβάλου,
διεδέξατο τὴν βασιλείαν, ὁ
υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμ, ὃς ἐβίωσε ἔτη
πεντήκοντα τρία ἐβασίλευσε
σε τριάκοντα καὶ τέσσαρα.

Οὗτος, &c. (supr. p. 350)

Τελύτηςανθ' Εἰρώμ, διεδέξατο τὴν βασιλείαν Βαλεάζαρ (Βααλβάζερ) ὁ υἱὸς, ὃς ἐβίωσε ἔτη πενταρχήκοντα τρία.

Abibalo defuncto, successit in regnum filius ejus Hiromus, qui vixit annos 53, regnavit annos —

Hic, &c.

Hiromo moriente, successit in regno ejus filius Balearus; qui vixit annos

nos

τρία, ἐβασίλευσεν ἔτη ἐπὶ αὐ-
(13.) nos 43; regnavit an-
nos 7

Μετὰ τὸν Ἀβδάστарт Ⓢ ὁ
αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἰκοσι ἐν-
νέα, ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Post hunc Abdastartus fi-
lius, qui vixit annos 29,
regnavit annos 9

Τῶτον οἱ τῆς τρυφῆ αὐτοῦ υἱοὶ
τέσσαρες ὀπιβελύσαντες ἀπώ-
λεσαν ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβα-
σίλευσεν ἔτη δεκαδύο. Hunc quatuor nutricis e-
jus filii insidiis peremere;
quorum senior regnavit an-
nos 12

Μεθ' ἧς (ὄν) Ἀστарт Ⓢ ὁ Δε-
λαιασάρτης, ὃς βιώσας ἔτη πεν-
τήκοντα τέσσαρα, ἐβασίλευσεν ἔτη
δώδεκα. Post quem, rex fuit A-
startus Delestarti filius,
qui vixit annos 54; re-
gnavit annos 12

Μετὰ τὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
Ἀσέρυμ Ⓢ (Ἀσάρυμ Ⓢ) βιώ-
σας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήκοντα,
ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Post hunc frater ejus A-
serymus, qui vixit annos 54;
regnavit annos 9

Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τῷ ἀ-
δελφῷ Φέλητ Ⓢ, ὃς λαβὼν τὴν
βασιλείαν ἤρξε μῶνας ὀκτώ, βιώ-
σας ἔτη πενήκοντα. Ille peremptus est à fratre
Phelete, qui regnum occupa-
vit mensibus octo, & vixit
annos 50, 8m

Τῶτον ἀνείλεν Εἰθώβαλ Ⓢ ὁ
τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, ὃς βασι-
λεύσας ἔτη τριάκοντα δύο ἐβίω-
σεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Hunc sustulit Itbobalus
Astartæ sacerdos, qui vixit
annos 68, regnavit annos 32

Ἀβροχία τε ἐπ' αὐτῷ ἐγχε-
το, ὥστε τὸ ἔτος βερεταίῃς μη-
νὸς, ἕως τῷ ἐρχομῷ ἔτις τῷ
πρῶτον βερεταίῃς. Ἰκετεῖαν δὲ αὐτῷ
ποιήσαντες, κεραυνὸς ἱκανὸς βε-
βληκέναι. Defectus pluviarum fuit,
eo regnante, à mense Hyper-
beretæo usque ad insequentis
anni Hyperberetæum: cum
vero ille supplicationes in-
dixisset, magna vis tonitru-
um sequuta est.

Οὗτος πόλιν Βότερυν ἐκτίσε
τὴν ὀπίσθην Φοινίκη, καὶ Ἀυζα-
τὴν ἐν Λιβύῃ. (Ioseph. An-
tiq. l. 8. c. 7.) Hic Botryn urbem in
Phænice condidit; & Auza,
quæ est in Africâ.

Τῶτον διεδέξατο Βαδέζωρ Ⓢ,
ὃς Huic successit Badexorus
fili-

ὁς (Βάλζερχος υἱὸς) βιώσας *filius , qui vixit annos 45 ;*
 ἔτη τεσσαράκοντα πέντε , ἐβασί- *regnavit annos* 6

Τέττ Διάδοχος γέγονε Μάτ- *Hujus successor fuit Mat-*
 γλω (Μέλινος) ὁ υἱὸς ὁς βιώ- *genus filius , qui vixit an-*
 ςας ἔτη τριάκοντα δύο , ἐβασί- *nos 32 ; regnavit annos* 9

Τέττ Διάδοχος γέγονε Πυ- *Hujus successor fuit Py-*
 γμαλίων· βιώσας δὲ ἔτη πεντή- *gmalion ; qui vixit annos*
 κοντα ἕξ , ἐβασίλευσεν ἔτη τεσα- *56 ; regnavit annos* 47

Ἐν ᾗ τῷ ἐπ' αὐτῆς ἐβδόμῳ ἔτῃ *Septimo autem hujus re-*
 ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Φυγῶσα , ἐν τῇ *gni anno , ejus soror (Dido)*
 Λιβύῃ πόλιν ὠκοδόμησε Καρχη- *profuga urbem Karthagi-*
 δόναϊ. *nem in Africâ condidit.*

Ab initio *Hiromi* ad exitum *Pygmalionis* colliguntur anni
 177 & menses 8 ; qui juxta rationes Ebraicas stabiliendi sunt. a) a) *supr. p. 370.*
Templum in Hierosolymis conditum est anno duodecimo regni Hiromi.
 Anno Templi 73 , regnare cœpit *Ithobalus* , *Astarta* sacerdos ;
 cujus filiam b) *Jesabelem* in uxorem duxit *Achab* , qui regnare b) *1. Reg. 16. 31*
 cœpit anno Templi 93 , c) quo regnante contigit pluviarum c) *17. 1*
 defectus. Anno Templi 120 , regnare cœpit *Pygmalion* ; an-
 no 126 , illius soror in *Africam* fugiens , *Carthaginem* condidit.

Sec.	Æra Tép.	Reges Judæ.	Reges Israelis.	R. Tyri.	Per Jul.
	37	I. REHOBOAM, an. 17.	I. JEROBOAM.	NUTRICIS fil. 12.	3743
		V. Sefac Hierosolyma cepit.		ASTARTUS, 12.	
	54	I. ABIAM, an. 3.	XVIII.		3760
	56	I. ASA, an. 41	XX.		3762
	57	II.	I. NADAB, an. 2.		3763
	58	III.	2. IBAASA in Tirsâ, a. 24	ASERIMUS, 9.	3764
XV.	65	I 2.	8.	PHELES, m. 8.	3771
	73	I 8.	I 6.	ITHOBALUS, Astar- tæ sacerdos, 32.	3779
	81	XXVI.	I. ELA. an. 2.		3787
	82	XXVII.	2. I OMRI (Tibni) an. 12		3788
	86	XXXI.	5. Samaria fit Metropo-		3792
	93	XXXVIII.	12. I. ACHAB, an. 22 (lis.		3799
	96	4 I. I JEHOSEPHAT, a. 25.	IV.		3802
	105	9.	I 3.	BADEZORUS, 6.	3811
	111	I 5.	I 9.	MATGENUS, 9.	3817
	113	XVII.	2 I. I ACHAZIAS.		3819
	114	XVIII.	22. I JEHORAM, cū fratre.		3820
	118	22. I. JEHORAM, cū patre.	V.		3824
	119	II.	6. Solus, fratre mortuo.		3825
	120	3.	7.	PYGMALION, 47.	3826
	121	4. Solus, patre defuncto, a. 4	8.		3827
	125	VIII. I } AHAZIAS, an. 1. } ATHALIA, eodem an.	XI. } XII. } JEHU, an. 28.	Dido in Africam.	3831 3832
	131	VII. I. JOAS, an. 40. Abscondebatur 6. an.	7. 28.		3837
	153	XXIII.	I. JEHOAHAS, an. 17.		3859
XVI	165	35.	I 3.	46.	3871
	167	XXXVII.	I 5. I JEHOAS, cum patre,	47. (Huc Menād.)	3873
	168	38. I AMAZIAS, cū patre.	I 6. II. (an. 16.		3874
	170	40. 3. Solus	I 7. 3 Solus.		3876
	182	XV.	4		3888
	193	26. I AZARIAS, qui & UZZIAH an. 52.	I. I 6. JEROBOAM II, a. 41		3899
	196	29. 4. Solus.	I 2.		3902

Sec.	Ær. Tēp.	Reges Judæ.	Reges Israël.	R. Tyri.	Per. Jul.
		(Hæc florentissima utriusq; Regni tempora.)			
	208	XVI. Rex leprosus usq; ad mortē.	XXVII.		3914
	222	30.	XLI. Post ejus mortem, Interregni septennii.	Reges Assyriorum.	3928
	230	XXXVIII.	ZACHARIAS, 6. mens.		3936
	231	XXXIX.	I. SHALLUM, I. m. MENAHEM	PHUL.	
	242	L.	IO. PEKAJAH, an. 2. (4. IO.		3937
	244	LII.	I. PEKAH, an. 20.		3948
	245	I. JOTHAM, an. 20.	II.		3950
	260	16. ACHAZ, cum patre.	XVII. Galilææ captivi- tas.	TEGLATPHUL	3951
	264	XX. 4.	I. HOSEA.	AAR	3966
					3970
XVII	265		2.		3971
	266	7. I HEZEKIAS, cum patre.	III.		3972
	270	0. IV.	VII. Samariam obsedit.	SALMANASAR.	3976
	271	11. 5.	8.		3977
	272	XII. VI.	IX. Samaria capta.		3978

Æri Ægyp.	Reges Ægypti.	Æra Att.	Græca.	
1373		612	22. PHORBAS.	
1377	SESOSTRIS in Asiam.			
1386	Ejus reditus in Ægyptum.			
		635	23. MEGACLES, an. 30.	
1401		640	Hesiodus Poeta.	
1420	RHAMSES.	665	24. DIOGNETUS, an. 28.	
		676	Homerus Poeta.	
		688	Pheidon nummum argenteū fecit.	
1450		693	25. PHERICLES, an. 19.	Olymp.
		699	OLYMPIA ab Iphito, Lycurgo & Cleosthene instituta.	I. II. III.

Æra Æpyp.	Reges Ægypti.	Æra Att.	Græca.	
1480	AMENOPHIS, qui & MEMNON.	712	26. ARIPHRON, an. 31. Afr.	IV.
		723	Daicles coronatus.	V.
		727	Pheidon præerat ludis.	VI.
				VII.
				VIII.
				IX.
1500	RAMESSES.			X.
1501				XI.
	AMMENEMES.	740		
	THUORIS.	743	27. THESPEUS, an. 27.	XII.
	Ægyptiorum in Asia Imperium circa hoc tempus desit; Ægypto inter Regulos divisâ.			XIII.
				XIV.
				XV.
				XVI.
				XVII.
				XVIII.
		770	28. AGAMESTOR (an. 24.)	XIX.
				XX.
				XXI.
				XXII.
	Saitæ.	794	29. ÆSCHYLUS, an. 23.	XXIII.
	STEPHANATHIS, (an. 7.			XXIV.
	NECEPSOS, 6.			XXV.
	NECHUS, 8.			XXVI.
	BOCCHORIS	807	Olympias vulgò Prima; quâ Corcebus stadium vicit.	XXVII.
	SABBACON Æthiops Ægypti Regulos circa hoc tempus oppri- Dominatur an. 50. (mit.	814	Syracusæ, Colonia Corinthiorũ.	I.
		817	30. ALCMÆON, an. 12.	II.
		829	1. CHAROPS, Archon Decennalis.	III.
		831	Roma Condita.	IV.
		836	Nabonassari initium.	V.
		839	2. ÆSIMEDES, an. 10.	VI.
1601	Ad Soum Ægypti R. legati missi ab Hoseâ Rege Israelis.	840		VII.
				VIII.
				IX.

Sesostris Successor.

NON est verisimile quod (sub *Vexoris* nomine) de *Sesostre* dicitur; illum a) *contentum victoriâ, imperio abstinuisse*. *Sesostris* enim acquisitum in *Asiâ* Imperium non modò sibi dum vixit retinuit; sed etiam posteris tradidit. Neque assentire possum viro magno, qui ad illud *Paulini*, apud b) *Ausonium*,

a) *Justin. Epit.*
l. i. c. 11.

b) *Epist. 19.*

Et qui regnavit sine nomine mox Sesostris,

c) *Sine nomine* (inquit) *hoc est, sine heredibus*. Sanè *Sesostris* quatuor filios habuit, præter solertissimam filiam *Atbyrten*. De Successore autem ambigitur. Audiendus inprimis est *Herodotus*.

c) *Can. Isag.*
p. 310.

d) *Sesostre defuncto, regnum suscepisse ferunt PHERONEM* ejus filium; qui expeditionem nullam fecit; sed luminibus captus est, hac de causa. Cum fluvius copiosissimè exundaret, ita ut *XVIII* cubitos rura transcenderet, & ingruente vento fluctuosus esset; Rex protervitate quadam spiculum in medios fluctus contorsit: statimque ex oculis laborans, visum amisit. Decennio quidem cæcus erat: anno autem undecimo advenit ei ex urbe *Buti* Oraculum: Tempus pœnæ quâ mulctaretur exactum esse; visumque ei rediturum, si oculos abluisset urinâ mulieris, quæ ad suum solius virum accessisset, aliorum virorum experts. Ille uxoris suæ urinam primùm expertus, quum nihil melius cerneret; deinceps aliarum urinam expertus, tandem vidit. Tum mulieres omnes quas expertus esset (præter eam cujus urinâ lotus visum recepisset) in urbem coegit (quæ *Ἐρυθρὴ βῶλῶς*, *Rubra gleba* dicitur) easque omnes cum ipsâ urbe concremavit: eam verò, cujus urinâ sanatus est, uxorem duxit. — Rex cæcitate liberatus, tum in aliis omnibus templis donaria eximia posuit, tum in templo *Solis* duos *Obeliscos* spectaculo dignos, longitudinis centenùm cubitorum; latitudinis octonùm. *Herodotum* sequuntur alii, in Regis nomine plurimùm discrepantes. *Diodorus* dicit, *Sesostris* e) filium in regno succedentem, καὶ τὸ πατρὸς ὀνομαζέμενον ἑαυτὸν ὠνομάζεσθαι, & patris nomen sibi assummentem, nihil bello memorabile peregisse. Filium intelligit eundem, cum *Herodoto*: Adjicit enim eadem de illius cæcitate; visusque reddit ratione; & de duobus *Obeliscis*. *Plinio* appellatur f) *Nuncoreus Sesostridis filius* ille, qui *Obeliscum* centum cubito-

d) *Herod. l. 2,*
c. 111.

e) *L. I. p. 38. 3.*

f) *L. 36. c. 11.*

a) Plin. l. 36.
c. 9.

rum post cecitatem (visu reddito ex oraculo) Seli sacravit. Eiusdem remanet & alius Romæ, (in Vaticano Caii & Neronis principum Circo) ex omnibus unus omnino fractus est in molitione. a) Navis, quâ Caius Cæsar importaverat, omnibus quæ unquam in mari vise sunt, mirabilior. A Sixto V. erectus ante ædem S. Petri hodiè conspicitur : Rasus est, & Hieroglyphicarum expers; sed paternis maior.

b) L. 2, c. 112.

c) Ib. c. 121.

d) In notis
Rhodomanni.

Pheroni subjungit Herodotus b) Proteum (nescio quem) Memphi regnantem; qui (durante bello Trojano) Alexandrum cum Helenâ apud se detinuit : dein c) Rhampsinitum regem. Diodorus (qui alioquin Herodoti vestigiis insistere solet) inter Sesostris filium & Proteum, multos, ait, fuisse successores ignobiles; inter quos Amasis (vel d) Ammosis) rex injustus; quem deficientibus Ægyptiis) eiecit Actisanes Æthiops. Ille Ægypto potitus, Rhinocoruram, bonorum omnium indigam, condidit : Hujus successorem facit Mendetem (sive Marrum) indigenam; qui sepius sibi construxit Labyrinthum; & post eum, Ἰθὺς Ὀρεῶς πέντε, Ἀναρχίας. Tandem Protei successorem habet Rhemphim; qui est Rhampsinitus Herodoti. Unde Diodorus hyperbolimæos istos Reges deprompserit, non quæro. Sanè Æthiopum impressio ad præsentem Ægyptiorum felicitatem non bene quadrat.

Ad hæc tempora etiam pertinet XII Africani Dynastia; quam ille (juxta receptum Græcorum μεγχεγνισμὸν) longè in anteriora protrusit. In illâ enim Sesostris tam nomine, quàm rebus gestis insignitur; aliique leguntur Reges Thebani, & priores & posteriores, qui alibi vix occurrunt; & res quædam magnificæ, quæ nisi felicissimis Thebanorum temporibus non satis competunt.

Syncel. p. 59.

Ex Manethonis tomo II.

XII Dynastia Diospolitarum regum VII.

1. SESONCHOSIS, Ammenemis filius _____ an. 46.
2. AMMENEMES, ab Eunuchis occisus _____ 38.
3. SESOSTRIS, qui novem annis totam Asiam subegit; & in Europa Thraciam: & in devictarum gentium memoriam, apud fortes viri, apud imbelles, fœmina pudendum in cippis exaratum posuit. Adeo ut ab Ægyptiis, post Osirim, primus haberetur _____ 48.

4. LA-

4. *LACHARES, qui Labyrinthum sibi sepulchrum paravit* — an. 8.
 5. *AMMERES* — 8.
 6. *AMMENEMES* — 8.
 6. *SCEMIOPHRIS Soror* — 4.

Sesonchosis censetur primus, & à Sesoistre omnino diversus. Illius, ex *Dicaearcho*, a) meminimus; & ex Apollonii Rhodii Scholia- a) *supr. p. 248. & 384.*
 ste, illum cum *Sesoistre* eundem esse docuimus.

Sesoistri hic successit *Lachares, qui Labyrinthum sibi sepulchrum paravit.* b) Eusebio, *Labaris*; Diodoro *Mendes*, sive *Marrus* vocatur, qui (aliquantò post Sesoistis tempora) *Labyrinthum condidit in Nomo Arsinoite*, postea dicto. *Portentosissimum humani ingenii opus durat etiam nunc* (ait c) Plinius) *in Ægypto (in Heracleopolite nomo)* qui factus est ante annos (ut tradunt) 3600 à *Petesuco, sive Titboe*. *Quamquam Herodotus totum opus Regum* ** *esse dicit, novissimaq; Psammetichi.* *Causam faciendi variè interpretantur.* *Demoteles, regiam Motherudis fuisse; Lysias, sepulchrum Mæridis; plures, Soli Sacrum id extructum; quod maximè creditur.* Sequitur ibidem ædificii mirandi descriptio. Ob sententiarum discrepantiam, de conditore non liquet. Verùm opus illud (Thebano Imperio dignum) hisce florentissimis Ægyptiorum temporibus optimè convenit. c) *Plin. l. 36. c. 13.*

Africanus XII istam Dynastiam à XIX hanc (de quâ agimus) male divulsisse videtur. In utrâq; enim sunt acquisitum in Asiâ Imperium & Reges qui in Ægypto unquam regnarunt maximè.

Sed neq; Reges d) Dynastiæ XIX (etsi longævi sint aliqui) interval- d) *supr. p. 314*
 lorum temporis, Dynastiæ assignati, complere videntur. Illa enim (ad normam Græcam fabricata) terminos habet notissimas Græcorum Epochas; *Adventum Danai*, atq; *Excidium Ilii*. *Sethosis*, rex primus, *Danai* frater dicitur: *Thuoris*, ultimus, excepit *Menelaum*. Interstitium est annorum 302. Verùm in Dynastiâ hanc ab Africano numerantur anni tantùm 203: pauciores, ab Eusebio; qui defectum prospiciens, non *Armaim* hunc *Sethoseos* fratrem voluit esse *Danaum*, sed alium e) *Armaim*, qui in præcedente Dynastiâ rex decimus e) *Ibid.*
 quartus censetur.

Si cuipiam libuerit, ex Diodoro, aut ex XII Dynastiâ, semiplenam hanc Dynastiam explere; equidem non refragor; modò ne-

neque *Sesostris*, neque *Ammenemes* bis, terve numeretur. Notum est, testimoniis non contemnendis propagatum *Thebanorum* Imperium referre.

Rhamses Rex.

a) c. Apion.
p. 1052. d.

b) supr. p. 214.
c) Herodot.
l. 2. c. 121.

d) Diod. Sic.
l. 1. p. 39. c.

MAnetho (apud Josephum) a) Σέθως, ait, ἐβασιλεύσεν ἔτη νθ', καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν Ῥαμψῆς ἔς, *Sethos*, (*Sesostris*) regnavit annis 59, & post hunc senior è filiis *Rhampses* 66. Hic Imperium amplissimum, virtute paternâ partum, jure hæreditario administravit. Ejus nomen variè profertur; Herodoto, *Rhampsinitus*; Diodoro, *Rhemphis*; b) Africano, Ῥαψάκης; Eusebio, *Ramses* nuncupatur. Rex fuit omnium ditissimus, atque avarissimus; c) Cui tanta fuit vis pecuniarum, quantam nemo insequentium regum, propè equare, nedum superare potuerit. d) Ille enim totam ætatem accurrandis vectigalibus & acervandis undecunque opibus insumpsit. Ob pusillanimitatem atque avaritiam, neque in Deorum munera, vel hominum beneficia quicquam contulit. Ideo ut bonus, non rex, sed æconomus, pro virtutis gloriâ, majores quàm quisquam prædecessorum divitias reliquit. Argenti enim & auri coegisse fertur εἰς τετταράκοντα μυριάδας τάλαντων, quadragentas Myriadas (400000) talentorum. Est autem talentum Ægyptiacum Attico duplum. De furtiva ærarii ejus expilatione, Herodotum adeas.

e) Herodot. ib.
c. 122.

e) supr. p. 246.
f) Ibid.

g) Herod. ib.
c. 123.

Nimia hæc regis Φιλαργυρία fabulæ forsan ansam dedit de illius descensu ad inferos. * Dicunt hunc regem vivum descendisse infernè, eò ubi Græci Αἴδω esse opinantur, ibique cum Cerere aleâ luisse, & aliquando victorem, aliquando victum fuisse; & reversum esse, donum ab ea ferentem, mantile aureum. Similem Ægyptiorum fabulam e) retulimus de Mercurio aleâ ludente cum Lunâ, & dies ἐπαγομένης lucrante. f) Herodotus, feriantur, ait, Ægyptii à descensu *Rhampsiniti* ad ejus reditum; & Sacerdotes pallium quoddam, eo ipso die contextum, uni ex suis induunt, & oculos mitrâ obducunt; quem gestantem pallium ubi in viam deduxerunt, quæ fert ad Cereris templum, ipsi redeunt, illo relicto. Hunc autem sacerdotem, velatos oculos habentem, ajunt à geminis lupis agi ad Cereris templum, quod ab urbe viginti stadia abest; & rursus à Templo in eundem locum à lupis reduci. g) Ægyptii dicunt Cererem & Dionysium Inferorum principatum tenere.

a) Usq.

a) *Usque ad Rhampsinitum regem, πᾶσι τοῖς νόμοις ὁ- 2) Ib. c. 124.*
mnem legum equitatem in Ægypto fuisse, Ægyptumque maximè flo-
ruisse aiebant.

Rex hic b) *monimenta reliquit Porticūs, quæ sunt ad tem- b) c. 124.*
plum Vulcani ab Occasu (sicut rex c) *Moeris porticūs alias, Bo-* c) *supr. p. 237.*
ream spectantes, extruxerat.) *Posuit etiam è regione porticum sua-*
rum duo simulachra longitudinis quinū & vicenū cubitorum; quo-
rum quod Aquilonem respicit, id Æstatem vocant, & quidem adorant,
atque beneficiis prosequuntur: alteri autem, quod ad Notum est, &
Hyems vocatur, contraria istis faciunt.

Luculentissimum hujus Regis monumentum, cui nomen e-
jus inscriptum, Thebis olim vidit Germanicus Cæsar: amplissimum
sanè, non tam Regis ipsius, quàm Majestatis Ægyptiacæ testimo-
nium.

d) *Germanicus Ægyptum proficiscitur, cognoscenda antiqui- d) Tacit. An-*
tatis. Visit veterum Thebarum magna vestigia; & manebant stru- *nal. l. 2. an. 77.*
ctis molibus literæ Ægyptiæ, priorem opulentiam complexæ. Jussus-
que è senioribus sacerdotum patrium sermonem interpretari; refere-
bat, habitasse quondam septingenta millia ætate militari; atque eo cune
exercitu Regem RHAMSEN Libyâ, Æthiopiâ, Medisque, & Persis, &
Bactriano, ac Scythiâ potitum, quasque terras Suri, Armenique, &
contigui Cappadoces colunt; inde Bitbylum, hinc Lycium ad mare,
imperio tenuisse. Legebantur & indicta gentibus tributa, pondus ar-
genti & auri, numerus armorum equorumque & dona templis ebur at-
que odores; quasque copias frumenti & omnium utensilium, quæque
natio penderet: haud minùs magnifica, quàm nunc vi Parthorum, aut
potentiâ Romanâ jubentur.

Nulli unquam Imperio secundum fuit Ægyptiacum, si cum
Romano illud comparari liceat, quod sub Trajano maximè splen-
didum fuit validumque, quando hæc literis mandavit Tacitus.
Vir doctissimus e) *de hac tantâ potentiâ Ægyptiorum nihil legit,* e) *Lipsin locū*
nihil credidit. Veruntamen ex rebus à Sesoistre gestis sublata est
omnis dubitatio; & manifestò constat, elegantem hanc Æ-
gyptiaci Imperii descriptionem & accuratissimam esse, & veris-
simam.

Assyriorum hîc (tanquam ignotæ gentis) nulla prorsus est
mentio; adeò ut πολυεργάλητον eorum Imperium, hisce Ægyptio-
rum

rum temporibus, penitus nullum fuisse: populusque ipse, alie-
no sub nomine, cum cæteris nationibus tributum in Ægypto pe-
pendisse videatur. *Medos* etiam *Persasque* *μεγαληπικῶς* nuncupa-
ri putamus; quorum res in literis admodum obscuræ fuerunt: donec
Dejoces, Medis; Cyrus Persis Imperium asseruere.

a) Diod. Sic.
l. i. p. 35. d.

Jam primùm indicta sunt gentibus tributa. Sesostris a) $\tau\acute{\iota}\varsigma$
 $\mu\upsilon\lambda\acute{o}' \epsilon\delta\upsilon\epsilon\sigma\iota \kappa\tau\iota$ δυνάμειν ἐταξε δωρεῶφορεῖν καὶ ἐν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον,
Jussit quidem gentes, pro modo facultatum, munera quotannis in Æ-
gyptum perferre. Rhamses tributa imperavit; & ab exactiōe istā
avaritiæ reus peragitur. Vulgò dicunt b) Darium gentibus pri-

b) Polyan.
Strat. l. 7.

mò imposuiffè tributa : *Longimanum* intelligit c) Strabo ; nos.

c) L. 15. p. 735

Darium Medium, sive *Primum*; de quo, in sequentibus.

b.

Præter hoc Rhampsis monumentum, in Thebarum regione Libycâ fuerunt ejusmodi alia diversorum regum elogia. Strabo

4) L. 17. p. 816

b.

αὐτόματος d) *Suprà Memnonium* (ait, id est Amenophis monumen-
tum) *sunt in speluncis Regum conditoria, in saxum incisa, circiter XL*
mirum in modum structa, spectatu digna. In his conditoriis, inscri-
ptiones in quibusdam Obeliscis declarant divitias illorum regum, & po-
tentiam; ut usque in Scythiam & Bactrianam, & Indiam, & quæ nunc
Ionia dicitur, imperium extenderint; item tributorum magnitudi-
nem; & exercitus circiter mille millia. Tanta autem potentiae am-
plitudo non nisi de Sesostris successoribus intelligi potest; è quibus,
qui Rhampsi huic inscriptus est Obeliscus, Germanico legendus ob-
tigit; cæterorum regum nomina, tam injuriâ temporum, quàm
scriptorum incuriâ periere tandem, postquam ab ipsis Ægyptiis diu-
tissimè conservata fuissent. e) Αὐτοπλοῖς δὲ ἐπὶ καὶ τὰ νεονότα

e) Proclus

comment. pri-
mo in Timæu

tissimè conservata fuissent. e) Λιγυπῆσις δ' ἐπὶ καὶ τὰ γεγονότα
 Δα' τῆς μνήμης αἰεὶ νέα παρέσιν· ἡ δὲ μνήμη Δα' τῆς ἱστορίας. Αὕτη
 δ' ἀπὸ τῶν τήλων, ἐν αἷς ἀπεγράφοντο τὰ ὠδύδοξα, καὶ τὰ
 θαύματα· ἅξια εἴτ' ἐν περάξεσιν, εἴτ' ἐν ἑρέσεσιν, *Egyptiis ad-
 huc quæ facta sunt per memoriam semper nova adsunt. Memoria
 verò est per historiam; hæc autem à Columnis, in quibus describeban-
 tur paradoxa, & quæ admiratione essent digna, sive in actionibus,
 sive in inventionibus.*

Thebæ Ægyptiæ.

Germanicus *visit veterum Thebarum magna vestigia.* Sanè urbs:
Gilla (tanto imperio digna) ex quo reges Thebani expulerant.

Pastores, totius *Ægypti* fuit Metropolis; ex quo Sesostris *Asiam* subjugaverat, totius fuit *Orientis* caput: Urbs unicè miranda, tum ob vetustatem, tum ob magnitudinem. De cuius origine frustra litigant Sacerdotes. Nihil opus est, ut fingant illam ab a) *Osiride* a) *Diod. Sic. l. 1. p. 14.* conditam; à b) *Busiride*, non est verisimile. Antiquitatem b) *Ib. p. 29.* ejus satis testatur longissima *Regum* series, à *Mene* ad *Thuorim*; quam nulla uspiam Gentium successio adæquare potest.

Magnitudinem autem urbis ex ejus longitudine colligere est. c) *L. 17. p. 816* c) *Strabo* (qui recentes illius ruinas vidit) καὶ νῦν, inquit, δείκνυσι δὲ ἔχοντες τὰς μεγέθους αὐτῆς ἐπὶ ὀγδοήκοντα σταδίους τὸ μῆκος, *Ostenduntur hodieq; magnitudinis illius vestigia ad LXXX stadiorum longitudinem.* Scilicet ad Nili ripas in tantum urbs extendebatur. Alii longitudinem multò majorem tradunt. Cato (apud d) *Stephanum*) τετρακόσια στάδια τὸ μῆκος, *Quadringenta stadia longitudinis occupasse* asserit. Eustathius (ad * *Dionysium*) aliquid addit: Thebas, ait, εἰς σταδίους κ' καὶ τετρακοσίους ἐκτείνεσθαι, *Ad stadia CCCCXX extendi.* Verùm numeri isti de longitudine murorum, sive de urbis ambitu, intelligendi sunt: quamvis hoc quoque nimium videatur; cùm neque *Babylonis*, neque *Ninives* tanta esset amplitudo. e) *Diodorus* urbem angustiore limite e) *p. 29. d.* comprehendit: τὸ μὲν περὶ βολὸν ὑποσημαίνει σταδίων ἑκατὸν καὶ πενταράκοντα, *Circuitum substitui stadiorum CXL.* Quod de novâ urbe recens conditâ, nec dum auctâ, dictum videtur. Urbs primùm in Arabico Nili latere posita, tandem etiam in Libycum se expandit: * *Μέρϑ* δὲ ἔστιν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ἐν ᾗ ἦν ἡ πόλις, *p. 816. a.* * *Strab. l. 17. p. 816. a.* *μέρϑ* δὲ ἔστι καὶ ἐν τῇ ᾠδαίᾳ, ὅπου τὸ Μενμόνιον, *Thebarum, pars est in Arabia, ubi ē urbs; pars etiam in ulteriore ripâ, ubi Memnonium.*

A splendidis Sesostris temporibus urbs hæc adeò illustris fuit, ut toti *Ægypto* gloriam, etiam & nomen præripuerit. f) *πάλαιαι Θῆβαι Αἴγυπτι* ἐκαλέετο, *Olim Thebæ Ægyptus vocabatur; Reges ipsi, Thebani, sive Diospolitani; omnis Ægypti populus, & universa potentia Thebanorum esse dicuntur.* f) *Herod. l. 2. c. 5.*

Ex Epitaphio *Rhampsis* legit sacerdos, illic habitasse septingenta millia ætate militari. Ex alio meminit *Strabo* ἑξακτὰς περὶ ἑκατὸν μυριάδας, *Exercitus circiter centum myriadum.* Immensum hunc numerum probat g) *Pomponius Mela*; ait, *Thebas* (ut *Ho-* g) *De situ o-* me- *bls l. 1. c. 9.*

mero dictum est) centum portas habere; solitasque singulas, ubi negotium exegerat, dena Armatorum millia effundere. Verum non temerè credendum est, tot militum millia in unâ Thebarum urbe comprehendi. Docuit a) modò Herodotus, milites ferè omnes (quibus assignabantur fundi) *Inferioris Ægypti* nomos incoluisse; eorum autem numerus fuit 410000. Verisimile est, ingentibus istis numeris contineri, non tantum Ægyptios, sed etiam alias quascunque imperii gentes, quæ sub rege Thebano meruere.

b) L. I. p. 19. b. b) Diodorus, istum septingentorum millium numerum ad omnem Ægypti plebem refert. Τῶν δὲ σὺν πάντων λαῶν τῷ μὲν παλαιόν Φασι γεγονέναι πρὸς ἑπτακοσίας μυριάδας, καὶ καθ' ἡμᾶς δὲ οὐκ ἐλάττω εἶναι τετρακοσίων, Dicunt, universi populi olim fuisse circiter septuagies centena millia; esse etiamnum tricies centena millia. Parum dixisse videtur Diodorus, qui in Ægypto fuit (Olympiade c) CLXXX) annis circiter 30 antequam Thebæ excisæ sunt.

c) Diod. l. I. p. 30. d. Josephus (sub Vespasiano) post Thebarum cladem, longè majorem in Ægypto multitudinem fuisse demonstrat. d) Ægyptus,

h. 2. c. 16. p. 807 ab Æthiopiâ ad Alexandriam, habet 7500000 incolarum; sicut ex tributo singulorum capitum existimari licet, præter populum Alexandrinum. Πεντήκοντα, ait, πρὸς ταῖς ἑπτακοσίαις μυριάδας ἀνθρώπων. Sanè recentioribus seculis major fuit populi numerus, quàm vetustioribus; & sub Ptolemæis tandem maximum cepit Ægyptus incrementum. Id ex urbium pagorumque censu perspicuè cernitur; qui ad hunc modum se habuit.

Diod. l. I. p. 19. b. Ἐπὶ τῶν ἰδρυχαίων χρόνων ἔχουσιν κώμας ἀξιολόγους καὶ πόλεις πλείους τῶν μυρίων καὶ ὀκτακισχιλίων, ὡς ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγραφαῖς ὁρᾶν ὅτι κατακεχωρισμένον, In sacris literis notatum est, Ægyptum antiquis temporibus habuisse } 18000
urbes pagosque insignes, ultra

Herod. l. 2. c. 177. Ἐπὶ Ἀμάρσι δὲ βασιλῆϊ, λέγεται πόλεις ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἀπύλας τότε δισμύρας τὰς οἰκουμένης, Sub Amasi rege, dicitur urbes habitabiles in eâ fuisse } 20000

Diod. ibid. Ἐπὶ δὲ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ, πλείους τῶν τετρακισχιλίων (scilicet τετραμυρίων) δευθμήθησαν, Sub Ptolemæo Lagi, recensitæ } 30000
sunt plures quàm

Sub Ptolemæo Philadelpho.

Τρεῖς μὲν οἱ πολέων ἑκατοντάδες ἐνδεδυμένοι,
 Τρεῖς δὲ ἄρα χιλιάδες, τριακὰς δὲ μυριάδας,
 Δοιαὶ δὲ τριάδες, μὲν δὲ σφισιν ἐνδεκάδες τρεῖς,
 Tres illi urbium centuriæ extructæ sunt,
 Tria insuper millia super triginta,
 Duo item terniones, & præterea ter undecim.

Theocrit.

Idyl. 17. v. 82.

300

3000

30000

6

33

33339

Posteriora hæc tempora respexit Cato (apud a) Stephanum) a) In Διογ.

quum scripserit, ὅτι τρισμυρίας τριχιλίας κώμας εἶχε καὶ τριάκοντα, ἀνθρώπων ἡ μυριάδας ἐπιακοσίας, Ægyptum habuisse pagos 33030, hominum verò 7000000.

Thebarum itaque fortuna, adhuc superba, indies crescebat; postea verò declinavit illa, urbsque à Sabacone, Nabuchodonosoro, Cambyse capta est, & malè multata. Post conditam Alexandriam, primatum amisit: A b) Ptolemæo Philometore (Secundo) ob defectionem, ad paupertatem redacta; tandem à Cornelio Gallo (primo

b) Pausan. Attic. p. 15.

Ægypti Præfecto Augustali) penitus excisa est. Eusebius (anno tertio post pugnam Actiacam) c) Thebe Ægypti usque ad solum diruta. Ad quem locum ait Vir maximus, d) Hallucinatio est. n. 1989.

c) Chron.

Veruntamen funestæ hujus cladis veritatem testatur Strabo; qui in expeditione Arabicâ comes fuit Ælio Gallo, qui, post C. Petronium, successit Cornelio Gallo. e) Νῦν (inquit, id est, sub Tiberio) κωμηδὸν σιωικεῖται, Nunc per vicos habitatur. Adde

d) Scal. Animagvers.

e) Strab. l. 17 p. 816.

hoc Juvenalis:

f) Vetus Thebe centum jacet obruta portis.

f) Sat. XV. v. 6

g) Pausanias etiam Thebas Ægyptias ad nihilum redactas esse testatur.

g) L. 8. p. 509.

Neque id præterire possum, quod de primâ hujus urbis clade refert Ammianus Marcellinus. h) Hanc, inter exordia pandentis se latè Carthagini, improvise excursu duces oppressere Pænorum; posteaque reparatam Persarum rex Cambyse aggressus est. Carthagini exordium in hæc Rhamsis, in Ægypto regnantis, tempora incidit: Imperium autem, urbe adultâ, prolatum est: neque intelligenda sunt urbis conditæ, sed expansi domini initia. Post annos 130, Sabacon Æthiops obtinuit Ægyptum; & post annos 260,

h) L. 17. p. 90.

Ggg 3

Nabu

Nabuchodonosorus : utrumlibet intelligas. Sanè *Pœnorum* imperium ultra *Philenorum aras* extendi non novimus.

Carthago condita.

INter Phœnicum colonias celeberrima fuit *Carthago*, non autem vetustissima. a) Illi, extra *Columnas Herculis* progressi, in mediâ *Africae* orâ *maritimâ* urbes condiderunt, *μικρὸν τῶν Τρωϊκῶν ὕστερον*, paulò post belli *Trojani* tempora.

Strab. l. I.
p. 48. c.

b) c. Apion.
p. 1043.

c) Cap. 30.

d) Euf. n. 804.

e) Libyc. initio

f) Josue 19. 29

g) Æneid. l. I.
v. 342. ad 323

Colligitur tempus *Carthaginis Condita* ex *Tyriorum Regum* annalibus, ad *Æram Templi* applicatis. b) *Josephus* (ut solet.) καὶ αὐξήσιν peccat ; dum *Hiromi* ætatem, non regnandi annos in calculum suum adhibet. Sunt autem anni 126 à jacto *Templi* fundamento ad *Carthaginem* condi cæptam. Templum condi cæpit, anno *Per. Jul.* 3706 : adde annos 126 ; habes *Per. Jul.* 3832 ; quo *Carthago* condi cæpit. Cum calculis istis optimè convenit c) *Solino* ; *Hadramyto* & *Carthagini* auctor est à *Tyro* populus. *Carthaginem* (ut *Cato* in oratione *Senatoria* autumat) cùm rex *Hiarbas* rerum in *Libyâ* potiretur, *Elissa* mulier extruxit, domo *Phœnix*, & *Carthadam* dixit, quod *Phœnicum* ore exprimit *Civitatem Novam* ; mox sermone verso, *Carthago* dicta est, quæ post annos septingentos triginta septem exciditur, quàm fuerat extructa. Excisa est *Carthago* *Cn. Lentulo*, *L. Nummio* *Coss.* anno *Romæ* conditæ 608 ; *Per. Jul.* 4568. Deductis annis 737, *Carthaginis* conditus incidet in annum jam dictum 3832.

d) *Philistus Naucratis* scripsit, à *Zoro* & *Carthagine* hoc tempore (id est, anno 32 ante ἄλωσιν *Trojæ*) *Carthaginem* conditam ; eosdem autem fuisse *Tyrios*. e) *Appianus* fictitios istos conditores ponit annis 50 ante captum *Ilium*. Verùm *Carthada*, sive *Carthago*, non conditoris nomen est, sed urbis : exprimit *Νεάπολιν* ; & f) *Zor* est *Tyrus* *Pœnicè* : f) Πόλις ὀχυρὰ Σῶς, ἢ γὰρ Τύρος : *Urbs munita Tzor*, sive *Tyrus*.

Menander *Didonem* non nominat. *Fugæ* historiam compendio cecinit g) *Virgilius* ; sed licentiâ nimis poeticâ, ad *Æneæ* tempora composuit. *Servius* ibi, magis historicè : *Dido* (ait) verò nomine *Elissa* ante dicta est ; sed post interitum, à *Pœnis* *DIDO* appellata, id est *Virago*, *Punicâ* linguâ : Quod cum à suis civibus cog-
retur

vetur cuidam de Afris regibus nubere ; & prioris mariti amore tenere-
tur ; forti se animo & interfecerit , & in pyram injecerit , quam se ad
expiandos prioris mariti manes extruxisse fingeat. a) Syncellus, a) p. 181, a.
ἐκαλεῖτο πρὸ τῆς Οὐριγῶ (Οὐράγω legit Bochartus) non Cartha-
go, sed Dido vocabatur antea Virago, id est, Elissa. Dicunt illam b) b) Etymolog.
κληθῆναι, ὕπερβν τῇ Τυρίων Φωνῇ Διδῶ, διὰ τὸ πολλὰ πλανηθῆναι. M. Δ.
ἀπὸ Φοινίκης ἀπάρασαν ὅτι Καρχηδόνα. Τῇ γὰρ Φοινίκων Φωνῇ
τῷ πλανῆτι Διδῶ προσεγορεύεσσι, Postmodum Tyrriorum lingua ap-
pellatam esse Didonem, quia multum divagata est, cum è Phœnice pro-
ficisceretur Carthaginem ; Erraticam enim, Phœnicum Sermone, Di-
donem appellari.

Stephanus de Carthagine, ἐκαλεῖτο ἡ καὶ Κακκάβη. Τῆς ἡ
καὶ τῷ οἰκίαν αὐτῶν λέξιν ἵπω καφαλή δηλῆται, Vocatur etiam
CACCABE. Ita patrio eorum sermone significatur caput equi.
Quo spectat Virgilius ;

c) Effodere loco signum, quod regia Juno
Monstrârat, caput acris equi —

c) Æneid. I.
v. 447.

Tetradrachmam habeo, in cujus una parte προτομή ἵπω, caput a-
cris equi eleganter pictum, cum literis ad infimum collum igno-
rabilibus.

Ex Græcorum Mythologiâ, Libyam jampridem infederat,
Cadmus,

— d) Λιβυσίδι Κάδμῳ δέξεν
Δωμήσας πολίων ἑκατοντάδα δῶκε δ' ἐκάστη
Δύσσατα λαϊνέοις ὑψέμεγα τέχεα πύργοις.

d) Nonni Dio-
ny. l. 13. v. 364.

Cadmus in Libya extruens centum urbes, arduis mœnibus & turri-
bus lapideis unamquamque cinxit. Et in comitatu Bacchi,

e) Τόσῳ λαὸς ἔλω ἑκατόμπολις —

e) Ib. v. 378.

Tantus erat populi numerus è centum urbibus Cadmi. Atque inde
Κάδμεια dicta Carthago, apud Stephanum.

Amenophis Rex.

MAnetho (apud f) Josephum) post Rhampsēm, εἶτα τὸν Ἀμάρω — f) Apod. 1052. d1
Φιν εἰσωσιείσας ἐμβόλιμον βασιλέα, Dein Amenophim adjici-

cic

a) *supr.* p. 314.

cit regem. Idem in a) Thebanâ Africani Dynastiâ Ἀμμενέφης; Eusebio, *Amenophes*; Pausaniæ verò, per literæ prothesin, *Phamenophis* dicitur.

b) p. 50.

Rex hic Herodoto non memoratur; quem neglectâ temporum ratione, à Regibus *Thebanis* ad *Memphitas* hic transfiliisse b) diximus: eumque secutus est Diodorus; interpositis tamen ἡμεῖς ἐπὶ τὰ Regum ignavorum, πάλιν ἐνὸς Νειλέως, *excepto Nileo*; cuius c) suo loco, ex Eratosthene & Dicæarcho, meminimus.

c) p. 247.

d) p. 334.

Ex homonymiâ, *Amenophim* hunc cum d) priore confundi putamus. De priore, Africanus (eumque sequuti Eusebius, & e) *Sync.* p. 72, Syncellus) e) Οὗτός ἐστιν ὁ Μένων εἶναι νομιζόμενον, καὶ φεγγόμηνον λίθον, *Hic Memnon habitus est, & lapis loquens.* Idem dicit Eusebius in *Chronico*; sed magis cautè, ex alienâ Africani potius quàm suâ sententiâ. f) *Hic est Amenophis; quem quidam Memnonem putant, lapidem loquentem.* Ipse enim *Memnonem* diu postea bello Trojano interfuisse refert (regnante in Ægypto Thuore) g) *Memnon & Amazones Priamo tulere subsidium.*

f) *Num.* 400.g) *Num.* 832.

Sanè veritati historicæ maximè congruum est, *Amenophim* hunc qui post Sesostrim regnavit, esse illum Græcorum *Memnonem*, qui Suis Phrygibusque imperavit. Rex enim hic inter bellicosissimos Ægypti reges meritò numerandus est, qui, educto in Asiam exercitu, gentes à Sesoistre subjugatas invisit & ordinavit; Phrygiam obambulavit: Suis diu commoratus, sui monumenta reliquit; Bactrianos rebellantes ad obedientiam pristinam reduxit; & de Asiâ pacatâ, stabilitoque Sesostris imperio, superbum deportavit triumphum. Græci autem (quibus debemus omnem, præter Sacram, vetustiorum temporum historiam, licet serò contextam) cum tantarum rerum famam tardis incertisque rumusculis accepissent, adeò fabulis (ad quas Græci veteres nimis erant proclives) inquinaverunt omnia, ut exortâ demum literarum luce, & reclusis Ægyptiorum adytis, non esset Græcis integrum, ex ipsis Ægypti monumentis, rerum Ægyptiacarum instaurare veritatem. Nos quidem operam dabimus, quantam in re deperditâ possumus, veritatis veteris naufragium colligere, & ex obscuris Thebarum, ruderibus, incertisque Græcorum placitis, Regis maximi memoriam reficere.

Inter plurima hujus regis monumenta, celebratur maximè statua illa vocalis, cujus meminerunt Strabo, Plinius, Tacitus, Pausanias, Lucianus, Philostratus, Tzetzes. Pausaniam inprimis audiamus, qui Ægyptium Regis nomen enunciat. *Thebis*, a) inquit, *trans Nilum, ad Σύεργας, quas vocant, statua adhuc est reso-* a) Pausan. Att. p. 78.
nans (pro ἡλεῖον, ἡχεῖον substituit b) Scaliger) *quam multi Me-* b) In Euseb. n. 400.
mnona nominant; quem ex Æthiopia ajunt in Ægyptum, & Susa us-
que penetrasse. Verum Thebani non dicunt Memnonem, sed ex in-
digenis Phamenophim esse, cujus erat ista statua. Audivi etiam, qui
Sesostrim esse dicerent. Statuam hanc Cambyzes diffidit; & quan-
tum à capite ad medium corpus, abruptum est; quod reliquum sedere
videtur; & quotidie ad ortum solis sonum edit; qualem nervi citharæ
aut lyræ, cum fortè rumpuntur.

Phamenophis itaque, sive *Amenophis*, Thebanis is est, qui Græcis *Memnon*. Nomen ex *Menis*, primi regis, nomine componi videtur. *Mennoph* Græcis, euphoniæ gratiâ *Mennon*, sive *Memnon*. Cæterum obscura est Ægyptiorum nominum ratio.

c) *Cambyzes autem lapidem hunc concidit, νομίζων εἶναι* c) Syncell, p. 151. c.
γοντεῖαν ἐν αὐτῷ, ὡς Πολύαινος ὁ Ἀθηνῶν ἰστορεῖ, Credens ma-
gicas præstigias in eo fuisse, ut refert Polyanus Atheniensis. Inde Juve-
nalis, de Thebis,

d) *Dimidio magicæ resonant ubi Memnone chordæ.*

d) Sat. XV. v. 5.

e) Strabo, ex opinione vulgi, etiam adfert dimidiatæ statuæ cau- e) L. 17. p. 816.
sam. In ulteriore, inquit, Nili ripâ, est Memnonium: hic cum duo es-
sent colossi de solido lapide, inter se propinqui, alter manet integer, alte-
rius verò superiores à sede partes corruerunt, terræ motu, ut fertur. Cre-
ditum etiam est, semel quotidie sonitum, veluti iectus haud magni, à par-
te edi quæ in sede ac basi remansit. Damis (Apollonii Tyanei in iti-
nere socius) colossum illum alterum, qui extabat integer, descrip-
se videtur. Dicit enim, f) τὸν τ' ὀφθαλμῶν νῦν, καὶ ὁπότε ταύ- f) Philostr. l. 6. c. 3.
τάματα ὡς φεγγαμύχας ἄδουσι, Oculorum & totius oris imaginem
quasi loquenturi hominis esse perhibent. Dicit præterea, statuam λίθου
εἶναι μέλαν, & συμβεβηκέναι τὸ πῶδε ἄμφω, καὶ τὴν ἀγαλμα-
τοποίησιν τὴν ὅτι Δαιδάλῳ, ex nigro esse lapide; pedes ambos junctos
esse, juxta modum faciendi statuas usque ad ætatem g) Dadali. Por- g) sup. p. 292.
ro Memnonis statua dicitur h) φεγγαμύχας μὲν ὡς φεγγαμύχας, τῆς h) Philostr. lib. 6.
αὐτῆς

Hh h

αὐτῆς

αὐτὸν ἐλθόντα αὐτῷ Ἰπὶ στόμα, vocem edere, ubi primum solis
radius ad ejus os pervenit. Quod non nisi Colosso integro compe-
tit. Marmoris genus docet Plinius. a) Lapis Æthiopicus, quem
vocant Basalten, ferrei coloris atque duritiei, narratur in Thebis (de-
lubro Serapis, ut putant) Memnonis statuâ dicatus; quem quotidiano
solis ortu contactum radiis crepare dicunt. Tacito, inter præcipua
Ægypti miracula, censetur b) Memnonis saxea effigies, ubi radiis
solis icta est, vocalem sonum reddens. Accedat Dionysius ὁ Περ-
νητῆς,

c) Vers. 250.

c) Θήβων ὀγυγίῳ ἑκατόμυλον, ἔνθα γεγωνῶς
Μέμνων ἀντέλασσαν ἔλω' ἀσπάζε' Ἡῶ.
Thebas priscas, centum portas habentes; ubi resonans
Memnon exorientem suam salutat Auroram.

Quid multa? Strabo atque Pausanias, auctores minimè vani, so-
nitum audiverunt. Strabo autem, etiam si audiverit, fidem ta-
men non adhibuit. d) Ego, inquit, cum Ælio Gallo adessem, &
cum reliquâ multitudine amicorum ac militum qui cum eo erant, cir-
citer horam primam, sonitum audiui. Utrum à basi, sive à Colosso,
an verò ab circumstantium aliquo editus sit, non habeo affirmare; cum
propter obscuritatem causæ, quidvis potius credere subeat, quàm ex
lapidibus sic compositis sonum edi.

e) Strab. l. 17.
p. 813, b.

Præter sonorum hoc miraculum, fuerunt alia hujus regis in
Ægypto monumenta; alia etiam nomina. e) In urbe Abydo (quæ
olim urbs magna & secunda post Thebas) fuit Memnonis Regia mirifi-
cè structa è solido lapide; quemadmodum Labyrinthus. Est eò dedu-
cta ex magno flumine fossa; circa quam Acanthôn Ægyptiorum lucus
est, Apollini sacer. Si Memnon (quod nonnulli sentiunt) ab Ægypti-
is vocetur Ismandes, etiam Labyrinthus erat Memnonius, & ejusdem
opus; sicut ea quæ in Abydo sunt, & in Thebis. Ibi enim quedam di-
cuntur Memnonia. f) Paulò antè de Labyrintho dixerat, Sepulti
nomen esse Imandem; qui in Epitome scribitur Μαίνδης. Apud g)

h) Strab. ib.
p. 811, d.

i) P. 39. a. 61, d.

Diodorum, Mendes sepulchrum sibi construxit Labyrinthum; quem
cum nihil bellici suscepisse dicat, ille Memnona non intellexisse vide-
tur. Labyrinthi conditum ætati huic, quæ Sesostrim sequuta est,
convenire jam diximus. Neque est à vero dissimile, opus illud non
unius regis fuisse, non unius sæculi; sed hisce inchoatum temporibus,

vix ultimis perfectum fuisse. Plinius, dum immensam illi antiquitatem attribuit, non à *Titbone* Memnonis patre, sed à a) *Titboë*, a) *supr. p. II. Semideorum septimo*, condi voluit.

Porro *Amenophis* hic, sive *Memnon*, qui Straboni est *Ismandes*, & *Imandes*, Hecataeo dicitur *Osimandes*; hoc forsan ab *Osiride*, illud ab *Iside* nomen. Inter magnifica Thebanorum regum sepulchra (quorum b) *XLVII memorantur in sacris sacerdotum libris*, b) *Diod. Sic. sed manebant tantum XVII tempore Ptolemæi Lagi*, & eorum plera. l. I. p. 30. c. que *Olympiade CLXXX*, id est, ultimis Ptolemæorum temporibus, destructa fuerant) illud maximè memorandum est, quod eleganter & copiosè descripsit Hecataeus Abderita (qui sub Ptolemæo Lagi historiam Ægyptiacam composuit. Alius c) erat Hecataeus Milesius, c) *Suid. in Hegesandri filius*, tempore Darii Histaspide, qui primus historiam *περὶ ἧς ἐξήνευκε*, solutâ oratione scripsit; qui Herodoto, *λογονποιός* historicus vocatur.) Ex Hecataeo, inquit Diodorus, d) *Sub introitum monumenti regis (quem vocant) Osymandis*, atrium est ex vario lapide, longitudine duum plethrum (200 pedum) altitudine 45 cubitorum: hinc digressio occurrit lapideum peristylum quadratum, cujus unumquodque latus quaternum plethrorum; animalia XVI cubitorum ex uno saxo, ad antiquum morem calata, subsunt columnarum loco: tectum totum sive lacunar, duas orgias (8 cubitos) latum, ex uno lapide, stellis in ceruleo variegatum est. Proximè hoc peristylum rursus alius est introitus, & atrium priori cetera assimile, sed sculpturis amplius variis elaboratum. Juxta introitum, tres erant statuae ex uno saxo singule; *MEMNONIS* & *Σουκνίτης* (vocem hanc non capio, neque interpres, qui statuarium intelligit; nescio, an sit patris nomen) una earum sedebat, omnium in Ægypto maxima; quæ mensurâ pedis VII cubitos excedit.

Ex hac Memnonis statuâ (quem etiam sedentem faciunt Pausanias, Strabo, Philostratus) conjicio, monumentum hoc fuisse e) *ἐν τῇ ᾠδαίᾳ, ὅπερ τὸ Μενώνιον*, in Thebis Libycis; immò ipsum fuisse *Memnonium*, quod quidem pro Serapis templo perperam acceperunt. f) *In Thebis, delubro Serapis*, ut putant, Memnonis statua. Philostratus appellat g) *τὸ τεῖχος τῆς Μένωνος*, Templum Memnonis. Dicit illud simile esse Foro antiquo, qualia in urbibus quondam habitatis supersunt; ubi columnarum fragmenta, parietum

rietum vestigia, & sedes, & limina, & Mercuriorum simulachra, partim manu, partim tempore consumpta. Sed pergamus.

a) Diod. ibid.

Stant * statuæ duæ reliquæ ad illius genua, altera à dextris, altera à sinistris, filia atque matris, priore minores. Opus mirandum ob magnitudinem, artemque, & saxi naturam; cum in tantâ mole, neque fissura, neque labes ulla conspiciatur. Inscriptionem, verò hanc præfert.

Βασιλεὺς βασιλέων Οσυμανδὶς εἰμὶ·
Εἰ δέ τις εἰδέναι ἐθέλῃ πηλίκῃ εἰμὶ, καὶ πῶς κείμενος
Νικάτω ἐν τῶν ἐμῶν ἔργων.

SUM REX REGVM OSYMANDIS;
SI QUIS NOSSE VELIT, QUANTUS SIM, ET UBI JACEAM,
VINCAT ALIQVID MEORVM OPERVM.

Est & alia seorsum Matris imago XX cubitorum, in cujus capite tres reginae; quibus significatur eam filiam, uxorem & matrem Regis fuisse.

a) Diod. Sic.
p. 30. d.

a) Post Atrium, erat peristylum priore præstantius; in quo sculpturae variae, representantes bellum ab eo gestum, πρὸς τὰς ἐν τῇς Βάκτροις ἀποστάτας, cum Bactris rebellantibus; in quos expeditionem fecit cum quadringentis millibus peditum & viginti millibus equitum: Divisoque in quatuor partes exercitu, regis filii singulis præfecti sunt.

Inter gentes à Sesoistre subiectas non recensentur Bactriani; Rhamsen tamen Bactrianam potitum esse, ex ejusdem monumento didicimus. Ex Hecataeo, lux Tacito; ex Tacito, fides Hecataeo; ex utroque, geminatum diuturnæ potentiae testimonium; ut appareat, Sesoistram non unicum fuisse ex Aegypti regibus, qui Asiam cum exercitu longè lateque peragraverit. Minor quidem hic est copiarum numerus, quàm quas modò memoravimus; five, quòd Aegyptii indies in belligerando peritiores fuerint; five, quòd contra gentem rebellem non totis opus esset Aegypti viribus.

b) Diod. ib.

b) In primo pariete, Rex cernitur oppugnans murum, flumine circumfluum; & contra repugnantes se in periculum conjiciens; cum leone, unà cum rege terribiliter concertante. Nonnulli hoc de leone

leone mansueto accipiunt, quem rex aluerat, & pugna socium habuit; alii volunt, imagine leonis, fortissimi regis animum designari. a) Ἀλκῆς μὲν καὶ ῥώμης σύμβολον αὐτοῖς ὁ λέων, Leo illis roboris & virium symbolum est.

a) Cl. Alex. Strom. l. 5.

Fluvius iste, qui murum circumfluit, sine dubio est Euleus; de quo Plinius; b) Susianen ab Elymaide determinat amnis Euleus; b) L. 6. c. 27. circuit arcem Susorum. Memnon itaque arcem Susorum expugnavit; & Susis aliquandiu imperavit. Sanè Susa c) Μεμνόνιον ἄστυ καλεῖται, Urbs Memnonia vocabatur; d) & τὰ βασιλῆα Μεμνόνια καλεῖται, Regia dicitur Memnonia, & ipsa e) Σῶσα τὰ Μεμνόνια, Susa Memnonia à Græcis appellantur. f) Si quis prisca heroum tempora respiciat, Susa dicuntur à Tithono, Memnonis patre, condita; arx autem vocatur Memnonium; Susi etiam Cissii dicti sunt, & Æschylus Memnonis matrem Κισσίαν vocat. Mœnia etiam Memnonia dicta sunt: g) τὰ Βαβυλωνίων ἢ τὰ Μεμνόνια, τὰ ἐν Σῶσσι τεῖχη, Muri Babylonis; vel qui in Susis dicuntur Memnonii. Diodorus dicit, h) à Cambyse tempore, artifices ex Ægypto ascitos edificasse regias illas celeberrimas, quæ sunt in Persèpoli, in Susis, & in Mediâ. Sed palam est, Ægyptiaca in Susis ædificia ad ætatem Memnonis esse referenda. Verùm ad peristylon redeamus.

c) Herodot. l. 5. c. 54.

d) e. 53.

e) l. 7. c. 115.

f) Strab. l. 15.

p. 287. a.

(Steph. in

Σῶσα)

g) Pausan.

Mess. p. 275.

h) L. 1. p. 30.

i) In secundo pariete effigiantur captivi à Rege ducti, absque virilibus, manibusve; quo significatum, examinatis animis in periculo deesse manus. Tertius paries continet victimas regis, & triumphum à bello actum. In medio peristyllo, extructa est ara, sub dio, lapidis pulchritudine, artificio, & magnitudine miranda.

i) Diod. Sic. p. 31. c.

In ultimo pariete, duæ sunt statuae sedentes, ex integro saxo XXVII cubitorum; juxta quas ex peristyllo tres sunt introitus, in domum columnis substructam, instar Odæi, cujus singula latera duorum plethrorum: in eâ multæ sunt statuae lignæ litigatorum, respicientium Judices. Illi, in uno parietum sculpti, sunt numero XXX; & in medio summus judex, habens k) VERITATEM ex collo pendentem, & oculos clausos, & libros plurimos sibi adjacentes.

k) supr. p. 316.

Cætera nobilissimi hujus monumenti invitus prætereo, ne tædium afferam: Diodorum videas. Summa est hunc Regem, non bello tantum, sed etiam pace Magnum; erga Deos, Pium; erga homines, Justum fuisse.

Hæc quidem *Memnonis* in *Asiam* expeditio apud Græcos multò celebrior fuit, quàm altera *Sesostri*; vel quòd hæc recentior erat; vel quòd Poetæ (qui omnium primi res gestas literis mandârunt) jam tandem in Græciâ efflorescebant. *Hesiodus* & *Homerus* *Memnoni* fuerunt coætanei. *Homerus* quidem *Memnonem* omnino non nominat; neque meminisset ejus, etiâsi *Iliadas* ultra mortem *Hectoris* deduxisset; quùm indecorum esset, res suæ ætatis nuperas veteribus *Trojanis* immiscuisse. a) *Hesiodus* autem *Memnonem* (quem fingit esse *Tithoni* & *Auroræ* filium) appellat. Αἰθίοπων βασιλῆα --- *Regem Thebanum*.

Sanè *Ægyptus* Græcis serò patefacta; neque ante *Psammitichis* regis tempora omnino cognita! Delta diu illis *Ægyptus* propria habebatur; quæ à mari remotiores sunt ad Austrum regiones, communi b) *Æthiopia* nomine designabantur; sicut *Scythia* nomine, Septentrionaliores. *Homerus*, *Thebaida* *Æthiopiam* vocat, illamque ab *Ægypto* distinguit. *Menelaus* sic *Telemachum* alloquitur,

c) *Odyss.* l. 4.
v. 48.

———— c) Καὶ Αἰγυπτίῃς ἐπαληθεῖς
Αἰθίοπας δ' ἐνόμην —————
———— *Per Ægyptumque vagatus*
Æthiopes adii —————

Id est, ex *Inferiore Ægypto*, sive propriè dictâ, in *Thebaida*. Nam *Homerus* expressis verbis dicit, *Menelaum Thebas* venisse; illum ulterius penetrâsse, non est rationi consentaneum. *Damis* (*Apolonii Tyanei* comes) vidit d) *Memnonis templum* & ejus loquentem statuam, in *Æthiopiâ*; id est, in *Thebaide*, scilicet in *Libycâ* Thebarum parte. Diximus, e) *Æthiopas ab Indo consurgentes, juxta Ægyptum consedisse*.

Increbuit forsan *Memnonis* fama apud Græcos posteros in Asiâ, ex imaginibus istis petrâ incisis, f) quarum armatura & *Ægyptiaca* fuit, & *Æthiopica*, quæ in *Ioniâ* diu postea vifebantur; quas *Herodotus* quidem *Sesostri*, alii autem *Memnoni* attribuunt.

g) *Diod. Sic.*
l. 4. p. 192. b.

g) *Tithonus* autem, *Laomedontis* filius, *Priami* frater, in orientalibus *Asiæ* partibus militans, usque ad *Æthiopiam* processit; unde fabula de *Memnone* ex *Aurorâ* suscepto; qui *Trojanis* suppetias tulit,

&

Et ab Achille occisus est. Græci enim (qui Homerum longo inter-
 vallo sequuti sunt) cùm nihil illis Bello Trojano magnificentius
 haberetur, quicquid à majoribus illustre acceperant (non sine ma-
 gnâ temporum imperitiâ) ad id bellum retulerunt. *Pindarus* (Poe-
 tarum primus qui fabulam hanc celebravit) ultra annos DCC post
 Trojæ casum floruit; a) *σεφτάρχον Αἰθίοπων Μένονα* appellat; a) *Pyth. Od. 6.*
& Auroræ filium Æthiopem; illumque ab Achille prostratum ceci- v. 30. *Olymp.*
 nit. b) Apud Eleos fuit vetustum opus Lycii Myronidæ, quod Od. 2. v. 148.
Achillis & Memnonis monomachiam exhibuit; Quæ etiam in c) *Nem. Od. 6.*
Arcâ Cypseli; & in d) *throno Amyclæi Apollinis* insculpta fuit. Et b) *Pausan. l. 5,*
Quintus Smyrnæus (qui Homeri *Ἐκλειπόμενα* contexuit) con- p. 331.
 certationem istam graphicè depinxit. Rem ita narrant Græci, e) c) *ib. p. 323.*
Memnonem fuisse regem Æthiopum, venisse ad bellum Trojanum, p. 97.
non ex Æthiopiâ, sed à Susis Persarum urbe, debellatis iis omnibus na- e) *Paus. Phoc.*
tionibus, quæ mediæ sunt, usque ad Choaspen flumen. Phryges viam p. 669. e.
monstrant, per quam exercitum duxit. Cui geminus est Suidæ locus.
 f) *Memnon, qui Ilium duxit copias, præerat quidem Æthiopibus*; f) *Suid. in Memn.*
ipse autem non fuit Æthiops, sed è Susis Persicis, & Choaspe fluvio,
gentes ibi locorum sibi subiectas habens. Diodorus (ut salva sit Cte-
 siana *Assyriorum æra*) Memnonem, non Regem, sed satrapæ filium
 facit. Dicit Trojani belli tempore, g) *Teutamum Asiam sub im-* g) *Diod. l. 2.*
perio tenuisse; Priamum, cùm sub regis Assyrii clientelâ esset, ab eo p. 77. d.
petiisse subsidia; 10000 Æthiopum, totidemque Susianos cum 200
curribus missos, duce Memnone, Titboni filio; Titbonum tunc fuisse
Persiæ præfectum; Memnonem in arce Susorum extruxisse regiam, quæ
usque ad Persarum principatum dicta est Memnonia: & per regionem
istam stravisse viam publicam, quæ etiam nunc vocatur Memnonia:
ac licet Æthiopes, οἱ καὶ Αἰγυπτιῶν, qui ad Ægyptum pertinent, hæc
in dubium vocent, virum hunc suæ patriæ arrogantes, & palatia ve-
tera ostendentes, quæ hodieque vocantur Memnonia; famam tamen
esse, Memnonem Trojanis suppetias jam dictas attulisse; multos Græ-
corum sustulisse; tandemque Thessalorum insidiis cecidisse; cadaver
Æthiopes ereptum combussisse, & ad Titbonum ossa reportasse. Dio-
 dorus hîc, ab aliis diversus (quod apud Mythologos non ra-
 rum) ex fabulâ fabulam nectit; & , famam sequutus, potio-
 ra rejicit.

De sepulchro etiam Memnonis mira comminiscuntur. Au-
tores sunt, inquit a) Plinius, Memnonidas aves quotannis advo-
lare Ilium ex Æthiopia, & confluere ad Memnonis tumulum; & qui-
dem in Troade b) supra Æsopi ostia tumulus est, in quo ostenditur
sepulchrum Memnonis, Tithoni filii. Simonides (vel potius c)
Σημ. ὁ Ἡλεί. vel ὁ Δῆλι. ait, Memnonem sepultum esse
circa Paltum Syria, juxta flumen Badam. Josephus id magis ad Au-
strum collocat. d) Duobus, inquit, stadiis ab urbe Ptolemaide
est fluvius perexiguus, qui Beleus vocatur, juxta quem est Memnonis
sepulchrum. Philostratus asserit, e) Nusquam terrarum extare,
Memnonis tumulum; ipsum autem, in Æthiopia, in nigrum trans-
formatum fuisse lapidem, & figuram sedentis; cuius os sol radio per-
cutiens vocem elidit; de quo satis dictum. Quid multa? Verissime
Damis negat, Memnonem omnino venisse Trojam. f) Ἡὲς μὲν
ἐς Τεγίαν, αὐτὸν δὲ ποταμὸν ὃν καὶ Τεγίαν, ὅτι ὠνδὲ ἀφ' ἧς
Memnonem; non autem apud Trojam occubuisse, quod ille nunquam
venerit, sed in Æthiopia. Ne verò corrueret fabula celeberrima,
substituitur g) alter Memnon, Trojanus, juvenis, qui post Hectoris
mortem maxime inclauit, qui Antiochum occidit, & ab Achille occi-
sus est, cuius arma caputque in rogi congesta. Regnante nihilomi-
nus in Æthiopia, eodem Trojani belli tempore Memnone Æthiophe; sub
quo etiam Psammis mons à Nilo exaggeratus dicitur; cui Egyptii
qui ad Memphim, & Æthiopes qui sunt ad Meroem, sacrificant, cum
ad ortum solis statua sonum emittit. Verum Memnon hic Thebanus
est bello Trojano longè recentior.
Pari trecentorum horum annorum ἀποχρονισμὸς peccat Vir-
gilius (Poeta præstantissimus) qui Æneam cecinit Carthagine in
pictura videntem
h) Easque acies, & nigri Memnonis arma.
Quæ quidem ætati Didæ non malè conveniunt, neutiquam ve-
rò Æneæ. In his Græcorum commentis (uti solet in aliis) falsa veris
commiscetur. Licet enim ementita sit Trojani temporis ratio;
verum tamen est, Memnonem (qui Egyptiis est Amenophis) im-
perii sedem domiciliumque Suis aliquandiu tenuisse, & exercitum
(ex-

a) L. 10. c. 26.

b) Plin. de Ani-

c) Solin. c. 43.

d) Strab. l. 13.

e) P. 587. c.

f) P. 728. a.

g) Calaub. in

locum.

h) Bell. Jud.

i) P. 790.

j) Philostr.

k) Vit. Ap. l. 6. c. 73.

l) Philostr.

m) Heroic, in

Antilocho,

n) P. 671. c.

o) Philostr.

p) Heroic, in

Antilocho,

q) P. 671. c.

r) Philostr.

s) Heroic, in

Antilocho,

t) P. 671. c.

u) Philostr.

v) Heroic, in

Antilocho,

w) P. 671. c.

x) Philostr.

y) Heroic, in

Antilocho,

z) P. 671. c.

aa) Philostr.

ab) Heroic, in

Antilocho,

ac) P. 671. c.

ad) Philostr.

ae) Heroic, in

Antilocho,

af) P. 671. c.

(exemplo Sesostris) per *Ioniam Phrygiamque* duxisse. Quæ quidem lucem expeditioni illius *Bactrianae* præbent, & ab eadem accipiunt; illa inquam expeditio, quæ hujus regis famam non tantum apud *Susianos* (*Persarum* enim nomen nondum innotuerat) sed & apud *Græcos* propagavit.

Secundum *Africani* rationes, a) *Amenophis* regnavit annos XX. *Eusebius* illi largitus est annos XI. Fuit autem longævus; *Damis* apud b) *Philostratum* refert, *Memnonem in Æthiopia* diem obiisse, quum regnasset apud *Æthiopes* *ῥωεὰς πέντε*, per spatium quinque generationum. *Herodoto* tres *ῥωεαί* sunt anni C. Cum igitur rex hic diu vixerit; ad seculum proximum de Successore differemus. Interim transeamus ad *Græcos*.

Epochæ Marmoreæ.

Ær. Att.

ΑΦ' ὧ . . . ἰοδ' οὗ ποιητῆς . . . ἡ ἔτη ΙΗ'ΗΙΔΙΔΔ . . . βασι- λεῶντ' Αἰθίων . . .	EX quo <i>Hesiodus Poeta</i> floruit, anni DCEXX ... regnante <i>Athenis</i> ...
ΑΦ' ὧ Ὀμηρ' οὗ ποιητῆς ἑ- φάνη, ἔτη ΙΗ'ΗΔΔΔΔΙΙΙ, βασι- λεῶντ' Αἰθίων . . . ἰογνῆτ'.	Megacle. Ex quo <i>Homerus Poeta</i> floruit anni DCXLIII, re- gnante <i>Athenis</i> <i>Diogneto</i> . 676
ΑΦ' ὧ . . . δων ὁ Ἀργεῖ' δη- μῶς . . . νῶ . . . ἑσκόλασε καὶ νόμιμα δ' ἔργον ἐν τῇ Αἰ- γίνῃ ἐποίησεν ἐνδέκατ' ἀφ' Ἡρακλέους, ἔτη ΙΗ'ΗΔΔΔΙ, βα- σιλεῶντ' Αἰθίων . . . 89.	Ex quo <i>Pheidon Argi- vus</i> . . . ἑ nummum ar- genteum in <i>Ægina</i> fecit (undecimus ab <i>Hercule</i>) anni DCXXXI, regnante <i>Athenis</i> <i>Phericle</i> . 688

Hesiodus Poeta.

PRæterita *Græcorum* tempora, licet non essent prorsus illiterata; Veruntamen c) *Παρά τῆς Ἑλλήσιν ἔδ' ὁμολογῶμεν* *Ἐπίσκεψιν* γεγραμμένης Ὀμήρου ποιήσεως πρὸς βύτηρον. Apud *Græcos* nul- c) *Jos. c. Ap. l. 1. p. 1034. d.*
lum invenitur scriptum, de quo constet, quod sit *Homeri* carminibus antiquius. Et d) *Plinio*, *Homerus* quidem primus doctrinarum d) *L. 25. c. 2.*
& antiquitatis parens. Hæc autem de re non convenit inter vete-
res.

a) Au. Gell.
l. 3. c. 11.

res. a) *Alii Homerum quàm Hesiodum majorem natu fuisse scripserunt; in quibus Philochorus & Xenophanes: alii minorem; in quibus L. Accius Poeta, & Ephorus Historiae scriptor. Nostro Marmore judice, lis Ephoro datur; & Hesiodus annis aliquot ante Homerum floruisse decernitur.*

b) Paterc. l. 1.

c) A. Gell. ib.

d) Herod. l. 2.
c. 53.

e) Vell. Paterc.
l. 1. c. 12.

f) Lips. in Vell.

g) Vell. Paterc.
l. 1. p. 12.

h) Έγγον,
v. 637.

i) sup. p. 301.

k) L. 3. p. 140.
b.

Velleio, b) *Hesiodus fuit circa CXX annos distinctus ab Homeri aetate. At M. c) Varro dicit, non esse dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint; idque ex Epigrammate ostendit, quod in tripode inscriptum est, qui in monte Helicone ab Hesiodo positus traditur. Herodotus illos ferè æquales facit. d) Hesiodus, ait, atque Homerus annis non amplius 400 meipso seniores. Disparuit in Marmore numeri pars posterior: ex reliquiis conjicere est, annos plus minus XXX fuisse inter Hesiodum & Homerum. Cum verò alter ab altero versus & hemistichia non pauca sumpserit; dubitare licet, an sit e) Clarissimum Homeri ingenium sine exemplo maximum; quòd neque ante illum, quem ille imitaretur; neque post illum, qui eum imitari posset, inventus est. f) Major simplicitas & rudior antiquitas in Hesiodo comparet, quàm in Homero. Velleius quidem rectè facit Homerum Primis Iphiti Olympiis æqualem; non autem rectè collocat Hesiodum & Caranum (sive, initia regni Macedonici) post annos circiter 120, ad Primam Olympiadem Vulgarem.*

g) *Hesiodus vir perelegantis ingenii & molliissimâ dulcedine carminum memorabilis; otii quietisque cupidissimus; ut tempore tanto viro (Homero) ita operis auctoritate proximus; qui vitavit, ne in id, quod Homerus, incideret: patriamque & parentes testatus est; sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissimè istis versibus de patre suo,*

h) Νάσσατο δ' ἀγχ' Ἑλικῶν & οἷζυρῇ ἐνὶ κῶμῃ
Ἄσκη, χεῖμα κακῇ, φέρδ' ἀργαλέῃ, ἔδεπο' ἐσθλῇ.

Habitavit prope Heliconem, in misero vico Askra, hyeme malo, æstate molesto, nunquam bono. Askra Bœotiae urbs prope Heliconem: illuc ex Cumâ migraverat ejus pater.

Hesiodo vetustiores memorantur i) *Olen Lycius, qui hymnos Delios composuit; & Pamphos Atheniensis. Dionysius quidam, apud*

k) *Diodorum, refert, πρὸς Ἑλλᾶσι, πρῶτον Ὀρετλῶν Ἰωνοῦ ῥυθμῶν καὶ μέλους, apud Græcos Linum (Thebanum) fuisse pri.*

primum rhythmorum & melodiae inventorem. Hunc ait Ὀπὶ ποιητικῇ καὶ μελωδίᾳ θαυμαζέμεντα, poësi & melodiâ excellentem, discipulos habuisse Herculem, Thamyrin, & Orpheum. Hercules magistrum citharæ insidiis interfecit. Thamyris, quod musicâ excelleret, certamen cum Musis iniuisse dicitur; unde illæ

a) Ἀντόμωμαι Θάμυριν τὸν Τρήικα παῦσαν ἀοιδῆς. a) Hom. Il. B. v. 596.
Et Musices & oculorum usum illi ademerunt. Fuit autem Thamyris filius Argiopes, nymphæ Parnassi incolæ, & Philammonis (cujus nominis vestigia non obscura leguntur in b) Marmore, sub Theseo.) Argiope in Odrysas migravit; unde Thamyris Thrax vocatur. Scripsit ille poema de Titanum bello contra Deos. Orphei non semel c) meminimus. Orphaica (quæ nunc vocantur) non c) p. 164. 74.
sunt Pisistrati temporibus vetustiora.

d) Thymetes ætate Orphei, poësin Phrygiam de Bacchi Dei gestis composuit, & sermone & literis vetustis. Musæus Eleusinius, Orphei discipulus, fuit ἐποποιὸς versificator; scripsit ὑποθήκας præcepta ad Eumolpum filium versibus 4000, & alia plurima. Musæus Thebanus, Thamyris filius, Philammonis nepos, fuit μελοποιὸς poeta Lyricus, multo ante bellum Trojanum. Quod de Leandro & Herone circumfertur carmen, est Musæi cujuspiam Grammatici, sub infima Romanorum tempora.

Diodorus e) alibi, Daphne, Tiresiæ vatis filia, Delphis consecrata, artificio singulari varia conscripsit oracula; παρ' ἧς Φασὶ καὶ τὸν ποιητὴν Ὀμηρον πολλὰ τῶν ἐπῶν σφετερισάμενον κοσμεῖν αὐτῇ ἰδίᾳ ποιήσιν, à qua Homerus Poeta carmina non pauca mutuatus, poësin suam ornasse dicitur. f) Narrant Træzenii, Orabantii Træzenii poemata ante Homerum extitisse; & ante Homerum vixisse ajunt Daretem Phrygium, cujus Iliadem Phrygiam usque in hunc diem conservari scio. Melisander Milesius Lapitharum & Centaurorum pugnam scripsit. Alibi g) Ælianus, Post Orpheum & Musæum fuit poeta quidam nomine Syagrus, qui primus bellum Trojanum cecinisse dicitur. h) Photium) Præter i) i) Ib. ex l. 1.
Daretem, qui (ut retulit Antipater Acanthius) ante Homerum Iliadem conscripsit; ἡ περὶ Ὀμήρου (k) ait) Ἑλένη, ἡ τ' Ἰλιάκον συγγραψάμενη πόλεμον Μασαίῃς τ' Ἀθίωαῖς θυγάτηρ γυρομήνη, παρ' ἧς καὶ Ὀμηρον λέγουσιν λαβεῖν ὑπόθεσιν, καὶ κτήσει τὸ δῖον ἔργον δένει.

a) Ib. ex l. 5.

H. H. moH (s)

b) Chil. V. 29.

c) In Π. & K.

d) Diod. Sic.

l. 3 p. 140. d.

e) Plutarch.

p. 162. c.

f) Plutarch.

p. 966.

g) L. 9. p. 588.

Ἥλῆν, Helena Homero antiquior, Musæi Atheniensis filia, bellum Trojanum conscripsit à qua & Homerus dicitur argumentum accepisse, & bilinguem agnum possedisse. Et paulò post, a) Phantasia quædam Memphitis, Nicarchi filia, ante Homerum composuit bellum Trojanum, & narrationem de Ulyssæ; & libros Memphide deposuisse dicitur, Homerumque eò profectum, à Phanite sacrorum Scriba transscriptos accepisse, eorumque ordinem inscutum esse. Hæc quidem istis sunt germana, quæ de Ægyptiis Homeri natalibus comminiscitur Heliodorus. Ejusdem farinae sunt, quæ de Sisypho Coo, Teucriscribâ, & de Dictyæ Cretenj, Idomeneæ sequuto, b) Joannes Tzetzes; aut quæ c) Suidas de Palamede Thebano, & de Corinno Iliensi ejus discipulo referunt; quos ante Homerum de bello Trojano scripsisse ajunt. Qui Daretis & Dictyis nomine hodiè præstant libelli (interpretibus Nepotæ Cornelio & Q. (nescio quo) Septimio) pro genuinis non sunt habendi. Sed & d) Homeri præceptor, Pronapides, Ὀφύης μελοποιὸς nobilis poeta Lyricus, inter eos recensetur, qui literis usi sunt Pelasgicis.

Solon (in e) VII Sapientum convivio) refert; Hesiodum, apud Locros, super imminutâ hospitis filia pudicitia immeritò suspectum, à puella fratribus, apud Locrense Νέμεσον, ex insidiis trucidatum fuisse; ejusque cadaver, in mare dejectum, à delphinorum grege, ad Rhium & Molycriam deportatum; à Locris (qui tunc fortè apud Rhium conventum solennem agebant) Hesiodi recens interfecti cadaver agnitum; illos protinus (hominis gloriâ permotos) cædis auctores (Ctimenum & Antiphum, f) Ganyctoris Naupaetii filios, ab Hesiodi cane proditos) investigasse; inventos in mare vivos præcipitasse, eorumque domum diruisse: Hesiodum autem ad Nemeium sepultum esse. De Operibus Hesiodi quid senserint Veteres, docet g) Pausanias; qui & percussores nominat.

Homerus Poeta.

NON minùs obscura fuit Homeri ætas, quàm aut illius Patria aut Parentes; de quâ erat olim quæstio & vetustissima, & celeberrima; & adhuc sub judice lis esset, si non auctoritate nostri Marmoris dijudicata fuisset. Floruit Homerus sub Diogneto Athenarum rege, anno Attico 676; Per. Julianæ 3807; annis post Trojæ clau-

eladem 302; antequam Olympia ab Iphito & Lycurgo instaurata sunt, annis 23; antequam Coræbus stadium vicerit, annis 131. De eâ igitur re non est amplius ambigendum. Diversas tamen veterum sententias referre, non erit injucundum.

a) Crates dixit, illum floruisse ante reditum Heraclidarum, intra annos 30 post bellum Trojanum; Eratosthenes, post annum 100 à Trojâ captâ; Aristarchus, circa Ionicam migrationem, id est, post annum 140 à casu Trojæ; Philochorus, post Ionicam migrationem, sub Archippo Athenis Archonte, annis 180 post excidium Trojæ. Apollodorus annos numerat 100 post migrationem Ionicam, ut sint anni 250 post Trojam. b) Euthymenes dicit, eum floruisse cum Hesiodo, natum fuisse in Chio, sub Acasto, circa annum 200 post captam Trojam. Ejusdem etiam sententiæ fuit Archemachus. c) Ut Cassius Hemina, apud Gellium, annis post bellum Trojanum plus centum atque sexaginta; ante Romam autem conditam, ut Cornelius Nepos, annis circiter centum & sexaginta. Minus abest à scopo Nepos; cæteri, quos nominavimus, nimium $\kappa\tau\iota\ \omega\epsilon\chi\epsilon\gamma\upsilon\sigma\mu\omicron\nu$ peccant. Roma condita est anno Per. Jul. 3961, deme annos 160, habes annum Per. Jul. 3801. Nepotis calculos secuti sunt Scriptores Latini. Velleius (Vinitio Coss. anno U. C. 783) de Homero dixit; d) Hic longius à temporibus belli, quod composuit, Troici, quàm quidam rentur, abfuit. Nam ferme ante annos 950 floruit, intra 1000 natus est. Plinius (anno U. C. 830) e) Jam ante annos prope mille Homerus. Et Juvenalis (sub initium Nervæ) anno U. C. 850.

a) Tatian, co. Græcos, p. 166. c. Eul. n. 980.

b) Cl. Alex. Strom. l. i. p. 327. a. c) Gell. l. i. 17. c. 21.

d) L. i. p. 6.

e) Plin. l. 7. c. 27.

f) Cl. Alex. l. i. p. 327. a.

g) Clem. ibid. p. 336. b.

h) Tatian, l. c.

Uni cedit Homero

Propter mille annos

f) Sosibius Lacon Homerum retulit ad annum octavum regni Charilli (cujus tutor fuit Lycurgus) Regnabat ille annos 64 post quem ejus filius Nicander annos 39, anno illius 34, Primam Olympiadem institutam fuisse ajunt: adeo ut esset utique Homerus annis nonaginta antequam instituta essent Olympia. Primam intellige Olympiadem, in quâ Coræbus vicit: ad quam, g) ab Ἀρχεγονία Lycurgi, Eratosthenes numerat annos 108. h) Alii dicunt, Homerum fuisse paulò ante Olympiadas, id est, annis 407 post casum Trojæ. (Calculus iste ad Primam Olympiadem Vulgarem non rectè ponitur, rectè autem ad Iphiteam.) Alii (majori $\mu\epsilon\tau\alpha\chi\epsilon\gamma\upsilon\sigma\mu\omicron\nu$ peccantes)

a) Clem. ib.
p. 327.

tes) tempus inferius deducunt ; dicentes , Homerum fuisse equalem Archilocho , qui floruit circa Olympiadem XXIII, tempore Gygis Lydi, annis 500 post excisam Trojam. Eadem delirant a) Theopompus, & Euphorion , apud Clementem ; quippe tantum quilibet à veritate distat, quantum à Marmore.

b) Plut. in Vi-
ta, p. 41. c.

c) Περὶ ἱε-
ραγίας lego.

Homerus non tam natalibus obscurus, quàm poematum famâ post mortem illustris fuit. Videamus itaque, quibus gradibus in tantum gloriæ fastigium evectus sit ; ut inter Heroas tandem relatus, divinis honoribus celebratus fuerit.

b) Lycurgus in Asiam trajiciens, incidit in Homeri poemata (quæ primùm, ut arbitror, asservabantur apud Creophyli posteros) & animadvertens, in iis prudentiam civilem & eruditionem non minori studio dispersam, quàm voluptatis & c) equabilis temperiei oblectamentum; ea studiosè descripsit & ad deferendum domum consarcinavit. Erat enim jam apud Græcos obscura quædam carminum fama, & à paucis fragmenta quædam poematis sparsim & inconditè circumferebantur; γινώσκοντες δὲ αὐτῶν καὶ μάλιστα πρῶτος ἐποίησε Λυκῆργος, Lycurgus autem omnium primus ea vulgavit.

d) Περὶ Λακων.

e) Tusc. l. 5.

f) Plutarch. in
Lycurg.

g) Cl. Alex.
Strom. l. 1.
p. 327. a.

h) Strab. l. 10.

Quod Plutarchus, ætatis Homericae incertus, ex conjecturâ dicit de Creophyli posteris, id pridem asseruit Heraclides Ponticus. Lycurgus, d) ait, γενεὴς τῶν Ὀμήρων ποιητῶν ὧν τὸ ἀποζώνων Κρεοφύλης, πρῶτος διεκόμισεν εἰς Πελοπόννησον, Homeri poemata apud Creophyli posteros primus in Peloponnesum asportavit. Cum verò Homerus floruerit anno Attico 676, & Lycurgus anno 699

(id est post annos 22) cum Iphito Olympia instauraverit ; liquet, Lycurgum Homero non multo juniorem fuisse. Rectè itaque e)

Cicero : Lycurgi temporibus Homerus etiam fuisse traditur. Auctores habuit f) Timæum atque g) Apollodorum, qui Lycurgum cum eo congressum tradiderunt. Strabo congressus locum indicat,

h) Lycurgum scilicet ἐν τῷ Χίῳ, ὡς Φασὶ τινες, καὶ Ὀμήρῳ Δαρεΐβοντι ἐν Χίῳ, congressum etiam (ut quidam ajunt) cum Homero in Cbio degente. Lycurgus igitur non tam à Creophyli posteris, quàm ab ipso Homero carmina accepisse videtur.

i) Diog. Laert.
in Solon, p. 14.

Solon Atheniensis (Archon anno 3 Olympiadis 46, anno Attico 989) i) τὰ Ὀμήρων ἐξ ὑποβολῆς γέγραφε ραψωδείας οἷον c. ὅπῃ ὁ πρῶτος ἐληξεν, ἐκείθεν ἀρχεῖται τὸν ἐχόμενον, præscripsit Homeri carmina ordine debito consui, ita ut ubi pars prima desierat, inde

pro.

proxima inciperet. Ante Solonis enim tempora, a) Ἡ Ὀμήρου ἐπηὶ πρὸς πάλαι διηρημένα ἦδον οἱ παλαιοί. *Veteres Homeri carmina in certas partes distributa cecinerunt: Alii recitabant τὴν Ἰπὶ ναυσὶ μάχην, pugnam juxta naves; Ἐ Δολωνίαν; Ἐ ἀριστείαν Ἀγαμέμνονος, strenuitatem Agamemnonis; ad hæc Νεῶν κατάλογον, Catalogum navium; Ἐ Πατρόκλῳ, Ἐ Λύτῳ, Redemptionis mercedem; Ἐ Ἰπὶ Πατρόκλῳ ἄθλα, Certamina in Patrocli honorem instituta; Ἐ ὀρκίων ἀφάνισιν, Juramentorum violationem; atque hæc quantum ad Iliada pertinet. Quod verò ad alteram, τὰ ἐν Πύλῳ καὶ τὰ ἐν Λακεδαίμονι, Res in Pylo gestas, aut Lacedæmone; Ἐ Καλυψίδος ἄντρον, specum Calypsus; Ἐ τὰ περὶ τὴν Σχεδίαν, Rarum; Ἀλκινόου δὴ πολέου, Alcinoi Apologos; Κυκλωπίαν, Cyclopiam; Νεκύϊαν, Spectra; τὰ δὲ Κίρκης νήπεια, Lavacrum Circes; Μνησέων Φόνους, Procorum cedes; τὰ ἐν ἀγρῷ, τὰ ἐν Λαέρτῃ, Quæ in agro, quæ Laertæ facta sunt. Ad hunc modum Homeri poësis in partes dissecta, sub diversis titulis, passim recitabatur. Solon membra discerpta disposuit, & ῥαψωδεῖα consuevit, concinnari jussit; ut esset centonum consequentia; & unum poematis corpus (ἐξ ὑποβολῆς, ordine, & ad Poëtæ mentem) genuinè restitutum. b) Μᾶλλον δὲ Σόλων Ὀμηρον ἐφώτισεν ἢ Πίσις, ὥς φησι Διόχιδας, Solon itaque magis illustravit Homerum quàm Pisisstratus, ut ait Diogenes, vel Διότυχιος.*

a) Æl. Var. hist. l. 13. c. 14.

b) D. Laert. ib.

Pisisstratus (anno Attico 1022) tyrannidem Athenis exercuit.

Hic, inquit c) Cicero, primus Homeri libros, confusos antea, sic disposuisse dicitur, ut nunc habemus; id est, interprete Æliano, in Iliadem & Odysseam digessit.

c) De Orat. l. 3 p. 194.

Lycurgus, d) ait ille, Homeri poësin scitò in Græciam attulit ex Ionia; ὕστερον δὲ Πίσις ἐφώτισεν τὴν συλλαγὰν ἀνέφικε τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδυσσεΐαν, Postea verò Pisisstratus colligens, Iliadem & Odysseam confecit.

d) Æl. libid.

e) Hipparchus Pisisstrati (ἦ ἐκ Φιλαϊδῶν, è Philaidarum populo oriundi) filius natus maximus & sapientissimus, cum alia multa præciosa sapientiæ exempla edidit, tum Homeri etiam poemata in hanc regionem primus invexit; καὶ ἠνάγκασε τὰς ῥαψωδὰς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διεξίναν, ὥσπερ νῦν ἐν οἷς ποιεῖται, & Rhapsodiis injunxit, ut in Panathenæis ea alternatim recitarent; quod ad hæc usque tempora observant. f) Ælianus, eadem repetens, ἀπλῶς simpliciter dixit. Nimirum Hipparchus Homerica

e) Plato in Hipparcho, p. 512. b.

f) Var. hist. l. 8. c. 2.

car-

carmina non tam induxit, quàm in festis Panathenaicis recitari instituit; & alternum illum cantandi morem invenit, quem diu postea retinuerunt Rhapsodi.

a) Scholiast. in
Pind. Nem. 6.
Od. 2.

Paulo post ejectos Pisistratidas, a) ὁ Κίναϊθος Χίος ἐν Συρακούσαις ἐρραψώδησε τὰ Ὁμήρου ἔπη, καὶ τὴν ἑξακοσίαν ἐννάτιον Ὀλυμπιάδα, ὡς ἱπποσύρατος Φησὶν, Cinathus Chius, apud Syracusas, Homeri carmina cecinit Olympiade LXIX; ut refert Hippostratus. Quod Athenis non ita pridem instituerat Hipparchus, id primus Syracusis præstitit Cinathus. Quod etiam in omnibus ferè

* sup. p. 16.

Græcorum urbibus tandem usurpatum fuit. Causam * dedimus, ob quam Clisthenes, Sicyonis tyrannus, Rhapsodos ibi certare vetuit. Ad Rhapsodici certaminis celebritatem, etiam percussa

b) Erizzo,
p. 271.

sunt b) ΑΜΑΚΤΡΙΑΝΩΝ numismata, cum Homeri imagine.

c) Plut. Apoc-
pthege. Lacedæ-
mon. in Κλα. p. 223.

c) Cleomenes Alexandride filius (qui cum Demarato regnabat Lacedæmone) dixit, Homerum esse Lacedæmoniorum poetam; Hesiodum autem τῶν Εἰλωτῶν. Ille enim bellum gerere; hic agrum colere docet.

d) Plut. Apoc-
pthege. p. 186

d) Alcibiades (qui tempore belli Peloponnesiaci floruit) προσελθὼν διδασκαλείῳ ῥαψωδίας Ἰλιάδος ἤτις τὰ ἡ διδασκαλὰς μὴδὲν ἔχον Ὁμήρου φήσας αὐτῷ κόνδυλον παρεῆλθεν, veniens aliquando ad ludum literarium, rhapsodiam Iliadis poposcit magistrum; qui cum se nihil Homericum habere diceret, colapso ei im-
† sup. p. 333.
† diximus.

e) Plin. l. 7.
c. 29.

e) Homero vate nullum feliciorum extitisse convenit, sive Operis fortunâ, sive materiâ æstimetur. Itaque Alexander Magnus, inter spolia Darii Persarum regis, unguentorum scrinio capto, quod erat auro gemmisque ac margaritis pretiosum, varios ejus usus amicis demonstrantibus (quando tadebat unguenti bellatorem & militiâ sordidum.) Imò Herclè, inquit, librorum Homeri custodie datur; ut pretiosissimum humani animi opus, quàm maximè diviti opere servaretur. Ille enim f) Iliadem virtutis bellicæ viaticum, τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον & credidit, & appellavit; eamque habuit, Ἀριστοτέλης διορθώσας, ab Aristotele correctam; ἢ ἐκ τῆς Νάρθηκος καλεσιν, quam ex Narthecio vocant. Eam cum pugione sub pulvino semper repositam habebat, ut Onesicrates prodidit.

f) Plut. vit.
Alex. p. 668.

a) Stra-

a) Strabo, ad hanc Homericæ poësis emendationem, *Calisthenem & Anaxarchum* adhibet. b) Suidas habet *Zenodotum* *Ephesium primum Homeri correctorem*, sub *Ptolemæo primo*; & *Aratum* ejusdem ferè ætatis; c) *Aristophanem Byzantium*, Zenodoti discipulum; & *Aristarchum*, Aristophanis discipulum, sub *Ptolemæo Philometore*, Olympiade CLVI. Ἐκδοσις hæc Ἀριστάρχου, à veteribus maximè probata, non omnimodam evasit reprehensionem.

d) *Cassander*, rex *Macedonia*, ut refert *Carystius*, ὅπως ἔπαινετο, ὡς Ἀλὲ σόμα ἔχον τὸ ἐπὶ τὰ πόλιν, καὶ Ἰλιάς καὶ αὐτὴ καὶ Ὀδυσσεύς ἰδίως γεγραμμένα, adeo fuit Homeri studiosus, ut carmina plurima memoriter haberet, & tum *Iliadem* cum *Odysseam* propriâ manu descriptam.

Ad amplissimum laudis Homericæ cumulum accessit ambitiosa Græcorum æmulatio, quâ urbs quæque nobilis Poetam, genere quidem obscurum, sed ingenio clarissimum, civem sibi asserere, & illius manes cultu divino devincire contendit. Non satis liquet de tempore, quando cœperit Homeri Ἀποθέωσις. e) *Ptolemæus Philopator* (Lagidarum tertius) κατασκεύασας Ὀμήρων νεών, αὐτὸν μὲν καλῶς ἐκάλεσεν, *Templum Homero extruens*, ipsum decorè sedentem collocavit: κύκλῳ ἧ τὰς πόλεις περιέσκησε τὰ ἀγάλματα, ὅσαι ἀντιποιοῦν τὸ Ὀμήρου, circa simulacrum verò posuit *Civitates eas, quæ Homerum sibi vendicant*. Alexandrinus iste cultus, forsan *Calasiridi* (apud f) *Heliodorum*) ansam dedit asserendi, *Homericæ natione fuisse Ægyptium*.

Homerum g) *Smyrnæi* suum esse confirmant: itaque etiam *delubrum ejus in oppido dedicaverunt*. h) Ἔστι ἡ τὸ Ὀμήρειον εἶδος τετραγών, ἔχουσα νεών Ὀμήρου καὶ Ἰσάκων, *Est autem delubrum Homeri porticus quadrata, templum & simulacrum Homeri continens*. i) Ἀντιποιοῦντες γὰρ καὶ ἔτι Αἰφερῶντος τὸ ποιητῆ. Καὶ δὲ καὶ νόμισμα πικρὸν καὶ αὐτοῖς Ὀμήρου λέγει. Nam *Smyrnæi quoque Homerum sibi acriter vendicant; & apud eos numisma quoddam æreum Homerium vocatur*.

Utrùm *Smyrnæi*, in hac religione, exemplo essent *Ptolemæo*; an hic illis, incertum est. Neque enim istis temporibus longè vetustior erat Homeri veneratio, cum illius statuae serò fabricatæ fuerint; neque ex vivo vultu, sed ex artificis ingenio. In Bibliotheca,

- a) L. 35. c. 2. *cis*, ait a) Plinius, *dicantur illi, quorum immortales animæ in*
hisdem locis ibi loquuntur: quin imò etiam quæ non sunt, finguntur;
 b) Erizzo, p. 271. b) varia, & inter se dissimilis Homeri effigies, tam in nummis cer-
 nitur, quàm in marmoribus.

Chii quinquennales ludos in honorem Homeri edebant; id est, exacto quolibet quadriennio, *Rhapsodorum* agonem celebrabant, cum sacrificiis, & nummis in eam rem percussis. Ex Hipparchi (ut c) Lycurg. O- dixi) instituto, Athenis mos erat c) καθ' ἐκάστῳ πενταετηρίδα
 rat. ὅ τῳ κατὰ τὸ Παναθηναίων, quinquennali Panathenaeorum festo, solius Homeri
 Λεωκράτης, carmina ῥαψωδεῖσθαι, recitari.

- Numismata autem Chiorum (ut & Smyrnaeorum) Homeri
 d) Jul. Pollux. imaginem ferebant. d) Mitylenæi Sapphonem in nummis impri-
 l. 9. c. 6. p. 437. mebant; Chii, Homerum; non autem in patriæ, sed sapientiæ argu-
 e) Rhetor. l. 2. mentum. Omnes (inquit e) Aristoteles) honorant sapientes: Pa-
 c. 23. p. 445. c. rii igitur Archilochum, quamvis maledicum, honorarunt; καὶ Χῖοι
 Ὅμηρον, ὅς κ' ὄντα πολίτην, & Chii Homerum, quamvis non esset eo-
 rum civis; & Mitylenæi Sapphonem, quamvis esset mulier. Home-
 rus itaque non erat Chius, ex Aristotelis sententiâ. Sanè Home-
 rum aliquando habitasse in Chio testatur f) Thucydides, ex hymno
 f) Hist. l. 3. p. 242. Apollinis, in quo sui ipsius meminit Homerus;

Τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ ἢ Χίῳ ἐνὶ παμπλοέῳ,
 Vir qui luminibus captus Chion incolit altam.

Quomodo Homerus, jam cæcus, Thestoridem plagiarium insequu-
 tus, in Chium trajecerit, narrat g) Herodotus.

- g) De Vit.
 Hom. c. 20.
 h) Erizzo,
 p. 271.

In h) nummis autem ΟΜΗΡΟΣ est sedens, barbatus, dia-
 demate redimitus, & plectrum manu tenens: in aversâ parte
 ΧΙΩΝ nomen, & Sphinx, notissimum eorum insigne; ex quo, cu-
 jas esset nummus, absque nomine, intelligi poterat. In ΣΜΥΡ-
 ΝΑΙΩΝ autem nummis, ut & ΑΜΑΚΤΡΙΑΝΩΝ (qui à Smyr-
 næis sacra accepisse videntur) aversâ parte est ΜΕΛΗC fluvius,
 urnâ innixus, dextrâ lyram tenens super genu erectam. i) Apud
 Smyrneos est Meles amnis pulcherrimus, καὶ πηλαιοὶ ἐπὶ ταῖς πα-
 γαῖς ἐνθάδε Ὅμηρον πεποιητὰ ἐπὶ λέγουσι, & antrum ad ejus fon-
 tem, in quo Homerum carmina composuisse ajunt. k) Juxta hunc
 flumi-

- i) Paus. Ach.
 p. 407. a.

- k) Herod. in
 Vita c. 3.

fluvium Critheis Homerum peperit, non cæcum, sed videntem, eumque Melesigenem à fluvio nominavit. a) Postea Homeri nomen ei inditum est à cæcitatis calamitate. Nam Cumanii cecos Ὀμήεργς appellant. Ex nummo autem conjectare possumus, Smyrnæos tam Meletis, quàm Homeri genio sacra fecisse.

Argivi quidem Homerum cum Apolline divini honoris participem fecerunt, b) ποιῶντες ἢ θυσίαν ὅτι ξενία ἐκάλουν τὴν Ἀπόλ- λωνα καὶ Ὀμηεργν, Sacrificantes in Peregrinorum hospitio, invoca- bant Apollinem & Homerum. Græci c) capris albis sacrum facie- bant Apollini; Homero itidem: unde d) M. Varro Homeri ima- gini hoc epigramma apposuit;

Capella Homeri candida hæc tumulum indicat;

Quod ariete mortuo faciunt sacra.

Pro (ariete) versûs gratiâ, quidam legunt (hæc Ietæ) quia Home- rus in e) Iō insula obierit, & Ietæ ejus sepulchrum & epitaphium habent. f) Aristoteles tradit, eum ex insulâ Iō natum. Ietæ g) in Insulâ & Homeri, & Clymenes ejus matris sepulchrum ostendunt. Ἔστιν ἱεὴ νῆσος μητρὸς πατρὸς, Ios insula matris est patria: ita respondit Homero Oraculum.

Argivi autem, quod eorum majores in h) Iliade impensè prædicarentur, Homerum i) πολυτελέσι δωρεῇσι ἐτίμησαν. εἰκόνα τὴν χαλκῶν ἀναστήσαντες, ἐψηφίσαντο θυσίαν ὅτι τελεῖν Ὀμήερω καθ' ἡμέραν, καὶ κατὰ μῆνα, καὶ κατὰ ἐνιαυτὸν. ἀλλὰ θυσίαν πενταετηρί- δα ἐς Χίον ἀποστέλλειν, magnificis donis cohonestârunt. Nam statu- am illi æneam erigentes, decreverunt sacrificare Homero (κατὰ τρία, ἢ γὰρ τὰ πάτρια, juxta diem, mensem cum Lunâ, annum cum Sole congruentem. De quâ re vide k) Gemini εἰσαγωγῶν, cap. de Mensibus, p. 32.) atque aliud quinquennale sacrificium mittere Chi- um. Chii enim, in ejus honorem, Quinquennalia celebrabant (ut & Smyrnæi forsan) & Athenienses in Panathenæis.

Cùm igitur Homeri ingenium Græcorum animos tantâ mul- ceret admiratione; cùm illius carmina tam magnifico apparatu passim recitarentur; non tamen constaret satis de illius ortu; om- nes incessit Homerum sibi vendicandi æmulatio: adeo ut cui Parentes jus urbis nullius, ei Fortuna plurimarum dederit. Ci- cero

a) Cte. pro Archia, p. 389.

cero quatuor urbes nominat; neque occurrit vetustior, qui contentionis meminit. a) Homerum Colophonii civem esse dicunt suum; Chii suum vendicant; Salaminii repetunt; Smyrnaei verò suum esse confirmant; itaque etiam delubrum ejus in oppido dedicaverunt. Permulti alii prater ea pugnant inter se atque contendunt. M. Var-

b) Au. Gell. l. 3. c. 11.

ronis b) Epigramma tres adjicit.

Ἐπὶ αὖ πόλεις διερίζουσι περὶ ῥίζαν Ὀμήρου,
Σμύρνα, Ῥόδῳ, Κολοφῶν, Σαλαμῖς, Χίῳ, Ἄργῳ,
Ἀθῆναι.

Septem urbes certant de stirpe insignis Homeri,
Smyrna, Rhodus, Colophon, Salamis, Chios, Argos, Athena.

Editiones quædam pro Χίῳ hîc habent Ἴῳ. Anthologia Epigrammatum, pro Rhodo & Salamine substituit Pylum & Cumam, vel Ithacen;

c) Anthol. l. 4.

c) Κύμη, Σμύρνα, Χίῳ, Κολοφῶν, Πύλῳ, Ἄργῳ,
Ἀθῆναι.

c. 27

d) Ibid.

Aliàs, d) Σμύρνα, Χίῳ, Κολοφῶν, Ἰθάκη, Πύλῳ, Ἄργῳ,
Ἀθῆναι.

Rhodi aut Pyli, in hanc rem, alibi nulla occurrit mentio. Salamis autem urbs Cypri (non insula in sinu Saronico) intelligenda

e) Pausan. Phoc. p. 656.

est. e) Οἱ κῆρυ γὰρ δὴ καὶ Ὀμηροῦ Κύπριοι, Nam & Cyprii Homerum sibi vendicant; & Themisto fœminam indigenam ejus matrem fuisse ajunt, & vaticinium quoddam de illius ortu habent. f)

f) Agon, Hes. & Homeri, p. 1

Colophonii verò locum ostendunt, in quo narrant Homerum, literas docentem, Poetica exordia fecisse, & primùm conscripsisse Margitem.

g) Ibid. p. 2.

De Ithacâ testatur Oraculum. g) Divo Hadriano Imperatore Pythiam sciscitante, undenam esset Homerus, & quibus parentibus ortus, Pythia carmine Hexametro sic respondit;

Ἄγνωστον μὲν ἔρεαι γένειον καὶ πατρίδα γαῖαν
Ἀμβροσίῃς Σειρήνῃ. Ἐδὲ δὲ Ἰθακῆσιός τ' ἔστι
Τηλέμαχος ὃ πατήρ, καὶ Νεστορίῃ Ἐπικάστῃ
Μήτηρ, ἣ μιν ἔτικτε βροτῶν πολὺ πάνσοφον ἄνδρα.
Ignotam à me quæris generationem, & terram patriam
Ambrosiæ Sirenis: solo Ithacensis est;

Telemachus

*Telemachus illi pater; & Nestora Epicaste
Mater; quæ peperit hominum longè sapientissimum.*

Quibus (inquit Agonis auctor) fides maximè adhibenda est; tum propter sciscitantem, tum respondentem; præterea quòd ipse Poeta carminibus progenitorem suum tam magnificè celebraverit. Ob Oraculum hoc, in Epigrammate, Itace in locum Cumæ substitui videtur.

Animadvertit olim a) Plato; Homerum, in Græcorum convivio, Pisces non adhibuisse. *Οἷα, inquit, ὅτι Πη̃ς ἐστὶν ἄσας ἐν ταῖς τῶν Ἡρώων ἑστιάσεσιν οὐκ ἰχθύσιν αὐτὰς ἐστὶν, καὶ τὰ ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλάδι ὄντας; Nasti, Homerum in exercitu ad Heroum convivia Pisces non adferre; quamvis essent Græci in ipso maris Hellesponti littore. Meleager quidam Gaderensis (apud b) Athenæum) hinc lepidè colligit, Homerum patriâ fuisse Syrum. Ἐφη̃ ὁ Ὀμηροῦ Σύρον ὄντα τὸ γένος καὶ τὰ πατρία, ἰχθύων ἀποχορεύσας ποιῆσαι τὰς δεχαίρας, θαψιλείας πολλὰς ἔσσης καὶ Ἑλλήνων, Homerus (ait) genere Syrus, more patrio, Heroas priscos Piscibus abstinuisse fingit, cùm magna sit in Hellesponto eorum copia. Abstinentiam ab esu piscium in Oriente vetustam esse c) diximus.*

Lucianus (sententiarum diversitatem irridens) fingit Homerum in Elysiis sibi respondisse; se d) Babylonium esse: & a civibus suis non Homerum vocatum fuisse, sed Tigranem; postea verò Ὀμηροῦσας, cum obses esset apud Græcos, nomen mutasse.

Denique (ne non incertiores simus quàm dudum) e) Apion Grammaticus prodidit, se evocasse umbras ad percontandum Homerum, quâ patriâ, quibusque parentibus genitus esset; non tamen ausus profiteri, quid sibi respondisse diceret.

De Homeri vitâ scripserunt Herodotus, Plutarchus, Proclus, aliique anonymi: Si plura velis, illos adeas: nos Stoica cohibet virgula. f) Quatuor millia librorum Didymus Grammaticus scripsit: Miser (inquit Censor Seneca) si tam multa supervacua legisset. In his libris, de patriâ Homeri queritur; in his, de Æneæ matre verâ; in his, libidiniosior Anacreon, an ebriosior vixerit? in his, an Sappho publica fuerit? & alia, quæ erant dediscenda si scires.

Phidon Rex.

a) Syncell.
p. 198.b.

Argivorum rex a) Phidon, septimus à Temeno, undecimus ab Hercule; & ejus frater Caranus æquales fuerunt Lycurgo & Iphito. Hos omnes Eusebius in ea conjicit tempora, quæ paulò præcesserunt Primam Olympiadem. Est autem annorum amplius centenorum μετὰ χρονισμός. Neque enim istis competunt Olympiis, in quibus Coræbus vicit; sed istis, quæ ab Iphiro instaurata sunt. Phidoni (in Marmore) assignatus est annus Æræ Att. DCLXXXVIII: Per. Jul. 3819: post casum Trojæ 314. Prima Olympias Eusebio est annus Per. Jul. 3938 (qui est annus Atticus

b) Num. 1240.

807) b) à captivitate Trojæ 406.

c) L. 6, c. 127.

Herodotus meminit c) Φείδων & Ἀργείων τυχάνων τὰς τὰ μέτρα ποιήσαντες Πελοποννησίους, καὶ ὑβρίσαντες μέγιστα δὴ Ἑλλήνων πάντων, ὅς ἐξανασήκας τὰς Ἡλείων ἀγωνοθέτας, αὐτοὺς ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε, Phidonis Argivorum regis; qui Mensuras Peloponnesis statuit; & Græcorum longè insolentissimus, agonotheas Eleorum summovit, ipseque certamen in Olympiâ proposuit. Phidonem, à Pisæis ascitum, Octavis Olympiis præsedisse docet d) Pausanias, id est, anno Attico 727.

d) Eliac. l. 2.
p. 386.

e) Syncell.
p. 198.

f) Euf. n. 1217.

Hic etiam Pondera invenit. e) Φείδων, Ἀργεὺς κρατῶν, μέτρα & πύθια πρῶτος ἐθεόρεν. f) Phidon, quum Argorum potiretur, Mensuras & Pondera primus instituit. Neque aliud est, quod in Marmore disparuit; ex quo, illum etiam Nummum argenteum in Æginâ fecisse discimus. Unde g) Æliano, Æginetæ πρῶτοι νόμισμα ἐκόψαντο, monetam primi percusserunt; & ab illis Æginæum nomisma nomen habuit. Ephorus (apud h) Strabonem) dicit, argentum à Phidone in Æginâ cusum fuisse: ἐμπόρειον γὰρ γινέσθαι Νά τι τὴν λυπερότητα τῆς χώρας τῶν ἀνθρώπων θαλαττοργουῶν ἐμπορικῶς, quod insula, ob soli sterilitatem, mercaturam faceret, & incolæ in mari negotiarentur.

g) Var. Hist.
l. 12, c. 10.

h) L. 8, p. 376. a
vide 358. ib.

i) L. 7, c. 56.
k) L. 9, c. 6.
p. 437.

Sunt tamen qui hæc in dubium vocant. Invenit (inquit i) Plinius) Mensuras & pondera Phidon Argivus, aut Palamedes, ut maluit Gellius. k) Julio Polluci non est operæ precium inquirere, utrum Phidon Argivus nummum primus excuderit, εἴτε δημοτικὴ ἢ κυβαία Κυωοικήκας; commercii ne, an aleæ adminiculo?

An Erichthonius Atheniensibus & Lyciis? an Lydi, ut ait Xenophanes? aut Naxii, ut Aglosthenes?

Regnum Macedonicum.

Phidonis frater fuit a) Caranus, Pellaa dedit qui nomina Regum, a) Paulin. apud id est, qui regni Macedonici auctor fuit. Hunc tamen Scriptores vetustissimi non agnoscunt. Aufon. Ep. 19.

b) Herodotus, historiae pater, septem priores Macedoniae b) L. 8. c. 139. Reges recenset; 1) PERDICCAS, ὁ κτησαίμενος τὴν ἀρχὴν, Con- ditor regni; 2) ARÆUS (alias Argæus) 3) PHILIPPUS, 4) AERO- PUS, 5) ALCETAS, 6) AMYNTAS, 7) ALEXANDER; τὰς δὲ ἑβδό-

μος ἔπειτα Περδικκῆς υἱὸς, ὁ κτησαίμενος τὴν Μακεδονίαν τὴν τε- c) Id. l. 5. c. 18. ραπιδά, Septimus à Perdiccâ, qui imperium in Macedonia obtinuit. Amyntas ille c) Dario, Persarum regi, terram & aquam dedit: d) lb. l. 7. c. 173. Regnabat Alexander, Xerxe in Europam transeunte. Reges isti d)

οἱ Τημερίδης ἀπόγονοι, à Temeno oriundi (qui sub Reditum Heracli- e) L. 9. c. 44. darum Argos obtinuit) erant e) Ἕλληες ἄρως τῶν ῥαίων, vetustâ origine Græci: f) L. 5. c. 22. f) οἱ δὲ ἐν Ὀλυμπίῃ διεποντες ἀγῶνα Ἕλληνοδί- καί ἔτι ἐγνώσαντο, Et Hellenodica, qui ludis Olympiis præsunt, ita cognoverunt, decertante Alexandro.

De horum regum numero assentitur g) Thucydides. Di- g) L. 2. p. 168. cit enim ARCHELAUM, PERDICCÆ filium (Alexandri nepotem; regnabant autem illi successivè) apparatu bellico melius instruxisse regnum, ἢ ἑὺμπατεῖς οἱ ἄλλοι βασιλεῖς, οὐτὼ οἱ παρὰ αὐτῶν ἄρῳ- ροι, quàm ceteri omnes octo reges, qui eum antecesserant. (Ante Alexandrum, sex Reges; ante Archelaum, octo fuerunt.

h) Post Archelaum Macedonici res, dissensione jactata, in A- h) Solin. c. 15. myntæ regno sterit. Amyntæ filius, Philippus i) florentissimum, i) Justin. l. 7. Macedonia statum reddidit. Philippi filius, Alexander imperium c. 6. & c. usque extremos Orientis terminos protulit.

Alexander ille Magnus k) τὸ ἄρῳ πατρὸς μὲν ὡς Ἡ- k) Plutarch. ρακλείδης δὲ ἀπὸ Καραύης, genus paternum, per Caranum, ab Hercule Alex. initio. traxit. Unde Scriptores, Alexandri temporibus recentiores, Ca- ranum faciunt primum Macedoniae regem. Epitomator Trogi, l) l) Justin. l. 7. Post Caranum, ait, Perdicca regnavit: Sequuntur ibidem Argæus, c. 2. Philippus, Europus, & (omisso Alcetâ) Amyntas, Alexander, alii.

a) Solin. c. 15.

b) Chron.
n. 1325.c) Theoph. ad
Autolych.
l. 2. p. 85.

d) p. 262.

e) Plin. l. 4. c. 10

Caranum regem agnoscunt Livius Velleius, Pausanias, Suidas. Magis cautè Solinus, a) *succedit Carano Perdicca* (XXII Olympiade) *Primus Rex nominatus*. Juxta recentiores, *Caranum* adhibet; juxta veteres, *Perdiccam primum* titulo regio insignitum dicit. *Rex nominatus est Olympiade XXII*; quo tempore aliquandiu regnaverat *Perdicca*, apud b) Eusebium. Verum enimverò tempus illud à *Phidonis* (quam assignavimus) fratrisque *Carani* ætate nimis remotum videtur. Sanè in *Temenidarum* genealogiâ (quam ex Satyro profert Theophilus Antiochenus) *Perdiccas* *Carani* abnepos censetur. Series ista ita se habet. c) *Ex Aristomacho ortus est Temenus*; ex hoc, *Ceifus*; ex hoc, *Maron*; ex hoc, *Thestius*; ex hoc, *Arctus*; ex hoc, *Aristomidas*; ex hoc, *Caranus*; ex hoc, *Cænus*; ex hoc, *Tyrinmas*; ex hoc, *Perdiccas*; ex hoc, *Argeus*; ex hoc, *Philippus*; ex hoc, *Aeropus*; ex hoc, *Alcetas*; ex hoc, *Amyntas*. Ex istâ prosapiâ, *Cænus* & *Tyrinmas* in Macedonicorum regum catalogum asciti sunt; sive ab Eusebio, sive quocunque alio, quem secutus est Eusebius: & *Perdiccas* non *primus*, aut *secundus* rex est, sed ordine *quartus*; adeo ut initia *Carani* ultra Vulgarem Primæ Olympiadis epocham assurgant. Nihilominus computatio ista $\kappa\tau\ \mu\epsilon\tau\alpha\chi\epsilon\gamma\upsilon\sigma\iota\sigma\mu\acute{o}\nu$ errare videtur; cum *Caranus* esset *Phidoni* (ut diximus) & *Iphito* contemporaneus.

In *Dexippi* fragmento, apud d) Syncellum, pessimè se habet horum Regum series. $\alpha\rho\gamma\epsilon\acute{\iota}\omicron\varsigma\ \pi\alpha\acute{\iota}\varsigma\ \tau\upsilon\epsilon\mu\mu\acute{\alpha}$ dicitur; & $\alpha\lambda\kappa\acute{\eta}\tau\alpha\varsigma\ \acute{o}\ \phi\iota\lambda\acute{\iota}\pi\pi\omicron\varsigma\ \epsilon\upsilon\acute{o}\varsigma$. Quo pacto (contra veterum auctoritatem) *Perdiccas* rex atque *Aeropus* iniquè exclusi sunt.

e) *Oppidum Ægæ, in quo mos sepelire Reges*, quæ etiam *Edissa* dicta est, in Emathiâ regione ad amnem Ludiam vetus fuit Macedonum regia: *Philippus Amyntæ filius* sedes ad *Pellam* transtulit.

Quandoquidem verò non tantum *Macedonici* tituli depravatio, sed etiam alii non pauci Chronologorum errores ex veræ Olympiadum Epochæ ignorantia ortum habent; de istis jam inquirendum. Posteriora enim Macedonum tempora non sunt hoc loco discutienda.

Olympia.

Olympia.

OLYMPIADUM epocha duplex est ; Vera, & Vulgaris. Verum Olympiorum initium illud est, quod *Iphitus*, *Lycurgus* & *Cleosthenes* instituerunt, anno Æræ Atticæ 699 ; Per. Jul. 3830.

Prima autem Olympias, in vulgarem Chronologorum usum recepta, est XXVIII Iphitea illa, quâ *Coræbus Eleus* stadium vicit, anno Æræ Atticæ 807, Per. Jul. 3938. a) Ἀπὸ Ἰφίτης Ὀλυμπιάδης ὀκτὼ πρὸς ταῖς ἑκοσί καταριθμῶν) εἰς Κόρυβον ἢ Ἡλείον, Ab *Iphito ad Coræbum Eleum* numerantur Olympiades XXVIII ; id est, anni 108 ; Olympiade XXVIII vicit *Coræbus*. Hinc b) *Eratosthenes* ad primam Olympiadem numerat annos 108, ἀπὸ τῆς Ἰππιτοπίας τῆς Λυκέργης, ἢ Tutelâ *Lycurgi* ; qui fuit *Iphiti* socius : Ista *Coræbi* Olympias non fuit verè prima, sed prima τῶν ἀριθμηθῆντων. c) Καὶ ἡ κατ' αὐτὸν Ὀλυμπιάς πρῶτη ἐτάχθη, ἀφ' ἧς ἕλληες δευτέρῃσι τὰς χεῖρας, Et *Coræbi* Olympias Prima habita est, ex quâ *Græci* dinumerarunt tempora. d) Hæc *Aristodemus* tradidit, & *Polybius*. *Callimachus* autem dicit XIII tantum Olympiadas non fuisse conscriptas, & XIV *Coræbum* vicisse. De Chronologicâ Primæ hujus Olympiadis institutione ; & de sero ejusdem usu dicemus ad Seculum proximum.

Neque erit hîc operæ pretium (ex *Phlegontis Tralliani* fragmento, de Olympiis) recitare, quibus modis *Lycurgus Spartanus*, *Iphitus Eleus*, & *Cleosthenes Piseus* ἐκεχθέρων inducias indixerint *Peloponnesi* urbibus, & ex Oraculi responsis, ludos Olympicos instauraverint : aut quæ de iisdem diffusè refert *Pausanias*, in *Eliacis*. Ab *Oxyli* temporibus, e) tota *Elidis* regio (ex *Heraclidarum* jura-mento) *Jovi* sacra fuit ; & urbs *Elea* (sine muris) ipsâ religione tuta fuit. f) *Olympia* primùm *Jovis Olympii* oraculo illustris facta est : eo deficiente, mansit nihilominus sua Templo gloria, Ἀγ' ἔτι τὴν πανήγυριν, καὶ τὴν ἀγῶνα, ob conventum solennem, & certamen jam institutum.

Velleius, præterhanc *Iphiti* Epocham, aliam vetustiore, statuit. g) Certamen, inquit, Olympiorum initium habuit, auctore *Iphito Elio* ; Is eos ludos mercatumque instituit, ante annos

quàm M. Vinicius consulatum iniret DCCCCIV. Hoc sacrum eodem loco instituisse fertur, abhinc annos ferme MCCL, Atreus, cum Pelopi patri funebres ludos faceret; quo quidem in ludicro Hercules victor extitit. M. Vinicius Consul fuit anno Per. Jul. 4743: detrahe annos 904, habes annum Per. Jul. 3839. Μεταχρονισμός est annorum novem. Detrahe annos 1250, habes annum Per. Jul. 3493. Is est annus ante veram Olympiorum Epocham 337; sed juxta Velleii calculos, 346. Qui autem ad Epocham Vulgarem numerant, ponunt 400 amplius annos ab Olympico Herculis certamine (sive is ἀγωνιστής fuerit, sive ἀγωνοθέτης.) Clemens Alexandrinus habet annos 427; a) Eusebius, 430; Syncellus, χ', 600.

a) Chron.
n. 811.

b) Syncell.
p. 195. d.

c) Strab. l. 8.
p. 355. a.

d) Ibid.

Porro b) alii ab Atthio Agonem positum tradunt, unde Ἀθληταὶ nominari: post quem Apis, Endymion, Alexius, Oenomaus, Pelops in praefectura Certaminis successerunt. c) Alii autem Herculem unum ex Idaeis Daetylis intelligunt; alii Jovis & Alcmenae filium, qui primus & certaverit, & vicerit. Sed vetusta ista omittenda sunt: d) (τὰ γὰρ τοιαῦτα πολλαχῶς λέγεσθαι, καὶ ὁ πᾶν πιστεύεσθαι), Solent enim talia & variè dici, & non admodum credi.

Lycurgi Aetas.

e) Plat. in Vita, initio.

Quanti intersit rei Chronologicae has Olympiadum Epochas rectè distingui, ambigua Lycurgi aetas satis demonstrat; de quo, e) καθόλου μὲν ὁ δὲν εἶπεν ἀναμνησθέντων, ἥκιστα δὲ οἱ χρόνοι, καθ' ὅς γε γέγονεν ὁ ἀνὴρ, ὁμολογῶν, nihil omnino dici potest non controversum; maxima autem contentio est de tempore quo vixerit ille. Qui vitam illius descripsit, Aetatem non statuit.

f) Ibid.

g) Ibid.

Aristoteles, ex disco Olympico, in quo Lycurgi nomen exaratum fuit, didicit, f) illum fuisse Iphiti socium in instaurandis Olympiis: at Eratosthenes & Apollodorus, ex Spartanorum regum genealogiis, colligunt, g) Lycurgum fuisse multis annis seniore[m] Primam Olympiade. Utrique quidem rectè: Ille Veram spectat Epocham; hic, Vulgarem.

h) Ibid.

i) Cl. Alex.
Strom. l. 1.
p. 327. a.

Lycurgum cum Homero congressum esse, tradunt h) Timæus, & i) Apollodorus. Conveniunt tempora. Nam Homerum floruisse diximus circa annos CCC post casum Trojae: & Dieuchidas

das

das (apud Clementem) Lycurgi ἀκμῶν refert ad annum CCXC post captam Trojam. lb. p. 328. a.

Lycurgus a) *περὶ τῶν Ὀλυμπιάδων ἔτεσιν ἑκατὸν νομοθετεῖ.* a) Tatian. *Leges latæ sunt 100 annis ante Primam Olympiadem Vulgarem*, p. 174. ad finē. id est, annis octo postquam Olympia ab Iphito instaurata sunt. Istis Tatiani numeris b) Clemens Alexandrinus adjicit annos 50; b) p. 309. b. non legislativum, sed natale Lycurgi tempus respiciens.

Epaminondas dixit, c) *Laconicam πεντακοσίοις ἐνιαυτοῖς* c) *Æl. Var. hist. ἀδύωτον D annis intactam fuisse ab hostibus.* Tempora designat. l. 13. c. 42. Lycurgi Legislatoris. Pugna Leuctrica contigit anno secundo Olympiadis CII. Is est an. 406 à Vulgari Olympiadum epochâ; à Verâ autem, 514. *Tatianus νομοθεσίαν* retulit ad annum octavum post instaurata Olympia; *Epaminondas*, ad decimum quartum: utrique numeris rotundis usi sunt. Plat. Apophtheg. p. 194 b.

Cicero, dum à Vulgari Epochâ Lycurgi leges computat, *μεταχρονισμόν* peccat. Dicit Lacedæmonios d) *Septingentis jam* d) *Orat. pro Flacco.* *annis amplius unis moribus & nunquam mutatis legibus vixisse.* Pro Flacco peroravit ille anno U. C. 694, qui est secundus Olympiadis 180, siue 718 à Primâ Olympiade Vulgari: Cum tamen Lycurgus superiore seculo vixerit; & calculus ab Iphiti tempore deducendus fuerit.

Thucydides (cum nondum apud Græcos nata esset Chronologia technica) dixit e) *ἔτη δὲ μάλιστα τετρακόσια καὶ ὀλίγω* e) *L. I. p. 13. b.* *πλείω ἐς τὴν τελευτὴν τῶδε τὸ πολέμου, ἃ φ' ἔλακεδαιμόνιοι τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χροῶν*, *Sunt anni admodum quadringenti & paulò plures usque ad hujus belli finem, ex quo Lacedæmonii eadem administranda Reipub. formâ utuntur.* Numerat annos 400 & paulò plus ab institutis Lycurgi ad finem belli Peloponnesiaci. Annus belli 27 (qui & ultimus) fuit primus Olymp. XCIV, id est, annus 373 post Corœbi victoriam: supersunt anni 27 & ὀλίγω πλείω. Errorem sensisse videtur Scholiastes, qui τὴν πολιτείαν interpretatus est, τὴν ὀλιγαρχίαν, τὴν γερσσίαν. Sin verò Ephorum tempus intelligatur, nimiam dicitur; si Lycurgi, parum.

Major est ἀναχρονισμός Platonis, qui Socratem introducit dicentem, f) *Lycurgi instituta ἔδεδωκε ἴσως ἔτη τριακόσια, ἢ ὀλίγω* f) *In Minoe,* *τέττων* p. 46. c.

τέτων πλείω, annis paulò plus CCC ante se extitisse. Rectius dixisset, annis penè D. Socrates belli Peloponnesiaci tempore maximè floruit. Periit enim anno 4 Olympiadis XCIV, qui est annus 484 ab Olympiis à Lycurgo & Iphito instauratis. Quantò sagaciùs Aristoteles (Platonis discipulus) ex disco Olympico veram Lycurgi ætatem eruit?

- Lycurgus* (ex *Proclidarum* familiâ) *Polydectæ* fratri succedens, a) ἐβασίλευσε μῆνας ὀκτὼ τὸ σὺμπαν, regnavit menses duntaxat octo: Natoque *Carilao*, *Polydectæ* filio posthumo, usque ad XXV ætatis annum, illius tutelam gessit: Regnante interim (ex *Eurysthenidarum* familiâ) *Labota*: Quo adhuc vivente, *Lycurgus* in Cretain navigavit, ut Minois Leges disceret: è quibus non pauca in suas transtulit; quas demum sub *Agésilao* promulgavit. b) *Labotæ* enim successerunt *Dorissus* ejus filius: dein *Dorissi* filius *Agésilas*: Hos utrosque mors citò rapuit: sub *Agésilao* tamen *Lycurgus* leges promulgavit. Mendosus est Herodoti locus: c) *Lacedæmonii* dicunt disciplinam suam è Creta allatam esse per *Lycurgum* Ἰπταροπείσαντα Λεωβώτῳ ἀδελφιδέῳ μὲν ἑωῦτα βασιλεύοντι Ἰσπαρτητέων. Mendum vetustissimum etiam d) *Pausania* imposuit. Vox *Λεωβώτῳ* non cum ἀδελφιδέῳ concordat; sed cum voce βασιλεύοντι conjungi debet. Vertendum est Cum esset *Lycurgus* tutor filii fratris sui; *Laobotas* autem esset Rex *Lacedæmoniorum*. Herodotus e) alibi, in recensendâ *Leutychidis* genealogiâ, Reges Spartanos sursum recitat τὸ Χαρίλῃ, τὸ Εὐνόμῳ, τὸ Πολυδέκτῳ, ἔπειτα Πρυτανίῳ, τὸ Εὐρυφῶντι, ἔπειτα Περικλέῳ. *Eunomus* (extra locum hîc positus) fuit *Prytanis* filius; *Polydectis* pater, *Carilai* avus. Desideratur etiam *Sous*, *Proclis* filius, Rex secundus. Successiones autem ad hunc modum se habent.

Messenii.

Messenii. (Pausā. p. 222)	Lacedæmonii. (Pausan. p. 160. (Pausan. p. 170.	Arcades. (Pausan. p. 462)	
1. Cresphōtes.	1. a) EURYSTHENES. 1. PROCLES. b) Theras horum avunculus & tutor erat; qui illis adultis, colomiam duxit in insulam Callisten, quæ ab eo Thera dicta est.	1. Cypselus.	a) Vid. Herod. 6. 52. b) Id. 4. 147.
2. Æpytus.	2. Agis. f. 2. Sous. c) Sub his Ilotæ in servitutem redacti sunt.	2. Laias.	c) Plutarch. Lycurgo.
3. Glaucus.	3. ECHESTRATUS, f. 3. EURYPHON, f.	3. Bucolion.	
4. Isthmus.	4. LABOTAS. 4. PRYTANIS, f. d) Primum Argivis bellum indictum, ob Cynurensem agrum, sed nihil memorabile gestum.	4. Phialus.	d) Pausan. p. 160, 170.
5. Doridas.	e) His regnantibus, pax fuit. 5. EUNOMUS, f. 6. POLYDECTES, f. 5. f) DORYSSUS, f. Occisus cultro popinario in tumultu.	5. Simus.	e) Ibid. f) Ib. 104.
6. Sybotas.	6. AGESILAUS, f. LYCURGUS. g) Sub hoc, promulgatae sunt leges.	6. Pompus.	g) Ibid.
7. Phinta.	7. ARCHELAUS, f. 7. CHARILLUS, an. 64. 8. TELECLUS, f. 8. NICANDER.	7. Ægineta.	
8. Antiochus, & Androcles.	In Limnis occisus à Messeniis.	8. Polymestor.	
9. Euphaes.	9. ALCAMENES. (ejus 34. h) An. ejus 37, Prima Olympias, an.	9. Æchmis.	h) sup. p. 330.
	9. THEOPOMPUS.		

Quemadmodum Labotas contemporaneus erat Prytani, Eunomo, Polydectæ, & Lycurgo: ita etiam Lycurgus fuit Labota, Dorysso, & Agesilao. Eusebius perperā i) Dorisso attribuit annos 29; Agesilao, 44.

De Lycurgi Legibus satius est silere, quam parum loqui. De Republicâ Lacedæmoniorum, scriptores extant tam Veteres, quam Recentiores. Id in primis notandum: k) Ἐν Λακεδαιμονίῃ καὶ Κρήτῃ περὶ τῆς πολιτείας συντάξις, ἧτις ἡ περὶ τῶν νόμων πλη-
90, Lacedæmono, & in Creta omnis fere disciplina, omnisque lex ad

i) Chron. n. 1031.

k) Aristotel. Polit. l. 7, c. 8.

rem Militarem comparata est. Lacedæmonios incessit deinceps ingens armorum studium: jacta sunt unde quaque discordiarum semina; & bella cum finitimis assidue conflata.

- a) Pausan.
p. 170.
- b) Herod. l. i.
c. 66.
- c) Pausan.
p. 462.
- d) Pausan.
p. 532.
- e) Ib. p. 161.
- f) Ibid.

a) Charillus Rex, jam adultus, Argivorum agrum igne ferroque vastavit: & paucis post annis, eodem duce, Lacedæmonii contra Tegeatas exiēre, b) Χρησίου καὶ Βδελύου πύχνοιο, captioso freti oraculo (quod exhibet Herodotus) c) Polymestor, Æginetæ filius, octavus à Cypselo, erat eo tempore Rex Arcadum: Non viri solum sed etiam fœminæ sumptis armis Lacedæmonios prælio fuderunt; ipsumque Charillum cepere vivum: d) Quem tradunt, cum se jurejurando obligasset, bellum Tegeatibus non amplius illaturum, gratis dimissum fuisse; nec tamen juramentum servasse: e) Adfuit hic Archelao (ex alterâ familiâ) Regi, in excidendâ Ægy, urbe finitimâ. Suspiciabantur enim Lacedæmonii, Ægytas Περσέων, ad Arcades propensos fuisse. f) Archelao successit Teleclus; sub quo Lacedæmonii Amyclas, Pharin, Geranthras, oppida finitima (quæ ab Achæis adhuc tenebantur) bello capta everterunt. Pharitæ & Geranthratæ (eorum adventu territi) ex pacto decesserunt à Peloponneso. Amyclenses autem fortiter restiterunt, & cum multa dedissent virtutis documenta, diuturnitate belli sunt superati. De his Dorienses trophæum erexerunt: quasi nihil memorabilius ab ipsis gestum fuisset.

- g) Cl. Alex.
Strom. l. i.
p. 327.
- h) Pausan.
p. 161.
Ib. p. 222.

Seculo XVI, Charillo (cùm jam g) regnasset annos 64, ut refert Sosibius Lacon) h) successit ejus filius Nicander; quo regnante, Teleclus Rex (ex alterâ familiâ) in Dianæ Limnadis fano à Messeniis occisus est. Templum illud in Laconici agri & Messeniaci confinio positum est: locum Limnas vocant; & Doriensium iis solis commune. Lacedæmonii ajunt, Virgines illuc à se de more missas à Messeniis violatas; & Teleclum, injuriam propulsare conantem, interemptum fuisse. At Messenii dicunt, Teleclum impuberes, in morem virginum ornatos, cum pugionibus disposuisse, qui primores Messeniorum ad templum venientes ex improviso adorirentur; Messenios autem ad vim arcendam accurrisse. Sanè Lacedæmonii cadem Regis sui non vindicabant, quasi essent facinoris conscii. Apud Messenios eo tempore regnabat Phintæ, Sybotæ filius; à Cresphonte rex septimus. i) Teleclo successit Alcámenes ejus filius: hujus tempore Helos oppidum maritimum, quod Achæi tenuerunt, eversum est: & Argivi, Helotis auxilia ferentes, prælio victi sunt. k) Nicander, Argolidem hostiliter ingressus, magno eam damno affecit. Asinæi autem, facinoris istius participes, deletâ paulò post patriâ, graves Argivis pœnas dederunt profugi.

j) Ib. p. 162.

k) Ib. p. 170.

Post

Post cædem Telecli a) etate alterâ, quum Alcámenes & Theopompus Nicandri filius regnarent in Spartâ, apud Messenios autem Antiochus & Androcles, Phintæ filii; inter utrumq; populum, levissimam ob causam, simultas orta est: quæ non ita multò post, cum Euphaes Antiocho & Androcli successisset, in apertum bellum erupit, sub initium Seculi XVII.

Ad

SECVLVM XVI.

Ramesse Rex.

TAM Ægyptiorum, quàm Ebraeorum fortuna hoc Seculo varia fuit: Circa initium ejus regnabat *Ramesse*, *Amenophis* successor; inter illos *Sesostris* posteros habendus, qui Imperium in Asia tenuerunt. b) Eusebius hunc Regem omisit: illius tamen successionem b) supr. p. 314. satis testantur Manetho & Africanus.

Plinius successionem innuit; cui dicitur c) *Ramises is, quo regnante Ilium captum est.* De tempore quidem peccat; verum ex dictâ Græcorum fabulâ intelligendus est. Nam si *Memnon* (qui *Amenophis*) bello Trojano occubuerit; congruum est, ut sub illius successore urbs conflagraret. c) L. 36. c. 8.

Extat hodie Romæ hujus Regis Obeliscus, omnium maximus tam illorum qui Romæ visuntur, quàm qui in Ægypto.

Ramesse plurimos ex Syncello recensuimus (ad Seculum VI, & VII) aliosq; ex Manethone, ad XIII. Verum elogia magnifica, & ἀνὰ πᾶσαν οἰκὸς μὲν βασιλῆων, *Universalis Imperii* testimonium, quæ Obelisci hujus Auctori attribuuntur, in Ægyptiorum neminem, qui *Sesostri* præcesserunt, satis conveniunt. Cum igitur Obeliscus ille non tantum hujus Regis laudes immensas contineat; sed etiam venerandū sit Ægyptiaci Imperii monumentum; operæ pretium fuerit, ejus historiam conquirere, & *Hermapionis* interpretationem proferre.

Ramesse Obeliscus.

IN d) Solis urbe, *Ramises*, ubi fuit *Mnevidis* (Bovis Heliopolitani) d) Plin. l. 36. Regia, posuit Obeliscum, longitudine undecenis (undecentenis) pedibus; c. 8. per latera, cubitis quatuor. e) Opus id fecisse dicuntur XXM hominum. e) Ib. c. 9. Ipse Rex, cum subrecturus esset, verereturq; ne machinæ ponderi non sufficerent, quò majus periculum curie artificum denunciaret. filium suum adalligavit cacumini; ut salus ejus apud molientes prodesset lapidi. Hac ad-

admiratione operis effectum est, ut cum oppidum id expugnaret Camby-
ses Rex, ventumq; esset incendio ad crepidines Obelisci, extinguere ignem
juberet, molis reverentiâ, qui urbis nullam habuerat.

Ex Ægypto captâ Obeliscos transtulit Octavianus Augustus;
a) Am. Mar- qui tamen (ut ait Ammianus) a) hunc non contrectare ausus est, vel
cell, l. 17. p. 92. difficultate magnitudinis territus, vel quod Deo Soli speciali munere de-
dicatus, fixusq; intra ambitiosi templi delubra, tanquam apex omnium
eminebat. Verum Constantinus nihil committere in religionem existima-
vit, si ablatum uno templo miraculum Romæ sacraret, id est, in templo
Mundi totius. Quo convecto per alveum Nili, projectoq; Alexandria; na-
vis amplitudinis antehac inusitata edificata est, sub trecentis remigibus
agitanda.

Ille Novam Romam hoc monumento ornari voluit: sed Con-
stantini morte Obelisci transvectio aliquandiu impedita est. Illud in-
dicat Constantius Aug. in ipsâ Obelisci inscriptione Latinâ; quam, ex
Angeli Rocche Bibliothecâ Vaticanâ, exhibet Janus Gruterus.

In Australi basis parte.

b) Grut. In-
script. p. 186.

b) *Patris opus munusq; (suum) tibi Roma dicavit
Augustus (toto) Constantius Orbe recepto:
Et quod nulla tulit tellus, nec viderat ætas,
Condidit; ut claris exæquet dona triumphis.
Hoc decus ornatum Genitor cognominis urbis
Esse volens, casâ Thebis de rupe revellit.*

Parte Orientali.

*Sed gravior Divum tangebatur cura vehendi;
Quod nullo ingenio, nisiq; manuq; moveri
Caucasæam molem discurrens fama monebat.
At Dominus Mundi Constantius, omnia fretus
Cedere virtuti, terris incedere jussit
Hanc partem exiguum montis, Pontoq; tumentis.*

Parte Septentrionali

Credidit, & placido, &c.

Gruterum vide.

c) Am. Mar-
cell, l. 17.

Tandem anno Æræ Christianæ 357, Imperante Constantio,
Obeliscus hic c) impositus navi, per maria fluentaq; Tyberis, defer-
tur in vicum Alexandri, III Lapide ab Urbe sejunctum; unde chamulcis
impositus, tractusq; lenius per Ostiensem portam, Piscinamq; Publicam,

Circo

Circo illatus est Maximo; & Caveâ locatur in mediâ, ingenti machinarum hominumq; operâ.

Centrum *Circi* jamdudum occupaverat Obeliscus alter. a) a) Plin. l. 36. Is Obeliscus, quem Divus Augustus in *Circo Magno* statuit, excisus est à c. 7: rege *Semnes-erteo* (quo regnante *Pythagoras* in *Ægypto* fuit) centum viginti quinque pedum & dodrantis, præter basim ejusdem lapidis.

Obeliscus iste, licet posterius excisus, prius tamen in *Circo Romano* collocatus est; & in medio *Circo* eminentissimus cernitur in *Nummis*, in honorem *Trajani* (qui *Circum* restituit) aliorumque percussis, ob ludos *Circenses*. Rex autem ille *Ægypti* *Herodoto* *Psemmis* vocatur. b) *Pythagoram Polycrates* per epistolam commendavit *Amasidi* (adhuc privato) qui postea in regno successit *Pythag.* init. *Aprii Psammis* filio. b) D. Laert.

A temporibus itaque *Constantii* in *Circo Maximo* duo fuerunt Obelisci. De utrisque *Cassiodorus*. *Obeliscorum prolixitas ad Circi altitudinem sublevatur; sed prior Soli, inferior Lunæ dicatus est; ubi sacra prisorum Chaldaicis signis, quasi literis, indicantur.* Sanè Obeliscus *Lunæ dicatus*, & *Hieroglyphica Chaldaica*, declinantis Imperii oscitationem sapiunt.

Utrisque hos Obeliscos dejectos, contractos, terrâ erutos *Sixtus V*, Papa magnificus, nitori pristino restituit; minorem (qui *Augusti*) in *Viâ Rectâ*, (ante ædem *S. Mariæ Populi*) erexit; hunc autem, ante ædem *Lateranensem*, anno Domini 1588, id est, annis 1231 postquam *Circo* illatus est à *Constantio*; annis circiter 2420 postquam de rupe *Syenite* excisus est à *Ramesse*. Utrique hodiè *Hieroglyphicis* undequaque ornatissimi conspiciuntur.

Hermapion hujus Obelisci interpretationem Græcè edidit; illam, non tamen integram, conservavit *Ammianus*. Cùm enim in lateribus singulis tres essent *σῆχοι*, id est, quatuor laterum, duodecim; ille sex tantum nobis impertiit. In lateribus singulis *κτῖ σῆχος*, cernuntur accipitres tres tutulis conspicui (est autem c) Accipiter Solis symbolum) tres itidem Boves, totidemque Brachia extensa. Honorificentissima illic leguntur tum c) Cl. Alex. Strom. l. 50. Regis hujus elogia, tum Majestatis *Ægyptiacæ* testimonia.

OBELISCI INTERPRETATIO

Ἀρχὴν δ' ἀπὸ τῆς Νοτίης διερμηνεύμενα ἔχει.

Στίχ. πρῶτ. τὰδε.

Ἡλι. βασιλεῖ Ραμέσης.

Δεδώρημαί σοι ἀνὰ πᾶσαν οἰκὸν μὲν χαρῆς βασιλεύειν,
ὃν Ἡλι. φιλεῖ Ἐπόλλων, Κρατερὸς, Φιλαλήτης, υἱὸς Ἡρων, Θεο-
κτίστης τῆς οἰκὸς μέρους. (χύνετ.)

ὃν Ἡλι. παρέκρινεν, ἄλκιμ. Ἄρεως βασιλεὺς Ραμέσης,

ὃ, πᾶσα ὑποτέτακται ἢ γῇ μὲν ἀλκῆς καὶ θάρσους.

Βασιλεὺς Ραμέσης Ἡλίου παῖς αἰωνόβιος.

(Στίχ. δεύτερος.)

Ἀπόλλων Κρατερὸς, ὃ ἕως ἐπὶ ἀληθείας δεσπότης θεῶν ἡγήματ.

τὴν Αἴγυπτον δοξάσας, κεκτημένος,

ὃ ἀγλαοποίησας Ἡλίου πόλιν.

καὶ κτίσας τὴν λοιπὴν οἰκὸν μέρους.

καὶ πολυτιμήσας τὰς ἐν Ἡλίου πόλιν θεῶν ἀνδρῶν μέρους,

ὃν Ἡλι. φιλεῖ.

(Τρίτ. στίχ.)

Ἀπόλλων Κρατερὸς, Ἡλίου παῖς, παμφεγγής,

ὃν Ἡλι. παρέκρινεν, καὶ Ἄρης ἄλκιμ. ἐδώρησαντο.

οὐ τὰ ἀγαθὰ ἐν παντὶ θεῶν μέρους καὶ ἡμῶν,

οἱ Ἀμμῶν ἀγαθὰ, πληρώσας τὴν νεὼν τῆς Φοίνικ. ἀγαθῶν.

ὃ οἱ θεοὶ ζωῆς χρόνον ἐδώρησαντο,

Ἀπόλλων Κρατερὸς υἱὸς Ἡρων,

Βασιλεὺς οἰκὸς μέρους Ραμέσης.

ὃς ἐφύλαξεν Αἴγυπτον, τὰς ἀλλοεθνεῖς νικήσας,

ὃν Ἡλι. φιλεῖ.

ὃ πολὺν χρόνον ζωῆς ἐδώρησαντο θεοὶ.

Δεσπότης οἰκὸς μέρους Ραμέσης, αἰωνόβιος.

(Ἄλ.)

GRÆCO-LATINA.

Incepit interpretatio à latere Australi.

Versus primus hæc habet.

Sol Regi Ramesti.

I.

*Dedi tibi super totum mundum gratiosè regnare,
Quem Sol amat, & Apollo, fortis, veri amator, filius Heronis, Deogenitus,
Conditor mundi;*

*Quem Sol selegit, strenuus Martis Rex Ramestes,
Cui omnis terra subordinata est cum vi & audacia,
Rex Ramestes Solis filius immortalis.*

(Versus secundus.)

II.

*Apollo fortis, qui est reverà Dominus Diadematis,
Ægyptum glorificans, possidens,
Qui splendidam facit Solis urbem;
Et condens reliquum Mundum.
Et valde honorans Deos in Solis urbe positos,
Quem Sol amat.*

(Versus tertius.)

III.

*Apollo fortis, Solis filius, totus lucidus,
Quem Sol selegit, & Mars strenuus donavit;
Cujus bona in omni manent tempore,
Quem Ammon diligit: implens templum Phœnicis bonis;
Chi Dii vitæ tempus dederunt,
Apollo fortis filius Heronis,
Rex Mundi Ramestes.
Qui servavit Ægyptum, extraneos superans,
Quem Sol amat;
Cui multum tempus vitæ dederunt Dii,
Dominus Mundi Ramestes, immortalis.*

(Ἄλλο εἶχ' ὁ δὲ περ.)

Ἥλι' θεὸς μέγας, δεσπότης ἔραν' ,
Δεδώρημά σοι βίον ἀπρόσκορον.

Ἀπόλλων κρατερὸς, κύρι' ἀγαθήματ', ἀνείκασ',
ὅν ἀνδρῶντας ἀνέθηκεν ἐν τῇδε τῇ βασιλείᾳ Δεσπότης Αἰγυπτῶ.

καὶ ἐκόσμησεν Ἡλίας πόλιν,

ὁμοίως καὶ αὐτὸν Ἥλιον, δεσπότην ἔραν' ,

συμπετέλει τῃσιν ἔργον ἀγαθόν

Ἡλίας παῖς, βασιλεὺς αἰωνόβι' .

(Τρίτ' εἶχ' .)

Ἡλίας θεὸς, δεσπότης ἔραν' , ῥα μέγ' βασιλεῖ
Δεδώρημα τὸ κράτ', καὶ τ' κτ' πάντων ἐξουσίαν.

ὅν Ἀπόλλων, Φιλαλήτης, δεσπότης χερσὶν ,

καὶ Ἡφαιστ' ὁ τῶν θεῶν πατήρ, προέκρινεν ἀπ' ἧς Ἄρεα.

Βασιλεὺς παγχαρής, Ἡλίας παῖς, καὶ ὑπὸ Ἡλίας Φιλέμυτ' .

(Ἀφελιώτης πρῶτ' εἶχ' .)

ὁ ἀφ' Ἡλίας πόλεως μέγας θεός, ἐν χερσίν, Ἀπόλλων κρατερὸς, Ἡρώ-
(ν' υἱός,)

ὅν Ἥλιος ἐγλήνησεν, ὃν οἱ θεοὶ ἐπὶ μελαινά,

ὁ πάσης γῆς βασιλεύων,

ὅν Ἥλιος προέκρινεν, ὁ ἀλκιμος ἀπ' ἧς Ἄρεα βασιλεύς,

ὅν Ἀμμων Φιλεῖ.

καὶ ὁ παμφεγγής συγκρίνας αἰώνιον βασιλεύων.

Reliqua, ob τρυπολογίας fortasse, omisit Ammianus.

(*Versus secundus alius*) ad Occidentem forsan, vel Septentrionem.

IV.

Sol Deus magnus, Dominus Cæli,

Dedi tibi vitam satietatis expertem.

Apollo fortis, Dominus Diadematis, incomparabilis,

Quorum statuas posuit in hac Regia Dominus Ægypti;

Et exornavit Solis urbem,

Pariter ac ipsum Solem, Dominum Cæli.

Perfecit opus bonum,

Solis filius, Rex immortalis.

(*Versus tertius*) tertii forsan lateris.

V.

Sol Deus, Dominus Cæli, Ramesti Regi

Dedi robur & in omnes potestatem;

Quem Apollo, veri amator, Dominus temporum,

Et Vulcanus, Deorum pater, selegit propter Martem.

Rex gratiosissimus, Solis filius, & à Sole amatus.

(*Versus primus ad Orientem.*)

VI.

A Solis urbe Magnus Deus, Cælestis, Apollo fortis, Heronis filius;

Quem Sol genuit; quem Dii honorârunt:

Qui toti terræ imperat,

Quem Sol selegit, strenuus propter Martem Rex.

Quem Ammon amat,

Et qui est totus lucidus, iussit (esse) æternum Regem.

Ex superbâ hâc Inscriptione liquet, quàm vesana fuerit veterum
adulatio; quàm vetusta Divinæ Originis affectatio.

- Sol, Orus, & Apollo*, apud Ægyptios diversa fuerunt numina. In Deorum Dynastiis (quas a) exhibuimus) primus Deorum est *VULCANUS*; secundus, *SOL*, ejus filius; Dein *Semideorum* 1 *ORUS*; 2 *MARS*; 3 ἩΡΑΚΛΗΣ qui hīc Ἡρών vocatur; cujus filius, 4 *APOLLO*; 5 *AMMON*; ultimus *JUPITER*. Apud
- a) *supr. p. 11.* b) *Cic. de Nat. Deor. l. 3. p. 247.* c) *Ibid.* *Græcos b) Vulcani complures; eorum secundus Nilo natus, Opas, ut Ægyptii appellant; quem custodem esse Ægypti volunt. Etiam c) Soles ipsi multi à Theologis proferuntur; eorum tertius Vulcano Nili filio natus; cujus urbem Ægyptii volunt esse eam, quæ Heliopolis appellatur. Themistius d) Solem vocat, Apollinis avum. Sed Theologia prisca non hujus est instituti.*
- d) *Orat. 13. sub finem.* e) *Obelisco Pamphyl. f) p. 149.* Athanasius Kircherus e) Græcam hanc *Hermapionis* interpretationem immeritò rejicit. Illum vixisse, f) ait, tempore Augusti, in cujus gratiam interpretatus est Obeliscum alterum, quem Augustus in Circo posuit. Quod idoneo absque auctore dictum, contra *Ammiani* testimonium, qui rem sui temporis tradidit, tarde credendum est. Dicit insuper, g) *Doctrinam Hieroglyphicam, non Regum laudes & victorias continere, sed solas res ideales & intellectuales; & interpretationem hanc ab Hieroglyphicorum stylo & ingenio abhorreere. Quod est ipso Obelisco refragari. Ex Proclo h) diximus, Tàm actiones memorabiles, quàm inventiones in stellis conservari.*
- g) *Γ. 1514.* h) *supr. p. 418.* Est igitur Obeliscus hic verissimum atque illustrissimum magnitudinis Ægyptiacæ monumentum; i) Ἀνὰ πᾶσαν οἰκουμενὴν βασιλεύον, & habere k) τὸ κράτος, καὶ τὴν κτ' πάντων ἐξουσίαν, nihil aliud est, quàm totius Orientis imperio potiri; quod Sesostris successoribus suis tradit. Hujus Obelisci conditor *Rameses*, sive l) Δεσπότης οἰκουμένης Ραμέσης — m) ὁ πάσης γῆς βασιλεύων, & n) ὃ πᾶσι ὑποτέτακτο ἡ γῆ, καὶ ἀλκῆς καὶ θάρρους, inter successores istos potentissimos meritò numerandus est.
- i) *Verf. 1.* k) *Verf. 5.* l) *Verf. 3.* m) *Verf. 6.* n) *Verf. 1.* Id autem apprimè notatu dignum est, quod præsentem Ægypti statum spectare videtur. o) Βασιλεὺς οἰκουμένης Ραμέσης ὃς ἐφύλαξεν Αἴγυπτον, τὰς ἀλλοεθνείας νικῆσας, *Rex Mundi Ramestes, qui servavit Ægyptum, extraneos superans. Quinam verò sint extranei isti, non adeò promptum est dicere. Susplicamur, Æthiopas fuisse; ab illis quidem Ægyptum non ita multò post occupatum iri videbimus. Ob servatam patriam, latissima fuit hujus Regis victo-*
- o) *Verf. 3.*

ctoria ; eoque clarior , quia ultima. E Sesostris posteris nemo post hunc in gloriâ fuit ; nullus est ultra *Thebani* nominis splendor. De amplissimo itaque Ægyptiorum imperio , hæc dicta sunt.

Ammenemes & Thuoris.

ETSI de his Regibus nihil occurrat memoriâ dignum, non tamen omittendi sunt ; quum a) Africanus (quem sequuntur Eusebius & Syncellus) in laterculo Thebano, eorum nomina Regibus superioribus adjecerit. a) *supr. p. 314.*

Ammenemes, sive *Ammenemnes* (nomen ex *Ammone* & *Mene* compositum) apud Syncellum legitur, Seculo IV; & in XI & XII Africani Dynastiâ. Quâ autem ratione, *Sesostris* idem est, qui *Sethosis*; eâdem, hic, qui *Sethosim* sequitur, *Ammenemes*, prorsus idem est, cum b) *Ammeneme* illo, qui post *Sesostrim* ponitur, in XII A- b) *supr. p. 414.*

Thuoris, non XIX tantum Dynastiæ, sed *Thebanorum* regum omnium (quorum supersunt nomina) postremus est. Hic c) *supr. p. 314.* *Homero dictus Polybus, Alcandra maritus, qui excepit Menelaum.* Utrum Africanus hujus sententiæ auctorem habuerit Manethonem, non liquet ; sectatores habet Eusebium & Syncellum. Hi Regem hunc bello Trojano æqualem faciunt ; comparisonem istam malè institutam esse d) *supr. p. 250.*

Eusebius e) *Septimum* hujus regis annum (id est , ultimum) ponit eundem, quo *Troja capta est.* Incautè quidem ; nam si *Polybus* eo anno defuisset vivere, quomodo *Menelaum* , diu pelago jactatum, excipere potuit ? Menelaus de seipso inquit, post excisam Trojam, e) *Can. n. 835.*

Ὀγδοάτω ἐτὶ ἦλθον
κύπρον, φοινίκῳ τε καὶ Αἰγυπλῖς ἐπαληθεῖς,
Αἰθιοπίας δ' ἐκὼν

Odyf. 4. v. 82.

Octavo anno veni Cyprum Phœnicemq; & Ægyptios oberrans, Æthiopes adii.

Minus peccant *Menander Pergamenus* & *Latus in Phœniciis* (apud f) *Clementem*) qui conjiciunt adventum Menelai f) *Strom. l. I. p. 326. a.*

in Phœnicem, post Trojam captam, in tempora Hiram & Solomonis, id est in Seculum XIV, antequam Sesostris in Syriam profectus esset.

Herodotus non Thebanum Regem, sed Memphitem dicit accepisse Menelaum. Ante bellum Trojanum, ait, a) Alexandrum & Helenam in Ægyptum ad Canobicum Nili ostium, & ad Taricheas appulisse; illos ab illius ostii custode, qui Thonis appellatus est, Memphim transmissos esse ad Proteum regem, qui Alexandrum abire jussit, Helenam detinuit usque ad Menelai adventum; qui post eversum Ilium, illam illasam à Proteo recepit. Collocatur Proteus inter Sesostrim & Rhamsen.

b) L. I. p. 11. d.
c) Odyss. l. 4.
v. 385. 454.

b) Diodoro Thonis est vetustum Ægypti emporium, quo Nilus se in mare exonerat. Apud c) Homerum, Proteus Ægyptius Menelai insidiis captus est ad Pharum insulam.

Ibid. v. 354.

Νῆσος ἑστὶ τὰ τις ὅττι πολυκλύσω ἐνὶ πόντῳ
Αἰγύπτῃσιν περιπαροῖται (Φάρον δὲ ἐκικλήσκουσιν)
τόσον ἀνδρῶν ὅσον τε πανημερίῃ γλαφυρὴν νῆυσ'
ἦνυσεν ἢ λιγὺς ἔρος ὅπιπνείησιν ὀπιόθεν.

Est quadam insula in undoso ponto

Ante Ægyptum (Pharum eam vocant)

Tantum distans, quantum tota die caua navis,

Conficit, cui ventus stridulus aspirat à puppi.

d) Plin. l. 2.
c. 85.

e) sup. p. 247.

f) Strab. l. 17.
p. 791. b.

Eratosthenes, Plinius, Aristides, alii (de continente, Pharo insulæ oppositâ, intelligentes) Homerum hîc ἀποπία in simulant. Plinius interpretatur πανημερίῃ d) noctis & diei cursum: cum tamen noctis pars nulla intelligi debeat. Homerus Nilum fluvium e) Αἰγύπτῃ nomine semper designat: vox Νεῖλος illi fuit omninò incognita: Canobicum Nili ostium (quod proximum) distabat f) à Pharo insulâ stadia 150, hoc est milliaria XIX. Quod spatium Heroibus ad πλουῶν πανημέριον, diurnam navigationem ordinariam satis esse arbitramur.

g) Herod. l. 2.
c. 154.

Herodotus autem ista ex Sacerdotum placitis; ex fide historica tradit, nullum fuisse in Ægyptum Græcis aditum, nullum commercium ante Psammitichi tempora: tunc demum g) Ἴωνες quidam & Cares πρῶτοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀλλόγλωσσοι κατοικήσαν, primi

primi eorum, qui essent diversæ linguae, Ægyptum incoluerunt. Quod quidem in dubium vocat, quicquid de Menelai in Ægyptum adventu decantari solet.

Georgius a) Syncellus Eusebium, à XVIII Dynastiâ usque ad XXII, omnino deferit; & Ægyptios horum temporum Reges futiliter interpolat. Ut cætera omittamus, inter *Ammenemem* & *Thuorim* interserit (nescio quos) *Ochyran* & *Ameden*. Post *Thuorim* (ex vetustissimâ *Thinitarum* Dynastiâ) refuscitat tres proximos *Menis* successores. Post illos sequitur demum Rex *LXII Suffakim*, qui cepit *Hierosolyma*; cujus gratiâ omnes istæ turbæ videntur fuisse commissæ. Nullus autem in totâ serie legitur *Sesostris*. Tantæ licentiæ pudet pigetque.

Huc usque recto tramite per *Thebaicæ* successionis seriem (à *Mene* continuatam ad *Thuorim*) XVI ferè annorum centurias emensum sumus. Apud Africanum sequitur (b) ex *tertio Manethonis* (tomo) *XX Dynastia Diospolitarum Regum XII*, * qui regnârunt annis 135. Eusebius annos 178 eidem Dynastiæ attribuit, & in Canonis sui filo Ægyptio, post *Trojam captam*, totidem annos, Regibus vacuos, annumerat. Vetus Chronicon, apud c) Syncellum, habet in *XX Dynastiâ Diospolitarum Regum VIII*, annos 228. Ex istis anonymæ Dynastiæ discrepantibus numeris nihil certi de postremis Thebanorum temporibus colligere possumus; quorum quidem historia lacera admodum est & manca, tum ob auctorum exilitatem, tum discordiam. Priusquam verò de rebus istis obscuris & oblivione obrutis inquiramus, liceat nobis aliquantisper retrogredi, & Diospolitana *Africani* Chronologiam lustrare; ne nobis vitio detur ab illius vestigiis decessisse.

Africani Dynastiæ Thebanæ.

IN historiâ *Thebanâ*, Africanus non minorem sibi permisit licentiam, quàm quæ in *Memphiticis* à nobis d) animadversa est. In utrisque successionum Regiarum capita truncantur; in utrisque Dynastiæ ad libitum finguntur. Eò autem hîc deterius est peccatum, quòd cum in illis ordo tantum rerum turbetur, in his pro Dynastiis umbræ & larvæ obtrudantur.

Extra dubium est *Thebani regni* originem ab ipso *Mene* fuisse dedu-

a) sup. p. 314

b) Syncell.

p. 73. c.

* Ib. p. 47. c.

† Num. 836.

c) p. 51. d.

d) sup. p. 27.

93.

a) Can. I. 2g.
p. 124.

b) Syncell.
p. 59. c.

c) Ib. p. 60.

d) sup. p. 414.

e) Sync. p. 73.

f) Euf. p. 60.

g) (Ità.)

h) sup. p. 414.

i) Sync. p. 61. a.

k) Syncell. ib.

deductam: verum Africanus non nisi post decem Dynastias (quarum à Scaligero a) colliguntur anni 2219) *Diospolitarum regum* primò meminit, abrupto prorsus & incondito parapegmate. Audiamus ipsum.

b) *XI Dynastia Diospolitarum Regum XVI, qui regnârunt annos 43. Post quos, Ammenemes annos 16. Huc usque Manetho produxit tomum primum.* Eadem verbatim c) Eusebius.

Numerus iste *annorum* minutus est, & tot Regibus impar. Regum autem numerus nihil aliud videtur esse, præter *ὁμὰδα* XVIII Dynastiæ: Reges XVI, qui hic reticentur, illic nominantur. Sed quis est Ammenemes ille, qui in nullâ censitus Dynastiâ, claudit *primum Manethonis tomum*? Idem forsan, qui d) in XII Dynastiâ præcedit Sesostrim; sicut alter Ammenemes ibi (qui Sesostrim sequitur) idem est, qui in XIX Dynastiâ recensetur.

Manethonis tomus secundus hic incipit: e) Tertius ad XX Dynastiam: Quasi Manethonis libri, juxta Africani Decadas, distributi essent. Longè concinnior est librorum Manethonis partitio in Excerptis Latino-barbaris, cum Eusebio editis. Post f) *Deos Semideosque*, & *νεωτάτοις*, qui tempus historicum antecesserunt, g) *Hæc finis de primo tomo Manethoni.* Secundus tomus incipit à Mene; & usque ad Septimam decimam Potestatem secundum scribitur totum. Id est,

Μέχρι τῆς Δωδεκάτης Δεύτερος ἐγράφη τὸν.

XII Africani Dynastiam h) exhibuimus.

i) *XIII Dynastia Diospolitarum Regum LX, qui regnarunt * * *.*

Desideratur annorum numerus. Nam Eusebius (qui annos 453 regibus istis attribuit) numerum *επδ*, ad Xoitas pertinere docet; quorum Dynastia in Africani textu omissa est. Ut verbo expediam. Pulcherrima hæc tot Regum dynastia est summa totalis Thebanorum regum omnium, quos recensuimus à Mene usque ad Thuo-
rim. Eratosthenes numeravit XXXVIII; Decima octava Dynastia, XVI; Decima nona, VI. Sunt omnes LX. Tanta est in istis incongruis congruentia.

k) XIV Dynastia (quæ Eusebio est *Xoitarum*) Africano deest.

XV & XVI Africano sunt *Pastorum*; Eusebio autem illa *Diospolitarum*; hæc *Thebæorum* dicitur. Earum a) memimus. a) sup. p. 94.

b) XVII Dynastia *Pastorum* aliorum regum XLIII; & *Thebæorum* b) Syncell. ib. *Diospolitarum* XLIII; qui omnes regnarunt annis 151. Singulis regibus largitur annum unum & menses novem. Nugæ! Eusebius eo numero omnes Sesostris posteros complectitur. Nam post *Sesostrim* (in XII Dynastiâ) adjicitur *Labaris*, & ejus successores XLII. Syncellus (post Eratosthenis seriem) *Regum* LIII, ex Apollodoro, meminit; nullum nominat. Locum c) suprà dedimus. c) p. 312.

Certè huc usque nihil sani de *Regibus Thebanis* retulit Africanus: abrupta, inania, inepta sunt omnia. Sepositis itaque quicquiliis, nos *Eratosthenis* laterculum (nobilissimum antiquitatis monumentum) meritò amplexi sumus.

XVIII autem, & XIX Africana Dynastiæ longè melioris notæ sunt: Nos illas d) retinuimus; illas illustravimus. d) sup. p. 314.

Hactenùs de *Thebano* Ægypti Regno.

Ebræorum Regna.

Cessante in Asiâ Ægyptiorum imperio; necdum *Affyriis* laceratos moventibus; opportunitas idonea utrisque Ebræorum regibus animos addidit; eosque ad splendorem pristinum restitutum adeò feliciter excitavit, ut res Ebraicæ, *Jeroboamo* & *Azariâ* regnantibus, in statum antiquum rediisse videantur.

Prior regnabat *Jeroboamus*. Ille restituit terminos *Israel* ab II Reg. 14. 25. aditu *Hamathæ* usque ad mare campestrium. Vidit enim Dominus 26. afflictionem *Israel* amaram nimis, & quòd consumpti essent, usque ad clausos carcere & extremos. Et salvavit eos in manu *Jeroboami*, filii 27. *Joas*. Universa quæ fecit, & fortitudo ejus, quâ preliatus est, & quo- 28. modo restituit *Damasum* & *Hamatham* *Judæ* in *Israel*, scripta sunt.

Neque minùs sub *Azaria* floruit regnum *Judæ*. Ille edificavit *Ailab*, & restituit eam ditioni *Judæ*. Pugnavit contra *Philistim*, & II Chron. 26. 2. destruxit murum *Gath*, & murum *Jabine*, & murum *Azoti*, & 6. edificavit urbes *Azoti*, & in *Philistim*. Et adjuvit eum Deus contra *Phi-* 7. *listim*, & contra *Arabas*, qui habitabant in *Gerbaal*, & contra

8. *Ammonitas. Appendebantque Ammonite munera Ozia. Et divulgatum est nomen ejus usque ad introitum Egypti, propter crebras victorias. Illius exercitus fuit virorum 307500. Rei bellicæ peritissimus fuit Rex ipse.*

His itaque temporibus Regna hæc florentissima fuerunt. Verum felicitas ista non fuit diuturna. Post mortem Jeroboami regnum illud ab hoc culmine in præcipitium ruere cœpit; primum excisa est illius domus; deinde Regnum.

Post interregni septennium, ejus filius *Zacharias*, post sex regni menses à *Shallumo* sublatuſ est.

- *II Reg. 15. 19. Post mensem *Shallumi*, regnavit *Menbabeſ*. Tunc * *Phul*, rex *Aſſyriæ*, invaſit terram; & *Menbabeſ* dedit ei mille talenta argenti, ut confirmaretur in regno. Ex eo tempore regnum *Samariæ* *Aſſyrio* clientelare fuit. Ingruentibus *Aſſyriis* alterum Regnorum deſtructum eſt; alterum tributo ſubjectum. Adeò inſtabilis fuit *Ebræorum* fortuna: florentes eos oppreſſerunt *Ægyptii*; reſcipientes, *Aſſyrii*.

Regnum X Tribuum non uno tempore exciſum fuit. Tres erant exitii gradus; tres *Ebræorum* deportationes. Prima fuit *Galilææ* *μερίνης*; ſecunda, *Samaria*; tertia demum, *Judæa*. Unde (ſub Templo Secundo) *Galilæa*, *Samaria*, & *Judæa* notiſſima fuerunt trium Provinciæ nomina.

Galilæa.

- P**EKĀ Rex *Samariæ* foedus iniit cum *Rezine* rege *Damaſci*, contra *Jothamum* regem *Judæ*, qui *Achazum* filium in ſocietatem a) II Reg. 16. 5 regni adhibuit. Illi junctis viribus a) aſcenderunt ad oppugnanda *Hieroſolyma*, & obſederunt *Achazum*; ſed non potuerunt debellare (b) *Διὰ τὸ ὅτι ἡ πόλις ὀχυρῶν ἦν*, quod urbs eſſet egregiè munita) c) Rex autem *Syriæ*, *Ailam* reſtituit *Syriæ* (urbs illa ad mare Rubrum; quam *Azarias* non ita pridem ædificaverat) & e) *Eſſet* *Judæis*, *Idumæi* habitabant in *Aila*, uſque in hunc diem; id eſt, ad reditum è *Babylone*.

- d) 7. Interea d) *Achaz* nuncios miſit ad *Teglat-phul-azarum* regem *Aſſyriorum*; qui contra *Pekam* e) venit, & cepit *Aion*, & *Abel*, domum *Maacha*, & *Janoe*, & *Kadeſb*, & *Hazor*, & *Gilead*, & *Galileam*,

lileam, & universam terram Nephtalim, & transtulit eos in Assyriam. Scilicet (ultra Jordanem fluvium) a) transtulit Ruben & Gad, & dimidiam tribum Manassis; & abduxit eos in Hala, & in Habor, & Hara, & fluvium Gozan; usque ad hunc diem; id est, ætatem Ezræ.

a) I Chron. 5. ult.

Josephus deportationem hanc ita descripsit. (b) *Tbeglapha-lasser rex Assyriorum, Israelitas aggressus, subactâ Galaaditicâ regione, & quicquid trans Jordanem colitur; & vicinâ, quæ Galilæa vocatur, & Kydidâ (Kades) & Hazorâ, colonos abstractos in suum regnum traduxit.*

b) Joseph. ib. c. 11. p. 320. c.

Ad hunc modum Regnum Samariæ, licet non funditus eversum, pessimè tamen multatum fuit; & ex notione *Limitis*, quem rex Assyrius novæ provinciæ imposuit, jam primùm enatum est *Galilææ* nomen; quæ paucos post annos ab Esaiâ appellatur c) *Galilæa Gentium*. Neque obstat, quòd loco jam citato, & in libro Josuæ non semel, vox d) *Galilæa* per prolepsin usurpetur.

c) Esai. 9. 1.

d) supr. p. 305.

Galilææ captivitas (quæ ruinæ Israeliticæ primus gradus fuit) triplici Regum caractere insignitur: contigit enim anno *Pekæ* 17; *Jothami*, 16; *Achazi*, primo; qui est Templi 260; Per. Jul. 3966; & primus VIII Olympiadis Vulgaris.

In eadem hac expeditione, Rex Assyriorum (Achazi precibus & muneribus accersitus) e) *ascendit in Damascum, & vastavit eam; & transtulit habitatores ejus in Kir; & occidit Rezin.* f) *Tὸς Δαμασκηνὸς ἀπώκισεν εἰς τὴν ἄνω Μηδίαν, καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν Ἀσσυρίων μετέστησεν τινὰς εἰς τὴν Δαμασκὸν κατέκνησε, Damasce-nos traduxit in Superiorem Mediam, & quasdam Assyriorum gentes in Damasceno agro reposuit. Kir itaque est Media; & Assyriis adhuc subjecta. Quod quidem Ctesianis Medorum Regibus fidem aufert, qui exuto Sardanapalo, g) jam diu regnasse feruntur. Sic desuit regnum Damascenum; quod h) cœpit ante annos 280.*

e) II Reg. 16. 9
f) Joseph. ib. c. 13.

g) Euf. n. 1 197

h) supr. p. 346.

i) II. Reg. 15. 30.

i) *Hosea conjuravit contra Pekam; eique successit. k) Contra Hoseam ascendit Salman-azar rex Assyriorum; & Hosea ei servus factus est, reddiditq; illi tributum.*

k) 17. 3.

Duplicem hujus Regis expeditionem innuit Josephus; Primam, quâ ille *Hoseam* l) *ὑπὸ κράτει ἐποίησατο, καὶ φόρος ἐπέτα-*

l) Joseph. 1. 9. c. 13.

a) c.14.

ἔεν αὐτῷ τελεῖν ὡς ἡμῶν, *subjugavit, & tributa imposita pendere coegit*; a) Alteram, quâ obsessa est Samaria.

Samaria Captivitas.

b) II. Reg. 17.4

CUM rex b) *Assyriorum* deprehendisset in *Hosea*, quòd rebellare nitens, misisset nuncios ad *Sua*, Regem *Ægypti*; ne præstaret tributa regi *Assyriorum*, sicut singulis annis solitus erat; obsedit eum.

Sub finem tertii obsidionis anni, anno (*Achazi XII*; *Ezechiae VI*) *Hosea*, rex *Assyriorum* cepit *Samariam*, & transtulit *Israel* in *Assyrios*, collocavitque eos in *Hala*, & in *Habor*, fluviis *Gozan*, & civitatibus *Medorum*; quò non ita pridem alios è *Galilæa* traduxerat *Teglat-phul-asar*. Medi enim ab *Assyriis* nondum defecerant.

6.
18. 11.

Hunc finem habuit Regnum *Israeliticum*, postquam à schismate *Jeroboami* durasset annos CCXXXVI. Et *Samaria* facta est altera *Assyriorum* provincia.

Annus Templi 272, Per. Jul. 3978 (quo *Samaria* capta est) est annus octavus *Seculi* proximi. Limitem paululum transgressi, duplicem *Ebræorum* Regum successionem absolvimus: quod reliquum est *Æræ* Templi, unâ *Judæ Regum* serie conficitur.

Parili ratione, de *Assyriorum* Regibus proxime dicturi, de iis (quos nominavimus) hic agere supersedemus.

ΠΟΛΥΚΟΙΡΑΝΙ'Η *Ægypti.*

EX istis quæ de *Thebanis* regibus (*Sesostre*, *Rhamse*, *Amenophe*, *Ramesse*) dissertata sunt, manifestum est *Ægyptios* olim *Asiâ* potitos fuisse; & vetustissimam eorum *Monarchiam* inter *Maxima* *Mundi* Imperia meritò annumerandam esse. Illius amplitudo locupletissimis testibus confirmata est; diuturnitas autem certò defini-ri non potest. Labente jam tandem fortunâ, immensa illa potentia intra *Ægypti* limites rursus redacta; & imperium, toto orbe splendidissimum, in minutulas quasdam *Dominationes* dissipatum est.

Quod autem in scribendis historiis plerumque evenire solet; ut quò turbatiores res sint, eò sit major dicendi copia; id quidem

dem in turbidissimis hisce Ægypti temporibus longè aliter accidit. Totum illud tempus, quod Græcis *Μυθικόν* nominatur, huc usque filo historico obivimus : quum jam ad intervallum illud devenimus, quod illis *Historicum* dicitur, obmutescit oratio; recentiora vetustioribus incertiora sunt : quæ occurrunt omnia, abrupta sunt atque devia ; neque satis liquet, unde nobis denuò sumendum sit exordium.

Præsentem Ægypti statum intellectu difficilem reddidit, tum injuria Temporis, tum Auctorum discrepantia; de illâ frustra querimur ; hæc autem paulò accuratiùs examinanda est.

Insequentes Ægyptiorum Reges diversos diversi tradiderunt scriptores : inter eos tamen *Sabbacon Æthiops* ab omnibus agnoscitur : post eos demùm de *Psammiticho* ejusque posteris benè convenit inter auctores. Ut igitur è tenebris aliquantulum lucis refulgeat, successionis differentias uno intuitu lustremus. Ex comparatione forsan elicienda est varietatis causa.

<i>Herodotus.</i> 1.2.c.135.	<i>Diod. Siculus.</i> 1.1.p.41.c	<i>Dynastie Africani.</i>	
		<i>Dynast.</i>	<i>Regum. Annorum</i>
<i>Affychis.</i>		XXI Tanitarum	VII 130
		XXII Bubastitarum	IX 120
		XXIII Tanitarum	IV 89
<i>Anysis</i> cæcus, qui fugit Sabbaconem, <i>Sabacos Æthiops.</i>	<i>Bocchoris.</i>	XXIV <i>Bocchoris</i> Saita	6
<i>Anysis</i> iterum. <i>Setbon</i> , Vulcani sacerdos.	<i>Sabacon Æthiops</i>	XXV Æthiopum	III
XII Reges.	XII Reges.	1. <i>Sabbacon</i>	8
		2. <i>Sevechus</i>	14
		3. <i>Tarchus.</i>	18
		XXVI Saitarum	IX
		1. <i>Stephanites</i>	7
		2. <i>Necepsos</i>	6
		3. <i>Nechao</i>	8
<i>Psammitichus.</i>	<i>Psammitichus.</i>	4. <i>Psammitichus, &c.</i>	

Eusebium & Syncellum non adduximus, qui Africanum sequuntur; neque ad rem facit; quòd illi Regum & annorum numeros

- a) Sync. p. 52. a) *Veteris Chronici Dynastiae* istae apud Syncellum.
- b) sup. p. 49. Herodotus (post b) excerptos quosdam *Thebanorum* Reges, & *Memphitarum* quosdam) *Asychin* habet & *Anysin*. Ille fortasse
- c) L. I. p. 59. d. idem est, qui c) Diodoro, inter Legislatores *Aegyptios*, *Sasyches* vocatur: Legislatio Novi regni auctor non disconvenit; nisi ma-
- d) Herod. l. 2. vis *Sasychem* esse *Sesac*, *Sesostirim*. Cave autem, ne putes d) *Asychin* successorem *Mycerini* *Memphitae* fuisse.
- c. 135.
- e) lb. c. 137. e) *Regnante in Aegypto Anysicoeco*, qui ex urbe *Anysi* fuit, *Sabac rex cum magna Aethiopum manu excurrit in Aegyptum*. *Cecus hic fugit in palustria: Aethiops regnavit in Aegypto*. Manifestum est *Anysin* hunc *Sabaconi* *ὄνυχρον* fuisse; tam ex fugâ; quàm quòd delituerit f) *in Elbo insula*, usque ad *Aethiopis* decessum.
- f) lb. c. 140.
- g) Diod. l. I. p. 41. c. Diodorus Siculus (qui in *Aegypti* regibus Herodotum sequi solet) omissis duobus istis Regibus, g) *Bocchorim* recenset; & *παραὸς ὕστερον χρόνους Sabaconem*. Quod festinanter dictum est; cum sine dubio *Bocchoris* eodem tempore in *Aegypto* regnaverit, quo *Sabac* incursionem fecerit. Africanus enim, & post eum
- h) Sync. p. 74. Eusebius & Syncellus, dicunt h) *Sabaconem Bocchorim combussisse vivum*. Infelix exitus certissimum est Synchronismi argumentum.
- i) sup. p. 251. Viginti superiores Africani Dynastias antea tetigimus; sex insequentes libenter adjicimus; ut prochronismi, quibus res *Aegyptiacae* depravantur, sit tandem finis. A *Psammitichi* regno delirare desinit Africanus. Non magna est deinceps sententiarum discrepantia. Duæ sunt hic insititiae *Tanitarum* Dynastiae; i) nos illas temporibus suis restituimus, & *Tanitis* Regibus addidimus.
- k) p. 371. *Bubastitarum* Dynastiam, inter Thebanos & Aethiops stationem suam servare, non est incongruum. Tres sunt istius Dynastiae Reges; de quibus, præter nuda nomina, nihil superest. Urbs erat *Bubastus* Inferioris *Aegypti*; & *Nomi*, k) *Calasiriis* assignati, caput.

Bocchoris Rex suam habet Dynastiam; & *Aethiopes*, suam. Sequitur *XXVI Saitarum Dynastia*, in qua *Nechus* Rex est tertius; cui successit *Psammitichus* ejus filius. Hoc pacto *Nechus* ille à *Boccho-*

Bocchoride septimus numeratur; octavus quidem Eusebio & Syn-
cello, qui quatuor habent *Æthiops*. Verum ista καὶ ὕστερον
μετέπειτα recitantur. Tres illi *Saitarum* reges qui sequuntur *Æ-*
thiops, ante illos collocari debuerunt. *Nechus* enim *Psammitichi*
pater *Bocchoridi* æqualis fuit; eadem utriusque ætas, idem fuit u-
triusque infortunium. Nam a) *Nechum Psammitichi patrem* a) Herod. l. 2.
interemit Sabacon Æthiops, à quo *Psammitichus* aufugit in ca 152.
Syriam.

Cum igitur *Sabacon Æthiops* (*Ægyptum* occupans) *Anysim*
regem in palustria pepulerit; *Bocchorim* regem ceperit; *Nechum*
regem sustulerit; manifestum est, sub ejus adventum, Reges diversos,
in diversis *Ægypti* partibus, simul regnasse.

Qui fuerit contemporaneorum horum Regnorum numerus,
non est definire. Verisimile est, plura fuisse, quàm quæ eruimus.
Ejusdem temporis (id est, ante *Æthiopum* invasionem) fuit *Dyna-*
stia Bubastitarum; & *Thebanorum* regnum (si qua fides XX *Afri-*
cani Dynastiae) nondum desuit; licet hisce temporibus valde immi-
nutum, & intra angustos limites redactum esse videatur. Post *Æ-*
thiopum decessum, δωδεκαρχίαν testantur Herodotus & Diodorus;
neq; nota sunt istorum regum nomina.

Πολυκοιρανίη tam ante *Sabaconis* adventum in *Ægypto* obti-
nuit, quàm post ejus reditum: non unus fuit horum temporum
status; non longus multiplicatorum Dominorum principatus. *Æ-*
gyptus disjunctis viribus externos impetus avertere non valuit; sed
ab hostibus oppressa, servitutis jugum aliquandiu pertulit. Ce-
dente *Sabacone*, rediit Regulorum dominatus, quorum potentia
citò *Psammiticho* cecidit.

De causis horum motuum filetur apud Veteres: obscura est
Regulorum (de quibus agimus) origo; neque satis constat quo
casu contigerit *Thebanarum* rerum conversio. Illæ quidem majores
fuisse videntur; quàm ut vi extraneâ subverterentur. Si conje-
cturæ sit locus; equidem *Thebanum Imperium* seditione intestinâ
corruisse existimo.

De militari *Ægyptiorum* ordine, à *Sesostre* instituto, in No-
mis Inferioris *Ægypti* collocato, & feudis patrimonialibus do-
nato, jam pridem b) verba fecimus. Verisimillimum est, b) sup. p. 339
Milites illos opulentos, superbos, seditiosos, sibi met ipsis No-

mos hos Inferiores asseruisse; & spretâ Majestate Thebanâ, potestatem Regiam usurpâsse. Præsertim cùm illi in urbe *Sai*, in *Bubasti*, aliisque *Inferioris Ægypti* partibus, Regnorum suorum sedes habuerint.

De *Δωδεκαρχία*, suo loco: hic illorum Regum, qui ante *Æthiopum* tyrannidem contemporanei fuerunt, Synopsin accipe.

Saitæ	an.	Bubastitæ.	an.			Thebani.
<i>Stephanatbis</i>	7	<i>Sesonchis</i>	21			
<i>Necepsos</i>	6	<i>Osortbon</i>	15	<i>Tnepbachthos.</i>	<i>Asychis.</i>	<i>Ανώρυμοι</i>
<i>Nechus</i>	8	<i>Tacellothis</i>	13	<i>Bocchoris.</i>	<i>Anyfis.</i>	

Saitis primum locum dedimus; quòd ad eos tandem summa rerum devoluta; & *Sais* totius Ægypti Metropolis fuerit.

Cùm verò in laterculis singulis non plures quàm duo aut tres Reges contineantur, qui annos 50 non attingunt; inde iudicium facere licet, de parili temporis spatio, quod inter *Thuorim* Thebanorum ultimum intercesserit, & invasionem Æthiopicam. Nisi mavis *Ammenemem* & *Thuorim* locum suum inter hos Regulos capeßere.

Ex istis Regibus, non sunt leviter prætereundi *Necepsos* & *Bocchoris*. Ille ob Cœlestem scientiam; hic, ob prudentiam insignis fuit.

Necepsos Rex.

a) Epist. 19.

PAulinus, apud a) Aufonium (*Suetonii* historiam de Regibus in epitomen referens) ex omnibus Ægypti regibus, duos tantum (tanquam illustriores) nominat; spretâ temporis ratione.

*Quique Magos docuit mysteria vana Necepsos;
Et qui regnavit sine nomine mox Sesostris.*

Sesostris armis inclytus, & imperio splendidus erat. *Necepsos*, partiaris cùm esset Inferioris Ægypti Regulus, maximus tamen habebatur Sideralis scientiæ instaurator. Quæ b) Mercurius Primus

b) supr. p. 37.

mus olim excogitaverat ; quæ a) Secundus in templorum adytis ^{a) -- p. 240.} reposuerat ; Rex hic in praxin usumque hominum traduxit. *Magos docuisse* dicitur ; non quod illi essent hujus auditores (*Magorum* enim nomen, Persis proprium, nondum innotuit, & cum Cyri victoriis demùm inclaruit) sed quod *Magi*, post subactam à Persis Ægyptum, ex hujus Regis scriptis doctrinam Genethliacam hauserint.

Ipsi quidem Babylonii hoc non agnoscunt, qui artem istam Zoroastri b) attribuunt. Anonymus (apud c) Suidam) ^{b) -- p. 145.} ^{c) In 'Asp.} *τι βαβυλώνιοι ἐφεδρην Δα' Ζωροάστρη, μεθ' ὃν καὶ ὁ Σάτυρος οἱ ἐπέ- σῃσαν τῇ ἐργασία κινήσας τὰ περὶ τὰς πικτομύθους συμβαίνον· ἀφ' ὧν Αἰγύπτιοι καὶ Ἕλληες ἐδέξαντο, Ἀστρονομίαν Βαβυλῶνι πρώτῃ ἐν- νεύοντες ; quem sequutus est Hostanes ; qui animadver- terunt à cælesti motu manare ea quæ nascentibus accidunt ; à quibus Ægyptii & Græci acceperunt doctrinam istam, & natos ad astrorum motus referunt.* Verùm Zoroastres & Hostanes non tam apud Ba- bylonios inclaruerunt, quàm apud Persas. De Græcis quidem re- ctè dictum, illos artes Astrologicas (etiam & Magicas, uti d) di- ^{d) sup. p. 145.} ximus) à Babyloniiis & Persis accepisse : De Ægyptiis autem non rectè ; nisi instaurationem Scientiarum intelligas, quæ in Ægypto contigit post destructum Persarum Imperium. Quamdiu enim Ægyptus à Persis servitute premebatur, exulantes artes, cum Imperio, Babylonem migrasse videntur ; illas autem in Ægypto, non in Ba- byloniâ, natas fuisse constat. e) Herodotus asserit, *ab Ægyptiis* ^{e) L. 2. c. 82.} *excogitatum esse quis mensis, diesve, cujusq; sit Deorum* (f) id est ^{f) sup. p. 197.} *Planetarum*) & quo quis die genitus, qualia sortiatur, & quam mor- tem obibit, & qualis vixerit. Tantundem Clemens g) ^{g) Strom. l. 1. p. 306. c.} *Αἰγύπτιοι πρῶτον Ἀστρολογίαν εἰς ἀνθρώπους ἐξέλεγκαν· ὁμοίως δὲ καὶ Χαλ- δαῖοι, Ἀgyptii primi astrologiam inter homines intulerunt ; similiter & Chaldaei.* Herodotus quidem ipso Hostane non fuit ætate infe- rior. Natus enim anno secundo post mortem Darii, h) ^{h) Au. Gell. l. 1. c. 23.} *initio belli Peloponnesiaci, agebat annum quinquagesimum tertium.* Ho- stanes autem erat ex Magis recentioribus ; cùm illis nomen de- derit. i) ^{i) Suid. in or.} *Ὅσταναι πρῶτον παρὰ Πέρσαις Μάγοι ἐλέγοντο· καὶ Δα' δοχλῶ Ὅσταναι, Hostane quondam apud Persas vocabantur Magi ; per successionem Hostane.* Qui primum *Magi*, postea *Hostane* di- cti sunt. k) ^{k) Syncell. doti- p. 248. b.} *Ostanes Medus* (circa Olympiadem LXXX) *Sacer-*

dotibus in Ægypto præsuit : Siquidem Democritus Abderita ab eo initiatus fuerit.

a) L. 36. p. 37. d. sup. p. 197. a) Dio Cassius dicit, dispositionem dierum ad VII Planetas, inventum fuisse Ægyptiorum; sed in omnes tamen homines non ita pridem vulgari captum: certè veteribus Græcis omninò incognitum fuisse.

b) Hæres. n. III. b) Et Philastrius Brixienfis expressè asserit, ipsum Hermen definivisse, secundum VII stellas hominum generationem consistere.

c) Jul. Firmic. l. 7. præfat. c) *Mysteria* autem ista, quæ Magi ab hoc Rege didicerunt, non tam artis genethliacæ secreta denotant (licet etiam jurejurando cautum sit, c) *ne hæc profanis vel imperitis auribus intimentur*) quàm ritus quosdam mysticos, qui ἀστρολογίας, *Astrorum sacrificulis*, solennes fuerunt. Astrologi enim Planetas, velut Deos, adorabant.

Eusebius, ex Porphyrio, profert Apollinis oraculum; quo præcepta est Planetarum invocatio per dies singulis cognomines.

d) Pr. Evang. l. 5. c. 14. d) *Invoca Mercurium; Et pariter Solem die Solis; Lunam itidem, cum aderit ejusdem dies; Et simili modo Saturnum, Et Venerem*

Κλήσεις ἀφ' ἑνὸς αἰὲς ἑπτά Μάγων ὅχ' αἰεὶ
τῆς ἐπὶ ἀφ' ἑνὸς βασιλῆος ὃν πάντες ἴσουσιν.

Invocationibus arcanis, quas invenit Magorum optimus, Septisofæ rex, quem omnes nórunt.

Ostānem intelligi dixerunt, qui aderant. Addidit Oraculum;

καὶ σφόδρα καὶ καθ' ἑκάστην αἰὲς θεὸν ἐπὶ ἀκὶ φωνεῖ.
Et valdè, Et singulatim semper deum septemplici voce.

Magica hæc disciplina, non tantum per singulos VII Deorum dies, sed etiam per septemplicem ritus repetitionem usitata est.

e) Philost. l. 3. c. 13. e) Jarchas Brachmanus Apollonio Tyanæo dedit septem annulos septem stellis cognomines; quos Apollonius gestavit singulos, secundum dierum nomina.

Scaliger putat, *Ostānem*, jam dictum, fuisse regem Babylonis.

f) Proleg. E-mend. Temp. p. 47. f) βασιλῶν enim est ἐπὶ ἀφ' ἑνὸς, hoc est, septem literarum. Parili ratione, cum Ægyptus sit vox septem literarum, Necepsos, rex Ægy-

Ægypti, Oſtanis Magorumque præceptor, meritò dici poteſt *Magorum præſtantiffimus*. De regno Oſtanis omninò non conſtat: neque in Oraculo intelligitur alteruter. Βασιλεὺς τ' ἐπὶ αὐτοῖς is eſt, qui a) Æſchylo dicitur,

a) 'Επὶ. ἰπὶ.
Θηβ. v. 739.

ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτας
Ἀναξ' Ἀπόλλων — *Venerandus Hebdometes*

Rex Apollo — ἐπὶ αὐτοῖς eſt VII orbium cœleſtium harmonia; cui (ſecundum veteres) præfuit Apollo. Proclus, in b) Timæo um Platonis, cùm dixiſſet, τῷ Ἀπόλλωνι τῶν ἐπὶ αὐτῷ ἀνείσαν, ὡς σὺνέχοντι πάſας τὰς Συμφωνίας, *Septenarium dedicarunt Apollini, veluti ei, qui concentus univerſos complecteretur*. Addit, Διὸ καὶ ἑβδομαγέτῳ ἐκάλεον τὸν θεόν, *Quapropter Deum vocabant Hebdometem*, Septenarii principem. Sol etiam ex Ægyptiorum Theologia Rex denotatur. c) τῶν ἐπὶ αὐτῷ ἡγεῖσθαι μὲν τὸν ἥλιον καὶ τὸν Σελῶν οἶον, *Solem & Lunam ſeptem ſtellis præſſe arbitrantur*. d) Παρ' αὐτῶν αἰτίαν οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς μὲν ἑξὼς οὐρανῶν ἀπὸ αὐτῶν τὸν ἥλιον. βασιλεία δ' ἡ δεξιῶν οὐρανῶν τῶν Σελῶν, ῥαβδοφόρος δ' ἡ τῶν πέντε ἀστέρων τῶν λοιπῶν λαῶν τῶν ἀλλῶν ἀπλανεῖς: *Quam ob cauſam Ægyptii Solem Regi & dextro oculo aſſimulant; Lunam autem Regina, & ſiniſtro oculo; quinque ſtellas, liſtoribus; cæteras inerrantes, reliquo populo*. e) *Luna Apollinis chordarum VII tot cœleſtium ſphærarum motus præſtat intelligi, quibus Solem moderatorem natura conſtituit*. Neque obſtat, *Magum* ab Oraculo nuncupari; cùm f) Porphyr. eodem loco dicat, *Deos futura præmonſtrantes εἶναι αὐτῶν ἀρχὴς τῶν Μάγους, καὶ ἀρχὴς γενεθλιαλόγους, eſſe ipſos ſummos Magos, ſummους γενεθλιακούς*. Sed revertamur.

b) L. 3. p. 200.
lin. 28.

lin. 30.

c) Sex. Empir.
adv. Mathem.

l. 5. p. 114. d.

d) Ibid. e.

e) Macrob.
l. 1. c. 19.

f) Eufloc. cit.

g) L. 2. c. 23.
L. 7. c. 49.

h) Hiſt. Juliae,
part. 1. p. 269.

i) De Simpl.
l. 9. c. 14.

a) L. 3. p. 111.

ista; a) Τὰ ὑπὸ τῆς Παλαιᾶς, καὶ κλήρα Τύχης, γεγραμμένα
Quæ ab Antiquo, de sorte Fortunæ, scripta sunt; Adjicit; λέγει ὁ
παλαιὸν ἐν Νεχεψῶ καὶ Πετόσιρην. Οὗτοι γὰρ πρῶτοι τὸ δι' ἀστρο-
λογίας ἐξήλωσαν περὶ γνωστικόν, Antiquum autem nominat Ne-
cepsō & Petosirim. Illi enim primi Astrologicas prædictiones expli-

b) Ib. p. 112.

c) Ib. p. 194.
 d) Deipnos.
 l. 3. p. 114.
 carunt. Et paulò post, ad id, b) Παρὰ τὴν Συγγραφεῖ, *Apud*
scriptorem: Τῆς ἐστὶ τῆς ἐξαρχῆς συγγραψαμένῳ. Τινὲς δὲ
Φασιν ὅτι τὸ Νεχεψῶ ἀντίτῃς ὅς πρῶτος ἐξήγησε τοιαῦτα θεωρή-
ματῶν, καὶ συγγράψας, Hoc est, apud eum qui initio scripsit. Qui-
dam autem ajunt, Necepsōnem intelligendum esse; qui talia præce-
pta primus indagavit & conscripserit. Porphyrius etiam, c) εἰς
τὴν ἀποτελεσματικὴν Πτολεμαίου, Petosirin citat. Ante hos o-
mmes, Petosiris meminit Aristophanes in Danaidibus (apud d)
Athenæum.)

καὶ τὴν κυλλάστιν φάγῃς, καὶ τὴν Πετόσιριν.
Et cyllastim loquere, & Petosirin.

e) Ibid.

f) L. 2. c. 77.

Quid autem ad *Potosirin* κυλλάστις? Nisi forsan existimemus illum
 victus purioris observantissimum fuisse. e) Αἰγύπτιοι τὴν ὑποζύ-
 ζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλεῖσιν, *Ægyptii subacidum panem cyllastin*
vocant. Quod ab f) Herodoto sumptum: Ἀετοφάγεσσι τὴν ἐκ
τῶν ὀλυρέων ποιέοντες ἄρτους, τὰς ἐκείνοι κολλήσεις ὀνομάζουσι
Pane vescuntur, quem ex olyris (sive zeâ) conficiunt; eum Collastin
nominant. Inde Hesychius κυλλάστις αἰτός τις ἐν Αἰγύπτῳ ὑποζύ-

g) L. 6. c. 11.

ζων, ἐξ ὀλύρας. Neque aliter Pollux. g) Αἰγύπτιοι τὰς εἰς ὀξύ
 ἀνλωεγμύρας ἄρτους καλλιστεῖς ὀνόμαζον, *Ægyptii panes subacidos*
vocant Callistes (nomen enim variè scriptum est.) Interpres vertit,

h) In Athen.
p. 220.

Panes in acutum tendentes; Casaubonus h) fastigiatos, vel tur-
binatos: mihi ὀξύδης, acidus panis intelligi videtur; cui hyssopus

i) Supr. p. 212.

commixtus, ob vim mundatricem; de quo, ex Chæremone, i)
 Porphyrius.

k) Annal. part.
IV. p. 249.

Vettius Valens, Astrologus Antiochenus, nondum editus (is
 forsan qui jussu Constantini Magni Novæ Romæ thema natalitium
 constituit; ideoque k) Michaeli Glycæ dictus, ὁ τῶν Ἀστρονόμων
 ἀκριβέστατος) in primo Ἀνθολογίων *Floridorum*, utrosque hos ve-
 teres Scriptores in suam sententiam adducit. Ὁ Βασιλεὺς, inquit,
 ἐναρχόμενος ἐν τῇ ἰγ' βίβλῳ μυσικῶς ἐδήλωσε λέγων, &c.
 Dein,

Dein, ὁμοίως ἢ καὶ ὁ Πετόσιρις ἐν τοῖς ὅροις ἐδήλωσε τὸ πόνον. *Regis librum XIII* citat; & *Definitiones Petosiris*. Rex autem hic ἐναρχόμενος dicitur, quòd primus fuerit Astrologicae doctrinae praeceptor. Ex eodem hujus Regis libro XIII desumpta sunt, quae Valens tradidit *de Sorte Fortune*. Totum lemma à Seldeno a) ^{a) Ad Marm. Arundel. p. 130} editum est.

Quot Sortes (five geniturae praesides) statuerit Necepsō, non liquet: Valenti autem illae quatuor sunt; ὁ κληρὸς τὸ τύχης, ὁ δαίμων, ὁ ἔρως, & ἡ ἀνάγκη. Easdem ex Aegyptiorum disciplina recenset Macrobius (de Mercurii Caduceo agens) b) ^{b) Saturn. l. i. c. 19.} *Aegyptii Deos praestites homini nascenti quatuor adesse memorant, δαίμονα, τύχην, ἔρωτα, ἀνάγκην, & duos priores Solem & Lunam intelligi volunt -- Amor Osculo significatur, Necessitas Nodo.* Apud Jo. Picum ^{Adv. Astro! l. 6. c. 18.} Mirandulanum, ex Hermete Aegyptio, sunt Sortes Planetarum, singulis. Saturno, Νέμεσις; Jovi, Νίκη; Marti, Τόλμα; Soli, Ἀγαθοδαίμων; Veneri, ἔρως; Mercurio, Ἀνάγκη; & Lunae, Ἀγαθὴ τύχη.

Ptolemæus Sortes omnes rejicit, ut inutiles, praeter *Sortem Fortune*, vetustissimo dogmate nixam. Ipse Valens (neglectis *Amoris & Fati*, id est, Veneris & Mercurii sortibus) binas tantum, *Genii & Fortune*, id est, Solis & Lunae retinet; hanc corporis, illam animae praesidem constituens. Neque sanè mirum est, Conjecturalis Artis Magistros non consentire.

c) Julius Firmicus, qui post Manilium artem hanc Latine ^{c) In fine operis.} docuit, ut Romanis hominibus novi operis traderet disciplinam, opus suum Mavortio Lolliano dedicavit, qui fuit Praefectus Praetorio Orientis, sub Constantino Augusto. Ille duo egregia veteris hujus Regis commenta magnopere celebrat, *Mundi genituram, & Zodiaci Decanos*. De ista, d) ^{d) Praef. l. 3.} *Divini*, inquit, illi viri, atque omni admiratione digni, Petosiris Necepsōque quorum prudentia ad ipsa secreta Divinitatis accessit, etiam *Mundi Genituram* divino nobis Scientiae Magisterio tradiderunt -- e) ^{e) Ibid. c. 1.} *sequuti Aesculapium & Anubium, quibus potentissimum Mercurii numen istius Scientiae secreta commisit.* Et paulò post, f) ^{f) Ibid.} *Uti esset, quod Mathematici in genituris hominum sequerentur exemplum, ideo hanc quasi genituram mundi, divini viri prudenti ratione finxerunt.* De Decanis verò: g) ^{g) L. 4. c. 16.} *Singula, inquit, Signa tres habent Decanos. Sunt autem Decani, magni nu-*

mi-

- minis & potestatis, per ipsosque prospera omnia ac infortunia decernuntur. Sic & Necepsō, Ægypti potentissimus Imperator, optimus quoque Astronomus, per ipsos Decanos omnia vitia valetudinesque collegit; ostendens, quam valetudinem quis Decanus efficeret: quia una natura ab aliā vincitur, unusque Deus ab altero. Ex contrariis ideo naturis, contrariisque potestatibus, omnium egritudinum medelas, divinæ rationis magisteriis, adinvenit. XXXVI itaque, Decani omnem Zodiaci possident circulum, ac per XII Signorum numerum, Deorum, seu Decanorum hæc multitudo dividitur. Reliqua apud Firmicum legenda.
- a) L. 4. c. 16. a) Sed magnus ille Petosiris hanc partem leviter attigit; non quod etiam eam nesciret, qui jam ad omnia Divinitatis secreta accesserat: sed eam plenius docere noluit, ne imortalem operis sui disciplinam in posteros relinqueret.
- b) L. 8. c. 1. b) Istum etiam de parte nonagesimā, quæ a Græcis ἐνενηκονταίερος dicitur, tractatum Petosiris invido voluit livore celare.
- c) L. 8. c. 3. fine c) Hunc autem locum divinus ille Necepsō, ut remedia valetudinum inveniret, diligentissime quidem, ut divinum tanti viri potuit ingenium, manifestis tractatibus explicavit. Veteribus autem his parum cognita fuerunt ista, quæ Firmicus libro VIII differit, De Sphæra Barbarica apotelesmatibus (d) Sphæra Ægyptiaca Barbarica dicitur, ad differentiam Græcanicæ.)
- d) Scal. in Maniliū, l. 5. initio e) Neque enim, inquit, divini illi viri, & sanctissime religionis antistites, Petosiris & Necepsō, quorum alter imperii gubernacula tenuit, cum omnia quæ ad hujus artis pertinent disciplinam, diligentissimis ac veris interpretationibus explicassent, id quod nos edituri sumus, invenire potuerunt. Ista Firmicus ab aliis didicit. Ille enim in f) suis perscripsit libris omnia, quæ Æsculapio Mercurius Annubiusque tradiderunt; quæ Petosiris explicavit, & Necepsō; quæ Abraham, Orpheus, & Critodemus ediderunt, ceterique omnes hujus artis antiscii, perlecta pariter atque collecta, & contrariis sententiarum diversitatibus comparata. Ut quicquid divini Veteres ex Ægyptiis adytis protulerunt, ad Tarpeie arcis templa perferret.
- f) Præf. l. 4. Necepsōs itaque rex Ægyptius Astrologiæ Judiciariæ auctor habendus est omnium vetustissimus.
- g) Iliad. l. v. Frustra Græculi Astrologos dodecatemoria cœlestia ab g) Homero didicisse volunt; qui dies XII itineri, Deorumque singulis domus à Vulcano factas tribuit. Eustathius in locum, reg-

Φασιν οἱ παλαιοὶ, ὅτι πρῶτος Ὀμηρος ἔδωκε τοῖς ὑπο μαθημάτων ἀφορμὴν τῆς τοιαύτης δόξης. Sanè Consentum Deorum numerus Ægyptiis ab antiquitate intimè receptus est. Secundum Sacerdotes, a) *Sunt anni 17000 ad Amasim regem, ex quo è Diis VIII facti sunt XII.* Ab isto Deorum numero manarunt loci duodecim in themate genethliaco; quos Chaldæi ab Ægyptiis accepisse videntur, non tamen absque aliquâ discrepantiâ. *Ratio Chaldaica secundum Trigona disposita, simplicior est & magis persuasibilis.* Quod docet Ptolemæus, ὡς τῶν ὁρίων differens, de finibus Planetarum, ad utriusq; gentis disciplinam terminatis.

Neque satis convenit prisco illi Jacobi Patriarchæ ævo, ut Leæ mulierculæ parturienti Zilphæ gratulantis acclamatio intelligatur de *Sorte Fortunæ*, juxta Astrologorum placita. Nulla enim est adeò vetusta Syriacæ artis notitia; nisi velimus illis assentiri, qui Mathesin omnem Setho acceptam ferunt. Quæ tamen eâ de re scripsit b) Vir omni laude major, admodum erudita sunt, lectuque dignissima.

Astrologica hæc divinandi ratio, in Ægypto excogitata, dein à Chaldæis ad Græcos derivata, c) *plurimum in toto terrarum orbe, plurimisque seculis valuit --- d) nullo non avido, futura de sese sciendi, atque ea è cælo verissimè peti credente.* Cæterum tanta vetustas, tantumque populorum studium artem fallacem, irritam, inanem esse arguunt; cum illa non minùs hodiè incerta sit, quàm olim; neque adhuc inveniri possit ullum, cui innitatur, veritatis fundamentum.

Bocchoris Rex.

CRudelissimam hujus Regis necem narravimus; quem tamen meliori fato dignum existimare licet. Ille enim magnam suarum virtutum laudem assecutus, inter optimos Ægypti Reges numerandus est.

Africanus, huic Regi totam *XXIV Dynastiam* attribuit; cum tamen constet, illius *patrem* ante eum regnasse. De Patris verò nomine non satis convenit; qui aliis Γνεφαχθῶ, aliis Τεχνατις, aliis Νεόχαβις vocatur. e) Diodorus obiter tradit, βασιλεύσαντα Γνεφαχθῶ τὸν Βοκχόριδος τὸ σφῆ πατέρα, Gne-
ppp pha-

a) De Iside,
P. 354.

b) Diod. ib.

c) Dipn. l. 10.
P. 418. e.

d) Diod. l. 1.
P. 59. d.

phaetbum Regem Bocchoridis Sapientis patrem, exercitum in Arabiam duxisse. De eadem expeditione a) Plutarchus, Technatis Bocchoreos pater, cum in Arabes expeditionem faceret, morarenturque impedimenta, cibo obvio suaviter usus, cepit super toro profundum somnum: Inde Menem execratus est, & Sacerdotibus approbantibus, execrationem in stela incisam posuit. Columna hac, in qua execratio in Menem Regem, qui primus Egyptios à tenui, & opum pecuniaque non indigente victus ratione deduxisset, Thebis posita fuit in templo Jovis. An igitur Thebanus Bocchoris, qui Africano Saita dicitur? Execratio autem ista b) in causa fuit, ne honores Meni in posterum perdurarent. Alexis, apud c) Athenæum, patris filiique abstinentiam, sub alio adhuc nomine, prædicat: Ἐφημετερία τραφῆ κεχρησθὲς τὸν Βόρχορον ὃν πατέρα αὐτοῦ Νεόχαβιν, Dicit modico victu usus fuisse Bocchorim ejusque patrem Neochabim.

Celebratur Bocchoris, tum ob Prudentiam, tum ob Justitiam. Τὸ Σοφὸν cognomen meruit; d) corpore quidem debilis, sed animo præstantissimus. Legislator erat prudens & solers. Ille fertur τὰ περὶ τῆς βασιλείας πάντα, Constituta de Regio munere, καὶ τὰ περὶ τῶν συμβολαίων ἐξακριβῶσαι, & de exacto Contractuum modo præscripsisse. In Judiciis adeò perspicax fuit, ut multa ejus Decreta, propter excellentiam, ad nostra usque (Diodori) tempora memorentur: Moribus autem fuit avarissimus.

Diodorus, l. 1. p. 50. b.

Τῆς περὶ τῶν συμβολαίων νόμος
Βόρχορον εἶναι Φασί.

Προσάτησι τῆς ῥαυτὸς ἀσύγγραφας
Φα δανεισμένους, ἀν μὴ Φάσκει
σιν ὀφείλειν, ὁμόπαντας ἀπο-
λύειν τὸ δανείον.

Τῆς δὲ μὲν σύγγραφης δανεί-
σαντας ἐκάλυε ἄλλὰ τὸ τόκος τὸ
κεφάλαιον, πλεον ποιῆν ἢ δι-
πλασιον.

De Commerciis, has leges à Bocchoride latas asserunt.

Mandatur, ut si quis, pecuniis mutuo acceptis absque syngrapho, se debere neget, interposito juramento, absolvatur à debito.

At per interventum Syngraphæ fœnerantes, ultra duplum per usuram augere sortem vetabat.

Τῶν

Et

Τῶν δὲ ὀφειλόντων τὴν ἐκ-
πραξίν τ' δανείων ἐκ τ' ἐστίας μό-
νον ἐποίησαντο, τὸ δὲ σῶμα καὶ ἡ
δύναμις τὸν τρόπον εἰσέναι ὑπάρχον ἀ-
νώγιστον.

Et de oberatorum facultatibus
duntaxat usuras exigere; sed cor-
pus nullo modo in nexum ducere
concedebat.

a) Hanc legem Solon Athenis invexisse videtur, quam Σόλων
θεῖαν nominavit, id est, onus excussum; quā cives universos ab ere a-
lienō, in corporis nexum credito, liberavit. Et quidam non imme-
ritō culparunt Legislatores Græcos, quod vetuerint, ob fœnus pignori
capere arma, aratrum, aliaque operi faciundo necessaria; sed eos,
qui illis uti debebant, necandos permiserint.

a) Diod. l. i.
p. 50. b.

Justitia hujus Regis, tanquam divina, honorabatur. b) Bocchoridi Ægyptio, qui natura asper erat, Aspidem ab Iside missam
ferunt, quā capiti superne circumvoluta obumbraret, ut judicaret ju-
ste: Ægyptiī enim c) Aspidem in honore habent; in eā obscu-
ram quandam Divinæ potentie imaginem conspiciat; sicut Solis, in
stillis solent.

b) Plut. πρὸς
δυσκολίας,
p. 529. f.

c) Id. de Iside,
p. 380. f.

d) Bocchoris Ægyptiis jura constituit; sub quo ἔσ' agnus lo-
cutus est. Hujus portenti, tanquam fabulæ, meminit e) Ælianus;
agnum illum bicipitem ἔσ' quadricornem, duas caudas, octo pedes
habuisse refert. Atque hinc Homerum poetam, qui Xantho equo
sermonem largitus est, excusandum putat. f) Idem tradit, hunc
Regem taurum ferum Mneuīdi immisisse; quem tamen Mneuīs
interemit. Ob id, inquit, oderunt illum Ægyptiī. Neque hinc satis
est causæ, cur omnis ab eo justitiæ gloria abjudicaretur. Bocchoris
enim (ipso Æliano teste) δίκαιος τὸ ἐν ταῖς κρίσεσιν ἐδόκει, καὶ
πρὸς τὸ θεῖον τὴν ψυχὴν κεκοσμημένος existimabatur justus in
judiciis; ἔσ' puro in Deum animo.

d) Euf. Chro-
n. 1236.

e) de Animal.
l. 12. c. 13.

f) Animal.
l. 11. c. 11a

Manasses ad hunc Regem refert id, de puerorum tacito per
capras lactatu, quod g) Herodotus de Psammiticho narraverat.

g) L. 2. c. 20

h) Καὶ γὰρ καὶ Βόκχορος, Φησὶν, κρείττω Αἰγυπτίων
Ἀπὸ ψαλίσματος ἐνὸς δελφίνος βρεθεῖς.
Τὴν παλαιότεραν πᾶσαν Ἀφλεκτον ἐπέγνω.
Nam ὁ Bocchoris, ajunt, Rex Ægyptiorum,
De balba quadam infantis voce,
Linguarum omnium antiquissimam agnovit.

h) Histor.
p. 187. 450

Βέκκος, sive κεκος fuit vox caprarum & infantium, teste Herodoto, agni autem dictum quis dicet?

Lyfimachus, aliique veterum, Exodum Israelitarum ex Ægypto, duce Mose, ad hujus Regis tempora a) perperam deduxerunt. *Hoc est*, ait b) Josephus, *ante annos MDCC.* Quibus calculis *Bocchoris* factus est *Mose* longè vetustior. Hierosolyma à Tito capta sunt, anno Per. Jul. 4783; de me 1700, habes annum 3083. Moses eduxit Israelitas anno Per. Jul. 3227.

Sabacon Æthiops.

c) *supr. p. 373.* Sesostris Ægyptius Æthiopiam pridem subjugavit, & ad mare Atlanticum, c) *ad Mossyliten usque portum exercitum duxit.* Sabacon Æthiops Ægyptum, jam disjunctis viribus debilitatam, occupat. d) *Ægyptiorum bellis attrita est Æthiopia, vicissim imperitando, serviendoque.*

e) *Diod. l. 1. p. 41. c.* Sub adventum Rex hic crudelitate barbarus erat: habebatur nihilominus e) *ἡ δὲ βασιλεία αὐτοῦ καὶ χρηστότητι πολὺν διὰ φέρων τῶν πρὸ αὐτοῦ, pietate & benignitate antecessoribus superior.* Humanitatis argumentum dedit, quòd capitalium facinorum reos non addixerit morti, sed aggeribus; atque eo modo f) *urbes, maximè Bubastus, sublimiores factæ sunt, quàm pridem à Sesoistre.* Summa illius pietas ex eo colligitur, quòd, somnio monitus, *ultrò concessit ex Ægypto, quum regnasset ibi annos 50.*

g) *Ib. c. 100.* g) *Ex Sacerdotum libro recensebantur Ægypti Reges 330, quorum 18 fuerunt Æthiopes.* Uterque numerus nimius videtur. An veteres illi Reges IX Elephantini (quos h) recitavimus) propter vicinitatem, ad Æthiopas referri poterunt? Diodorus i) *Actisanem Æthiopem*, inter Sesostrim & Remphim intertexuit. Verùm inter potentissimos Thebanorum Monarchas, quis locus Æthiopi?

Africanus in XXV hanc Æthiopum Dynastia, subjungit Sabaconi Sevechum, ejus filium; & Tarachum; quibus Eusebius & Syncellus addiderunt quartum, Merrem Æthiopem.

Dubitare licet utrum Africanus hos duos Reges ab idoneo aliquo scriptore acceperit; an ipse illos ad historiam sacrae textum, k) *II Reg. 17. 4.* accommodaverit. Ultimus Israelis rex k) *Hosea clam misit legatos*

legatos ad Sua, Regem Ægypti. Ita Vulgata; Hebræis, *So*; Iosepho, *Soan*; LXX, *Σηωρ*; & in alio codice, *πρὸς Σωά* legitur. Paulò post, a) anno XIV Regis Ezechie contra Senacheribum processit *Tiraca*, sive *Θαργακὰ βασιλεὺς Αἰθίοπων*. Rex prior Africano *Σεύηχος*, alter *Ταργκὸς* vocatur; ita tres sunt illi *Æthiopum Reges*, qui regnârunt in Ægypto. Herodotus unius Sabaconis annos 50 numerat: Africanus tribus Regibus b) annos tantum 40 attribuit; Eusebius & Syncellus, 44: adeò incerta est harum rerum chronologia. Eusebius & Syncellus (licet Africanum sequuti sint) nullam tamen temporis rationem adhibent. Nam in Eusebii c) Canone, *Hosea* regnare desinit, priusquam *Sebichus* incipit: apud d) Syncellum, *Σεβήχων* regnare desinit, priusquam *Osea* incipit.

a) 19. 9.

b) Sync. p. 74.

c) Num. 1270

& 1293.

d) p. 184. &

203.

e) p. 204. b.

Syncellus alium adinvenit *Æthiopia regem*: Dicit, e) *Hoseam* εἰς σιωνήθραν ἐλθεῖν τῷ Αἰθίοπι Ἀδραμέλεχ τῷ κτ' τῷ Αἰγυπτιῶν, καὶ Σηωρ βασιλεὶ Αἰγύπτου, in societatem venisse cum *Adramelech Æthiops*, qui Ægypto proximus erat; & cum *Segor* rege Ægypti. Hic Græcis interpretibus dictus; ille autem nimis est ignotus.

Sed & S. f) Chrysostomus, *Hoseam Æthiopibus confœderatum* fuisse, narrat. Magis explicatè g) Sulpicius Severus, *Regem Æthiopum, qui tum Ægyptum obtinebat, in auxilium accersit.*

f) Homil. 30.

in Joam.

g) Hist. Sac.

l. i. p. 80.

Sous itaque, sive *Sua*, sive *So*, *Rex Ægypti* (ad quem *Hosea* *legatos misit*) non alius esse videtur, quàm *Sabacôn Æthiops*, de quo agimus; præsertim cum Æthiops ille in seculum proximum (id est, ultra *Hosea* exitium) in Ægypto commoratus fuerit. Legatio ista quamvis esset irrita; deinceps tamen magna Assyrios Ægyptiosq; incessit æmulatio.

De Ægyptiacis hujus Seculi, hætenùs: adeamus Græca.

Prima Olympias Vulgaris.

Quemadmodum Æra Christiana, ab Exiguo Dionysio excogitata, nobis vix tandem à Caroli Magni temporibus in usum venit; & annus Urbis Conditæ, ipsis Romanis ante M. Catonem ignotus, serò in Fastos relatus fuit: non aliter apud Græcos, Historia absque ullâ temporum definitione, diu incerta fuit. Feliciter tandem in *Alti* quæsitæ est Chronologia; & in Gymnasio,

ex Olympionicarum nominibus contexta est fidissima Græcorum temporum mensura.

a) Paus. Eliac.
I. p. 358.

Quo autem tempore illorum nomina primùm congesta fuerint, non liquidò constat; a) *Evanoridas*, in puerili luctu aliquando victor, cum *Hellenodica* factus esset, conscripsit ipse nomina victorum in *Olympiâ*. Quando vixerit ille, incertum est: sane nulli fuerunt

b) Pausan. ib.
c) Plut. Numa,
p. 60. b.

b) *Hellenodica* ante L Olympiadem.

c) Alii τὸ Ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφὴν ὅψε φασιν ἰππίας ἐκδῶναι τὴν Ἡλείον, ἀπὸ ἑδενός ὁρμώμενον ἀναγκάσει πρὸς πίσιν, *Ferunt, Hippiam Eleum serò edidisse catalogum Olympionicarum, nullis fultum certis argumentis.*

d) Pláto in
Hippiâ, sive de
Mendacio,

Duo notanda sunt: editionem & seram fuisse; & dubiæ fidei. Concedamus Hippiam hunc eundem esse, qui cum Socrate sene sermones habuisse fingitur; d) qui dicit, se solitum fuisse proficisci ad festa *Olympica*, ibique apud templum cuique interroganti declarare, quodcunque quis demonstrari desideret: serus tamen habendus est ille: cum Socrates Olympiade XCV, à Corœbo numeratâ, obierit.

e) Pausan. Eliac.
I. p. 354.

Sed nec initio exarata sunt victorum nomina ad usum Chronologicum; sed ad virtutis æmulationem. e) ὅτι πελείπετο ἡ καὶ εἰς τὰς ἐπιτάφιας φιλοτιμία τῶν νικησάντων Ὀλυμπιάσι, τὰ ὀνόματα ἀναγράφειν ἐν γυμνασίῳ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ, *Uit relinqueretur posteris æmulatio virtutis eorum qui vicerunt ludis Olympicis, conscribent nomina in Gymnasio Olympico.* Hæc nominum congeries chronographis posterioris ævi ansam dedit res Græcas in Tetraeteridas congerendi; & veritatem historicam è stadio vindicandi.

Sanè ἱστορικὸν scribendi genus longè vetustius est, quàm est χρονολογικόν. Priscis Historicis nuda fuit rerum gestarum narratio; nec certis temporum intervallis distincta; nec à Terminò fixo deducta. In hac classe censendi sunt, *Herodotus, Thucydides, Xenophon*, & qui perierunt reliqui; quorum scripta, antequam nata esset ars Chronologica, prodierunt. Hi, licet Olympiorum aliquando obiter meminerint, tetraetericam tamen Olympiadum computationem non agnoscunt.

Hellanicus (anno Æræ Atticæ 1151) *Argivarum Sacerdotum* annos; *Ephorus, Reges Spartanos* ab *Heraclidarum* reditu ad annum

annum *Æræ Atticæ* 1240 (*Ephorasque* forsan) suis historiis intexerunt: Demetrius Phalereus (Archon ipse, anno Attico 1274) compilavit *Archontum ἀναγχαφύ*. *Sacerdotes, Ephori, Archontes* in instrumentis publicis contractibusque civilibus prius usurpati sunt; deinceps in historiis. Olympiades autem serò inductæ sunt in usum historicum; in politicum, nunquam. Parius noster Chronographus (qui anno Attico 1318 *Marmor Arundelianum* exaravit) omnium antiquissimus est eorum, qui *Chronologicum* scribendi genus instituit, diversum ab *Historico*: Hic celebriores Græciæ epochas, *regum Atheniensium* annis, & *Archontibus* annis signatas, ad *Diognetum* usque numerat, qui Archon fuit anno quarto Olympiadis 128. Ex quo satis apparet, *Archontes* in chronologiam prius receptos esse, quàm Olympionicas. Nulla enim est in nobilissimo illo monumento Olympiadum notitia: quippe tunc temporis Olympiades Historicæ non fuerunt editæ, nedum applausum obtinuerint.

Inter superstites Græcos, qui Olympiadas in historiis adhibuerunt, longè vetustissimus est Polybius. Nam ineptissima ista *Olympiadum, Archontum, Ephorum* σοιχείωσις, quæ in *Hellanica* Xenophontis irrepsit, glossatoris cuiuspiam inscitiam prodit. Verùm cum *Æra Olympiaca* Polybio, tanquam *Vulgaris* & suâ ætate notissima, usurpetur; illius Origo altiùs investiganda est. a) a) Diog. La-
Aristoteles quidem (qui obiit anno Attico 1261) de *Olympionicis* ert. in vitâ.
librum conscripsit singularem: Scripserunt etiam b) *Stesicrides*, b) Id in Xe-
c) *Philochorus*, alii; sed recentiores omnes. Inter Historicos ve- noph.
rò, duorum retrò seculorum deperditos, nullum extat huiusce rei ve- c) Suid, in Φιλ.
stigium.

Prodiit tandem, Ptolemæi Philadelphi temporibus, d) Τι- d) Cic. de Orat.
meus longè eruditissimus, e) μεγίστω πένοντιαν πεποιημένην τὴν ἰ- e) Diod. l. 5.
πένοντων ἀκριβείας, καὶ τὴν πολυπείας πεφροντικῶς, maximam ad- initio,
bibens diligentiam in exquisitâ temporum notatione, & variare-
rum cognitione abundans. Scripsit hic f) Ὀλυμπιονίκας, ἢ χρο- f) Suid, in Tim.
νικὰ πρᾶξιδα, Acta ad tempus Olympionicarum relata. g) Ὁ g) Polyb. Exc.
γὰρ τὰς συγκρίσεις ποιῶν ἀνέκαθεν τῶν Εὐρόρων πρὸς τὰς βασιλεῖς Valel. p. 50.
τὰς ἐν Λακεδαιμονίᾳ, καὶ τὰς Ἀρχοντας τὰς ἐν Ἀθῶναι, καὶ τὰς ἱε-
ρείας τὰς ἐν Ἀργεὶ ὡς βασιλέων πρὸς τὰς Ὀλυμπιονίκας, & τὸς ἱε-
Hic enim ille est, qui Ephoros à primâ institutione cum Regibus Spar-
tano-

tanorum comparat ; & Archontes Athenienses ; ac Sacerdotes Argivas cum Olympicis victoribus confert. Unde orsus sit Timæus, non invenio ; neque an vixerit ultra Olympiadem CXXIX ; ad quam ille Historiam suam perduxit ; & quâ illum excepit Polybius, usq; ad CLVIII.

Timæus itaque (quantum video) primus *Olympiadas* in historicam compaginavit fabricam. Quicquid ante ætatem Timæi ad Olympiadem aliquam accommodatur, id quidem κτ' ἀεὶ ἀληθὲς collatum videtur. Post Timæum, *Eratosthenes* (sub Ptolemæo Dion. Hal. l. 1. Evergete) *Canones Temporum* compegit ; qui à plurimis sunt probati : & ab illis demùm temporibus, Olympiades quasi totius *Græciæ Fasti* habitæ sunt. Plin. l. 4. c. 5.

Cùm igitur serò conscripta sint *Olympionicarum* nomina ; & illorum series in chronologiam assumpta fuerit, non nisi annis amplius DC postquam Olympia ab Iphito instaurata sunt ; nihil mirum, si desiderentur vetustissima *Victorum* nomina ; aut si nonnulla ex conjecturâ suppeditentur. Perierunt proculdubio XXVIII priorum *Victorum* nomina. *Coræbi* memoria ex a) *Sepulchro* supererat, non ex *Gymnasio*. Non fuit ille omnium primus ; sed eorum primus, qui continuâ serie in memoriam revocari potuerunt ; a) Pausan. Eliac. l. p. 301.

b) Ibid.

b) ἐξ ἧς τὸ συνεχὲς ταῖς μνήμας ἔστι τὰς Ὀλυμπιάδων ἔστι, Ex quo continuatio est in actis publicis Olympiadum. Nulla Hellenodicarum, nulla Chronographorum solertia investigare potuit, quisnam ille fuerit qui victoriam ante Corœbum proximus adeptus est. c) Syncell. p. 196. c. Principio, inquit c) *Aristodemus*, *Certamen in stadio tantum fuit*, & nullius *Victoris* nomen inscribatur, ipsis id negligentibus : XXVIII autem Olympiade, *Coræbus Elidensis stadio victor inscriptus est ; ejusque Olympias prima constituta ; à quâ Græcis tempora exactè numerare placuit.* Ab his autem *Coræbi* Olympiis non cœpit mos inscribendi nomina ; sed longo post tempore collecta sunt unde quaque nomina, ut conscriberetur *Victorum* catalogos, quorum *Coryphæus* fit *Coræbus*. Neque tamen res hæc firmissimis est exquisita argumentis ; cùm de nonnullis, qui *Coræbum* sequuntur, non immeritò dubitare liceat.

Septimus in serie numeratur d) *Dai- cles* ; qui tamen non à *Coræbo* numerandus erat ; sed ab *Iphito*, qui coronavit illum. e) *Sextâ Olympiade*, rex *Iphitus Delphos missus est, consultum an Coronæ imponerentur Victoribus ; dato oraculo, olea-* e) Phlegon. Frag.

strum

strum sepsit, & septimâ Olympiade primus coronatur Daicles. Sic Pausan. Eliac. II. p. 386. ult.
etiam octava Olympias, cui cum Piseis præsidebat Pheidon tyrannus Herodot. I. 8.
Argivus (quam Elei inter Ἀνολυμπιάδας numerant) non à Corœbo est octava, sed ab Iphito. Pheidon enim Iphito & Lycurgo fuit c. 127.
 a) contemporaneus. a) p. 446.

Qualiscunque verò sit hæc Ὀλυμπιάδων ἀνάγξα, tanto quidem favore & studio à Græcis recepta est; ut *Coræbus*, tanquam Mercurius bifrons, Fabulosi temporis Verique Index collocetur: quicquid ejus victoriam præcessit μυσικὸν habetur; nihil ἰσορροπὸν, nisi post *Primam* hanc *Olympiadem*. Parum enim interest rei Chronologicae, utrum Corœbi Olympias sit verè prima, an sit postulata; dummodo stabilis figatur Terminus, à quo putentur tempora. Consensus Chronographorum errorem protegit, & Epocham ab omni controversiâ vindicat.

Æra itaque Olympiaca (Græcorum temporum conservatrix, & veritatis vindex) in Canone adhibetur; Cùm sit rebus istis accommodatissima. Statuitur autem Olympiorum Epochæ vulgaris (ex communi veterum Chronologorum consensu) ad annum Periodi Julianæ 3938; qui est Æræ Atticæ 807; quo tempore *Athenis Rex erat Æschylus*.

Non autem hîc ferenda est illorum licentia (qui ut rationes suas huic Epochæ componerent) Ἀγδοχαὶς veteres miserè lacerant, & ad libitum truncant.

In b) Eusebii Canone; Prima Olympias incidit in annum b) Num. 1240. 37 *Alcamenis Regis Spartani*. Subjicitur, *Lacedæmoniorum reges defecerunt*. Oscitanter nimis. c) *Alcamenes Telechi filius, cepit* c) Pausan. I. 4. p. 225.
Amphiam, anno secundo nonæ Olympiadis: Ultramque Regum familiam (tàm Euristhenidarum, quàm Proclidarum) ad Olympiadem CXL durasse docet d) Polybius. Videtur Eusebius laterculis decipi e) τῶν συλλογιστορῶν τῆς χρόνης ἀπὸ τῆ ἐν Λακεδαιμονίᾳ βασιλευσάντων, eorum qui per reges Spartanos tempora deduxerunt à Reditu Heraclidarum usque ad Primam Olympiadem; inde autem per Olympiades ipsas.

f) Eusebius (paulò ante Primam Olympiadem) *Corinthiorum reges defecerunt; post hos in Corintho constituti sunt annui Prytanæ*. Reipublicæ præfuerunt Prytanæ annos XC, usque ad initium *Cypseli*; anno Attico 925, anno secundo Olymp. XXX.

Demptis annis 90, habes annum 835; qui est primus Olympiadis VIII: Eò usque Corinthi regnatum est. Reges numerantur XI; *L. 2. p. 92.* *Aletiada IV, Bacchiada VII.* Verùm Pausanias; * Ἀλήτης αὐ-

τὸς ἦ καὶ οἱ ἀπόγονοι βασιλεύουσιν ἐς μὲν Βάκχιν ἔπειτα Περικλῆος πέντε, *Aletes & posteri regnarunt etates quinque usque ad Bacchim.* Desideratur rex unus.

a) Num. 1239. Ad Primam Olympiadem, a) Eusebius: *Lydorum primus Ardisus.* Amputantur reges XVIII; quorum memoria hâc inscitia periit; reliquos quatuor habemus, Eusebii beneficio.

b) Herod. l. 1. c. 7. b) *Post Atyadas, regnarunt Sardibus Heraclidae, per etates XXII ab Agrone usque ad Gygem, annis 505.* De Lydorum autem regno

c) supr. p. 330. c) dictum.

Eadem omnia delirat Syncellus; quæ non opus est repetere.

d) p. 357. *Alcmaeon, Atheniensium Regum* (sive, d) δαχόντων τῶν Ἀθηνῶν εἰς) postremus, regnavit annos tantum duos, juxta Eusebium, & Syncellum; & *Prima hæc Olympias* incidit in annum secundum *Æschyli, Regis penultimi.* In Græco autem *Atheniensium Regum*

e) Euf. p. 215. catalogo (inter Excerpta Scaligeri, cum e) Eusebio edita) *Alcmaeon* regnat ann. XII; & *Olympias Prima* contigit anno *Æschyli XII.* Est decennii differentia; ex diversis orta sententiis de intervallo à clade Trojanâ ad Primam Olympiadem. Excerpta ad normam f) *Timæi* fabricari videntur; qui in illo intervallo numeravit annos CDXVII. Eusebius autem, calculos sequutus *Eratosthenis*, qui in eodem intervallo statuit annos tantum CDVII, decennium amputat de pede laterculi. Quâ ratione subsidet tota series; & Trojæ ἀλώσις tot annis fit recentior.

Cæterum annos plures, quàm quos Timæus numerat, à quibusdam Veterum huic intervallo attribui liquet; tum ex g) *Dicaarchi* calculis; tum ex Syncello, qui diversas quorundam sententias annotat.

h) p. 249. *Syncell. p. 185. b.* *Ib. p. 195. c.* Ἀθηνῶν καὶ ἐβασίλευσεν Ἀφεικλῆς ἔτη κ. κτ' ἢ Ἀφειμανὸν, ἔτη λα, *XXVI Rex Atheniensium Aripbon, Phereclis F. regnavit annos XX: secundum Africanum verò, annos XXXI.* Paulò post; Ἀθηνῶν καὶ ἐβασίλευσεν Ἀγαμήτωρ Θεσπιδέως ἔτη ιζ. κτ' ἢ ἄλλος, ἔτη μ, *XXVIII Rex Atheniensium Agamestor Thespiei F. regnavit annos XVII: secundum alios autem, annos XL.*

Prima hæc Olympias competit anno 807 Æræ Atticæ, ad mensuram Marmoris comparatæ : Troja capta est anno Attico 374: Interstitium est annorum 433. In Marmore numerantur an. XXVI plures, quàm ab Eratosthene : ut igitur isti numero paria sint Atheniensium Regum tempora ; Alcmaeon rex, in Canone nostro (ex auctoritate Timæi) habet annos XII; Aripbon (juxta Africanum) annos XXXI; Agamestor (ex congruo) annos XXIV, id est, quatuor plures, quàm apud Eusebium: sit licentiæ venia. Confurgit præterea biennium ex prochronismo epochæ Annuorum Archontum; qui Decennialibus succedunt: unde Olympias Prima, non in XII, sed in XIV Æschyli annum incidit.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ἧς Ἀρχίας Εὐαγήτης, δέκα-
 ἑνθ' ὧν ὑπὸ Τερμύου, ἐκ Κο-
 ρίνθου ἤγαγε Στοιχίαν . . . Συ-
 ρακῆς . . . Ἰὼν Ἀθηνῶν Αἰσχύλου
 ἔτης εἰκοστῆς καὶ ἐνός.

EX quo Archias Euageti P.
 decimus à Temeno, è Corin-
 tho deduxit coloniam Syracusas,
 regnante Athenis Æschylo, anno
 ejus vigesimo primo.

Colonia Sicula.

MAGNI interest hanc Archia epocham rectè statui; à quâ pen-
 det tota Sicularum Coloniarum historia; quam diligenter
 tradidit.

Thucydides, lib. VI. sub initium.

Ἐλλωίων πρῶτοι Χαλκιδεῖς ἐξ
 Εὐβοίας πλάσαντες μὲν Θεκλέ-
 ος οἰκίσας, ΝΑΞΟΝ ὠκῆσαν.

ΣΤΡΑΚΟΤΣΑΣ ἧ τ' ἐχομένῃ
 ἔτης Ἀρχίας τ' Ἡρακλεῖδων ἐκ
 Κορίνθου ὠκίσε, Σικελίης ἐξελού-
 σας πρῶτον ἐκ τ' νήσου, ἐν ἧ νυν
 ὄκε ἐπὶ πεικλυζομένη ἡ πόλις ἡ
 ἐντός ὄσιν. ὕστερον ἧ χερσὶν καὶ ἡ
 ἔξω

Æra Atticæ
 Græcorum primi Chalci- 813
 denses, ex Eubæa navigan-
 tes cum Theocle colonia de-
 ductore, cōdidere NAXUM.

Insequenti anno, Archias 814
 (unus ex Heraclidis) è Co-
 rintho profectus condidit
 STRACUSAS; Siculis ex in-
 sulâ (Ortygiâ) prius expul-
 sis; in quâ jam non ampliùs

2992 mari

ἔξω, περιστεχυθεῖσα, πολυάν-
θρωπον ἐχέετο.

temporis, & ea, quæ extra insulam est, addito muro, incolis fre-
quentari cœpta.

Θυκλῆς ἦ καὶ οἱ Χαλκιδεῖς ἐκ
Νάξου ὁρμηθέντες ἐπὶ πέμπῳ μὲν
Συρακῶνας οἰκισθεῖσας, ΛΕΟΝ-
ΤΙΝΟΤΣ τε πολέμῳ τῆς Σικε-
λῆς ἐξελάσαντες, οἰκίζουσι, καὶ
μετ' αὐτῆς ΚΑΤΑΝΗΝ· οἰκιστῶν
ἦ αὐτοὶ Καταναῖοι ἐποίησαντο
Εὐαρχον.

Κατὰ ἦ τὸ αὐτὸν χρόνον καὶ
Λάμις ἐκ Μεγάρων ἀποικίαν ἀ-
γὼν ΤΡΩΤΙΛΟΝ οἰκίσας, καὶ ὕπε-
ρον ΘΑΨΟΝ οἰκίσας, αὐτὸς μὲν
ἀποθνήσκει, οἱ δ' ἄλλοι ἐκ τῆς Θά-
ψου ἀναστάντες, ἱβλῶν τε βασι-
λέως Σικελῆς περιδόντ' ἢ χώ-
ρον, καὶ καθηγησάμενοι, ΜΕ-
ΓΑΡΕΑΣ ὠκίσαντες τῆς ἱβλαίης κλη-
θέντας. Καὶ ἔτη οἰκίσαντες πέντε
καὶ πεσάρκοντα καὶ Διακόσια,
ὑπὸ Γέλων τετυγνῶν Συρακῶ-
σίων ἀνέστησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ χώ-
ρας πρὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔτεσιν ὕ-
περον ἑκατὸν ἢ αὐτῆς οἰκίσαι,
Πάμμιλον πέμψαντες ἐς ΣΕΛΙ-
ΝΟΤΝΤΑ κτίζουσι.

ΓΕΛΛΑΝ δὲ Ἀντίφημος ἐκ
Ῥόδου καὶ Ἐντιμῶς ἐκ Κρήτης ἐποί-
κας ἀγαγόντες, κοινῇ ἐκτίσαν ἐπὶ
πέμπῳ καὶ πεσάρκοντα μὲν τὴν
Συρακῶν οἰκίσαντες καὶ τῇ μὲν
πόλει δὲ τὸν Γέλα ποταμὸν τῆ-

mari circumfluâ urbs inte-
rior sita est. Postea verò

Anno quinto post Syra-
cusas conditas, Theocles &
Chalcidenses Naxo profe-
cti, Siculis bello pulsus, con-
diderunt LEONTINOS, &
dehinc CATANAM; sed
Cataneses Euarchum con-
ditorem faciunt.

Per idem tempus Lamis
(à Megaris coloniam du-
cens) TROTILUM condi-
dit; postmodum THA-
PSUM: eo mortuo, reliqui
è Thapso migrantes, condi-
derunt MEGARA, quæ &
Hybla dicta sunt, ab Hyblo-
ne Siculorum rege, qui ter-
ram dederat. Megaren-
ses anno centesimo, post-
quam eorum urbs condita
fuit, misso Pammilo, condi-
dere SELIUNTEM; &
post annos 245, Megarenses
ipsi à Gelone expulsi sunt.

Anno XLV post conditas
Syracusas, Antiphemus è
Rhodo, & Entimus è Cretâ,
colonos ducentes, communi
operâ condiderunt GE-
LAM, à flumine dictam:

νομα ἐγλύετο, τ' δὲ χωρίον ἔ-
νυν ἡ πόλις ὅτι, καὶ ὁ πρῶτον ἐ-
πὶ χιόθῃ, Λίνδιοι καλεῖται νόμι-
μα δὲ Δωρικά ἐτέθη αὐτοῖς.

Ζάγκλη δ' μὲν δὲ χιὼν ἀπὸ Κύ-
μης δ' ἐν Οὔπικίᾳ Χαλκιδικῆς πό-
λεως ληστῶν ἀφικομένων ὠκίωθῃ,
ὑπερὸν δ' ἀπὸ Χαλκίδος ἢ τ'
ἀλλης Εὐβοίας πληθὺν ἐλθόν
ζυγκατενείμαντο τῷ γλῶ. ὄνο-
μα δὲ τὸ μὲν πρῶτον Ζάγκλη
ἔπειτα τῶν Σικελῶν κληθεῖσα,
ὅτι δρεπανοφόδες τ' χωρίον τ' ἰδέ-
αν ὅτι, τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικε-
λοὶ Ζάγκλον καλεῖσι. ὑπερὸν δὲ
αὐτοῖς μὲν ὑπὸ Σαμίων καὶ
ἀλλων ἱόνων ἐκπίπῃσιν, οἱ Μήδης φέροντες προσέβαλον Σι-
κελίᾳ. τὰς δὲ Σαμίους Ἀναξίλας Ῥηγίων τύραν καὶ πολλῶν
ὑπερὸν ἐκβαλὼν, ΜΕΣΣΗΝΗΝ ἀντωνόμασε.

ΙΜΕΡΑ ἀπὸ Ζάγκλης ὠκί-
ωθῃ, καὶ Χαλκιδεῖς μὲν οἱ πλεί-
στοι ἦλθον ἐς τὴν ἀποικίαν. νόμιμα
δὲ τὰ Χαλκιδικὰ ἐκράτησεν.

ἈΚΡΑΙ δὲ καὶ Κασμεναὶ ὑπὸ
Συρακυσίων ὠκίωθαι. Ἀκραι
μὲν, ἐβδομήκοντα ἔτεσι μὲν Συ-
ρακῆσι, ΚΑΣΜΕΝΑΙ δὲ ἐγὼς
ἑκοσι μὲν Ἀκραι.

ΚΑΜΑΡΙΝΑ τὸ πρῶτον ὑπὸ
Συρακυσίων ὠκίωθῃ, ἔτεσιν ἐγ-
γύτατα πέντε καὶ τριάκοντα καὶ
ἑκατὸν μὲν Συρακυσίων κτίσιν.
χρόνῳ ἱπποκράτης ὑπερὸν Γέλας
τύραν κατώκισε Καμαρίναν.
τὸ τρίτον κατωκίωθῃ ὑπὸ Γέλων.

locus primum munitus, ubi
urbs erat, vocabatur Lin-
dii. Jura sunt Dorica.

Zancle(à Siculis dicta,
quia locus speciem falcis ha-
bet) initio à Piratis Cumæ-
is condita, postmodum à
Chalcidensibus inhabitata
fuit: illos ejecerunt Samii
Ionesque alii, Medos fugi-
entes. Hos ejecit Anaxi-
las Rheginorum tyrannus,
qui urbem appellavit MES-
SENE.

HIMERA Zancles est
colonia à Chalcidensibus
plerisque habitata; & leges
Chalcidenses sunt.

ACRÆ à Syracusanis 884
condita LXX annis post Sy-
racusas conditas. CAS-
MENÆ ab iisdem XX 904
circiter annis post Acras.

CAMARINA à Syra- 949
cusanis condita ferme an-
nis 135 post Syracusas con-
ditas: Postea ab Hippocra-
te Gela tyranno; tertio, à
Gelone.

Ἔτεσι δὲ ἐγλυτῶτα ὀκτώ' καὶ
ἐκατὸν μὲν τὴν σφετέραν οἴκη-
σιν Γελῶσι ἈΚΡΑΓΑΝΤΑ ὠκισαν,
τὴν μὲν πόλιν δ' ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαν-
τος ποταμοῦ ὀνομάσαντες.

Gelenses anno propè CVIII 967
à suæ urbis primordio, con-
diderunt. ACRAGAN-
TEM, à flumine denomi-
natam.

Naxus, Tauromenium.

a) Pausan. Eli-
ac. p. 337.

b) Nu. 128.

c) Strab. l. 6.
p. 267. c.

d) Diod. Sic.
l. 14. p. 403. b.

e) Ib. p. 428. a.

f) Lib. 6.
p. 288. c.

g) Diod. Sic.
l. 16. p. 513. c.

Siciliam a) hægentes incolunt; Sicani, Siculi, Phryges: illi ex Ita-
liâ; Phryges à Scamandro flumine ac Troade profecti. At Phœni-
ces atque Libyes communi classe in eam venientes, coloni sunt Car-
thaginensium. Hi sunt barbari in Siciliâ populi. Græcorum autem
colonia prima fuit Naxus; condita altero ante Syracusas anno: il-
læ autem anno Æschyli XXI, juxta Marmor: Naxus itaque, anno
XX; qui est annus Atticus 813; annus tertius Olympiadis Secun-
dæ; cum Prima Olympias XIV illius anno competat. In Eusebii
Canone, b) Naxus condita est anno primo Olymp. XI. An-
te hac c) Græci (Tyrrhenorum latrocinia, & incolarum barbarorum
feritatem metuentes) ne mercatura gratiâ, eò navigabant.

Tandem d) an. secundo Olympiadis XCIV; Euclide Athenis
archonte; Naxus, proditioe capta, à Dionysio Syracusarum tyranno
excisa est; Naxiorum agrum finitimis Siculis donavit; maximè Zan-
clæis, qui erant Hyblæ. Non ita multò post, e) an. 1. Olymp.
XCVI, Phormione Archonte, Siculi (præcipuè Hyblenses) quibus Dio-
nysius Naxiorum terram concesserat, Imilconis promissis adducti, Tau-
rum collem magno numero, sed sine duce, occuparunt, quòd esset naturâ
munitus; neque tunc modò, sed etiam post bellum, collem muro circun-
datum incoluerunt; urbemque Tauromenium nuncuparunt, à man-
sione in Tauro. Hinc Strabo; f) Ταυρομένιον, τὴν ἐν Ὑβλῇ Ζαν-
κλαίων κτίσμα, Tauromenium urbs à Zancleis qui erant Hyblæ con-
dita. Urbs hæc insigniter aucta est g) an. 3. Olympiadis CIII,
Cephisodoro archonte. Andromachus Tauromenita (Timæi historici
pater) princeps optimus, congregavit in urbem reliquias exulum
Naxi, quam Dionysius exciderat. (Habitabat ipse in colle Tauro,
qui Naxo imminebat, & à longa in eo mansione vocabatur Taurome-
nium.) Acceptis incrementis, urbs citò opes & dignitatem acqui-
vit.

vit: Sub Augusto demum Cesare, translatis è patria Tauromenitis, Romanam coloniam recepit. Hinc Plinius a) Colonia Tauromini-
um; quæ antea Naxus. Tauromenitæ autem non Naxum incolue-
runt; sed τὸ πρὸς τὴν Νάξον λόφον, collem, qui imminebat Naxo. Stra-
bo tamen urbem Catanam collocat inter Naxum & Tauromenium.
b) In eo, inquit, latere quod fretum efficit, sunt urbes; primò Messana,
deinde Tauromenium, & Catana, & Syracusæ: αἱ δὲ μεταξὺ Κα-
τάνης καὶ Συρακυσῶν ἐκλελοίπασιν, Νάξος καὶ Μέγαρα, Naxus
autem & Megara, quæ fuerunt inter Catanam & Syracusas; interie-
runt. Inter Messanam & Catanam, Tauromenium: inter Cata-
nam & Syracusas, Naxus. Nummus c) est TAYPOMENITAN
cum VII chordarum plectro: & aversâ parte, APXATETA
(Doricè) cum laureato Apollinis capite. Religio ista Naxiorum
fuit. d) Theocles enim Naxum condidit, & Apollinis Ἀρχηγέτης
(Ducis) aram. Cum Naxiorum agris, etiam sacra acceperunt
Tauromenitæ.

a) Plin. l. 3. c. 8

b) Strab. l. 6.
p. 267. c.

c) Goltz, Sic.
tab. 6.

d) Thucyd. ib.

Syracusæ condita.

ARCHIAS Corinthius coloniam deduxit Syracusas, an. XXI
Æschyli: Is est annus Atticus 814; Per. Jul. 3945; & quartus
Olympiadis Secundæ. Primò occupata est insula Ortygia; & in
eâ urbs condita: post annos LXX, Acra à Syracusanis condita sunt; &
Casmene, annis circiter XX post Acras. Istæ enim Urbis hujus
partes fuisse videntur. Posteriores Archiæ, eorumque qui cum illo Sy-
racusas condiderant, territorium circumvicinum inter se divide-
bant (unde Γεωμόργι, sive Γαμόργι, dicti sunt) & aristocratiam Sy-
racusanam obtinebant. Circa annum CLXX post Syracusas con-
ditas, e) Γεωμόρων κατεχόντων τὴν δὲ χλὴν, Geomoris rerum po-
tientibus, Archonte autem Athenis Critiâ priore; Sappho (poetria,
Lyrica) ex Mitylene in Siciliam trajecit; Phaonem amasium secu-
ta. Tandem seditione intestinâ extra muros ejecti sunt Geomori.
f) Τῆς Γαμόργης καλεομένης τῶν Συρηκοσίων, ἐκπεσόντας ὑπὸ τῷ
δήμῳ καὶ τῶν σφετέρων δέλων καλεομένων ἢ κυλλυρίων, ὁ Γέλων
καταγαγὼν τέτρες ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συρηκῆσας, ἔχε
ταύτας. ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκοσίων ἐπιόντι Γέλῳ παρὰ δίδοι
τὴν πόλιν ἐξούτον, Gelo, Syracusanos (qui Gamori vocantur) à
plebe

e) Marm. A-
rundel. lin. 51.

f) Herod. l. 7.
c. 155.

a) Strab. l. 6.
p. 270. a.

plebe servisque suis (qui Cyllirii vocantur) ejectos, ex Casmena urbe reducens, ipsis Syracusis potitus est: quippe plebs Syracusana ei venienti & urbem & seipsam tradidit. Post Gelonem, tyranni alii Syracusas habuerunt. a) Urbs autem ob soli ubertatem crevit; & illius cives ob portuum opportunitatem ἡγεμονιστοὶ, Principes facti sunt. Eoq; factum, ut Syracusani, dum ipsi tyrannis parerent, aliorum essent Domini; in libertatem restituti, alios à Barbarorum dominatu liberarent.

b) In Verrem
l. 4. p. 181.

Pulcherrimam hanc urbem pulcherrimè descripsit b) Cicero. Dicit, Urbem Syracusas maximam esse Græcarum urbium, pulcherrimamque omnium. Nam & situ est cūmmunito, tūm ex omni aditu, vel terrā vel mari, præclaro ad aspectum; & portus habet propè in edificatione ad spectuque urbis inclusos; qui cūm diversos inter se aditus habeant, in exitu conjunguntur & confluunt. Eorum conjunctione pars oppidi, quæ appellatur INSULLA, mari disjuncta angusto, ponte rursus adjungitur & continetur. Ea tanta est urbs, ut ex quatuor urbibus maximis constare dicatur.

1.

Quarum una est ea, quam dixi, Insula; quæ duobus portubus cincta, in utriusque portus ostium aditumque projecta est; in quâ domus est (quæ Regis Hieronis fuit) quâ Prætores uti solent. In eâ sunt ædes sacræ complures; sed duæ quæ longè cæteris antecellunt, Dianæ, una; altera, Minervæ. In hac Insula extrema est fons aquæ dulcis, cui nomen Arethusa est, incredibili magnitudine, plenissimus piscium; qui fluctu totus operiretur, nisi munitione ac mole lapidum à mari disjunctus esset.

2.

Altera autem est urbs Syracusis, cui nomen ACRADINA est; in quâ forum maximum, pulcherrimæ porticus, ornatissimum Prytaneum, amplissima est Curia, templumque egregium Jovis Olympii: cæteræ urbis partes, quæ unâ lata via perpetua, multisq; transversis divisa, privatis ædificiis continentur.

3.

Tertia est urbs quæ, quòd in eâ parte Fortunæ fanum antiquum fuit, TYCHE nominata est; in qua Gymnasium amplissimum est, & complures ædes sacræ; coliturque ea pars & habitatur frequentissimè.

4.

Quarta autem est urbs, quæ quia postrema ædificata est, NEAPOLIS nominatur; quam ad summam Theatrum est maximum; præterea duo templa sunt egregia; Cereris unum; alterum, Liberi;

beri ; signumque Apollinis , qui Temenites vocatur , pulcherrimum & maximum.

a) Strabo Quintam adjicit : Πεντάπολις ἢ τὸ παλαιόν, ἐ- a) Lib. 6. κατὸν ἔοχδοήκοντα σταδίων ἔχουσα τὸ τεῖχος, *Quinque urbibus olim p. 270. c. constabat, muro 180 stadia longo cincta.* EPIPOLAS scilicet, locum arduum urbiq; imminens, b) Dionysius rex muro ad b) Diod. Sic. longitudinem 30 stadiorum circumseptum urbi addidit, an. 3. O- l. 14.lymp. 94: non ut incoherentur *Epipolæ* ; sed ne hostibus (ut Atheniensibus non ita pridem) opportunum obsidionis locum præberent. Cicero urbis partem , ædificiis minùs frequentem , omisit.

Epipolarum stadia 30 sunt pars sexta totius Urbis ambitus, qui fuit stadiorum 180 ; sive millium 22 cum dimidio : ut non immeritò c) Plutarchus dixerit, Συραχάσας πόλιν Ἀθηνῶν ὀκ c) In Nicia. ἐλάττωσα, *Syracusas urbem Athenis non angustiores* ; & Cicero, *Græcarum urbium maximam.*

Opulentia Syracusanæ argumento est Numismatum, quæ reperiuntur, copia: elegantissima sunt quæ *Arethusæ* nymphæ caput, & pisces sacros exhibent. Est penes me æneum ΣΤΡΑΚΟΣΙΩΝ, cum Aquilâ fulminiferâ ; & parte alterâ , ΔΙΟΣ ΕΛΛΑΝΙΩΤ, *Jovis Græci* (qui non alius est forsan, quàm *Olympius*, *cujus in Acridina templum egregium*) caput autem laureatum est Dei imberbis, instar Apollinis.

ANNO Attico 819, *Naxii* (anno post adventum sexto) ΛΕ-
AONTINOS condiderunt. *Leontini* autem vocantur & urbs, & incolæ, & agri. Urbs mediterranea in montibus sita amœnissimæ & fertilissimæ regionis. d) *Dionysius* (qui *Naxum* evertit.) d) Diod. ibid. *Leontinos*, relictâ patriâ, *Syracusas* migrare coegit. Deinceps urbs hæc arx fuit plerisque ducibus, quum *Syracusas* bello peterent ; & e) *Leontini* τῶν μὲν ἀτυχημάτων ἐκοινώνησαν ἀεὶ τοῖς Συραχασίοις, e) Strab. l. 6. τῶν δὲ ἁτυχημάτων οὐκ αἰεὶ, *Syracusanis semper participes fuerunt* p. 273. d. *rerum adversarum ; non item, Secundarum.* Staterem habeo ΛΕ-
ONTINΩΝ, in quo *Leonis* rictus Urbis nomini alludit ; & quatuor *grana* soli ubertatem & annonæ copiam jactant.

Isdem temporibus, *Naxii* etiam *CATANAM* urbem, ad f) Diod. l. 11. radices *Ætnæ* montis, condiderunt. Verum f) an. 1. Olymp. p. 267. c.

LXXVI, *Phædone Athenis archonte, Hiero Gelonis filius, expugnata urbe, ejectis Catanensibus, novos urbi incolas imposuit; eamque mutato nomine Ætnam vocari iussit. Eo autem defuncto, prisca Catanae cives patrias sedes armis receperunt an. 4. Olymp. LXXIX, Eupippo archonte. Postea Dionysius, an. 2. Olymp. XCIV, Catanensibus venditis, urbem Campanis inhabitandam dedit. Tandem Catana facta est Romanorum colonia.*

Ibid. p. 218. c.

Ibid. l. 14.

p. 403. b.

Est (inter numismata mea) hujus coloniae denarius in honorem *Sexti Pompei, Cn. F. percussus; & omnes illius titulos ferens, MAG. PIUS IMP. ITER. PRÆF. ORÆ MARIT. ET CLAS. EX S. C. Sextus Pompeius Magnus, Pius, Imperator iterum, Præfectus oræ maritimæ & Classi; ex Senatus consulto. In unâ parte est Sexti caput affabrè factum, cum urceolo & lituo, Pontificatus & Auguratus insignibus; in alterâ, inter PIORUM statuas, est Neptunus nudus, dextro pede rostro navis insistent, dextrâ manu aplustre tenens.*

a) Appian, *Ci-Sextus, maritimarum rerum felicitate inflatus, a) se Neptuni filium esse credidit, & pro purpureo cyaneum paludamentum sumpsit. PIO-*

b) Strab. l. 6. p. 269. a.

d) *RUM, autem statuae hunc nummum Catanensem esse indicant. (b) Ταῦτα τῶν Εὐσεβείας ἐκεί τε θρύλλῃ) τ' Ἀμφινόμου καὶ τ' Ἀναπίου, οἱ τῶν γονέας Πιτὶ τ' ὤμων δὲ ἀνδρῶν διέσωσαν, Illic gesta sunt quæ feruntur de P I I S (fratribus) Amphinomo & Anapio, qui parentes suos humeris sublato servarunt, quando Ætna ignes evomit. Pau-*

c) Lib. 10. p. 663.

f) *fanias; c) Οὗτοι μὲν δὴ τιμὰς καὶ ἐς ἐμὲ ἐπὶ ὧν κατὰ νέων ἔχουσιν, Apud Catanenses iis (qui P I I appellantur) honores habentur usque ad nostra tempora; id est, Antonini Philosophi. Sed & Syracusani*

d) Solin. c. XI,

hanc Pietatis gloriam sibi vendicabant. d) Inter Catanam & Syracusas certamen est de illustrium fratrum memoriâ; quorum nomina sibi diverse partes adoptant. Si Catanenses audiamus, Anapius fuit & Amphinomus: si, quod malunt Syracusæ, Emantium putabimus & Critonem. Catanensis tamen regio causam dedit facto; in quam se cum incendia Ætnæ protulissent, juvenes duo sublato parentes evexerunt inter flammæ illesi ignibus. Horum memoriam ita posteritas munerata est, ut sepulcri locus nominetur CAMPUS PIORUM. Eorum Statuas Claudianus eleganti epigrammate decoravit.

e) Iupr. p. 354.

Megarenses Attici e) jam pridem Dorienses facti sunt: Hinc jam in Siciliam deducta est colonia, quæ aliquandiu incertæ sedis fuit:

fuit: primò *Trotilum*, ad *Pantagiam* fluvium; dein *Thapsum*, in peninsulâ, non procul à Syracusis; tandem permissu *Hyblonis* Regis Siculi, *Hyblam* condidit in litore; quam à patriâ nominavit *MEGARA*; & sinus inde *Megarensis* dictus est. De his locis prolepticè Virgilii *Æneas* ait,

— a) *Vivo prætervehor ostia saxo*
Pantagiæ, Megarosque sinus, Tapsumque jacentem.

a) *Æneid.* 3, v. 688.

b) *Hyblæ tres erant Siciliae urbes: Major, cujus oppidani* *Ἰελαῖοι* *Μεγαρεῖς*; (de quibus, hîc *Thucydides*) *Parva cujus oppidani* *Γελεῶται*. Minor, quæ *Ἡρά* dicitur. De secundâ c) alibi *Thucydes*; *Niceas venit* *Ἰπὶ Ἰβλάν* *Γελεῶτιν*, nec expugnavit eam. In *Parvæ* numismatis Siculis leguntur *ΝΑΞΟ. ΜΕΓΑΡΑ. ΤΒΛΛΣ. ΜΕΓΑΛΛΑΣ.*

b) *Steph. in Y.*

c) *Lib. 6. p. 455. c.*

Vetustiores istæ Græcorum coloniæ in Orientali Siciliae latere posita sunt: Quæ ad Austrum, inferioris sunt ævi.

Roma Condita.

ROMA, urbs optimis avibus condita, armis non literis diu occupata fuit. d) *Παλαιὸς μὲν ἔν ᾧ τε συστράφθης ἔτε λογόγραφος* *Ἦν Ῥωμαίων* *ἔδὲ εἰς* *Apud Romanos*, antiquus neque fabularum, neque historiae auctor ne unus quidem extat. *Q. Ennius* (qui natus anno Urbis Condita 515 vixit annos 70) imperitè cecinit;

d) *Dion. Hal.* l. 1. p. 59.

e) *Septingenti sunt paulò plus, aut minus, anni,*
Augusto augurio postquam incluta condita Roma est.

e) *Varro R. R.* l. 3. c. 1.

f) *M. Porcius Cato* (Consul anno U. C. 559) diligentissimus historiae veteris collector dicit, urbem bello Trojano posteriorem fuisse annis 432. (Quam incerta sit æra ista, g) satis dictum est) *Tempus autem illud* (dimensum juxta *Eratosthenis Canonem* (incidit in annum primum Olympiadis septimæ).

f) *D. Hal. ib.*

g) *supr. p. 329.*

Prima Urbis Palilia ex ipsis Romanorum historiis colligenda sunt.

h) *Urbem Romam à principio reges habuere.*

h) *Tacit. Annal. initio.*

Horum regum tempora quomodo explorata fuerint, non constat. *Dionysius Halicarnassensis* ita tradidit: * *Inter initum Urbis regnum*

* *Dionys. lib.*

à Romulo primo Rege ad Regifugium intercesserunt anni 244. Quod patet ex Regum successionibus, & annorum numero, quo quisque regnum tenuit.

Romulus urbis conditor regnavit annos	37
Post ejus obitum, Interregnum fuit anni	1
Numa Pompilius, electus à populo, regnavit annos	43
Tullus Hostilius	32
Ancus Martius	24
L. Tarquinius Priscus	38
Servius Tullius	44
L. Tarquinius Superbus	25
Sunt omnes anni	244

a) L. i.

b) Cap. 17.

Cum Dionysio consentit a) Livius. Regnatum Romæ ab urbe conditâ ad liberatam, annos 244. Et b) Censorinus Primos, ait, Ludos Seculares, exactis Regibus, post Romam conditam annis 245, à Val. Publicolâ institutos esse. (Is Consul anno post Regifugium proximo.) Mox, ab Urbis primordio ad Reges exactos, an. 244 (ludos) factos esse, nemo est auctor.

c) Vide Onuphr. in Fast.

Alii Recentiores (quos nominare c) parum refert) vel o-mittentes annum illum Interregni, vel de regno Tarquini Prisci annum unum detrahentes, intervallum hoc annis 243 definiunt. Neque id illis vitio vertendum; qui Fastis Capitolinis adstipulari videntur. Hinc prima Epochæ differentia. Sed pergamus.

d) Dionys. lib.

A regifugio ad Urbis incendium per Gallos sunt anni 120. d) Hoc constat ex tabulis Censoriis (quæ in familiis Censoriis summâ curâ conservantur) in quibus invenio (ait Dionysius) ὁ δὲ τῶν περὶ τὴν πόλιν ἔτι τῆς ἀλώσεως, altero (vel potius tertio) ante captam urbem anno, Censum Pop. Rom. habitum, cui (quemadmodum & ceteris) tempus hoc adscriptum erat. L. Valerio Potito, T. Manlio Capitolino Coss. post expulsos Reges, anno centesimo undevicesimo; ut Gallorum irruptio (quæ anno secundo post Censum accidit) expleat annorum 120 numerum; quod temporis intervallum facit triginta Olympiadas solidas; post quas, urbs vastata est ineunte anno proximo. Dionysii interpretes Livius, apud quem, Furius Camillus Dictator, eo quo urbs à Gallis liberata est anno; e) Trecentessimus, ait, sexagesimus quintus annus Urbis (Quirites) agitur. Annus ab U. C. 245 fuit primus Consul; adjice 120, fit annus 365.

e) Liv. l. 5. fine.

a) Hæc

a) Hæc Gallorum expeditio, quâ Roma capta est, fuit (ut omnes ferè auctores consentiunt) Archonte Athenis Pyrgione, anno primo Olymp. XCVIII. Quod si retrorsum tempora supputes ad L. Junium Brutum & L. Tarquinium Collatinum (primos Consules Post Reges exactos), complectentur annos 120, sive XXX Olympiadas; & necessario sequitur, primos Consules magistratum iniisse, Archonte Athenis Isagorâ, anno primo Olymp. LXVIII. Supputatis autem Regum annis 244 (sive Olympiadibus LXI) necesse est, ut primus Urbis Rex Romulus regnum auspiciatus sit, anno primo VII Olymp. Charope Athenis primum Decennalis Magistratus annum agente.

Ad hunc modum Dionysius (veterum in hæc re accuratissimus) epocham Urbis Condita constituit ad annum primum Olymp. VII, is est annus Olympiadicus (à Corœbi victoriâ numeratus) XXV. Veruntamen ex illius argumentis colligitur annus XXIV, sive quartus Olympiadis VI. Annus primus Olympiadis XCVIII quo Roma capta) est annus à Corœbo 389; ab Urbis conditu, 365. Deme 365 de 389; manent 24.

L. Tarutius Firmanus, inquit b) Cicero (familiaris noster, b) D. Divinat. I. 2. p. 293. inprimis Chaldaicis rationibus eruditus) Urbis etiam nostræ natalem diem reperebat ab iis Palilibus, quibus eam à Romulo conditam accepimus, Romamque, cum esset in iugo (ἐν ζυγῷ, vel ἐν συζυγίᾳ) Luna, natam esse dicebat; nec ejus fata canere dubitabat. O vim maximam erroris!

Mathematicus ille, rogatu Varronis, etiam Romuli genesin ex Plutarch. in ejus apotelesmatis indagavit. Τῆς γὰρ αὐτῆς Θεωρίας ὅτι, χερόνουντε λαβόντας ἀνθρώπων ἡμέρας, βίον περιπατεῖν, καὶ εἰς δόξαν ἡγεῖσθαι χερόνον, Istius disciplinæ est, tum die cujuspian natali accepto, vitam prænunciare; tum, vitâ propositâ, exquirere Natalem. Tarutius itaque, comparatis Romuli casibus, factisque ac vitæ spatio, & mortis genere audacter & constanter pronunciavit, Romuli conceptum in matris utero contigisse anno primo Olympiadis Secundæ, 23 die Choiac (mensis Ægyptii) horâ tertiâ, quâ Sol penitus deficit. In lucem autem editum fuisse 21 die Thoth, sub ortum Solis. Quin etiam Ibid. Romam à Romulo conditam fuisse 9 die mensis Pharmuthi, inter secundam & tertiam horam, Paulò antea: Diem illum, quo Romulus urbem condere cœpit, veram tricesimam fuisse tradunt, eodemque die Solis ac Lunæ σῶμα δὸν ἐκλειπτικῷ, coitum eclipticum incidisse (quem

† L. 2, p. 119,

Antimachus poeta Teius agnovit) anno tertio Olympiadis Sextæ. † Dionysius Halicarnassensis, tam in conceptu quàm in obitu Romuli Solem penitus defecisse refert, & tenebras quasi nocturnas terræ incubuisse. Cæterum neque Cicero, neque Plutarchus genethliacæ huic Urbis epochæ fidem adhibet; neque has Solis eclipses adhuc ex Tabulis suis deprehenderunt Astrologi: nihilominus Palilia prima quæ vulgò *Varroniana* dicuntur, & ab anno tertio Sextæ Olympiadis deducuntur, *Tarrutium* hunc auctorem habent.

Quæ sequuntur, post captam à Gallis urbem, tempora incerta sunt; Annales invicem discrepant; Magistratus plurium annorum ambigui; Consulum paria, aliis annis expungenda; aliis ommissa videntur; Neque ante annum U. C. 560. consentanea est apud auctores annorum computatio. Ista scrupulosius scrutari, non est hujus instituti. *Sigonium* adeas, *Onuphrium*, & *Pighium*; qui in Annalibus Romanis digerendis summâ cum laude operam posuerunt.

* Gruter, p. 289

Tandem sub Vespasiano Aug. id est, clarissimis Romanorum temporibus, FASTI CONSULARES, Marmore incisi, in Capitolio positi sunt; quorum fragmenta non contemnenda * supersunt. Malè feriat quidem videntur Viri docti, qui conjecturis suis innixi, contra Monumenti publici auctoritatem, de unius anni differentiâ litigant.

CHRO-

CHRONICI CA- NONIS

LIBER QVARTUS

continet annos CC.

Æra Nabonassari.

INTER turbida & incerta Orientis tempora oppor-
tunè exoritur *Æra Babyloniorum*; quâ in Astrono-
micis Veterum rationibus, usus est Ptolemæus
Mathematicorum princeps; cujus a) annos Na- a) Cenforin-
bonnazarû (Ναβοναζάρη) nominant, quòd à primo c) 21.
Imperii ejus anno consurgant.

Nabonasser in Babylone regnare cœpit anno Per. Jul. 3967;
qui est antepenultimus Seculi XVI. Hujus Æræ pars prima con-
tinet b) *Regum Assyriorum & Medorum* seriem, usque ad initium b) Titulus Ca-
Cyri; quorum numerantur anni CCIX: altera *Persarum*, usque ad nonis.
mortem *Alexandri*; quorum sunt anni CCXV. Adeò c) δ'πο' μδρ' c) Ptol. l. 3. c. 7
τ' Ναβοναζάρη βασιλείας μεχρη' τ' Αλεξάνδρου τελευτ' ἐτη συωά- p. 79. lin. 3.
γείαι κατ' Αἰγυπτίους καὶ, Ab initio Nabonassari ad mortem Alexan-
dri colliguntur anni *Ægyptiaci* 424. Hucusque anni Nabonassari
propriè nominantur; quemadmodum & d) qui ab excessu Alexandri d) Cenfor. ib.
Magni

Magni numerantur, Philippi vocantur, scilicet Aridaei. Deducuntur autem illi, non per *Seleucidas* Babylonis Dominos, sed per *Ptolemeos*; quia Canon à Græcis Ægyptiensibus continuatus fuit: dein per *Augustos*, ex quo Romani Ægyptum obtinuerunt.

Cœlestium motuum observationes (quotquot in literas sunt relatæ) omnium vetustissimæ sunt illæ, quas Aristotelis discipulus

a) Simplicius in l. 2. de Cœlo, com. 46. p. 123. lin. 18.
b) Ptol. l. 4 c. ult. p. 104.

a) *Callisthenes Babylone transmisit in Græciam, mandante Aristotele;* quas Hipparchus (insignis sub Philadelpho Astronomus) ad *Ἰησοφορίαν* Ægyptiacam accommodavit, b) *ἀπὸ τῶν* (ut ait ipse) *ἐν Βαβυλῶνι Ἀνακομιδῶν, ὡς ἐκεῖ τετηρημέναι, à Babylone delatas, ibiq; observatas.*

Harum exempla non pauca, annis *Nabonassari* notata, Ptolemæus nobis conservavit: quarum Prima incidit in annum Nabonassari 27. Neque hodiè innotescit alia vetustior. Nam defectum Solarem, aut in Romuli concepti, aut Romæ conditæ tempus ex apotelesmate L. Tarrutii Firmani conjectum, omninò nullum esse duximus.

De vetustate hujus artis, apud Chaldaeos, diversa scripserunt

c) Plin. l. 7. c. 56.

Veteres. c) *Epigenes apud Babylonios DCCXX annorum observationes siderum coëtilibus laterculis inscriptas docet, gravis auctor in primis: qui minimùm, Berofus & Critodemus CCCCLXXX annorum.* Critodemus Berofum secutus est: Berofus suam ætatem respicit. Nam annus Nabonassari 480, quo Berofus floruit, est annus 56 post mortem Alexandri.

d) Tatian. p. 171.

d) *Berofus Babylonius Beli sacerdos (καὶ Ἀλέξανδρον γεγονώς, Ἀντίοχῳ τῷ μετ' αὐτὸν τρίτῳ) Alexandri tempore natus, Antiocho post illum tertio, Chaldaeorum historiam tribus libris perscripsit.* Antiochus Σωτῆρ ab Alexandro tertius est: sed Eusebius, ex Tatiano, e) legit Ἀντίοχῳ τῷ μετ' Ἀλέξανδρον τρίτῳ; ut intelligatur Antiochus Θεός, qui regnare cœpit annis 61 post obitum Alexandri. *Epigenis* ætas incertior est; Sin temporibus Augusti scripserit, benè convenit illi cum Berofso. Nam annus Nabonassari 720, est annus Augustorum secundus.

e) Pr. Evang. l. 10. c. 11. p. 493. 2.

e) legiti *Ἀντίοχῳ τῷ μετ' Ἀλέξανδρον τρίτῳ*; ut intelligatur Antiochus Θεός, qui regnare cœpit annis 61 post obitum Alexandri. *Epigenis* ætas incertior est; Sin temporibus Augusti scripserit, benè convenit illi cum Berofso. Nam annus Nabonassari 720, est annus Augustorum secundus.

f) Simplic. loc. cit.

Porphyrus, his longè recentior, miram adstruit vetustatem *Observationum à Callisthene transmissarum*; f) *ὡς ἵνα διαγέται ὁ Πορφύριος χιλίων ἐτῶν καὶ ἐνακοσίων τριῶν μεχρὶ τῶν χρόνων Ἀλε-*

Ἀλεξάνδρου τῷ Μακεδόνι σωζομένης, *Quas Porphyrius arguit fuisse annorum 1903 ad Alexandri Macedonis tempora servatas.* Annus 1903 ante captam ab Alexandro Babylonem, est Per. Jul. 2480, & 1487 ante initium Nabonassari. Ex dictis, non videtur verisimile, tot annorum *observationes laterculis coëtilibus inscriptas* fuisse à Chaldæis. Verisimile est, Porphyrium existimasse, Chaldæos ad demonstrandas cœlestium motuum notationes, aliam Sothiacam periodum, sive annorum 1460 a) Cyclum Cynicum postulasse. Illius calculi tempus coloniæ, à b) Belo ad Euphratem deductæ, longo intervallo anteverunt. Neque Chaldæi, dum se Astronomiæ operam dedisse jactitant c) *per annos 473000 ante Alexandri transitum in Asiam*, aliud intellexisse videntur, quàm immensas d) *Deorum Dynastias.*

a) *supr. p. 9.*

309.

b) *p. 107.*

c) *Diod. Sic.*

l. 3. p. 83. d.

d) *supr. p. 11.*

Syncellus rectè : e) Ἀπὸ Ναβονασάρου τῆς χρόνης τῆς τῶν ἀ- e) Syncell. *τέρων κινήσεως Χαλδαῖοι ἤκλειψαν καὶ ἀπὸ Χαλδαίων οἱ περὶ Ἑλ-* p. 207. c. *λησι μαθηματικοὶ λαβόντες.* A Nabonassaro Chaldæi *sideralium*, *motuum tempora diligenter annotarunt : etiam Mathematici Græci, ista à Chaldeis accipientes.* En verò artis Sideralis vicissitudinem ! Olim ab Ægyptiis illam didicerunt Chaldæi : tandem à Chaldæis illam receperunt Ægyptienses Græci.

Hinc anni hujus Æræ sunt Ægyptii : f) *Horum initia semper à primo die mensis ejus sumuntur, cui apud Ægyptios nomen est Thoth;* g) *Quo tempore solet Canicula in Ægypto facere exortum.* Initium itaque Nabonassari sumitur à neomeniâ Thoth Ægyptii ; non quòd Rex ille eo die regnare cœperit ; sed quòd is dies esset caput anni Ægyptiaci. Neque aliter post mortem Alexandri, primus *Philippi* annus à Thoth deducitur ; quum tamen alio mense Alexander obiisset.

f) *Censorin.*

c. 21.

g) *Ibid.*

Sunt autem anni Ægyptii æqvabiles, continentque dies tantum 365, absque diei quadrante : Menses etiam sunt æqvabiles, habentque singuli dies tantum triginta, additis ad finem anni *ἐπιμαζούρας* quinque. Ob quam æquabilitatem, hæc anni forma, utpote erroribus minùs obnoxia, semper fuit Astronomis acceptissima : Quod non solum Ptolemaicæ, sed & Alphonsinæ, Prutenicæque tabulæ demonstrant.

Canon itaque Nabonassaræus, ab Astronomis primùm usurpatus, & Cœlestibus characteribus sancitus, maximam tandem

auctoritatem apud Historicos non immerito obtinuit. Cujus quidem tanta est cum Sacris Literis congruentia, ut sine illo vix esset ullus ab historiâ Sacrâ ad Exoticam transitus; neq; satis notus esset *Primus ille Cyri annus*, quo soluta est septuagenaria Judæorum captivitas. Sanè Canon iste multis compaginibus cum Sacro Textu aptissimè connectitur. De quibus suo loco.

Chronographi Christiani (futilibus conjecturis nimium indulgentes) miris modis Canonem hunc castigârunt, vel potius conturbarunt. Syncellus itaque *Chaldaeorum Regum duo Canonica* profert: a) Unum καὶ Ἀστρονομικὸν καὶ ὄνα; alterum καὶ Ἐκκλησιαστικὸν στοιχείωσιν. Idem alibi nos docet, quinam sint *Viri Ecclesiastici*, à quibus denominatur Canon. b) *Quoniam*, inquit, *disquisitiones Chronica, à Manethone tradita, differenter edita sunt ab Ecclesiasticis historicis; necessarium duxi duas illustrissimorum virorum editiones seligere; Africaninquam, & (qui post eum scripsit) Eusebii, cognomento Pamphili.* Africanus igitur, hujus *Ecclesiasticae* chronologiæ auctor, tam *Chaldaicorum*, quàm *Aegyptiacorum* temporum interpolator fuit.

c) Syncell.
p. 207. c.

c) Colligitur tam in *Mathematicâ*, quàm in *Ecclesiasticâ* editione summa totalis annorum 424: in partibus autem non sunt iidem ubique anni. Etiam in primâ parte utriusque editionis colligitur numerus annorum 209; in alterâ 215: Ultraque tamen *ἐνδοσις* diversis modis pessimè depravata est. Errata seligere non est operæ pretium.

d) Isag. Chro.
c. II.
e) Cum Spha-
râ Procli.

Multò emendatior legitur *Chronicus* hic *Babyloniorum Regum Canon* in codice MS. Cl. *Ptolemai de Hypothesibus Πλανητῶν*, & in *πινάξι στοιχείωσις* MS. *Theonis*; qui in Magnam *Ptolemai Syntaxin* commentaria composuit; unde eum ediderunt V. Cl. d) *Sethus Calvisius*, & e) *Joannes Bambrigijs*, *Matheseos* professor *Oxonienfis*. Ad hanc normam exigenda est *Orientis chronologia*.

Babylon condita.

NULLA adhuc *Babylonis* urbis, nedum Regni, occurrit mentio, vel in Sacris literis, vel in Exteris. Ex commentis tamen *Otesiae* mira fertur tam hujus Urbis, quàm Regni *Affyrriorum* vetustas.

Itas. Assyriaca quidem Babylonicis vetustiora sunt, & primo loco tractari merentur. Babylon enim ab Assyriis condita est. Cum verò certa sit Babylonicorum chronologia; Assyriorum incerta: de illis prius agendum est; ut ex veris redarguantur falsa.

De *Babylonis* conditu, duæ sunt veterum sententiæ: Alii urbem à *Semiramide* conditam referunt; alii à *Belo*. Prætereo *Nabuchodonosorum*, qui se conditorem jactat. a) *Nonne, ait, hæc est Babylon illa magna, quam Ego edificavi?* Miranda opera, quibus Rex ille Babylonem excoluit, posthac narrabuntur, ex *Beroso* & *Megasthene*. a) Daniel. 4. d. 30.

Diodorus autem, ex *Ctesia*, opera ista *Semiramidi* falsò attribuit; Quam etiam Urbis conditricem statuit. b) *Berosus* autem (libro tertio *Chaldaicorum*) μέμφετο τοῖς Ἑλλήνων τοῖς συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμιδος τῆς Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια κατὰ σπουδαίῳ περὶ αὐτῆς ἐκείνης ἔργα ψευδῶς γεγραφοῖσι, culpatur scriptores Græcos, quòd vanè existimaverint Babylonem à *Semiramide* *Assyria* fuisse conditam; & ab illa miris operibus exornatam fuisse falsò scripserint. Commenta *Ctesia* plurimis etiam gravissimis scriptoribus imposita sunt. Præter *Diodorum*, è Græcis *Theocritus*, *Strabo*, *Dionysius Periegetes*; è Latinis, *Ovidius*, *Trogus*, *Mela*, *Solinus*, alique urbis originem ad *Semiramidem* referunt. Illi autem quotquot sint, omnes unam *Ctesiam* auctorem habent: κτησάσθαι τὴν αἰχμασίαν, Cum *Ctesias* parùm fide dignus (Ita de illo censuit, *Magnus* c) *Aristoteles*) haud temerè sequendus sit. b) Joseph. l.c. Ap. 1. p. 1045. a. c) Histor. Animal. l. 8. c. 28. p. 201. a. d) Lib. 5. p. 136. e) Præp. l. 9. c. 41. p. 457. b.

Q. *Curtius* de *Babylonis* conditore dubium injicit. d) *Semiramis*, ait, eam condiderat; vel (ut plerique credidere) *Belus*, cujus regia ostenditur. Ex *Megasthene*, *Abydenus* (apud e) *EusebiumBelus* singulis suam portionem assignavit, & *Babylonem* muro cinxit; ac deinceps oculis hominum ereptus est. Rursus *Nabuchodonosorus* urbem mœnibus, & portis æneis ornavit; quæ usque ad *Macedonum* imperium steterunt. Apud *Julium Firmicum*, vetustus poeta *Dorotheus Sidonius* Tyrum Babylone multo vetustiore fuisse innuit: d) Lib. 5. p. 136. e) Præp. l. 9. c. 41. p. 457. b.

Ἀρχαίη Βαβυλῶν Τυρίῃ Βήλοις πόλισμα.
Urbs Babylon vetus, à Tyrio quæ condita Belo est.

a) *supr. p. 110. & 32.* De *Belo*, colonos ex Ægypto in Babyloniam ducente, a) verba fecimus. Ista autem non de Urbe aliquâ moenibus circumdatâ, sed de Sapientum & Philosophorum migratione in Babyloniam, intelligenda sunt, qui *Chaldaei* propriè nuncupantur. Strabo b) docet, alios eorum Ὀρχηνῆς alios Βορσιπώνῆς vocari, à locis scilicet: Ὀρχόης meminit Ptolemæus; Βορσίπων, Berosus. Adeo ut *Beli* colonia non Babylonem, sed in Babyloniam deduci videatur.

c) *In Solin. p. 1227.*
 d) *In Bæβ.*

Herennius (Philo, Bybliensis c) Salmasio) apud d) Stephanum, Belum (Sapientum illorum sive Sacerdotum δερχηγέτην) *Sapientissimum* nominat; ejus autem filium Babylonis conditorem fuisse asserit. Βαβυλῶν, inquit, κλίσμα Βαβυλῶν ἀνδρὲς σοφῶν, παιδὸς Βήλῃ (non Μήδῃ, ut in editis) Σοφωτάτῃ· ἔχ' ὡς Ἡρόδοτος, ὑπὸ Σεμιράμιδος. Ταύτης γὰρ τὴν δερχαιοτέρα ἦτεσι χιλίοις δύο, *Babylon opus Babylonis viri Sapientis, filii Beli Sapientissimi, non (ut Herodotus) à Semiramide condita. Urbs enim illâ antiquior erat 2600 annorum millibus.* Ut Chaldæorum hanc vanissimam vetustatis affectionem omittamus; Herodotus quidem e) *Semiramidem* habet *inter Babylonis Reges*, qui *moenia & templa ornârunt*; dicitque illam extruxisse χώματα ἀξιοθένητα *aggeres visu dignissimos per plautiem, quam Euphrates antea inundare solitus est*: Illam autem Babylonem condidisse, non dicit.

e) *Herod. l. 1. p. 184.*

f) *Genes. 10. 10*

Nimrod fuit Chusi filius, Chami nepos, Noë pronepos. f) *Initium regni ejus fuere Babel, & Erech, & Accbad, & Chalne, in terrâ Sinhar.* Id est, Initio Babyloniam occupavit, in quâ oppida ista postea condita fuerunt: cum verò partes istæ vastissimorum amnium Euphratis & Tigris inundationibus essent obnoxia, g) *è terra illa exiit in Assyriam; & edificavit Niniven, & Rebeboth urbem, & Calach, & Rezen.* Cum egressus sit ex Babyloniâ, Babylonis urbis conditor haberi nequit.

g) *v. 11.*

Genes. 11.

Neque magis Urbis hujus conditores habendi sunt *Filii hominum*, id est, infideles illi, qui post Diluvium ab Oriente profecti, *confederunt in valle Sinhar, & conati sunt edificare urbem & Tur-*

rim usque ad cælum (in immensam altitudinem) *ut sibi facerent nomen* (apud posteros) *& ne dispergerentur :*) sed in unâ statione cohabitarent. Irritum enim fuit tantæ molis *μνησθέντα* ; & architecti *in omnes terras dispersi sunt.*

Inter fluvios Euphratem & Tigrim , Assyriorum temporibus, duæ tantùm urbes fuerunt mœnibus cinctæ : a) *Mesopotamia*, a) Plin. 6.26. *tota Assyriorum fuit, vicatim dispersa , præter Babylona & Ninum.* In urbes demum eam congregavêre Macedones , propter ubertatem soli. *Ninus* urbs pridem condita est : *Babylon* autem his, de quibus agimus , temporibus. Hujus sententiæ auctorem mihi videor habere *Esaïam Prophetam* ; qui non tantùm exitium, sed & initium Regni Babylonici prædicat.

b) *Ecce terra Chaldaeorum ! Iste populus* b) Esai. 23.13. *aliquando non erat : Assyrius fundavit eam Desericolis ; erexerunt arces ejus ; suscitaverunt aedes ejus. Posuit eam in ruinam.* Quasi dicat :

Aspice Babylonem , splendidam nunc *Chaldaeorum* Metropolim : populus, qui urbem illam occupat, non ita pridem incertis sedibus vagabatur in solitudinibus. (Nabonassar) *Assyrius* homines *σκηνίτας* eò deduxit, Urbem munivit, arces excitavit, palatia condidit. Tanta cùm sit urbs hæc *ab Assyrio fundata* : Deus tamen, *eam posuit in ruinam* : Vastabitur Babylon, sicut Tyrus. Babylonis excidium non est hujus temporis : Primos ejus *Reges Assyriorum* fuisse, testatur *Παρεμφ* Canonis ista :

Κατὰ Βασιλέων Ἀσσυρίων καὶ Μήδων.

Ante *Cyrum* recensentur Reges XX : XVIII priores sunt *Assyrii* ; posteriores duo *Medi*.

Ab initio itaque *Nabonassari*, Reges *Assyrii* duplices erant ; tam *Nini*, quàm *Babylone* regnantes usque ad annum *Nabonassari* 68. ; quo *Aspr-adinus* utrumque Regnum conjunxit.

Assyriorum Reges.

NEquè in historiâ Sacrà, neque in *Ægyptiorum* monumentis reperitur ulla *Assyriorum* memoria ; anteqvàm desisset in A-

a) II. Reg. 15.
19.

Ib. v. 29.

Deo. d. m. 19.

fia *Aegyptiorum* Imperium. Postea, anno Templi 232, Primus in Ciseuphratenfibus regionibus inclaruit a) *Phul* Rex *Assyriorum*; qui mercede conductus, confirmavit *Menabem* in regno *Israelis*.

Anno templi 260, *Teglat-Phul-Asar* (sive is alius, sive idem) Rex *Assyriorum*, *Damascenum* regnum exoidit; & *Galileam* in provincia formam redegit.

Salman-asar Rex.

II. Reg 17.6.

b) Syncell.
p. 208. d.

ANNO Templi 272, *Salman-asar* Rex *Assyriorum* subvertit Regnum *Israelis*, & *Samariam* fecit *Assyriorum* provinciam. Christiani veteres *Salman-assarum* hunc eundem faciunt cum *Nabonassar*. In *Ecclesiastico* *Babyloniorum* Regum Canone, b) *Nabonassar* (ὁ καὶ Σαλμανασάρ ἐν τῇ γεαφῇ λεγόμενος) ἔτη 25. Regnavit *Nabonassar* annos tantum 14. Ille *Nini* Rex est; hic, *Babylonis*.

c) II. Reg. ib.

d) Ib. v. 24.

Anno 12 *Nabonassari*, c) *Salmanassar* Rex *Assyriorum* cepit *Samariam*: eodem capite, d) Rex *Assyriorum* in *Samariam* tra-duxit colonos de *Babylone*. Non autem inde sequitur *Salmanassarum* *Babylonis* regem fuisse. Nam ex *Esdra* discimus, coloniam illam non à *Salmanassaro* deductam esse; sed ab e) *Affar-haddone*; qui fuit etiam Rex *Babylonis*. Rex autem hic alibi f) *Saman*;

e) *Esdra*. 4. 2.

f) *Hol.* 10. 14.

g) In *Tobia*
Græco.

h) *Joseph.*
l. 9. c. ult.

alibi, g) *Enem-assar* vocatur. h) *Hujus* Regis nomen in *Tyriorum* archivis legitur; ex quibus *Menander* *Chronica* in *Græcum* sermonem transtulit. Sic scribens,

καὶ ἐλθλαῦ ὄνομα ἐβασί-
λεωται ἔτη τριάκοντα ἕξ. οὗ-
τις δὲ ποσάντων Κιτταίων ἀνα-
πλάσας προσσηγάγετο αὐτὸς
πέλιιν.

Ἐπὶ τούτοις πέμψας (.) ὁ
Ἀσσυρίων βασιλεὺς ἐπῆλθε φοι-
νίκην πολεμῶν ἀπελάν. ὅστις
ἀπὸ πέρις ἐξελθὼν καὶ πάντων
ἀννηχώρησεν ὀπίσω.

Eluleus, qui nominabatur, re-
gnavit annos 36. Hic deficientes
Cyprios reduxit, classe eò profe-
ctus.

Contra hos (.) *Salmanassar* rex
Assyriorum misso exercitu
Phœnicen totam invasit; qui pa-
ce cum omnibus facta, domum re-
versus est.

Ἀπέ-

Ἀφο-

Ἀπέστη τε Τυρίων Σιδῶν καὶ Ἄκη (καὶ ἡ Παλαίτυρος) καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις, αἱ τὰ τῶν Ἀσσυρίων ἐαυτὰς βασιλεῖ παρέδοσαν.

Διὸ Τυρίων ἔχ' ὑποταγνύτων, πάλιν ὁ Βασιλεὺς ἐπ' αὐτὰς ὑπέσχεψε, Φοινίκων συμπληρώσαντων ναῦς ἐξήκοντα καὶ σπηκώπας ὀκτακοσίας.

Αἱς σπηκώσαντες Τύριοι ναυσὶ δεκαδύο, τῶν νεῶν τ' ἀντιπάλων διασπαρσάν, λαμβάνουσιν αἰχμαλώτας ἀνδράς εἰς πεντακοσίας. Ἐπὶ τῇ δὲ πάντων ἐν Τύρῳ πηλὴ δια ταῦτα.

Ἀναζώξας δὲ ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς κατέστησε Φύλακας, σπητὸ ποταμῆ, καὶ τῶν ὑδροχωρίων οἱ διασωλύσωσι Τυρίους δρύσαδς. καὶ τὸ ἐτεσι πέντε ἡρόμλον, ἐκατέρησαν πίνοντες ἐκ φρεάτων ὀρυκτῶν.

A societate Tyrriorum deficientes Sidon, & Ace, & aliae urbes, se Regi Assyriorum dederunt.

Igitur, Tyriis non submittentibus, Rex iterum contra illos venit, cum navibus LX, & remigibus 800, quos Phœnices illi auxilio tulerunt.

His Tyrii cum XII navibus occurrentes, disiecta classe hostili, ceperunt captivos 500. Tyrii eo facinore rei navalis gloriam apud omnes adepti sunt.

Rex autem Assyriorum discedens, custodias disposuit ad finem, & ad aquæ ductus, quæ Tyrios aquatum ire prohiberent: quod cum per quinquennium fieret, coacti sunt ex effossis puteis se sustentare.

Hæc sunt quæ in archivis Tyrriorum de Salmanassaro Assyriorum Rege scripta sunt. Vox Παλαίτυρος mihi hîc suspecta est, cum sit recentior, quàm ut hisce temporibus conveniat: neque potuerunt Veteres Tyrii a Tyriis descivisse. Hæc enim non de Tyro Insulari intelligenda sunt, sed de Vetere Tyro, in continenti positâ: quod ex istis liquet, quæ de Fluvio ad urbem, & de Aquæductibus dicta sunt. De cuius excidio mox dicturi sumus.

Ἄκη autem urbs maritima fatis nota; quæ a) Persarum temporibus, ὀμηθήριον fuit contra Ægyptum; & Lagidarum nominata est Ptolemais.

Eusebius (ad annum 3 Olymp. VII,) b) Aradus insula condita, id est, ἐκτίσθη, habitatoribus occupata fuit. Res ista hisce

Salmanassarî temporibus non malè convenit. Verisimile est veteres Aradias,

c) continentis incolas, ob initum Assyriorum incur-

a) Strab. l. 16. p. 758. a.

b) Chronic. n. 1267.

c) sup. p. 232. fan.

a) Mela, 2.7.

santium, in insulam Aradum migrasse urbemque condidisse. Huius insulae ambitus est VII tantum stadiorum; & a) *quantum patet, tota oppidum.* S. Hieronymus *Usque hodie, ait, cernimus Aradum insulam, quae tota sit civitas; & contra se positum oppidum Antardum habeat; & pretendat in Phœnices littore continentis terrae.* Id est, Aradii, insulam incolentes, antiquas suas sedes in continente tandem recuperarunt.

Senacherib Rex.

b) Tob. c. 1.
v. 15.c) II. Reg. 18.
17.

d) Ib. v. 13.

e) II. Chron.
32.2.

f) Ib. 9.

g) II. Reg. 18.
14.h) Esa. 10.
26.28.i) Joseph. l. 10
c. 1.k) Herodot.
l. 2, c. 141.

Quando b) mortuus est Salman-asar, regnavit Sennacherib filius ejus pro eo. Regnabat eo tempore in Juda Ezechias solus. Hic c) excussit jugum regis Assyriorum, & illi servire recusavit; Quam ob causam, Anno templi 280 (Nabonassari 20) id est, d) Anno decimo quarto Ezechiae, Senacherib rex Assyriorum ascendit ad universas Judae urbes munitas, & cepit earum non paucas. e) Cum animadverteret Ezechiel Senacheribum de oppugnanda Hierosolyma cogitare, obturavit fontes, qui erant extra urbem, reparavit muros, comparavit missilia & scuta, & praefectos militares populo imposuit; quos oratione confirmavit. f) Dum adhuc Senacheribus in obsidione Lachis occupatus erat, misit ad Ezechiam servos suos, qui deditionem poscerent. Ille autem pacto pacis pretio g) Regi Assyriae pendit 300 talenta argenti, & 30 auri. Qui accepta pecunia, versus Aegyptum profectus est.

Aegyptiacae huius expeditionis non meminit historia Sacra. Esaias quidem enumerat h) Urbes in via Aegypti, εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Αἰγύπτου, in via quae ad Aegyptum. S. Hieronymus intelligit, Iter Assyrii redeuntis de Aegypto Jerusalem. Ab Exteris autem agnoscitur illa. i) Berosus (Chaldaicarum rerum scriptor) Senacheribi Regis meminit; quod omnem Asiam, & Aegyptum bello infestaverit. Herodotus in hac re plenior. Regnabat eo tempore, in istis Aegypti parribus, k) Sethon Vulcani sacerdos, qui Milites Aegyptios, tanquam sibi male commodos, nullo in honore habuit; & aruris illos exuit, quas duodenas singulis Reges superiores donaverant. Postea igitur, quum Sanacharibus Rex Arabum & Assyriorum cum magnis copiis invasisset Aegyptum, & Milites Aegyptii ei opitulari nollent, Rex (somnia fretus) sumptis institoribus, operariis,

&

Et forensibus hominibus, illisque Ægyptiorum, qui sequi vellent (Militaris autem ordinis nemo sequutus est) castra posuit in Pelusio: Hæc enim aditus erat in Ægyptum. Eo quum pervenissent, murium agrestium vis noctu hostibus offusa est, qui illorum pharetras, arcus, et scutorum habenas ambederunt; ita ut hostes die postera, armis exuti, fugam fecerint, multis amissis. Nunc etiam (ait Herodotus,) in templo Vulcani Rex isle stat Lapideus, manu tenens murem; et per literas hoc dicens: IN ME QVIS INTUENS PIUS ESTO.

Josephus longè diversam affert solvendæ obsidionis rationem. Rex, ait, a) multum temporis contrivit in apparandâ op- a) Joseph. l. 10. pugnatione Pelusii, jamque aggerem penè mœnibus equaverat, et videbatur assultum propediem facturum, cum audivit adventare Tharsiccen Æthiopum regem, Ægyptiis suppetias laturum, et copias per Desertum ducere, ut improvisus adoriatur Assyrios: παραχθεις εν τω τειχεσιν ο βασιλεως (b) Συναχέρβου λέγει τὴν πολιορκίαν. 'Ηρόδο- b) Supplet. τος δὲ λέγει Συναχέρβου) ὅτι τὸν ἱερέα τὸν Ἡφαιστὸς σφαλῆσαι, Scalig in λέγων. Territus hoc rumore Rex (Senacheribus, obsidionem sol- fragm. p. 46. vit. Herodotus autem scribit Senacheribum) contra Sacerdotem Vulcani bellum gessisse: dicens (ut suprâ) c) Errat etiam in c) Joseph. ib. hoc Herodotus, quod eum non Assyriorum, sed Arabum regem vocat. Vox Assyriorum in codice, quo usus est Josephus, desiderari videtur. Θαρσικῆς ille Josephi (qui Africano d) Ταρσικὸς) LXX d) supr. p. 485. vocatur Θαρσικῆς; Cujus advenientis rumor, non Pelusii (ut Josephus) sed Libnæ obsidionem solvit. Neque alius forsan est Strabonis Τερικὼς Æthiops, qui ex Megasthene fertur e) usque in Euro- e) Strab. l. 15. pam (ut Sesostris) processisse; et usq; ad Columnas. p. 686. 687.

Senacheribus, hic Assyriorum primus erat, qui Ægyptum aggressus est. (Nam incertæ fidei sunt, quæ ex Ctesia, de Nino et Semiramide narrantur.) Sed nec ultra Pelusium, in introitu positum, perrexit ille; aut quicquam memoriâ dignum perpetravit. Ex Ægypto reversus, Senacheribus f) Lacis hominibus Tartanem et Rabshakem cum magnis copiis contra Hierosolymam: ipse interim Libnam obsedit. Rabshakes contumeliosâ oratione populum Hierosolymitanum ad defectionem sollicitabat, sed re infectâ, recessit: et Ib. c. 19. v. 8. invenit Regem Assyriorum oppugnantem Libnam.

v. 9.

II. Reg. 19. 35.

7. 36.

37.

a) Antiq. 1. 10.

6. 2.

b) Hefych.

c) C. I. v. 21.

Cum verò increbuisse rumor de Tirbaka Rege Chus (Arabia) quòd egressus esset ad pugnandum contra Senacheribum : ille Libnâ moturus , ad Ezechiam literas minatorias misit , nullo successu. Quâ fortunâ cum Tirhakâ congressus sit Senacheribus , non liquet. Grassante autem in exercitu suo peste gravissimâ , Senacheribus eadem , qua venerat , via reversus est ; & mansit in Ninive. Quamdiu vixerit Senacheribus post reditum , non dicitur : tandem aliquandò , cum adoraret ille in templo Nisroth deum suum , Adra - melech & Sarasar filii ejus percusserunt eum gladio. Ipsi verò se proripuerunt in terram Ararati (Armenia) & regnavit pro eo Asar - haddon filius ejus. Addit Josephus , par-
ricidas fuisse a) filios seniores ; illosque ἑκ τῶν πολιτῶν , à
Ninivitis pulsos ob eadem patris. Regni itaque successionem exci-
derunt filii natu maximi , praelato minorenni , non sine tur-
bis popularibus. Verisimile est , in urbe Nino , sub tenerâ hu-
jus Regis & ad res gerendas inidoneâ ætate , aliquantum
temporis civilibus Assyriorum discordiis absumptum fuisse. Ne-
que enim celebratur Asar - adonis nomen ante annum Nabonaf-
fari 68 ; quod id in Babyloniorum Regum Canone censetur.

Asar - haddon Rex.

ANNO Nabon. 68 , qui fuit Templi 328 , & 34 Manassis Regis Judæ , Ἀσάδ - ἀδιν , in Chaldaeorum Regum Ca-
none , regnare incipit , post interregni octennium. Neque est hic
Babylonis Rex alius , quàm Asar - haddon , Senacheribi filius ,
quem patri (in urbe Nino occiso) in Assyriorum regno successisse
diximus. Ἀδιν , vel potius Adon , est Adonis , Dominus. b)
Ἀδωνις , δεσπότης ὑπὸ Φοινίκων.

Hujus Regis nomen variis curtatur modis. In libro c)
Tobit vocatur Sar - chedon , abscissâ primâ nominis syllabâ :
LXX posteriorem partem mutilant , quibus Asor - dan legitur. E-
saïas utramque partem truncat , cui Sar - gon dicitur. Neque enim
id nomen Senacheribo imponendum est.

Postquam Babylonii per annos octo sine Rege vixissent , defi-
ciente forsan stirpe regiâ , Rex hic , cā opportunitate fretus , Ba-
bylo.

bylonem occupat, & utrumque *Affyrriorum* Regnum (quod à Nabonassari tempore duplex fuerat) in unum redigit. Post hanc Regnorum conjunctionem, evanuit *Affyriaci*, increbuit *Babylonic* nominis gloria: adeò ut Rex hic *Affyrriorum* ultimus sit, in S. literis celebratus; ejusque successores *Babylonii* nuncupentur: Ipse autem tam *Affyriae*, quàm *Babyloniae* Rex agnoscitur.

Præterea Syriam omnem sub ditione tenuit; ad quam confirmandam, exercitum eò misit. In eâ expeditione, a) *Principes exercitus Regis Affyrriorum ceperunt Manassem, & vinctum catenis atque compedibus duxerunt in BABYLONEM.* b) *Ille autem egit pœnitentiam, & reduxit eum Deus in Jerusalem, in Regnum suum.* a) II. Chron. 33. 11. b) v. 13.

In eadem, c) (*Tharthan quem misit Sar-gon (Asarhaddon) Rex Affyrriorum*) pugnavit contra Azotum, & cepit eam; quæ Judaicæ ditionis fuerat, ex quo Rex d) Azarias urbem illam, Philisthæis ereptam, munierat. *Tartan* etiam e) *Senacheribo* dux fuerat. c) Ela. 20. 1. d) II. Chrō 26. 6 e) II. Reg. 18. 17

Eodem fortasse tempore, coloni Samariam traducti sunt. Samaritæ dixerunt Zorobabeli, à Babylone redeunti, f) *Nos immolavimus Deo victimas à diebus Esar-haddonis regis Affyriae, qui adduxit nos huc.* Paulò post, idem depravatè g) *Asnappar mag-nus & gloriosus*, appellatur. Hujus coloniae deductio plenius narratur, ubi de Samariæ excidio agitur. f) Esdr. 4. 2 g) v. 10.

Adduxit h) *Rex Affyrriorum de Babylone, & de Cutha, & de Avath, & de Emath, & de Sepharvaim, & collocavit eos in civitatibus Samariæ pro filiis Israel; qui possederunt Samariam, & habitaverunt in urbibus ejus.* i) *Et unaquæque gens fabricata est Deum suum: Viri Babylonii fecerunt Succoth Benoth; Cuthei Nergal; viri de Emath fecerunt Asima; Hevæi, Nebahaz & Tartach; & Sepharvæi comburebant filios suos igni Adramelech & Anamelech diis Sepharvaim.* Quot gentes, tot numina: sunt autem k) *quinque.* h) II. Reg. 17. 24. i) v. 29. k) Joseph. l. 9. fine.

Succoth Benoth est tabernaculum filiarum, five puellarum: Ad cultum Veneris, five Mylittæ Babyloniæ, refert Johannes Seldenus, nunquam sine honore nominandus. De eâ Herodotus, k) Joseph. l. 9. De Diis Syris, Synt. g. II. c. 7. 8. 9.

Herodot. l. i.
c. 191. & Strab.
l. 16. p. 745.

Strabo, & Epistola Jeremiae Barucho subnexa, versu 43. *Nergal* *νεργελία* interpretantur, sive *νυρεια*, id est, Sacrum Persarum ignem perennem; quem, ut Solis symbolum, in sacrariis servabant. *Nibchaz* & *Tarthac* unum numen: ut *Adramelech* & *Anamelech*: quæ tamen non magis nota sunt, quam *Asima*. Illi autem Dii Sepharvairarum ad Molochum referri possunt; qui tamen Deus ammonitarum habetur.

a) II. Reg. 17.

25.

v. 41.

Samaritani isti coloni, a) à *Leonibus* infestati, Sacerdotem petierunt, qui Dei cultum doceret: illi autem Jeroboami ritibus idololatrias patrias addiderunt; unde *Dominum revereri*, & *non revereri* dicuntur. Atque inde ortæ lites illæ, quæ inter Judæos & Samaritanos perpetuæ fuerunt.

De *Affyriorum Regibus*, hæc sunt quæ Ebraicis continentur historiis: & cum verissima sint, Sacràque auctoritate confirmata, etiam insuspectæ fidei habenda sunt. Quantum verò ab his discrepat longissima illa *Affyriorum Regum* series, quæ à *Ctesia* primum edita, ab *Eusebio* & *Syncello* conservatur? De cujus veritate, cum nemo adhuc sit, qui dubitaverit, operæ pretium erit, illam penitus intueri, ejusque chronologiam paulò accuratiùs expendere.

Affyriorum Reges, juxtà Ctesiam.

Georgius Syncellus plures *Reges*, plures *annos* enumerat, quàm Eusebius. Comparemus eos.

I.

Eusebius.		an.	AN.M.	Syncell.p. 96.	an.
N. Euf.					
I	Ninus	52	3216	ΒῆλⓈ	55
11	Semiramis	42	3271	ΝῖνⓈ	52
53	Zameis, qui Ninyas	} 38	3323	Σεμίραμις	42
			3365	Νινύας, ὁ καὶ Σάμης (p. 103.)	} 38
91	Arius	30	3403	ἈρῖⓈ	30
121	Aralius	40	3433	ἈράλιⓈ	40
161	Xerxes, qui Baleus	} 30	3473	Ξέρξης	30
191	Armamitres	38	3503	Ἀρμαμίθης (p. 108.)	38
229	Bel-ochus	35	3541	ΒήλωχⓈ	35
264	Bal-eus	52	3576	Βαλαιός	52
316	Altadas	32	3628	Σέθως	32
348	Mamitus	30	3660	Μαμυθός (p. 123.)	30
378	Manchaleus	30	3690	ἈχάλιⓈ	28
408	Spherus	20	3712	ΣφαῖρⓈ	22
428	Mamitus	30	3740	ΜάμυλⓈ	30
458	Sparetus	40	3770	Σπαρθαίως (p. 147.)	42
498	Astacadi	40	3812	Ἀσκατιάδης	38
538	Amintes	45	3850	Ἀμύντης	45
583	Bel-ochus	25	3895	Βήλ-οχⓈ	25

Cujus filia Atofta (quæ & Semiramis) regnavit
cum patre an. 12.

II.

<i>Eusebius.</i>			<i>Syncellus, p. 147.</i>		
N. Euf.		an.	An. M.		an.
608	<i>Bellepares</i>	30	3920	Βελ-ετόρης	30
638	<i>Lamprides</i>	32	3950	Λαμπρίδης	30
670	<i>Sofares</i>	20	3980	Σωπάρης	20
				(p. 151.)	
690	<i>Lampares</i>	30	4000	ΛαμΦορης	30
720	<i>Panyas</i>	45	4030	Πανυās	45
765	<i>Sofarmus</i>	19	4075	Σωσάρμ	22
784	<i>Mitreus</i>	27	4097	Μιθραί	27
811	<i>Tautanes</i>	32	4124	Τάταμ, ὁ καὶ	} 32
	(Troja capta.)			Ταυτάνης	
843	<i>Teuteus</i>	40	4156	Τάταϊ	44
.	.		4200	Ἀράβηλ	42
.	.			(p. 154.)	
.	.		4242	Χάλα	45
.	.		4287	Ἀνεβ	38
.	.		4325	Βάβι	37
	(qui Titbonus & Tautanes II.)			(Troja capta.)	
883	<i>Thineus</i>	30	4362	.	30
913	<i>Dercilus</i>	40	4392	Δερκύλ	40
953	<i>Eupales</i>	38	4432	Ἐνπάκμης	38
991	<i>Laosthenes</i>	45	4470	Λαοσθένης	45
1036	<i>Pyriatides</i>	30	4515	Περπιάδης	30
1066	<i>Ophrateus</i>	20	4545	Ὀφρατᾶϊ	21
1086	<i>Ophratenes</i>	50	4566	Ἐφεκέρης	(52)
1136	<i>Ocraxapes</i>	42	4618	Ἀκραχάνης	42
				(p. 165.)	
1178	<i>Tonos</i>	} 20	4660	Θών	} 15
	<i>Concoleros</i>			Κονκόλερ	
	<i>Græcè Sardanapalus</i>		ab an. 3216		
	Rex 36.		ad an. 4675		
	A primo Nini an. 1240			Sum.	1460

Diodorus Siculus, ex Ctesia, multa narrat & mira de Nino Rege primo Assyriorum, & de Semiramide. Post Ninum Nini filium, Πάϊς, inquit, ὡς πατρὸς Δαδεχόμω & τὴν δεξιὴν ἐπὶ ἡσάς τριάκοντα ἐβασίλευσαν, μέχρι Σαρδαναπάλης, Regnatum est de patre in filium per XXX successiones, usque ad Sardanapalum. Rex ille non solum à Ninu tricesimus fuit, sed etiam tricesimus ejus sanguinis: quasi successionis series nunquam esset interrupta. Piguit Diodorum insequentium Regum nomina & annos referre, Δα' τὸ μηδὲν ὑπὸ αὐτῶν πεπεσάχθαι μνήμης ἄξιον, quod nihil memorabile gesserint. Castor autem Rhodius eorum catalogum edidit; ex quo Eusebius suum. a) Eusebius Castorem sequitur; cuius testimonium producit dicentis, Reges Assyriorum regnasse annos 1280. a) Syncell. p. 108. c.

Diodorum longæ istius Successionis eriscundæ postulant Bion & Alexander Polybistor, apud Agathiam; qui duas statuunt Assyriorum horum Dynastias, sive Δαδοχάς. b) Post Ninum regnavit Semiramis, καὶ ἐξῆς ἅπαντες οἱ τῶν ἀπόγονοι μέχρι καὶ ἐς Βελλεῶν τὴν Δερκετάδα. Ες ἕτον γὰρ δὴ τὴν Βελλεῶν τὴν Σεμιραμείδ Φύλα Δαδοχῆς παυσανδρῆς, Βελ-ητάραν τις ὄνομα Φύλαρχος ἀνὴρ, καὶ τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις κήπων μελεδωνός, καὶ Ὀπισύτης, ἐκαρπώτατο ὡς ἀλόγως τὴν βασιλείαν, καὶ τῶν οἰκείων ἐνεφύτωσε γένος (ὡς πρὸς Βίωνα γέγραπται) καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Πολυίστῳ) ἕως, ἐς Σαρδανάπαλον τὴν δεξιὴν ἀπομαρτυρήσης, Ἀρβάκης, &c. Ac deinceps omnes eorum posterii usque ad Belleum Dercetadam. In illo enim desinebat stirpis Semiramicæ successio: & Bel et aras quidam hortulanus, hortis regis præfectus, Imperium mirificè carpsit, & suo generi inseruit (sicut Bion & Alexander Polybistor scripserunt) donec id sub Sardanapalo emarcuit; cum Arbaces, &c. Primæ Dynastiae Regem ultimum Bel-ochum vocant, vel Βελλεῶν τὴν Δερκετάδην: non τὴν Δερκετάδα (ut in editis) quia Rex penultimus Amyntas dicitur, nomine è Macedoniâ mutuato. Δερκετάδα sunt Semiramidis posterii: τὴν Δερκεῶν illius matrem fuisse tradunt. Syri utramque pro c) Deabus colunt: illam, Piscis formâ; hanc Columbæ, c) Diod. Sic. l. 2. p. 65. c. Rex Bel-ochus, Dercetadarum postremus.

Altadas Rex, ordine decimus, Syncello Σέθως vocatur, nomine Ægyptio. Variarum lectionum minutias non moror. Quibus autem modis Syncellus Reges plures, quàm Eusebius, novam

a) Syncell.
p. 206 a.
& 168. c.

vamque & Ctesianâ immensiohem chronologiam conficiat, meritò inquirendum est. Ctesias, hujus Genealogiæ *πλαστής*, à Nino ortus est: quod testantur Diodorus, Photius, aliique. Castor in laterculi capite adjecit *Belum*; sed sine numeris. a) *Castor in suo Canone sic scribit. Reges Assyrios primos locavimus, initium ducentes à Belo, cujus regnandi tempus non bene cognitum est: Ejus quidem Nominis meminimus; sed exordium chronologiæ à Nino duximus.* Eusebius *Belum* non habet: neque enim ferre potuit Canonis modus; qui à 43 Nini anno incipit. Syncellus *Belum* adhibet, eique largitur annos 55.

b) L. 2. p. 77. d.

c) Chronic.
n. 835.

Prætereà Syncellus, in Dynastiâ Secundâ, quatuor Reges recenset; quos Eusebius non habet; quos nemo veterum agnoscit. Quatuor eorum Regum colliguntur anni 162: Additis *Beli* 55: sunt omnes 217. Ingens hæc *Assyriorum* chronologia à temporibus Excidium Ilii præcedentibus confurgit. Ex Ctesianâ, b) Diodorus. Contigit Bellum Trojanum, regnante in Asia *Teutamo*, qui vigesimus est à *Ninya*, cum *Assyrii* Asiæ imperassent plus mille annis. *Sardanapalus* à *Ninya* tricesimus, à *Teutamo* decimus censetur. Eusebio, c) *Tautanes Rex est Assyriorum XXVI, sub quo Troja capta est*; anno ab initiis Nini 877: Sequuntur itidem Reges decem.

d) Syncell.
p. 167. a.

e) Ib. p. 155. a.

Syncellus, ante Bellum Trojanum, non solum *Teutamum* ejusque successorem *Teutæum*, sed etiam quatuor suos hyperbolimæos Reges collocat: ità d) *Ἀλωσις Troja ponitur circa annum Assyriorum 1100, sub Babio, Rege XXXII; quem idcirco e) Tithonum appellat, & Tautanem Secundum.*

f) Ib. p. 92. b.

g) Syncell.
p. 169. b.

h) Animadv.
p. 14. 53.

Post Bellum, Syncellus novem Reges habet; atque his modis ille f) *enumerat Assyriorum Reges XLI, qui regnarunt annos 1460, à Belo ad Sardanapalum.* Isti quidem calculi, quantum omnes alios antevertunt, tantum à ratione & ab omni auctoritate longius discedunt. Syncellus Eusebium incusat, g) *ὅτι Ἀλὼς τὴν ἐαυτοῦ βασιλονομίαν, καὶ τὰς Ἀσσυρίων χρόνους ἡλάττωσε, καὶ τὴν Ἀλωσιν Τροίας ἐκ ἀληθείας ἐσοιχείωσε, Quod per suam hallucinationem Assyriorum tempora imminuerit, & cladem Trojanam ad verum tempus non contulerit.* Et Scaliger illum exagitat, quòd h) *quatuor Reges expungeret, quos ab Africano acciperet.*

Utrique immeritò. Syncellus enim omnes, qui ante illum scripserunt, calculis superat. Ctesias *Assyriorum Regibus* attribue-

rat

rat annos 1300, aut paulò plures. Diodorus quidem dicit, a) *Im-* a) Diod. Sic.
perium illud eversum fuisse, quum durasset à Nino τριάκοντα ἔτη 1.2. p. 81. d.
successiones XXX, ἔτη ᾗ πλείω τῶν χιλίων καὶ τετρακοσίων, annos
plus 400. Numeri autem isti mendosi videntur; cum idem pau-
lò antè (ex b) Ctesia libro secundo) dixerit, Imperium usque ad b) Ib. 77. c.
Sardanapalum durasse annos πλείω τῶν χιλίων καὶ τετρακοσίων ἐπὶ δὲ
ἐξήκοντα plusquam 1360. Sed & iste Diodori numerus nimius est,
si Agathiae & Syncello credendum sit. Ille ait, c) Diodorum c) Agath. 1.2.
scripsisse, ex Ctesia, Assyriorum imperium destructum fuisse (ἐξ τε καὶ p. 53. d.
τετρακοσίων ἤδη πρὸς τοῖς χιλίοις, καὶ ὀλίγω πλείονων ἐτὶ παρωχ-
νότων) paulò amplius annis 1300 elapsis, ex quo Ninus ibi summam
rerum obtinuerat: ἐξ ait, non ἐξήκοντα. Syncellus rotundè. Dio-
dorus ad verbum sic scribit; Eorum Imperium duravit annos (πλείω
τῶν αὐτῶν) supra 1300, juxta Ctesiam. Lèctioni huic consentit Tro-
gus. d) Imperium Assyrii mille trecentis annis tenuère. S. Augu- d) Justin. 1.1.
stinus numerat e) hujus imperii annos 1305: Castor, 1280: Eu- S. 2.
sebius 1240: Velleius, 1070: Syncellus autem 1460. c) Civ. Dei,
 l. 18. c. 20.
 f) Diod. ib.
 p. 78. a.

Sed nec de Regum numero satis convenit. Diodoro f) *Sarda-* f) Diod. ib.
nopalus est τριακοσὸς ἄπο Νίνω, *tricesimus à Nino; à Ninyâ, potiùs. Syn-* p. 78. a.
cellus asserit, Diodorum scripsisse Sardanapalum fuisse XXXV à Ni-
no. Eusebio, Is est g) Assyriorum rex XXXVI: Syncello, XLI. g) Chron.
 n. 1173.
 Quid autem de numeris solliciti sumus, cum tota quidem Series in
 controversiâ posita sit?

Doctrina hæc de *Assyriorum Regibus*, licèt plurimos nec con-
 temnendos fautores habeat, unius tamen *Ctesiae* auctoritati inniti-
 tur; qui historiam suam clausit h) *Catalogo Regum à Nino & Se-* h) Photii,
miramide usque ad Artaxerxen. Inde Castor; à quo, Eusebius. tmem. 72.
 p. 134.

Ctesias Cnidius cum Xenophonte (sub juniore Cyro) in Per-
 siam ascendit, & bello captus, ob artis Medicæ scientiam, apud Ar-
 taxerxem Mnemonem versatus est annis 17. Profitetur ille se di-
 gessisse historiam, quam Græcis transmisit, ἐκ τῶν βασιλικῶν
 Φηερῶν, ἐν αἷς οἱ Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατὰ τινα νόμον
 εἶχον συντάττειν γράφας, ex diphtheris regiis, in quas Persæ, legis cujusdam
 jussu, res antiquas relatas habent. Photius qui Ctesiam legit, i) i) Tmemac, 72.
Continentur, ait, Persica libris 23: sed in sex prioribus res Assy-
riorum, & quæcunque res Persicas præcessere, tractantur. Κεφαλί- k) Esdr. 6.2.
δες illæ Persicæ regum Persarum acta (etiam k) Medo-persarum) Ester. 2. 12.
 con- 6. 1, & 10. 2.

continebant: ad *Assyriorum* reges non pertinebant. Utcunque, hoc illi tantum fidei acquisivisse videtur, ut *Diodorus Siculus*, *Trogus*, alii hunc sequi maluerint, quàm *Herodotum*. Hic enim, Herodoto junior, a) *ἡγεδὼν ἐν ἅπασιν ἀνελκείμηναι Ἡγεδῶτι ἰσορῶν*, ferè in omnibus *Herodoto repugnantia narrat*. Ctesias itaque, ut in cæteris *Herodoto adversatur*, ita etiam in *Assyriorum* originibus.

Assyriorum Reges, juxta Herodotum.

b) Lib. I.
c. 106 184.
c) L. I. c. 95.

d) Ibid.

e) Diatriba,
p. 35.

f) Herod. I. I.
c. 184.

* Ib. c. 188.

g) supr. p. 508.

h) Eus. Præp.
Evan. I. I.
p. 31. b.

Promisit b) *Herodotus* Ἀσσυρίης λόγος, qui non extant. c) Ἀσσυρίων inquit, δεχόντων τὴν ἄνω Ἀσίης ἐπ' ἑτέα εἴκοσι καὶ πεντακόσια, πρῶτοι ἀπ' αὐτῶν Μῆδοι ἡξάντο ἀπέσταν, Quum *Assyrii Superiori Asia imperassent annis DXX*, *Medi primi ab ipsis deficere ceperunt*. Tamdiu regnabant *Assyrii* antequam *Medi* defecerunt. Annon & postea? d) *Primi ab Assyriis defecere Medi & in libertatem se asseruerunt; post quos, idem fecerunt alii*. Concesso tamen *Medorum* initio, constat de *Assyriorum* epochâ, juxta *Herodotum*. Putabamus aliquando e) pro vicenario numero π substituendum esse millenarium α ; ut esset aliqua cum *Ctesianis* consonantia. Jam non arridet conjectura; neque enim cum *Herodoti* mente congruit, quam ipse alibi declarat. f) *Inter Babylonis*, ait, *Reges duæ fuerunt fœminæ: quæ prior regnavit (τὴν ὑστερὸν ἡγεῖσιν πέντε δεκάτην ἡμορμήν) quinque ætatibus ante posteriorem, Semiramis nominata est: posterior Regina vocata est Nitocris, superiore solertior*. *Semiramis* inter primos *Assyriorum* reges ab *Herodoto* *Ctesia*que censetur: *Nitocris* mater **Labyniti regis Assyriorum* (ultimi) sub quo *Cyrus* *Babylonem* cepit. *Herodotus* intra suos calculos se continet: Quinque ætates non conficiunt annos CC.

Herennius (apud *Stephanum*) dixit; g) *Babylonem urbem Semiramide vetustiore fuisse duobus annorum millibus*. *Nimiam* urbi vetustatem attribuit; sed & de *Ctesianâ Semiramidis* antiquitate plurimum detrahit. *Porphyrius* (vir antiquitatis callentissimus *Semiramidis* ætatem ad *Trojana* tempora retulit. h) *Sanchoniathon*, inquit, scriptor *Berytius* τῆς Σεμιράμειως γέγονε τὴν Ἀσσυρίων βασιλίδος ἢ πρὸ τῶν Ἰλιακῶν, ἢ καὶ αὐτὸς καὶ τὰς δεκάτης ἡμέρας ἀναγέγραπται, vixit sub *Semiramide Assyriorum reginâ*, quæ

que ante Trojana tempora, aut circa illa fuisse traditur. Quod cum Herodoti chronologiâ bene convenit. *Dejoces Medus* ab Assyriis defecit, circa annos 500. post excidium Trojæ. In Eusebii Canone, ad annum æræ Assyriorum 625, a) *Bel-ochi* (18 Assyriorum regis) filia *Atossa*, quæ & *Semiramis*, regnavit cum patre annos 12. Photius b) *Cononem* reprehendit, quod ὅσα οἱ ἄλλοι περὶ Ἀττόσης Ἀσσυρίης ἀναγὰφαι τὰ δὲ ἔτι εἰς Σεμίραμιν ἀναφέρει, Quæ tuncque alii de *Atossâ* Assyriâ scripserunt, ille ad *Semiramidem* referat. *Atossam* satis distinguit à *Semiramide*. Neque est hæc alia, quàm quæ diu antea (juxta *Ctesiam*) *Nino* successisse dicitur. Una Heroïna, pro sententiarum diversitate (quod Eusebio familiare) diversa tempora obtinet; hîc Herodoti sententiam spectat; illic *Ctesia*.

Herodoto *Dionysius Halicarnassæus* favere videtur; cui c) *Λεχὴν* eis τῆς μυθικῆς ἀναγομένης χρόνος. *Assyriorum imperium ad fabulosa tempora productum* dicitur. Sanè Trojana tempora Mythicorum celeberrima sunt. *Ctesias* χρόνον Ἀθελον attingit, & Assyriorum initia ultra omnia Græcorum tempora longè protrudit. d) Τὰ Ἀσσυρίων πολλοῖς ἔτεσι πρὸς βύτηρα τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ὧν κτησίας λέγει, Ex iis quæ *Ctesias* tradit, res Assyriorum multis annis vetustiores sunt, quàm res Græcæ.

Hæc de *Assyriorum Regno* Herodotus; hæc *Ctesias*; longo intervallo inter se dissidentes. Ex utriusque sententiâ, post *Assyrios* regnabant *Medi*; post *Medos*, *Persæ*. Neque ante *Primum Cyri annum*, occurrit certum chronologiæ fundamentum. Initio *Persarum* innititur *Medorum* finis; sicut initiis *Medorum*, finis *Assyriorum*. Cæterum in *Medorum* serie non minùs ab Herodoto discedit *Ctesias*, quàm in *Assyriorum*.

Medorum Reges.

Herodotus *Medorum* historiam breviter & dilucidè narrat. Dicit, illos 1 ab *Assyriis* (qui imperâssent Asiæ annos 520) 1 L.1.c.95. defecisse; & *Dejocem* (novi Regni auctorem) *Ecbatana* condidisse; regnumque usque ad 2 *Halym* fluvium prolatâsse. Di- 2 c.72. cit, 3 *Phraortem* ejus filium *Persas* subegisse, & ab *Assyriis* victum fuisse: 4 *Cyaxarem* autem nepotem *Ninum* expugnâsse, 3 c.102. 4 c.103. &

5 c. 106.
6 c. 16.
7 c. 107.

& *Assyrios* subegisse, & exceptâ *Babylonicâ* portione; & bellum sexennale cum 6 *Lydis* gessisse. Denique 7 *Astyagem* pronepotem, à *Cyro* debellatum, imperio finem dedisse; cum stetisset annos 150.

Astyages à *Cyro* exutus est anno primo Olympiadis LV, qui est annus Nabonassari 188. Deme annos CL, habes *Dejocis* initium, anno Nabon. 39, qui est Per. Jul. 4005. Deme annos DXX, habes annum Per. Jul. 3485. Veruntamen cautè statuenda sunt *Assyriorum* initia. Medi (juxta a) *Herodotum*) aliquandiu vixerunt *αὐτονόμοι*, priusquàm *Dejoces* tyrannidem invasit: Cum τῆς αὐτονομίας tempus indefinitum sit; neque certò definiri possit *Assyriorum* epocha.

a) c. 95.

Præfat. p. 5.

Appianus Alexandrinus iisdem calculis usus est. Ἀσσυρίων τε, καὶ Μηδῶν, καὶ Περσῶν, τριῶν τῶν ἢ μεγίστων ἡγεμονιῶν εἰς Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου συνιθευμένων, ὅτε αὖν ὁ χρόνος ἐφίκοιτο τὴν ἀνακοσίω ἐτῶν, *Assyriorum*, *Medorum*, & *Persarum*, trium maximorum Imperiorum, tempora simul congesta, usque ad *Alexandrum Philippi filium*, non annos quidem nongentos attingunt. *Assyriorum* sunt anni 520; *Medorum* 150; *Persarum* 230, à 1 Olymp. LV, ad 2 Olymp. CXII, quo *Darius* ab *Alexandro* victus est, *Appianus* exclusivè numerâsse videtur.

b) L. I. p. 2.

b) *Dionysius* etiam *Halicarnassensis* hanc *Herodoti* chronologiam sequutus est. Ἡ μὲν Ἀσσυρίων δὲ χη παλαιὰ τις ἔσται, καὶ εἰς τὰς μυθικὰς ἀναγομένη χρόνος, ὀλίγη ἰνὸς ἐκράτησε τὴν Ἀσίας μέρος. ἢ ἢ Μηδικὴ κατελθεῖν τὴν Ἀσσυρίων, καὶ μείζονα δυναστίαν ἐπιβαλομένη, χρόνον ὃ πολὺν κατέχευεν, ἀλλ' ὅπῃ τὸ τετάρτης κατελύθη ἡγεῖας, *Assyriorum imperium*, quod antiquum fuit & ad tempora Fabulosa productum, non magnam *Asiæ* partem obtinuit: *Medicum* autem, cum illud *Assyriorum* sustulisset, & majore potentiâ auctum esset, non longo tempore duravit, sed Quartâ generatione eversum est.

c) Antiq. l. 10.
c. 3.

c) *Josephus* etiam his *Medorum* initiis assentiri videtur. De *Merodachi* *Babyloniorum* Regis temporibus agens, Ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνεβη τὴν τὴν Ἀσσυρίων δὲ χη τὴν Μηδῶν καταλυθῆναι, Eodem tempore contigit *Assyriorum imperium* à *Medis* dissolvi. Defectio *Dejocis* intelligenda est; quæ sub finem istius Regis contigit; quâ imminuta est *Assyriorum* potentia, non penitus dissoluta.

Hanc

Hanc *Medorum Regum* seriem, S. literis neutiquàm repugnantem, in Canone nostro collocavimus. Neque hìc omittendæ sunt aliæ *Medorum Regum* successiones, quas non immeritò rejiciendas esse censuimus.

<i>Herodotus,</i> l. i. c. 101.	<i>Diodorus, ex Ctesia</i> l. 2. p. 84. b	<i>Eusebius.</i> N Eul	<i>Syncell. p. 197.</i> A. M.
	an.	an.	an.
	1. <i>Arbaces</i> 28	1198 <i>Arbaces</i> 28	4676 <i>Ἀρβάνης</i> 28
	2. <i>Madauces fil</i> 50	1226 <i>Sosarmus</i> 30	4704 <i>Μανδαύνης</i> 20
	3. <i>Sosarmus</i> 30	1256 <i>Med idus</i> 40	4724 <i>Σώσαρμ</i> 30
	4. <i>Art-icas</i> 50	1296 <i>Card-iceas</i> 13	4754 <i>Ἀρτίνας</i> 30
	5. <i>Arbianes</i> 22		
an.	6. <i>Art-aus</i> 40		
1. <i>DEJOCES</i> 53	7. <i>Art-ynes</i> 22	1309 <i>Dejoces</i> 54	4784 <i>Δίοικης</i> 54
			(p. 212.)
2. <i>PHRAORTES</i> 22	8. <i>Art-ibarnas</i> 40	1363 <i>Phraortes</i> 24	4838 <i>Ἀφραάτης</i> 51
	Sum. 282		
3. <i>CYAXARES</i> 40	9. <i>Astibares</i> 00	1387 <i>Cyaxares</i> 32	4889 <i>Κυαζάρης</i> 32
4. <i>ASTYAGES</i> 35	10. <i>Apandas, qui</i> 60	1419 <i>Astyages</i> 38	4921 <i>Ἀστιάης</i> 38
Sum. 150.	& <i>Astyages</i> }		(qui & <i>Darius</i>)
			p. 231.

Herodotus quatuor Reges recenset ; Ctesias, decem : quo pacto non solum *Medicæ* origines, sed etiam *Assyriacæ* altius assurgunt. Eusebius hìc *Castorem* (qui a) *Ninum* fecit *Sardanapali* *successorem*) deserit ; & neque Ctesiam sequitur, neque Herodotum ; sed ex utroque hybridem VIII Regum dynastiam componit, prioribus quatuor Ctesia Regibus subjungens quatuor *Herodoteos*. *Μανδαύνης* ibi malè vertitur *Med-idus* ; καὶ Ἀρτίνας, *Card-iceas*. Vanissimum hoc *Eusebii* commentum, post *Syncellum*, Chronologi recentiores amplexi sunt.

a) Syncell.
p. 205. d.

Ctesias ab Herodoto toto genere diffidet. Illius computatio, Regum multitudine turgescens, *ῥαυδία* laborat. Dum enim ultimis duobus Regibus nulla assignantur regnandi tempora, quid certi statuendum est de *Arbaces* initio ? Super conjecturas igitur jacienda sunt Ctesianæ Chronologiæ fundamenta. Epitomator

Justin. l. i.

Trogi tradidit *Medos regnasse annis 350*. Si supponamus hoc ex sententiâ Ctesiae dictum esse; ex isto numero, 68 anni postremis duobus Regibus debentur. Nam priorum octo sunt anni 282. His concessis: Primus *Cyri* annus, sive *Medorum* ultimus, est Per. Jul. 4154. Demptis 359, initium *Arbaces* Per. Jul. 3804. Demptis 1300, initium *Nini* anno Per. Jul. 2504. Nihil occurrit, quod ad Ctesiae calculos propius accedere videatur. Sed ad Reges; de quibus nihil est non dubium & controversum.

a) Syncell. ib.

Eorum primus est *Arbaces*, juxta Ctesiam. a) *Quidam autem tradiderunt Ninum obtinuisse Assyriorum imperium post Sardanapalum; ut & Castor in suo Canone. Exordium, inquit, chronographiae à Nino duximus, & recitavimus singulos usque ad Ninum qui suscepit regnum post Sardanapalum. Ctesias, Arbacem; Castor Ninum facit Sardanapali successorem. b) Alexander Polyhistor ineptè Nabo-pol-asarum vocat Sardanapalum.*

b) Ib p. 210. b.

Qui Diodoro, Straboni, Athenæo, Agathiae, Arbaces; Justino *Arbactus* dicitur: unde Orosius *Arbatus*; quem alii *Arbacem* vocant. Velleio, *Pharnaces Medus Sardanapalum imperio vitæque privavit: abhinc (ante consulatum Vinicii) annos ferme 770. Is cos, anno Per. Jul. 4743. Detrahe 770: manet annus 3973. Qui Dejocis initium (an. 31) superat; Arbaces epochâ (an. 169) inferior.*

c) Diod. l. 21

p. 81. d.

Arbaces ille c) Nini cives in pagos distribuit; Urbem solo equavit; multa argenti aurique talenta in Ecbatana Medorum regiam transtulit: & sic Assyriorum Imperium subversum fuit. Hæc ex Ctesia Diodorus; Quæ quidem à veritate prorsus aliena sunt, & cum S. literis repugnantia. Subversum putant Assyriorum Imperium anno Per. Jul. 3804, qui est annus 34 Seculi XV. Quo tempore nulla erat adhuc, in Ebræorum historiâ, Assyriaci nominis memoria. Anno demum 68 XVI Seculi, primum iis innotuerunt Assyriorum Reges, qui deinceps nominatim celeberrimi sunt. Eorum regia Ninus tunc temporis florescebat. Nam post tempus Prophetæ Sacri, Nabum, Sophonias, alii, Ninivitis exitum prænunciant; Ninum urbem à Phraorte Medo tentatam; à Cyaxare demum captam, docet Herodotus. Neque in Ecbatana tunc transferri potuerunt thesauri: Urbs illa demum post annos ducentos, à Dejoce condita est.

Syn-

Syncellus sibi, non aliis, satisfecit; cum *Medos* hos Ctesiae Reges etiā *Assyrios* vocari voluit. a) *Μήδων μὲν γὰρ ἡ Δαδοχίω ὑπὸ Ἀρβάκη ἐβασίλευσεν. ἡ δὲ βασιλεία καὶ Ἀσσυρίων ἐλέγετο, καὶ τὸ ὄνομα καὶ παλαιὸν τὸ δέχῃς καὶ τὸ τὴν χώραν ὀνομαζομένην τὴν ἐξ ἑστίας καὶ τὴν χώραν Μηδίαν λεγομένην, ἃς Ἀrbace Medica progenies in regno successit: Regnum autem tam Assyriorum nuncupatum, est, ob nobilitatem vetustatemque istius Imperii, ἔς ὄνομα regionis; quā Medorum, ob nuperam potentiam: ἔς ὄνομα regionem quae Media vocatur.*

a) Syncell.
p. 205. c. & Cedron. p. 108.

Sextus *Medorum Rex Art-eus*; sub quo circa annum 150 ante Cyrum (quo tempore coepit *Dejoces*) Ctesias narrat, b) *Parfodam* quendam Persam ad defectionem incitasse *Cadusios*; ἔς ὄνομα victoriam, ab illis Regem factum esse; neque illos unquam ad obedientiam pristinam redactos esse. Hæc quidem non sunt istis dissimilia, quæ de *Dejoc*e narraverat Herodotus. Tempus convenit; uterque *Medos* (*Cadusii* enim gens *Medorum* ad Euxinum) ad libertatem erigit: uterque vincit; & à *Medis* Rex factus est. *Παρσώνδας* vocatur à * *Nic. Damasceno*.

b) Diod. Sic.
p. 84 c.

Octavus *Medorum Rex* est *Art-ibarnas*: Vox c) *Art*, in lingua Persica *Magnum*, vel *Heroa* significat; & ceu additamentum honorificum nominibus Persicis præponi solet. Ctesias vocem ad *Medos* transtulit. Huic Regi d) *Bellum fuit cum Zarina Sacarum Regina*. Sin Rex hic sit dubiæ fidei; etiam Regina; quæ *Zarvaia*, † *Nicolao*.

* Excerpt.
Val. p. 426.
c) Herodot.
Hesych.

d) Diod. p. 85.
† Excerpt.
p. 436.

Nonus *Astibares*, e) *Medorum Rex* appellatur etiam ab *Alexandro Polyhistore*, qui illum ad commilitium contra *Hierosolyta* à *Nabocodonosoro* invitatum scribit.

e) Euf. Pr. l. 9.

Postremum refert *Medorum Regem Apandam*, τὸ ὄνομα ἑλ-
λῶν Ἀστιάγην καλεῖσθαι. Τέτταρτος δὲ ὡς Κύρος τὴν Πέρσιν κα-
ταπολεμήσας, μεταπεσεῖν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας, quem Græci
vocant *Astyagem*: Eo Cyri Persæ armis oppresso, imperium ad Persas
devolutum est. Jam tandem immensa & instabilis Ctesiae chrono-
logia ad certum sistitur terminum. Primus Cyri annus ὡς ἀπὸ
γῆρας in signe est. *Astyagem*, *Medorum Regem ultimum*, à Cyro
debellatum refert Herodotus; sed *Cyaxaris filium*. Diodorus
Apandam, sive *Apandam*, *Astibara* filium, *Medorum Regum postre-*
um, juxta Ctesiam, *Astyagem* vocari affirmat; ut Herodoti Rex
ulti-

Diod. p. 85.

ultimus, ultimusque Ctesiae, sint Rex idem à Cyro exutus, ex utriusque auctoris sententia. Similiter, ut Primus Medorum Rex, ex a) Diod. p. 84. amborum relatione esset Nini urbis everfor; Diodorus dicit a) a. Herodotum tradidisse, Cyaxarem (qui quidem Ninum expugnavit) fuisse primum Medorum Regem: Cum tamen ex ipso Herodoto constet, Dejocem primum fuisse, Cyaxarem penultimum. In Excerptis Ctesiae apud Photium, quaedam de Astyigâ (ita Astyagem vocat) narrantur, ὅτι οἱ Ἡρόδοτος: illum autem Apandam nominari, nemo dixit ante Diodorum.

Ob incertitudines tantas, Ctesianæ Assyriorum Medorumque Regum successiones ad scientiam Temporum parum conducere videntur. De Assyriis dubium est, utrum editio Castoris, quam retinet Eusebius, an ista Syncelli auctior adhiberi debeat. Neutram, verò ad calculos vocare licet, priusquam Arbacis (si modò is sit Sardanapali successor) statuatur Epochâ; quam nemo veterum, nedum recentiorum, adhuc stabilivit: non Eusebius quidem, aut Syncellus; cum δὲ ἔπος & fictitius sit eorum laterculus: non Diodorus, qui regibus aliis rotundos annorum numeros, aliis Herodotæos, aliis omnino nullos attribuit. Sed admittantur Epitomatoris anni CCCI; qui Dejocis initium anteverunt annis CC! Quid inde lucri faciemus præter annorum totidem περὶ ἑξαετία? Cum enim certissimum sit, Assyriorum Reges sedes suas, tam in urbe Nino, quàm Babylone tenuisse, post Dejocis ætatem; nihil interest Medorum tempora plus in anteriora protrudere. Actum est ilicet de Arbacis; actum de Nini epochâ.

Cum verò inveterata hæc Ctesiae doctrina altas in mentibus hominum nec facilè evellendas radices egerit: sit eâ de re suum, cuique iudicium. Nobis quidem non tanti est Regum Ctesianorum series, ut illis locum in nostro Canone concedamus.

Æra Templi.

PA R S prior duplicem habuit Regum successionem; altera hæc, singularem; quæ tamen cum Nabonassari ærâ (maximè in Nabuchodonosori Primi temporibus) adeò concinnè quadrat; ut utraque mutuò fanciatur chronologia.

Templi

Templi Nabon.

272	12	Regnum Samariæ à Salmanassaro Assyriorum, Rege excisum est anno decimo Achazi, anno quarto Ezechia.	
277	17	a) Regnavit Achaz in Hierosolymis annos XVI. a) II. Reg. 16. 1 Eo mortuo, Ezechias regnabat solus, qui decem annis Patris consors fuerat. Hic b) in anno primo, quo regnavit solus, repurgavit Templum: celebravit Pascha; aliaque instituit, quæ in S. literis plenè traduntur. Porro c) Ezechias rebellavit contra regem Assyriorum, c) II Reg. 18. 7 & non servivit ei. Ipse percussit Philistæos usque ad Gazam, & omnes terminos ejus à turre custodum usque ad civitatem munitam. Quod forsan post decessum Senacheribi factum.	b) II. Chron. c. 29. 30. & 31. v. 8.
280	20	Anno decimo quarto Ezechia Regis, Senacherib rex Assyriorum ascendit ad universas Juda urbes munitas, & cepit eas.	v. 13
287	27	Anno 21 ^o Ezechia, Jugæo in regno Babylonis successit Mardok-empadus, qui regnavit annos 12. Hujus regis initium duabus Lunæ eclipsibus confirmatur, apud d) Ptolemeum. Octo illius anni Ezechia contemporanei fuerunt. Ex synchronismo liquet, hunc regem eundem esse, qui dicitur e) Merodak-bal-adan, filius Bal-adan, Rex Babylonis: qui misit literas & munera ad Ezechiam. f) Josepho ο Βαλάδας dicitur; meminissetiam g) Berofus τὸ Βαλάδα Βαβυλωνiorum Regis: verum id nomen in Canone non legitur: neque constat, quo anno hæc legatio contigerit. Apud Babylonios, h) Merodoc idoli nomen fuit; ut & Baal, si-ve Bel; Adan, si-ve Adonis.	d) Almagest. l. 4. c. 6. e) II Reg. 20. 12. & E. a 39. 1 f) Antiq. l. 10. c. 3. g) Ib. p. 331. h) Jer. 50. 2.
295	35	Cum i) regnasset Ezechias annos 29, successit illi filius Manasses, qui regnavit annos 55.	i) II Reg. 18. 2. 21. 1.
320	60	Anno Manassis 26, post Mesefst-Mordaci quadriennium, in Babylone contigit Interregni octennium; quo peracto, anno Manassis 34, Ασάφ-Adiv Regnum obtinet per an. 13. Rex hic Babylonis idem est cum Asar-Adone, Rege Assyriorum: De quo k) disseruimus.	k) supr. p. 514.

	Anno <i>Manassis</i> 47 , <i>Asar-adoni</i> successit <i>Saosdu-</i> <i>chinus</i> in utroque regno. De illo , nihil extat literis proditum.	341	81
II. Reg. 21. 23	Anno <i>Manassis</i> 55 , illi in regno <i>Judæ</i> successit filius <i>Amon</i> , qui regnavit annos duos incompletos. Hic domesticorum prodicione domi occisus est : & <i>Jo-</i> <i>sias</i> ejus filius (puer octennis) Rex constituitur à po- pulo.	349	89
	Anno <i>Josia</i> XII , <i>Chyniladanus</i> successit <i>Saos-</i> <i>duchino</i> : Horum nomina ab oblivione vindicat Canon.	350	90
a) Jer. 25. 3.	Anno XIII <i>Josia</i> Regis , a) <i>Jeremias</i> prophetare coepit.	361	101
(Seculum XVIII.)			
b) II Reg. 22. 3. 8. Ib. 23. 21. v. 29.	b) Anno XVIII <i>Josia</i> , Templum instauratum ; Liber <i>Legis</i> inventus ; & Festum <i>Paschatis</i> celebratum est.	367	107
30. 33. 34.	Anno XXXI <i>Josia</i> , ascendit <i>Pharao Nechao</i> , Rex <i>Ægypti</i> , contra Regem <i>Assyriorum</i> ; & abiit in occur- sum ejus Rex <i>Josias</i> ; qui occisus est in <i>Mageddo</i> . Populus <i>Joabaz</i> , filium <i>Josia</i> , unxerunt in Regem : cum regnasset tribus mensibus , vinxit eum <i>Pharao Nechao</i> ; Regemque constituit <i>Eliakim</i> , filium <i>Josia</i> ; & vertit nomen e- jus <i>Jebojakim</i> . <i>Joabaz</i> abductus , in <i>Ægypto</i> diem obiit.	380	120
c) Jer. 25. 1.	c) Annus quartus <i>Jebojakim</i> filii <i>Josia</i> , Regis <i>Judæ</i> , fuit primus <i>Nabu-chodon-osori</i> Regis <i>Babylonis</i> ; qui in Canone <i>Nabo-pol-assarus</i> vocatur , <i>Chyniladani</i> successor. Eodem d) anno quarto <i>Jebojakim</i> Regis <i>Judæ</i> , copia <i>Pharaonis</i> <i>Nechonis</i> , quæ fuerunt in <i>Car-</i> <i>chemisbo</i> ad <i>Euphratem</i> , percussæ sunt à <i>Nabuchodono-</i> <i>soro</i> Rege <i>Babylonis</i> .	383	123
d) Ib. 46. 2.			

Temp. Nabon.

387 127

Annus a) *Quintus Nabopolassari* Lunaris defectus caractere insignitus est. Is erat annus VIII *Jebojakimi*; quo b) *Nabuchodonosor Rex Babylonis ascendit contra eum*, & vincivit eum catenis, ut abduceret eum Babylonem. Sed datâ obsequii fide, Babylonius illum regno restituit. c) *Et Jebojakim factus est ei servus annis tribus*. Ab hoc renovati regni exordio, d) *annum tertium Jebojakimi* numerat Daniel.

a) Ptol. Syn-
tax. l. 5 p. 125.

b) II Chron.
36. 6.

c) II. Reg. 24.
1.

d) Dan. 1.

389 129

Anno septimo Nabopolassari, cœpit obsidio Tyri.

390 130

Annus octavus Nabopolassari (sive Nabuchodonosori) erat XI, & ultimus e) *Jebojakimi*; qui postquam triennio servierat Regi Babylonis; aversus, rebellavit contra eum; & ab eo trucidatus est. f) *Et regnavit Joachin filius pro eo*; qui *Jechonias* vocari solet. g) *Regnavit ille in Ierusalem tribus mensibus (h) & decem diebus* & cepit eum Rex Babylonis, anno Regni sui octavo; & protulit inde omnes thesauros Domus Dei, & domus Regie; & transtulit 10000 in captivitatem, & Regem & matrem regis, & Principes, in Babylonem; & constituit Mattaniam patrum ejus pro eo, ei que imposuit nomen Zedekiam.

e) II. Reg. 24. 1.

f) Ib. v. 7.

g) II. Reg. 24.
v. 8.

h) II. Chron.
36. 9.)

v. 12.

13.

15.

17.

Hic Templi i) *Annus trecentessimus & nonagesimus* (ab Ezechiele impensè celebratus) tres habuit Hierosolymorum Reges: miserè pereuntem; perpetuò captivum; & expilati Regni administratorem. Ab hac suâ deportatione, annorum passim numeros deducit Ezechiel. k) *Annus*, ait, *XXV Captivitatis nostræ est annus XIV post excidium Urbis*, anno XI Zedechiæ.

i) Ezech. 4. 5.

k) Ib. 40. 1.

398 138

Anno octavo Zedechiæ, l) *Rex Edom, rex Moab, rex Ammon, rex Tyri, & rex Sydonis ad Zedechiam nuncios miserunt*; ut sollicitarent eum ad defectionem à Chaldæo: m) *Recessitque Zedechias à rege Babylonis*; qui n) *adjuraverat eum per Deum*.

l) Jer. 27. 3.

m) II Reg. 24.

ult.
n) II Chron.

36. 13.

a) II Reg. 25.1 Jer. 52.4.	a) Anno IX regni Zedechie, decima die Mensis decimi, venit Nabuchodonosor (Magnus, Primi filius) rex Babylonis cum exercitu, & circumvallavit Hierosolymam.	399	139
b) Ib. 32.1.	b) Anno X Zedechie Regis Iudæ, qui est XVIII Regis Nabuchodonosori (Patris, in Babylone adhuc regnantis) fervebat obsidio. Insignis est hic Regum synchronismus.	400	140
c) II Reg. 25.2 Jer. 52.5.	c) Urbs obsessa est usque ad XI annum Regis Zedechie: & prevaluit fames. Quarti mensis die nona capta est Urbs: Zedechiam fugientem duxerunt in Reblatha: Rex Babylonis filios ejus, & principes Judæ, ipso inspectante jugulari jussit; dein oculos Zedechie eruit; eumque vinculum compedibus abduxit in Babylonem; ubi incarceratus est usque ad diem mortis.	40	141
d) Ib. v.8. e) Jerem. 1b.	Ejusdem anni d) Mensis Quinti die septima (qui est annus XIX Regis Babylonis in Jerusalem; & e) die decima) incendit Domum Domini; cum stetisset annos integros CD.		
	Ab eodem anno incipiunt anni LXX Captivitatis Babylonicæ:		
	Primus Cyri annus, Babylone regnantis (quo soluta est Septuagenaria Judæorum captivitas) Chronologiæ Ebraicæ fundamentum est; eamque cum rebus Extraneis connectit.		210

Dejoces Rex.

PRæter Assyrios & Babylonios (XVII hoc Seculo) in Asiâ regnabant etiam Lydi atque Medi; illorum quidem Regnum vetustum fuit; horum autem, recens. Namque anno 39 post conditum à Nabonassaro Babylonis regnum; dum Mardoc. empado successit Arkianus; dum in urbe Nino, ob cædem Sennacheribi, à filiis interempti, eorumque fugam, res Assyriorum intestinis turbis confusæ fuerunt; f) Primi ab Assyriis defecerunt Medi, & in libertatem se asseruerunt; & cum aliquandiu mansissent αὐτόνομοι, Dejoces

f) Herod. 1.1.
c. 95.

joces in Regem electus est. Τῆς αὐτονομίας tempus intra 53 Dejocis annos facillè comprehendi potest. Rex hic a) *Ecbatana*, in Medorum Regum sedem, condidit; Urbemque moeniis splendidissimis ornavit. Ctesias urbem hanc à *Semiramide* exornatam; & *Arbaces* regiam fuisse comminiscitur.

a) Ib. c. 98.

Diod. l. 2. p. 72.

b & p. 81. d.

b) Herod. l. 1.

c. 101.

Dejoces primùm b) *Solis Medis imperavit*: eorum gentes sunt *Busæ*, *Paretaceni*, *Struchates*, *Arizanti*, *Budii*, *Magi*: Postea, anno Nabon. 60 (qui est à Medorum epochâ 22) Regnum novum per Armeniam & Cappadociam protulit, usque ad Halym fluvium: & ab illo tempore c) *Medi Asiæ dominati sunt omni, supra Halym fluvium, per an. 128* (excepto tempore, quo *Scythæ* dominati sunt) donec *Astyages* à *Cyro* victus fuit. d) *Fluvius iste, qui fuit Medici Lydique Imperii terminus, ex Armeno monte per Cilicas profluens, ad dextram Matienos, ad sinistram Phrygas; dein versus Boream tendens, illinc Syro Cappadoces, hinc Paphlagones interfluit.*

c) Ib. c. 130.

d) Ib. c. 72.

Anno Nabon. 92 Dejoci, in regno Medorum, successit ejus filius *Pbraortes*. Sicut Pater regnum versus Occidentem prolataverat; ita Filius, versus Orientem: e) *Persis bellum intulit, eosque in Medorum potestatem redegit*: Dein alias Asiæ gentes: donec exercitum duxit contra *Assyrios* illos, qui, *Ninum* tenentes, quondam omnibus imperârunt, tunc autem soli relictæ sunt, per auxilium gentium defectionem; alioquin per se bene habentes. Ab his victus, cum magnâ exercitus parte interiit, postquam regnasset annos 22. Quod Seculo proximo contigit.

e) Ibid. c. 102.

Lydorum Reges.

Medis contermini sunt *Lydi*: apud quos, *Atyadis* in regno successerunt *Heraclidæ*; *Heraclidis*, *Mermnadæ*, paulò ante Medorum initia.

Atyadarum nomen ab *Aty* Rege, *Cotyis* filio, *Manis* nepote. f) *Primus in Meoniâ regnabat Manes, ex Jove & Tellure natus*; f) *Dionys.*

qui ex *Callirhoâ* Oceani filiâ genuit *Cotym*: Hic ex *Haliâ* *Tulli* indi-

Hal. l. 1. p. 213

gene filiâ suscepit *Asiem* (à quo g) *Asia* dicta est) & *Atym* (à quo g) *supr. p. 331.*

posterius *Atyadæ* dicti) *Atys* ex *Callithea* *Choræi* filiâ sustulit *Lydum* (à quo, in paternum regnum succedente, terra *Lydia* nominata est) & *Tyrrenum*, qui coloniam in *Italiam* deduxit. In *Atyadis* annume-

a) Steph.
Adram.

b) Athen.
Deipn. l. 10.
p. 415. c.

c) Nic. Di-
malc. Excerpt.
V. les. p. 445.

d) Apollodor.
l. 2. p. 135.
e) Diod. Sic.
l. 4. p. 165. c.
f) Ibid.

Apoll. l. 2.
p. 151.

g) Herod. l. 1.
c. 7.

h) Supr. p. 330.
i) Chron.
p. 1239.

k) Supr. p. 490.

l) Athen.
Deipn. l. 12.
p. 515. d.

randus est a) Ἑρμῶν ὁ Λυδῶν βασιλεύς, Hermon Lydorum Rex; a quo (secundum quosdam) Adramittium Mysiae urbs ad Caicum; τὸ δ' Ἑρμῶνα Λυδοὶ ἀδράμυον καλεῖσι, Φρυγίῃ, Hermon enim Lydis & Phrygiis vocatur Adramys. In eorum etiam numero fuit Κάμβλης, sive Camblitas rabiosae voracitatis; b) Xanthus (in Lydiacis) refert, Cambletem Lydorum regem fuisse edacem, bibacem, gulosum; eumque noctu uxorem suam in frustra sectam vorasse: deinde crastino mane reperta conjugis manu, quae ad ejus os haererat, re invulgus sparsa, seipsum jugulasse: c) Ipse se veneficiis appetitum credens, in foro confertissimo stans stricto gladio, Jupiter, inquit, si mea sponte id facinus feci, ipse mei sceleris dem panas: sin veneficiis appetitus, in veneficos recidat poena. His dictis, in conspectu omnium semet interfecit: aliis, ut belluonem, videntibus; aliis, ut mentis non compotem, miserantibus. Suspiciabantur autem Jardanum, ob inimicitias, quas cum Camblita exercebat, maleficii auctorem fuisse.

d) Jardani filia fuit Omphale, Lydorum Regina; cui Tmolus conjux moriens regnum reliquit. Huic Hercules (ob caedem Iphiti, ex oraculo, venditus) in triennium serviebat. e) Erat Herculi (ἡ δὲ δούλεια καὶ ἐγὼν) tempore servitutis, natus Cleolus ex ancilla Jardani. f) Omphale Herculis virtutem admirata, illum in libertatem vindicatum, thori consortem fecit, & Lamon ex eo natus est; qui Apollodoro Agelaus dicitur. Ἐξ Ὀμφάλης ἢ Ἀγέλαου, ὃθεν καὶ τὸ Κροίσου γένος, Herculi natus est ex Omphale, Agelaus; unde & Cræsi genus. Ipsi enim Mermnadae quoque fuerunt Heraclidæ: Atyadis autem successerunt g) Heraclidae, ex ancilla Jardani & Hercule geniti, regnum ex Oraculo adepti. Horum primus fuit Argon, Alcæi filius, Cleolai nepos, h) anno Per. Jul. 3491: Regnarunt annos DV. per generationes XXII. Quatuor posteriorum Regum nomina habet Eusebius: Regnabat i) Ardysus annos 36; Alyattes, 14; Meles, 12; Candaules, 17. Non erat autem Lydorum Rex primus Ardysus; sed ex Heraclidis, XIX. De annis 505, colliguntur tantum 79. Quippe Eusebius Lydorum regum seriem à k) Primâ Olympiade deduxit.

In Heraclidarum numero (quorum desiderantur nomina) fuerunt forsan Andramytys & Alcimus. l) Xanthus (Lydiacorum lib. 2.) ait, Andramytyn Lydorum Regem fœminas primum castravisse; illisque, eunuchorum loco, usum fuisse. Suidas ad Gygem rem transfert:

fert : a) *Xanthus*, ait, *Candaules filius*, *Lydus ex Sardibus*, histo-
ricus fuit, quo tempore *Sardes* captae sunt (ab b) *Jonibus & Atheni-*
ensibus, regnante *Dario*) *Scriptis Lydiacorum lib. 4. in 2 narrat*
quomodo *Gyges Lydorum Rex*, primus γυναικας άνδρισεν, όπως
άντεις χεωτο άει νεαζοςας, *fæminas castravit*, ut iis ætate semper
florientibus uteretur. c) *Idem Xanthus* refert *Alcimum* quendam
in ea regione regnasse, virum religiosissimum & mansuetissimum; quo
regnante quilibet in pace, & divitiis securè vixit. Qua de causa, anno
regni ejus septimo, tota *Lydorum* gens vota fecit, ut ad *Lydorum* bo-
num totidem anni *Alcimo* adderentur. Neque defuit eventus; &
gens ista in multa felicitate vixit. d) *Xanthus* (lib. 4. *Lydiaco-*
rum) refert, *Ascalum Hymenæi filium*, *Tantali fratrem*, sub *Aciamo*
Lydorum Rege, exercitum in *Syriam* duxisse; & virginis cujusdam
amore captum, urbem condidisse; quam ex suo nomine *Ascalonem*
vocavit.

e) *Meles* (five is *Heraclidarum* penultimus; five) ο μεγ-
τερος βασιλες Σαρδίων prior *Rex Sardium*, cui *Leo* ex pellice (par-
tu prodigioso) genitus fuerat, ex *Telmiffensis* oraculi responso didi-
cit, *Sardes* inexpugnabiles fore, quacunque murorum parte *Leo* iste
circumduceretur: *Meles* itaque per ceteram murorum partem, qua-
cunque arx oppugnari poterat, Leonem circumtulit: per eam autem
partem, quæ ad *Imolum* vergit, tanquam præcisam & inexpugnabi-
lem, Leonem ducere prætermisit. Ab hac parte urbs demum à *Cyro*
capta est. *Meles* autem tyrannide expulsus est à f) *Moxo Lydo*.

Heraclidarum itaque primus, apud *Lydos*, fuit *Argon*; ulti-
mus *Candaules*; *Mermnadarum* primus, *Gyges*; postremus, *Croesus*.
A *Candaule* ad *Gygem* regnum hoc modo devolutum est. g) *Can-*
daules uxorem, propter formæ pulchritudinem, deperibat, prædicare
omnibus solebat; non contentus voluptatum suarum tacita conscien-
tia, nisi etiam matrimonii reticenda publicaret: prorsus quasi silen-
tium damnum pulchritudinis esset. At postremum, ut affirmationi
sue fidem faceret, nudam sodali suo *Gygi* ostendit. Quo factò, & a-
micum, in adulterium uxoris sollicitatum, hostem sibi fecit; & uxo-
rem, veluti tradito alii amore, à se alienavit. Namque brevi post tem-
pore cædes *Candauli* nuptiarum premium fuit; & uxor, mariti san-
guine dotata, Regnum viri & separiter adultero tradidit. h) *Gy-*
ges in regno ex oraculo *Delphico* confirmatus fuit: sed prædixit *Py-*

a) *Suid. in*
Ξανθ.
(b) *Herodot.*
l. 5. c. 100.)

c) *Suid. ibid.*

d) *Steph. in*
Ασκαλ.

e) *Herod. l. 1.*
c. 84.

f) *Nic. Da-*
masc. in excer-
ptis Vale-
fii, p. 442.

g) *Suid. in Moxo*
Justin. l. 1.
c. 7.
Herod. l. 8.

h) *Herod. l. 1.*
c. 23.

thia,

a) Jovinian. *thia, Heraclidarum ultionem in Gygis atnepotem venturam esse.*
 l. 1. p. 500. De hac cæde, S. a) Hieronymus: *Justam causam regis occidendi putavit uxor, quam maritus nudam amico suo, & ignorantem monstraverat. Neque aliter Agathias:*

b) Epigram.
 Græc. l. 3. c. 7.

b) *Κανδαύλης τὸδε σῆμα: Δίκη δ' ἐμὸν οἶτον ἰδῆσαι,
 οὐδὲν ἀλιτρεαίνῃ τ' ὠδᾶκοιτιν ἔφην, &c.*

c) De Repub. *Candaulis hoc sepulchrum: Justitia verò, meam mortem videns, dixit Uxorem non injuste egisse.* De fabuloso Gygis annulo, c) Platon; & ex illo, d) Cicero.

d) De Offic.
 l. 3. p. 392.

e) Plin. l. 35.

c. 8.

f) Herod. l. 1.
 c. 15.

Ibid. c. 14.

g) In Phocicis,
 p. 628.

h) Appiani excerpt. Valefii,
 p. 546.

i) Paulan. Eliac. 2. p. 378.

Memoratu dignum est Pingendi artem priscis hisce temporibus in pretio fuisse. e) In confesso est Bularchi pictoris tabulam, in quâ erat Magnetum praelium, à Candaule rege Lydiae (Heraclidarum novissimo, qui & Myrsilus vocitatus est) repensam auro. Tanta jam dignatio Picturae erat. Id circa etatem Romuli acciderit necesse est: Duo enim de vicesimâ Olympiade interiit Candaules; aut (ut quidam tradunt) eodem anno, quo Romulus: Nisi fallor, manifestâ jam tum claritate artis, atque absolutione: quod si recipi necesse, simul apparet multò vetustiora principia esse; &c. Annus primus XVIII Olympiadis est an. Nab. 40. Regnabant Mermnada annos 170; f) Gyges, 38; Ardys, 49; Sadyattes, 12; Alyattes, 57; Cræsus, 14, usque ad Sardes à Cyro captas, an. 1. Olymp. LVIII; qui est annus Nabon. 200. Deme 170; habes an. Nabon. 30; quo regnare cœpit Gyges. Differentia est decennii.

GYGES, regno potitus primus Barbarorum (post Midam Phrygiæ regem) Delphos misit donaria, cum argentea plurima, tum aureas sex pateras pondo talentorum XXX; quæ in thesauro Corinthiorum (vel Cypseli potius) collocata fuerunt. Civitates enim Græcæ in Apollinis Delphici templo donaria sua separatim condebant. Thesauri Sicyoniorum; Siphniorum (qui aurifodinarum decimam Apollini obtulerunt) Thebanorum; Atheniensium (ob victoriam Marathoniam) Potidaearum, in Thraciâ; & Syracusanorum à g) Pausaniâ memorantur. h) Captis Vejis, ex decimâ prædæ conflatas, crater aureus Delphos missus, in Romanorum & Massiliensium In Cavae repositus fuit. Neque aliter Olympiæ, i) in Alti est crepido tophacea, super quâ sunt Thesauri (quales Græci Delphico,

phico Apollini construxerunt) Sicyoniorum, Syracusanorum, Epidamniorum; ædificarunt etiam Sybaritæ thesaurum suum; & Cyrenæi, Selinuntii, Metapontini, Megareses & Gelenses. Polemo apud a) Athenæum) hos thesauros vocat *ναὸς*, ædículas. In Olympia, ait, *ναὸς Μεταποντιῶν*; in quo argenteæ phialæ 132; p. 479 f. *ναὸς Βυζαντιῶν*, &c. Sublatis demum donariis, b) Inscriptiones in thesauris manebant incolumes; quibus dedicatores indicantur p. 421. Gyges, Cræsus, Sybaritæ, Spinetæ, alii.

Porro c) Gyges Rex Mileto & Smyrnæ arma intulit; & expugnavit Colophonem urbem: Veruntamen d) illius permissu Abydus à Milesiis condita est. Regnavit annos 38.

e) ARDYS, ejus filius successit ei. Hic vi cepit Prienen urbem Ionicam; & Miletum invasit. Illo regnante, Cimmerici, à Scythiis sedibus suis ejecti, & Asiam ingressi, Sardeis ceperunt præter Arcem.

Migrationis causas alibi narrat Herodotus. f) Fertur, ait, Scythas, qui Asiam incolunt, quum à Massagetis bello vexarentur, transmissò Araxe, in Cimmericam abiisse. Illa enim regio, quam nunc Scythæ incolunt, fertur olim Cimmericorum fuisse. Scythiis autem Cimmericos invadentibus, Regum Populique sententiæ diversæ fuerunt: Populus, sine prælio demigrandum; Reges, pro regione dimicandum censuerunt: dissentientes inter se pugnarunt. Qui ceciderunt, sepulti sunt ad Tyrem flumen, ubi eorum sepulcrum adhuc conspicitur. Sic Cimmericorum populus è regione migravit; quam desertam occuparunt Scythæ. Extant adhuc in Scythiâ Cimmerici muri, Cimmerica portoria; Regio appellatur Cimmerica, & Bosphorus Cimmericus. Cimmerici autem, fugientes Scythas, in Asiam venerunt, & Chersonesum condiderunt (ubi nunc Sinope, urbs Græca, sita est) iter semper secundum Mare tenentes. Inde g) Ligdamis, Cimmericorum dux, usque ad Lydiam & Ioniam progressus est; ac Sardeis cepit: periit in Ciliciâ, unâ h) cum exercitu, ut cecinit i) Callimachus: postquam Diana Ephesinæ Templum incendisset. Cæteroqui hæc Cimmericorum expeditio in Ioniam, non fuit subversio urbium, sed depredatio per incursionem. Strabo hanc eorum excursionem m) ad Homerum ætatem, aut paulò ante, retulit. Alyattes, Ardyis nepos, illos tandem ex Asiâ pepulit, Seculo proximo.

ΔΩΔΕΚΑΡΧΙΑ Ægypti.

a) Herodot.
l. 2. c. 137.

b) Ib. c. 147.

c) Diod. l. 1.
p. 41. d.

d) p. 35. a.

Usqve in hoc Seculum commoratus est in Ægypto Sabacon Æthiops; a) qui quum regnasset ibi annos 50, ultro abiit; somnio monitus. Post illius decessum, Ægyptus rursus inter Regulos dispertita est; quorum numerus ab Herodoto definitur. b) Ægyptii, libertatem adepti, Reges XII constituerunt. Nam sine Rege nullo temporis momento vivere poterant. Illi omnem Ægyptum in XII partes diviserunt, & (ἡπταμῖαι ποιησάμενοι) junctis inter se affinitatibus, amicè regnarunt aliquandiu. Ex illo, Diodorus: c) οἱ μέγιστοι τῶν ἡγεμόνων δώδεκα, συνεδρῆσαντες ἐν Μέμφει, ἀνέδειξαν ἑαυτοὺς βασιλεῖς. XII præcipui Præsidium (Νομάρχαι d) alibi vocat) Concilium Memphi habentes, seipsos Reges creant. Ante Sabaconis invasionem, Milites Inferioris Ægypti, nomos jure hæreditario obtinentes, Monarchiam detrectârunt, & in diversis partibus diversa Dominia constituerant; quæ ab Æthiopibus dissipata sunt: Illis cedentibus, renovati sunt Regulorum istorum principatus; qui tamen non erant diuturni. Primum externâ vi oppressi sunt; dein domesticâ; & Ægyptus tandem omnis sub unius imperium iterum redacta est.

e) Herod. l. 2.
c. 137.

f) Ib. c. 152.

g) Polyæn.
Stratag. l. 7. §.

h) Herod. ib.
c. 141.

i) sup. p. 513.

k) Hor. Apol.
l. 1. c. 47.

Ex XII istis Regulis quorundam nomina conservantur: duo quidem Æthiopicâ clade superstites. Alter e) Anyfis cæcus, qui, sub adventum Sabaconis, in palustria fugerat, ex Elbo insulâ jam rediit iterumque regnavit. Alter f) Psammitichus Nechi filius, qui Sabaconem fugerat in Syriam, & ab Ægyptiis, qui sunt nomi Saitani, reductus est. Memoratur etiam g) Tementhes Rex Ægypti, quem Psammitichus sustulit: qui Ammonis Oraculum de regno consuluit. His annumerari potest h) Sethon, Vulcani Sacerdos, qui post Anyfin regnabat (vel potius, cum illo) in Arabicis Inferioris Ægypti partibus (Reges autem à Sacerdotibus eligi, usitatum erat.) Hujus regis Murem manu tenentis statuam vidit Herodotus: quod Rex hic, in urbe i) Pelusio à Senacharibo Assyriorum rege obsessus, ope Murium liberatus esset.

Cum Pietatem svadeat ista Regis imago, mysterium aliquod præ se ferre videtur. k) Ægyptii Ἀφανισμὸν δηλοῦντες μὲν ζω-
γραφοῦσι, ἐπεὶ δὲ πάντα, ἐοδίων μιαινὴ καὶ ἀχρηστοῖ; Destructionem
signi-

significantes Murem pingunt; quia omnia consumens inquinat & de-
perdit. Similem ob causam religione tenebantur Phryges (Apud
a) Clementem Alexandrinum) Polemo refert, incolas Troadis a) *πορεια*.
mures indigenas (quos *σμίονες* vocant) colere, quod arcuum hostili- P. 25. d.
um nervos corrosissent. Et Apollinem ab his Sminthium nuncupari.

b) Strabo (ex Callino & Heraclide Pontico) rem aliter narrat. b) Strab. l. 13.
Erat autem c) Mus sub pede Apollinis. p. 604. c.
c) lb. p. 613. b.

Quinque Palestinæ principes, cum Arcâ Dei, remiserunt
(ex hariolorum sententiâ) cum totidem mariscis aureis d) *Quin-* d) I. Sam. 6. 4.
que Mures aureos, tanquam *culpatorium*, vel *expiationis oblationem*.

Et Esaias, inter lustrationes idololatricas, Muris esum increpat.

e) Sanctificantes & lustrantes se in medio hortorum post Unum (id e) Esa. 66. 17.

est, ponè templum f) Dei, quem summum maximumque veneran- f) Macrobi. Sa-

tur Assyrii, cui Adad nomen dederunt: Ejus nominis interpretatio tural. l. 1. c. 23

est UNUM) comedentes carnem suillam, & abominationem, &

Murem. Esus muris cum suillâ carne conjungitur: utrumque ani- * Levit. 11. 29.

mal immundum, & * Lege vetitum; utrumque tamen in Orien- + sup. p. 213.

te inter Februa: de Mure, hinc constat; de Suis esu apud Ægyptios,

ex Herodoto, † diximus. Februatio ista etiam in Occidente:

Suo vet aurilia in columnâ Trajani descripta sunt.

Jamblicus Syrus (in amoribus Rhodanis & Sinonidis) apud

* Photium, Magiæ species recenset; Locustarum, Leonum, καὶ Μυῶν, * Cod. XCIV.

ἐξ ἧ καλεῖσθαι καὶ τὰ Μυστήρια ἀπὸ τῶν Μυῶν. πρῶτον γὰρ εἶναι τὴν p. 822.

τῶν Μυῶν μαγικὴν, & Murium; unde Mysteria dicuntur, cum

Murium magia sit prima, &c. Plutarchus autem animalculum,

hoc Magis invisum esse docet, tam Symposiac. l. 4. c. 5. quàm in

comment. περὶ Φθόνος καὶ μίσους. Et † Soricum occentu auspicia + Plin. l. 9.

dirimi, Annales referunt. Immò Magi g) animalium cuncto- c. 57.

rum Talpas maximè mirantur: nullis aequè credunt extis: nullum g) l. 30. c. 3.

religionis capacius judicant animal. Utcunque superstitionem i-

stam serò durasse innuit Philastrius Brixienfis, Murofita, ait, sunt

quidam nomine, qui sorices colunt. Hæc, olim arcana, hodie ob-

scura sunt. Revertamur itaque.

h) Cum XII illi Reges per annos quindecim imperâssent Ægy- h) Diod. i.

pto (ortis jurgiis turbisque civilibus) summa rerum ad unum de- p. 42. d.

voluta est. Has Regulorum discordias respicit Esaias Propheta i) i) Esa. 19. 2.

Committam Ægyptios cum Ægyptiis, ut quisque pugnet in fratrem

suum, & quisque in amicum suum; Civitas in Civitatem, Regnum in Regnum. Νομός ὑπὲρ Νομόν, bene verterunt LXX, *Nomus in Nomum*: Sed malè in excusis, diverso accentu, νόμος ὑπὲρ νόμον, *Lex in Legem*. Nomarchæ, Reges: Reges isti, quasi Nomarchæ.

Psammitichus Rex.

REX hic inter Ægypti præcipuos numerandus est; qui patriam à tyrannide liberavit, & Monarchiam restituit.

a) Herod. l. 2.

c. 147.

b) c. 151.

a) Responsum erat ab Oraculo, Illum totius Ægypti regno potiturum, qui in Vulcani templo æreâ phialâ libaret. b) Cum quodam tempore Reges XII sacrificassent, Pontifex eis, aberrans numero, XI phialas porrexit. Ibi Psammitichus, qui stabat eorum postremus, phialam non habens, æreâ galeâ sibi detractâ libavit: neque id tum dolo malo factum. Cæteri tamen illum maximâ suæ potentie parte exutum, in palustria relegarunt.

c) c. 152.

c) Ille consulto Latone oraculo, responsum accepit, ὡς τίσις ἦξεν ὑπὸ θαλάσσης, χαλκίῳ ἀνδρῶν ὑπὸ φανέντων, Ultionem ei affuturam è Mari, viris æneis apparentibus. Non longo post tempore, prædatores quidam Iones & Cares, ære armati, in terram exierunt: Psammiticho nuncius affertur, Viros æneos è mari egressos campestris populari. Ille agnoscens Oraculum, cum Ionibus & Caribus amicitiam fecit, iisque, ut secum manerent, magnis pollicitationibus persuasit. Ita demum cum auxiliariis, iisque Ægyptiis qui ei favebant, Reges sustulit.

d) Polyæn.

Stratag. l. 7.

§. 3.

d) Cum respondisset deus Ammon Tementi Regi oraculum de Regno consulenti, Φυλάξατε τὰς ἀλεκτερούνας, Caveret à gallis; Psammitichus, Pigrete Care familiariter utens, ab eo cognovit, Cares primos cristas galeis imposuisse. Hinc intellectâ Oraculi mente, magnam Carum multitudinem conduxit.

e) Diod. l. 1.

p. 42. b.

Sed missis oraculis; e) Psammitichus Saïtes, unus ex XII Regibus, orâ maritimâ potitus, Phœnicibus Græcisque negotiatoribus mercium copiam fecit; unde ille & magnas opes collegit, & Exterorum amicitiam comparavit. Reges cæteri invidiâ impulsî, bellum illi intulerunt. Psammitichus milites ex Arabia, Caria, & Jonia conduxit; & ad urbem Momemphiv, collatâ acie, victor evasit: Regum

alii ceciderunt; alii in Libyam fugerunt: Psammitichus toto Regno potitus est.

In Æthiopiam etiam non pauci se contulerunt. Est enim ibi (ut a) Aristocreon tradit) Libya latere, à Meroë dierum 12 itinere, Esar, Ægyptiorum oppidum: qui Psammeticum fugerint, in eo produntur annis trecentis habitasse. Bion autem Sapon vocat, quod ille Esar, & ipso nomine Advenas ait significari. Iisdem in locis est b) Tenesis regio; quam Ægyptii habent, qui Psammitichum fugerunt: Vocantur Sebritæ, id est, Advenæ. Reginam habent, sub qua est Meroë. Neque diversa est illa c) quam incolunt Ægyptiorum exules, qui desciverunt à Psammiticho. Vocantur Sabritæ, id est, advenæ. Reginam habent; regi Meroes parent. Sed redeamus in Ægyptum.

Psammitichus Caribus & Jonibus, de se bene meritis, d) fun- dos dedit ad utrumque Nili latus, prope mare, infra urbem Bubastin, ad ostium Pelusiacam. Locus Castra vocabatur. Manebant adhuc (ait Herodotus) navalium & domorum rudera. Nam Rex Amasis illos Memphin transtulerat, in sui satellitium contra Ægyptios: Et e) ab illis pars Memphidis Caro-Memphitæ dicta est.

Πρώτοι ἔτοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀλλόγλωσσοι κατεκίθησαν, Hi primi habitabant in Ægypto eorum qui essent linguae diversae. Illis traditi sunt pueri Ægyptii Gracæ linguæ imbuendi; à quibus, Gracæ linguam edoctis, oriundi sunt ii, qui in Ægypto nunc sunt interpretes. His in Ægypto habitantibus, & cum Gracis commercium habentibus, Nos (ait f) Herodotus) res Ægypti à Psammitichi tempore, ac deinceps ἱστούμεθα ἀτεκέως certò cognoscimus. Quod ad illius auctoritatem non parum facit. Vetustiora enim ex g) tum fide tradidit.

Postea, * Psammiticho regnante, quo tempore Cyaxares erat Rex Medorum (regnare cœpit ille Olymp. XXXVI, circa finem Psammitichi) Milesii cum 30 navibus in Bolbiticum ostium appulerunt; ibique τὸ Μιλησίων τεῖχος Milesiorum Murum condiderunt.

Psammitichus autem ad hunc modum rerum summam adeptus, urbem Saim, Minervæ templo celebrem, Regiam suam & Ægypti Metropolim constituit. Ille h) lentio alendos curavit, ut de Gentium vetustate cognosceret. Ille

a) Ib. c. 28. &
Athen. l. 8.
p. 345. c.
b) Plut. Iside,
p. 333. b.
c) supr. p. 515.
d) Herodot.
c. 157.

a) Nili fontes explorare voluit. b) Eudoxus tradidit, Psammitichum cœpisse Vinum bibere, cum reges, quatenus Sacerdotes, neque bibissent ante, neque Diis libassent vinum.

Asar-haddon Rex Babylonis (per c) Tarthanem ducem suum) Azotum urbem non ita pridem à Judæis eripuerat. Urbs illa Ægypto imminabat: d) *Psammitichus igitur Azotum, magnam Syriæ urbem, obsidebat annos XXIX, oppugnavitque eam, donec expugnavit. Hec urbs omnium, quas novimus, diutissimam obsidionem sustinuit. Neque suppetias ei attulit Saosduchinus Rex Babylonis, qui post Asaradonem regnavit annos 20; neque Chinildanus, ejus successor. Durabat autem Obsidio in Seculum proximum.*

Migremus interim in Græciam.

Bellum Messeniacum.

e) p. 455.
f) Pausan.
l. 4. p. 225.

Circa initium hujus Seculi, exarsit in Peloponneso bellum inter necinum, quod Lacedæmonii Messeniis finitimis & consanguineis intulerunt; cujus semina e) suprâ narrata sunt. Jam verò anno Attico 840, f) *anno secundo Olympiadis IX; quâ Xenodochus Messenius stadium vicit, qui (juxta Pausaniæ calculos) est annus Quintus Æsimedis Decennialis archontis apud Athenienses; regnantibus apud Lacedæmonios Alcamene & Theopompo; apud Messenios, Euphae; Alcamenes Amphiam, Messeniorum oppidum Laconiae finitimum, non indicto bello, occupavit, & post dimicationes quasdam reversus est.*

g) Ib. p. 228.

Anno secundo Olymp. X, g) *Anno quarto post captam Amphiam, Euphaes exercitum eduxit: prælium nox diremit: Euphae autem castra sua muniente, decesserunt Lacedæmonii.*

Ib. p. 229.

Anno proximo (ejusdem Olympiadis tertio) Rex uterque Theopompus & Polydorus, Alcamenis qui decesserat filius, Messenios iterum invadunt. Pugnatum est æquo Marte: sed Messenii, calamitatibus oppressi, Ithonem muniunt, in eamque se recipiunt.

Ib. p. 233.

Oraculum Delphicum jussit; ut virgo ex Æpytidarum familiâ immolaretur: Lycisci filia sorte ducta est: c) *nam quædam illam*

lam populo denunciat fuisse supposititiam, ipsa cum patre Spartam profugit. Aristodemus itaque filiam suam immolandam ultro obtulit: ejus autem sponsus negabat eam esse in potestate patris; quâ ratione cum parum proficeret, puellam à se vitiatam & jam gravidam esse affirmabat: Filiâ autem ab irato patre protinus occisâ, ejusque utero exciso, constabat eam non fuisse prœgnantem. Vates eâ cæde ex Oraculo litatum esse negabat: sed Euphaes persuasit, populum nullâ amplius religione teneri: neque interesse, à quo virgo cæsa sit.

Anno secundo Olympiadis XII, id est, anno sexto post Ly- Ib. p. 234. risci fugam, Lacedæmonii Ithonem petunt: prælium nox iterum diremit, Euphaes autem vulneratus paulò post è vitâ excessit orbus; cum regnasset annos 13, totos bello cum Lacedæmoniiis consumptos. Aristodemus populi suffragio regnum obtinuit. Ille (anno tertio Olymp. XIII) anno regni sui quinto, Lacedæmonios prælio vicit: Ib. p. 236. Messeniis auxilio fuerunt Arcades, Argivi, Sicyonii: Lacedæmoniiis, Corinthii soli. Lacedæmonii, spe conficiendi belli jam ereptâ, ad astum se convertunt, suadente Pythiâ. Oracula recitat. a) Pausanias. a) Ib. p. 238.

Eodem tempore, vel potiùs, anno belli decimo (ut Epho- b) Lib. 6. rus apud b) Strabonem) Lacedæmonii virgines omnes prosti- p. 279. d. tuunt; unde Παρθενία, Virginum filii, patribus incertis generati sunt; qui postea Tarentum Italiæ occuparunt.

c) Aderat jam Vicesimus hujus belli annus, cum Aristode- c) Pausan. mus visâ per quietem filiâ, ad illius sepulcrum sibi mortem consci- p. 241. vit; cum regnasset annos sex & menses aliquot. Messenii autem, menses propè quinque obsessi, urgente fame, Ithonem deseruere; anno belli XX pene exacto; anno primo Olympiadis XIV, quâ Dasmon Corinthius stadium vicit; exacto anno quarto Hippomenis archontis: Nam Medontidæ Athenis Decennalem magistratum adhuc tenebant.

d) Messenii, quibus vel Argis, vel Sicyone, vel in Ar- d) Ib. p. 241. cadiâ fuerunt hospitia, in eas urbes dilapsi sunt. Lacedæmonii I- tho-

thomen solo æquarunt: Urbes reliquas facile expugnarunt. Impositum est Messeniis manentibus Spartam deportare (ut cecinit Tirtæus)

Ἡμισυ πάνθ' ὅσων καρπὸν ἄρσσει Φέγει.
Dimidium frugum quas sua terra ferat:

Viros insuper mulieresque Regum & optimatum funera, veste pullâ, prosequi.

Bellum Thyreaticum.

Pausan. l. 3.
p. 170.

a) Chron.
n. 1296.

b) Cap. 13.

c) Herod. l. 1.
c. 82.

d) Plutarch.
Parallel.
p. 306. a.

e) Stobæus de
Fortitud.

f) L. 1. c. 82.

THeopômpeo regnante, etiam inter Argivos & Lacedæmonios de Thyreatum finibus dimicatum est. Ipse Theopompus ei negotio non interfuit, senio & animi ægritudine implicitus: nam, eo vivente Archidamus filius mortuus est. Eusebius a) ad annum quartum Olymp. XIV, Bellum, ait, quod in Thyreâ inter Lacedæmonios & Argivos gestum est, hoc tempore fuit. Minus recte b) Solinus; Thyrea locus dicitur, in quo anno 17 regni Romuli, inter Laconas & Argivos memorabile fuit bellum. Is est an. primus Olymp. XI; quâ cum Messeniis flagrabat bellum. In hoc Bello c) conventum est, ut utrinque discedente exercitu, viri CCC dimicarent; & utri superiores essent, eorum regio foret. Ex sexcentis pugnantibus, interventu noctis, tres omnino reliqui fuerunt: Alcinator & Chronius Argivi; qui tanquam victores Argos cursu contenderunt: ex Lacedæmoniis, unus Othryades; qui spoliatis Argivis eorum arma ad suorum castra detulit, & in suo ordine seipsum tenuit. Ex hostium scutis d) tropæum erexit, suoque vulnerum sanguine id inscripsit.

e) Διὶ Τροπαιῶν Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργείων,

JOVI TROPHÆALI LACEDÆMONII DE ARGIVIS.

Cum duo illi, qui superstites erant, de victoria contenderent, Amphityones αὐτόπαι, litem secundum Lacedæmonios deciderunt. Herodotus dicit, f)

ex ea contentione iterum pugnatum esse, & Lacedæmoni-

monios vicisse. Verum posteriorem pugnam diu post priorem contigisse oportet, ut res ista ad Cræsi tempora protrahatur.

SUB eodem Theopompo Ephori Lacedæmone inducti sunt. a) a) Plutarch. in
Cum Lycurgus regimen publicum temperasset, qui tamen successerunt ei, videntes Oligarchiam inflatam & impetus plenam, Ephorum
autoritatem ei, tanquam frænum, imposuerunt; annis circiter 130 post
Lycurgum; Elato constituto primo Ephoro; regnante Theopompo. Cui
uxor (ut ajunt) exprobravit, quod Regiam potestatem minorem, quam
acceperat, filiis suis traditurus erat. Imò, inquit, majorem, utpote
durabiliorem. Herodotus, b) τὰς ἐφόρους, ait, καὶ γέγοντας
ἐποίησε Λυκῆργος, Ephoros ac Senatores instituit Lycurgus. Vocem
ἐφόρους in textum irrepsisse suspicio est. Eusebius Primum Ephorum
conjicit in annum quartum Olymp. IV; neque Lycurgi, neque Theo-
pompi ætatem respiciens. Chron.

Lacedæmoniorum Rex alter c) Polydorus à Polemarcho c) Pausan.
quodam viro audaci occisus est. Ei autem mortuo Lacedæmonii, præl. 3. p. 162
cunctis aliis Regibus, honores eximios tribuerunt: erat enim ille Spar-
tanis omnibus æquè charus, ob spectatam virtutem, summam comita-
tem, & justitiam. Inter alia decretum est, ut Magistratus instru-
menta publica Polydori imagine obsignarent. Illius domus, de uxore
ejus publicè emptæ, Βωόνητα dicta; quod boves pretium fuere. Non-
dum enim erat nummus argenteus, aut aureus. Ac licet Pheidon in
Æginâ nummum † jam pridem percussisset, ejus tamen usus Lace-
dæmone à Lycurgo vetitus est. Polydorum Heroicis honoribus
cultum fuisse suadet d) Nummus æneus ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, in quo d) Goltz. Gr.
ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ Regis caput laureatum; averrà parte, Eques hastatus
hosti prostrato insultans. Leges Lycurgi * ὅχως ἀνδρώπῃς, ἀλλ' Xenoph.
ὡς ἥρωας τὰς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς περὶ μὴ κασι, non ho- Polit. Laced.
minum, sed Heroum cultum tribuunt Lacedæmoniorum Regibus de-
functis. sine.

Theopompo successit ejus nepos Xeuxidamus Archidami
(ante patrem mortui) filius: Polydoro autem e) Eurycrates ejus
filius; sub quo Messenii Lacedæmoniiis æquo animo parebant; neque
Argivi res innovabant. e) Pausan.
p. 162.

f) Polydoro regnum suscipiente, Lacedæmonii in Italiam, f) Pausan.
coloniam deduxerunt Crotonem; alteramque Locros ad Zephirium, P. 162.

promontorium. Cum verò aliæ sint plurimæ Græcorum coloniæ, hisce temporibus in Italiam deductæ, operæ pretium sit eas paucis percurrere.

Magna Græcia.

DE Oenotro Lycaonis filio, atatibus XVI ante bellum Trojanum, ex Arcadiâ; De Pelasgis ex Hæmoniâ (quæ Thessalia postea dicta est) in Italiam trajicientibus; aliisque Mythici temporis migrationibus, legendus est Dionysius a) Halicarnassensis, accuratissimus harum rerum indagator.

a) L. I.

b) Strab. I. 6.
p. 253. c.

c) Fest. Pomp.

* Consol. ad
Helv.

b) Græci magnam Italiæ partem occupârunt; & in tantum crevit eorum potentia, ὥς τε τὴν Μεγίστην Ἑλλάδα τὰ ὑπὸ τὴν Σικελίαν, ut hanc regionem & Siciliam vocarent Magnam, Græciam. Alii Italiam tantum eo nomine intelligunt: c) Major Græcia dicta est Italiæ; quod in eâ multæ magnæque civitates fuerunt ex Græciâ profectæ. Seneca, partem Italiæ: * Totum Italiæ latus, quod Infero mari alluitur, Major Græcia fuit. Servius (in Æneid.) magis explicatè: Italia Μεγίστη Ἑλλάς, id est, Magna Græcia est adpellata, quia à Tarento usque ad Cumas, omnibus civitatibus Græci condiderunt.

Augustus demum Italiam in Regiones divisit: ut autem de Græcis urbibus hîc distinctius agamus, istam Australioris Italiæ partitionem prolepticè adhibeamus.

Prima Italiæ regio (Campania dicta) à Tiberi fluvio extendebatur ad Silarum, Picentinorum amnem: in hoc tractu, effodiuntur numismata (certissima Græcæ originis indicia) ΚΤΜΑΙΩΝ, ΠΥΤΕΟΛΙΤΩΝ, ΝΕΟΠΟΛΙΤΩΝ, ΣΙΝΤΕΣΣΑΝΩΝ (id d) oppidum extremum in adjecto Latio) & in mediterraneis, ΚΑΠΤΑΝΩΝ, ΝΩΛΑΙΩΝ, ΣΥΤΕΣΑΝΩΝ, ΚΑΛΕΝΙΤΩΝ, ΤΙΑΝΕΩΝ, e) ΚΑΛΑΤΙΑΣ, ΑΤΕΛΛΑΝΩΝ, ΝΟΤΚΕΡΙΩΝ, & ΠΙΚΕΝΤΙΕΩΝ.

d) Plin. I. 3. c. 5.

e) Goltz. Asia
tab. II.

f) Strab. I. 5.

p. 245.

g) p. 246.

f) Cumanî agrum habuerunt Campania fertilissimum, & portus circa Missenum opportunissimos. Eorum g) navale fuit Dicæarchia (à Samiis condita) quam Romani, deductâ eò coloniâ, Puteolos vocarunt. Post Dicæarchiam est Neapolis, Cumanorum colonia; ubi plurima institutorum Græcorum vestigia. Cumæ autem

Chal.

Chalcidensium colonia fuerunt, ex Eubæâ insulâ ; ante Bellum Trojanum (si Virgilio fides) deducta. Æneas enim

— a) *Euboicis Cumarum allabitur oris.*

a) Æneid.
l. 6. v. 2.

Ibique tunc fuit Sibyllæ Cumanæ

b) *Excisum Euboicæ latus ingens rupis in antrum.*

b) Ib. v. 42.

Tertia Italiæ Regio *Lucania & Bruttium dicta*) ab amne Silaro porrecta ad Leucopetram promontorium , atque inde in Sinum Tarentinum reflexa , c) *ad fluvium Bradam à Secundâ regione disjungitur.* Tota hæc olim à Græcis occupata fuit.

c) Anton.
Itiner.

Prima occurrit ΠΟΣΕΙΔΩΝΕΑΤΑΝ urbs , *Posidonia* , sive *Neptunia* ; à d) *Doriensibus constituta* : e) *Sibaritæ autem condiderunt mœnia ad mare.* Romanis (coloniâ anno U. C. 380 deductâ) *Pæstus* vocabatur. *Rosaria Pæsti* à poetis celebrantur.

d) Solin. c. 8.
e) Strab. l. 5. p. 251. b.

Proxima est ΤΕΛΗΤΩΝ urbs , *Hyela* ; quæ & *Helia* , & *Elea* , & tandem *Velia* dicta est. Hanc f) *condiderunt Phocæenses* , quo tempore *Harpagus Cyri dux Phocæam cepit.* *Palinurus* itaque ad Æneam prolepticè dixit

f) Herod. l. 1. c. 167. &
Strab. l. 6. p. 252.

— g) *Portusque require Velinos.*

g) Virg. Æn. l. 6. v. 366.

Vide Au. Gellii l. 10. c. 16.

Est etiam h) in *Lucaniâ Laus* urbs , *Sybaritarum colonia* : à *Laio* , prima *Brettia* urbs est *Temese* (quam *Tempsam* nunc vocant) ab *Ausonibus* primùm condita ; deinde ab Æcolis , qui *Thoantem* sequuti sunt. Ejus meminit i) *Homerus* ; Ες Τεμεσίων ἔχ' χαλκόν ; Ad *Temesen* propter æs. Hos *Brettii* ejecerunt : *Brettios* *Annibal* juxta & *Romani* attriverunt. *Tempsa* Romanorum colonia fuit anno U. C. 560.

i) Odyss. l. 1.

ΒΡΕΤΤΙΩΝ numismata non rara sunt : Inclaruit eorum respublica k) ab Olympiade CVI.

k) Diod. Sic. l. 16.

In finibus urbs est vetustissima ΠΑΝΔΩΣΙΕΩΝ : l) *Pandosia* olim *Regum Oenotriæ* regia fuit. Dein m) *Plataeensium* colonia. Perit ibi *Alexander Molossus* , Rex *Epiri*.

l) Strab. l. 9.
m) Scylax.

Sequitur ΤΕΡΙΝΑΙΩΝ urbs. *Terina* , à *Crotoniensibus* condita , in n) *sinu ingenti Terinæo* sita est. o) *Intus in peninsulâ fluvius Acheron* ; à quo oppidani *Acherontini*. ΑΧΕΡΩΝΤΑΝ extant numismata.

n) Plin. l. 3. c. 4.
o) Ibid.

a) Strab. l. 6.

Inde urbs ΙΠΠΟΝΙΕΩΝ. a) *Hipponium à Locris conditum* : Agathocles Siculorum tyrannus, quum potiretur urbe, Navale extruxit. Romani, Brutiis ademptum, Vibonem Valentiam nominarunt; Colonia deducta, anno U. C. 515. Unde in recentioribus eorum nummis VALENTIA legitur.

Intus est ΜΑΜΕΡΤΙΝΩΝ oppidum: *Mamertum*; cujus cives, cum sub Agathocle praesidio urbis Messanae in Sicilia contra Pœnos recepti essent, ipsi Messanam occuparunt.

b) Plin. l. 3. c. 8

Denique ad fretum Siculum est ΡΗΓΙΝΩΝ oppidum. b) *Ab dibiscendi argumento, Rhegium Græci nomen dedere oppido in mar-*

c) Strab. l. 6.

gine Italiae sito. c) *Rhegium autem à Chalcidensibus conditum; quibus se adjunxerunt Messenii, qui virgines Spartanæ in Limnis stupraverant.*

Istæ Græcorum urbes ad Occasum: quæ verò ad Ortum positæ sunt, huic dissertationi potius ansam præbuerunt.

Ultra promontorium sunt Locri Epizephyrîi: πόλιν Λοκρῶν

d) Olympic. Odâ X.

Ζεφύριον vocat d) Pindarus. Reperiuntur tam ΛΟΚΡΩΝ, quam ΖΕΦΤΡΙΕΩΝ numismata. Eusebius urbis conditum refert ad an. 2 Olymp. XXIV. Virgilius longè vetustiore facit.

e) Æn. l. 3. v. 399.

f) Servius ib.

g) Plin. 4. 7.

h) Strab. ib.

e) *Hic & Narytii posuerunt mœnia Locri.* f) *Prius Narix, Opuns postea dicta.* Hi igitur Locrorum Opuntiorum, sive Epicnemidiorum coloni fuerunt, juxta Ephorum & g) Plinium: at Strabo, Ozolarum. h) *Locri Epizephyrîi colonia Locrensiura, qui Crisseum sinum accolunt, deducta ab Evantbe, haud multò post Crotonem & Syracusas conditas. Quum tres quatuorve annos in Zephyrio habitassent, transtulerunt inde urbem ad*

i) Ælian. Var. l. 3. 24.

k) Plin. 7. 47.

Esopin. Apud hos Locros inclaruit i) Zaleucus Legislator: Etiam EVTYMIUS k) *pyctæ, semper Olympiæ victor* (scilicet Olympiade LXXIV, LXXV, LXXVI) *qui vivus sentiensque consecratus est oraculi jussu; cui & vivo sacrificatum est & mortuo.* In horum l) nummis (posterioris ævi, & cœlaturæ rudioris) legitur EVTYMIUS; Auriga in quadrigis, cum flagro & palmâ: parte alterâ, TRAJANUS; cujus in honorem Ludi celebrati, & nummus ibi est percussus. In aliis est m) Neronis effigies; *Neronia* denotans. Nam n) *certamen id Gordianus firmavit & auxit.* Urbs hæc sub Romanis libera fuit.

l) Penes me.

m) Erizzo, p. 113.

n) Victor Schotti in Gordiano.

Vicina autem urbs ΚΑΤΑΩΝΙΑΤΑΝ, *Caulonia*, a) *Achaorum opus*, post bellum Punicum II, in perfidia ultionem, à Romanis ad internecionem deleta est. Virgilius, de sinu Tarentino:

a) Strab. ib.

— b) *Attollit se Diva Lacinia contra,
Caulonisque arces, & navifragam Scylacæum.*

b) Æn. l. 3.
v. 552.

Fuit urbs ΣΚΥΛΛΑΤΙΩΝ, c) *Scyllatium*, colonia Atheniensium, qui *Menestheum* sequebantur: nunc autem *Scylacium* dicitur. Lacinium promontorium est agri Crotoniensis; in quo magnificum d) *Junonis Laciniae templum*.

c) Strab. ib.

d) Liv. l. 24.

Proxima est ΚΡΟΤΩΝΙΑΤΑΝ urbs celeberrima atque saluberrima, ad Æsarum fluvium. Eusebius, ad an. 2 Olymp. XIX, *Croton & Sybaris conditæ*. e) *Myscelus* (ait Dionysius) *Crotonam condidit anno tertio Olympiadis XVII*. At Strabo (ex Antiocho) f) *Archiam*, qui *Syracusas condidit*, *Myscello* Achæo in condendâ *Crotone* adjumento fuisse refert. g) *Opulenta armis virisque, urbs Croto, murum in circuitu patentem XII millia passuum habuit, ante Pyrrhi in Italiam adventum. Urbis gloriam auxit Pythagoras, qui floruit Olymp. LX; Pythagoræorumque multitudo: etiam Milo athletarum celeberrimus, sexies in Olympia victor: Olymp. LXII. Romani tandem (deductâ anno U.C. 560 coloniâ) Crotonam appellarunt.*

e) Dionys. Hal. l. 2.

f) Lib. 6.

p. 262.

g) Livii, l. 23.

24.

Rursus occurrit *Lucania*, ab altero mari extensa; in quâ urbs *Sybaris*, ab Achæis etiam condita, h) *inter fluvios Crathim & Sybarim, à quo urbi nomen*. Sybaritæ veteres luxu & mollitie infames erant. Anno quarto Olymp. LXVII, *Eduxerunt in prælium 300000 armatorum millia, qui à 100000 Crotoniatis, duce Milone athletâ, fusi sunt, & urbs eversa*. Post annos 58, collectis Sybaritarum reliquiis, Theſſalus Sybarim eodem loco instauravit: illi autem post sexennium à Crotoniatis ejecti sunt. Anno tertio Olymp. LXXXIII, Athenienses urbem iterum instaurarunt, prope Sybarim antiquam, ad scaturiginem quæ *Thuria* vocabatur; unde urbs Θέρσιον dicta est: hi initâ cum Crotoniatis amicitia, rempub. bene administrarunt. A Romanis (deductâ anno U.C. 560 coloniâ) *Copia* nomen habuit. Unde in eorum nummis, tam ΣΤΒΑΕΙΣΤΩ, & ΘΟΤΡΙΩΝ legitur, quàm ΚΟΠΙΑ, cum cornucopia.

h) Diod. l. 12.

lb. l. 11.

Goltz. tab. 29.

35.

Erat & *Siris* oppidum, ad *Syrin* fluvium: sed anno quarto Olymp. LXXXVI, a) *Tarentini* illius oppidi incolis migrare coactis, suorumque coloniâ deductâ, urbem condiderunt *Heracleam*, b) paulum supra mare: postea *Siris* *Heracleotarum* navale facta est. Ferunt *Sirim* à *Trojanis* conditam; *Iliacæ Minervæ* simulacrum ibi deditatum proferunt, quasi ab *Illo* allatum: Quod etiam *Roma*, & *Lavinii*, & *Lucerie* haberi dicitur.

c) *Ibid.* Dein *ΜΕΤΑΠΟΝΤΙΩΝ* urbs clara, c) condita à *Pylis*, qui cum *Nestore* ab *Illo* navigarunt. Agricultura eorum adeo felix, ut messem auream *Delphis* dedicaverint: & eorum nummi spicâ signantur, in honorem *Cereris*. d) *Metapontini*, in templo *Minervæ* feramenta, quibus *Epeus*, à quo conditi sunt, Equum *Trojanum* fabricavit, ostentant. Horum agro e) *Tertia* *Italiæ* Regio finitur. Conneditur *Secunda* Regio (*Apulia* & *Calabria* dicta) complexa etiam *Salentinos* & *Hirpinos*, usque ad *Tifernum* fluvium.

ΣΑΛΑΝΤΙΝΩΝ urbs primaria *Tarentum*; quam *Taras* *Neptuni* filius condidisse perhibetur: & in *Tarentinorum* nummis, *ΤΑΡΑΣ* delphino insidet. Celebratur autem maximè *Parteniorum* *Laconum* (quorum modo f) meminimus) colonia, sub *Phalantho* deducta, anno i Olymp. XVIII, juxta *Eusebium*. f) *Flor.* l. i. c. 18 it urbs hæc aliquando g) *Calabriæ* & *Apuliæ* totiusq; *Lucaniæ* caput; magnitudine, & *Muris*, portaque nobilis. Colonia Romana facta est anno U. C. 631.

Plin. ib. Post *Japygium* promontorium, quo longissimè in maria excurrit *Italia*, urbs est *ΤΑΡΑΝΤΙΝΩΝ*, *Hydruntum*; quâ in *Græciam* brevissimus transitus: non magni nominis.

ΒΡΕΝΔΗΣΙΝΩΝ urbs in primis *Italiæ* portu nobilis, certiore transitu in *Græciam* *Asiamque*. *Brundisium* longæ finis charæque *Viaque* scilicet *Appiæ*; quæ huc tandem perducta fuit, per Primam & *Secundam* *Italiæ* regione: quod iter h) *Horatius* facetè descripsit. i) Urbs à *Cretensis* habitari dicitur, qui cum *Theseo* è *Grosso* venerint; dein ab iis, qui cum *Japige* è *Sicilia* accesserint. His autem, de quibus agimus, temporibus, *Brundisium* *Regem* habuit, cui multum agri ademptum est à *Spartanis*, qui cum *Phalantho* *Tarentum* venerant. k) *Brundisini* nihilominus *Phalanthum* postea exulem receperunt, mortuumque splendida sepultura dignati sunt.

ΑΡΠΑΝΩΝ urbs, a) *quæ nunc Arpi, principio Argos Hippium,* a) Strab. lib. p. 383. d. *deinde Argyripa nominata fuit: Hanc Diomedes fertur condidisse,* cum post captam Trojam, uxoris conspiratione, regno pulsus esset. Ibid. Urbs hæc, quondam inter *Italicarum maximas*, in Apuliæ planitie *sita est, non procul ab Ionio mari: ejus navale fuit Salapia.*

In cæteris Italiæ regionibus longè rariora sunt originis Græcæ vestigia. Regio IV (*Samnium dicta*) in ora Superi maris, à Tifer- Plin. l. 3. c. 13. no ad Aternum amnem porrecta, prætereunda est. Regio V (*Pice- num dicta*) ab Aterno ad Æsem amnem, habet Anconam coloniam, in ipso flectentis se ora cubito: unde in nummo, ΑΓΚΩΝ & Brachium, Anconæ symbolum. Regio VI (*Flaminia, à viâ dicta*) habet ΠΙΣΑΤΡΙΩΝ coloniam, Pisaurum. Regio VIII (*Æmilia, à viâ itidem dicta*) habet ΑΡΙΜΕΙΝΕΩΝ coloniam, Ariminum. Regio VII (*Tuscia dicta*) ΦΑΛΕΙΩΝ, & ΚΟΣΩΝ urbes habuit. b) Da- b) Cic. Tuscul. lib. maratus, Tarquinii regis nostri pater, tyrannum Cypselum quod ferre non poterat, fugit Tarquinius Corintho, & ibi suas fortunas constituit, ac liberos procreavit.

Ultra, in Liguribus, est ΜΑΣΣΑΛΙΗΤΩΝ urbs celeberrima; & ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΩΝ urbs, Massiliensium colonia; Massilia autem à Phocæensibus condita est, diu antequàm Phocæenses, c) Persarum adventu fugati, Olympiade XLIV, ex c) Solino. Asiâ illuc se contulerunt: Quod ex Aristotele, docet d) Harpo- d) In Mæos; cratio.

Ex istis constat, Græcos in Australiore Italiâ maximè versatos fuisse. De Græcis Italorum originibus, si plura velis, * Justinum * L. 20. c. 1. adeas, & † Solinum. † C. 8.

SED neque in Italiam tantùm Siciliamque, sed in alias Europæ Asiæque partes Græci hoc seculo deduxerunt colonias. Corinthii e) anno primo Olymp. XVIII, Corcyram insulam colonis occupa- e) Euf. Chron. runt. Corcyraï postea (f) duce Phalio Corinthio, stirpe Heracli- f) Thucyd. darum, ex metropoli, prisco more, accersito) Epidamnum urbem in l. 1. p. 17. Illyrico condiderunt; cujus navale fuit Dyrrachium. Eusebius hu- jus urbis conditum refert ad g) an. secundum Olymp. XXXVIII, g) Chron. sub initia Periandri Regis: Verùm, ex supputatione Thucydidis, n. 1390. prælium navale, quod diu post Epidamnum conditam, inter Co- rin-

rinthios & Corcyraeos commissum est, incidit in an: 1. Olymp. XXIX; five annum 260 ante belli Peloponnesiaci finem.

- a) Euf. n. 1367. Megarenſes a) anno tertio Olymp. XVII, *Aſtacum* condiderunt in Bithyniâ; in eodem Propontidis ſinu, eodemq; loco, aut prope eum, in quo poſtea *Nicomedia*, à rege dicta, condita fuit.
- b) Strab. l. 12. Eufeb. n. 1342. n. 1359. 1313. c) Steph. d) ſupr. p. 149. e) Strab. l. 13. f) l. 14. p. 635. * l. 13. p. 589. g) Strab. l. 7. p. 319. Ib. p. 306. h) Herod. l. 4. c. 18. i) Strab. l. 12. p. 545. k) Steph. in Σινώπη. l) Plin. l. 5. c. 29. m) Euf. n. 1360. n) Quæſt. Græc. §. 30. p. 298. o) Euf. n. 1340.
- Idem, b) an 2. Olymp. XXVI, *Chalcedonem* condiderunt; atque an 3. Olymp. XXX, *Byzantium* ex oppoſito, in Thraciâ; duce *Byzante*, à quo nomen.
- Mileſii, an. ſecundo Olymp. XIX, *Parion* urbem in orâ Hellesponti extruxerunt, vel potiùs inſtaurarunt. Urbs enim c) κληθεῖσα ἀπὸ Παρίου & Ἰασιῶν. Ammianus: *Parion*, quam condidit *Jaſionis* filius *Parius*. De nummis ΠΑΡΙΑΝΩΝ d) diximus. In deducendâ hâc coloniâ, e) *Mileſiis* adfuerunt *Erythraei*, & *Parii* ex inſulâ.
- Juxta *Parium* etiam à f) *Mileſiis* *Cyzicus* condita eſt, an. 3. Olymp. VII, vel 2. Olymp. XXIV; utrobique Eufebius, diverſos auctores ſecutus: Ex alterâ parte etiam *Lampsacus* condita, Olymp. XXXI à * *Mileſiis*. Hæc autem Stephano eſt Φωκαίων κλισμα.
- Porro Mileſii hiſce temporibus Pontum Euxinum coloniis frequentarunt. g) *Iſtrus* oppidum ab iis conditum eſt Olymp. XXXI, non procul à Sacro Iſtri fluminis oſtio; & *Boryſthenes* urbs, à magno fluinine cognominata; quæ & *Olbia* dicitur. Herodotus h) Ολβιοπολίτας à *Boryſthenitis* Græcis diverſos facere videtur. Ab iisdem etiam, i) an. 2. Olymp. XXXVII, *Sinope* condita, in Paphlagoniâ; πόλις Νεοφανεστάτη τῆς Πόντου, urbs Ponti illuſtriſſima; & regni tandem Mithridatici caput. *Phlegonti* autem apud Stephanum eſt k) κτίσμα Μανελίης Κῶς. Sanè *Milerus* propter coloniarum multitudinem celebratur; l) ſuper LXX urbium, per cuncta maria genitrix.
- In Ægæo etiam mari, quædam hoc ſeculo deductæ ſunt coloniæ: m) Olymp. XXXI, *Acanthus* condita, & *Stagira*, in Iſthmo utrinque montis Atho. De n) *Acantho* à barbaris deſertâ, & contentione inde oriâ inter *Andrios* & *Chalcidenses*, Plutarchum adeas. Eodem tempore, in Thracia, *Abdera* à Teiis & Clazomeniis; dein Olymp. XLIV, *Perinthus* à Samiis inſtaurata eſt; urbs utraque Herculis opus fuiſſe dicitur. Anno 4. Olymp. XXV, quo o)

in Sicilia Gela urbs, ab Antiphemo; eodem in Pamphyliâ, Phaselis condita est à Lacio Lindio, illius fratre.

Neque omittenda est Cyrenarum colonia; de quâ duplex est Chron. Eusebii * sententia: ad annum 3 Olymp. V, Therai Cyrenem condiderunt, Oraculo sic jubente: Conditor urbis Battus, cuius proprium nomen Aristoteles. Rursus ad an. 2. Olymp. XXXII, Battus condidit Cyrenem. Posterior hæc verisimilior videtur: quia a) Tradunt Anchionem cum Batto Theraeo in Africam classe profectum, Coloniam Cyrenem deduxisse; eique in ejiciendis finitimis socium fuisse. Anchionis ille, sive Chionis Lacedæmonius palmam quartum tulit Olymp. XXXI; de quo mox.

Battus autem primò b) Urbem condidit in Platæâ insulâ, Libyæ adjacenti; dein locum Libyæ Ἀζιριν (vel Ἀζιριν vocatum, amœnissimis collibus inclusum, sex annis incoluit: Septimo autem in Locum, cui Ἰρῆσα nomen, transiit, ubi Fons Apollinis. Fons iste indigenis Κυρή vocabatur; cuius Callimachus Cyrenæus meminit.

c) Οἱ δ' ἔτι πρὸ πηγῆς Κυρῆς ἐδύοντο πελάσσαι
Δωριεὲς, πυκινῶν δὲ νάπαις Ἀζιριν ἔναμον.
Ad fontem Cyren nondum penetrare dabatur,
Umbrosam sed adhuc Azirin Doræ habebant.

c) Hymno in Apollinem.

A fonte urbi nomen. d) Κυρήνη, πόλις Λιβύης, ὅπου Κυρήνης τῆς Ἰψείας, ἢ Κυρῆς πηγῆς ἐγχεομένης, Cyrene, urbs Libyæ, vel à Cyrene Hipsei filiâ, vel à Cyre fonte indigena Fabulam, de Hypsei Thesphalie regis filia, sequutus est Trogus; in cuius epitome, pro (e) e) Justin. l. 136 condita fuit ab Aristæo, cui nomen Battos) Rege, ab Aristotele: c. 7. pro (Cyrnus) lege, Grinus: neque fuit is pater, sed consanguineus: pro (Theramene) lege, Thera: pro (C, ran) lege, Azirin: & pro (Speo) lege Hypseo.

Arcesilaus Batti filius in Cyrenarum regno successit patri: illi Battus Secundus; sub quo colonia magnum accepit incrementum.

f) Ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ (Βάττω τῷ Εὐδαίμονι καλεομένῳ) ἔδωκεν ἡ Πυθία πάντα ὥρμησε χεῖρατα ἢ Πυθίᾳ πλεῖν, (ωοικόσαντας Κυρηναίους) Λιβύῳ, Sub Rege tertio (qui Battus Felix nominatus est) Pythia oraculo suo Græcos cunctos ad navigandum in Libyam cum Cyrenæis habitatum induxit.

f) Herod. l. 4. c. 159.

Solinus Secundum hunc Battum intellexisse videtur, cum dixit : *Cyrenas Battus Olympiade XLI. condidit.* Sed de his satis, ex quibus manifestum est, Græcos hoc Seculo admodum floruisse.

Bellum Messeniæ secundum.

Pausan., l. 4.
p. 243.

ANNO post Ithomes excidium XXXIX; anno quarto Olymp. XXII, quâ Icarus Hyperesienſis stadium vicit (cum jam apud Athenienses Arciontes Annui facti sunt; & Tlesias tunc Archon fuit: apud Lacedæmonios autem regnarunt Anaxander Eurycratis filius, Polydori nepos; & Anaxidamus Zeuxidami F. Archidami N. Theopompi pronepos) Messenii à Lacedæmonius defecerunt.

Inter juventutem Messeniam eminebat Aristomenes, *Andania educatus*; cujus cum matre Nicoteleâ Genius quidam, draconis specie, concubuisse fertur. Hic igitur ætate atque animis vicens, aliique ex optimatibus Messenios ad defectionem instigabant. Neque apertè res statim agebatur; sed Argivos & Arcadas clam explorabant; utrùm illi, sicut priore bello, auxilium sibi laturi essent; qui in societatem eò paratiores erant, quòd cum Lacedæmonius inimicitias apertas jam exercerent.

p. 244.

Anno igitur primo post defectionem (anno 1. Olymp. XXIV) Messenii signa cum Lacedæmonius contulere ad Deras, in Messeniâ: neutris aderant socii; neque liquet penes quos fuerit victoria. Aristomenes, ob præclara facinora, post pugnam Rex salutatus est. (Erat enim ex Æpytidarum genere) Sed recusantem *στρατηγὸν ἀντιπράτορα*, Imperatorem eum elegerunt.

Hic ut initio belli hostes perterrefaceret, noctu Lacedæmonem veniens, ad Minervæ Chalcioecæ templum affixit scutum, in quo inscriptum fuit

Ἀριστομένῳ δὴν Σπαρτιατῶν δίδοναι τῇ θεῷ.

ARISTOMENEM DE SPARTANORUM MANUBIIS DICASSE DEÆ.

Lacedæmonii autem, cum iis è Delphis responsum esset, ut consiliarium Atheniensem adsciscerent, Athenas miserunt. Athenien-

ses,

ses, ut neque Deo ipsi non parerent ; neque Lacedæmonii optimam Peloponnesi partem obtinerent sine magno periculo, miserunt Tyr-
tæum. Erat is, διδάσκαλος γυμνασίων, Ludimagister, qui non
sanæ mentis videbatur, & altero pede claudicabat. Ille ubi Spar-
tam venit, elegos & anapæsta carmina decantans, & principes &
plebem edocuit. a) Tyrtaeus ipse nullum belli munus obibat: a) Pausan.
tantum cohortationibus extremos agminis ad pugnandum accen- P. 245.
debat. Postmodò b) cuidam quærenti, cur Spartani Tyrtaum b) Plutarch.
poëtam civitate donassent, respondit Pausanias Cleombroti filius, Apophth.
Ὅπως μηδέποτε ξένῳ φαίνηται ἡμῶν ἡγεμῶν, Ne videremur un- Lacon.
quam usi peregrino duce. p. 230. d.

Anno post prælium ad Deras (anno 2 Olymp. xxiv) cum Pausan. ib.
jam socii sui utrisque præsto essent, convenere ad Apri monumen-
tum (locus hic, qui dicitur Κάπερ σῆμα, in eâ parte fuit agri Mes-
senici qui Stenyclerus vocatur; ubi Hercules olim, Πρὶς τομίων κα-
περ, super extis capri, cum Nilei liberis foedus icisse fertur.) Huc
Messeniis Elei, Arcades, Argivi, Sicyonii auxilia miserunt: Lacedæ-
monii præsto fuerunt Corinthii, & è Lepreatis nonnulli, Elcorum
odio ducti.

Aristomenes, quem lectissimi è Messeniis juvenes octoginta Ib. p. 246.
stipabant, contra Anaxandri cohortem in acie stetit; quam tandem
difficulter fudit: fusam persequi alios jubet: ipse cum suis ordines
integros dare terga coëgit, mox alios aliosque adoritur, donec to-
tum Lacedæmoniorum exercitum in fugam vertit. Cum palantes
ageret Aristomenes, scutum amisit: dum in eo quærendo cuncta-
tur, Lacedæmoniiis fugientibus datum est elabendi spatium. Ari-
stomenes, Andaniam reversus, tæniis & carminibus à matronis
gratulabundis receptus est.

Scutum postea recepit, cum Delphos primum venisset, atque
inde Pythiæ jussu, in Trophonii adytum, apud Lebadæam Bœotiae,
descendisset. Clypeum hunc ipse post Lebadæam detulit, ibique p. 247.
affixit: Ejus Πήθημα insigne fuit Aquila alis expansis ad extremos
clypei margines.

Aristomenes, collectis Messeniis, assumtaque juvenum ma-
nu quos circum se habere solebat, sub vesperam ad Pharas conten- Pausan. p. 247.
dit Laconiae oppidum: Quo direpto, Anaxander Rex illum cum
prædâ redeuntem à tergo urgebat. Aristomenes Regem iterum

fudit, & insequutus est, donec natium alterâ jaculo trajectâ, retrocedere cum prædâ coactus sit. Sanato vulnere, ipsam Spartam adoriri in animo habuit: sed Helenæ & Dioscurorum specie per visum oblatâ deterritus est.

Virgines, Dianæ choros in Caryis agitantes, interdium ex occulto comprehendit; à juvenum libidine vindicavit; integrasque parentibus, magnâ pecuniâ acceptâ, reddidit.

p. 248.

Matronas, in Ægilis agri Laconici festum Cereris agentes, frustra adortus est. Illæ enim ope Numinis fretæ, & cultris verubusque armatæ, quibus ad mactandas hostias & torrendas carnes usæ fuerant, vim repulerunt. Ipse Aristomenes, facibus percussus, captus est; sed eadem nocte ad suos rediit. Archidamia Cereris sacerdos, non precio, sed amore adducta, eum dimisisse dicitur: simulavit autem eum vinculis exustis aufugisse.

p. 249.

Tertio belli anno, *defectionis autem quarto* (anno 3 Olymp. XXIV) cum prope esset, ut prælium, *ἐπὶ τῇ μεγάλῃ τάφρῳ*, ad Magnam Fossam committeretur, & Arcades ex omnibus urbibus auxilia Messeniis tulissent; Aristocrates Hicetæ filius, patriâ Trapezuntius, Rex Arcadum, eorumque tunc exercitus Dux, à Lacedæmoniis pecuniâ corruptus, suis terrorem fecit; edixitque ut dato à se signo, quisque fugâ suæ saluti consuleret. In utraque agminis parte constiterunt Arcades, cum neque Elei, neque Argivi, neque Sycionii pugnæ interessent. Quare cum jam iniretur prælium, & Aristocrates Arcadas abduxisset, Messeniis lævum cornu & acies media nudata est. Illos itaque destitutos Spartani agmine circumdato cingunt, & periculo minimo victoriam sibi vindicant.

p. 250.

Aristomenes reliquias prælii collegit; & Andaniâ, oppidisque mediterraneis relictis, *εἰς Εἰραν*, in Eiran montem se recepit. Pylî & Mothonæi oram maritimam Messeniis in eolumen præstiterunt: ex reliquo ipsorum agro, non minus quàm ex Laconico, prædas agebant. Aristomenes cohortem 300 virorum coëgit; cum quibus hostilem agrum undequaque infestum reddidit: ipse nocte egressus, Amyclas (XX stadiis à Lacedæmone) diluculo diripuit. Tandem verò, anno tertio post cladem ad Fossam, anno *defectionis septimo*, anno 2 Olymp. XXV, Aristomenes cum ambobus Lacedæmoniorum Regibus congressus, & percusso ictu lapidis capite corruens, cum 50 de suis captus est, & Spartam per-

tra-

tractus: reliqui in Eiran aufugerunt. Συλληλαμύροις ἢ ἐς τὸ Pausan.
τὸ χωρίον περὶ καὶ θύω οἱ Λακεδαιμόνιοι πολιορκία, σφᾶς αὐτί- P. 349-
κα ἐξαίρησιν νομίζοντες. Ἀντήρκεσαν ἢ ὁμῶς οἱ Μεσσηνιοί, καὶ μετὰ
τὸ ἐν Τάφρῳ συμφορὰν, ἐνί τε καὶ δέκα ἔτεσι ἀμυνόμενοι, Lacedæ-
monii illos in hunc locum coactos obsidione cingebant, existiman-
tes locum illico capi posse: Veruntamen Messenii resistebant tam
post cladem ad Fossam, quàm undecim annos se defendentes, cum
jam obsessi essent. Undecennalis enim obsidio, non à clade ad Fossam
(ut interpret) sed ab Aristomenis captivitate numeranda est: quod ex
sequentibus satis liquet.

Lacedæmonii Aristomenem cæterosque captivos ἐς τὸ Κεάδαν p. 250.
dejecerunt. (Ea est fovea altè debiscens, in quam sceleratissimi qui-
que damnati præcipites dantur.) Reliqui periëre: Aristomenem,
ut alias, tunc quoque servavit Deorum aliquis. In imo specu, veste
obvolutus, cum extremam vitæ horam triduo expectasset, audito p. 251a
strepitu, facie relectâ, per sublustres tenebras vidit vulpem cadave-
ra appetentem. Cogitans itaque bestiam per ostiolum aliquod il-
luc penetrasse, & operiens donec ea propiùs accederet, alterâ manu
feramprehendit, alterâ chlamidem objiciebat mordicus prensandam
quoties illa se convertisset; eique obsequutus, per invia trahen-
dum se præbebat. Tandem cuniculum vidit, non ampliorem quàm
quo vulpes evadere posset: & per eundem aliquid lucis. Aristo-
menes vulpem dimisit & cavernulam manibus aperiens, ad suos tan-
dem evasit in Eiram, jam obsessam.

Aristomenes Corinthios, Spartanis ad Eiræ obsidionem mis-
sos, noctu adortus, duces occidit, castra diripuit; & Jovî Ithomata
Ἐκατομύονια iterum fecit: Prima ab eo peracta sunt post prælium p. 252.
ad Apri monumentum. Id sacrum, veteri instituto, ab iis Messe-
niis fiebat, qui centum hostes in pugnâ occidissent. Tertia etiam
ab eodem facta referunt.

Spartani, quòd Hyacinthia (festum a) triduanum) ade- a) Athenei, l. 4
rant, dierum 40 inducias cum Messeniis pepigerunt. Aristomeni,
induciarum fiducia securiùs vaganti, septem sagittarii Cretenses in-
sidias faciunt; captumque pharetrarum loris vinciunt, & quòd nox
appeteret, in tugurium agri Messenici pertrahunt, in quo habita-
bat virgo cum matre viduâ. Virgo hæc per somnium nocte priore
viderat, Lupos illuc pertrahentes Leonem vinctum, ungues non ha-

bentem: ipsam verò vinculis exolvissè Leonem, unguibusque armasse; & sic Lupos à Leone laniatos fuisse.

Puella, Aristomenis nomen à matre edocta, somnium intellexit. Itaque vinum Cretensisibus largiter fudit; cùmque somno vinoque sepulti essent, illa maximè consopito pugionem eripuit, quo Aristomenis vincula abscidit: Ille liberatus insidiatores interfecit: & pro navatâ salutis suæ operâ, Virginem Gorgo filio suo uxorem dedit, licet ille decimum octavum ætatis annum nondum impleverat.

Pausan. p. 253.

p. 255.

p. 257.

p. 259.

p. 257.

p. 258.

p. 259.

Undecimo obsidionis anno; cùm Aristomenes, accepto nuper vulnere, vigilias pro more circumire non poterat; & milites qui excubabant per effusissimos imbres stationem desererent; bubuleus quidam adulter, ab uxore militis præsidarii occultus, rem audiebat Lacedæmoniisque indicabat, Arcem præsidio nudatam esse. Illi protinus per imbres tenebrasque, admotis scalis, muros transcendunt. Diu pugnatum frustra. Tandem Aristomenes, uxoribus liberisque in medios ordines receptis, hostibus signum dedit se discessionem petere; quam quidem facile impetravit. Hoc modo afflictæ Messeniorum reliquiæ servatæ sunt; ipsi autem suis sedibus ejecti. Eirâ captâ, Secundum hoc Messeniorum & Lacedæmoniorum bellum finem habuit, Archonte Athenis Autosthene, anno primo Olymp. XXVIII, quâ stadium vicit Chionis Lacon; *anno obsidionis XI, defectionis XVIII, Anno Attico 915.*

Arcades Messeniis, qui evaserunt, ad Lycæum montem occurrere, eosque per urbes hospitio comiter diviserunt. Aristomenes autem homines quingentos selegit, cui etiam Arcades trecenti in societatem facinoris se obtulerunt, Spartam invadendi consilio, dum Lacedæmoniorum pars magna rapiendis Messeniorum rebus adhuc occupata esset; Verùm Aristocrates Arcadum Rex, Lacedæmoniis, eorum pecunia delinitus, consilium patefecit: ex rescriptâ Anaxandri R. epistolâ interceptâ, tam indicium hoc, quàm fugæ ad Magnam Fossam detecta sunt. Arcades itaque Aristocratem lapidibus obrutum, & insepultum, extra fines abjecere.

Messenii, quotquot ad Eiran, aut alibi relictæ, à Lacedæmoniis in publicorum servitiorum numerum conscripti sunt. Pylii & Mothonæi, alique maris accolæ Cyllenen, Eleorum navale, classibus se receperunt; & cum iis, qui in Arcadiam profugerant, de no-

vis sedibus communi classe quærendis consilium ineunt; Aristomenem omnes deducendæ coloniae ducem poscebant. At ille (se cum Lacedæmoniis bellaturum, quamdiu viveret, affirmans) duces illis Gorgum & Mantichum dedit. Nomen dederunt omnes, quos aut senectus aut egestas non detinuit.

Interea Anaxilas, Rhegii tyrannus (quartus ab Alcida midâ, Pausan p. 260. qui a) post Aristodemi regis mortem, rithome expugnata, è Mes- a) Vide Strab. senia Rhegium commigraverat) Messenios in italiam accersit. E- l. 6. p. 257. rat illi cum Zancleis bellum, quibus ager optimus, urbs opportuna: hanc se Messeniis traditurum dixit, si secum hostem coniecissent. Consistentes Anaxilas in Siciliam traduxit. Zancleos Anaxilas navali, terrestri prælio Messenii fudere: dein hinc à Rheginis, illinc à Messeniis terrâ marique obsessi, dejecto muro, ad aras deorum & templa confugiunt: supplicibus concessa est impunitas; & fide ultro citroque datâ, domicilium utrisque comune fuit: Paus. p. 261. Urbem verò pro Zancle Messenem appellari placuit. Hæc gesta sunt Olympiade XXIX, qua Chionis Lacon iterum vicit, Archonte Athenis Miltiade.

Aristomenes filiam suam ad virum deduxit Rhodum. Da- Ibid. magetus enim Rhodius, Jalyf rex, ex oraculo sciscitans, unde illi uxor ducenda esset: respondit Pythia, ut illius filiam duceret, qui esset τῶν Ἑλλήνων ὁ ἀριστός. Ille igitur hanc uxorem duxit. Aristomenes inde, cum Sardeis ad Ardyn Gygis filium, & Ecbatana ad Phraortem Medorum regem transmittere cogitaret, morbo oppressus, diem extremum obiit.

Lacedæmonii, *Messenia potiti*, b) Arcadas bello adorti sunt b) Pausan. l. 8. & in Phigalensium fines exercitum duxere: incolis prælio victis, p. 519. urbem obsidione cinxerunt; cumque parum abesset quin muri expugnarentur, Phigalenses, certis conditionibus dimissi, effugere. Illis ejectis, excisa est Phigalia, Archonte Athenis Miltiade (*iterum*) anno secundo Olympiadis XXX, qua Chionis Lacon tertium vicit.

Chionis iste etiam Olympiade XXXI palmam quartum retulit: Eius victoriae in duabus stelis, alterâ c) Olympia, alterâ c) Ibid. l. 6. d) Lacedæmone incisæ erant. Χίωνις (sive Ἀνχίωνις) ἀνῆλθε p. 366. Λακεδαιμόνιοι ἐργὸν νίκας ἀνείλετο, ἀλλὰς τε καὶ Ὀλυμπιάσιν. ἐν d) lb. l. 3. ταῦτα ἦ ἐπὶ τὰ ἐχθρόν τε νίκαι· πένταρες μὲν σαρδίας, Ἀγύλης ἦ λοιπαί, p. 186. Chio.

Chionis Lacedæmonius palmas tulit tum alias, tum Olympicas: numerantur ibi VII: De Stadio, IV; de curriculo iterato, reliquæ.

- a) Græc. p. 216 In Olympionicarum catalogo (cum a) Eusebianis edito) tres tantum palmae Chionidi tribuuntur: primam ejus victoriam, Olympiade XXVIII, Χάρμης quidam injustè usurpat. Reponendus est Χίονις: & τὸ ἄλμα πρὸς τὸν β, Cujus saltus erat pedum 52. Singularis saltus prodigiosus modus. Hunc cum Batto ad Africam proficisci diximus.
- Ibid.
- b) P. 553.

- Hæc Pausanias per Olympiadas Archontesque, juxta recentiorum Græcorum Chronologiam, satis accuratè tradidit: Hujusmodi computationem nondum obtinuisse b) monuimus. Olympiadum ratio, cum sint ille numeris ordinalibus digestæ, longè certior est temporum norma, quàm ἡ τῶν Ἀρχόντων ἀναγροφὴ; quæ instabilis est, neque per se satis consistit. Cum verò Pausanias, in ponendâ Archontum Annuorum Decennialiumque Epochâ, tam à Dionysio, quàm à Marmore Arundeliano discrepet, res ista in disquisitionem veniat.
- b) supr. p. 49.

Epocha Marmorea.

ΑΦ' ὃ καὶ ἐν αὐτὸν ἦρχεν Ἀκρέων, ἔτ. ΗΗΗΗΔΔ.	EX quo Creon fuit An- nuius Archon, an. 420.	899
ΑΦ' ὃ ἔτη ΗΗΗΗΔΠΙΙ, ἄρχον] Ὁ Ἀθλίῃσι Λυσία.	Ex quo an. 418, ar- chonte Athenis Lysia.	901
ΑΦ' ὃ Τέρπανδρ] Ὁ Δερδέ- νε] Ὁ Λέσβι], τὰς νόμους τὰ α ων δ ἔς αὐ- λή]. . λησε καὶ τὴν ἐμπροσ- μὲς δίκην μετέστησεν, ἔτ. . ΗΗΗΙΔΔΔΔΙ, ἄρχον] Ὁ Ἀθίνῃσι Δροπίδης.	Ex quo Terpander Les- bius, Derdenei fil. No- mos anni 381, archonte A- thenis Dropide.	938

Archontes Annui.

Postquam Medontidæ VII singula sua Decennia (vel mirâ eorum fortunâ, vel chronologorum consensu) impleverant; visum est Athenis Annuos creari Archontes. Præfuerunt Reipub. IX
ἀρ-

ἀρχοντες annui ; ὁ τὸ ἐνιαυτὸν ἐπώνυμος, ὁ βασιλεὺς, ὁ πολέμαρχος, οἱ ἐξ Θεμοφύται. Primus ἐπώνυμος Creon factus est, anno Attico 899 ; qui est primus Olympiadis XXIV. Ita posuit Jul. Poll. l. 8. sagacissimus Marmoris illustrator ; quem libenter sequor. c. 9. §. 1.

Athenienses Eponymorum Archontum nominibus signabant Thucyd. l. 5. instrumenta publica ; ut Lacedæmonii, Ephorum. Politica primū fuit δέχοντε γράφια ; demum chronologica. a) Deme- a) Diog. La- trius Phalereus, ipse ἀρχων an. 4. Olymp. CXVII, primus contexuit ert. in V. τῶν τῶν Ἀρχόντων ἀναγράφῳ ; in usum, ni fallor, Chronologi- Thaletis. cum. Marmor Arundelianum, exaratum Diogneto archonte, id est, anno 4 Olymp. CXXVIII, Epochas Græcas Atheniensium archontibus signat. Neque extat quisquam vetustior, qui ἀρχοντας in chronologiam adhibuit. Inde etiam constat Archontes in chronologorum auxilium prius accersitos fuisse, quàm Olympionicas ; quos Marmor omnino non agnoscit. Cū verò Archontum chronologia non satis fixa esset, prudenter Timæus b) Archontes cum O- b) supr. p. 529.lympioniciis contulit.

De Archontum Annuorum epochâ non satis convenit inter veteres. c) Eusebius eorum institutionem ponit ad an. 2 Olymp. c) Chron. XXV. Dionysius Halicarnassensis singulis Regum Romanorum initiis, & post Regifugium, singulis Olympioniciis confert Athenienses Archontes, usque ad finem operis, sive Olympiadem LXXXIV : & (in Dinarcho) archontes LXX continuos recitat, usque ad Olymp. CXXII. Hic Primum Archontem Annuum posuit ad annum Tertium Olympiadis xxiv : Quod sic colligitur. De Româ conditâ agens, dicit ; d) Annum primum VII Olympiadis fuisse an- d) Antiq. Rō. num primum Charopis Decennalis archontis. l. 1. p. 57. & 61. Charops itaque, Decennalium primus, cœpit anno Attico 831, juxta Dionysium. VII Decennales obtinent annos LXX. Ita primus Annuorum incidit in annum Att. 901 ; qui est tertius Olymp. xxi v.

Diodori Siculi Decas Secunda est locuples Archontum thesaurus : Ab Olympiade LXXV Archontes continui cum Olympioniciis conferuntur, usque ad Olympiadem cxx. Horum pars posterior, ab Olympiade CIV, ex Dionysii Dinarcho confirmatur ; alibi suppletur ; & duarum Olympiadum archontibus augetur. Ex istis tamen non est colligere Annuorum Archontum initium ; cū quinque libri posteriores Primæ Diodori Decadis desiderantur. Verum

rùm cum Dionysio ubique bene conveniat cum Diodoro; verisimile est utrumq; eandem sequutum fuisse ἀναγερ. Φη.

a) Syncell.
p. 212. b.

Africanus numerat a) à Creonte primo archonte ad Philenum ἀρχοντας 903, ad Olymp. CCL; quum Gratus Severianus & Claudius Seleucus consulatum Romæ gesserunt, anno tertio Antonini Aug. Elagabali: Quò chronicon suum perduxit Africanus. Si Philinus esset archon an. primo Olymp. CCL, & 903 à Creonte; certè Creon archon fuit anno tertio Olymp. xx i v.

Ab his omnibus longè discrepat Pausanias; qui pro re natâ passim Annuorum archontum meminit, & Olympiadum annos assignat. Ac licet, apud eum, Hybrilides (archon an. 2. Olymp. LXXII) & posteriores, qui obiter occurrunt, Archidemides, Diophantus, Asteius, Phrasiclides, Dyscinetus, Agathocles, Theophilus, in assignatis Olympiadum annis, cum Dionysio & Diodoro optimè conveniant: nihilominus certum est Pausaniam, in statuendo Archontum Annuorum Decennialiumque initio, Dionysium toto quinquennio excessisse. Dionysius, à Primâ Olympiade Vulgari, ad primum archontem Annuum, numerat annos 95, id est, ad annum tertium Olymp. xx i v: Pausanias autem numerat annos tantum 90, id est, ad annum secundum Olympiadis xx i i i. Ipse sui calculi tria exempla exhibet.

Messen. p. 225.

I. *Amphia capta est anno secundo Olymp. IX, anno quinto Æsimedis archontis decennalis.* Is est annus à prima Olympiade 34. Adde reliquos Æsimedis annos quinque; & successorum V an. 50: habes annum Olympiacum 89, & anno proximo, Primum Archontem.

p. 241.

II. Rursus, Ithome capta est anno primo Olymp. XIV, cum Hippomenes decennalis magistratus annum quartum ageret. Is est annus Olympiacus 53: adjice residuos Hippomenis annos sex; & successorum III, annos 30; fit numerus annorum 89: sequitur πρῶτον ἀρχων.

p. 243.

III. Denique, Bellum Messeniæ secundum cœpit an. xxxix post Ithomes excidium; anno quarto Olympiadis xx i i i, cum Tlesias esset Athenis archon annuus. Primus annus Olymp. xx i i i, est annus Olympiacus 89. & (juxta rationes Pausaniæ) postremus Decennialium Archontum; Anno secundo iis successit Creon, primus

mus archon Annuus; *Anno quarto, Tlesias*, archon tertius. In Marmore, ἀρχων tertius *Lysias* vocatur.

Hæc Pausaniæ inter se sunt satis congrua; neque emendatore indigent: Ex quibus manifestum est, diversas olim fuisse Annuorum archontum epochas, dispares eorum numeros. Pausanias, in suâ vetustiorum archontum serie, quinque plures numerat, quàm Dionysius & Africanus: quinam verò illi fuerint, aut quos locos in catalogo habuerint, haud liquet.

In Marmore, duorum Archontum discrimen est initio: post-^{supr. p. 491.} ea, unius usque ad *Lachetem*, archontem Olymp. xcv: deinde verò nullum. *Laches* ibi archon est an. Att. 1182: *Aristocrates* an. 1184: interstitium est unius archontis. At verò Diodorus *Lache-* Tom. III. *tem* habet archontem, anno 1 Olymp. xcv; *Aristocratem*, ejus suc-^{Platonic. II,} cessorem, an. secundo. Diodorum sequutus est Aristides; cui à p. 474. *Lachete septimus archon Ebulides*: inter quos Diodorus archontes quinque recenset. Apud Diodorum igitur (si Marmor fides) archon unus eo loci desiderari videtur. Ultra non quæro. Archontes enim, qui ante transitum Xerxis sparsim supersunt, adeò rari sunt, & malè cohærentes, ut chronologico calculo prorsus sint inutiles. Neque mirum, si de vetustioribus sit controversum, cum eorum nomina (ut & Olympionicarum) à chronographis serò congesta fuerint.

Corinthi Reges.

Corinthus urbs, ad Isthmum sita, semper ferè fuit emporium; u-^{Thucyd. l. I.} trisque terrâ, utrinque mari commercia exhibens: unde anti-^{p. 10.} quis poetis ἀφνδός, Locuples dicitur. Amenocles Corinthius, Græcorum primus, Triremes, Corinthi & Sami edificavit. Prius Græci, πεντηκοντόρης καὶ πλοίοις μακροῖς, navibus quinquaginta remigum & navigiis longis usi sunt. Exinde Græci rebus maritimis operam studiosius dederunt; & latrocinia sustulerunt. Circa annos 40, postquam Amenocles ad Samios venerat, Navale prælium (omnium, quæ novimus, vetustissimum) inter Corinthios & Corcyreos commissum est. Sunt autem anni 260 ab eo prælio usque ad finem belli Peloponnesiaci. Id bellum finem habuit anno primo Olympiadis xciv, anno Per. Jul. 4310. Deme annos 260; hab s annum 4050, qui est primus Olym-

Olympiadis xxix; quo tempore, *Prytanes Annui* magistratum adhuc Corinthi gerebant. Circa idem tempus, etiam *Anaxilas*, rex Rhegii, *Zancleos* navali praelio superavit: Istitis autem prior erat.

a) *supr. p. 511.*

a) *Salmanasari & Tyrriorum naumachia.*

b) *Syncell,*
p. 179.

De *Heraclidis Corinthi* regibus, *Diodorus* apud *Syncellum*.

b) *Sub Heraclidarum reditum, Aletes Corinthum* obtinuit, vir insignis, qui urbem auxit, & regnavit annos 38. Post quem è posteris maximus natus semper in regnum successit. Regnavit *Ixion* an. 38:

Agelas, 37: *Prumnes*, 35: *Bacchis*, 35; qui cum esset eorum, qui præcesserunt, illustrissimus; qui sequuti sunt, non amplius *Heraclide*, sed *Bacchida* nominati sunt. Post hunc, *Agelas* regnavit an. 30:

Eudamus, 35: *Aristomedes* (*Aristodemus Pausaniae*, & *Eusebio*) an. 35; qui *Telesten* puerum reliquit, cujus regnum *Agemon*, ejus avunculus & tutor, administravit annos 16: post quem *Alexander*

regnum occupavit an. 25: Hunc *Telestes*, regno patrio privatus, sustulit, & regnavit annos 12. Eo autem à cognatis sublato; *Automenes* regnavit in annum: *Bacchida* autem omnes, ab *Hercule* genus ducentes, imperium retinuerunt, cum essent plures quam ducenti, & communi jure præsiderunt Urbi: Ex iis autem unum *Prytanin*, qui loco Regis esset, annuatim elegerunt, per annos XC; usque ad tyrannidem *Cypseli*, à quo ejecti sunt. *Eusebio* ferè convenit cum *Diodoro*; paulò aliter c) *Pausanias*.

c) *L. 2. p. 92.*

Aletes, ait, ejusque posterii regnarunt, Ἰπὶ ὧν πεντε, per generationes quinque, usque ad *Bacchin* *Prumnidis* filium: *Bacchiada* qui vocantur, regnarunt, πεντε αἰῶνες, quinque alias generationes, usque ad *Telesten* *Aristodemi* filium; quem ob simultatem *Arieus* & *Perantas* sustulerunt. Nullus deinceps Rex erat: sed *Prytanes*, ex *Bacchiadarum* gente, annum magistratum gerebant; donec *Cypselus* *Eetionis* filius, occupatà tyrannide, *Bacchiadas* expulit. *Pausanias* *Genealogiam*; *Diodorus* regni successionem respicere videntur.

Cum verò *Pausanias* *ætates* quinque, *Diodorus* *Reges* quatuor tantum ante *Bacchin* numerent; cum collecti Regum xi *Prytanumque* anni (qui sunt 417) initium *Cypseli* non attingant; verisimile est Regem unum, qui ante *Bacchin* regnaverit annos circiter 30, apud *Diodorum* desiderari. Computemus tempora: *Heraclidarum* *Reditus* fuit an. *Attico* 476 d): adde Regum xi annos 326; habes an. *Atticum* 802, & *Olympiadem* illam quæ præcessit

d) *supr. p. 352.*

cessit Corœbi victoriam; in qua a) *Automenes Prytanis* ab Eusebio ponitur: adjice Prytanum annos 90; habes an. Att. 892, & Olympiadem XXI I. Hæc autem manca sunt: quia Cypselus tyrannidem non arripuit ante Olympiadem XXXI. Defectum hunc ipse agnoscit Diodorus; qui καθ' ὁμὰς 30 annos plures numerat, quam κτ' πλάτῃ. Dicit enim Cypseli tyrannidem τ' καθ' ὅδ' Ἡρακλειδῶν ὑπερβῆν ἔτεσε υμζ, *Heraclicidarum reditu posteriorem fuisse annis CDXLVII.* Syncellus etiam Regibus istis adjicit annos 24; dicens, b) *Corinthiorum Reges durasse annis CCL; post quos annui Prytanes.*

a) Chron. n. 1238.

Syncell. p. 179.

b) Ib. p. 186. a.

Cypselus Rex.

CYPSELI fortuna, ab Oraculo prædicta, illi adhuc infantiulo insidiarum causa fuit; sed à Labda matre in *cypsela* (mensura frumentaria) absconditus, periculum evasit. Inde ei nomen. *Observatum parentem, ejus posterius Arcam in Olympia dedicarunt, affabrè cœlatam, & c) βασσοφηδὸν* inscriptam; quam graphicè descripsit Pausanias.

Herod. l. 5. c. 92.

c) sup. p. 124.

Quo stratagemate Cypselus Bacchiadas Corintho expulerit, d) Polyænus. Ælianus ait, e) *Ἀγ' ἡ τευφλὴ per luxuriam immoderatam Bacchiadarum principatum apud Corinthios, quum ad summam potentiam pervenisset, dissolutum esse.*

d) Lib. 5.

e) Var. l. 1. c. 19.

f) Cypselus Corinthius, cum votum fecisset Jovi, Si civitate illa potitus fuisset, se dedicaturum universas Corinthiorum facultates; jussit censum describi: illisque professis, Decimam bonorum partem à singulis abstulit, de reliquis jussit eos negotiari & rem facere: annoque vertente, idem fecit. Ita evenit annis decem, ut & ipse haberet omnia Corinthiorum bona, eaque consecraret; & Corinthii interea quærerent alia.

f) Aristot. Oeconom. l. 2. p. 389. e. init.

Ἡ τῶν Κυψελιδῶν τυραννὶς διετέλεσεν ἔτη τρία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἑξήμηναι. Κύψελος μὲν γὰρ ἐτυράννησε ἔτη τριάκοντα. Περιανδρὸς ἡ τετρακάκοντα (καὶ τέσσαρα. Vox hæc redundare videtur) Ψαμμήπιχος ἡ ὁ Γορδῖς, τρία ἔτη, Cypselidarum tyrannis firma permansit an. LXXIII & sex menses. Cypselus enim regnavit annos XXX: Periander, an. XL: & Psammitichus Gordie filius, annos tres. *Causa durationis erat; quod Cypselus quidem δημογωγὸς*

Ib. Pol. l. 5. c. ult.

ὡς, καὶ κτ' ἔδεχθην διετελέσεν ἀδορυφόρητος, blandus erat populi
 ductor, & in imperio custodes corporis nunquam adhibuit: Periander
 autem, licet tyrannicus, tamen bellicosus erat.

Oraculum prædixerat:

Herod. l. 5.
 c. 92. §. 5.

Κύψελος Ἡετίδης βασιλεὺς κληνοῖο Κορίνθου
 αὐτὸς, καὶ παῖδες· παίδων γὰρ μὴ ἔκείτω παῖδες.
*Cypselus Eetides claræ Rex esto Corinthi;
 Ipse, & eo nati; sed nulli deinde Nepotes.*

Periander duos habuit filios; Cypselum ἀφρονα, mente captum,
 & rebus gerendis inidoneum; & Lycophrona; à Corcyraeis interfe-
 ctum. Illi igitur successit Gordias filius. Quis autem Gordias ille?
 Non sanè Periandri frater: refragatur Oraculum. Sententiæ ta-
 men Aristotelis suffragatur Strabo. a) Cypselus, ait, tyrannidem oc-
 cupavit, καὶ μέχρι τριγονίας ὁ οἶχος αὐτὸς σωέμενος, & ad here-
 dem tertium propagavit. Ælianus b) observat tyrannidem ra-
 rὸ ἴπὶ τριγονίαν ad nepotes propagatam esse: Cypselidarum autem
 Corinthi εἰς ἐκγόνας ad posterios permansisse.

c) In Periand.

Initia Cypseli ab exitu Periandri investiganda sunt. Ille mor-
 tuus est (ut refert Socrates, apud c) Laertium) annis quadra-
 ginta ante Cræsum; καὶ ἐνὶ περὶ τὴν τεσσαρκαοστὴς ἐννάτης Ὀλυμ-
 πιάδος, Uno autem anno ante XLIX Olympiadem, id est, anno quar-
 to Olymp. XLVIII. d) Regnavit annos XL. Ergo, Perian-
 der ἡκμαζεῖ inclaruit (post obitum patris) circa Olympiadem
 XXXVII; anno scilicet quarto. Eusebius autem ad an. primum Olymp.
 XXXVII. Apud Corinthios tyrannidem exercuit Periander:

d) In Perian-
 dro.
 Chrō. n. 1389.

e) Herod. l. 5.
 c. 92.

annos 44 illi attribuisse videtur. e) Regnabat Cypselus annos
 xxx. Confurgit igitur illius initium ex anno secundo Olym-
 piadis xxxi, qui est annus Atticus 928, & Per. Jul. 4059.

Ad
SECVLVM XVIII.

ASIA, ab Ægyptiis derelicta, in Regna diversa dispertita fuit: Ineunte itaque hoc Seculo, hic erat in Oriente rerum status. Anno Nabon. 104, *Psammitichus*, rex Ægypti, Azotum adhuc obsidione premebat: Hierosolymorum rex *Josias* reparando Templo, & pietatis operibus occupatus erat: Babylo- nis ac Nini rex erat *Cbiniladanus*, ignavia obscurus: Lydorum rex *Ardys*, à Cimmeriis oppressus; & Medorum rex, *Phraortes*, victoriâ Persicâ superbus. Qui motus, quæ immutationes insequu- tæ sint (donec Asia in Monarchiam redacta fuerit) ordine enarrabuntur.

P*hraortes exercitum duxit contra Assyrios, Ninum tenentes; à quibus victus, cum magna exercitus parte interiit, cum regnas- set annos 22; Anno Nabon. 114. Illi, in Medorum regno, suc- cessit filius* Herod. l. 1. c. 102.

Cyaxares.

Qlli majoribus bellicosior, milites Asiaticos primus in turmas de- curiavit, & Hastatos, Equites, Sagittarios (antea confusos) in suos ordines distribuit. Hic collectis omnibus intra Halym copiis, Assyrios praelio superaverat, & Ninum obsidione tenebat; quum in- gens Scytharum exercitus in Mediam penetravit. Ib. c. 103.

Scytharum incursio.

Cimmerios insequuti sunt Scythæ: illi juxta mare iter tenebant, Ib. l. 4. c. 12. ubi autem aberrantes viâ, Caucasum ad dextram habentes, in mediterranea conversi, Mediam intrarunt. a) Duxit eos Madyes a) l. 1. c. 104. Protothya filius, Rex Scytharum. A Meotide lacu ad Phasin fluvium & Colchos, iter est triginta dierum: inter Colchos & Medos una gens Saspies interjacet, neque longum est iter. Scythæ autem non hac in- trarunt, sed via superiore & multum longiore, Caucaso monte ad dextram

dextram relicto. Hic Medi (solutâ Nini obsidione) cum Scythis congressi, & pralio fusi, Imperium amiserunt; & Scythæ omni Asia potiti sunt.

a) Herod. l. I.
c. 105.

a) *Hinc illi recta in Ægyptum contendunt; sed Syriam Palestinam ingressis occurrit Psammitichus rex Ægypti, qui muneribus precibusque effecit, ne ulterius progredierentur.*

Pauci aliquot ex regredientibus Scythis, vetustissimum Uranie Veneris templum, quod in Ascalone urbe Syriæ est, spoliarunt; quibus, eorumque posteris Dea morbum immisit fæmineum.

b) Strab. l. 15.
p. 687.

Fertur etiam b) *Idanthyrus Scythæ excursionem fecisse, in Asiam, usque ad Ægyptum: quo autem tempore, non liquet.*

c) Jer. 25. 20.

Psammitichus autem, post 29 annorum obsidionem, Azotum cepit. Et excisa quidem videtur urbs illa, cum non ita multo post, c) Reliquium Ashdodi à Jeremiâ dicatur.

d) Herod. l. 2.
c. 157.

e) Strab. ib.
p. 802. a.

f) Herod. ib.
c. 169.

Non diu post *Psammitichus grandævus fato concessit, anno Nabon. 118; d) cum regnasset annos 54. e) Sepultus est in urbe Sai, Ægypti Inferioris Metropoli, in templo Minervæ; f) proxime Palatium ad levam manum intranti. Nam Saitani intra Templum sepelierunt Reges, qui sunt ex eo nomo, omnes.*

Nechos Rex.

Ib. c. 158.

g) c. 159.

N*echos, Psammitichi filius, patri successit in regno Ægypti. Rex hic elati fuit & magna spirantis animi: pristinae Ægyptiorum gloriæ æmulus, Imperium Asiæ, quod Pater lentè tentaverat, recuperare suscepit. g) Comparavit copias bellicas, & construxit triremes, tam in mari Septentrionali, quàm in sinu Arabico ad Mare Rubrum; quarum navalia adhuc cernuntur.*

h) C. 12. v. 11.

*A tempore deportati Manassis, Judæorum Reges sub Babylo-
norum clientelâ fuisse videntur. Chiniladanus jam annum regni
viceesimum agebat, Princeps ignavus; erga quem tamen Josias
Rex, Dei observantissimus, fidem servandam, transitumque hosti
ejus non concedendum censuit; sed in occursum exercituum, occisus
est in Magiddo, vel in valle Magidduntis. Planitiei meminit h)
Zacharias: Est autem Magiddo urbs in viâ, quâ ex Ægypto itur
in Syriam, non procul à mari Phœnicico; semitribui Manassis assi-
gna-*

gnata ; sed à a) Chananæis possessa ; quam inter eas b) recen- a) Judic. 7. 27.
suimus, quas Israelitæ expugnare non potuerunt. b) sup. p. 235.

c) Nechos terrestri acie congressus cum Syris in Magdolo, vi- c) Herod. l. 2.
ctoria potitus est. Post pugnam cepit Cadytin, magnam Syriæ urbem. c. 159.

d) Cadytis urbs est Assyriorum eorum qui Palestini vocantur, in trans- d) Ib. l. 3. c. 5.
itu à Phœniciâ in Ægyptum. Statio quarta Israelitarum in deser-

to fuit e) ἀπὸ τοῦ Μαγδόλῳ, καὶ ἀπὸ τοῦ θαλάσσης, inter e) Exod. c. 14.
Magdolum, & mare ; & illi castra posuerunt Ἰθὶ & θαλάσσης juxta v. 20.
mare. Magdolum itaque ad Mare Rubrum ; Magiddo utem ad
Mediterraneum. Herodotus nominum similitudine decipi vi-
detur.

Rex Ægypti, omissis Hierosolymis, f) properavit, ut op- f) II. Chron.
pugnaret Carcemisum ad flumen Euphratis. Urbs illa Assyriacæ 35. 21.
ditionis (cujus meminit g) Esaias) videtur esse Cercussum, ultra g) C. 10. v. 9.
Euphratem ad confluentem Aborra positum. Vetustam hanc ur-
bem Dioclesianus tandem instauravit ; cum esset eo tempore h) exi- h) Am. Mare.
gua & imminuta. l. 23.

Nechos, eâ urbe captâ & præsidiiis munitâ, omnique Syriâ
sub potestatem redactâ, post tres menses regressus est.

Cum verò Rex Ægypti venisset i) Riblam, quæ est in terra i) II Reg. 23. 33
Emath, (Reblata postea Antiochia vocata est) evocavit Joabaz
quem Populus unxerat in Regem, cum regnasset tribus mensibus, &
(quod inconsulto victore regnum usurpaverat) vinxit eum, ne re-
gnaret in Jerusalem ; & imposuit mulctam Terra centum talentis ar-
genti, & talento auri. Regemque instituit Eliakim filium Josia : quem
nominavit Jebojakim. Ib. v. 34.

Josephus (commentis Ctesianis imbutus) refert, k) Ne- k) Antiq. l. 1.
chum copias duxisse contra Medos & Babylonios, qui Assyriorum Im- c. 6.
perium everterant. Dixerat enim, Merodachi tempore, l) Assy- l) Ib. c. 3.
riorum Imperium à Medis κατὰ λυθῶσαι. Verùm Rex Ægypti pro-
fectus est contra Regem Assyriorum Babylone regnantem. Medi
jam à Scythis graviter oppressi sunt. Dicit Josiam vulneratum fu-
isse καὶ Μένδῳ πόλιν, ad urbem Mendem, quæ erat intra regnum Jo-
sia. S. Hieronymo, m) Mendes est oppidum, juxta civitatem Ga- m) De locis
zam ; olim n) Medmana, in tribu Juda. Itaque Mageddo, Μαγ- E. r.
δόλῳ, Mendes, aut eadem erant, aut vicina. n) Jos. 15. 31.

Quamdiu Chyniladannus Babylone regnabat, tamdiu Nechos
Syria

Syriâ quietè potitus est; Et in Ægyptum reversus, Pacis operibus operam dedit. Cùm construxisset triremes in sinu Arabico, etiam
 a) Herod. l. 2. c. 158. a) Fossam à Nilo ad sinum illum ducere aggressus est; in qua fodienda perierunt Ægyptiorum 120000. De incepto hoc (ad b) Sesostrim)
 b) sup. p. 396 diximus.

Periplus Africa.

* Herod. l. 4. c. 42.

REX hic * eorum primus fuit, qui Africam περιήρυτον esse monstravit. Postquam is destitit à Fossa, Phœnices quosdam ad Africam circumnavigandam misit; qui, Mari Rubro solventes, in mare Australe abierunt, ac tandem anno tertio per Columnas Herculis transvecti, in Ægyptum redierunt. Adeo vetusta est, de circuitu Africae, fides.

Ib. c. 43.

Postea ex sermone Carthaginensium fertur, Sataspem quendam ab Achemene oriundum, Libyam non circumnavigasse, (quum esset ille ad hoc ipsum missus) sed navigationis longitudine & solitudine, deterritum rediisse. Egressus ille Columnas Herculis, & circumvectus Africa promontorium nomine Syloes, cursum in meridiem tenebat, & cum multos menses multum maris emensus esset, rediit. Quòd verò Africam non penitus circumnavigasset, hanc causam Xerxi afferebat; τὸ πολλοῖον τὸ πρὸς ὃ δυνάμειον ἐπὶ εἶναι πορβαίνον, ἀλλ' ἐνέχεον. Quòd navigium ulterius procedere non posset, sed retineretur. Compertum quidem est experienciâ nuperâ, circa Bonæ Spei promontorium, flare ventos Orientales, per sex menses continuos.

c) Plin. l. 2. c. 67.

d) Mela, l. 3. c. 9.

Ibid.

e) Ibid.

c) Hanno (Carthaginis potentiâ florente) circumvectus à Gadibus ad finem Arabiae, navigationem eam prodidit scripto. d) Hanno Carthaginensis exploratum missus à suis, cum per Occani ostium exisset, magnam partem Africae circumvectus, non se mare, sed com meatum defecisse retulit. Huic occidentale Africae littus legenti occurrebat Mons altus (ut Graeci vocant) πρὸν ὄρηνα, perpetuis ignibus flagrans, noctu praesertim. Mons idem videtur esse, qui à rugitu, Sierra Liona Lusitanis vocatur. Exaudiuntur enim fulmina & tonitrua continua; cum vertex nebulis perpetuis cincta sit. Ulterius (tridui navigatione) e) grandis litoris flexus grandem insulam includit; in qua faeminas esse narrat toto corpore hirsutas,

Toeyidas vocat : Neque ultra navigavit Hanno. Sanè periplus Africæ veteribus longè difficilior erat ab Occidente, quàm ab Oriente. Postea enim, a) *Eudoxus quidam, cum Lathurum Regem, Alexandria profugeret, Arabico sinu egressus, per hoc pelagus (ut Nepos affirmat) Gades usque pervectus est.* Addit Plinius, b) *Mul- toque ante eum Cælius Antipater, vidisse se, qui navigasset ex Hispania in Æthiopiam, commercii gratia.* Vox *Æthiopia* olim latè sumpta; neque circumnavigationem innuit. Tam occidui, quàm Orientales sunt Æthiopes. c) Strabo (ex Posidonio) Eudoxi navigationes recitat; sed pro fabulosis rejicit. Sanè Romanorum temporibus, d) *dubium fuit, caperetne Africa circuitum, an sine fine se extenderet.*

Arriani periplus maris Erythræi (dicatus Hadriano Aug.) Australis navigationis terminum habet *Menuthesian* insulam, & *Rbaptum* promontorium : ulteriora innavigabilia esse dicit ob Syrtes innumeras. Ptolemæo etiam ultra *Raptum* est *Terra incognita* & *Mare Asperum*, propter brevia & Syrtes : *Raptum* circa *Quilloæ* regnum putat f) Maffejus. Syrtes istæ, quæ sunt inter Madagascar insulam & Africæ continentem, Lusitanorum navis fragilis nobis innotuerunt. Solomonis classem, versus Austrum, *Zophalam* usque navigasse g) diximus.

Nabo-pol-assarus Rex.

ANNO Nabonassari 123, anno Templi 383, anno quarto *Jehojakim* (quem constituerat Necho) *Chyniladano* (cum regnasset annos 22) in regno Babylonis & Nini, successit *Nabopol-assarus*; qui Nabuchodonosorus vocatur in historiâ Sacrà.

Hujus Regis anni, in Babylonico Canone constituti, cum Judæorum Regum annis in S. Scripturâ comparati, optimè conveniunt, & Chronologiam sanciant.

An. Temp.	Nabon.
383	123
390	130
400	140
401	141
	210

Ejus {
 Primus
 Octavus
 Decimus octavus
 Decimus nonus
 Inde Septuagesimus,

IV *Jehojakim*.

I *Zedechia*, quo *Jeconias* deportatus
 X *Zedechia*, quo fervebat Obsidio,
 XI *Zedechia*, quo *Hiero* olyma excisa
 I *Cyrus*, quo soluta est Captivitas.

Jer. 25. 1.

II. Reg. 24. 12.

Jer. 32. 1.

II. R. 25. 12.

Jer. 29. 10.

- Rex hic bellicosissimus ea, quæ Rex Ægypti in Syriâ obtinuerat, recuperare properat, & sub initiis regni, exercitum duxit contra Ægyptiorum præsidium. a) Anno quarto Jehojakim Regis Juda, copia Pharaonis Nechonis, quæ fuerunt in Carchemisbo ad Euphratem, percussæ sunt, à Nabuchodonosoro Rege Babylonis. Josephus adjicit, b) Nechonem cum magnis copiis ad Euphratem se opposuisse Nabuchodonosoro, & collatis signis victum fuisse: Babylonium trajicientem Euphratem, totam Syriam usque ad Pelusium rede-gisse, exceptâ Judæâ.
- c) II Chron. 36. 6. An. Nabon. 127, anno octavo Jehojakimi c) Nabuchodonosor vincivit eum catenis, ut abduceret eum Babylonem; sed mutatâ sententiâ, illum regno restituit; d) & Jehojakim factus est ei servus annis tribus, id est, ut ait Josephus, e) Persolvit ei tributum imperatum tribus annis.
- d) II Reg. 24. 1
e) Antiq. 10. 7.

Jechonia deportatio.

- f) C. 4. v. 5. ANNO Nabon. 120, qui fuit Templi CCCXC (numerus is ab f) Ezechiele summopere celebratur) Nabopolassari autem five Nabocodonosori Octavus, rebellavit Jehojakimus anno regni sui undecimo, postquam triennio servierat Regi Babylonis.
- g) Joseph. Antiq. 1. 10. c. 6. g) Anno tertio, cum audisset Ægyptios expeditionem facere contra Babylonium, & tributum illi non solvisset, expectatione sua frustratus est. Nam Ægyptii bellum instaurare non ausi sunt: quod Jeremias propheta quotidie prædixit, eos spem frustrâ in Ægyptiis ponere. Non multo post Regem Babylonis cum exercitu venientem excepit, nihil sibi ab eo timens; neque exclusit, neque ad bellum se paravit. Rex autem, Urbem ingressus, fidem non servavit; sed Hierosolymitanorum præstantissimos interfecit, cum Rege Joakimo; quem in sepulchrum extramœnia projici jussit. Regem autem Urbis regionisque constituit Joachinum ejus filium. (Qui Jechonias vocari solet; etiam
- h) Jer. 37. 1. h) Conias.) Hunc finem habuit Rex Jehojakim, cum vixisset annos 36, regnasset XI. Pœnituit statim Regem Babylonis, se Regnum dedisse Joachino: Verebatur enim, ne memor patris per injuriam occisi regionem suam ad defectionem incitaret: missis itaque copiis obsedit illum in Hierosolymis. i) Cum regnasset Jehojachim in Jerusalem, tribus mensibus, egressus est ad Regem Babylonis, ipse, & mater ejus, & servi.
- i) II Reg. 24. 8
Jer. 12.

servi ejus, & principes ejus, & eunuchi ejus: Et suscepit eum Rex Babylonis, anno regni sui Octavo: & transtulit 10000 in captivitatem; nihilque relictum est, exceptis pauperibus terrae: Et constituit Mattaniam patrum ejus pro eo, eique imposuit nomen Zedechiam.

13.
14.
17.

a) Ezechiel propheta, adhuc puer, deportatus est Octavo a) Joleph. 10.7 hoc Babylonii Regis anno: & Daniel hoc b) Jebojachimi anno, b) Dan. 1.1. tertio post restitutionem Babylonicam, Undecimo autem post constitutionem Ægyptiacam: Etiam c) Mardocheus transportatus de c) Est. 2.6. Ierusalem cum Iechonia, post annos 81 d) reversus est. d) Neh. 7.7.

Ad hunc modum Nechos totam amisit Syriam, quam non ita pridem nullo negotio acquisiverat: e) Neque amplius egres- c) II Reg. 24.7 sus est (ille) Rex Ægypti à terra sua: quia Rex Babylonis ceperat quicquid fuit Regis Ægypti à fluvio Euphratis usque ad flumen Ægypti.

Fluvius Ægypti fuit Israelitidis f) terminus: idem qui di- f) Num. 34.13 citur g) Sibor super faciem Ægypti. Nilus Ebraicè Sibor: un- g) Jos. 13.3. de quidam Nilum intelligunt; LXX verò torrentem ad Rhinocoruram.

Juxta Herodotum, h) Ægyptum Syriamque disterminat mons h) Herod. 1.6 Casius, id est, Mons Terminalis. c. 158.

Hierosolymorum excidium.

ANNO Nabon. 138, qui fuit templi 398, Zedechias cum per annos octo paruisset Babylonio, contra illum foedus iniit cum i) Regibus vicinis. i) sup. p. 531.

Defectionis hujus participem fuisse docet Berosus Satrapam illum, quem Nabuchodonosorus non ita pridem devictæ Syriæ præposuerat; & cui obsidendæ Tyri (quæ ab an. Nabon. 129 circumvallata fuerat) curam demandaverat. Berosi locum habet

Josephus contra Apionem, l. 1. p. 1044, & Antiq. l. 10. c. 11. p. 349.

Ἀνέ(ας δὲ) ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ναβό-
λάσαρ, ὅτι τεταγμένον ἦν
τὸ πᾶν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ

Cum audivisset pater ejus Na-
bo(po)lassarus satrapam Ægypti,
Cælosyriæ, Phœniciaque locis præ-

τὴν Συρίαν καὶ τοὺς κοίλιν καὶ τὸν ποταμὸν
 τῶν ποταμῶν ἀποστῆναι γέγονεν, ὃ δὲ διωά-
 μιν ἐκείνην κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ
 υἱῷ Ναβουχοδονοσόρῳ ὄντι ἐν ἡ-
 λικία μέρη τινὰ τῆς διωάμεως,
 ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμί-
 ξας ὁ Ναβουχοδονόσορ τῷ ἀπο-
 στῆναι καὶ τῷ ποταμῷ, αὐτὸς
 τε ἐκυρβόσθη, καὶ τὸ χώρον ἐξ ὁ-
 χῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν βασιλείαν ἐ-
 ποίησεν.

fedum) rebellasse; nec jam labo-
 res ipse ferre posset; copiarum
 parte Nabuchodonosoro filio, æ-
 tate adhuc vigenti, tradita,
 contra eum misit. Nabuchodo-
 nosorus cum rebelli congressus, il-
 lum in potestatem redegit, & re-
 gionem denuo ipsorum imperio
 restituit.

- Pater, qui hic decurtatè vocatur Nabolassarus, a) Eusebio, &
 a) Pr. Evang. b) Syncello (eadem repetentibus) nuncupatur Ναβοπαλάταρ. Josephus autem alibi hæc c) Berosi aliter legit, ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ναβου-
 l. 9. c. 40. χονονόσορ — συστήσας τῷ Ναβουχοδονοσόρῳ, Nabuchodonosorus
 b) p. 220. Pater tradidit Nabuchodonosoro filio partem exercitus. Quod καθ'
 c) Antiq. l. 10. c. 11. p. 349. ἐρμηνείαν interpolatum. Ebraeis enim tam Pater, quam filius, vo-
 d) p. 136. catur Nabuchodonosorus. In libro d) Juchasin distinguuntur. Æ-
 e) D. Ganz. II. Ch. o. l. 2. n. 285. tas Quinta. Deportatio Israelis in Babel per Nebuchadnezarum fi-
 lium Nebuchadnezari. Pater, e) Primus denominatur; Filius,
 Magnus. In Canone satis diversa sunt eorum nomina.

Filius cum potestate Regiâ bellum gerens, licet Pater adhuc in
 vivis esset, Regis titulum in scripturâ obtinet. Josephus & Eusebius,
 locis citatis, legunt, ὑπὸ τῷ αὐτῷ βασιλείαν; non αὐτῶν, ut hic, & a-
 pud Syncellum.

- Porro f) Regis Babylonis exercitus pugnabat contra Hieroso-
 lymam & contra omnes civitates Jude, quæ erant reliquæ: contra
 Lachin, & contra Azecham. Hæ enim urbes munitæ supererant de
 civitatibus Jude. Denique ipsam Hierosolymam obsidebat. Cum
 verò Ægypti essent defectionis focii, g) Tunc exercitus Pharaonis
 egressus est de Ægypto; & Chaldaei, qui obsidebant Hierosolymam, ejus
 rei nuncium audientes recesserunt ab Hierosolymâ. Josephus refert,
 h) Ægyptios prælio fusos & totâ Syriâ expulsos fuisse. Itaque i)
 k) II. Reg. 25. 1) Exercitus Pharaonis reversus est in Ægyptum; & Chaldaei ad obsidionem
 redierunt; Anno Nabon. 139. Templi 399, k) Anno nono regni
 1) Ib. 25. 2. Zedechiæ; extruxerunt in circuitu munitiones; & clausa est civitas at-
 & Jer 5. 5. que vallatâ l) Usque ad XI annum Regis Zedechiæ: & prevaluit
 m) Lamét. 4. 9. fames

fames in civitate, nec erat panis populo. m) Melius fuit occisis gladio, quàm interfectis fame. Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos: facti sunt cibus earum.

Anno igitur Nab. 141 (cum a) durasset obsidio menses 18) a) Joseph. 10. anno undecimo Zedechiæ, anno decimo nono Nabuchodonosori, b) Mensis Quarti die nona, capta est Urbs, & viri bellatores nocte fu- b) Jer. 52. 6. & gerunt. Zedechiam apprehensum in planitie Jericho duxerunt Chal- II. Reg. 25. 4. dæi ad Regem Babylonis in Riblath; qui iudicio. condemnavit eum; filios ejus jugulari jussit; Zedechiam excæcatum abduxit Babylonem.

Mense V, Nabuzaradan incendit Domum Domini, & Domum Ib. v. 8. Regis & domos Jerusalem, omnemque domum magnam combussit igni: & exercitus Chaldeorum destruxit muros Jerusalem in circuitu: & deportati sunt Judæi de terra suâ. c) Nabuchodonosor (Pater, veni- c) Jer. 52. 28. ens) anno septimo, transtulit Judæos 3023; Filius venit anno XVIII, & de Jerusalem deportati sunt 832. In anno XXIII Nabuchodonosori, Nabu-zar-adan Magister militiæ transtulit Judæos 745. Omnes abducti 4600. In libro Regum plus decem millibus abductos legimus. Annus iste Nabuchodonosori XXIII est annus quintus Captivitatis, Josepho. d) τῷ πεμπτῷ τῷ Ἰερουσαλὺμων προφῆτῳ ἔ- d) L. 10. c. 113. τῷ, ὃ ὦν τῷ τῷ καὶ εἰκοστῷ τῷ Ναβουχοδονοσόρ, Anno quinto excidii Hierosolymitani, qui est Nabuchodonosori XXIII, rursus Babylonem abduxit captivos Judæos, qui erant in Ægypto; id est reliquias Judæorum, qui, occiso Gedaliâ, in Ægyptum migraverant. Quintus iste captivitatis annus, est æræ Nabonassari 145; & secundus Nabocollassari sive Nabuchodonosori Filii: sed continuando Patris Filii- que annos, XXIII dicitur. Sic e) Ieroboami anni XX cum duo- e) I. Reg. 14. bus Nadabi filii conjunguntur. 200.

Exustum est Templum, cum stetisset annos integros CD. Hic fuit Regum Davidicorum exitus; qui post Saulem successivè numerantur XX, & regnârunt annos 444. sup. p. 404.

Excisis Hierosolymis, Regnū Judææ fit Provincia Tertia, Judæa dicta. Coloniae autem in Judæam non sunt deductæ, sicut in Samariam.

Ab excidio Urbis confurgit f) Numerus annorum, de quo factus est sermo Domini ad Ieremiam prophetam; ut complerentur desolationis Ierusalem Septuaginta Anni. Prædixit Jeremias g) (anno g) C. 25. v. 10. quarto Iejojachimi filii Josiæ Regis Judææ, qui erat primus Nabuchodonosori Regis Babylonis, id est, ante annos 18.) h) Erit universa h) v. 11. terra

a) II Chron.
ulc. 21.

terra hac in solitudinem & in stuporem; & servient omnes gentes ista Regi Babylonis LXX annis. Ebraei numerabant annos istos per Sabbata, sive Hebdomadas. a) Expectavit terra Sabbata sua: omnibus diebus Desolationis sabbatizavit, usque dum complerentur LXX anni. Daniel tempus illud in III & VII Hebdomadas distinxit; de quibus suo loco.

Excidium Tyri.

b) Vulg. p. 204.
c) Ezech. 26. 2

d) Icon. Apion.
p. 1046. d.

e) Antiq. l. 10.
s. II.

TYRUS (condita b) Seculo XI) excisa est post Hierosolymam: c) Pro eo quod dixit Tyrus de Jerusalem; Euge; confecta est, periit: quae fuit plena, deserta est. Obsessa erat à Chaldaeis anno Nabon. 129. Josephus (ex commentariis Phœnicum) d) Sub Itobalo Rege Nabuchodonosorus obsedit Syrum. Subjicit, Ἐβραῖοι μὲν γὰρ τῷ Ναβουχοδονοσόρ βασιλεῖαι ἡγεῖσθαι πόλιν κεν τὴν ἐν, Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodonosor cepit obsidere Tyrum. Versio est Ruffini; ex quâ, pro τῷ scribendum ἐστίν. e) Idem (ex Indicâ & Phœnicicâ Philostrati historia) Rex ille obsedit Tyrum per annos tredecim, quo tempore Itobalus fuit Rex Tyri.

f) Ezech. 27

g) c. 26. v. 1.

Fuit autem Tyrus emporium totius Orientis nobilissimum, ditione non tam terrestri, quàm per mare latè sparsâ, opibus copiusque florentissimum. Illius f) splendorem, rem nauticam, vires conductitias, mercatumque uberrimum graphicè descripsit Ezechiel, Babylone degens g) mensem primum anni undecimi à deportatione Jechoniæ, id est, anno Obsidionis 13.

h) c. 26. 7.

Ezech. 26. 7. 8.

i) 2.

j) 10.

Violentum obsidionis impetum exprimit Propheta. h) Ecce Ego adducam ad Tyrum Nabuchodonosorum Regem Babylonis ab Aquilone à Reblata, ad Orontem) Regem Regum cum equis & curribus & equitibus & cætu populoque magno: filias tuas quæ sunt in agro, interficiet gladio; & circumdabit te munitionibus, & comportabit aggerem in gyro, & elevabit contra te clypeum; & vineas & ardetes temperabit in muros tuos, & destruet turres tuas in armatura sua: Equorum eius inundatione operiet te pulvis eorum; a sonitu equitum & rotarum & currum movebuntur muri tui.

Expugnationem persequitur Propheta.

Cum ingressus fuerit portas tuas, quasi per introitum dissipata ur-
bis, ungulis equorum suorum conculcabit omnes plateas tuas, populum
tuum gladio cadet; & statuae tuae nobiles in terram corruent: vasta-
bunt opes tuas, diripient negotiationes tuas; & destruent muros tuos,
& domos tuas praeclaras subvertent; & lapides tuos, & ligna tua,
& pulverem tuum ponent in medio aquarum. Et faciam quiescere
multitudinem canticorum, & sonitus citherarum tuarum non audie-
tur amplius.

v. 17.

12.

13.

Denique Excidium expressim denunciat.

Et dabo te in limpidissimam petram. Siccatio fagenarum eris;
nec edificaberis ultra. Paulò post: Turbabuntur insula in mari
(Ἰνσὺν ἡ ἐξοδία σῆ) in Exitu tuo. Cum dederò te urbem desolatam,
sicut civitates quae non habitantur, & adduxero super te abyssum,
& operuerint te aquae multae; & detraxero te cum his, qui descendunt
in lacum ad populum sempiternum, & collocavero te in terra novissi-
ma sicut solitudines veteres, & non habiteris. In nihilum redigam te;
& non eris; & requisita non invenieris ultra in sempiternum. Rursus:
a) Ad nihilum redacta es; non eris usque in perpetuum.

14.

18.

19.

20.

21.

a) C. 27. ult.

Hæc cum tam plenè sint planeque dicta; vix tamen quisquam
est, qui Tyrum à Babylonio destructam fateatur. Hieronymus in
locum. b) Qui huic historie contradicunt, Græcos & Phœnicum,
maximè Nicolai Damasceni, & alias barbarorum ajunt se legisse histo-
rias, & nihil super oppugnatione à Chaldeis invenisse Tyriæ civitatis.
Cum probare possimus, multa dici in Scripturis facta, quæ in Græcis
voluminibus non inveniuntur. Post alia: c) Tyrum fuisse insulam,
& nullum habuisse de terra introitum, in Græcis Latinisque & Bar-
baris historiis legimus: sed postea à Nabuchodonosoro (vel, ut non-
nulli, ab Alexandro) jactos esse aggeres, ac de insula factam esse pe-
ninsulam. Alii itaque prophetiam (de Nabuchodonosoro nomi-
natim editam) ad d) Alexandrum Magnum referunt; qui sex
mensibus ipsam urbem obsedisse & cepisse narratur, postquam Dari-
um vicit in Lycia.

b) In Ezech.
26 p. 841. d.

c) Ib. p. 841. e.

d) Id in c. 27.
p. 845. e.

Bonus Hieronymus aggerem Alexandri M. Nabuchodono-
soro attribuit. e) Nabuchodonosor, ait, cum oppugnaret Tyrum, &

e) In c. 29. 19.
p. 871.

Da da

arie-

arietes, machinas, vineasque (eò quòd cincta esset Mari) muris non posset adjungere ; infinitam exercitus multitudinem jussit saxa & aggeres comportare, & expleto medio mari, imò freto angustissimo, vicinum littus insulæ fecit continuum. Alii alia excogitarunt.

Mirum, nemini in mentem venisse, Obsidionem hanc intelligendam esse de *VETERE TYRO*, in continente positâ : præsertim cum Propheta & *ἐξ ὧν* laus meminerit. D. Exitu illo, Hieronymus (forsan ex Judæorum traditione) a) Cum viderent Tyrii, quod percussione arietum murorum fundamenta quaterentur, quicquid pretiosum in auro, argento, vestibusque & varia suppellectili nobilitas habuit, impositum navibus ad insulas (Insulam potius) affortavit ; ita ut, urbe capta, nihil labore suo dignum inveniret Nabuchodonosor. Quid multa ? Palætyrus à Nabuchodonosoro capta est, & excisa ; neque unquam in dignitatem Regiam pristinamque fortunam rediit. Tyrii, antiquâ sede pulsi (b) Aradiorum exemplo) transmigraverunt in Insulam : Destructio Veteris Tyri, fuit origo Novæ.

Nec quicquam est à Prophetâ dictum, quod *insularem* Tyri situm denotare possit, licet in Hieronymi versione nonnulla sint, quæ in istum sensum planè adaptantur. c) *Quæ habitas in Mari* in Ebræo est, *Habitata à Maribus*, id est, cujus advenæ ab omni Mari. Rursus ; d) *In corde maris sita* : In Ebræo ; *In corde marium termini tui* ; id est, Imperium Maritimum. Quod autem toties dictum est : e) *In corde Maris*, vel *in medio maris*, id quidem allegoricè intelligendum est. Dicit, Tyrum perductam esse in Mare valdè fluctuosum : Urbem navi, bellum mari comparat.

Circumvallatio, Machinæ, Equitatus, quid ad *insulam* ? Illud Prophetæ f) *Quæ habitat in introitu Maris* (sive, ad portum Maris) indicat Urbem, non in insulâ, sed in orâ maritimâ positam. Quintæ Sortis limites, in libro g) Josuæ, sunt *Sidon & Tyrus* : sortis exitus ad mare, vel terminatur mari. Tyrus olim non magis insularis, quàm Sidon.

Duplicem *Tyrum* agnoscunt Strabo, Plinius, Ptolemæus ; *Insularem & Palætyrum*. h) Stephanus eas non satis distinguit. Scylax de Insulari Tyro, antequam peninsula fieret, *Βασιλεὺς Τύρος καὶ λιμὴν, ὅσον ἢ ἐν ἑνὶ ἡμέρῃ, ἀπὸ γῆς*, Regia Tyri & portus VIII circiter stadiis à terra distans. De Palætyro deinde, *Ἄλλη πόλις Τύ-*

a) Ib. p. 871.

b) Supr. p. 512.

c) Ezech. 26.

17.

d) 27.4.

e) Ibid. v. 25.

26. 27.

32. 34.

f) 27.2.

g) C. 19. v. 28.

29

h) In Tύρ.

p. 39.

p. 40.

Τύρος λιμὴν ἔχουσα ἐντὸς τείχους (αὕτη ἡ ἡμετέρα βασιλεῖα Τυ-
ρίσ) καὶ ἀπέχει πέντε ὁδοὶ θαλάττης Γ, Παλαίτυρος πόλις, καὶ
ποταμὸς Διὰ υἱοῦς ῥεῖ, Alia urbs Tyrus portum habens intra muros
(ipsa autem Insula est Regia Tyrii regis, & abest à mari stadiis III.
Vocatur hæc Urbs Palatyrus; quam fluvius mediam perlabitur.

Expugnata jam Palatyro, regnatum est in Insulâ ab Ithobalo
ad a) Azelmicum regem; sub quo Tyrus ab Alexandro continenti
adjecta est. <sup>1) Arian. l. 2.
p. 42. 49.</sup>

Ithobalus ipse, quo regnante Tyrus obsessa est, ex Prophetâ
b) diris, periisse videtur. Ejus successores, ex Annalibus Phœni-
cum, recitat <sup>b) Ezech. 28.
8. 10. 19.</sup>

Josephus contr. Apionem, p. 1046.

Μετὰ τῆτον ἐβασίλευσε Βαάλ
ἔτη δέκα.

Μετὰ τῆτον Δικασαὶ κατεστῆ-
θαι καὶ ἐδίκασαν αὐτοὶ, Ἐκνίβα-
λὸς βασιλεὺς μῆνας δύο, Κέλ-
βης Ἀβδαίς μῆνας δέκα, Ἀββα-
ρὸς δέχιερος μῆνας τρεῖς.

Μύτγον καὶ Γεράστρατὸς ἔ-
βδελίμους δυνασταὶ ἔτη ἕξ, ὧν με-
ταξὺ ἐβασίλευσε Βαλατάρ
ἐνιαυτὸν ἑν.

Τέττα τελευτήσας, ἀποστεί-
λαντες μετεπέμψαντο Μέρβαλον
ἐκ τῆς Βαβυλωνίου, καὶ ἐβασί-
λευσεν ἔτη τέσσαρα.

Τέττα τελευτήσας, μετε-
πέμψαντο τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ Εἰ-
ρωμον, ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη εἴκο-
σιν.

Ἐπὶ τέττα Κύρος Περσῶν ἐ-
δυνασάσθαι.

Post Ithobalum regnavit Baal
an. decem.

Post hunc Judices constituti
sunt: & judicarunt Ecnibalus Ba-
slachi menses duos; Chelbes Ab-
dai menses decem; Abbarus Pont.
Max. menses tres.

Mytgonus & Gerastratus Abde-
limi erant Judices annis sex. i-
ter quos Balataros regnavi an o-
mno.

Eo moriente, mittentes evoca-
runt Merbalum ex Babylone, &
regnavit ille annos quatuor.

Illo moriente, evocarunt fra-
trem ejus Iromum, qui regnavit
annos viginti.

Hujus temporibus Cyrus Persa-
rum imperator erat.

Josephus colligit Tyrriorum annos 54 & tres menses; numera-
tis Ithobali 13, & Iromi 20.

Cum verò Tyrii Insulares ex Babylone Reges suos peterent; liquet, nonnullos sanguinis Regii captivos abductos fuisse: maxima autem pars Tyriorum, cum summis opibus, evasit in Insulam; in qua novam Veteris Regni sedem posuerunt.

Ad hunc modum *Nabuchodonosor Rex Babylonis servire fecit exercitum suum servitute magnâ adversus Tyrum: omne caput decalvatum, & omnis humerus depilatus est, & merces non est reddita ei, neque exercitui ejus de Tyro. Propterea dicit Dominus, Dabo Nabuchodonosor Regem Babylonis in terra Ægypti: accipiet multitudinem ejus, & depredabitur manubias ejus, & diripiet spolia ejus, & erit merces exercitui ejus.*

Clades Ægypti.

Ruinam Tyri excepit Ægyptus: Historia utraque obscura est, ac præter *Prophetas* à nemine tradita. Clades Ægypto illata in S. Literis pleno ore denunciatur; ut mirum sit, apud externos tantum esse de eâ silentium; & *Nabuchodonosori* nomen toties repetitur, ut de auctore cladis nullum sit dubium.

Herodotus Saitas Reges exhibet; quem secutus totus chronographorum chorus, non sine aliquâ (ut solet) discrepantiâ.

Herodotus, l. 2. c. 151. an.	Diodor. Sicul. ⁹ . an.	Africanus, Sync. p. 76. an.	Eusebii Chron. an.	Syncellus, p. 210. an.
PSAMMITICHUS, 54	Psammitich ⁹ 60	Psammitic ⁹ , 54	Psammetich ⁹ , 44	Psammitich ⁹ , 14
NECHOS — 16	(Quatuor atates.)	Necho II. — 6	Necho II — 6	Necho B — 9
PSAMMIS — 6		Psamuthis — 6	Psammites — 12	Psamuthis — 17
APRIES — 25	Apries — 22	Vaphris — 19	Vaphres — 30	Vaphres — 34
AMASIS — 44	Amosis — 55 Legislator.	Amosis — 44	Amasis — 42	Amasis — 50

Amasis diem obiit, sub adventum *Cambyſis* Persæ in Ægyptum, anno Nabon. 223. *Nechos* sub initium regni sui, *Josiam* prælio interemit, anno Nabon. 120. Intervallum, ab hujus primo ad illius ultimum, est annorum 102. Herodotus quatuor istis Regibus attribuit annos tantum 91. Desiderantur igitur anni XI

αἰσῶσι, nulli Regi assignati; sive, totidem annorum interregnum. Neque Herodotus, etsi à *Psammitichi* tempore res Ægypti sibi probè cognitæ esse profiteatur, sanos de temporibus hisce calculos posuisse videtur.

a) Cum regnasset *Nechas* annos XVI, mortuus est, Regnum relinquens *Psammi* filio, circa annum Nabon. 137. b) *Psammis* quum regnasset in Ægypto sex tantum annos, (*ἡμετέριον*) expeditionem faciens in Æthiopiam, mox vitæ defunctus est, anno Nabon. 143. Intrà hoc sexennium contigere Defectio Zedechiæ, Hierosolymorum Tyrique excidia, & Ægypti devastatio per Nabuchodonosorum: adeò ut *expeditio Æthiopica* de Regis fugâ intelligi possit.

Josephus asserit, Regem Ægypti à Babylonio occisum fuisse. c) *Nabuchodonosor*, ait, subactâ Cælosyriâ, contra *Ammonitas* & *Moabitas* bellum gessit; quibus perdomitis, Ægyptum hostiliter ingressus est; & occidit Regem qui tunc erat, aliumque constituit. Denuo *Judeos* ibi repertos *Babylonem* abduxit captivos. Neutrum regum nominat; sed Prophetas auctores sibi proposuit. d) Rex (vel præ-latus) de terrâ Ægypti non erit amplius.

Magis expresse: e) *Tradam Pharaonem Hophra*, Regem Ægypti, in manum inimicorum ejus, & in manum quarentium animam ejus, sicut tradidi *Zedechiam* Regem *Jude* in manum *Nabuchodonosori* Regis *Babylonis* inimici sui, & quarentis animam ejus. *Chaldaus* vertit, *Pharaonem Fractum*: & *Syrus*, *Pharaonem Claudum*: ironicè forsan, quòd in ferendo *Judæis* auxilio claudicaverit. Græci autem nomen Proprium agnoscunt, vertuntque *Δίδωμι* & *Ὀυαφρὴ βασιλέα Αἰγύπτου*, *Dabo Vaphrem* Regem Ægypti in manus. Læctionem istam retinent tum *Cleins Alexandrinus*, tum *Africanus*, *Eusebius*, *Syncellus*, qui *Apriem* Herodoti intelligunt. Latina Vulgaris legit *Pharaonem Ephrae*, Regem Ægypti. Scaliger f) vocem Ebraeam non *Hophra* (ut *Masoritæ*), sed *Haprea* pronuntiandam censet; ut sit *Ἀπρίης*, *Hapries*, qui (ut refert Herodotus) in potestatem venit *Amaseos* inimici sui.

Verum *Apries*, ante infortunium illud, prosperè g) regnavat an. 25; Bellum *Sidon* intulit, & navali pugna cum *Tyro* dimicavit; & post *Psammitichum* avum suum, fuit (*Ὀδασπο*) regum ante eum fortunatissimus. Reges igitur, qui inter *Psammitichum* & *Apriem*, infortunati fuerunt.

a) Deipn. l. 15.
p. 680. b.

Neque extrâ dubium est, *Apriem* ab *Amasi* exutum fuisse: Hellanicus, apud a) *Athenæum*, rem aliter narrat. *Partamidi*, ait, diem natalem celebranti *Amasis* adhuc privatus coronam è floribus elegantissimè contextam donavit; ob quam ad cœnam vocatus, & in amicorum numerum deinde adbibitus, tandem contra deficientes *Ægyptios* missus est Dux exercitus; a quo Rex creatus est, propter odium in *Partamidem*.

b) Scalig. in
Fragm. p. 11.

Non *Apries*, sed *Partamis* *Amasi* præcessisse dicitur: neque nominis tantum, sed viri videtur esse differentia, adeo ut suspicari sit, plures Reges, plures annos huic intervallo competere, quam quos ponit *Herodotus*: De quo non immerito dictum est. b) Quod perspicue indicatur *Jeremia*, id *Herodotus* ignoravit: quia Sacerdotes illi *Ægyptii*, qui ei sciscitanti de rebus *Ægyptiacis* respondebant, ea, quæ ad laudem gentis faciebant, tantum docuerunt, cetera quæ ad illorum ignaviam, servitutem, & tributa, quæ *Chaldaeis* pendebant, tacerunt. Atqui ex *Beroso* & *Jeremiâ* constat, illos Reges *Ægyptios* precario regnasse, & *Babylonis* vici gales fuisse. Idem vir Magnus, de hac re, alibi aliter. c) Quæ ab *Ezechiële* dicuntur de *Ægypti* desolatione, ita ut in desertum redigenda sit, hoc Dei misericordia remissum fuisse, neque contigisse certissimum est: Quemadmodum neque *Niniven* delevit, ut per *Jonam* & *Nabum* interminatus erat. Et multa sunt ejusmodi apud *Ezechiëlem*, *Esaiam*, & *Jeremiam*.

c) Can. Isag.
p. 312.

Interregnum (quod jam collegimus) annorum XI à quibusdam *Herodoti* asseclis quodammodo suppleri videtur. *Diodorus* *Amasi* largitur annos 55, id est, XI. plures, quam *Herodotus*. *Eusebius* *Psammi* dat annos 12, *Vapbri* 30, id est, XI plures, quam iis impertitus est *Herodotus*. Hiatus iste, sive annorum XI *ἀναρχία*, cum calamitatibus *Ægypto* à *Nabuchodonosoro* illatis convenienter se habet. Audiamus Prophetas:

d) Ezech. 29.
10.

e) 11.

f) 12.

d) Dabo terram *Ægypti* in solitudines, gladio dissipatam à Turre *Syenes* usque ad terminum *Chus*. e) Non transibit per eam pes hominis, neque pes jumenti; neque habitabitur XL. annis. f) Dabo terram *Ægypti* desertam in medio terrarum desertarum, & civitates ejus in medio urbium subversarum, & erunt desolatæ XL. annis: & dispergam *Ægyptios* in nationes, & ventilabo eos in terras. Alia sunt ejusmodi summatim dicta de *Ægypto*: Sed ut calamitas particulatim innotescat, minæ Urbibus præcipuis nominatim intenduntur.

a) Effun-

a) Effundam indignationem meam super Sin, robur Ægypti. Sin est Pelusium in ipso Ægypti aditu, à Sennacheribo non ita pridem conatu irritò obsessum. Oi LXX, uno puncto mutato, vertunt *Ἰν Σαί*. Erat autem Sais temporibus hisce Ægypti Metropolis.

* In Taphnis nigrescet dies, cum contrivèro ibi (veſtes) sceptrà Ægypti, & defecerit in ea superbia potentia ejus. Prædixit Jeremias (cùm esset ipse in Taphnis, id est, in Daphnis Pelusiis, in quibus domus Pharaonis) b) Solium, tentorium Nabuchodonosori regis Babylonis ibi statuendum esse. In eo loco fortasse Rex Ægypti prælio victus, & fugatus erat.

c) Dabo ignem in Zoan. Græci *Ἰν Τάιν* (minùs rectè, in Taphnis.) De d) Tanitarum dynastiis diximus.

Juvenes Aven (quod legi potest On, id est, Heliopoleos) & Pi-beseth (Bubasti) cadent gladio: & ipsæ captivæ ducentur. Jeremias dixerat, e) Conteret statuas Domûs Solis; Græcis *Ἡλιουπόλεως*.

f) Disperdam idola de Noph. Et erunt in Noph angustia quotidiana. g) Noph erit in solitudinem, & deferetur, & inhabitabilis erit. Noph est Memphis, olim Regni caput, adhuc inter urbes maximas.

Deprædatio Babyloniorum ab Ægypto progressa est in Thebaida. h) Disperdam terram Pathros, & faciam judicia in No. Inversificam multitudinem No. Et No erit dissipata Jeremias, i) Visitabo super tumultum No, & super Pharaonē, & super Ægyptum, & super Deos ejus, & super Reges ejus, & super eos qui confidunt in eo: & dabo eos in manus Nabuchodonosori regis Babylonis & in manus servorum ejus. Pathros est Thebais; cujus metropolis No, quæ & *Διοπόλις*, & Thebæ Ægyptiæ.

Nos, ait k) Hieronymus, pro No Alexandriam posuimus, per anticipationem (quæ Græcè *πρόκλησις* appellatur.) Existimabat ille, Alexandriam Ægypti pristinum nomen habuisse No: quod Aquila, Symmachus, & Theodotio, sicut in Hebræo est, transtulerunt. Pro quo LXX dixerunt Diospolis, quæ Ægypti parva civitas est. Apud Ptolemæum, Diospolis in Thebaide duplex est: l) Magna, quæ Nomi Thebarum metropolis, in Arabico latere, quæ est Ebræorum No-Ammon; & in Libyco, Parva, quæ Diospolitani Nomi me-

tropolis. Alexandria autem in longinquo ad Mare Mediterraneum diu posthac condita est, in loco ubi prius fuit *Rhachotis* viculus.

a) Ezech. 36.5 Sed nec Ægyptus solùm usque a) *ad Syenen*, in Æthiopiæ confinio positam; verùm etiam Gentes Ægypto fœderatæ (quæ cum b) Pharaone Necho ascenderunt contra Hierosolyma) de-
 b) Jer. 46.9. populatæ sunt. c) *Chus* (Arabia) & *Put* (Libya) & *Lud* (Æthiopia) & *omne vulgus* *oi Ithiuioti*, miles mercenarius) & *Chub* (in Mareotide *Cubii* Ptolemæo) & *filiis terræ Fœderis* (Judei) *corrueant fulcientes Ægyptum*.

d) C. 3. v. 8. Concinit Nahum propheta: d) *No populorum habitat in fluminibus; aquæ in circuitu ejus, cujus divitiæ mare, aquæ muri ejus* (*διώρυχας* intelligo, quas fecit Sesostris.) *Æthiopia fortitudo ejus, & Ægyptus, & non est finis. Africa & Libyes fuerunt in auxilio tuo. Sed & ipsa in transmigratione ducta est in captivitatem: parvuli ejus elisi sunt, &c.* Tantæ cladi convenit illud Virgilio:

e) Æneid 8. v. 705. — e) *Omnis eo terrore Ægyptus, & Indi, Omnis Arabs, omnes verterunt terga Sabæi.*

f) Ezech. 29. 13. Porro desolationis durationem indicat I' propheta. f) *Post finem XL annorum, congregabo Ægyptum de populis, in quibus dispersi fuerunt, & reducam captivitatem Ægypti, & collocabo eos in terra Pathros, in terra nativitatis suæ. Et erunt ibi in Regnum humile: Inter cetera regna erit humillimum, & non elevabitur ultra super nationes: & imminuam eos, ne imperent Gentibus.*

g) Jer. 46. 16. nis. Jeremias dixerat: g) *Posthac habitabitur, sicut diebus pristinis.* Principium calamitatis fuit gravissimum; Rege sublato, populo abducto, libertate amissa, & concursu negotiatorum cessante. Postea verò, turbatis Babyloniorum rebus, & inclinata eorum fortunâ, Ægyptus reflorescere cœpit, libertatem recuperavit, & commercia; & instauratum est Regnum: Syriam quidem nancupavit; sed h) *Cyprum* obtinuit *Rex Amasis*. *Quadragesima anni, posterora Nabuchodonosori Secundi tempora spectant.*

Nabo-

Nabo-col-assarus Rex.

ANNO Nabon. 144, regnare coepit, jure proprio, *Nabo-col-assarus*, Nabo-pol-assari filius, qui Ebraeis *Nabuchodonosorus Magnus*, vel *Secundus* vocatur. Cum jam, post excidium Hierosolymorum, ille in Phoeniciâ & Aegypto biennium victoriosè transgisset (pergit

Berosus, apud Josephum Antiq. l. 10. c. 11. p. 349.)

Τῷ τε πατρὶ αὐτῷ συνέβη
ναβο-λαοσάρῳ κ' τῶτον τ' καιρὸν
ἀρρώσθησαντι ἐν τῇ βαβυλωνίῳ
πόλει μεταλλάξαι τ' βίον, ἔτη βε-
βασιλευσέναι εἰκοσιέν.

Αἰσθόμενος ὅτι μετ' ἔργον πολὺ τ'
τῷ πατρὶος τελευτῶν ναβοχοδο-
νόσορος κατέστησεν τὰ κ' τῷ
Αἰγύπτου πρᾶγματα καὶ τ' λοιπὴν
χώρην, καὶ τὰς αἰχμαλώτους
Ἰσθαίων τε καὶ Φοινίκων, καὶ Σύ-
ρων, καὶ τ' κ' τ' Αἰγύπτου ἐθνῶν
συντάξας τοὺς τῶν Φίλων μὲν τῆς
διωμέως, καὶ τ' λοιπῆς ὠφελεί-
ας ἀνακομίζεν εἰς τ' βαβυλωνίαν,
αὐτὸς ὁρμήσας ὀλιγοσὺς παρεγέ-
νετο Διὰ τ' ἐρήμῳ εἰς βαβυλῶνα.

Καταλαβὼν ὅτι τὰ πρᾶγματα
διοικέμενα ὑπὸ τῶν Χαλδαίων,
καὶ Διότηερμύλῳ τ' βασιλείᾳ
ὑπὸ τῷ βελτίστῳ αὐτῶν, κυριεύ-
σας ἐξ ὀλοκλήρῃ τ' πατριῆς δε-
χῆς, τοὺς μὲν αἰχμαλώτους πα-
ραγενόμενος, συνέταξεν αὐτοῖς
δοικίας, ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις
τῆς βαβυλωνίας τοποῖς διδοί-
ξαι.

Contigit, ejus patrem Nabopo-
lassarum eo tempore in Babylonio-
rum urbe morbo correptum vitam
finire, cum regnasset annos XXI.

Cognito paulo post patris obitu,
Nabuchodonosorus rebus Aegypti
aliarumque gentium constitutis,
captivos ex Judæis, Phœnicibus,
Syris, & Aegypti populis, unâ cum
exercitu, aliisque rebus servari
dignis, quibusdam ex amicis Ba-
bylonem deportandos commisit.
Ipse cum paucis, per Desertum,
Babylonem properat.

Assumens verò res à Chaldaeis
administratas, & Regnum ab eo-
rum optimo servatum, paterno
imperio (quod prius cum patre
divisum habuit) ex asse potitus
est. Assignavit captivis addu-
ctis colonias in opportunissimis
Babylonia locis.

Αὐτὸς δὲ ὑπὸ τῷ ἐκ τῆς πολέμου
λαφύρων, τῷ τε Βήλῳ ἱερὸν καὶ
τῷ λοιπῷ κοσμήσας Φιλοτίμως.

Τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ αρχῆς
πόλιν καὶ ἑτέραν ἐξώθεν περὶ χαρ-
σάμην καὶ ἀνακαμίνους, περὶ
τὸ μηκέτι διώκει τῆς πολιορ-
κοῦντας, τὸ ποταμὸν ἀναστρέφον-
τας ὑπὲρ τὴν πόλιν κατασκευάζει,
περιβάλλει τρεῖς μύρια τὸ ἐνδον πό-
λεως περιβάλλει, τρεῖς ἢ τῆς ἐξω-
τάτων, τῆς μύρια ἐξ ὀπλῆς πολί-
της καὶ ἀσφάλῃς, τῆς ἢ (αὐτὴ)
πλίνθας.

Καὶ τῆς αἰολοῦσας τὴν
πόλιν, καὶ τῆς πυλῶνα, κοσμήσας
ἱερῶς περὶ περὶ κατασκευάζει
τοῖς πατρικοῖς βασιλείοις ἑτέρας
βασίλειας ἐχόμενα ἐκείνων ὑπερ-
αίρουσιν ἀνάστημα, καὶ τὴν πολ-
λὴν πολυτέλῃαν. Μακρὰ ἴσως
ἔσται, εἴαν τις ἐξηγήται.

Πλὴν οὐτὰρ γε ὑπερβολὴν ὡς
μεγάλα καὶ ὑπερήφανα συνέ-
λέσθῃ ἡμέρας δεκαπέντε.

Ἐν ἣ τῆς βασιλείοις τῶν αἰ-
καλήματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοι-
κοδομήσας καὶ τὴν ὅψιν ἀποδὲς
ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι κατὰ φυ-
λάσας δένδρεσι παρὰ ὁδοῖς ἐξέ-
τάσσεται.

Καὶ κατὰσκευάζει τὴν καλὴν
κρεμασθὲν Παράδεισον, διὰ τὸ
τὴν γυναικα αὐτὴν ὀψιμυεῖν τῆς
ὀρείας διαφύσεως, ὡς τετραμ-
μύριον ἐν τοῖς καὶ Μηδίας τόποις.

*Ipsē ex manubiis, et Beli tem-
plum et alia magnificē exorna-
vit.*

*Urbem quae jam erat, novā al-
terā additā, cum exornasset et
restaurasset, ne hostes, averso flu-
mine, Urbem aggredi possent, tres
muros urbi interiori, totidemque
exteriori, circumdedit, partim ex
cocto latere et bitumine, partim ex
latere solo.*

*Urbe egregiē munitā, portif-
que magnificē ornatis, ad pater-
nam regiam, novam adjecit, su-
pereminentem et altitudine et
omni splendore. Longum esset o-
mnia enarrare.*

*Opus tam ingens, tamque su-
perbum diebus quindecim perfe-
ctum est.*

*In hoc palatio ambulacra ex
lapide sublimia extulit, speciem-
que dedit montibus persimilem,
et omnis generis arboribus con-
sevit.*

*Hortum hunc, pensilem voca-
tum, extruxit, quod nomen ejus, in
Mediae locis educata, aspectu
montium delectaretur.*

Μετὰ τὸ ἀρξάμενος τὴν πόλιν
μένει τείχεσσι, ἐκπεσόντων εἰς ἀρρώ-
στειαν, μετηλλάξατο τὸ εἶον, βα-
σιλευσάμενος ἔτη πεσάρκοντα
τρία.

*Post inchoatum murorum o-
pus, incidens in morbum vitam
finivit, cum regnasset annos
XLIII. (Anno Nabon. 186.)*

De initio huius Regis, Beroso bene convenit cum Canone
Babylonico. Etiam Josephus illius patri tribuit a) annos εἰκοσι
έν. Quam lectionem secuti sunt Eusebius, Ruffinus, Syncellus; &
ex Canone quidem confirmatur iste numerus. Alibi tamen Jose-
phus Patri vitiosè ascribit b) annos εἰκοσι έννεα.

a) Antiq. l. 10.
c. 11.

b) con Apion.

Rex autem, confectis jam bellis, ad pacis opera se contulit; p. 1044.
in quibus splendidus erat, & impensè magnificus. Nam & alia o-
pera, præter hæc à Beroso relata, recenset, ex Megasthene,

Abydenus ἐν τῇ περὶ Ἀσσυρίων γεαφῇ, apud c) Eusebium.

c) Pr. Evang.
l. 9. c. 41.
p. 457. c.

Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς
ἐξάμειρε τὴν πόλιν, βαβυλωνί-
α μὲν ἐτείχεσε τριπλῶ περιβό-
λῳ ἐν πεντεκάδεκα ἡμέρησι.

*Nabuchodonosorus regnum
suscipiens Babylonem triplici mu-
ro circumdedit diebus quindecim.*

Τὸν τε Ἀρμακάλλω ποταμὸν
ἐξήγαγεν εὐόντα κέρας Εὐφράτη, τὸν τε
Ἀκράκωνον.

*Naarmalcham amnem dedu-
xit, qui cornu est Euphratis; &
Acracanum condidit oppidum.*

ὑπερὶ τῆς Σιππάρην πό-
λιν λακκὸν ὀρυζάμενον πε-
μετρον μὲν πεσάρκοντα ὄρ-
μας, βάθμῳ ὀργύεων εἰκο-
σι, πύλας ἐπέστησε τὰς ἀνοίγοντες
ἀρδεσκον τὸ πεδίον. Καλέσκει δὲ αὐ-
τὰς ὀχέων ὀνόματα.

*Prope Sippara urbem, effodit
Lacum habentem in ambitu para-
sangas quadraginta (id est, stadia
1280) altum viginti ulnas; & ap-
posuit claustra; quibus apertis,
irrigatur ager. Ea septa vocan-
tur Aqueductum norma.*

Ἐπετείχεσε δὲ καὶ τῆς Εὐφράτης
θαλάσσης τὴν ὀπίκλυσιν. Καὶ
τερηδόνα πόλιν ἔκτισε καὶ τὰς Ἀ-
ράβων ἐσβολάς.

*Aggeres muniuit contra prolu-
viem Rubri maris, & Teredonem
urbem condidit contra incursiones
Arabum.*

Τάτε βασιλῆα δένδροισι ἡ-
σκησε, κρεμάσας ὡς δαίχας ὀ-
νομάσας.

*Ædes Regias arboribus orna-
vit; quas vocavit Hortos Pensiles.*

a) Clem. Alex.
Strom. I. I.
p. 305. d.
† Strab. I. I.
p. 70. d.

Hæc Berofus, Sacerdos Babylonius; hæc *Megasthenes* Berofus senior qui à a) *Seleuco Nicatore* † Legatus missus est ad *Sandrocottum Regem Indie*, & peregrinationis sue commentarios reliquit: ex quibus liquidò constat, quanta sit *Ctesiae* vanitas, qui immensam ementitus vetustatem, non tantum Urbis conditum, sed etiam Opera ista *Semiramidi* attribuit.

b) Plin. I. 6.
c. 28.

Sita est urbs b) *Teredon* infra confluentem *Euphratis* & *Tigris*: *leva fluminis Chaldaei* obtinent, *dextra Nomades Scenita*.

c) Ib. I. 5. c. 26.

Rex hic, ad coercendum *Euphratis* impetum, duo divertigia, supra *Babylonem*, effodi curavit. c) *Scinditur Euphrates* (à *Zeugmate octoginta tribus millibus passuum*) circa vicum *Massicen*: & parte levâ in *Mesopotamiam* vadit per ipsam *Seleuciam*; circa eam præfluenti infusus *Tigri*, versus Orientem: dexteriore autem alveo *Babylonem* (quondam *Chaldae* caput) versus Austrum, petit; mediamque permeans, distrabitur in paludes. Increscit autem & ipse, Nili modo, statis diebus, paulum differens; ac *Mesopotamiam* inundat, Sole obtinente vicesimam partem *Cancris*; minui incipit, in *Virginem* à Leone transgresso: in totum verò remeat in vigesimâ nonâ parte *Virginis*.

d) Herod. I. I.
c. 184.

Jampridem d) *Semiramis* aggeres spectabiles extruxerat per planitiem illam, quam flumen antea restagnare solitum erat: *Agricultorum* quidem emolumento; *Civium* autem periculo. Nam cursus *Fluminis* inde rapidior *Urbi* nimis aquis infestus erat. Duo itaque jam facta sunt *Fluminis* diverticula: alterum versus Orientem, infusum *Tigri*, quod *Naarmalcha* dictum est; alterum versus Occasum, Lacum influens; quod *Narraga* (vel *Naar-aga*, id est, *Fluvius Stagni*) etiam *Pallacopas* vocatum fuit.

e) Plin. I. 6.
c. 26.

e) Sunt qui tradunt *Euphratem* *Gobaris* præfecti opere deductum, ubi eum diximus findi, ne præcipiti cursu *Babyloniam* infestaret: ab *Assyriis* verò universis appellatum *Armalchar* (Naar-malcha) quod significat *Flumen Regium*. Quâ derivatur, oppidum fuit *Agriani* (Ἀργιανῶν, *Abydeno*) è maximis, quod diruere *Persæ*. Ex *Amimiano*, verum *Fluminis* nomen: f) *Fossile flumen Naar-malcha* nomine, quod *Amnis Regum* interpretatur.

f) Amm. I. 4.

g) Herod. Ib.
c. 193.

g) *Babylonia* omnis, sicut *Ægyptus*, in fossas dissecta est: quarum maxima (Naar-malcha) navigabilis est; ad solstitium hybernium vergens, pertingit ab *Euphrate* in *Tigrim*. Nimirum

media erat inter duos Euphratis alveos : a) *αἰζέει* εἰς τὰ τ' *Διὰ* a) Ptol. I. 5. c. 18.
Βαβυλῶν ῥέοντα, καὶ τ' *Διὰ* *Σελουκίας*, ὧν ὁ μεταξὺ καλεῖται
Βασίλει ποταμὸς, Euphrates *scinditur in eum alveum*, qui per
Babylonem fluit; & *eum*, qui per *Selenciam* : inter quos qui medius
est, vocatur *Regius fluvius* : De Euphrate exit infra vicum *Massicen* :
 quā Tigrim influit, à Macedonibus posthac condita est *Ἀπάμεια* ὕφ' Ibid.
 ἥ ἢ *Ἐ Βασιλεῖς ποταμὸς* πρὸς τ' *Τίγριν* συμβολή, *Aparmia*; sub
 qua est *Regii fluvii commixtio cum Tigri*.

Alterum Euphratis *cornu*, sive divertigium, ad exemplum b) b) *supr. p. 238.*
Maridis in Ægypto effossum fuisse, & duplex emolumentum exhi-
 buisse videtur: tum ut esset, æstivæ inundationis tempore, redun-
 dantis aquæ receptaculum; tum ut aquas tempestivas postea agri-
 colis suppeditaret. Stagno enim, unde quaque c) *Lapidibus* c) Herod. I. 1. c. 185.
 munito, *portæ* appositæ fuerunt, sive ὀχετοὶ γνώμονες; quibus a-
 pertis, siticulosa versus Arabiam loca irrigabantur. Ingentis hu-
 jus Lacus quadrati unumquodque latus erat decem parasangarum,
 sive stadiorum 320 (juxta d) Herodotum, 420; juxta Dio- d) Ibid.
 dorum, 300) Megasthenes hoc opus *Nabuchodonosoro* attribuit;
 Herodotus autem *Nitocridi*: à Rege forsan inchoatum; à Regina
 absolutum. De hoc rivo e) *Arrianus* (in rebus *Alexandri*) *Pal-* e) L. 7. p. 162. f
lacopas amnis à *Babylone* distat *stadiis* ferme 800. *Est autem fossa*
ex Euphrate ducta, non *fluvius ex fonte ortus*. Eundem forsan in-
 tellexit *Plinius*: f) *Ad Pellacontam flumen*, *Bura oppidum*; *Sal-* f) L. 6. c. 26.
mani & *Masei Arabes*. Et paulò post: *Sunt etiamnum in Meso-*
potamiâ oppida, *Hipparenum* (*Chaldaeorum* & hoc, sicut *Babylon*)
juxta flumen Narragam, qui dedit civitati nomen: *muros Hippa-*
renorum Persæ diruere. *Abydeno*, *Σιπταρηνῶν πόλις* posita est
 ad *Flumen Stagni*.

Opus hoc, magnificum licet utilissimumque, erat tamen in-
 auspdatum: Quippe *Cyrus* non ita multo post, obsessâ *Babylone*,
 ut per vacuum Euphratis alveum intraret urbem, totum flu-
 men immisit in *Pallacopam*: unde ruptis repagulis destructisque
 stagni aggeribus, *Babyloniæ planicies* versus *Arabiam* paludosa
 facta est & deserta: neque *Persis* unquam, *Macedonibusve* curæ
 fuit *Pallacopæ reparatio*.

Urbs autem *Babylon* ejusque ornamenta quadrata erant;
 Muri, Horti, Templum. g) *Unumquodque Urbis latus erat sta-* g) Herod. I. 1. c. 178.
 dio.

- diorum CXX: totus ambitus stadiorum CCCCLXXX. Id Plinio est
 a) L. 2. p. 68. millia passuum LX. Cresias, apud a) Diodorum, mœnibus affi-
 gnat stadia tantum CCCLX, id est, millia passuum XLV. Clitar-
 chus, ibidem, numerat stadia CCCLXV. Q. Curtio, b) *Totius ope-*
 ris ambitus CCCLVIII stadia complectitur; Straboni, CCCLXXXV;
 Dioni Cassio CCCC.
- c) Herod. ib. c) *Muri crassities est cubitorum regionum L, altitudo CC. Re-*
gius cubitus tribus digitis major est vulgari. Cresiæ, τὸ πλάτος
 τῶ τείχεος ἐξ ἄρμασι ἰπποδρόμου, *Latitudo murorum sex curribus*
excipiendis idoneum. Altitudo πεντήκοντα ὀργυῶν, *quinquaginta*
orgyiarum; quarum singulae sunt senum pedum, vel cubitorum
 quatuor: Ita huic cum Herodoto convenit. Plinius utrobique pro
 cubitis pedes habet. Straboni altitudo est *quinquaginta tantum*
 cubitorum, ἡ δὲ πύργος πρὸς τὰς τεύχεας, ὡς τὸ πλάτος ἐναγιστοδρόμου
 ἀλλήλοις ῥαδίως. Idē Curtius, de latitudine; duplicata altitudine. *Mu-*
 ri spatium XXXII pedum latitudinem amplectitur: *quadrigae inter se*
occurrentes, sine periculo commeare dicuntur: Altitudinem cubi-
torum eminet spatium. Turres denis pedibus, quam murus, altiores
 sunt. Ex omnibus constat quidem magnitudo, sed incerta. d)
 d) Ibid. *Singulorum stadiorum structuram singulis diebus perfectam esse memo-*
riae proditum est. Quā ratione, si ambitus esset stadiorum 365, to-
 tus murus anno absolutus erat. Quod verisimilius videtur, quam
 quod Abydenus ait, *Urbem triplici muro circumdatam esse diebus XV.*
 Berofus XV dierum spatium Novi Palatii structuræ adscripsit.
- e) sup. p. 509. Nabon-assar e) pridem Urbem munivit, arces extruxit, pa-
 latia condidit; Nabo-col-assar jam urbem ampliavit ad alterum
 Euphratis interfluentis latus. Palatia duplo majora, & triplici
 f) Q. Curt. l. 5. muro cincta, extruxit, & ponte veteribus junxit, f) *Super arcem*
(vulgatum Graecorum fabulis miraculum) Pensiles Horti sunt, sum-
mam murorum altitudinem aequantes, multarumque arborum umbræ
& proceritate amœni. Saxee pile, quæ totum onus sustinent, instructæ
 sunt. *Super pilas lapide quadrato solum stratum est, patiens terræ,*
quam altam injiciunt, & humoris, quo rigant terras: adeoq; validas
sustinent arborum moles, ut stipites earum octo cubitorum spatium,
crassitudine aequent, in L. pedum altitudinem emineant, & frugiferae
æquæ sint, ac si terra sua alerentur. Et cum vetustas non opera so-
 lum manufacta, sed etiam ipsam naturam paulatim exedendo perimat,
 hæc

hæc moles, quæ tot arborum radicibus premitur, tantique nemoris pondere onerata est, inviolata durat. Quippe XX lati parietes sustinent XI pedum intervallo distantes; ut procul visentibus Sylva montibus suis imminere videantur. De his hortis, similia habet Diodorus; dissimilia a) Strabo, quem videas.

a) L. 16. init.

Porro Rex hic belli Syriaci Ægyptiacique manubiis exornavit Jovis Beli templum: quod b) in altera urbis parte situm, æneis portis, figura quadrata, duorum undecunque stadiorum amplitudine; cuius in medio turris solida extructa est $\epsilon\upsilon\delta\iota\varsigma\ \eta\gamma\ \tau\omicron\ \mu\acute{\eta}\chi\ \Theta$, $\eta\gamma\ \tau\omicron\ \Delta\epsilon\gamma\ \Theta$, longa & lata stadium, cui alia rursus turris imposita est, & huic subinde alia, ad octavam usque: in ultima hac fuit $\nu\eta\omicron\varsigma\ \upsilon\acute{\epsilon}\gamma\alpha\varsigma$ fanum ingens, in quo lectus splendide stratus, & mensa aurea; statua autem nulla. In inferiore autem fano magnum fuit Iovis simulacrum sedens ex auro, & magna mensa aurea, cuius scamnum & sella ex auro sunt; quæ Chaldaei æstimant DCCC talentis auri. Erat Statua XII cubitorum ex solido auro, quam Xerxes (interfecto sacerdote) abstulit. De hoc templo Arrianus, in rebus Alexandri. c) Beli templum

b) Herod. l. 1. c. 181.

c. 182.

c. 183.

c) Arrian. l. 7.

in media Babyloniorum urbe situm erat, magnitudine atque opere ex lapide coctili & bituminato præclarum. $\tau\omicron\ \tau\omicron\upsilon\ \tau\omicron\upsilon\ \nu\epsilon\omega\upsilon\ \omega\sigma\omega\epsilon\ \kappa\alpha\iota\ \tau\alpha\ \alpha\lambda\lambda\alpha\ \iota\epsilon\rho\alpha\ \tau\omicron\upsilon\ \beta\alpha\beta\upsilon\lambda\omega\upsilon\iota\omega\upsilon\ \epsilon\epsilon\rho\zeta\eta\varsigma\ \kappa\alpha\tau\epsilon\sigma\kappa\alpha\psi\epsilon\nu\ ,\ \omicron\tau\epsilon\ \epsilon\kappa\ \tau\omicron\ \epsilon\lambda\lambda\alpha\delta\ \omicron\pi\acute{\iota}\sigma\omega\ \alpha\ \pi\epsilon\nu\acute{o}\sigma\eta\sigma\epsilon\nu\ .\ \alpha\lambda\epsilon\chi\alpha\upsilon\delta\rho\ \eta\ \epsilon\nu\ \nu\acute{\omega}\ \epsilon\acute{\iota}\chi\epsilon\nu\ \alpha\nu\omicron\iota\kappa\omicron\delta\omicron\mu\epsilon\acute{\iota}\nu\ ,\ \text{Hoc templum, ut & cætera Babyloniorum loca sacra, Xerxes sub-$

verterat, quum ex Græcia reverteretur: Alexander verò in animo habebat templum instaurare. Antea scripserat: d) Alexander Babylonem ingressus, Babylonius iussit instaurari $\tau\alpha\ \iota\epsilon\rho\alpha\ ,\ \alpha\ \epsilon\epsilon\rho\zeta\eta\varsigma\ \kappa\alpha\theta\epsilon\acute{\iota}\lambda\epsilon\nu\ ,\ \text{templa quæ Xerxes subverterat, & in his templum Beli, quem præcipuè deum Babylonii colunt.}$

d) Arr. l. 3. p. 63. d.

Mirum est, Herodotum, Xerxe diu superstitem, everfi Templi non meminisse; maximè cum statua aurea ab illo è templo sublata meminerit. Dicit e) $\Delta\iota\omicron\varsigma\ \beta\acute{\eta}\lambda\alpha\ \iota\epsilon\rho\nu\ \chi\alpha\lambda\kappa\acute{o}\pi\upsilon\lambda\omicron\nu\ ,\ \kappa\alpha\iota\ \epsilon\varsigma\ \epsilon\mu\acute{\epsilon}\ \tau\omicron\ \epsilon\pi\acute{\iota}\epsilon\omicron\nu\ \text{Jovis Beli templum æneis portis, quod etiam meâ nunc ætate existit.}$ Xerxes reversus est anno Nabonassari 268; interemptus est, post annos 15, anno 283: quo tempore Herodotus annos tantum 19 natus erat (Nam ex Pamphilâ dicit f) A. Gellius, illum initio belli Peloponnesiaci annos 53 natum fuisse.) Ipse se historicus post inceptum illud bellum scripsisse testatur, non semel istius belli mentionem faciens. Alibi enim refert g) Lacedæmoniorum legat-

e) Herod. l. 1. c. 181.

f) L. 15. c. 23.

g) Herod. l. 7. c. 137.

105,

a) 19. c. 72.

b) Plin. l. 12.
c. 4.c) con. Apion.
l. 1 p. 1045. c.
& Antiq. l. 10.
c. 11. p. 350. a.
d) p. 544.
e) Geogr. l. 15.
p. 687. a.

tos, in Asiam missos, ab Atheniensibus necatos fuisse: quod anno belli Peloponnesiaci secundo factum est. Alibi, a) *Lacedemonios Ar-
ticam populantes à Deceleà temperasse.* Quod anno ejusdem belli 19
contigisse, docet Thucydides. Plinius tamen scripsit, illam b) *Thu-
rii in Italia condidisse historiam* ante istius belli initium. Herodo-
tus res Xerxis usque ad ejus reditum diffusè narrat: quicquid postea
ab eo domi gestum est, Græcis serò innotuit.

Præterea Nabuchodonosorus Rex, non tantum Syriam, Ægy-
ptum, & magnam Libyæ partem subegit, versus Austrum; sed etiam
versus Septentrionem, exercitum in Iberiam duxit, & transmissio Cau-
caso monte, per Sarmatiæ solitudines pervagatus est. Megasthenes,
ait c) Josephus, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδικῶν, monstrare contendit
hunc Babyloniorum Regem fortitudine & rerum gestarum magni-
tudine præcessisse Herculem. Dicit enim, illum & magnam Afri-
cæ partem, & Iberiam subjugasse. Libyæ d) meminimus, in
Ægyptiacâ hujus Regis expeditione: de Ibericâ, intelligendus
e) Strabo; qui ex Megasthene refert, ναβοκοδρόσορον ἢ ὡδρῶν
Χαλδαίους ὠδοκιμήσαντα Ἡρακλέους μᾶλλον, καὶ ἕως Σηλαῶν ἐ-
λάσαι, Nabocodrosorum à Chaldeis celebrari magis quam Her-
culem, & usque ad Columnas processisse. Columnas illas intelligo
(quarum meminit Ptolemæus) quæ in Sarmatiâ, sub Alexandri
Magni nomine, erectæ sunt, ipsâ Megasthenis ætate, περιηγη-
τικῶς loquentis: & Abydenus Iberiam εἰς τὰ δεξιὰ τῶν πόντων Euxini col-
locat.

Non satis constat Aquilonaris hujus expeditionis causa:
Num rex hic Cyaxari opem tulcrit, in expellendis Scythis, quos A-
siam & Mediam duodetriginta annos superbè tenuisse diximus?

Herodotus eorum reditum non nisi obiter tetigit; sed non est
verisimile, illos sine vi & armis ejectos fuisse. An potius eidem
auxilio fuerit in expugnandâ Nino, juxta Ebræorum sententiam?
Hi Reges affinitate conjungi videntur: Hujus enim uxor fuit Me-
da. Verum tota rei fides est penes unum Megasthenem: ex quo,
Abydenus (apud f) Eusebium) etiam Coloniam in istas partes
deductam, & Regem futura dixisse tradit. Exscribatur locus.

f) Præp. l. 9.
c. 41. p. 456. d.

Μεγαθένης δὲ φησι Ναβχοδρόσορον Ἡρακλέους ἀλκιμώτερον. Megasthenes (ait) auctor est
Nabucodrosorum Hercule fortio-
rem

τερον γεγονότα, ὅτι τε Λιβύην καὶ
Ἰβηρίαν στρατεύσας. Ταύτας δὲ
χρησάμενον, ἀπόδαζμον αὐτέ-
ων εἰς τὰ δεξιά τῃ Πόντῳ κατοι-
κίσαι.

Vaticinium autem Regis, mente capti, his verbis refert:

Μετὰ δὲ, λέγεται πρὸς Χαλ-
δαίων, ὡς ἀναβὰς ὅτι ταῖς Βασι-
λῆαι κατὰ χειρὶν θεῶ ὅτεω δὴ.
Φθελγάζμενος δὲ εἶπεν ὅτως.

Ἐγὼ Ναβυκοδρῶσορ, ὦ Βα-
βυλώνιοι, τῶν μέλλουσιν ὑμῖν
πραγμάτων συμφορῶν, τῶν ἔτε
βῆλ, ἐμὸς πρὸς ὅν, ἔτε βα-
σίλῃα βῆλτις ἀποτρέψαι μοίρας
πείσαι ἀσθένει.

Ἡ δὲ Πέρσης ἡμίονος, τοῖσιν ὑ-
μετέροισι δαίμοσι χρεώμενος
συμμάχοισιν. ἐπαίξῃ δὲ δαλο-
σύνῃ. ἔδῃ συναιπὶ ἔσαι
Μήδης, τὸ Ἀσσύριον αὐχνημα.

Ὡς εἶθε μιν, πρὸς ὅτεν ἢ δῶναι
τῆς πολιήτας, χάρυβδιν τινα
ἢ θάλασσαν εἰσδεξαμένην αἰσώ-
σαι πρὸς ῥίζον, ἢ μιν ἄλλας ὁδὸς
στραφέντας φέρεσθαι διὰ τὴν ἐρήμην,
ἵνα ἔτε ἄσπεα, ἔτε πᾶσι ἀνθρώ-
πων, ἡμεῖς ὃ νόμον ἔχουσι, καὶ
ὄρνιθες πλάζον, ἐντε πέτρῃσι
καὶ χαλεπὴν μῆνον ἀλώμενον.
ἐμὲ τε, πρὶν εἰς νόον βαλέσθαι ταδ-
τα, τέλεος ἀμείνονος κυρῆσαι.

Ὁ μὲν θεασάμενος ὁ βασιλεὺς
ἠφάνιστο.

Herodotus (Megasthene longè ienior) refert, Oraculum à
Pythiâ datum. Cræso Lydorum Regi; ut sibi caveret,

rem fuisse; & exercitum in Afri-
cam & Iberiam duxisse: quibus
subactis, eorum partem ad dexte-
riora Ponti habitare fecit.

Postea, à Chaldaeis dicitur in Pa-
latium suum conscendisse, & divi-
no numine afflatum, hæc magnâ
voce dixisse.

‘ EGO Nabucodrosorus vobis,
‘ ὦ Babylonii, calamitatem futu-
‘ ram prænuncio; quam nec pro-
‘ genitor noster Belus, nec Regina
‘ Beltis, ut avertant, Parcis per-
‘ suadere poterunt.

‘ Veniet Perses Mulus, qui ve-
‘ strorum demonum auxilio usus,
‘ Servitutem vobis afferet: Ejus
‘ verò adiutor erit Medus, Assy-
‘ riorum gloriatio.

‘ Utinam prius quàm cive de-
‘ diti fuerint, ille quadam cha-
‘ rybdi aut mæri absorptus peri-
‘ ret radicitus; aut aliàs abreptus
‘ in solitudinem (ubi neque urbis,
‘ neque hominis vestigium, sed
‘ fera pascuntur, & aves circum-
‘ volant) solus inter scopulos &
‘ voragines erraret: Mibique
‘ meliore exitu frui liceat, prius-
‘ quàm hæc ei in mentem vene-
‘ rint.

Hæc effatus ille protinus dis-
paruit.

a) Herod. l. i.
c. 55.

a) ὅταν ἡμίονος βασιλεὺς Μήδοισι γῶν).
Quando Rex Mulus apud Medos genitus fuerit.

b) Ibid. c. 91.

Pythia ipsa responsum sic interpretata est. b) *Mulus hic est Cyrus, duarum gentium parentibus ortus: mater Meda erat, Astyagis filia; pater autem Persa, Medis subiectus. Sanè Cyrus Medopersarum Rex erat tertius: primus autem Darius Medus; de quibus mox.*

c) C. 4. v. 26.

Ex Daniele notum est c) *Nabuchodonosorum in Aulâ Babylonis deambulasse, & illico mente alienatum fuisse. Verisimile est, ex istis obscurè perceptis, historiolum hanc Regis vaticinantis & imprecantis à Megasthene, vel Abydeno, vel à Chaldæis consarcinatam fuisse.*

d) Dan. 4. 28.

Septennis erat phreneticus iste Regis morbus: d) *Vox de cælo ruit: Tibi dicitur Nabuchodonosor Rex; Regnum tuum transibit à te; & ab hominibus ejicient te; & cum bestiis & feris erit habitatio tua: fœnum quasi bos comedes; & septem tempora mutabuntur super te. Daniel hic (ut & e) alibi) per VII. tempora intelligit totidem annos.*

e) Ib. 117.

f) L. 5. in Ela.
c. 14. v. 19.
p. 101. d.

Verisimile est Evilmerodachum filium, dum Pater mente captus erat, Regni administrationem suscepisse. S. f) Hieronymus (ex Judæorum traditione) *Evilmerodach*, ait, qui (patre suo Nabuchodonosoro vivente per septem annos inter bestias) ante regnaverat, postquam ille restitutus regno est, usq; ad mortem Patris cum Jechonia rege Judæ in vinculis fuit: Quo mortuo rursus in regnum successit. Bis itaque regnavit Evilmerodach: Patre insaniente; iterumque eo mortuo.

g) II. Reg. 25.

27.
Jer. 52. 31.

g) *Anno XXXVII transmigrationis Jechoniae Regis Judæ, Evilmerodach Rex Babylonis, in anno regnandi ejus, sublevabit caput Jechoniae regis Judæ de carcere. Jechonias abductus est an. Nabon. 130; annus captivitatis ejus 37 est annus Nabon. 166; qui fuit an regni Nabuchodonosori 23. Adjecto insanix septennio, habes an. regni 30. Regnavit itaque post restitutionem annos 13.*

Nabuchodonosori Successores.

DE cæteris Babylonis Regibus, non optime convenit inter Veteres; pessime autem inter recentiores. Sed Canon Ptolemæi-

cus hoc quodcunque caliginis discussit, lucemque ostendit, per quam certus numerus non Regum modò, sed & annorum perspicui possit. Ad hanc amussim comparemus Veteres; missis recentiorum jurgiis.

Canon. Ptol.		Berosus.		Megasthenes.		Josephus,	
an.		an.				l. 10. c. 12.	an.
NABOPOLASSARUS 21		Ναβο-λάσαρ 21					
NABOCOLASSARUS 43		Ναβχοδοπόσε 43		Ναβχοδοπόσε 43		Ναβχοδοπόσε 43	
ILVARODAMUS — 2		Ευιλαμαράδεχ 2		Ευιλαμαράδεχ 2		Αβιλαμαράδαχ 18	
NERICASSOLASSARIUS, 4		Νηριγλισσόρε 4		Νηριγλισσόρε —		Νιγλίσσε 40	
.....		Λαβσοσάρεχ, m. 9		Λαβσοσάρεχ, m. 9		Λαβσοσάρεχ, m. 9	
NABONADIUS — 17		Ναβόννηδ 17		Ναβανίοσ 17		Ναβοάννηδ, όη } 17	
						Βαλτάσαρ —	
CYRUS — 9		Κύρ 9		Κύρ 9		Κύρος —	

De Nabopolaffaro sive Nabuchodonosoro Patre, & de Nabocolaffaro sive Nabuchodonosoro filio (ex Berofo) diximus. De Successoribus etiam eundem audiamus.

Berosus l. 3. apud Joseph. con. Apion. l. 1. p. 1045. d. & Euseb. Præp. Evang. l. 9. c. 40. p. 455.

Ναβχοδοπόσε μὲν ἐν μὲν τὸ ἀρχαῖον τὸ περὶ τῆς τεύχης, ἐμπεσὼν εἰς ἀρρώστιαν μετηλλάξατο τὸ βίον, βασιλεύων ἔτη μγ.

Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο υἱὸς αὐτοῦ Εὐιλαμαράδεχος. ὅστις περὶ τὰ πραγματικά ἀνόμως καὶ ἀσελγῶς, ὅτι βαλθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ἔχοντο αὐτὸ Νηριγλισσόρε ἀνῆρέτη, βασιλεύσας ἔτη δύο.

Nabuchodonosor itaque postquam inchoavit Murum prædictum, incidens in languorem, de vita migravit, cum regnasset annis 43.

Ejus filius Evilmaraduchus, regni dominus effectus, & res injuste, atq. proterve administrans, insidias passus à Neriglissoroore, sue sororis marito, peremptus est, cum regnasset annis duobus.

Μετὰ ἣ τὸ ἀνααιρεθῆναι τὸ
 τυ , Διαδεξάμενος τὸ δέχιν οὐ
 ἑπιβλάσους αὐτῷ Νηργλισσο-
 ρόρ & ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσα-
 ρα.

Τέτς υἱὸς Λαβορσοάρχουδος
 ἐκυρῆσε μὲν τῆς βασιλείας
 παῖς ὢν μὲν ἐννέα , ἑπιβ-
 λάθεις ἣ , Δια τὸ πολλὰ ἐμ-
 φαίνειν κακότητη , ὑπὸ τῶν φί-
 λων ἀπετυμπανίσθη.

Ἀπολομένης ἣ τέτς Συελθόν-
 τες οἱ ἑπιβλάσαντες αὐτῷ κοι-
 νῇ τῷ βασιλείαν παρέθηκαν Να-
 βοννήδω υἱὲ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος,
 ὅντι ἐκ τῆ αὐτῆς ἐπισυστάσεως.

*Illo sublato, Neriglissoroor, qui
 ei insidias fecit, regnum sumpsit,
 & regnavit annis quatuor.*

*Hujus filius Laborsoarchodus,
 puer existens, principatum tenuit
 mensibus novem; sed quòd maligno
 ingenio fuisse videretur, Amico-
 rum insidiis interfectus est.*

*Hoc perempto, conjuratores
 convenientes regnum communi
 suffragio tradidere Nabonnedo
 cuidam, qui fuit ex eadem Baby-
 loniorum conjuratione.*

De iisdem, Megasthenes, apud Euseb. Prepar. l. 9. c. 41.

Ναβυκοδρόσορος μὲν θεασίνας
 ὡς φασίμα ἡράνισον· ὁ δὲ οἱ παῖς
 Ἐγλμαλέρουχος ἐβασίλευε.

Τὸν ἣ ὁ κηδεστὴς ἀποκτείναν Νη-
 ριγλισσάρας· λέειπε παῖδα Λα-
 βαρσοάρασκον.

Τέτς ἣ ἀποθανόντι βιαίω
 μόρω, Ναβαννίδοχον ἀποδίδουσι
 βασιλέα, προσήκοντά οἱ ἑδέν.
 Τῷ δὲ Κόρος, ἐλὼν Βαβυλῶνα,
 Καρμανίης ἡγεμονίῳ δώρεε.

*Nabucodrosorus, cum vatici-
 natus esset, repente evanuit: &
 filius ejus Evilmaluruchus regna-
 vit.*

*Hunc Neriglisares, sororis ejus
 vir, interfecit: & fil. Labassoara-
 scum reliquit.*

*Illo etiam nece violentâ subla-
 to, Regem creant Nabannidochum,
 nullâ cum eo affinitate conjun-
 ctum: Cui Cyrus, Babylone po-
 titus, Carmania præfecturam
 concessit.*

a) Hieron. in
 Esa. 14. 19.

Ilvatodamus (qui Jeremiae, & Beroso dicitur Evilmerodach) post
 obitum patris, regno & licentiâ ad omnia abusus est. a) Nar-
 rant Hebraei hujuscemodi fabulam. Evilmerodach, patre mortuo,
 cum rursus in regnum succederet, & non suspiceretur à Principibus; qui
 me-

metuebant ne viveret qui dicebatur extinctus: ut fidem patris mortui faceret, aperuit sepulchrum, & cadaver ejus unco & funibus traxit.

Rex hic (ni fallor) idem est qui Danieli *Baltasar* vocatur; qui eadem nocte interfectus est, qua magnum convivium fecit optimatibus suis. *Baltasar* enim *Nabuchodonosori* a) filius; & *Nabuchodonosorus* vicissim b) pater *Baltasari* sæpe appellatur. c) *Evilmerodacho* & *Baltasaro* idem regnandi tempus, & idem exitus assignantur. *Baltasari* regnum completum, absolutum est; id est, in eo desit *Nabuchodonosori* posteritas. Occiso *Baltasaro*, sive *Evilmerodacho* (qui fuit *Magni Nabuchodonosori* filius, *Primi* nepos) impleta est Prophetia *Jeremiæ*. d) *Servient gentes Nabuchodonosoro regi Babylonie, Filioque ejus, & Filio filii ejus.* Quod autem alibi adjicitur, *Donec imperaret Rex Persarum*, intelligendum est de Servitutis duratione, non de profapia.

Baltasar, appensus in lance divinæ æquitatis, repertus est *levis* & improbus: *Evilmerodachi* iniquitas in causâ fuit tam brevis sibi regni. *Baltasari* Regnum divisum est vel abruptum, avulsum à domo suâ, in alienam translatum.

Evilmerodach, ex *Nabopolassar* posteris rex ultimus, *Dynastiæ Assyriorum*, *Babylone* regnantium, finem imposuisse videtur; & *Neritassolassar*, sive *Neriglissoroor*, qui illum sustulit, eique in regno successit, primus videtur esse *Medorum*, qui *Babylone* regnarunt. Hanc *Babyloniorum* Regum distinctionem præ se fert *Canonis Epigraphe*; *Κανὼν βασιλέων Ἀσσυρίων καὶ Μήδων*; quibus numeratis, sequitur *Περσῶν* series, quorum primus *Cyrus*.

Nabuchodonosoro uxor erat *Meda*: Ejus filiam, *Evilmerodachi* sororem, viro *Medo* nupsisse verisimile est. Non autem diuturna fuit hæc *Medorum* *Dynastia*: Pater regnabat annis 4; Filius mensibus tantum 9, qui quòd annum integrum non compleverit, locum in *Canone* nullum habuit. Hic, initâ *ῥωτὶ φιλῶν* ab *Annicis* Regiis, sive optimatibus *Babyloniis*, conjuratione, ἀπεσυμπανίαθη, id est, ἀνῆρέθη, vel ἀπέθανε εἰς αἶω μόνον: Regnumque delatum est *Nabannedo* *Babylonio* τῷ τῶν ἐκ Βαβυλωνος ὄντι ἐκ τῆς αὐτῆς Ἰπποσύσεως, cuidam qui fuit unus ex *Babyloniis*, qui conjurationem istam fecerunt: *παραθήκοντι οἱ ὅτι*, qui nullo sanguinis ju-

a) Dan. 5. 28.

re cum *Labrosoarchodo*, quem sustulit, conjunctus erat: utpote Babylonius, non Medus. Ille autem, anno regni 17, à *Cyro Persa* exutus est. His modis, Baltasari a) *Regnum datum est Medis*, dein Persis.

Nini excidium.

b) sup. p. 526.

c) Herod. l. 1. c. 160.

d) Num. 1197.

e) Nu. 1410.

f) L. 2. p. 65. & 80.

g) L. 16. p. 737.

h) Philostrat. l. 1. c. 13. 14.

* L. 14. p. 20.

L. 23. p. 251.

Quasi seculum hoc everisionis Urbem curreret; Hierosolymorum ruinam excepit Tyrus; Tyrum, Ægyptus; Ægyptum, Ninus.

Urbem Ninum à *Medis* subversam fuisse tradunt Græci; tam Ctesias, quam Herodotus. Ctesiae commentum, b) retulimus, meritoque rejecimus. Nam ex infano illius *Περχεμισμα*, urbs solo æquata est diu antequam in eâ regnaret eorum Regum quisquam, quorum fidem nobis facit historia Sacra. Longè sanior est Herodoti sententia, qui Ninum à c) *Cyaxare*, Medorum Regum tertio, subversam narrat; postquam scilicet Rex ille à *Scythis* annos 28 oppressus fuisset.

Eusebius (more suo) utramque sententiam in Canonem retulit; ad mentem Ctesiae, d) *Arbaces Medus*, ait, *Assyriorum imperio destructo, Regnum in Medos transfudit*. Dein (post annos 213) ex auctoritate Herodoti, e) *Cyaxares Medus subvertit Ninum*. Ista autem *αἰσώματα* sunt.

Neque de tempore tantum, sed etiam de loco urbis ab Herodoto dissentit Ctesias. Herodotus Ninum ad *Tigrim* ponit; f) Diodorus autem, ex Ctesia, *ἡπὶ τῷ Εὐφράτι πρὸς τὸν ποταμὸν*, ad fluvium *Euphratem*. g) Strabo, ex Ctesiae sententiâ, *ἡ μὲν ἔν τῃ Νίνος πόλιν*, *ἡ φανίσην περὶ τὴν ἑξήματα μὲν τῶν Σύρων κατάλυσιν*, *Ninus Urbs statim deleta est post Subversionem Syrorum*; id est, Ciseuphratensium. Ex Syriacâ hac Nino oriundus erat *Damis* Apollonii Tyanei socius; cum quo h) *Antiochiâ discedens pervenit ad Veterem Ninum* —

inde in *Mesopotamiam*. Suidas, ex Philostrato, *Δάμις ἀνὴρ ὅς τε ἀσπορος τὴν Ἀρχαίαν οἰκῶν Νίνον*, *Damis, vir non indoctus, Veteris Nini incola*. Ammianus denique rem extra dubium ponit, * *Comagena (nunc Euphratensis) clementer assurgit: Hierapoli, Veteri Nino, ἔς Σαμοσάτα, civitatibus amplis illustris*. Neque memoriâ lapsi, putemus, cum etiam alterius Nini meminerit. In *Adiabena* *Ninus est civitas*. Ninus itaque Ciseuphratensis ab Assyriacâ, quæ ad

ad

ad Tigrim, diversa est: & *Νινυτικῶς* appellatur *Vetus*; quia *Ninus* Ctesiae multis seculis vetustior habebatur, quàm *Ninus* Herodoti.

Expulsis Scythis, a) & recuperato regno pristino, *Medi* *ἡγεμονίᾳ* *τῆς Νίνου* *ἔειλον*, *καὶ τὰς Ἀσσυρίους ὑποχέουσιν ἐποιήσαντο*, *πλὴν τῆς Βαβυλωνίης μοίρης*, & *Ninum* expugnauerunt, & *Assyrios* subegerunt, *exceptâ portione Babylonicâ*, id est, Regno Babylónico, à Nabonassar temporibus distincto; ubi jam regnabat *Nabocolasser*. Desiderantur illa, quæ de Nini obsidione Herodotus in b) *Assyriacis* tradidit. Sola *Assyriorum* c) *Regia* fuit *Babylon*, post eversam *Ninum*. Anteà ab *Afaradonis* tempore, qui regna conjunxit, d) *Assyrii* *Babylone* ac *Nini* regiam habuerunt.

Urbs autem *Ninus*, ut vetustior, ita e) *Babylone* multò major erat; cuius tamen f) *ambitus*, erat *stadiorum* 385. *Nini* autem mœnibus Diodorus attribuit g) *ambitum* *stadiorum* 480, id est, *milliarium* 60; vel (ut *Jonas* Propheta, c. 3, 3.) *Urbs* erat *magna itinere trium dierum*.

Eusebius conjicit excidium Nini in annum *XXII* *Cyaxaris*; Minus rectè. Depravati sunt apud eum *Medorum* anni. *Cyaxares* *Ninum* aggressus est post expulsos *Scythas*; illi autem, eo regnante, dominati sunt annos 28. Rectius itaque ponendus est ejus annus *XXXII*, qui est *Nabon. 145*, & *Nabocolassari* secundus, & *Babylonicæ* captivitatis quintus.

Ninivica clades *Diospolitanâ* posterior. Propheta *Nahum* alloquitur *Ninum*: h) *Numquid melior es No-Amon sedente inter flumina? Sed & ipsa in transmigrationem ivit, in captivitatem*, per *Nabuchodonosorum* ducta; quod modò dictum est.

Certum urbis exitium denunciat *Sophonias* Propheta: i) *Extendet manum suam super Aquilonem & perdet Assyrium. & rediget Ninivem in desolationem siccam, quasi desertum. Accubabunt in medio ejus greges omnium ferarum, &c.* Excisam testatur *Herodotus*: *Naarmalcha*, ait, ab *Euphrate* perringit *Tigrim*, *παρ' ὃν Νίνος πόλις οἰκητο*, ad quem urbs *Ninus* sita erat. Ita MS. in margine, melius quàm *οἰκεῖται* sita est. *Tacitus*, de expeditione *Meherdaris* (sub *Claudio*) minus accuratè quàm solet, k) *Transmisso*, ait, *amne Tigri*, permeant *Adiabenos*: sed capta in trans-

a) Herod. l. i. c. 106.

b) Ibid.

c) Ib. c. 178.

d) Strab. l. 16.

p. 737. b.

e) Ibid. c.

f) Ibid.

g) Diodor. l. 2.

p. 65.

h) C. 3. v. 8. 10.

i) C. 2. v. 13.

k) Annal. l. 12.

p. 180. anno

trans- U. C. 802.

a) Plin. l. 6.
c. 13.

* In Ἐπιτκ.
p. 346.

b) In 1. C. Jon.
c) Am. Mar-
cell. l. 22.
Ib. l. 18.

d) Paul. Diac.
e) In Dionys.
p. 125.

p. 62.

f) De Tartar.
c. 11. p. 406.

g) Tob. c. ult.
v. ult.

*transitu urbs Ninus, vetustissima sedes Assyriae. Neque sana sunt, quæ ibi sequuntur. Plinius autem (Tacito paulum senior) a) Fuit, ait, Ninus imposita Tigri ad Solis occasum spectans, quondam clarissima. Quâ Urbs ad Occasum spectat, Tigre alluitur, id est, ad Ortum fluvii sita est. Lucianus etiam Samosatenus (Tacito paulo junior, sub Hadriano Aug.) * ἡ Νῆνις μὲν ἀπὸ λωλενῆς ὄθη, καὶ ἔδεν ἵχνος ἐπὶ λοιπὸν αὐτῆς, ὅθεν ἂν εἴπῃς, ὅπως ποτὶ ὧν, Ninus quidem ita periit, ut nullum ejus vestigium supersit ; neque dicas ubi fuerit unquam.*

Postea verò sub Persis, qui post Parthos (anno Christi 230) rerum in Oriente potiti sunt, Urbs hæc instaurata est. De hac Cyril-
lus, b) Περσικὴ δὲ πόλις ὧν, Persica urbs erat, id est, à Persis
c) Am. Mar- instaurata. Floruit itaque Ammiani ævo (anno Christi 370) c)
cell. l. 22. In Adiabena, ait, Ninus est civitas, quæ olim Persidis regna possederat :
Ib. l. 18. alibi, d) Ninive Adiabenes ingens civitas. Et Heraclius Aug.
e) In Dionys. in Orientem proficiscens (anno Christi 620) castra metatus est
p. 125. juxta Ninivem. Eustathius dicit, e) hanc urbem ἀφαισθῆναι κατὰ λυθέντων τῶν Περσῶν, excisam fuisse, cum Persæ subversi sunt, à Saracenis scilicet, anno Christi 632.

Ruinam hanc posteriorem agnoscunt recentiores, Benjamin Tudelensis (qui scripsit Itinerarium, anno Christi 1173) Inter Almozal, ait, Ἐ Νινίην πὸν ταντὺν intercedit : Hæc devastata est ; attamen multos pagos ἔ arces habet. At verò Haiton Armenius (anno 1300) f) Ista civitas (Ninive) ad præsens est totaliter devastata. Utrum verò Ninus hæc Persica eodem loco posita fuerit, quo Assyriaca quondam, non est hic inquirendum. Quò enim ferimur ? Est igitur (in veterum scriptis) Ninus triplex, Syria-
ca, Assyriaca, & Persica. Ad Assyriacam revertamur.

Græci Medos Nini eversores faciunt ; Ebræi autem Nabuchodonosorum ad commilitium accersunt. Tobias junior g) ἀπέθανεν ἐτὼν ἑκατὸν εἴκοσι ἐπὶ ἂν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας. Καὶ ἤκουσε πρὶν ἢ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπόλυσιν Νινύης, ὧν ἡ χμαλώτισε Ναβυχοδόνους καὶ Ἀσύηρος. Καὶ ἐχάρη πρὸ τῆς ἀποθανεῖν, ἐπὶ Νινύῃ, mortuus est annorum 127, in Ecbatanis Mediæ : Ἐ
audivit priusquam ipse morere ur perditionem Ninives, quam capti-
vavit Nabuchodonosor ἔ Asverus ; ἔ gavisus est, antequam more-
retur, propter Niniven. Tobias itaque ; non deportatus cum pa-
tre,

tre, sed anno quinto captivitatis Samaritanæ natus est. Urbs autem junctis viribus capta est. Rex *Asuerus* est *Cu-Axares*; juxta a) *Emend. l. 6. p. 587.*
Scaligerum. Josephus etiam conjungit, b) *Tῆς Μήδος καὶ τῆς Βαβυλωνίης, οἱ τὴν Ἀσσυρίων κατέλυσαν δέχων, Medos & b) Antiq. l. 10. c 5.*
Babylonios, qui Assyriorum Imperium perdiderunt. Cum verò prius dixerit, Imperium illud à *Medis καταλυθῆναι*, *Merodachi* temporibus; non tam *Cyaxarem*, quàm *Deiocem* respexisse videtur: Sic *Ib. c. 3.*
Diodorus (ex Ctesia) Arbaci Medo in expugnandâ *Nino* adiutorem adhibet *Belesum* quendam *Babylonium.*

Seder Olam Rabba solo *Nabuchodonosoro* rem attribuit, & tempus ponit. c) *Anno primo Nabuchodonosor subegit Niniven,* c) *Ib. c. 24. & Genebrard. p. 16.*
 id est, non diu post mortem patris. Ebraicum hoc *Chronicon* sequenti sunt d) *S. Hieronymus, Theodoretus, Beda, recentiores.* *Vetusta autem Assyriaci Imperii gloria in Medos, non in Babylonios, derivata est.* d) *In Nahum, 2. 12.*
 e) *Ἡ δὲ Μηδικὴ δέχνη κατέλυσεν τὴν Ἀσσυρίων, καὶ μείζονα δυναστείαν πρὸς βαλδάρην, χρόνον δὲ πολὺν κατέχευε, Medicum Imperium, everso Assyrio, partam majorem potestatem diu non retinuit; id est, post annos 44, cessit Cyro.* e) *Dionys. Hal. initio.*
 Et *Herodotus* modò dixit, *Medos subegisse Assyrios (omnes) exceptis Babyloniiis.*

Quid igitur dicendum: An Assyrios *Ninum* tenentes à *Babyloniis* (sub *Saosduchino*, aut sub *Chiniladano*, ignavis principibus) descivisse? An illos, post *Asar-adonis* tempora, integro regni jure, proprium sibi Regem constituisse; contra quem *Nabuchodonosorus Cyaxari* (affinitate sibi conjuncto) suppetias tulerit? Neque magis certi sumus, quis sit postremus ille *Assyriorum Rex*, quem sine nomine interpellat propheta f) *Nahum. Sardanapalum,* f) *C. 3. v. 18.*
 qui *Assyriorum* ultimus vulgò habetur, nimis in anteriora protrudi diximus. Neque fide digna sunt, quæ (ex *Alexandro Polyhistore*) narrat g) *Syncellus de Saraco, qui seipsum in urbe Nino cum regiâ absumpsit igne.* g) *Syncell. p. 210. b.*

Apandas (qui *Diodoro* est *Astyages*) ultimus est in *Ctesianâ* serie: parili ratione, *Astibares*, ejus pater, est *Cyaxares.* *Nabuchodonosor* autem pater (quod dicit idem h) *Alexander*) h) *Euf. Pr. l. 9. c. 39.*
 ὁ δὲ καλέσας Ἀσσιβαρίων τῶν Μήδων βασιλεὺς συνεστράφη αὐτῷ, vocavit *Astibarem Medorum regem ad commilitium.* Pater *Medorum* auxilio usus est ad expeditionem *Syriacam*; Filius vicissim *Medis*

dis suppetias tulit; aut in Scythis expellendis; aut in expugnandâ Nino. Frustra autem conjecturas adhibemus in rebus oblivione obrutis.

Alyattes Rex.

- a) Herod. l. i. c. 16. **A**RDRI, Gygis filio, a) cum regnasset annos 49, in regno Lydorum successit Sadyattes, qui regnavit annos 12. Hic (licet Cimmerii nondum essent Asiâ expulsi) b) bellum habuit cum Milesiis sex annos.
- b) Ib. c. 18.
- c) Ib. c. 17. Illi successit Alyattes filius, *) qui bellum cum Milesiis à patre traditum intentius administravit; in quo Milesii duas magnas clades acceperunt, unam in Limeneio, alteram in campo Mæandri. Sed nec Urbem obsidione premebat, (Milesii enim mare obtinebant) nec agros vastabat, sed destructis terræ fructibus, se recipiebat.
- c) Ib. c. 21. c) Thrasybulus tunc Milesiorum Rex erat, qui à Periandro Cypseli filio admonitus, Milesios jussit frumenti abundantiam simulare, & inter se commessari coram caduceatoribus à Lydo missis: eâ re deceptus Alyattes fœdus pepigit cum Thrasybulo; anno post inceptum bellum duodecimo. De Biantē & Priene simile quid refert Diogenes Laërtius.
- d) In V. Biantē. d) Alyatte Prienen obsidente, Bias duos mulos bene saginatos ad castra immisit: rex, videns etiam bruta apud eos bene valere, nuntium intromisit: Bias ei ostendit acervos arenæ, tritico opertos: inde pax facta est. Porro e) Alyattes ex Asiâ Cimmerios exegit. Smyrnam à Colophonis conditam cepit. Clazomenas etiam invasit, sed conatu irritato.
- e) Herod. ib. c. 16.
- f) Ib. c. 73. Fuit etiam f) Alyatti bellum cum Cyaxare Dejocis nepote & Medis. Causa belli, quod Alyattes Scythas quosdam profugos excepisset. Cyaxares Scythas illos domo pulsos, ob venandi peritiā, benignè habuit: illi die quodam prædâ carentes, carnes pueri (quem linguâ Scythicâ & sagittandi arte instituendum acceperant) in morem ferinæ paratas Cyaxari apponunt, & ad Alyattem fugiunt: neque illos impetravit Cyaxares, ad supplicium reposcens. Inde g) bellum quinquennale inter Medos Lydosque conflatum, eventu vario: semel etiam noctu pugnatum est. Sexto demum anno signis collatis quum æquo Marte certarent, inter pugnandum contigit, ut dies repente in noctem verteretur. Hanc diei immutationem futuram
- g) Herod. l. i. c. 74. Tba-

Thales Milesius Ionibus prædixit, annum hunc ipsum præfiniens, quo mutatio illa facta est.

Tam Lydi quàm Medi, diem noctescere videntes, à pugnando destiterunt, & ad pacem propensi, interventu Syennesis Cilicis & Labynti Babylonii, fœdus sanxerunt & Alyattes filiam Aryenin Astyagi Cyaxaris filio nuptum dedit. Mutuum delingendo sanguinem, sancitum est fœdus inter hos Reges.

Plinius hanc eclipsin $\kappa\tau' \mu\epsilon\tau\alpha\chi\epsilon\rho\nu\iota\sigma\mu\acute{o}\nu$ posuit. a) Ratio- a) L. 2. c. 12.
nem, ait, defectus utriusque apud Græcos investigavit primus omni-
um Thales Milesius, Olympiadis XLVII anno quarto, prædicto Solis
defectu, qui Alyatte rege factus est. Illo autem tempore regnabat
apud Medos Astyages, Cyaxaris filius. Hinc ἀνισορροία Eusebii,
qui ad eandem Olympiadem collocans b) Solis defectionem, quam b) Chronic.
Thales prædixit, adjicit, Alyattes & Astyages dimicarunt; hujus an- n. 1430.
no 13. illius 26. Solinus dicit, c) Alyattem & Astyagem fœdus c) Cap. 20.
sanxisse Olympiade XLIX. Neque enim is bellum aliud intellexisse
videtur. Apud Clementem, d) Eudemus refert, Thaletem præ- d) Strom. l. 1.
dixisse defectum Solis, regnante in Mediâ Cyaxare Astyagis patre, A- p. 302, a.
lyatte autem Cræsi, in Lydiâ: Cui cum Herodoto convenit. Subjun-
git sive Eudemus, sive Clemens, Εἰσὶ δὲ οἱ χρόνοι ἀμφὶ τὴν πεντεκο-
στὴν Ὀλυμπιάδα, Tempus incidit in L circiter Olympiadem. Quod
magis procul abest à vero. Chronologos recentiores Astrono-
mosque prætereo.

Dionysius Petavius, e) ex suis Tabulis (penes quas sit calcu- e) D. Temp.
li fides) observat Novilunium eclipticum in Cappadociâ contigisse l. 8. p. 780.
nonâ die Julii, anno Per. Jul. 4117; qui fuit quartus Olymp. XLV. lib. 10. c. 1.
Sanè id cum historiâ Herodotæâ, & cum Thaletis ætate satis con-
gruit. Ille enim, natus f) Olympiade 35 Archonte Damasia pri- f) D. Laërt.
mo, jam agebat annum ætatis suæ 43. ex Apoll.

His concessis, Cyaxares bellum intulit Alyatti, an. regni sui
33, anno Nabon. 146. Pax facta est, deficiente Sole, anno regni 38,
anno Nabon. 151.

Post biennium, g) Cyaxares, cum regnasset annos XL (compre- g) Herod. l. 1.
hensis illis, quibus imperabant Scythæ) vita functus est. Cui succes- c. 106.
sit ejus filius Astyages, anno regni Alyattis 26, anno Nabon. 154.

a) Ib. c. 25.

b) c. 93.

Alyattes autem a) confecto cum Milesiis bello, postea quum regnasset annos 57, vitâ excessit; eique successit ejus filius Cræsus, qui Patri b) sepulorum mirandum extruxit.

Medo-Persarum Regnum.

Dan. 5. ult.

Regni Medo-Persici nemo veterum recentiorumve meminit; cum tamen apud auctores tam Sacros, quam prophanos egregia sint ejusdem vestigia. Primus Rex fuit *Darius Medus*, Danieli sæpe memoratus; qui non Babyloniiis (quod enixè contendunt viri docti) sed Persis imperavit. Neque in sacris, neque in exteris literis occurrit quicquam de Babylonico Darii Medi regno. Non est successionis argumentum; quòd post narratam Baltasari cædem, *Darius* dicatur suscepisse regnum. Verba ista nec electionem sapiunt, nec successionem: sunt historiæ introductio sequentis; non conclusio præcedentis; & in editione Junii, VI Capiti rectè præfiguntur.

c) In Μηδ.

In Δαρ.

De Persico ejus regno, Suidas. c) Μηδῶ, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, *Medus, Persarum rex*. Atque alibi: Εἰσὶ μὲν χρυσοὶ στατήρες οἱ Δαρικοί· ὧν δὲ πρὸ Δαρείου ἔξερχεται παλῶς, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου ἑνὸς παλαιότερου βασιλέως ὠνομάσθησαν, *Darici sunt stateres aurei; non à Dario Xerxis patre, sed ab alio quodam antiquiore rege deno-*

d) In Εκκλησ.
p. 741. g.Herod. l. 3.
c. 65.

minati. Eadem habet d) Scholiastes Aristophanis. Inter Cyrum & Hystaspis filium nullus erat *Darius*: fuit igitur ejus nominis rex aliquis Cyro antiquior. Cambyfes moribundus obtestatur Persas presentes, maximè Achæmenidas, ne permittant imperium rursus redire ad Medos. Ante Cyrum Achæmenidem regnabant Medi. Cyrus quidem vulgò Persarum rex primus habetur, non sine auctoritate veterum: verum duos reges, in regno Persico, antecessisse Cyrum & Æschylus docet, & Xenophon, auctores vetustissimi, qui ipsis Persarum temporibus vixerunt. Æschylus, sub personâ Darii Hystaspidæ (contra quem ipse Marathone pugnaverat) sic effatur:

d) In Persis.

e) Μηδῶ γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν Σατ.
"Αλλ' ὁ κείνους παῖς τὸ δὲ ἔργον ἤνυσεν.
Τεῖτα δὲ ἀπ' αὐτῶν Κύρου, Ἀδαίμων ἀνὴρ.

Medus

MEDUS erat primus dux exercitus.

ALTER ejus filius opus perfecit.

TERTIUS ab illo *CYRUS*, *fœlix Vir*.

Reliquos inde Persarum reges recenset, usque ad Xerxem, nonum.

Primus itaque cognominatur *Medus*; secundus est anonymus;

Tertius Cyrus. Xenophon secundum regem appellat *Cyaxarem*;

primum, ejus patrem, *Astyagem*: hunc à Dario Medo non diver-

sium fuisse observarunt quidam veterum; à quibus a) Syncellus, a) P. 232. a)

qui tamen duos Astyages non satis distinguit: & Cedrenus, Μηδ

Δαρει & καὶ Ἀστιάγης ἐλέγετο· πᾶσι δὲ ἦν Κύρος, *Darius Me-* Cedren. p. 142

cus etiam dictus est Astyages; erat autem avus Cyri. Eadem ferè

Chronicon Alexandrinum.

Fuerunt igitur hisce temporibus duo Astyages; duo Cyaxa-

res. Apud Herodotum, *Cyaxares*, Phraortis filius, tertius Medo-

rum rex, successorem habet *Astyagem* filium, qui à Cyro exutus est.

Apud Xenophontem, *Astyages*, primus Persarum rex successorem

habet *Cyaxarem* filium. Astyagem hunc, sive Darium Medum,

fuisse Cyaxaris Medi filium, testatur Daniel; cui dicitur *Darius fili-* Cyropæd. l. 1. p. 22.

us Assueri, de semine Medorum. Cu-axarem enim esse *Assuerum*, Dan. 9. 1.

docet Scaliger. Credibile est Cyaxarem Medorum regem, Scythi-

carum grassationum jam satagentem, Persas, quos subegerat Phra-

ortes, καὶ πάλαι δὲ πρὶν ποιεῖσθαι τὸν Μήδων ἀρχεῖν, & jampridem Herod. l. 1. c. 127.

dedignatos parere Medis, Dario filio, cum potestate tituloque Re-

gio, coercendos tradidisse. S. Hieronymus & rem, & tempus re-

spexisse videtur, cum dixerit, b) *Scythas, sub Dariorege Medorum*, b) In Epita-

Orientem tenuisse captivum. Et Suidas, c) *Thaletem sub Dario* phio Fab. c) In Θαλ.

Solis eclipsin prædixisse. Utrumque enim sub Cyaxare Medorum re-

ge contigisse diximus.

Ad initia Medo-Persica pertinet etiam illud d) *Verbum do-* d) Jer. 49. 34.

mini, quod factum est ad Jeremiam prophetam adversus Elam in

principio regni regis Zedechiæ. Cœpit Zedechias anno Templi 391,

anno Nabon. 131, anno Cyaxaris regis 18; cum Scythæ Asiam

per annos aliquot tenuissent; cum regnum Persidis recens adhuc ef-

set, & nullius nominis. Tunc dixit Dominus, *Ponam solium me-* v. 38.

um in Elam. Meum est regum à me electorum ad perdendam

Babylonem; de quibus, mox. Propheta non vaticinatus est de re-

gno nondum existente; sed de rebus magnis, per reges solii novi &

adhuc

adhuc obscuri gerendis. *Elam* est Persis, & cum Mediâ sæpiùs conjungitur. † *Regibus Elam, & regibus Medorum* idem fatum. Et apud Esaiam, a) *Ascende Elam, obside Madai.* Rursus; b) *Elam sumpsit pharetram, & Kir eduxit clypeum.* c) Kir est Media, ut supra. In Danielis & Hesteris libris, passim conjunguntur *Medi & Persæ*, vel *Persæ & Medi.* Vertendum autem *Medo-Persæ & Perso-Medi.* Sic d) Suidæ Zoroastres Περσο-μήδης dicitur. Ebræis enim ἐν Ἀλδ' δυοῖν proferre usitatissimum est, & cum compositas voces vix ullas habeant, coguntur uti circumlocutione.

Primi igitur Persarum reges erant natione Medi: unde regio ipsa, cum esset Medicæ ditionis, Xenophonti, Josepho, aliis dicta est *Media.* Et Strabo docet, Medos Persis ἀρχηγέτας esse; planeq; ostendit, eadem esse Persarum instituta, quæ olim Medorum.

Persarum nomen, ante captivitatem Babyloniam, obscurum fuit. Ezechiel primus, inter bellicosas gentes, illos recenset, quum nondum innotuerant res Cyri. A Cyro demum, natione Persâ, & victoriis inclyto, Persarum gloria increbuit.

Susa expugnata.

Videamus jam quomodo *Darius Medus* βασιλεὺς τῶν ἀρχῆς Χαλδαίων. Anno Nabon. 161 (quum desolationis Hierosolymitanæ præteriissent tres hebdomadæ, sive anni XXI; quod mox monstrandum) contigit e) *Annus primus Darii, filii Assueri, de semine Medorum, quo regnavit super regnum Chaldaeorum:* Non quo fuit rex primùm institutus; sed quo Chaldaici territorii ditione primùm potitus est. Eulæus annis inter Susianem Babylonice & Elymaidem ditionis Medo-Persicæ terminus erat. Ad hunc annum sita erant Susa, maximum Chaldaici imperii propugnaculum. Urbe illâ à Dario Medo expugnatâ, Chaldaei totâ Susianâ exuti sunt, & *Darius Medus regnavit super regnum Chaldaeorum.*

Urbem autem à Dario Medo expugnatam esse docet Æschylus; docent Prophetæ.

Μῆδ' ὅς γ' ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατῶ.

Τὸ δ' ἄστυ Σάσων ἐξέκείνωσε πεισόν.

Medus erat primus Dux exercitus:

Urbem autem Susorum evacuavit cadentem.

Verficulum hunc suo loco restituit Scaliger. Susa à Medo vastata, à filio instaurata, dicit Æschylus. Rem, vix alibi legendam, confirmant prophetae. In prophetiâ illâ, a) *Ponam solium meum in Elam*, Judæi duos reges innui putant; Darium Medum, & Cyrum: quod ex ipsius prophetae verbis colligitur. *Suscitavit Dominus spiritum Regum Medorum.* Rursus, *Expedite in eam Reges Mediae.* Non ab uno rege, non uno tempore impletæ sunt diræ in Chaldæos. Apud Daniele, b) *Arietis* (id est, *regum Medo-Persarum*, v. 2c) *duo sunt cornua; unum altius altero: quod altius* (Cyrus) *ascendit posterius*, id est, post Darium. Primum Susa capta sunt à Medo; ipsa dein Babylon à Cyro.

Emend. l. 64
p. 190.
a) Jer. 49. 38.
51. 116
28.

Susorum expugnationem non obscure indicat Propheta. c) *Cursor occurret cursori, nuntius occurret nuntio ad narrandum* Regi Babylonis, captam esse urbem ejus à fine, vel ab extremitate, id est, extremam, vel in confinio regni positam: *Et transitus occupatus est, & paludes combusserunt igne.* Transitum appellat d) *Susidas Py-las*, arctissimas montium fauces, Persidi objectas. *Paludem* autem, five *Arundinem* appellat castrum Susianum; quia stabat in aquâ, in medio fluminis. *Susianem ab Elymaide determinat amnis Euleus*; circuit arcem Susorum. Collocatur etiam *Castrum in Susis* super *Eulei portam*, vel e) *paludem*: (eadem utrobique vox Ebraica) ubi Daniel reges Medo-Persidis arietantes vidit.

c) Jer. 51. 31.
v. 32.
d) Q. Curt.
l. 5. p. 145.

Notatur etiam à Propheta temporis diversitas, quâ Babylon capta est post Susorum *ἀλωσις*. *Filia Babylonis quasi area*: venit *tempus triturae ejus: adhuc modicum*, & *veniet tempus messio-nis ei*; id est, Babylon. Susa, *filia Babylonis*, urbs Babyloniae secunda; de quâ loquitur historicè tanquam de re præteritâ; de Babylone autem, propheticè.

Neque aliter intelligendum illud, *Quemadmodum capta est Sesach* (vel *Susach*, addito tertio puncto, ut fiat Kibbutz; quæ Danieli est f) *Susan*; unde g) *Ortelio Susa, quæ Sesach*) *etiam capienda est inclita universæ terræ*; id est, Babylon, Orientis decus. Sic Chaldæorum h) *fractum est regnum*, & *datum Medo-Persis*: pars Dario, pars deinceps Cyro.

Ib. v. 41.
f. Dan. 8. 2.
g) Tab.
Geogr. Sacra
h) Dan. 5. 28

Susis itaque à Dario captis, à filio instauratis; urbs illa posthac accensebatur Persidi. In Samaritanæ coloniae censu distinctæ fuerunt gentes i) *Susancei*, atque *Elymai*.

i) Esdr. 4. 9.

Jam

a) Dan 8.2.

b) L. 10. c. ult. p. 354. b.

c) Strab. l. 15. p. 727. d.

Jam verò Susa sunt urbs Persica. a) *Eram*, inquit Daniel, *Susi in regione Elam*. b) Josephus vertit, ἐν Σέροις, ἐν τῇ μντεο-πολὶ τῆς Περσίδος. Strabo, ex sententiâ vulgari, ad Cyrum rem de- fert. c) *Susis*, ait, *pars Persiæ, inter eam & Babyloniam posita, Susa urbem habet insignem. Nam Persæ & Cyrus, Medis superatis, in eâ collocarunt regiam.*

Daniel III vir.

d) Dan. 2. 1.

e) Ib. v. 49.

f) 8. 2.

g) Joseph. l. 10. c. 12. p. 352. b.

DANIEL, cum Jechoniâ abductus, non tantum sub Babylo- nico vixit imperio, sed etiam sub Medo-Persico. d) *Anno secundo Nabuchodonosori Magni* (post mortem patris, qui fuit Nabon. 145) cum jam annum captivitatis suæ 16um. ageret, in- terpretatus est somnium Regis. A Nabuchodonosoro itaque primùm præpositus fuit Magis Chaldæis: dein e) *Portæ Regis*, quæ est f) *Porta Eulai*, sive telonium Susianum. Captis Susis, g) *Darius Daniele propheta assumptum secum duxit in Mediam; eumque in maximo honore apud se habuit.*

Liber Danielis in duas partes distinctus est: priora VI capita sunt historica; posteriora VI, prophetica. Utrobique Daniel nar- rat, primùm quid sub regibus Babylonis, dein quid sub Medo- Persicis sibi contigerit. Post recitatos honores à Nabuchodonoso- ro & Baltasaro in se collatos, capite VI transit ad Triumviratum à se gestum in Medo-Perside.

Dan. 6. 1.

v. 12.

v. 4.

v. 8.

28.

Darius, inquit, *Medus, cum esset LXII annos natus, suscepit regnum; id est, regni sui rationem: juvenis ampliavit imperium; senex, vectigalia. Placuit Dario & constituit super regnum Satra- pas* (præfectos, sive procuratores Regis) *CXX, ut essent in toto re- gno suo. Et super eos III principes* (tribunos ærarii) *ex quibus Da- niel unus erat; ut Satrapæ* (procuratores) *illis rationem redderent, & rex non sustineret molestiam, ne rex pateretur damnum. Reli- qui invidiâ moti accusationem contra Daniele frustra quære- bant, propterea quòd fidus esset, & nullus error aut vitium inveni- retur in eo, dum ex auctoritate regis rationes regni à procurato- ribus exigeret. Illi itaque à Dario impetrant interdictum, secun- dum jus Medo-Persarum. Daniel autem, à leonibus illæsus, pro- sperè egit in regno Darii, & in regno Cyri Persæ.*

Quà

Quâ arte hoc factum sit, docet Polyænus. a) Δαρείου Πρώτου Φόρος ἑταξε τοῖς ἔθνεσιν, &c. *Darius Primus tributa gentibus imposuit. Verum ne molestè ferrent, non ipse exegit, sed Satrapas constituere iussit. Quibus ingentia tributa describentibus, ipse subscripsit, dimidiam partem remittens subditis; qui libentibus animis dimidium pependerunt, quasi magno jam beneficio ab rege affecti.*

a) Stratag. l. 7. c. 11. p. 487.

Post mortem Darii, Daniel Babylonem repetiit, vixitque ibi sub b) Balthasaro rege. Quam ob causam, ille secundi Medo-Perfarum regis non meminit. Ac licet dicat se fuisse *Susis*, anno tertio *Baltazari*; id quidem, ἐν ὀπασίᾳ, intelligendum est.

b) Dan. 5. 12. 12. 53. C. 8. v. 1. 2.

Asverus, Esteris maritus.

CONSTAT *Darium fuisse filium Asveri*, sive Cyaxaris Medi; constat illum patrem fuisse *Cyaxaris*, sive Asveri Medo-Perfarum. Asverus hic junior, Darii F. Cyaxaris N. qui patri successit in regno Medo-Perfarum, Esteris maritus fuit, à Judæis celebratus.

Contigit certè Esteris historia intra hæc Babylonicæ captivitatibus tempora. * Ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ταύτῃ ζῆναι Αἰ(θη)ρὸς καὶ Μαρδοχαῖον. Nam c) *Mordochai*, qui cum *Jechonia* transportatus fuerat de *Jerusalem*, numeratur inter d) *Seniores* reduces.

* Clem. Alex. Str. l. p. 329. c. c) Est. 2. 6. d) Neh. 7. 7.

e) *Asverus* ille regnabat ab *Indiâ* usque ad *Chus*, super CXXVII provincias: regni solium in *Susan* metropoli. Urbem *Susa* à Medi filio instauratam esse diximus. Regnum hoc *Indiam* (versus Orientem) & *Babyloniam Arabiamque* (versus Occidentem) interjacuit. *Chus* enim est *Arabia*; cui accensetur f) *Mesopotamia*. Regni limites erant *Indi fluminis*, & *Tigridis ostia*: ultra *Perfidem*, *Carmaniam* & *Gedrosiam* imperabat. Imposuit rex *Asverus* tributum terræ, & insulis maris, scilicet *Erythræi*, sive *Sinus Persici*: inter quas *Ogyris clara Erythrâ rege ibi sepulto*. *Darius* tributum CXX provinciis imposuerat; *Cyaxares* insulares VII provincias regno suo adjecisse videtur. Quid multa? *Proceres regni*, eorumque conjuges sunt *Perso-Medi*; & *Asveri* hujus edictum inter leges *Perso-Medorum* scribitur.

e) Est. l. 1.

f) Xenoph. Anab. l. 1.

Est. 10. 1.

Plin. l. 6. c. 28.

Ester. 1. 3.

18.

19.

Hb hb

Hebdo

Hebdomada Danielis.

Prophetica pars libri Danielis , sive posteriora VI capita , quatuor illius Visiones continent ; quibus res quidem una eademque, sed diversis modis , indicatur. Idem Angelus sæpius apparet, & rem eandem iterum iterumque denunciat. Idem penè est Visionum omnium subjectum ; quæ mutuam invicem lucem sibi afferunt. Quæ prius breviter, deinceps clariùs & particulariùs explicantur : quælibet posterior quasi ἐπεξηγήσις est præcedentis. Hoc innuitur c. 9. vers. 21. & 11. 2 : sed ex comparatione meliùs illucescet.

Primam, Secundam , & Quartam Visionem de Antiochi Epiphanis temporibus intelligunt ferè omnes qui, post a) Josephum, de eâ re scripserunt. Illæ historiam futuram prænunciant ; Tertia Visio etiam Chronologiam exhibet.

Daniel. Cap. IX.

1. *Anno primo Darii, filii Asveri de semine Medorum, qui regnavit super regnum Chaldaeorum.*
2. *Ego Daniel , intellexi in libris numerum annorum , de quo factum est verbum Domini ad Jeremiam prophetam, ut complerentur desolationis Jerusalem LXX anni.*
3. *Et posui faciem meam ad Dominum Deum meum , rogare & deprecari in jejuniis , sacco, & cinere.*
4. *Et oravi Dominum , & confessus sum , & dixi. Obsecro, &c.*

Sequitur Danielis oratio (usque ad comma 20) In quâ (ut in diuturni exilii luctu necesse erat) Deum laudat , ejus misericordiam implorat, peccata populi (unus è populo) enumerat , & deprecatur. Quæ quidem maximè observatu digna sunt ; quia Angelus mox singulis Danielis petitionibus sigillatim respondet.

20. *Cumque adhuc loquerer, & orarem, & confiterer peccata mea , & peccata populi mei Israel, & prosternerem preces meas in conspectu Dei mei, pro monte Sancto Dei mei.*
21. *Adhuc me loquente in oratione , ecce vir Gabriel , quem videram jam ante in visione, celeriter ad volans tetigit me in tempore sacrificii Vespertini.*

22. Dixit-

22. Dixitque: Daniel, nunc egressus sum, ut me docente intelligas.
 23. Simul atque precari cœpisti, exiit Verbum, ut veniens tibi indicarem, quia vir gratus es: Tu intellige verbum & visionem.
 24. LXX. hebdomades definitæ sunt super populum tuum, & super Urbem Sanctam tuam, ad consummandum prævaricationem, ad obfignandum peccatum, ad expiandum iniquitatem, ad adducendum Iustitiam seculorum, & ad sigillandum visionem & prophetiam, & ad ungendum Sanctitatem sanctitatum.
 25. Scito ergo & intellige: Ab exitu verbi, ad reverti faciendum, & ad edificandum Jerusalem, usque ad unctum ducem, hebdomades VII.

Interlinearis Pagnini editio *συμβῶν* hic rectè posuit, propter accentum Atnach, qui distinguit periodos. A sequentibus enim hæc separanda sunt: distincti omnino sunt isti numeri, & res diversas, aliquot seculis inter se dissitas, designant. Prior numerus Cyri tempora; posterior Epiphanis indigitat. Distinctionis hujus rationem habuit a) Eusebius, censuitque *μὴ μάτην, μηδὲ ὡς ἔτυχεν, τὴν διάρῃσιν πεποιῆσθαι τὸν λόγον τῶν ἑβδομήκοντα ἑβδομάδων*. Hanc LXX hebdomadarum divisionem maximè considerandam existimat ad τὸ ζήτηθέν & ἀκριβῆ λύσιν, ad exquisitam questionis solutionem.

a) Demonstr.
Evang. l. 7.
p. 391. a.

Totius negotii cardo est VII harum Hebdomadarum epocha. Tertullianus (qui Patrum primus prophetiam hanc Judæis intorsit) b) *A primo, ait, anno Darii debemus computare, quando hanc vidit visionem Daniel*: Perperam tamen ille sub initium *Darii Nothi*, id est, annos 115 post solutam captivitatem, visionem hanc ostendi putat. *Darium Medum* fuisse nullus dubito, de quo multa disseruimus. Sed de Chaldaico Darii hujus initio jam inquirendum. Incidit id proculdubio in tempus hujus Visionis. Visio autem hæc obtigit Danieli post c) *orationem & jejunium*. Orationis atque jejunii sui diuturnitatem testatur ipse Daniel. d) *Lugebat Daniel dies trium hebdomadarum*; id est, Orare & jejunare solebat à desolatione Hierosolymorum usque ad diem hujus Visionis, per tres integras annorum hebdomadas, sive per annos XXI: ab anno scilicet Nabon. 141 (quo conflagravit Templum) ad an. Nab. 162; quo Angelus Danieli comparuit; quo etiam Darius Medus Susiano Chaldæorum territorio potitus est.

b) con. Judæos

c) C. 9. v. 3. 4.

d) C. 10. v. 3.

In Quartæ quidem Visionis enarratione illud dicitur: sed eadem sunt, quæ hîc & ibidem idem Angelus prænunciat; luctus ille Danielis Visionem hanc potius, quàm illam respicit: ipse Angelus hoc tempus indicat. Ait enim se pro Judæis a) *sterisse ab anno primo Darii Medi*; id est, ab hoc anno, quo ad preces (quæ b) Dan. 10. 13 hoc capite referuntur) responsum à Deo datum est. Neque aliter c) Num. 13. 14 forsan intelligendi sunt b) *Dies XXI.* Nam c) *Dies pro anno* sumi potest, juxta Propheticum loquendi morem, atque Hebdomadarum harum analogiam. Assiduus itaque pii viri precibus tandem respondit Deus, anno excisi Templi XXI.

Angelus autem, ut Danieli majorem fiduciam præstrueret; & ut ille pro comperto haberet, nihil à Deo inauditum fuisse; illius postulata recitat. Prima responsionis Angelicæ pars est ἀνάληψις eorum, quæ à Daniele petita sunt.

Daniel ex recogitatu (ut Tertullianus) *predicatorum temporum ab Hieremiâ* intellexit Hierosolymam desolatam fore annos LXX. Angelus respondit (*Hebdomadas LXX definitas esse super populum & civitatem.*) Rotundè dicit, omisso Hebdomadis dimidio. Jeremias annos captivitatis LXX prædixit: Ego, ait, de septies septuaginta annis enunciaturus venio. τὴν ὁμάδα Vaticiniorum ponit. Quomodo autem numerus iste dividendus, quomodo computandus sit, mox ipse indicat.

Super populum tuum) id est, cujus tu pars es, quem tantoperè amas: Daniel questus est (v. 5.) *Viros Judæ, habitatores Jerusalem, & omnes Israelitas in omnes terras ejectos esse*: & (v. 15, & 19) pro Populo precatus est.

Et super Urbem Sanctam) Daniel oravit pro Monte Sanctitatis (v. 16) pro Monte Sancto Dei (v. 20 & Civitate vocatâ de nomine Dei. (v. 18.) Sic Urbs Dei dicitur: Psal. 48. 2, 9, & 101. 8.

Ad consummandum prævagationem) De prævagatione Judæorum; quâ prævagati sunt in Deum, vide v. 7, & deinceps. Sensus est: ut exilium, quo Deus punit Judæorum contumaciam, finem accipiat. Vide II Reg. 24. 4, 5.

Ad obsignandum peccata) Daniel peccata fassus est (v. 5, & deinceps.) Sensus: ut peccatorum poenâ finem habeat: Obsignari solent quæ completa sunt. Sic in computo Judaico, *Ad obsignatam Misna*: *Ad obsignatum Talmud*, id est, ad absolutum.

Ad

Ad expiandum iniquitatem) Ut luatur iniquitas; ut *avertat se ira Dei* (v. 16) ut *condonet Deus* (v. 19) & Judæis reconcilietur.

Ad adducendum Justitiam seculorum) Æternam, Dei scilicet; cui tribuitur *Justitia ipsa* (v. 7) & deprecatus est iram Dei contra Hierosolymam, *secundum omnes suas justitias*, v. 16.

Ad sigillandum Visionem & Prophetiam) Ut impleatur *Prophetia* Jeremiæ de Captivitatis fine; qui in hac *Visione* certo annorum numero, rursus confirmatur.

Et ad unguendum Sanctitatem Sanctitatum) Templum & Sacerdotium Sancti Sanctorum titulo insigniuntur. Daniel questus est (v. 17) de *Sanctuario Dei desolato*. De *unctione* mox, ad v. 26.

Scito & intellige: Ab exitu verbi, ad reverti faciendum, & ad edificandum Jerusalem) Tertullianus vertit, *Et intellige, & conjice à profatatione sermonis, respondente me tibi hæc*. Cum Daniel, *sub tempus Vespertini sacrificii*, ad preces se contulisset (v. 23) *exiit Verbum*; id est, Angelus mandatum à Deo accepit, ut responderet Danieli de quæsitis. Idem utrobique vocabulum, res eadem. Intelligitur itaque tempus præsens, & dies ille, in quo Angelus Daniele allocutus est; annus autem vastitatis Hierosolymitanæ vicesimus primus: ab eo tempore, usque ad tempus illud, quo licentia concedetur Judæis redeundi ex Babyloniâ, & antiquas suas sedes inhabitandi, primum constituitur Hebdomadarum intervallum.

Usque ad unctum ducem) Ad Babylonicum Cyri initium. Deus a) *Cyrum unctum suum* vocat; quia ad populi sui libertatem illius operâ uti decreverat. Vel usque quò populus Judaicus sub Zorobabele Duce, & Josuâ Pontifice redibit: Zacharias illos appellat b) *duos filios olei*, quos Dominus unxerat ad Ecclesiam Judaicam instaurandam: *Candelabrum* ibi designat templum. De iis, qui *Uncti* titulo insigniebantur ab Ebræis, suprâ c) differuimus.

Hebdomades VII) Sunt anni 49. Si Judæi annos ab hac Visionem numeraverint, in eorum Reditu complebitur Jubileus quidam. Indubitatissimum est, quod Jeremias prædixit de annis LXX Captivitatis Judaicæ. Sunt illi Hebdomades X. Benè novit Daniel annos XXI, sive III hebdomadas præteritas fuisse, quando hæc

a) In locum.

ab Angelo audivit: Angelus illum jam certiore facit Judæos redituros post *hebdomadas VII* alias, five post annos XLIX. Tres hebdomadæ elapsæ Septemque manentes sunt X hebdomadæ five Anni LXX, à Jeremiâ definiti. Neque novum est, Visionem hanc ad hujusmodi calculos vocare. Nam *Hippolytus* (apud a) S. Hieronymum) *Septem Hebdomadas ante Reditum populi supputat.*

Hebdomadarum pars altera.

CUM jam satis datum sit *desideriis* & suspiriis Danielis; & Judæorum Reditus tempore præstituto confirmatus sit; Angelus ad revelationem novam transit; omnibus, præterquam uni Danieli, hætenus inauditam; cui res eadem bis antea (cap. VII & VIII) postea semel (cap. X.) repetita est. Ex illis locis, huic (quemdamus) aliquantum lucis adhibere speramus.

Daniel. Cap. IX.

25. *Et hebdomadæ LXII redibit & edificabitur platea & fossa in angustia temporum.*

26. *Et post hebdomadas LXII excidetur unctus, & non ei; & Civitatem & Sanctitatem corrumpet populus ducis venturi; & finis ejus in inundatione; & usque ad finem belli decisæ desolationes.*

27. *Et confirmabit Pactum multis hebdomadâ unâ: & dimidio hebdomadæ cessare faciet sacrificium & oblationem, per expansionem abominationum desolantem; donec consummatio decisa effundet se super desolatum.*

Angelus, in hac Visione, duos Templi ἑναυῖ (αὐτὸς) prænunciat: Prior, post captivitatem Babylonicam, à Josuâ & Zorobabele; posterior, post alteram *Unctionis excisionem* (nunc primum Danieli revelatam) à Judâ Maccabæo celebratus est. Priori assignantur anni 70, ad Reditum; & anni insuper 22, ad annum Darii Regis sextum, quo Templum Secundum absolutum est. Posteriori hic attribuitur æra *hebdomadarum LXIII, cum dimidio*; quæ conficiunt Annos 444, cum dimidio anni. Utriusque computi eadem est epocha; ab excidio scilicet Templi Solomonis. Neque aliter.

Eldr. 5.

Cle-

Clemens Alexandrinus calculos suos posuisse videtur. a) Περὶ τῆς αἰχμαλωσίας, τῆς ὑπὸ Ἱερουὺμ τὸν προφήτην, εἰς Βαβυλῶνα ἡγομένης καὶ ὑπὸ Δανιὴλ τὸν προφήτην ἐξηγούμενης, ὅπως ἐχούται. Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, &c. A deportatione in Babylonem (quæ fuit tempore Jeremiæ prophætæ) impleta sunt ea, quæ à Daniele prophætâ dicta sunt, his verbis; LXX hebdomadæ, &c.

Ad amussim quadrat Chronologia. Templum excisum est anno Nabon. 141, five Per. Jul. 4107. Adjice annos 444, habes annum Per. Jul. 4551. Is erat Principatus Assamonæi annus secundus. Sic colligo. Anno demum Per. Jul. 4677, Agrippâ & Gallo Coss. Hierosolyma capta sunt ab Herode & Sosio; & Παύε) ἡ τῆς Ἀσσημοναίας δεχῆ, μὲν ἔτη 126, Desiit Assamonæi principatus, post annos 126. Cœpit itaque anno Per. Jul. 4550; quo Judas devicit Apollonium: Anno proximo, Principatus secundo, Judas repurgavit Templum, & Encœnia celebrata sunt. Joseph. l. 14. in fine. I Maccab. 3, 11 4. 52.

Hujus autem intervalli tres sunt partes, five termini: Pars prima continet hebdomadas LXII, id est, annos 434; illius terminus est initium regni Antiochi Epiphanis. Secunda pars est unius hebdomadæ, five septennii; cujus terminus est secunda unctio excisio. Pars tertia habet dimidium hebdomadæ, five tres annos cum dimidio anni; ejus terminus est Templi repurgatio.

Et hebdomadæ LXII redibit & edificabitur platea & fossa, in angustia temporum) Viri doctissimi interpretati sunt: Intra quod spatium, vel Postquàm jam rursus edificata fuerit urbs, & ejus mœnia; non sine molestiâ, præ dolo b) Sanballati. Sub Templo Secundo, ritus sacri diu se bene habebunt. Anno 70 redibit populus, & urbs ædificari incipiet; post annos inde 22, absoluto Templo, instaurabitur juxta sacrificium; Quod cum duraverit annos 342. Antiochus Epiphanes (alterum Judæorum flagellum) in Syriâ regnabit. c) Regnavit Antiochus Epiphanes anno Græcorum 137. Eusebius, ad Olympiadem CXVII, five Seleuci Nicanoris initium, d) Ab hoc loco Edesseni sua tempora computant. Maccabæorum Hebræa historia hinc Græcorum supputat Regnum. Est igitur Edessenorum Epocha eadem, quæ Græcorum. Sanè Edessenorum æra (in e) Pithæa- e) Arn. Pont. no Eusebii codice, septemque Vaticanis) initium habet ab anno tertio istius Olympiadis. Et in f) Alexandrino Chronico, æra f) p. 256. Syromacedonum, five Apameensium, ab eodem anno incipit; Rul-

b) Neh. 3 & 4

c) I Maccab. 1. 11.

d) Chron. n. 1705.

e) Arn. Pont. in Euf.

lo & Rutilio Coss. id est, C. Marcio Rutilo, & Q. Fabio Rulliano. Annus tertius Olympiadis CXVII (quo Rutilus & Rullianus Romæ consulatum gesserunt) qui Græcorum primus, est Per. Jul. 4404: annus Græcorum 137, est Per. Jul. 4540.

Verf. 26.

Et post hebdomadas LXII excidetur unctus, & non ei.) Id est, circa finem hebdomadæ illius, quæ LXII proximè sequitur. Antiochus enim confirmabit pactum multis hebdomadâ unâ: non statim, regno inito, prophanabit Templum; sed post annos penè septem.

Excidetur unctus, & non ei. Græci, Ἐξολοθρεῖσθαι τὸ χρίσμα, καὶ κρίμα οὐκ ἔστι ἐν αὐτῷ. Tertullianus, Exterminabitur unctio, & non erit. Latini inserunt, Non erit ejus populus, qui eum negaturus est; cujus ὁδὲ χρὴ in Hebræo. Perdetur Unctio, extinguetur. Illa Unctio quæ jam cessat, sed ad Reditum instauranda est; illa (inquam) unctio iterum ab Epiphane interrumpetur. Eusebius dicit a) Daniele præsignificasse, Ἐξολοθρεῖσθαι τὸ ὄνομα Ἰσδαίοις χρίσμα, Unctionem apud Judæos abolendam esse: Quod b) alibi sic interpretatus est, Χριστὸν οὐκ ἄλλον εἶναι τῶ κατὰ λόγον Ἀρχιερέων, ὅς χριστός ἐστι διονοκαλεῖν τῇ γραφῇ, Unctum nihil aliud esse quàm successionem Pontificum, quos Unctos nominare S. Literæ consueverunt. Theodoretus per unctionem, intelligit τῶν τῶν δὲ χριερεδσιν ἐπανθῶσαν χάριν. Sacerdotes uncti, Exod. ult. 13. Levit. 4. 5.

a) Eccles. Hist.
l. i. c. 6.
b) Demonst.
Evang. l. 8.
p. 391.

Excidi autem de quâlibet abolitione usurpatur, quando cessat res prius usitata: Joel. 1. 9. De Regno dicitur: I. Reg. 2. 4. & 9. 5. II Chron. 7. 16. Jer. 33. 17: quibus locis respicitur illud II Sam. 7. 16. De Sacerdotio, I Sam. 2. 33. Excidi de altari; Jer. 33. 18. Non de sacerdotibus Levitis excidetur homo coram me.

Ut autem Visionem hanc illustremus ex cæteris: Excidetur unctus hic idem est, quod de Antiocho Epiphane dictum est c. VII. v. 25. Sanctos altissimorum abolebit: & VIII. 11: Usque ad principem exercitus cæli (id est, Sacerdotum) magnificabit se; ab eo ablatum est jure sacrificium & abjectum sanctuarium.

Et Civitatem & Sanctitatem corrumpet populus ducis venturi.) Populus est exercitus; Venturi est advenæ. Sic, inter venientes, id est, peregrinos, Genes. 42. 5. Judæis habitantibus opponuntur Venientes Israelitæ, II Chron. 30. 25. Et Venientes Gentilium opponuntur

eur indigenis Judæis, Nehem. 5. 17. *Dux venturus* est Epiphanes; qui hîc *Uncto Duci* opponi videtur; præcipuè si Zorobabelem intellexeris: hic natus, ille peregrinus. Idem c. XI. v. 21. est *Despectus ille*; & c. VII. v. 8. & c. VIII. 9. vocatur *Cornu parvulum*; quod, v. 24. (ut hîc) *corrumpet populum sanctorum*. Lege I Macc. 1. 23. & II. Macc. 5. 15.

Et finis ejus in inundatione.) De eodem Antiocho idem Angelus eâdem voce utitur, c. XI. v. 22. *Inundatio*, magnæ copiæ. Hostilis adventus comparatur a) *Fluvio*: & Deus protectio contra b) *inundationem*. Antiochus, ex Ægypto redux, *ascendit in Hierosolymam* *ἐν ὄχλῳ βαρῆ*, I. Macc. 1. 21. a) Esa 59. 19. b) 25. 4.

Et usque ad finem belli decise desolationes.) C. V. I. vers. 21. *Cornu bellum gerebat cum sanctis, & prævalebat eis*. De *desolatione* ab Epiphane illatâ, lege libros Maccabæorum, & Joseph. l. 12. cap. 11.

Et confirmabit pactum multis hebdomadâ unâ.) Diximus Vers. 27. hanc hebdomadam esse primum Epiphanis septennium, quum nondum Templum prophanaverat. Eiusdem temporis obscura est mentio c. XI. v. 18. Sed VIII. 14. non annus tantum, sed & dies nobis indigitatur. Quærenti Angelo de tempore, ab egressu modici *Cornu* (id est, ab initio Epiphanis) responsum est, *usque ad vovx ἡμερῶν* (dies) *bis mille & trecentos justificabitur Sanctuarium*; vel, *mundum erit Sanctuarium*; Salvum erit.

Confirmatio pacti de conservatione & exemptione à calamitate publicâ intelligi potest. Deus a) (*omne animal destructurus*) Noæ, inquit, *confirmabo pactum meum*. Esai. 7. 8. *Vos, nisi credideritis, non confirmabimini*. Pactum hoc, c. XI. v. 28. 30. vocatur *pactum sanctitatis*, & I. Macc. 1. 66. *Διαθήκη ἁγία*. a) Gen. 6. 17. 18.

Et dimidio hebdomadæ cessare faciet sacrificium & oblationem.) De cessatione sacrificii, ab Epiphane illatâ, Vide c. VIII. v. 11. & XI. 31. & I. Macc. 1. 47. *Dimidium hebdomadæ*, c. VII. v. 25. & XII. 7. describitur per *Tempus, tempora, & dimidium temporis*. Et c. XII. 11. per 1290 dies; qui efficiunt aliquantò plus quàm tres annos cum dimidio; & numerandi sunt ab urbe captâ, & interdictis ritibus. Quia tres tantum anni erant, ex quo Idolum collocatum fuerat, I. Macc. 1. 62. & 4. 52. Joseph. l. 12. c. 11. p. 415, c.

In Kalendario Judaico, ad diem XVII, Mensis IV. *Jejunium*: cessat ἐνδελεχισμός, sive jure sacrificium prioris Templi. Ad Mensis V diem nonum a) (*decimum* potius) *Jejunium*. *Desolatio Templi*. (Jejunia hæc, inter quatuor ista, quæ post captivitatem b) *solemnia* erant.) Urbs capta est à Nabuchodonosoro, & desiit jure sacrificium, mense IV: Templum autem conflagravit V. Judas repurgavit Templum Secundum, & Encœnia celebrata sunt, c) *die XXV mensis IX. Caslen*. A die decimo septimo Mensis Quarti ad diem vicesimum quintum Mensis Noni, non est semestris intervallum: desiderantur quidem dies XX. Sed tantillum μετὰ χρονισμόν non curat Hebdomadalis annorum computus.

Per expansionem abominationum desolantem.) Græcis hic βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων. Cap. XI. v. 31. βδελύγματα τῶν ἠφανισμάτων & c. XII. v. 11. βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. Eo autem nomine appellatur Idolum illud Jovis Olympii, quod Antiochus in Templo Hierosolymitano collocavit.

Hæc Danielis verba, ad ultimum Hierosolymorum excidium, à Christo applicantur. d) ὅταν ἐν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τότε ῥηθὲν Δαὶδανιὴλ τὸ πρὸς φήτης. Est autem παρωδία. Cujusmodi allusiones apud Matthæum occurrunt plurimæ; sensu typico intelligendæ, non historico. Illud τὸ ῥηθὲν Δαὶδ πρὸς φήτης non innuit peculiarem à Daniele editam fuisse prophetiam, de calamitate à Tito inferendâ; sed significat verba Danielis rei, de quâ sermo est, optimè convenire. Sic, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν, ὑποὶ τῆς κυρίας, Δαὶδ τὸ πρὸς φήτης: Illud Hoseæ (*Evocavi filium*) ad Jesum puerum transfertur, quod dictum de egressu populi Israelitici ex Ægypto. Sic, τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑποὶ Ἰερεμίου τὸ πρὸς φήτης: Infanticidio quadrat (*Vox in Ramâ*) quod dictum est à Jeremiâ, de captivitate Samaritanâ. Longum esset singulas in Evangelio prophetarum locorum applicationes explicare. Videntur quæ annotârunt viri docti in Matth. I. 22. IV. 14. VI 11. 17. XII. 14. 35. XV. 7. & imprimis V. Cl. Danielis Heinsii Exercitatio sacra in II. 15. In Evangelio e) Marci, Latini illa verba non agnoscunt; Græci ex Matthæo adjecisse videntur.

Donec consummatio decisa effundet se super desolatum.) Usque ad liberationis tempus à Deo constitutum; de quo c. VII. v. 21. VIII. 19. & XI. 36. Ista Encoënia à Judâ Maccabæo celebrata sunt. Tunc Judæis iterum recuperata libertas sua, & ritus sacri; quibus fruituri erant tam diu, quàm bene usuri.

Ex tantâ itaque Visionum quatuor harmoniâ, verisimile est Prophetiam hanc fuisse *μονοτέταρην*. An ultra Epiphanem prospexerit Daniel, viderint alii; nobis revertendum est.

Cyropædia.

DE Cyro multa narrat a) Herodotus: Xenophon *Κύρου παίδεας* a) L. I, c. 107. *δείας ιστοριῶν, historiarum de institutione Cyri*, libros octo con- ad finem. scripsit. Plato b) *Μανηζομοι* δὴ (ait) νυνὶ πάλιν γε Κύρου τὰ μὲν b) Leg. I. 30. ἀλλ' αὐτὸν στρατηγόν] ἀγαθὸν εἶναι καὶ Φιλόπολιν, παιδείας δὲ ὀργῆς p. 815. c. σὺν ἡφθαλμῶν τὸ πᾶν, οἰκονομία τὴν δὲ ἐν τῷ πρὸς στρατηγείᾳ, Con- jicio *Cyrum* cateroqui bonum Ducem fuisse, & vitæ civilis studiosum; rectam autem Disciplinam nullo pacto attigisse, nec ad rei familiaris administrationem animum unquam applicuisse. Quippe qui filios mulieribus tradidit educandos. Sunt qui ex his verbis colligunt, c) Deipnos. Platonem Xenophonti fidem auferre. Athenæus, c) Περὶ τῶν L. II p. 504. f. *Κύρου* δὲ ὁ μὲν λέγει ὡς ἐκ πρώτης ἡλικίας ἐπεπαιδευμένον πάντα τὰ πά- τρια, ὃ δὲ Πλάτων, ὡς ἐκ νεότητος μὲν, ἐν τῷ Νόμῳ Φησὶ *Μανηζομοι*, &c. Xenophon dicit *Cyrum* à tenerâ ætate omnino edu- catum fuisse secundum instituta patriæ: Plato autem, quasi contradi- cens ei, sic ait libro tertio de legibus. Conjicio, &c. ut suprâ. Dio- genes Laërtius (de Platonis & Xenophontis æmulatione agens) d) In Platone p. 78. a. d) ὁ μὲν Πολιτείαν· ὃ δὲ Κύρου παιδείαν. καὶ ἐν δὲ τοῖς νόμοις ὁ Πλάτων πλάσμα Φησὶ εἶναι τὴν παιδείαν αὐτοῦ μὴ γὰρ εἶναι *Κυρον* ποιῆτον, Ille *Politiam* scripsit; hic *Cyri institutionem*. Plato in *Legibus* ait hujus *Institutionem* fictitiâ esse; neque enim *Cyrum* talem fuisse.

Sanè hoc, quodcunque est contradictionis, non de rebus à Cy- ro gestis, sed de illius educatione & moribus intelligendum est. e) Epist. I ad Neque satis æqua est Ciceronis censura, de *Cyropædiâ*. e) *Cyrus* Q. fratrem, ille p. 403.

Photii ex-
cerpt. Ctes.

a) Herod.
c. 119.

b) Cic. de Di-
vin. l. 1. p. 263.

c) Herodot.
c. 111.

d) c. 107.

e) 125.

f) c. 107.

g) p. 3.

h) p. 605.

i) Photii ex-
cerpt.

k) p. 232. a.

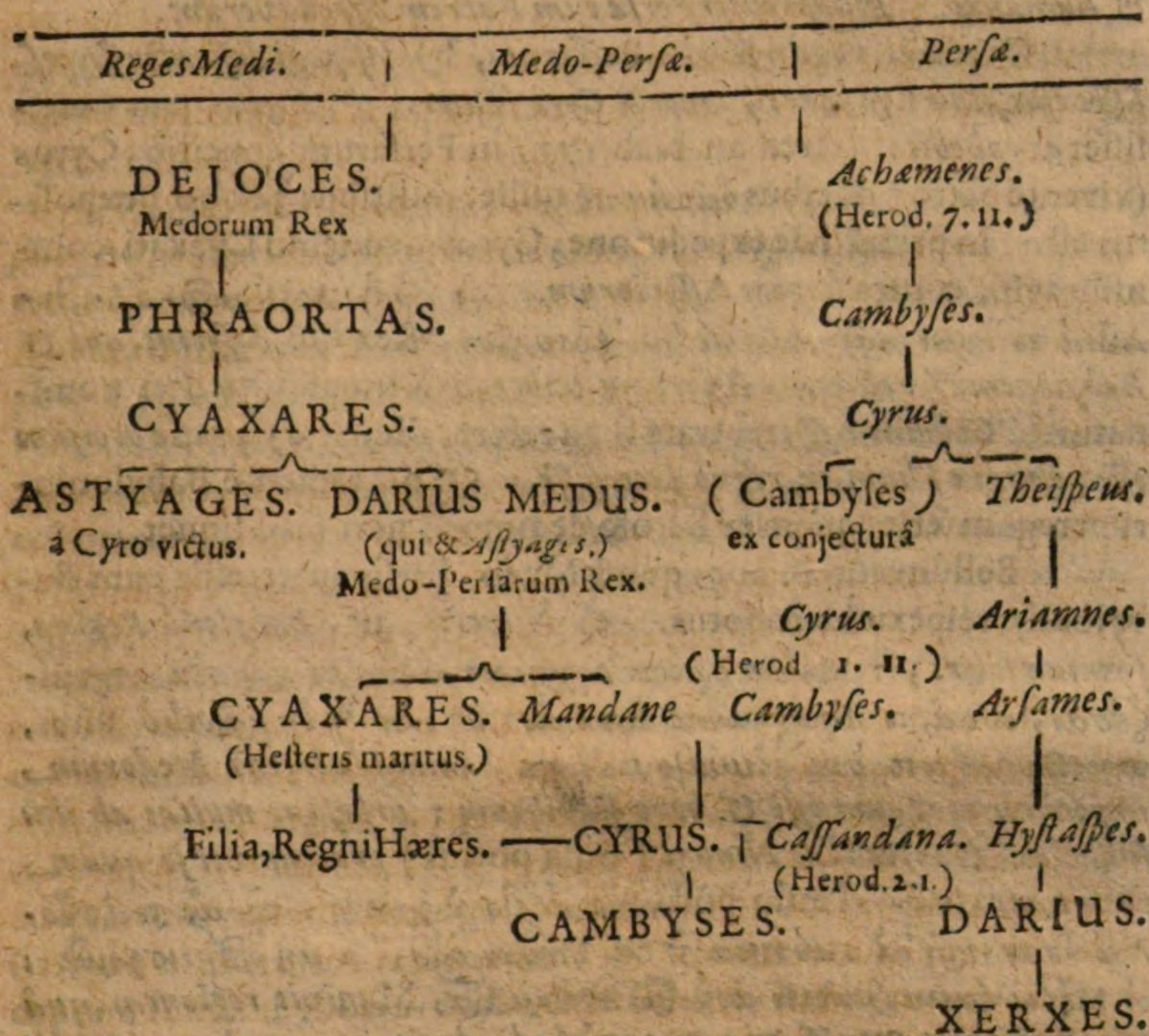
ille à Xenophonte non ad historia fidem scriptus est, sed ad effigiem justⁱ imperii. Quasi boni principis exemplum ab historia verâ abhor-
reret : aut Xenophon à veritate tantum discederet, quantum ab
Herodoto. Ctesias etiam de Cyro scripsit, ἔχ' οἷα Ἡρόδοτος. Sa-
nè Herodotus in eo est, ut admirationem auditoribus incutiat :
hinc a) Thyestæ istæ epulæ ; omniaque non vulgaria. Xeno-
phonti propositum est lectorem erudire : unde pleniores illæ disser-
tationes ; nihilque inconsultò aut indecorè dispositum. Utrique
res historica est eadem ; licet diversa sint historiæ ornamenta : ne-
que fidem elevat ejusmodi discrepantia. Nos, quod verisimile est,
ex Herodoto, Xenophonte, Ctesia delibabimus.

NATUS est Cyrus anno Nabon. 149. Nam b) ad annum
septuagesimum pervenit, quum quadraginta annos natus regna-
re cepisset. Medis imperavit (devicto Astyage) anno Olymp. LV,
qui est Nabon. 189. Diem obiit, anno Nabon. 219.

Patrem habuit Cambysem Persam, c) Cyri filium, d) bo-
nâ familiâ ortum ; scilicet ex e) tribu Achæmenidarum. Camby-
ses (honoris ergo) Rex Xenophonti dicitur. Cyri mater fuit Me-
da Mandane, Astyagis filia : ita quidem f) Herodotus ; ita g) Xe-
nophon : Verum idem Astyages utrique non intelligitur. Duos
esse h) modò statuimus. i) Ctesias negat Astyagem Cyro pro-
pinqunitatis jure conjunctum fuisse : Quod de Herodotæo A-
styage accipiendum ; de Xenophontæo autem rectè Syncellus, k)
Darius qui Astyages dictus, fuit avus Cyri.

Ecce

Ecce autem Stemma.

Puerilis Cyri institutio *agrestis* est Herodoto: Xenophonti autem tota *secundum disciplinam Persicam*: uterque narrat illum, adhuc puerum, *ab avo accersitum*, ad patrem deinde dimissum fuisse. Athenæus, ex Dinone, refert; a) *Astyagem* (Herodotæum, scilicet *Angaris Musici* cantilenâ monitum, istius dimissionis poenituisse. a) Deipnos. l. 14. p. 633.

b) *Cyrus* (filius *Cambyfis* & *Mandane*, *Astyagis Medorum regis filie*) fortitudine, & prudentiâ reliquisque virtutibus *eminentissimus* seculi sui fuit. Βασιλικῶς γὰρ αὐτὸς ὁ πατὴρ ἦγε παιδεύων, ὁ δὲ παῖς ἐμποιῶν τῶν κρατίστων, Quippe pater eum Regiâ institutione formaverat; illum ad summa quæque incendens. Jamque etiam tum adolescens satis ostendebat, se res maximas quandoque aggressurum esse, b) Diod. in excerpt. Val. P. 238.

- esse, cum illius virtus ultra ætatem elucesceret. Adulta autem ætate, a) non solum in bello fortis, verum etiam in subditos clemens fuit & humanus. Quapropter Persæ eum Patrem appellaverunt.
- b) Xenoph. l. 1. p. 22. b. Quum, in regno Medo-Persarum, b) Astyagi defuncto successisset ejus filius Cyaxares, matris Cyri frater; & Cyrus jam excessisset ex ephebis: (circa an. Nab. 177) in Persarum concilio, Cyrus (vivente patre) ducibus ὁμοτίμοις mille, militibus 30000 præpositus est. In primâ hâc expeditione, Cyrus avunculo Cyaxari commilitavit, contra Regem Assyriorum. c) 'Ο ἦ Ἀσσύριος ὁ Βαβυλωνία τε ἔχων καὶ τὴν ἄλλαν Ἀσσυρίαν, Rex hic Assyrius, qui & Babylonem & reliquam Assyriam habet, à Xenophonte non nominatur. Gobrias Assyrius transfuga refert, illum d) prælio occisum esse, ejusque filium in regno successisse. Quod tamen è Babyloniorum regum serie (quam ex Beroso dedimus) non satis liquet.
- Bellum autem hoc, quod Medo-Persis intercessit cum Babyloniiis, respexit Herodotus. e) Nitocris, ait, Babylonis Regina, fœmina solers, τὴν Μήδων ὁρῶσα δεχθὲν μεγάλην τε καὶ ὅσα ἀτρεμίζουσαν, ἀλλὰ τε δεσμευμένα ἄσπεα αὐτοῖσι, ἐν ἧ δὴ καὶ τὴν Νίνον, περιφυλάττατο ὅσα ἐδυνάτο μάλιστα, animadvertens Medorum imperium magnum esse & bene stabilitum; urbesque multas ab illis subactas, & inter illas Ninum (Susa potius) præmunivit se quàm potuit maximè. Paulo post, Εἰργάζετο τὴν χώραν, τῇ αἰ τε ἐσβολαὶ ἦσαν, καὶ τὰ σινοπόμενα τὴν Μήδων ὁδόν, ἵνα μὴ ἐπιμισγόμενοι οἱ Μῆδοι ἐκμανθάνοιεν αὐτὴν τὰ πενήγμενα, Munivit regionem, quâ parte aditus erant, & vias, quæ ex Medis ducit, compendia; ne Medi commercio ipsius negotia cognoscerent. Herodotus & Xenophon Medo-Persas vocant Medos.
- f) Supr. p. 579. Primæ hujus Cyri militiæ tempus ex f) Tyrriorum annalibus colligi potest. Tyrus capta est an. Nabon. 141. Inde Annales numerant annos 36. & tres menses, ad 14 annum Iromi Regis Tyri: ὅτι τὸ 18 Κόρ & Περσῶν ἐδυνάσδεσε, cujus temporibus Cyrus, apud Persas, imperatori à potestate functus est. Josephus annum designat. Anno inquit, Iromi regis decimo quarto, Cyrus Persa τὸ πρῶτον παρελάβε, exercitum accepit. Is est annus Nabon. 177, & duodecimus ante Olympiadem LV; quâ Cyrus debellavit Astyagem.

Cyri Victoria Prima.

Sesostri's pridem; *Cyrus* jam omnem *Asiam* in suam potestatem redegit: ille, unâ expeditione; Hujus autem tres celebrantur *Victoriae*.

Primum *Cyri* bellum, sui ipsius auspiciis gestum, fuit contra *Astyagem* *Cyaxaris* filium, quartum *Medorum* regem, *Ecbatanis* regnantem. Hujus belli non meminit *Xenophon*: incongruum fortasse existimabat, *Cyrum* pro *Medis* contra *Medos* pugnaturum; neque enim, post *Cyri* tempora, obvia erat *Medo-Persarum* à *Medis* distinctio. *Herodotus* autem (quem sequutus est *Trogus*) narrat bellum hoc susceptum à *Persis*; quibus a) *στρατηγὸς & πρῶτος* erat *Cyrus*: a) *L. I. c. 125*; cohortante *Harpago*, *Medo*; cui *Astyages* filium epulandum traderat: hic *Medorum* b) exercitum *Cyro* per deditioem tradidit, b) *Justin. l. I. c. 6*. Regisque crudelitatem perfidiâ defectionis ulciscitur. *Astyages*, contractis undique auxiliis, ipse in *Persas* proficiscitur; & repetito alacrius certamine, capitur: cui *Cyrus* nihil aliud quàm regnum abstulit; quum regnasset *Astyages* c) annos triginta quinque. *Ctesias* refert illum post fugam d) *Ecbatanis* delituisse; & *Amytin* ejus filiam *Cyro* nupsisse. *Polyænus* e) tradit, *Cyrum* ter victum discessisse; & quartum prælium *Pasargadis* commisisse; *Medosque*, novo *Persicarum* mulierum stratagemate, ibi superatos, *Astyagem* etiam captum fuisse. f) *Cyrus Pasargadis* honorem habuit, quòd ibi *Astyagem* *Medum* ultimo prælio superavit & *Asiæ* imperium in se transtulit, urbe conditâ, & regiâ constructâ ad victoriæ memoriam. Exinde g) *Pasargada Persarum* nobilissimi habebantur; in quibus *Achæmenidarum* tribus, unde oriundi *Persarum* Reges. c) *Herod. l. I. c. 130*. d) *Excerpt. Photii*. e) *Stratag. l. 7*. f) *Strab. l. 15. p. 730. d*. g) *Herod. l. I. c. 125*.

Ad hunc modum *Medi* (h) omni supra *Halym* fluvium *Asiæ* h) *Ib. c. 130*. dominati annos 128, ab anno scilicet 22do *Dejocis* primi Regis; qui etiam *Assyriam*, i præter *Babylonis* portionem, omnem subegerant, & excisâ *Nino*, imperii istius gloriam non ita pridem in se transtulerant, ipsi jam *Persis* subiecti sunt. i) *Ib. c. 106*.

De tempore, magnus est *Chronologorum* veterum consensus. De hac enim *Cyri* victoriâ intelligendus est *Africanus*, apud *Eusebium*. k) *κῦρος*, ait, *Περσῶν ἐβασίλευεν*, &c. *Cyrus* k) *Præp. l. 10. c. 10. p. 488. c*. *Persis* (*Medis* potius) imperare cæpit anno quo *Olympias LV* celebra-

Ibid. d.

a) Cicero de
Divinat. l. 1.
p. 263.

b) Justin. l. 1.
c. 7.

Herod. l. 1.
c. 28.
Ibid. c. 26.

c) L. 1. c. 75.
ad 90.

d) L. 6. & 7.
p. 158. ad 188.

e) Herod. l. 1.
c. 46.
Ib. c. 50.
c. 53.

ta est; ut in Bibliothecis Diodori, Thalli atque Castoris historiis, nec non Polybii & Phlegontis scriptum reperies; sed & apud alios, qui Olympiadas descripserunt. De tempore enim inter omnes convenit. Perperam verò Africanus hoc Cyri initium statuit, πληρωθείσης τῆς εβδομηκονταετίας, expletis annis LXX, captivitatis Judaicæ. Annus primus Olympiadis LV est annus Nabon. 189. & Per. Jul. 4155. & Septuagenariæ servitutis annus 49. Non in Mediâ exulabant Judæi, sed in Babyloniâ. Cyrus Babylone demum potitus est anno Nabon. 210: ab initio Babylonico (quo Judæorum reditus) regnavit Cyrus annos tantum novem; ab hoc autem annos triginta; sicut illi prædixerunt Magi. a) Nam cum dormienti ei Sol ad pedes visus esset, ter eum scribit (Dinon, Persicis libris) frustra appetivisse manibus, cum se convolvens Sol elaberetur, & abiret: ei Magos dixisse (quod genus sapientum & doctorum habebatur in Persis) ex triplici appetitione Solis, XXX annos Cyrum regnaturum esse, portendi. Quod ita contigit. Nam ad septuagesimum pervenit, cum XL natus annos regnare cœpisset. Cyrus jam regnare incipit, an. Nabon. 189: defuit an. 218.

b) Sed civitates, quæ Medorum tributaria fuerant, mutato imperio, etiam conditionem suam mutatam arbitantes, à Cyro defecerunt: quæ res multorum bellorum Cyro causa & origo fuit.

Alterà Cyri Victoria.

CYRUS eadem felicitate, quâ contra Medos, etiam contra Lydos dimicavit. Prioris victoriæ præmium fuit Asia, usque ad Halym fluvium; hujus autem, Asia reliqua, quæ inter Euxinum Pamphyliumque mare, usque ad Ægæum protenditur; in quâ sunt Æolum, Jonum, Dorumque civitates Græcæ; à Cræso primum; à Cyro iterum tributariæ factæ. Res Cræsi, bellumque hoc prolixè narrant c) Herodotus, & d) Xenophon; neque id omisit Ctesias.

Post biennii luctum, ob fortuitam e) Atyis filii necem, Cræsus de Persarum potentiâ (jam debellatis Medis crescente) subvertendâ satagebat. Oracula itaque consuluit omnia: Delphos dona transmisit amplissima, quasi Apollinem muneribus corrupturus. Responsum est; μεγάλην δόξαν καὶ ἀλυσόν; fore

ut magnum imperium everteret, si Persis arma inferret. Tertium consulenti; a) Caveret à Mulo apud Medos regnante. Cræsus autem, αμαρτῶν τὸ ξησµὸν, Halym trajiciens, exercitum in Cappadociam duxit, & Pteriorum urbem (prope Sinopem) expugnavit. Cyrus cum Cræso equo Marte confligit. Die postero, cum Cyrus Cræsum non invaderet, ille Sardes regressus est; & per hyemem quiescere instituens, auxilios dimisit, sociosque ad quintum mensem Sardibus convenire jussit. Cyrus autem cum suis inopinato supervenit: Cræsus, equitatu confusus, Lydos eduxit: Cyrus contra equitatum instruxit camelos; quorum odorem cum equi non possent ferre, retro se averunt: Equites autem desilientes cum Persis pedites confligunt; tandemque in fugam versi, muris inclusi sunt. Post 14 dierum obsidionem, urbs Sardis capta est, quâ parte ad b) Tmolum vergit. c) Cræsus incendio damnatus, ter inclamato SOLONIS nomine (qui ex viventibus neminem beatum esse dixerat) à Cyro liberatus est; & deinceps à consiliis habitus. Compedes autem suas, quasi belli primitias, Delphos misit.

d) Nonnulli Solonis cum Cræso congressum (δὸν ἔπαι τοῖς θεοῖς, ὡς πεπλάσµενον, ἐλέγχειν) ut commentitium, temporibus refellere se posse putant. Nimirum Solon, Athenis Archon an. 3. Olymp. 46. post leges latas, & e) peregrinationem decennalem, rediit senex, Olymp. 49. Cræsus regnare coepit Olymp. 54; & f) Olympiade LVIII, victor Cyrus intravit Sardes, ubi tunc Cræsus latebat. Eusebius expressè: g) Anno primo Olympiadis LVIII, anno XV regni ejus, Cræsus à Cyro captus est; & Lydorum regnum destructum est.

Annus primus Olymp. LVIII est Nabon. 200; Æræ Att. 1035; Per. Jul. 4166. h) Erxicydes Athenis archon erat anno primo Olympiadis LVIII, quâ palmam tulit Diognetus Crotoniates; quo tempore conflagravit Templum Delphicum.

Annus iste Chronologiæ Lydicæ fundamentum est: Detrahe annos integros XIV, habes initium Cræsi, an. Nab. 186. Dempstis 170, habes initia Gygis & Mermnadarum, an. Nabon. 30.

Ambigua sunt, quæ de Cræso profert Diogenes Laertii (in vitâ Periandri) Sosicrates, ait, refert Periandrum πρεσβυ Κροίσου τελευτῆσαι ἔπειτα τελευτᾶν, καὶ ἐνὶ πρεσβυτεράρχου ἐννατῆς Ὀλυμπιάδων, ante Cræsum obiisse annis quadraginta, & uno ante Olymp.

lympiadem XLIX. Ex Soficratis itaque sententiâ Periander diem
 a) *supr. p. 566.* obiit a) anno quarto Olymp. XLVII ; Croesus (post annos 40)
 anno quarto Olymp. LVIII. Verum constat Croesum apud Cy-
 b) *Herod. 1.3.* rum consenuisse; & *Cambysi*, b) Ægyptum invadenti, adfuisse.
 c. 34. Sunt qui Soficratem, non cædem, sed Cræsi calamitatem intellexis-
 se volunt: *περὶ τὴν Κροίσου* exponunt *περὶ ἀλώσεως*, ante captivi-
 tatem Cræsi, & Imperii Lydorum finem. Nobis satius est *Eusebi-
 um* & *Solinum* sequi.

Alyattis, & *Cræsi* meminit marmor Arundelianum: sed ob-
 scura sunt temporis vestigia. Qualiacunque, mox dabimus inter
 Epochas Græcas.

Tertia Cyri Victoria.

Contigit quidem Victoria hæc Seculo XIX, sed Fortunæ series
 non est interrompenda. Ineunte Seculo, an. Nab. 204, *Cyrus*
 Victoriis inclytus Medis Lydisque imperabat: Ultrâ Tigrim fluvium,
 Medo-Perfarum Rex erat *Cyaxares*, Cyri avunculus: cis Tigrim,
Nabonadii Regis Babylonii agebatur annus XII; atque *Amasis*, in
 Ægypto regnaverat annos XXIV.

De Babylonis Rege, *Berosus*, apud Josephum, c. Apion. p. 1045.

Ἐπὶ τούτοις τὰ περὶ τὴν ποτα-
 μὸν τεῖχη τῆς Βαβυλωνίων πόλεως
 ἐξ ὀπλῆς πλίνθων καὶ ἀσφάλτου
 κατακοσμήθη.

Οὕτως ἡ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 τῷ ἐπὶ αὐτῇ δεκάτῳ ἔτει, περὶ ἑξ-
 ηλντὼς κύρου ἐκ τῆς Περσίδος
 μετ' ἀνὰ μένους πολλῆς, καὶ κατα-
 σφραγίσαντος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν
 πᾶσαν, ὁρμήσεν εἰς τὴν Βαβυλω-
 νίαν.

Αἰδομένη ἡ ναβόννηδος τὴν
 ἐφοδὸν αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετ'
 τῆς ἀνὰ μένους καὶ ὡς ταχέως
 με-

Sub hoc (Nabonnedo, p. 555)
*Babylonis mœnia, quæ sunt ad Flu-
 vium, cocto latere & bitumine
 constructa sunt.*

Anno autem regni ejus XVII.
*Cyrus (qui ex Perside cum magno
 exercitu venerat, & reliquam A-
 siam omnem subegerat) Babylo-
 niam invasit.*

*Adventu ejus cognito, Na-
 bonnedus cum exercitu occurrit,
 prælioque facto victus, cum pau-
 cis*

μὲν, ἡττήθεις τῇ μάχῃ καὶ cis fugit, & Borsippenorum oppi-
 Φυγῶν ὀλιγοσὸς, (ὡς ἐκλείσθη do se inclusit.
 εἰς τὴν Βορσιππῶν πόλιν.

Qui hic Nabonnedus, in Canone Nabonadius vocatur: He-
 rodoto est Labynitus a) filius Nitocridis Reginae & Labyneti Babylo- a) Herod. l. i.
 nii (qui cum Syennesi Cilice pacem conciliavit inter Cyaxarem & c. 181.
 Alyattem, temporibus Nabuchodonosori.) Labynetis rex Ba- c 74.
 byloniorum cum Cræso fœdus percusserrat: unde forsàn belli anfa. c. 77.

Mania (à Nabuchodonosoro inchoata) ἐπὶ τῷ κατεκο-
 σμήθη, eo regnante, splendidè constructa sunt. Atqui Herodotus hoc
 opus illius matri, Nitocridi Reginae, attribuit: Quæ fortasse non
 alia est quàm Nabuchodonosori uxor illa Meda; cujus gratiâ horti
 Pensiles extructi sunt; quæ ex secundis nuptiis, ultimum hunc Ba-
 byloniorum regem peperit: quæ b) Semiramide Regina solertior, b) Ib. c. 184.
 inter alia præclara opera, ὥρυσσε ἑλντρεον λίμνης, effodit lacus re-
 ceptaculum, multò suprâ Babylonem, paulò seorsum à flumine: cujus
 c) meminimus. Ex nimia istius fœminæ in Babylone potentiâ fa- c) supr. p. 188.
 ctum videtur, ut Medi cum Assyriis, in Babyloniorum Regum
 successione, immisceantur.

Cyrus autem, fusis Babyloniis, Urbem obsidione premebat.
 Illis commeatus erat multorum annorum; unde Cyrus, cum res ejus diu
 nihil proficerent; Euphrate obstructo, flumen per fossam immisit in Herod. l. i.
 Stagnum (Pallacopam) pristinumque alveum, fluvio abscedente, c. 190.
 pervium reddidit. Persæ, ad hoc instructi, tam qua fluviis Urbem
 ingreditur, quàm quâ egreditur, per alveum jam vadosum, mediorum
 femorum tenus ad summum, fortiter Babylonem introierunt. Ex
 inopinato illi Babyloniis supervenerunt; qui illos ab ingressu prohibuis-
 sent, modò præmoniti fuissent, & malè multassent. Nam obseratis
 omnibus, quæ ad Flumen ferebant, portulis, conscensisque septis, Babylo-
 nii pro ripis stantes Persas progeffos veluti in caveâ excepissent. Tan-
 ta autem erat Urbis magnitudo, ut (quemadmodum narrabant accolæ)
 quum jam capti essent, qui extremas urbis partes incolebant, ii, qui me-
 diam habitabant urbem, id non animadverterent. Forte enim dies fe-
 stus illis erat: itaque exercendis choreis atque oblectationibus operam
 dabant, donec hoc planè resciverunt. Ctesias (quantum liquet) hu-
 jus belli non meminit: Xenophon autem refert Babylonem urbem,

a) L. 7. p. 190.

a) *averso flumine*, captam; regemque (quem non nominat) occisum fuisse.b) *supr. p. 588.*Quantum detrimenti latissimæ, nuperque b) cultissimæ, Assyriorum planitie inundatio ista attulerit, satis testantur submersa Assyriorum Regum sepulcra. Rem narrat Arrianus (in expeditione Alexandri) c) *Euphrates fluvius, ex montibus Armeniis oriens,*

c) L. 7. p. 163.

hyberno tempore non multum aquæ trahens, intra ripas labitur. Ineunte autem vere, multoque magis sub solstitium æstivum grandis exit; ripisque superatis, Assyriorum campos inundat. Tunc enim nives in Armeniis montibus liquatæ, aquas ejus in tantum augment; ut regionem (etiam Orientalem) obrueret; nisi esset (versus Occasum) laxatio quædam ad Pallacopam, quâ in stagna & paludes se exoneret; quæ ab hac fossâ (jam Alexandri temporibus) incipientes, usque ad regionem Arabiæ proximam, per loca vadosa, tandemque per occultos meatus in mare feruntur. Nivibus autem solutis, præcipuè circa occasum Vergiliarum, Euphrates minor labitur: at nihilominus magna ejus pars (à temporibus Cyri, qui repagula perfregit) per Pallacopam in lacus derivata, Euphratem ita evacuat; ut Assyriorum campi ab eo irrigari nequeant: nisi quis (ut Nabuchodonosorus pridem) Pallacopam rursus ita obstruat, ut aqua per canalem ad ripas usque ascendat.

Exitus enim hic Euphratis ad Pallacopam olim obstructus fuit à quodam Babyloniorum (Regum) præfecto; non sine immenso labore (licet non difficulter aperiatur) quod terra illa, cum sit limosa, aquam non facile avertat: adeo ut super XM Assyriorum, in hoc opere, tres menses consumpserint.

Alexander itaque ut benefaceret Assyriis, quâ in Pallacopam divertitur Euphrates, illic ejus exitum firmiter obstruere instituit: progresso autem ad stadia triginta occurrit terra petrosa, & quasi intercisâ: quæ (εἰ ἔωραφῆς ἐν ᾧ) si clauderetur, ob terræ firmitatem, aquam per veterem Pallacopæ alveum nequaquam transmissura esset; neque tamen diversio aquæ, statis anni temporibus esset difficilis. Alexander per Pallacopam vectus, per lacus navigavit usque in Arabum regionem; rursusque per paludes navigans, & Babylonē habēs à sinistrâ, dū ipse esset triremis suæ gubernator, ventus obortus est, qui pileū & diadema ei alligatū abripuit: Diadema adhæsit arundini cuidā, ex iis quæ Sepulcris Veterum Regum adnatæ erant. τῶν βασιλέων τ' ἀστυρίων

τὰς τὰς ἐν ταῖς λίμναις ἵε εἶναι τὰς πολλὰς καὶ ἐν τοῖς ἐλεσι δεδο-
 μηδὲς, *Multa Assyriorum Regum Sepulcra in iis paludibus extru-
 eta esse*, temerè & fortuitò contigit, per infaustum illud diluvium,
 quod induxit Cyrus: cui nullum unquam repertum est remedium.
 Alexandrum mors præripuit: neque multò post, ipsa a) *Babylon in* 1) Plin. l. 6.
solitudinem rediit, exhausta vicinitate Seleuciae, ob id condita à Nica- c. 26.
tore. Euphrates itaque b) primum Syros, tum Arabas ingressus, b) Mel. l. 3.
non perdurat in pelagus; verum ingens modo & navigabilis, inde tenuis c. 8.
rivus, despectus emoritur, & nusquam manifesto exitu effluit, (ut a-
lii amnes) sed deficit.

Pergit Berosus, apud Josephum c. Apion. p. 1045.

Κόρυς ἡ Βαβυλωνία καταλα-
 βόμενος καὶ σιωπᾶσας τὰ ἔξω τῆς
 πόλεως τείχη κατὰσκάψαι, Δα-
 ρίον αὐτῷ παραγματοποιῶν, καὶ
 δυσάλωτον φανῶναι τὴν πόλιν, ἀ-
 νέσχεξεν ὅτι Βόρσιππον, ἐκπο-
 λιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.

Τὸ ἡ Ναβόννηδος ἔχων ὑπομεί-
 νον τὴν πολιορκίαν, ἀλλ' ἐγχα-
 εῖσαν αὐτὸν πρὸς τὸν, χρη-
 σάμενος Κόρυς φιλανθρωπῶς,
 καὶ δὲ οἰκητήριον αὐτῷ κατα-
 νίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυ-
 λωνίας. Ναβόννηδος μὲν ἔν τῷ
 λοιπὸν τῆς χρόνου Δαδρυόμβρος ἐν
 ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ, κατέσχεψε τὸν
 βίον.

Cyrus autem, Babylone captâ,
 exteriora ejus mœnia dirui jussit;
 quod videret cives ad res novas
 admodum mobiles, urbem autem
 captu difficilem. Inde Borsip-
 pum castra movit, Nabonnedum
 obsessurus.

Cum vero Nabonnedus obsidio-
 nē non sustineret, sed prius seipsum
 traderet, Cyrus eum humaniter
 accepit, & pro habitaculo Car-
 maniam concedens, illum emisit
 ex Babylonia. Nabonnedus igitur
 reliquum vitæ tempus in ea
 regione transegit.

Cyrus autem consilium de diruendis mœnibus mutasse vide-
 tur. Id à Dario primum fuisse factum testatur Herodotus. c) c) Herod. l. 3.
 c. ult.

Δαρεῖος ἡ ἐπεὶτε ἐκράτησε τῶν Βαβυλωνίων, τὸ μὲν σφύων τὸ
 τεῖχος διεῖλε, καὶ τὰς πύλας πάντα ἀπέσπασε. Τὸ γὰρ πρὸς τὸ
 ἔλθον Κόρυς τὴν Βαβυλωνίαν, ἐπίνησε τῶν ἑδέρων, Darius,
 Babylone captâ, ejus muros undequaque diruit, & omnes portas amo-
 litus est. Cyrus enim qui Babylonem prius ceperat, neutrum eorum

fecerat. Nisi putemus, *Cyrum exteriora mœnia*, *Darium etiam interiora diruisse.*

Ad hunc modum *Nabonnadius*, qui in *Babyloniorum Regum canone Assyriorum Medorumque* postremus censetur, anno regni xvii, anno Nabon. CCX, cessit *Cyro, Persarum* primo; qui jam tandem, *Babylone* potitus, inter illius Urbis Reges numerari cœpit.

Judaorum Reditus.

Alsque Canone Babylonico Primus Cyri annus nobis non magis notus esset, quàm Veteribus; quorum Chronologia Sacra (utpote fundamentum habens initium Cyri) tota est deportationis Judaicæ *δεσποτικῆς* vitiata. Illi enim Judæos anno primo Olympiadis LV rediisse putarunt.

Cyrus autem anno primo Regni Babylonici, anno Nabon. 210, anno 3 Olympiadis LX, an. Per. Jul. 4176, Judæis (annum septuagesimum *Babylone* exulantibus; cum jam expletæ essent Hebdomadæ x, à *Jeremiâ*; vii, à *Daniele* prædictæ) Reditum in patriam Edicto concessit. Regressi autem sunt *Zorobabele* duce, *Josue* pontifice; & Altari extructo, oblatum est jure Sacrificium. Primus hic Cyri annus non solum solutæ Captivitatis, sed etiam totius vetustioris Chronologiæ basis est; & res Ebraicas cum extraneis connectit.

Anno secundo adventus *Judaorum*, anno Nabon. 211, jacta sunt TEMPLI SECUNDI fundamenta: opus autem adversariorum calumniis impeditum est usque ad a) annum secundum, *Darii*, *Hydaspis Filii*, an. Nabon. 228. Dedicatum est Templum b) anno *Darii sexto*, an. Nabon. 232.

Imperium Persicum.

Xen. l. 8.
p. 228.

CYRUS, compositis *Babylone* rebus, in patriam profectus est; & *Cyaxaris* avunculi, *Medo-Persarum* Regis filiam unicam & hæredem in matrimonium duxit, acceptâ dotis nomine Regni *Medo-Persici* hæreditate. Neque multò post diem suum obiit. *Cyaxares* socer; & *Cyrus* anno regni Babylonici tertio, anno Nabon.

bon. 212. in avitum orientis regnum, jure uxorio, successit; quod a) *ab India usque ad Arabiam* extendebatur; & in provin- a) *Esther. i.*
ciis 127 divisum erat.

His gradibus b) *Deus Cæli dederat Cyro omnia Regna terra;* b) *Esd. i. 2.*
c) *Τὰ πάντα τὰ ἑπὶ τῆς ὀπίσθου ὁμοῦ ἅπασαν τὴν Ἀσίαν* ab Indiâ usque ad Ægæum. c) *Herod. l. i. p. 177.*
mare. Ille autem (posthabitis vetustis *Affyrorum, Medorum, Ly-*
dorum, Babyloniorumque nominibus) *Persarum Regis* titulum sibi
induit, posterisque tradidit: apud Græcos tamen obtinuit *Medo-*
rum nomen.

d) *Cyrus Tertius* quidem Rex erat *Persarum*, sive *Perſo-Me-* d) *Æschyl. in*
dorum. *Primus enim Medus* Darius; *Secundus, Cyaxares.* *Ve-* *Persis, v. 713.*
runtamen *Cyrus* natione *Perſa*, & imperio latè acquisito illustris,
Persarum Rex Primus vulgò existimatur.

Quemadmodum Canon Ptolemaicus, à Babylonico Cyri ini-
tio ad ejus mortem, numerat annos IX: ita ultimus Cyri an-
nus Xenophonti *Septimus* dicitur, ab hâc epochâ *Perſicâ* dinumera- e) *Xenoph. ib.*
tus. e) *Μάλα δὴ πρεσβύτης ὢν ὁ Κόρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσους τὸ* p. 233.
ἔθνος ὅτι τῆς αὐτῆς δεξιῆς. *Cyrus, valde senex, in Persiam venit,*
anno Septimo regni sui: mox, somnio admonitus, *diem obiit;* anno
scilicet ætatis suæ LXX; anno imperii Medici (sive *Affyriaci*)
XXX; *Lydici, XX; Babylonici, IX; Perſici, VII; Anno Nabon.*
c. c. xix, qui fuit an. 4 Olympiadis LXI I. & *Per. Jul. 4185;* quo ei
successit *Cambyſes.*

De morte Cyri non convenit inter autores. *Xenophon ἐν θα-*
νασίᾳ in patriâ narrat. Certè, ex Alexandri magni parentatione,
manifestum est *Cyrum* *Pasargadis* conditum fuisse. *Ctesias* illum Excerpta,
bello contra *Derbicas* sauciatus, rebus ad voluntatem dispositis, p. 639.
tertio die mortem obiisse refert. *Herodotus* (quem sequuti sunt Herod. l. i.
Trogus, Valerius Maximus, alii) tradit *Cyrum* bello contra *Mas-* c. 214.
sagetas occisum esse, cœsique caput à *Tomyri regina* contumeliosè
habitum. *Diodorus* autem illum f) *à Scytharum Regina prælio* f) *Diod. Sic.*
captum, crucique affixum. Hæc autem Græcorum commenta esse l. 2. p. 90. c.
videntur. *Polyænus* *Τόμυρον* sive *Τάρμυρον, Sacarum Regem* fu-
isse perhibet: & *Xenophon, & Ctesias, Sacas* *Cyro* contra *Lydos*
jam dudum auxiliares fuisse scribunt. Neque omittendum est,
quod, ex *Onesicrito*, refert *Lucianus:* *Cyrum*, centesimum ætatis
annum agentem, quum amicos desideraret à *Cambyſe* filio sublato,

præ

In *Macro-*
b. p. 637.

præ mœrore vitam finivisse. Ab his omnibus longissimè abit Joannes Malela Antiochenns MS. qui ex Pythagorâ quodam Samio, Cyrum in pugna navali à Samiis interfectum fuisse prodidit.

Neque mirum est tantas esse Græcorum ἀντιλογίας. Illi enim Persarum res vetustiores non satis perspectas habuerunt; sed variis incertisque rumoribus edocti, scripserunt. Herodotus profitetur a) se de Cyri rebus, ex Persarum relatione, scripsisse; Ὅτις μὲν οὖν Κυρὸς καὶ τριφασίας ἀλλὰς λόγων ὁδὸς Φύων, non ignarus triplicem aliam esse de Cyro narrandi viam. Et b) de Cyri morte, πολλῶν λόγων λεγομένων, cum varii sint rumores, quisque cum, qui sibi ὁ πιθανώτατος maximè verisimilis videtur, commemorat.

Amasis Rex.

BABYLONE captâ, Cyrus omnem Syriam, usque ad mare Phœniceum, & Ægyptum, ditioni suæ adjecit. Xenophon addit, c) Illum subegisse omnes Gentes extra Syriam μέχρις Ἐρυθρῆς θαλάσσης, usque ad mare Erythraeum (quo nomine, etiam sinus Persicus continetur) Μετὰ ἣ ταῦτα, ἢ εἰς Αἴγυπτον στρατεία λέγεται) ἡγεῖσθαι, καὶ καταστρέψασθαι Αἴγυπτον, Postea expeditio fertur in Ægyptum suscepta, qua Ægyptum subegerit. Et in præfatione operis, καταβὰς ἣ ὅτι θαλάτταν, καὶ Κυπρίων, καὶ Αἰγυπτίων ἐπέρξε; Descendens ad Mare Cyprios & Ægyptios in potestatem suam redegit. Veruntamen dubitare liceat: Herodotus, neque in rebus Cyri, neque in Amasidis, Ægyptum captam agnoscit: hunc autem Cyprum cepisse refert.

Amasis quidem, ut antea, ita post Cyri tempora regnabat in Ægypto: Regnum adeptus, d) initio Ægyptiis non magni fuit; cum plebejus fuisset: ille autem eos solerter ad se perduxit. Expelvi aureâ Numinis simulacrum fecit, & in publico posuit; quod cum venerarentur Ægyptii, illos convocatos edocuit; simulacrum illud ex pelvi factum esse, in qua Ægyptii prius pedes abluere, ἐνέμειν, καὶ ἐνστέφν, evomere, & immingere solebant: sibi perinde, cum jam Rex esset, honorem deberi. Hic templum Minervæ in Sai; & Vulcani, in Memphi ornavit; Isidis etiam edificavit. Sub hoc, Ægyptus maximè floruit; in qua urbes e) tunc habitatae sunt 20000.

Hic

a) L. 1. c. 95.

b) Ib. c. 214.

c) Xenoph. l. 8
p. 233.

p. 2. c.

d) Herod. l. 2.
c. 172.

Herod. l. 2.
c. 175.

e) sup. p. 420.

Hic legem tulit, unumquemque Ægyptiorum quotannis apud Nomarcham demonstrare, unde vivat: qui id non fecerit, aut qui justam vite rationem non demonstraverit, hunc morte mulctandum. Solon Atheniensis hanc legem, ex Ægypto sumptam, Atheniensibus promulgavit; quâ illi semper usi sunt, cum Lex sit inculcata; de quâ, mox.

Amasis Φιλῆδης, Græcorum amicus erat; iisque Naucratis in Herod. Ibid. c. 178. c. 179. emporium concessit. Et quidem antiquitus sola Naucratis erat emporium, neque aliud in Ægypto ullum. Quod si quis in aliud Nili ostium applicuisset, oportebat eum dejerare se invitum venisse, datoque jurejurando eadem navi ad Canobicum navigare; sin per ventos contrarios id non posset, onera circum Delta cymbis ferenda erant, donec Naucratis perventum esset. Adeo in honore fuit Naucratis.

De hujus autem Emporii tempore non consentiunt auctores.

Eusebius, ad an. 4 Olymp. VI; a) Mare obtinent Milesii; construxeruntque urbem in Ægypto Naucratis. b) Athenæus Naucratis, ex Polycharmo Naucratis refert, Herostratum Naucratis τῆς τε τριτῆς αἰῶνος τῆς ἐκκοσιν Ὀλυμπιάδα, Olymp. XXIII, Veneris Paphia imagunculam Naucratis attulisse & consecrasse. Strabo autem urbem longè recentiore facit. c) Milesii ait, in nomum Saiticum navigantes, cum Inarum navali prælio superassent, Naucratis urbem condiderunt, non multo supra Schediam. Inarus (sub Artaxerxe Longimano) victus & in crucem actus est, circa finem Olymp. LXXX. Stephanus (ex Strabone) Naucratis, ἀπὸ Μιλησίων τότε θαλασσοκρατούντων, à Milesiis, tunc Mare obtinentibus, conditam dicit; tempus non ponit.

Porro d) Amasis primus mortaliū Cyprum cepit, tributari- d) Herod. l. 2. c. 182. amque fecit. e) Adversus Arabas bellum gerens; Deorum Ægyptiorum simulacra exercitum à tergo sequi jussit; quo milites alacrius pugnarent; arbitrantes, se & Deos habere spectatores; & nefarium esse, illos hostibus prodere. e) Polyæn. l. 7. c. 13.

f) Amasis autem, quum regnasset an. 44. (per quos nihil expectatus est calamitatis) mortuus est, anno 3 Olymp. LXIII; anno Nabon. 222. Diodorus illi attribuit annos 55. f) Herod. l. 3. c. 14.

Vidimus quibus modis (post recessum Ægyptiorum) Regna in Oriente pullarint plurima: quæ demum in Monarchiam redacta sunt omnia. Utriusque statûs Synopsin accipe: Dein revertamur ad Græcos.

Sec.	Æra Tép.	Reges Jude.	Æra Nabō	BABYLONIORUM Ασσυρίων ηγὴ Μήδων.	Num. Coll.	Assyriorum.
XVII.	264		4	NABONASSAR, 14	14	SALMANASSER.
	267	EZECHIAS, <i>cum patre.</i>	8	8.		
	272	6. <i>Samaria capta.</i>	12	12.		
			15	NADIUS, 2	16	
	277	11. <i>Solus.</i>	17	CHINZIRUS & PORUS, 5	21	SENACHERIB.
	280	XIV. <i>Senacherib Syriā infestat.</i>	20			
			22	JUGÆUS, 5	26	
	287	21.	27	MARDOK-EMPADUS, 12	38	
		(<i>Legati à Rege Babylonis.</i>)	30			
	295	MANASSES, <i>an. 55</i>	35	9.		
	299	5.	39	ARKIANUS, 5	43	ASARHADDON.
	304	10.	44	<i>Interregnum I.</i> 2	45	(<i>incerti initii.</i>)
	306	12.	46	BELIBUS, 3	48	
	309	15.	49	APRANADIUS, 6	54	
	315	21.	55	REGEBELUS, 1	55	
	316	22.	56	MESESSI-MORDACUS, 4	59	
	320	26.	60	<i>Interregnum II.</i> 8	67	
	328	34.	68	ASSAR-ADINUS, 13	80	Babylone potitus.
		<i>Colonia Samariā deducta.</i>				<i>Azotum capit.</i>
		<i>Rex ducitur Babyl. revertitur.</i>				
	341		81	SAOSDUCHINUS, 20	100	
	349	AMON, <i>an. 2.</i>	89	9.		
	350	JOSIAS, <i>an. 31.</i>	90	10.		
	352		92	12.		
	361	12.	101	CHYNILADANUS, 22	122	
	362	XIII. <i>Jeremias Propbet.</i>	102	2.		
XVIII.	364		104			
	367	18. <i>Reparatio Templi.</i>	107	7.		
	374	25.	114	14.		
	380	31. JEHOJAKIM.	120	20.		
	383	IV.	123	NABO-POL-ASSARUS, 21	143	REGES Medo-Persarum.
	387	8. <i>Servit Nabochodonosoro, an. 3.</i>	127	5.		1. DARIUS MEDUS. (<i>circa hæc tēpora.</i>)
	389	10.	129	7. <i>Tyrus obfessa.</i>		
	390	XI. JECHONIAS } <i>deportatur.</i>	130	VIII.		
	391	ZEDECHIAS.	131	9.		

Sec.	Æra Temp.	Reges Juda.	Æra Nabō	BABYLONIORUM 'Assyriarū & Mīdā.	Num. Coll.	Assyriorum.
XVI.	398	8. Rebellat. (seffa.	138	16.		
	399	IX. Hierosolyma ob-	139	17.		
	400	X. Fervet obsidio.	140	XVIII.		
	401	XI. Urbs capta; & Tē- plum excisum.	141	XIX.		
	Captiv.			Tyrus excisa.		
	10		144	I. NABO-COL-ASSARUS, 43	186	(Cyrus natus.)
			150	7.		
			154	II.		
	21	Angel⁹ Daniels apparet.	161	18.		Susa expugnata.
	30		170	27.		II. CYAXARES.
	40		180	37.		
			187	I. ILVARODAMUS, 2	188	
			189	I. NERICASSOLASSAR, 4	192	
	50		190	2.		
			193	I. NABONADIUS, 17	209	
	60		200	8.		
			204	12. (Περσών.)		
	64	Judeorum Reditus.	210	I. CYRUS,	9	III. CYRUS, an. 7.
	LXX		212	3.		
			219	I. CAMBYSES,	8	
					226	

Medorum.	Lydorum.	Ægypti.	Per. Jul.	Æra Attic	Olymp.	Græca.
	MELES, 12		3970	840	IX.	2. Amphibia à Lace- demoniis capta.
		Ad Sou legatos misit Hosea.	3974	844	X.	
			3978	848	XI.	3. CLIDICUS, 10
	CANDAULES, 17 Heraclidarū ultimus.		3982	852	XII.	
		Taracus cōtra Senacheribum.	3986	856	XIII.	
			3990	860	XIV.	1. HIPPOMENES, 10
			3994	864	XV.	2. Iphome excisa. Belli finis.
			3998	868	XVI.	3. LEOCRATES, 10
	GYGES, 38 Mermnadarum primus.		4002	872	XVII.	
			4006	876	XVIII.	1. APSANDER, 10
DEJOCES, an. 53 Rex primus.		Δωδεκαρχία.	4010	880	XIX.	
			4014	884	XX.	
			4018	888	XXI.	3. ERIXIAS, 10
			4022	892	XXII.	

Medorum.	Lydorum.	Ægypti.	Per. Jul.	Æra Attic.	Olymp.	Græca.
22. Regnum extēdit ad Halym fl.		PSAMMITICHUS an. 54.	4026	896	XXIII.	4. Messenii defecerūt.
			4030	899	XXIV.	1. CREON, Annus 9 Archon.
			4034	904	XXV.	2. Eira II annis obsessa.
	ARDYS. 49		4038	908	XXVI.	
			4042	912	XXVII.	
		Azotum obsidet an. 29.	4046	915	XXVIII.	1. Belli Messeniaci II. finis.
			4050	920	XXIX.	2. Zancle, Messene dicta.
PHRAORTES II, 22 10.			4054	924	XXX.	2. Phigalia excisa.
			4058	928	XXXI.	
			4062	932	XXXII.	
Persas subegit.			4066	936	XXXIII.	Terpander.
			4070	940	XXXIV.	2.
16. CYAXARES III, 40	SADYATTES, 12	NECHO, an. 16	4074	944	XXXV.	
7. à Scythis victus.			4078	948	XXXVI.	Cylonium piaculum.
10.			4082	952	XXXVII.	
14.			4086	956	XXXVIII.	
			4090	960	XXXIX.	2. DRACO Legislator.
16.	ALYATTES, 57		4094	964	XL.	
7.			4098	968	XLI.	
		PSAMMIS, an. 6	4102	972	XLII.	
18.			4106	976	XLIII.	
25.			4110	980	XLIV.	2.
26.			4114	984	XLV.	
27.			4118	988	XLVI.	Epimenides Athenas lustrat.
28.			4122	992	XLVII.	3. SOLON Legislator.
Scythæ expulsi 31. post an. 28.	Bellum sexennale cum Medis.	(Anni XI ἰσθαι- λοῦσι.)	4126	996	XLVIII.	1. Thales obiit.
37.			4130	1000	XLIX.	2.
1. ASTYAGES IV, 35		APRIES, an. 25	4134	1004	L.	
7.			4138	1008	LI.	
8.			4142	1012	LII.	
17.		AMASIS, 44	4146	1016	LIII.	
			4150	1020	LIV.	
27.	GROESUS, 14		4154	1024	LV.	2. PISISTRATUS tyrā.
34.			4158	1028	LVI.	4.
1. CYRUS Rex 30			4162	1032	LVII.	1. Solon obiit.
	CYRUS, 19	24.	4166	1036	LVIII.	
			4170	1040	LIX.	2.
			4174	1044	LX.	
			4178	1048	LXI.	
			4182	1052	LXII.	
		140	4186	1056		4. Obiit Pisistratus.

Cylonium piaculum.

Postquam Athenis majestas Regia, primum imminuta, dein sublata esset; urbs illa intestinis discordiis & crebris seditionibus laborabat.

Circa initium hujus Seculi, affectabat Regnum a) *Cylon* a) Thucyd. Atheniensis; qui ludis Olympiacis vicerat διαυλον, Olympiade xxxv: l. i. p. 81. hic veteri nobilitate opibusq; florens, filiam Theagenis, qui tunc Megaris regnabat, uxorem duxit. Sciscitanti huic Delphis oraculum respondit Deus; ut εν τη τε Διός τε μεγίστη εορτή, maximo Jovis festo, Athenarum arcem occuparet. Acceptis itaque à Theagene copiis, & amicis persuasis, ille (b) μετ' αὐτοῖς τῶν ἡλικιω- b) Herod. l. i. c. 71. τέων, simulato juvenum coetaneorum sodalitia) ubi Olympia in Peloponneso celebrata advenerunt, Acropolin occupavit, ut sibi tyrannidem pararet. Ceterum Athenienses, Maximum Jovis Mileichii festum, Διάσια, Jovialia, extra urbem celebrant; ubi totius populi conventu, plerique non victimis, sed libamentis faciunt: ille autem oraculum rectè intellexisse sibi visus, opus aggressus est. Re perspectâ, Athenienses ex agris universos in auxilium vocabant, positisque castris, obsidebant eos: sed cum protraheretur tempus, plerique Atheniensium diuturnâ obsidione attriti discesserunt, custodiâ & imperatoriâ rei gerendâ, prout illis optimum visum fuerit, potestate τοῖς ἐνείκε ἀρχοῖσι, IX Archontibus commissâ. Eo enim tempore IX Archontes maximè Rempublicam administrabant (c) qui Herodoto sunt οἱ c) Herod. lib. i. πεντάκοντες τῶν Ναυκράδων) Qui autem cum Cylone obsidebantur, cibi & aquæ inopiâ premebantur: Cylon quidem cum fratre aufugit: cum verò nonnulli fame necarentur, cæteri ad oram, quæ est in Arce, supplices sederunt. Illi quibus obsidionis cura commissâ fuerat, cum in Templo ipsos morientes viderent, surgere jusserunt nihil mali passuros: abductos autem interfecerunt; nonnullos etiam ad aras Eumenidum sedentes interemerunt. Hinc illi eorumque posterì vocati sunt ἐναγείς, καὶ ἀλιτῆρες ἢ θεῶν, impiati, & ob scelus in Deam commissum vitandi. Illos igitur, piaculo obnoxios, Athenienses in exilium pepulerunt.

Hujus sceleris auctor præcipuus fuit Megacles, ex Alcmaonidis, qui genus à Nestore ducebant. Heraclidis enim in Peloponne-

a) Pausan.
l. 2. p. 117.

sum redeuntibus, a) *Alcmaeon*, *Silli filius*, *Thrasimedidis nepos*, cum reliquâ Nestoris progenie, è *Messenia pulsus*, *Athenas venit*; à quo *Alcmaeonidarum genus inclaruit*.

b) Plutar.
Solon. p. 84.

Jam verò: b) *Megacles ille Archon conjurationis Cyloniae consortes*; *Minervæ supplices*, ad causam dicendâ descendere compulit. Illi κῆρυκιν κλωσὴν filum, Deæ simulacro annexum, manu tenentes, in descensu *Eumenidum aris appropinquârunt*; quum stamine supplicatorio suâ sponte rupto, *Megacles & qui cum eo Archontes erant*, quasi Deæ supplices rejecisset, trucidarunt eos, tam qui extra erant, quàm qui ad aras confugerant: soli evaserunt qui ad uxores ipsorum supplices manûs tenderunt. Inde illi, ἐναγείς dicti, detestabiles habebantur. Inde

c) Herod. l. 5.
c. 71.

c) Οἱ μὲν Ἀλκμαίωνίδαι εἶχον αἰτίαν τῆς Φόνος τῆς τῆς, *Alcmaeonidae hujus cædis reatum ferebant*; ac licet illi jam damnati, & in exilium

d) Plutarch.
p. 84.

d) τὸ Κυλώνιον ἄγος ἐκ πολλῶν διετάρακτε τὴν πόλιν, *Cylonium piaculum Urbem diutissimè perturbavit*. Nam non tantum hoc seculo Cylonis, qui supererant, perpetuæ cum posteris Megaculis fuerunt discordiæ; sed etiam seculo proximo,

e) Herod. ib.
c. 66.

e) cum 700 Atheniensium familiis, quasi piaculo contaminatis, expulsus est: f) & defunctorum

f) Thucyd.
l. 1 p. 83.

ossa extra fines ejecta sunt. Redierunt tamen postea; & eorum genus in Urbe fuit, initio belli Peloponnesiaci, Olympiade 87; tunc iterum

g) Ibid.

g) *Lacedæmonii piaculum hoc exterminari jusserunt*; quia sciebant *Periclem*, *Xantippi filium*, per genus maternum, μετὰσχόρον αὐτῶν, id est, ἐνοχον τῷ ἄγῳ, obstrictum huic piaculo.

Propter tam diuturnum hujus sceleris reatum, benigne capiendi sunt Grammatici. Scholiastes Thucydidis. h) τὰ κῆρυκιν κλωσὴν ἐπέαχθη χάρις ὅτι τὸ ἐν Μαραθῶνι μάχης. Pugna Marathonia contigit Olymp. 72, & intelligenda videntur *Clisthenis* tempora, quem eiecit Lacedæmoniorum Rex Cleomenes. Suidas, de Cylone, Αὐτὸν οἱ πρὸς τὴν Περικλέα Ἀθηναῖοι ἀπέκλειον, Illum interemerunt Athenienses, qui *Periclis* majores fuerunt, ex materno genere. Neque satis rectè Chronologi recentiores Piaculum hoc ad Olymp. 45 referunt; tempus illud tam non supplicum cædem, quàm

i) Euseb. Gr.
p. 217.

Urbis expiationem respicit. Certè Cylon, i) victor Olymp. XXXV, non ita multò post, cum juvenibus coætaneis, Regnum aggressus est.

Draco Legislator.

Quandoquidem neque tumultus Cylonius bene sedatus; neque Democratia Atheniensis ullis dum legibus astricta esset; nihil mirum si turbæ, tam de Religione, quàm de Republicâ, crebrò subortæ fuerint. Necessè igitur visum est, viro alicui iusto ac prudenti summam rerum & potestatem Legislativam tradere.

a) *Draco Atheniensis vir bonus, multâque esse prudentiâ existimatus est; juris divini & humani peritus fuit. Is Draco leges, quibus Athenienses uterentur, primus omnium tulit. Draconis magistratus in Olympiadem xxxix confertur à Tatiano; quem sequuti sunt Clemens b) Alexandrinus, & c) Eusebius: Suidas etiam, Olympiade tricesimâ nonâ, Draco jam senex Atheniensibus leges tulit.* a) Au. Gell. l. XI. c. 18. b) Strom. l. I. c) Chron. n. 1393. d) Joseph. con. Apion. p. 1033. e) Plutar. Solon. p. 87. e Ibid.

Verùm id munus Draconi non satis feliciter cessit. Illius enim Leges non diu in honore fuerunt, c) *Ἀλλὰ τὴν χαλεπότην καὶ τὸ μέγεθος τῶν τιμωρίων, propter asperitatem & pœnarum atrocitatem. Ipse causam interrogatus, cur delicta pene omnia capitis supplicio persecutus esset? respondit, τὰ μὲν μικρὰ ἀδικήματα θανάτῳ ἄξια νομίζω, se existimare, exigua peccata morte digna; τοῖς δὲ μεγάλοις ὅσα ἔχον μείζονα, sed pro magnis se non habere majus supplicium. Putabat scilicet, Peccata fuisse æqualia: turpi nil turpius; aut honesto honestius. Quæ postea erat Stoicorum doctrina; f) quibus placuit, ἴσα ἢ γένηται τὰ ἀμαρτήματα, peccata esse æqualia. Illi enim nec vero quidquam verius, nec falso magis falsum est; sic neque fraus fraude, nec peccatum peccato majus est. Nam & qui à Canobo centum stadiis abest, & qui uno, uterq; æquè Canobi non est; sic etiam ὁ πλεῖον καὶ ὁ ἑλάττω ἀμαρτάνων ὁμοίως ὅσα εἰσὶν ἐν τῷ κατὰ φύσιν, qui majus minusve peccat, æquè uterque non rectè facit. Ita differuit Zeno Citricus, Stoicorum princeps; g) qui diem obiit Olymp. 129. Sed ad rem. h) A Dracone peccatis fere omnibus unum supplicium, capitale scilicet, constitutum est. Adeò ut, & qui ocii damnarentur, & qui olus aut poma surriperent, morte multarentur, non secus ac sacrilegi atque homicidæ. Hinc Demades postea scitè dixit; Draconem leges sanguine, non atramento, scripsisse.* f) D. Laërt. Zeno p. 192. f. g) Euseb. Chron. h) Plutar. Solon. ibid.

Hero-

- a) Sup. p. 633. Herodotus dixit, hanc τῆς Ἀργίας Legem, a) de otiosis morte
 b) Lib. I. mulctandis, ex Ægypto à Solone advectam esse; & ex illo, b) Dio-
 dorus. Cæterum Solon leges Atheniensibus promulgavit, ante-
 quam in Ægypto regnaret Amasis: neque Solon, sed Draco statuit
 mortem esse ocii pœnam: quamvis neque de pœna istâ satis con-
 venit. τῆς ἡ δὲ Ἀργίας ἔστι μὴ Δράκων, ἀλλ' αὐτὴ τὸ τίμημα
 c) Pollux l. 8. c. 6. p. 386. lin. 34. ἔστι δὲ Σολῶν, εἰ τις τις ἀλὼν, κίμειτο; Juxta Draconem, ocii
 pœna erat infamia: juxta Solonem, tertio reus ocii infamis erat.
 d) D. Laërt. d) Lysias (ἐν τῷ κτ' Νικίᾳ) dicit Draconem legem scripsisse: Ὁ δὲ
 Solon. γὰρ ἔπειθ' οὐκ ἔστι πάντι τῷ βελονόμῳ γράφειν, Ociosi nomen
 e) Plut. Sol. deferre cuivis liceat. Solon itaque non legis autor fuit; sed e)
 p. 90. e. τὴν Ἀρείᾳ πάλιν βελὼν ἔπειθεν ἑπισκοπεῖν ὅθεν ἕκαστος ἔχει τὰ
 ἑπιτήδεα, καὶ τὰς δὲ γὰρ κολλάειν, Arcopagitis negotium dedit, ut
 f) Ib. p. 96. d. viderent, unde quisque viveret, & in ociosos animadverterent. f)
 Sed & Theophrastus tradidit; non Solonem, sed Pisistratum, τὴν
 δὲ Ἀργίας νόμον legem de Ociosis tulisse; quâ & agrum cultiorem, & ur-
 bem infrequentiore redderet.
 g) Au. Gell. Lex etiam de Furtis immutata est. g) Draco, in illis Legibus,
 l. XI. c. 18. Furem cujusmodicunque furti supplicio capitis puniendum esse, & a-
 lia pleraque nimis severe censuit sanxitque. Ejus igitur Leges, quo-
 niam videbantur impendio acerbiores, non decreto jussuque, sed rati-
 to illiteratoque Atheniensium consensu oblitteratae sunt. Postea Legi-
 bus aliis mitioribus à Solone compositis usi sunt. Is suâ lege in fures,
 non (ut Draco antea) mortis, sed dupli pœnâ vindicandum existi-
 mavit. In Dupli autem pœnâ erant conditiones quædam (aut
 in hac lege expressæ, aut postea adjectæ) quæ non sunt hujus loci.
 h) Pausan. l. 9. h) Draco (post Hyettum, qui primus de Adulterio pœnam
 p. 98. sumpsit) de Adulteris quoque pœnas sumi posse promulgavit.
 i) Pollux l. 8. i) Draco Ἐφέτας constituit δεινύνδων ἀρεθόντας ex Optima-
 c. 10. p. 407. ribus lectos, numero LI; qui de rebus capitalibus judicarent, in V
 tribunalibus. Solon autem illis anteposuit senatum Arcopagiticum.
 Pene autem in ridiculo habitum est Ephetarum tribunal. Dicti au-
 tem videntur, quia prius Rege cadis fortuite reos judicante, Draco E-
 phetis tribunal concessit, ἐφέσιμον δ' ἀπὸ τοῦ Βασιλέως, translatitium à
 Rege annuo.
 Apud Athenienses δικάστῃα, fora, sive tribunalia, erant
 varia: k) Pausanias decem enumerat, quæ non sunt hujus ætatis
 k) In Attic. p. 52. omnia.

omnia. Quinque vetustiora, in quibus *Epheta* ἑφῆται *Φονικῶν πρᾶγμα* πράγμα *μάτων* ματάων *judicabant*, à Polluce designantur. a) I. "Αρξὶς πάρος, in quo *cædes voluntariae*, ἐκ *περνοίας*, *judicabantur*. II. Τὸ ἐπὶ Πάλλαδιῳ, *Tribunal juxta Palladium*, in quo *jus dicebatur* ἑφῆται *τῶν ἀκροῖων Φόνων*, *de cædibus fortuitis*. III. Τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ, *ab Aegeo institutum*, in quo *Theseus primus judicatus est*, *cædem Latronum & Pallantidarum expians*; quos quidem occidisse fassus est, sed merito. IV. Τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ, in quo, *de ignotis homicidiis agebatur*; *ἔ* καὶ ἑφῆται *τῶν ἀψύχων* *ἔ* ἐμπεσόντων, *καὶ* ἀποκτείναντων, *de rebus inanimatis, quarum casu cædes facta sit*. b) *Draco enim* ὑπερώρισε *ἑφῆται* *τῶν ἀψύχα*, *εἴγε ἐμπεσόντι ἐξ αὐτῶν ἀποκτείνεν ἄνθρωπον*, *etiam inanimata finibus ejecit, si quid forte eorum corruens hominem peremisset*. Præerant huic judicio, ὁ *Βασιλεὺς*, & c) οἱ *Φυλοβασίλεις*. Hos *inanimatum incidens ejicere oportebat*. V. Τὸ ἐν Φρεατῶι, in quo *jus dicebatur de homicidiis, qui cædis imprudentis damnati, exulabant*, *ἔ* καὶ *alterius cædis voluntariae postulabantur*. Erat hoc tribunal ad mare: reus ex navigio, neque retinaculo, neque anchorâ terram attingente, causam perorabat. *Φρεατῶς* locus erat in Piræo. d) *Harpocratio* quatuor tantum *Ephetarum* *tribunalia* recenset. Οἱ *δικάζοντες τὰς ἐφ' αἵματι κρίσεις ἐπὶ Πάλλαδιῳ, καὶ ἐπὶ Πρυτανείῳ, καὶ ἐπὶ Δελφινίῳ, καὶ ἐν Φρεατῶι, ἑφῆται* *ἐκαλεῖτο*, *Ephetae vocantur, qui de sanguine judicant in Palladio, in Prytanæo, in Delphinio, ἔ* καὶ *in Phreatty*. e) *Aristoteli* (οἱ *ἐν Φρεατῶι* *δικαστήριον*, *ἔ* καὶ *quæ de industria*; 2 *ἔ* καὶ *quæ inconsultò patrantur*; 3 *ἔ* καὶ *quæ conceduntur quidem, sed jure facta defenduntur*; quartò *quæ iis qui de cæde exulant in reditu objiciuntur*. Quale Athenis dicitur forum quod in Phreatty.

f) *Draconis leges* *θεσμοὶ* *Sanctiones vocabantur*: ex IX *Archontibus annuis*, VI *Θεσμοθέται* *dicti sunt*; g) *qui jurabant* *συμφυλάξην τὰς νόμους, καὶ μὴ διαρροκήσῃν, observare leges, ἔ* καὶ *munera non accipere*: καὶ *κοινῇ μὴ* *ἔ* καὶ *χρῶσιν ἐξουσίαν θανάτου, ἔ* καὶ *mortis potestatem communiter habent*. Alia eorum munia apud Pollu-

cem legas. Jusjurandum autem illud à Solone fuit institutum.

a) Plut. Sol.
p. 92. b.

a) *Senatus communiter jurarunt, se Solonis leges stabilituros; & singuli Thesmothetæ, si quam violassent legem, ipsos statuam paris sibi ponderis auream Delphis dicaturos.*

Epimenides.

b) Ib. p. 84. b.

Recruduere demum turbæ civiles: καὶ τῶν κυλωνείων οἱ περι-
μήδροι πάλιν ἦσαν ἰσχυροί, καὶ εὐσιάζοντες αἰεὶ διετέλουν πρὸς
τὰς ἀπὸ τῆς Μεγακλέους, Et Cyloniorum qui supererant, denuo poten-
tes erant; & cum posteris Megaculis discordias perpetuas exercebant.
Quo autem tempore seditio maximè flagrabat, & populus in partes
decesserat; Solon, qui jam aliquo in honore erat, intercessit cum Athe-
niensium optimatibus; & rogando monendoque induxit eos, qui vo-
cantur ἐναγείς; ut causam dicerent, & iudicium subirent. Τρια-
κοσίων δ' ἐκισίνδην δικάζοντων, CCC viri ex Optimatibus judicabant:
(Is adhuc erat Senatus Atheniensis numerus: Solon mox CCCC;
Clisthenes D instituit) Postulabat Myron Pblyensis. Illi autem da-
mnati sunt; qui in vivis, acti sunt in exilium; defunctorum cadavera
effossa, & extra fines projecta sunt. Inter hos motus, ingruerunt Me-
garenses; & Nisea, Salamisque iterum amissæ sunt.

e) Plut. Sol.
p. 84. b.

Sed neque sic civitas religione soluta est. c) Ex superstitione
terrores quidam & visiones civitati oblatae sunt: vates extis porten-
di piacula quædam, pollutionesque expiandas denunciarunt. Præter-

d) D. Laert. in
Epimen.

eà, d) Atheniensibus eo tempore pestilentia laborantibus, Pythia
jussit, Urbem lustrari. Itaque, Nicea Nicerati filio cum nave in
Cretam misso, acciverunt Epimenidem; qui cum venisset Olympiade
XLVI, Urbem lustravit; & pestilentiam avertit, hoc modo: Oves
nigras & albas in Areopagum duxit: illinc eas, quò vellent, ire permi-
sit; eis qui sequebantur præcipiens, ut ubi quæque recubisset, ibi ma-
flaretur τῷ προσήκοντι Θεῷ, Deo cui conveniret, sive Loci proprio.
Atque pestilentiam ita desisse ferunt. Unde etiam nunc (ait Laerti-
us) καὶ τὰς δῆμους τῶν Ἀθηναίων, Are, nullo inscripto nomine, in-

e) A. 17. 23.

veniuntur, memoriam ejusdem placationis ferentes. e) Βωμὸν Ἀ-

f) Pausan.
1. 5. p. 314.

γνώσῳ Θεῷ, Aram Ignoto Deo inscriptam agnoscit Apostolus. E-
rat etiam f) in Olympiâ Ἀγνώστων Θεῶν βωμός. Quidam Pesti-
lentie causam τὸ Cylonium αὐτοῦ dixisse ajunt. σημαίνοντα τὴν
ἀπαλ

ἀπαλλὰ γλῶ, portendens interitum : ideoque duos juvenes, Crati-
nam & Ctesibium, mortem obiisse; & sic Calamitatem finem habuisse.

Athenienses, a) Cylonio scelere expiato, Epimenide Crete sua- a) Cicer. de
dente, fecerunt Contumeliæ fanum, & Impudentiæ; Ἰβρεως ἢ Ἀνα- Leg. 1.2. p. 336
δείας. Quod quidem vitiosum. Virtutes enim, non Vitia, con- Ibid.
secrare decet.

b) Athenienses talentum Epimenidi decreverunt; & navem, b) Laert.
quâ veberetur in Cretam : c) ille autem discessit, nihil accipiens c) Plut. Solon.
præter surculum ex olea sacra.

Epimenides Clinia Cretensi (apud d) Platonem) ἀνὴρ θεῖος, d) De Leg. 1.1.
Vir divinus dicitur. e) Cretenses ei, tanquam Deo, sacrificave- p. 780. e.

runt. Nam f) γωσιώτης divinandi peritissimus; & θεοφιλέ- e) D. Laert.
ς, Diis amicissimus habitus est. Apulejus illum, g) inclutum p. 30.

fatiloquum & poetam vocat. Neque alius est is, qui h) Apo- f) lb p. 29.
stolo (ex Cretensium sententiâ) ἰδιὸς αὐτῶν θεοφάνης, proprius g) Florid. 1.2.

ipsorum propheta nuncupatur. Quidam i) Epimenidem Phæsti- h) Ad Titum
um septimum recensent in numero Sapientum, rejicientes Perian- c. 1. v. 12.

drum : ἐδόκει ἢ τις εἶναι θεοφίλης & σοφὸς ὡς τὰ θεῖα, τὴν p. 84. d.
ἐκθροισαμένην ἢ τελεσημένην σοφίαν, habebatur is vir Deo charus, &

in rebus Sacris præcellens scientiâ, tum fanatica, tum mystica. Un-
de illius ætatis homines illum nymphæ, Baltæ nomine, filium; & No-

vum Cureta appellabant. De eo k) Aristoteles : ἐπιμνήδης ὁ k) Rhetor. 1.3.
κεῖς ὡς τῶν ἐσομένων ὅτι ἐμάνθητο, ἀλλὰ ὡς τῶν γενομένων e. 7. p. 466. f.

μνη, ἀδήλων ἢ, Epimenides Cretes de futuris non vaticinabatur; sed
de præteritis quidem, at obscuris. Cicero l) iis assentitur, qui

duo genera Divinationis esse dixerunt : unum quod particeps est artis; l) Divinat.
alterum, quod arte careret. Est enim ars in iis, qui novas res con- l. 1. p. 261.

jectura persequuntur, veteres observatione didicerint : carent autem
arte ii, qui non ratione aut conjecturâ observatis ac notatis signis, sed

concitatione quâdam animi, aut soluto liberoque motu futura præsen-
tiant. Quod & somniantibus sepe contingit, & nonnunquam vati-

cinantibus per Furorem; ut Bacis Bæotius, ut Epimenides Cretes, ut Si-
bylla Erythræa. Sane illum singulari quâdam res Futuras intelli-

gendi vi præditum fuisse exempla docent.
m) Fertur hic, cum Munychiam vidisset (ad quam The- m) Plut. Solon.
mistocles archon Piræum navale fecit : adhuc enim Athenienses p. 84. e.

Phalero portu utebantur) diuque considerasset, ad astantes dixisse.
Munichiam 2. Homo

- Homo ad futura quàm cæcutit ? Athenienses suis ipsorum dentibus hunc locum peresuri essent, si præviderent, quantum is civitatem fatigaturus fuerit. Dictum est hoc Olympiade 46. Macedonum præsidium in Munychiâ ab Antipatro impositum est an. 2 Olymp.*
- a) Diog. Laert. II. 4. Vita, a) ταῦτα ἔλεγε ἑσάτοις πεντέτερον χρόνοις, *Tot ante temporibus hæc prædicebat.*
- b) Ibid. b) *Cretensibus etiam prædixit cladem, quam Lacedæmonii ab Arcadibus acceperunt ad Orchomenum.*
- c) Herod. I. I. c. 65. c) *Leonte (Eurycratis f. Anaxandri n.) & Hegesicle (Archidami f. Anaxidami n.) Sparta regnantibus, Lacedæmonii à Tegeatibus prælio superati sunt. Epimenides hanc cladem prædixisse videtur. Nam sub insequentibus d) Sparta regibus, Anaxandride & Aristone, Lacedæmonii iisdem bello superiores fuerunt. Postquam scilicet Orestis ossa, Tegea reperta, ab iisdem oraculo monitis Spartam adducta fuissent. Ea autem e) Olympiade LVIII Tegea inventa sunt.*
- f) De Leg. I. I. p. 780. Apud Platonem, f) Clinias ait Epimenidem Athenas venisse decem annis πρὸ τῶν Περσικῶν, ante bellum Persicum; & Atheniensibus, classem Persicam formidantibus, dixisse, Persas decennio non venturos, & cum venerint, re infecta discessuros, plura mala perpeffos, quam fecerint. Epimenides Athenas lustrat Olymp. XLVI. Pugna Marathonia contigit an. 3 Olymp. LXXII. Transitus Xerxis an. 1 Olymp. LXXV. Sunt igitur qui de Cyri in Lydiam adventu interpretantur: verum ista Persarum impressio neque Atheniensibus terrori fuit, neque infelicitè gesta. In chronologicis, Plato non semper rem acu tetigit.
- g) Laert. in vita. Quæ de g) somno Epimenidis feruntur, fidem æquè habent, ac ea quæ de h) Aristæa Proconnesii anima; quæ quoties vellet, corpore exire, atque redire solita est.
- h) Herod. I. 4. c. 13.

VII Sapientes.

HOC tandem seculo philosophari cœpit Græcia, & Sapientum bene dicta admirari. Septem autem fuerunt hisce temporibus celeberrimi Virtutis magistri, ἄνδρες τέλει πεπαισμένοι; quos Plato hoc ordine recenset: i) **THALES** Milesius, **PITTACUS** Mitylenæus, **BIAS** Prieneus, **SOLO** Atheniensis, **CLEOBULUS** Lyndius, **MYSON** Cheneus, & **CHIL-**

CHILON Lacedæmonius. Hi omnes Laconica breviloquentia studiosi fuerunt; & ex communi consensu, ῥήματα βραχέα ἀξιόμνημόνευτα, verba brevia memorabilia ab unoquoque dicta, Sapiëntia primitias, Apollini Delphico dedicarunt; quæ templo inscripta ab omnibus celebrantur.

ΓΝΩΘΙ ΣΑΤΤΟΝ, Nosce teipsum: **ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ** Nequid nimis. Cui autem quæque sententia tribuenda sit a) non consentiunt auctores.

a) Vide Cl. Alex. Strom. I.

Græci VII (ait b) Cicero) fuisse dicuntur uno tempore, qui Sapientes & haberentur & vocarentur. Hi omnes, præter Milesium Thalem, civitatibus suis præfuerunt. c) Solon quidem Atheniensibus; Pittacus vero Mytilenæis ἐνομοθέτησαν leges tulerunt. d) Chilon Ephorus erat Lacedæmone, Olymp. 56. Sunt qui Periandrum,

p. 300.

b) Orat. l. 3.

p. 194.

c) Clem. ibid.

d) D. Laert.

inter VII. numerant, loco e) Mysonis; Ἀπὸ τῆς ἀδοξίας αὐτοῦ, propter obscuritatem ejus. f) Erat Myso Maliensis, in pago degens, cui Chenæ nomen; in agro ut plurimum versabatur hominibus ferè ignotus. Malienses ad Oetam montem positi erant. g) Κώμας δὲ ἐν τῇ Οἰτῇ τῷ ὄρεϊ ὠκεῖντο αἱ Χιῶναι, Chenæ vicus in monte Oetâ. Mysonis & Anacharsidis (qui ut & Epimenides, Pherecydes, alii, in Sapientum numerum, non autem septenarium, conscripti sunt) meminuit Maximus Tyrius. E Scythiâ in Græciam venit Barba-

e) Id. in Myson.

f) Diod. Sic.

excerpt. Val.

les p. 235.

g) Pausan.

l. 10. p. 655.

Initio Dissert.

XV.

rus quidam (quales ibi sunt) Sapientiam professus non verbosam aut loquacem; sed cujus finis erat accurata vitæ ratio, mens sana, sermo brevis, sed acutus; non peltatis illis similis, qui in exercitu sine ordine discurrunt, sed militi cataphracto, qui lentè & cum curâ incedit. Hic cum venisset Athenas, tales nullos invenit; non tales, multos; quorum discursus & tumultus Anacharsis nullo modo probare poterat. Quare totam Græciam lustrare statuit, si ubi videret stabilem fixamque Sapientiam: an alibi id potuerit invenire, nescio. Invenit autem in Chenis, parvo & ignobili oppidulo, virum bonum, cui nomen erat Myson. Hic nihil aliud noverat quàm familiam rectè administrare, terram peritè colere, cum uxore castè vivere, liberos liberaliter educare. Suffecit hoc Scythæ, nec sapientiam verbosam sibi quærendam putavit, cum invenisset Opera; in quorum contemplatione aliquandiu defixus hæsit: cumque jam satis perspexisset singula, Myson illi dixit: Hæc sunt, mi Anacharsi, quorum causâ (nescio quàm verè) homines nos Sapientes vocant: quod si his Sapientis

nomen mereor, non video quid non sapiens dici debeat. Anacharsis utrumque in homine Græco valde miratus est, & abundantiam operum, & paucitatem verborum.

Ut Epimenides, ita etiam ex VII viris illis quidam ob Divinandi peritiam celebrantur. Thales, philosophorum Græcorum vetustissimus (qui a) Solis defectionem prædixit; & exercitum Cræsi b) Halyn sine ponte trajecit) c) Sefaro functum vili & contempto quodam agri Milesii loco tumulari jussit; prædicens locum istum fore aliquando Milesiorum Forum. Mortuus est an. i Olymp. 58, an. ætatis suæ 92.

a) sup. p. 603.

b) Herod. l. i.

p. 75.

c) Plutar. So-

lon. p. 84. f.

d) Diog. Laert.

Chil.

e) Ibid.

f) Vid. Herod.

l. 7. c. 235.

Chilon Lacedæmonius dixit d) *πρόνοιαν πρὸς τὸ μέλλον* & λογισμὸν καὶ ἀληθειῶν εἶναι ἀνδρὸς δεξιήν, Providentiam rerum futurarum, ratiocinatione comprehensibilem, esse viri virtutem. e) Ipse apud Græcos celebratur maxime ob prædictionem de Citheris, insula Laconicâ. Ejus enim naturam intuens, Utinam, inquit, non extitisset, aut postquam extitit, absorpta esset. Et bene prævidit. Nam f) Damaratus, Lacedæmoniorum exul, Xerxi consilium dedit, ut eam insulam navibus occuparet: & capta fuisset Græcia, si Xerxes ei credidisset. Postea etiam, bello Peloponnesiaco, cum Nicias, redactâ in potestatem insula, Atheniensium præsidium in eâ collocasset, Lacedæmonios multis incommodis affecit.

g) Herod. l. i.

c. 59.

Hic etiam Pisistrati, nondum nati, tyrannidem prævidit. g) Hippocrati (illius patri) cum privatus esset, & Olympia spectaret, magnum contigit prodigium. Nam cum ipse sacra faceret, abena quæ adstabant, carne & aquâ plena, absque igne efferbuerunt & redundarunt. Chilon Lacedæmonius, qui forte aderat, portentum conspiciens, Hippocrati suavit, primum ne fecundam uxorem duceret; deinde si jam duxisset, ut dimitteret; ac si filium genuisset, abdicaret. Sed Hippocrates, Chilonis consilio non persuasus, postea Pisistratum genuit.

Solon.

Plutar. Solon.

p. 84.

Ib. p. 85.

ET si Athenis tumultus Cylonius jam sopitus esset, & qui eo scelere commacti essent exterminati: Urbs nihilominus seditione veteri rursus agitabatur, ὡς ἐν τῇ πολιτείᾳ, de administratione Reipublicæ. *Ὅσους ἢ χῶρας ἀναφορὰς εἶχε, τοσούτα μέρη τῆ πόλεως ἀναστάσεις*

Quot

Quot erant Regionis discrimina, in tot partes distraeta est seditiosa Ibid. p. 85.
Civitas. Ἡν γὰρ τὸ μὲν τῶν Διακρίων ἡγεμονικώτατον,
Nam qui ex Diacriorum genere erant, regimini Populari quàm maxi-
mè favebant: Ὀλιγαρχικώτατον δὲ τὸ τῶν Πεδιέων, Qui au-
tem ex Pedieorum erant, favebant Paucorum regimini: τρίτη δ' οἱ
Παράλαιοι, Tertii Parali, medium quendam ἔμιστον Reipublicæ tēno-
rem eligentes, cæteris impedimento erant, ἔς ne dominarentur, utrosgz
impediebant.

De Atticâ à Pandione II in a) quatuor partes divisâ; in u- a) Sup. p. 289.
numl'rytanæum b) à Theseo redactâ; & de c) Megaride, à Pelo- b) p. 297.
ponnesiis occupatâ disseruimus. Deinceps tres tantum fuerunt c) p. 454.
Atticæ partes; Quot jam (temporibus Solonis) erant Athenis
Factionum nomina; scilicet Διακρίων, Παράλων, Πεδιέων. Hos
Herodotus τῆς ἐκ τῶν πεδίων; Aristoteles, Πεδιαίους; d) Suidas, d) Politic. l. 5.
Πεδιαίους vocat. Sunt autē pars mediterranea, ab Urbe versùs Cithæ- c. 5.
ronem montem, Ægeo olim attributa, quæ nec Euripum, nec mare
attingit. e) Diacrii Herodoto dicuntur Hyperacrii, id est, qui e) Suid. in
ὑπὲρ ἀκρῶν, ultrâ Sunium, Atticæ promontorium, erant. Laërti- Παρῶν.
us, de f) Solone, τῆς πάσης ἡγεμονίας, ἕτε μὲν τῶν ἐξ ἀσέων, ἕτε μὲν f) P. 41. c.
τῶν Πεδιέων, ἀλλ' ἕτε μὲν Παράλων ἐτάχθη, Seditione ortâ, neque
cum Urbicis, neque cum Pedieis, neque cum Paraliis stetit. Quasi so-
li Diacrii essent οἱ ἐξ ἀσέων. Perperam quidem; cum factiones o-
mnes essent urbanæ. Ulpianus (in Midianam Demosthenis) o-
missis Pedieis, duas tantum factiones memorat. Ὁ ἦ Μεγακλῆς,
ὁ μίας συσέως ὁ ἦ Ἱπποκράτης, ὁ Πισιστράτης πατὴρ, ὁ ἑτέρας ἡ
στρατηγός, Megacles unius factionis (Paraliorum;) Hippocrates,
Pisistrati pater, alterius (Diacriorum, sive τῶν Παρῶν) dux
erat.

Athenis jam quidem obtinebat Democratia: verùm tanta e- Plut. Sol. p. 85.
rat pauperum inæqualitas cum divitibus, ut urbs prorsùs in lubrico
versaretur. Plebs enim tota ære alieno à divitibus oppressa, aut illis
arabant, sextantem fructuum pensitantes (unde ἐκτημόριοι καὶ ἦ-
τες, Sextantuli ἔς capite censi vocabantur) aut nexu corporis ver-
suram facientes, creditoribus addicti, partim ibi serviebant, partim
peregrinis venundabantur: multi etiam liberos suos vendero (neque
enim lex vetabat) aut urbem deserere, propter fœneratorum crudeli-
tatem, compellebantur. Coierunt itaque civium pars maxima ἔς va-
lidif-

lidissima, statueruntque rebus præficere virum unum fidelem; qui sublevaret τὰς ὑπερημέρας, eos qui iudicatum non fecissent ad diem; qui Agros divideret; qui Rempub. in totum temperaret.

Plut. ib.

Solon, ut locuples, divitibus pergratus fuit; pauperibus, ut probus. Ille igitur, anno proximo post Philombrotum, electus est Archon, anno tertio Olymp. XLV I, οὗς καὶ Ἀλλανίης καὶ νομοθέτης, simul etiam controversiarum Arbitrator & Legislator.

Ib. p. 86. d.

In illius ætis hoc primum fuit. Ἐπὶ τοῖς σώμασι μηδὲν ἀδαιεῖσθαι. Pecuniam mutuam ne danto sub nexu corporis, in servitutum adducendi. Hanc legem a) Bocchoris pridem Ægyptiis dederat.

a) Sup. p. 482.

Plutar. ib.

Altera pars hujus legis, quæ Σφάχθρα blandè dicta est, id est, Oneris excussio, iussit τὰ ὑπάρχοντα τῶν χρεῶν ἀνείσθαι, æs alienum, quod erat, remitti, & novas tabulas fieri. Dicunt autem, οὐκ ἀποκοπὴν χρεῶν, ἀλλὰ τῶν μετρίότητι, non æris alieni remissionem, sed usurarum moderatione, pauperes allevatos esse: Eadem lege & Mensurarum modum auxit, & Monetæ pretium. Quippe Minam fecit C drachmarum, quæ antea erat LXXV OE (non OΓ LXXIII, ut in editis) Itaque Talentum constabat LX novis minis, LXXX veteribus, id est, sex millibus drachmarum. b) Hoc modo cum obvari redderent summam numero quidem æqualem, sed valore minorem, ipsi multum lucri faciebant, at creditores nihil ladebantur. Accipiebant à debitoribus drachmas eodem quidem numero, qui in syngraphâ ferebatur, eademque puritate atque æstimatione; sed non eodem pondere.

b) Ibid.

Ibid.

Lex eadem, τῆς περὶ ποικιλῆς γῆς ὄρεος ἀνείλε, terra antea oppignorata indices sustulit. Agri & domicilia, quæ ære alieno obstricta, & Danistis oppignorata essent, à creditoribus ὄρεος signari solebant. c) Ὁρῶ, ὅπως ἐκάλουν οἱ Ἀθηνοὶ τὰ ἐπόντα ταῖς ὑποκλειδαῖς οἰκίαις καὶ χωρίοις γεόμενα, δηλῶντα ὅτι ὑποκείνῃ δανείσῃ, Ita vocabant Attici tabellas ædibus & prædiis affixas, indicantes ea creditori oppignorata esse. d) Ὁρεος ἐφεστάναι χωρίων. λίθῳ δὲ ὑῷ, ἢ στήλῃ τις, δηλῶσαι ὡς ἔστιν ὑποχρεῶν τὸ χωρίον, Titulos aut tabellas agris apponere: erat autem lapis aut columna quædam, indicans locum esse creditori obligatum. e) Ὁρῶ ἔστι σανίδιον, &c. est tabella ædibus apposita, &c.

e) Harpocrat
Op. p. 219.

d) Jul. Poll.
l. 3, c. 9.

e) Etymolog.
M. ὄρεος.

Solon autem a) γλῶ ἔκινεῖν agros movere noluit; contra a) Plut. Sol. p. 87. a. pauperum expectationem, qui γῆς ἀναδάσμον legem Agrariam spe devorarent, & (exemplo Lycurgi) æquales undequaque fortunas: Mox autem deliniti, Athenienses sacrificium, quod σφωχθῆσαν nuncuparunt, publicè fecerunt.

Solonis Respublica.

SOLONEM etiam constituerunt b) τῆς πολιτείας διορθῶν b) Ib. p. 87. c. ἔνομοθέτην, Reipub. Emendatorem, & Legislatorem; eique permiserunt omnia, δρχας, ἐκκλησίας, δικαστήρια, βουλὰς, Magistratūs, Conciones, Judicia, Curias; ut horum cujusque censum, numerum, & tempus definiret; ut instituta presentia pro arbitrio vel abrogaret, vel confirmaret.

Theseus olim c) quo civitatem magis amplificaret, ἐκάλει c) Plutar. πέντας πρὸ τοῖς ἴσοις, invitavit omnes, pari jure proposito. Non tam Theseo, p. 174. c. men permisit, ut Respub. popularis ab indiscretā colluvie affluente in condita & confusa evaderet: Sed primus seorsum discrevit Εὐπατρίδας, καὶ Γεωμόρους, καὶ Δημογεγῆς, Patricios, Agricolas, Artifices. (Sup. p. 298) Patriciis quidem concessit jus Sacrorum, & Magistratuum, id est, Legum, & Sacrorum interpretes esse. De cetero cives quasi adaequavit: quòd Patricii dignitate, Agricola utilitate, Artifices numero præcellere viderentur. Homerus in catalogo navium, solum Ἀθηναίων δῆμον vocans, testari videtur, Theseum (ut ait Aristoteles) in Plebem propensum fuisse, & Monarchiam deposuisse.

Solon deinde, cum statueret penes Divites Magistratūs omnes, ut Plut. Sol. p. 87. f. erant antea, relinquere; sed reliqua Reipub. munia promiscua facere, quorum Plebs adhuc exfors erat; Censum civium egit. Primæ classis eos fecit, quorum facultates aridorum simul & liquidorum fructuum mensuras quingentas redderent; eosque vocavit Πεντακοσιομέδωνες. Secundæ classis, eos qui trecentas efficere valerent, & Equum alere; eosque τὴν ἰππικὰν τελευτᾶσαν, Equestem ordinem vocavit. Tertiæ classis ii erant, quibus erat utriusque simul generis d) Ἀγροσίων ducen- (d) ita Pollux 1. 8. c. 10.) tarum modus; & Ζῳῆται, quasi opifices, dicti sunt. Reliqui omnes nuncupantur Θῆτες, id est, capite censi: His nullum permisit magistratum: Reip. participes erant tantummodo τῶ σφωχθῆσαν σιάζῃ καὶ δικάζῃ, suffragium ferendo in Concione, & calculum in

Judiciis. Quod quidem initio nullius momenti, tandem vero quam maximi esse comparuit; postquam controversiarum pars maxima ad *Judices* recidit. Nam & *Provocatio* cuilibet concessa est à Magistratibus ad *Judices*; & *Judiciorum auctoritatem* amplificatam fuisse dicunt ex eo, quòd *Leges* non essent verbis plane liquidis conscriptæ, sed multas haberent ἀντιλήψεις, perceptiones (sive reprehensiones) Cum enim controversiæ per *leges* decidi non possent, evenit, ut opus haberent *Judicibus*, ad quos (legum quodammodo dominos) lites deferrent.

Suid. in Ἀρχων

Ante hanc constitutionem, IX *Archontes Annuī* κύριοι ἦσαν, ὥστε τὰς δίκας ἀντιλεῖς ποιέειν. ὕστερον δὲ, Σόλων αὐτοῖς νομοθετήσαντι, ἔτερον αὐτοῖς ἐτελείτο, ἢ μόνον ἀνακρίνειν (non ἀποκρίνειν) τὰς ἀντιδικίας, erant summi *judices*, & sententias absolute pronunciabant: post *Solonis* autem *leges* nihil aliud iis relictum est, præter examen litigantium.

Soloni quidem mens erat, æquam omnibus civibus libertatem constituere: *Democratiam* itaque cum *Aristocratiâ* & *Oligarchiâ* miscuit. a) εἶναι γὰρ, τὸ μὲν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βεβλήω, ὀλιγαρχικόν· τὸ δὲ τὰς δεξιάς αἰρεῖσας δεισοκρατικόν. τὰ δὲ δικάσματα, δημοτικόν, *Senatum Areopageticum*, *Oligarchicum*: magistratuum electiones, *Aristocraticum*: *judicia* autem *Democraticum* esse existimabat. Sed temperamentum illud in *Democratiam* tandem recidit: quod tamen, b) non ex *Solonis* consilio, sed casu potius evenisse videtur.

c) Plutar. Sol. p. 88. d.

d) Pollux. l. 8. c. 10. p. 405.

Solon c) constituit τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βεβλήω ἐκ τῶν καὶ ἐνιαυτὸν δεχόντων, *Senatum Areopagiticum*, ex iis qui *Annuum magistratum* gesserant. Ipse, quòd *Archon* esset, ejusdem erat concilii. Exinde d) οἱ ἐννέα ἀρχόντες, οἱ καθ' ἑκάστον ἐνιαυτὸν, μὲν τὸ δικάζοναι τὰς δίκας, αἰεὶ τοῖς Ἀρεοπαγίταις προσετίθεντο, IX *Archontes Annuī*, post datam magistratus *gestionem*, in *Senatum Areopagiticum* semper conscribebantur, si innocentes apparerent; neq; movebatur quisquam hoc *senatu*, nisi ob peccatum grande. Erant itaque *Areopagitæ* perpetui; sed incerti numero. *Senatum Areopagiticum* vetustissimum fuisse e) diximus.

e) P. 114.
f) D. Laërt. ex Apollodor.

g) Suid. in Ἀρχων

f) *Solon* πρῶτος τὴν συναγωγὴν τῶν ἐννέα Ἀρχόντων ἐποίησεν, εἰς τὸ σιweiπεῖν, primus *Novem Archontes* considerare jussit, ut simul dicerent. g) Ante *Solonis* *leges*, IX *Archontibus* unà jus dicere non

non licebat: sed ὁ μὲν Βασιλεὺς Rex quidem sedebat ad Bucoleum, quod erat prope Prytaneum: ὁ δὲ Πολέμαρχος, in Lycæo: καὶ ὁ Ἀρχων, πρὸ τῆς Ἐπωνίμης, Archon sedebat juxta Eponymorum statuas: οἱ Θεσμοθέται, ad Thesmothesium. Κύριοί τε ἦσαν, ὥς τὰς δίκας αὐτοτελεῖς πιεῖσθαι, Erantq; Judices supremi, à quorum sententiis non erat provocatio. Concessis autem Populo Judiciis, paulatim imminuta est illorum auctoritas.

a) Solon, Lege octava Axonis XIII, sanxit, ἁτίως, eos qui a) Plutar. Solon. p. 88, f. infamiâ notati fuerant, ante se Archontem, integræ famæ restitui, πλὴν ὅσοι ἐξ Ἀρείων πάγος, ἢ ὅσοι ἐκ τῶν Ἐφεσίων, ἢ ἐκ Πρυτανείων κατὰ δικάζοντες ὑπὸ τῶν Βασιλέων, ἢ πρὸ Φόνος, ἢ σφαγῶν, ἢ πρὸ τυραννίδος ἔφυγον, præter eos, qui vel ab Areopagitibus, vel ab Ephetis, vel à Regibus (annis in Bucoleo) ad Prytaneum damnati cædis, aut latrocinii, aut affectati regni, in exilium iiverant. Ex istâ exceptione liquet, Draconem (Ephetis constitutis) neque Areopagetarum, neque IX Archontum imperia abrogasse: judicia reddiderunt utrique, quamdiu & Draconis & Solonis legibus stetit Respublica: Draco Ephetas; Solon Areopagitas supremum fecit concilium, non tamen absque provocatione ad Populum.

Solon b) τὸ ἄνω βεβλῶν ὁπίσκοπον πάντων καὶ Φύλακα b) Ibid. c. τῶν νόμων ἐκάθισεν, Supremum Senatum, omnium arbitrum, legumque custodem constituit. Areopagitæ olim de cæde tantum jus dicebant: post Solonis νομοθεσίαν, omnia, quæ essent alicujus momenti, ex Areopagiticæ Senatûs auctoritate fiebant: Medicum c) c) Cic. de Off. bellum gestum est consilio Senatûs ejus, qui à Solone erat constitu- sic. l. 1. p. 361. tus.

d) Ille insuper, cum videret Populum ex remissione æris alieni d) Plut. ib. d. inflatum ferocientemque, alterum conscripsit Senatum; ex singulis Tribubus, quæ erant adhuc tantum quatuor, eligens viros centenos, id est, viros CD. Hos προσβλέπειν ἕταξε τὸ δῆμος, jussit decreta facere ante Comitia populi: καὶ μηδὲν εἶναι ἀπὸ βεβλήτων εἰς Ἐκκλησίαν εἰσφέρεισθαι, Et ut Populus nullâ de re rogaretur, nisi ex Senatusconsulto. Præscribebant Prytaneis, de quâ re suffragia ferenda essent. Οἱ Πρυτάνεις προσχεάζουσι πρὸ τῆς βεβλήτης, καὶ πρὸ τῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ ὧν δεῖ χρηματίζειν, Tàm ante Senatum, quàm ante c) Pollux. l. 8. c. 9. §. 7. Concionem, de quibus deliberandum esset, præscribunt. "Εοικε δὲ Σόλων ἐκείνα μὲν ὑπάσχοντα πρὸς τὸν δὲ κατὰ λῶσαι, τὴν τε βεβλήτην l. 2. c. ult. καὶ

καὶ τῶν Ἀρχῶν αἵρεσιν· ἣ δὲ Δῆμον καταστήσαι, τὰ δικάσματα ποιήσας ἐκ πάντων, Solon autem ea, quæ ante fuerunt, non sustulisse videtur, Senatum scilicet, & Magistratum electionem: sed Populum confirmasse, judicandi potestate omnibus concessâ.

Iste Quadringentorum Senatus annuus, non jam primitus institui, sed numero tantum amplificari videtur. Obtinebat prius ἡ τῶν Τριακοσίων ἑξή; ex quibus οἱ Πρυτάνεις τῶν Ναυκράρων, summæ quotannis præerant Reipublicæ. Ipse Solon non ita pri-

a) Plut. Solon. dem a) Megacelis posteris persuasit iudicium subire, Τριακοσίων δὲ σύνδην δικάζόντων, CCC viris iudicantibus ex Optimatibus, non ex plebe; quod neque Solonis lege concessum, qui τῆς Θητῆς ἑδεμῖαν ἀρχὴν ἔδωκεν ἀρχῇ, Capite census nullum magistratum gerere permi-

b) Herod. l. 5. sit. Aliquanto ante, b) Cylonem obsidebant οἱ Πρυτάνεις τῶν Ναυκράρων: illi autem c) Thucydidi sunt οἱ ἐννέα Ἀρχόντες. Tunc enim IX Archontes maximè administrabant Rempublicam. Ali-

c) Thucyd. l. 1. p. 81. Herod. ibid. c. 72. quanto post, Cleomenes, ejecto Clisthene, τὴν ἑξή (D) κατέλυεν ἐπὶ τῷ τριακοσίοισι ἣ τῆσι Ἰουγύρεω σειώτησι τὰς δρχαίς ἐνε- χείρζε, Senatum (τῶ Πεντακοσίων, à Clisthene nuper institutum) dissolvere conabatur; & Magistratûs mandare CCC, qui erant ex fa-

ctione Isagoræ.

d) Schol. Ari- stoph. Neph. ex Demetr. Phaler. p. 115. e. e) Pollux. l. 8. c. 9 §. 30. Solon d) Demarchos constituit; e) Δήμαρχοι οἱ καὶ δέμους ἀρχόντες, ἐκαλῶντο τέως Ναυκράροι sive Ναυκάρμοι (non ναύκληροι) ὅτε καὶ οἱ δῆμοι ναυκάρμοι. Ναυκάρμοι δὲ ἰὼν τέως Φυλῆς δυοκαίδεκα μέρεσσι καὶ δυόδεκα ναυκάρμοι ἦσαν, τέσσαρες καὶ

τρίτῳ ἐκάστῳ, Demarchi, qui Demis (id est, pagis) præsumt, aliquandiu dicti sunt Naucrari; unde & Demi, Naucaria. Erat au-

tem Naucaria aliquando duodecima pars Tribûs; erant ἑξ, XII Nau-

carii; quatuor in unâquaque Tritty. Δήμος, sive ναυκάρμοι, e-

rat quarta pars τριτύος: Τριτύς tertia pars Tribûs: ita in unâ-

quaque Tritty erant Naucarii IV, in unâquaque Tribu, XII; in

IV Tribubus, ναυκάρμοι XLVIII. Erant illi ex Optimatibus:

τὰς δὲ εἰς Φορὰς, τὰς καὶ Δήμους, διεχέροντες ἑπὶ, καὶ τὰ ἐξ αὐ-

τῶν ἀναλώματα. Hi tributa, καὶ δέμους collata, administrabant;

& sumptûs qui ex iisdem fiebant. Qualibet Naucaria exhibebat

δύο ἰππέας καὶ ναὺν μίαν, duos Equites, & unam Navem, à qua sum-

ptum est nomen. Pollux spectat posteriora hæc tempora, quæ post

exutam potestatem Regiam) præcesserunt Solonis magistratum:

Ex

Ex Solonis instituto, *Equites* in Secundam Censûs classẽ adscripti sunt: *Navium* autem ædificatio ad Primam, vel potius ad CD virorum Concilium, pertinere videtur; cùm munus illud ad $\tau\lambda\omega$ τ Πεντακοσίων βελήν sit derivatum: quod ex Demosthene (in Androtianâ, & ex Ulpiano ad eandem) liquidò constat. Data est itaque rei Nauticæ opera, ante Themistoclis consilium, a) *Veteres* a) Plutar. in quidem Atheniensium Reges, cum à mari abstrahere cives, & agri- Themistocl. cultura eos assuefacere vellent, fabulam de Minervâ edidisse di- P. 121. e. cuntur; ut Neptuno de regione Atticâ litem agente illa olivam judici- bus ostendens, causam obtinuerit. Adhuc b) Athenienses Phale- b) Paulan. At- ro navali utebantur; inde Theseus in Cretam, Menestheus ad Trojam tic. initio. solvisse traduntur: tandem c) Themistocles Archon Piræum $\Theta\eta\iota\sigma\tau\omicron\varsigma$ c) Ibid. $\nu\phi\omicron\nu$ fecit.

Qualis esset ἡ τῶν ναυκράων πενταρεία ; qualis ἡ τῶν τετραρχοσίων : quibus modis ex IV Tribubus ductæ ; aut quibus vicibus summæ rerum præfectæ , non docent Grammatici. De πενταρείᾳ τῆς Πενταρχοσίᾳ , quæ aucto à Clisthene Tribuum numero , inducta est , ad Seculum proximum inquiremus.

Menses Attici.

SOLON d) *jussit Athenienses τὰς ἡμέρας καὶ Σελήνῳ ἄγειν, ut d) Diog. La-*
Dies secundum Lunam putarent: & e) Primus τὴν τριακάδα ert. p. 15.
vocavit ἔνῳ καὶ νέῳ. e) ibid.
Plutarchus rem explicat: f) Solon, ani- i) Plut. Sol. p. 92. c.
madversâ Mensis inaequalitate, & cursum Lunæ neque orienti Soli,
neque occidenti prorsus respondere; sed Solem saepe eodem die illam &
consequi & prætergredi; hunc ipsum Diem jussit ἔνῳ καὶ νέῳ appellari,
id est, Veterem Novamque: existimans illam diei partem, quæ præce-
dit coitum, Mensi exeunti, partem alteram ineunti tribuendam esse.
Et quidem primus videtur Homerum rectè intellexisse canentem. Τῷ
μὲν Φθινόῳ Μῆνος, τὸ δ' ἰσημένοιο.

*Diem autem insequentem Νεμύριαν vocavit: dies ceteros à Vice-
mo, usque ad Tricesimum, non augendo, sed detrahendo & retexen-
do numeravit (id est, ordine retrogrado nominavit) prout lumi-
na Lunaria paulatim minui videntur. Mensis Atticus erat plenus,
& τετρακονήμερος, dierum XXX; & in δεκάδας dividebatur;*

prima δεκάς dicebatur μὴν ἱσάρχου, secunda μὴν μεσσηρίου, tertia μὴν φθίνων.

Dierum itaque appellatio erat huiusmodi.

I. πρώτη	XI. πρώτη	XXI. δεκάτη
II. δευτέρα	XII. δευτέρα	XXII. ενάτη
III. τρίτη	XIII. τρίτη	XXIII. ογδόη
IV. τετάρτη	XIV. τετάρτη	XXIV. εβδόμη
V. πέμπτη	XV. πέμπτη	XXV. ἑκτη
VI. ἑκτη	XVI. ἑκτη	XXVI. πέμπτη
VII. εβδόμη	XVII. εβδόμη	XXVII. τετάρτη
VIII. ογδόη	XVIII. ογδόη	XXVIII. τρίτη
IX. ενάτη	XIX. ενάτη	XXIX. δευτέρα
X. δεκάς	XX. εικάς	XXX. ἑνὴ καὶ νέα. τριακάς

a) D. Laert. p. 6. d. a) *Thales primus ultimum mensis diem vocavit τριακάδα*; b) *Solon primus ἑνὴ καὶ νέαν.*
b) Ib. p. 14. d. Menses Attici, Festorum plerumque cognomines, erant numero XII; de iis (ante annos 200) Græcè scriptis *Theodorus Gaza*, vir de renascentibus in Occidente literis optimè meritis: ille menses Vernos quidem atque Æstivos rectè ordinat, non item Autumnales & Hybernos.

c) *Gaza, c. 5.* c) *Anni ait Attici principium erat ab æstivo solstitio; ut Romani postea ab hyberno*: Primus itaque mensis ὁ Ἑκατομβαίων, τροπικὸς ὢν χειρὸς, *Hecatombæon*, æstivus cū sit, & solstitialis; quo Athenienses publicas ferias agebant, & Soli splendide sacrificabant, ut qui in solstitio esset: unde & mensi Nomen. d) *Thesens in patriam venit octavo die καὶ ἑνὴ καὶ νέαν.*
d) *Plutarch. p. 5. d.*
e) *Suidas, & Harpocrat.*

II. e) *Μεταγεινίων δὲ τετάρτη μὴν παρ' Ἀθηναίοις. ἐν δὲ τῷ Ἀπόλλωνι Μεταγεινίῳ θύουσιν, Metagitnion, Atheniensium mensis Secundus; in quo Apollini Metagitnio sacrificabant.*

III. *Βοηδρομιών.* Apollinem etiam *Βοηδρομιών* coluerunt; f) *Harpocrat. in & Βοηδρομία, festum; vel quod f) Ion Xuthi filius (regnante Erechtheo iis ἐβλήθη contra Eumolpum; vel quod g) Thesens eo*

g) *Plutar. p. 12* mense, facta Apollini re divinā, Amazones profligaverit. Hos f) menses *Gaza* benè digessit, ex hoc Demosthenis loco h) *διελθόντων*

h) *Olynthiac.* III. τὰς ἐνιαυτὸς τὰς Ἑκατομβαίων, Μεταγεινίων, Βοηδρομιών. Τὰς

τὸ μῶος, μόγισ μὲν Μυσήρια, δέκα ναὺς ἀπέστειλάτε, Hoc anno exa-
cto, labitur Hecatombæon, Metagitnion, Boëdromion. Hoc mense,
vix tandem post Mystéria, decem naues misistis. Monstrat eorum socor-
diam in tertium usque mensem ineuntis anni protractam. A Gazâ
jam paulisper discedendum est.

IV. Πυανεψιών. Mensis Autumnalis. Plutarchus ait,
a) Théseum eis ἄστὶ ἀναβλῦσαι τῇ ἐβδόμῃ τῶ Πυανεψιών (μῶος a) In Théseo
ἱερῶς, Urbem ingressum esse die septimo mensis Pyanepsionis; & p. 10. a.
διχοφύρια celebrari, ὅτι συγκομιζομένης ὀπώρας ἐπανήλθεν, quòd Ibid. d.
redierit eâ tempestate, quâ fructus Autumnales colliguntur. Ὅχη
palmes uvas appensas habens. b) Eodem die celebrantur Πυανέ- b) Hesych.
ψια, Festum δ' ἀπὸ τῶ πυάμων καὶ ἐψέιν, à fabis & coquere dictum.
Diversa nomina ejusdem festi, à Théseo instituti; in quo & palmites
gestabant; & pulcem coquebant.

V. Μαυμακτηριών, ὁ πέμπτος μῶος παρ' Ἀθηναίοις, Quintus Harpocratio,
mensis apud Athenienses: dictus δ' ἀπὸ Διὸς Μαυμάκτῃ. Est autem & Suidas in
μαυμάκτῃ furore percitus & turbulentus. Cùm enim Hyems hoc men- Mai.
se incipiat, aër turbatur atque mutatur.

VI. Ποσειδεών. Mensis hic πρὸ τῶν τροπῶν ante solstitium
brumale, ut c) Aristoteles de partu Thynnidis. Ποσειδώνια, fe- c) Hist. Ani-
stum. d) Μῶος Ποσειδεών, τὸ πάλαι Ἀθηναίων. mal. l. 5. c. 9.
d) Hesych.

VII. Γαμηλιών. Hoc mense, visus est cometes, e) πρὸ τρο- Διονύσιος.
παῖς ὅν (τὸ) ἡλίου χειμερινὰς, cum Sol circa Solstitium hybernum e) Aristot. Me-
versaretur. Et Theophrastus f) secundæ arationis tempus definit, teor. l. 1. c. 6.
μεθ' ἡλίου τροπαῖς χειμερινὰς, τὸ Γαμηλιών (μῶος), post solstiti- f) De Plantis
um hybernum, mense Gamelione. Ante brumam Posideon; post l. 7. c. 1.
brumam Gamelion. A nuptiis nomen: g) Γαμηλία τοῖς Φεάτορ- g) Harpocrat.
σιν ὅππ' ἡγάμοις διδομένη. & ἡ εἰς τὰς Φεάτορας εἰσαγωγὴ τῶν γυ-
ναικῶν, Nuptiale munus Tribulibus datum est, cùm mulier ad Tribu-
les induceretur. Hæc nominis professio jus Civitatis præstabat.
Civis enim non habebatur, nisi qui utrisque parentibus civibus na-
tus esset.

VIII. Ἀνθестεριών. h) Ὀγδοὺς μῶος παρ' Ἀθη- h) Harpocrat.
ναίοις, ἱερὸς Διονύσιος, Anthesterion mensis Οἰστῆριος apud Athenien-
ses Baccho sacer. Hesychius, Ἀνθῆστῆρια, Διονύσια. De quibus
Thucydides, i) τὸ ἐν Λίμναις Διονύσιος, ὃ τὰ δ' ἑκατόμπερα Διονύ- i) L. 2. p. 110.
σια τῇ δωδεκάτῃ ποιεῖται ἐν μηνὶ Ἀνθестεριώνι. Templum est Bac-
chi,

a) Hesych.

Διον.

b) Harpocrat.
ex Iltro.

c) Deipnos.

l. 8. p. 334. e.

d) lb. l. 14.

p. 646. e.

e) Plutar. Virt.

Mul. p. 244. d.

f) L. 4. p. 229.

g) lb. p. 331.

i) ωει' Παρ-
προβείας.

k) Hist. Ani-

mal. l. 5. c. 11.

l) Harpocrat.

M.

m) Plutar.

Glor Athen.

p. 349. f.

n) Dionys.

Halic. l. 1. p. 51

chi, in Limnis dictum; in cuius honorem Bacchanalia Vetustiora celebrantur duodecimo die mensis Anthesterionis. Alia enim erant Atheniensium Dionysia, a) τὰ μὲν καὶ ἀργὸς, μηνὸς Ποσειδεῶντος. τὰ δὲ ἐν ἄσει, μηνὸς Ελαφβολιῶντος. Verni autem hujus mensis nomen b) Ἀπὸ τὸ πλεῖστα τῶν ἐκ γῆς ἀνθεῖν ἔτι, quod pleraque eorum, quæ ex terrâ nascuntur, tunc floreat.

IX. Ἐλαφβολιῶν. (Hinc iterum sequendus est Gaza.) Hunc mensē priori subjungit Athenæus. c) Κατὰ δὲ τὸ Ἀνθηστηριῶνα καὶ Ἐλαφβολιῶνα λέγουσι οἱ Ὀπικῶροι, &c. Idem: d) Ἐλαφ, πλακῆς ὁ τοῖς Ἐλαφβολίοις ἀναπλασόμενον. Ἀπὸ αὐτοῦ, καὶ μέλι, καὶ σπῆμα, Elaphus, placenta ex adipē, melle, & sesamo; quæ in Elaphebolis pinsebatur. Τὰ Ἐλαφβολία, itaque Athenis Festi nomen. Diversa videntur e) Ἐλαφβολία Phocensium, in Hyampoli, Dianæ celebrata. Hunc mensē post Hyemem locat Thucydides: f) Τὸ χειμῶνος διελθόντος ἅμα ἤρει ὁ Ὀπικνομήτης φέρει, ὅθεν ἐκχειρίαν ἐποίησαντο. g) Ἀρχεῖν ἢ τὴν δὲ τὴν ἡμέραν, τετράδα ὅτι δέκα ἔστι Ἐλαφβολιῶντος μῶνος, Hyeme exactâ, ineunte autem sequentis æstatis Vere, statim inducias fecerunt; quæ cæperunt ab eo die, qui fuit XIV Elaphebolionis mensis. Rursus ἀπονδὰς initas esse, ait, h) Ἐλαφβολιῶντος μῶνος ἕκτη φθίνοντος, τελευτῶντος τὸ χειμῶνος ἅμα ἤρει, ἐκ Διονυσίων ὅθεν Ἀστικῶν, Die XXV mensis Elaphebolionis, extremâ jam Hyeme, simul sub initium Veris; statim post Dionysia, τὰ ἐν ἄσει.

X. Μουνυχιῶν. Æschines, i) Ἐλαφβολιῶν, ait, ὅτι Μουνυχιῶντος ὡρότερον, Elaphebolion est Munychione prior. Circa hunc mensē, ἰσημερία ἐαρινή, Æquinoctium Vernal. Aristoteles, de k) partu piscium agens, tres menses Vernos conjungit; Munychionem, Thargelionem, Sciophorionem; suo quemque ordine. l) Μουνυχιῶν, ὁ δέκατος μῶνος παρ' Ἀθηναίοις, Munychion mensis decimus apud Athenienses; in quo Dianæ Munychiæ sacra faciebant: die XVI, m) Tunc enim, Græcis apud Salaminam vincentibus, Luna pleno orbe apparuit. Unde in iis sacris placenta ἀμφιφῶντες, facibus circumquaque affixis, offerebantur.

XI. Θαρρηλιῶν. n) Troja capta est; vergente jam æstate, diebus XVII ante Solstitium, ὅγδοη φθίνοντος μηνὸς Θαρρηλιῶντος, XXIII die mensis Thargelionis. Supererant, ad hunc annum complen-

plendum, dies XX post solstitium ; ab urbe captâ XXXVII. Est igitur mensis iste penultimus anni, ab Hecatombæone incipientis. * *Θαργήλια* δέ εἰσι πάντες οἱ ἀπὸ γῆς καρποὶ , fructus è terrâ nati : inde festo nomen ; in quo a) primitias circumferebant. Hujus mensis b) die septimo Apollinem natum putabant.

* Etymolog.

XII. *Σκίροφοριών*. Æschines c) *Senatus consultum* refert *Θαργηλιών* μηνὸς δώδεκα φθίνοντος , ut comitia haberentur *Σκίροφοριών* δώδεκα ἡμέρας , καὶ τρίτη. Et Aristoteles rursus d) *Thargelionem* & *Scirophorionem* conjungit. e) *Σκίρα* ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις, ἀφ' ἧς καὶ ὁ μὲν *Σκίροφοριών* , *Scira* festum apud Athenienses ; à quo mensis *Scirophorion*. Ajunt autem *σκίρον* esse umbellam cum quâ ex Acropoli , in locum quendam nomine *Σκίρον* , eunt, Minervæ sacerdos, etiam Neptuni, & Solis : eam autem gestant *Ἐπεοβράδα*.

a) Hesych.

b) Plut. Sympos. 8, q. 1.

c) con. Ctesiphont.

d) Hist. Animal 1. 6, c. 21.

e) Harpocrat.

Atticorum Mensium seriem eodem ordine exhibuerunt pridem H. Stephanus, in Appendice Thesauri, ex veteri Lexico ; & J. Seldenus , in Apparatu ad epochas Marmoreas , ex MS. ad calcem Almagisti Ptolemæi. Neque de eâ ampliùs ambigendum.

Annus Atticus.

Menses XII *τριακονήμεροι* conficiunt Annum, dierum 360. Qualis fuit olim Ægyptiorum annus, talis etiam Græcorum, ætate Solonis. Ipse Solon, cum Cræso differens, numerat f) *annorum* 70, dies 25200. Istis per 70 divisus, prodeunt 360 ; qui juxta Solonem, Annum faciunt.

f) Herod. 1. 1. c. 32.

Cleobulus Lindius (Solonis familiaris, & è VII Sapiens) eandem Anni formam ænigmate expressit : Diog. Laert. in V.

Εἷς ὁ πατήρ, παῖδες ἧ δυώδεκα τῶν δὲ ἐκάστω
Παῖδες τριήκοντα Διάνδιχα εἶδ' ἔχουσαι.
Αἱ μὲν λευκαὶ ἔασιν ἰδεῖν, αἱ δὲ αὐτὲ μέλαινα·
Ἀθάλαττι δέ τε ἔσαι ἀποφθινύθουσιν ἅπασαι.
Est genitor, proles cui sit bisseña ; sed horum
Cuius triginta natæ : sed dispare formâ :
Hæ niveis totæ ; fuscis sed vultibus illæ :
Atque immortales quum sint, moriuntur ad unum.

Oo oo

Quid

a) Plin. l. 34.
c. 5. p. 606.
b) Censorin.
c. 19.

Quid multa ? Non alius erat Anni Attici modus, usque ad ætatem Demetrii Phalerei (qui Athenis Archon erat anno quarto Olymp. 117) cui Athenienses tot statuas posuerunt, quot Dies Annus habuit : a) *Siquidem 360 statuere ; nondum Anno hunc numerum dierum excedente.* Callippus demum Cyzicenus (Demetrio coætaneus) b) *Annum naturalem dies habere prodidit 365, cum quadrante.*

Cæterum vetus iste Anni modus neque verè Solaris erat, cum desiderarentur dies V cum quadrante ; neque Lunarís, cum Luna minùs quàm XXX dies in mense conficiat : Nam annus Lunarís est dierum 354, non 360 ; adeo annus Solonis sex diebus maior erat anno Lunari. Veruntamen Macrobius & Solinus annum Græcorum Lunarem fuisse prodiderunt ; non quòd Menses Lunæ rationibus exactè congruerent ; sed quòd Græci in observationibus suis, Lunæ potiùs quàm Solis rationem habuerint.

c) Geminus,
c. 6. p. 32.

c) Το ἔτος τῶν νόμων καὶ τῶν χρησμῶν ὡς ἀρχαῖοι μύθοι, τὸ θύειν καὶ γ', ἢ γὰρ τὰ πάτρια, μῶας, ἡμέρας, ἐνιαυτὸς. Quod à legibus, & ab Oraculis præscriptum erat ; ut secundum Patria, vel secundum Tria Sacrificarent, id est, Menses, Dies, Annos. Τὸ τοῦτο διέλαβον ἅπαντες οἱ Ἕλληες τὸ τῆς μὲν ἐνιαυτὸς συμφώνως ἄγειν τὸ ἡλίῳ τὰς ἡμέρας, & τῆς μῶας τῇ σελήνῃ, Id Græci omnes ita acceperunt, ut Anni congruerent cum Sole ; Menses autem & Dies, cum Lunâ. Est autem καθ' ἡλίον ἄγειν τῆς ἐνιαυτὸς, circa easdem anni tempestates eadem Diis sacrificia celebrari ; ut puta Vernalis sacrificium semper verno tempore peragi ; æstivum, æstate ; similiter & in reliquas anni tempestates incidere sacrificia. Hoc enim Diis acceptum gratumq. esse putabant. Id autem fieri non potuit, nisi Solstitia, & Æquinoctia in iisdem Zodiaci locis fierent. Est autem καὶ σελήνῃ ἄγειν τὰς ἡμέρας, ut Dierum appellationes respondeant illuminationibus Lunæ. Subjicit contrariam fuisse, apud Ægyptios, Festorum rationem ; quod d) monuimus. e) Οἱ μὲν γὰρ δεχάμοι τῆς μῶας τριακονθήμερας ἤγον· τῆς δὲ ἐμβολίμης παρ' ἐνιαυτὸν, Veterum Menses erant 30 dierum ; intercalationes autem alterno quoque anno.

d) p. 246.
e) Gemin.
p. 34. d.

f) Censorin.
c. 18.

f) Veteres in Græciâ civitates cum animadverterent, dum Sol annuo cursu orbem suum circuit, Lunam interdum terdecies exoriri, idque sæpe alternis fieri : arbitrati sunt Lunares XII menses & dimidia

diatum ad Annum Naturalem convenire. Itaque annos Civiles sic statuerunt, ut interkalando facerent, alternos XII mensium, alternos XIII. Ultrumque annum separatim, Vertentem; junctos ambos, annum Magnum vocantes; idque tempus *τριετηρίς* appellabant, quod tertio quoque anno intercalabatur, quamvis biennii circuitus, & vera *διετηρίς* esset. Unde mysteria, quæ Libero patri alternis fiunt annis, Trieterica à poëtis dicuntur. Neque tantum Orgia Thebanorum, aut Dionysia ἐν Λίμναις, sed & Agon Nemeacus atque Isthmiacus anno tertio celebrabantur; id est, bis in quadriennio.

Hujusmodi erat interkalatio, temporibus Solonis. Ipse, cum Cræso differens, a) Annorum, ait, 70 sunt dies 25200, si mensis interkalaris non interveniat: Quod si velis alterum annum, c.32.

esse, quàm alterum, uno mense majorem, ἵνα αἱ ὥραι συμβαίωσι τῷ ὁρῶντι ἐς τὸ θεόν, ut Tempestates eodem opportunè recurrant, per annos 70 sunt menses interkalarii 35: ex his mensibus sunt dies 1050; quibus adjectis, anni 70 habent dies 26250. Neque Herodoti, ætate obtinuit alius interkalationis modus. b) Ἑλλή-

νες μὲν Ἀπὸ τριτῆς ἐπεὶ εὐβόλιμον ἐπεμβαλάσσι, τῶν ὥρῶν εἵνεκεν, Græci tertio quoque anno interkalarem mensem introducunt, Tempestatum gratiâ; Addit, Ægyptii autem XII Mensibus tricenorum dierum adjiciunt quotannis Dies V. In hoc illi prudentius agere videntur, quàm Græci. Consuetudinem Græcam refert; Ægyptiacam laudat: non immerito; cum ista Græcorum interkalatio sit nimis vitiosa. Mensis embolimus habet dies XXX, at verò biennio Græco defunt tantum dies X cum semisse, ad explenda Solis ratiocinia: Superfunt itaque dies XIX cum semisse. Adeo rudis erat prima Græcorum Interkalatio.

c) Postea, cognito errore, hoc tempus duplicarunt, & τετραετηρίς fecerunt; sed & eam, quòd quinto quoque anno redibat, πεντετηρίς nominabant. Qui annus Magnus ex quadriennio commodior visus est: ut annus Solis constaret ex diebus 365, & diei parte circiter quartâ, quæ unum in quadriennio diem conficeret. Quare Agon in Elide, Jovi Olympio, quinto quoque anno redeunte celebratur. c) Censor. ib.

'Οκταετηρίς.

Censor. ibid.

HOC quoque tempus, quod ad Solis modò cursum, nec ad Luna, congruere videbatur, duplicatum est, & ὀκταετηρίς facta; quæ tunc ἑννεαετηρίς vocitata, quia primus ejus annus nono quoque anno redibat. Hunc circuitum verè annum Magnum esse pleraque Græcia existimavit; quod ex annis vertentibus solidis constaret, ut propriè in anno Magno fieri par est. Nam dies sunt solidi (2922, menses) uno minùs centum, annique vertentes solidi octo. Ob hoc multa in Græciâ Religiones hoc intervallo temporis summâ ceremoniâ coluntur. Delphis quoque ludi, qui vocantur Pythia, post octavum annum olim conficiebantur. Periodum hanc in usu vetustissimo fuisse docet, Minos Secundus; a) qui Leges suas καὶ ἑννεαετηρίδα promulgavit, & Atheniensibus constituit tributum, eodem annorum curriculo solvendum. Sed & diu antea b) Cadmus αἰδίων ἐνιαυτὸν ἐξήτασεν Ἀρῆ. Ἦν δὲ ὁ ἐνιαυτὸς τότε ὀκτὼ ἔτη, annum magnum, Marti mercenarius fuit. Annus verò jam tum constabat annis octo.

a) sup. p. 290.

294.

b) Apollodor. l. 3. p. 169.

'Οκταετηρίς primùm Religiones spectabat: tandem Interca-
lationem, annique formam. Nimirum veteres Græci (quæ fuit
eorum in Astronomicis imperitia) aliquandiu existimabant, hanc
Periodum fuisse cœlestium omnium motuum conversionis integræ
mensuram, quando Sol & Luna in eandem diem & horam recur-
rebant, in quâ fuerunt antea. Sed non ita multo post Lunaris hu-
jus periodi fides suspecta fuit; & ob brevitatem ejus, mendosa &
fallax deprehensa est. Repererunt enim docti Neomeniam citiùs
justo reduci.

c) Plin. l. 2. c. 8.

c) Obliquitatem Signiferi intellexisse Anaximander Milesius
traditur Olympiade LVIII (id est, post Solonis tempora) Signa
deinde in eo Cleostratus; & prima Arietis & Sagittarii. Hic etiam

d) Hygin. l. 2.

e. de Henioc.

f) Suidas Ἀ.

g) Them. illii,

Orat. XX.

d) Hædos primus inter sidera ostendit. Ante Anaximandrum, Tha-
les Eclipses prædixit; quod sine obliquitatis Zodiaci notitiâ intelli-
gere non potuit: V rùm Anaximander e) Scripsit de Naturâ, de
Terræ ambitu, de Stellis fixis, de Sphærâ, & aliis: primusque ausus
est librum à se scriptum in lucem edere; f) cum antea apud Vete-
res Græcos ignominiosum esset libros conscribere.

a) Eūgei

a) Εὐσεβὲς δὲ γινώσκοντα πρῶτον — τροπὰς τε καὶ ἰσημερίας σημειομαίνοντα. Magis explicatè Eusebius: b) ἔτι πρῶτον γινώσκοντα κατεσκεύασε πρὸς ἀγάγνωσιν τροπῶν τε ἡλίου, καὶ χειρῶν καὶ ὡρῶν, καὶ ἰσημερίας, Anaximander primus stilos ad dignoscendas Solis, temporum, tempestatum, & Equinoctii conversiones elaboravit.

a) Diog. Anax.
b) Praepar. l. 10
c. ult. p. 504. a.

Accuratiore itaque Astronomiā instructus, c) Cleostratus Tenedius primus Ὀκταετηρίδα composuit emendatiorem, quàm erat popularis. Quā autem interkalationis dispositione ille Neomenias ad Lunares motus accommodaverit; quā Olympiade scripserit, non constat.

c) Censorin.
c. 18.

d) Postea alios aliter hunc Cyclum tractasse ajunt; qui Menisibus variè interkalandis, suas Ὀκταετηρίδας protulerunt: ut fecit Harpalus, Nauteles, Mnesistratus; item alii, in quibus Dositheus, cuius maximè Ὀκταετηρίς Eudoxi inscribitur. Quid autem quisque in castigatione suā præstiterit, incertum est, neque ab auctoribus traditum.

d) Censor. ib.

Horum celeberrimus Eudoxus: unde e) hanc Ὀκταετηρίδα vulgo creditum est ab Eudoxo Cnidio institutam. Floruit ille f) anno tertio Olymp. LXXXIX; vel potiùs, g) anno 1 Olymp. XCVII: siquidem h) literas acceperit commendatitias ab Agesialo πρὸς Νέκταρ (Is Neftanebis, Africano; Sebennitarum Regum primus) qui i) an. 3 Olymp. CI, Persarum expeditionem in Ægyptum, sub Pharnabazo & Iphicrate Atheniensi, irritam reddidit.

e) Censor. ib.
f) Euf. n. 1595.
g) Ib. n. 1624.
h) D. Laert. in Eudox.
i) Diod. Sic. l. 15. p. 478. d.

k) Eudoxus, cum Platone, in Ægyptum profectus, à sacerdotibus didicit τὰ ὀπιστρέχοντα τῇ ἡμέρᾳ καὶ τῇ νυκτὶ μόρια ταῖς τριακοσίαις ἐξήκοντα πέντε ἡμέραις εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ χροῖον, diei ac noctis particulas supra 365 dies ad anni complementum excurrentes: ἀλλ' ἠγνοεῖτο πῶς ὁ ἐνιαυτὸς ὡρᾷ τοῖς Ἕλλησιν, ὡς καὶ ἄλλα πλείω, Tamdiu apud Græcos ignorabatur Annus: ut & alia permulta. Intelligitur Diei pars quarta; de quā nos, l) ad l) supr. p. 245. Annum Ægyptiorum.

k) Strab. l. 17.
p. 806. c.

m) Hic cum annum & quatuor menses in Ægypto moratus esset (pube superciliisque rasis) τὴν Ὀκταετηρίδα scripsisse fertur. Versatus est cum Ichonuphy Heliopolitano. Apis vestem ejus linxit; unde Sacerdotes prædixerunt illum ἐνδοξόν, ἀλλ' ὀλιγοχροῖον illustrem.

m) Diog. ib.

futurum, sed non diu victurum. Mortuus est anno ætatis 53. Erat autem huiusmodi Octaeteridis dispositio.

Gemin. p. 35. a

Octaeteris habet menses 99, in quibus 3 sunt intercalares; dies 2922; annos 8. Cum annus Solaris sit dierum 365 $\frac{1}{4}$; Lunar, dierum 354 excessus est dierum 11 $\frac{1}{4}$ qui octies multiplicati, efficiunt dies 90, menses vero 3: qui in Octaeteride intercalantur, ut defectus repleatur, qui sit singulis annis à Sole. Menses isti, ut ex æquo collocentur, interkalantur anno III, & V, & VIII: neque refert, si in aliis annis fiat eorum dispositio: Lunar, annus cum sit dierum 354. putarunt Mensem Lunarem esse dierum 29 $\frac{1}{2}$ & bimestre tempus, dierum 59. Unde per vices mensem agunt Cavum, & Plenum; ut sint in anno sex pleni menses & sex cavi; colliguntur autem dies 354.

Ibid. p. 36.

Annus Solaris est dierum 365 $\frac{1}{4}$. Octo anni Solares continent dies 2922. Mensis Lunar, præcisè sumptus, est dierum 29 $\frac{1}{2}$ & $\frac{1}{3}$. Quibus multiplicatis in Octaeteridis menses 99: fiunt dies 2923 $\frac{1}{2}$. Ita in quavis Octaeteride, à Lunâ defectus est unius diei cum dimidio & in annis 16, defectus est trium dierum. Quamobrem in quavis hecædecaeteride (sive post duas Octaeteridas) ad Lunæ cursum, γ' ἐπ' αὐτὴν) ἡμέραι, tres adjiciuntur dies; ut Anni, secundum Solem; Menses & Dies, secundum Lunam agantur. Alias Octaeteridis emendationes Geminus diligenter explicat: ipsum adeas. Illius ætate, in usu civili locum habuisse videtur Octaeteris, quæ dies haberet 2923 $\frac{1}{2}$, Mensesque alternatim plenos caviisque. Aliæ Octaeteridum, aliorumve Cyclorum formæ, ab Astronomis excogitatae, penes eruditos reservatae, non usu civili receptæ fuisse videntur: qualis forsan Metonis periodus; quam recensuit Calippus Cyzicenus.

Ἐννεαδεκάετηρίς.

Diod. Sic. l. 12.
p. 305. c.

ANNO 4 Olympiadis LXXXVI Athenis Meton, Pausania filius, Astrologicâ scientiâ clarus, periodum, quam Ἐννεαδεκάετηρίς, Novendecennalem vocant, promulgavit: Epocham sumens à XIII die mensis Sciophorionis. Quod supra solis rationes Octaeteridi superest, id huic deest. De modo huius cycli, Censorinus.

a) Cens. c. 18.

a) Præterea sunt anni Magni complures: ut Metonicus, quem Meton Atheniensis ex annis undeviginti constituit; eoque Ἐννεαδεκάετηρίς

ap-

appellatur : & interkalatur septies ; in eoq̃ue anno sunt dierum sex millia & DCCCCXL ; a) $\mu\epsilon\nu\alpha\varsigma\ \delta\epsilon\ \sigma\alpha\varsigma\ ,\ \sigma\omega\ \tau\omicron\iota\varsigma\ \epsilon\mu\beta\omicron\lambda\iota\mu\omicron\iota\varsigma\ \epsilon\pi\eta\alpha\iota$,
 Menses verò 235 , cum intercalaribus mensibus septem . Itaque an- a) Gemin. c. 6.
 nus sit dierum 365 $\frac{5}{12}$. Et in Mensibus 235 , cavos posuerunt 110, P. 37. d.
 plenos 125 : neque agitur alternatim cavus & plenus ; sed aliquando duo pleni continuantur . Hoc enim in apparentiis natura admittit ad Lunæ rationem (ut duo pleni continuarentur ;) quod in Octaeteride non inerat . Menses autem CX Cavi sunt ob hanc causam . Menses 235 finguntur omnes $\tau\epsilon\iota\alpha\chi\omicron\nu\theta\eta\mu\epsilon\rho\iota$, 30 dierum : unde colliguntur dies 7050 ; qui cum superent Enneadecaeteridis dies 6940 , diebus 110 ; menses 110 Cavi sunt , ut in mensibus 235 compleantur dies isti 6940 , ut autem $\tau\omega\nu\ \epsilon\zeta\alpha\iota\rho\epsilon\sigma\iota\mu\omega\nu\ \eta\mu\epsilon\rho\omega\nu\ \pi\epsilon\alpha\gamma\mu\alpha\tau\epsilon\iota\alpha$ ista dierum exempti-
 lium (sive cavorum mensium) distributio ex æquo fieret , summam dierum 6940 , per 110 , partiti sunt : unde prodeunt 63 (& $\frac{1}{11}$.) I-
 taque post dies 63 , in hac periodo , unus dies auferendus est ; & pro 64 die , numerabitur 65 : nisi quod in undecimâ $\epsilon\zeta\alpha\iota\rho\epsilon\sigma\iota$ (quia dies unus ex fractione $\frac{1}{11}$ jam accrevit) exemptio fiet post dies 64 ; & pro 65 , numerabitur 66 . Hæc autem partitionis progressio $\pi\epsilon\chi\nu\iota\kappa\omega\varsigma$ & methodi causâ designata est . Non enim illis ipsis diebus vulgò $\epsilon\zeta\alpha\iota\rho\epsilon\sigma\iota\varsigma$ usurpari solita est : neque de illius loco satis convenit inter eruditos .

Sed neque Cyclum hunc Novendecennalem in usum vulga-
 rem receptum fuisse ; Neque Octaeteridis anomaliam , in festis ce-
 lebrandis , adhuc desisse constat ex Aristophanis Νεφέλαις : acta
 est fabula (Ἀμυνίς ἀρχοντῶν) anno 2 Olymp. 89 ; in quâ , ipsa
 Minerva in Athenienses increpat , illos b) $\sigma\alpha\kappa\ \alpha\gamma\eta\nu\ \tau\alpha\varsigma\ \eta\mu\epsilon\rho\alpha\varsigma$ b) Sub finem
 Act. 1.
 Οὐδὲν ὀρθῶς , ἀλλ' ἀνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπαῖν , &c.

— Nullos dies rectè transigere ;

Sed sursum & deorsum omnia confundere .

Neque multo post , anno belli Peloponnesiaci 19 , an. 4 O-
 lymp. 91 , Nicias Atheniensium dux in Siciliâ , Lunæ defectu su- Thucyd. l. 8.
 perstitiosè territus , unâ cum exercitu periit . Ex cœlestium motuum
 ignorantia , superstitio .

Εξκα-

Ἐξαεβδομηκονταετηρίς.

a) Geminus,
p. 38. c.

Metonis, five a) *Euctemonis*, annus (in periodo Decennovennali) constabat diebus $365\frac{5}{19}$: sed annus Solaris (quod plurimum annorum observatione constabat) erat dierum $365\frac{1}{4}$. Numerus alter hunc superat $\frac{1}{70}$. Ita ut in 19 annis supersit diei pars quarta; in quatuor Decennovennalibus, dies integer. Quam ob causam Calippus excessum diei castigavit; & constituit Periodum annorum LXXVI, constantem ex quatuor Decennovennalibus; quæ continet menses 940, è quibus 28 sunt intercalares; Dies autem 27759: Cum quatuor periodi Metonicæ essent dierum 27760. Ordine autem Embolimorum similiter usus est, ac pridem Meto. Atque hæc periodus omnium maximè cum apparentiis congruere videtur. In hac igitur anni Græci emendatione acquievit Geminus. Initium autem Periodi Calippicæ (ut & Metonicæ) ab æstivo Solstitio deducitur anni Nabon 419, anno 3 Olymp. 112, anno Per. Jul. 4384. Quod ex Ptolemaicis observationibus colligitur.

b) ΣΥΝΤΑΞΙΣ Μ.
l. 3. c. 2. p. 63.
edit. Græc.

Hipparchus autem Calippicam periodum justò longiorem, esse docuit. Ipse (apud b) Ptolemæum) Ostendo ait (in libro de Anni tempore) quòd Annus Solaris (id est, tempus in quo Sol à solstitio ad idem solstitium redit, vel ab æquinoctio ad idem æquinoctium) (contineat dies 365. & minus quàm quadrantem, $\tau\rho\iota\alpha\kappa\omicron\sigma\iota\omicron\varsigma \omega\epsilon\epsilon\gamma\iota\varsigma\alpha$ $\mu\epsilon\rho\varsigma \mu\iota\alpha\varsigma \eta\mu\epsilon\rho\varsigma \kappa\alpha\iota \nu\upsilon\kappa\tau\omicron\varsigma$, tricentèsimâ parte fere unius diei ac noctis: id est quantitatem anni veram, præter dies 365, esse hor. 5, scrup. 55', 12": deesse quadrantis scrup. 4', 48". Et in alio libro

c) Ptol. ib.

(de mensibus & diebus interkalaribus.) c) Nos, ait, in XIX annis totidem menses integros invenimus, quot illi (Meton & Calippus:) Annum autem quadrante paulo minus obtinere: adeo ut in 300 annis desint, secundum Metonem, dies quinque; secundum Calippum, dies una. Censorinus autem constare ait annum magnum d) Hipparchi ex annis CCCIV; in quo interkalatur centies decies bis. Hipparchus anni Tropici modum definiit: Censorinus autem $\omega\epsilon\gamma\eta\gamma\eta\sigma\iota\nu \sigma\epsilon\lambda\eta\nu\alpha\iota\kappa\lambda\omega$ respexisse videtur. De anno Græco hæc tradiderunt Veteres: sit excursioni venia.

d) Censorin.
c. 18.

Epoche Marmorea.

ΑΦ' ὃ Α... Λυδο... σίλωσε
... ΔΔΔΙ, Ἄρχοντ' Α-
θήνησιν Ἀριστοκλῆς.

ΑΦ' ὃ Σάπφω ἐκ Μιτυλή-
νης εἰς Σικελίαν ἐπλῶσε Φυγῶ-
σα... ολ... θ... Ἰ... Ἀθή-
νησιν μὲν Κριτίας πρῶτος· ἐν
Συρακούσαις δὲ Γεωμόρων κατε-
χόντων τὴν δόξαν.

... οντες Κύρραν, καὶ ὁ ἀ-
γὼν ὁ γυμνικός ἐτέθη χρηματίτης
ὑπὸ τῷ λαφύρων, ἔτη ΗΗ..ΔΔΠΙΙ,
Ἄρχοντ' Αθηνῶσι Σιμῶν.

ΑΦ' ὃ ... ἀνίτης ἀγῶν πάλιν
ἐτέθη ἔτη ΗΗΗΗΔΠΙΙ, Ἄρχοντ'
Αθηνῶσι Δαμασίῃς τε δώτε-
ρος.

ΑΦ' ὃ ἐν Αθ... αἰς Κώμω... ρ
... ἔτη... σάνι... τῶν Ἰκαριέων
δρῶντων Συσσείον καὶ Δό-
λου... τεθ... πῶς τῷ ἰχα... δρσι-
χο... νοῖν.

ΑΦ' ὃ Πισίστρατος Αθηνῶν
ἐτυράννευσεν, ἔτη ΗΗΙΔΔΔΔΠΙΙ,
Ἄρχοντ' Αθηνῶσι Κωμῖς.

ΑΦ' ὃ Κρῆσος... Ἀσίας...
Δέλφους... ΔΔΔΔΗ, Ἄρχον-
τ' Αθηνῶσι Εὐθυδήμῃς.

EX quo Alyattes Lydo-
rum Rex... anni 341,
Archonte Athenis Aristocle.

Ex quo Sappho ex Mi-
tylene in Siciliam trajecit
fugiens... Archonte
Athenis Critiâ priore; Sy-
racusis autem Geomoris re-
rum potentibus.

Ex quo Amphictiones
ceperunt Cyrrham, et cer-
tamen Gymnicum editum
est, quo præmia præbenda
ex spoliis, anni 327, Ar-
chonte Athenis Simone.

Ex quo certamen ite-
rum Coronarium factum
est anni 318, Archonte
Athenis Damasiâ secundo.

Ex quo Athenis Comæ-
dia primū acta est scenâ
tabulatâ, inventoribus
Susarione et Dolone Icari-
ensibus (à pago dictis.)

Ex quo Pisistratus Athe-
nis tyrannidem exercuit,
anni 297, Archonte A-
thenis Comiâ.

Ex quo Cræsus ex Asiâ
Delphos misit, anni 292,
Archonte Athenis Euthy-
demo.

Æræ
Attic.
978

992

1001

1022

1027

ΑΦ'

Pp pp

Ex

ἈΦ' ἧς Κόρῃς ὁ Πέρσων βασι-
λεὺς Σάρδεις ἔλαβε, καὶ Κροῖσον
ὑπὸ ... ἡς σφαλ ...

Καὶ Ἰππώναξ κτ' τὸν ἱαμ-
βοποιός.

ἈΦ' ἧς Θέσπις ὁ ποιητὴς ...
αχι ... ἐδίδαξεν Ἀλκ...
... ἐτέθη ὁ τραγῳδία, ἔτη
ΗΗΙΔΙ (ΔΔΔ), Ἀρχοντὶ Ἀθ.
... αχ ἔπεσεν.

Ex quo Cyrus Persarum
Rex Sardes cepit, & Cræ-
sum.

Eo tempore Hipponax
Iambos scripsit.

Ex quo Thespis poeta
... edidit Alcestim; cu-
jus præmium proponeba-
tur hircus, anni 280,
Archonte Athenis Alceo
prior.

Æræ
Attic.

1039

- Ultimi *Lydorum* Regis, atque penultimi hîc meminit Mar-
mor: de utroque a) diximus, non sine hæsitatione; neque lux
major ex oblitterato hoc lapide. Prior Epocha ab interprete legi-
tur ἈΦ' ἧς Ἀλυάτης Λύδοις ἐβασίλευσε ἔτη ΗΗΗΔΔΔΔΙ, Ex quo
Alyattes regnavit in Lydia, anni 341, id est, anno Attico 978. Nume-
rus iste b) Eusebio magis favet, qui *Alyatti* attribuit annos
tantum 49; quàm Herodoto, qui refert illum c) regnasse annos 57.
Quæ de *Cræso* obscurè dicuntur, non illius initia, sed dona ab eo
Delphos missa innuunt: ex reliquiis numeri colligitur annus Atti-
cus 1027. Eo anno d) *Euthydemus* erat Archon Athenis; &
Lacedæmone, Cibilon Ephorus primus, sive ἐπώνυμος, Olymp. LVI.
Non autem hinc liquet, de quo Regni *Cræsi* anno intelligendum
sit Marmor; neque de quâ legatione. Ille enim e) ἐξενηεμάζε-
το τὸ τρεῖς, Oraculum ter consuluit.
f) *Sapphus & Γεωμόρων* mentionem f) fecimus.

Pythia.

- g) L. 9. p. 422. **L**ydorum Panegyricorum vetustissima *Pythia*; ab ipso Apolline
dedicata. *Ephorus*, apud g) Strabonem, ait *Pythonem* latro-
nem fuisse, cui à maleficio *Draconis* nomen inditum; quem *Apollo* sa-
gittis confecit. Unde *Delphi*, tantâ peste soluti, ludos celebra-
dos curavere.

h) Pausan.
Corinth.
p. 146.

h) *Diomedes* à Trojâ rediens tempestate elapsus *Apollini* *Epi-
baterio* delubrum dedicavit; & in *Apollinis* honorem ludos *Pythios*
pri-

primus omnium instituit : a) Καὶ Πυθίῳ Ἀπόλλωνι τὸ χαλκὸν τρί- a) Eustath.
ποδα ἀνέθηκεν, ὃν ἐν τῇ ἐπι Πατρόκλῳ ἀγῶνι ἔδωκεν Ἀχιλλεύς, Et ad Iliad. V.
Apollini Pythio tripodem aeneum dicavit, quem Achilles ei dederat in
agone ad Patrocli tumulum : testante inscriptione.

Χάλκεός εἰμι τρίπους, Πυθοῖ δὲ ἀνακείμεν ἄγαλμα
καὶ μὲ ἐπὶ Πατρόκλῳ θῆκεν πόδας ὠκὴς Ἀχιλλεύς.
Τυδείδης δὲ ἀνέθηκε βολύον ἄγαθὸς Διομήδης
Νικήσας ἵπποισι ὦσα πλάττω Ἑλλάσποντον.
Æreus sum Tripas, Apollini donarium maneo;
Et me ad funus Patrocli posuit pedibus celer Achilles:
Me autem dicavit Tydides bonus vociferator Diomedes
Cum vicisset equis propelatum Hellepontum.

Ibid.

Cæterum, ex posterioribus horum carminum partibus, satis constat epigramma hoc esse Homero recentius.

b) Antiquissimum in Pythicis ludis certamen fuisse memorant, b) Pausan.
Hymnum in Apollinem canere; eique certamini ἄθλα præmia primo Phoc. p. 620.
proposita fuisse: In eo cecinisse, ἔς cantu vicisse Chrysothemem Creten-
sem, cujus pater Carmanor Apollinem de cæde purgasset; post quem,
Philammonem cantu vicisse memorant; ἔς post hunc, Thamyrim Phi-
lammonis filium. Hesiodum tradunt repulsam tulisse, quod non di-
dicisset unâ cum cantu citharam pulsare. c) Sub Eurylocho autem e) Strab. l. 9.
Amphyetiones Equestrem ἔς Gymnicam concertationem instituerunt, p. 421.
ἔς Φαινίτιν, Coronariam; ἔς Pythia nominaverunt.

d) Delphis ludi, qui vocantur Pythia, post Octavum annum o- d) Censorin.
lim conficiebantur. Neque dissentire videtur Marmor. Anno At- c. 18.
tico 992, archonte Athenis Simone, id est, anno secundo Olymp.
47, ex spoliis Cirrhe direptæ, Pythius agon Gymnicus factus est χει-
μαίτης. Rursus anno Attico 1001, archonte Damasiâ II, anno 3 O-
lymp. 49, Agon, iterum ætius, fit Coronarius. Intercessit noven-
nium: adeo ut Pythia adhuc, etiam post Cirrham excisam, ἀπὸ
ἐννεαετηρίδῳ celebrari videantur. Verum ne id temere conce-
damus, monet Pausanias. e) Anno, ait, tertio Olympiadis XLVIII, e) Phocic.
ἄθλα ἔθεσαν οἱ Ἀμφικλύονες κιθαρωδίας μὲν, καὶ τὰ καὶ ἐξ ὕψους p. 621,
προσέθεσαν δὲ καὶ αὐλωδίας ἀγώνισμα, καὶ αὐλῶν, Amphyetiones
instituerunt certamen cantus ad citharam, ut pridem; sed ἔς addide-
runt cantum ad tibiam; etiam ipsarum tibiæ per se.

a) Chron.

n. 1435.

b) In Euseb.

p. 320.

Olympiade XLVII, Agon fit *χρηματίτης* : Olymp. XLVIII, adjicitur *Αυλωδία*. Olymp. XLIX, fit *σεφανίτης*. *Pythia* igitur, saltem post Cirrhæ cladem, fuerunt *pentaeterica* ; quemadmodum Olympia. Et *Pythiadum* epocha rectius forsan dinumerari potest ab Olympiade XLVII ; quàm à XLIX, ut a) Eusebius ; aut à b) XLVIII, ut Scaliger in suâ *συναγωγή* ; Pausaniam sequutus ; qui *διδύμεα Πυθιάδι, σεφανίτην αὐτὸν ἀγῶνα*, *Secunda Pythiade, certamen Coronarium submotis premiis, ab Amphyectionibus factum esse scribit, & Aulædiam sublatam.*

Comœdia, Tragœdia.

QUO tempore *Sapientia* primùm apud Græcos in honore fuit ; eodem agi coeperunt Ludi Loquentes ; *Comœdia* scilicet, atque *Tragœdia* : illa prius inventa : hæc prius expolita : illius inventor *Sufarion* ; hujus, *Thespis*. Est autem vox Dorica : Diores *κῶμας* dicunt, quod Attici *δήμας* ; quod hi *πράττην*, illi *δραῶν* ; unde *Dramata*. *Comœdia* itaque primùm agrestis cantio erat, & in *pagis* usitata ; serò in urbem recepta. Tam c) *Thespis* quàm *Sufarion* fuerunt Icarientes : d) *Icaria* autem *δήμη* & *Αἰγυῖδ* & *Φυλῆς*, ἀπὸ Ἰκαρίης τῆς πατρὸς Ἡεργόνης (ὁ δημότης, Ἰκαρίδης) *Pagus in Ægeide tribu, dicta ab Icario Erigones patre.*

e) D. Laert in

Platone p. 82.

f) Aristot.

Poet. c. 3.

g) Serm. 67.

e) *Quemadmodum olim in Tragœdia, Chorus quidem solus agebat prius ; postea verò Thespis (ἐνα ὑποκριτῶν ἐξεδρεν) unum bistrionem adinvenit, ut Chorus interquiesceret ; & f) Æschylus, secundum ; Sophocles autem, tertium : & sic expleverunt Tragœdiam : ita etiam Comœdia initio monoproscopus fuisse videtur. Quod ex fragmento Sufarionis hujus, apud g) Stobæum, colligitur. Ille, in Dionysiorum celebritate, hos quatuor senarios de *Fæminis* cecinisse traditur :*

Ἀγέετε λεῶς, Σοστέριων λέγει τῶδε.

Κακὸν γυναικες· ἀλλ' ὅμως ὦ δημόται,

οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἀνδρὶ κακῷ.

Καὶ γὰρ τὸ γῆμαι, καὶ τὸ μὴ γῆμαι, κακόν.

Audite populus, Sufarion hæc dicit :

Malum sunt mulieres ; sed tamen ὁ populares,

Non est domum invenire sine malo.

Uxorem enim ducere, & non ducere, malum.

Sanè tenue fuit nascentis Comœdiæ choragium ; Veruntamen sacrum, & in honorem Bacchi.

a) *Ἀπὸ μέγας καὶ ἡ τὴ κομῳδίας καὶ ἡ τὴ τραγῳδίας ἑξέσις, ἐν Ἰκαρίᾳ τῇ Ἀττικῇς ἑξέσῃ καὶ κατὰ αὐτὴν τὴ τρέψης καὶ γόν, Ἀτεμυλентία Comœdia & Tragœdia origo, in Icariâ Atticæ pago, ipso Vindemiæ tempore.*

a) Athen. l. 1. p. 40.

b) *Ignotum Tragica genus invenisse camæna
Dicitur, & plaustris vexisse poemata Thespis;
Quæ canerent agerentq; peruncti fœcibus ora.
Post hunc, personæ pallæq; repertor honestæ
Æschylus, & modicis instravit pulpita tignis,
Et docuit magnūq; loqui, nitig; cothurno.*

b) Horat. de arte Poet. v. 275.

Thespis scenam ambulatoriam, in quâ fabulas agit, vehiculis circumvexit ; & pro larvâ, nondum inventâ, faciem histrionis sui fœce vinaceâ perunxit, ne agnosceretur. *Hircus*, à quo Tragœdiæ nomen, Victori datus ; ut Baccho rem sacram faceret ; cuius in honorem fabula acta est : illius enim victima erat hircus.

c) *Cum jam cœpisset Thespis tragœdiam movere, reique novitas retineret multitudinem (nondum autem eis ἀμύδαν ad certamen agebatur) Solon (quod audlendi discendiq; studio teneretur, & in senectute jam in otium ludumq;, etiam in convivia & musicam seipsum magis remitteret) Thespin ipsum (ut erat mos veterum) agentem spectavit. Peractō ludo, conveniens eum, interrogavit, annon puderet ipsum in tantâ coronâ adeo mentiri ? Ubi respondit Thespis, Non indignum esse per Ludum ea dicere vel facere : Solon (terrâ baculo graviter percussâ) At verò, inquit, qui ludum hunc nunc probamus & amplectimur, brevi eum etiam in contractibus reperiemus.*

c) Plut. Solon. p. 95. b.

Ἐδίδαξε, docuit Thespis d) *Olympiade LXI: quod primæ illius fabulæ non competit. Neque enim Alcestim inter ejus dramata recenset Suidas.*

d) Suid. in Θ.

a) Strom. I.
p. 308, d.

b) Plin. l. 36.
c. 5.

De Poetis hujus ætatis, Clemens : a) *Iambum* excogitavit Archilochus Parius : $\chi\omega\lambda\acute{o}\nu \eta \acute{\iota}\alpha\mu\beta\omicron\nu$, claudum Iambum, Hipponax Ephesius : *Tragædiam*, Thespiis Atheniensis : *Comædiam*, Sysarion Icarieus. b) Hipponactem certum est LX Olympiade fuisse; cui notabilis fæditas vultus erat : quamobrem imaginem ejus lascivia jocorum Bupalus & Anthernus Chii (clarissimi in ea scientia) proposuere ridentium circulis. Quod Hipponax indignatus, amaritudinem carminum distrinxit in tantum, ut credatur aliquibus ad Laqueum eos compulisse. Quod falsum est : complura enim simulacra postea fecere.

Pisistratus.

Herod. l. I,
c. 59.

$\Sigma\tau\alpha\sigma\iota\alpha\zeta\acute{o}\nu\tau\omega\nu \tau\acute{\omega}\nu \Pi\alpha\rho\alpha\lambda\acute{\iota}\omega\nu \kappa\alpha\acute{\iota} \tau\acute{\omega}\nu \epsilon\kappa \tau\acute{\epsilon}\varsigma \pi\epsilon\delta\acute{\iota}\alpha\varsigma \text{'Αθ}\eta\nu\alpha\acute{\iota}\omega\nu$, &c.
Cum seditio orta esset inter Athenienses Paraliōs & Pedieōs; atque illis præerat Megacles Alcmeonis filius; his, Lycurgus Aristolaidis : Pisistratus, tyrannidem animo agitans, factionem tertiam incitavit; contractisque qui ab eâ parte starent, ipse Hyperacriis præerat; rem autem hujusmodi machinabatur.

(*Solon.ep.
ad Epimen.)

Cum seipsum mulosque vulnerasset, ætō in Forum (* ἐπ' Ἡλικάϊων) vehiculo, tanquam ex hostibus elapsus, qui rus proficiscentem ipsum interimere voluissent, rogat Populum (cui Solon jus suffragii concesserat) ut custodiam aliquam darent. Ille enim pridem in magnâ æstimatione fuerat, captâ in Megarensi expeditione Nisæâ; aliisque editis præclaris facinoribus. Ergo Populus Atheniensis, fraude inductus, cives aliquot delectos ei dedit, qui $\kappa\omicron\sigma\omega\nu\eta\theta\acute{o}\rho\omicron\iota$, clavis ligneis armati, non hastis, ponè ipsum sequerentur. Isti autem, cum Pisistrato concitati, occuparunt Arcem.

c) Plutar. in
Solone, p. 92.

d) p. 94. c.

Pisistratus Soloni $\sigma\upsilon\gamma\epsilon\nu\eta\varsigma$ erat materno genere : quomodo ille se gesserit, in tantâ rerum mutatione, operæ pretium erit dignoscere. Solon, post leges latas, c) Decennalem peregrinationem susceperat : d) Eo absente, omnes Athenis in seditionem exarserant. Pedieis præerat Lycurgus, Paraliis Megacles, Pisistratus Diacriis (sive Hyperacriis;) in quibus erant ($\acute{o} \eta\eta\lambda\iota\kappa\acute{o}\varsigma \acute{o} \chi\lambda\omicron$) capite censi, divitibus summoperè infesti. Obtinebant quidem adhuc in civitate Solonis Leges; sed omnes ad res novas spectabant, aliumque Reipub. statum desiderabant; sperantes, non quod æquum erat; sed in

mu-

mutatione, se aliena assequuturos, & partem adversam undequaque oppressuros.

In hoc rerum Statu, Solon Athenas regressus, apud omnes in magnâ erat reverentiâ atque honore; verum ob senectutem, neque vires illi aderant ad dicendum vel agendum in publico, neque alacritas: ceterum seorsim compellans Factionum capita, tentabat discordias discutere, eosque reconciliare; Pisistrato maximè, ut videbatur, auscultante. Ille enim blandum quiddam & amabile habebat in sermone; pauperibus subvenire promptus; in simultatibus æquus ac moderatus. Si quæ verò à natura non haberet, ipsi ea imitanti magis etiam credebatur, quàm illis qui his præditi essent, ceu prudenti sanè viro & modesto, qui æqualitatem maximè adamaret, ac indignaretur a deò, si quis præsentem rerum statum moveret, aut res novas affectaret. Quippe his artibus plebi imposuit. At Solon ejus ingenium citò deprehendit, ac insidias subesse primus vidit: nec tamen propterea odio eum habuit, sed demulcere & ad sanio rem mentem revocare conatus est: quin & ipsi aliisque affirmabat, quod si quis, τὸ Φιλόπρωτον, primatus studium ipsius animo eximeret, ac dominandi libidini mederetur, nullum alium magis ad virtutem à natura factum, neque meliorem civem. Postquam verò Pisistratus, inflētis sibi vulneribus, in forum venit curru vectus; populumque concitavit, tanquam, Ὁ γὰρ τὸ πῶς ἀλίστα, Reip. causâ ab inimicis insidiis petitus esset; multosque haberet indignantes & clamantes; Solon propius accedens adsistensque; Non rectè, inquit, fili Hippocratis, imitaris Ullyssē Homericum. Tu enim eadem facis ad decipiendos Cives, quibus ille, se flagris concidens, imposuit hosti. Cum verò plebs inde ad defendendum Pisistratum parata esset, & populus in concionem venisset; scivissetque Ariston, ut clavigeri Quinquaginta Pisistrato in satellitium darentur; Solon ad id dissuadendum surrexit: Cum verò videret Pauperes in Pisistrati gratiam impetuosos, & tumultuantes; Divites verò fugientes timentesque; ipse recessit, dicens: Equidem his sum prudentior, illis fortior: prudentior istis qui non capiunt quid agatur; fortior his qui capiunt quidem, sed tyrannidi obstare reformidant. Postquam Populus decretum confirmasset; de numero clavigerorum cum Pisistrato non anxie disceptavit; sed alentem quotquot vellet, & aperte colligentem, insuper habuit; donec Arcem occuparet. Eo facto, & turbatâ civitate, illicò profugit Megacles aliique Alcmaeonidae. Solon

Plut. Solon.
p. 95. a.

(De ejus eloquentiâ, Cic. Orat. l. 3. p. 194.)

Plut. Sol. ib. d.

Plut. Sol. p. 96.

- autem, etsi jam valde senex esset, neque adjuutores ullos haberet, in forum tamen progressus, pro concione, populum stultitiæ & ignaviæ incusavit; eosque ne libertatem desererent, hortatus est. Antea, dixit, expeditius fuisset tyrannidem repressisse; nunc verò majus est & illustrius adultam exscindere. At cum nemo, propter metum, auscultaret, domum abiit; sumptisque armis & in vico ante fores collocatis; Equidem, inquit, quantum potui, Patriæ Legibusque opem tuli; ac deinceps in otio se tenuit. Super his, cum multi ipsum admonerent à tyranno casum iri; quærentque, quâ re fretus adeo dementiret; respondit, Senectute. Atqui Pisistratus, rerum potitus, ita Solonem observavit, honore eum & benevolentiam complectens, & ad se accersens ut consilio adjuvaret, laudaretq;. Etenim plurimas Solonis Leges & retinuit, iisque primus immansit, & amicos idem facere coegit. Phantias Ephesius refert, Solonem minùs duobus annis superstitem fuisse, postquam Pisistratus tyrannidem occupavit. a) Siquidem Pisistratus dominari cæpit Comia Archonte; Solon autem obiit, Hegestrato Archonte, cujus magistratus Comiæ proximus erat. Juxta Marmor, Pisistratus dominari cæpit, Comiâ archonte, anno Attico 1024, is est annus 4 Olymp. 54. Tatianus b) autem κτ' αὐτοκρατορίας τὸν ponit Onomacritum Atheniensem (qui Ὀνομακρίτης scripsit) κτ' ἔπειτα πρὸς τὸν δευτέρου, αὐτὸς ἔπειτα πεντεκοσίων Ὀλυμπιάδα, sub principatu Pisistratidarum, circa quinquagesimam Olympiadem. Eumque sequutus c) Clemens Alexandrinus; & Scaliger in d) suâ Olympiadum Descriptione.
- e) Pisistratus verò, ubi Atheniensium principatum consecutus est, nec turbatis magistratibus neque Legibus mutatis, inhærebat iis, quæ statuta erant, Urbem bene & honestè administrans. Ipse aliquando f) cædis apud Areopagum accusatus, jam tyrannide potitus, modestè adfuit, causam dicturus, quam tamen deseruit accusator. Plurima ejus modestiæ & æquitatis exempla apud auctores memorantur. g) Cæterum non multò post, qui Megacles & Lycurgi partes sequebantur, inter se consentientes, ejecerunt ipsum: atque ita Pisistratus primùm Athenas obtinuit; & tyrannidem, nondum validè firmatam, amisit.
- h) Qui verò Pisistratum ejecerunt, iterum seditionem inter se concitarunt; quæ cum Megacles vexaretur, Pisistrato nunciat, si filiam suam uxorem ducere vellet, se tyrannidem redditurum: cumq; hic

a) Plut. Sol.
p. 97.

b) contr. Græc

e) Strom. l. i.
d) cum Euseb.
Græcè editâ.

e) Herod. l. i.
c. 59.

f) Plut. Sol.
p. 96. c.

g) Herod. ib.

h) Herod. ib.
c. 60.

hic conditionem illam acciperet, & annueret, rem de reditu valde stultam machinati sunt. Erat in populo Pœaniensi mulier, nomine Phya; quæ staturâ cubitos quatuor, minùs digitis tribus, æquaret, alioqui formosa. Hanc totâ armaturâ induentes, & in currum impo-
nentes, quo habitu maximè decora videri posset, in Urbem agunt; præ-
missis præconibus, qui præcurrerent, & cum in Urbem venissent, quæ
mandata nuntiarent, istis verbis: O Athenienses, bona mente acci-
pite Pisistratum; quem Minerva ipsa, summo cum inter homines hono-
re afficiens, in Arcem suam reducit. Et hi quidem passim hæc, qua-
cunque transirent, dictitabant; ac confestim fama Populos pervagata
est, ac si Minerva Pisistratum reduceret: & qui in Urbe erant, per-
suasi hanc mulierem esse Deam, & adorarunt eam, & Pisistratum
receperunt; cum in exilio transegisset annos quinque.

Cum Pisistratus, quo dixi modo, tyrannidem recuperasset, sicut Herod. l. i. c. 61
promiserat Megacli, uxorem duxit ejus filiam (cujus nomen erat a) (a) Suidas in
Κοίσυγγ.) Εὐκλειος γε-
νέτω. Sed cum & ipsi essent filii ætate florentes, & Alcmaonida
piaculo obnoxii dicerentur, nolens è novâ conjuge liberos tollere, illicite
cum eâ congrediebatur. Et initio ista occultabat mulier; deinde cum
matre consultat, an enunciaret, an porro celaret: hæc autem marito
indicat. Ille agrè ferens contumeliâ affici à Pisistrato, irâ percitus, i-
nimitias cum adversâ factione posuit. At Pisistratus, cum intelli-
geret, quæ in ipsum agitarentur, è regione prorsus decedit.

Tandem cum Eretriam (Eubœæ urbem) venisset, unâ cum filiis
deliberat: & cum Hippia sententia de tyrannide recuperandâ præva-
luisset, munera collegerunt ex urbibus antea sibi utcunque cognitis; &
cum aliæ complures multum pecuniæ contulerunt, tum verò Thebani
plurimum. Postea verò, ut paucis dicam, tempus extitit, omniâq;
ad reditum ipsis paratâ fuerunt. Nam & ex Peloponneso Argivi a-
derant, mercede conducti; & Naxius quidam, nomine Lygdamis,
ultro adveniēns, pecuniis copiisque adductis, multum alacritatis
addidit.

Eretriâ autem profecti, Herod. ib. c. 62
Ἀφ' ἐνδεκάτῃς ἔτεσσι, anno undecimo
(regni, an exilii?) redierunt, & in Atticâ Marathonem primùm
occuparunt. Hic cum castrametati essent, multi ex Urbe factionis suæ
socii conveniebant, alii que passim è Populis confluebant, quibus Tyrannidis
Libertate potior erat: atque sic congregabantur. Caterùm Atheni-
enses qui in Urbe degebant, quamdiu Pisistratus pecunias colligebat,

posteaque Marathonem occupabat, nibili planè faciebant; sed ubi acceperunt, eum Marathone versùs Urbem copias ducere, demùm ad se defendendos obviam ibant, & cum omnibus copiis in redeuntes contendebant. Ac Pisistratus Marathone digressus, cum in urbem iter caperet, cum suis convenit (in Pallene pago) pergensq; ad Minervæ Pallenidis fanum, ex adverso arma posuit. Hic Amphilytus Acarnan, vir ariolus, pompam Deæ celebrans, Pisistrato adfuit; eumq; accedens, hexametro carmine vaticinatus est, ita inquiring.

Verriculum jactum est, expansaque retia; nocte
Mox aderunt thynni claro sub sidere Luna.

Herod. l. i.
c. 63.

a) Stratagē. l. i.

b) Herod. ib.
c. 64.

c) Strab. l. 13.
p. 599.

d) Herod. l. 5.
c. 94.

e) Ib. l. 64.

f) Heraclid.
de Rebusp.

Hæc vaticinatus est illæ, divinitus afflatus. Pisistratus verò, percepto oraculo, hoc se accipere affirmavit, copiasque in Athenienses duxit. Illi autem tunc ad prandium conversi erant; & ab eo, hi ad aleas, isti ad somnum: Eos itaque Pisistratus in fugam vertit; & cum fugerent, consilium prudentissimum excogitavit, ne dispersi Athenienses, ampliùs conglobarentur. Filios equis impositos præmisit, qui fugientes affecuti, dicerent ipsis; Bono animo esse vellent, & ad sua quisque abiret. Stratagema hoc paulò aliter refert Polyænus. a) Pisistratus ab Eubæâ copias in Atticam duxit ad Pallenidis Minervæ fanum; primosque hostium, in quos incidisset, omnes cecidit: in progressu aliis pluribus obviam factus, mandat suis, ut se fertis coronarent; & ab obviis occidendis abstinerent; verùm dicerent, Fædus sese cum prioribus iniisse: qui cum fidem his haberent, ipsi quoque fædus faciunt, ac Pisistrato urbem tradunt.

b) Hunc in modum Pisistratus, tertium Athenis potitus, firmavit tyrannidem sociis multis, & pecuniarum proventibus, partim indidem, partim à Strymone flumine comparatis; tum obsidibus item captis liberis Atheniensium (qui permanserunt, neque statim fugâ sibi consuluerant) & in Naxum transportatis. Hanc enim Pisistratus bello subegerat, ac Lygdamidi commiserat. c) Sigeum Archæanax Mitylenensis ex ruderibus Trojæ, muro circumdederat: d) Pisistratus oppidum armis à Mitylenæis eripuit; & Hegesistratum, filium notum ex Argivâ muliere, tyrannum illic constituit. e) Itaque Pisistratus tyrannidem nactus est, Atheniensium aliis in prælio cæsis, aliis unâ cum Alcmaeonidis domo profugis; & f) τεράκοντα τέττα ἔτη τυραννίτας, μεγάλας ἀπέθαπεν, post tricesimum tertium tyrannidis an-

annum, jam senex obiit. Illius autem tyrannis a) *ὅκ ἐγγύετο συν-* a) Aristot. Po-
εχής. Δις γὰρ ἔφυγε Πισίστρατος τῶν τυραννῶν ὥς ἐν ἑτέσι τριάκοντα litic, l. 5. c. 12.
καὶ τρισὶν ἐπὶ ἀκαίδεκα τέτων ἐτυράννευσεν, non fuit continua. Si-
quidem bis ejectus est Pisistratus post adeptam tyrannidem; ita ut ex
annis triginta tribus, septendecim tantum tyrannidem tenuerit. Cœ-
pit Pisistratus anno Attico 1022: dominatus est annos 33: Obiit
itaque an. Att. 1055, qui est annus quartus Olymp. 62; & in Se-
culum XIX excurrit. Pisistratus, post ejectionem secundam, rediit sup. p. 673.
ἀπὸ ἐνδεκάτης ἔτι anno undecimo: in primâ igitur, quinque an-
 nos transégisse videtur; ut sint XVI Exiliorum anni. XVII Tyran-
 nidis annos partiri non adeò promptum est.

Epilogus.

PRæteritis jam obscuriorum temporum intervallis, luculentior
 hinc confurgit Chronologia, per Annales (quàm commodè po-
 terit) deducenda. *Imperium Persicum* (à morte *Cyri* ad mortem
Alexandri) ducentorum amplius annorum historiam obtinet; cu-
 jus norma est *Æra Nabonassari*: concomitantur *Græcorum* res va-
 riæ, per *Olympiadas* digerendæ. *Romanorum* autem res, adhuc
 tenues, extra angustos eorum limites nondùm innotescunt.

Terminus mihi b) aliquando propositus fuit *Transitus Xer-* b) sup. p. 24.
xis: Verùm quæ hætenus, forsàn tam mihi, quàm tibi (lector) satis
 sunt superque. Saltem reliqua paululum comperendinare liceat.

Alius alio plura invenire potest;
nemo, omnia. Ausonius.

Canonis tabula

I. p. 18.
 II. p. 96.
 III. p. 410.
 IV. p. 634.

F I N I S.

Qq qq 2

IN-

INDEX I.

LOCORUM SCRIPTURÆ SACRÆ

in hoc Opere explicatorum.

GENES.			EX OD.		
Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
IV	26	55	I	8. seqq. 105. 108. 109	
IX	4	186	VII	26	603
	5	166	XII	3. seqq.	146
	6	183		12	105
X	10	508		40	70
	15	231	XIV.	22. seqq.	146. seq.
	25	24	XV	23	147
XI	26	69	XVI	13	147
	32	71		30	194
XII.	15. seqq.	72. seq.	XIX	14	198
XIV	1. seqq.	76. seq.	XX	8	194
XV	7	71		12	189
	13	70	XXI	35	179
	19. seqq.	233	XXII	31	186
XVIII	19	155. 183	XXXII	4. seqq.	63
XX	12	170. seq.		28	168
XXII	2. seqq.	77. seqq.	XXXIII	20	53
XXVIII	18	56	LEVIT.		
XXXI	53	71	X	9	220
XXXVIII	24	183	XI	25	198
XLVII.	6. 11. 27	90	XIV	47	198
					Cap.

INDEX I. LOCORUM SCRIPTURÆ SACRÆ.

Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
XVI	1	164	XVII	14. seqq.	238. seq.
	4	219	XXIII	1. 2	175
	8	204. seq. 207		3. 7. 8	174. seq.
	20. seq.	207. seq.		24	179
XVII	7	162	XXV	5	173
XVIII	3. 17. 18	172	XXXII	17	163
XIX	3	189	XXXIII	5	226
	16	167	JOSUÆ.		
	19	223	V	3	55
	20	176		9	73
	23	223	VI	17. 19	169
	27	104. seq.	XIX	29	305
XXI	10	217	JUDIC.		
	13	174. 222. seq.	III	30. 31	306
XXII	8	186	IV	1	306
	24	75	X	7. 8	307. seq.
	25	220	XI	30. seqq.	170
	32	165	XV	11. 20	308
XXIV	21. 22	167	XXI	5. 10	169
XXVII	28 seq.	169	I. SAM.		
NUMER.			VI	4	539
V	7. 8	179	VII	13	308
VI	5	217	XIV	24	169
XI	13	147	XXI	4	222
XIII	22	233	II. SAM.		
XV	30	166	V	4	343
XIX	2	212	VIII	3. 5	346
XXV	7	168	XIII	13	176
XXXV	19	167	I. REG.		
DEUTERON.			IX	26	365
IV	16. seqq.	162. seq.	X	22	366
VII	1	233		28	339. seq.
	3	174	XII	28	62
XIV	21	186. seq.	XIV	20	575
XVI	16	192		25. seqq.	22. 376
	18	229. seq.	XV	18	346
			Cap		

INDEX I.

Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
	II. REG.		XLV	I	342
XV	2	406	LII	4	106
XVI	9	469.606	LXVI	17	539
XVII	4	484		JEREM.	
	30.31	78.515.seq.	IX	26	104
XIX	9	485	XXV	20	568
	37	514		23	104
	I. CHRON.			25	606
I	28	70	XXVII	7	597
XXIX	I	79	XLIV	I	24.25
XXX	4	365		30	581
	II. CHRON.		XLVI	25	583
XII	2	376	XLIX	32	6104
XXXVI	20	597		34.38	50.607
	ESDRÆ.		LI II.31.32.33.41		607
I	2	631	LII	28	575
IV	9	607		EZECH.	
	ESTER.		VIII	14	31
I	1.2.3.18.19	609	XXVI	7.seqq.	576.seqq
X	I	609		17	578
	PSALM.		XXVII	4	578
LXXVIII	12	25.250	XXIX	3.seqq.	72
	51	23.44	XXX	5	584
	68.69.70	364		13.14.15	30.109.583.f.
CV.	23.27	23	XXXII	2.seqq.	72
CVI.	19.20	63	XL	per totum.	365
	21.22	23	XLIV	20	217
CXXXII	8.14	365		DANIEL.	
	ESAIÆ.		IV	20.22.28.30	594
I	16	199	V	28	607
XI	11	24		31	604
XIX	2	539	VI	8	606.608
XXI	2	606	VIII	2.3	607.seqq.
XXII	6	606	IX	I	605.seqq.
XXIII	12	304		24.seqq.	611.seqq.
	13	509	X	2.3	611
					AMOS,

LOCORUM SCRIPTURÆ SACRÆ.

Cap.	Verf.	Pag.	Cap.	Verf.	Pag.
	AMOS.			22	142
VI	2	232		58	168
	JONÆ.		X	28	153
III	3	599	XIII	19	233. seq.
	SACHAR.			20	309
IV	14	342	XVII	23	642
	JUDITH.		XIX	35	36
V	6.7	71	XXIII.	12. seqq.	168
	TOB.		ROM.		
I	5	62	II	24	165
	I. MACCAB.			GALAT.	
II	24. 25	168	III	17	70
	MATTH.			COLOSS.	
XXI	12	168	III.	11	55
	MARC.			I. TIMOTH.	
VII	3.4	218	VI	I	165
	JOHANN.			II. TIMOTH.	
II	17	168	III.	8	143
IX	22	169		TIT.	
XVI	2	169	I	12	643
XVIII	22	168	II	5	165
	28	153		EBRÆOR.	
	ACTOR.		IX	4	364
VII	14	228			

INDEX II.

AUCTORUM,

qui vel illustrantur, vel notantur,
vel emendantur.

Æ Schylus illustratus. pag 477 | *Africānus* notatus 4. 5. 27. 28. 29.
notatus. 117 | 39. 40. 86. seqq. 92. seqq. 105
140

140. 250. 311. 415. 463.
465. seqq. 481. 506. 624.
Agathias illustratus 145
emendatus 519
Alexander Polyhistor
apud Syncellum, notatus. 526
Ambrosius notatus 75. 1, 2
Ammianus notatus 145
illustratus 421
Antonini Itin. emendatum 401
Apollodorus illustratus 134
notatus 253
Apulejus notatus 143
Aristoteles emendatus. 365
Arnobius emendatus. 144
Arrianus illustratus 199
Athenaeus illustratus 478
Ausonius illustratus 474. seq
B *Ochartus* not. 79
C *Ajetanus* not. 106
Cicero notatus 35. 451
illustratus 497
Claudianus illustr. 54
Clemens Alexandr. notatus 4
63. 119. 142. 151. seqq. 323. 437
603.
emendatus 299
illustratus 44. 437. 451
Ctesias, apud Diodorum Siculo-
lum,
notatus 77. 533. 588 598
D *Icaearchus*, apud Apollonii
Scholiasten,
illustratus 248. seqq.
Diodorus Siculus notatus 37. 110
382. 395. 420. 431. 472
481. 507. 526. 528. 564.
631
illustratus 50. 402
emendatus 111
Diogenes Laërt. illustratus 626
notatus 647
Dionysius Halicarn. illustratus
488
E *Nnius* notatus 499
Epiphanius notatus 55
Etymologicum Magnum notatum
48
Eusebius notatus 5. sq. 52. 64
77. 90. 92. sq. 94. 102. 105
119. 151. seqq. 250. 311. 323
353. 365. 446. 453. 455. 463
473. 485. 489. sq. 523. 525
545. 551. 598. sq. 603. 623
emendatus 79. 599
illustratus 155. 476. sq.
Eustathius notatus 480. sq.
G *Aza* notatus 654
Gellius notatus 437
Grotius notatus 207
H *Eliodorus* notatus 441
Hesychius emendatus 200
Herodotus notatus 49. 50. sq.
81. 123. 238. 272. 317. 360
373. 452. 472. 484. 569. 581
631. 666.
illustratus 49. seqq. 120
197. 401. 589. 599
620. 630
emendatus 393. 452. 545
599. 622
Hieronymus notatus 232. 577
sq. 583. sq.

illu-

illustratus p. 63. 605
Homerus illustratus 81. 85. 270
 271. 272. 273. 274. 290. 326
 430. 464
 notatus 52
J *Amblicus* illustr. 9. 55
Josephus notatus 3. 13. 48. 53
 72. 77. 91. 103. 138. sq. 150
 250. sq. 313. 322. 323. sq. 334.
 346. 376. sq. 422. 513. 520
 569. 587
 illustratus 32. 141. 190
 319 sqq. 601
 emendatus 511. 576
Justinus Martyr notat⁹ 4. 151 seqq.
 323
Justinus Trogi Epit. notatus 144.
 153. 413. 631
 illustratus 304
 emendatus 553
Juvenalis notatus 68
 illustratus 153. 217. 425
K *Ircherus* notatus 462
L *Ipsius* notatus 417
Lucanus notatus 48. 386. seq.
 illustratus 123
Lysimachus, apud *Josephum*,
 notatus 140
M *Acrobis* notatus. 277. 278
 illustratus 539. 658
Majemonides illustratus 162
Manetho, apud *Josephum*, nota-
 tus 132
Marmor Arundellianum emenda-
 tum 362
 illustratum passim
Martiales, illustratus. 217

N *Otitia Imperii* emendata. p.
 402
O *Rigenes* notatus 75
Ovidius illustratus 134. 211
P *Aufanias* notatus 122. 452
 illustratus 110. 120. 121.
 122. 124. 553.
Persius illustratus 222
Petavius notatus 1. 296
Philastrius notatus. 31
Philo notatus 142
 illustratus 153. seq.
Philostratus notatus 432
Phocylides illustratus. 186
Pindarus notatus. 65
 illustratus 281
Plato notatus 451. seq. 644
Plinius notatus 37. 143. 291. 455
 464. 603
 illustratus 86. 129. 455. 589
 emendatus. 402. 588
Plutarchus notatus 144
 illustratus. 23. 122. 246
 emendatus 316. 648
Pollux illustratus. 652
Porphyrius illustratus. 243
 notatus 504. sq.
Procopius emendatus. 234
Ptolemaeus notatus 81. 398
 illustratus. 324. seq.
 emendatus 398
S *Caliger* (*Josephus*) notatus
 1. 5. 26. 79. 91. 103. 296. 338.
 413. 420. 581. seq. 672
Schickardus notatus 341
Seldenus notatus 79. 182. 481
Septuaginta viralis versio notata
 209

emendata 540	<i>Tatianus</i> notatus 4. 63. 119. 323. 437. 672
<i>Solinus</i> notatus. 544. 603	<i>Tertullianus</i> notatus. 611
illustr. 605 658.	emendatus 200. seq.
<i>Sophocles</i> illustr. 289	<i>Thucydides</i> notatus 451
<i>Stephanus</i> not. 48. 578	<i>Tibullus</i> illustratus 222
emend. 508	V <i>Alerius Max.</i> notatus 631
<i>Strabo</i> not. 75. 253. 393	illustr. 290
illustr. 513. 606	<i>Vellejus</i> not. 434. 450
emend. 135. 349. 359	<i>Virgilius</i> notatus 311. 332. 422. 432
<i>Suetonius</i> not. 356	illustratus 54. 258. 337. 423
<i>Suidas</i> illustr. 604	<i>Ulpianus</i> illustratus 135
<i>Syncellus</i> notatus 7. 26. 103. 119. 140. 245. 250. seq. 323. 353. 448. 463. 465. 475. 485. 490. 510. 520. 527. 601. 605	<i>Vopiscus</i> illustratus 154
illustratus 620	X <i>Enophon</i> notatus 632
emendatus 132. 144. 241	illustr. 620
T <i>Acitius</i> notatus 140 seq. 599.	Z <i>Achut</i> notatus 72. seq.
seq.	
illustratus 203	

INDEX III.

RERUM.

A.

- A** *Baris* urbs, à Pastoribus in Ægypto condita. pag. 101. 107
 aliis Sethron, item Pelusium 107.
 ubi sita. 108
Abasseni Regni termini 82
Abib, mensis septimus in civili; primus in sacro Ebræorum anno 192
Abraham, ob veræ religionis cultum persecutionem passus 71
 primus extraneorum in Ægyptum penetravit. 72
 num scientias Astronomicas Ægyptios docuerit 72
 quamdiu in Ægypto commoratus 72
 num Damasci regnaverit 75. seq.
Abrahami ætas 69
 peregrinatio 70. seq.
 pietas 71
 Majores idololatræ 71
 circumcisio 73
 tentatio 77. seqq.
Abstinentia ab uxoribus, sacrificaturis apud Ebræos & Ægyptios mandata. 122
Abydos metropolis Regni Thinitarum. 27
Accipiter totâ Ægypto cultus 163
Acrisii, Argivorum Regis, ætas 299. seqq.
Adad, Syriæ Regum nomen. 345. seq.
Adad-Ezer Rex Syriæ à Davide victus 346
Adar secundus, mensis intercalaris Ebræorum. 191
Adonis 265. seqq.
 principium Mali, seu materia 268. seq.
 continet Elysium & Tartara 272. seq.
Adonis Osiridis nomine Ægyptiis cultus. 31
Adrastus Sicyone & Argis regnavit. 16. 301
Ægæ oppidum, Macedonum regia 448
Ægeus Atheniensium Rex 289
Æginetæ primi monetam cuderunt 446
Ægyptiacarum rerum *πλεονασμός*. 107
 antiquitates à Chronologis obscuratæ 7
 scriptores 1. seqq.
Ægyptii coluerunt non eosdem Deos, præter Isidem & Osiridem, omnes 67
 Canē coelestē, & ex ejus aspectu prognosticon fecerunt 8
 Rrrr 2 ani-

animalia omnis generis, 162. seq.	bovm ruorum exactè ex- ploratorum 214
Crocodilum, Ibim, felem 58. seq.	jejunia ad expiandum peccata 209.122
Mnevin & Apin. 60. seqq.	ludi sacri 209
Solem 156	boni & mali genii 205. seqq.
quare coluerint Boves duos 61	Dii pilosi 162
Capros & Hircos 66	convivia sacra 209
consecrarunt animalia quædam 59.66	processiones 241. seq.
primi templa & aras Diis struxe- runt 34	templa primitus sine statuis 34 57
idololatriæ & superstitionis invē- tores 34. 55. seqq. 113. 132. 161. seq.	horum structura qualis 110
Prodigiorum observatores 45. sq.	in sepulchris struendis cura unde 47
<i>Egyptiorum</i> sacra Romanis non o- mnino improbata 60. 154	ritus funebris, apologia 156
in sacris Schisma 62	judicium super defunctis 273
suffitus 211	commenta de inferis 271. seqq.
sacrorum initiamenti lavacrū solenne 200. seq.	circumcisio cur instituta 74. 175 215
ritus lege Mosaicâ, quibusdam re- tentis, abrogati 154. seq.	<i>Egyptii</i> tribuerunt pueris divinan- di facultatem 64
Theologia conspirat cum Astro- nomiâ 10	statuerunt ἐκπύρωσιν mundi 9. 146
ænigmatica malæ apud ex- teros famæ 58. seq.	immortalitæ & metempsy- chosin animarum 47. 225. 269. 276. seqq.
moralis 156	duas revolutiones, Zodiaci & Mundi 9
idololatria orta ex hieroglyphi- câ 38	Solis & Lunæ æternitatem. 8
festa 132. 154. 193	incircumcisos immundos 216
Sacerdotes. Vide titulum	rufos probris infectabantur. 79. 92. 206.
Sacrificia 193. 203. seq. 208. seqq. 214	capita animalium abominationi habebant 208
victimæ humanæ 77. seqq. 315	fues tanquam immundas exosi 213
ab Amosi sublata 315	serpentum incantatores 148 inven-

inventores Magiæ 143.475
 Astrologiæ 475. seqq.
 Geometriæ 392
 hebdomadum 197
 dies à Planetis primi denomina-
 runt 197. seq.
 γυναικοκρατούμενοι 68
 sesqui-seculum in Asiâ dominati
 407
Ægyptiorum reges. Vide Regnum
 πλουτοκρατία 470. seqq.
 Expeditio prima extra fines 367
 coloniæ 110. 121. 129. 381. seqq.
 iudices XXX 315. seqq.
 Iudex summus 316
 Leges agrariæ 392
 militia 389. seqq.
 labyrinthi 291. 415. 426
 obelisci
 Pyramides Vide titulos
 Stelæ
 literæ primæ hieroglyphicæ 37
 post variæ. 38
 Astronomia 9. 309. seqq.
 Ophiuchus caret 43
 conspirat cū Theologiâ 10
 annus magnus. 9. 309. seqq.
 anni 1461 sunt naturales 1460
 9
 principium Cancer 8. 309.
 seqq.
 ratio 505
 libri Mercurio inscripti 37
 sapientia tempore Moſis qualis
 142
 prognosticon ex Nili incremen-
 tis 80

Ægyptiis interdictum Musicâ & Pa-
 læstrâ 37
 olim etiam peregrina-
 tione 216
Ægyptii inhospitales habiti 72
 ab exterorum conversatione a-
 lienī 216
 à piscibus abstinentes 220. seqq.
 munditiei studiosi 215. seqq. 218
 grati erga quæcunque animalia
 59
 permiserunt conjugia cum sororibus
 quibuscunque 68. 171
 mortuorum fratrum uxori-
 bus 173
 incestus 171. seqq.
 polygamiam 174
 furtum, & quatenus 177
 parentes summè coluerunt 188
 paternæ vitæ institutum non de-
 seruerunt 390
 artes manuaras exoti 390
 mercaturæ serò dediti 367
 quando navigationi studere cœ-
 perint 374
Ægyptus, Agenoris filius 132
Ægyptus regio, naturâ & arte fœ-
 cundissima 239
 populosissima, Urbibusque fre-
 quens 420. seqq.
 coturnicum ferax 147
 divisa in duas partes 25. 61. 106
 Nomos 108. 391. seqq.
 superior, vocatur Heptanomis
 399
 ejus Nomi 399. seqq.
 Inferior latissimè patet 393. seqq.
 Rrrr 3 ejus

ejus regnum. Vide <i>Regnum</i>	Olympiadum	449. seqq.
Nomi 394. seqq.	serò in usu esse coepit	485
Israëlitis habitata 25.90	seqq.	
Australior, Æthiopia cognomi- nata 142	quibus historicis recepta	487
à Nabuchodonosoro subacta 580	Atticæ æræ comparata	491
seq. 592	certior ærâ Archontum	560
<i>Ægypti</i> Dynastiæ 1. seqq.	ejus Initium	489
Africani & Eusebii fallaces	Peregrinationis Ebræorum, & e- jus terminus 70. seqq.	
94. 102	Templi Hierosolymitani 403.	
diversa regna 24. seq. 29. 321.	seq. 528. seq.	
470. seqq.	æra Nabonassari comparata	529. seqq.
reges Pastores, qui 102. seqq.	Trojæ captæ	318 seq.
Æthiopes 484. seq.	<i>Æsculapius</i> , <i>Tosorthrus</i> , <i>Esmunus</i> 28.	
status post regem Thuorim 470		40
seqq.	Jovis filius, Mercurii frater	40
sub imperio Romanorum	num literas invenerit	41
402	artis anatomicæ inventor	41
<i>δωδεκαρχία</i> , quamdiu durave- rit 538. seq.	alius Græcus, alius Ægyptius	42. 44
Oracula 63. seqq. 92	Græci ætas	44
calamitates 45. seq.	Tres Græci	43
<i>Æolum</i> migratio in Asiam 359. seqq.	eidem serpentes Epidaurii sacri	43
ejus tempus 360. seq.	fulminis ictu necatus & quare	43
Coloniæ 359	<i>Æstas</i> in Zonæ Torridæ partibus quando. 82. seq.	
<i>Æra</i> Archontum Atheniensium 561	<i>Æternitatis</i> hieroglyphicum Sol & Luna 8	
incertior Ærâ Olympiadum	animarum, primi assertores Ægy- ptii 47	
560	<i>Æthiopes</i> duplices, Asiatici & Afri- cani 335. seq.	
Argiva 83. seqq.	Asia-	
Attica 15. 114		
Olympiadum æræ compa- rata 491		
Exodi Israëlitarum 305. seqq.		
Nabonassari 503. seqq.		
congruit sacrae scripturæ		
506. 529. seqq.		
ejus anni sunt Ægyptii 505		

Afiatici fedibus ejecti, in Ægyptum migrant 142.335. seqq.	anni imperii, obitus & sepulchrum 604.666
Ægyptum invadunt olim circumcisi 473. seq. 74	<i>Amasis</i> Rex Ægypti 632. seq.
<i>Æthiopia</i> à Sefostre subjugata 373. seq.	<i>Amazonum</i> bellum cum Theseo 298
ex eâ Nili incrementum 81. seqq.	<i>Amenophis</i> Rex Ægypti 423. seqq.
ejus nomine Thebais aliquando intelligitur 142.336.430	Græcorum Memnon 424. seq.
<i>Africa</i> quando primum circumnavigata 570. seq.	ejus res gestæ 424
<i>Africani</i> Dynastiæ Ægyptiacæ examinatæ 74	monumenta 425. seqq.
<i>Agamemnon</i> Græcorum adversus Trojanos Imperator 326	varia nomina 427
ejus obitus 331	sepulchrum 427.432
<i>Agenor</i> , Argivorum rex 86	Sufis aliquando imperavit 429
<i>Αγγαρήιον</i> Persarum, Græcorum <i>λαμπαδηφορίη</i> comparatum 133	Trojanis suppetias tulisse fingitur 431
<i>Agon</i> . Vide <i>Certamen</i>	hujus nominis diversi Ægypti reges 334
<i>Agnus</i> paschalis ubi mactatus 146	Vide <i>Memnon</i> .
<i>Aila</i> , <i>Ailath</i> , urbs Idumææ 365	<i>Ammenemes</i> , Ægypti rex 463
<i>Alalcomenia</i> , Phoronei filia, Minervæ nutrix 85	<i>Amosis</i> , malè Josepho Tethmosis 139.251.315.323
<i>Albus</i> color, sacer 215	<i>ανθεωπερυσία</i> sustulit 315
<i>Alcmaonidae</i> , cur detestabiles Atheniensibus 637. seq	Heliopolim recuperavit 315
<i>Aleâ</i> Hebræis interdictum 182	num & Pelusium 323
<i>Alexander</i> Magnus Euphratem pristino alveo restituere instituit 628. seq	<i>Amphietyonica</i> Concilia varia 119
<i>Alexandria</i> Ægypti, aëre salubri 239	seqq.
toti ⁹ Ægypti metropolis facta 298	primum 119
<i>Alexandrina</i> regionis Nomi 398. seq.	secundum 119. seq.
<i>Alyattes</i> Lydorum Rex 602. seq.	tertium 120. seq.
ejus res gestæ & bella 602. seq.	eorum origo 114
	<i>Amuletum</i> Ægypt. contra mundi <i>καπύρωσιν</i> 9.146
	<i>Anacharsis</i> Scythæ, Philosophus 645. seq.
	<i>Anathemata</i> Judæorum varia 169
	<i>Anatomica</i> ab Æsculapio inventa 41
	<i>Anaximander</i> primus librum edidit 660
	ejus

ejus scripta & inventa	660. sq.	convenientia cum Ægyptio	657 sq.
<i>Ancona</i> Græcorum colonia	551	Ebraici ratio	189 sqq.
<i>Androgeos</i> , Minois secundi filius, ab		principium mutatum	190. 192
Ægeo interfectus	291	divisio in civilem & sacram	190
<i>Anguilla</i> Ægyptiis sacra	163	civilis & sacri intercalatio	191
<i>Anime</i> , ex quaternione juxta Py-		Græcorum ratio	658 sqq.
thagoræos	278	varii cycli	657 sqq.
metempsychosin & immortalita-		Romani principium Aquarius	8
tem statuerunt Ægyptii	47	solstitium hybernium	654
225. 269		Maximi, apud Aristotelem ratio	10
immortalitas à Platone asserta	282. sq.	tempestates in zonâ Torridâ qua-	les 82. sq.
à Cicerone probata	275. sq.	<i>Anthesteria</i> , Bacchanalia	655 sq.
<i>Animalia</i> , olim Ægyptiis sacra, &		<i>Anthesterion</i> , octavus mensis Atticus,	
cur	59	Baccho sacer, unde dictus	655
omnis generis iisdem culta	162	sq.	
sq.		<i>Ἀνθερωποῖα</i>	77. sqq. 112. 121. 187
dimissione Diis consecrata	207	316 sq.	
nonnisi immaculata ab Ægyptiis		Ægyptiorum	316 sq.
& Ebræis in victimam		Phœnicum & Pœnorum in gra-	
oblata	214. sq.	tiam Herculis	303
eorum capita Ægyptiis abomi-		Romanorum	318
nationi	208	aliarum gentium	318. sq. 542
mundorum & immundorum di-		sq.	
scrimen unde	213	sublata in Ægypto ab Amosi	315
<i>Anni</i> Ægyptii ratio	244. sq. 309	Italiâ ab Hercule quodam	303. 318
sq. 505		<i>Antiochus</i> , unde Epiphanes dictus	54
principium Cancer	8	<i>Antrum</i> Nympharum Homeri	269
emendatio	245	sq. 279	
Divisio in civilem & natu-		<i>Anubis</i> , Mercurius	39
ralem	247	<i>Apappus</i> Rex Thebanorum, cognom.	
magni ratio	9. 309. sqq.	Maximus	87. 91
1461 sunt 1460 naturales	9	<i>Apa-</i>	
309 sq.			
fiderei & tropici discrimen			
ignorum	310		
Attici ratio	657 sqq.		
principium	654		

<i>Apaturia</i> , festum Atheniensium	348	à Sefostre primùm victi	372
<i>Apis</i> , bos niger, certis maculis insignis	60	<i>Arabia</i> , Chus	609
quomodo consecratus ab Ægyptiis	60 sqq.	ei Mesopotamia accensa	609
Lunæ sacer	60	ejus aquæ & amnes amari	147
Osiridi consecratus, cujus imago habitus,	61	<i>Aradii</i> , gens Chananæa	232.511
Memphi cultus	61. sq. 238	<i>Aræ</i> ab Ægyptiis primùm Diis positæ	34
quo pacto oracula ediderit	63 sq.	Atheniensium ignoto Deo inscriptæ	642
inventor Medicinæ juxta Græcos	41. 85	<i>Arbaces</i> , Rex Medorum juxta Ctesiam	526
num inter Sicyonios aut Argivos Reges	85	num Ninum everterit	526
<i>Αποκατάστασις</i> Zodiaci	9	ejus ætas incerta	528
Mundi	9	<i>Aræ</i> Fœderis mansiones	364
<i>Apollo</i> Sminthius, à muribus dictus	539	<i>Architectura</i> ortus & progressus	44
Metagitnius & Boedromius	654		47
<i>Λυκίς</i> templum apud Argivos	130	<i>Archontes</i> Atheniensium decennales	357
<i>Αποπρῦπαι</i> Hircus	204. sqq. 207	annui	560. sqq.
<i>Apostata</i> cædes privato cuivis apud Judæos permessa	168	quando creari cœpti	561 sq.
<i>Αποφῆωσις</i> unde	274. 441. sq.	in chronologiam adhibiti	561
Homeri	441	in Senatum Arcopagiticum lecti	650
Orientalium regum vetusta	347	judices supremi	651
<i>Apparitiones</i> Deorum	54	post Solonis leges potestas eorum evuluit	650
<i>Aquæ</i> amaræ	147. 397	<i>Arcopagitarum</i> ante & post Solonem differentia	651
<i>Aquarius</i> , Romanis anni principium	8	<i>Arcopagitici</i> judicii origo	114. 117
<i>Aquila</i> Thebanis culta	163	Senatûs constitutio per Solonem	650
<i>Arabes</i> antiquissimâ potentiâ nobilitantur in orbem	104	<i>Argivorum</i> æra	83. sqq.
anno 13 circumciduntur	175	regnum	84. sqq. 298. sqq.
		bellum cum Lacedæmoniis	544
		Homeri & Apollinis cultores	443

INDEX III.

Chronologia per sacerdotum tempora deducta	132	duplex Assyriorum regnum con- juxit	514. sq.
nummi lupis signati	130	<i>Asia</i> nomen unde	533
res Atticis vetustiores	15	reguli	75. sqq.
<i>Aristobulus</i> Ptolemæi Physconis ma- gister	151	<i>Asinus</i> Coptitis cur immundum a- nimal	206
<i>Aristodemus</i> Lacedæmoniorum Rex		<i>Aspides</i> Ægyptiis cur in honore	483
filiam virginem occidit	543	<i>Asverus</i> , idem qui Cyaxares	605
mortem sibi consciscit	ibid.	duo ejus nominis, Avus & Ne- pos	605
<i>Aristomenis</i> , Masseniorum Impe- ratoris clarissimi, res gestæ in bello	554. sqq.	de Avo Vide <i>Cyaxares</i>	
obitus	559	Nepos, Darii Medi filius, Esteræ maritus	609
<i>Arius</i> quartus Assyriorum rex	32	Susa restauravit	609
Belus nominatus & pro Deo ha- bitus	32. sq. 110	ejus regnum	609
<i>Armais</i> , Sesostris frater perfidus	385	obitus	630
<i>Arpi</i> , Diomedis colonia	551	stemma	621
<i>Ἀρρηφορία</i> , festum Græcorum	134	<i>Assyrii</i> ab Ægyptiis Theologiam ac- ceperunt	34
<i>Ἀρρηφορί</i> , qui & quales	134	primi Venerem coluerunt	131
<i>Ars</i> medica, graphica, architectoni- ca quando ab Ægyptiis inven- tæ	28	eorum regnum	509. sqq. 517. sqq.
<i>Arsinoë</i> , Ægypti urbs crocodili cul- trix	399	Ægyptio posterius	417. sq.
<i>Art</i> , lingvâ Persicâ heroëm significat	527	post Babylonium appellatum	515
<i>Artes</i> manuarie Ægyptiis contem- tui	390	quamdiu duraverit	521
<i>Arundellianum</i> Marmor	15	quando eversum	526
purè chronologicum	487	reges juxta Diodorum, Syncellum, & Eusebium	517. sqq.
cum Eusebio consentit	328	Herodotum	522. sqq.
dissentit	84	eorum Chronologia	229. sq.
ejus antiquitas	330. 487	ætas	77. 509. sqq. 517. sqq.
Vide <i>Epocha</i> & <i>Marmor</i>		<i>Astarte</i> Phœnicum comparata Isidi	42
<i>Asar-haddon</i> rex Assyriorum	514	<i>Astrologia</i> judicarie inventores	475. 477. seqq.
sqq.		vanitas	481
		<i>Astronomia</i> Ægyptiorum	72
			num

num ab Abrahamo Ægypto illa- ta 72	tribunalia 640. sqq.
<i>Astrorum</i> cultus apud gentiles 476	Archontes post Codrum 356. sq. 560. sqq.
observationes vetustæ 504	respublica quomodo à Solone instituta 649. sqq.
<i>Astyages</i> , Diodoro Apandas 601	factiones tempore Solonis 647
duo diversi, unus à Cyro exutus Medorum Rex, alter Medo- Persarum Cyri avus 605	Ægyptiorum coloni 110. sq.
De posteriori Vide <i>Darius Medus</i>	ab Erechtheo in x; à Theseo in u- nam urbem congregati 114
Medorum rex, quando à Cyro re- gno exutus & captus 623. sq.	à Minoë obsessi 291
ultimus juxta Ctesiam & Hero- dotum 527. seq.	pacem ab eo certis legibus impe- trant 291
<i>Asyla</i> , Asiæ 355. sq.	Cretenesium tributarii 291. 294
Græciæ 354. sqq.	Elæam condunt 362
eorum jus apud Ebræos 167. 355	intestinis dissidiis ob Cylonium piaculum agitatur 637. sq. 642
Græcos 354. sq.	quomodo Cylonio piaculo solu- ti 642
extemplis gentilium in Ec- clesiam Christianā transi- it 356	Pisistratum tyrannum accipiunt 670. sqq.
abusus 356	divortium permiserunt 173
<i>Athenæa</i> , festum Græcorum 133	corporis nexu ob æs alienum per Solonis legem soluti 483. 648
<i>Athenarum</i> incunabula 298	quando rei nauticæ operam dare coeperint. 653
hujus nominis plures urbes 114	vestes lineas olim gestarunt 110. 133
<i>Athenienses</i> cultū Minervæ à Cecro- pe docti 113. 260.	<i>Atbotes</i> 18. 35
Cereris ab Erechtheo 259. sq.	<i>Attica</i> post Pandionem in quatuor partes divisa 289
sacra Eleusinia ab Ægyptiis mu- tuati. ibid.	in plures magistratus & oppida ante Theseum distracta 297
aras, ignoto Deo inscripsere 642	à Theseo in unum concilium co- acta 297. sq.
corum festa. Vide <i>festum</i>	ara Vide <i>ara</i>
mensēs à Solone constituti 653 sqq.	<i>Attici</i> mensēs 653. sqq.
politia in tres classes digesta 110. 649. 357	festi-
<i>Διονεγίας</i> 357	SI II 2

festorum plerumque cognomi- nes 654	<i>Bacchus</i> , inter Deos Cabiros 36 128
anni principium 654	<i>Ægyptius</i> , Osiris 125. 264
<i>Attis</i> , Sol, & de eo fabula 136	ejus capillamentum in orbem contextum 105
<i>Attyade</i> Lydorum Reges 330. 533. sq.	incunabula dubia 124. sq.
<i>Aurum</i> Ophiriticum 365. sq.	nominis plures 125
<i>Autexeria</i> Sesostris, magni habita ab Ægyptiis 402. sq.	<i>Bactriani</i> , num Magiæ inventores 144
Camblitæ, Lydorum regis 534	<i>Batylorum</i> nomen, unde 56
Aristodemi, Spartanorum regis 543.	<i>Balthasar</i> Vide <i>Evilmerodach</i>
<i>Azazel</i> , quid 20. 207	<i>Baptismus</i> proselytorum apud E- bræos 199
<i>Azotus</i> , ab Asar-haddone capta 515 542	num ab exemplo Ægyptiorum 200. sq.
à Psammiticho xxix annos obsessa & expugnata 542. 568	<i>Battus</i> , Cyrenes conditor & Rex 553
excisa 568	<i>Bellum</i> Argivorum 544
B.	Cyri contra Astyagem 623. sq.
B <i>Aal</i> , quid 33	Lydos 624. sq.
<i>Babylon</i> , quando & à quo condi- ta 506. sqq.	Nabonnedum Babylonium 626. sqq.
magnificè ornata à Nabuchodo- nosoro Magno 586. sqq.	Lacedæmoniorum 454. 542. sqq.
Assyriorum regia post everfam Ninum 599	Lydorum cum Milesiis 602
à Cyro capta & quando 614. 627 sq.	Cyaxare Medo, Eclipsi insigne 602. sq.
in solitudinem abiit 629	Medo-Perfarum contra Assyrios 622
ejus muri & ambitus 489. sq.	Messeniacum primum 542. sqq.
diruti à Cyro aut Dario 629. sq.	Secundum 554. sqq.
Ægyptiaca, quando, à quibus & ubi condita 397	Thesei cum Amazonibus 298
<i>Bacchanalia</i> , carniū crudarum esu celebrata 187	Thyreaticum 544
<i>Anthesteria</i> & <i>Dionysia</i> dicta 655. sq.	Trojanum Vide <i>Troja</i>
	<i>Belus</i> , Ægyptiorum Ammon 30. sqq.
	ejus nominis plurimi 33. 110
	Babylonius ab Ægyptio nomen accepit 110
	nū Babylonis conditor 507 sq. ejus

eius templum Babylone	91	<i>Busiris</i> , in Græcorum fabulis decan-	
<i>Biblia</i> invitis Judæis in græcam lin-		tatissimus	50
guam versa	153	an unquam regnarit	50.72
<i>Binothis</i>	18	de ejus <i>Ξεροντορία</i> fabula, unde	
Blasphemia, quid	165. sq.	nata	79
Ægyptiis & Ebræis interdicta	165	<i>Βασσοφονδόν</i> scribere, quid	124
ejus poena	166	<i>Byzantium</i> , Megarensium colonia,	
<i>Bocchoris</i> , Rex Ægypti	487	quando condita	552
Pater	481. sq.	unde illi nomen	ibid.
abstinentia	482	C.	
prudentiâ & justitiâ insignis	482. sq.	C <i>Abiri</i> Dii qui	35. 36. 127
avarissimus	482	<i>Cadmus</i> Ægyptiorum coloni-	
leges, de commerciis	482. sq.	am in Græciam deduxit.	116. 121.
nexu obæeratorum	483	templum Neptuno in Rhodo stru-	
Taurum ferum immisit Mnevidi,		xit	121
invisus ob id Ægyptiis	483	vaccam itineris ducem habuit	121
ætas	472	fueritne Phoenix, an Ægyptius	
<i>Boëdromius</i> , mensis Atticus tertius			122. sq.
	654. sq.	Bacchi cultum in Græciam attu-	
<i>Bæotia</i> , olim Cadmeia	127	lit	124.
<i>Bos</i> . quare Ægyptiis sacer	61. sqq.	ad quærendam Europam missus	
eius caput, insigne Isidis, Astartes			121. 126.
& iis	42	Cadmejam condidit	127
<i>Boves</i> duo, Mnevis & Apis ab Ægy-		Lybiam tenuit	423
ptiis culti	61. seq.	<i>Caduceus</i> Mercurii	255
mares & foeminæ Ægyptiis sacri		<i>Calamitates</i> Ægypti	45. sq.
	62. 162	<i>Calasirii</i> , milites Ægyptii	390. sq.
<i>Brundisium</i> , Cretensium colonia,		<i>Callipp</i> ⁹ <i>Cyzicen</i> ⁹ annū correxit	658
portu nobilis & Viæ Appiæ		eius cyclus <i>ἐξ ημεβδονηκονταε-</i>	
termino	550	<i>της</i>	664
<i>Brutii</i> urbes, Græcæ originis	547. sqq.	<i>Camblites</i> Lydorum Rex uxore de-	
fines	547	voratâ seipsum interficit	534
<i>Bubastus</i> , inferioris Ægypti urbs	46	<i>Campania</i> urbes Græcæ originis	546.
	472		sq.
		<i>Campi</i> Elyfii, vide <i>Elyfii</i> .	
		<i>Cancer</i> , principium anni apud Ægy-	
		ptios	8

INDEX III.

<i>Candaules</i> Lydorum Rex à Gyge Re-		ejus à Pausania circa Argivos Re-	
gno & vitâ exutus.	535	ges dissensus	84.
Myrsilus vocatus	536	<i>Castratio</i> foeminarum à quo & cur	
picturas magni fecit	ibid.	instituta.	534. sq.
ejus ætas	ibid.	<i>Catana</i> colonia Naxiorum	497. sq.
<i>Canicula</i> ortus anni apud Ægyptios		ejus vicissitudines	497. seq.
initium	301. sqq.	<i>Caulonia Brutiorum</i> , Achæorum co-	
<i>Canicularis</i> cyclus	309. sqq.	lonia à Romanis deleta	549.
<i>Canis</i> symbolum Mercurii	39	<i>Cecrops</i> Rex Atheniensium	111. sqq.
tota Ægypto cultus	162. sq		114
Hesiodi proditor percussorum		cur <i>diΦωνς</i> dictus	111
Domini sui	436	ex Ægypto mores civiles in Græ-	
<i>Canis cælestis</i> Ægyptiorum Numen		ciam induxit	111
ad ortum ejus exundat Nilus	8.	Minervæ præcipuè ac Jovis	
	80	cultum	113
Ex aspectu ejus prognosticon Æ-		conjugia Athenis ordinavit	111
gyptiorum.	80	<i>Celeus</i> quis	260
<i>Caper</i> Mendete sacratus	65. 163	<i>Census</i> à Solone Athenis actus & ejus	
<i>Capilli</i> sacerdotum apud Ebræos de-		ratio	649. sq.
tonsi	217	<i>Ceres</i> inter Deos Cabiros	36. 128.
<i>Capite censi</i> Solonis, qui	649. sq. 652	quando ab atheniensibus coli cœ-	
<i>Capita</i> animalium Ægyptiis abomi-		perit	259. sq.
nationi habita.	208	ejus in Atticam adventus	252.
<i>Capra</i> Apollini & Homero sacræ			259. sq.
	443	<i>Cerealia</i> prima ab Ægyptiis institu-	
<i>Caranus</i> Regni Macedonici auctor		ta.	194. 259. sq. Vide <i>Eleus-</i>
	447	nia sacra.	
<i>Carnea</i> , festum Apollinis	353	<i>Certamen</i> Carnium	353
<i>Carnis</i> esus Noacho permissus	185.	Eleusinium	287. sq.
	sq.	Istmium à Theseo institutum.	
crudæ esus in Bacchanalibus	187.		297
<i>Carthago</i> quando condita	409. 422	Lycæorum	288.
<i>Castimonia</i> sacerdotum Ægyptiorum		Olympicum	450
& Ebræorum	222	Rhapsodicum in honorem Ho-	
ut & Græcorum	265	meri	439. sqq.
<i>Castor Rhodius</i>	15.	<i>Ceryces</i> , sacrorum apud Athenienses	
		antistites.	261
		<i>Chal-</i>	

<i>Chalcedon</i> , Megarenſium colonia		<i>Cicutæ</i> uſus apud græcos	265
	552	<i>Cimmerii</i> à Scythiſ ſedibus pulſi	537
<i>Chaldeorum</i> origo	110.143	Sardes capiunt	537
magia	143	Dianæ Epheſinæ templum incen-	
expeditio in Phœnices	337.ſeq.	dunt	537
<i>Cham</i> idem cum Mene primo Ægy-		ab Alyatte Lydo Aſiâ pulſi	537.
ptiorum Rege	23		602.
<i>Chanaan</i> regio	233	<i>Circumciſionis</i> in Ægypto origo	74
vide <i>Terra promiſſa</i> .		apud Iſraëlitas	75
<i>Chananaeorum</i> populi XI.	231	uſus apud gentes alias	74.175.
quot ex iis Iſraëlitis devoti	233		216.384.
<i>Chemnis</i> , Danai patria	129	<i>Cocalus</i> Siciliæ Rex	292
<i>Chilon</i> è ſeptem Græciæ ſapientibus,		<i>Codrus</i> Athenienſium Rex	353.ſeq.
vates.	646	<i>Cœleſtium obſervationũ</i> vetuſtas.	504
<i>Chiarum</i> ludi in honorem Homeri		<i>Colchi</i> , Ægyptiorũ colonia	382.ſeqq
	442	circumciſi.	74.384
<i>Chion</i> Lacon	559.ſeq.	<i>Coloniæ</i> Ægyptiorum	110.121.129.
<i>Chriſtiani</i> in Alexandriâ Serapin-			381. ſeqq.
colebant	154	Æolum	359
<i>Chronicon vetus</i> Ægyptiacum apud		Dorienſium	358
Syncellum	2	Græcorum	358. ſeqq.
<i>Chronologia</i> Hiſtoriâ recentior	486	in Italiâ ductæ	546. ſeqq.
Herodoti	49.ſeqq.	in Aſiam, Europamqve reli-	
Patrum poſt-diluvianorum	13	quam	557.ſeqq.
Græca	14	Jonum	361
Ebraica diverſa	12. ſeq.191	Lacedæmoniorum	545
qvo vetuſtior, tanto incertior	191	Naxiorum	494.ſeq.497
veterum græcorum fallax	144.	Siculæ	491.ſeqq,
	245.294.329.ſeq.	vide <i>Migrations</i> .	
Joſephi fallax	138.ſeq.	<i>Color</i> albus ſacer	219
Argivorum	132	niger in ſacris Jovis Cretenſis	258
Regum Romanorum	499. ſq.	<i>Coloſſus Memnonis</i> vocalis	425. ſeq.
Ægyptiorum	313	<i>Columbæ</i> in fabulis Sacerdotes	65
Iſraëlis & judæ	403. ſqq.	earum captura qvatenus Judæis	
Romana poſt captam à Gallis ur-		permiſſa	182
bem incerta	502. vide <i>æra</i> .	<i>Columnæ</i> Sethi	39
<i>Chus</i> , Arabia	609	vide <i>Stela</i> .	

INDEX III.

<i>Comam</i> alere nec Ægyptiis, nec E-		<i>Corpora humana</i> priscis non mino-	
bræis Sacerdotibus licitum 217		ra 52	
<i>Comædia</i> nomen unde 668		<i>Coturnicum</i> magna in Ægypto fre-	
auctor 668		quentia 147	
initium tenue 668. seq.		<i>Creon</i> primus Eponymus Atheni-	
<i>Concubitus illicitus</i> 170. seqq.		ensium 561	
<i>Conjugium</i> cum sorore gentibus ali-		<i>Cretenses</i> Jovis sepulchrum sibi ven-	
is permissum, aliis prohibitum		dicant 253	
170. seq		eorum Regnum 252. seqq.	
cum fratris defuncti viduâ apud		insignia serpentes 255. seq.	
Ægyptios & Ebræos usita-		<i>Crocodilus</i> Ægyptiis cultus 163. 99.	
tum 173		<i>Cræsus</i> Lydorum Rex à Cyro victus	
consensu, an coitu perficiatur. 173		624. seqq.	
cum gentilibus, Ebræis vetitum.		ejus cum Solone congressus 625	
174. 176		regni tempus 625	
Profelytorum cum Hebræis 174.		& obitus 625. seq.	
seq.		<i>Croton</i> , Achæorum colonia 549	
incestis nuptiis genitorum 175		<i>Ctesias</i> dubiæ fidei scriptor 507. 526.	
fervorum 176		528. 588.	
<i>Consanguinitatis</i> gradus qui à Mose		ejus ab Herodoto in Assyriis re-	
prohibiti 172		bus dissensus 517. seqq. 52. seqq.	
<i>Convivia</i> sacra Ægyptiorum & E-		ut & in Medicis 525. seqq.	
bræorum 209		& circa tempus excidii & lo-	
<i>Corcyra</i> , Corinthiorum colonia 537		cum urbis Nini 598	
<i>Corcyraei</i> Epidamnum in Illyrico		<i>Cultus</i> extraneus quis 161	
condiderunt 551. seq.		<i>Cuma</i> Æolum colonia 359. seq.	
<i>Corinthei</i> Reges Heraclidæ & Bacchi-		<i>Cumæ</i> italicae Chalcidensium colo-	
dæ, eorumque Chronologia		nia 546. seq.	
563. seqq.		earum ager, portus, navale 546	
Cypselidæ 565. seqq.		<i>Curetes</i> quoniam dicti 257. seq.	
<i>Coræbus</i> victor in Olympiacis pri-		<i>Cyaxares</i> Phraortis filius, Rex Me-	
mus memoratus 328. seq. 488. seq.		dorum 567	
<i>Corybantes</i> cum Idæis Dactylis com-		aliàs Astibares 601	
parati 257		Cuaxares & Asverus 605	
eorum mysteria in Samothracia		Astyagis à Cyro exuti & Darii	
127.		Medi pater 605	
		Ninum urbem subvertit 598	
		ejus	

ejus cum Alyatte bellum 602. seq.
 obitus 603
 duo ejus nominis, Avus & Nepos
 de nepote vide *Asverus*. (605
Cybeles sacra unde 127
 ortus 135
 nomina 135. 137
 imagines variæ in numismatis 136
 terram notat 136
 an Dea Syria 137
Cyclus canicularis 309. seq.
 quando cœperit 310
Cycli annorum varii 657. seqq.
Cylon Regnum Athenis frustra affe-
 ctat 637
Cylonium piaculum 637. seq. 642
Cyprii αὐθιγνοποιοίαν & Minervæ
 cultum à Cecrope acceperunt 113
 Veneris cultores 131
 Homerum sibi vendicant 444
Cypselus Corinthi Rex 565. seq.
 ejus ætas 566
Cypselidarum tyrannis quamdiu du-
 raverit 565. seq.
Cyrene cujus colonia 553
Cyropædia 619. seqq.
 Xenophontis à Ciceronis censu-
 rà vindicata 619. seq.
Cyri nativitas 620
 parentes 620
 stemma 621
 institutio 621
 imperium 631
 fortitudo & prudentia 621. seq.
 uxor Amytes, Aftyagis filia 623
 bellum in Assyrios 622
 Aftyagem 623. seq.

Crœsum 624. seq.
Babylonios 626. seqq.
 regni primus annus, basis vetusti-
 oris Chronologiæ 630
 obitus, & de eo variæ sententiæ,
 620. 631. seq.
 regni & vitæ anni 624
Cyrus num primus Persarum Rex
 604. seq. 631
Cyaxaris avunculi, seu Asveri II.
 filiam ducit 630
Cyaxari jure uxorio succedit 630.
 seq.
Babylonem capit 624. 626. seqq.
 & exteriora ejus moenia diruit
 629
Judæis in patriam redeundi po-
 testatem facit 630
 omnem Asiam subegit 623. seq.
 num & Ægyptum 632

D.

D*ædalus* velorū inventor 292
 architectus & statuarius in-
 signis 292
Dæmones, formæ hircorum 162
Dagon, Jupiter 33
Damasci Reges 346. seq.
 Regni finis 469
Damni compensatio apud Ebræos
 qvalis 179
Danai unde dicti 130
 olim Pelasgi 130
Danaus quâ patriâ 129
 ex Ægypto fugit 129. 132
 in Rhodum & Argos appellit.
 129. 139

INDEX III.

Regnum Argivorum obtinet 129.	<i>Dea Syria</i> num Mater Deorum 137
seq.	<i>Decani</i> Zodiaci apud Astrologos 479. seq.
<i>Larissam</i> condit 130	<i>Dejoces</i> primus Medorum Rex 533
ejus filiae puteorum inventrices 130	ejus res gestae 533
<i>Δεζμοφóρεια</i> in Græciam adfe- runt 131	<i>Delta</i> , quæ regio Ægypti 393. seq.
<i>Daniel</i> Propheta sub Macedonico & Medo-Persico Regno vixit 608	ejus fluvii 394
Magis Chaldæis præpositus, post à Dario in Mediâ ductus 608	nomi 394. seq.
Triumvir 608	<i>Demagogus</i> primus 298
mortuo Dario Medo Babylonem repetit 609	<i>Demarchi</i> à Solone instituti 652
ejus 70. hebdomadæ novâ ratio- ne explicatæ 610. seqq.	Naucrari dicti 652
<i>Daphne</i> poëtria 435	<i>Denarius</i> Pythagoræ numerus 276
<i>Dares Phrygius</i> 435	sq.
ejus de bello Trojano scriptum spurium 436	<i>Deorum</i> gentilium πολυωνυμία 32
<i>Darici nummi</i> 604	origo ex Ægypto 34. 171
<i>Darius Medus</i> non Babylonis, sed Persis imperavit 604	epiphaniæ 53. sq.
<i>Astyages</i> etiam dictus 605	simulacra vetustissima è rudi la- pide 57
filius Asveri sive Cyaxaris Medi 605. 609	fœcunda mater utilitas 59
avus Cyri 605	<i>Δερκετώ</i> mater Semiramidis 519
pater Asveri Medo-Persæ, Esteris mariti 609	<i>Δερκετάδα</i> Semiramidis posterî 519
vivo parente Regnum Persarum adeptus 605	<i>Deucalionis</i> in Thessaliâ Regnum 114. 118
<i>Susa</i> expugnat 606	fuga ob diluvium 114
juvenis Regnum, senex vectiga- lia ampliavit 608	<i>Devovendi</i> mos apud Ebræos 169
tributa gentibus primus impera- vit, & callidè 609	<i>Deus</i> quatenus videri dicatur 52 sq.
<i>David</i> Rex Israëlitarum 344. seq.	<i>Diacrii</i> Athenis qui 647
	<i>Diana</i> felis specie ab Ægyptiis culta 66. [auditor 3
	<i>Dicaearchus</i> Messenius, Aristotelis
	<i>Dielyos Cretensis</i> de bello Trojano scriptum suppositivum 436
	<i>Dido</i> quando Carthaginem condi- derit 409. 422. sq.

Dies

<i>Dies</i> intercalares apud Ægyptios	246	ejus in puniendis delictis rigor	ibid.
ut Deorum natales celebrantur	246	<i>Dynastia Ægyptiaca</i> Africani & Eusebii fallaces	94. 311. sq. 465 sqq.
à planetis denominati primùm ab Ægyptiis	197. sq.	E.	
<i>Dii</i> gentiliū in animalia transformati	66. sq.	E braorum nomen Græcis olim incognitum	235
Bonus & Malus	205	in Ægyptum migratio	89. sqq.
Cabiri	35. 127	quando contigerit	89
<i>Diluvii</i> universalis tempus	12	servitus & labores	106. sqq.
Deucalionis	114. 118. sq.	<i>Ebraei</i> in Ægypto an extruendis Pyramidibus laborarint	48
<i>Dionysia</i> in nummis expressa	105	an sub nomine Pastorum regnarint	102. sq. 138. 323
eadem cum Bacchanalibus	655 sq.	Inferiori habitarunt	25. 90
<i>Dionysii Halicarn.</i> de Epochâ Archontum Atheniensium sententia	561. sq.	cultum vituli & superstitionis alias didicerunt.	63. 67 162
<i>Diospolitani</i> Reges eidem qui Thebani.	26. 94. 583	hirci cultores	162
urbis excidium	599	quas urbes ædificarint	107. sqq.
<i>Divortium</i> apud Athenienses & Ebraeos permixtum	173	quamdiu fuerint	70. 89
<i>Dodecarchia</i> Ægypti	538. sq.	<i>Ebraorum</i>	
quamdiu duraverit	539	exitus ex Ægypto	138. 140
<i>Dodonæi Jovis</i> oraculum	64. sq.	num annis mille præcedat bellum Trojanum	139
<i>Dominium</i> rei perditæ quatenus Ebraorum legibus amittatur	180	transitus per Mare rubrum qualis	146. sq.
<i>Domus</i> à quibus primùm exstructæ	44	peregrinatio in deserto	146
<i>Domuum</i> cœlestium XII origo	480 sq.	moscholatria	63
<i>Donaria</i> civitatum in Apollinis templo condita	536 sq.	Terra promissa	230. sqq.
<i>Doriensium</i> coloniæ	358. 498	Judices à Mose constituti	227
<i>Draco</i> legislator	639. sqq.	servitutes variæ & aliquando cōtemporanæ	307. sqq.
		sub Judicibus conditio	305. sqq.
		regimen	126. sqq.
		respubli-	

respublica æmulationibus Tri-	non semper constituto tempo-
buum involuta 307	re celebratum 191
Theocratia 226. 229	oraculum divinum quando ces-
Theocratia anarchia interjecta-	sârît 365
307	dies festi 192
Rex, num Synedrii judicio, & fla-	ludi sacri 209
gris obnoxius 340. sq.	baptismus 198. sqq.
regum unctio 342. sq.	lavacrum, multi usus 199. 216
captivitas prima 469	218
secunda 470	jejunia 209. 222
tertia 532. 572. sqq.	mos devovendi 169
reditus è captivitate 630	excommunicatio ibid.
<i>Ebrai</i> , Alexandrini, Serapidis cul-	ludentium cibus legumina 221
tores 154	jus regium 338. sq.
quando in Europam venerint 159	bellicum 230. sq.
sq.	asyloꝝ 167
an magi fuerint 143	jura indigenæ & peregrini diver-
num religionem communicarint	sa 180. 184
Gentilibus 150. sqq.	judicia, quando cœperint 182
agrè tulerunt bibliorum versio-	sq.
nem in græcam linguam 153	Synedria. Vide tit.
Deastrorum nomina mutatis li-	Profelyti 175. sqq. 199
teris in opprobrium verte-	in peregrinis plectendis rigor 179
runt 108	184
<i>Ebrais</i> quatenus statua & imagines	servitus, qualis 180. sq.
concessæ 164	<i>Ebrai</i> quæ delicta privatis vindicare
severè interdictum idololatriâ	permiserint. 168
162. sqq.	legem violare mortis causâ per-
lucorum usu omni 164. sq.	miserunt 165
aleâ & usurâ 181. sq.	<i>Ebraorum</i> , vindex sanguinis 167. sq.
eleemosynæ sub poenâ exactæ 181	leges agrariæ 235. seqq.
<i>Ebraorum</i> sectæ variæ 157	annus, & ejus ordinatio 189. seqq.
sacerdotes Vid. <i>sacerdos</i> .	in civilem & sacrum distinctus
sacrificia 201. sqq. 204. 208. sqq.	190
agnus paschalis ubi mactatus 146	Vide <i>annus</i> .
pascha quando celebrandum	mensium Sacrorum initium ab
192	apparitione Lunæ. 190
	men-

mensis intercalaris	190	<i>Elaphebolion</i> , mensis Atticus nonus,	
Vide <i>mensis</i> .		unde dictus	656
neomeniæ classico indicatæ	190	<i>Eleemosyna</i> apud Ebræos sub poenâ	
Chronologia. Vide tit.		exactæ	181
Sicli	340	<i>Elephantinum</i> regnum	88
Therapeutæ, qui & quales	157	<i>Elephantis</i> urbs	88
circa matrimonium ineundum		insula	88
ritûs 170. seqq.		<i>Eleusinia</i> sacra, quando & à quo A-	
mamzeres, quatenus conjugio		thenis instituta	259. seqq.
prohibiti 175		eorum ministri	261. seqq.
polygamia	173	ratio	267
matrimonia cum fratribus defuncti		<i>Eleusis</i> à quo condita	85
viduâ 173		<i>Eleusinium</i> certamen	287. seqq.
cum exteris prohibita 174. 176		<i>Elysi</i> campi	272
<i>Ebrai</i> liberorum venditionem quo-		ubi	273. 281. seqq.
modo permiserint 181		<i>Empedocles</i> , magni nominis Philoso-	
munditiei studiosi	217. seqq.	phus	281
cur à consuetudine cum exteris		ejus sententia de quatuor Elemē-	
alieni 152. seqq. 163		tis, principiis contrariis, me-	
quando Græcis innotuerint 150.		tempſychosi, iustorū statu post	
152		mortem 280. seqq.	
ἐν διαδυσίῳ proferunt	606	Εὐμεάδης Metonis, & ejus ra-	
metempſychosin probarunt 287		tio. 662. seqq.	
<i>Ebur</i> apud Ebræos ante Solomonem		in usum vulgarem non traducta	
non in usu	367		663
<i>Ecbatana</i> , Medorum regia, à Dejo-		<i>Enochi</i> , Ἐνὸχου de Egregoris	55
ce condita. 533		<i>Epheta</i> Atheniensium iudices supre-	
Eclipsis Solis, bellum inter Lydos &		mi à Dracone constituti	651
Medos dirimens, quando facta		eorum tribunalia	640. seqq.
603		<i>Ephod</i> , amiculum humerale Summi	
ἐκ πύγων Μῦνδι, Ægyptiis credi-		Sacerdotis	229
ta 9		<i>Ephori</i> Lacedæmoniorum, quando	
<i>Elam</i> , idem ac Persis, & cum Mediâ		inducti	545
in sacrâ scripturâ sæpe conjun-		<i>Ephorus</i> Cumanus, Historicus	14
gitur 606		<i>Epidamnus</i> , Illyriorum urbs, Corcy-	
<i>Elaphebolia</i> festum Atheniensium		ræorum colonia, quando con-	
& Phocensium	656	dicta 551. seqq.	

<i>Epiphania</i> , Deorum	54	injustè regnat	595
<i>Επιφανείας</i> vox, ad reges Orientis translata & quare	54	impius in defuncti Patris cadaver	596. sq.
<i>Epocha</i> . Vide <i>Æra</i> .		perimitur	595
<i>Epocha</i> Marmoreæ Arundellianæ	114.	aliàs Ilvarodamus	596
115. sqq. 252. 263. sq. 325. 351. 433.		idem cum Baltasare Danielis	597
491. 560. 665. sq.		<i>Eulæus</i> amnis, regni Babylonici & Medo-Perfici terminus	606
<i>Eponymi</i> Athenienses	561	circuit arcem Susorum	607
<i>Equus</i> , fortitudinis symbolum	389	<i>Eunuchi</i> , foeminæ	534. seq.
<i>Eratosthenes</i> Cyrenæus, quis	3. 249	<i>Euphrates</i> Mesopotamiam, ut Nilus Ægyptum inundat	588. 628
<i>Erechtheus</i> rex Atheniensis, Eleusi- nia sacra instituit	259	fossis eductis coercitus à Nabu- chodonosoro	588
<i>Erichthonius</i> , quadrigarum inventor	133	à veteri alveo derivatus in fossam Nabuchodonosori per Cy- rum, unde inundatio Assyriæ & detrimenta maxima	628
de eo fabula	134	nusquam manifesto exitu effluit, sed in paludes deficit	629
<i>Esseni</i> , secta Ebræorum	157	<i>Eusebius</i> , exscripsit Africanum	5. 140
cur in Evangelio non memorati	158	ab eo subinde dissentit	5. 92. 93.
eorum instituta	157. sq.	94. 102. 140.	
<i>Esteræ</i> historia quando contigerit	609	ut & à marmore Arundelliano	84. 115.
maritus, quis	ibid.	ejus ab Herodoto aliisque in As- syriorum rebus dissensus	517.
<i>Ethnici</i> . Vide <i>Gentiles</i> .		seqq. 522. seqq.	
<i>Eudoxus</i> Cnidius, cum Platone anni- rationem in Ægypto edoctus	661	ut & in rebus Medorum	525. seqq.
<i>ὀκταετηρίδα</i> scripsit	661	<i>Eutymius</i> Locrensis, Olympiæ sem- per victor, vivus consecratus	548
huius ratio	662	<i>Excidium</i> Azoti	568
ejus vestis ab Api linctæ, & inde sacerdotum prædictio	661 sq.	Hierosolymorum	573. seqq.
<i>Evilmerodach</i> , Nabuchodonosori filius, patre phrenetico regnum administrat	594	Nini	598. seqq.
restituto Patre in vinculis habit9, usq; ad mortem illius	594	Thebarum	421
succedit Patri, & Jechoniam è car- cere liberat	594	Tyri	576. seq.
		<i>Excommunicatio</i> , Judæis recepta	169
		<i>Εξκα-</i>	

<i>Εξκαθεδουρηκονταετηρὶς</i> , & ejus ratio 664	Paschatos 192
ab Hipparcho reprehensa ibid.	Pentecostes 192
<i>Exodi</i> Israëlitarum æra 138. seqq. 305.	Posidonia 655
seqq.	Pyanepfia 655
<i>Expiatio</i> cædis apud Græcos 264. seq	Scira 657
<i>Exteri</i> , Ægyptiis exosi 216	Ευσάχθεια 649
Israëlitis rigidè habitī 179. seqq.	Tabernaculorum 192
<i>Extraneus</i> cultus, in præceptis Noa- chidarum quis 161	Ευοικία 298
	<i>Feuda</i> militaria apud Ægyptios 391
	<i>Fædus</i> mutuo sanguinis linctu pa- ctum 603
F.	<i>Fossa</i> Moerios 238. seq.
	Sesostris 395
F <i>Abarum</i> in sacris, nisi lugubri- bus, nullus usus. 221	Nabuchodonosori 588. seq.
<i>Faces</i> placentis affixæ in sacris Dia- næ Munychiæ 654	causa expugnata à Cyro Baby- lonis 627
<i>Facularum</i> festum apud Argivos 131	<i>Fur</i> nocturnus impunè occiditur 168
<i>Februa</i> animalia, mus & sus 539	<i>Furti</i> apud Ægyptios licentia 177
<i>Felis</i> ab Ægyptiis culta 66. 162	interdictum apud Ebræos distin- ctè explicatum 177. seqq.
<i>Ferri</i> usus & conflandi ratio quando & à quibus inventa 256. seq.	pœna apud Ebræos 180
<i>Festa</i> Ægyptia 154. 193	apud Athenienses 640
temporibus Mosaicis antiquiora 193	G.
<i>Festorum</i> finis 192. seq.	
<i>Festum</i> Apaturia 348	G <i>Alilea</i> 468. seqq.
Ἀπρηφορσία 134	quando subjugata ab Assy- riis 469
Bacchanalia 655. seq.	<i>Galli</i> quando Romam ceperint 501
Cerealia 194	<i>Gamelion</i> mensis septimus Atticus unde dictus 655 (seq.
Elaphebolia 656	<i>Gelanor</i> Regno à Danao exutus 129.
Facularum 131	<i>Gelo</i> Syracusarum Tyrannus 495. seq.
Κάγερα 351. seq.	<i>Gemara</i> duplex, Hierosolymitana & Babylonia 159
λαμπάδνηδεγμία 133	ejus auctor & ortus 159
λυχνιαῖν 132. seq.	Gene-
Panathenæa 132. seqq.	
Panionia 361	

<i>Genealogia</i> Patrum post-diluviano- rum diversitas 13	rerum Persicarum minùs gnari 632
<i>Genii</i> boni & mali 205. seq.	motuum cœlestium imperiti 660 seqq.
<i>Genitalia</i> circumcidere multis olim gentibus usitatum 74	serò res suas literis mandârunt 14
<i>Gentiles</i> num ritus sacros à Judæis acceperint 150. seqq.	<i>Græcorum</i> Dii ex Ægypto 34. 113. 124. seqq. 132. 259. seqq. 264.
severè à Judæis habiti 179	ut & Philosophia 154
astrorum cultores 476	magia à Persis 144
eorum de statu piorum impio- rumque post mortem senten- tia 265. seqq. 283. seqq.	abstinentia à piscibus 220. seqq. commenta de inferis 271. sq. 275 de Memnone 431. seqq.
<i>Gephyrai</i> qui 127	bellum in Trojanos 325. seqq.
<i>Geographia</i> cultor Sesostris 384	belli Duces 326
<i>Geometria</i> inventio 392	apparatus 327
<i>Geomori</i> incolæ Syracusarum, urbe ejecti & restituti 495. seqq.	coloniæ 357. seqq. 546. seqq.
altera classis civium Atheniensium um 649	contentiones de Homeri patriâ 444. seqq.
<i>Georgius</i> Monachus, Syncellus, quis 6. 142	anni ratio 658. seqq.
ejus ab Herodoto aliisque in Af- syriis rebus dissensus 517. seqq. 522. seqq.	scribendi forma 124
ut & in Medorum rebus 525. seqq.	in ludos & festos dies propensio 132
<i>Gergesæi</i> , populus Chananæus 233. sq.	jejunia pro expiatione peccato- rum 265
<i>Ghosen</i> Ægypti regio ubi sita 90	lavacra 201
<i>Gradus consanguinitatis</i> in matrimo- nio, qui prohibiti 172	saltationes 301
<i>Gracia Magna</i> 546. seqq.	Vide <i>Athenienses</i> & titulos specia- les alios.
<i>Graciæ</i> veteris tempore Trojani belli status 326	<i>Gyges</i> foeminas castravit 434. seqq.
septem Sapientes 644. seqq.	Candaulem regno & vita exuit 535
<i>Graci</i> veteres Chronologiæ techni- cæ imperiti 144. 451	primus Barbarorum Delphos do- naria misit 536
magnam partem Italiæ occupâ- runt 546	Colophonem expugnavit 537 ejus fabulosus annulus 536
	<i>Gymnosophistæ</i> , Æthiopum Sapien- tes 336
	<i>Gyna.</i>

Gynacocratia apud Ægyptios usita-
ta 68

& gentes propemodū omnes 69

H.

H *Alys* fluvius descriptus 535
Hamath, regio Chananæorum

232

ejus metropolis Antiochia 232.

346.

Hammon idem cum Mene & Cha-
mo 30

Syris & Babylonis Belus 32

ejus oraculum in Libyâ 64. seq.

Hebdomas dierum à quibus instituta
167. 476

Hebdomades Danielis 610. seqq.

Hebraei, vide *Ebraei*.

Hecataei duo, Abderita & Milesius
427

Hecatombæon primus mensis Atti-
cus unde dictus 654

Heli Sacerdos, qualis fuerit iudex 308

Heliopolis inferioris Ægypti metro-
polis 25. 29. 315

Pelusio quantum distet 109

num ab Ebræis munita 109

à Pastoribus oppressa, sed à The-
banis recuperata 315

Hellanicus Lesbicus, Historicus 14 32

Hollenistæ, Judæi Ægyptienses 153

Heptanomis Ægyptiorum 399

Heracleoticum Regnum 29

Heraclidarum reditus 329. 331. 349.
seq. 351. seq.

Heraclida, Lydorum Reges, dupli-
ces 534. seqq.

Heracliti sententia de ecpyrosi mun-
di 10

de animabus & duplici principio
Pace ac Bello 279

Hercules plures 302. seqq.

Tyrius, purpuræ inventor 303

idem cum Molocho 303

ejus ætas 302. seq.

Omphales servus, mox maritus
534

ejus posterii 349. seq.

Lydorum Reges 534

Hermapion, interpres Obelisci Ra-
messis, vindicatus à censurâ Kir-
cheri 462

Hermopolis an à Mose condita 141

Hermotybies, milites Ægyptii 390.
seq.

Herodori Chronologia 49

ætas 27. 392. 591. seq.

à Ctesia in rebus Assyriis dissen-
sus 517. seqq. 522. seqq.

ut & in Medorum rebus 523. seqq.

consensus cum Appiano, Diony-
sio, aliis 524

in Historia institutum 620

Herodotus num Judæos habuerit co-
gnitos? 1,0

Hesiodus utrum Homero recentior
4,3. seq.

repulsam tulit in Pythiis 667

ejus ætas 434

patria ibid.

cædes & sepultura 436

Heterogeneorum commixtio Ebræis
interdicta 123

Hiero-

<i>Hieroglyphica</i> apud Ægyptios di- versa 38	carmina per partes olim recitata 438
vetustissima scribendi ratio ib.	à Solone aut Pisistrato in unum corpus redacta 438. sq.
idololatriæ apud Ægyptios occa- sio ib.	Athenis & in omnib ⁹ Græcorū civitatibus cantata 439. sq.
quid contineat 462	Alexandro M. aliisq; in pretio habita 440. sq.
ἱερογλυφικὴ scribendi ratio	obitus & sepultura 443
<i>Hieroglyphicâ</i> recentior. 39	vitæ scriptores 445
<i>Hierosolyma</i> quando & à quibus condita 324	<i>Homicidii</i> interdictum & pœna 166. sq.
excisa 573	licentia privato quatenus apud Ebræos permessa 167. sq.
<i>Hipponium</i> Lucaniæ urbs, Græco- rum colonia 548	<i>Hominum</i> statura num decrescat 52
<i>Hippopotamus</i> in Ægypto cultus 163 395	<i>Homo</i> quidam divinis honoribus a- pud Ægyptios cultus 319
<i>Hirci</i> ab Ægyptiis sacrati 66	<i>Honor</i> parentum severè præceptus 187. sq.
ab Israëlitis in Ægypto culti 162	apud Ægyptios qualis 188
<i>Hircus</i> ἀποπομπᾶιος 204. sqq. 207	<i>Horti</i> Nabuchodonosori pensiles 586. seq. 590. seq.
Mendefius 65. sqq.	<i>Hostanes</i> Magiæ cultor 475. seq.
<i>Hirom</i> Rex Tyri 368. sq. 407	<i>Hostiæ</i> humanæ 78. seqq. vide αἱ θεωπουσία.
<i>Historia</i> Chronologiâ vetustior 486	<i>Hyblæ</i> Siciliæ tres 499
<i>Homerus</i> à cœcitate sic dictus 443	<i>Hycsos</i> , Pastores in Ægypto regnan- tes 101. 103
aliàs Melesigenes 443.	<i>Hyela</i> Brutii urbs, Velia aliàs, Pho- cæorum colonia 547
num Hesiodo antiquior 433. sq.	<i>Hyems</i> in Zonâ Torridâ quando 82. seq.
ab aliis multa mutuatus 434. sqq.	<i>Hygeni</i> , Mythologi, à Castore & Pau- saniâ circa Argivos Reges dis- sensus 84
poëmatibus illustris & divinis honoribus celebratus 438. 441. sq.	<i>Hyllus</i> , Herculis filius, Peloponne- sum frustra tentat 349
Chium aliquandiu inhabitavit 442	<i>Hyper-</i>
<i>Lycurgo</i> σύνχερνος 438	
ei capræ, ut Apollini, sacrificatæ 443	
<i>Homeri</i> ætas incerta 436. seqq.	
patria & de eâ contentiones Græ- corum 436. seqq. 444	

<i>Hypermnestra</i>	131	<i>Jephtha</i> num filiam immolaverit	
<i>Hyssopi</i> in sacris Ebræorum & Ægyptiorum usus	211.220		170
<i>Hystaspes</i> magiæ cultor	145	<i>Ilvarodamus</i> , vide <i>Evilmerodach</i> .	
I.		<i>Ilus</i> , Saturnus	73. 79
		pudenda circumcidit	73
		<i>Imaginum</i> usus quatenus apud Ebræos licitus	164
<i>Jannes</i> & <i>Jambres</i> qui eorum sepulchrum	143	<i>Immolatio</i> hominum variis olim gentibus usitata	78. sqq.
<i>Jasus</i> Rex Argivorum	86	vide <i>ἀνθροποφασία</i>	
<i>Ibis</i> cur ab Ægyptiis consecrata	59	<i>Imperium</i> Vide <i>Regnum</i> .	
	173	maris. Vide <i>Mare</i> .	
<i>Ichneumon</i> ab Heracleotis in Ægypto cultus	163	<i>Impositio</i> manûs super caput victimæ	208
<i>Idæi Daëtyli</i>	256. sqq.	<i>Incantatores</i> serpentum	43. 148. sq.
ferri fodiendi & conflandi auctores	256. sq.	<i>Incestis</i> nuptiis geniti quatenus matrimonio apud Ebræos prohibiti	175
quot fuerint	257	<i>Incestus</i> apud Ægyptios licitus	171 seq.
cum Corybantibus Phrygiæ comparati	257	<i>Indi</i> veteribus meridionales, i.e. Æthiopes.	337
<i>Idoli</i> non ressecrati usu Ebræis interdictum	164	<i>Infantum</i> expositio Judæis vetita	167
<i>Idololatria</i> ex Ægypto originem habuit	34. 55. sqq. 161	<i>Inferi</i>	265. sqq.
ex Hieroglyphicâ orta	38	de iis commenta Ægyptiorum	271. sqq.
à rudibus lapidibus cœpit	57. 291	Homeri	275
crimen apud Ebræos gravissimum	162. sqq.	Platonis	283. sqq.
& à privato quovis vindicatum	167. sq.	Virgilii	285. sq.
ejus antiquitas	55. sqq.	<i>Infernus</i> gentilium	283. sqq.
<i>Jechonia</i> captivitas	572. sq.	vide <i>ἀδης</i> , <i>Tartarus</i> .	
ex captivitate liberatio	59	<i>Initiatorum</i> sacris status post mortem felix creditus	266
<i>Jejunia</i> Ægyptiis Ebræisque pro expiatione peccatorum usitata	209. 222	officia	267
nec non Græcis	265	<i>Intercalatio</i> anni apud Ebræos quando cœpta	191
		apud	

apud Ægyptios & Græcos	245.	<i>Italia</i> Major Græcia dicta	546
	658. sqq.	ejus regiones	546. sqq.
vitiosa	659	<i>Iter</i> Israëlitarum in deserto	146. sqq.
ejus ratio	246	<i>Judæi.</i> vide <i>Ebræi.</i>	
<i>Intervallum</i> inter captam Trojam &		<i>Judex</i> summus in tribunali Ægy-	
primam Olympiadem	328. sq.	ptiorum	316
<i>Jo</i> Græcorum cum Ifide Ægyptio-		simulacrum veritatis de collo ge-	
rum comparata	42	stabat	316
<i>Jobus</i> quis	184. sq.	<i>Judices</i> à Mose constituti	327
præcepta sex Noachidarum libro		post Josuam, uno tempore plures	
suo inseruit	185		306
<i>Jonum</i> migratio & coloniæ	361. sq.	universo Ebræo populo non	
<i>Josephus</i> Patriarcha sub quo Rege in		præfuerunt	307
Ægypto floruerit	102	sub iis qualis Reipublicæ sta-	
<i>Josua</i> quo pacto Chananæis bellum		tus	305. sqq.
indixerit	234.	Tyriorum	309
ejus lex agraria	236. 1q.	Carthaginensium, Suffetes	309
<i>Joves</i> plures	33. 254	in tribunali Ægyptio	315. sq.
<i>Jovi</i> serpentes sacri	42. 163. 255	<i>Judiciorum</i> apud Ebræos origo	182.
<i>Jovis</i> sepulchrum num in Cretâ	253.		sq. 227
	sq.	ratio	184. 229. sq.
antrum in quo nutritus	254	<i>Judicium</i> Arcopagiticum, ejulque	
simulacrum arietinâ facie	38	origo	115. 117. 331.
Dodonæi oraculum	64. sq.	Radamanti & Minois apud infe-	
Beli templum in Babylone	591	ros	273
Cretensis sacra	258	Æaci	283
<i>Isis</i> mater Deorum πολυώνυμος	137	Ægyptiorum super defunctis	273
in arte Medicâ excelluit	42	<i>Juno</i> Lucina Ægyptiis culta	316
cum Astarta Phœnicum & Jo Græ-		ejus templum in ulteriore The-	
corum comparata	42.	baide	316
ὕψια Græcis: Romanis Salus ib.		Sacerdotes Argivæ	131. sq.
in Pharo culta	154	<i>Jupiter</i> Hammon, idem qui Menes	
Bonus genius	205	& Cham	30. sq.
eadem quæ Ceres	260. 264	Sabazius	255
materiam primam significat	268	<i>Jura</i> indigenæ & peregrini apud E-	
<i>Isthmum</i> certamen	297	bræos diversa	180. 184
<i>Israëlita.</i> vide <i>Ebræi.</i>		<i>Jus</i> asylorum	167. 354. sq.
		zelo-	

zelotarum	18	<i>Lampadum</i> festa apud Græcos	ib.
regium Ebræorum	338. sq.	<i>Lana</i> , profanus vestitus	218. 223
		in sacris tamen Jovis Cretenſis re-	
K.		ceptus	258
K <i>Καθαρός</i> . Vide <i>lustratiō</i> .		<i>Lapides</i> , Diis consecrati	56
<i>Κάρπεια</i> festum Apollinis	352. seq.	eorum cultus idololatricus mul-	
<i>Κυή</i> Serpens divinus	163	tis olim gentibus fami-	liaris 57
<i>Κόρδαξ</i> , saltationis apud Græcos spe-		<i>Latona</i> in urbe Buti oraculum	64
cies	301	<i>Lavacri</i> multus usus apud Ebræos	
<i>Κυλλάσης</i> , panis acidus	478		199. 216. 218
		apud Ægyptios & Græcos	200
			sq. 216. 218
L.		<i>Lavare</i> vestimenta quid Ebræis	198
L <i>Aborosoarchodus</i> , Neriglissoroo-		<i>Legem</i> violare mortis causâ Ebræis	
ri filius, Patri in regno puer		quomodo permissum	165
succedit	596. sq.	<i>Leges</i> agrariæ Ebræorum	235. sqq.
post novem menses interficitur		Sesostris	392
	ibid.	Bocchoris, de commerciis & ob-	
<i>Labynitus</i> idem cum Nabonnedo		æeratorum nexu	482. sq.
	627	Cretenſium & Lacedæmoniorum	
<i>Labyrintbi</i> , Creticus, Lemnicus,		ad rem militarem compa-	
Ægyptius	291. 415. 426	ratae	453. sq.
<i>Lacedæmonis</i> Genealogia	128	Noachidarum. Vide tit.	
<i>Lacedæmonum</i> leges ad rem milita-		Solonis, quâ scripturâ exaratae	124
rem comparatae	453. sq.	de nexu obæeratorum	483
studium armorum	454	in solatium eorundem	648
bella	454. sq. 542. sqq. 554. sqq.	<i>Legis</i> Mosaicæ præstantia	149. sq.
reges	453. sq.	tegendæ studium apud Judæos	
Parthenii vide titulum.			153
Ephori, quando inducti	545	eâdem pleriq; ritus Ægyptiorum	
coloniæ	ibid.	abrogati, quidam retenti	154
<i>Laius</i> , Lucaniæ urbs, Sybaritarum			sqq.
colonia	547	<i>Legislatores</i> , Draco vide tit.	
<i>Λαμπαδηεργία</i> , festum Græcorū		Lycurgus	639. sqq.
	133	Minos	293
		Solon	646. sqq.
		<i>Legu-</i>	

<i>Legumina</i> , lugentium Ebræorum ci- bus 221	in honorem Homeri apud Chios 442. seq.
<i>Leo</i> , ex pellice genitus 535	<i>Lugentium</i> Ebræorum cibus 221
<i>Leones</i> in Ægypto culti 162. seq.	<i>Luna</i> & Sol apud Ægyptios æterni- tatis Symbolum 8
<i>Leontini</i> , urbs & ager Siciliæ, colo- nia Naxiorum, quando condi- ta 497	D I gentium communes ibid.
<i>Lepidotus</i> piscis, ab Ægyptiis cultus 163	<i>Lupus</i> , in nummis Argivorum 130 in Ægypto cultus 163
<i>Liberos</i> vendere quatenus Ebræis permisum 18	<i>Lustratio</i> , sacrorum pars apud Gen- tiles 64. seq.
immolare, Ægyptiis, Phœnici- bus, aliisq; olim familiare 78. seq.	duplex, expiatio cædis, & præpa- ratio ad sacra 264. seq.
<i>Libertas</i> , animalibus consecratis da- ta 207. seq.	ad eam Mures & Sues adhibiti 539
<i>Linus</i> , rythmorum & melodiæ in- ventor 434. seq.	<i>Lycaon</i> , Lycæorum autor 288 ejus ætas ibid.
ejus discipuli 435	<i>Lycaea</i> , à Lycaone instituta ibid.
<i>Litera</i> , ubi & quando inventa 37. 41. 123	λυχνοναϊν, festum Ægyptiorum 13. seq.
Ægyptiorum varia 38	<i>Lycurgus</i> , Homericorum carminum vulgator, eidemque σύγχεο- ν 438
<i>Locri</i> Brutiorum urbs, quorum co- lonia, quando condita, libera sub Romanis 548	Olympiadum instaurator 450 nummorum usum vetuit 545
<i>Lucania</i> , urbes Græcæ originis 547. seqq.	ejus ætas controversa 450. seq. regnum, & tempus legislatio- nis 52
fines 540	<i>Lydonum</i> regnum 330. seq. 490. 533. seqq.
<i>Lucernarum</i> accensio, apud Ægy- ptios & Græcos in honorem Minervæ 133. 212	vetustum 532 à Cyro eversum 624. seq.
apud Ebræos in cultu Sabbatico 211	ejus duratio 625
<i>Lucina</i> , Ægyptiis culta 316	nomen unde 533
Vide Juno.	
<i>Lucorum</i> usu Israëlitis interdictum 164. seq.	M.
<i>Ludi</i> sacri Ægyptiorum Ebræorumq; 209	M acedonicum regnum & reges 447 Magi,

<i>Magi</i> , cur Hostanæ dicti	475	<i>Marmor</i> Arundellianum, à Seldenio editum	15
apud Persas matrimonia cum matribus contrahebant	171	Epochas Græcas per Archontes signat	561
eorum apud Persas & Ægyptios ætas	143. 145	Vide <i>Arundell</i> .	
<i>Magia</i> Ægyptiaca	143. 475	<i>Marnas</i> , Jupiter Gazæorum	33
ab Ægyptiis ad Babylonios derivata	143. sq.	<i>Marsi</i> , serpentum incantatores	43
ejus inventores	143. sq.		148
species	539	<i>Martis</i> cum Neptuno causa in Areopago	117
<i>Magna Græcia</i>	546. sqq.	<i>Massylia</i> , Phocæensium colonia	551
<i>Μαῦρανθησιών</i> , quintus mensis Atticus, unde dictus	655	<i>Materia</i> prima per Isidem Ægyptiis significata	268
<i>Maimonidis</i> ætas	160	<i>Matrimonium</i> Sacerdotum Ægyptiorum & Ebræorum	222. seq.
de institutione sacrificiorum sententia	202. sq.	Vide <i>Ebræi</i> , <i>Ægyptii</i> , <i>Persæ</i> .	
<i>Maledictio</i> nominis divini, quid	165	<i>Matris Deorum</i> sacra apud Græcos	
	sq.	unde	127. 135. 301
<i>Mamertum</i> , Brutiorum urbs	548	Vide <i>Cybele</i> .	
<i>Mamzeribus</i> Ebræorum conjugia		<i>Medi</i> ab Assyriis defecerunt	532
qt. prohibita	175	aliquandiu <i>αὐτόνομοι</i>	524. 532. sq.
<i>Manetho</i> , quis	2. 312	expulsis Scythis Ninum expugnant, & Assyrios subjugant	599. sqq.
origines Diospolitanas omisit	3	eorum gentes, & imperium prolatum.	533
Syncelli de eo iudicium	4	reges	523. sqq.
ejus de adventu Pastorum in Ægyptum fragmentum	100	regni initium	524. 526
<i>Manuum</i> impositio super caput victimæ apud Ebræos	208	finis	623
<i>Mara</i> , statio Israëlitarum	147	<i>Media</i> , in sacris Kir, & cum Elam sæpe conjuncta	606
<i>Mardock-empadus</i> , Rex Babylonis	529	ejus nomine Persia insignita	606
<i>Mare Rubrum</i>	366	<i>Medicina</i> , quando ab Ægyptiis inventa	28. 41. 44
quomodo transierint Israëlita	146. sq.	<i>Medon</i> , primus Athonensium Archon	356. sq.
<i>Maris</i> imperium, olim & nunc	293.		ibid.
	367	<i>Medontida</i>	<i>Medo-</i>

<i>Medo-Persæ</i> , Herodoto & Xenophonti Medi	622	& cum Jove Hammonio	23
eorum regnum	604. sqq.	Thamus	31
bellum contra Assyrios Duce		Sanchuniathon Saturnus	30
Cyro	722	primus Ægyptios à tenui victis	
<i>Megacles</i> ejusq; posterii piaculi Cy-		ratione deduxit	482
lonii rei	63	ejus ætas	22. seq.
<i>Megara</i> Siciliæ, colonia Dorienfis		cum pleræque regum Ægyptio-	
	498. sq.	rum successiones <i>δεχόμενοι</i>	
<i>Melanthus</i> , Atheniensium Rex	345	sibi vendicant.	25. 30. 50.
	sq.	<i>Menses</i> Attici	653. seqq.
ejus ætas	348. 352	cavi & pleni, in Enneadecaeteri-	
<i>Meles</i> , Lydorum Rex, leonem ex		de	63
pellice progenuit.	535	eorum apud Ebræos & Romanos	
<i>Memnon</i> Græcorum, Amenophis		initium & inæqualitas un-	
Ægypti Rex	424. sq.	de	190
ejus statua vocalis	425. sq.	<i>Mensurarum</i> inventor	446
regia & labyrinthi	426	auctor, Solon	6. 8
Vide <i>Amenophis</i> .		<i>Mercatura</i> Ægyptiis serò in usu	367
<i>Memphis</i> , superioris Ægypti metro-		<i>Mercurius</i> , Athotes, Thoth.	35
polis	25. 28	Anubis	39
Eadem Noph, sive Moph	25	hujus nominis plures	35. 240
Condita à Mene	28. 238	inter DEos Cabiros	36
quamdiu floruerit	28	Camillus dictus	36
<i>Memphitarum</i> regni origo	27. sq.	Caniformis effectus	38
finis	92	<i>ψυχοποιμὸς</i>	270. sq. 278.
regum ultimi, iidem cum The-		ejus inventa & libri	36. sqq. 41
banis	87. 91	<i>Mercurius</i> secundus, Siphos, Trif-	
<i>Mendes</i> , urbs	65	megistus	240
<i>Mendesiorum</i> in capris colendis fœ-		anni apud Ægyptios emendator	
ditas	65. sq.		245
<i>Mendesius</i> Hircus	65. sqq.	ejus ætas & libri	241. sqq.
<i>Menclaus</i> , num in Ægyptum vene-		qui supersunt, suppositi-	
rit	464	tii	244
<i>Menes</i>	18. 30	<i>Mermnada</i> , Lydorum Reges, Her-	
idem cum Chamo, Noachi filio,		culis posterii	54. sqq.
		<i>Mesopotamia</i> , Arabiâ accensa	609
		<i>Messa-</i>	

<i>Messana</i> , à Mamertinis occupata 548	Saitis & Atheniensibus culta 110.
<i>Messeniorum</i> bellum primum cum Lacedæmoniis 542. sqq.	113. 122. 133
secundum 554. sqq.	oleæ inventrix 113. 117
<i>Metagitnion</i> , secundus mensis At- ticus 654	Lindia 129
<i>Metapontium</i> , Pyliorum colonia 550	<i>Minos</i> , advena an indigena 253
<i>Metempsychosis</i> , doctrina Ægyptio- rum. 47. 225. 269	hujus nominis duo 253. 290
Ebræis probata 287	ejus ætas 249. 252
Empedoclis 280	regnum in Cretâ 252. sq.
Pindari 281	<i>Minos</i> secundus 290
Pythagoræ 278	leges tanquam à Jove traditas promulgavit ib.
<i>Migratio</i> Æolica 359	& quidem καὶ ἐννεαδενάετη- εἰς 660
Æthiopum 335. sqq.	legislator gravissimus 293
Cimmeriorum in Asiam 537	ejus bellum cum Atheniensibus 291
Jonica 357. 361. sq.	pacis datæ leges ibid.
ejus Dux Nileus, & causa 356. sq.	tributum iisdem imperatum 660
Israëlitarum in Ægyptum 89. sqq.	obitus 292
Scytharum in Parthiam 381	maris imperium tenuit 293
Cimmeriam 537	<i>Mishnæ</i> lectio, Judæis in synagogis prohibita à Justiniano 158
Vide <i>Conilia</i> .	auctor, & ortus ib.
<i>Milesiorum</i> bella cum Lydis, & fra- tagema 602	contenta, traditiones Pharisaicæ 158. sq.
potentia navalis, & emporium in Ægypto, Naucratis 633	<i>Misphragmuthosis</i> , Ægypti Rex, Pa- storum victor 322
<i>Miletus</i> , coloniarum multitudine celebris 551	<i>Misrajim</i> , Syncello Menes 24
<i>Milites</i> Ægyptii 390	ex eo septem gentes ortæ ib.
artes manuaras exercere prohi- biti ibid.	<i>Misrajim</i> , nomen terræ ejusque du- plicis 25
nomos hæreditario jure possede- runt 538	<i>Mixtura</i> heterogeneorum, Ebræis prohibita 223.
eorum feuda militaria 391	<i>Mnevis</i> Bos, Soli sacer 60. sq.
<i>Minerva</i> , Ægyptiis Neith 91. 122	secundos post Apin honores a- pud Ægyptios tulit 60

INDEX III.

Osiridi consecratus	60. seq.	Sethonem regem, Pelusii obse-	
Taurum ferum à Bocchoride im-		sum liberant	538
missum interemit	483	à Phrygibus culti	539
<i>Moeris</i> , Ægyptiorum Rex	237	expiatorium Philistæorum	ib.
Memphim à Pastoribus recupera-		immundum animal in sacris	ib.
vit	315	in Oriente inter februa	ib.
insignia ejus opera	237. sq.	Magis invisum animal	ib.
<i>Moloch</i> , Hercules	303	<i>Murium</i> magia, & inde mysterio-	
<i>Moneta</i> , à quibus primò cusa	446	rum nomen.	ib.
ejus valor Athenis cur à Solone		<i>Murositæ</i> , foricum cultores	539
auctus	648	<i>Musæi</i> , Poëtæ diversi	435
Vide <i>Nummus</i>		<i>Musica</i> , Ægyptiis prohibita	37
<i>Morticini</i> esus cur prohibitus	186	ejus Inventores	137
<i>Mos</i> devovendi, apud Ebræos	169	<i>Mustela</i> ab Ægyptiis culta	102
<i>Mosaica</i> lex. Vide <i>Lex</i> .		<i>Mycenarum</i> Regnum	299. 301. sq.
<i>Moscholatria</i> Israëlitarum	63	<i>Myson</i> , num inter septem Græciæ	
<i>Moses</i> , Astronomiæ non satis peri-		Sapientes	645
tus	142	<i>Mysteria</i> , Cereris. Vide <i>Eleusinia sa-</i>	
malè inter Magos relatus	143	<i>cra</i> .	
an serpentum incantator	149	majora & minora	262. 267
ejus ætas	139. sq.	minora cur instituta	265
bellum æthiopicum	141	eorum nomen à Muribus	539
præceptores	142	<i>Mysteriis</i> initiatorum, jucundæ spes	
nomina	226	de sorte post mortem.	266. sq.
regimen	226. seqq.	N.	
<i>Mulieres</i> ad successionem Regni ab		N <i>Abo col-assarus</i> Assyriorum Rex	
Ægyptiis, aliisq; gentibus com-			585. sqq.
pluribus admittæ	68. sq.	Ebræis Nabuchodonosorus Ma-	
castratæ à Gyge	434. sq.	gnus vel secundus	585
<i>Mundi</i> ἐκπύρωσις	9. 10	Beli templum exornavit	586
<i>Mundities</i> , res religiosissima Ebræis			591
& Ægyptiis	215. sq. 222	Babylonem magnificè ornavit	
Ebræis sacerdotibus injuncta	218		586. sq. 590
<i>Munychion</i> , decimus mensis Atticus,		regiam novam exstruxit	586
unde dictus	656	Euphratis impetum ductis fossis	
<i>Mures</i> , Ægyptiis symbolum destru-		coërcuit	587. sq. 1.
ctionis	538. sq.	Syr	

Syriam, Ægyptum, & Libyæ partem subegit	592	<i>Naucratis</i> celebre in Ægypto emporium	633
Tyrum destruxit	576. fqq.	<i>Navigaciones</i> , Solomonis	365 fqq.
Medis adiutor in expugnandâ Nino	600. fqq.	Sesostris	367. 373. fqq.
<i>Nabo-col-assari</i> res gestæ	585. fqq.	quando ab Atheniensibus coeptæ	653
horti penfiles	586. fqq.	quando ab Ægyptiis	374
obitus & imperii anni	587. 594 fqq.	<i>Nautica</i> ars, olim rudis à Phœnicibus	294 112. 304
expeditio versus septentrionem	592	<i>Naxiorum</i> Colonia	494. fqq. 497
in Ægyptum	580. fqq.	<i>Naxus</i> , colonia Græcorum, quando condita & excisa	494
uxor Meda	586. 592	ejus situs	495
vaticinium, ex Megasthene	593	<i>Necepsos</i> , Rex Ægypti	474
phrenesis	594	inventor Magiæ	144
successores	594. fqq.	Astrologiæ judiciariæ	475 477. fqq.
<i>Nabon-assar</i> malè cum Salman-assare confunditur	510	<i>Necherophes</i> , Thinitarum an Memphitarum Rex	20. 86. fqq.
ejus æra. Vide æra.		<i>Nechos</i> , Rex Ægypti	568. fqq.
<i>Nabonnedus</i> Medus, Babylonis Regnum adipiscitur	596. fqq.	Syriam occupat	569
à Cyro victus Carmaniæ præficitur	596. 616. fqq.	amittit	575
<i>Nabonadius</i> aliàs, & Labynitus		<i>Neith</i> , Minerva	91. 122
Herodoto	627	<i>Neomenia</i> , ortus Canis apud Ægyptios	8
Babylonis mœnia cocto latere & bitumine construxit	626	<i>Neomenia</i> , cur apud Ebræos classico indicatæ	190
ejus Parentes	627	<i>Nephercheres</i> .	20
<i>Nabopol-assarus</i> Rex Assyriorum	571. fqq.	dubium, an duo diversi	88
in Historiâ sacrâ Nabuchodonosor	571	<i>Neptuni</i> nomen, Ægyptium	33
ejus ætas	571	adversus Martem actio in Areopago	117
res gestæ	572	<i>Neriglissoroorus</i> , Nericassolassar, Nabuchodonosoris Magni	
obitus	585	Gener, Evilmerodachum perimit	595. 597
<i>Nabuchodonosor</i> . Vide <i>Nabopolassar</i> & <i>Nabopolassar</i> .			regno

INDEX III.

regno quatuor annis præest	596	<i>Nisan</i> , primus mensis Ebræorum in	
	sq.	anno sacro; septimus in ci-	
primus Medorum Babylone re-		vili	190.192
gnantium	597	<i>Nitocris</i> , nomen, idem ac Minerva	
<i>Nexus</i> obælatorum, legibus prohi-		victrix	91
bitus	483.648	extruxit Pyramidem tertiâ	48.91
<i>Nicomedes</i> , Bithyniæ Rex, Epipha-		prima fœminarum regno apud	
nes dictus	54	<i>Ægypt</i> . potita	68.92
<i>Nilus</i> , Rex <i>Ægypti</i> , ejusque ætas		Memphitarum Thebanorumq;	
	247. sqq.	Regina	87. 91. sq.
<i>Nilus</i> fluvius,	80. sqq.	fratris mortem callido invento	
olim <i>Ægyptus</i>	247. 64	ulta	92
Oceanus	271	<i>Nitocris</i> alia, Babylonis Regina,	
exundat ad ortum Canis	8.80	Cyro contemporanea	622
melle commixtus aliquando flu-		<i>Nabonnedi</i> mater, & an uxor Na-	
xit	80	buchodonosori	627
ejus incrementi mensuræ variæ,		muros Babylonis construxit ib.	
& inde prognosticon <i>Æ-</i>		ejus solertia	622. 27
gyptiorum	80. 237	<i>Noah</i> , idem cum Saturno	31
causa	81. sq.	<i>Noachida</i> , qui	160
ejus ostia	393	<i>Noachidarû</i> Præcepta	156. sq. 160. sqq.
fontes à Psammiticho explo-		à profelytis suscepta	161
rati	542	quot numero	160
<i>Nimrod</i> , num Babylonis conditor		de cultu extraneo	161. sqq.
	508	Blasphemiâ	165. sq.
<i>Ninus</i> , duplex, Vetus & Assyriaca		effusione sanguinis	166
	598. sq.		sqq.
utriusq; locus	598. 600	revelatione turpitudinum	
tertia Persica, ex restauratâ Assy-			170. sqq.
riacâ	600	furto ac rapinâ	177. sqq.
Assyriaca, à Medis subversa	598	judiciis	182. sqq.
	sqq.	de membro animalis vivi	
Babylone vetustior & major		non comedendo	185.
	599		sqq.
restaurata	600	<i>Nomi</i> <i>Ægyptiorum</i>	392. sqq.
iterum à Saracenis excisa	ib.	Inferioris <i>Ægypti</i>	394. sqq.
		Superioris	399. sqq.
		<i>Nume-</i>	

<i>Numerus</i> quaternarius Pythagoræ	277.fq.	Heliopoli subreclus	ibid.
denarius ejusdem	277.fq.	à Cambyse in Excidio urbis	servatus 456
septenarius. Vide tit.		Alexandriam, inde Romam	translatus ibid.
<i>Nummi</i> , ubi primum cusi	446	Circo maximo illatus	457
eorum usum Lycurgus vetuit	545	dejectus, à Sixto Vto restitui-	tur ibid.
Adriani, apud Tristan. illustratus	61	ejus interpretatio	457.seqq.
<i>Αμασειανών</i> , cum Homeri ima-		Vide <i>Stela & Pyramides</i> .	
gine	440.442	<i>Observationum</i> coelestium vetustas	504
Argivorum	130	<i>Obsidio</i> , Azoti diutissima, & XXIX.	annorum 542
in Campaniâ effossi, Græci	546	<i>Océanus</i> , olim nomen Nili	271
Catanenses	408	Herodoto fabulosus habitus	272
Cretenses	114.255.seq.	<i>Οἷαἰτερὶς</i>	660.seqq.
in Homeri honorem percussi	441.	Enneaëteris vocata & cur	660
	seq.	primum religiones spectabat,	post annum ibid.
Lacedæmoniorum	545	emendata	661
Leontini	497	Eudoxi	662
Locrensiū	548	<i>Ogyges</i> , Phoroneo æqualis, Thebai-	dis Rex 85
Matris DEorum varii	136.seq.	<i>Olea</i> , Minervæ sacra	113
Metapontinorum	550	<i>Olympia</i> , Antiochiæ Syriæ sub Com-	modo, & quo ritu celebrata 226
<i>Παριανών</i>	149	<i>Olympiadum</i> Epocha duplex, Vera	& Vulgaris, & utriusque
Siculi	499	initium	449
Syracusani	497	<i>Olympias</i> prima, quot annis post Tro-	jam captam 328.seq.
Tarentinorum	550	Vulgaris	485.seqq.
<i>Ταυροχρυσιτών</i>	495	ejus æra	489
<i>Nuptiæ</i> Vid. <i>Conjugium</i> , <i>Matrimon.</i>		Vide <i>Æra</i> .	
O.		<i>Olympionicarum</i> in Chronologiâ u-	sus 561
<i>Oberatorum</i> nexus legibus pro-			Scri-
hibitus	483.648		
<i>Obelisci</i> Sesostris	388		
Pheronis	413.seq.		
<i>Obeliscus</i> Psemmis, Romam transla-			
tus & in Circo locatus	457		
Rameffis, omnium maximus	455.fq.		

<i>Pandofia</i> Lucaniæ urbs, Plataensi- um colonia 547	exodus ex Ægypto 319 reditus 333. sq.
<i>Panionia</i> , festum & templum Jonum 361	<i>Pausania</i> dissensus à Castore & Hy- geno circa Argivos reges 84
<i>Panionium</i> , concilium in Asiâ, à co- lonis græcis institutum 121	Dionysio Halicarn. in Epochâ Archontum 562. seq.
<i>Panodorus</i> de Mythicis Ægyptiorum Dynastiis 11	<i>Pediei</i> Athenis qui 647
<i>Panopolis</i> , Thebaidis urbs, Chem- mis 401	<i>Pelasgi</i> , unde dicti 130 iidem qui Danaï & Argivi ib.
<i>Paralii</i> , Athenis qui? 647. 670	<i>Peloponnesus</i> , Pelasgia 130 ab Heraclidis reducibus subjugata 350
<i>Parasiti</i> nomen, olim honestum 261	<i>Pelops</i> quis 300 ejus in Græciam adventus, & do- minatus in Peloponneso ib.
<i>Parentationes</i> Ægyptiorum 273. sq.	<i>Pelusium</i> urbs, ab Israëlitis ædificata 107
<i>Parentes</i> honorandi 187. sqq. ab Ægyptiis summè culti 188	Abaris olim & Sethros dicta 108 ab Heliopoli 1500 stadiis distans 109 amplissima ib.
<i>Pariani</i> , serpentum incantatores 43. 149	<i>Pentecontorus</i> , navis Danaï 116. 129
colonia Milesiorum 552	<i>Perdicca</i> , Macedonum Rex quotus. 447. sq.
<i>Parthenii</i> Lacedæmoniorum, ex pro- stitutis virginibus nati, Taren- tum occupant 54	<i>Peregrinatione</i> Ægyptiis olim inter- dictum 216
<i>Partbi</i> , gens & colonia Scythica 381	<i>Peregrini</i> à Judæis severè habiti 179
<i>Pascha</i> , quo tempore celebrandum 192	<i>Periodus</i> . Vide <i>Cyclus</i> .
à Judæis non semper constituto tempore celebratum 191	<i>Peripatetica</i> Philosophia num è Mo- se hausta 111
<i>Paschalis</i> agnus, ubi mactatus 116	<i>Periplus</i> Africæ 570. sq.
<i>Paschati</i> primo an similis apud Æ- gyptios ritus 146	<i>Persæ</i> an Magiæ autores 144. sq. quando celebres esse cœperint. 145. 606
<i>Pastores</i> in Ægypto, an Israëlitiæ 102. 138. 323. sq.	eorum regnum 621. 630. sqq. conjugia cum sororibus & ma- tribus licita 171. sq.
Phœnices an Arabes 104. 324	<i>Per-</i>
cur Hycsos appellati 101	
eorum regnum 100. sqq. 250. sqq. 313	
quamdiu steterit 104. 313. 319 sqq.	

INDEX III.

<i>Persia</i> , Media aliquando dicta & cur 606	num literarum inventores 123
<i>Pessinuntii</i> , Matris Deum cultores 135	<i>Phoenix</i> , avis 387
<i>Petosiris</i> , Magiæ & Genethliacæ in- ventor 144. 477. sq.	<i>Phoroneus</i> , Græcorum Regum anti- quissimus 15. 84. sq.
<i>Pharao</i> , quid Ægyptiis significet 72	Ogygi æqualis 85
quis, Abrahami σύγγρον 73	<i>Phraortes</i> , Dejocis filius, Medorum Rex, imperium prolatavit 533
Jacobi hospes 90	ab Assyriis victus & cæsus ibid.
sub quo Josephus floruit 102	Persas subegit 605
Israëlitarum servitus cœpit 106	<i>Phryges</i> , Matris DEum cultores 135 seqq. 301
<i>Pharisei</i> , traditionum propagatores 157. seq.	harmonia Musica inventores ib.
Sadducæorum æmuli 158	<i>Pictura</i> , in ειδωλομανία, statuaria an- tiquior 55. sq.
eorum ortus 157	in pretio olim habita 536
<i>Phemonoe</i> , prima Apollinis vates, carminisque inventrix 299	<i>Pietas</i> , Anapii & Amphinomi fra- trum Catanensium, aut Eman- tii & Critonis Syracusanor- um, in Parentes 498
<i>Pheron</i> , Sesostris filius, Ægypti Rex, visum amittit & recipit 453. sq.	<i>Piorum</i> nomen, fratribus Catanen- sibus datum ibid.
<i>Phidon</i> , Argivorum Rex 446. sq.	<i>Pilosa</i> Ægyptiorum Numina 162
mensuras & pondera primus in- stituit ibid.	<i>Piscium</i> Ægyptii Græcique abstinen- tes 220. seq. 445.
nummos in Æginâ cudit ibid.	in sacris nullus usus 221
Lycurgi & Iphiti σύγγρον 489	<i>Pisistratus</i> , Atheniensium tyrannus 670. seqq.
<i>Phile</i> , urbs 88	quâ ratione tyrannidem occupa- rit 670. seq.
ambigua inter Ægyptios & Æthi- opes 89	Solonem sibi adversantem in ho- nore habuit 672
<i>Philosophia</i> , Platonica & Aristoteli- ca num è Mose hausta 151	moderatè administravit Rempu- blicam 672
<i>Phiops</i> , Memphitarum Rex, idem qui Apappus 87. 91	ejectus ibid.
<i>Phænices</i> , idololatriæ propagatores 34	tyrannidem, operâ Megacリス, astu recuperat 673
in Palæstinâ habitantes circum- cisi, in Græciâ non item 74	Megacリス filiam ducit 673
Παιδοθυπία probarunt 78. seq.	tyran-
primi rei nauticæ dediti 112. 304	

tyrannidem secundò amittit ib.	Sacerdotibus eorum prohibito
tertium recuperat & firmat 674	174.222.sq.
moritur 675	πολυκοιρανία in ægypto 470.sqq.
ejus ingenium 671	Pompejus Sextus, Neptuni filium se
tyrannidis tempus 672.675	credidit 498
Pithom urbs, ab Israëlitis in ægypto	Ponderum inventor, quis. 446
ædificata 108	Porcum violare, ægyptiis nefas 60
ad Typhonis nomen alludit ib.	Posideon, sextus mensis Atticus 655
Planetarum, nomina diebus ægypti-	Posidonia, Brutii urbs, Dorum colo-
is imposita 197.sq.	nia 547
sortes, apud Veteres diversæ 479	Neptunia & Pæstus vocata ib.
Plato an sapientiam à Mose edo-	Posidonia festum Atheniensium 655
ctus 151	Postlimini jus, apud Romanos unde
ejus doctrina de animâ, à Pytha-	12
goræis ha. ft. 282.sqq.	Præcepta Noachidarum. Vide tit.
statu post mortem 283.sqq.	& Leges.
purgatorio 283	Presbyteri, titulus vetustus 228
ætas 284	Priapus, ægyptiis Horus 66
Pluto, inter DEos Cabiros Axioker-	Principia Gentilium duo contraria,
fos 36	Boni & Mali 205
Pluvie Æthiopicæ, causa crescentis	Zeus & Ades 268.sq.
Nili 81.sqq.	Bellum seu lis & Concordia sive
Pœseos apud Græcos ortus 434.	Pax 279.sq.
sq.	Profanatio nominis divini, quid E-
Polybius, primus superstitum Scri-	bræis 155
ptorum Olympiades in Histo-	Prophetiæ varii gradus apud Mai-
riâ adhibuit 487	mon. 228.sq.
Polybus, alias Thuoris, Rex Ægypti,	Profelyti præceptis Noachidarum
ejusque ætas 463	adstricti 161
Polycrates Samius, Maris Dominus	quatenus imagines iis facere,
293	concessum 164
Polydorus, Lacedæm. Rex, occisus 45	jure asylorum gavisi 167
heroicis honoribus ob virtutem	eorum nuptiæ cum Ebræis quo-
cultus ib.	modo licitæ 175
Polygamia apud Ebræos & ægyptios	apud Ebræos nullus hæres 179
permessa 173.sq.	delinquentium poenæ 184
	Yy yy ini-

initialementum & baptismus	199	<i>Pyanepsion</i> , mensis Atticus quartus, unde dictus 655
<i>Profelytismo</i> consanguinitas pristina deleta 176. 199		<i>Pylea</i> , concilium Amphictionum 119. sq.
<i>Proserpina</i> inter DEos Cabiros 36		<i>Pylagora</i> , Assessoris Concilii Amphict. ib.
<i>Prytanes</i> ; annuus Corinthiorum magistratus 564		<i>Pyramides</i> , apud Memphitas solum extructæ 46
<i>Psammitichus</i> Ægypti Rex, Sabaconem fugat, & Thementem regem Ægypti tollit 38		primæ in Chochome ib.
Oraculum responsis regno destinatur 540		an ministerio Ebræorum extructæ 48
pulsis aut cæsis reliquis Regulis totâ Ægypto potitur 540. sq.		num horrea Josephi ib.
Saim metropolim constituit 540		cur tantis sumptibus extructæ 47. sqq.
facta ejus 541. sq.		in lacu 240
Azotum XXIXennali obsidione capit 542		eorum materia 49
Scythas Syriam invadentes muneribus placat 568		structores 46. sqq. 240
ejus mors & sepultura ib.		<i>Pyramidis</i> maximæ accurata descriptio 51
<i>Psittaci</i> , Indici & Africani 367		<i>Pythagoras</i> à sacerdotibus Ægypt. circumcissus 74
<i>Psylli</i> , serpentum incantatores 43. 148		facris Jovis Cretensis initiatus 258
<i>Ptolemais</i> , Thebaidos urbs magna 400		à quibus hauserit sapientiam 150 sqq.
<i>Pueri</i> , juxta Ægyptios divinandi facultate præditi 64		ejus ætas 549
<i>Purgatorii</i> origo è doctrinâ Platonis 283		doctrina de immortalitate animæ 276. sqq.
Virgilii 280		numerus ib.
<i>Purpura</i> , ab Hercule inventa 303		metempsychosi 278
<i>Putei</i> , à Danaï filiabus inventi 130		<i>Pythagoræi</i> rarò sententiarum rationes reddebant 281
<i>Pyanepsia</i> , festum Atheniense, quale 655		eorum jurisjurandi formula 277 sq.
		<i>Pythia</i> , ludi 666. sq. co-

eorum præfides Amphictyones 120
Python, quis fuerit 666
Q.
Quaternarius Pythagoræ 276. sq.
Quinquennalia in honorem Homeri apud Chios & Athenienses 442. sq.
R.
Rabbini Veteres fabulis, Recentiores scientiis dediti 119. sq.
 eorum commentum, de rege Ebræorum flagris obnoxio 340. sq.
Ramesis, regio in Ægypto quæ 90
 num urbs cognominis ab Israëlitis in Ægypto ædificata 108. sq.
*Ramesse*s, Ægypti Rex 455
 ejus obeliscus 45. sq.
 nominis plures 45
Regeneratio profelyti apud Ebræos 119
 ex insperato revertentium, qui pro mortuis erant habiti apud Græcos 200
 manumissi, apud Romanos ib.
Reges, Ægyptii ex sacerdotibus sæpè electi 538
 Ebræi, num flagris obnoxii 340. sq.

Israëlis & Judæ, eorumq; Chronologia 403. sqq. 529. sqq.
 Romanorum 499. sq.
 Vide *Regnum*.
Regnum. Vide. *Tabula* & tit. specialis.
 Ægypti 470. sqq.
 Argivorum 83. sqq. 298. sqq. 350. 4. 6
 Assyriorum 509. sqq. 57. sqq.
 Atheniensium 345. sqq. 35. sq. 356. sq. 490. sq.
 Corinthiorum 489. sq. 563. sqq.
 Cretenesium 252. sqq.
 Damasci 346. sq. 469
 Ebræorum 338. sqq. 367. 467. sq
 florens ab Ægyptiis, reflorescens ab Assyriis oppressum 468
 Elephantinorum 88
 Heraclidarum in Peloponneso 349. sq.
 Inferioris Ægypti
 Lacedæmoniorum 453. sq.
 Lydorum 330. 490. 533. sqq.
 Macedonicum 44. sqq.
 Medorum 523. 532. sq. 601. 21
 Medo-Persarum 604. sqq. 21
 Memphitarum 27. 92
 Mycenarum 299. 301. sq.
 Pastorum in Ægypto, sive Tani-
 tarum 100. sq. 250. sqq.
 Persarum 621. 630. sqq.
 Sicyoniorum 15. 301. 353
 Syriæ 345. sqq. 378
 Yyyy 2 The.

Thebanorum	26.87.138.sq.311	armis diu occupata, non literis	ibid.
	sq. 465. sq.		
Thinitarum	26.45.86. sq	à Gallis quando capta	501
Tyrriorum	368. sq. 378. 407	Romani, Ægyptiorum sacra non	
	sq. 579	omnino averfati	60.154
Regimen Ebræorum	126. sq.	victimis humanis olim sacrifi-	
Reboboam, Rex Judæ, à Sefostre victus	376. sq.	carunt	318
Religionum intervalla, ex Patrum		principium anni aquarium sta-	
quorundam sententiâ	55	tuerunt	8
Respublica Ebræorum, æmulationi-		eorum tempora & Chronologia	
bus & schismatibus Tri-		499. sq.	
buum perpetuò involuta		Vid. annus.	
	307	Romuli natalis & obitus, Eclipsi solis	
Revolutio Zodiaci & Mundi	9	insignis	501. sq.
Rhamses Rex Ægypti avarissimus		Rufi, Ægyptiis exosi	79.92.206
	416. sq.	tantum Boves ab iisdem ad victi-	
Herodoto Rhampfinitus	416	mas adhibiti	212.214
ejus monumenta	417		
fabula de ejus descensu ad infe-		S.	
ros	416		
Rhapsodica certamina	439. sq.	S Abacon Æthiops, Ægyptum oc-	
Rhea, Mater Deum	135. sq.	cupat	472. 484
Rhégium, Chalcidensium colonia		initio crudelis, postea pietate &	
	548	benignitate insignis	484
Rhodii Græcorum coloni	358	idem cum Soo sive Suâ, Rege Æ-	
cultum Neptuni & ἀνδραποδισία		gypti	485
à Cadmo edocti	121	Ægypto sponte cedit	484. 38
Rhodopes Pyramis, & de hac fabu-		in Syriam à Psammiticho fuga-	
la	49	tus	538
Rhodus insula, cur Telchinis dicta		Sabazius Jupiter	255
	85	Sabbatum primum quando celebra-	
ejus urbes	358	tum	194. 198
Ritus funebres Ægyptiorum	156	Sacerdotalis ordo cur θεοπλινός di-	
	273	ctus	53
Roma, quando condita	499. sq.	Sacerdotes, Ægyptii in Reges sæpe	
		electi	538
		toto	

toto corpore rasi	217	in Talmude non memorati	159
polygamiâ prohibiti	174.	eorum ortus	157
	222. seq.	<i>Saitæ</i> , cultores Minervæ 110. 113. 132.	
eorum & Ebræorum multæ			132. seq.
lotiones	218	<i>Salatis</i> , Pastorum in Ægypto pri-	
vestitus	218. seqq.	mus Rex 100	
victus	220. seqq. 542	malè Eusebio Saites dictus	105
potus	220	num Assyrius fuerit	106
castimonia	222	Israëlitarum persecutor	107
matrimonium	222. seq.	<i>Salman-asar</i> , Assyriorum Rex 510.	
varii ordines	224. seq. 241.		seqq.
	seqq.	cum Nabonassaro malè confun-	
functiones & munera	222	ditur 510	
Argivæ	131. seq.	eius res gestæ	511
Carnii, an Sicyone regnarint		<i>Saltationis</i> apud Græcos tres species	
	353		301
Ebræi, comam alere prohibiti	217	<i>Samarie</i> captivitas	470
eorum successio	224	<i>Samaritani</i> cur Judæis exosi	516
Vide paulo supra.		<i>Samothracas</i> Cabi- rorum DEorum,	
Græci, casti	265	mysteriis celebres 126. 355	
<i>Sacerdotis</i> Summi Ebræorum, ve-		eorum religionibus veteres He-	
stitus	219	roës imbuti 126. seq.	
<i>Sacrificia</i> humana. Vide αἱ θύω-		<i>Samson</i> , qualis Judex	308
ποφυσία.		<i>Samuelis</i> , Ebræorum judicis ætas	
olim quasi convivia fuerunt	210		ibid.
Ebræis juxta quosdam permissa		<i>Sanchuniathon</i> rerum Phœnicicæ-	
potius, quàm imperata		rum scriptor 30. 79. 244	
	201. seqq.	<i>Sanctificatio</i> nominis divini Ebræis	
eorum antiquitas	201	quid 165	
varietas apud Judæos	204. seqq.	<i>Sanctuarium</i> à Mose extructum 210.	
	209.	seq.	
non institutio, sed modus à		<i>Sanguinis</i> elus, severè interdictus	
Mose	201		186
ritus apud Ægyptios	193. 202.	<i>Sapientes</i> septem Græciæ 644. seqq.	
	208.	omnes, præter Thaletem, civita-	
<i>Sadducei</i> , Pharisæorum æmuli	158	tibus suis præfecti 645	
		eorum	

eorum sententiæ Apollini Del-	irruptio in Mediam, regnante
phico consecrata 645	Cyaxare 567. seq.
<i>Sardes</i> à Cimmeriis occupata 537	<i>Sectarum</i> , Barbarismi, Scythismi,
iterum à Cyro 625	Hellenismi, Judaismi, interval-
<i>Saturnus</i> , Sanchuniathoni Menes	la 55
30	apud Judæos origo 157
eius nominis duo Phœnicibus 30	<i>Σειράχ</i> <i>Seia</i> , Lex Solonis, de obæra-
Noah 31	tis nexu corporis solvendis
Ilus 73. 79	483. 6 + 8
hieroglyphicè expressus 38	festum Atheniensium 649
circumcisionis autor Sanchun:	<i>Seleucia</i> , Babylonici vicina, illique so-
73	litudinis causa, à quo condi-
eius, filium immolantis exemplo	ta 629
invaluit <i>παιδοφυσία</i> 78. 318	<i>Semiramis</i> , num Babylonis condi-
<i>Satyri</i> ex Ægypto 66	trix 507
<i>Saul</i> Israël Rex, à Samuele inun-	eius ætas 522
ctus 34	<i>Senacherib</i> Assyriorum Rex 51. seqq
eius res gesta 343	Pelusii obsidione à muribus de-
<i>Scarabeus</i> , Solis Symbolum Ægy-	pulsus 538
ptiis 38	eius Expeditio adversus Judæam
<i>Scenopegia</i> , festum 192	& Ægyptum 51. seq.
<i>Scira</i> , festum Atheniensium 657	<i>Septem</i> Græciæ Sapientes. Vide
<i>Scirophorion</i> , XII. mensis Atticus,	<i>Sapientes</i> .
unde dictus ibid.	<i>Septenarius</i> numerus, in honore ha-
<i>Scribendi</i> , ars quando apud Ægy-	bitus 195
ptios inventa 28	in ritibus Mosaicis insignis 196
quæ ratio olim apud Græcos 124	Apollini sacer 477
<i>Scriptores</i> rerum Ægyptiacarum 1.	solennis in sacris Gentilium 195.
seqq.	213.
Olympionicarum 487	Vide plura pag. 195.
<i>Scyllatium</i> Brutiorum Athen. colo-	<i>Septimana</i> . Vide <i>Hebdomas</i> .
nia 549	<i>Septuaginta</i> <i>viri</i> alis versio Judæis
<i>Scytharum</i> migratio in Parthiam	Hierosolymitanis ingrata;
381	Ægyptiis contra 153
Cimmeriam 537	<i>Sepulchra</i> Regum Assyriorum Eu-
	phra-

phratis inundatione demer- sa 628	<i>Sesonchosis</i> , idem cum Sefostri 284
eorum magnificentia apud Ægy- ptios unde 47	sq. 384.415
<i>Sepultura</i> apud Athenienses ratio 113	<i>Sefostris</i> , idem qui Sefac Ebræis 12
negatæ apud Ægyptios pœna 273. seq.	376
locum dedit fabulæ, de anima- bus insepultorum cor- porum à Charonte non admissis 274	<i>Sesonchosis</i> . Vide supra.
<i>Serapis</i> , Alexandriæ à diversæ religi- onis hominibus cultus 154	<i>Sethosis</i> 370. sq.
<i>Serpentes</i> , symbolum conversionis Astrorum 38	ætas 22. 132. 248. sq. 375
quidam Jovi sacri 42. 163. 255	Pater 371
<i>Epidaurii</i> , Æsculapio sacri & ci- cures 43. 255	cum commilitonibus educatio 371
in Bacchi sacris 134	res gestæ amplissimæ 372. sqq. 414
aliis diis sacri 255	apparatus ad totum terrarum or- bem subjugandum 373
in insignibus Cretensum 256	sq.
eorum incantatores 43. 148. sq.	Expeditio in Æthiopiam 373 sq. 484
<i>Servitus</i> , ex furto apud Ebræos 188	navalis potentia ibid.
ex causis aliis apud eosdem, ejus- que ratio 181	expeditio in Asiam 376 sqq.
eius origo unde ibid.	exercitus 378
<i>Servitutes</i> Israëlitarum, post Josuam variæ, & aliquando con- temporaneæ 307. sqq.	stelæ in devictis regionibus posi- tæ 379. 384
<i>Servorum</i> apud Ebræos quale con- nubium 176. 180. sq.	colonix 381. sqq.
Sefac, idem cum Sefostri & Sethosi 22	Tabulas Geographicas edidit 384
376. sq.	reditus ab Expeditione 384. sqq.
Vide <i>Sefostris</i> .	Reges ad currum jungere solitus 386
<i>Sefochris</i> , procerus 20	opera 387. sqq.
	instituta militaria 390. sq.
	totam Ægyptum inter Ægyptios divisit 391. sq.
	in XXXVI Nomos di- stribuit 392
	legem agrariam tulit ibid.
	fossæ deductæ, & cur 395. sqq. cur

cur à fossis ex Nilo in Mare ru- brum ducendis destiterit	396	Milesiorum colonia	52
urbes primùm aggerib9 munivit, & cur	397	<i>Sipylene</i> , Mater DEorum	135
ad quos labores populis devictis & abductis usus fuerit	397	<i>Sipylus</i> quando eversa	ibid.
obitus, & imperii anni	401. sq.	<i>Σίσων</i> , tonsuræ species	105
successor & liberi	413. sqq.	<i>Smyrna</i> , Græcorum colonia	359. seq.
<i>Seth</i> Ægyptiis, qui Græcis Typhon	108	delubrum Homero consecravir	441
<i>Σηθ</i> , nomen Canis cœlestis	8	ab Alyatte capta	602
<i>Serbi</i> columnæ	39	<i>Socratis</i> ætas	452
<i>Sethon</i> , Ægypti Rex, Vulcani olim faceros, obsessus ope mu- rium liberatur	538	<i>Sol</i> , Attidis nomine cultus	156
<i>Sethosis</i> Vide <i>Sesostris</i> .		ab Ægyptiis cultus	156
<i>Sethron</i> , inferioris Ægypti metropo- lis	29. 108	in eorum Theologiâ Rex	477
<i>Sicilia</i> populi	424	ejus Eclipsis à Thalete prædicta, quando contigerit	603
<i>Siclus</i> Ebræorum duplex	340	& Luna, apud Ægypt. æternita- tis Symbolum	8
<i>Sicula</i> coloniæ	491. sqq.	Dii gentium communes	ibid.
<i>Sicyoniorum</i> Regum vetustas explo- sa	15. 353	<i>Soles</i> antiquis multi	462
<i>Sidon</i> , Phœniciæ urbs, Tyro vetusti- or, ejusq; mater	304. sq.	<i>Solomon</i> , Rex Ebræorum	362
<i>Sigillatores</i> victimarum apud Ægy- ptios	214. 317	ejus templum Vide tit.	
<i>Sileni</i> , ex Ægypto	66	navigaciones	365. seqq.
<i>Simia</i> , ab Ægyptiis culta	162	magnificentia	367
<i>Simulacra</i> DEorum, primi statuerunt Ægyptii	34	amicitia cum Hiromo	368.
vetustissima ex rudi lapide	57	seq.	
<i>Sinope</i> Urbs Paphlagoniæ illustrissi- ma, regni Mithridatici caput,		<i>Solon</i> , Archon Atheniensis	648
		Legislator & emendator reipu- blicæ	649
		census ab eo actus	640. seq.
		Pisistrati tyrannidem oppugnavit	671. seq.
		ejus leges	648
		quâ scripturâ exaratae	124
		de nexu obæeratorum	483.
		848	
		respublica	649. sqq.
			mixtae

mixtæ formæ	650	tiones conservant	462
in Democratiam abiit ibid.		Vide <i>Piramides, Obelisci, Columne.</i>	
Senatus Quadringentorum	651. sq.	<i>Stellarum</i> fixarum motus, ante Hip-	
Demarchi, qui	652	parchum incognitus	9
mensēs, eorumque ratio	653	<i>Stoici</i> ἐκπόρωσι Mundi statuerunt	10
sq.			
obitus tempus	672	<i>Stratagema</i> Milesiorum & Prien-	
<i>Sororem</i> ducere, q̄t. variis gentibus		nensium, frumenti abund-	
aut licitum aut vetitum	170.	dantiam simulantium	602
sq.			
<i>Sortes</i> Planetarum, apud Veteres di-		<i>Pisistrati</i> , tyrannidem Athenis	
versæ	479	invadentis	673. sq.
<i>Sotbis</i> , Canis coelestis nomen	8	<i>Subulci</i> , Ægyptiis exosi	213
<i>Spectrorum</i> doctrina apud Gentiles		<i>Suffetes</i> , vox quid significet	390
unde	270	Carthaginensium iudices	ibid.
<i>Sphæra</i> Ægyptiacæ à reliquis differen-		<i>Suffimentis</i> apud Ægyptios & Ebræos	
sus	42. sq.	compositio	211
<i>Sphinges</i> , cur ab Ægyptiis ante tem-		<i>Suffitus</i> in sacris eorundem	ib.
pla positæ	58	<i>Suffocati</i> esus, cur prohibitus	186
<i>Spiritus</i> (vocis) variæ significatio-		<i>Superstitio</i> ab Ægyptiis orta	113
nes juxta Maimon.	228	<i>Suphis</i> , Rex Memphitarum	47
<i>Stagnum</i> Moerios, regis Ægypti		num contemplator an contemtor	
	238. sq.	Deorum	52
<i>Statua</i> Memnonis vocalis à Cam-		librum sacrum scripsit	52
byse diffissa	425. sq.	<i>Sus</i> , Ægyptiis & Ebræis impurum	
<i>Statuaria</i> olim rudis	292	animal	213. 539
<i>Statuarum</i> in εἰδωλομανία Vete-		inter Februa in Oriente & Occi-	
rum origo.	56. 292	dente	539
usu quatenus Ebræi prohibiti		<i>Susa</i> , Memnonis aliquandiu regia	
	164		429
<i>Stele</i> Ægyptiorum	39	expugnata à Dario Medo	606
Sesostris,	379. sq. 384	sq.	
Thechnatis, Ægypti regis, in quâ		<i>Susach</i> & <i>Sesach</i>	607
execratus est Menin	482	à Darii Medi filio instaurata	607
actiones memorabiles & inven-			
		Zz zz	Chal-

INDEX III.

Chaldaici imperii propugnacu- lum 606	Chronologiae Ebraicae 18. sqq.
post Persiae urbs & regia 608	97. sqq. 403. sqq.
eorum arx ad Eulæum amnem 607	Græcæ 97. sqq. 411. sqq. 635 sqq.
<i>Sufarion</i> , Comœdiæ inventor 668	Dierum Mensis Attici 654
<i>Sybaris</i> , Achæorum colonia, aliquo- ties, mutato nomine instau- rata 549	Dynastiæ Deorum & Semideorum 11
<i>Sydyck</i> , Jupiter 35	Genealogica Lacedæmonis 128. sq.
<i>Synedria</i> , tempore Judicum & Re- gum, usq; ad Jehosapha- tum nulla coacta 306	Patriarcharum postdiluvia- riorum 13
Minora quando cœperint 130	Regum Ægyptiorum 18. sqq. 50 314. 411. sq. 474. 635. sq.
<i>Synedrium</i> Magnum quando insti- tutum 181. sq. 227. sqq.	Arcadum 453
ejus in reges Ebræorum an ulla potestas 340. sq.	Argivorum 84
<i>Syracuse</i> , Corinthiorum colonia 495	Assyriorum 517. sq. 634
quando conditæ, & ubi sitæ 495	Babyloniorum 634. sq.
earum descriptio & partes 496 sq.	Elephantinorum 88
opulentia & Nummi 497	Inferioris Ægypti 18. sqq.
<i>Syria</i> regnum 345. sqq. 378	Israëlis 410. sq.
<i>Syris</i> circumcisio in usu 74	Judæ 410. sq. 529. sqq. 634. sq.
<i>Syringes</i> , quid 39	Lacedæmoniorum 453
	Lydorum 635. sq.
	Medo-Persarum 621. 634. sq.
	Medorum 525. 621. 635. sq.
	Memphitarum 18. sq. 50
	Messeniorum 453
	Pastorum 96. 102
	Persarum 621
	Romanorum 500
	Saitarum 580
	Tanitarum 96. 102
	Thebanorum 18. sqq. 50. 96 sqq.
	Thinitarum 18. sqq.
	Tyriorum 89. 407. sqq. 410. sq.
	Suc-

T.

Tabernaculi Mosaici magnitu-
do & mansiones 363. sq.
Tabula, æræ templi Hierosolymita-
ni 403. sqq. 529. sqq.
Annorum regni Nabuchodono-
sori 595

Successorū Nabuchodonosori	595	æra	403. sq. 528. sqq.
Talmudis origo	157. sqq.	excidium	575
Talpa, animal religionis capax cre-		Udum, quando extrui coeptū,	
ditum	539	dedicatum & quamdiu	
Tanis, Inferioris Ægypti metropo-		impeditum.	630
lis	25. 29. 250	Jovis Beli, Babylone	591
Tanitarum Regnum in Ægypto	29	Portatile, seu Sanctuarium Mo-	
250. sqq.		saicum	210. sq.
ejus finis	251	Terina, Lucaniæ urbs, Crotoniata-	
Tarentum, Partheniorum Laco-		rum colonia.	547
num colonia	543. 550	Terra Ebræis promissa	230. sqq.
Calabriæ, Apuliæ & Lucaniæ		ejus divisio	234. sq.
caput	550	Tethmosis, Thebanorum Rex	138.
Colonia Romana facta	ib.		sq. 315
Tartarus	272. sqq.	Telegonus, quid Pythagoræis	277.
ejus fluvii	283		sq. 280
Tauromenium, Siciliæ urbs, quando		Teucer, Rex Cypri, Salamines con-	
& ubi condita	494 sq.	ditor	332
Telchines, qui	85	Thalassocratia	293
Tempestates anni in zonâ torridâ		Thales, ex septem Græciæ sapienti-	
81. sq.		bus, primus Eclipsin Solis præ-	
Templa, Diis primi struxerunt Æ-		dixit	603. 646
gyptii	34	Thamuz, quis.	31
primitus apud eosdem sine statu is		Thamyris, Lini discipulus, cum Mu-	
34. 57		sis certamen iniit	425
eorum origo	53. 105	in Pythiis cantu vicit	667
structura apud Ægyptios	210	Thara, statuarius & idololatriæ au-	
Templum Ezechieli visum, quod re-		tor	96
præsentet	365	Thargelion. XI mus mensis Atticus,	
Hierosol. Imum	362. sqq.	quo Troja capta	656
quando conditum	363	Thasus, insula	126
quàm diu steterit	403	Theba Ægyptiæ, caput Thebaidis	
ejus introitus solùm ab Ori-			29. 402. 418
ente		cur Ogygiæ Poëtis	85
magnitudo Tabernaculo		totius Ægypti metropolis	419
collata	363	Zllz 2	ca-

earum antiquitas & magnitudo	419	facta heröica	297
excidium	421	captivitas & cædes	298
<i>Thebais</i> , Pathros, ab Ægypto olim		<i>Thesmophoria</i> , inititatio Cereris à	
distincta	24.400	Græcis ad Ægyptios, per filias	
Æthiopix nomine insignita	141.	Danai translata	131
	337	<i>Thesmotheta</i> Athenienses	641.1q.
ejus nomi	400.1q.	<i>Thespis</i> , Tragoediæ inventor	668.1q.
<i>Thebana</i> Dynastiæ Africani	465.1qq.	Θῆτες, capite censi Solonis qui	649.
<i>Thebani</i> Reges, iidem cum Diospo-			1q. 652
litanis.	26.94.583	<i>Thinitorum</i> regnum	26.45
<i>Thebanorum</i> regnum	26.87.138.1q.	à quo conditum	27
	311.1qq. 413.1qq.	ejus metropoles	27.45
ejus finis	470.1qq.	finis	86.1q.
<i>Theocratia</i> Judaica	226.229	<i>This</i> ; metropolis Regni Thinitarum	
<i>Theodoreti</i> de sacrificiorum insti-			27.45.400
tutione sententia	201.1q.	<i>Thoth</i> , Mercurius, Tautes, Menis	
<i>Theologia</i> Ægyptiorum moralis	156	filius	30.34
ænigmatica malæ apud exte-		mensis, quo Caniculæ fidus oritur	
ros famæ	581q.		309.1q.
<i>Theoptia</i> .	52.1qq. 335	<i>Thrasylli</i> apospasmatum, apud Cle-	
<i>Therapeuta</i> apud Judæos qui,	157	mentem Alexandrinum cujus	
frugales	220	fidei	295.1qq.
<i>Thesauri</i> , donaria civitatum Græ-		<i>Thummim</i> , an confine Αληθεία Sum-	
carum. &c. Apollini Delphico		mi Judicis Ægyptiorum	316
oblata.	536.1q.	<i>Thuoris</i> , aliàs Polybus rex Ægypti,	
<i>Theseus</i> , Atheniensium Rex	294	ejusque ætas	463
cum Amazonibus bellum gessit	298	<i>Timæi</i> , Historici Græci ætas, scri-	
<i>Atticam</i> in unum concilium coë-		pta	4871q.
git	297.1q.	Parens	494
Populum in Patricios, Agricolas		<i>Tingis</i> urbs, Chananaeorum profu-	
& Opifices distinxit	298	gorum colonia	234
non aboluit monarchiam	298	<i>Tisri</i> mensis, Judæis ante Exodum	
ejus ætas	394.1q.	primus, post septimus	190.192
		<i>Tonsura</i> comæ in orbem	104
		Sacerdotum apud Ebræos	217
		<i>Tosertbru</i> , <i>Tosurthrus</i>	18.28
		Æscu-	

<i>Æsculapius</i> , ejusque ætas 28. 34.	<i>Ægyptiorum Deus</i> 107. seq.
40	<i>isidem Seth vocatur</i> 108
<i>Traditiones Phariseorum</i> 158	<i>malus Genius & malorum</i>
<i>in Mishnam collectæ</i> 158. sq.	<i>fons</i> 206
<i>earum propagatio successiva</i> 160	<i>Tyriorum Judices</i> 309. 579
<i>Tragoedia</i> 668. sq.	<i>reges</i> 370. 378. 407. 579. seq.
<i>ejus inventor</i> 668	<i>navalis potentia</i> 511
<i>nomen unde</i> 699	<i>Tyrus, Herculis cultrix</i> 303
<i>ratio antiquitas</i> 668. sq.	<i>duplex, Insularis & Palætyrus</i> 578
<i>Tribunal Ægyptiorum</i> , ejus Judices	<i>ejus ortus & antiquitas</i> 304
<i>XXX, summusque inter eos</i>	<i>Vetus, in continente posita</i> 305
315. sq.	<i>hujus obsidio & excidium</i>
<i>Tribunalia Atheniensium varia</i>	576. seqq.
640. sq.	V.
<i>Tribuum Israëliticarum æmulatio-</i>	<i>Vacca apud Ægyptios sacræ</i> 62
<i>nes & schismata</i> 307. 344	<i>Velorum inventor Dædalus</i> 292
<i>Tributa</i> , quando & à quo populis	<i>Vendere se ac liberos quatenus E-</i>
<i>imperari cœpta</i> 392. 418	<i>bræis permissum</i> 181
<i>Triopium Doriense, Concilium in</i>	<i>Venter apud Ægyptos, quia impu-</i>
<i>Asiâ à colonis Græcis institu-</i>	<i>rus, cum reliquo corpore non</i>
<i>tum</i> 121	<i>conditus</i> 156
<i>Promontorium</i> 358	<i>Venus cur Dionæa</i> 131
<i>Triptolemus</i> , frugum inventor 260	<i>Encheos, hastata</i> 131
<i>Trismegisti colloquia, inter Mercuri-</i>	<i>primò ab Assyriis culta</i> ibid.
<i>um & Æsculapium, liber</i> <i>ψευ-</i>	<i>ejus in Oriente cultus celebris</i> ib.
<i>deniyeq. Fos</i> 40. 244	<i>Ver in Zonâ torridâ quando</i> 82. seq.
<i>Trismegistus, Vide Mercurius</i>	<i>Veritatis simulacrum, summi apud</i>
<i>Troja</i> , quando capta 294. seqq. 328.	<i>Ægyptios Judicis insigne</i> 316
sq. 656	<i>Versio bibliorû Septuagintaviralis.</i>
<i>Trojanum bellum</i> 325. sqq.	<i>Vide Septuagintaviralis.</i>
<i>ejus Scriptores</i> 435. sq.	<i>Vestes tinctæ in Panathenæis prohi-</i>
<i>Tuthmosis</i> , Ægypti Rex, Pastorum	<i>bitæ</i> 133
<i>debellator</i> 323	<i>lineæ Sacerdotum apud Ægypti-</i>
<i>Typhon</i> , Osiridis frater, Hippopota-	<i>os</i> 218
<i>mi & Crocodili specie forma-</i>	<i>apud</i>
<i>tus ab Ægyptiis.</i>	

Marsham, John

Johannis Marshami Canon chronicus Aegyptiacus, Ebraicus, Graecus et
disquisitiones liber non Chronologicae tantum, sed & historicae
antiquitatis reconditissima complexus

Lipsiae 1676

Regensburg, Staatliche Bibliothek -- 999/4Hist.pol.113
urn:nbn:de:bvb:12-bsb11062328-2